

Um, karakter i ličnost

Elen Vajt

Naslov originala:

**Mind, Character and Personality
Guidelines to Mental and Spiritual Health**

Ellen G. White

KNJIGA 1

Sadržaj

PRVA KNJIGA

PREDGOVOR	5
<i>I dio – PROUČAVANJE UMA</i>	
1. Važnost proučavanja uma	7
2. Hrišćanin i psihologija	10
3. Opasnosti u psihologiji	13
4. Duhovni uticaji i um	17
5. Fanatični um	22
6. Zdrava normalnost	26
<i>II dio – OSNOVNI ODNOSI</i>	
7. Bolest koja počinje u umu	30
8. Religija i um	32
9. Tvrđava uma	35
10. Razumijevanje	38
<i>III dio – RAZVOJ UMA</i>	
11. Proučavanje Biblije i um	42
12. Marljivost	46
13. Hrana za um	50
14. Rad i zanimanje	53
15. Emocionalni faktori	57
<i>IV dio – RAZVOJ LIČNOSTI</i>	
16. Prenatalni uticaji	60
17. Nasleđe i okruženje	65
18. Sigurnost u domu	69
19. Roditeljski uticaji	74
20. Atmosfera u domu	79
21. Hristos se bavi umovima	82
22. Škola i učitelj	84
<i>V dio – ŽIVOTNA POKRETAČKA SILA</i>	
23. Ljubav – božanski, vječni princip	92
24. Ljubav u domu	95
25. Ljubav i seksualnost u ljudskom iskustvu	98
26. Bratska ljubav	108
27. Božja ljubav	111
<i>VI dio – SEBIČNOST I SAMOPOŠTOVANJE</i>	
28. Samopoštovanje	115

29. Zavisnost i nezavisnost	118
30. Sebičnost i egocentričnost	122
VII dio – ADOLESCENCIJA I MLADI	
31. Problemi mladih	126
32. Opčinjenost i slijepa ljubav	133
33. Opasnosti s kojima se mladi suočavaju	139
34. Savjest	144
VIII dio – VODEĆA NAČELA U OBRAZOVANJU	
35. Uticaj zapažanja	150
36. Načela motivacije	154
37. Načela proučavanja i obrazovanja	158
38. Ravnoteža u obrazovanju	163
DRUGA KNJIGA	
IX dio – MEĐUSOBNI ODNOS TIJELA I UMA	
39. Neophodnost skladnog djelovanja čitave ličnosti	168
40. Uticaj tijela na um	171
41. Ishrana i um	173
42. Um i zdravlje	178
43. Um i duhovno zdravlje	181
X dio – MENTALNO ZDRAVLJE	
44. Zakoni koji upravljaju umom	186
45. Individualnost	189
46. Međuljudski odnosi	193
47. Mentalna higijena	198
XI dio – EMOCIONALNI PROBLEMI	
48. Krivica	202
49. Žalost	205
50. Nemir i zabrinutost	209
51. Strah	212
52. Depresija	216
53. Sukob – pozitivno i negativno	223
54. Prekomjerno proučavanje	226
55. Patnja	228
56. Gnjev	231
57. Mržnja i osveta	234
58. Vjera	237
XII dio – PROBLEMI U PRILAGOĐAVANJU	
59. Formiranje karaktera	243
60. Sukobljavanje i poistovjećivanje	247

61. Vitalna funkcija Božjeg zakona	250
62. Komunikacija	255
XIII dio – LIČNOST	
63. Mašta	261
64. Navike	265
65. Lijenost	268
66. Emocionalne potrebe	270
67. Narav	274
68. Društveni odnosi	276
69. Odbacivanje	280
70. Kritika	282
71. Sreća	285
XIV dio – MISLI I NJIHOV UTICAJ	
72. Navike mišljenja	290
73. Ispravno razmišljanje	294
74. Sumnja i nedoumice	297
75. Mašta i bolest	301
76. Odlučnost i volja	303
XV dio – LAŽNI SISTEMI TERAPIJE	
77. Lažna nauka	308
78. Kontrola uma nad umom	311
79. Hipnotizam i njegove opasnosti	314
80. Sotonina nauka o samouzdanju	319
XVI dio – NAČELA I NJIHOVA PRIMJENA	
81. Sigurna terapija uma	323
82. Bavljenje naukom	326
83. Gerijatrija	329
XVII dio – PRAKTIČNA PSIHOLOGIJA	
84. Bavljenje emocijama	333
85. Savjetovanje	336
86. Dijeljenje povjerenja	342
87. Psihologija i teologija	344
88. Negativni uticaji na um	348
89. Pozitivni uticaji na um	351
DODATAK A	356
DODATAK B	358
Skraćenice	360
Indeks biblijskih citata	362
Indeks pojmova	366

PREDGOVOR

Za života Elen G. Vajt (1827-1915) psihologija, nauka koja se bavi ljudskim umom, njegovim moćima i funkcijama, bila je u povoju. Ipak kroz njene spise može se nazrijeti prepoznatljiva filozofija u kojoj se jasno oslikavaju određene smjernice u ovoj nauci.

Svrha ove kompilacije je prikupljanje izjava Elen G. Vajt na ovom širokom, važnom i ponekad kontraverznom polju za prikladno proučavanje. Adventisti sedmog dana i drugi sa svojim ubjeđenjem da je Elen G. Vajt pisala pod uticajem Svetog Duha cijene vođstvo na tako vitalnom polju za čitavo čovječanstvo u vrijeme kad se škole psihološke misli razlikuju i mijenjaju.

Zdravost pogleda Elen G. Vajt na područjima fiziologije, ishrane i vaspitanja, kao i na drugim poljima, već se pokazala. Nema sumnje da kako istraživanja u psihologiji i mentalnom zdravlju napreduju, njena reputacija za postavljanje zdravih psiholoških principa još će se više učvrstiti. Posvećenom adventisti ovo djelo, *Um, karakter i ličnost*, daće mnoge odgovore. Sigurni smo da kako se istina bude razvijala, ovdje zauzeti stavovi sve više i više će apelovati na promišljene čitaoce.

U ovim okolnostima povremeno pojavljivanje izraza kao što su «vidjela sam», «pokazano mi je», «upućena sam», ne samo da su razumljivi nego i dobrodošli radi sigurnosti da izloženi koncepti potiču od Onoga koji je oblikovao ljudski um.

Prilikom sastavljanja ovog materijala nije bilo nastojanja da se odvoje oni pasusi koji podržavaju poglede raznih autoriteta na polju vaspitanja i psihologije. Ovdje se ne izlažu nikakvi predubijeđeni pogledi kompilatora, naprotiv, učinjen je napor da se dopusti Eleni Vajt da slobodno predstavi svoje poglede. Ovo se postiglo izvlačenjem iz široke zaostavštine njenih objavljenih spisa, pisanih tokom šest decenija, kako su se pojavljivali u tada štampanim knjigama, pamfletima, hiljadama članaka u časopisima, povezanim rukopisima i prepisci.

Veliki dio kompilacije *Um, karakter i ličnost* predstavlja opšta vodeća načela. Ona su prošarana i nadopunjena materijalima koji sadrže praktične upute i savjete u uspostavljanju odnosa učitelja i učenika, propovjednika i vjernika, ljekara i pacijenta, roditelja i djeteta.

Ovi savjeti koji su uglavnom bili upućeni rukovodiocima, propovjednicima, ljekarima, učiteljima, izdavačima, domaćicama ili omladini, mogu u svom otkrivenju okolnosti i datih uputa, poprimiti nešto od forme istorijskih slučajeva. Pažnju treba usmjeriti na načela koja oni sadrže.

Očigledno Elen Vajt nije pisala kao psiholog. Ona nije koristila uobičajenu terminologiju današnje psihologije. U stvari, čitalac mora sa razumijevanjem pristupiti njenoj upotrebi termina «psihologija», «frenologija», itd. Međutim, upućeni čitalac biće pod dubokim utiskom njenog neobičnog uvida u osnovne principe psihologije koje ove spisi iznose na vidjelo. Konstatacije Elen Vajt o raznim aspektima uma, njegovom vitalnom mjestu u ljudskom iskustvu, njegovim potencijalima, i činocima koji dovode do njegovog optimalnog funkcionisanja kako je izvučeno zajedno u logičnom poretku dopuštaju dodatan izbor posthumno izdatih knjiga Elen Vajt. Ovo nam pomaže da shvatimo šta je čovjek i da razumijemo njegov odnos sa svojim zemaljskim okruženjem, Bogom, i univerzumom.

Prije deset godina, kad je otpočeo ovaj rad na kompilaciji, mislio se da bi ona imala najširi uticaj na one koji se osobito bave studijama na polju mentalnog zdravlja. Otuda, praćen je takav aranžman da ove iskaze načini odmah dostupnim onima koji razmatraju klasifikovana područja. Istražitelj treba razumjeti da dok je učinjen pokušaj da se izbjegne preobilnost koliko je to moguće, nekoliko izjava se ponavlja u različitim

poglavljima iz razloga da bi se mogli naći pod raznim odgovarajućim naslovima. Sada je jasno da je ova kompilacija od vitalnog interesa za sve adventiste i njihove prijatelje, jer svi smo uključeni u bitku za um.

Zadatak kompilatora ograničio se na odabir materijala, stavljajući ga u ono što se čini logičan redosled, i stavljanje naslova koji uvode odabrane predmete. Učinjen je pokušaj da se uključe sve bitne izjave u izloženi predmet, proistekle iz višegodišnje aktivne službe Elen Vajt, stičući tako preimućstvo pristupa datoj tački iz svih uglova i prezentirajući najširi mogući opseg. Čineći tako tu i tamo se ima ponavljanja misli u opštim osnovnim crtama što u neku ruku može zasmetati površnom čitaocu. Međutim, pažljivom proučavaocu biće dobrodošla svaka fraza koja doprinosi predmetu koji se razmatra. Tako je *Um, karakter i ličnost* donekle enciklopedijska knjiga.

Svaki citat nosi sa sobom referencu na izvor u materijalima Elen G. Vajt, omogućujući čitaocu da se u mnogo slučajeva obrati punom originalnom kontekstu ako želi. U interesu očuvanja prostora, umetnute su opšte prihvaćene skraćenice djela Elen G. Vajt, čiji pregled se nalazi na poslednjim stranicama ove kompilacije. U svim slučajevima pridodat je i datum pisanja prve publikacije. Originalni izvori su dati kao primarne reference, i ako su sada dostupni u formi knjige, pojavljuje se odgovarajuća referenca tog izdanja. Kreda u *Biblijskom komentaru Adventista sedmog dana* se prema dodatnim izjavama Elen G. Vajt pojavljuju na kraju svakog toma *Komentara*, ili u tomu 7a *ASD Biblijskog komentara*.

Ograničenost prostora spriječila je unošenje nekih predmeta koji se odnose na um kao npr «ludila», itd., za koje upućujemo čitaoca na *Sveobuhvatni indeks spisa Elen G. White (Comprehensive Index to the Writings of Ellen G. White)*.

Ova kompilacija je pripremljena u uredu za Zostavštinu Elen G. Vajt pod upravom Odbora za Zostavštinu koji je po svojoj volji autorizovala Elen Vajt. Za razliku od najvećeg broja kompilacija materijala Elen G. Vajt, ovaj je prvobitno bio objavljen u privremenoj formi pod naslovom *Smjernice za mentalno zdravlje (Guidelines to Mental Health)*, radi testiranja u učionicama i kritičkog čitanja adventističkih vaspitača, psihologa i psihijatarata. Želja Odbora za zaostavštinu je bila učiniti izvjesnim da su uzete u obzir sve poznate izjave koje se odnose na predstavljene predmete i da je aranžman materijala prihvatljiv.

Povoljan odgovor iz upotrebe u učionicama i drugim mjestima osigurava mjesto ovom djelu sa mnogim drugim posthumnim publikacijama Elen G. Vajt. Kako je sada izdato u dva dijela, ono postaje segment popularne Hrišćanske kućne literature.

U svom sadašnjem obliku ono donekle predstavlja reviziju u odabiru tema i poboljšanjima u poretku pojavljivanja. Naslov «Ljubav i seksualnost u ljudskom iskustvu» je dodat. Dopunjeni su neki dodaci u izvjesnim poglavljima, a određena brisanja eliminisala nepotrebna ponavljanja. Stranice se nastavljaju kroz oba dijela, a Indeks biblijskih navoda i Opšti indeks nalaze se na kraju djela.

Da jasno prikazana slika velikog sukoba između sila dobra i zla za kontrolu ljudskog uma upozori i prosvijetli sve čitaoce i obezbijedi sugestije i pravac za izbor onoga što će dati sigurno vođstvo danas i osigurati buduće nasleđe u životu koji dolazi najozbiljnija je nada

Odbora za zaostavštinu Elen G. Vajt

Vašington, D.C.

22. mart 1977.

I DIO

PROUČAVANJE UMA

1. VAŽNOST PROUČAVANJA UMA

Najdelikatniji posao. – Rad sa umovima najdelikatniji je posao u koji su se ljudi ikad uključili. - 3T 269 (1873) 3

Poznavati zakone koji upravljaju umom i tijelom. – Dužnost je svake osobe, sebe radi i čovječanstva radi, da se informiše o zakonima života i savjesno im se pokorava. Svako se treba upoznati sa najčudesnijim od svih organizama – ljudskim tijelom. Potrebno je razumjeti funkcije različitih organa i njihovu međusobnu zavisnost za zdravo djelovanje svih. Treba proučavati uticaj uma na tijelo i tijela na um, i zakone kojima se rukovode. – MH 128 (1905)

Vježbati i disciplinovati um. – Bez obzira ko ste...Gospod vas je blagoslovio intelektualnim sposobnostima koje se mogu beskrajno usavršavati. Razvijajte svoje talente istrajnom ozbiljnošću. Vježbajte i disciplinujte um proučavanjem, zapažanjem i razmišljanjem. Ne možete se sresti sa Božjim umom dok ne upotrijebite svaku silu. Mentalne sposobnosti će jačati i razvijati se ako radite u strahu Božjem, u poniznosti, i sa ozbiljnom molitvom. Odlučna namjera učiniće čuda. – LS 275 (1915) 4

Potencijal disciplinovanog uma. – Mora se raditi na samodisciplini.... Prosječan um, dobro disciplinovan, izvršiće veći i složeniji posao od najobrazovanijeg uma i najvećih talenata bez samokontrole. – COL 335 (1900)

Rad sa umovima najuzvišeniji zadatak. – Budućnost društva čini mladost današnjice. U njima vidimo buduće učitelje, zakonodavce i sudije, vođe naroda, koji određuju karakter i sudbinu nacije. Kako je dakle važna misija onih koji oblikuju navike i uticaj u životima generacije koja dolazi.

Rad sa umovima najveći je zadatak koji je ikad povjeren ljudima. Roditeljsko vrijeme je suviše vrijedno da bi se trošilo u zadovoljavanju apetita ili trci za bogatstvom ili modom. Bog im je metnuo u šake dragocjenu mladost ne samo da ih osposobe i nađu im korisno mjesto u ovom životu, već i da ih pripreme za nebeske dvorove. – HS 209, 1886. (Te 270)

Korisnost učitelja zavisi o uvježbanosti uma. – Korisnost učitelja zavisi ne toliko od faktičke količine znanja koliko o standardima kojima teži. Pravi učitelj nije ispunjen glupavim mislima, nehatnim raspoloženjem, ili nejasnim pamćenjem. Njegov život je život neprekidnog rasta. U radu takvog učitelja postoji svježina, oživljavajuća sila, koja budi i inspiriše njegove učenike. – Ed 278 (1903)

On će se boriti za najveću mentalnu i moralnu vrsnoću. – Poznavati sebe je veliko znanje. Učitelj koji sebe pravilno cijeni dopustiće Bogu da oblikuje i disciplinuje njegov um. I on će priznati izvor svoje sile.... Samospoznaja vodi poniznosti i vjeri u Boga, ali ona ne zauzima mjesto napora za samousavršavanjem. Onaj ko shvata vlastite nedostatke neće žaliti truda u dosezanju najvećih mogućih standarda fizičkih, mentalnih i moralnih kvaliteta. Niko ko se zadovoljava nižim standardom ne treba imati udijela u obučavanju mladih. – Sp TEd 50, May 15, 1896. (CT 67) 5

Pripreme za vječnost. – U svim vašim poslovima morate djelovati kao domaćin koji se trudi za zemaljski rod. Naizgled on baca svoje sjeme; ali zakopano u zemlji, sjeme klija. Sila živoga Boga daje mu život i vitalnost, i vidi se prvo «trava, potom klas, pa onda ispuni pšenicu u klasu» (Marko 4:28). Proučavaj ovaj čudesni proces. Oh, ima mnogo toga za učenje, za razumijevanje! Ako usavršavamo svoje umove do vrhunca svojih sposobnosti mi ćemo kroz vječnost nastaviti proučavati puteve i djela Božja i znati sve više i više o Njemu. – CT 252 (1913)

Nauka o hrišćanstvu i umu. – Postoji nauka o hrišćanstvu koja treba prevladati – nauka toliko dublja, šira veća, od bilo koje ljudske nauke koliko su nebesa veća od zemlje. Um treba disciplinovati, obrazovati, uvježbavati; jer ljudi moraju činiti službu Bogu na način koji nije u skladu sa urođenim sklonostima. Često se životne pripreme i vaspitanje moraju odbaciti da bi čovjek mogao postati učenik u Hristovoj školi. Srce se mora naučiti da bude postojano u Bogu. Stari i mladi stiču navike i oblikuju misli koje će ih osposobiti da odbiju kušanje. Oni moraju učiti da gledaju gore. Načela Riječi Božje – principe koji su visoki kao nebo i koji vode u vječnost – treba shvatiti u njihovom uticaju na svakodnevni život. Svako djelo, svaku misao, svaku riječ, treba uskladiti sa tim načelima. – CT 20 (1913)

Napredak samo kroz sukob. – Nijedna nauka ne može se izjednačiti sa onom koja se razvija u životu proučavaoca Božjeg karaktera. Oni koji postaju Hristovi sledbenici otkrivaju da su obezbijedeni novi motivi za akciju, da narastaju nove misli, i kao posledica toga moraju nastati nove akcije. Ali oni mogu postići napredak samo kroz borbu, jer postoji neprijatelj koji se uvijek bori protiv njih, nudeći iskušenja koja dušu vode u sumnju i grijeh. Postoje naslijeđene i stečene sklonosti ka zlu koje se moraju nadvladati. Appetit i žudnja moraju se staviti pod kontrolu Svetog Duha. Nema kraja ratovanju s ove strane vječnosti. Ali dok se moraju voditi stalne bitke, moraju se takođe steći dragocjene pobjede; a trijumf nad svojim ja i grijehom je vredniji nego um može procijeniti. – CT 20 (1913)

Dužnost svakog hrišćanina je da razvija um. – Dužnost svakog hrišćanina je da stiče navike reda, temeljitosti i brzine u ispunjavanju zadataka. Nema opravdanja za loš rad na izgradnji ma kojeg karaktera. Kad je neko uvijek uposlen, a rad se nikad ne okončava, to je stoga što um i srce nijesu stupili u dejstvo. Čovjek koji je spor i radi sa gubitkom mora shvatiti da te greške treba ispraviti. On treba vježbati um u planiranju kako najbolje iskoristiti vrijeme za osiguranje najboljih rezultata. Taktičnošću i metodikom neko će postići za pet sati koliko drugi za deset.

Neki koji su zauzeti domaćim poslovima uvijek su u poslu, ne zato što imaju tako mnogo učiniti već što ne planiraju kako da uštede vrijeme. Svojim sporim, otegnutim načinima oni prave puno posla od vrlo malo. Ali svako ko hoće može nadvladati te otežavajuće, usplahirene navike. On mora imati u svom poslu određen cilj. Odredite koliko treba vremena za dati zadatak, i onda usredsredite svaki napor prema izvršenju tog posla u datom vremenu. Vježbanje snage volje učiniće ruke spretnijim. – COL 344 (1903)

Vježbati svaku snagu uma i tijela. – Bog je svakom ljudskom biću dao mozak. On želi da se to upotrijebi u Njegovu slavu.... Mi nemamo preveliku moždanu moć ili sposobnost rezonovanja. Mi trebamo ravijati i vježbati sve snage uma i tijela – ljudskog mehanizma koji je Hristos otkupio – da bi ih mogli što je moguće bolje iskoristiti. Treba da činimo sve što možemo da ojačamo te moći, jer Bogu je ugodno da postanemo što djelotvorniji saradujući sa Njim. – 1 SM 100 (*Propovijed u senatorijumu Sv. Helene*), June 23, 1904.

Kultivisan um mjera čovjeka. – Nikad nemojte misliti da ste dovoljno naučili i da sada možete umanjiti svoje napore. Kultivisan um je mjera za čovjeka. Vaše obrazovanje treba se nastaviti tokom vašeg životnog vijeka; svakodnevno učite i praktično primjenjujte stečeno znanje. – MH 499 (1905)

Upadljiva je sličnost između nekultivisanog polja i neuvježbanog uma. Djeca i mladi već posjeduju u svojim umovima i srcima sjeme pokvarenosti, spremno da iznikne i donese svoju izopačenu žetvu; i potrebni su najveća briga i staranje u razvoju i snabdijevanju uma dragocjenim sjemenom biblijske istine. – RH, Nov 9, 1886 (HC 202)

Sticanje znanja i mentalne kulture. – O pravilnoj upotrebi našeg vremena zavisi nam uspjeh u sticanju znanja i mentalne kulture. Kultivacija razuma ne mora se omesti siromaštvom, skromnim porijeklom ili nepogodnim okruženjem.... Odlučna namjera, istrajna marljivost i brižljivo ekonomisanje sa vremenom omogućiće ljudima da steknu znanje i mentalnu disciplinu koje će ih kvalifikovati za gotovo svako mjesto od uticaja i korisnosti. – COL 343, 344 (1903)

Razumijevanje načina mišljenja od velike vrijednosti u radu sa bolesnima. – Potrebna je velika mudrost u radu sa bolestima nastalim preko uma. Tuga, bolesno srce, obeshrabren um, iziskuju blag tretman.... Saosjećanje i taktičnost često će donijeti veću korist bolesniku od najvještijeg tretmana poduzetog na hladan, indiferentan način. – MH 244 (1905)

Razumijevanje načina mišljenja i ljudske prirode pomažu u djelu spasenja. – Riješite se da postanete onoliko korisni i djelotvorni koliko vas Bog poziva da budete. Budite temeljiti i vjerni čega kod se latite. Obezbijedite sva preimućstva u svom domenu za jačanje intelekta. Neka izučavanje knjiga bude kombinovano sa korisnim fizičkim radom i vjernim staranjem, budnošću i motivacijom koja obezbjeđuje mudrost koja je odozgo. To će vam dati sveobuhvatno obrazovanje. Tako ćete razvijati karakter i zadobiti uticaj nad drugim umovima, što vam omogućava da ih vodite na stazu poštenja i svetosti. – COL 334 (1903)

Mehaničari, zakonodavci, trgovci, ljudi svih zanimanja i profesija obrazuju se da bi postali majstori u svom poslu. Trebaju li Hristovi sledbenici biti manje inteligentni, i dok su predano uposleni Njemu u službi ne biti upućeni u smjernice i sredstva za korištenje? Poduhvat zadobijanja vječnog života je iznad svakog zemaljskog obzira. Da bi vodili duše Isusu, mora postojati znanje o ljudskoj prirodi i mora se proučavati ljudski um. Potrebno je mnogo pažljivije razmišljanje i vatrenija molitva da bi znali kako približiti ljudima i ženama veliki predmet istine. – 4 T 67 (1876)

Oplemenjene sile povećavaju zahtjev za naše služenje. – Kroz nedostatak riješenosti da uzmu učešća u radu i reformi, ljudi mogu postati stereotipni na pogrešnom kursu djelovanja; ili oplemenjujući svoje snage steći sposobnost da čine najbolju službu. Tada će se naći u potražnji ma gdje bili. Biće cijenjeni za sve čega su vrijedni. – COL 344 (1903)

Mi možemo gotovo dostići prednosti anđela. – Gospod je dao čovjeku sposobnost za stalno usavršavanje, i obećao mu svaku moguću pomoć u tom zadatku. Kroz providenje božanske milosti možemo doseći skoro do preimućstva anđela. RH, June 20, 1882. (HC 218)

2. HRIŠĆANIN I PSIHOLOGIJA

10 **Bog je odredio zakone uma.** – Onaj koji je stvorio um i odredio njegove zakone, pobrinuo se i za njegov razvoj u skladu s tim zakonima.* - Ed 41 (1903)

Istinska načela psihologije u Svetom Pismu. – Istinska načela psihologije otkrivena su u Svetim spisima. Čovjek ne poznaje sopstvenu vrijednost. On djeluje u skladu sa svojim neobraćenim temperamentom karaktera zato što ne gleda na Isusa, Začetnika i Svršitelja svoje vjere. Onaj ko dolazi Isusu, ko vjeruje u Njega i uzima ga za primjer, shvata značenje riječi: «Onima dade silu da postanu sinovi Božji...»

Oni koji prolaze kroz iskustvo istinskog obraćenja shvatiće, živo zapažajući, svoju odgovornost prema Bogu u radu na izgradnji vlastitog spasenja sa strahom i drhtanjem, svoju odgovornost da okončaju oporavak od gube grijeha. Takvo iskustvo vodiće ih da se ponizno i vjerno uzdaju u Boga. – MS 121, 1912. (ML 176)

11 **Um posvećen Bogu skladno se razvija.** – Bog uzima ljude kakvi jesu i vaspitava ih sebi za službu ako mu se hoće predati. Duh Božji, primljen u dušu, oživljava sve sposobnosti. Pod vođstvom Svetog Duha um koji je bezrezervno posvećen Bogu skladno se razvija i ojačan je u razumijevanju i ispunjavanju Božjih zahtjeva. Slab, neodlučan karakter se mijenja u čvrst i postojan. Neprekidno posvećenje uspostavlja tako blizak odnos između Isusa i Njegovih učenika da hrišćanin postaje poput svog Učitelja u karakteru. On ima jasnije, šire poglede. Njegova pronicljivost je oštija, njegov sud uravnoteženiji. Na taj način ojačan je životodavnom silom Sunca pravednosti da je sposoban da donosi mnogi rod Bogu na slavu. – GW 285, 286 (1915)

Nauka o čistom hrišćanskom životu. – Nauka o čistom, zdravom, doslednom hrišćanskom životu stiće se proučavanjem Riječi Gospodnje. To je najveće obrazovanje koje jedno zemaljsko biće može steći. To su pouke koje učenici u našim školama trebaju naučiti, kako bi mogli istupiti sa čistim mislima i bistrim umovima i srcima, pripremljeni za uspon na ljestvici progresa i upražnjavanja hrišćanskih vrlina. Ovo je razlog zašto želimo povezanost naših ustanova i senatorijuma sa školama. Tim institucijama treba upravljati u jednostavnosti jevanđelja datog u Starom i Novom Zavjetu. – MS 86, 1905.

12 **Okruženi atmosferom mira.** – Svima koji su pod Božjom obukom potrebni su tihi časovi za zajednicu sa vlastitim srcem, sa prirodom i sa Bogom.... Mi ponaosob moramo čuti Njegov govor srcu. Kad se utiša svaki drugi glas, i u miru čekamo pred Njim, tišina duše čini jasnijim glas Božji. On nam naređuje: «Utolite i poznajte da sam Ja Bog....» Usred gužve i napora intenzivnih životnih aktivnosti onaj ko je tako osvježen biće okružen atmosferom svjetlosti i mira. On će primiti dar i fizičke i mentalne snage. – MH 58 (1905)

Hristova religija djelotvoran lijek. – Sotona je uzročnik bolesti, a Veliki Ljekar ratuje protiv njegovog djela i sile. Bolesti uma svugdje prevladaju.... Nevjernici su se koristili najvećim brojem ovih nesrećnih slučajeva [među kojima su porodične traume, kajanje zbog grijeha, strah od vječnog pakla, i drugo što dovodi do neuravnoteženosti uma] pripisujući ludilo religiji; ali to je teška kleveta za koju će morati odgovarati. Hristova vjera, daleko od toga da bude uzročnikom ludila, jedan je od najdjelotvornijih lijekova protiv njega; jer ona je moćno umirenje za nerve. – 5T 443, 444 (1885)

* PRIMJEDBA: Postoji savršen sklad između Biblije i prave nauke. Psihologija je nauka i proučava um i ljudsko ponašanje.

Ulazak u područje mira. – Kad iskušenja navale na vas, kad brige, teškoće i tama okruže vašu dušu, pogledajte na mjesto gdje ste posljednji put vidjeli svjetlost. Odmarajte se u Hristovoj ljubavi i pod Njegovom zaštitničkom brigom.... Ulazeći u zajednicu sa Spasiteljem, mi ulazimo u područje mira. – MH 250 (1905)

Sve pretjerane brige uklonjene. – Kad ljudi polaze na svakodnevni mukotrpan rad, kao i kad su zaokupljeni molitvom, kad liježu noću, i kad ujutro ustaju, kad bogataš piruje u svojoj palati, ili kad siromah okuplja svoju djecu u oskudnoj kućici, sve to nježno prati nebeski Otac. Nijedna suza nije se prolila koju Bog nije zapazio. Nema osmjeha koji On nije obilježio.

Kad bi u ovo sasvim vjerovali, svaka pretjerana briga bila bi otjerana. Naši životi ne bi bili tako ispunjeni razočarenjem kao sada; jer sve bi, veliko ili malo, bilo stavljeno u Božje ruke koji nije zbunjen mnoštvom briga ili savladan njihovom težinom. Stoga trebamo uživati odmor duše koji je mnogima dugo bio nepoznanica. – SC 86 (1892)

Vježbati dušu disciplinom. – Hrišćani, da li se Hristos otkriva u vama? Moramo raditi na izgradnji zdravih tijela i snažnih umova koja se neće lako iznuriti, umova koji će se nadvisiti do uzroka i posledice svakog učinjenog pokreta. Tada smo na pravom putu da podnesemo teškoće kao dobri vojnici. Potrebni su nam umovi koji mogu uočiti teškoće i nositi se sa njima sa mudrošću koja dolazi od Boga, koji se mogu rvati sa teškim problemima i pobijediti ih. Najteži problem je raspeti sebe, podnijeti teškoće duhovnih iskustava, vježbati dušu strogom disciplinom. To možda neće isprva donijeti najveće zadovoljstvo, ali kasnije će imati za posledicu mir i sreću. – Lt 43, 1899.

Hristos ima moć da okrijepi i obnovi. – I dok Hristos otvara čovjeku nebo, život koji On daje otvara čovjekovo srce k nebu. Grijeh ne samo da nas odvaja od Boga već uništava u ljudskoj duši i želju i sposobnost da Ga upoznamo. Cijelo to djelo zla poništava Hristova misija. On ima silu da ukrijepi i obnovi sposobnosti duše paralizovane grijehom, pomračen um, iskvarenu volju. On nam otvara bogatstva univerzuma, a s Njime je data i sila da se ta blaga prepoznaju i prisvoje. – Ed 28, 29 (1903)

Pod Božjom ili sotonskom kontrolom. – Sotona vrši kontrolu svakog uma koji nije odlučno pod kontrolom Duha Božjeg. – Lt 57, 1895 (TM 79)

Svaki grijeh koji se gaji slabi karakter. – I neka sebi ne laskaju da će se grijesi koje gaje duže vremena moći brzo ostaviti. Nije tako. Svaki grijeh koji se gaji slabi karakter i jača naviku, a rezultat su fizičke, mentalne i moralne izopačenosti. Vi se možete pokajati od zla koje ste činili, i stati na prave staze; ali karakter vašeg uma i vaša prisnost sa zlom otežaće vam razlikovanje između dobra i zla. Kroz formirane loše navike, Sotona će vas iznova napadati. – COL 281 (1900)

Psihološke kvalifikacije učitelja. – Navike i načela učitelja treba smatrati čak od veće važnosti od njegovih knjiških kvalifikacija. Ako je iskren hrišćanin, osjećaće potrebu jednakog interesa za fizičko, metalno, moralno i duhovno vaspitanje svojih učenika.

Da bi vršio pravilan uticaj, on treba da ima savršenu kontrolu nad sobom, i srce obilno ispunjeno ljubavlju prema učenicima, koja će se očitovati u pogledima, riječima i djelima. On treba da ima čvrstinu karaktera, i tada će moći oblikovati umove svojih učenika i istovremeno ih uputiti u nauku. Rano vaspitanje mladih uglavnom oblikuje njihov karakter za život. Oni koji rade sa mladima moraju biti vrlo brižljivi u podsticanju umnih kvaliteta, da bi bolje znali kako da usmjeravaju njegove moći kako bi se one ispoljile na najveću moguću korist. – 3T 135 (1872)

Čovjek postaje novo stvorenje. – Ljudi moraju postati podanici Hristovog carstva. Kroz božansku silu koja im se daje, moraju se vratiti svojoj odanosti. Preko zakona i prirodnih resursa Bog uspostavlja nebesku komunikaciju sa čovjekovim duhovnim životom, koja je u svom djelovanju zagonetna kao dejstvo vjetra (Jovan 3:7, 8). Hristos je objavio: «Moje carstvo nije od ovoga svijeta» (Jovan 18:36). I dok pečati svoje uticaj na zemaljskim vlastima, ne može se oduzeti ni najslabiji otisak od njih bez kvarenja božanskog obličja.

15 Tako je karakter Božjeg djela na ljudskom srcu duhovan i svako ko ga prima postaje novo stvorenje bez uništavanja ili slabljenja neke sposobnosti koju je Bog dao čovjeku. To čisti svaku osobinu pogodnu za vezu sa božanskom prirodom. Ono što je rođeno od Duha je duh, a kad se čovjek rodi odozgo, nebeski mir natapa dušu. – MS 1, 1897. (SpTBC [No. 3] 8, 9)

Dobro isključuje loše. – Roditelji, vi ste jedini koji odlučujete da li će umovi vaše djece biti ispunjeni oplemenjenim mislima ili iskvarenim osjećanjima. Vi ne možete njihove aktivne umove održavati nezaokupljenim, niti možete odstraniti zlo. Samo ulivanjem ispravnih načela možete isključiti pogrešne misli. Sve dok roditelji ne posiju sjeme istine u srca svoje djece, neprijatelj će sijati kukolj. Dobro, jasne upute jedina su preventiva protiv poplave zla koja kvari dobre manire. Istina će štiti dušu od beskrajnih iskušenja koja se moraju presresti. – CT 121 (1913)

Moj je samo jedan dan. – Dan za danom svi mi se moramo uvježbavati, disciplinovati i vaspitavati za korisnost u ovom životu. Samo jedan dan – razmislite o vome – jedan dan je moj. Daću sve od sebe u tom jednom danu. Upotrijebiću svoj dar govora na blagoslov nekom drugom, kao pomoćnik, utješitelj, primjer koji će Gospod moj Spasitelj odobriti. Vježbaću se u strpljenju, ljubaznosti, uzdržljivosti, da bi se mogle u meni danas razviti hrišćanske vrline.

Svako jutro posvetite sebe – dušu, tijelo i duh – Bogu. Utvrdite navike posvećenja i vjerujte sve više i više u svog Spasitelja. Možete s punim povjerenjem vjerovati da vas Gospod Isus voli i želi da rastete do Njegove visine karaktera. On želi da rastete u Njegovoj ljubavi, da napredujete i jačate u svojoj punini božanske ljubavi. Tada ćete steći znanje o najvećoj vrijednosti za vrijeme i za vječnost. – Lt 36, 1901. (HP 227)

16 **Kako se može razviti dobro uravnotežen um.** – Rad je blagoslov. Nemoguće je da uživamo zdravlje bez rada. Sve sposobnosti treba iskoristiti u cilju pravilnog razvoja, i da bi muškarci i žene mogli imati dobro uravnotežene umove. – 3T 154, 155 (1872)

Znanje i nauka moraju se oživotvoriti Svetim Duhom. – Samo kad se dovedu pod punu kontrolu Duha Božjeg čovječiji talenti se korisno ispoljavaju do krajnjih granica. Shvatanja i načela religije prvi su koraci u sticanju znanja i leže na samom temelju istinskog vaspitanja. Znanje i nauka moraju se oživotvoriti Duhom Božjim da bi služili plemenitim ciljevima. Samo hrišćanin može pravilno iskoristiti znanje. Nauka, da bi se potpuno usvojila, mora da se posmatra sa stanovišta religije. Tada bi svi slavili Boga nauke. Srce koje je oplemenjeno milošću Božjom najbolje može shvatiti stvarnu vrijednost obrazovanja. Božje osobine koje se vide u Njegovim stvaralačkim djelima mogu se cijeliti samo kad imamo znanje o Stvoritelju.

Učitelji moraju biti upoznati ne samo sa teorijom istine već moraju posjedovati eksperimentalno znanje o putu svetosti da bi vodili mlade na izvore istine, Jagnjetu Božjem koje je uzelo grijeha svijeta. Znanje je sila na dobro kad se sjedini sa istinskom pobožnošću. duša ispražnjena od svoga ja biće oplemenjena. Hristovo nastavanje u srcu vjerom učiniće nas mudrim u Božjim očima. – MS 44, 1894.

Cijelo biće otvoreno iscjeljujućem posredovanju Neba. – Hristos je izvor života. Ono što mnogima nedostaje je jasnije znanje o Njemu; njima je potrebno strpljivo i ljubazno, ali ozbiljno podučavanje kako se cijelo biće može širom otvoriti za iscjeljujuće posredovanje Neba. Kad svjetlost Božje ljubavi obasja mračne odaje duše, uznemirenost, klonulost i nezadovoljstvo će prestati, i radost i zadovoljstvo dati podstreka umu a zdravlje i energija tijelu. – MH 247 (1905)

17

Blagodati se ne razvijaju u jednom trenutku. – Dragocjene blagodati Svetog Duha se ne razvijaju u jednom trenutku. Hrabrost, duhovna sila, smjernost, nepokolebljiva vjera u Božju moć da spase, stiču se višegodišnjim iskustvom. Životom svetog nastojanja i nepokolebljivom privrženosti pravdi djeca Božja pečate svoju sudbinu. – MH 454 (1905)

3. OPASNOSTI U PSIHOLOGIJI

Sotona proučavalac uma. – Hiljadama godina Sotona je eksperimentisao osobinama ljudskog uma, i dobro ga upoznao. Svojim lukavim postupcima u ovim posljednjim danima on vezuje ljudski um sa svojim vlastitim, ispunjavajući ga svojim mislima, a to djelo vrši na tako varljiv način da oni koji prihvataju njegovo vođstvo ne znaju da su vođeni njegovom a ne svojom voljom. Veliki varalica nada se da tako smete umove ljudi i žena da se ništa ne čuje sem njegova glasa. – Lt 244, 1907. (MM 111)

18

Sotona majstor lukavstva. – Sotona neprekidno nastoji da utiče na ljudske umove svojim lukavstvima. On je obdaren vrhunskim umom, koji mu je dao Bog, ali obesčastio je sve te plemenite sposobnosti suprostavljajući se i ignorišući savjete Najvišega. – ST, Sept 18, 1893 (HC 210)

On dolazi prerušen. – Sotonini planovi i zamisli nameću nam se sa svih strana. Mi moramo zauvijek zapamtiti da nam on dolazi prerušen, prikrivajući svoje motive i karakter iskušenjima. On dolazi u haljinama svjetlosti, naizgled odjeven u odjeću čistog anđela, tako da ne možemo zapaziti da je to on. Treba da budemo veoma obazrivi i brižljivo razmotrimo njegove planove, da ne bi bili prevareni. – MS 34, 1897. (HC 88)

19

Zloupotreba nauke utiče na um. – U ovim danima kad se skepticizam i nevjerstvo često pojavljuju pod plaštom nauke, moramo biti nadasve oprezni. Preko ovih sredstava naš veliki protivnik obmanjuje hiljade i dovodi ih u potčinjenost svojoj volji. Preimućstvo koje stiče od ovih nauka, nauka koje se odnose na ljudski um, je ogromno. Na taj način, kao zmija, neprimjetno se uvlači da pokvari djelo Božje.

Ovaj Sotonin pristup kroz te nauke je dobro osmišljen. Preko kanala frenologije, psihologije i mesmerizma^{*}, on neposrednije pristupa ljudima ovog naraštaja i djeluje sa onom

* PRIMJEDBA: U ovom iskazu koji je objavljen u časopisu «Signes and Times» (Znaci vremena) 6. novembra 1884, g-đa Vajt je izvukla i donekle pojasnila iskaz prvobitno objavljen u RH, Feb 18, 1862, sada i u Svjedočanstvima za Crkvu, Vol 1, str. 290-302.

Pozivanje na frenologiju, psihologiju i mesmerizam, kako je ovdje kombinovano, opisuje način na koji Sotona stiče prednost nad ljudskim umom, može se činiti malo nejasnim onome ko nije blizak literaturi tog vremena i njenom naglasku. Naučni radovi posvećeni psihologiji i liječenju bolesti nosili su oglasne spiskove na poledini informišući javnost o dostupnoj literaturi. Jedno takvo djelo, «Priručnik za liječenje vodom» (The Water Cure

silom koja karakteriše njegove napore blizu svršetka vremena probe. Tako se truju umovi hiljada ljudi i odvođe u nevjerstvo.

20

Dok se vjeruje da jedan ljudski um na tako čudesan način utiče na drugi, Sotona, koji je spreman da iskoristi svako preimućstvo, uvlači se i djeluje na sve strane. I dok se oni koji su se posvetili ovim naukama uzdižu do neba zbog velikih i dobrih djela koja su ih afirmisala, oni malo znaju kakvu silu na zlo odgajaju; ali to je sila koja će još raditi sa znacima i lažnim čudima – sa svakom prevarom nepravde.

Zanemarivanje molitve navodi ljude da se oslanjaju na sebe i sopstvenu snagu i otvara vrata iskušenjima. U mnogim slučajevima mašta se zarobljava naučnim istraživanjem, a ljudima se preko savjesti laska o vlastitoj moći. Nauke koje se bave ljudskim umom veoma se uzdižu. One su dobre same po sebi, ali ih Sotona koristi kao moćna sredstva da obmane i uništi duše. Njegova umjeća se prihvataju kao da su sa Neba i na taj način on prima obožavanje, što godi njegovu ukusu. Svijet, koji pretpostavlja da će mu frenologija i životinjski magnetizam* biti od velike koristi, nikad nije bio tako iskvaren kao sada. Kroz te nauke, uništava se čestitost i polažu temelji spiritizma. – ST, Nov 6, 1884. (2SM 351, 352)

21

Njegovo djelo u skretanju (odvrtaćanju) čovječjeg uma. – Sotona je ušao i postavio se između Boga i čovjeka. Njegovo djelo je u odvrtaćanju ljudskog uma, i on baca svoju tamnu sjenku preko naših puteva tako da ne možemo shvatiti razliku između Boga i moralne tame i pokvarenosti i mnoštva bezakonja koja su u našem svijetu. Dakle šta nam je činiti u vezi sa tim? Hoćemo li dopustiti da tama ostane? Ne.

Postoji jedna sila ovdje za nas koja unosi svjetlost neba u naš mračni svijet. Hristos je bio na nebu, i On će donijeti svjetlost neba, rastjerujući tamu i unoseći svjetlost svoje slave. Tada ćemo vidjeti, usred pokvarenosti i sknavljenja i razvrata, svjetlost neba.

Mi ne moramo ostati u pokvarenosti koja je u ljudskom rodu, i uvijek je imati pred sobom na umu. Mi je ne moramo posmatrati.... Šta da činimo? Šta je naš zadatak? «Vidite kakvu nam je ljubav dao Otac» (1 Jovanova 3:1). – MS 7, 1888.

Lukave insinuacije nasuprot otvorenom, drskom napadu. – Kad Sotona preduzme drzak i otvoren napad na hrišćanstvo, to hrišćanina smjesta dovodi kraj nogu svog Moćnog Oslobodioca, koji jedini može natjerati neprijatelja u bjekstvo. Ali on obično ne postupa tako.

Manual), na 284 strane, koje je 1850 objavila izdavačka kuća «Fowlers&Wells», sadržalo je listu od šezdeset pet različitih djela o fizičkom i mentalnom zdravlju, od kojih su dvadeset tri bile posvećene frenologiji, psihologiji, mesmerizmu i vidovitosti. Ovdje ćemo iznijeti nekoliko djela sa spiska.

«Elementi životinjskog magnetizma» ili «Proces i praktična primjena za ublažavanje ljudskih patnji» 12.50 \$

«Porodične pouke o frenologiji i psihologiji» (platno u jednoj knjizi, bogato ilustrovano) 2.00 \$

«Fascinacija» ili «Filozofija šarmiranja» (Magnetizam). Ilustruje principe života. Ilustrovano. 40\$

«Predavanja o filozofiji mesmerizma i vidovitosti» sa uputima u njene procese i praktičnu primjenu. 25\$

«Psihologija, ili nauka o duši» sa skicama nervnog sistema. Joseph Haddock, MD. 25\$

«Frenologija i Sveto Pismo» (prikaz njihovog sklada). John Pierpont. 12.50\$

«Filozofija električne psihologije» John Bover Dods. 50\$

U knjizi Silvestera Grejema (Sylvester Graham) od 650 stranica, «Predavanja o nauci ljudskog života» (1865), sa «Biografskim dogodovštinama autora», reklamirana su mnoga od ovih istih djela, ovaj put grupisana i razmještena pod naslovima kao: «Radovi na frenologiji», «Liječenje vodom» ili «Vodena kura», «Mesmerizam – psihologija», itd. U vezi sa osam stranica na račun «Života Silvestera Grejema» gotovo čitava jedna strana je posvećena «opisu frenologije». Tako je Elen Vajt pisala o stvarima koje su u to vrijeme bile vrlo dobro poznate javnosti. – *Kompilatori*

On je lukav i zna da je za njega najdjelotvorniji način da postigne svoje zamisli doći jadnom, palom čovjeku u obliku anđela svjetlosti. Tako prerušen on radi na umu da ga odmami sa pravog puta. On je uvijek gajio ambicije da falsifikuje Hristovo djelo i utvrdi vlastitu moć i zahtjeve. On navodi obmanute smrtnike da Hristova djela i čuda objašnjavaju na naučnim principima, i čini da im ona izgledaju kao rezultat ljudske vještine i moći. U mnogim umovima on će na taj način na kraju uništiti svu pravu vjeru u Hrista kao Mesije, Sina Božjeg. – ST, Nov 6, 1884.

Mladi umovi njegov poseban cilj. – Poseban Sotonin zadatak u ovim posljednjim danima je da posvoji umove mladih, pokvari njihove misli, i raspali njihove strasti. Svi moralni činioци su slobodni, i kao takvi moraju se uvesti u pravi tok. – Und MS 93 (HC 337)

Sotona kontroliše um kojim ne upravlja Sveti Duh. – Malo ih vjeruje da je čovječanstvo potonulo tako duboko kao što jeste, ili da je tako potpuno rđavo, tako užasno suprostavljeno Bogu kao što jeste. «Tjelesan (čulan) um je u neprijateljstvu sa Bogom, jer se ne pokorava zakonu Božjem, niti zaista može» (Rimljanima 8:7).

Kad um nije pod direktnim uticajem Duha Božjeg, Sotona ga može oblikovati kako želi. On će ostrastiti sve sile razuma koje kontroliše. On je dijametralno suprostavljen Bogu u ukusima, pogledima, prednostima, simpatijama i antipatijama, izboru stvari i zanimanja; on ne nalazi zadovoljstva u onom što Bog voli ili odobrava, već uživa u onim stvarima koje On prezire; stoga podržava kurs koji je uvredljiv za Njega.

To dovodi do sukoba sa onima koji pokušavaju ići putem Gospodnjim. Oni Škoji se suprostavljaju istiniĆ će nazivati svjetlost tamom, a tamu svjetlošću; dobro zlom, a zlo dobrim. – Lt 8, 1891.

Od Adamovog vremena do sada. – Sotona je bio na kormilu, upravljajući ga dokle je zadobio vlast nad svim ljudskim umovima koji su primili laži kojim je prevarena Eva i zatim iskorištena kao posrednik da namami Adama na grijeh. Sotona održava svoje varljivo djelo na ljudskim umovima od tog dana do sada. – MS 19, 1894.

Oni koji znaju istinu su poseban cilj. – Sotona potajno radi da zbuni umove onih koji znaju istinu dovodeći ih u zabludela osjećanja i pogrešne primjere. Ukoliko se ne pokaju i obrate, oni koji žive podijeljenim životom, javno služeći Gospodu a istovremeno praveći i iznoseći sopstvene planove – planove koji usporavaju djelo za koje je Hristos dao život da ga dovrši – biće prevareni od neprijatelja duša. – Lt 248, 1907.

Sotona odvraća umove kontraverznim predmetima. – On [neprijatelj] uživa kad su umovi skrenuti na bilo koji predmet kojim može ostvariti podjelu osjećanja ili odvesti naš narod u sukob. – MS 167, 1897.

Jedan um gospodari drugim. – Sotona često nalazi moćno sredstvo na zlo u sili kojom jedan ljudski um može vršiti uticaj na drugi ljudski um. Ovaj uticaj je tako zavodljiv da osoba koja se njime oblikuje često nije svjesna njegove sile. Bog mi je naredio da govorim protiv ovog zla. – Lt 244, 1907. (2SM 352)

Sila na dobro, sila na zlo. – Uticaj uma na um, tako snažna sila na dobro kad je posvećen, podjednako je snažan na zlo u rukama onih koji se suprote Bogu. Ovu silu Sotona je koristio u djelu ulivanja zla u umove anđela, i učinio je da sve to izgleda kao da traži dobro za univerzum. Kao pomazani heruvim, Lucifer je bio visoko uzdignut; bio je veoma voljen od strane nebeskih bića, a njegov uticaj nad njima bio je snažan. Mnogi od njih su slušali njegove sugestije i vjerovali njegovim riječima. «I posta rat na Nebu; Mihailo i anđeli Njegovi boriše

22

23

se protiv aždaje; i bori se aždaja i njeni anđeli, i ne nadvladaše, niti im se više nađe mjesta na nebu» (Otkrivenje 12:8). – Lt 114, 1903. (7 BC 973).

Umu jednog čovjeka ne treba vjerovati. – Umu jednog čovjeka i sudu jednog čovjeka nije se smjelo vjerovati, jer bili su u pitanju suviše veliki interesi, i on nije slobodan od ljudskih slabosti i ljudskih pogrešaka.... Ne postoji nijedan čovječiji um tako savršen da nema opasnosti od njegovih polazišta iz pogrešnih pobuda, posmatranja stvari sa pogrešnog stanovišta. – Lt 41, 1891.

Sotona traga za neopreznim umovima. – Sotona vreba da zatekne um u trenutku nepažnje, i tako ga posvaja. Mi ne treba da smo neupućeni u njegove planove, niti trebamo biti nadvladani njegovim zamislima. On je zadovoljan slikama koje ga predstavljaju kao da ima rogove i kopita, jer je inteligentan; jednom je bio anđeo svjetlosti. – MS 11, 1893.

Zli anđeli pokušavaju uništiti čovjekovu volju. – Ako im se dopusti, zli anđeli će obrađivati [osvajati i kontrolisati] umove ljudi sve dok ne izgube vlastitu misao ili volju. – MS 64, 1904.

Jedina sigurnost u otporu. – Naša jedina sigurnost je u nedavanju mjesta đavolu; jer njegove sugestije i ciljevi uvijek su da nas iskvari i odvrti od oslanjanja na Boga. On se preobražava u anđela čistoće da bi mogao, kroz svoja varljiva iskušenja, predstaviti svoje zamisli na takav način da ne možemo razlikovati njegove obmane. Što mu se više predajemo, to će moćnije biti njegove prevare nad nama. Opasno je polemisati ili pregovarati sa njim; jer za svaku prednost koju mu pružamo, on će zahtijevati više.

Naša jedina sigurnost je u odlučnom odbacivanju prvog nagovještaja pretpostavke. Bog nam je dao milost kroz Hristove zasluge dovoljnu da se suprostavimo Sotoni i budemo više nego pobjednici. Protivljenje je uspjeh. «Protivite se đavolu, i pobjeći će od vas.» Protivljenje mora biti odlučno i čvrsto. Mi gubimo sve što smo stekli ako se protivimo danas da bi se predali sutra. – RH, Apr 8, 1880. (HC 95)

Izbjegavanje samopouzdanih djela. – Postoje oni koji se nepromišljeno stavljaju u položaj opasnosti i izlažu iskušenjima, iz kojih traže Božje čudo da ih izvede nepovrijeđene i neokaljane. To su djela samopouzdanja s kojima Bog nije zadovoljan. Sotonino kušanje Spasitelja svijeta da se baci sa vrha hrama bilo je odlučno dočekano i odbijeno. Arhineprijatelj je naveo Božje obećanje kao jemstvo da bi Hrist mogao to učiniti sa sigurnošću na osnovu obećanja. Isus je dočekao ovo kušanje Pismom: «Pisano je,... Ne kušaj Gospoda Boga svojega». Na isti način Sotona podstrekava ljude da idu na mjesta gdje Bog to od njih ne traži, izlažući Sveto Pismo da opravda svoje sugestije. – RH, Apr 8, 1880. (HC 95)

Istinska vjera i pretpostavka. – Božja obećanja nijesu nam data da na njih brzopleto polažemo pravo, da nas štite dok nepromišljeno srljamo u opasnost, kršeći prirodne zakone ili zanamarujući mudrost i rasuđivanje koje nam je Bog stavio na raspolaganje. To nije prava vjera već pretpostavka (uobrazilja)....

Sotona nam pristupa sa svjetovnom čašću, bogatstvom, i zadovoljstvima života. Ta iskušenja su prilagođena ljudima svih položaja i poziva, odvodeći ih od Boga da služe više sebi nego svom Stvoritelju. «Sve ovo daću tebi», rekao je Sotona Hristu. «Sve ovo daću tebi», govori Sotona čovjeku. «Sav ovaj novac, ovu zemlju, svu ovu moć, slavu i bogatstvo daću tebi»; a čovjek je opčinjen, prevaren i podmuklo odmamljen u propast. Ako se prepustite svjetovnosti srca i života, Sotona je zadovoljan. – Lt 1a, 1872. (HC 93)

Zli anđeli ili Božji anđeli kontrolišu ljudske umove. – Zli anđeli ili Božji anđeli kontrolišu umove ljudi. Naši umovi se predaju Božjoj kontroli ili kontroli sila tame; i biće bolje da se

danas zapitamo gdje stojimo – da li pod krvlju poprskanom zastavom Kneza Emanuela ili pod crnim barjakom sila tame. – MS 1, 1890 (6BC 1120)

Samo ako se predamo. – Sotona ne može doticati um ili intelekt ukoliko mu ga ne predamo. – MS 17, 1893. (6 BC 1105)

Neophodan jasan uvid. – Neophodan je jasan duhovni vid da bi prepoznali razliku između kukolja i pšenice, između Sotonine nauke i nauke Riječi istine. Hristos, Veliki Ljekar, došao je na naš svijet da da zdravlje, mir i savršenstvo karaktera svima koji Ga primaju. Njegovo jevanđelje ne sastoji se od spoljašnjih metoda i djela kroz koja se zla nauka može predstaviti kao veliki blagoslov pokazavši se nakon toga velikim prokletstvom. – Lt 130, 1901. (HC 109)

Molitva će odoljeti protiv Sotone. – Molitva vjere je velika sila jednog hrišćanina i sigurno će odoljeti protiv Sotone. Ovo je razlog zašto on uliva sumnju da nam molitva nije potrebna. On mrzi ime Isusa, našeg Zastupnika; i kad mu ozbiljno dolazimo za pomoć, Sotonina vojska je uzburjana. Ako zanemarujemo upražnjavanje molitve, to dobro služi njegovom cilju, jer tada se spremnije prihvataju njegova lažna čuda. Kad nije uspio iskušati Hrista, on postavlja svoja kušanja pred čovjeka. – 1T 296 (1862)

4. DUHOVNI UTICAJI I UM

Religija i zdravlje. – Lična vjera od najveće je važnosti. Jovan je pisao Gaju: «Ljubazni, želio bih iznad svega da možeš napredovati i biti zdrav, kao što je tvojoj duši dobro» (3 Jovanova 2). Tjelesno zdravlje uveliko zavisi od zdravlja duše; stoga bilo da jedete ili pijete, ili drugo šta činite, činite sve na slavu Božju. Lična vjera otkriva se ponašanjem, riječima i djelima. Ona podstiče rast do krajnjeg savršenstva i polaže pravo na hvalu Gospodnju. «Da budete ispunjeni u Njemu» (Kološanima 2:10). – Lt 114, 1901.

Čista vjera donosi spokojstvo, staloženost i snagu. – Čista i neokaljana vjera nije osjećaj, već činjenje djela milosti i ljubavi. Ova vjera je neophodna za zdravlje i sreću. Ona ulazi u oskrnavljeni hram duše i bičem izgoni grešne uljeze. Zauzevši presto, ona sve posvećuje svojim prisustvom, osvjetljavajući srce sjajnim zracima Sunca pravednosti. Ona otvara prozore duše ka nebu, puštajući svjetlost Božje ljubavi. S njom dolaze spokojstvo i staloženost. Fizička, mentalna i moralna snaga raste, zato što atmosfera neba kao živa, djelotvorna sila ispunjava dušu. Hristos se useljava unutra, nada slave. – RH, Oct 15, 1901 (WM 38)

Bog je izvor života i radosti. – Bog je izvor života i svjetlosti i radosti u univerzumu. Kao sunčevi zraci, kao bujice vode koje teku sa živog izvora, blagoslovi dolaze od Njega za sva Njegova stvorenja. I gdje god je život od Boga u srcima ljudi, on će se izliti na druge u ljubavi i blagoslovima. – SC 77 (1892)

Sve prima život od Boga. – Sva stvorena bića žive voljom i silom Božjom. Ona su primaoci života od Sina Božjeg. Ma koliko sposobni i talentovani, ma kako bile velike njihove sposobnosti, oni se iznova ispunjavaju životom od Izvora svega života. On je izvor, vrelo života. Jedino Onaj koji ima besmrtnost, koji nastava u svjetlosti i životu, mogao je reći: «Imam vlast položiti svoj život, i imam vlast opet ga uzeti». – MS 131, 1897. (5BC 1113)

Sotona koristi uticaj uma na um. – Zbačen sa neba Sotona je uspostavio svoje carstvo na ovom svijetu, i otada neumorno nastoji da odvuče ljudska bića od njihove vjernosti Bogu. On koristi istu silu koju je koristio na nebu – uticaj uma na um. Ljudi postaju kušaći svoje braće. Gaje se snažna, iskvarena sotonska osjećanja, i ona vrše prinudnu, neodoljivu silu. Pod uticajem tih osjećanja, ljudi se međusobno povezuju u društva (saveze), u trgovačke unije i u tajna udruženja. U svijetu su na djelu sile koje Bog neće još dugo tolerisati. – Lt 114, 1903.

Svrha Sotoninih proučavanja je iskorištavanje sila za sebične ciljeve. – Sotona ima mreže i klopke, kao lovačke zamke, pripremljene da duše uhvate u zamku. Svrha njegovog proučavanja je da ljudi iskorišćavaju svoje Bogom date moći za sebične ciljeve umjesto da ih potčine proslavljanju Boga. Bog je postavio ljude za djelo koje će im donijeti mir i radost i predočiti im vječnu dobit; ali Sotona želi da usredsredimo svoje napore na ono što nam ne koristi, na ono što je propadljivo. – RH, Sept 1, 1910. (HC 200)

Prestup nije donio novi poredak sila i strasti. – Ne mislimo da je od Adamovog prestupa Bog dao ljudskim bićima novi poredak snaga i strasti, jer onda bi izgledalo da se Bog umiješao da usadi grešne sklonosti u ljudski rod. Hristos je otpočeo svoje djelo obraćenja čim je čovjek napravio prestup, da bi kroz poslušnost Božjem zakonu i vjeru u Hrista opet zadobili Božje obličje. – MS 60, 1905.

Svako mora izabrati jednu od dvije zastave. – To je velika borba. To su dvije velike sile suprotstavljene jedna drugoj, Knez Božji, Isus Hrist, i knez tame, Sotona. Odigrava se otvoreni sukob. Postoje samo dvije grupe na svijetu, i svako ljudsko biće svrstaće se pod jednom od dvije zastave, zastavom kneza tame ili zastavom Isusa Hrista. – Lt 38, 1894.

Grieh obuhvata cijelo biće. – Grieh obuhvata cijelo biće, a tako djeluje i milost. – Lt 8, 1891.

Ćudljivo srce je to što odvlači sposobnosti duše. Svi koji izučavaju nauku o spasenju moraju biti pokorni učenici u Hristovoj školi, kako bi hram duše bio mjesto za nastavanje Najvišega. Ako hoćemo učiti od Hrista, duša se mora isprazniti od svih svojih taštih stvari, da bi Hristos mogao utisnuti svoje obličje u duši. – Lt 5, 1898. (HC 105)

Krst daje pravi nivo ljudskom umu. – Šta daje pravi nivo ljudskom umu? Golgotski krst. Gledanjem na Isusa, Začetnika i Svršitelja naše vjere, sve želje za proslavljanjem sebe polažu se u prašinu. Tada dolazi, dok gledamo gore, duh samoponiznosti koji uzdiže skromnost i smjernost uma. Dok posmatramo krst, osposobljeni smo da vidimo divnu pripravu koju je donio svakom vjerniku. Bog u Hristu... ako se pravilno sagleda, donijeće ravnotežu ljudskom uzdizanju i ponosu. Neće biti samouzvisivanja, već istinska skromnost. – Lt 20, 1897. (HC 114)

Čovjek je upotpunjen u Hristu. – Hristos je doveo svoje učenike u živu zajednicu sa sobom i Ocem. Kroz rad Svetog Duha na ljudskom umu, čovjek se ispunja u Hristu Isusu. Zajednica sa Hristom omogućuje lanac jedinstva koji imamo jedni sa drugima. Ova zajednica je najubjedljiviji dokaz svijetu o Hristovoj veličini i snazi, Njegovoj moći da ukloni grijeh. – MS 111, 1903. (5BC 1148)

Samo Bog može uzdići čovjeka do moralnog dostojanstva. – Vrijednost čovjeka kako ga Bog cijeni je kroz zajednicu sa Hristom, jer Bog je Jedini koji može uzdići čovjeka na ljestvici moralnog dostojanstva kroz Hristovu pravednost. Svjetska čast i svjetska veličina samo su one vrijednosti koje im je čovjekov Stvoritelj dodijelio. Njihova mudrost je ludost, njihova snaga slabost. – Lt 9, 1873. (HC 149)

Sebičnost i njeni plodovi. – Sebičnost je bit izopačenosti, i zato što su se ljudska bića predala njenoj sili, vidljiva je danas u svijetu suprotnost vjernosti Bogu. Narodi, porodice i pojedinci ispunjeni su željom usredsređivanja na sebe. Čovjek žudi da vlada nad svojom sabraćom. Odvajajući se u svom egoizmu od Boga i svoje sabraće, on slijedi svoje neobuzdane sklonosti. On radi kao da dobro drugih zavisi od njihove potčinjenosti njegovoj pomoći. – RH, June 25, 1908. (CS 24)

Pobjeda se može zadobiti. – Kroz oplemenjivanje pravih načela, čovjek može zadobiti pobjedu nad sklonostima ka zlu. Ako je poslušan Božjem zakonu, osjećanja se više ne izopačuju i krive, sposobnosti se više ne kvare i slabe iskorištavanjem na objektima koji su tipični u odvođenju od Boga. U i kroz milost koju je Nebo dalo, riječi, misli i snage mogu se očistiti; može se oblikovati novi karakter, a uniženje grijeha nadvaladati. – MS 60, 1905.

Kolebljiv um početak iskušenju. – Početak predavanja iskušenju je u grijehu dopuštanja umu da se koleba, nedostatak veće vjere u Boga. Sotona uvijek čeka na priliku da Boga predstavi u pogrešnom svjetlu i privuče um zabranjenim stvarima. Ako može, on će usredsrediti um na svjetovne stvari. On će nastojati da uzbuđi osjećanja, izazove strasti, pobudi ljubav prema onome što nije za vaše dobro; ali vi trebate držati svaku emociju i čežnju pod kontrolom, u mirnoj potčinjenosti razumu i savjesti. Tada Sotona gubi moć da kontroliše um.

Zadatak na koji nas Hristos poziva je zadatak progresivne pobjede nad zlom u našem karakteru. Prirodne sklonosti moraju se nadvladati.... Moraju se pobijediti apetit i strasti, i volja se mora potpuno staviti na Hristovu stranu. – RH, June 14, 1892. (HC 87)

Niko ne treba očajavati zbog naslijeđenih sklonosti. – Sotona je uvijek spreman da prevari i zavede. On koristi sve čarolije da odmami ljude na širok put neposlušnosti. On radi da pomete misli sa pogrešnim osjećanjima i uklanja orjentire postavljajući lažne natpise na putokazima koje je Bog postavio da označi pravi put. Zato se te zle sile bore da odbiju svaki zrak svjetlosti od duše za koju su nebeska bića postavljena da vrše službu, vode, straže i kontrolišu one koji će biti nasljednici spasenja. Niko ne treba očajavati zbog naslijeđenih sklonosti ka zlu, ali kad Duh Božji osvjedoči o grijehu, grešnik se mora pokoriti, priznati i ostaviti zlo. Vjerni stražari bdiju da usmjere duše na prave staze. – MS 8, 1900. (6BC 1120)

Učesnici u grijehu preko udruženja. – Duša koja je dovedena u zabludu pogrešnim uticajima i postala učesnik u grijehu kroz udruživanje sa drugima, čineći nasuprot misli i karakteru Božjem, ne treba očajavati. «Jer takav nam trebaše poglavar sveštenečki: svet, bezazlen, čist, odvojen od grešnika, i koji je bio više nebesa» (Jevrejima 7:26). Hristos nije samo sveštenik i posrednik za naše grijeha, već i žrtva. On je prinio sebe jednom za sve. – Lt 11, 1897.

Sotonin posao je da obeshrabri, Hristov da probudi nadu. – Nemojte ni za trenutak prihvatiti Sotonina iskušenja kao da u skladu sa vašim vlastitim umom. Okrenite se od njih kao što biste od samog neprijatelja. Sotonin posao je da obeshrabri dušu. Hristovo djelo je da ispuni srce vjerom i nadom. Sotona nastoji da oslabi našu vjeru. On nam govori kako su naše nade izgrađene na lažnim pretpostavkama a ne na sigurnoj, nepromjenljivoj riječi Onoga koji ne može iznevjeriti. – MS 31, 1911. (HC 85)

Lijek za sve vrste iskušenja. – Postoji lijek za sve vrste iskušenja. Mi nijesmo prepušteni sebi da izborimo bitku protiv svoga ja i grešne prirode svojom ograničenom snagom. Isus je moćan pomoćnik, podrška koja nikad ne izostaje.... Niko ne mora pasti ili se obeshrabriti kad je obezbijeđena tako obilna priprava za nas. – RH, Apr 4, 1884. (HC 88)

Hristova krv jedini lijek. – Jehovin zakon je veoma opsežan. Isus...je otvoreno objavio svojim

³³ učenicima da se ovaj sveti Božji zakon može prekršiti čak i mislima, osjećanjima i željama, isto kao riječju i djelom. Srce koje iznad svega voli Boga neće ni na koji način težiti da ograničava Njegova pravila do najmanjeg mogućeg zahtjeva, već će poslušna, lojalna duša radosno vršiti potpuno duhovnu pokornost kad se zakon sagleda u svojoj duhovnoj sili. Tada će se zapovijesti odomaćiti u duši u svojoj stvarnoj sili. Griješnik će izgledati veoma odvratno... Nema više samopravednosti, samouvažavanja, samoproslavljivanja. Samouvjerenost je iščezla. Duboko osvjedočenje u grijeh i odvratnost samom sebi je ishod, i duša u beznadežnom osjećaju opasnosti dolazi i hvata se za krv Jagnjeta Božjeg kao svoj jedini lijek. – Lt 51, 1888. (HC 140)

Dočekivanje kušačevog izazova. – Sotona će vam doći govoreći: «Ti si grešnik». Ali ne dopustite mu da ispuni vaš um mislima da vas zato što ste grešni Bog odbacuje. Kažite mu: «Da, ja sam grešnik, i zato mi je potreban Spasitelj. Potreban mi je oprostaj i otpust grijehova, a Hristos kaže da ako mu dolazim neću poginuti. U pismu koje mi je uputio čitam: 'Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprost naše grijehe, i očisti nas od svake nepravde.' (1 Jovanova 1:9). Vjerovaću riječi koju mi je On ostavio. Biću poslušan Njegovim zapovijestima». Kad vam Sotona govori da ste izgubljeni odgovorite: «Da, ali Isus je došao da traži i spase ono što je izgubljeno. Što je veći moj grijeh, veća je i moja potreba za Spasiteljem». – Lt 98b, 1896.

Skrenuti pažnju sa zbrke na Božja djela. – Bog poziva svoja stvorenja da skrenu pažnju sa zbrke i neprilika oko sebe i dive se Njegovim djelima. Nebeska tijela vrijedna su posmatranja. Bog je načinio na korist čovjeku, i dok proučavamo Njegova djela, anđeli Božji biće uz nas da nam rasvijetle umove i čuvaju ih od sotonskih prevara. – MS 96, 1899. (4BC 1145)

³⁴ **Šta čini vjera.** – Prava vjera oplemenjuje um, profinjuje ukus, posvećuje sud, i čini sopstvenika sudionikom čistoće i svetosti Neba. Ona anđele dovodi bliže i sve više i više nas odvaja od duha i uticaja ovoga svijeta. Ona ulazi u sva životna djela i odnose i daje nam «duh zdravog razuma», a rezultat je sreća i mir. – ST, Oct 23, 1884. (CH 629, 630)

Povećanje intelektualnih sposobnosti. – Kao u Danilovom slučaju, u istoj srazmjeri u kojoj se razvio duhovni karakter, porasle su intelektualne sposobnosti. – RH, Mar 22, 1898. (4BC 1168)

Poboljšanje fizičkog zdravlja. – Kad um postane inteligentan i volja se stavi na Hristovu stranu, fizičko zdravlje čudesno će se poboljšati. – *Medical Missionary, Nov. Dec, 1892.* (CH 505)

Činjenje dobra najbolji lijek. – Svijest o ispravnom djelovanju najbolji je lijek za bolesno tijelo i um. Poseban Božji blagoslov koji počiva na primaocu u zdravlju i snazi. Čovjek čiji um je miran i zadovoljan u Bogu na putu je k zdravlju. Svijest da je oko Gospodnje nad nama i da je Njegovo uho otvoreno za naše molitve zaista je zadovoljstvo. Saznanje da imamo nepogrešivog prijatelja kojemu možemo povjeriti sve tajne duše sreća je koju riječi nikad ne mogu izraziti. – ST, Oct 23, 1884. (CH 628)

³⁵ **Isusova ljubav okružuje dušu miomirisnom atmosferom.** – Duše onih koji vole Isusa biće okružene čistom, miomirisnom atmosferom. Ima onih koji kriju svoju duhovnu glad. Njima puno znači nježna riječ ili ljubazan pozdrav. Darove neba, koje je Bog slobodno i izdašno ponudio, treba da poklanjamo svima koji ulaze u sferu našeg uticaja. Tako otkrivamo ljubav koja je rođena odozgo i koja će rasti dok se izdašno koristi na blagoslov drugima. Na taj način mi proslavljamo Boga. – MS 17, 1899. (HC 231)

Rezultati jednog trenutka nepromišljenosti. – Jedna brana uklonjena iz savjesti, popuštanje

jednoj zloj navici, prosto zanemarivanje visokih zahtjeva dužnosti, može biti početak puta obmane koja će vas odvesti na nivo onih koji služe Sotoni, dok za to vrijeme ispovijedate ljubav prema Bogu i Njegovom djelu. Trenutak nepromišljenosti, jedan pogrešan korak, mogu skrenuti čitav tok vašeg života u pogrešnom smjeru. – 5T 398 (1885)

Bog ne čini čudo da omete žetvu. – Gospod nam šalje upozorenja, savjete i opomene kako bi mogli imati priliku da ispravimo svoje greške prije nego što postanu naša druga priroda. Ali ako odbijamo da se popravimo, Bog se ne miješa da neutrališe tendencije našeg djelovanja. On ne čini čudo da posijano sjeme ne naraste i donese plodove.

Čovjek koji jasno ispoljava drsko nevjerstvo ili ravnodušnu indiferentnost prema božanskoj istini samo žanje plodove koje je sam posijao. Takvo će biti iskustvo mnogih. Oni sa stoičkom indiferentnošću slušaju istine koje su jednom pokrenule njihove duše. Oni su posijali nemar, ravnodušnost i otpor prema istini; i takvi su plodovi koje žanju. Hladnoća leda, čvrstina gvožđa, neprobijna, neosjetljiva priroda kamena – sve to nalazi svoju kopiju u karakterima mnogih koji ispovijedaju hrišćanstvo.

Tako je Gospod otvrdnuo srce faraonu. Bog je govorio egipatskom caru Mojsijevim ustima, dajući najizrazitije dokaze o božanskoj moći; ali monarh je tvrdoglavo odbijao svjetlost koja ga je vukla na pokajanje. Bog nije poslao natprirodnu silu da otvrdne srce buntovnom caru, ali kad je faraon odbio istinu, Sveti Duh ga je napustio, i on je ostao u tami i nevjerstvu koje je odabrao. Upornim odbijanjem uticaja Svetog Duha, ljudi se otcjepljuju od Boga. On nema u rezervi još moćne sile da rasvijetli njihove umove. Nijedno otkrivenje Njegove volje ne može ih doseći u njihovom nevjerstvu. – RH, June 20, 1882. (3BC 1151)

Oblikujmo naše okruženje umjesto da ono oblikuje nas. – Postoje zla koja čovjek može umanjiti ali ih nikad ne može ukloniti. On treba nadvladavati prepreke i oblikovati svoje okruženje umjesto da ono oblikuje njega. On ima prostora da razvija svoje talente u unošenju reda i sklada iz zbrke. U ovom poslu on može imati božansku pomoć ako je traži. On nije prepušten u borbi sa iskušenjima i probama svojoj vlastitoj sili. Može se osloniti na pomoć Onoga koji je silan. Isus je ostavio carske dvorove Neba i stradao i umro na svijetu uniženom grijehom da bi naučio čovjeka kako da prođe kroz životne probe i nadvlada svoja iskušenja. To je uzor za nas. – 5T 312 (1885)

Bog želi da obnovi um. – Smeće sumnjivih principa i navika treba počistiti. Gospod želi da obnovi um i ispuni srce blagom istine. – MS 24, 1901. (HC 106)

Razborito postupati sa različitim umovima. – Svi mi treba da proučavamo karakter i način na koji možemo znati kako da razborito postupamo sa raznim umovima, kako bi svoja najbolja nastojanja usmjerili na to da im pomognemo da poprave razumijevanje Božje Riječi i istinskog hrišćanskog života. Mi trebamo s njima čitati Bibliju i odvlačiti im umove od svjetovnih stvari ka vječnim interesima. Dužnost Božje djece je da budu Njegovi misionari, i da se izjednačavaju sa onima kojima je potrebna pomoć. Ako neko posrće pod iskušenjima, njegov slučaj treba pažljivo razmotriti i mudro voditi; jer u pitanju je njegov vječni interes, a riječi i postupci u tom zadatku mogu biti miris života na život ili smrti na smrt. – 4T 69 (1876)

Nesavijtljivo načelo obilježje Isusovih učenika. – Nepokolebljivo načelo obilježavaće put onih koji sjede kraj Isusovih nogu i uče od Njega. – RH, June 20, 1882. (HC 160)

5. FANATIČNI UM*

³⁸ **Fanatici i fanatizam će pritiskati.** – Mi živimo u vremenu kad će sve faze fanatizma nalaziti mjesta među vjernicima i nevjernicima. Sotona će ući, govoreći laži u licemjerju. Sve što može izmisliti da obmane muškarce i žene biće predočeno. – Lt 121, 1901. (MM 114)

Kako to Sotona čini. – Otkrivamo u svom iskustvu da ako Sotona ne može držati duše vezane u haldnoj indiferentnosti, on će pokušati da ih gurne u vatru fanatizma. Kad Duh Gospodnji dolazi među Njegov narod, neprijatelj koristi svaku priliku da takođe radi na raznim umovima i navodi ih da miješaju vlastite osobenosti karaktera sa djelom Božjim. Tako uvijek postoji opasnost dopuštanja sopstvenom duhu da se miješa sa djelom i da se čine nerazumni pokreti. Mnogi nose vlastito djelo koje su sami zamislili i koje nije pokrenuo Bog. – Lt 34, 1889. (Slično u 5T 644)

³⁹ **Rezultat gajenja štetnih sklonosti.** – Postoje neki koji neće čuti. Dugo su izabirali da slijede sopstveni put i vlastitu mudrost, dugo su gajili štetno nasleđe i kultivisali sklonosti karaktera, tako da su postali slijepi i nijesu u stanju da daleko vide. Njihova načela su izopačena, lažni standardi uzdignuti, ukusi takvi da ne nose potpis Neba.... Rijetki se hvale Gospodom kao narod koji čini pravdu i ne zaboravlja uredbu svog Gospoda. – MS 138, 1902.

Gubitak zdravog mentalnog stanovišta. – Oni koji se uhvate u Sotoninu zamku ne dolaze do zdravog mentalnog odnosa. Oni su zbunjeni, sami sebi važni, sami sebi dovoljni. Oh, s kakvom žalošću Gospod gleda na njihove uobražene riječi taštine. Oni se razmeću u ponosu. Neprijatelj to posmatra iznenađen kako ih je lako zarobio. – Lt 126, 1906.

Lažna poniznost. – Mnogo namještene, lažne poniznosti zapaža se među onima koji se deklariraju kao hrišćani. Neki se, riješeni da pobijede sebe, postavljaju što je moguće niže; ali oni čine pokušaj samo u svojoj sopstvenoj sili, i sledeći talas veličanja ili laskanja nosi ih izvan vidokruga. Oni se ne žele potpuno potčiniti Bogu i On ne može raditi preko njih.

Ne uzimajte bilo kakve slave za sebe. Ne radite sa podijeljenim umom, pokušavajući da služite Bogu i sebi u isto vrijeme. Držite sebe van vidokruga. Neka vaše riječi vode umorne i natovarene k Isusu, milostivom Spasitelju. Radite kao da gledate Onoga koji vam je tu pri ruci, spreman da vam da snagu za službu. Vaša jedina sigurnost je u potpunosti zavisnosti od Hrista. – RH, May 11, 1897.

⁴⁰ **Preveliki izliv ushićenih osjećanja.** – Neki nijesu zadovoljni sastancima dok ne dožive upečatljive i srećne trenutke. Oni rade na tome i uzdižu uzbuđenost osjećanja. Ali uticaj takvih skupova nije koristan. Kad isčezne sreća ushićenih osjećanja, oni tonu dublje nego su bili prije sastanka jer njihova sreća ne dolazi sa pravog izvora. Najkorisniji skupovi za duhovno napredovanje su oni koje karakterišu svečanost i duboka potreba srca; kad svako traži da pozna sebe i ozbiljno, u dubokoj poniznosti, želi učiti od Hrista. – 1T 412 (1864)

Neobične pojave. – Ovim fanatizmom kakav smo u posljednje vrijeme imali u Kaliforniji u osobitim pojavama i polaganju prava na izgonjenje đavola, Sotona nastoji da prevari ako je moguće i izabrane. Te osobe, polažući pravo da imaju posebnu poruku za naš narod, međusobno će se optuživati da su nadvladani zlim duhom. Zatim nakon molitve objaviće da

* PRIMJEDBA: *Webster definiše fanatizam kao 'pretjerani entuzijazam' ili 'nerazumno oduševljenje' – *Kompilatori*

je đavo izbačen. Rezultat njihovog djela svjedoči o njegovom karakteru. Naređeno mi je da kažem našem narodu da Gospod nije bio u tim neobičnim manifestacijama već da će te pojave zavesti duše do njihove propasti ukoliko se ne upozore, a biblijska istina biće izopačena. – Lt 12, 1909.

Prirodno ratoborni. – Neki ljudi su prirodno ratoborni. Oni ne mare da li su usaglašeni sa svojom braćom ili ne. Vole da ulaze u sukob, vole se boriti za svoje određene ideje; ali trebali bi se okaniti toga, jer to ne razvija hrišćanske blagodati. Radite svom svojom silom da odgovorite na Hristovu molitvu da Njegovi učenici jedno budu, kao što je On jedno sa Ocem. Nijedna duša nije sigurna ukoliko se svakodnevno ne uči od Hrista, Njegovoj blagodati i poniznosti.

U svom radu ne postupajte diktatorski, ne budite strogi, neprijateljski nastrojeni. Propovijedajte Hristovu ljubav, i to će otopiti i ukrotiti srca. Nastojte da budete od jedne misli i jednog suda sa svojom braćom i govorite isto. Ti razgovori o podjelama zato što svi nemaju iste ideje koji se prezentiraju vašem umu nijesu Božje djelo već neprijateljsko. Iznosite jednostavnu istinu, ono u čemu se možete složiti. Govorite o jedinstvu, nemojte biti uskogradi i tašti; neka se vaš um širi. – MS 111, 1894.

41

Slijedenje sopstvenih standarda. – Mnogo, mnogo njih vjeruje svojoj vlastitoj pravednosti. Oni postavljaju standarde za sebe i ne pokoravaju se Hristovoj volji niti mu dopuštaju da ih obuče u haljine Njegove pravednosti. Oni oblikuju karakter po sopstvenoj volji i željama. Sotona je veoma zadovoljan njihovom vjerom. Oni pogrešno predstavljaju savršeni karakter – Hristovu pravednost. Sami prevareni, oni varaju druge. Njih Bog ne prihvata. Oni su skloni da vode druge duše na krive staze. Oni će na kraju primiti platu sa velikim varalicom, Sotonom. – MS 138, 1902.

Reakcija fanatika. – Prije nekoliko godina, čovjek po imenu N. iz Red Blafa, Kalifornija, došao je k meni da mi preda poruku.... Mislio je da je Bog zaobišao sve vodeće radnike i njemu dao poruku. Pokušala sam da mu ukažem da je u zabludi.... Kad smo mu iznijeli naše razloge i izložili mu stvar da je bio u krivu, na njega je došla velika sila, i ispustio je nekakav glasan krik.... Imali smo mnogo problema s njim; njegov um postao je neuravnotežen, i smješten je u duševnu bolnicu. – Lt 16, 1893. (2SM 64)

Kako dočekati fanatika. – Bog poziva svoje sluge da proučavaju Njegovu misao i volju. Kad vam ljudi dođu sa svojim čudno zamišljenim teorijama, ne ulazite s njima u sukob, već potvrdite ono što znate. «Pisano je», to neka bude vaše oružje. Postoje ljudi koji će pokušavati da ispletu konce svojih lažnih teorija. Hvala Bogu što ima i onih koji se poučavaju od Njega i koji znaju šta je istina. – Lt 191, 1905.

Paziti na iskaze i stanovišta. – Ovo je vrijeme kad moramo biti vrlo budni i pažljivo čuvati karakter djela koje se vrši. Neki će nastojati da unesu lažne teorije i dolaziće sa lažnim porukama. Sotona će pokrenuti ljudske umove da stvaraju fanatizam u našim redovima. Vidjeli smo nešto od ovoga 1908 godine. Gospod želi da se Njegov narod pažljivo kreće, pazeći na tvrdnje i stanovišta. Sotona će koristiti lična stanovišta i osobenosti da izazove uzbuđenje i radiće na ljudskim umovima da prevari. – Lt 12, 1909.

42

Izbjegavati merila ljudskih zamisli. – Nove i čudne stvari stalno će iskrsavati da odvedu Božji narod u lažno uzbuđenje, vjerska otkrića i neobična ostvarenja; ali naš narod ne treba se potčiniti ma kakvim mjerilima ljudskih zamisli koja će stvoriti sukob na svim linijama. – MS 167, 1897.

Čuvati se «nove», «čudesne», tzv napredne svjetlosti. – Duša mi je opterećena jer znam šta je pred nama. Ući će svaka moguća prevara da utiče na one koji nemaju svakodnevnu, živu vezu sa Bogom. Sotonini anđeli su mudri na zlo, i oni će kreirati ono što će neki proglasiti naprednom svjetlošću i objaviti kao novo i čuderno; ipak dok u određenoj mjeri ta poruka može biti istina, ona će biti pomiješana sa ljudskim zamislima i učiće nauci ljudskih zapovijesti. Ako je ikad bilo vrijeme kad trebamo stražiti i moliti se sa stvarnom ozbiljnošću, to je sada.

Mnoge naizgled dobre stvari treba pažljivo razmotriti s mnogo molitve; jer to su varljivi izumi neprijatelja u cilju odvođenja duša na stazu koja je vrlo blizu puta istine da će je biti teško razlikovati od prave. Ali oko vjere može zapaziti da se odvaja, iako gotovo jedva primjetno, od prave staze. Isprva može izgledati nepobitno ispravna, ali posle izvjesnog vremena primjetno je da se puno odvaja od puta koji vodi u svetost i nebo. Braćo moja, upozoravam vas da hodite pravim stazama, da ne bi skrenuli van puta. – Und MS 111

⁴³ **Fanatizam je teško ugasiti.** – Fanatizam, jednom pokrenut i neugušen, teško je ugasiti baš kao požar koji obuhvata zgradu. Oni koji su unijeli i pospješili svoj fanatizam 'svetost tijela' daleko bi bolje radili svjetovni posao, jer svojim nedoslednim kursom djelovanja obesčašćuju Gospoda i izlažu opasnosti Njegov narod. Mnogi takvi pokreti pojaviće se u ovom vremenu kad Gospodnje djelo treba stajati uzdignuto, čisto, neukaljano praznovjerjem i bajkama. Mi trebamo stražiti, održavati blisku vezu sa Hristom, da ne bi bili prevareni Sotoninim zamislima. – GCB, Apr 23, 1901. (2SM 35)

Prefinjene teorije koje ispunjavaju um. – Sotona nastoji na mnogo načina da upravo oni koji trebaju prenositi poruku budu zaokupljeni prefinjenim teorijama koje on čini naizgled tako značajnim i važnim kao da ispunjavaju čitav um; i dok misle da su zakoračili u divna iskustva, oni idoliziraju nekoliko ideja, i njihov uticaj je štetan i vrlo malo doprinosi Gospodnjoj strani.

Neka svaki poslanik učini ozbiljne napore da ustanovi šta je Hristova misao. Ima onih koji biraju mjesta iz Božje Riječi, a takođe i iz Svjedočanstava, izdvajajući paragrafe ili rečenice koje mogu iskoristiti u prilagođavanju svojim zamislima, i oni se zadržavaju na njima i dograđuju vlastite stavove dok ih Bog ne vodi. Sve ovo zadovoljava neprijatelja. Mi ne treba da nepotrebno zauzimamo kurs koji će stvarati razlike ili nesklad. Ne treba da stvaramo utisak da ako se naše osobene zamisli ne slijede, da je to zbog nedostatka razumijevanja vodstva.

⁴⁴ U Hristovim poukama ima mnogo predmeta na osnovu kojih možete govoriti, a zagonetke koje ni vi ni vaši slušaoci ne možete razumjeti ili objasniti bolje je ostaviti. Dajte samom Gospodu Isusu Hristu mjesta da podučava; dopustite mu da uticajem svog Duha otvori vrata razumijevanju čudnog plana spasenja. – MS 111, 1894.

Okrenite se od negativne strane (savjet jednom propovjedniku). – Kad bi mogao vidjeti rezultat stalne preokupacije ka negativnoj strani, kao što godinama činiš u manjoj ili većoj mjeri, imao bi bolje razumijevanje Spasiteljevih riječi zapisanih u 18 glavi jevanđelja po Mateju. Učenici su došli Isusu sa pitanjem: «Ko je najveći u carstvu nebeskom? A Isus dozva k sebi malo dijete, i postavi ga sred njih, i reče: zaista vam kažem, ako se ne obratite i postanete kao mala djeca, nećete ući u carstvo nebesko. Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveći u carstvu nebeskome. I koji primi takvo dijete u ime moje, mene prima. I koji sablazni jednoga od ovih malih koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen

vodenični o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. Teško svijetu od sablazni! Jer je potrebno da dođu sablazni; ali teško onom čovjeku kroz koga dolazi sablazan» (Mat. 18:1-7).

Brate moj, odbaci sve zle misli. Ponizi srce pred Bogom. Tada pošto ti se otvore oči, nećeš više stajati na negativnoj strani. «Ako te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe: bolje ti je ući u život hromu ili kljastu, negoli s dvije ruke i dvije noge da te bace u oganj vječni» (Matej 18:8). Odsijeci štetne osobine, ma koliko ljudskoj prirodi bilo bolno da to učini. «I ako te oko tvoje» - tako oštro da zapazi nešto za kritikovanje ili suprostavljanje – «sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe, jer bolje ti se jednim okom u život ući, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni» (9 stih). – Lt 93, 1901.

Vjera nadvladava negativizam. – Imaćemo uspjeha ako istupimo u vjeri, riješeni da razumno obavimo Božji zadatak. Ne smijemo dopustiti sebi da nas ometaju ljudi koji vole stajati na negativnoj strani, pokazujući vrlo malo vjere. Božje misionarsko djelo iznijeće ljudi velike vjere i ono će pouzdano rasti u sili i produktivnosti. – Lt 233, 1904.

Opasnost od individualne nezavisnosti. – Uvijek su postojali u crkvi oni koji neprekidno teže individualnoj nezavisnosti. Oni izgledaju nesposobni da shvate da nezavisnost duha teži da navede čovjeka da ima suviše povjerenja u sebe i vjeruje u vlastiti sud više nego što poštuje savjet i visoko cijeni sud svoje braće, naročito onih na dužnostima koje je Bog postavio za vođstvo Njegovog naroda. Bog je zavještao svojoj Crkvi naročitu vlast i silu tako da niko nema opravdanja za nipodaštavanje i preziranje, jer koji tako čini prezire glas Božji. – AA 163, 164 (1911)

Mir koji se otkriva u njegovanju skromnosti. – Duša nalazi odmor u njegovanju skromnosti i poniznosti srca. Hristov mir nikad se ne nalazi tamo gdje vlada sebičnost. Duša ne može rasti u milosti kad je usmjerena na sebe i ponosita. Isus je preuzeo na sebe poziciju koju čovjek mora zauzeti da bi Hristov mir mogao nastaviti u srcu. Oni koji su se ponudili Hristu da budu Njegovi učenici moraju se svakodnevno odricati sebe, moraju uzeti krst i slijediti Isusov trag. Oni moraju ići tamo gdje vodi Njegov primjer. – Lt 28, 1888.

Vrlina hrišćanske učtivosti. – Pavle, iako u načelu postojan kao stijena, ipak je uvijek pazio na svoju učtivost. On je bio oduševljen životnim stvarima i nije bio bezobziran u pogledu svoje odgovornosti u ophođenju i dužnu učtivost u društvenom životu. Čovjek Božji nije progutao čovjeka društva. – Lt 25, 1870. (HC 236)

Neki ljudi govore na neprijatan, neučtiv način koji vrijeđa osjećanja drugih, a zatim se opravdavaju govoreći: «To je moj stil; uvijek kažem baš ono što mislim», i uzdižu ovu svoju zlu crtu karaktera kao vrlinu. Njihovo neučtivo ponašanje treba odlučno ukoriti. – RH, Sept 1, 1885. (HC 229)

Tvorac poziva da se dočeka svaki oblik fanatizma. – Godine 1844 morali smo dočekivati fanatizam na sve strane, ali uvijek mi je dolazila riječ: velik talas uzbuđenja je štetan za djelo. Idite Hristovim tragom. Dobila sam poruke da dočekujemo svaki oblik fanatizma. Upućena sam pokažem narodu da je pod talasom uzbuđenja izvršeno neobično djelo. Ima onih koji koriste priliku za unošenje praznovjerica. Tako se zatvaraju vrata za objavljivanje zdrave nauke. – Lt 17, 1902.

Opasnost koja se približava. – Kako se bliži kraj, neprijatelj će raditi svom svojom silom da unese fanatizam među nas. Njega raduje da vidi adventiste sedmog dana kako idu u takve krajnosti da ih svijet žigoše kao fanatike. Naređeno mi je da na ovu opasnost upozorim vođstvo i članstvo. Naš zadatak je da učimo muškarce i žene da grade na pravom temelju, da

nastave hoditi na onom jasnom «ovako govori Gospod». – GW 316 (1915)

Um pod kontrolom jednog oblika fanatizma. – Jasno sam govorila vezano za opasnu nauku koja uči da jedna osoba prepusti svoj um kontroli druge osobe. Ovo je đavolska nauka.

To je odlika fanatizma s kojim smo se sreli 1845. Tada nijesam znala šta je to značilo, ali bila sam pozvana da iznesem najusrdnije svjedočanstvo protiv bilo čega te vrste. – Lt 130 ½, 1901.

Gajiti nepristrasan, optimistički pogled. – Nema razloga da svoje oči zadržavamo na greškama, žalostimo se i jadikujemo, i gubimo dragocjeno vrijeme i prilike u oplakivanju zabluda drugih.... Ne bi li bilo ugodnije Bogu da zauzmemo nepristrasno gledište i vidimo koliko duša služi Bogu i odbija iskušenja, proslavljajući ga i odajući mu čast svojim talentima i intelektom? Ne bi li bilo bolje da posmatramo divnu, čudesnu Božju silu u preobražavanju jadnih, uniženih grešnika, koji su bili puni moralne prljavštine, a koji su se tako preobrazili da imaju karakter sličan Hristovom? – Lt 63, 1893. (HC 248)

6. ZDRAVA NORMALNOST

48 Izvor istinske sreće. – Postoje osobe sa bolesnom maštom kojima je religija tiranin koji vlada njima kao sa gvozdеном palicom. Takvi stalno žale nad svojom izopačenošću i uzdišu nad mogućim zlom. Ljubav ne nastava u njihovim srcima; na licu im je uvijek tmuran izraz. Njima smeta bezazlen smijeh mladih ili kog drugog. Oni smatraju svaju rekreaciju ili zabavu grijehom i misle da um stalno mora biti dotjeran do strogog, ozbiljnog nivoa. Ovo je jedna krajnost.

Drugi misle da um uvijek mora biti napregnut u izmišljanju novih zgoda i zabava da bi stekao zdravlje. Oni se uče da zavise od uzbuđenja, i nespokojni su bez njega. To nijesu pravi hrišćani. Oni idu u drugu krajnost.

Istinska načela hrišćanstva otvaraju pred svima izvor sreće, visinu i dubinu, dužinu i širinu koje su neizmjerne. Hristos u nama je izvor vode koja teče u život vječni. To je nepresušan izvor sa kojeg hrišćanin može piti do mile volje i neiscrpan bunar. – 1T 565, 566 (1867)

Oduševljenje koje brzo nestaje. – Mi ne trebamo ohrabrivati duh entuzijazma koji za neko vrijeme donosi oduševljenje ali ubrzo nestane, ostavljajući obehrabrenje i depresiju. Nama je potreban Hleb života koji dolazi sa neba da da život duši. Proučavajte Božju Riječ. Nemojte da vas osjećanja kontrolišu. Svi koji rade u Gospodnjem vinogradu moraju naučiti da osjećanja nijesu vjera. Ne traži se da uvijek budemo u stanju uzvišenosti. Ali potrebno je da imamo čvrstu vjeru u Božju Riječ kao tijelo i krv Hristovu. – Lt 17, 1902. (Ev 138)

Ni hladna pravovjernost (ortodoksnost) ni bezbrižni liberalizam. – Napredak reforme zavisi od jasnog prepoznavanja osnovnih istina. Dok, s jedne strane, postoje opasne zablude u uskogrudoj filozofiji i teškoj, hladnoj pravovjernosti, s druge strane prijeti velika opasnost u bezbrižnom liberalizmu. Temelj svake tekuće reforme je Božji zakon. Mi treba da u jasnim, određenim crtama predstavimo potrebu poslušnosti ovom zakonu. Njegova načela moraju se izložiti pred narod. Ona su vječna i nepromjenljiva kao sam Bog. – MH 129 (1905)

Potrebni dobro uravnoteženi umovi. – U poslanicima je puno kazano o razumnoj vjeri. To nas uči o neophodnosti opreza. Mi ne moramo unositi u svoje iskustvo vlastite sklonosti i grube crte karaktera. To će pogrešno predstaviti dragocjena, uzvišena, plemenita načela istine i odvesti druge u zabludu. Zdravost (ispravnost) u vjeri podrazumijeva puno više nego što mnogi shvataju. To znači ispraviti svaku grešku koja postoji u našim mislima i postupcima, da ne bi pokvarili Božju Riječ.

Sada postoji potreba za dobro uravnoteženim umovima, zdravim, korisnim hrišćanima. Mnogi od onih koji se izjašnjavaju za Hrista imaju bolesno iskustvo. Oni ne mogu podnijeti ništa neugodno. Oni gube prisebnost ako primijete da su na neki način omalovaženi ili povrijeđeni, ako njihova braća nijesu bila nježna prema njima onako kako oni misle da trebaju biti. Veliki Ljekar bi ih, svojim beskonačnim znanjem, obnovio do moralnog zdravlja; ali takav pacijent odbija da uzme recept koji On nudi. Ove osobe mogu zakratko primijeniti Riječ Božju na svoj slučaj, ali oni ne postaju izvršioци te Riječi. Ubrzo potpadaju pod uticaje koji odgovaraju njihovim prirodnim ukusima i neutrališu sve što su stekli. – RH, July 28, 1896.

Oplemenjivati sve sposobnosti. – Ako se neke sposobnosti koriste zarad zanemarivanja drugih, Božja zamisao nije potpuno ostvarena u nama, jer sve sposobnosti su povezane i u velikoj mjeri zavise jedna o drugoj. Čovjek ne može biti dobro iskorišćen bez sveobuhvatnog djelovanja, tako da se uravnoteženost pažljivo očuva. Ako se sva pažnja i snaga uzmjere ka jednom talentu, dok drugi miruju, napredak je snažan u jednom pravcu i vodi u krajnost, jer se ne oplemenjuju sve snage. Neki umovi su zakržljali i nijesu pravilno razvijeni i uravnoteženi. Svi umovi nijesu podjednako sklopljeni. Nalazimo razne umove; neki su jaki na izvjesnim područjima i vrlo slabi na drugima. Ovi nedostaci, tako očiti, ne moraju i ne treba da postoje.

Ako oni koji ih posjeduju jačaju slabe tačke u svom karakteru kultivacijom i ispoljavanjem, one će postati jake. – 3T 33 (1872)

Staviti sve snage uma u pogon. – Treba sve snage uma staviti u upotrebu i razvijati da bi muškarci i žene imali dobro uravnotežene umove. Svijet je pun jednostranih muškaraca i žena koji su postali takvi zato što su oplemenjivali jednu grupu svojih talenata dok su druge zakržljale usled neaktivnosti.

Vaspitanje najvećeg broja mladih je pogrešno. Oni prekomjerno uče, dok zanemaruju ono što se odnosi na praktičan poslovni život. Muškarci i žene postaju roditelji bez razmatranja svojih sposobnosti, i njihovo potomstvo tone dublje na skali ljudske manjkavosti nego su bili oni sami. Tako se ljudski rod brzo degeneriše.

Stalna primjena izučavanja, kao što se škole sada vode [1872], onesposobljava mlade za praktičan život. Ljudski um hoće akciju. Ako nije aktivan u pravom smjeru, biće u pogrešnom. Da bi sačuvali uravnoteženost uma, rad i učenje trebaju biti objedinjeni u školama. – 3T 152, 153 (1872)

Metode usavršavanja dostupne svima. – Mladi ljudi koji hoće da budu ljudi od razumijevanja, koji cijene intelektualne sposobnosti koje im je Bog dao, trebaju ih oplemenjivati krajnje pažljivo. Rad proširuje ove sposobnosti, i ako se kultura srca ne zanemari, karakter će biti dobro uravnotežen. Sredstva za usavršavanje dostupna su svima. Zato neka niko ne razočara Učitelja kad dođe da traži rod ne donoseći ništa sem lišća. Odlučna namjera, posvećena Hristovom milošću, učiniće čuda. – MS 122, 1899.

Tijelo, um, srce, pod Božjom kontrolom. – Onaj ko istinski voli i boji se Boga, trudeći se sa jedinim ciljem da tvori Njegovu volju, staviće svoje tijelo, svoj um, svoje srce, svoju dušu,

svoju snagu, u službu Bogu. Tako je bilo sa Enohom. On je hodio sa Bogom.... Oni koji su odlučili učiniti Božju volju svojom vlastitom moraju služiti i ugađati Bogu u svemu. Tada će karakter biti usklađen i dobro uravnotežen, dosledan, pun vedrine i iskren. – Lt 128, 1897. (HP 190)

Sposobnosti uma upravljaju tijelom. – Pravo vaspitanje uključuje cijelo biće. Ono uči pravilnom iskorištavanju naših sposobnosti. Ono nam omogućava da najbolje iskoristimo mozak, kostur i mišiće tijela, um i srce. Sposobnosti uma, kao više sile, moraju upravljati carstvom tijela. Prirodni prohtjevi i strasti moraju se podrediti kontroli savjesti i duhovnim uticajima. Hristos stoji na čelu čovječanstva, i Njegova namjera je da nas vodi, u službi Njemu, uzvišenim i svetim stazama čistoće. Čudesnim dejstvom Njegove milosti, bićemo ispunjeni u Njemu. – MH 398, 399 (1905)

52

Dobro razvijeni umovi i široki karakteri. – Božji radnici moraju nastojati da budu svestrani ljudi, tj da imaju širinu karaktera, da ne budu ljudi od jedne ideje, stereotipni u jednom načinu rada, koji ulaze u kolotečinu ustaljenih šema, i nesposobni su da zapaze i osjete da njihove riječi i zastupanje istine moraju varirati u odnosu na vrstu ljudi među kojima rade i okolnostima s kojima se susreću. Svako treba neprekidno nastojati na valjanom razvoju uma i nadvladavanju neuravnoteženosti karaktera. Ovo mora biti vaš stalni predmet proučavanja, ako želite stvarati korisne, uspješne radnike. – Lt 12, 1887. (Ev 106)

Banalnosti, beznačajne stvari čine da um zakržlja. – U um svakog učenika treba utisnuti misao da je obrazovanje pogrešno ukoliko razum ne nauči da prihvata istine božanskog otkrivenja i ukoliko srce ne prihvati učenja Hristovog jevanđelja. Učenik koji umjesto širokih načela Božje Riječi, prihvata opšte zamisli i vrijeme i pažnju posveti u prihvatanju banalnosti, trivijalnih stvari, otkriće da um postaje zakržljao i oslabljen. On gubi moć rasta. Um se mora vježbati da shvati važnost istina koje se tiču vječnog života. – RH, Nov 11, 1909. (FE 536)

Umove ne treba pretrpavati beskorisnim stvarima. – Obrazovanje, kao što se danas primjenjuje u školama [1897], je jednostrano i stoga pogrešno. Kao iskupljenici Sina Božjeg, mi smo Njegovo vlasništvo, i svako se treba obučavati u Hristovoj školi. U našim školama treba izabrati mudre učitelje. Učitelji moraju raditi sa ljudskim umovima, i odgovorni su Bogu da utisnu u njih nužnost poznanja Hrista kao ličnog Spasitelja. Ali niko ne može pravilno vaspitavati Božju otkupljenu svojinu ukoliko i sam nije naučen u Hristovoj školi kako da podučava.

53

Moram vam reći iz svjetlosti koju mi je Bog dao, da znam da je puno vremena i novca potrošeno na sticanju znanja koje je bezvrijedno za učenike; jer ono ih ne osposobljava da pomognu svojim drugovima u oblikovanju karaktera koji će ih osposobiti za zajednicu sa svetima i anđelima u višoj školi. Umjsto pretrpavanja mladih umova gomilom stvari koje su neumjesne i u mnogo slučajeva nikad im neće biti od neke koristi, treba uvesti praktičnu nastavu. Vrijeme i novac se troši u sticanju beskorisnog znanja. Um treba pažljivo i mudro podučavati da se oslanja na biblijsku istinu. Glavni cilj vaspitanja treba biti sticanje znanja o tome kako možemo proslaviti Boga, čije smo vlasništvo stvaranjem i otkupljenjem. Ishod obrazovanja treba biti osposobljenost da razumijemo glas Božji....

Kao grane Rodne Loze, Božja Riječ predstavlja jedinstvo u različitosti. U njoj postoji savršeno, nadljudsko, zagonetno jedinstvo. Ona sadrži božansku mudrost, i temelj je svakog pravog obrazovanja; ali odnos prema ovoj Knjizi bio je ravnodušan.

Sada, kao nikada prije, treba da shvatimo pravu vještinu vaspitanja. Ako propustimo

da to razumijemo, nikad nećemo zadobiti mjesto u carstvu Božjem. «A ovo je život vječni, da poznaju Tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista» (Jovan 17:3). Ako je ovo cijena neba, ne treba li naše obrazovanje voditi ovim smjernicama? – *Christian Educator*, Aug, 1897.

Postavljanje gvozdene vlasti nad drugima obesčašćuje Boga. – Bog neće opravdati ma koju zamisao putem koje čovjek hoće i u najmanjoj mjeri da vlada ili ugnjetava svoju braću. Čim čovjek počne postavljati gvozdeni autoritet za druge ljude, on obesčašćuje Boga i dovodi u opasnost sopstvenu dušu i duše svoje braće. – 7T 181 (1902)

Neophodno je uravnotežiti razne umove. – Imamo skup raznih umova, različitog obrazovanja, i različito obučeni, i ne očekujmo da će se svaki um sliti u isti kalup; ali pitanje je: da li smo mi te grane nakalemili na Čokot? To je ono što tražimo i želimo pitati kako učitelje tako i učenike. Želimo da znamo da li smo zaista nakalemljeni na Čokot. Ako jesmo, možemo imati različite manire, različite stilove, i različite izraze. Vi možete posmatrati stvari s jedne tačke gledišta, i da imamo ideje koje se međusobno razlikuju što se tiče Svetog Pisma, ne u suprotnosti sa njima, ali naše ideje mogu varirati. Moj um može težiti smernicama koje su mu najbliskije, a drugi može razmišljati i zauzeti stav prema svojim crtama karaktera, i sagledati vrlo dubok interes tamo gdje ga drugi ne vide. – MS 14, 1894.

Isop, kedar i palma. – U svim Gospodnjim zamislima ne postoji ništa ljepše od Njegovog plana davanja muškarcima i ženama različitih darova. Crkva je Njegov vrt, ukrašen raznim drvećem, biljem i cvijećem. On ne očekuje od isopa da dostigne razmjere kedra, niti da se maslina pruži do visine ponosite palme. Mnogi su samo neznatno vjerski i intelektualno obučeni, ali Bog ima zadatak za ovu grupu ako hoće raditi u poniznosti, vjerujući u Njega. – Lt 122, 1902. (Ev 98, 99)

Karakteristični kao cvijeće. – Od beskrajne raznolikosti biljaka i cvijeća možemo naučiti važnu pouku. Svi cvjetovi nijesu isti po obliku i boji. Neki imaju iscjeljujuća svojstva. Neki uvijek mirišu. Ima hrišćana koji misle da im je dužnost da svakog drugog hrišćanina načine sličnim sebi. Ovo je čovjekov plan, ne Božji. U Božjoj crkvi ima mjesta za karaktere različite kao cvijeće. U Njegovoj duhovnoj bašti postoje razni oblici cvijeća. – Lt 95, 1902. (Ev 99)

Moći uma i tijela – dar Božji. – Božji zahtjevi moraju se dovesti kući – u savjest. Muškarci i žene moraju biti svjesni dužnosti samosavlađivanja, potrebe za čistoćom, slobodom od svakog izopačenog prohtjeva i iskvarene navike. Oni treba da su impresionirani činjenicom da su sve njihove moći uma i tijela dar Božji i da ih treba sačuvati u najboljem mogućem stanju za Njegovu službu. – MH 130 (1905)

Bog želi skladne karaktere. – Bog kara ljude zato što ih voli. On hoće da budu jaki u njegovoj sili, da imaju dobro uravnotežene umove i skladne karaktere, i tada će biti primjeri Božjem stadi, vodeći ga pravilno i uzorno bliže nebu. Tada će izgraditi sveti hram za Boga. – MS 1, 1883. (ISM 48)

II DIO

OSNOVNI ODNOSI

7. BOLESTI KOJE POČINJU U UMU*

⁵⁹ **Premalo razmišljanja spada u uzročne faktore.** – Premalo razmišljanja spada u uzroke koji leže u osnovi smrtnosti, bolesti i degeneracije, koja danas postoji čak i u najcivilizovanijim i pogodnim zemljama za život. Ljudski rod se kvvari. – MH 380 (1905)

Devet desetina bolesti proizvodi se u umu. – Bolesti uma svugdje prevladaju. Devet desetina bolesti od kojih ljudi pate imaju uporište u umu. Možda neki porodični problem, kao rak, izjeda samu dušu i slabi životne snage. Kajanje zbog grijeha ponekad potkopava tjelesni sklop i dovodi do neuravnoteženosti uma. Takođe postoje pogrešne doktrine, kao ona o vječnom paklu i beskrajnom mučenju zlih, koje su, dajući preuveličane i izopačene poglede o Božjem karakteru, proizvele isti rezultat na osjetljivim umovima. – 5T 443 (1885)

⁶⁰ **Um utiče na tijelo.** – Odnos koji postoji između uma i tijela vrlo je blizak. Kad se utiče na jedno, drugo saosjeća. Stanje uma utiče na zdravlje fizičkog sistema. Ako je um slobodan i srećan, što potiče iz svijesti o ispravnom postupanju i osjećaja zadovoljstva u usrećivanju drugih, to stvara vedrinu koja se odražava na čitav sistem, uzrokujući slobodniju cirkulaciju krvi i jačanje cijelog tijela. Blagoslov Božji je iscjeljujuća sila, i oni koji su izdašni u donošenju dobrobiti drugima zapaziće čudesan blagoslov u srcu i životu. – CTBH 13 (CH 28; vidi takođe 4T 60, 61)

Dobro hranjen i zdrav mozak. – Mozak je organ i instrument uma, i kontroliše cijelo tijelo. Da bi ostali djelovi sistema bili zdravi, mora biti zdrav mozak. A da bi mozak bio zdrav, krv mora biti čista. Ako se krv ispravnim navikama u jelu i piću održava čistom, mozak se pravilno hrani. – MS 24, 1900. (MM 291)

Dalekosežni uticaj mašte. – Bolest se ponekad proizvodi i često veoma pogoršava putem mašte. Mnogi su doživotni invalidi a mogli bi biti zdravi samo kad bi tako mislili. Mnogi zamišljaju da svako neznatno izlaganje uzrokuje bolest, i rđav ishod se proizvodi zato što se očekuje. Mnogi umiru od bolesti čiji uzrok je potpuno imaginaran. – MH 241 (1905)

⁶¹ **Električna sila mozga oživljava sistem.** – Treba naglasiti uticaj uma na tijelo, kao i tijela na um. Električna sila mozga, koja se sprovodi mentalnom aktivnošću, oživljava čitav sistem, i na taj način je od neprocjenjive pomoći u odolijevanju bolestima. Ovo treba razjasniti. Snagu volje i važnost samokontrole, oboje u očuvanju i obnovljenju zdravlja, depresivne i čak razorne posledice ljutnje, nezadovoljstva, sebičnosti ili nečistoće, i s druge strane čudesnu, životodavnu silu koja se otkriva u vedrini, nesebičnosti, blagodarnosti, takođe treba prikazati. – Ed 197 (1903)

Neki su bolesni zato što im nedostaje snaga volje. – Na svojim putovanjima srela sam mnoge koji su zaista patili preko svoje mašte. Nedostajala im je snaga volje da se uzdignu i pobijede bolest tijela i uma; i stoga su bili držani u ropstvu patnjama....

* Vidi naslov br. 75, «Mašta i bolest»

Često sam se okretala od bolesničke postelje tih ljudi koji su sami sebe načinili invalidima, govoreći sebi: umiranje zbog sitnica, umiranje zbog nehata, bolest koju niko do oni sami ne može liječiti. – HR, Jan 1871. (MM 106, 107)

Važnost zdravog uma u zdravom tijelu. – Mentalna i moralna snaga je zavisna o fizičkom zdravlju. Djeca se moraju učiti da sva zadovoljstva i povlastice treba žrtvovati ako štete zdravlju. Ako se djeca nauče samoodricanju i samokontroli biće mnogo srećnija nego ako bi im se dopustilo da se odaju svojim željama za zadovoljstvom i ekstravagantnošću u odijevanju....

Dobrom zdravlju, bistrom umu i čistom srcu ne pridaje se prvenstvena važnost u porodicama. Mnogi roditelji ne vaspitavaju svoju djecu za korisnost i dužnost. Ona su razmažena i sklona popustljivosti tako da im je samoodricanje postalo gotovo nemoguće. Ona nijesu učena da uspješnom hrišćanskom životu prethodi razvoj zdravog uma u zdravom tijelu što je od najveće važnosti. – RH, Oct 31, 1871.

Djeca koja se prerano izlažu teškom pritisku. – Izvjesno je da je u učionicama postavljen temelj za razne vrste bolesti. Ali, što je još osobitije, najdelikatniji od svih organa, mozak, često se neprekidno ranjava prevelikim naporima.... Tako su životi mnogih bili žrtvovani ambicioznim majkama. Od one djece koja su očito imala dovoljno snažan sklop da prežive ovakve postupke, ima mnogo onih koji posledice toga nose kroz život. Nervna sila mozga biva tako oslabljena da nakon što zađu u zrelo doba nemoguće im je da izdrže veći mentalni napor. Snaga nekih delikatnih organa mozga izgleda istrošena. Ne samo što se fizičko i mentalno zdravlje djece ugrožava preranim slanjem u školu, već su oni gubitnici i sa moralne tačke gledišta. – HL 43, 44, 1865. (2SM 436)

Bolest se ponekad uzrokuje usredsređenošću na sebe. – Mnogi su fizički, mentalno i moralno oboljeli zato što im je pažnja gotovo uvijek usmjerena prema samima sebi. Oni su se mogli spasti učmalosti zdravom vitalnošću mlađih i različitih umova i nemirnom dječjom energijom.

Malo njih shvata koristi od brige, odgovornosti i iskustva koje djeca unose u porodicu.... Kuća bez djece je pusto mjesto. Srca ukućana su u opasnosti da postanu sebična, da žele samo svoje vlastito spokojstvo, i uzimaju u obzir samo sopstvene želje i udobnost. Oni sebi pribavljaju saosjećanje ali vrlo malo ga daju drugima. Briga i ljubav prema djeci uklanja ono ružno iz naše prirode, čini nas nježnijima i saosjećajnijima, i utiče na razvoj plemenitijih elemenata našeg karaktera. – 2T 647 (1871)

Depresivna osjećanja škode zdravlju. – Dužnost je svih da razvijaju vedrinu umjesto nadnošenja nad tugom i nevoljama. Mnogi na ovaj način ne samo što se unesrećuju već žrtvuju zdravlje i sreću bolesnoj mašti. Postoje stvari u njihovom okruženju koje nijesu prihvatljive, i njihov izraz lica uvijek je tmuran i jasnije od riječi izražava nezadovoljstvo. Ta depresivna osjećanja od velike su štete njihovom zdravlju, jer ometanjem procesa varenja ona se sukobe sa ishranom. Dok žalost i zabrinutost ne mogu izliječiti najmanje zlo, mogu napraviti veliku štetu; ali vedrina i nada, dok osvjetljavaju staze drugih, «život su onima koji ih nalaze, i zdravlje čitavom njihovom tijelu» (Priče Solomonove 4:22). – ST, Feb 12, 1885.

U radu sa bolesnima, proučavati umove.* – U liječenju bolesnika, posledice mentalnog uticaja ne treba previdati. Ispravno korišten, ovaj uticaj pruža jedno od najdjelotvornijih sredstava u borbi sa bolešću. – MH 241 (1905)

* Vidi naslov br. 42, «Um i zdravlje»

Bolest proizvedena u umu. – Brojne bolesti koje nanose bol čovječanstvu imaju korijen u umu i jedino se mogu izliječiti zdravom obnovom uma. Ima mnogo više ljudi nego se može i zamisliti koji su mentalno bolesni. Bolesti srca čine mnoge potištenim i uzrokuju lošu probavu, jer mentalna bolest ima paralizirajući uticaj na probavne organe. – 3T 184 (1872)

Hristos liječi. – Postoji bolest duše koju nijedan melem ne može ublažiti, niti lijek izliječiti. Molite se za njih, i dovedite ih Isusu Hristu. – MS 105, 1898. (WM 71)

Atmosfera koja donosi zdravlje i vedrinu. – Iznad svega roditelji trebaju okružiti djecu atmosferom vedrine, učtivosti i ljubavi. Dom u kojem nastava ljubav i gdje ona nalazi izraza u pogledima, riječima, postupcima, mjesto je gdje anđeli uživaju boraviti. Roditelji, neka svjetlost ljubavi, vedrine i sreće uvijek ispunjava vaša srca, i neka njen slatki uticaj prodiere u dom. Pokazujte ljubazan, trpeljiv duh, i podstičite to isto u svojoj djeci, unapređujući sve one blagodati koje će ozariti život u domu. Atmosfera koja se stvara na taj način biće djeci ono što je vazduh i sunčeva svjetlost biljnom svijetu, pospješujući zdravlje i snagu umu i tijelu. – CT 115 (1913)

8. RELIGIJA I UM*

⁶⁵ **Hristova ljubav oživljava cijelo biće.** – Ljubav koju Hristos razastire kroz čitavo biće je životvorna sila. Svaki vitalni organ – mozak, srce, nervi – dotaknut je tim lijekom. Njome se najuzvišenije snage bića pokreću na aktivnost. Ona dušu oslobađa krivice i tuge, nemira i zabrinutosti, koje razara životne snage. S njom dolaze spokojstvo i mir. Ona u duši utiska radost koju ništa zemaljsko ne može uništiti – radost u Svetome Duhu – iscjeljujuću, životodavnu radost. – MH 115 (1905)

Hristov zadatak je izlječenje onih koji su slomljena srca. – Božja iscjeljujuća sila kruži prirodom. Ako se drvo posiječe, ako je ljudsko biće ranjeno ili slomilo neku kost, priroda odmah počinje popravljati štetu. Čak i prije postojanja potrebe, iscjeliteljska sredstva su spremna; i čim se neki ud povrijedi, sve snage se usredsređuju na posao obnove. Tako je i u duhovnom carstvu. Prije nego je grijeh stvorio potrebu, Hristos je obezbijedio lijek. Svaka duša koja se predaje kušanju je ranjena, udarena od strane neprijatelja; ali gdje god je grijeh, tu je i Spasitelj. Hristov zadatak je da iscijeli slomljene u srcu, da propovijedi oslobođenje zarobljenima, ... da otpusti sužnje (Luka 4:18). – Ed 113 (1903)

⁶⁶ **Spasiteljev recept za mentalne i duhovne bolesti.** – Riječi našeg Spasitelja: hodite k Meni... i daću vam odmor (Matej 11:28), recept su za izlječenje fizičkih, mentalnih i duhovnih bolesti. Iako je čovjek navukao patnje na sebe vlastitim pogrešnim djelovanjem, On ga posmatra sa sažaljenjem. U Njemu može naći pomoć. On će učiniti velike stvari onima koji vjeruju u Njega. – MH 115 (1905)

* Vidi naslov br. 43, «Um i duhovno zdravlje»

Jevanđelje nasuprot nauci i literaturi. – Nauka i literatura ne mogu unijeti svjetlost u pomračene ljudske umove kao što može slavno jevanđelje Sina Božjeg. Jedino Sin Božji može izvršiti veliki zadatak rasvjetljavanja duše. Nije čudo što Pavle uzvikuje: «Jer se ne stidim jevanđelja Hristova: jer je sila Božja na spasenje svakom koji vjeruje» (Rimljanima 1:16). Hristovo jevanđelje postaje lično obilježje u onima koji vjeruju i čini ih živim poslanicama, znanim i čitljivim svim ljudima. Na ovaj način pobožnost prelazi na mnoštvo. Nebeski umovi su sposobni da razlikuju prave elemente veličine u karakteru, jer samo se dobrota cijeni kao produktivna kod Boga. – RH, Dec 15, 1891. (FE 199, 200)

Samo jevanđelje može izliječiti zla koja su prokletstvo društva. – Jedini lijek za grijeh i jad ljudi je Hristos. Samo jevanđelje Njegove milosti može izliječiti zla koja bacaju prokletstvo na društvo. Nepravda bogatih prema siromašnima, mržnja siromašnih prema bogatima, podjednako imaju korjen u sebičnosti, i mogu se iskorijeniti samo kroz potčinjenost Hristu. Jedino On sebičnom grešnom srcu daje novo srce ljubavi. Neka Hristove sluge propovijedaju jevanđelje Duhom poslatim sa neba i rade na dobrobit ljudima kao On što je činio. Tada će se pokazati takvi rezultati u blagoslovima i uzdizanju čovječanstva kakve je potpuno nemoguće proizvesti ljudskom silom. – COL 254 (1900)

Savršenstvo je moguće postići samo kroz skladan razvoj. – Razvoj uma je dužnost koju imamo prema sebi, društvu i Bogu. Ali mi nikad ne trebamo izmišljati načine za razvijanje intelekta po cijenu morala i duhovnosti. Krajnje savršenstvo mentalnih i moralnih sposobnosti može se postići samo skladnim razvojem tih sposobnosti. – CT 541 (1913)

Božanski uticaj mijenja um. – U ovoj paraboli žena je stavila kvasac u brašno. Bilo je to neophodno da zadovolji potrebu.... Tako božanski kvasac obavlja svoj zadatak.... Um se mijenja, sposobnosti stavljaju u pokret. Čovjeku se ne daju nove sposobnosti, nego se posvećuju one koje ima. Savjest, do ovog časa mrtva, je probuđena. Ali čovjek ne može sam izvršiti tu promjenu. Ona se može izvršiti samo Svetim Duhom....

Kad naše umove kontroliše Božji Duh, shvatićemo pouku kojoj nas uči ova parabola o kvascu. Oni koji otvaraju srca da prime istinu shvatiće da je Riječ Božja najveće sredstvo u preobražaju karaktera. – RH, July 25, 1899.

Jevanđeoska istina daje postojan cilj. – Svako od nas treba da ima dubok uvid u učenja Božje Riječi. Naši umovi moraju biti pripremljeni da izdrže svaku probu i odbiju svako iskušenje, bilo da dolazi spolja ili iznutra. Mi moramo znati zašto vjerujemo, kako vjerujemo, zašto smo na Gospodnjoj strani. Istina mora stražiti u našim srcima, spemna da da znak za uzbunu i pozove nas na akciju protiv svakog neprijatelja. Sile tame će otvarati svoju prikrivenu vatru na nas, i svako ko je ravnodušan i bezbrižan, ko se vezao za svoje zemaljsko blago, i ko se ne stara da razumije Božje postupanje sa Njegovim narodom, biće gotova žrtva Nijedna sila sem poznanja istine kao što je Isusu ne može nas uvijek činiti postojanim; ali sa njom čovjek može goniti hiljadu, i natjerati u bjekstvo dva puta deset hiljada. – RH, Apr 29, 1884. (HC 332)

Predajući sebe Hristu dobijamo mir. – Čitava naša budućnost počiva na našem ličnom djelu u otvaranju srca za primanje Kneza mira. Naši umovi mogu naći mir i odmor u i kroz predanje sebe Hristu, u kome je stvaran mir. Obezbjedujući taj mir, tu utjehu, tu nadu koje On nudi vašoj duši, srce će vam se razveseliti u Bogu našem Spasitelju za veliku i divnu nadu koja vam je predočena kao osobi koja priznaje Veliki Dar. Tada ćete biti toliko zahvalni da ćete hvaliti Boga za tu veliku ljubav i milost koju je izlio na vas.

Gledajte na svog Pomoćnika, Isusa Hrista. Poželite mu dobrodošlicu, i prizovite Njegovo milostivo prisustvo. Vaš um iz dana u dan će se obnavljati, i vaša je prednost da prihvatite mir i odmor, uzdignutost nad brigama, i hvalite Boga za te blagoslove. Ne podižite barijere od nepoželjnih stvari da zadržite Isusa dalje od svoje duše. Promijenite svoj glas, ne jadikujte; izrazite hvalu za veliku Hristovu ljubav koju je pokazao prema vama i još uvijek pokazuje. – Lt 294, 1906.

Nastavanje u Hristu daje podstreka. – Ako dopustimo svojim mislima da se više bave Hristom i nebeskim svijetom, naći ćemo snažan podstrek i podršku u vođenju Gospodnjih bitaka. Ponos i ljubav prema svijetu izgubiće svoju silu dok posmatramo slavu te bolje zemlje koja će uskoro biti naš dom. Pored Hristove privlačnosti, sve zemaljske atrakcije izgledaće malo vrijedne. – RH, Nov 15, 1887.

⁶⁹ **Znanje učvršćuje um i dušu.** – Ono što nam je potrebno je znanje će učvrstiti um i dušu, koje će nas učiniti boljim muškarcima i ženama. Vaspitanje srca od daleko je veće važnosti od prostog izučavanja knjiga. Dobro je, čak i nužno imati znanje o svijetu u kojem živimo; ali ako ne uzimamo u obzir vječnost, načinićemo grešku koja se nikad neće moći ispraviti. – MH 450 (1905)

Um i duhovno ratovanje. – Naša napredak u moralnoj čistoći zavisi o ispravnom mišljenju i ispravnom djelovanju. «Ne pogani čovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta ono pogani čovjeka». «Jer iz srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, krađe, lažna svjedočanstva, hule na Boga. I ovo je što pogani čovjeka» (Matej 15:11, 19, 20).

Zle misli uništavaju dušu. Božja preobražavajuća sila mijenja srca, profinjuje i čisti misli. Sve dok se ne učine određeni napori da se misli usmjere na Hrista, milost se ne može otkriti u životu. Um se mora uključiti u duhovno ratovanje. Svaka misao mora se potčiniti i dovesti u poslušnost Hristu. Svaka navika mora se dovesti pod Božju kontrolu. – Lt 123, 1904

Preokupacija uma, zaštita protiv zla. – Kao zaštita protiv zla, preokupacija uma dobrom je vrednija od nebrojenih barijera zakona i discipline. – Ed 213 (1903)

Pokvarena mašta proizvodi tamu. – Ako oko uma pazi na uzvišenost tajne pobožnosti, na prednost duhovnog blaga nad svjetovnim, cijelo tijelo biće puno svjetlosti. Ako je mašta izopačena privlačnošću svjetskog sjaja i raskoši, dok dobitak izgleda po Božjoj volji, čitavo tijelo biće puno tame. Kad se umne moći koncentrišu na zemaljsko blago, one se unižavaju i umanjuju. – RH, Sep 18, 1888.

⁷⁰ **Um usmjeren Tvorcu, ne samouzvisivanju.** – Kad bi se ovom načelu [radu Bogu na slavu] posvetila pažnja koju njegova važnost zahtijeva, nastale bi radikalne promjene u nekim od postojećih metoda vaspitanja. Umjesto pozivanja na ponos i sebične ambicije, raspaljujući takmičarski duh, učitelji bi nastojali da probude ljubav prema dobroti, istini i ljepoti – podstaknu želju za uzvišenim.... Umjesto usmjerenja na proste zemaljske standarde ili podstaknutošću željom za samouzdanjem, što dovodi do zakržljivosti i uniženja, um bi se upravio ka Tvorcu, da ga upozna i postane nalik Njemu. – PP 595, 596 (1890)

Živa voda nasuprot isprovaljivanim bunarima. – Isus zna potrebe duše. Sjaj, bogatstvo i čast ne mogu zadovoljiti dušu. «Ko je žedan neka dođe k Meni i pije». Bogati, siromašni, visoki, niski, svi su podjednako dobrodošli. On obećava da će rasteretiti natovareni um, utješiti žalosne, i dati nadu potištenima.

Mnogi od onih koji su slušali Isusa žalili su nad svojim iznevjerenim nadanjima, mnogi hranili tajnu tugu, ili tražili da zadovolje nemirnu čežnju za svjetskim stvarima i hvalom od

ljudi; ali kad su sve to stekli, otkrili su da su se samo trudili da dosegnu provaljeni zdenac, iz kojeg nijesu mogli ugasiti žeđ. Stajali su usred sjaja radosnog prizora, nezadovoljni i tužni.

Taj iznenadni poklič, «ako je ko žedan», pokrenuo ih je iz tužnog razmišljanja, i dok su slušali riječi koje su uslijedile, umovi su im se razgoreli novom nadom. Sveti Duh je izlagao simboliku pred njih dok nijesu uvidjeli u njoj ponudu neprocjenjivog dara spasenja. – DA 454 (1898)

Neophodno jedinstvo božanskog i ljudskog. – Duh snabdijeva silom koja krijepi duše koje se bore u svim opasnostima – usred neprijateljstva rođaka, mržnje svijeta, i shvatanja vlastite nesavršenosti i pogrešaka. Apsolutno je neophodno jedinstvo božanskih i ljudskih napora, bliska veza na početku, kraju i uvijek sa Bogom, izvorom sve snage. – RH, May 19, 1904. (HC 151)

71

9. TVRĐAVA UMA

Prestonica tijela. – Svaki tjelesni organ je načinjen da služi umu. Um je prestonica tijela. – 3T 136 (1872)

72

Um kontroliše cijelog čovjeka. Svi naši postupci, dobro ili zlo, imaju izvor u umu. Um je taj koji služi Bogu i sjedinjuje nas sa nebeskim anđelima. Ipak mnogi provedu život a da se ne opamete u odnosu na kovčeg koji sadrži ovo blago. – SpTEd 33, May 11, 1896. (FE 426)

Mozak kontroliše tijelo. – Danas ima puno invalida koji će to uvijek ostati jer se ne mogu osvjedočiti da njihovo iskustvo nije vjerodostojno. Mozak je prestonica tijela, sjedište svih nervnih snaga i mentalnog dejstva. Nervi koji potiču iz mozga kontrolišu čitavo tijelo. Pomoću moždanih nerava, mentalne impresije prenose se na sve nerve u tijelu kao telegrafskim žicama, i oni kontrolišu suštinske akcije svakog dijela sistema. Svi organi za kretanje rukovode se saopštenjima koja primaju iz mozga. – 3T 69 (1872)

Moždani nervi koji održavaju vezu sa čitavim sistemom samo su sredstvo putem kojeg Nebo može komunicirati sa čovjekom i uticati na njegov unutrašnji život. – 2T 347 (1870)

73

Sposobnosti zapažanja na meti Sotone.* – Sotona dolazi čovjeku sa svojim iskušenjima kao anđeo svjetlosti, kao što je došao Hristu. On je radio na tome da dovede čovjeka u stanje moralne i fizičke slabosti kako bi ga mogao savladati iskušenjima a onda trijumfovati nad njegovom propašću. I bio je uspješan u kušanju čovjeka da se oda apetitu, bez obzira na posledice. On dobro zna da je čovjeku nemoguće da ispunjava obaveze prema Bogu i svojim bližnjima dok slabi sposobnosti koje mu je Bog dao. Mozak je prestonica tijela. Ako se sposobnosti opažanja umrtve kroz neumjerenost ma koje vrste, vječne stvari se ne primjećuju. – RH, Sep 8, 1874. (MYP 236)

Tiranija navika. – Snaga ili slabost uma veoma je povezana sa našom korisnošću na ovom svijetu i sa našim konačnim spasenjem. Neznanje koje prevladuje u odnosu na Božji zakon u našoj fizičkoj prirodi je žalosno. Neumjerenost ma koje vrste je kršenje zakona našeg bića. slaboumnost prevladuje do zastrašujućih razmjera. Grijeh se čini privlačnim pokriven

* Vidi naslov br. 35, «Uticao zapažanja»

svjetlošću koju je Sotona bacio preko njega, i on je vrlo zadovoljan što može zadržavati hrišćanski svijet u njihovim svakodnevnim navikama pod tiranijom običaja, kao neznabošce, i dopuštajući apetitu da vlada njima. – RH, Sep 8, 1874. (MYP 237)

Čuvanje tvrđave. – Svako treba spoznati potrebu čuvanja moralne prirode, opasane stalnom budnošću. Kao vjerni stražari, oni trebaju čuvati tvrđavu duše, nikad ne pomišljajući da mogu za trenutak smanjiti budnost. Sp TPH 65, Sept 8, 1874. (CH 411)

74 **Pravilno uvježban um se ne koleba.** – Um se mora uvježbavati kroz svakodnevne probe u navikama vjernosti, u osjećaju zahtjeva pravde i dužnosti iznad naklonosti i zadovoljstva. Umovi uvježbani na taj način neće se kolebati između ispravnog i pogrešnog, kao što se trska ljulja na vjetru, nego čim dileme iskrsku pred njima, odmah će shvatiti koje načelo je sadržano i instinktivno izabrati pravo bez dužeg razmatranja stvari. Oni su lojalni zato što su se uvježbavali u navikama vjernosti i istini. – 3T 22 (1872)

Nazaštićena tvrđava. – Gledanjem mi se mijenjamo. Iako načinjen po Božjem obličju, čovjek može tako obučiti svoj um da mu grijeh koji je jednom bio nepoželjan postane ugodan. Dok prestaje da straži i moli se, on prestaje čuvati tvrđavu, srce, i odaje se grijehu i bezakonju. Um se unižava, i nemoguće ga je uzdići iz pokvarenosti dok se obučava da podjarmkuje moralne i intelektualne moći i dovodi ih pokornost pukim strastima. Mora se voditi stalan rat protiv čulnog uma; i moramo se ispomagati oplemenjujućim uticajem Božje milosti koja će privući um gore i navići ga razmišlja o čistim i svetim stvarima. – 2T 479 (1870)

Izvor vode života ili smrti. – «Mislite o onome što je gore, a ne što je na zemlji» (Kološanima 3:2). Srce je čovjekova tvrđava. Iz njega teku izvori života ili smrti. Dok se srce ne očisti, čovjek je nesposoban da ima bilo kakav udio u zajednici svetih. Ne zna li Istražitelj srca koji se zadržavaju u grijehu, ne mareći za svoje duše? Ne postoji li svjedok za najtajnije stvari u životu svijetu nas?

Bila sam prinuđena da slušam riječi koje su govorili neki muškarci ženama i djevojkama – riječi laskanja, riječi koje varaju i zavode. Sotona koristi sve ove načine da razori duše. Neki od vas su tako bili njegovi posrednici; i ako je to tako, srećete se s time na sudu. Anđeo je rekao o ovoj grupi: «Njihova srca nikad se nijesu predala Bogu. Hristos nije u njima. Istina nije tu. Njeno mjesto zaposjednuto je grijehom, prevarom i lažima. Božjoj riječi se nije vjerovalo i postupalo po njoj». – 5T 536, 537 (1889)

Spokojstvo, samopopustljivost, sigurnost – izdajice unutar zidina. – Kad su se Izraelci našli u stanju spoljašnjeg mira i sigurnosti, tada su navedeni na grijeh. Oni su propustili da uvijek pred sobom imaju Boga, zanemarili su molitvu i pothranjivali duh samouvjerenosti. Spokojstvo i samopopustljivost ostavili su tvrđavu duše nezaštićenom, i unižavajuće misli našle su ulaz. To su bile izdajice unutar zidina koje su porušile uporište načela i predale Izrael sotonskoj sili.

Na taj način Sotona još uvijek nastoji da izazove propast duše. Dugo pripeman proces, nepoznat svijetu, odvija se u srcu prije nego se hrišćanin preda otvorenom grijehu. Um se ne spušta odjednom iz čistoće i svetosti ka izopačenosti, pokvarenosti i bezakonju. Potrebno je vrijeme da se ono što je načinjeno po obličju Božjem unizi do okrutnog i sotonskog. Gledanjem mi se mijenjamo. Odavanjem nečistim mislima čovjek može tako vaspitati svoj um da mu grijeh koji je jednom bio odvratan postane poželjan. – PP 459 (1890)

Duvan paralize osjećajnost. – Duvan, ma u kom se obliku koristio, odražava se na tjelesni sklop. To je spori otrov. On utiče na mozak i paralize osjetljivost tako da um ne može jasno

razlikovati duhovne stvari, a naročito one istine koje imaju tendenciju ispravljanja ove štetne navike.

Oni koji konzumiraju duvan u bilo kojem obliku nijesu čisti pred Bogom. U takvoj štetnoj navici nemoguće im je da proslave Boga u svojim tijelima i duhu koji su Njegovi. I dok upotrebljavaju lagane i sigurne otrove koji im uništavaju zdravlje i unižavaju umne sposobnosti, Bog ih ne može prihvatiti. On im može biti milostiv dok se odaju ovoj škodljivoj navici neupućeni u štetnost koju im pričinjava, ali kad se to pitanje izloži pred njima u pravoj svjetlosti, tada su krivi pred Bogom ako se nastave odavati ovom ružnom prohtjevu. – 4SG 126 (1864)

Robovi alkoholu i drogama. – Na sve strane Sotona nastoji da zavede mlade na stazu propasti; i ako mu jednom uspije da ih povede tim putem, požuruje ih stranputicom vodeći ih iz jedne raskalašnosti u drugu sve dok žrtve ne izgube osjećaj savjesti i nestane straha Božjeg ispred njihovih očiju. Oni su sve manje i manje samoudržani. Odaju se konzumiranju vina i alkohola, duvana i opijuma i prelaze iz jednog stepena uniženosti u drugi. Oni su robovi prohtjevima. Savjete koje su nekada poštovali sada preziru. Oni zauzimaju nadmen stav i razmeću se slobodom dok su sluge pokvarenosti. Misle da su slobodni dok robuju sebičnosti, unižavajućim prohtjevima i razvratu. – ST, June 22, 1891. (Te 274)

Sotonino oružje. – Odavanje tjelesnim strastima vojuje na dušu. Apostol Pavle se na najimpresivniji način obraća hrišćanima: «Molim vas stoga, braćo, milosti Božje radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, prihvatljivu Bogu» (Rimljanima 12:1). Ako je tijelo prožeto alkoholom i prljavštinom duvana, ono nije sveto i prihvatljivo Bogu. Sotona zna da ne može biti, i iz tog razloga usmjerava svoja iskušenja na pitanje ljudskih prohtjeva, kako bi ih podredio tim sklonostima i tako radio na njihovoj propasti. – RH, Sep 8, 1874.

Odlučujući faktor strasti i apetit. – Kad razumni muškarci i žene parališu svoje moralne snage kroz neumjerenost bilo koje vrste, oni su, u mnogim svojim navikama, samo malo iznad neznabožaca. Sotona neprekidno odvlači ljude od spasonosne svjetlosti ka običajima i modi, nepoštovanju fizičkog, mentalnog i moralnog zdravlja. Veliki protivnik zna da ako su strasti i apetit predominantni, tjelesno zdravlje i snaga uma se žrtvuju na oltaru samozadovoljavanja, i čovjek se dovodi do brze propasti. Ako rasvijetljen um drži uzde, kontrolišući životinjske sklonosti i držeći ih u podređenosti moralnim snagama, Sotona dobro zna da je njegova moć da nadvlada svoji iskušenjima vrlo mala. – RH, Sep 8, 1874. (MYP 237)

Šta je moglo biti. – Da su roditelji u prethodnim generacijama, uz odlučnu namjeru, držali tijelo u pokornosti umu, i da nijesu dopustili razumu da dopadne ropstvu životinjskim strastima, u ovom vijeku bilo bi različito ustrojstvo bića na zemlji. – HL (drugi dio) 38, 1865. (2SM 431, 432)

Izbor kontrole uma ili tijela. – Svaki učenik treba da razumije odnos između zdravog življenja i uzvišenog razmišljanja. Na svakom od nas počiva odluka da li će naše živote kontrolisati um ili tijelo. Mladi moraju, svako za sebe, napraviti izbor koji će oblikovati njihov život; i ne trebaju žaliti truda da shvate sile s kojima moraju imati posla i uticaje koji oblikuju njihove karaktere i sudbinu. – Ed 202 (1903)

Učiti ljude. – Izložite pred ljude potrebu odbijanja iskušenja odavanja prohtjevima. Tu mnogi griješe. Objasnite koliko su um i tijelo blisko povezani i predstavite potrebu njihovog održavanja u najboljem stanju. – *Cirkularno pismo ljekarima i evanđelistima, 1910 (CH 543)*

10. RAZUMIJEVANJE

⁷⁸ **Zadatak koji zahtijeva pronicljivost i utančano raspoznavanje.** – Najosjetljiviji i najopasniji zadatak ikad povjeren smrtnicima je rad sa umovima. Oni koji su angažovani u ovom poslu moraju biti pronicljivi i imati istančane moći raspoznavanja.

Istinska nezavisnost uma je element potpuno različit od ishitrenosti. Takav kvalitet nezavisnosti koji vodi u obazrivost, molitvu, proračunato mišljenje, nije lako pokoriti, ukoliko dokazi nijesu dovoljno snažni da je izvjesno da griješimo. Ova samostalnost držaće um mirnim i nepromjenljivim usred mnoštva zabluda koje prevlađuju, i voditi do odgovornih stavova i pažljivog i svestranog razmatranja dokaza i neće se kolebati usled uticaja drugih ili okruženja, formirati zaključke bez razumnog, temeljnog poznavanja ukupnih prilika. – 3T 104, 105 (1872)

Precizan zadatak. – Pošto je čovjek tako skupo zadobio Nebo, po cijenu Božjeg dragog Sina, koliko pažnje treba propovednicima, učiteljima i roditeljima u radu sa dušama koje dolaze pod njihov uticaj. Rad sa umovima je delikatan zadatak, i treba mu prići sa strahom i drhtanjem.

⁷⁹ Vaspitači mladih moraju imati savršenu samokontrolu. Strašna je greška razoriti uticaj na ljudsku dušu nestrpljivošću da bi očuvali pretjerano dostojanstvo, jer to može biti način za gubljenje duše za Hrista. Umovi mladih mogu se tako izopačiti nepromišljenim rukovođenjem da se učinjena šteta nikad ne može sasvim popraviti. Hristova vjera mora imati vladajući uticaj na vaspitavanje i obučavanje mladih.

Spasitelj primjer samoodricanja, svekolike ljubaznosti i ljubavi koja dugo trpi predstavlja ukor nestrpljivim propovjednicima i učiteljima. On pita ove nagle instruktore: «Da li je ovo način na koji se postupa sa onima za koje sam dao život? Zar nemate veće razumijevanje o beskonačnoj cijeni koju sam platio za njihovo iskupljenje?» – 4T 419 (1880)

Ljekar se suočava sa svim vrstama umova. – Dr _____ treba svakodnevno nastojati da domeće svom fondu znanja, oplemenjuje učtivost i profinjuje manire.... Treba imati na umu da opšti sa svim vrstama umova i da se utisci koje ostavlja na druge protežu na druge prilike i odražavaju na Institut [Sanatorijum u Batl Kriku]. – 3T 183, 184 (1872)

Potrebno strpljenje i mudrost. – Propovjednici moraju paziti da ne očekuju previše od onih koji još uvijek lutaju u tami zabluda. Oni moraju valjano obavljati zadatak, oslanjajući se na Hrista da će podariti umovima koji to traže misteriozni, oživljavajući uticaj Svetog Duha, znajući da bez toga njihov rad bio neuspješan. Oni trebaju biti strpljivi i mudri u radu sa umovima, imajući na umu raznolikost okolnosti koje su razvile tako različite crte karaktera u ljudima. Oni se takođe trebaju čuvati da njihovo ja ne stekne prevlast a Hristos bude izostavljen. – GW 381 (1915)

⁸⁰ **Hristova ljubav nalazi svoj put.** – Samo Onaj koji čita srca zna kako dovesti ljude do pokajanja. Jedino nam Njegova mudrost može podariti uspjeh u dopiranju do izgubljenih. Vi možete zauzeti krut stav misleći «svetiji sam od tebe»; i bez obzira koliko je ispravno vaše rezonovanje ili kako su istinite vaše riječi, one nikad neće dotaći srca. Hristova ljubav manifestovana u riječima i djelima naći će svoj put do duše, dok neprekidno ponavljanje pravila ili argumenata ne bi ništa postiglo. – MH 163 (1905)

Saosjećajno i sa ljubavlju. – Nije svako pogodan da popravlja zabludjele. Oni nemaju mudrosti da pravilno postupaju ljubeći milost. Oni nijesu skloni uvidjeti nužnost miješanja ljubavi i nježnog saosjećanja sa vjernim opomenama. Neki su uvijek nepotrebno strogi i ne osjećaju neophodnost primjene apostolskog savjeta: «I tako razlikujući jedne milujte (saosjećajte sa njima); a druge strahom izbavljajte i iz ognja vadite» (Juda 22, 23). – 3T 269, 270 (1872)

Nagao čovjek ne treba raditi sa umovima. – Nedostatak čvrste vjere i razlikovanje svetih stvari treba smatrati dovoljnim razlogom za uskraćivanje prava povezanosti sa Božjim djelom. Isto tako, popustljivost nagloj naravi, oštar, zapovjednički duh, otkriva da se njegov imalac ne treba postavljati na mjesta gdje će biti pozvan da rješava teška pitanja koja se tiču Božjeg nasleđa.

Nagao čovjek ne treba imati udijela u radu sa ljudskim umovima. Ne može se imati povjerenja u njega da uobličava stvari koje se tiču onih koje je Hristos otkupio po beskonačnoj cijeni. Ako preuzme odgovornost da rukovodi ljudima, on će povrijediti i raniti njihove duše, jer nema istančan pristup, nježnu saosjećajnost koju daje Hristova blagodat. Njegovo vlastito srce treba da omekša, da se potčini Svetom Duhu; kameno srce ne može biti mesno srce. – SpT Series A, No. 5, p. 18, 1896. (TM 261)

Kvaliteti potrebni u razumijevanju umova (savjet jednom literarnom evanđelisti). – U ovom poslu postoji više poteškoća nego u nekim drugim oblastima, ali naučene pouke, stečeni takt i disciplina, osposobiće vas za druga polja korisnosti, gdje možete propovijedati dušama. Oni koji loše nauče svoje pouke, koji su neobazrivi i žestoki u pristupu ljudima, pokazaće isti nedostatak takta i vještine u radu sa umovima kad stupe u poslanje. – *Manual for Canvassers*, 41, 42, 1902. (CM 34)

Suočavanje sa impulsivnošću, nestrpljivošću, ponosom i samovrednovanjem. – Rad sa ljudskim umovima najdelikatniji je zadatak ikad povjeren smrtnicima, i učiteljima je potrebna stalna pomoć Božjeg Duha da bi ga mogli valjano obavljati. Među mladima koji pohađaju školu otkriće se velika raznolikost karaktera i vaspitanja. Učitelj će se sresti sa impulsivnošću, nestrpljivošću, sebičnošću, pretjeranim samovrednovanjem. Neki od mladih živjeli su u uslovima samovoljnog ograničavanja i okrutnosti, što je u njima razvilo duh upornosti (svojepravosti) i prkosne neposlušnosti. Sa drugima se postupalo kao sa ljubimcima, kojima su previše popustljivi roditelji dozvoljavali da slijede vlastite sklonosti. Mane su opravdavane sve dok se karakter nije deformisao. – CT 264 (1913)

Potrebno strpljenje, taktičnost i mudrost. – Da bi uspješno radili sa ovim različitim umovima učitelji trebaju ispoljiti veliku taktičnost i finoću u ponašanju, kao i čvrstinu u upravi. Često će se ispoljavati neprijateljstvo pa i prezir prema odnosnim propisima. Neki će ispoljavati svoju dovitljivost u izbjegavanju kazni, dok će drugi pokazivati nepromišljenu ravnodušnost prema posledicama prestupa. Sve to poziva na strpljivost i vladanje sobom i mudrost od strane onih kojima se povjerava vaspitanje ovih mladih. – CT 264 (1913)

Kurs koji može ostaviti nepopravljive ožiljke i rane. – Učitelj može imati dostatno obrazovanje i znanje u naučnim oblastima da podučava, ali da li se pokazalo da ima taktičnosti i mudrosti u radu sa ljudskim umovima? Ako učitelji nemaju Hristove ljubavi koja nastava u njihovim srcima, oni nijesu pogodni da nose ozbiljne odgovornosti koje se polažu na one koji vaspitavaju mlade. Propustivši da sami steknu više obrazovanje, oni ne znaju kako postupati sa ljudskim umovima. Njihova vlastita nepotčinjena srca bore se protiv kontrole; i

81

82

potčiniti savitljive umove i karaktere djece takvoj disciplini znači ostaviti na um ožiljke i rane koje se nikad neće ukloniti. – CT 193 (1913)

Potrebno najfinije raspoznavanje. – Gospod mi je na mnogo načina i više puta predstavio sa koliko pažnje treba postupati sa mladima – da je potrebno najfinije raspoznavanje u radu sa umovima. Svako ko radi na vaspitanju i obuci mladih treba živjeti vrlo blizu Velikog Učitelja, da poprimi Njegov duh i način rada. Moraju se dati pouke koje će uticati na njihove karaktere i životno djelo. – GW 333 (1915)

Bitan lični element. – U svakom pravom učenju bitan je lični element. Hristos je u svom učenju radio pojedinačno sa ljudima. Ličnim kontaktom i druženjem On je obučavao Dvanaesticu. Često je lično, čak samo jednom slušaocu, davao svoje najdragocjenije upute. On je otvorio svoje najbogatije riznice poštovanom rabinu na noćnom sastanku na Maslinskoj gori, prezrenoj ženi kraj sihemske bunare; jer u tim slušaocima On je prepoznao prijemčiva srca, otvoren um, prijemčiv duh. Za Hrista čak ni mnoštvo koje je često preplavljivalo Njegove puteve nije bilo bezoblična masa ljudskih bića. On se direktno obraćao svakom umu i pozivao svako srce. On je posmatrao lica svojih slušalaca, zapažajući najmanju promjenu izraza lica, brz pogled koji daje odgovor, što je govorilo da je istina doprla do duše; i to je izazivalo u Njegovom srcu treptaje blagonaklone radosti. – Ed 231 (1903)

Prekomjerni rad onemogućava rad sa drugima. – Sami učitelji moraju posvetiti odgovarajuću pažnju zakonima zdravlja, kako bi očuvali vlastite snage u najboljem mogućem stanju i kako primjerom tako i pravilom mogli izvršiti ispravan uticaj na svoje učenike. Učitelj čije su fizičke moći već oslabljene bolešću ili pretjeranim radom treba pokloniti posebnu pažnju zakonima života. On treba odvojiti vrijeme za rekreaciju. Ne treba preuzimati na sebe odgovornosti izvan svog posla u školi, koje bi ga tako fizički i mentalno iznurile i dovele do neuravnoteženosti nervnog sistema; jer u tom slučaju bio bio onesposobljen da radi sa umovima i ne bi bio u stanju pravilno prosuđivati o sebi i svojim učenicima. – CTBH 83, 1890. (FE 147)

Razumijevanje različitih potreba. – Pokazano mi je da ljekari u našem Institutu moraju biti muškarci i žene od vjere i duhovnosti. Oni se moraju uzdati u Boga. Ima mnogo onih koji dolaze u Institut koji su vlastitom popustljivošću navukli na sebe svakovrsne bolesti.

Ova grupa ne zaslužuje saosjećanje koje neprekidno traži. Ljekarima je bolno da posvete vrijeme i snagu ovoj grupi, koja je fizički, mentalno i moralno unižena.

Ali postoji i grupa onih koji su, budući u neznanju, živjeli kršeći prirodne zakone. Oni su neumjereni radili i neumjereni se hranili zato što je bio običaj da čine tako. Neki su pretrpjeli mnogo toga od raznih ljekara ali nije im bilo bolje, već nesporno gore. Dugo su bili odvojeni od posla, od društva i od svojih porodica; i došli su u Zdravstveni Institut kao u svoje posljednje utočište sa nekom podsvjesnom nadom da mogu naći olakšanje.

Ovoj grupi potrebno je saosjećanje. S njima se mora postupati sa najvećom nježnošću, i posvetiti pažnja da im se razjasne zakoni njihovog bića da bi vladajući sobom izbjegli patnju i bolest – kaznu usled kršenja prirodnih zakona. – 3T 178 (1872)

Istinu ne treba iznositi u svako vrijeme. – Vrlo je malo onih koji se kreću u svjetovnom društvu i koji posmatraju stvari sa svjetovne tačke gledišta, koji su spremni da se suoče sa činjenicama u odnosu na njih same koje im se izlažu. Istinu ipak ne treba iznositi u svako vrijeme. Postoji prikladno vrijeme i prilika da se govori kad riječi neće biti uvredljive. Ljekari se ne trebaju preopterećivati i njihov nervni sistem iznurivati, jer ovakvo stanje tijela nije pog-

odno da umiri umove, ojača nerve i obodri i usreći duh. – 3T 182 (1872)

Hristos ima razumijevanja. – Onaj koji je preuzeo čovječanstvo na sebe zna kako se saosjeća sa patnjama ljudskog roda. Ne samo što Hristos poznaje svaku dušu, i naročite potrebe i iskušenja te duše, već poznaje i sve okolnosti koje tište dušu i dovode je u zabunu. Njegova ruka je ispružena sa sažaljivom nježnošću prema svakom djetetu koje pati. Oni koji najviše stradaju imaju Njegovo najveće saosjećanje i sažaljenje. Njega dotiču osjećanja naših nemoći, i On želi da položimo svoje brige i probleme kraj Njegovih nogu i tu ih ostavimo. – MH 249 (1905)

Razumijevanje donosi bliskiji odnos sa Hristom. – Dobra djela su plod koji Hristos traži da donesemo – ljubazne riječi, djela milosrđa, nježnosti za siromašne, one koji u oskudici, ožalošćene. Kad srca saosjećaju sa srcima natvorenim obeshrabrenjem i žalošću, kad ruka dijeli onima u oskudici, kad se goli obuku, strancu poželi dobrodošlica u vašem domu, anđeli dolaze vrlo blizu, i kao odgovor na Nebu se čuje muzika.

Svako djelo pravde, milosti i milosrđa stvara melodije na Nebu. Otac sa svog prestola posmatra one koji čine ova djela milosti i ubraja ih u svoje najdragocjenije blago. «I oni će biti moji, govori Gospod nad vojskama, u onaj dan kad skupim svoje dragulje» (Malahija 3:17). Svako djelo milosti prema onima u oskudici, onima koji pate, posmatra se kao da je učinjeno Isusu. Kad pomažete siromašnima, saosjećate sa ožalošćenima i potlačenima i pomažete sirotima, vi dovodite sebe u bliskiji odnos sa Isusom. – 2T 25 (1868)

Hristos poziva na nježnost i saosjećajnost. – Isitinsko saosjećanje između čovjeka i njegovih bližnjih je znak raspoznavanja onih koji ljube i boje se Boga od onih koji zaboravljaju na Njegov zakon. Koliko je velika ljubav koju je Hristos izrazio dolaskom na ovaj svijet žrtvujući svoj život za svijet koji umire! Njegova vjera vodila je u istinski medicinsko-misionarski rad. On je bio iscjeljujuća sila. «Milosti hoću, a ne priloga», rekao je On. Ovo je test koji Veliki Začetnik istine koristi da se razazna prava vjera od lažne. Bog želi da Njegovi medicinsko-misionarski radnici postupaju sa nježnošću i saosjećanjem koje bi Hristos pokazao da je na našem svijetu. – SpTMM 8, 1893. (MM 25)

Zbir životne sreće. – Oplemenjen um je veliko bogatstvo; ali bez omekšavajućeg uticaja naklonosti i posvećene ljubavi nije od najveće vrijednosti. Potrebne su nam riječi i djela nježnog obzira prema drugima. Mi možemo pokazati hiljadu malih pažnji u prijateljskim riječima i umilnim pogledima, što će se zauzvrat odraziti na nama samima. Nepromišljeni hrišćani svojim zapostavljanjem drugih pokazuju da nemaju zajednicu sa Hristom. Nemoguće je biti u zajednici sa Hristom a ipak biti neljubazan prema drugima i zaboravljati na njihova prava. Mnogi veoma čeznu za prijateljskom naklonošću.

Bog je svakom od nas dao vlastiti identitet, koji se ne može stopiti u drugi; ali naše pojedinačne karakteristike biće manje istaknute ako smo zaista Hristovi i Njegova volja naša. Naši život mora se posvetiti dobru i sreći drugih, kao što je bio život našeg Spasitelja. Mi trebamo biti nesebični, uvijek motreći na prilike – čak i u malom – da iskažemo zahvalnost za blagoslove koje smo primili od drugih i iščekivati mogućnosti da razvedrimo druge, osvjetlimo i olakšamo njihovu žalosti i bremena djelima nježne dobrote i malim izrazima ljubavi. Ove brižljive ljubaznosti, počevši od naših porodica i šire izvan porodičnog kruga, pomažu da zadobijemo suštinu životne sreće; dok zanemarivanje ovih malenkosti sabira životnu gorčinu i tugu. – 3T 539, 540 (1875)

III DIO

RAZVOJ UMA

11. PROUČAVANJE BIBLIJE I UM

⁸⁹ **Temelj svih studija.** – Riječ Božja treba biti temelj svih studija, a riječi otkrivenja, pažljivo proučene, utvrdiće i ojačati kako razum tako i srce. Potrebna je kultivacija intelekta da bi mogli razumjeti otkrivenje Božje volje za nas. Oni koji su poslušni Njegovim zapovijestima, ne mogu to prenebregnuti. Bog nam nije sposobnosti uma da ih posvetimo jeftinim i površnim zanimanjima. – MS 16, 1896.

Snaga načela. – Primljene istine Biblije uzdići će um i dušu. Da se Božja Riječ cijeni kao što bi trebalo, i mladi i stari imali bi unutrašnju čestitost, snagu načela, koja bi ih osposobila da odbiju kušanje. – MH 459 (1905)

Jedini istinski vodič. – Blisko upoznavanje Svetog Pisma izoštrava moći zapažanja i utvrđuje dušu protiv Sotoninih napada. Biblija je duhovni mač koji nikad neće zatajiti u borbi protiv neprijatelja. Ona je jedini pravi vodič u svim pitanjima vjere i života. Razlog zašto Sotona ima tako veliku kontrolu nad umovima i srcima ljudi je to što Božju Riječ nijesu učinili svojim savjetnikom, i sve svoje puteve podvrgli njenom testu. Biblija nam pokazuje koji kurs trebamo slijediti da bi postali nasljednici slave. – RH, Jan 4, 1881. (HC 31)

Definisano uzvišenije obrazovanje. – Ne može se steći više obrazovanje od onog koje je dato prvim učenicima, i koje nam je otkriveno kroz Božju Riječ. Steći veće obrazovanje znači bezuslovno slijediti ovu Riječ, ići Hristovim stopama, ispoljavati Njegove vrline. To znači napustiti sebičnost i posvetiti život u službi Bogu.

Uzvišenije obrazovanje poziva na nešto veće, nešto božanstvenije od pukog znanja koje se stiče iz knjiga. To znači lično, iskustveno poznanje Hrista; znači oslobađanje od ideja, navika i praksi koje su stečene u školi princa tame a koje se suprote lojalnosti Bogu. To znači nadvladavanje svojeglavosti, ponosa, sebičnosti, svjetovnih ambicija i nevjerstva. To je poruka oslobođenja od grijeha. – CT 11, 12 (1913)

Inspiracija umu. – U Božjoj Riječi um nalazi predmete za najdublje razmišljanje, najveću pažnju. Kroz nju možemo imati zajednicu sa patrijarsima i prorocima i slušati glas Vječnoga dok govori sa ljudima. Tu možemo vidjeti Veličanstvo Neba kako se ponizio da postane naša zamjena i sigurnost, da se sam izbori sa silama tame i zadobije pobjedu u našu korist. Smjerno razmatranje tema poput ovih ne može a da ne omekša, očisti i oplemeni srce, i istovremeno nadahne um novom snagom i krjepkošću. – CT 52, 53 (1913)

⁹¹ **Ona otkriva svrhu života.** – Ono što nas navodi da cijenimo Bibliju iznad svih drugih obzira je to što je u njoj ljudima otkrivena Božja volja. Tu se možemo učiti cilju našeg stvaranja i načinima na koje se taj cilj može postići. Mi se učimo kako mudro unaprijediti sadašnji život i kako osigurati buduću. Nijedna druga knjiga nije u stanju da zadovolji znatiželjnost uma ili želje srca. Sticanjem znanja Božje Riječi i poklanjanem pažnje tom znanju, ljudi se mogu uzdići iz najnižih dubina degeneracije i postati sinovi Božji, drugovi bezgrešnih anđela. – CT 53, 54 (1913)

Parabole koje utiču na um i bude ga. – Bog je zamislio da se naši umovi budu pod utiskom Njegovih svetih parabola koje će ga probuditi i podučiti. On se htio suprostaviti pokušajima da se razdvajanja nauke i biblijskog hrišćanstva. On želi da stvari u prirodi koje zaokupljaju naše misli privuku pažnju i utisnu nebeske istine u um. – YI, May 6, 1897.

Biblija bez premca. – Kao vaspitna sila Biblija je bez premca. Ništa ne može dati snagu svim sposobnostima kao izvanredne istine otkrivenja dok ih proučavamo i prihvatamo. Um se postepeno prilagođava predmetima kojima se bavi. Ukoliko je zaokupljen samo površnim stvarima, odvojen od velikih i uzvišenih tema, postaće zakržljao i slab. Ako se od njega nikad ne zahtijeva da se uhvati u koštac sa teškim problemima ili se napregne da shvati važne istine, nakon izvjesnog vremena izgubiće moć rasta. – 5T 24 (1882)

Prihvatiti je jednostavnom vjerom. – Bog želi da čovjek vježba svoje moći rezonovanja, a proučavanje Biblije će ojačati i uzdići um kao nijedno drugo. To je najbolja kako mentalna tako i duhovna vježba za ljudski um. Ipak trebamo se čuvati od uzdizanja uma koji je podređen slabosti i nemoći ljudskog roda na nivo božanstva.

Da ne bismo Svete Spise zatamnili našem razumijevanju tako da se ni najjasnije istine ne mogu shvatiti, moramo imati jednostavnost i vjeru malog djeteta, spemni da učimo i molimo za pomoć Svetog Duha. Osjećaj Božje sile i mudrosti i naše sposobnosti da shvatimo Njegovu veličinu, nadahnuće nas poniznošću, i otvaraćemo Njegovu Riječ kao da ulazimo u Njegovu prisutnost, sa svetim strahopoštovanjem. Kad prilazimo Bibliji, um mora priznati autoritet superiorniji od njega samog, a srce i razum moraju se pokloniti velikom JA SAM. – 5T 703, 704 (1889)

Ne treba proučavati ništa što pomračuje Božju Riječ. – Isus Hristos je naše duhovno mjerilo. On otkriva Oca. Mozgu ne treba davati ništa za hranu što dovodi um u bilo kakvu zabunu ili ga pomračuje u odnosu na Riječ Božju. Nikakva lakomislena nepažnja ne smije se pokazati u odnosu na kultivaciju srca. Um mora biti spreman da cijeni Hristovo djelo i riječi, jer On je došao s neba da probudi želju i da podari hljeb života svima koji čeznu za duhovnim znanjem. – MS 15, 1898.

Sveto Pismo priznaje čovjekov moralni izbor. – Kad istražujemo Riječ Božju, pored nas su anđeli koji bacaju blistave zrake svjetlosti na njene svete stranice. Sveto Pismo se obraća čovjeku kao onom koji ima moć izbora između dobra i zla; ono mu govori upozoravajući, opominjući, preklinjući, ohrabrujući. Um se mora vježbati na uzvišenim istinama Božje Riječi, ili će oslabiti.... Mi moramo istraživati za sebe i učiti se razlozima naše vjere upoređujući pismo sa pismom. Uzmite Bibliju, i na koljenima molite Boga da vam rasvijetli um. – RH, Mar 4, 1884.

Najplemenitiji razvoj uma. – Da se Biblija proučavala kako treba, ljudi bi bili intelektualno jači. Predmeti izloženi u Riječi Božjoj, oplemenjena jednostavnost njenih izraza, plemenite teme koje predočava umu, razvijaju sposobnosti u čovjeku koje se drugačije ne bi razvile. U Bibliji je otvoreno neograničeno polje za maštu. Učenik će izaći nakon razmatranja njenih velikih tema, iz zajednice sa njenim uzvišenim zamislama, čistiji i uzdignutiji u mislima i osjećanjima nego da je proveo vrijeme u čitanju nekog djela prosto ljudskog porijekla, da ne govorimo o onima bezvrijednog karaktera.

Mladi umovi propuštaju da dostignu najplemenitiji razvoj kad zanemare najveći izvor mudrosti – Riječ Božju. Razlog zašto imamo tako malo ljudi dobrog uma, stabilne i čvrste vrijednosti je u nedostatku straha Božjeg, ljubavi prema Bogu, i što načela vjere nijesu unijeta

u život kako bi trebalo. – CTBH 126, 1890. (FE 165)

Potruga za njenim skrivenim blagom. – Biblija, upravo ovakva kakva jeste, treba biti naš vodič. Ništa ne može tako proširiti um i ojačati razum kao proučavanje Biblije. Nijedno drugo proučavanje neće tako uzdignuti dušu i dati snagu sposobnostima kao proučavanje živih proročanstava. Umovi hiljada poslanika jevanđelja su zakržljali zato što su dopustili da se zadržavaju na banalnostima, i nijesu se vježbali u traženju skrivenog blaga Riječi Božje. Kad se um podredi proučavanju Božje Riječi, razumijevanje se povećava i razvijaju se veće moći za shvatanje uzvišene i oplemenjujuće istine.

Prema karakteru stvari s kojima je blizak, um će zakržaljati ili se proširiti. Ako um nije uzdignut da jača i ne teži stalnom naporu i traženju da shvati istine upoređujući pismo sa pismom, izvjesno je da će postati ograničen i izgubiti svoju finoću. Mi treba da usmjerimo svoje umove na zadatak traganja za istinama koje ne leže odmah na površini. – RH, Sep 28, 1897.

Biblija pravilno usmjerava život. – Cijela Biblija je otkrivenje slave Božje u Hristu. Prihvaćena vjerom i poslušnošću, ona je moćno sredstvo u preobražaju karaktera. Ona je velik stimulan, pokretačka sila koja oživljava fizičke, mentalne i duhovne moći i usmjerava život ispravnim kanalima.

Razlog zašto mladi, a čak i oni koji su u zrelim godinama, tako lako srljaju u iskušenje i grijeh je što ne proučavaju Riječ Božju i razmišljaju o tome kako bi trebalo. Nedostatak čvrstine, odlučne snaga volje, koje se manifestuju u životu i karakteru, posledica je zanemarivanja svetih uputa Božje Riječi. Oni ne ulažu ozbiljne napore da usmjere um ka onom što pobuđuje čiste, svete misli, i ne odvrćaju ga od onoga što je nečisto i lažno. – MH 458 (1905)

Ona otkriva pravila za svet život. – Gospod nam je, u svojoj velikoj milosti, otkrio u Svetom Pismu Njegova pravila svetog življenja, Njegove zapovijesti i Njegove zakone. On nam govori da se klonimo grijeha; On nam objašnjava plan spasenja i pokazuje put u Nebo. Kad bi se pokoravali Njegovoj naredbi «istražite Pisma», niko ne bi bio neupućen u te stvari.

Stvaran napredak duše u vrlini i božanskom znanju postiže se putem plana dopunjavanja – stalnim dometanjem blagodati koju je Hristos obezbijedio svojom beskonačnom žrtvom donoseći svima to blago. Mi jesmo ograničeni, ali moramo imati osjećaj neograničenosti.

Um se mora upraviti da posmatra Boga i Njegov čudesni plan spasenja. Duša će se tako uzdići iznad bezvrijednih stvari i zadržati na onome što je vječno.

Misao da smo na Božjem svijetu i u prisustvu velikog Stvoritelja univerzuma, koji je načinio čovjeka po sopstvenom obličju, uzdići će um na šira, veća polja za razmišljanje nego neka izmišljena priča. Misao da nas Božje oko posmatra, da nas On voli i da je toliko brinuo za palog čovjeka da je dao svog dragog ljubljenog Sina da nas iskupi da ne bi poginuli, je velika, i ko god otvara srce da prima i posmatra ove velike teme, nikad se neće zadovoljiti beznačajnim, uzbudljivim predmetima. – RH, Nov 9, 1886.

Novo srce znači nov um. – Riječi «daću vam novo srce» znače «daću vam novi um». Ova promjena srca uvijek je praćena jasnom koncepcijom hrišćanske dužnosti, razumijevanjem istine. Jasnoća našeg sagledavanja istine biće srazmjerna našem razumijevanju Riječi Božje. Onaj ko Svetom Pismu posvećuje punu pažnju, uz molitvu, steći će jasno razumijevanje i zdrav sud, a okrećući se Bogu doseći i veći stepen inteligencije. – RH, Nov 10, 1904.

Ne treba neredovno čitati. – Nijesmo na sigurnom ako Svetim Spisima pristupamo neredovno čitajući njihove stranice.... Zadržite um na velikom zadatku koji je postavljen pred njim, i

proučavajte sa odlučnim interesovanjem da bi mogli shvatiti božansku istinu. Oni koji ovako rade biće iznenađeni kad otkriju dokle um može dosegnuti. – YI, June 29, 1893. (HC 35)

Vježbanje pamćenja pomaže umu. – Um se mora obuzdavati i ne smije mu se dopuštati da luta. Treba ga vježbati da se zadržava na Svetim Spisima i na plemenitim, uzvišenim temama. Djelove Pisma, čak čitava poglavlja, koja možda znate napamet, treba ponoviti kad Sotona dođe sa svojim kušanjima. Pedeset osma glava knjige proroka Isaije korisna je za ovu svrhu. Opašite dušu zidom ograničenja i uputa koji su dati nadahnućem Duha Božjeg.

Kad Sotona navodi um da se bavi zemaljskim i čulnim, najefikasnije ga je odbiti sa onim «pisano je...». Kad sugeriše sumnju, kao to da li smo zaista narod koji Bog vodi i koji kroz probe i ispite On priprema da opstane u onaj dan, budite spemni da dočekate njegove insinuacije izlaganjem jasnih dokaza iz Riječi Božje da je ovo ostatak koji drži zapovijesti Božje i vjeru Isusovu. – RH, Apr 8, 1884.

Proučavanje Biblije proizvodi dobro uravnotežene umove. – Oni koji su pod obukom Svetog Duha biće sposobni inteligentno učiti Riječ. Kada se pristupa proučavanju sa ozbiljnom molitvom za vodstvo Svetog Duha i punim predanjem srca koje treba posvetiti kroz istinu, ispuniće se sve što je Hristos obećao. 96

Rezultat takvog proučavanja Biblije biće dobro uravnoteženi umovi; jer će fizičke, mantalne i moralne snage biti skladno razvijene. Neće biti slabosti u duhovnoj spoznaji. Razumijevanje će biti brže, osjetljivost probuđena, savjest istančana, sklonosti i osjećanja pročišćeni, stvorena bolja moralna atmosfera i stečena nova snaga za odbijanje iskušenja. – SpTEd 27, June 12, 1896. (FE 433, 434)

Protivotrov za otrovne insinuacije. – Kad se um opremi biblijskom istinom, njena načela hvataju dubok korjen u duši, a sklonosti i ukusi postaju ovjenčani istinom i nema želje za lošom, uzbudljivom literaturom koja slabi moralne moći i razara sposobnosti koje je Bog dao na korist. Biblijsko znanje daje protivotrov za otrovne insinuacije primljene kroz neoprezno čitanje. – RH, Nov 9, 1886. (HC 202)

Zaštita od praznovjerja. – Kad bi učenja Svetog Pisma vršila vladajući uticaj u našim životima, kad bi se um i srce podredili njenoj obuzdavajućoj sili, zla koja sada postoje u crkvama i porodicama ne bi našla mjesta.... Učenja Riječi Božje moraju kontrolisati um i srce, da bi porodični život mogao demonstrirati silu Božje blagodati.... Bez Biblije bili bismo zbunjeni lažnim teorijama. Um bi bio podređen tiraniji praznovjerja i laži. Ali pošto posjedujemo autentičnu istoriju početka svijeta, ne trebamo se opterećivati ljudskim pretpostavkama i nerealnim teorijama. – RH, Nov 10, 1904. 97

Ona poboljšava sposobnosti rezonovanja. – Ako se um zaokupi zadatkom proučavanja Biblije radi obaviještenosti, sposobnosti rezonovanja će se poboljšati. Kad se proučavaju Sveti Spisi um se širi i postaje uravnoteženiji od onog koji je zaokupljen sticanjem opštih informacija iz knjiga koje nemaju veze sa Biblijom. Nijedno znanje nije tako čvrsto, tako dosledno i dalekosežno kao ono stečeno iz proučavanja Riječi Božje. To je temelj svakog pravog saznanja.

Biblija je kao izvor. Što ga više posmatrate to izgleda dublji. Velike istine svete istorije posjeduju zadivljujuću snagu i ljepotu i dalekosežne su kao vječnost. Nijedna nauka nije ravna nauci koja otkriva Božji karakter.

Mojsije, koji je bio naučen svoj egipatskoj mudrosti, ipak je rekao: «Gle, učio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovijedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u

koju idete da je naslijedite. Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji će kad čuju sve ove uredbe reći: samo je ovaj velik narod mudar i razuman» (5 Mojsijeva 4:5, 6). – RH, Feb 25, 1896. (FE 393)

Obdarite sposobnosti snagom. – Zašto se ova knjiga – to dragocjeno blago – ne uzdiže i cijeni kao vrijedan prijatelj. Ona je naša mapa na olujnom moru života. Ona je naš vodič koji nam pokazuje put do vječnih stanova i karakter koji moramo imati da bi ih naselili. Nema knjige za čitanje koja će tako uzdići i ojačati um kao proučavanje Biblije. Um će tu otkriti teme najuzvišenijeg karaktera koje će podstaći njegove moći. Ne postoji ništa što bi obdarilo snagom sve naše sposobnosti kao kad ih dovodimo u kontakt sa izvanrednim istinama otkrivenja. Napor da shvatimo i procijenimo te velike misli razvija um. Mi možemo duboko
⁹⁸ kopati u rudniku istine i skupljati dragocjeno blago koje će obogatiti dušu. Tu se možemo naučiti pravom putu u život i sigurnom putu u smrt. – RH, Jan 4, 1881. (HC 31)

Proučavanje Biblije proširuje um. – Biblija je naš vodič sigurnim stazama koje vode u vječni život. Bog je nadahnuo ljude da napišu ono što će za nas predstavljati istinu, što će privući, i što će, ako se upražnjava, omogućiti primaocu da stekne moralnu snagu u rangu sa najobrazovanijim umovima. Umovi svih koji Riječ Božju grade predmetom proučavanja biće prošireni. Daleko više od ma kakvih drugih studija njen uticaj može da poveća moći razumijevanja i obdaru svaku sposobnost novom snagom. Ona dovodi um u kontakt sa širokim, plemenitim načelima istine. Ona dovodi cijelo nebo u blisku vezu sa ljudskim umovima, dajući mudrost, znanje i razumijevanje. – YI, Oct 13, 1898. (SD 70)

Biblija Jehovino otkrivenje. – Kroz sva vremena ova Knjiga stoji kao Jehovino otkrivenje. Ljudskim bićima povjerena su božanska proročanstva da budu sila Božja. Istine Riječi Božje nijesu puki osjećaj, već izrazi Najvišega. Onaj ko te istine unese u svoj život postaje u svakom pogledu novo stvorenje. Ali nijesu mu date nove mentalne moći, već uklonjena tama koja je kroz neznanje i grijeh pomračivala razumijevanje. – RH, Nov 10, 1904.

12. MARLJIVOST*

⁹⁹ **Napori i dostignuća.** – Ono što zadobija pobjede je naporno izučavanje, težak trud, istrajna marljivost. Ne traćite sate, ni trenutke. Rezultati rada – ozbiljnog, vjernog truda – vidjeće se i cijiniti. Oni koji žele imati jače umove mogu ih zadobiti marljivošću. Um kad se koristi raste u sili i učinkovitosti. On postaje snažniji napornim razmišljanjem. Onaj ko najmarljivije koristi svoje mentalne i fizičke moći postići će najveće rezultate. Sve snage bića jačaju djelovanjem. – RH, Mar 10, 1903.

Steći najveću moguću sposobnost. – Pravi cilj vaspitanja treba pažljivo razmotriti. Bog je svakom dao sposobnosti i snage, da bi mu ih vratio uvećane i unaprijeđene. Sve Njegove darove koji nam dati treba iskoristiti u najvećem stepenu. On traži da svako od nas oplemeni svoje moći i stekne najveću moguću sposobnost na korist, kako bi mogli vršiti plemenito

* Vidi naslov br. 65, «Lijenost»

djelo za Boga i na blagoslov čovječanstva. Svaki dar koji imamo, bilo da je to mentalna sposobnost, novac, ili uticaj, je od Boga, tako da možemo kazati sa Davidom: «Sve dolazi od Tebe, i od Tvoga Ti dasmo» (1 Dnevnika 29:14). – RH, Aug 19, 1884. (FE 82)

Istančani mentalni kvaliteti nijesu rezultat slučaja. – Istinski uspjeh u bilo kojoj oblasti djelanja nije rezultat prilika, slučaja ili sudbine. To je djelo Božje promisli, nagrada vjere i razboritosti, snage i istrajnosti. Prefinjeni mentalni kvaliteti i visok moral nijesu rezultat slučaja. Bog daje prilike, i uspjeh zavisi od njihovog korištenja. – PK 486 (1917)

Ono što nam je potrebno je mentalna kultura. – Mentalna kultura je ono što nam je potrebno kao narodu i što moramo imati da bi se suočili sa zahtjevima ovoga vremena. Siromaštvo, skromno porijeklo i nepovoljno okruženje ne moraju omesti kultivaciju uma. Mentalne sposobnosti moraju se držati pod kontrolom volje a umu ne dopuštati da luta ili se zbuni raznim predmetima u isto vrijeme i tako postane beskoristan.

U ovim studijama iskrsavaće poteškoće, ali one nikad ne nestaju kroz obeshrabrenje. Istražujte, proučavajte i molite se; dočekajte svaku poteškoću odlučno i snažno; pozovite snagu volje i sveto strpljenje u pomoć, a onda još ozbiljnije kopajte sve dok dragulj istine ne iskrsne pred vas, jasan i divan, i samim tim dragocjeniji zbog teškoća koje su prethodile njegovom nalaženju.

Nemojte zatim stalno vezivati za ovu jednu tačku, usmjeravajući na to svu energiju uma i neprekidno je namećući pažnji drugih, već uzmite drugi predmet i pažljivo ga razmotrite. Na taj način tajna za tajnom će se otkrivati vašem razumijevanju. Ovim putem zadobićete dvije vrijedne pobjede. Ne samo što ćete steći korisno saznanje, već će vježbanje uma povećati mentalnu čvrstinu i moć. Ključ otkriven u razrješavanju jedne misterije može takođe otvoriti druge riznice znanja dosad neotkrivene. – 4T 414 (1880)

Zakon uma. – Zakon je uma da se sužava ili širi prema dimenzijama stvari s kojima je blizak. Mentalne moći izvjesno će postati ograničene a volja izgubiti sposobnost shvatanja dubljih značenja Riječi Božje ukoliko se snažno i uporno ne uključuju u zadatak traganja za istinom. Um će se proširiti ako je uposlen u istraživanju odnosa biblijskih predmeta, upoređujući pismo sa pismom, i duhovno sa duhovnim. Idite ispod površine; najbogatije riznice misli čekaju na vještog i marljivog učenika. – RH, July 17, 1888. (MYP 262)

Prizvati u akciju pritajene moći. – U običnom životu postoje mnogi radnici koji strpljivo ispunjavaju krug svojih svakodnevnih zadataka, nesvjesni pritajenih moći koje bi ih, pokrenute na akciju, smjestile među velikim svjetskim vođama. Potreban je dodir vješte ruke da probudi i razvije ove uspavane sposobnosti. Takvi su bili ljudi koje je Isus povezo sa sobom i dao im preimućstvo trogodišnje obuke pod svojim vlastitim nadzorom. Nijedan metod izučavanja u rabinskim školama ili filozofskim dvoranama nije se po vrijednosti mogao izjednačiti sa ovim. – CT 511 (1913)

Mnogi su mogli biti intelektualni džinovi. – Mnogi od naših radnika mogli su danas biti intelektualni džinovi da se nijesu zadovoljili nižim nivoom već bili marljivi i dopustili mislima i istraživačkom duhu da oru u dubinu. Mnogi naši mladi su u opasnosti propuštanja da rastu do punog rasta muškaraca i žena u Hristu Isusu. Oni smatraju da imaju dovoljan stepen znanja i razumijevanja predmeta, i pošto ne vole proučavati neće da oru dublje kako bi stekli sva blaga koja je moguće zadobiti. – Lt 33, 1886.

Neophodna samodisciplina. – Bog zahtijeva uvježbavanje mentalnih sposobnosti. Njih treba tako kultivisati da možemo, ako je neophodno, izložiti istinu pred najvećim zemaljskim

silama na slavu Božju. Isto tako, potrebna je svakodnevna preobražavajuća sila Božja na srcu i karakteru. Svako ko polaže pravo da bude dijete Božje mora ispoljiti samodisciplinu; jer to je način da se um i volja dovedu u potčinjenost umu i volji Božjoj. Odlučna disciplina u djelu Gospodnjem učiniće više od rječitosti i najbriljantnijih talenata. Posvećen i dobro uvježban um završiće veći posao od najobrazovanijeg uma i najvećih talenata koji su bez samokontrole. – RH, July 28, 1896.

Anđeli čuvaju razborite umove. – Nebeski anđeli... na zadatku su čuvanja razboritih umova, i njihova moć je veća od moći sila tame. Postoje umovi koji se bave svetim stvarima a nijesu u bliskoj vezi sa Bogom i koji ne razlikuju Duh Božji. Ukoliko ih Njegova milost ne preobrazi u obličje Hristove suštine, Njegov Duh će ih napustiti kao što voda napušta šupalj sud. Njihova jedina nada je da traže Gospoda svim svojim umom, srcem i dušom. Tada će se zaista boriti za savršenstvo. Sotona će prisvojiti maštu i privrženost ako mu date priliku. – MS 11, 1893.

Zahtijevaju se najposvećenije ambicije. – «Dosta ti je moja blagodat» (2 Korinćanima 12:9) jemstvo je Velikog Učitelja. Prihvatite nadahnuće Riječi, i nikad, nikad ne izražavajte sumnju i nevjerstvo. Budite srčani. Nema polovične službe u čistoj i neokaljanjoj vjeri. «Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim svom dušom svojom i svim umom svojim i svom snagom svojom» (Marko 12:30). Zahtijeva se najposvećenija ambicija od onih koji vjeruju Riječi Božjoj. – SpTEd 30, June 12, 1896. (CT 360)

103

Stojte u svojoj Bogom datoj ličnosti (osobenosti). – Bog nam je dao sposobnost da mislimo i djelujemo, i pažljivim postupanjem, tražeći mudrost od Njega, vi postajete sposobni nositi bremena. Ostanite u svojoj Bogom datoj osobenosti. Ne budite sjenka nekog drugog. Očekujte da će Gospod raditi sa vama, pomoću vas i kroz vas. – MH 498, 499 (1905)

Kvarni snet svijeta (savjet jednom poslaniku koji je volio špekulisati). – Vi ste čovjek koji ne bi trebao biti učitelj istine. Trebalo bi da ste daleko ispred onoga gdje ste sada u iskustvu i poznanju Boga. Vi biste trebali biti čovjek od razumijevanja, jer Bog vam je dao intelektualne sposobnosti koje su predisponirane najvećoj kultivaciji. Da ste se odrekli svoje sklonosti ka špekulisanju, da ste radili u suprotnom smjeru, sada biste bili sposobni vršiti prihvatljivu službu za Boga.

Da ste pravilno kultivisali svoj um i koristili svoje moći Bogu na slavu, bili biste potpuno kvalifikovani da nosite poruku upozorenja svijetu. Ali svjetovni snet (bolest biljaka – prim. prev.) tako je zahvatio vaš um da je ostao neposvećen. Vi niste kultivisali sposobnosti koje bi vas učinile uspješnim duhovnim radnikom u djelu Božjem. Vi možete sprovesti djelo vaspitanja svog uma u ispravnim smjernicama. Ako se sada ne urazumite u odnosu na istinu, krivica će biti posve vaša. – Lt 3, 1878.

Istupite pouzdano. – Željela bih da tvoje ambicije budu posvećene ambicije tako da te anđeli Božji mogu nadahnuti srcem svetom revnošću, vodeći te da pouzdano istupiš naprijed i čineći te sjajnim i blistavim vidjelom. Tvoje sposobnosti zapažanja će narasti u snazi i svježini ako čitavo svoje biće – tijelo, dušu i duh – posvetiš izvršenju svog zadatka. Učini sve što možeš, u i kroz milost Hristovu, da dostigneš visoko mjerilo postavljeno pred tobom. Ti možeš biti savršen u svojoj sferi kao što je Bog savršen u Njegovoj. Nije li Hristos objavio: «Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski» (Matej 5:48)? – Lt 123, 1904.

104

Kultivisati sve snage. – On želi da neprekidno rastemo u svetosti, sreći i korisnosti. Svako ima sposobnosti koje se moraju smatrati svetim darovima, cijeniti kao Gospodnji darovi i

pravilno koristiti. On želi da mladi kultivišu sve snage svog bića i uključe sve sposobnosti ka aktivnom ispoljavanju. On želi da uživaju u svemu što je korisno i dragocjeno u ovom životu, budu dobri i čine dobro, gomilajući nebesko blago za budući život. – MH 398 (1905)

Prilike dostupne svima. – Postoje prilike i preimućstva dostupna svima da ojačaju moralne i duhovne moći. Um se može proširiti i oplemeniti, i treba ga usmjeriti na ono nebesko. Naše snage moraju se do kraja kultivisati, ili ćemo propustiti da dostignemo Božji standard.

Ukoliko on [um] ne seže ka Nebu, postaće lak plijen sotonskom iskušenju u uvlačenju u svjetske projekte i pothvate koji nemaju naročitu vezu sa Bogom. Sav zanos i posvećenje, bezrezervna energičnost i grozničava želja podređuju se ovom poslu, a đavo posmatra i smije se ljudskom naporu i istrajnoj borbi radi cilja koji nikad neće ostvariti, koji uvijek izmiče. Ali ukoliko je u stanju da ih zadrži zavedene nekom neosnovanom zabludom gdje će da ulože snagu mozga, kostiju i mišića na predmete koje neće nikada shvatiti, on je zadovoljan, jer su snage uma, koje pripadaju Bogu, na koje On polaže pravo, skrenute sa pravog cilja, pravih predmeta. – Lt 17, 1886.

Neprijatelj ne smije omesti svakodnevni napredak. – Odlučite se da dostignete visok i svet standard, postavite visoko svoj cilj; radite s ozbiljnom namjerom kao što je činio Danilo, pouzdano i istrajno, i ništa što neprijatelj može učiniti neće omesti svakodnevni napredak. Bez obzira na nezgode, promjene, zbrku, vi možete stalno napredovati u mentalnoj svježini i moralnoj moći. Niko ne mora biti neupućen ukoliko to sam ne izabere. Znanje treba stalno sticati; to je hrana za um. Sa nama koji čekamo Hristov dolazak treba da stoji riješenost da nećemo živjeti ovaj život na gubitničkoj strani sukoba, već u razumijevanju duhovnih dostignuća. Budite Božji narod, na dobitničkoj strani.

Znanje je dostupno svima koji ga žele. Bog je zamislio da um bude snažniji, razmišljanje dublje, punije, jasnije. Hodajte sa Bogom kao što je Enoh činio; neka On bude vaš Savjetnik i napredak će biti neminovan. – Lt 26d, 1887.

Oslonite se na Boga i istupite naprijed. – Bog je dao čovjeku razum, i darovao ga sposobnostima za napredak. Zato se čvrsto oslonite na Njega, odbacujući površnost, zabavu i svaku nečistoću. Nadvladajte sve mane karaktera.

Mada postoji prirodna sklonost prema silaznom kursu, postoji i sila koja će se sjediniti sa čovjekovim ozbiljnim naporima. Njegova snaga volje imaće protivnu tendenciju. Ako se udruži sa ovom božanskom pomoći, on može odbiti glas kušača. Ali Sotonina iskušenja usklađuju se sa njegovim nastranim, grešnim sklonostima i podstiču ga na grijeh. Sve što treba činiti je da slijedi vođstvo Isusa Hrista koji će mu izravno kazivati šta da radi. Bog vas poziva sa svog nebeskog prijestola, pokazujući vam krunu besmrtnosti slave, i zapovijeda vam da se borite u dobroj borbi vjere i strpljivo učestvujete u trci. Svakog trenutka vjerujte u Boga. On će vas vjerno voditi naprijed. – Lt 26d, 1887.

Božji visoki ideal za Njegovu djecu. – Božji ideal za Njegovu djecu veći je nego što najveći ljudski um može dostignuti. Sličnost Bogu je cilj koji treba postići. Pred učenikom se nalazi otvorena staza neprekidnog napretka. On mora da postigne jedan cilj, da dosegne jedan standard, koji uključuje sve dobro, čisto i plemenito. On će napredovati onoliko brzo i onoliko daleko koliko je to moguće u svakoj grani istinskog znanja. Ali njegovi napori biće usmjereni ka ciljevima koji su onoliko veći od pukih sebičnih i zemaljskih interesa koliko su nebesa veća od zemlje. – Ed 18, 19 (1903)

105

106

13. HRANA ZA UM

107 *Mudar napredak nasuprot izopačenosti.* – Bog nam je dao talente za mudro usavršavanje, ne za zloupotrebu. Vaspitanje je samo priprema fizičkih, intelektualnih i moralnih snaga za najbolje izvršavanje svih dužnosti u životu. Nezdravo čitanje daje pogrešno vaspitanje. Moć izdržljivosti i snaga i aktivnost mozga mogu se umanjiti ili uvećati prema načinu na koji su uposleni. – 4T 498 (1880)

Zdrava hrana za um. – Čisto zdravo čitanje biće za um ono što je zdrava hrana za tijelo. Tako ćete postati jači da odbijete iskušenje, steknete ispravne navike, i djelujete po pravim načelima. – RH, Dec 26, 1882. (SD 178)

Čuvati avenije duše. – Mi imamo zadatak da odbijemo iskušenje. Oni koji neće da padnu kao žrtva sotonskih zamisli moraju dobro čuvati avenije duše; moraju izbjegavati čitanje, gledanje ili slušanje onoga što sugeriše nečiste misli.

108 Umu ne treba dopustiti da nasumice luta po svakom predmetu koji predlaže neprijatelj duša. «Zapregnite bedra uma svojega», govori apostol Petar, «budite trijezni... ne vladajući se po prvim željama u svom neznanju, nego po Svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju» (1 Petrova 1:13-15)

Pavle kaže: «Što god je istinito, štogod je pošteno, štogod je pravedno, štogod je čisto, štogod je ljubazno, štogod je od dobra glasa; i ako ima još neka vrlina, i ako ima koja pohvala, to mislite» (Filibljanima 4:8). Ovo zahtijeva ozbiljnu molitvu i neprekidnu pažnju. Moramo se potpomoći stalnim uticajem Svetog Duha koji će privući um gore, i naviknuti ga da se bavi čistim i svetim stvarima. Takođe se moramo dati na marljivo proučavanje Riječi Božje. «Kako će mladić očistiti svoj put? Vladajući se po Tvojim riječima». «Riječ Tvoju», kaže psalmista, «sakrio sam u srcu svom da Ti ne grijehim» (Psalam 119:9, 11). – PP 460 (1890)

Karakter se otkriva izborom onoga što čitamo. – Priroda nečijeg vjerskog iskustva otkriva se karakterom knjiga koje bira za čitanje u trenucima odmora. Da bi imali zdrav um i zdrava vjerska načela, mladi moraju živjeti u zajednici sa Bogom kroz Njegovu Riječ. Skrećući pažnju na put spasenja kroz Hrista, Biblija je naš vodič u jedan uzvišeniji, bolji život. Ona sadrži najzanimljiviju i najpotpuniju istoriju i biografiju koja je ikad napisana. Oni čija se mašta nije iskvarila čitanjem izmišljotina, otkriće da je Biblija najinteresantnija od svih knjiga. – YI, Oct 9, 1902. (MYP 273, 274)

109 *Neke knjige zbunjuju um.* – Veliki broj knjiga složenih po zemaljskim knjižarama više zbunjuju um nego što pomažu razumijevanju. Ipak ljudi troše velike svote novca u nabavljanju takvih knjiga, i provode godine u njihovom proučavanju, dok im je dostupna Knjiga koja sadrži Riječi Onoga koji je Alfa i Omega mudrosti. Vrijeme provedeno u proučavanju ovih knjiga moglo se bolje iskoristiti u sticanju znanja o Onome čije pravo poznanje znači vječni život. Samo oni koji stiču ovo znanje na kraju će čuti riječi: «Vi ste ispunjeni u Njemu» (Kološanima 2:10). – (Pamflet) *Words of Counsel, 1903.* (CH 369)

Konfuzno shvatanje. – Kad se Riječ Božja napusti radi knjiga koje odvođe od Boga tako da se pomete razumijevanje vezano za načela carstva nebeskog, obrazovanje se izopačuje. Ukoliko učenik nema čistu mentalnu hranu, potpuno odvojenu od tzv. višeg obrazovanja, koje je pomiješano sa nevjerničkim stavovima, neće biti u stanju istinski poznavati Boga. Samo

oni koji saraduju sa Nebom u planu spasenja mogu znati šta znači istinsko vaspitanje u svojoj jednostavnosti. – CT 15 (1913)

Tiranska moć nevjerničkih autora (riječi anđela tumača). – Ljudski umovi se lagano opčinjaju Sotoninim lažima; i ta djela proizvode odbojnost prema razmatranju Riječi Božje, koja ako se primi i cijeni osigurava primaocu vječni život. Vi ste stvorenja navike i zapamtite da ispravne navike donose blagoslove vašem vlastitom karakteru i imaju uticaj na dobro na druge; a loše navike, kad se jednom učvrste, vrše despotsku moć i zarobljavaju umove. Da nikad niste pročitali ni jednu riječ iz tih knjiga Ščiji autori su nevjernici! Danas bi bili sposobni da daleko bolje razumijete Knjigu koja je, iznad svih drugih knjiga, vrijedna proučavanja i koja jedina daje ispravne ideje u odnosu na više obrazovanje. – 6T 162 (1900)

Površno čitanje proizvodi bolesnu maštu. – Postoje mnogi među našim mladima koje je Bog obdario superiornim sposobnostima. On im je dao najbolje talente; ali njihove moći su oslabljene, njihovi umovi zbunjeni i oslabljeni, i godinama ne rastu u milosti i poznavanju razloga naše vjere, zato što su zadovoljavali sklonost ka čitanju priča. Njima je teško da kontrolišu sklonost ka takvom površnom čitanju kao što je pijanici teško odoljeti opojnom piću.

110

Oni bi danas mogli biti povezani sa našim izdavačkim kućama i biti uspješni radnici u vođenju knjiga, pripremi rukopisa za štampu, ili vršenju korekture; ali njihovi talenti su se izopačili do mentalne dispepsije (loša probava – prim. prev.), i zato su nepodesni za bilo kakav odgovoran položaj. Mašta je bolesna. Oni žive nerealnim životom. Nijesu sposobni za praktične životne dužnosti, i što je najžalosnije, izgubili su svaki užitek u čitanju «čvrstog» materijala.

Oni su zalučeni i opčinjeni upravo onakvom hranom za um kao što su veoma uzbuđljive priče sadržane u «Čiča Tominoj kolibi». Ta knjiga služila je svojevremeno na dobro onima kojima je bilo potrebno probuđenje u odnosu na njihove lažne zamisli o ropstvu; ali mi se nalazimo na samoj granici vječnom svijeta, gdje takve priče nijesu potrebne u pripremi za vječni život. – 5T 518, 519 (1889)

Knjige koje slabe um. – Ljubavne i bezvrijedne priče, uzbuđljive bajke, čine još jednu grupu knjiga koja je prokletstvo svakom čitaocu. Autor može pridavati značaj dobrom moralu i kroz svoje djelo utkati vjerska osjećanja, pa ipak u najvećem broju slučajeva Sotona se samo obukao u odjeću anđela da bi što efektivnije obmanuo i opčinio. Um je u velikoj mjeri pod uticajem onoga čime se hrani. Čitaoci lakomislenih, uzbuđljivih bajki, postaju nesposobni za dužnosti koje su pred njima. Oni žive nerealnim životom i nemaju želju da istražuju Sveto Pismo, da se hrane nebeskom manom. Um je oslabljen i gubi moć poimanja velika pitanja dužnosti i sudbine. – 7T 165 (1902)

111

Izmišljotine i senzualne misli. – Mentalna hrana u kojoj oni [čitaoci izmišljotina] nalaze zadovoljstvo ima štetne posledice, i vodi u nečiste i senzualne misli. Osjećala sam iskrenu žalost za te duše kad sam razmišljala koliko gube zanemarivanjem prilika da steknu znanje o Hristu, ka kome je usmjerena naša nada u vječni život. Koliko dragocjenog vremena su izgubili u kojem su mogli proučavati Uzor istinske dobrote. – CTBH 123, 1890. (MYP 280)

Um tone do imbecilnosti (riječi upozorenja jednoj nesposobnoj domaćici). – Godinama je vaš um bio kao potok koji žubori, gotovo ispunjem kamenjem i korovom, voda koja se beskorisno rasipa. Da su vaše moći bile pod kontrolom viših ciljeva sada ne biste bili invalid. Uobrazili ste da se morate odavati ćudljivim prohtjevima i pretjeranom čitanju.

Vidjela sam noćnu lampu kako gori u vašoj sobi dok ste bili udubljeni u čitanje neke fascinantne priče, stimulišući tako već prenapet mozak. Ovakvim kursom umanjivali ste svoj oslonac na život i slabili fizički, mentalno i moralno. Neredovnost je stvorila nered u vašem domu, i ako se nastavi, uzrokuje da vam um utone u imbecilnost. Vaša Bogom data proba je zloupotrijebljena, vaše Bogom dato vrijeme protraćeno. – 4T 498 (1880)

Mentalna opijenost. - Čitaoci bezvrijednih, uzbudljivih priča postaju nesposobni za dužnosti praktičnog života. Oni žive u jednom nestvarnom svijetu. Posmatrala sam djecu kojima je bilo dopušteno da čitaju takve priče. Bilo da su u kući ili napolju, bili su umorni, sanjivi, nesposobni da se preusmjere na bio šta sem najvećih banalnosti. Razmišljanje i razgovor o vjeri bio je potpuno stran njihovim umovima. Kultivacijom prohtjeva ka senzualnim pričama, mentalni ukus se izopačuje, i um nije zadovoljan ukoliko se ne hrani ovom nezdravom hranom. Nijesam se mogla sjetiti prikladnijeg imena za one koji se odaju takvom čitanju od mentalnih pijanica. Navika neumjerenog čitanja ima učinak na mozak sličan onom koji neumjerenost u jelu ili piću ima na tijelo. – CT 134, 135 (1913)

Pretjerana popustljivost koja je grijeh. – Pretjerana popustljivost u jelu, piću, spavanju ili razmišljanju je grijeh. Skladno, zdravo uzajamno dejstvo svih snaga tijela i uma razultira u sreći.... Snage uma trebaju se vježbati na temama koje se tiču vječnih interesa. To će biti vodič k zdravlju tijela i uma. – 4T 417 (1880)

Preopterećenost uma. – Učeniku koji želi objediniti dvogodišnji rad u jednoj godini ne treba dopustiti da sprovede tu svoju zamisao. Preduzeti dvostruki zadatak za mnoge znači preopterećenost uma i zapostavljanje fizičke vježbe. Nije razumno pretpostaviti da um može upiti prekomjerno snabdijevanje mentalnom hranom; i to je isto tako veliki grijeh kao pretovariti probavne organe. – CT 296 (1913)

Ipitujte takođe mentalnu hranu. – Najbolje je za svaku dušu da pažljivo istraži kakva mu se mentalna hrana servira za jelo. Kad vam dođu oni koji vole razgovarati i koji su naoružani i pripralni reći «prokažite da prokažemo», zastanite i razmislite da li će taj razgovor biti na duhovno okrepljenje, da li će duhovno djelovati, kako bi u duhovnom opštenju mogli jesti tijelo i piti krv Sina Božjega. «Kad dođete k Njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbačen, ali od Boga izabran i pribran» (1 Petrova 2:4). Ove riječi puno kazuju.

Mi ne treba da smo brbljivci ili spletkaroši ili potkazivači; mi ne treba da nosimo lažno svjedočanstvo. Bog nam je zabranio da učestvujemo u trivijalnim, glupavim razgovorima, u ismijavanju, zadirkivanju, ili govorenju kakvih praznih riječi. Moraćemo Bogu položiti račun o onome šta govorimo. Bićemo izvedeni pred sud zbog svojih nepromišljenih riječi koje nijesu bile na dobro govorniku ili slušaocu. Zato govorimo svi riječi koje će služiti kao pouka. Zapamtite da ste u Božjem djelu. Ne dopustite da se jeftini, glupi razgovor ili pogrešna načela miješaju sa vašim hrišćanskim iskustvom. – MS 68, 1897. (FE 458)

Žena čiji su pogledi izopačili srce. – Sestra _____ iako posjeduje odlične prirodne kvalitete odvučena je od Boga od strane svojih nevjernih prijatelja i rođaka, koji ne vole istinu i nemaju razumijevanja za žrtvu i samoodricanje koje se mora podnositi istine radi. Sestra _____ nije osjećala važnost odvajanja od svijeta, kao što nalaže zapovijest Božja. Ono što su gledale njene oči i slušale njene uši izopačilo joj je srce. – 4T 108 (1876)

Glasovi, pogledi i uticaji koji demorališu. – Ima razloga za duboku zabrinutost s vaše strane za djecu koju će dočekivati iskušenja na svakom koraku. Nemoguće im je da izbjegnu kontakt sa rđavim društvom.... Oni će posmatrati prizore, slušati glasove, i biti podređeni uticajima

koji demoraliziraju, i koji će, ukoliko se potpuno ne zaštite, neprimjetno ali sigurno iskvariti srce i izobličiti karakter. – *Pacific Health Journal, June, 1890. (AH 406)*

Neka društva su kao spori otrov. – Kad bi moj glas mogao doprijeti do roditelja po čitavoj zemlji, upozorila bi ih da ne popuštaju željama svoje djece u izabiranju drugova ili društava. Malo roditelja uzima u obzir da mladi daleko spremnije primaju štetne utiske nego božanske impresije; stoga njihovo društvo treba biti najprikladnije za rast u milosti i za istinu otkrivenu u Riječi Božjoj koja se treba utvrditi u srcu.

Ako su djeca sa onima čiji razgovor počiva na nevažnim, zemaljskim stvarima, njihovi umovi doći će do istog nivoa. Ako slušaju nejasno izlaganje vjerskih načela i potcjenjivanje naše vjere, ako lukave primjedbe dopru do njihovih ušiju, to će im usmjeriti umove i oblikovati karaktere.

Ako su im umovi ispunjeni pričama, bilo istinitim ili izmišljenim, nema mjesta za korisne informacije i naučna saznanja koja bi ih trebala zaokupiti. Kakvu pustoš je ova ljubav prema štetnom čitanju načinila u umu! Kako je uništila načela jednostavnosti i istinske pobožnosti na kojima počiva skladan karakter. To je poput laganog otrova unijetog u sistem, koji prije ili kasnije otkriva svoje gorke efekte. Kad se na um u mladosti ostavi pogrešan utisak, utisnut je znak, ne na pijesku već na čvrstoj stijeni. – 5T 544, 545 (1889)

Oči upravljene na Hrista. – Kad je Hristos uzeo na sebe ljudsku prirodu, On je čovječanstvo vezao sa sobom uzicom ljubavi koju nikad ne može prekinuti nijedna sila ukoliko sam čovjek tako ne izabere. Sotona nam stalno predstavlja privlačnosti da bi nas naveo da prekinemo tu vezu – da izaberemo da se odvojimo od Hrista. To je mjesto gdje trebamo stražiti, boriti se i moliti, da nas ništa ne privuče da izaberemo drugog gospodara; jer uvijek smo slobodni da to učinimo. Ali upravimo oči na Hrista, i On će nas sačuvati. Gledajući na Isusa mi smo sigurni. Ništa nas ne može istrgnuti iz Njegove ruke. Stalno posmatrajući Njega, «preobražavamo se u to isto obličje iz slave u slavu kao od Gospodnjeg Duha» (2 Korinćanima 3:18). – SC 72 (1892)

14. RAD I ZANIMANJE

Zakon poslušne akcije. – Sva nebeska bića u neprekidnoj su aktivnosti, a Gospod Isus, u svom praktičnom životu, dao je primjer svakom čovjeku. Bog je ustanovio na nebesima zakon poslušne akcije.* Tiho ali neprimjetno, objekti Njegovog stvaranja obavljaju svoj određeni zadatak. Okean je u stalnom pokretu. Prolječna trava, «koja danas jeste a sutra se u peć baca», vrši svoju zadaću, odijevajući polja ljepotom. Vjetar raznosi lišće, a ipak ne vidi se ruka koja ga dotiče. Sunce, mjesec i zvijezde su korisni i slavni u ispunjavanju svoje misije. I čovječiji um i tijelo stvoreni su po Božjem obličju, i on mora biti aktivan da bi ispunio svoj zadatak i našao svoje mjesto. Čovjek ne treba biti beskoristan. Besposlenost je grijeh. – Lt 103, 1900. (SpT Series B, No. 1, pp 29, 30)

* NAPOMENA: Zakon poslušne akcije vrijedan je pažljivog proučavanja. Akcija ne samo da doprinosi fizičkom zdravlju već nas dovodi u sklad sa drugima i sa univerzumom.

Mašinerija tijela mora obavljati svoj zadatak. – Proučavajte Gospodnji plan u odnosu na Adama, koji je bio stvoren čist, svet i zdrav. Adamu je nešto dato da radi. On je koristio organe koje mu je Bog dao. Nije mogao biti besposlen. Mozak mu je morao raditi, ne na mehanički način, kao prosta mašina. Kroz sva vremena mašinerija tijela nastavlja svoj posao; srce kuca, vršeći svoj određeni zadatak kao parna mašina, nagoneći svoju tamnocrvenu struju neprekidno u sve djelove tijela. Akcija se širi čitavom živom mašinom. Svaki organ mora obavljati svoj određeni zadatak. Ako se produži fizička neaktivnost, sve više se smanjuje aktivnost mozga. – Lt 103, 1900.

Rad na otvorenom prostoru. – Čitav sistem iziskuje osvježavajući uticaj aktivnosti na otvorenom. Nekoliko sati svakodnevnog fizičkog rada obnovilo bi tjelesnu svježinu i odmorilo i relaksiralo um. – 4T 264, 265 (1876)

Vazduh, vazduh, dragocjeno dobro neba koje svako može imati, blagosloviće vas osvježavajućim uticajem ukoliko mu ne onemogućite pristup. Dočekajte ga dobrodošlicom, gajite ljubav prema njemu, a on će donijeti dragocjeno umirenje nervima. Vazduh mora neprekidno cirkulisati da bi bio čist. Uticaj čistog, svježeg vazduha podstiče zdravu cirkulaciju krvi kroz sistem. On osvježava tijelo i čini ga snažnim i zdravim, dok se u isto vrijeme njegov uticaj neosporno osjeća na umu, dajući mir i spokojstvo. On otvara apetit, poboljšava probavu, i pospješuje zdrav i sladak san. – 1T 702 (1868)

Neaktivnost uzrok bolesti. – Neaktivnost je izdašan uzrok bolesti. Rad ubrzava i ujednačava cirkulaciju krvi, ali u besposlenosti krv slobodno ne cirkuliše, i ne događaju se promjene u njoj tako neophodne za život i zdravlje. Koža takođe postaje neaktivna. Nečistoća se ne luči kao što bi bio slučaj da se cirkulacija ubrzavala vježbanjem, koža održavala u zdravom stanju, a pluća hranila sa puno čistog, svježeg vazduha. Ovakvo stanje sistema stavlja dvostruko breme na ograne za izlučivanje, a bolest je posledica. – MH 238 (1905)

Razborito usklađivanje zanimanja. – Ispravno i umjereno fizičko vježbanje, kad se snaga koristi a ne zloupotrebljava, pokazaće se kao djelotvoran pomoćni činilac. – Und MS 90

Spriječiti prekomjerni rad uma. – Fizički rad neće spriječiti kultivaciju razuma. Daleko od toga. Preimućstva stečena fizičkim radom uravnotežiće čovjeka i zaštititi um od prekomjernog rada. Napor će doći na mišiće i donijeti olakšanje umornom mozgu. Ima mnogo apatičnih, beskorisnih djevojaka koje smatraju da ne pristoji damama da uzmu učešća u aktivnom poslu. Ali njihovi karakteri suviše su prozirni da prevare razumnu osobu u odnosu na svoju stvarnu bezvrijednost....

Nema potrebe za krhkim, bespomoćnim, nakindurenim, izvještačenim stvarima, jer to ne čini jednu damu. Potrebno je zdravo tijelo za zdrav razum. Fizičko zdravlje i praktično poznavanje svih neophodnih dužnosti domaćice nikad neće biti prepreka za pravilno razvijen intelekt; oboje je vrlo važno za damu. – 3T 152 (1872)

Bez vježbanja um ne može ostati u zdravom stanju. – Za zdravog mladog čovjeka, naporan, ozbiljan rad jača mozak, kosti i mišiće; i to je nužna priprema za težak posao ljekara. Bez takvog rada um ne može biti u dobrom radnom stanju. On se ne može napreći za snažnu, brzu akciju koja će dati širinu njegovim moćima. On postaje neaktivan. Ti mladi nikad, nikad neće postati ono što je Bog zamislio da budu. Oni su napravili odviše mjesta za neaktivnost da postaju kao ustajala voda. Atmosfera koja ih okružuje ispunjena je moralnom apatijom. – Lt 103, 1900.

Mentalni napor je ograničen kad se zapostavi rad. – Oni koji su zaposleni stalnom mentalnom aktivnošću, bilo u proučavanju ili propovijedanju, trebaju odmor i promjenu. Ozbiljan učenik stalno zamara mozak, često zanemarujući fizičku vježbu, i kao rezultat toga tjelesne moći su oslabljene a mentalni napor ograničen. Na taj način učenik propušta da obavi zadatke koji su se mogli završiti da je mudro postupao. – GW 173 (1915)

Ujednačiti mentalni i fizički napor. – Kad se ujednači opterećenost mentalnih i fizičkih snaga, osvježiće se um učenika. Ako je bolestan, fizički rad često pomaže sistemu da se vrati u normalno stanje. Kad studenti napuštaju koledž, treba da su boljeg zdravlja i da imaju bolje razumijevanje zakona života nego kad su ušli u njega. Zdravlje treba savjesno čuvati kao i karakter. – CTBH 82, 83, 1890. (CG 343)

Vježbanje iscjeliteljski činilac. – Kad invalidi nemaju ništa što bi im zaokupilo vrijeme i pažnju, misli im se usmjeravaju na njih same, a bolest se pogoršava i razdražljivost raste. Oni se puno bave svojim rđavim osjećanjima dok ne počnu misliti gore o sebi nego što stvarno jeste i da su potpuno nesposobni da nešto učine.

U svim ovim slučajevima, pravilno usmjeren fizički rad bio bi djelotvoran iscjeliteljski činilac. U nekim slučajevima to je neophodno za povratak zdravlja. Volja će pratiti rad ruku, i ono što je ovim invalidima potrebno je probuđena volja. Kad je volja uspravna, mašta postaje nenormalna, i nemoguće je odbiti bolest. – MH 239 (1905)

Neaktivan sistem je opasan sistem. – Neaktivan sistem je opasan u svakom pogledu. Ideja da oni koji su preopterili svoje mentalne i fizičke snage, ili koji su tjelesno i umno iznureni moraju prestati sa aktivnostima da bi povratili zdravlje, velika je zabluda. Ima slučajeva kad potpun odmor suzbija ozbiljnu bolest, ali u slučaju hroničnih invalida, to je rijetko neophodno. – Und MS 90

Neaktivnost veliko prokletstvo za najveći broj invalida. – Neaktivnost je najveće prokletstvo koje može doći na invalide. Ova istina naročito važi za one čiji su problemi uzrokovani ili pogoršani nečistim navikama.

Lagana uposlenost u pravcu korisnog rada, dok to ne iznuruje um i tijelo, ima zdrav uticaj na oboje. Ona jača mišiće, poboljšava cirkulaciju, donosi invalidu zadovoljstvo u saznanju da da nije potpuno beskorisan na ovom zaposlenom svijetu. On će isprva malo moći uraditi, ali uskoro će otkriti da mu snaga raste, a shodno tome porašće i učinak.

Ljekari često savjetuju svojim pacijentima da krenu na prekookeansko putovanje, idu ne neki mineralni izvor, ili posjete razna mjesta radi promjene klime, kako bi povratili zdravlje, dok u devet od deset slučajeva kad bi umjereno jeli i latili se ugodnog, zdravog zanimanja, bilo bi im bolje i uštedjeli bi vrijeme i novac. – Und MS 90 (Vidi MH 240)

Rad mora biti sistematičan (savjet jednoj majci invalidu). – Gospod vam je dao da izvršite zadatak koji On ne namjerava obaviti za vas. Vi morate djelovati iz načela, u skladu sa prirodnim zakonom, bez obzira na osjećanja. Počnite da radite po svjetlosti koju vam je Bog dao. Možda nećete moći sve ovo obaviti odjednom, ali možete mnogo učiniti postepeno istupajući u vjeri, vjerujući da će Bog biti vaš pomoćnik, da će vas ojačati.

Možete se vježbati u šetnji i ispunjavanju dužnosti koje zahtijeva lagan rad u vašoj porodici i ne zavisiti toliko od drugih. Svijest da možete raditi povećaće vam snagu. Kad bi vam ruke bile uposlenije a mozak manje zauzet planiranjem za druge, porasla bi vam fizička i mentalna snaga. Mozak vam nije besposlen, ali nema odgovarajućeg rada od strane drugih tjelesnih organa.

Rad, od odlučujućeg preimućstva za vas, treba sistematizovati i usmjeriti na oslabljene organe kako bi ojačali kroz upotrebu. Liječenje pokretima [masaža] je velika prednost za grupu pacijenata koji su suviše slabi za vježbanje. Ali za one bolesnike koji se na to oslanjaju, čineći sebe zavisnim, dok zanemaruju da njihovi mišići sami vježbaju, velika je greška. – 3T 76 (1872)

Sadašnja poplava pokvarenosti rezultat zloupotrebe uma i tijela. – Poplava pokvarenosti koja se razliva našim svijetom rezultat je pogrešnog korištenja i zloupotrebe ljudske mašinerije. Muškarci, žene i djeca trebaju se učiti da rade svojim rukama. Tada mozak neće biti preopterećen na štetu čitavog organizma. – Lt 145, 1897.

Uspšenost uma i tijela sprečava nečiste misli. – Srazmjerna uposlenost umnih i tjelesnih snaga spriječiće sklonost ka nečistim mislima i djelima. Učitelji ovo moraju razumjeti. Oni trebaju vaspitavati učenike da čiste misli i djela zavise od smjera kojim idu njihova proučavanja. Savjesna djela zavise od savjesnog razmišljanja. Bavljenje poljoprivrednim poslovima i raznim drugim aktivnostima je čudesna zaštita protiv neumjesnog opterećivanja mozga. Nijedan muškarac, žena ili dijete koji propuštaju da koriste moći koje im je Bog dao ne mogu sačuvati zdravlje. Oni ne mogu savjesno držati Božje zapovijesti. Oni ne mogu najviše voljeti Boga i bližnjega svoga kao samoga sebe. – Lt 145, 1897.

121

Svakodnevni fizički rad. – Data mi je svjetlost da kad bi naši propovjednici više fizički radili, požnjeli bi blagoslove zdravlja... Ono što je stvarno potrebno za fizičko zdravlje i mentalnu čistoću je neki fizički rad tokom dana. Tako se krv iz mozga usmjerava na druge djelove tijela. – Lt 168, 1899. (Ev 660, 661)

Svaki učenik treba raditi. – Svaki učenik treba jedan dio dana posvetiti aktivnom poslu. Tako će se formirati navike marljivosti i podstaći duh sampouzdanja, a mladi biti zaštićeni od mnogih zala i unižavajućih navika koje su najčešće rezultat dokonosti. Ovo je u skladu sa primarnim ciljem vaspitanja, jer podstrekavajući aktivnost, marljivost i čistoću, mi dolazimo u sklad sa Stvoriteljem. – PP 601 (1890)

Fizička kao i vjerska obuka koja se praktikovala u jevrejskim školama može se korisno primijeniti. Vrijednost takve obuke se ne cijeni. Postoji uska veza između uma i tijela, i da bi se dosegao visok moralni standard i intelektualno znanje, zakoni koji kontrolišu naše fizičko biće moraju se poštovati. Da bi osigurali jak, dobro uravnotežen karakter, i mentalne i fizičke snage moraju se vježbati i razvijati. Koje izučavanje može biti važnije za mlade od onog koje se bavi ovim čudesnim organizmom koji nam je Bog povjerio, i zakonima pomoću kojih se može očuvati zdravim? – PP 601 (1890)

Fizički rad daje život. – Kad je tijelo neaktivno, krv sporo teče, a mišići se smanjuju i slabe.... Fizički rad, svjež vazduh i sunčeva svjetlost – blagoslovi koje je Nebo bogato izlilo na sve – dali bi život i snagu mnogim iznurenim invalidima....

122

Rad je blagoslov a ne prokletstvo. Marljiv rad čuva mnoge, mlade i stare, od zamki onoga koji «traži nesreću besposlenim rukama». Neka se niko ne stidi od posla, jer pošten rad oplemenjuje. Dok su ruke uposlene najobičnijim zadacima, um može biti ispunjen uzvišenim i svetim mislima. – YI, Feb 27, 1902. (HC 223)

15. EMOCIONALNI FAKTORI

Poslušnost Bogu oslobađa od ljudskih strasti i težnji. – Poslušnost Bogu znači slobodu od ropstva grijehu, oslobođenje od ljudskih strasti i težnji. Čovjek može stati kao pobjednik nad sobom, nad vlastitim sklonostima, poglavarima i vlastima, «upraviteljima tame ovoga svijeta», i «duhovima pakosti ispod neba». – MH 131 (1905)

123

Emocije treba kontrolisati pomoću volje.* – Vaš dio je da stavite svoju volju na Hristovu stranu. Kad predate svoju volju On vas smjesta prisvaja i čini u vama da hoćete i učinite kako je Njemu ugodno. Vaša priroda dolazi pod kontrolu Njegovog Duha. Čak su vam i misli Njemu podređene.

Ako ne možete kontrolisati svoje težnje i emocije kao što želite, možete kontrolisati svoju volju, i tako će se dogoditi potpuna promjena u vašem životu. Kad pokorite svoju volju Hristu, vaš život je sakriven sa Hristom u Bogu. Ona je povezana sa silom koja je iznad svih poglavarstava i vlasti. Vi imate snagu od Boga koja vas drži u Njegovoj sili; i moguć vam je novi život, život vjere. – MS 121, 1898. (ML 318)

124

Emocije kontrolisati razumom i savješću. – Moć istine treba biti dovoljna da podupre i utješi u svim nedaćama. Ona omogućuje imaoću da trijumfuje nad tugom kad Hristova religija otkriva svoju pravu vrijednost. Ona dovodi prohtjeve, strasti i emocije pod kontrolu razuma i savjesti, i disciplinuje misli da teku zdravim kanalom. Tada jezik neće biti ostavljen da obesčašćuje Boga izrazima grešnog jadikovanja. – 5T 314 (1885)

Tvorenje Božje volje nasuprot osjećanjima i emocijama (savjet jednom mladiću). – Nijesu vaša osjećanja, vaše emocije ono što vas čini djetetom Božjim, već tvorenje Božje volje. Pred vama je koristan život ako hoćete činiti volju Božju. Tada možete stati u svojoj Bogom datoj muževnosti, kao primjer dobrih djela.

Tada ćete biti u stanju držati pravila discipline umjesto što ih kršite. Tada ćete moći održavati red umjesto što ga prezirete i podstičete neredovnost života vlastitim kursom djelovanja.

Kažem vam u strahu Božjem: znam šta možete biti ako se stavite na Božju stranu. «Mi smo Bogu pomagači» (1 Korinćanima 3:9). Vi možete izvršiti svoj zadatak za vrijeme i vječnost na takav način da će izdržati probu suda. Hoćete li pokušati? Hoćete li se sada odlučno okrenuti? Vi ste predmet Hristove ljubavi i posredništva. Hoćete li se sada pokoriti Bogu i pomoći onima koji su postavljeni kao stražari da čuvaju interese Njegovog djela, ili ih ožalostiti i obeshrabriti? – 5T 515, 516 (1889)

Nespokojstvo i nezadovoljstvo uklonjeni (poziv čovjeku na prekretnici). – Kad dođete da primite Hrista kao svog ličnog Spasitelja, desiće se primjetna promjena u vama; bićete obraćeni, i Gospod Isus će svojim Svetim Duhom biti uz vas. Tada više neće biti nespokojstva, nemira i nezadovoljstva koje vas prati.

125

Vi volite govoriti. Kad bi vaše riječi bile takve da proslavljaju Boga, ne bi bilo grijeha u njima. Ali vi ne shvatate mir, odmor i zadovoljstvo u službi Bogu. Vi izvjesno nijeste obraćen čovjek koji tvori Božju volju, stoga ne možete osjetiti životodavni, okrepljujući uticaj Svetog Duha.

* Vidi naslov br. 76, «Odlučnost i volja»

Kad odlučite da ne možete biti hrišćanin i još uvijek raditi kako vam se sviđa, kad shvatite da morate pokoriti svoju volju Božjoj volji, tada se možete poistovjetiti sa Hristovim pozivom: «Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe i naučite se od mene; jer ja sam krotak i smjieran u srcu, i naći ćete odmor dušama svojim. Jer jaram je moj blag, i breme je moje lako» (Matej 11:28-30). – MS 13, 1897.

Kontrola unutrašnjih emocija. – Vi možete biti radosni ako dovedete čak i svoje misli u podređenost Hristovoj volji. Ne oklijevajte, već pažljivo istražujte svoja srca i svakodnevno umirite svome ja.

Možda ćete se zapitati: kako mogu gospodariti sopstvenim postupcima i kontrolisati moje unutrašnje emocije?

Mnogi koji ne priznaju ljubav Božju kontrolišu svoj duh u znatnoj mjeri bez pomoći naročite Božje milosti. Oni kultivišu samokontrolu. Ovo zaista predstavlja ukor onima koji znaju da mogu od Boga dobiti snagu i milost a ipak ne ispoljavaju blagodati Duha. Hristos je naš uzor. On je bio krotak i ponizan. Učite se od Njega i podražavajte Njegov primjer. Sin Božji je bio bezgrešan. Mi moramo težiti ovom savršenstvu i pobijediti kao On što je pobijedio da bi sjeli Njemu s desne strane. – 3T 336 (1873)

126 **Emocije su promjenljive kao oblaci.** – No hoćemo li čekati dok ne osjetimo da smo očišćeni? Ne; Hristos je obećao da «ako priznajemo svoje grijehе, vjieran je i pravedan da nam oprostī naše grijehе, i očisti nas od svake nepravde» (1 Jovanova 1:9). Imate potvrdu od Boga kroz Riječ Božju. Ne morate očekivati čudesne emocije prije nego uzvjerujete da vas je Bog čuo; osjećanja ne treba da budu vaš kriterij, jer emocije su promjenljive kao oblaci. Morate imati nešto čvrsto za temelj svoje vjere. Riječ Gospodnja je riječ besgranične sile na koju se možete osloniti, a On je kazao: «Iđite i daće vam se». Pogledajte na Svetinju. Nije li Isus rekao da je On vaš zastupnik? Nije li On rekao da ako zatražite što u Njegovo ime, to ćete i primiti? Ne smijete zavisiti od sopstvene dobrote ili dobrih djela. Oslonite se na Sunce pravедnosti vjerujući da je Hristos uzeo vaše grijehе i pripisao vam svoju pravедnost. – ST, Dec 12, 1892. (ISM 328)

Emocije nijesu sigurna zaštita. – Osjećanja su često prijeverna, emocije nijesu sigurna zaštita; jer one su promjenljive i podložne spoljnim prilikama. Mnogi su obmanuti oslanjanjem na senzacionalne utiske. Proba je u sledećem: šta **činite** za Hrista? Kakve žrtve podnosite? Kakve pobjede zadobijate? Savladani duh sebičnosti, suzbijeno iskušenje da se zanemari dužnost, uskraćenje čežnje, i voljna, radosna poslušnost Hristovoj volji su daleko veći dokazi da ste dijete Božje od grčevite pobožnosti i emotivne vjere. – 4T 188 (1876)

127 **Hrišćani se ne trebaju potčinjavati emocijama.*** – Božja djeca ne trebaju se podrediti osjećanjima i emocijama. Kad se kolebaju između nade i straha, Hristovo srce se ranjava; jer On im je nesumnjiv dokaz svoje ljubavi.... On želi da izvršavaju zadatak koji im je povjerio; tada će im srca postati u Njegovim rukama kao svete harfe, iz kojih će svaki dodir odašiljati hvalu Onome koji je poslat od Boga da uzme grijehе svijeta. – Lt 2, 1914. (TM 518, 519)

* Vidi Dodatak A, str. 807, «Savjet jednoj depresivnoj sredovječnoj ženi», i Dodatak B, str. 811, «Bezuslovna vjera nema veze sa pomjenama emotivne atmosfere»

Hristos daje vlast nad prirodnim sklonostima. – Hristos je došao na ovaj svijet i živio po Božjem zakonu da bi čovjek mogao imati savršenu vlast nad prirodnim sklonostima koje kvare dušu. Ljekar duše i tijela daje pobjedu nad nepomirljivim strastima. On je sve pripremio kako bi čovjek mogao imati puninu karaktera. – MH 130, 131 (1905)

Ushićenost osjećanja nije dokaz obraćenja. – Sotona navodi ljude da misle da zato što su osjetili ushićenost osjećanja kako su obraćeni. Ali njihovo iskustvo se ne mijenja. Njihova djela su ista kao i ranije. Njihovi životi ne pokazuju dobar rod. Oni se često i dugo mole i stalno se pozivaju na osjećanja koja su za to vrijeme imali. Ali oni ne žive nov život. Oni su obmanuti. Njihovo iskustvo ne ide dublje od osjećanja. Oni grade na pijesku, i kad naiđu protivni vjetrovi, njihova kuća biće zbrisana. – YI, Sept 26, 1901. (4BC 1164)

Osjećanja nemira ponekad su dobra. – Osjećanja nemira i čežnje za domom ili usamljenosti mogu biti za vaše dobro. Vaš nebeski Otac kani da vas nauči da nađete u Njemu prijateljstvo, ljubav i utjehu koja će zadovoljiti vaše najozbiljnije nade i želje.... Vaša jedina sigurnost i sreća je u držanju Hrista za svog stalnog savjetnika. Vi ne možete biti srećni u Njemu ako nijeste imali drugog prijatelja na ovome svijetu. – Lt 2b, 1874. (HC 259)

Gospod želi da pokrene misli. – Hristos posmatra ljude tako zauzete svjetovnim brigama i poslovnim pothvatima da nemaju vremena da se upoznaju sa Njim. Njima je nebo strano mjesto, jer su ga izgubili iz vida. Bez prisnosti sa nebeskim stvarima, oni se umaraju slušajući o njima. Mrsko im je da usredsrede misli na potrebu spasenja, dajući prednost zabavama. Ali Gospod želi da im pokrene umove, ne bi li se uhvatili za vječne istine. On je ozbiljan sa njima. Vrlo, vrlo skoro svi će ga poznavati, željeli to ili ne. – MS 105, 1901.

Ne treba se udubljavati u samoispitivanje emocija. – Nije mudro gledati na sebe i proučavati sopstvene emocije. Ako tako činimo, neprijatelj će izložiti poteškoće i iskušenja koja slabe vjeru i ruše hrabrost. Pažljivo proučavati svoje emocije i otvoriti put osjećanjima znači pothranjivati sumnju i zaplesti se u nepravilike. Mi se moramo okrenuti od sebe ka Isusu. – MH 249 (1905)

IV DIO

RAZVOJ LIČNOSTI

16. PRENATALNI UTICAJI

¹³¹ **Važnost prenatalnog uticaja.** – Učinak prenatalnog uticaja mnogi roditelji posmatraju kao pitanje od malog značaja; ali nije takav odnos Neba. Poruka koju je poslao anđeo Božji, dvaput ponovljena na najsvečaniji način, pokazuje da to zavređuje naše najbrižnije razmišljanje. – MH 372 (1905)

Duh zadovoljstva utiče na potomstvo. – Svaka žena koja treba da postane majka, kakvo god da je njeno okruženje, treba stalno podsticati srećno, vedro, zadovoljno duševno stanje, znajući da će za sve njene napore u tom pravcu biti desetostruko nagrađena kako u fizičkom tako i u moralnom stanju njenog potomstva. I to nije sve. Navikom se može naučiti vedrom razmišljanju, i na taj način podstaći zdravo stanje uma i odraziti duh vlastite sreće na svoju porodicu i one s kojima se druži.

Njeno zdravlje će se u znatnoj mjeri poboljšati. Emisija života dobiće snagu, krv neće sporo teći, kao što bi se dogodilo da se preda potištenosti i klonulosti duha. Njeno mentalno i moralno zdravlje krije se svježinom njenog duha. – RH, July 25, 1899. (CH 79)

¹³² **Materinska osjećanja oblikuju narav nerođenog djeteta.** – Majčine misli i osjećanja imaju snažan uticaj na nasleđe koje prenosi svom djetetu. Ako dopusti da joj se misli bave vlastitim osjećanjima, ako se odaje sebičnosti, ako je svadljiva i sitničava, narav njenog djeteta potvrdiće te činjenice. Na taj način mnogi su kao bebe primili gotovo nesavladive sklonosti ka zlu. – ST, Sept 13, 1910. (Te 171)

Ako je majka nepokolebljivo odana pravim načelima, ako je umjerena i skona samoodricanju, ako je ljubazna, blaga i nesebična, ona može dati svom djetetu te iste dragocjene crte karaktera. – MH 373 (1905)

Prenatalni uticaj mira. – Osoba koja očekuje da postane majka treba držati svoju dušu u ljubavi Božjoj. Njen um mora biti u miru; mora se odmarati u ljubavi Isusovoj, izvršavajuće riječi Hristove. Ona mora zapamtiti da je majka Bogu pomagač. – ST, Apr 9, 1896. (AH 259)

Otac se mora upoznati sa fizičkim zakonima. – Snaga majke mora se nježno čuvati. Umjesto trošenja snage u iscrpljujućem radu, njen napor i bremena treba smanjiti. Često je domaćin i otac neupoznat sa fizičkim zakonima koje bi trebao razumjeti za dobrobit svoje porodice. Zauzet borbom za život, ili sklon gomilanju bogatstva i pritisnut brigama i poteškoćama, on dopušta da na ženu i majku padnu bremena koja preopterećuju njenu snagu u najkritičnijem periodu i uzrokuju slabost i bolest. – MH 373 (1905)

¹³³ **Djeca lišena mentalne prilagodljivosti.** – Ako je majka lišena staranja i udobnosti koju treba imati, ako je dopustila da iscrpi svoju snagu prekomjernim radom ili zabrinutošću i neraspoloženjem, njena djeca biće lišena životne snage i mentalne prilagodljivosti i krjepkosti koju treba da naslijede. Bilo bi mnogo bolje da joj se priušti vedar i spokojan život, da se

zaštiti od oskudice, rada koji umara i opterećujuće brige, i omogućiti se djeci da naslijede dobar sklop kako bi mogla voditi životnu bitku vlastitom energijom i snagom. – MH 375 (1905)

Potrebe majke ne smiju se zanemariti. – Majčine fizičke potrebe ne treba ni u kom slučaju zanemariti. Dva života zavise o njoj, i treba se pažljivo odnositi prema njenim željama, njene potrebe izdašno zadovoljiti. Ali u ovom vremenu iznad svega drugog treba izbjegavati, u ishrani ili nekom drugom pravcu, bilo šta što bi umanjilo njenu fizičku ili mentalnu snagu. Zapovijesću samog Boga, ona je pod najsvečanijom obavezom da ispoljava samokontrolu. – MH 373 (1905)

Odgovornost žene. – Žene koje su od načela i koje su dobro upućene neće odstupati od jednostavnosti u ishrani u ovom vremenu [trudnoći] različitom od svih drugih. One će uzeti u obzir da još jedan život zavisi o njima i biće pažljive u svim svojim navikama, a posebno u ishrani. – 2T 382 (1870)

Nedužno potomstvo strada. – Bolesna djeca se rađaju zbog udovoljavanja apetitu od strane roditelja. Sistem ne zahtijeva raznolikost hrane kojom se um bavi. Velika je zabluda misliti da ono što je na umu mora biti u stomaku, i to žene hrišćanke trebaju odbaciti. Ne treba dozvoliti mašti da kontroliše potrebe sistema. Oni koji ukusu dopuštaju da gospodari platiće kaznu prestupa zakona svog bića. I stvar se tu ne završava; njihovo nedužno potomstvo takođe će stradati. – 2T 383 (1870)

Nerazumni savjetnici podstičaće majku da udovoljava svakoj želji i porivu kao nečem bitnom za dobrobit njenog potomstva. Takav savjet je pogrešan i štetan. Zapovijesću samog Boga majka je pod najsvečanijom obavezom da ispoljava samokontrolu. Čiji glas ćemo slušati – glas božanske mudrosti ili glas ljudskog praznovjerja? – ST, Feb 26, 1902.

134

Trudnica mora formirati navike samoodricanja. – Majka koja je pristao učitelj za svoju djecu, prije porođaja mora formirati navike samoodricanja i samokontrole; jer ona im prenosi vlastite osobine, vlastite snažne ili slabe crte karaktera. Neprijatelj duša puno bolje razumije ovo pitanje od mnogih roditelja. On na majku donosi iskušenja, znajući da ako ga ne odbije, kroz nju će uticati i na dijete. Majčina jedina nada je u Bogu. Njemu može pribjeći za milost i snagu. Neće uzalud tražiti pomoć. On će je osposobiti da potomstvu prenese kvalitete koji će im pomoći da uspiju u ovom životu i zadobiju vječni život. – ST, Feb 26, 1902. (CD 219)

Osnova ispravnog karaktera. – Osnova ispravnog karaktera u budućem čovjeku učvršćuje se navikama striktnosti umjerenosti kod majke prije rođenja njenog djeteta.... Ne treba se neodgovorno odnositi prema ovoj pouci. – GH, Feb, 1880. (AH 258)

Čovječanstvo stenje pod teretom nagomilanog zla. – Čovječanstvo stenje pod teretom nagomilanog zla zbog grijehova prethodnih generacija. Ipak gotovo i ne razmišljajući ili brinući, muškarci i žene današnje generacije odaju se neumjerenosti u jelu i piću, i tako ostavljaju, kao nasleđe sledećoj generaciji, bolest, oslabljen razum i ukaljan moral. – 4T 31 (1876)

Nezasite strasti i nesvete želje prenose se na mlade. – Oba roditelja prenose vlastite karakteristike, mentalne i fizičke, sklonosti i strasti, na svoju djecu.... Oni koji piju alkohol i korisnici duvana mogu prenijeti, i prenose, svoje nezasite strasti, svoju uspaljenu krv i nadražene nerve, na svoju djecu. Razvratnici često zavještavaju svoje nesvete želje, a čak i odvratne bolesti, kao nasleđe svom potomstvu. I kako djeca imaju manje sile da odbiju iskušenja nego su imali njihovi roditelji, tendencija pada svakog naraštaja sve je veća. – PP 561 (1890)

135

Po pravilu, svaki neumjeren čovjek koji odgaja djecu prenosi svoje sklonosti i zle želje svom potomstvu. – RH, Nov 21, 1882. (Te 170)

Samsonov prenatalni život uredio je Bog. – Riječi izgovorene Manojevoj ženi sadrže istinu koju bi današnje majke trebale dobro proučiti. Obraćajući se ovoj majci, Gospod je govorio svim zabrinutim i žalosnim majkama onog vremena i svim majkama narednih naraštaja. Da, svaka majka može razumjeti svoju dužnost. Ona može znati da će karakter njene djece zavisiti mnogo više od njenih navika prije porođaja i ličnih napora nakon porođaja nego o spoljašnjim prednostima ili nemogućnostima. – ST, Feb 26, 1902. (CD 218)

Bog je imao važan zadatak za obećano Manojevo dijete, i ono što mu je osiguralo kvalifikacije nužne za taj zadatak bile su navike majke i djeteta tako brižljivo uređene... Dijete će biti privrženo dobru ili zlu prema navikama svoje majke. Ona sama mora biti pod kontrolom načela i ispoljavati umjerenost i samoodricanje ako želi sreću svom djetetu. – CTBH 38, 1890. (Te 90)

Uključeni i otac i majka. – I očevi i majke uključeni su u ovu obavezu, i oni takode moraju ozbiljno tražiti božansku milost kako bi njihov uticaj bio takav da ga Bog može odobriti. Pitanje svakog oca i majke treba biti: šta činimo djetetu koje će se roditi? Mnogi se prema učinku prenatalnog uticaja olako odnose; ali upute poslate sa Neba ovim jevrejskim roditeljima, i dvaput ponovljene na najjasniji i najsvečaniji način, pokazuju kako na ovo pitanje gleda Stvoritelj. – ST, Feb 26, 1902.

Vlastiti roditeljski pečat prenesen na djecu. – Roditelji... popuštanjem jačaju svoje životinjske strasti. I kad se one učvrste, moralne i intelektualne sposobnosti slabe. Duhovno se pretvara u brutalno, životinjsko. Djeca se rađaju sa veoma razvijenim životinjskim sklonostima, dobijaju roditeljski vlastiti pečat karaktera.... Moć mozga je oslabljena, a memorija oštećena.... Grijesi roditelja pokazaće se na njihovoj djeci zato što su im dali pečat sopstvenih poriva i strasti. – 2T 391 (1870)

Sotona nastoji da oskrvni umove. – Pokazano mi je da Sotona nastoji da unizi umove onih koji se sjedinjuju u braku, kako bi utisnuo svoje vlastito mrsko obličje na njihovu djecu....

On znatno lakše može oblikovati njihovo potomstvo nego je mogao roditelje, jer može tako kontrolisati umove roditelja da kroz njih utisne vlastiti pečat karaktera njihovoj djeci. Tako se mnogo djece rađa sa životinjskim strastima kojima uveliko robuju dok su moralne sposobnosti vrlo slabo razvijene. – 2T 480 (1870)

Treba razumno kontrolisati broj djece. – Oni koji povećavaju broj svoje djece, ako se pozivaju na razum, a znaju da fizička i mentalna slabost mora biti njihovo nasleđe, prestupnici su ostalih šest propisa Božjeg zakona.... Oni su sudionici u povećanju degeneracije ljudskog roda i doprinose da društvo tone dublje, nanoseći na taj način štetu bližnjima. Ako se Bog tako odnosi prema pravima bližnjeg, ne vodi li računa o bliskijem i svetijem odnosu? Ako ni vrabac ne pada na zemlju a da On to ne zapazi, neće li uzeti u obzir i djecu rođenu na ovom svijetu, bolesnu fizički i mentalno, koja u većoj ili manjoj mjeri pate čitavog života? Neće li pozvati roditelje da polože račun, one kojima je dao moći rezumijevanja, za odbacivanje uzvišenih osobina i robovanje strastima, dok, kao rezultat toga, pokoljenja moraju nositi žig njihove fizičke, mentalne i moralne izopačenosti? – HL (2 dio) 30, 1865. (2SM 424)

Prenesena oslabljena moć. – Muškarci i žene koji su slabi i bolesni često u svojim bračnim vezama gaje sebične misli samo o vlastitoj sreći. Oni nijesu ozbiljno razmotrili to pitanje sa stanovišta plemenitih, uzvišenih načela, razmišljajući o onome šta očekuju od svog

potomstva, već slabili moć tijela i uma, što ne uzdiže društvo već čini da tone još dublje. – HL (2 dio) 28, 1865. (2SM 423)

Bolest prelazi sa generacije na generaciju. – Bolesni muškarci često su zadobijali ljubav očito zdravih žena, i zato što su se voljeli, osjećali su se savršeno slobodnim za brak.... Da su oni koji su tako stupili u bračni odnos bili i sami zabrinuti, grijeh ne bi bio tako velik. Njihovo potomstvo je osuđeno na patnje zbog bolesti koja im je prenesena. Tako se bolest ovjekovječuje sa naraštaja na naraštaj.... Oni su nametnuli društvu jedan oslabljen rod, i dali svoj udio u kvarenju čovječanstva; prenoseći bolest kroz nasleđe, i gomilajući tako ljudske patnje. – HL (2 dio) 28, 1865. (2SM 423)

Faktor razlike u godinama. – Sledeći uzrok manjkavosti sadašnjeg naraštaja u fizičkoj snazi i moralnoj vrijednosti je u tome što muškarci i žene sa velikom razlikom u godinama stupaju u brak.... U mnogim slučajevima potomstvo takvih zajednica, gdje se životne dobi bitno razlikuju, nema dobro uravnotežene umove. Njima takođe nedostaje i fizička snaga. U takvim porodicama često se manifestuju različite, osobene i često mučne crte karaktera. Oni često prerano umiru, a oni koji zađu u zrelo doba, u mnogo slučajeva, degradirani su u fizičkoj i mentalnoj snazi i moralnoj vrijednosti.

Tako je ova kategorija bića došla na svijet kao breme društvu. Njihovi roditelji odgovorni su u velikoj mjeri za razvoj karaktera svoje djece, koji se prenosi sa generacije na generaciju. – HL (2 dio) 29, 30, 1865. (2SM 423, 424)

Bog nas smatra odgovornim za prenatalnu nebrigu. – Žene nijesu uvijek slijedile naloge razuma umjesto poriva. One nijesu u većoj mjeri osjećale odgovornosti koje počivaju na njima da zasnuju vezu koja neće utisnuti na njihovo potomstvo nizak stepen morala i strasti za udovoljavanjem unižavajućim prohtjevima po cijenu zdravlja, čak i života. Bog ih smatra uveliko odgovornim za fizičko zdravlje i moralne karakteristike koje se tako prenose na buduće naraštaje....

Puno njih iz ove grupe stupalo je u brak i ostavilo potomstvu u nasleđe mrlje vlastite fizičke slabosti i izopačenog morala. Zadovoljavanje životinjskih strasti i čulnost obilježili su karakter njihovog potomstva, koje se unižavalo iz generacije u generaciju, povećavajući ljudsko ništavilo do zastrašujućeg stepena i ubrzavajući propadanje čovječanstva. – HL (2 dio) 27, 28, 1865. (2SM 422, 423)

Roditelji oblikuju djecu. – Ono što su roditelji sada, to će u znatnoj mjeri biti i djeca. Fizičko stanje roditelja, njihove sklonosti i prohtjevi, mentalne i moralne karakteristike, u većoj ili manjoj mjeri reprodukuju se na njihovu djecu. – MH 371 (1905)

Oblikovanje društva i budućnosti. – Što su plemenitiji ciljevi, veći mentalni i duhovni darovi, i bolji razvoj fizičkih moći roditelja, bolje će biti životne predispozicije koje daju svojoj djeci. Kultivisanjem onoga što je najbolje u njima, roditelji vrše uticaj u oblikovanju društva i uzdizanju budućih naraštaja....

Kroz odavanje apetitu i strastima njihove moći su oslabile, i milioni su propali za ovaj svijet i onaj koji će doći. Roditelji trebaju upamtiti da im se djeca moraju suočiti sa ovim iskušenjima. Znatno prije rođenja djeteta, treba da počnu pripreme koje će ih osposobiti da vode uspješnu borbu protiv zla.

Posebna odgovornost počiva na majci. Ona čijom se krvlju dijete hrani i izgrađuje fizički sklop, prenosi mu takođe mentalne i duhovne uticaje koji oblikuju um i karakter. – MH 371, 372 (1905)

138

139

Roditelji daju djeci vlastiti pečat karaktera. – Roditelji daju djeci vlastiti pečat karaktera; i ako su neke crte nepravilno razvijene kod jednog djeteta, a drugo otkriva različite faze karaktera koje su neprijatne, ko treba biti strpljiviji, uzdržaniji i ljubazniji od roditelja? Ko da bude ozbiljan kao oni u kultivisanju dragocjenih blagodatni karaktera kod svoje djece otkrivenih u Hristu Isusu?

140 Majke ni upola ne cijene svoje privilegije i mogućnosti. One izgleda ne shvataju da mogu u najvećem smislu biti misionari, Božji saradnici u pomaganju djeci da izgrade skladan karakter. To je veliko breme zadatka koji im je dao Bog. Majka je Božji posrednik u hristijanizaciji svoje porodice. – RH, Sept 15, 1891.

Odgovornost roditelja za prenatalni uticaj. – Prvi veliki cilj koji treba postići u vaspitanju djece je zdravost konstitucije koja će u velikoj mjeri pripremiti put za mentalno i moralno vaspitanje. Fizičko i moralno zdravlje su usko povezani. Kakva enormna težina odgovornosti počiva na roditeljima kad uzmemo u obzir da kurs koji su slijedili prije rođenja svoje djece ima mnogo zajedničkog sa razvojem karaktera djece nakon rođenja. – HL (2 dio) 32, 1865. (2SM 426)

Šta činiti u vezi sa ovim. – Roditelji mogu na svoju djecu prenijeti sklonosti koje će otežati zadatak vaspitanja i obuke te djece da budu strogo umjerena i imaju čiste i zdrave navike. Ako im se prenesu prohtjevi za nezdravom hranom, nadražujućim sredstvima i narkoticima kao nasleđe od roditelja, kakva strašna odgovornost počiva na roditeljima da se suprostave zlim sklonostima koje su dali djeci! Koliko ozbiljnosti i truda roditelji trebaju unijeti u izvršavanju svoje dužnosti, u vjeri i nadi, prema nesrećnom potomstvu! – 3T 567, 568 (1875)

141 **Dan obračuna za roditelje.** – Kad se roditelji i djeca susretnu na konačnom obračunu, kakav će to biti prizor! Hiljade djece koja su bila robovi apetitu i unižavajućim porocima, čiji životi su pretrpjeli moralni brodolom, stajće licem u lice sa roditeljima koji su ih načinili takvima kakvi jesu. Ko sem roditelja mora ponijeti ovu strašnu odgovornost? Da li je Gospod iskvario te mlade? Oh, ne! Ko je, dakle, počinio to strašno djelo? Nijesu li to bili roditeljski grijesi preneseni na djecu u izopačenom apetitu i strastima? I nije li to djelo dovršeno od strane onih koji su propustili da ih obuče prema uzoru koji je Bog dao? Kao što je sigurno da postoje, svi ti roditelji biće preispitani pred Bogom. – CTBH 76, 77, 1890. (FE 140, 141)

Potrebno više od ljudske mudrosti. – Roditelji trebaju upamtiti da im se djeca moraju sukobiti... sa iskušenjima. Znatno prije rođenja djeteta trebaju otpočeti pripreme koje će ih osposobiti da biju uspješnu bitku protiv zla. – MH 371 (1905)

Srećni su oni čiji životi odražavaju božansko. – Srećni su oni roditelji čiji životi su istinski odraz božanskog, tako da obećanja i zapovijesti Božje bude u djetetu zahvalnost i poštovanje; roditelji koji su nježni, pravedni i trpeljivi prenose djetetu ljubav, pravednost i trpeljivost Božju, i koji učeći dijete da ih voli, da im vjeruje i pokorava se, istovremeno ga uče da ljubi, vjeruje i sluša svog Oca na nebesima. Roditelji koji dodjeljuju djetetu takav dar, daruju ga blagom dragocjenijim od bogatstva svih vjekova – blagom trajnim kao vječnost. – MH 375, 376 (1905)

17. NASLEĐE I OKRUŽENJE

Moć nasleđa. – Razmotrite moć nasleđa, uticaj zlih društava i okruženja, moć pogrešnih navika. Treba li se čuditi da pod takvim uticajima mnogi postaju degradirani? Trebamo li se čuditi što su spori da odgovore na napore za njihovo uzdizanje? – MH 168 (1905) 142

Djeca često nasleđuju sklonosti. – Po pravilu djeca nasleđuju sklonosti i tendencije svojih roditelja i oponašaju njihov primjer, tako da grijeh roditelja upražnjavaju djeca iz generacije u generaciju. Tako se zlo i Hamovo nepoštovanje Boga reprodukovalo na potomstvu, donoseći prokletstvo brojnim pokoljenjima....

S druge strane, kako je bogato nagrađeno Simovo poštovanje oca; i kakva se loza slavni sveti ljudi pokazala u njegovom potomstvu! – PP 118 (1890)

Majke se trebaju informisati o zakonima nasleđa. – U prošlim naraštajima, da su se majke informisale u odnosu na zakone svog bića, razumjele bi da će se snaga njihovog sklopa, kao i moralna finoća i mentalna sposobnost u velikoj mjeri pokazati na njihovom potomstvu. Njihovo neznanje u odnosu na ovaj predmet, u koji je toliko toga uključeno, predstavlja zločin. – HL (2 dio) 37, 1865. (2SM 431) 143

Bolest prenesena sa roditelja na djecu. – Od pada u grijeh kroz naredne naraštaje, ta tendencija je stalno rasla. Bolest se prenosila sa roditelja na djecu, naraštaj za naraštajem. Čak su i djeca u kolijevci stradala od nesreća uzrokovanih roditeljskim grijesima.

Mojsije, prvi historičar, daje sasvim određen izvještaj o društvenom i individualnom životu u ranom razdoblju svjetske historije, ali ne nalazimo nijedan zapis da je neko dijete rođeno slijepo, gluvo, sakato ili maloumno. Nije zabilježen nijedan primjer prirodne smrti u ranom djetinjstvu, maloljetničkoj dobi, ili prvoj muževnosti.... Bila je rjetkost da sin umre prije oca pa je takav slučaj smatran vrijednim zapisati: «I umrije Aran prije Tare oca svojega...» Patrijarsi od Adama do Noja, uz nekoliko izuzetaka, živjeli su gotovo po hiljadu godina. Od tada prosječna dužina života je padala.

U vrijeme prvog Hristovog dolaska čovječanstvo se već bilo tako degenerisalo da su ne samo stari već srednjovječni i mladi ljudi dovođeni iz svih gradova Spasitelju da ih iscijeli od njihovih bolesti. – CTBH 7, 8, 1890. (CD 117, 118)

Djeca moraju izbjegavati loše navike roditelja. – Bolest nikad ne dolazi bez uzroka. Put se priprema i bolest poziva nepoštovanjem zakona o zdravlju. Mnogi trpe posledice prestupa svojih roditelja. Dok ne snose odgovornost za ono što su činili njihovi roditelji, njihova je dužnost da ustanove šta predstavlja a šta ne kršenje zakona o zdravlju. Oni trebaju izbjegavati loše navike svojih roditelja i ispravnim življenjem staviti se u bolji položaj. – MH 234 (1905) 144

Grijesi predaka ispunjavaju svijet bolešću. – Naši preci zavještali su nam navike i strasti koje svijet ispunjavaju bolešću. Grijesi roditelja, kroz izopačene prohtjeve, sa strašnom silom prenose se na djecu do trećeg i četvrtog koljena. Loša ishrana mnogih generacija, nazajazljivost i navike samopopustljivosti tih ljudi, napunile su naša sirotišta, naše zatvore, naše ludnice. Neumjerenost u pijenju kafe i čaja, vina, piva, ruma i brendija kao i upotreba duvana, opijuma i drugih narkotika, rezultirali su velikom mentalnom i fizičkom degeneracijom koja je u stalnom porastu. – RH, July 29, 1884. (CH 49)

Naslijeden prohtjev za alkoholom. – Za neke osobe nikako nije bezbjedno imati vino ili jabukovaču u kući. Oni su naslijedili prohtjeve za alkoholom koje im Sotona neprekidno

nameće. Ako popuste iskušenju, neće se zaustaviti, jer apetit bučno zahtijeva popuštanje i zadovoljava se do njihove propasti. Mozak je paralisiran i pomračen; razum više ne vlada, a oni su zarobljenici strasti. – 5T 356, 357 (1885)

Posledice upotrebe duvana prelaze na djecu. – Upotreba duvana među djecom i mladima pričinjava neizrecivu štetu. Nezdrave navike prošlih naraštaja prelaze na današnju djecu i mlade. Mentalna nesposobnost, fizička slabost, rastrojani nervi i neprirodne težnje, prenose se kao nasleđe sa roditelja na djecu. Djeca nastavljaju sa istim navikama i tako one rastu i vjekovječe zle posledice. Iz toga, ne u maloj mjeri, proističe fizičko, mentalno i moralno propadanje koje poziva na uzbunu. – MH 328, 329 (1905)

145 **Djeca nasleđuju sklonosti.** – Djeca nasleđuju sklonosti ka zlu, ali takođe imaju mnoge dobre crte karaktera. Njih treba jačati i razvijati, dok tendenciju ka zlu treba pažljivo suzbijati i potiskivati. Djeci ne treba nikad laskati jer laskanje je otrov za njih; ali roditelji moraju pokazati posvećen, nježan obzir prema njima, zadobijajući tako njihovo povjerenje i ljubav. – RH, Jan 24, 1907.

Prikladne riječi pohvale. – Kad majka može uputiti riječi pohvale za dobro vladanje svoje djece, treba to učiniti. Ona ih ohrabruje riječima odobravanja i pogledima ljubavi. To će biti kao sunčeva svjetlost djetinjem srcu i vodi kultivaciji samopoštovanja i samosvijesti karaktera. – 3T 532 (1889)

Naprasitost se ponekad nasleđuje. – Neki imaju plahu narav koja im je prenesena, i vaspitanje u djetinjstvu nije ih naučilo samokontroli. Uz ovu naprasitu narav, često se udružuju zavist i ljubomora. – 2T 74 (1868)

Sotona koristi prednost naslijeđene slabosti. – Nemoguće nam je u svojoj sili odreći bučne zahtjeve naše pale prirode. Kroz ovaj kanal Sotona donosi iskušenja na nas. Hristos je znao da će neprijatelj dolaziti svakom ljudskom biću koristeći prednost naslijeđene slabosti i svojim prevarnim insinucijama uhvatiti u zamku sve čija vjera nije u Bogu. I prolazeći kroz oblast kojom čovjek mora putovati, naš Gospod je pripremio put da pobijedimo. Nije Njegova volja da se nalazimo u nepovoljnom položaju u sukobu sa Sotonom.... «Ne bojte se», kaže On, «Ja nadvladah svijet» (Jovan 16:33). – DA 122, 123 (1898)

146 **Obraćanje mijenja naslijeđene sklonosti.** – Istinsko obraćenje mijenja naslijeđene i kultivisane sklonosti ka zlu. Vjera Božja je čvrst materijal, sastavljen od bezbrojnih končića i protkan taktičnošću i znanjem. Samo mudrost koja dolazi od Boga može upotpuniti taj materijal. Ima jako puno odjeće koja isprva lijepo izgleda, ali ona ne može izdržati probu. Ona se odapira. Boje nijesu postojane. Pod ljetnjom toplinom ona izbljedi i nestane. Ta odjeća ne može podnijeti grubo pranje. – Lt 105, 1893. (6BC 1101)

Ne moramo biti zarobljenici nasleđa. – Pitanje koje treba razmotriti je: imamo li Hristove osobine? Izgovori su bezvrijedni. Sve okolnosti, svi prohtevi i strasti, moraju biti sluge bogobojažljivom čovjeku, a ne da vladaju njime. Hrišćanin ne mora da bude zarobljenik nekog nasleđa ili kultivisane navike ili sklonosti. – SpT Series A, No. 9, p 56, 1897. (TM 421)

Anđeli pomažu u borbi sa svakom sklonošću. – Anđeli su uvijek prisutni ondje gdje su najpotrebniji. Oni su sa onima koji moraju izboriti najteže bitke, s onima koji se moraju boriti protiv sklonosti i nasleđa, čije okruženje je najmanje ohrabrujuće. – RH, Apr 16, 1895. (ML 303)

Vjera čisti naslijeđene mane. – Oni koji sa jasnim razumijevanjem Svetog Pisma posmatraju krst, koji istinski vjeruju u Isusa, imaju siguran temelj za svoju vjeru. Oni imaju onu vjeru ko-

ja radi kroz ljubav i čisti dušu od svih naslijeđenih i stečenih mana. – 6T 238 (1900)

Dalekosežne posledice okruženja. – Mi živimo u atmosferi sotonske sile. Neprijatelj će isplesti mrežu razuzdanosti oko svake duše koja nije zaklonjena Hristovom milošću; ali ako se čuvamo od neprijatelja i održavamo ravnotežu samokontrole i čistoće, zavodnički duhovi neće imati uticaja na nas. Oni koji ne čine ništa da ohrabre kušanje imaće snage da se suprostave kad ono naiđe, ali oni koji se zadržavaju u atmosferi zla naći će se krivim ako budu savladani i izgube doslednost. U budućnosti vidjeće se dobri razlozi za upozorenja u odnosu na zavodničke duhove. Tada će se zapaziti sila Hristovih riječi: «Budite, dakle, savršeni kao što je savršen Otac vaš koji je na nebesima» (Matej 5:48). – CT 257 (1913)

147

Lotove kćeri propale usled zlog okruženja. – Lot je kratko boravio u Sigoru. Tu je prevladavalo bezakonje kao u Sodomu, i plašio se da ostane, da grad ne bi bio uništen. Nedugo zatim, Sigor je spaljen, kao što je Bog kanio da učini. Lot se uputio prema planinama i nastanio u pećini, odvojen od svega onoga čemu se usudio da podredi svoju porodicu – uticaja zlog grada. Ali čak i ovdje ga je pratilo prokletstvo Sodoma. Grešno ponašanje njegovih kćeri bilo je posledica zlog društva tog mjesta. Njegova moralna pokvarenost bila se tako uvukla u njihove karaktere da nijesu bile u stanju praviti razliku između dobra i zla. Lotovi jedini potomci, Moavci i Amonci, bili su zla idolopoklonička plemena, pobunjenici protiv Boga i ogorčeni neprijatelji Njegovog naroda. – PP 167, 168 (1890)

Izbjegavati zla društva. – Malo ljudi shvata važnost izbjegavanja, koliko je to moguće, svih društava neprijateljski nastrojenih prema vjerskom životu. U izboru svog okruženja malo njih uzima duhovni napredak kao primaran obzir.

Roditelji se sele sa svojim porodicama u gradove zato što zamišljaju da je tamo lakše živjeti nego na selu. Djeca, ne imajući šta da rade kad nijesu u školi, stiču ulično vaspitanje. Od zlih društava stiču navike poročnosti i raskalašnosti. Roditelji sve to vide; ali potrebna je žrtva da bi ispravili svoju zabludu, i oni ostaju tu gdje jesu sve dok Sotona ne zadobije punu kontrolu nad djecom. Bolje je žrtvovati ma koji svjetovni obzir nego dovesti u opasnost dragocjene duše koje su vam povjerene. – 5T 232 (1882)

148

Nastavati u atmosferi Neba. – Mi se trebamo rukovoditi istinskom teologijom i razboritošću. Naše duše moraju se okružiti atmosferom Neba. Muškarci i žene moraju paziti na sebe; moraju neprekidno stražiti, ne dopuštajući da našu izraza riječi i djela koja bi poslužila na zlo. Onaj ko se izjašnjava kao Hristov sledbenik mora paziti na sebe, držati se čistim i neokaljanim mišlju, riječju ili djelom. Njegov uticaj na druge mora biti oplemenjujući. Njegov život mora odražavati blistave zrake Sunca pravednosti. – CT 257, 258 (1913)

Skonosti u djetinjstvu oblikuju sudbinu. – U vrlo ranoj dobi djeca postaju podložna nemoralnim uticajima, ali roditelji koji se smatraju hrišćanima izgleda ne shvataju zlo vlastitog kursa kojim se rukovode. Oh, kad bi mogli shvatiti da sklonosti koje dijete stiče u najranijim godinama daju smjer karakteru i oblikuju sudbinu za vječni život ili za vječnu smrt! Djeca su podložna moralnim i duhovnim utiscima, i ona koja su mudro podučavana u djetinjstvu mogu ponekad griješiti, ali ona neće zalutati. – ST, Apr 16, 1896 (CG 198)

Velika odgovornost roditelja. – Roditelji su u velikoj mjeri odgovorni za prirodu karaktera svoje djece. Oni treba da teže skladu u simetriji. Malo je dobro uravnoteženih umova zato što su roditelji nemarni u odnosu na dužnost stimulanja slabih crta karaktera i gušenja zlih. Oni ne uzimaju na um da su pod najsvečanijom obavezom da prate sklonosti svakog djeteta, da im je dužnost da nauče djecu ispravnim navikama i pravim putevima razmišljanja. – 5T 319 (1885)

149

Početi u djetinjstvu. – Roditeljski zadatak oko djeteta mora početi u djetinjstvu, kako bi moglo primiti ispravan pečat karaktera prije nego svijet stavi vlastiti žig na njihov um i srce. – RH, Aug 30, 1881. (CG 193)

Važnost prve tri godine života. – Majke, obavezne ste da pravilno disciplinujete svoju djecu tokom prve tri godine njihova života. Ne dopustite im da formiraju svoje želje i prohtjeve. Prve tri godine su vrijeme za savijanje mladog izdanka. Majke moraju shvatiti važnost ovog perioda. Tada se postavlja temelj. – MS 64, 1899. (CG 194)

Prvih sedam godina veoma su bitne za formiranje karaktera. – Ne može se pridati prevelika važnost ranom podučavanju djece. Pouke koje dijete uči tokom prvih sedam godina života imaju veći učinak na oblikovanje njegovog karaktera nego sve čemu se uči u kasnijim godinama. – MS 2, 1903. (CG 193)

Prve pouke rijetko se zaboravljaju. – Bebe, djeca, ili mladi ne bi smjeli slušati netrpeljive riječi od oca, majke, ili kog drugog člana domaćinstva; jer oni vrlo rano primaju utiske u životu, i onakvi kakvim ih roditelji čine danas, oni će biti sutra, i narednog dana, i sledećeg. Prve pouke utisnute na dijete rijetko se zaboravljaju.

Utisci načinjeni u ranoj životnoj dobi zapažaju se u kasnijim godinama. Oni se mogu zakopati ali rijetko izbrisati. – MS 57, 1897. (CG 193, 194)

Rani fizički razvoj. – Tokom prvih šest-sedam godina djetinjeg života naročita pažnja mora se pokloniti njegovom fizičkom vježbanju, prije nego intelektu. Nakon ovog perioda, ako je fizička konstitucija dobra, treba posvetiti pažnju i jednom i drugom. Rano djetinjstvo proteže se do šest ili sedam godina. Do kraja ovog perioda djecu treba ostaviti kao male jaganjce da trčkaraju oko kuće ili u dvorištu, u svježini njihova duha, slobodne od brige i problema.

150

Roditelji, posebno majke, trebaju biti jedini učitelji tih mladih umova. Ne treba ih vaspitavati iz knjiga. Djeca su uglavnom željna znanja iz prirode. Oni će postavljati pitanja o onome što vide i čuju, a roditelji trebaju iskoristiti priliku da ih poduče i strpljivo odgovore na njihove male zahtjeve. Oni na ovaj način mogu steći prednost nad neprijateljem i utvrditi umove svoje djece sijući dobro sjeme u njihova srca, ne ostavljajući mjesta da se ukorijeni zlo. Majčine ljubazne upute u nježnoj dobi ono je što treba djeci u oblikovanju karaktera. – HL (2 dio) 44, 1865. (2SM 437)

Posebna briga za prvo dijete. – Prvo dijete treba podučavati sa velikom pažnjom, jer ono će vaspitavati ostale. Djeca rastu prema uticajima koji ih okružuju. Ako ih vode oni koji su glasni i bučni, ona postaju bučna i gotovo nepodnošljiva. – MS 64, 1899. (CG 27)

Različite životne prilike za različitu djecu. – Ima neke djece kojoj je potrebno strpljivija disciplina i ljubaznije podučavanje nego drugoj. Oni su primili u nasleđe crte karaktera koje ne obećavaju dobro, i zbog toga im je potrebno više saosjećanja i ljubavi. Istrajnim radom ova ćudljiva djeca mogu se pripremiti za mjesto u Učiteljevom djelu. Oni možda imaju nerazvijene moći, koje će ih, kad se probude, osposobiti da popune mjesta daleko ispred onih od kojih se više očekivalo. – CT 115, 116 (1913)

Navike se rijetko mijenjaju u kasnijem životu. – Ono što dijete gleda i sluša ostavlja duboke tragove na nježni um, koje nikakve kasnije okolnosti u životu ne mogu sasvim izbrisati. Intelekt se sada oblikuje i sklonosti primaju upute i snagu. Ponavljanje postupaka u određenom pravcu stvara navike. One se mogu promijeniti ozbiljnom vježbom u docnijem životu, ali rijetko se mijenjaju. – GH, Jan, 1880. (CG 199, 200)

Zdravi uticaj ljubaznosti. – Pod uticajem smjernosti, ljubaznosti i dobrote, stvara se atmosfera koja iscjeljuje a ne razara. – Lt 320, 1906. (ML 152)

18. SIGURNOST U DOMU

Ljudska ljubav treba se približiti božanskoj ljubavi. – Bračna zajednica može se pouzdano zasnovati samo u Hristu. Ljudska ljubav mora crpjeti snagu iz božanske ljubavi.⁶ Samo gdje Hristos vlada može bitisati duboka, istinska, nesebična ljubav. – MH 358 (1905)

Dostizanje Božjeg ideala. – Muškarci i žene mogu doseći Božji ideal za sebe ako uzmu Hrista za pomoćnika. Ono što ljudska mudrost ne može učiniti, postići će Njegova milost za one koji mu se predaju u vjeri i ljubavi. Njegovo providenje može sjediniti srca vezama koje su nebeskog porijekla. Ljubav neće biti puka razmjena nježnih i laskavih riječi. Nebeski razboj plete nježnu a ipak čvršću tkaninu nego što su to u stanju zemaljski razboji. Rezultat toga nije neotporni materijal već nešto što će se nositi i izdržati probu. Srce će se vezati za srce zlatnim karikama ljubavi koja traje. – MH 362 (1905)

Odmjeravati sva mišljenja u planiranju braka. – Neka oni koji planiraju brak mjere svako mišljenje i prate razvoj karaktera osobe s kojom namjeravaju sjediniti svoju životnu sudbinu. Neka svaki korak prema bračnoj zajednici odlikuju skromnost, jednostavnost, iskrenost, i ozbiljna namjera da se ugoditi Bogu i Njemu da čast. Brak ima uticaja na kasniji život na ovom svijetu i onom koji dolazi. Iskreni hrišćanin neće praviti planove koje Bog ne može odobriti. – MH 359 (1905)

Stvarno jedinstvo iziskuje dugogodišnji trud. – Ma kako pažljivo i mudro stupili u brak, malo je parova potpuno sjedinjeno kad se obavi ceremonija vjenčanja. Pravo jedinstvo u braku donosi kasnije višegodišnje nastojanje. – MH 359, 360 (1905)

Romantična maštanja se gube. – Kad život sa svojim bremenom teškoća i briga dočeka tek vjenčani par, zanesenost kojom mašta često obavija brak nestaje. Muž i žena jedno drugom proučavaju karakter što je bilo nemoguće u prethodnom druženju. To je najkritičniji period u njihovom iskustvu. Sreća i korisnost čitavog njihovog budućeg života zavisi od kursa koji se sada zauzima. Često jedno kod drugoga uočavaju nesumnjive slabosti i mane, ali srca čija je ljubav sjedinjena zapaziće i uzvišene osobine koje su takođe do tada bile nepoznate. Neka svako traži prije svega dobre osobine a ne mane. Često naše vlastito stanovište, atmosfera kojom se okružujemo, ono što je određuje šta će druga osoba otkriti u nama.

Postoje mnogi koji izražavanje ljubavi smatraju slabošću, i drže se rezervisano što odbija druge. Ovaj duh sprečava protok saosjećanja. Kad se društveni i plemeniti porivi guše, oni venu, a srce postaje utučeno i hladno. Moramo se paziti ove greške. Ljubav ne može dugo opstati bez izraza. Neka srce koje je povezano sa vama ne gladuje zbog nedostatka ljubaznosti i saosjećanja. – MH 360 (1905)

Podsticati ljubav plemenitijim ciljevima. – Neka svako rađe daje ljubav nego je zahtijeva. Njeguajte ono što je najplemenitije u vama, i buditi brzi u prepoznavanju dobrih osobina jedno u drugom. Svijest da ste cijenjeni čudesan je podstrek i zadovoljstvo. Saosjećanje i poštovanje

⁶ Vidi V dio, «Životna pokretačka sila»

ohrabruje težnju za uzvišenošću, a sama ljubav raste kad se podstiče plemenitijim ciljevima. – MH 361 (1905)

Individualnost ne treba nestati. – Ni muž niti žena ne smiju utopiti svoju individualnost u onoj drugoj. Svako ima ličan odnos sa Bogom. Svako ga treba pitati: Šta je ispravno? Šta je pogrešno? Kako mogu najbolje ispuniti svrhu života? Neka izobilje vaše ljubavi teče ka Onome koji je dao život za vas. Neka vam Hristos bude prvi, posljednji i najbolji u svemu. Dok vaša ljubav prema Njemu postaje dublja i jača, ljubav koju imate jedno prema drugom se pročišćava i biva snažnija. – MH 361 (1905)

Mi imamo vlastitu individualnost, i individualnost žene nikad ne smije utonuti u muževljevu. Bog je naš Stvoritelj. Mi smo Njegovi stvaranjem i iskupljenjem. Potrebno je da sagledamo koliko možemo vratiti Bogu, jer On nam daje razum, i želi da upotrijebimo ove najdragocjenije darove na slavu Njegovom imenu. – MS 12, 1895.

Potpuna potčinjenost pripada samo Isusu. – Bog traži da žena uvijek pred sobom ima strah i slavu Božju. Potpunu pokornost duguje samo Gospodu Isusu Hristu, koji ju je otkupio kao svoje dijete po beskonačnoj cijeni svog života.... Njena individualnost ne smije se utapati u individualnost njenog muža, jer ona je Hristova svojina. – Lt 18, 1891. (AH 116)

155

Ne smije se gajiti misao da je zajednica greška. – Iako mogu iskrsnuti poteškoće, problemi i obeshrabrenje, neka ni muž ni žena ne misle da je njihova zajednica greška ili iznevjerena nada. Odlučite da jedno drugom budete sve što je moguće. Nastavite sa predašnjim pažnjama. Na svaki način hrabrite se međusobno u vođenju životne borbe. Planirajte da usrećite jedno drugo. Ljubav neka bude obostrana, uzdržljivost obostrana. Tada će brak, umjesto kraja ljubavi, biti kao da je na samom početku ljubavi. Toplina iskrenog prijateljstva, ljubav koja spaja srca, predokus je radosti Neba. – MH 360 (1905)

Odnos kontrolisan razumom. – Oni koji poštuju bračni odnos kao jednu od Božjih svetih ustanova, rukovođeni Njegovim svetim propisima, kontrolisaće se naložima razuma. Oni će pažljivo razmotriti ishod svakog preimućstva koje pruža bračni odnos. Takvi će osjećati da su njihova djeca dragulji koje im je Bog povjerio na čuvanje, da disciplinom otklone hrapave površine iz njihove prirode, kako bi se mogao pokazati njihov sjaj. Oni će pod najsvečanijom obavezom osjećati potrebu takvog oblikovanja njihovog karaktera da mogu činiti dobro u životu, blagosloviti druge svojom svjetlošću, učiniti boljim svijet svojim življenjem u njemu, i konačno biti osposobljeni za uzvišeniji život, jedan bolji svijet, da se zauvijek svijetle u Božjoj i Jagnjetovoj prisutnosti. – HL (2 dio) 48, 1865.

Dobro organizovana porodica. – Porodica treba biti dobro organizovana. Otac i majka zajedno trebaju razmotriti svoje odgovornosti. Zajedno trebaju raditi za najveće dobro svoje djece. Među njima ne smije biti nesklada. Oni nikad ne trebaju u prisustvu djece kritikovati planove jedno drugom, ili izlagati sumnji sud jednoga. Ako je žena neiskusna, ona treba pokušati da otkrije gdje njen rad stvara poteškoće njenom mužu dok radi na spasenju djece. A muž treba podržati napore svoje žene, mudro je savjetujući i hrabreći sa ljubavlju. – RH, July 8, 1902.

156

Roditelji moraju vladati sobom. – Roditelji koji bi da uspješno vladaju svojim porodicama moraju prvo vladati sobom. Ako hoće da slušaju samo ugodne riječi u porodici, oni smiju dopustiti da djeca slušaju samo ugodne riječi sa njihovih usana. Posijano sjeme donijeće odgovora-rajuću žetvu. Roditelji imaju svečan, svet zadatak u vaspitanju djece propisom i primjerom. Oni su obavezni Bogu da mu predstave svoju djecu sposobnu da rano prime

znanje o tome šta znači biti sledbenik Isusa Hrista. Ako oni koji tvrde da su biblijski hrišćani imaju djecu koja nemaju ljubavi i straha Božjega, u najvećem broju slučajeva to je zato što primjer roditelja nije bio ispravan. Posijano je lažno, patvoreno sjeme koje je donijelo žetvu u korovu i trnju. – MS 59, 1900.

Ljubazne riječi i osmjesi za porodicu. – Nije nam samo prednost već i dužnost da njegujemo ljubaznost, da imamo Hristov mir u srcu, i kao mirotvorci i Hristovi sledbenici sijemo dragocjeno sjeme koje će proizvesti žetvu u vječni život. Oni koji se izjašnjavaju kao Hristovi sledbenici mogu imati dobre i korisne osobine; ali karakteri su im veoma iskvareni neljubaznom, razdražljivom, grubom, osuđivačkom naravi. Muž ili žena koji gaje sumnju i nepovjerenje stvaraju svađu i razdor u domu. Nijedno od njih ne treba čuvati ljubazne riječi i osmjehe samo za strance, a u domu ispoljavati razdražljivost, oduzimajući tako mir i zadovoljstvo. – Lt 34, 1894. (HC 179)

Treba izbjegavati vulgarne riječi. – Očevi i majke, muževi i žene, preklinjem vas, ne odavajte se niskim mislima i vulgarnom govoru. Neučtiv razgovor, niske šale, nedostatak uljudnosti u porodičnom životu, ostavlja traga na vama, i ako se često ponavljaju, to postaje druga priroda. Dom je suviše sveto mjesto da se kalja vulgarnošću, senzualnošću i osuđivanjem. Ima Svjedok koji objavljuje: «Znam tvoja djela». Neka ljubav, istina, ljubaznost i uzdržljivost budu biljke koje će se gajiti u bašti srca. – Lt 18b, 1891.

Nikad ne ispoljavati grubost ili neljubaznost. – Ispoljavate li ikad grubost, neljubaznost i neučtivost u porodičnom krugu? Ako pokazujete neljubaznost u svom domu, bez obzira kako uzvišeno bilo vaše zanimanje, vi kršite Božje zapovijesti. – RH, Mar 29, 1892.

Prijatelji se nikad ne miješaju u porodični život (savjet jednom mladiću). – Prema porodičnom krugu treba se odnositi kao prema svetom mjestu, simbolu Neba, ogledalu u kojem se odražava naš lik. Mi možemo imati prijatelje i poznanike ali oni se ne trebaju miješati u porodični život. Potrebno je stvoriti snažan osjećaj pripadnosti koji daje osjećaj spokojsva, mira i povjerenja.

Ali tvoje druženje sa drugim ženama i djevojkama bilo je izvor iskušenja za njih, navodeći ih da daju sebi za slobodu i prekorače ograničenje koje bračni odnos nameće svakom muškarcu i ženi. Ti to ne zapažaj, ali tvoja ljubav prema zabavi i duh koji si podsticao nije uticao na druge sa svetošću bračnog odnosa.

Praktičan porodični život velika je proba karaktera. Nježnom promisli u domu, ispoljavanjem strpljenja, dobrote i ljubavi, čovjek određuje svoj karakter. – Lt 17, 1895.

Žene čeznu za riječima ljubavi. – Mnoge žene čeznu za riječima ljubavi i ljubaznosti i uobičajenim izrazima pažnje i učtivosti od strane svojih muževa koji su ih izabrali za životne saputnice. Koliko nevolja i kakva plima zla i nesreće bi se izbjeglo kad bi muškarci, a takođe i žene, nastavili da gaje poštovanje, pažnju i ljubazne riječi uvažavanja i male životne pažnje koje ljubav održavaju živom i za koje su osjećali da su neophodne u zadobijanju svog izabranog saputnika.

Kad bi muž i žena samo nastavili da kultivišu te pažnje koje hrane ljubav, bili bi srećni u međusobnom druženju i imali posvećujući uticaj na porodicu. Imali bi u sebi mali svijet sreće i ne bi željeli izlaziti u ovaj svijet zarad novih privlačnosti i objekata ljubavi. Mnoge žene su oboljele i prerano umrle zbog pomanjkanja riječi ohrabrenja, saosjećanja i ljubavi iskazanih malim pažnjama i riječima. – Lt 27, 1872.

Muž može zatvoriti vrata bolesti. – Muž treba pokazati veliko zanimanje za svoju porodicu. Naročito mora biti nježan prema osjećanjima slabe žene. On može zatvoriti vrata mnogim bolestima. Ljubazne, nježne i ohrabrujuće riječi pokazaće se djelotvornijim od lijekova. One će donijeti podstreka potištenom i obeshrabrenom srcu, a sreća i radost unijeti u porodicu ljubaznim postupcima i ohrabrujućim riječima naplatiće desetostruko taj napor.

Muž treba zapamtiti da glavica bremena podučavanja djece počiva na majci, da ona ima puno posla u oblikovanju njihovih umova. Ovo treba da izazove njegova najnježnija osjećanja, i on treba pažljivo olakšati njena bremena. On je treba ohrabriti da se osloni na njegovu veliku ljubav, i upraviti njen um ka Nebu, gdje se nalazi snaga i mir i konačan odmor za umorne.

159 On ne smije namršten ulaziti u svoj dom, već svojim prisustvom unijeti radost u porodicu i ohrabrivati svoju suprugu da gleda na Boga i vjeruje u Njega. Zajedno se mogu pozvati na Božja obećanja i unijeti Njegove bogate blagoslove u porodicu. Neljubaznost, nezadovoljstvo i gnjev zatvaraju vrata Isusu. Vidjela sam da anđeli Božji bježe od kuće gdje ima neljubaznih riječi, razdražljivosti i svađe. – 1T 306, 307 (1862)

Muž je glava domaćinstva. – Muž i otac je glava domaćinstva. Žena od njega očekuje ljubav, saosjećanje i pomoć u vaspitanju djece; i to je pravo. Djeca su njegova koliko i njena, i on je podjednako zainteresovan za njihovo dobro. Djeca očekuju od oca podršku i vođstvo; on mora imati pravilno shvatanje života, uticaja i društva koje ih okružuje, i iznad svega treba se rukovoditi ljubavlju i strahom Božjim i učenjem Njegove riječi, kako bi stope svoje djece mogao usmjeriti pravim putem. – MH 390 (1905)

Žena drug mužu. – Sam Bog je dao Adamu društvo. On mu je pripremio druga – pomoćnika koji mu odgovara – nekog ko je bio prikladan za saradnika i ko je mogao biti jedno s njim u ljubavi i saosjećanju. Eva je stvorena od Adamovog rebra, što znači da nije trebalo da vlada nad njim kao glava, niti da bude gažena pod njegovim nogama kao potčinjena, već da stoji uz njega kao jednaka, bude voljena i šticeana. Dio čovjeka, kost njegovih kostiju, i tijelo njegova tijela, ona je bila njegovo drugo ja, što pokazuje blisku zajednicu i nježnu privrženost koja treba postojati u ovom odnosu. – PP 46 (1890)

160 **Kako stvoriti mir u porodičnom krugu.** – Kad muž posjeduje plemenitost karaktera, čistoću srca, uzvišenost uma, koje svaki pravi hrišćanin treba da ima, to će se ispoljiti u bračnom odnosu.... On će nastojati da očuva svoju ženu u zrdavlju i vedrini. Nastojće da govori utješne riječi, da stvara atmosferu mira u krugu porodice. – MS 17, 1891. (AH 228)

Muževi trebaju proučavati Uzor i nastojati da saznaju šta znače simboli izloženi u Poslanici Efescima, odnos koji Hristos ima prema Crkvi. Muž mora biti kao Spasitelj u svojoj porodici. Hoće li on stajati u svojoj plemenitosti, Bogom datoj muževnosti, uvijek nastojeći da uzvisi svoju ženu i djecu? Hoće li širiti oko njih atmosferu čistoće i topline? Neće li usrdno gajiti ljubav Isusovu, učinivši je trajnim načelom u svom domu, kao što prisvaja svoje pravo na autoritet? – MS 17, 1891. (AH 215)

Muž ne smije istrajavati na svom stavu po svaku cijenu. – Nije dokaz muškosti kod supruga da konstantno ostaje pri svom stavu kao glava porodice. Neće mu porasti poštovanje dok navodi Sveto Pismo da podrži svoje pravo na autoritet. On neće postati veći muškarac ako traži od žene, majke svoje djece, da postupa po njegovim planovima kao da su nepogrešivi.

Gospod je načinio čovjeka za glavu ženi da bi je štitio; on je spona porodice koja povezuje članove, kao što je Hristos glava Crkve i Spasitelj tog čudesnog tijela. Neka svaki

muž koji tvrdi da ljubi Boga pažljivo proučava Božje zahtjeve u odnosu na svoj položaj. Hristov autoritet ispoljavao se u mudrosti, u svakoj dobroti i blagosti; neka tako i muževi ispoljavaju svoju silu i oponašaju veliku Glavu Crkve. – Lt 18b, 1891. (AH 215)

Žena treba radosno pomagati mužu da održi dostojanstvo. – Pokazano mi je takođe da često ima velikih propusta od strane žene. Ona na ulaže ozbiljne napore da kontroliše vlastiti duh i usreći dom. Često ima razdražljivosti i nepotrebnog nezadovoljstva s njene strane. Muž dolazi kući s posla umoran i opterećen, i susreće se sa natmurenim licem umjesto vedrih, ohrabrujućih riječi. On je samo ljudsko biće, i njegova ljubav prema ženi se hladi, on gubi porodičnu ljubav, staza mu je pomračena a hrabrost uništena. On teži samopoštovanju i onom dostojanstvu koje Bog zahtijeva od njega da održi.

161

Muž je glava porodice, kao što je Hristos glava Crkve; i svaki kurs kojim žena može težiti da umanjí njegov uticaj i spusti ga sa tog dostojanstvenog, odgovornog položaja, nije ugodan Bogu. Dužnost je žene da potčinjava svoje želje i volju mužu. Njeno dostojanstvo neće se umanjiti kad se pokorava onome koga je izabrala za svog savjetnika i zaštitnika. Muž treba održavati svoj položaj u porodici sa smjernošću, ali i sa odlučnošću. – 1T 307, 308 (1862)

Čovjek je društveno biće. – Među svim stvorenjima koja je Bog sazdao na zemlji, nije bilo nijednog ravnog čovjeku. I Bog reče: «Nije dobro da je čovjek sam; na mu načinim druga prema njemu» (Postanje 2:18). Čovjek nije načinjen da nastava u samoći, on je društveno biće. Bez društva, prekrasni prizori i ugodna zanimanja Edema ne bi donijeli savršenu sreću. Čak ni zajednica sa anđelima ne bi mogla zadovoljiti njegovu želju za saosjećanjem i društvom. Nije bilo nikog iste prirode da voli i bude voljen. – PP 46 (1890)

Sklad u domu moguć samo Božjim Duhom. – Mi moramo imati Duha Božjeg, ili nikad nećemo postići sklad u domu. Žena će, ako ima Hristova duha, pažljivo govoriti; kontrolisaće svoj duh, biće krotka, pa ipak neće se osjećati robinjom već drugom svog muža. Ako je muž sluga Božji, on neće gospodariti nad svojom ženom; neće biti samovoljan i puno zahtijevati. Mi ne možemo gajiti ljubav u domu sa previše brige; jer je dom, ako u njemu nastava Duh Gospodnji, prototip Neba. – Lt 18, 1891. (AH 118)

Najvažniji unutrašnji krug. – Sve naše moći treba upotrijebiti za Hrista. To je dug koji svako od nas ima prema Bogu. U oblikovanju odnosa sa Hristom, obnovljen čovjek se samo vraća na svoj prvobitno određen odnos sa Bogom. On je Hristov predstavnik, i uvijek treba stražiti i moliti se. Njegove dužnosti leže oko njega, blizu i daleko. Prva njegova dužnost je prema djeci i najbližim srodnicima. Ništa ga ne može opravdati od zanemarivanja unutrašnjeg kruga radi većeg spoljašnjeg.

162

Na dan konačnog obračuna od očeva i majki tražiće se odgovor vezano za njihovu djecu. Roditelji će biti upitani šta su činili i govorili da osiguraju spasenje duša za koje su preuzeli odgovornost donošenja na svijet. Da li su zapostavili svoje jaganjce, prepuštajući ih brizi stranaca? Očevi i majke, dopuštate li svojoj djeci da rastu u nečistoći i grijehu? Velika dobra učinjena drugima ne mogu poništiti dug prema Bogu da se starate za svoju djecu. Na prvom mjestu je duhovno blagostanje vaše porodice. Povedite ih sa sobom do krsta, postupajući s njima kao da morate polagati račun. – MS 56, 1899.

19. RODITELJSKI UTICAJI

¹⁶³ **Pod kontrolom božanskih principa.** – Na roditeljima počiva najsvetija obaveza da vaspitavaju svoju djecu u strahu i ljubavi Božjoj. U domu treba čuvati najčistiji moral. Mora se učiti striktnoj poslušnosti biblijskim zahtjevima. Učenja Riječi Božje moraju kontrolisati um i srce kako bi se u porodičnom životu mogla pokazati sila Božje blagodati. Svi članovi porodice trebaju biti «kao stupovi prekrasno izrađeni u dvoru» (Psalam 144:2) uz pomoć božanskih načela i propisa. – RH, Nov 10, 1904.

Roditelji moraju razumjeti djecu. – Roditelji ne smiju zaboraviti na svoje djetinjstvo, koliko su čeznuli za saosjećanjem i ljubavlju i kako su se nesrećno osjećali kad su ukoravani i kuđeni. Oni opet moraju biti mladi u svojim osjećanjima i spustiti svoje umove da razumiju potrebe svoje djece. Ipak, oni treba sa odlučnošću, pomiješanom sa ljubavlju, zahtijevati poslušnost od svoje djece. Roditeljska riječ mora se bezuslovno poštovati. – 1T 388 (1863)

¹⁶⁴ **Bog je odredio stazu.** – Anđeli Božji posmatraju djecu sa najdubljim interesovanjem da vide kakav karakter razvijaju. Da je Hristos postupao sa nama kao što mi najčešće postupamo jedni sa drugima i sa svojom djecom, spotakli bi se i pali u krajnje obeshrabrenje. Vidjela sam da Isus poznaje naše slabosti i da je sam dijelio naše iskustvo u svemu osim grijeha; stoga je za nas pripremio stazu prikladnu našoj snazi i sposobnosti, i poput Jakova, lagano uporedo putovao sa djecom dokle su mogla izdržati, kako bi nas mogao pothranjivati utjehom svog društva i biti nam vječni vodič. On ne prezire, zanemaruje ili izdvaja djecu iz stada. On nam nije zapovijedio da odemo i napustimo ih. On nije tako žurio da nas ostavi sa našom djecom. Oh, ne; već je poravnao put u život, čak i za djecu. A od roditelja se traži da ih u Njegovo ime vode uskom stazom. Bog nam je odredio stazu prema snazi i sposobnosti djece. – 1T 388, 389 (1863)

Razdražljivost treba suzbijati. – Roditelji, kad se osjetite razdražljivim, nemojte činiti tako velik grijeh kao što je trovanje čitave porodice sa ovom opasnom iritiranošću. U takvim prilikama postavite udvojenu stražu nad sobom i riješite u svom srcu da ne vrijeđate svojim usnama, da ćete govoriti samo ugodne, vesele riječi. Kažite sebi: «Neću kvariti sreću svoje djece riječima netrpeljivosti». Tako kontrolišući sebe vi ćete ojačati. Vaš nervni sistem neće biti tako osjetljiv. Bićete osnaženi pravim načelima. Svijest da ste vjerno ispunili svoju dužnost će vas ojačati. Anđeli Božji rado će se vašim naporima i pomoći vam.

¹⁶⁵ Kad osjećate nestrpljenje, vi suviše često mislite da je uzrok u vašoj djeci, i grдите ih kad to ne zaslužuju. Drugi put mogu uraditi baš to isto, i sve će biti prihvatljivo i u redu. Djeca znaju, registruju i osjećaju sve nepravilnosti, i nijesu uvijek ista. Ponekad su donekle spremna da se susretnu sa promjenljivim ponašanjem, a u drugim prilikama su nervozna i razdražljiva, i ne mogu podnijeti ukor....

Neki roditelji su nervoznog temperamenta, i kad su premoreni radom ili opterećeni brigama, oni ne čuvaju mirno stanje uma, već ispoljavaju prema onima koji bi im trebali biti najdraži na zemlji nestrpljivost i nedostatak snošljivosti, što nije ugodno Bogu i navlači tamu na porodicu. Djecu, u njihovim nevoljama, treba često utješiti nježnim saosjećanjem. Uzajamna ljubaznost i trpeljivost načiniće dom rajem i privući svete anđele u porodični krug. – 1T 386, 387 (1863)

Paralizovani umovi roditelja. – Mi imamo neka saznanja o Sotoninom načinu rada i koliko je uspješan u tome. Iz onoga što mi je pokazano, on je paralizovao umove roditelja. Oni su spori posumnjati da njihova sopstvena djeca mogu biti u krivu i grešna. Neka od ove djece izjašnjavaju se kao hrišćani, a roditelji spavaju, ne plašeći se opasnosti, dok umovi i tijela njihove djece propadaju.

Neki roditelji čak i ne brinu da li su djeca sa njima dok su u domu Božjem. Mlade djevojke posjećuju skupove i može biti sjede sa svojim roditeljima, ali češće su u pozadini mjesne crkve. One imaju naviku da se izgovaraju da napuste dom. Momci ovo razumiju i izlaze prije ili poslije djevojaka, i onda, kad se sastanak završi, prate ih kući. Roditelji nijesu mudri u ovome. I opet, nakon izgovora za šetnju, momci i djevojke se skupljaju na vašarima ili nekim drugim osamljenim mjestima, i tamo se igraju i dobro zabavljaju, bez iskusnog oka nad sobom koje bi ih upozorilo. – 2T 481, 482 (1870)

Ishrana i roditeljski uticaji. – Da su roditelji zdravo živjeli, zadovoljavajući se jednostavnom ishranom, sačuvani bi bili mnogi izdaci. Otac ne bi bio obavezan da radi više nego što može da bi zadovoljio potrebe svoje porodice. Jednostavan način ishrane ne bi uticao na pretjerano uzbuđenje nervnog sistema i životinjskih strasti, što uzrokuje mrzovolju i razdražljivost. Da je uzimao samo jednostavnu hranu, njegova glava bila bi bistra, nervi postojani, želudac u zdravom stanju, i sa čistim sistemom ne bi izgubio apetit, i sadašnji naraštaj bio bi u puno boljem stanju nego što jeste.

Ali čak i sada, u ovom poznom periodu, nešto bi se moglo učiniti da se poboljša naše stanje. Neophodna je umjerenost u svemu. Umjeren otac neće se žaliti ako nema velik izbor na stolu. Zdrav način života unaprijediće stanje u porodici u svakom pogledu i dati vremena supruzi i majci da se posveti svojoj djeci.

Veliki predmet proučavanja sa roditeljima biće na koji način mogu najbolje vaspitati svoju djecu da budu na korist na ovom svijetu i za nebo nakon toga. Oni će biti zadovoljni da vide svoju djecu urednu, skromno ali ukusno obučenu, slobodnu od ukrašavanja i kinđurenja. Oni će ozbiljno nastojati da vide kako im djeca posjeduju unutrašnji nakit, ukras skromnog i tihog duha koji je od velike vrijednosti u Božjim očima. – HL (2 dio) 45, 1865. (2SM 437, 438)

Otac stub porodice. – Otac hrišćanin je stub svoje porodice (house-band na eng. – prim. prev.), vezujući je bliže Božjem prestolu. Njemu nikad nije u interesu da mu djeca sustanu. Otac koji u porodici ima dječake ne treba te nestašne mladiće potpuno prepustiti brizi majke. To je preveliko breme za nju. On treba da bude njihov drug i prijatelj. Mora se truditi da ih čuva od rđavog društva. Za majku može biti teško da ispoljava samokontrolu. Ako muž primijeti da slabost njegove supruge dovodi u opasnost sigurnost djece, on mora glavnicu tereta preuzeti ne sebe, čineći sve što je u njegovoj moći da dječake vodi Bogu. – RH, July 8, 1902.

Majka ne smije tragati za uzbuđenjima. – Majke koje imaju zadatak vaspitavanja mladih umova i oblikovanja karaktera kod svoje djece, ne trebaju tražiti svjetska uzbuđenja da bi bile raspoložene i srećne. One imaju važan životni zadatak, i nedopustivo je da provode vrijeme na beskoristan način. Vrijeme je jedna od važnih stvari koje nam je Bog povjerio i za koje će nas pozvati na odgovornost. Traćenje vremena je traćenje razuma. Umne moći su predisponirane uzvišenoj kultivaciji. Dužnost je majki da kultivišu umi očuvaju čistoću srca. One treba da unapređuju svako sredstvo koje im stoji na raspolaganju radi svojeg intelektualnog i moralnog napretka kako bi se osposobile da unapređuju umove svoje djece.

One koje su sklone da budu u društvu uskoro će osjećati nespokojstvo ukoliko ne odlaze u posjete ili primaju posjetioce. Takve nemaju moć prilagođavanja prilikama. Neophodne, svete kućne obaveze izgledaju im banalne i nezanimljive. One nemaju ljubavi prema samoispitivanju i samodisciplini. Um je gladan raznih uzbudljivih prizora svjetovnog života; djeca se zapostavljaju zbog tih sklonosti; a anđeo zapisničar piše: «Nevjerni sluga». Božja zamisao je da naši umovi ne budu beskorisni već čine dobro u ovom životu. – 3T 146, 147 (1872)

Majka dojilja treba čuvati srećno stanje. – Karakter djeteta takođe je više ili manje pod uticajem ishrane koju prima od majke. Koliko je stoga važno da majka, dok doji svoju bebu, očuva srećno stanje uma, imajući savršenu kontrolu nad vlastitim duhom. Čineći tako, djetinja hrana se ne šteti, a miran, pribran kurs kojemu majka teži u postupanju sa svojim djetetom znači mnogo u oblikovanju uma bebe. Ako je beba nervozna ili malo uzrujana, majčin pažljiv, lagan postupak imaće umirujući i pravilan uticaj, a zdravlje djeteta osjetno će se poboljšati. – RH, July 25, 1899. (CH 80)

Majka treba nastojati da bude pribrana. – Što je mirniji i jednostavniji život djeteta, fizički i mentalni razvoj biće uspješniji. U svakom momentu majka treba težiti tišini, miru i pribranosti. Puno beba je do krajnosti sklono nervnom uzbuđenju, i majčin nježan, lagan način postupanja imaće umirujući uticaj koji će biti od neizrecive koristi za dijete. – MH 381 (1905)

Osjetljivo dijete ne treba ranjavati nezainteresovanošću. – Mala djeca vole društvo. Oni se uopšte ne mogu sama zabaviti, i majka osjeća da je djeci dok su u kući uglavnom mjesto u prostoriji gdje se ona bavi. Tada ih može nadgledati i ispravljati sitne nesuglasice kad je potrebno; popravljati rdave navike ili pokazivanje sebičnosti i strasti, i usmjeravati im umove pravim putem. Djeca se raduju dok misle da je majka zadovoljna njima i da joj mogu ugoditi, i savršeno im je prirodno da je pitaju za savjet u svojim malim nedoumicama.

Majka ne treba ranjavati srce svog osjetljivog djeteta ravnodušno se odnoseći prema problemu ili odbijajući da se uznemirava tim malim stvarima. Ono što je malo za majku, njima je veliko. Riječ usmjerenja, ili upozorenja, u pravo vrijeme često će se pokazati od velike vrijednosti. Pogled odobravanja, riječ ohrabrenja i molitve od majke, često će unijeti svjetlost u njihova mlada srca za cijeli dan. – HL (2 dio) 46, 47, 1865. (2SM 438, 439)

Postupati blago sa mališanima. – Majke, postupajte blago sa svojim mališanima. Hristos je nekada bio malo dijete. Njega radi poštuju djecu. Gledajte na njih kao na svetu obavezu, ne popuštajući im previše, mazeći ih ili čineći ih idolom, već ih učite da žive čistim, plemenitim životom. Oni su Božja svojina; On ih voli i poziva vas da sarađujete s Njim kako bi im se pomoglo da izgrade savršene karaktere. – ST, Aug 23, 1899. (AH 280)

Vaše dijete je Božja svojina. – Sestro moja, može li te iznenaditi da tvoja kćerka ima malo povjerenja u majčinu riječ? Vaspitavala si je da bude nepovjerljiva; i Gospod je ožalošćen što vidi jedno od svojih malih odvedeno na pogrešnu stazu od strane svoje majke. *Tvoje dijete nije tvoja svojina; ne možeš postupati s njom kako se tebi sviđa, jer ona je Gospodnje vlasništvo.* Ispoljavaj odmjerenu, istrajnu kontrolu nad njom; uči je da pripada Bogu. Takvim vaspitanjem izrašće da bude na blagoslov onima oko sebe. Ali biće neophodno oštro, jasno zapažanje da bi suzbila njenu sklonost da vlada nad vama objema, da ima sopstvenu volju i put, i čini što joj se sviđa. – Lt 69, 1896.

Vesela narav i prijatno raspoloženje. – Učite svoju djecu još u kolijevci samoodricanju i samokontroli. Učite ih da uživaju u ljepotama prirode i korisnom zanimanju radi uvježbavanja svih snaga uma i tijela. Vaspitavajte ih da su zdrave konstitucije i dobrog morala, da imaju

veselu narav i budu prijatno raspoložena. Učite ih da je odavanje iskušenju slabost i zlo; odbiti ga plemenito je i muški. – CT 127 (1913)

Majke su primjer. – Ako majke žele da im kćeri uđu u ženstveno doba sa zdravim tijelom i očuvanim karakterom, one moraju vlastitim življenjem dati primjer, čuvajući se pomodarstva svog vremena koje uništava zdravlje. Na hrišćanskim majkama počiva odgovornost koju one ne shvataju. One trebaju tako vaspitavati svoju djecu kako bi mogla imati čvrsto načelo i moralno zdravlje u ovom vremenu pokvarenosti. – MS 76, 1900.

Kad je želja djeteta zakon. – U nekim porodicama želja djeteta je zakon. Daje mu se sve što poželi. Sve što mu se ne sviđa, ohrabruje se da mu se ne sviđa. Popušta mu se s namjerom da se usreći, ali to ga samo čini nestrpljivim i nezadovoljnim. Popuštanje je iskvarilo njegov apetit pa mu ne prija zdrava, jednostavna hrana i obično provođenje vremena; samozadovoljavanje je dovelo do poremećaja njegovog karaktera za vrijeme i za vječnost. – RH, May 10, 1898.

Sotona nastoji kontrolisati dječje umove. – Roditelji, vi znate za neke podsticaje kojima Sotona pokušava odvesti vašu djecu u bezumlje. On radi svom silom da ih zavede. Sa odlučnošću o kojoj mnogi i ne sanjaju on nastoji da zadobije kontrolu njihovih umova i obezvrijedi zapovijesti Božje u njihovim životima. – MS 93, 1909.

Roditelji treba da vežu djecu k svojim srcima. – Ne dopustite da vas djeca vide natmurene. Ako popuste iskušenju, i nakon toga to uvide i pokaju se zbog greške, oprostite im onako izdašno kao što se nadate da će vama oprostiti vaš Otac na nebesima. Nježno ih podučavajte i privežite za svoje srce. To je kritičan period za djecu. Pojaviće se razni uticaji oko njih da ih odvoje od vas, kojima se morate suprostaviti. Učite ih da vam se povjeravaju. Dopustite im da vam povjere svoja iskušenja i radosti. Podstičući ovo, spašćete ih od brojnih zamki koje Sotona priprema njihovim neiskusnim stopama.

Ne budite samo strogi prema svojoj djeci, zaboravljajući na vlastito djetinjstvo, i da su oni samo djeca. Ne očekujte od njih da budu savršeni i ne pokušavajte ih odjednom napraviti muškarcima i ženama. Čineći tako zatvorite pristup koji bi u protivnom imali k njima, i to će ih navesti da otvore vrata štetnim uticajima i drugi će otrovati njihove mlade umove prije nego i budete svjesni opasnosti. – 1T 387 (1863).

Postojana ujednačena disciplina. – Sreća svakog djeteta može se osigurati postojanom, ujednačenom disciplinom. Djetinje najbolje vrline sadržane su u skromnosti i poslušnosti – u uhu koje je pažljivo da sasluša riječi uputstva, u htjenju nogu i ruku da polaze i rade na stazi dužnosti. Istinska dobrota djeteta vratiće mu se čak i ovom životu.

Rana mladost je vrijeme za proces obučavanja, ne samo da bi dijete moglo postati najuslužnije i napunjeno milosrđa i istine u ovom životu, već da bi osiguralo mjesto pripremljeno u nebeskom domu za sve koji su istiniti i poslušni. U našem vaspitavanju svoje djece i obuci djece drugih osvjedočili smo se da oni nikad manje ne vole svoje roditelje ili staratelje zato što ih obuzdavaju od činjenja zla. – RH, May 10, 1898.

Isus je pokazivao osobitu ljupkost naravi. – Kao dijete, Isus je pokazivao osobitu ljupkost naravi. Njegove ruke uvijek su spremno služile drugima. Ispoljavao je strpljenje koje ništa nije moglo poremetiti i pravičnost koja nikad ne žrtvuje poštenje. Čvrst u načelu kao stijena, Njegov život je otkrio blagodat nesebične učtivosti.

Sa dubokom ozbiljnošću Isusova majka je pratila razvoj Njegovih moći i zapazila otisak savršenosti na Njegovom karakteru. Sa zadovoljstvom je nastojala da podstakne taj

svijetao, prijemčiv um. Posredstvom Svetog Duha dobila je mudrost da saraduje sa nebeskim posrednicima u razvoju ovog djeteta, koje je moglo priznati samo Boga kao svog Oca. – DA 68, 69 (1898)

¹⁷² **Preokupacija uma isključuje niske misli.** – Edukujte sposobnosti i ukuse vaših najmilijih; nastojte da zaokupite njihove umove tako da ne bude mjesta za niske, kvarne misli ili porive. Hristova milost je jedini protivotrov ili preventiva od zla. Vi možete izabrati, ako hoćete, da li će umovi vaše djece biti zaokupljeni čistim, neiskvarenim mislima ili zlima koje svugdje prevladavaju – ponosu i zaboravu njihova Iskupitelja. – Lt 27, 1890. (CG 188)

Okruženi zidom koji nije lako srušiti. – Svaki hrišćanski dom treba imati pravila; a roditelji trebaju, svojim riječima i svojim vladanjem, dati djeci dragocjen živi primjer onoga što bi željeli da budu. Čistoća u govoru, i istinska hrišćanska učtivost trebaju se neprekidno upražnjavati. Neka ne bude nikakvih podsticaja na grijeh, niti zlih nagađanja ili rđavih riječi.

Učite djecu i omladinu da poštuju sami sebe, da budu iskreni prema Bogu, vjerni načelu, učite ih da poštuju i pokoravaju se Božjem zakonu. Tada će ova načela kontrolisati njihov život i iznosiće se u njihovom druženju sa drugima. Oni će ljubiti bližnjega svoga kao sami sebe. Stvaraće čistu atmosferu koja će uticati na slabe duše i ohrabrivati ih na putu koji vodi svetosti i nebu. Neka svaka pouka bude uzvišenog, oplemenjujućeg karaktera, a izvještaji u nebeskim knjigama biće takvi da se ne posramite na sudu.

Djeca koja primaju ovu vrstu uputa neće biti teret, uzrok zabrinutosti u našim ustanovama - vaspitnim, medicinskim, izdavačkim, itd; već će biti snaga, potpora onima koji nose odgovornost. Biće pripremljeni da zauzmu povjerljive položaje a pravilom i primjerom neprekidno pomagati drugima da čine dobro. Oni čija moralna osjećanja nijesu otupjela ¹⁷³ cijeniće ispravna načela i upražnjavati ih. Pravilno će cijiniti svoj doprinos i najbolje iskoristiti svoje fizičke, mentalne i moralne moći.

Takve duše trajno se utvrđuju protiv iskušenja; one se okružuju zidom koji nije lako srušiti. Svi takvi karakteri su, uz Božji blagoslov, svjetlonoše; njihov uticaj teži uzdizanju drugih za praktičan hrišćanski život. Um može biti tako uzdignut da božanske misli i shvatanja budu prirodne kao disanje. – Lt 74, 1896.

20. ATMOSFERA U DOMU

Uticaji iz doma zahvataju društvo. – Srce zajednice, crkve i nacije je domaćinstvo. Blagostanje društva, uspjeh crkve, prosperitet nacije, zavise od uticaja u domu. – MH 349 (1905)

Djelotvorna sredstva za oblikovanje karaktera. – Bog je zamislio da zemaljske porodice budu simbol nebeske porodice. Hrišćanski domovi, zasnovani i vođeni prema Božjem planu, su među Njegovim najdjelotvornijim sredstvima za oblikovanje hrišćanskog karaktera i za napredak Njegovog djela. – 6T 430 (1900)

Bogosluženje u domu. – Imala sam pobožne roditelje koji su na sve načine nastojali da nas upoznaju sa našim nebeskim Ocem. Svakog jutra i svake večeri imali smo porodičnu molitvu. Pjevali smo hvalu Bogu u našem domaćinstvu. Bilo nas je osmoro djece u porodici, i naši roditelji koristili su svaku priliku da nas navedu da predamo srca Isusu. – MS 80, 1903.

Što je veće jedinstvo veći je uticaj. – Što su članovi porodice tješnje povezani u svom poslu u domu, to će uzvišeniji i od veće pomoći biti uticaj koji otac, majka, sinovi i kćeri vrše izvan doma. – Lt 189, 1903. (AH 37)

Čvrsti autoritet. – Autoritet se mora održavati sa čvrstom ozbiljnošću, ili će ga mnogi primiti sa porugom i prezirom. Takozvana nježnost, laskanje i popuštanje, koje roditelji i staratelji pokazuju prema djeci jedno je od najvećih zala koje može doći na njih. U svakoj porodici neophodna je čvrstina, odlučnost i pozitivni zahtjevi. – PK 236 (1917)

Dom očigledna pouka. – Bog bi htio da naše porodice simboliziju nebesku porodicu. Neka ovo roditelji i djeca svakodnevno imaju na umu, ophodeći se jedni prema drugima kao članovi Božje porodice. Tada će njihovi životi biti takvog karaktera da će davati svijetu očiglednu pouku o tome kakva može da bude porodica koja ljubi Boga i drži Njegove zapovijesti. Hristos će biti proslavljen; Njegov mir, milost i ljubav ispuniće porodični krug kao skupocjen miris. – RH, Nov 17, 1896. (AH 17)

Načelo mira. – Nikakva razdražljivost ne zapaža se u domu ako se Hristovo načelo mira ispoljava u vašoj duši. Nema nikakve neljubaznosti. Tu nema grubih i oštrih riječi. Zašto? Zato što vjerujemo i istupamo kao članovi Carske porodice, djeca Nebeskog Cara, vezani za Isusa Hrista najsnažnijom sponom ljubavi – onom ljubavi koja kroz vjeru radi i čisti dušu. Volite Isusa i budite neprekidno u poslu nadvladavanja svake sebičnosti, budite blagoslov, utjeha, snaga i potpora dušama koje je On iskupio svojom krvlju.

Ne mogu shvatiti zašto ozbiljnije ne nastojimo unijeti Hristov mir u svoju porodicu nego što činimo za one koji nemaju živu vezu sa nama; ali ako imamo vjeru u domu, ona će se proširiti izvan njega. Imaćete je svugdje. Nosićete je sa sobom u crkvu. Možete je ponijeti sa sobom i kad odlazite na posao. Ona će biti s vama gdje god bili. Ono što nam je potrebno je religija u domu. Ono što nam nedostaje je načelo mira koje će kontrolisati naš duh, naš život i karakter hristolikim životom koji je On dao kao primjer. – MS 36, 1891.

Ljubav koja se otkriva u akciji. – Iz svakog hrišćanskog doma treba da sija sveta svjetlost. Ljubav se treba otkriti u akciji. Ona se treba pokazati u svim odnosima u domu, manifestujući se u ljubaznosti, skromnosti, nesebičnoj učtivosti. Ima domova gdje se ovo načelo sprovodi – domova gdje se služi Bogu i gdje vlada najiskrenija ljubav. Jutrom i

večerom iz ovih domova uzdižu se molitve k Bogu kao slatki tamjan, a Njegova milost i blagoslov spuštaju se na moliocce kao jutarnja rosa. – PP 144 (1890)

Hrišćanstvo u domu svugdje blista. – Napor da učinimo dom onim što bi trebao biti – simbol doma na nebu – priprema nas za rad u višoj sferi. Vaspitanje primljeno pokazivanjem nježnog međusobnog obzira osposobljava nas da znamo kako doprijeti do srca kojima je potreban dodir načela prave vjere. Crkvi je potrebna sva oplemenjujuća duhovna sila koja se može steći, da bi se sačuvali svi, posebno mlađi članovi Gospodnje porodice. Istina koja zaživi u domu stvara potrebu za nesebičnim radom izvan njega. Onaj ko živi hrišćanskim životom u domu biće blistava i sjajna svjetlost svugdje. – ST, Sept 1, 1898. (AH 38, 39)

Uzdizanje čovječanstva počinje u domu. – Obnova i uzdizanje čovječanstva počinje u domu. Zadatak roditelja je u osnovi svakog drugog. Društvo se sastoji od porodica, i ono je onakvo kakvim ga čine glave porodica. Iz srca su «izvori života» (Priče Solomunove 4:23). – MH 349 (1905)

¹⁷⁷ **Stvari koje dom čine privlačnim.** – Lijepi maniri, veseo razgovor i djela ljubavi vezaće srca djece za roditelje nježnim nitima ljubavi i učiniti više za privlačnost doma od najoriginalnijih ukrasa koji se mogu kupiti zlatom. – ST, Oct 2, 1884. (ML 200)

Čistota u domu. – Red je prvi zakon neba, i Gospod želi da domovi Njegovog naroda reprezentuju red i sklad nebeskih dvorova. Istina nikad ne stavlja svoja fina stopala na stazu nečistote. Istina ne čini muškarce i žene prostim, grubim ili neurednim. Ona uzdiže sve koje je prihvataju na visok nivo. Pod Hristovim uticajem nastavlja se djelo stalnog profinjavanja...

Onaj koji je bio tako određen da djeca Izraelova gaje navike čistote neće dozvoliti nikakvu nečistotu u domovima svog naroda danas. Bog sa negodovanjem gleda na nečistoću bilo koje vrste. Kako ga možemo pozvati u svoje domove ukoliko sve nije uredno i čisto? – RH, June 10, 1902. (CH 101)

Mjesto stanovanja. – Vi možete ostaviti svojoj djeci bolje nasleđe od ma kakvog bogatstva, a to je dar zdravog tijela i uma i plemenitog karaktera. Oni koji shvataju šta čini istinski usp-jeh u životu biće mudri savjetnici. Oni će imati u vidu ono najbolje u životu u izboru doma.

Umjesto boravka na mjestu gdje se samo ljudska djela mogu zapaziti, gdje prizori i zvuci obično navode na zle misli, gdje metež i zbrka donose umor i nemir, idite tamo gdje možete posmatrati djela Božja. Otkrijte odmor duhu u ljepoti i miru prirode. Neka oko počiva na zelenim poljima, šumama i brdima. Posmatrajte plavo nebo, nezamračeno gradskom prašinom i dimom, i udišite osvježavajući vazduh neba. Idite tamo gdje možete, izvan pometnje i raskalašnosti gradskog života, praviti djeci društvo, gdje ih možete učiti znanju o Bogu preko Njegovih djela i obučavati ih životu neporočnosti i korisnosti. – MH 366, 367 (1905)

¹⁷⁸ **Lijep namještaj ne čini dom.** – Četiri zida i skupocjen namještaj, somotski ćilimi, elegantna ogledala i krasne slike ne čine «dom» ukoliko nedostaju saosjećanje i ljubav. Ta sveta riječ ne pripada raskošnim kućama gdje su radosti domaćeg života nepoznate...

U stvari udobnost i blagostanje djece su posljednje o čemu se misli u takvom domu. Majka, koja svo vrijeme posvećuje izlascima i sastancima kao zahtjevima pomodarskog društva, zapostavlja svoju djecu. Njihovi umovi su neuvježbani; oni stiču loše navike i postaju nestrpljivi i nezadovoljni. Ne nalazeći zadovoljstva u vlastitom domu, već samo neugodna ograničenja, oni se odvajaju iz porodičnog kruga čim je to moguće. Oni srljaju u ovaj veliki svijet sa malo volje, neobuzdani uticajem porodice i nježnim savjetom iz doma. – ST, Oct 2, 1884. (AH 155)

Prigovaranje otvara vrata za Sotonu. – Očevi i majke, budite oprezni. Neka vaš razgovor u domu bude ugodan i ohrabrujući. Govorite uvijek ljubazno, kao u Hristovoj prisutnosti. Neka ne bude prigovaranja ni optuživanja. Riječi te vrste ranjavaju dušu. Prirodno je za ljudska bića da govore oštre riječi. Oni koji se prepuštaju ovoj sklonosti otvaraju vrata da Sotona uđe u njihova srca i učini ih brzim u zapažanju pogrešaka i zabluda drugih. Bave se njihovim propustima, zapažaju se nedostaci, i izgovaraju riječi koje uzrokuju nedostatak povjerenja u onoga ko daje sve od sebe da ispuni svoju dužnost kao Božji saradnik. Često se sije sjeme nepovjerenja jer neko misli da je morao biti privilegovan a nije. – Lt 169, 1904.

Uticaj roditeljskih mana. – Za neke ljude izgleda sasvim prirodno biti mrzovoljan, sebičan, sitničav i ohol. Oni nikad nijesu naučili pouku o samokontroli i ne obuzdavaju svoja nerazumna osjećanja, dopuštajući da posledice budu kakve jesu. Takvi ljudi se raduju kad vide drugove bolesne i očajne a njihova djeca nose osobenosti njihovih vlastitih neprijatnih crta karaktera. – HL (2 dio) 36, 1865. (2SM 430)

Anđele ne privlači nesložan dom. – Anđele ne privlači dom gdje nesloga prevladava. Neka očevi i majke prekinu sa svim prigovorima i gundanjem. Neka vaspitavaju djecu da govore ugodne riječi, riječi koje donose svjetlost i radost. Nećemo li sada pristupiti porodičnoj školi kao Hristovi učenici? Unesimo praktičnu pobožnost u dom. Tada vidite da li riječi koje govorite uzrokuju radost.

Roditelji, započnite djelo milosrđa u crkvi u svom domu, upravljajući sobom tako da djeca vide da saradujete sa nebeskim anđelima. Uvjerite se da se obraćate svaki dan. Uvježbavajte sebe i svoju djecu za vječni život u carstvu Božjem. Anđeli će vam biti moćni pomagači. Sotona će vas kušati, ali ne popuštajte. Ne govorite nijednu riječ koja bi neprijatelju mogla dati prednost. – MS 93, 1901.

Molba za veće gostoprimstvo. – Čak i među onima koji se izjašnjavaju kao hrišćani, malo se ispoljava istinsko gostoprimstvo. Među našim narodom mogućnost da se pokaže gostoprimstvo ne cijeni se kako treba, kao prednost i blagoslov. Ukupno uzevši, premalo je društvenosti, malo sklonosti da se načini mjesta za još dvoje ili troje u porodičnom krugu bez zadržki ili isticanja. Neki se izgovaraju da je to «previše problematično». Ne bi bilo tako kad biste rekli: «Nijesmo obavili posebne pripreme, ali ste dobrodošli u ovome što imamo». Neočekivani gost cijeni dobrodošlicu daleko više od najbrižljivijih priprema. – 6T 343 (1900)

Šta čini srećan dom. – Ugodni glasovi, nježni maniri i iskrena ljubav koji nalaze izraza u svim postupcima, zajedno sa marljivošću, urednošću i štednjom, čine čak i kolibu najsrećnijim domom. Stvoritelj gleda na takav dom sa odobravanjem. – ST, Oct 2, 1884. (AH 422)

Njegovanje istinske otmenosti. – Postoji velika potreba za kultivacijom istinske otmenosti i prefinjenosti u domu. To je moćno svjedočanstvo u prilog istine. U kome god se pojavi, vulgarnost jezika i prostota vladanja ukazuju na kvarno srce. Istina nebeskog porijekla nikad ne unižava primaoca, ne čini ga prostim i grubim. Istina je omekšavajuća i profinjujuća u svom uticaju. Kad se primi u srce, ona mlade čini obazrivim i učtivim. Hrišćanska učtivost se prima samo pod djelovanjem Svetog Duha. Ona se ne sastoji iz prvidne naklonosti ili izvještačene uglađenosti, u klanjanju i glupavim osmjesima. Ovo je vrsta učtivosti koju imaju ljudi iz svijeta, ali oni su lišeni istinske hrišćanske uglađenosti.

Istinska uglađenost, prava učtivost, stiže se samo iz praktičnog poznavanja Hristovog jevandjelja. Istinska učtivost, prava uljudnost, je ljubaznost koja se pokazuje prema svima, velikim ili malim, bogatim ili siromašnim. – MS 74, 1900. (AH 422, 423)

21. HRISTOS SE BAVI UMOVIMA

¹⁸¹ **Hristovo učenje treba biti vodič.** – Hristovo učenje, poput Njegova saosjećanja, obuhvata svijet. Nikad ne može biti okolnosti u životu, kriza u ljudskom iskustvu, koje nijesu predviđene u Njegovom učenju i za koje ta načela nemaju pouku. Riječi Kneza učitelja otkrivaju se kao vodič Njegovim saradnicima sve do kraja vremena. – Ed 81, 82 (1903)

On se izjednačavao sa interesima svojih slušalaca. – On je učio na način koji je kod njih stvarao osjećaj potpunosti Njegovog poistovjećivanja sa njihovim interesima i radostima. Njegove upute bile su tako direktne, Njegove ilustracije tako prikladne, Njegove riječi tako privlačne i pune života, da su slušaci bili očarani. – MH 24 (1905)

On razumije skriveni rad ljudskog uma. – Onaj koji je platio beskonačnu cijenu da iskupi ljude sa nepogrešivom tačnošću čita sve skrivene radnje ljudskog uma i zna kako izravno da postupi sa svakom dušom. U postupanju sa ljudima, On ispoljava ista načela koja se manifestuju u svijetu prirode. – SpT Series A, No. 3, p 17, 1895. (TM 189, 190)

¹⁸² **On radi preko mirnih, redovnih zakona koje je sam uspostavio.** – Bog radi preko mirnih, redovnih zakona koje je sam uspostavio. To važi i na duhovnom području. Sotona neprekidno nastoji da proizvede efekte naglim i naprasitim udarima, ali Isus nalazi pristupa umovima stazom najprisnijeg druženja. On je remetio koliko je to najmanje bilo moguće njihov uobičajeni tok misli, nenadnim akcijama ili propisanim pravilima. On je počasvovao čovjeka svojim povjerenjem, i tako ga vratio njegovom dostojanstvu. On je predstavio stare istine u novoj i dragocjenoj svjetlosti. Tako je kad je imao samo dvanaest godina zapanjio doktore zakona svojim pitanjima u hramu. – MS 44, 1894. (Ev 139, 140)

Uvijek okružen mirom. – Njegovo nježno saučešće počivalo je sa iscjeljujućim dodirima na umorna i uznemirena srca. Čak i usred vreve ljutih neprijatelja bio je okružen atmosferom mira. Ljepota Njegovog izraza lica, ljupkost Njegovog karaktera, i iznad svega, ljubav izražena u pogledu i tonu, privlačili su k Njemu sve koji nijesu bili otvrdnuli u nevjerstvu. Da nije bilo privlačnog, saosjećajnog duha koji se odražavao u svakom pogledu i riječi, On ne bi privlačio veliko mnoštvo kao što je činio. Ožalošćeni koji su dolazili k Njemu osjećali su da On povezuje svoje interese sa njihovim kao vjeran i nježan prijatelj, i željeli su saznati više o istinama koje je učio. Nebo je bilo bliže. Oni su čeznuli da budu u Njegovom prisustvu da bi utjeha Njegove ljubavi mogla stalno biti s njima. – DA 254, 255 (1898)

Njegov život bio je skladan. – U svom životu Isus iz Nazareta razlikovao se od svih drugih ljudi. Čitav Njegov život odlikovao se nesebičnom dobronamjernošću i ljepotom svetosti. U Njegovim grudima bitisala je najčistija ljubav, oslobođena svake mrlje sebičnosti i grijeha.

¹⁸³ Njegov život bio je savršeno skladan. On je jedini istinski uzor dobrote i savršenstva. Od početka Njegove službe ljudi su počeli jasnije shvatati Božji karakter.

Sve do vremena Hristovog prvog dolaska, ljudi su služili okrutnim, despotskim bogovima. Čak je i um Jevreja bio dosegnut kroz strah a ne ljubav. Hristova misija na zemlji bila je da otkrije ljudima da Bog nije despot već nebeski Otac, pun ljubavi i milosti prema svojoj djeci. – MS 132, 1902.

On nije bio lišen topline i vedrine. – Postoje mnogi koji imaju pogrešnu zamisao o Hristovom životu i karakteru. Oni misle da je bio lišen topline i vedrine, da je bio strog, ozbiljan i

neveseo. U mnogo slučajeva čitavo vjersko iskustvo obojeno je ovim mračnim pogledima. – SC 120 (1892)

Neograničene mogućnosti u svakom ljudskom biću. – U svako ljudsko biće On je usadio neograničene mogućnosti. On je gledao u ljudima ono što bi mogli postati, preobraženi Njegovom milošću – u «krasoti Gospoda Boga našega» (Psalam 90:17). Posmatrajući ih sa nadom, On je nadahnjivao nadom. Dočekujući ih sa povjerenjem, On je nadahnjivao povjerenje. Otkrivajući u sebi čovjekov istinski ideal, On je budio želju i vjeru za takvim postignućem. U Njegovom prisustvu prezrene i pale duše shvatale su da su još uvijek ljudi i čeznule da se dokažu vrijednim Njegovog obzira. U mnogim srcima koja su izgledala mrtva za bilo šta sveto probuđeni su novi podsticaji. Mnogim očajnicima otvorena je mogućnost novog života. – Ed 80 (1903)

Njegovo srce izvor života. – Često se kaže da je Isus plakao, ali da nikad nije znao za osmjeh. Naš Spasitelj zaista je bio Čovjek bola i upoznat sa žalošću, jer je otvarao srce svakim jadima ljudi. Ali iako je je Njegov život bio pun samoodricanja i zasjenjen patnjom i brigom, Njegov duh nije bio slomljen. Njegovo lice nije nosilo izraz žalosti i tuge već uvijek mir i spokoj. Njegovo srce bilo je izvor života, i gdje god da je išao nosio je odmor i mir, radost i zadovoljstvo. – SC 120 (1892)

184

Hristos nikad nije bio nagao. – Hristos je prikazao u vlastitom životu svoja božanska učenja. Revnost ga nikad nije navela da bude nagao. On je pokazivao doslednost bez svojeglavosti, dobronamjernost bez slabosti, nježnost i saosjećanje bez sentimentalnosti. Bio je veoma društven, pa ipak imao je rezervisano dostojanstvo koje nije podsticalo neprikladnu familijarnost. Njegova umjerenost nikad nije vodila u fanatizam ili asketizam. On se nije prilagođavao ovom svijetu; ipak nije bio ravnodušan prema potrebama najmanjih između ljudi. On je bio svjestan potreba svih. – MS 132, 1902. (Ev 636)

Takt za dočekivanje umova sa predrasudama. – Njegove poruke milosti bile su prilagođene slušaocima. On je znao kako «progovoriti zgodnu riječ umornome» (Isaija 50:4); jer blagodat se izlivala sa Njegovih usana tako da je mogao voditi ljude na najprivlačniji način do riznica istine. On je imao takta da dočeka nabijedene umove i iznenadi ih ilustracijama koje su im privlačile pažnju. – DA 254 (1898)

On se spustio do dubina ljudskog jada. – On je proputovao svim stazama gdje su ljudi zastranjivali. On se spustio do najvećih dubina ljudskog jada i ništavnosti. – Lt 50, 1897.

On se bori protiv Sotonine sile nad umom. – On – Hristos - je vidio moć, varljivu Sotoninu silu nad ljudskim umovima, i obavezao se [založio se] da dođe na ovu zemlju. On je odložio svoju carsku odoru, skinuo svoju carsku krunu, napustio visoki zapovjednički položaj, sišao sa prestola svoje slave kao vrhovni komandant na čitavom Nebu, i zaogrnuo svoje božanstvo ljudskom prirodom, da bi ljudsko moglo dotaći ljudsko. Zato je On dolazio ovdje. On je sišao dolje na našu zemlju da uzme na sebe ljudsku prirodu, da prođe kroz svaku probu, sve nevolje i iskušenja kojima je čovjek okružen, i ovdje se borio sa svim iskušenjima, prošavši područje gdje je Adam bio pao, kako bi mogao iskupiti taj sramni propust i Adamov pad.

185

U ljudskoj prirodi, kao naša zamjena, naša sigurnost, On se uhvatio upravo za tu nadu da je naša privilegija imati je, a to je beskonačna sila. Kroz ovo, naš Spasitelj je nadvladao neprijateljeva iskušenja i zadobio pobjedu. Zašto? Da se niko iz ljudske porodice ne mora spoticati na putu koji vodi u vječni život. Zato što je prošao njime prije nas, On zna svaku prepreku, svaku poteškoću s kojom se svaka duša na licu zemaljskom mora susresti. On to

zna, i stoga na Njegovom krštenju, kad je uputio svoju molbu nebu, ta molitva je direktno presjekla Sotoninu paklenu sjenku koja pada na vašu stazu, i vjera je ušla «iza najdalje zavjese» (Jevrejima 6:19). – MS 18, 1895.

On pomaže tražiocu u ispoljavanju vjere. – Hristos je znao svaku pomisao njenog uma [žene koja je dotakla Njegovu odjeću] i uputio se tamo gdje je stajala. On je razumio njenu veliku potrebu, i pomogao joj da ispolji vjeru. – MH 60 (1905)

Božansko znanje može postati ljudsko znanje. – Božansko znanje može postati ljudsko znanje. Svaki propovjednik treba pažljivo proučavati Hristov način učenja. Oni moraju shvatiti Njegove pouke. Nema jednog u dvadeset koji zaista poznaju ljepotu, stvarnu srž Hristove službe. Oni to moraju otkriti. Tada će postati sudionici bogatog roda Njegovih učenja. Oni će ih tako potpuno uplesti u vlastiti život i praksu da će ideje i principi koje je Hristos unosio u svoje pouke biti uneseni i u njihovo učenje. Istina će procvjetati i donijeti najplemenitiju vrstu roda. I srce samog radnika će goreti; da, biće zapaljeno životvornim duhovnim životom koji ulivaju u umove drugih. – MS 104, 1898.

Dočekati različite umove. – Svako ko se izjašnjava kao dijete Božje treba imati na umu da kao misionar dolazi u kontakt sa svim vrstama ljudi. Ima ugladenih i prostih, skormnih i ponositih, vjernih i skeptičnih, obrazovanih i neobrazovanih, bogatih i siromašnih. Ti različiti umovi ne mogu se jednako tretirati; ipak svima je potrebna ljubaznost i saosjećanje. Uzajamnim kontaktom naši umovi primaju učtivost i finoću. Mi zavisimo jedni od drugih, i tijesno smo povezani vezama ljudskog bratstva. – MH 495, 496 (1905)

Um postaje jedno sa Njegovim umom. – Kad se pokorimo Hristu, srce se sjedinjuje sa Njegovim srcem, volja se stapa sa Njegovom voljom, um postaje jedno sa Njegovim umom, misli se pokoravaju Njemu; mi živimo Njegov život. To znači biti odjeven u odjeću Njegove pravednosti. Tada dok nas Gospod posmatra On ne vidi od smokvina lišća, niti golotinju i izopačenost grijeha, već sopstvenu odjeću pravednosti, koje je savršena poslušnost Jehovinom zakonu. – COL 312 (1900)

22. ŠKOLA I UČITELJ

Buđenje mentalnih moći. – Pravo vaspitanje nije nametanje uputa nespremnom i neprijemčivom umu. Moraju se probuditi mentalne moći, podići interesovanje. Za ovo je obezbijeden Božji metod učenja. onaj koji je stvorio um i uspostavio njegove zakone, pobrinuo se za njegov razvoj u skadu sa njima.

U domu i svetinji, preko stvari u prirodi i umjetnosti, u radu i svetkovinama, u svetim građevinama i spomenicima, nebrojenim sistemima, obredima i simbolima, Bog je davao Izraelu pouke ilustrujući Njegova načela i čuvajući sjećanje na svoja čudesna djela. Tada, kad se stvorila potreba, date upute ostavile su utisak na um i srce. – Ed 41 (1903)

Dati vaspitanju životvornu energiju. – Nije najveći zadatak vaspitanja prosto prenijeti znanje, već dati onu životvornu energiju koja se prima kroz kontakt uma sa umom i duše sa dušom. Samo život može roditi život. – DA 250 (1898)

Najveći razvoj mentalnih moći. – Ispravno je za mlade da osjećaju kako moraju doseći najveći razvoj svih mentalnih moći. Mi ne trebamo ograničavati obrazovanje kad Bog ne

postavlja granice. Ali naša dostignuća biće beskorisna ako ne služe Bogu na slavu i za dobro čovječanstva. Nije dobro pretrpati um studijama koje zahtijevaju pojačan napor a ne donose korist u praktičnom životu. – MH 449, 450 (1905)

Opasnosti nekih škola. – Mnogo mladih izlazi iz vaspitnih ustanova moralno uniženo i sa oslabljenim fizičkim moćima, bez znanja o praktičnom životu i sa malo snage za ispunjavanje dužnosti.

Dok sam posmatrala ova zla, pitala sam se: moraju li naši sinovi i kćeri postati moralni i fizički slabiji da bi stekli obrazovanje u tim školama? Ne mora biti tako; nema potrebe za tim, kad bi učitelji i učenici bili vjerni zakonima prirode, koje su takođe Božji zakoni. Treba aktivirati sve snage uma i tijela da bi mladi mogli postati snažni, uravnoteženi muškarci i žene. – ST, June 29, 1882. (FE 71)

O vaspitanju se mora voditi računa. – Um će biti istog karaktera kao ono čime se hrani, žetva iste prirode kao posijano sjeme. Ne pokazuju li dovoljno ove činjenice neophodnost pažnja od najranijih godina na vaspitanje mladih? Ne bi li bilo bolje za mlade da rastu u neznanju u odnosu na ono što je opšte prihvaćeno kao obrazovanje nego da postanu bezobzirni prema istini Božjoj? – 6T 194 (1900)

Božji odnos prema čovjeku mora biti jasan. – Od najveće je važnosti da svako ljudsko biće kojem je Bog dao moć razuma shvati svoj odnos prema Bogu. Za njegovo sadašnje i vječno dobro je da se pita na svakom koraku: da li je ovo put Gospodnji?... Moramo se najozbiljnije pozvati na svako ljudsko biće da uporedi svoj karakter sa Božjim zakonom, mjerilom karaktera za sve koji će ući u Njegovo carstvo i postati građani nebeske države. – MS 67, 1898.

Najveće obrazovanje. – Nauka o čistom, cjelovitom, doslednom hrišćanskom životu dostižna je proučavanjem Riječi Gospodnje. To je najveće obrazovanje koje zemaljska bića mogu steći. To su pouke koje učenici u našim školama trebaju izučavati kako bi mogli istupiti sa čistim mislima, bistrim umovima i srcima, pripremljenim da se uspnu stepenicama napretka, i ispoljavaju hrišćanske vrline. – MS 86, 1905.

Navike učitelja vrše uticaj. – Načela i navike učitelja treba smatrati od veće važnosti od njegovih obrazovnih kvalifikacija. Ako je učitelj iskreni hrišćanin, osjetiće potrebu podjednakih interesa u fizičkom, mentalnom i duhovnom vaspitanju svojih učenika. Da bi vršio pravilan uticaj on mora savršeno vladati sobom, a njegovo srce mora biti ispunjeno dubokom ljubavi prema učenicima, koja se zapaža u njegovim pogledima, riječima i postupcima. On treba da ima čvrstinu karaktera; i tada će moći oblikovati umove svojih učenika, kao i uputiti ih u nauku.

Rano vaspitanje mladih uglavnom oblikuje njihov karakter za život. Oni koji rade sa mladima trebaju biti vrlo pažljivi u izazivanju sposobnosti uma da bi mogli bolje znati kako usmjeriti njihove moći i da bi se mogle ispoljiti na najbolji način. – RH, July 14, 1885.

Izazvati uzvišene osobine uma. – Najveća pažnja treba se posvetiti vaspitanju mladih upućujući ih na razne načine kako bi se ispoljile uzvišene i plemenite snage uma. Roditelji i učitelji u školama su svakako nekvalifikovani da vaspitavaju djecu kako treba ako prvo oni nijesu naučili pouke samokontrole, strpljenja, snošljivosti, blagosti i ljubavi. Kako je važan položaj roditelja, staratelja i učitelja! Malo je onih koji shvataju najbitnije potrebe uma i kako usmjeravati razvoj intelekta, razvoj misli i osjećanja mladih. – RH, July 14, 1885.

189

190

Učitelji moraju biti nadahnuti Svetim Duhom. – Rad sa ljudskim umovima najdelikatniji je zadatak koji se može vršiti, a učitelji moraju biti nadahnuti Duhom Božjim kako bi bili u stanju da valjano obavljaju svoj posao. – MS 8, 1885.

Izlaženje na kraj sa propustima. – Nikad ih ne vaspitavajte reklamirajući greške i propuste nekog učenika, jer će smatrati da je vrlina iznositi zablude drugih. Nikad ne ponizujte nekog učenika izlažući njegove slabosti, pogreške i grijeha pred školom: ne možete efikasnije otvrdnuti njihova srca i učvrstiti ih u zlu nego čineći tako. Razgovarajte i molite se sa njim nasamo, i pokažite prema njemu istu nježnost koju je Hristos pokazao prema vama koji ste učitelji. Nikad ne ohrabrujte jednog učenika da kritikuje i govori o zabludama drugog. Prikrijte mnoštvo grijeha na svaki mogući način slijedeći Hristov način liječenja. Ova vrsta vaspitanja biće blagoslov, donoseći korist u ovom životu i pružajući se u buduću besmrtni život. – MS 34, 1893.

Potpuno osposobljeni za rad sa ljudskim umovima. – Svakom učitelju potrebno je Hristovo prisustvo u srcu vjerom i da posjeduje istinski duh samoodricanja, samopožrtvovanja Hrista radi. Neko može imati dovoljno obrazovanje i znanje u nauci da podučava, ali može li se ustanoviti ima li takta i mudrosti da radi sa ljudskim umovima? Ako Hristova ljubav ne nastava u srcima instruktora, oni nijesu podesni za dovođenje u vezu sa djecom, niti da ponesu ozbiljne odgovornosti koje se polažu na njih – vaspitanja djece i omladine. Njima nedostaje uzvišenije obrazovanje i obuka, oni ne znaju kako postupati sa ljudskim umovima. Postoji duh njihove vlastite nepokornosti, srca koja se bore za kontrolu, i potčiniti osjetljive umove i karaktere djece takvoj disciplini znači ostaviti ožiljke i rane na um koje se nikad neće izbrisati.

Ako učitelj ne osjeća odgovornost i brigu koje uvijek treba otkrivati u radu sa ljudskim umovima, njegovo vaspitanje je u nekim slučajevima bilo vrlo oskudno. Obuka u porodičnom životu štetno se odrazila na karakter, i žalosno je da se ovaj oštećeni karakter i rukovođenje reprodukuje u djeci koja su dovedena pod njegovu kontrolu. – CEd 145, 1893. (FE 260, 261)

Odgovornosti nijesu za neiskusne. – Crkvena škola u Batl Kriku (Battle Creek) važan je dio vinograda koji treba kultivisati. Potrebni su dobro uravnoteženi i skladni karakteri kod učitelja u svim pravcima. Nemojte davati ovaj posao u ruke mladih žena i muškaraca koji ne znaju postupati sa ljudskim umovima. Pogrešno je ostaviti djecu i mlade pod njihovim nadzorom....

U radu sa djecom i mladima sreću se raznovrsni karakteri. Njihovi umovi su prijemčivi. Bilo što poput nepromišljenog, naprasitog istupa od strane učitelja može odjeći njegov uticaj na dobro nad učenicima kojima daje okosnicu obrazovanja. I hoće li ovakvo vaspitanje biti za sadašnje dobro i za buduće vječno dobro djece i mladih? – MS 34, 1893.

Savjet jednom naprasitom učitelju. – Svaki učitelj ima vlastite osobene crte karaktera koje mora nadzirati da ga Sotona ne bi upotrijebio kao svog posrednika u uništavanju duša svojim neposvećenim crtama karaktera. Jedina sigurnost za učitelja je da se svakodnevno uči u Hristovoj školi, Njegovoj skromnosti, Njegovoj poniznosti srca; tada će svoje ja biti skriveno u Hristu, i on će pokorno nositi Hristov jaram i imati u vidu da radi sa Njegovim nasleđem.

Moram konstatovati da mi je pokazano da nijesu uvijek korišćene najbolje metode u postupanju sa zabludama i pogreškama učenika, i rezultat je bio da su duše dovedene u opasnost a neke izgubljene. Zla narav u učitelju, nerazumni pokreti i samodostojanstvo obavili su zlo djelo. Ne postoji nijedan oblik zla, svjetovnosti ili pijanstva koji će se pogubnije odraziti

na karakter, trujući dušu i sijući zla koja nadvladavaju dobro, nego kad ljudske strasti nijesu pod kontrolom Duha Božjeg. Potaknuta (probuđena) i raspirena žestina nikad se neće okajati.

Koliko izgubljenih sinova je odvojeno od carstva Božjeg prljavim karakterom onih koji polažu pravo da budu hrišćani. Ljubomora, zavist, ponos, nedobronamjerna osjećanja, samopravednost, sklonost ka provociranju, razmišljanje o zlu, bezdušnost, hladnoća, nedostatak saosjećanja – to su atributi Sotone. Učitelji će se sretati sa ovim u karakterima učenika. Strašno je s tim imati posla, ali u svom nastojanju da izbaci ova zla, radnik u mnogim slučajevima razvija slične osobine koje kvare dušu onoga s kime radi. – Lt 50, 1893.

Potreban dobro uravnotežen um. – Učitelji koji rade u ovom dijelu Gospodnjeg vinograda moraju biti pribrani, držati svoju narav i osjećanja pod kontrolom i u podređenosti Svetom Duhu. Oni treba da daju dokaza da imaju, ne jednostrano iskustvo, već dobro uravnotežen um, skladan karakter. – CT 191 (1913)

Važna riješenost za usavršavanjem. – Prednosti učitelja mogu biti ograničene time što ne posjeduje visoke književne kvalifikacije kakve su možda poželjne; pa ipak ako ima pravi uvid u ljudsku prirodu, ako gaji iskrenu ljubav prema svom poslu, ako cijeni njegovu veličinu i značaj i posjeduje riješenost za usavršavanjem; ako želi raditi ozbiljno i predano, razumjeće potrebe svojih učenika, i inspirisati ih svojih saosjećajnim, progresivnim duhom da ga slijede u nastojanju da ih povede naprijed i prema gore. – Ed 279 (1903)

Umne sposobnosti ne treba koristiti polovično. – Važno je da imamo srednje škole i akademije.... Iz zemlje i inostranstva pristiže mnogo urgentnih poziva za radnicima. Mladi muškarci i žene, oni srednjovječni, u stvari svi koji su u stanju da se uključe u Gospodnju službu, treba da uprave umove u naporu da se pripreme za udovoljavanje tim pozivima. Iz svjetlosti koju mi je Bog dao, znam da ne koristimo sposobnosti uma ni upola marljivo kao što bi trebalo u naporu da se osposobimo za veću korisnost. – CT 209 (1913)

Kombinovati prirodno sa duhovnim i težiti najvećim dostignućima. – Prirodno i duhovno moraju se kombinovati u izučavanjima naših škola. Poljoprivredna djelatnost ilustruje biblijske pouke. Zakoni kojima se zemlja pokorava otkrivaju činjenicu da je ona pod upravljačkom silom beskonačnog Boga. Ista načela odvijaju se kroz duhovni i prirodni svijet. Odvojiti Boga i Njegovu mudrost od sticanja znanja znači imati nepotpuno, jednostrano obrazovanje, lišeno svih onih spasonosnih osobina koje čovjeku daju silu, tako da nije sposoban zadobiti besmrtnost kroz vjeru u Hrista. Autor prirode je autor Biblije. Stvaranje i hrišćanstvo imaju jednog Boga.

Svi koji se uključuju u sticanju znanja trebaju nastojati da dostignu najveći opseg progresa. Neka se razvijaju onoliko brzo i onoliko daleko koliko mogu; neka njihovo polje izučavanja bude široko koliko mogu obuhvatiti njihove moći, čineći Boga svojom mudroču, držeći se Onoga koji je beskonačan u znanju, koji može obznaniti tajne skrivene vjekovima, koji može riješiti najteže probleme za umove koji vjeruju u Onoga koji jedini ima besmrtnost i nastava u svjetlosti kojoj ni jedan čovjek ne može pristupiti. Živi svjedok za Hrista, koji nastoji da pozna Gospoda, poznaće da su mu izlasci uređeni kao zora. «Što čovjek posije ono će i požnjeti» (Galatima 6:7). Poštenjem i marljivošću, uz odgovarajuće staranje o tijelu, primjenjujući sve sile uma u sticanju znanja i mudrosti u duhovnim stvarima, svaka duša može biti ispunjena u Hristu, koji je savršeni uzor kompletnog čovjeka. – SpTEd April 22, 1895. (FE 375, 376)

Pravilne pouke ne mogu uticati na umove koji ne poznaju istinu Božje Riječi. – Ali palo čovječanstvo neće razumjeti. Nauka o prirodi pretpostavlja da kontroliše Boga prirode. Ispravne pouke ne mogu ostaviti traga na umovima onih koji ne poznaju istinu Riječi Božje. Kad se srce i um podrede Bogu, kad se čovjek želi podučiti kao malo dijete, nauka o vaspitanju otkriće se u Riječi Božjoj. Više obrazovanje ovoga svijeta pokazalo se kao farsa. Kad učitelji i učenici siđu sa svojih štakai stupe u Hristovu školu da uče od Njega, razumno će govoriti o višem obrazovanju zato što će shvatiti da je to znanje koje osposobljava ljude da razumiju suštinu nauke. – MS 45, 1898.

Potrebna vizuelna pomagala. – Korištenje očiglednih pouka, tabli, mapa i slika pomoći će u objašnjavanju ovih [duhovnih] pouka i urezati ih u pamćenje. Roditelji i učitelji trebaju neprekidno težiti savršenijim metodama. – Ed 186 (1903)

Izbjegavati preveliku raznolikost mentalne hrane. – Bog bi želio da mentalne sposobnosti budu čiste. Ali često se previše raznolike hrane daje umu. Nemoguće je o njoj voditi odgovarajuću brigu i pravilno je iskoristiti. Mozak treba osloboditi svakog nepotrebnog tereta. Samo studije koje će biti od najveće koristi ne samo ovdje već i u budućem životu, koje će obezbijediti najbolju obuku za tijelo i dušu, prenijeće se u vječnost. – MS 15, 1898.

Proučavanje i praktičan život. – Nije dobro pretrpati um onom vrstom studija koje zahtijevaju intenzivnu primjenu i napor a koje ne koriste u praktičnom životu. Obrazovanje ove vrste biće gubitak za učenika, jer te mu studije oduzimaju želju i sklonost za proučavanjem koje bi ga osposobilo za korisnost i omogućile da ispuni određene mu odgovornosti kao Božjeg saradnika u pomaganju onima kojima je to potrebno pravilom i primjerom da osiguraju besmrtnost. – MS 15, 1898.

Potreba za praktičnom obukom. – Studiranje latinskog i grčkog jezika od daleko je manjeg značaja nama, svijetu, i Bogu od cjelovitog proučavanja i upotrebe čitave ljudske mašinerije. Grijech je proučavati knjige koje zanemaruju kako se zbližiti sa različitim granama korisnosti u praktičnom životu. Izučavanje nekih od tih knjiga je gubljenje vremena. Kad je fizička mašinerija neopterećena to vodi povećanoj aktivnosti mozga. On postaje đavolska radionica. Život koji ne poznaje dom u kojem živimo nikada ne može biti sveobuhvatan život. – Lt 103, 1897.

Udžbenici i obrasci mišljenja.⁷ – Svečanim glasom Govornik je nastavio: «Nalaziš li kod tih [nevjernih] autora ono što možeš preporučiti kao bitno u istinskom višem obrazovanju? Usuđuješ li se preporučiti njihova učenja studentima koji ne poznaju njihov pravi karakter? Pogrešne navike mišljenja, kad se jednom usvoje, postaju despotska sila koja veže um čeličnim zagrljajem. Da mnogi koji su prihvatili i čitali te knjige iste nikad nijesu ni vidjeli već umjesto njih prihvatili riječi Božanskog Učitelja, bili bi u daleko većoj prednosti u odnosu gdje su sada u poznanju božanskih istina Riječi Božje, koje ljude umudruju na spasenje. Te knjige odvele su hiljade tamo gdje je Sotona odveo Adama i Evu – u spoznaju koju im je Bog bio zabranio da imaju. Preko njihovih učenja, učenici se okreću od Riječi Božje ka bajkama». – RH, Mar 12, 1908.

Opsežna biblijska načela moraju kontrolisati zamisli.⁸ – U um svakog učenika treba utisnuti misao da je obrazovanje pogrešno ukoliko razum ne nauči da prisvaja istine božanskog

⁷ Vidi naslov br. 17, «Hrana za um»

⁸ Vidi naslov br. 11, «Proučavanje Biblije i um»

otkrivenja i ukoliko srce ne prihvata učenja jevanđelja Hristovog. Učenik koji, umjesto opsežnih načela Riječi Božje, prihvata opšte zamisli i dopusti da vrijeme i pažnja budu obuzeti banalnim, trivijalnim pitanjima otkriće da mu je um postao zakržljao i oslabljen; on će izgubiti moć rasta. Um se mora uvježbavati u razumijevanju važnih istina koje se tiču vječnog života. – Lt 64, 1909.

Nabolje korištenje djelova koji sačinjavaju ljudsku mašineriju. – Da su učitelji naučili pouke koje bi Gospod htio da uče, ne bi bilo onih učenika čije račune neko mora plaćati ili onih koji napuštaju koledž sa velikim dugom za sobom. Vaspitači ne obavljaju ni pola svog posla kad znaju da neki mladić mora posvetiti godine primjeni učenja iz knjiga, ne nastojeći da zaradi sredstva da plati svoje troškove, a ipak ne čini ništa po tom pitanju. Treba ispitati svaki slučaj, obavijestiti se sa interesovanjem i ljubaznošću o svakom mladiću, i razjasniće se njihova finansijska situacija. 197

Jedna od studija koja se postavlja kao najvrednija pred njim treba biti uvježbavanje Bogom datog razuma u skladu sa njegovim fizičkim moćima, glavom, tijelom, rukama i nogama. Pravilna iskorištenost samog čovjeka je najvrednija je pouka koja se može naučiti. Mi ne treba da se bavimo samo umnim radom i tu se zaustaviti, ili činiti fizičke napore i tu stati; već moramo najbolje iskoristiti različite djelove koji sačinjavaju ljudsku mašineriju – mozak, kosti i mišiće, tijelo, glavu i srce. Nijedan čovjek nije sposoban za službu koji ne razumije kako ovo činiti. – Lt 103, 1897.

Saradnja učitelja u rekreaciji. – Vidjela sam neke stvari ovdje u Švajcarskoj⁹ za koje mislim da su vrijedne oponašanja. Učitelji u školama često izlaze sa svojim učenicima dok su u igri i podučavaju ih kako da se zabave a istovremeno su blizu da suzbiju neki nered ili grešku. Ponekad izvode svoje učenike u duge šetnje. Ovo mi se dopada; mislim da su manji izgledi da djeca podlegnu iskušenju. Učitelji kao da sudjeluju u dječjim sportovima i regulišu ih.

Ne mogu nikako odobriti zamisao da se djeca moraju osjećati pod stalnim nepovjerenjem i da se ne mogu ponašati kao djeca. Ali neka se učitelji pridruže dječjim zabavama, budu zajedno sa njima, i to će osvojiti njihovo povjerenje. Oni se moraju nadzirati sa ljubavlju, a ne prateći ih prilikom njihovih obroka i u njihovim zabavama sa krutom i nasvitljivom strogošću. – 5T 653 (1889)

Pokazati povjerenje u učenike. – Mudar vaspitač, u radu sa svojim učenicima, nastojaće da podstakne povjerenje i učvrsti osjećaj poštovanja. Djeca i mladi izvlače korist iz povjerenja. Mnogi, čak i kod male djece, imaju povećano osjećanje poštovanja; svi žele da se tretiraju sa povjerenjem i poštovanjem, i to je njihovo pravo. Oni se ne bi osjećali necijenjeni da mogu polaziti i dolaziti bez nadzora. Sumnjičenje demoralise, proizvodeći upravo ona zla koja se žele spriječiti. Umjesto stalnog nadzora, kao da se sumnja na zlo, učitelji koji su u dodiru sa svojim učenicima prepoznaće djela nemirnog uma i upotrijebiti uticaje koji će spriječiti zlo. Vodite mlade osjećaju povjerenja, i biće ih malo koji neće težiti da se pokažu vrijednim povjerenja. – Ed 289, 290 (1908) 198

Neophodno povjerenje učenika. – Učitelj mora biti vičan svom poslu. On mora imati mudrosti i takta koji su neophodni u radu sa umovima. Koliko god da je veliko njegovo

⁹ NAPOMENA: Ovo je pisano dok je autor bio u posjeti Evropi između 1885. i 1887.

naučno znanje, kakva god da je vrsnoća njegove osposobljenosti u drugim pravicima, ako ne zadobije poštovanje i povjerenje svojih učenika, njegovi naponi biće uzaludni. – Ed 278, 279 (1903)

Pomaganje zaostalim i onima što ne obećavaju. – Ako ispoljavate dobrotu, ljubav, nježni obzir prema svojim učenicima, primićete to isto zauzvrat. Ako su učitelji strogi, kritički raspoloženi, preopterećeni, neobazrivi prema osjećanjima drugih, primiće isto zauzvrat. Čovjek koji želi sačuvati svoje samopoštovanje i dostojanstvo mora paziti da ne žrtvuje poštovanje i dostojanstvo drugih. Ovo pravilo treba se držati kao sveto prema najograničenijim, najmlađim i najnestašnijim učenicima.

Šta će Bog učiniti sa ovom očito nezanimljivom omladinom, vi ne znate. Bog je prihvatao i odabirao u prošlosti upravo takve primjerke da obave neki veliki zadatak za Njega. Njegov Duh, radeći na srcu, djelovao je kao električna baterija budeći te očito umrtvljene sposobnosti na krjepku i istrajnu akciju. Gospod je vidio u tim grubim, nezanimljivim, neotesanim kamenovima dragocjen metal koji će izdržati probu bura i oluja i vatreno krštenje. Bog ne gleda kao čovjek i ne sudi kao što čovjek sudi – On istražuje srce. – MS 2, 1881.

Postupanje sa ograničenim učenicima. – Učitelji moraju imati u vidu da rade sa djecom, a ne sa muškarcima i ženama. Oni su djeca koja sve moraju naučiti, a nekima je puno teže učiti od drugih. Ograničenom učeniku potrebno je mnogo više podstreka nego što prima. Ako se nad ovim raznolikim umovima postave učitelji koji po prirodi vole da se uzvise, zavedu i uspostave svoj autoritet, koji će pristrasno postupati, favorizujući one prema kojima su naklonjeni dok ostale tretiraju sa preciznošću i strogošću, to će stvoriti stanje pometnje i nepokornosti. – CEEd 154, 1893. (FE 269, 270)

Atmosfera u učionici utiče na učenike. – Vjerski život mnogih koji se izjašnjavaju kao hrišćani je takav da pokazuje da nijesu hrišćani....

Njihove nasijedene i stečene crte karaktera pokazale su se kao sjajne osobine u širenju smrtonosnog uticaja na druge umove. Jasnim, jednostavnim riječima, oni hode u iskrama koje sami raspiruju. Oni imaju religiju podređenu i kontrolisanu okolnostima. Ako se sva zbivanja kreću u smjeru koji im godi i nema iritirajućih okolnosti koje izbacuju na površinu njihovu nepotčinjenu, nehristoliku prirodu, oni su snishodljivi, ljubazni i vrlo privlačni. Kad se dešavaju stvari u porodici ili njihovom društvu koje im remete mir i izazivaju temperament, ako izlože svaku pojedinost pred Bogom i istraju u svom zahtjevu moleći ga za milost prije nego stupe na svoju učiteljsku dužnost, znajući da sila, milost i ljubav Hristova nastava u njihovim srcima, anđeli Božji ući će sa njima u učionicu.

Ali ako idu isprovociranog, iritiranog duha u učionicu, moralna atmosfera koja im okružuje duše ostavlja utisak na djecu koja su pod njegovim starateljstvom, i umjesto prikladnog podučavanja djece njima samima je potreban neko da ih uči poukama o Isusu Hristu. – CEEd 149, 150, 1893. (FE 265, 266)

Potrebno strpljenje i prilagodljivost (savjet jednom učitelju). – Vi nijeste uspješni kao učitelj zato što nemate strpljenja i prilagodljivosti. Vi ne znate kako postupati sa ljudskim umovima ili kako prenijeti znanje na najbolji način. Ako se ne ispune vaša očekivanja, vi ste nestrpljivi. Imali ste sve prednosti obrazovanja, ali i pored toga nijeste mudar učitelj. Vrlo vam je nepoželjno ulivati ideje u ograničene umove. U mladosti vam je nedostajalo discipline i podučavanja. Ali duh koji ste pokazivali pri popravljanju pokvario vam je život. – Lt 117, 1901.

Saradnja roditelja sa učiteljima. – Zapostaljeno polje predstavlja zanemareni um. Rodite-lji ovo pitanje moraju sagledati u drugačijoj svjetlosti. Oni moraju osjetiti da im je dužnost saradivati sa učiteljem, podsticati razboritu disciplinu, i puno se moliti za onoga ko im uči djecu. Nećete pomoći djeci razdražujući, ukoravajući ili obeshrabrujući ih; niti postupajući... kao da im pomažete u pobuni, neposlušnosti, neučtivosti i neljubaznosti zbog duha koji razvijate. – MS 34, 1893.

Odgovornost vjerske zajednice. – Ne može biti odgovornijeg posla od pravilnog vaspitanja mladih. Mi ih moramo paziti, odbijajući Sotonu da nam ih ne otme iz ruku. Kad mladi dolaze na naše koledže, ne treba stvarati osjećaj kao da su među strancima koji ne brinu za njihove duše. Moraju postojati očevi i majke u Izrailju koji će čuvati njihove duše kao oni koji moraju položiti račun.

Braćo i sestre, ne udaljavajte se od te drage omladine, čak iako nemate osobitog interesa ili odgovornosti za njih. Vi koji ste već dugo hrišćani imate zadatak da ih strpljivo i ljubazno vodite pravim putem. Morate im pokazati da ih volite zato što su oni mlađi članovi Gospodnje porodice, otkupnina Njegove krvi. – RH, Aug 26, 1884. (FE 89, 90)

Dočekivanje okorjelih srca i izopačenih sklonosti. – Naš Otkupitelj je imao široku i svestranu prirodu. Njegovo srce uvijek je bilo dirnuto saznanjem o bespomoćnosti malog djeteta koje je podređeno grubostima, jer On je volio djecu. Najslabiji krik ljudske patnje nikad nije dopro do Njegovog uha uzalud. Svako ko preuzima na sebe odgovornost podučavanja mladih srešće okorjela srca, izopačene sklonosti, i njegov je zadatak da saraduje sa Bogom u obnovi Njegovog moralnog lika u svakom djetetu. Isus, dragi Isus – čitav izvor ljubavi bio je u Njegovoj duši. – CEd 149, 150, 1893. (FE 265)

201

VDIO

ŽIVOTNA POKRETAČKA SILA*

23. LJUBAV – BOŽANSKI, VJEČNI PRINCIP

²⁰⁵ **Ljubav načelo akcije.** – Kad nebeski princip vječne ljubavi ispunjava srce, ona će se izlupati na druge... jer ljubav je načelo akcije, i ona oblikuje karakter, vlada nagonima, kontroliše strasti, guši mržnju, i uzdiže i oplemenjuje sklonosti. – 4T 223 (1876)

Različita od svakog drugog načela. – Čista ljubav je jednostavna u svom djelovanju i različita od svakog drugog načela akcije. – 2T 136 (1876)

Nježna biljka koja se mora kultivisati i njegovati. – Ljubav je nježna biljka, i ona se mora kultivisati i njegovati, a svaki korjen gorčine oko nje povaditi kako bi imala mjesta da raste, i tada će ona dovesti pod svoj uticaj sve sile uma, cijelo srce, tako da ćemo najviše ljubiti Boga i bližnjega svoga kao sami sebe. – MS 50, 1894 (HC 173)

²⁰⁶ **Sotonina zamjena – sebičnost za ljubav.** – Kroz neposlušnost čovjekove moći su se izopačile, a sebičnost je zauzela mjesto ljubavi. Njegova priroda postala je tako slaba da mu je bilo nemoguće odbiti silu zla; i kušač je vidio da mu se ispunila namjera da poremeti božanski plan čovjekovog stvaranja i ispunji zemlju bijedom i pustoši. – CT 33 (1913)

Ljubav spontano izvire kad je svoje ja potisnuto. – Kad se svoje ja potčini Hristu, istinska ljubav spontano izvire. Ona nije emocija ili podsticaj već odluka posvećene volje. Ona se ne sastoji u osjećanju već u preobražaju čitavog srca, duše i karaktera, koji su mrtvi sebi a žive Bogu. Naš Gospod i Spasitelj traži da mu predamo sebe. Pokoravanje svoga ja Bogu je sve što On zahtijeva, predavanje sebe na uposlenost koju On smatra prikladnom. Sve dok ne dođemo do ove tačke potčinjavanja, nigdje nećemo raditi srećno, korisno, ili uspješno. – Lt 97, 1898 (6BC 1100, 1101)

Ljubav nije nagon već božanski princip. – Najveća ljubav prema Bogu i nesebična međusobna ljubav – to je najveći dar koji naš nebeski Otac može dati. Ova ljubav nije nagon, već božanski princip, permanentna sila. Neposvećeno srce ne može je oživotvoriti ili proizvesti. Ona se nalazi samo u srcu gdje Isus vlada. «Da imamo mi ljubav k Njemu, jer On najprije pokaza ljubav k nama» (1 Jovanova 4:19). U srcu obnovljenom božanskom milošću, ljubav je vladajuće načelo akcije. – AA 551 (1911)

²⁰⁷ **Ljubav – intelektualna i moralna snaga.** – Ljubav je sila. Intelektualna i moralna snaga sadržane su u ovom principu, i ne mogu se odvojiti od nje. Moć bogatstva teži da pokvari i uništi; moć sile je jaka da povrijedi; ali vrsnoća i vrijednost čiste ljubavi sastoji se u njenoj gotovosti da čini dobro, i samo dobro. Što god se učini iz čiste ljubavi, koliko god bilo malo ili dostojno prezira u ljudskim očima, u cjelosti je plodonosno; jer Bog više gleda sa koliko ljubavi neko radi nego na učinak koji je postigao. Ljubav je od Boga. Neobraćeno srce ne

* Vidi naslov br. 66, «Emocionalne potrebe»

može začeti ili proizvesti ovu biljku nebeskog porijekla koja živi i cvjeta samo gdje Hristos vlada. – 2T 135 (1868)

Ljubav miomirisna atmosfera. – Svaka duša je okružena sopstvenom atmosferom – atmosferom koja se može dopuniti životodavnom silom vjere, hrabrosti i nade, zasladiti miomirisom ljubavi; ili otežati i ohladiti klonulošću duha, nezadovoljstvom i sebičnošću, ili zatrovati smrtonosnom mrljom grijeha koji se gaji. Svaka osoba s kojom dolazimo u kontakt svjesno ili nesvjesno je zahvaćena atmosferom koja nas okružuje. – COL 339 (1900)

Iskorijeniti sebičnost i razdor. – Zlatni lanac ljubavi, koji povezuje srca vjernika u jedinstvu, u okove bratstva i ljubavi, jedinstvo sa Hristom i Ocem, čini tu vezu savršenom i nosi svjedočanstvo svijetu o sili hrišćanstva koja se ne može osporiti.... Tada će se sebičnost iskorijeniti i nevjernost neće postojati. Neće biti razdora i podjela. Neće biti tvrdoglavosti u nekom ko je povezan sa Hristom. Niko neće ispoljavati upornu nezavisnost ćudljivosti, impulsivnost djeteta koje ispušta ruku koja ga vodi i birati da se spotiče i hodi vlastitim putevima. – Lt 110, 1893 (HC 173)

Plod čiste ljubavi. – «Sve što hoćete da ljudi čine vama, činite i vi njima» (Matej 7:12). Blagosloveni rezultati pokazaće se kao plod takvog kursa. «Kojom mjerom mjerite, onom će vam se vratiti» (2 stih). Evo jakih motiva koji će nas natjerati ljubimo jedan drugog sa čistom ljubavi, postojano. Hristos je naš primjer. On je prohodio čineći dobro. On je živio na blagoslov drugima. Ljubav je uljepšala i oplemenila sva Njegova djela.

Nije nam zapovijedeno da činimo *sebi* ono što želimo da drugi čine nama; mi moramo *činiti drugima* oni što bi željeli da oni nama čine pod takvim okolnostima. Mjera kojom mjerimo uvijek će nam se vratiti....

208

Ljubav prema uticaju i želja za uvažavanjem od drugih mogu proizvesti uredan život i obično besprekoran razgovor. Samopoštovanje nas može navesti da izbjegavamo pojavu zla. Sebično srce može činiti velikodušna djela, priznati sadašnju istinu, i ispoljiti poniznost i privrženost na spoljašnji način, a da pobude ipak budu lažne i nečiste; djela koja proističu iz takvog srca mogu biti lišena ukusa života i plodova istinske svetosti, budući lišena načela čiste ljubavi. Ljubav treba gajiti i kultivisati, jer njen uticaj je božanski. – 2T 136 (1868)

Ljubav čini ustupke. – Hristova ljubav je duboka i ozbiljna, tekući poput nezadržive bujice k svima koji je hoće prihvatiti. Nema sebičnosti u Njegovoj ljubavi. Kad je ova odozgo rođena ljubav stalno prisutno načelo u srcu, ona će se obznaniti, ne samo prema onima koje smatramo najdražim u svetom odnosu već prema svima s kojima dolazimo u kontakt. Ona će nas voditi da činimo mala djela ljubaznosti, da činimo ustupke, da vršimo djela ljubaznosti, govorimo nježne, iskrene, ohrabrujuće riječi. Ona će nas voditi da saosjećamo sa onima čija srca su gladna saosjećanja. – MS 17, 1899. (5BC 1140)

Ljubav vlada pobudama i postupcima. – Najbrižljivija pažnja prema spoljašnjoj pristojnosti života nije dovoljna da onemogućí pristup svakoj razdražljivosti, pogrešnom sudu i nepriličnom govoru. Istinska prefinjenost nikad se neće otkriti sve dok se svoje ja posmatra kao najveći cilj. Ljubav mora nastaviti u srcu. Temeljan hrišćanin crpi svoje pobude na akciju iz duboke ljubavi prema svom Učitelju. Iz samog korjena svoje privrženosti Hristu potiče nesebično zanimanje za njegovu braću. Ljubav dodjeljuje svom imaocu milosrđe, pristojnost i pristalost ponašanja. Ona ozaruje izraz lica i ublažava glas; ona profinjuje i uzdiže cijelo biće. – GW 123 (1915)

209

Ljubav blagonaklono tumači pobude drugih. – Ljubav «ne čini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu» (1 Korinćanima 13:5). Hristolika ljubav daje najblagonakloniji oblik pobudama i postupcima drugih. Ona ne ističe nepotrebno njihove greške; ona ne sluša čežnjivo nepovoljne izvještaje, već prije nastoji da unese u um dobre osobine drugih. – AA 319 (1911)

Ljubav uljepšava čitav život. – Oni koji vole Boga ne mogu gajiti mržnju ili zavist. Kad nebesko načelo vječne ljubavi ispunja srce, ona se izliva na druge....

Ovu ljubav ne obavezuje samo puko uključivanje «ja i moje» već je prostrana kao svijet i visoka kao nebo, i u skladu sa anđelskom. Ova ljubav njegovana u duši uljepšava čitav život i širi prefinjen uticaj na sve oko sebe. Kad je posjedujemo, ne možemo biti do srećni, bez obzira na prilike.

Ako ljubimo Boga svim srcem, mi takođe moramo voljeti Njegovu djecu. Ova ljubav je Duh Božji. To je nebeski nakit koji daje istinsku plemenitost i dostojanstvo duši i privikava naše živote onom Učiteljevom. Bez obzira kakve dobre osobine možda imamo, koliko poštenim i prefinjenim smatrali sebe, ako duša nije krštena nebeskom milošću ljubavi prema Bogu i jednih prema drugima, mi oskudijevamo u istinskoj dobroti i nepodesni smo za nebo, gdje je sve ljubav i jedinstvo. – 4T 223, 224 (1876)

Prava ljubav je duhovna. – Ljubav, uzdignuta iznad carstva strasti i impulsa, postaje produhovljena i otkriva se u riječima i djelima. Hrišćanin mora imati posvećenu nježnost i ljubav, u kojoj nema nestrpljivosti i razdražljivosti; grubi i neprijatni maniri moraju se omekšati Hristovom milošću. – 5T 335 (1885)

Ljubav živi od akcije. – Ljubav ne može živjeti bez akcije, a svaki čin je povećava, učvršćuje i proširuje. Ljubav zadobija pobjedu kad su dokaz i autoritet nemoćni. Ljubav ne radi za korist niti za nagradu; ipak Bog je odredio da će velik dobitak biti izvjestan rezultat svakog djela ljubavi. Ona se po prirodi širi i tiha je u svom djelovanju, pa ipak jaka i moćna u svojoj namjeri da nadvlada velika zla. Ona je omekšavajuća i preobražavajuća u svom uticaju i prisvojiće živote grešnika i dotaći njihova srca kad se svaki drugo sredstvo pokaže neuspješnim.

Gdje god se koristi moć intelekta, autoriteta ili sile, a ljubav se jasno ne pokazuje, privrženost i volja onih do kojih nastojimo doprijeti zauzeće odbrambeni, odbojan stav, a njihova snaga otpora se povećava. Isus je bio Knez mira. On je došao na svijet da protivljenje i autoritet potčini sebi. On je mogao zapovijedati mudrošću i snagom, ali sredstva kojima se služio u nadvladavanju zla bili su mudrost i snaga ljubavi. – 2T 135, 136 (1868)

Dokazi Novog načela života. – Kad se ljudi povežu, ne silom ili sebičnim interesima, već ljubavlju, oni pokazuju djelovanje uticaja koji je iznad svakog ljudskog uticaja. Gdje postoji ovo jedinstvo, ono je dokaz da je Božje obličje obnovljeno u ljudima, da je usađeno novo načelo života. To pokazuje da postoji sila u božanskoj prirodi koja se suprostavlja posrednicima zla i da blagodat Božja obuzdava sebično nasleđe u tjelesnom srcu. – DA 678 (1898)

24. LJUBAV U DOMU*

Izvor istinske ljudske ljubavi. – Naša međusobna privrženost potiče iz našeg opšteg odnosa prema Bogu. Mi smo jedna porodica, mi se međusobno volimo kao On što nas je volio. Kad se porede sa ovom istinskom, posvećenom, disciplinovanom privrženosti, plitka učtivost svijeta, beznačajni izraz preuveličanog prijateljstva, su kao pljeva prema pšenici. – Lt 63, 1896. (SD 101)

211

Voljeti kao što je Hristos volio znači pokazivati nesebičnost na svakom mjestu i u svako vrijeme, ljubaznim riječima i prijatnim pogledima.... Iskrena ljubav je dragocjen atribut nebeskog porijekla, čiji miomiris se povećava u srazmjeri kako se daje drugima. – MS 17, 1899. (SD 101)

Ljubav veže srce sa srcem. – Neka bude uzajamne ljubavi, uzajamne snošljivosti. Tada će brak, umjesto da bude kraj ljubavi, biti kao što je bio sam početak ljubavi. Toplina pravog prijateljstva, ljubav koja vezuje srca, predukus je nebeske radosti.... Neka svako radije poklanja ljubav nego je traži. – MH 360, 361 (1905)

212

Naklonost može biti čista ali plitka. – Naklonost može biti jasna kao kristal i prekrasna u svojoj čistoti, pa ipak plitka zato što nije isprobana i okušana. Učinite Hrista prvim, posljednjim i najboljim u svemu. Neprestano gledajte na Njega, i vaša ljubav prema Njemu svakodnevno će bivati dublja i snažnija dok se podređuje probi iskušenja. I dok vaša ljubav prema Hristu raste, međusobna ljubav postaje dublja i jača. «Mi pak svi koji otkrivenijem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto obličje, kao od Gospodnjeg Duha» (2 Korinćanima 3:18). – 7T 46 (1902)

Ljubav ne može postojati bez izraza. – Kad se društveni i plemeniti podsticaji suzbijaju, oni se gase, a srce postaje pusto i hladno.... Ljubav ne može dugo postojati bez izraza. Neka srce onoga ko je povezan sa vama ne čezne zbog nedostatka ljubavnosti i saosjećanja. – MH 360 (1905)

Biljka ljubavi mora se nježno paziti. – Dragocjena mladica ljubavi mora se nježno paziti, i biće jaka i jedra i donositi bogat rod, dajući izraza cijelom karakteru. – Lt 50, 1893.

Ne treba gušiti ljubavne podsticaje. – Ohrabrujte izražavanje ljubavi prema Bogu i jednih prema drugima. Razlog zašto postoji tako puno okrutnih muškaraca i žena na svijetu je to što se istinska naklonost smatrala slabošću i bila obeshrabrivana i potiskivana. Bolja priroda tih osoba je ugušena u djetinjstvu; i ukoliko svjetlost božanske ljubavi ne otopi njihovu hladnu sebičnost sreća će im biti zauvijek uništena. Ako želimo da nam djeca imaju Isusovog nježnog duha i saosjećanja koje anđeli pokazuju prema nama, moramo podsticati plemenite, ljubavne impulse djetinjstva. – DA 516 (1898)

Ljubav nije strast. – Ljubav je biljka nebeskog porijekla. Ona nije nerazumna, niti slijepa. Ona je čista i sveta. Ali strast tjelesnog srca je nešto sasvim drugo. Dok čista ljubav uključuje Boga u sve svoje planove i u savršenom je skladu sa Duhom Božjim, strast je tvrdoglava, nagla, nerazumna, bezobzirna na svaku uzdržljivost, i od predmeta svog izbora pravi idola.

213

* Vidi naslov br. 32, «Opčinjenost i slijepa ljubav»

U cjelokupnom vladanju onoga ko posjeduje pravu ljubav pokazuje se blagodat Božja. Skromnost, jednostavnost, iskrenost, moralnost i vjera odlikovaće svaki korak prema bračnom savezu. – RH, Sept 25, 1888. (MYP 459)

Prava ljubav priprema za uspješan brak. – Prava ljubav je uzvišeno i sveto načelo potpuno različito po karakteru od one ljubavi koja se impulsivno budi i koja iznenadno umire kad je surovo kušana. Vjernost dužnosti roditeljskog doma zahtijeva od mladih da se pripreme za vlastite domove. Neka se tu vježbaju u samoodricanju i pokazuju ljubaznost, učtivost i hrišćansko saosjećanje. Takva ljubav čuvaće toplinu srca, i onaj ko izlazi iz takvog domaćinstva da stane kao glava svoje porodice znaće kako da usreći onu koju je odabrao za svog životnog saputnika. Brak će, umjesto da bude kraj ljubavi, biti tek njen početak. – PP 176 (1890)

Ljubav i samodisciplina drže porodicu na okupu. – Neka roditelji nastoje da ispoljavaju u vlastitom karakteru i svom porodičnom životu ljubav i dobročinstvo nebeskog Oca. Neka dom bude pun svjetlosti. To će biti od daleko veće vrijednosti za vašu djecu od zemlje i novca. Neka se porodična ljubav čuva u njihovim srcima, da bi se mogli osvrnuti na dom svoga djetinjstva kao na mjesto mira i sreće pored neba. Nemaju svi članovi porodice isti pečat karaktera, i biće puno prilika za ispoljavanje strpljenja i snošljivosti; ali kroz ljubav i samodisciplinu svi se mogu držati na okupu u prisnoj zajednici. – PP 176 (1890)

Karakteristike prave ljubavi (savjet jednom samouvjerenom mužu). – Prava, čista ljubav je dragocjena. Ona je nebeska u svom uticaju. Ona je duboka i trajna. Ona nije gnevijiva u svojim manifestacijama. Ona nije sebična strast. Ona donosi rod. Ona vodi stalnim naporima da usrećite suprugu. Ako imate ovu ljubav, biće vam prirodno činiti te napore. Neće izgledati kao na silu. Kad izlazite u šetnju ili na sastanak, biće vam prirodno kao disanje odabrati društvo svoje supruge i nastojaćete je usrećiti u svom društvu. Vi posmatrate njena duhovna dostignuća kao inferirona u odnosu na svoja, ali vidjela sam da je Bog zadovoljniji njenim duhom nego onim koji vi sami posjedujete.

Vi nijeste vrijedni svoje supruge. Ona je isuviše dobra za vas. Ona je slabašna, osjetljiva biljka; njoj je potrebna pažnja. Ona ozbiljno želi tvoriti volju Božju. Ali ona ima ponosit duh i stidljiva je, zazire od prekora. Za nju je podređenost posmatranju i primjedbama ravno smrti. Neka vaša žena bude voljena, poštovana, pažena, u punini bračnog zavjeta, i ona će izaći sa te uzdržljive, nesigurne pozicije koja je prirodna za nju. – 2T 416 (1870)

Duša žudi za većom ljubavi. – Vaša supruga mora učiniti ozbiljne napore da izađe iz svoje usamljeničke, gorde rezervisanosti i gajiti jednostavnost u svim svojim postupcima. I kad uzvišeniji poredak sposobnosti naraste u vama i ojača vježbom, bolje ćete razumjeti potrebe svoje žene; shvatićete da duša žudi za ljubavlju višeg, čistijeg poretka od onog koji postoji u nižem poretku životinjskih strasti. Te strasti su se učvrstile u vama kroz podsticanje i ispoljavanje. Ako sada u strahu Božjem usčuvate svoje tijelo pod čistom, uzvišenom ljubavi i nastojite da njome dočekujete svoju suprugu, potrebe njene prirode biće zadovoljene. Privijte je k srcu; cijenite je visoko. – 2T 415 (1870)

Ljubav nalazi izraza u riječima i djelima. – L_____ treba gajiti ljubav prema svojoj ženi, ljubav koja će naći izraza u riječima i djelima. On treba kultivisati nježnu ljubav. Njegova supruga ima osjetljivu, odanu prirodu i potrebna joj je nježna naklonost. Ona će pamtit i odraziti u blagoslovima na svog muža svaku riječ nježnosti, svaku riječ uvažavanja i blagonaklonog podstreka. Njegova nesaosjećajna priroda mora se dovesti u blizak kontakt sa

Hristom, kako bi se krutost i hladna rezervisanost mogle ugušiti i omekšati božanskom ljubavi.

Nije slabost ili žrtvovanje muškosti i dostojanstva izraziti prema svojoj ženi nježnost i saosjećanje u riječima i djelima; i neka se to ne završava u porodičnom krugu, već proširi i na one izvan porodice. L_____ mora da obavi jedan zadatak za sebe koji niko sem njega ne može izvršiti. On može izrasti jači u Gospodu noseći bremena u Njegovom djelu. Njegova ljubav i privrženost mora se usmjeriti na Hrista i nebesko, i on treba oblikovati karakter za vječni život. – 3T 530, 531 (1875)

Mala djela koja otkrivaju pravu ljubav. – Ljubav ne može više postojati bez otkrivanja sebe u vidljivim djelima nego što se vatra može održati bez goriva. Vi ste, brate C, osjećali da vam je ispod dostojanstva pokazivati nježnost ljubaznim postupcima i čekati priliku da ispoljite naklonost prema svojoj supruzi riječima nježnosti i ljubaznog obzira. Vi ste promjenljivi u svojim osjećanjima i vrlo podložni spoljašnjim okolnostima.... Ostavite svoje poslovne neprilike i poteškoće kad napuštate radno mjesto. Nastojte da dolazite u svoju porodicu sa veselim izrazom lica, sa saosjećanjem, nježnošću i ljubavlju. To će biti bolje nego trošenje novca na lijekove i ljekare za vašu ženu. To će biti zdravlje tijelu i snaga duši. – 1T 695 (1868)

Neka strpljenje, zahvalnost i ljubav zrače u srcu iako je dan možda tako tmuran. – MH 393 (1905)

Moć roditeljskog primjera. – Najbolji način da se djeca vaspitaju da poštuju svoje roditelje je pružiti im priliku da posmatraju kako otac ukazuje ljubaznu pažnju prema majci a majka ispoljava poštovanje i respekt prema ocu. Ljubav koja se može zapaziti kod roditelja je ono što djecu navodi da se pokoravaju petoj zapovijesti i paze na nalog: «Djeco, slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo». – RH, Nov 15, 1892. (AH 198, 199)

Isusova ljubav ogleda se u roditeljima. – Kad majka stekne povjerenje svoje djece i nauči ih da je vole i pokoravaju joj se, dala im je prvu pouku u hrišćanskom životu. Oni moraju voljeti, vjerovati i pokoravati se svom Spasitelju kao što vole, vjeruju i slušaju svoje roditelje. Ljubav koju vjernim staranjem i pravilnim vaspitanjem roditelji pokazuju prema svom djetetu blijedo odražava Isusovu ljubav prema Njegovom vjernom narodu. – ST, Apr 4, 1911. (AH 199)

Majčinska ljubav je ilustracija Hristove ljubavi. – Dok majka uči djecu da joj se pokoravaju zato što je vole, ona ih uči prvim poukama u hrišćanskom životu. Materinska ljubav prema djetetu predstavlja Hristovu ljubav, i mališani koji vjeruju svojim majkama i slušaju ih uče se da vjeruju i pokoravaju se Spasitelju. – DA 515 (1898)

Uticaj hrišćanskog doma nikad se ne zaboravlja. – Dom koji je uljepšan ljubavlju, saosjećanjem i nježnošću mjesto je koje anđeli vole posjećivati i gdje se Bog proslavlja. Uticaj brižljivo čuvanog hrišćanskog doma u godinama djetinjstva i mladosti najsigurnija je zaštita protiv svjetovne pokvarenosti. U atmosferi takvog doma djeca će naučiti da vole svoje zemaljske roditelje i svog nebeskog Oca. – MS 126, 1903. (AH 19)

Porodični odnos treba biti posvećujući u svom uticaju. Hrišćanski domovim, zasnovani i vođeni u skladu sa Božjim planom, čudesna su pomoć u oblikovanju hrišćanskog karaktera.... Roditelji i djeca trebaju se sjediniti u ponudi službe ljubavi Onome koji jedini može održati ljudsku ljubav čistom i plemenitom. – MS 16, 1899. (AH 19)

25. LJUBAV I SEKSUALNOST U LJUDSKOM ISKUSTVU

218

Napomena: Elen Vajt je živjela i radila u vrijeme kad je vladala velika uzdržanost u javnim govorima ili pisanju o seksu ili seksualnom odnosu između muževa i žena.

Ona se udala za Jakova Vajta (James White) 30. avgusta 1846. godine, pošto se kroz molitvu uvjerila da je to ispravan korak. Treba zapaziti da je ona bila uspješna u svojoj službi, jer dvadeset mjeseci bila je primalac vizija od Gospoda. Kao rezultat te zajednice sa Jakovom Vajtom rodila je četiri sina, 1847, 1849, 1854 i 1860 godine.

U 1860-im – dekadi sa dvije osnovne vizije o zdravstenoj reformi [6. jun 1863. i 25. decembar 1865.] – Elen Vajt je počela raspravljati o pitanjima koja se odnose na seks. Konstatacije u kasnijim godinama omogućile su određenu elaboraciju. Vežano za seksualno opštenje u braku ona je upotrebljavala termine kao «prednost bračnog odnosa», «prednost porodičnog odnosa», «seksualne privilegije».

Da bi stekli tačan i uravnotežen koncept učenja Elen Vajt na ovom delikatnom polju, potrebno je složiti konstataciju na konstataciju. Takođe treba posvetiti pažnju značenju upotrijebljenih riječi.

S vremena na vrijeme koriste se termini kao «strast» i «sklonosti». Oni se često opisuju riječima kao *niske, životinjske, bludne, izopačene, pokvarene*. Ti snažni izrazi mogu neke čitaoce navesti na pretpostavku da se svaka strast *osuđuje* i da je svaka seksualna aktivnost zla. Sledeći navodi teško bi mogli poduprijeti tako nešto:

Bog ne samo što zahtijeva od vas da kontrolišete svoje misli, već takođe strasti i sklonosti.... Strast i naklonost su moćni činiooci.... Odlučno kontrlišite svoje misli, svoje strasti i svoje sklonosti. Nemojte ih unižavati u službi pohoti. Uzdižite ih [strasti i sklonosti] u čistoći, posvetite ih Bogu. – 2T 561, 562 (1870)

219

Sve životinjske sklonosti moraju se podrediti višim silama uma. – MS 1, 1888 (AH 128)

U istom kontekstu u kojem se neki od tih snažnih termina vezanih za pomenuti predmet koriste, ona ističe da se strasti moraju kontrolisati onim što je ona nazvala «višim, plemenitijim silama», «razumom», «moralnom suzdržljivošću» i «moralnim sposobnostima». Ona piše o umjerenosti i suzdržavanju i izbjegavanju pretjerivanja. U braku te strasti zajedničke svim ljudskim bićima moraju se podrediti kontroli, njima se mora upravljati. Zapazite opet:

Oni koji bračni odnos smatraju jednom od Božjih svetih ustanova, zaštićenu Njegovim svetim propisom, kontrolisaće se nalozima razuma. – HL, No. 2, p. 48

Vrlo je malo onih koji osjećaju da je vjerska dužnost vladati svojim strastima.... Bračni zavjet pokriva grijeh najcrnje boje.... Zdravlje i život se žrtvuju na oltaru niske stasti. Više, plemenitije sile dovode se u potčinjenost životinjskim sklonostima.... Ljubav je čisto i sveto načelo; ali bludna strast ne dopušta ograničenja i ne sluša naloge ili se da kontrolisati razumom. – 2T 472, 473 (1870).

Ona piše o bračnom odnosu kao o «svetoj ustanovi» koja se može «izopačiti». Ona govori o «seksualnim privilegijama» koje se «zloupotrebljavaju». Još jedanput, strast se ne osuđuje, već samo «niska» i «bludna» strast. I vrijedno je zapažanja da Elen Vajt slika bračnu intimu kao «privilegiju». Iako je upozoravala protiv velikog dijela seksualnog ponašanja u braku, ona je pisala o trenucima kad ljubav omeđena odgovarajućom uzdržljivošću može biti «nesputana». Sledeća tvrdnja vrijedna je pažljivog razmatranja:

Što se tiče braka, rekla bih, čitajte Riječ Božju. Čak i u ovom vremenu, posljednjim danima istorije ovoga svijeta, sklapaju se brakovi među adventistima sedmog dana.... Mi, kao narod, nikad nijesmo zabranjivali brak, osim u slučajevima gdje su postojali očigledni razlozi da bi brak bio bijeda za obje strane. A čak i tada, samo smo molili i savjetovali. – Lt 60, 1900.

Jednom kad su zbog zahtjeva djela u koje su ona i njen muž bili uključeni i dijelilo ih pola kontinenta, ona se u pismu povjerala Jakovu:

220

Mi svakodnevno osjećamo najozbiljniju želju za svetijom blizinom Bogu. Ovo je moja molitva kad liježem, kad se budim noću, i kad ujutru ustajem: bliže, sve bliže, o Bože moj.... Spavam sama. Ovo je izgleda Marijina prednost koliko i moja. Znam da imam više prilike za razmišljanje i molitvu. Cijelo svoje biće poklanjam sebi ukoliko nije udostojeno tvog prisustva. Želim dijeliti svoju postelju samo sa tobom. – Lt 6, 1876.

Nikada nije sudjelovala niti opravdavala učenja koja zahtijevaju neku vrstu platonskog bratskog i sestričkog odnosa u braku. Dok je radila sa nekima koji su nametali učenja ove prirode, Elen Vajt je savjetovala protiv nametanja takvih pogleda. Bavljenje time, pisala je ona, otvorilo je put za Sotonu da radi «na mašti tako da nečistoća» umjesto čistoće bude rezultat. – Lt 103, 1894.

Za svaku zakonitu, Bogom datu privilegiju, Sotona predlaže falsifikat. On nastoji da zamijeni svete, čiste misli nečistim. On bi svetinju bračne ljubavi htio zamijeniti popustljivošću, nevjernošću, neumjerenošću i izopačenošću; seksom prije braka, preljubom, animalizmom u braku i izvan njega i homoseksualnošću. Sve to se spominje u ovom poglavlju. – *Kompilatori*.

A. POZITIVNO

(Riječi ohrabrenja i savjeta)

Isus i porodični odnos. – Isus nije nametao celibat na bilo koju klasu ljudi. On nije došao da razori sveti bračni odnos već da ga uzdigne i obnovi do njegove prvobitne svetosti. On je sa zadovoljstvom gledao na porodični odnos gdje vlada sveta i nesebična ljubav. – MS 126, 1903. (AH 121)

On [Hristos] je odredio da se muškarci i žene sjedinjuju u svetom braku, da se podižu porodice čiji će članovi, krunisani čašću, biti priznati kao članovi jedne više porodice. – MH 356 (1905)

Božja namjera ispunjena u braku. – Svi koji stupaju u bračni odnos sa svetom namjerom – muž da stekne čistu naklonost ženina srca, žena da omekša i poboljša muževljev karakter i da mu puninu – ispunjavaju Božju namjeru za sebe. – MS 16, 1899 (AH 99)

Prednost bračnog odnosa. – Oni [hrišćani koji su u braku] trebaju ozbiljno razmotriti ishod svake privilegije bračnog odnosa, a posvećeno načelo treba biti osnova svih postupaka. – 2T 380 (1870)

[Ona je pisala o] «utvrđenjima koja štite svetu privatnost i privilegije bračnog odnosa». – 2T 90 (1868)

Vrijeme kad sklonosti mogu biti nesputane. – Mladalačke sklonosti treba obuzdavati do dolaska perioda kad dovoljna životna dob i iskustvo omogućće dostojanstvo i sigurnost u njihovom nesputavanju. – AM 8, 1864 (MYP 452)

Opasnost od prelaska sa zakonitog u pretjerivanje. – Nema ničeg grešnog u samom jedenju ili pijenju ili u braku i stupanju u brak. Bilo je zakonito ženiti se u Nojevo vrijeme, i zakonito je ženiti se sada, ako se ono što je zakonito ispravno tretira i ne prelazi u grešnu neumjerenost....

U Nojevo vrijeme neposvećena, neumjerena ljubav, koja je sama po sebi zakonita ako se pravilno upražnjava, bila je ono što je brak učinilo grešnim pred Bogom. U ovom vijeku svijeta postoje mnogi koji gube svoje duše postajući udubljeni u misli o braku i samom bračnom odnosu....

Bog je namjestio ljude na svijet, i njihova je prednost jesti, piti, trgovati, živjeti u braku i vjenčavati se; ali ovo je sigurno činiti samo u strahu Božjem. Mi treba da živimo na ovom svijetu računajući na vječni svijet. – RH, Sept 25, 1888.

Brak nije dozvola za oslobađanje bludnih strasti. – Vrlo je malo onih koji osjećaju da im je vjerska dužnost vladati svojim strastima. Oni su se sjedinili u braku sa objektom svog izbora i zato prosuđuju da brak posvećuje odavanje niskim strastima. Čak i muškarci i žene koji ispovijedaju pobožnost daju slobodu vladavini bludnih strasti i ne pomišljaju da ih Bog

smatra odgovornim za rasipanje životne energije, što slabi njihov životni oslonac i iscrpljuje cijeli sistem.

Bračni zavjet pokriva grijeha najcrnje boje. Muškarci i žene koji ispovijedaju pobožnost unižavaju svoja tijela kroz odavanje pokvarenim strastima i na taj način se unizuju ispod nivoa životinja. Oni zloupotrebljavaju moći koje im je Bog dao da ih čuvaju u svetosti i dostojanstvu. Zdravlje i život se žrtvuju na oltaru niskih strasti. Uzvišenije, plemenitije moći se podređuju životinjskim sklonostima. Oni koji griješe na taj način nijesu upoznati sa ishodom svog kursa. – 2T 472 (1870)

Osjetljiva ravnoteža između ljubavi i bludne strasti. – Nije čista ljubav ono što podstiče čovjeka da pravi ženu oruđem u službi svoje pohote. Životinjske strasti su ono što bučno zahtijeva popuštanje.

Kako malo ljudi pokazuje svoju ljubav na način koji opisuje apostol Pavle: «Kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju, da je šne ukalja već posveti i očisti... da bude sveta i bez mane» (Efescima 5:25-27). Ovo je osobina ljubavi u bračnom odnosu koji Bog priznaje kao svet.

Ljubav je čisto i sveto načelo, ali bludna strast ne dopušta ograničenja i ne sluša naloge ili se da kontrolisati razumom. Ona je slijepa za posledice; ona ne razmišlja o uzroku i posledici.

Puno žena pati od velikih slabosti i stalnih bolesti zbog nepoštovanja zakona njihovog bića; prirodni zakoni su pogaženi. Muškarci i žene traće nervnu silu mozga izazivanjem na neprirodnu akciju udovoljavanja niskim strastima; a ovaj skriveni monstrum – niska strast – prisvaja nježno ime ljubavi. – 2T 473, 474 (1870)

223 **Ljubav nasuprot strasti prirodnog ljudskog srca.** – Ljubav... nije nerazumna; ona nije slijepa. Ona je čista i sveta. Ali strast tjelesnog srca je nešto sasvim drugo. Dok čista ljubav uključuje Boga u sve svoje planove i u savršenom je skladu sa Duhom Božjim, strast je svojehlava, nagla, nerazumna, nepokorna svakom ograničenju, i od objekta svog izbora pravi idola. U sveukupnom ponašanju onih koji posjeduju pravu ljubav, pokazaće se blagodat Božja. – RH, Sept 25, 1888. (AH 50)

Pod kontrolom naloga razuma. – Oni koji bračni odnos smatraju jednom od Božjih svetih ustanova, čuvanu Njegovim svetim propisom, kontrolisaće se nalogima razuma. – HL, No. 2, p. 48, 1865. (2SM 440)

Očuvati povjerenje unutar svetog porodičnog kruga. – Oko svake porodice postoji sveti krug koji treba čuvati neprekinutim. Unutar ovog kruga nijedna druga osoba nema prava ući. Neka ni muž ni žena ne dozvoljavaju drugima da dijele povjerenje koje pripada samo njima. – MH 361 (1905)

NEGATIVNO

(Riječi ograničenja i upozorenja)

Brak nije zamišljen da pokriva čulnost i unižavajuće navike. – Bog nikad nije namjeravao da brak pokriva mnoštvo grijeha koji se praktikuju. Čulnost i unižavajuće navike u bračnom odnosu vaspitavaju um i moralni ukus za nemoralne navike izvan bračnog odnosa. – RH, May 24, 1887.

Seksualna pretjerivanja dovode u opasnost zdravlje i život. – Nije čista, sveta ljubav koja navodi ženu da zadovoljava životinjske sklonosti svog muža po cijenu zdravlja i života....

Nekad je neophodno ponizno i nježno insistirati, čak i uz rizik njegovog nezadovoljstva, da ona ne može ponižavati svoje tijelo odavanjem seksualnom pretjerivanju. Ona ga treba, na nježan, ljubazan način, podsjetiti da Bog ima primarno i najveće pravo na cijelo njeno biće i da ne može zanemariti to pravo, jer će odgovarati na veliki dan Božji. – 2T 475 (1870)

Seksualno pretjerivanje sigurno će uništiti ljubav prema pobožnim postupcima, oduzeti iz mozga supstancu potrebnu za hranjenje sistema, i najuspješnije iscrpiti vitalnost. – 2T 477 (1870)

Izopačenost svete ustanove. – Mnogi misle zato što su stupili u bračni odnos da mogu sebi dopustiti da ih kontrolišu životinjske strasti. Njih vodi Sotona, koji ih vara i navodi da izopačuju tu svetu ustanovu. On je veoma zadovoljan niskim nivoom koji zauzimaju njihovi umovi; jer mnogo dobija ovakvim usmjerenjem.

On zna da ako uzbudi niske strasti i održi ih na vlasti, nema nikakvog razloga za brigu u vezi sa njihovim hrišćanskim iskustvom; jer moralne i intelektualne sposobnosti biće podređene, dok će životinjske sklonosti biti predominantne i držati primat; i ove niske strasti jačaće kroz vježbu, dok će plemenitije osobine postajati sve slabije i slabije. – 2T 480 (1870)

Zloupotreba seksualnih privilegija u braku. – Kad se gaje i kad im se popušta, životinjske strasti postaju vrlo jake, što je slučaj u ovom vremenu, a neizreciva zla u bračnom životu sigurne su posledice. Umjesto da se unapređuje razum i da on ima moć kontrole, životinjske sklonosti vladaju nad višim i plemenitijim silama dok se ne dovedu u podređenost tim životinjskim sklonostima. Šta je posledica? Osjetljivi ženski organi se štete i obolijevaju; bremenitost više nije sigurna; seksualne privilegije se zloupotrebljavaju.

Muškarci kvare vlastita tijela, a žena postaje rđav sluga u njihovim neumjerenim, niskim strastima ukoliko nema straha Božjega pred njihovom očima. Odavanje porivu koji unižava i tijelo i dušu je odlika bračnog života. – MS 14, 1888.

Prenatalni uticaji. – Sotona nastoji da izopači umove onih koji se sjedinjuju u braku kako bi mogao utisnuti vlastito mrsko obličje na njihovu djecu....

On može oblikovati njihovo potomstvo mnogo lakše nego je mogao njihove roditelje, jer može tako kontrolisati umove roditelja da preko njih da vlastiti pečat karaktera njihovoj djeci. Na taj način puno djece rađa se sa veoma snažnim životinjskim nagonima, dok su moralne sposobnosti tek neznatno razvijene. Toj djeci potrebna je najpažljivija njega da ispolje, ojačaju i razviju moralne i intelektualne moći, kako bi one mogle preuzeti vođstvo. – 2T 480 (1870)

Proces izrođavanja. – Um muškarca ili žene ne prelazi u jednom trenutku iz čistoće i svetosti u izopačenost, pokvarenost i prestup. Potrebno je vrijeme za preobražaj ljudskog u božansko ili izrođavanje onoga što je formirano po obličju Božjemu u okrutno i sotonsko.

Gledanjem mi se mijenjamo. Iako formiran po obličju svog Tvorca, čovjek može tako vaspitati svoj um da grijeh koji je jednom bio odvratan postane ugodan za njega. Kad prestane sa molitvom i straženjem, on prestaje da čuva tvrđavu, srce, i upada u grijeh i zločin. Um se unižava, i nemoguće je uzdići ga iz pokvarenosti dok se vaspitava da porobljava moralne i intelektualne moći i dovodi ih u potčinjenost prljavim strastima.

226

Mora se voditi stalan rat protiv čulnog uma; i moramo se pomoći profinjavajućim uticajem blagodatni Božje, koji će privući um nagore i naviknuti ga da razmišlja o čistim i svetim stvarima. – 2T 478, 479 (1870)

Savjet ženama. – Tužna srca pišem da žene u ovom vijeku, udate i neudate, suviše često ne čuvaju rezervisanost koja je neophodna. One postupaju kao kokete. One privlače pažnju samaca i oženjenih ljudi, i oni koji su slabi u moralnoj sili biće uhvaćeni u zamku.

Ove stvari, ako se dopuste, umrtvljuju moralne osjećaje i zaslepljuju um tako da prestup ne izgleda grešan. Pobuđuju se misli koje se ne bi javile da je žena čuvala svoj mir u svakoj skornosti i trezvenosti. Ona sama možda nije imala nezakonitu namjeru ili pobudu, ali je dala podsreka muškarcima koji se kušaju i kojima je potrebna sva pomoć koju mogu dobiti iz druženja sa njima.

Razboritošću, rezervisanošću, ne odavanju slobodama, odbijanjem nedopustivih pažnji, čuvanjem visoke moralne obojenosti i prigodnog dostojanstva, izblegla bi se mnoga zla. – MS 4a, 1885. (AH 331, 332)

Žene kao kušači. – Neće li žene koje ispovijedaju istinu striktno paziti na sebe kako ne bi pružile ni najmanjeg povoda nedopustivoj familijarnosti? One mogu zatvoriti mnoga vrata iskušenju ako se svo vrijeme drže strogo rezervisano i pristojno vladaju. – 5T 596 (1889)

Žene su često kušači. Pretvarajući se na ovaj ili onaj način, one privlače pažnju muškaraca, oženjenih ili neoženjenih, i navode ih da prekrše zakon Božji, upropaste svoju korisnost i dovedu duše u opasnost. – 5T 596 (1889)

Saosjećajni pastor. – Budite Božji ljudi, na dobitničkoj strani. Znanje je dostupno svima koji ga žele. Bog je osmislio um da jača, razmišlja dublje, punije, jasnije. Hodite sa Bogom kao Enoh što je činio: *učinite Boga svojim savjetnikom i napredak neće izostati...*

227

Ima ljudi koji tvrde da drže Božje zapovijesti, koji će posjetiti stado pod svojim starateljstvom i navesti neoprezne duše u tok misli koje rezultiraju besramnim slobodama i familijarnostima....

On propovjednik, dok posjećuje porodice, počinje da ispituje tajne njihovog bračnog života. Da li žive srećno sa svojim muževima? Da li se osjećaju necijenjenima? Postoji li sklad u njihovom bračnom životu? I tako se žena koja ništa ne sumnja navodi pomoću ovih zamka pitanja da otvori svoj tajni život, svoja razočarenja, svoje sitne poteškoće i nezadovoljstva, jednom strancu kao što katolici čine pred svojim sveštenicima.

Zatim ovaj saosjećajni pastor otvara poglavlje vlastitog iskustva; da njegova supruga nije bila žena njegovog izbora; da nema istinske srodnosti među njima. On ne voli svoju ženu. Ona nije ispunila njegova očekivanja. Barijera se tako ruši, i žene bivaju zavedene. One vjeruju da im je život jedno veliko razočarenje, a ovaj pastor ima veliko saosjećanje za svoje stado. Podstiče se bolesni sentimentalizam, a um i duša lišavaju se svoje čistote, ako ovaj način rada ne rezultira kršenjem sedme zapovijesti.

Skrivene prljave misli postaju navika, a duša se ranjava i kalja. Jednim činom pogrešne akcije nanosi se ljaga koju ništa ne može oprati do krv Hristova; i ako se od te navike ne okrene sa čvrstom odlučnošću, duša se kvari a potoci koji teku sa tog zaprljanog izvora kvare druge. Njegov uticaj je prokletstvo. Bog će izvjesno uništiti sve one koji nastave sa ovim djelom....

Mi moramo biti uzdignuti, oplemenjeni, posvećeni. Mi možemo imati snagu u Isusu da nadvladamo; ali kad karakter oskudijeva u čistoti, kad grijeh postane dio karaktera, on ima opčinjavajuću silu koja je jednaka otrovnoj čaši pića. Moć samokontrole i razuma nadjačana

je navikama koje kaljaju cijelo biće; i ako se produži sa ovom grešnom praksom, mozak slabi, obolijeva i gubi svoju uravnoteženost. – Lt 26d, 1887.

Muškarci, žene i mladi uvučeni u moralnu izopačenost. – Moralne opasnosti kojima su svi, i stari i mladi, izloženi neprekidno se povećavaju. Moralna poremećenost, koju nazivamo izopačenost, veoma je rasprostranjena, i muškarci, žene i omladina koji ispovijedaju hrišćanstvo vrše uticaj koji je nizak, čulan, đavolski. – Lt 26d, 1877.

Sotona ulaže majstorske napore da uvuče oženjene muškarce i žene, djecu i mlade u nečiste navike. Njegova iskušenja nailaze na prihvatanje u mnogim srcima, zato što nijesu uzdignuta, pročišćena, profinjena i oplemenjena svetom istinom u koju tvrde da vjeruju. Ne mali broj njih su podli i zli u mislima i prosti u razgovoru i ponašanju tako da kad Sotonina iskušenja naiđu, oni nemaju moralne sile da ih odbiju i padaju kao lak plijen. – Lt 26d, 1887. (HP 199)

Koraci naniže. – Sotonina stalna iskušenja osmišljena su da slabe čovjekovu vlast nad srcem, da potkopaju njegovu moć samokontrole. On navodi čovjeka da pokida veze koja ga spajaju u svetu, srećnu zajednicu sa njegovim Tvorcem.

Zatim, kad se odvoji od Boga, strast preuzima kontrolu nad razumom, poriv nad načelom, i on postaje grešan u mislima i djelima, njegov sud izopačen, razum oslabljen, i potrebna mu je obnova koja se postiže obnovom u Bogu pravilnim sagledavanjem sebe u svjetlosti Božje Riječi. – Lt 24, 1890.

Izbjegavati čitanje, gledanje i slušanje nečistote. – Oni koji ne bi htjeli da padnu kao plijen Sotoninih prevara moraju dobro čuvati prilaze duši; oni moraju izbjegavati čitanje, gledanje ili slušanje onoga što sugerše nečiste misli. Ne smije se dopuštati umu da se nasumice bavi svakim predmetom koji neprijatelj duša može predložiti. Srce se mora vjerno stražariti, ili će spoljašnja zla probuditi ona iznutra, a duša će lutati u tami. – AA 518 (1911)

Morate biti vjerni stražari nad svojim očima, ušima, i svim svojim čulima ako želite kontrolisati svoj um i spriječiti da prazne i pokvarene misli ukaljaju vašu dušu. Samo sila milosti može izvršiti ovaj najpoželjniji zadatak. – 2T 561 (1870)

Jeftini romani i pornografija. – Nečiste slike imaju štetan uticaj. Romani, koje mnogi strastveno čitaju, imaju za posledicu ukaljanu maštu.

Na autima, često se nude na prodaju fotografije žena u obnaženom stanju. Ove odvratne slike takođe se nalaze u salonima doseljenika (fotografskim studijima), i vješaju se na zidove onih koji se bave gravurom. Ovo je vrijeme kad pokvarenost kipti svugdje.

Žudnja oka i pokvarene strasti pobuđuju se gladanjem i čitanjem.... Um nalazi zadovoljstvo u posmatranju prizora koji pokreću niske strasti. Ovi zli prizori, koji se vide kroz uprljanu maštu, kvare moral i pripremaju obmanuta, zalučena bića da daju slobodu vladavini bludnih strasti. Zatim slijede grijesi i prestupi koji vuku bića formirana po Božjem obličju naniže do nivoa sa zvijerima, gurajući ih na kraju u propast. Izbjegavajte čitanje i gledanje onoga što sugerše nečiste misli. Kultivišite moralne i intelektualne moći. – 2T 410 (1870)

Um odlučujući faktor. – Pavle je rekao: «Svojim umom služim zakonu Božjem». Zamračite li ovaj um kroz odavanje životinjskim prohtjevima i strastima, moralne moći slabe tako da se sveto i obično stavlja u istu ravan. – Lt 2, 1873.

Masturbacija. – Mladi i djeca oba pola obuzeti su moralnim sknavljenjem [masturbacijom] i upražnjavaju ovu odvratnu, po dušu i tijelo pogubnu naviku.

Mnogi hrišćani po imenu tako su paralisani ovom istom navikom da se njihova osjetila ne mogu pokrenuti da shvate da je to grijeh, i to će ako se nastavi sigurno rezultirati konačnim brodolomom tijela i uma. Čovjek, najplemenitije biće na zemlji, stvoren po Božjem obličju, preobražava se u zvijer! On pravi sebe prostim i pokvarenim.

Svaki hrišćanin mora naučiti da obuzdava svoje strasti i kontroliše se načelom. Ukoliko ne čini tako, on nije vrijedan hrišćanskog imena.

Neki istaknuti hrišćani ne razumiju grijeh masturbacije* (self-abuse u originalu – prim. prev.) i njegove sigurne posledice. Dugo utvrđivana navika je oslijepila njihovo razumijevanje. Oni ne shvataju veliku grešnost ovog unižavajućeg grijeha koji slabi sistem i razara nervnu moć mozga.

Moralno načelo je veoma slabo kad se sukobi sa ustaljenom navikom. Svečane poruke sa neba ne mogu snažnije uticati na srce koje nije utvrđeno protiv odavanja ovoj unižavajućoj navici. Osjetljivi moždani nervi gube svoju zdravu obojenost usled patološkog uzbuđivanja da se zadovolji neprirodna želja za čulnom podatljivošću. Nervni mozga koji saobraćaju sa cijelim sistemom se jedini sredstvo preko kojeg Nebo može opštiti sa čovjekom i dotaći njegov unutrašnji život.

Što god da remeti cirkulaciju električnih struja u nervnom sistemu smanjuje snagu vitalnih moći, a posledica je odumiranje senzibiliteta uma. – 2T 347 (1870)

Neka djeca počinju upražnjavati samoskrnavljenje u djetinjstvu; i kako godine odmiču bludne strasti rastu sa njihovim rastom i jačaju sa njihovom snagom. Njihovi umovi su nemirni. Djevojčice žele društvo dječaka, a dječaci djevojčica. Njihovo vladanje nije suzdržljivo i skromno. Oni su drski i nametljivi i dozvoljavaju sebi nepristojne slobode. Navika masturbacije unizila je njihove umove i ukaljala njihove duše. – 2T 481 (1870)

Seksualna aktivnost prije braka (savjet jednom mladom adventisti sedmog dana). – Mali broj iskušenja je opasnije i fatalnije za mlade ljude od kušanja na blud, i ništa se tako određeno neće pokazati pogubnim za dušu i tijelo, ako mu se popušta, za vrijeme i za vječnost....

Bio si mi pokazan u njenom [N] društvu u noćnim satima; ti najbolje znaš na koji način su provedeni ti časovi. Pozvao si se na mene da kažem da li si prekršio Božje zapovijesti. Pitam te, nijesi li ih prekršio?

Kako ste provodili vrijeme zajedno iz noći u noć? Da li su tvoj stav, tvoj odnos, tvoje sklonosti bile takve da bi poželio da se sve ubilježi u nebeske knjige? Vidjela sam i čula stvari od kojih bi anđeli pocrvenjeli.... Nijedan mladić ne bi trebao činiti to što si ti uradio N, ukoliko nije oženjen njome; a bila sam veoma iznenađena kad sam vidjela da ovo pitanje nijesi dobro shvatio.

Razlog zašto ti sada pišem je molba da duše svoje radi više ne popuštaš iskušenju. Prekini tu čaroliju koja se kao noćna mora nadnijela nad tobom. Otrgni se sada i zauvijek, ako imaš ikakvu želju za Božjom naklonošću...

* NAPOMENA: Autor opširno obrađuje ovaj predmet u drugoj knjizi *Svjedočanstava*, str. 346-353, 480-482, i u štampanom pamfletu *Poziv majkama (An Appeal to Mothers)*, 1864. Vidi *Podizanje djeteta (Child Guidance)*, XVII dio, «Čuvanje moralnog integriteta», str. 439-468, radi sveobuhvatnog uvida u ovaj predmet izvučenog iz svih objavljenih i neobjavljenih izvora. – Kompilatori.

Te noći proveo si sate u njenom društvu zato što ste oboje bili zalučeni. U ime Gospodnje, prestani se udvarati N ili je oženi.... Mogao si je oženiti kao što si bio u njenom društvu i ponašati se kako se samo muškarac i žena trebaju ponašati jedno prema drugom....

Ako u svom životu želiš uživati u društvu N kao što to sada izgleda i biti fasciniran time, zašto ne istupiš korak dalje od ovoga koji si već preduzeo i učiniš sebe njenim zakonitim zaštitnikom i stekneš nesporno pravo posvećivanja sati koje pretpostavljaš njenom društvu? Tvoji postupci i razgovori su uvredljivi za Boga. – Lt 3, 1879.

Homoseksualnost – naročiti grijeh Sodoma. – Mi nijesmo neupućeni u pad Sodoma zbog pokvarenosti njegovih žitelja. Prorok ovdje [Jezekilj 16:49] ukazuje na određena zla koja su dovela do razuzdanosti morala. Mi vidimo da ti isti grijesi postoje sada na svijetu koji su bili u Sodomu i koji su navukli na njega gnjev Božji, sve do njegovog konačnog uništenja. – HR, July, 1873. (4BC 1161)

Grijesi pretpotopne generacije i Sodoma u porastu. – Svugdje se vide ljudske olupine, zanemareni porodični oltari, razbijene porodice. Prisutno je čudno napuštanje načela, snižavanje moralnih standarda; grijesi brzo narastaju koji su prouzrokovali izlivanje Božjih sudova na zemlju u Potopu i uništenje Sodoma ognjem. – 5T 601 (1889)

Osvajanje današnje crkve. – Nečistota je danas široko rasprostranjena, čak i među onima koji se izjašnjavaju kao Hristovi sledbenici. Strast se ne obuzdava; životinjske sklonosti zadobijaju snagu kroz udovoljavanje, dok moralne moći neprekidno slabe.... Grijesi koji su uništili pretpotopnu generaciju i gradove iz te ravnice postoje i danas – ne samo u neznabožackim zemljama, niti isključivo među popularnim zagovornicima hrišćanstva – već i kod nekih koji se izjašnjavaju kao čekaoci dolaska Sina čovječijega. Kad bi vam Bog pokazao ove grijehе kao što izgledaju u Njegovim očima, bili biste ispunjeni stidom i užasom. – 5T 218 (1882)

Zatvaranje očiju pred svjetlošću. – Odavanje niskim strastima navešće mnoge da zatvore oči pred svjetlošću, jer se plaše da će vidjeti grijehе koje ne žele da napuste. Svi mogu vidjeti ako hoće. Ako izabiraju rađe tamu nego svjetlost, njihov prestup neće biti ništa manji.

Zašto muškarci i žene ne čitaju i ne upoznaju se sa onim što se toliko tiče njihove fizičke, intelektualne i moralne snage? Bog vam je dao život da se brinite za njega i održavate ga u najboljem stanju za Njegovu službu i slavu. Vaša tijela nijesu vaše vlasništvo. – 2T 352 (1885)

C. RAVNOTEŽA I POBJEDA

(Riječi obećanja i nade)

Iskreno pokajanje i odlučan napor neophodni. – Oni koji kvare vlastita tijela ne mogu uživati naklonost Božju dok se iskreno ne pokaju, sprovedu cjelovitu reformu, i savršenu svetost u strahu Gospodnjemu. – AM 29 (1864)

Jedina nada za one koji upražnjavaju zle navike je da ih zauvijek ostave ako pridaju ikakvu vrijednost sadašnjem zdravlju i budućem spasenju. Kad se ovim navikama popušta dugo vremena, potreban je odlučan napor da se odbije iskušenje i odbaci iskvarena popustljivost. – AM 27 (1864)

Kontrolisati maštu. – Mašta se mora odlučno i stalno kontrolisati kako bi se strasti i sklonosti potčinjavale razumu, savjesti i karakteru. – 2T 562 (1870)

234

Podređeni Božjoj volji. – Svako ko ima ikakvog pravog osjećaja što znači biti hrišćanin zna da su Hristovi sledbenici pod obavezom kao Njegovi učenici da dovedu sve svoje strasti, sve fizičke moći i mentalne sposobnosti u savršenu pokornost Njegovoj volji. Oni kojima gospodare strasti ne mogu biti Hristovi sledbenici. Oni su se previše posvetili službi svom gospodaru, začetniku svakoga zla, da bi napustili svoje pokvarene navike i izabrali službu Hristu. – AM 9, 10, 1864. (CG 445, 446)

Misli krucijalni faktor. – Nečiste misli vode u nečista djela. Ako je Hristos tema razmatranja, misli će biti potpuno odvojene od svakog predmeta koji bi vodio u nečista djela. Um će ojačati baveći se uzvišenim predmetima. Ako se vježba da se drži kanala čistote i svetosti, postaće zdrav i svjež. Ako se vježba da se bavi duhovnim temama, prirodno će stremiti u tom pravcu. Ali ova privrženost misli nebeskom ne može se steći bez ispoljavanja vjere u Boga i ozbiljnog, poniznog oslanjanja na Njega za snagu i milost koje će biti dovoljne za sve potrebe. – 2T 408 (1870)

Grijeh fantaziranja. – Vi ste odgovorni Bogu za svoje misli. Kad se odajete praznom maštanju, dopuštajući svom umu da se bavi nečistim predmetima, vi ste, u izvjesnoj mjeri, krivi pred Bogom kao da su vaše misli sprovedene u djelo. Sve što sprečava to djelo je nedostatak prilike. – 2T 561 (1870)

Dovesti misli pod kontrolu. – Vi trebate kontrolisati svoje misli. To neće biti lak zadatak; vi ga ne možete izvršiti bez temeljnog i ozbiljnog napora....

Ne samo da Bog zahtijeva da kontrolišete svoje misli, već takođe i svoje strasti i sklonosti. Vaše spasenje zavisi od toga kako se upravljate prema tim stvarima. Strast i sklonost su moćni činiooci. Kad se pogrešno primijene, kad djeluju kroz pogrešne pobude, kad se stave na pogrešno mjesto, u stanju su da proizvedu vašu propast i ostave vas kao bijednu olupinu, bez Boga i bez nade. – 2T 561 (1870)

235

Skrivene misli postaju navika. – Skrivene prljave misli postaju navika, a duša se ranjava i kalja. Jednim činom pogrešne akcije nanijeta je ljaga koju ništa ne može sprati do krvi Hristove; i ako se ta navika ne napusti sa čvrstom odlučnošću, duša se kvvari, a potoci koji teku sa tog zagađenog izvora kvare druge. – Lt 26d, 1887. (HP 197)

Pravilno kontrolisane misli. – Mi moramo pridati veliku važnost ispravnom kontrolisanju svojih misli, jer takva kontrola priprema um i dušu da skladno rade za Tvorca. Neophodno je da radi svoga mira i sreće u ovom životu da svoje misli usmjerimo na Hrista. Čovjek je ono što misli o sebi. Naš napredak u moralnoj čistoti zavisi o pravilnom mišljenju i ispravnom postupanju....

Zle misli razaraju dušu. Preobražavajuća sila Božja mijenja srce, profinjuje i očičava misli. Ukoliko se ne učini odlučan napor da se misli zadrže usmjerene na Hrista, blagodat se ne može otkriti u životu. Um se mora uključiti u duhovnu blagodat. Svaka misao mora se dovesti u poslušnost Hristu. Svaka navika mora se dovesti pod Božju kontrolu.

Nama je potreban stalan osjećaj oplemenjujuće sile čistih misli i spoznaja o štetnom uticaju zlih misli. Usmjerimo svoje misli na ono što je sveto. Neka one budu čiste i iskrene, jer jedina sigurnost za dušu je ispravno razmišljanje. Mi moramo koristiti svako sredstvo koje nam je Bog ostavio dostupnim za vladanje i kultivaciju svojih misli. Moramo dovesti svoje umove u sklad sa Njegovim umom. Njegova istina će nas posvetiti, tijelo i dušu i duh, i bićemo osposobljeni da se uzdignemo iznad iskušenja. – Lt 123, 1904. (HP 164)

Ishrana važan faktor. – Ne može se previše naglasiti da štogod se unosi u želudac utiče ne samo na tijelo već konačno i na um. Teška i nadražujuća hrana uzrujava krv, uzbuđuje nervni sistem i često otupljuje moralnu osjetljivost tako da se razum i savjest preopterećuju bludim porivima. Teško je, i često gotovo nemoguće, za onoga ko je neumjeren u ishrani da ispoljava strpljenje i samokontrolu. – CTBH 134, 1890. (CG 461)

236

Meso podstiče i jača niske strasti. – Meso se ne treba postavljati pred našu djecu. Njegov uticaj podstiče i jača niske strasti, i ima tendenciju umrtvljavanja moralnih moći. Žitarice i voće pripremljeni bez manoća i u što prirodnijem stanju treba da budu hrana na stolovima svih koji polažu pravo na pripremu za prenošenje na nebo. Što je hrana manje nadražujuća, strasti se lakše mogu kontrolisati. Zadovoljavanje ukusa ne treba smatrati nezavisnim od fizičkog, intelektualnog ili moralnog zdravlja. – 2T 352 (1869)

Umoriti iskušenje. – Niske strasti imaju svoje sjedište u tijelu i djeluju kroz njega. Riječi tijelo ili tjelesno ili bludne strasti podrazumijevaju nisku, pokvarenu prirodu; tijelo samo od sebe ne može djelovati nasuprot volji Božjoj. Zapovijedeno nam je da raspnemo tijelo, sa sklonostima i strastima. Kako da to učinimo? Hoćemo li tijelo staviti na muke? Ne; već usmrtniti kušanje na grijeh.

Pokvarene misli treba isključiti. Svaka misao mora se dovesti u pokornost Isusu Hristu. Životinjske sklonosti moraju se potčiniti uzvišenijim moćima duše. Božja ljubav moras nadmoćno vladati; Hristos mora zauzeti nepodijeljen presto. Naša tijela moraju se posmatrati kao Njegovo vlasništvo. Udovi tijela moraju postati oruđa pravednosti. – MS 1, 1888. (AH 127, 128)

Zamijeniti nečiste sugestije čistim, uzvišenim mislima. – Um se mora zadržavati u razmišljanju o čistim i svetim predmetima. Nečiste sugestije moraju se smjesta otjerati, a primiti čiste, uzvišene misli, sveto razmatranje, stičući pri tom sve više i više znanja o Bogu vježbanjem uma u razmišljanju o nebeskom. Bog ima jednostavna sredstva otvorena za svaki pojedinačan slučaj, dovoljna da osiguraju veliki cilj, spasenje duše.

237

Riješite da dostignete visok i svet standard; postavite visoko svoj cilj; radite sa ozbiljnom namjerom, kao što je činio Danilo, postojano, odlučno, i ništa što neprijatelj može učiniti neće spriječiti vaš napredak. I pored neprilika, promjena, poteškoća, možete stalno napredovati u mentalnoj svježini i moralnoj sili. – Lt 26d, 1887. (HP 197)

Ne stvarajte opasnost. – Svaka nesveta strast mora se držati pod kontrolu posvećenog razuma kroz milost koju je Bog obilno dao u svakoj nuždi. Ali neka se ne čini nikakva priprema u stvaranju nužde, neka se ne stavlja dobrovoljno u položaj gdje će biti napadan iskušenjem, i neka ne pruža ni najmanju priliku drugima da misle kako je kriv za nepromišljenost. – Lt 18, 1891.

Držati se dalje od ivice ponora. – Ne gledajte koliko blizu možete hoditi ivicom ponora i biti bezbjedni. Izbjegnite prvo približavanje opasnosti. Sa interesima duše ne može se igrati. Vaš kapital je vaš karakter. Čuvajte ga kao zlatnu riznicu. Moralna čistota, samopoštovanje, snažna sila otpora, moraju se odlučno i neprekidno paziti....

Neka niko ne misli da može pobijediti bez Božje pomoći. Vi morate imati energiju, snagu, moć unutrašnjeg života razvijene u sebi. Tada ćete donijeti plodove pobožnosti i snažnu nesklonost poroku. Morate se neprekidno truditi da uzmičete od zemaljskog, od jeftinog razgovora, od svega čulnog, i težite plemenitosti duše i čistom i neukaljanom karakteru. Vaše ime može se očuvati tako čistim da ga je nemoguće povezati sa bilo čim

238

nepoštenim ili napravednim već će ga poštovati sve dobro i čisto, i moći će da bude napisano u Jagnjetovoj knjizi života. – MS 4a, 1885. (MM 143, 144)

Um pod kontrolom Sotone ili Hrista. – Kad um nije pod direktnim uticajem Duha Božjeg, Sotona ga može oblikovati po svom nahodaženju. Sve snage razuma koje kontroliše on će oskrnaviti. On je direktno suprostavljen Bogu u svojim ukusima, pogledima, prednostima, simpatijama i antipatijama, izboru stvari i ciljeva; nema ljubavi prema onome što Bog voli ili odobrava, već uživa u onome što On prezire....

Ako Hristos boravi u srcu, On će biti u svim našim mislima. Naša najdublja razmišljanja biće u Njemu, Njegovoj ljubavi, Njegovoj čistoti. On će ispuniti sve kutke uma. Naše sklonosti grupisaće se oko Isusa. Sve naše nade i očekivanja biće udružene sa Njim. Život koji sada živimo mi živimo vjerom u Sina Božjeg, čekajući i želeći Njegovu pojavu, i to će biti najveća radost duše. On će biti kruna naše radosti. – Lt 8, 1891. (HP 163)

Doživotna budnost. – Sve dok život traje postoji potreba straženja nad sklonostima i strastima sa čvrstom namjerom. Postoji unutrašnja pokvarenost, postoje spoljašnja iskušenja, i gdje god djelo Božje napreduje, Sotona planira da tako uredi okolnosti da iskušenje dođe sa nadmoćnom silom na dušu. Mi možemo biti sigurni u svakom trenutku samo kad se oslanjamo na Boga, dok je život sakriven sa Hristom u Bogu. – Lt 8b, 1891. (2BC 1032)

Bog priprema jedan narod. – Božji narod ne samo da mora poznavati Njegovu volju, već je i tvoriti. Mnogi od onih koji znaju istinu biće izrešetani zato što nijesu bili posvećeni njome. Istina se mora useliti u njihova srca, posvećujući ih i čisteći od svake svjetovnosti i čulnosti u najprivatnijem životu. Hram duše mora biti očišćen. Svaki tajni akt je kao da smo u prisutnosti Boga i svetih anđela, kao da je sve otvoreno pred Bogom, i od Njega ništa ne može biti skriveno....

Bog očišćava jedan narod da ima čiste ruke i čista srca kad stane pred Njim na sudu. Standard se mora uzdignuti, mašta očistiti, zaludenost natiskana oko unižavajućih navika mora se ostaviti, a duša uzdići ka čistim mislima, svetim navikama. Svi oni koji će izdržati probu koja je upravo pred nama biće sudionici u božanskoj prirodi, umakavši, a ne učestvujući u, pokvarenostima koje su na svijetu kroz blud. – RH, May 24, 1887.

26. BRATSKA LJUBAV

Ljubav prema drugima donosi radost. – Rekla bih svojoj braći ma gdje bili: kultivišite ljubav Hristovu! Ona će izbijati iz duše hrišćanina kao potoci u pustinji, osvježavajući i donoseći ljepotu, zadovoljstvo, mir i radost u njegovom vlastitom životu i u životima drugih. – 5T 565 (1889)

Primjer nesebične ljubavi je neodoljiv. – Što smo sličniji našem Spasitelju po karakteru, veća će biti naša ljubav prema onima za koje je umro. Hrišćani koji pokazuju duh međusobne nesebične ljubavi nose svjedočanstvo za Hrista koje nevjernici ne mogu poreći niti mu se suprostaviti. Nemoguće je procijeniti silu takvog primjera. Ništa neće tako uspješno poraziti zamisli Sotone i njegovih emisara, ništa neće tako izgraditi Otkupiteljevo carstvo kao Hristova ljubav koju pokazuju članovi crkve. – 5T 167, 168 (1882)

Svoje ja može zakloniti ljubav. – Ljubav je načelo akcije; ona stalno pred sobom ima dobro drugih, obuzdavajući nas tako od nepromišljenih akcija da ne bi zanemarili cilj zadobijanja duša za Hrista. Ljubav ne traži svoje. Ona ne podstiče ljude da traže vlastitu udobnost i zadovoljavaju svoje ja. Obzir koji pridajemo svome ja je ono što tako često sprečava rast ljubavi. – 5T 124 (1882)

241

Poniznost izdanak ljubavi. – Ljubav se ne hvališe. Ona je ponizan činilac; ona nikad ne podstiče čovjeka na razmetljivost, na uzdizanje sebe. Ljubav prema Bogu i prema našim bližnjima neće se otkriti u djelima naglosti ili nas navesti na oholost, prigovaranje ili diktatorstvo. Ljubav nije razmetljiva. Srce gdje ljubav vlada upravljaće se blagim, učtivim, saosjećajnim kursom ophođenja prema drugima, bez obzira da li su nam po ukusu ili ne, da li nas poštuju ili pogrešno tretiraju. – 5T 123, 124 (1882)

Prava ljubav briše svoje ja. – Posvećenje koje Bog zahtijeva otkriva se u iskrenoj ljubavi prema dušama za koje je Hristos dao svoj život. Hristovo prisustvo u srcu manifestovaće se ljubavlju koju On pripaja na svoje učenike. Njegova istinska djeca više će voljeti druge nego sebe. Oni ne traže lavovski dio svuda i na svakom mjestu, zato što ne gledaju na svoje talente kao nadmoćne u odnosu na njihovu braću. Kad je ovo zaista slučaj, pokazaće se znak u otkrivenju ljubavi koju je Hristos pokazivao prema ljudskim dušama – nesebična, nelicemjerna ljubav, koja stavlja blagostanje drugih ispred svog vlastitog. – MS 121, 1899

Ljubav preobražava karakter. – Neka se onima koji ne znaju istinu predstavi ljubav Isusova, i to će djelovati kao kvasac za preobražaj karaktera. – 8T 60 (1904)

Sebična ljubav. – Bog bi htio da Njegova djeca shvate da ako ga žele proslaviti moraju dati svoju ljubav onima kojima je najpotrebnija... Neće se pokazati nikakva sebičnost u pogledu, riječi ili djelu u radu onih koji imaju tu dragocjenu vjeru... bilo da su veliki ili mali, bogati ili siromašni. Ljubav koja upućuje ljubazne riječi samo nekima, dok se drugi tretiraju hladno i nezainteresovano, nije ljubav već sebičnost. Ona neće ni na koji način raditi za dobro duša ili za slavu Božju. Naša ljubav... ne treba biti zapečaćena za određene osobe po cijenu zapostavljanja ostalih. Razbijte bočicu, i miris će ispuniti kuću. – MS 17, 1899. (HC 231)

242

Sposobnost nije zamjena za ljubav. – Govor, farisejstvo i samohvalisanje su moćni, ali oni nikad neće zadobiti duše za Hrista. Čista, posvećena ljubav, onakva kakva se pokazala u Hristovom životu i radu, je kao duhovni miris. Kao Marijina razbijena sklenica mira, ona ispunjava cijelu kuću svojim mirisom. Elokventnost, poznavanje istine, rijetki talenti, pomiješani sa ljubavlju, dragocjeni su darovi. Ali sama sposobnost, sami najodabraniji talenti, ne mogu zauzeti mjesto ljubavi. – 6T 84 (1900)

Širokogrudost dokaz ljubavi. – Dokaz naše ljubavi se daje u hristolikom duhu, dragovoljnošću da dajemo dobro koje je Bog nama dao, spemnošću da ispoljavamo samoodricanje i samopožrtvovanje kako bi pospjehili napredak Božjeg djela i ublažili patnje čovječanstva. Nikad ne smijemo mimoilaziti one što se pozivaju na našu širokogrudost. Mi otkrivamo da smo prešli iz smrti u život kad radimo kao vjerni upravitelji Božjeg milosrđa. Bog nam je povjerio svoja dobra; On nam je dao svoju svečanu riječ da ako budemo vjerni u svojoj upravi, prikupićemo blago na nebu koje je nepropadljivo. – RH, May 15, 1900.

Poklanjanje istinske ljubavi znak učenitstva. – Bez obzira kako bilo visoko njegovo zvanje, onaj čije srce nije ispunjeno ljubavlju prema Bogu i svojim bližnjima nije pravi Hristov učenik. Iako može posjedovati veliku vjeru i čak imati silu da čini čuda, ipak bez ljubavi njegova vjera bila bi bezvrijedna. On može pokazivati veliku širokogrudost, ali ako iz neke druge pobude a ne iz iskrene ljubavi da sva svoja dobra da se nahrane siromašni, to djelo ga neće preporučiti Božjoj naklonosti. U svojoj revnosti on se može čak suočiti sa mučeničkom smrću, pa ipak ako nije pokrenut ljubavlju, Bog će ga smatrati za obmanutog entuzijastu ili ambicioznog licemjera. – AA 318, 319 (1911)

243

Srce u kojem vlada ljubav. – Srce u kojem ljubav vlada neće biti ispunjeno strašću ili osvetoljubivošću zbog uvreda koje ponosna i sebična ljubav smatraju nepodnošljivim. Ljubav nije sumnjičava, ona uvijek pridaje najblagonakloniji izgled pobudama i djelima drugih. – 5T 168, 169 (1882)

Djelovanje Sotonine armije, opasnost koja okružuje ljudsku dušu, poziva na napore svakog radnika. Ali ne smije se vršiti nikakva prinuda. Ljudsku izopačenost treba dočekati ljubavlju, strpljenjem, trpeljivošću Božjom. – 6T 237 (1900)

Popravljanje karakternih osobina. – Kad je čovjek sudionik u božanskoj prirodi, ljubav Hristova biće načelo koje nastava u duši, a svoje ja i njegove osobenosti neće se pokazivati. – 6T 52 (1900)

Samo Hristova ljubav može iscijeliti. – Samo ljubav koja teče iz Hristova srca može iscijeliti. Samo onaj u kome ta ljubav teče, kao sok u drvetu ili krv u tijelu, može zacijeliti ranjenu dušu. – Ed 114 (1903)

Pripravni za svaku eventualnost. – Svako ko istinski ljubi Boga imaće Hristov duh i žarku ljubav prema svojoj braći. Što je nečije srce više u zajednici sa Bogom, i što su njegove sklonosti usmjerenije na Hrista, manje će biti uznemiren grubostima i poteškoćama koje sreće u ovom životu. – 5T 483, 484 (1889)

244

Bratstvo se nikad ne zadobija kroz kompromis. – Oni koji vole Isusa i duše za koje je On umro težiće onome što gradi mir. Ali oni moraju paziti da ne bi u svojim naporima da spriječe nesklad porekli istinu, da ne bi u suzbijanju podjela žrtvovali načelo. Istinsko bratstvo nikad se ne može postići načelom kompromisa. Dok se hrišćani približavaju hristolikom modelu i postaju čisti u duhu i djelovanju oni će osjećati otrov zmijske. Protivljenje djece neposlušnosti podstiče se hrišćanstvom koje je duhovno.... Onaj mir i sklad koji se postižu uzajamnim ustupcima kako bi se izbjegle sve razlike u mišljenjima nije vrijedan tog imena. Kad se radi o osjećanju između čovjeka i čovjeka, ustupci se ponekad trebaju činiti; ali nikad ne treba žrtvovati ni jednu jotu načela da bi se postigao sklad. – RH, Jan 16, 1900.

Božanska ljubav je nepristrasna. – Hristos je došao na ovu zemlju sa porukom milosti i oproštenja. On je postavio temelj za vjeru kojom su Jevrejin i neznabožac, crnac i bijelac, slobodnjak i rob, spojeni u jedno opšte bratstvo, priznato kao jednako u očima Božjim. Spasitelj ima neograničenu ljubav prema svakom ljudskom biću. On u svima vidi sposobnost za napredovanjem. Sa božanskom energijom i nadom On dočekuje one za koje je dao svoj život. – 7T 225 (1902)

Ulazak ljudskog bratstva u Božji zagrljaj. – Posvećena međusobna ljubav je sveta. U tom velikom djelu međusobne hrišćanske ljubavi – mnogo više, postojanije, nesebičnije nego što se vidi – istrajava hrišćanska nježnost, hrišćanska dobrota i učtivost, i privija ljudsko bratstvo u zagrljaj Božji, priznajući dostojanstvo sa kojim je Bog zaodjenuo prava čovjeka. To dostojanstvo hrišćani uvijek moraju kultivisati na čast i slavu Božju. – Lt 10, 1897. (5BC 1140, 1141)

Vaša ljubav prema dušama mjera je vaše ljubavi prema Bogu. – Ljubav otkrivena u Hristovom životu samoodricanja i samopožrtvovanja mora se vidjeti u životima Njegovih sledbenika. Pozvani smo da «hodimo kao On što je hodio»... Naša je prednost stajati sa nebeskom svjetlošću nad sobom. Tako je Enoh hodio sa Bogom. Enohu nije bilo lakše živjeti nego je to nama u sadašnjem vremenu. Svijet u njegovo vrijeme nije bio pogodniji za rast u milosti i svetosti nego je sada.... Mi živimo među opasnostima poslednjeg vremena, i moramo primati snagu sa tog istog izvora. Mi moramo hoditi sa Bogom....

245

Bog vas poziva da stavite u pogon sve svoje snage. Moraćete položiti račun za dobro koje ste mogli učiniti da ste stajali na pravoj poziciji. Vrijeme je da saradujete sa Hristom i nebeskim anđelima. Hoćete li se probuditi? Ima duša među vama kojima je potrebna vaša pomoć. Osjećate li breme da ih dovedete do krsta? Imajte na umu da će se upravo onaj stepen ljubavi koju imate prema Bogu otkriti prema vašoj braći, i prema dušama koje su izgubljene i nespremne, odvojene od Hrusta. – RH, Jan 9, 1900.

Savršena ljubav u Crkvi, Hristov cilj. – Isus je mogao obasjati sjajnim zracima svjetlosti najmračnije misterije nauke, ali nije želio ni trenutka odvajati od učenja znanja nauke o spasenju. Njegovo vrijeme, Njegovo znanje, Njegove sposobnosti, sam Njegov život, cijenjeni su samo kao sredstva u radu na spasavanju ljudskih duša. O kakve li ljubavi, kakve neuporedive ljubavi!

Uporedite našu mlakost, beživotnost, poluparalizovane napore, sa radom Gospoda Isusa. Poslušajte Njegove riječi, Njegovu molitvu Ocu: «I objavih im ime Tvoje, i objaviću: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima» (Jovan 17:26). Kakav je ovo jezik! Kako je dubok, kako širok, kako pun! Gospod Isus želi da izlije svoju ljubav preko svakog uda tijela, svoje crkve, kako bi životnost te ljubavi mogla cirkulisati kroz svaki dio tijela i nastaviti u nama kao u Njemu što stoji. Gospod tada može voljeti palog čovjeka kao što voli svog Sina; i On objavljuje da se neće zadovoljiti ničim manjim do ovoga u našu korist. – MS 11, 1892.

246

27. BOŽJA LJUBAV

247

Bog je ljubav. – «Bog je ljubav» (1 Jovanova 4:16). Njegova priroda, Njegov zakon je ljubav. To je uvijek bila, i uvijek će biti. «Visok je i uzvišen Onaj što nastava u vječnosti» (Isaija 57:15), čiji «putevi su vječni» (Avakum 3:6), i On se ne mijenja. U Njemu «nema promjenljivanja, niti mijenjanja vidjela i mraka» (Jakov 1:17).

Svako ispoljavanje stvaralačke sile izraz je bezgranične ljubavi. Božji suverenitet uključuje puninu blagoslova svim stvorenim bićima....

Istorija velike borbe između dobra i zla, od vremena njenog početka na nebu do konačnog gušenja pobune i potpunog iskorjenjivanja grijeha, takođe je demonstracija Božje nepromjenljive ljubavi. – PP 33 (1890)

Božja ljubav otkrivena u prirodi. – Priroda i otkrivenje jednako svjedoče o Božjoj ljubavi. Naš Otac na nebu je izvor života, mudrosti i radosti. Pogledajte te čudesna i krasotu prirode. Razmišljajte o njihovoj čudesnoj prilagođenosti potrebama i sreći, ne samo čovjeka već svih živih stvorenja. Sunce i kiša, koji obasjavaju i osvježavaju zemlju, brda i mora i ravnice, sve to nam govori o Stvoriteljevoj ljubavi. Bog je taj koji zadovoljava svakodnevne potrebe svih svojih stvorenja....

248

«Bog je ljubav», ispisano je na svakom pupoljku, na svakoj vlati trave. Ljupke ptice ispunjavaju atmosferu svojim radosnim pjesmama, cvijeće nježnih boja u svom savršenstvu ispunja zrak svojim mirisom, visoko drveće u šumi sa svojim raskošnim ogrtačem od živog zelenila – sve svjedoči o nježnoj, očinskoj ljubavi našega Boga i Njegovoj želji da usreći svoju djecu. – SC 9, 10 (1892)

Zapovijesti zasnovane na načelu ljubavi. – Propisi Dekaloga prilagođeni su čitavom ljudskom rodu, i oni su dati za poučavanje i vladanje svima. Deset pravila, sažetih, razumljivih i autoritativnih, pokrivaju dužnost čovjeka prema Bogu i svom bližnjem; i sva se zasnivaju na velikom osnovnom načelu ljubavi. – PP 305 (1890)

Isus i zakon saosjećajne ljubavi. – Zakon Božji bio je nepromjenljiv po svom karakteru, i zato je Hristos predao sebe na žrtvu u korist palog čovjeka, a Adam izgubio Edem i bio stavljen sa cijelim svojim potomstvom na probu.

Da je zakon Božji bio izmijenjen u jednom pravilu od protjerivanja Sotone sa neba, on bi zadobio na zemlji nakon svoga pada ono što nije mogao na nebu prije svoga pada. On bi primio sve što je tražio. Znamo da nije.... Zakon... ostaje nepromjenljiv kao prijesto Božji, a spasenje svake duše određuje se poslušnošću ili neposlušnošću....

Isus je, po zakonu saosjećajne ljubavi, ponio naše grijeha, preuzeo našu kaznu i ispio čašu gnjeva Božjega namijenjenog prestupniku.... On je za nas ponio krst samoodricanja i samopožrtvovanja, kako bi mogli imati život, vječni život. Hoćemo li mi nositi krst za Isusa? – Lt 110, 1896 (KH 289)

249

Osjetljiva, ljubazna Hristova priroda. – Njegov život, od početka do kraja, bio je život samoodricanja i samopožrtvovanja. Na golgotskom krstu On je žrtvovao sebe u korist svih ljudi da cijeli svijet može imati spasenje ako hoće. Hristos je bio skriven u Bogu, i Božja narav se otkrila svijetu u karakteru Njegovoga Sina....

Ljubav prema izgubljenom svijetu svakodnevno se manifestovala, u svakom činu Njegova života. Oni koji su ispunjeni Njegovim duhom radiće po istim smjernicama po kojima je Hristos radio. U Hristu svjetlost i ljubav Božja ispoljile su se u ljudskoj prirodi. Nijedno ljudsko biće nikad nije posjedovalo tako osjetljivu prirodu kao što je imao bezgrešni, Svetac Božji, koji je stao kao glava i predstavnik onoga što čovječanstvo može postati kroz usađivanje božanske prirode. – YI, Aug 16, 1864. (KH 288)

Božja ljubav živi izvor. – Ljubav Božja je nešto više od puke zabrane; ona je pozitivno i aktivno načelo, živi izvor, koji uvijek teče na blagoslov drugima. Kad Hristova ljubav prebiva

u nama, mi nećemo gajiti samo prijateljstvo prema našoj sabraći, već na svaki način nastojati da pokažemo ljubav prema njima. – MB 58 (1896)

Univerzum izražava Božju ljubav. – Kad bi svako mogao pravilno cijeniti dragocjeni dar koji je naš nebeski Otac dao svijetu. Učenici su osjećali da oni ne mogu izražavati ljubav Hristovu. Oni su samo mogli kazati: «Ovdje je ljubav». Čitav univerzum izražava ovu ljubav i Božju neograničenu dobrotu.

Bog je mogao poslati svoga Sina na svijet da ga osudi. Ali kakve li zadivljujuće milosti! Hristos je došao da spase, ne da uništi. Apostoli se nikad nijesu doticali ove teme a da im se srca ne ispune nadahnućem neuporedive Spasiteljve ljubavi. Apostol Jovan ne može naći riječi da izrazi svoja osjećanja. On uzvikuje: «Vidite kakvu nam je ljubav dao Otac, da se djeca Božja nazovemo i budemo; zato svijet ne poznaje nas, jer Njega ne pozna» (1 Jovanova 3:1). Koliko nas Otac voli nikad ne možemo izračunati. Nama standarda s kojim to možemo uporediti. – Lt 27, 1901.

250

Sotona je odgovoran za zamisao o okrutnom, neumoljivom Bogu. – Sotona je naveo ljude da shvataju Boga kao biće čiji glavni atribut je neumoljiva pravda – kao nekoga ko je strogi sudija, okrutan povjerilac koji mnogo iziskuje. On je naslikao Stvoritelja kao biće koje ljubomornim okom zapaža pogreške i zablude ljudi kako bi ih mogao pohoditi sudovima. Ta mračna sjenka je uklonjena otkrivenjem neograničene ljubavi Božje svijetu, kad je Isus došao da živi među ljude. – SC 11 (1892)

Ljubav između Oca i Sina prauzor. – Koliko god pastir može voljeti svoje ovce, On više voli svoje sinove i kćeri. Isus nije samo naš pastir; On je naš «vječni Otac». On kaže: «Ja znam svoje, i oni znaju Mene, kao što Otac Mene zna, i Ja znam Oca» (Jovan 10:14). Kakva je ovo konstatacija! – jedinorodni Sin, Onaj koji je u Očevom krilu, Onaj za koga je Bog objavio da će biti «čovjek koji je moj drug» (Zaharija 13:7) – ta zajednica između Njega i vječnoga Boga uzima se da predstavi zajednicu između Hrista i Njegove djece na zemlji! – DA 483 (1898)

Bog ljubi Hristove sledbenike na zemlji onako kao što voli svog jedinorodnog Sina. – MS 67, 1894.

Hristova ljubav je životvorna, iscjeljujuća energija. – Ljubav koju Hristos širi kroz čitavo biće je životvorna sila. Svaki vitalni dio – mozak, srce, nervi – ona iscjeliteljski dotiče. Njome se najuzvišenije sile bića pobuđuju na akciju. Ona oslobađa dušu od krivice i tuge, brige i umora, koji slamaju životne moći. S njom dolazi spokojstvo i mir. Ona u dušu usađuje radost koju ništa zemaljsko ne može razoriti – radost u Svetom Duhu – zdravu, životodavnu radost. – MH 115 (1905)

251

Posmatranje Božje ljubavi. – Hvala Bogu za divne slike koje nam je pokazao. Prikupimo blagoslovene garancije Njegove ljubavi kako bi ih mogli neprekidno posmatrati: Sin Božji ostavlja presto svoga Oca, zaodijeva svoje božanstvo ljudskoću, kako bi spasao čovjeka od Sotonine sile; Njegov trijumf u našu korist, otvaranje neba ljudima, otkrivanje ljudskom pogledu mjesta gdje Božanstvo otkriva svoja slavu; palo čovječanstvo podignuto iz ponora propasti u koju ga je gurnuo grijeh, i ponovo dovedeno u vezu sa beskonačnim Bogom, i podnijičevši božansku probu kroz vjeru u našeg Iskupitelja, zaodjeveni u pravednost Hristovu, i

uzvišeni do Njegova prestola – to su slike o kojima bi Bog htio da razmišljamo. – SC 118 (1892)

Ljubav čini naše nebo. – Hristova ljubav je ono što čini naše nebo. Ali kad nastojimo govoriti o toj ljubavi, jezik nas izdaje. Mi razmišljamo o Njegovom životu na zemlji, o Njegovoj žrtvi za nas; mi razmišljamo o Njegovom zadatku na nebu kao našeg zastupnika, o stanovima koje priprema za one koji ga ljube; i ne možemo da ne uzviknemo: «Oh, kako je visoka i duboka ljubav Hristova!» Dok zastajemo ispod krsta, mi stičemo nejasnu predstavu o ljubavi Božjoj i kažemo: «U ovom je ljubav, ne da mi pokazasmo ljubav k Bogu, nego On pokaza ljubav k nama, i posla Sina svojega da očisti grijehе naše» (1 Jovanova 4:10). Ali u svom posmatranju Hrista, mi se zadržavamo samo oko ruba ljubavi koja je neizmјerna. Njegova ljubav je kao prostrani okean bez dna ili obale. – RH, May 6, 1902

252 **Božja ljubav je bezgranična, neiscrpna.** – Sva očinska ljubav koja prelazi sa naraštaja na naraštaj kroz kanal ljudskih srca, svi izvori nježnosti koji se otvaraju u dušama ljudi, su kao majušni potočić prema neograničenom okeanu kad se porede sa beskonačnom, neiscrpnom ljubavi Božjom. Jezik to ne može izraziti; pero ne može opisati. Možete o tome razmišljati sve dane svoga života; možete marljivo istraživati Svete Spise da bi to razumјeli; možete prizvati svaku silu i sposobnost koju vam je Bog dao, u nastojanju da shvatite ljubav i saosjećajnost nebeskog Oca; pa ipak postoji nedokučivi beskraj. Možete proučavati tu ljubav kroz vjekove; ipak nikad nećete potpuno razumјeti dužinu i širinu, dubinu i visinu, ljubavi Božje u davanju svoga Sina da umre za svijet. Sama vječnost nikad neće to potpuno otkriti. Ipak dok proučavamo Bibliju i razmišljamo o Hristovom životu i planu iskupljenja, ove velike teme sve više i više će se otvarati našem razumјevanju. – 5T 740 (1889)

Božja ljubav je progresivna. – Godine vječnosti, kako se budu odvijale, donijeće bogatija i još slavija otkrivenja Boga i Hrista. Kako je znanje progresivno, tako će ljubav, poštovanje i sreća rasti. Što ljudi više uče o Bogu, više će se diviti Njegovom karakteru. – GC 678 (1911)

VI DIO

SEBIČNOST I SAMOPOŠTOVANJE

28. SAMOPOŠTOVANJE

Razvijanje samopoštovanja. – Ako želimo činiti dobro dušama, naš uspjeh sa tim dušama biće u srazmjeri sa njihovim povjerenjem u to koliko im vjerujemo i cijenimo ih. Poštovanje koje se pokazuje prema ljudskoj duši koja se bori je pouzdano sredstvo obnove samopoštovanja kroz Hrista Isusa koje je čovjek izgubio. Naše napredne ideje o tome šta on može postati predstavljaju pomoć koju ni sami ne možemo cijeniti u punini. – MS c1893. (FE 281)

255

Poštovanje prema dostojanstvu čovjeka kao čovjeka. – Gdje god se ne pravi kompromis sa načelom, obzir prema drugima vodiće u usaglašavanje sa prihvaćenim običajima; ali istinska uljudnost ne zahtijeva žrtvovanje načela konvencionalnosti. Ona prezire kaste. Ona uči samopoštovanju, obziru prema dostojanstvu čovjeka kao čovjeka, poštovanju prema svakom članu velikog ljudskog bratstva. – Ed 240 (1903)

Sticanje samopoštovanja. – Neki ljudi s kojima dolazite u kontakt mogu biti grubi i neučtivi, ali nemojte vi sami zbog toga da budete manje uljudni. Onaj ko želi sačuvati vlastito samopoštovanje mora biti pažljiv da nepotrebno ne povrijedi samopoštovanje drugih. Ovog pravila treba se sveto pridržavati prema najograničenijima, najnetaktnijima. Vi ne znate šta Bog namjerava učiniti sa tim ljudima koji očito ne obećavaju. On je u prošlosti prihvatao osobe koje nijesu više obećavale ili privlačnije da obave veliko djelo za Njega. Njegov Duh, kad se približi srcu, probuđivao je svaku sposobnost na snažnu akciju. Gospod je vidio u tim grubim, neotesanim kamenovima dragocjeni materijal, koji će izdržati probu oluje, toplote i pritiska. Bog ne gleda kao čovjek. On ne sudi po izgledu, već ispuje srce i sudi pravedno. – GW 122, 123 (1915)

256

Savjesnost produbljuje samopoštovanje. – Ljudima od načela nijesu potrebna ograničenja katanaca i ključeva, njih ne treba motriti i nadzirati. Oni će postupati iskreno i časno u svim prilikama – sami, bez oka na sebi, isto kao i u javnosti. Oni neće okaljati svoje duše ni za kakav dobitak ili sebično preimućstvo. Oni preziru nepoštene postupke. Iako to niko drugi ne može znati, znaju oni sami, i to bi im uništilo samopoštovanje. Oni koji nijesu vjerni i savjesni u malom ne bi se reformisali da nema propisa, ograničenja i kazni. – SpTPH 62, 1879 (CH 410)

Samopoštovanje se mora postojano čuvati. – Moralna čistota, samopoštovanje, snažna moć otpora, moraju se postojano i čvrsto čuvati. Nikad se ne treba udaljavati od opreznosti. Jedan čin familijarnosti, jedna indiskrecija, može izložiti opasnosti dušu otvaranjem vrata iskušenju i tako oslabiti moć odbijanja. – HPMMW 26, 1885. (CH 295)

Poštovanje prema drugima mjeri se poštovanjem prema sebi. – Kroz odavanje grijehu, samopoštovanje se razara; a kad njega nema, smanjuje se poštovanje prema drugima; mislimo da su i drugi nepravедni kao mi sami. – 6T 53 (1900)

257

Rđavim navikama učenik uništava samopoštovanje. – Rđavim navikama on gubi moć cijjenjena sebe. On gubi samokontrolu. On ne može ispravno rezonovati o pitanjima koja ga se najviše tiču. On je nepromišljen i neracionalan u svom tretmanu uma i tijela. Lošim navikama on pravi od sebe olupinu. On ne može biti srećan, jer zapostavlja uzdizanje čistih, zdravih načela koja bi mu omogućila da kontroliše navike koje narušavaju njegov mir. Godine vrijednog učenja su izgubljene, jer on je upropastio samog sebe. On je zloupotrijebio svoje fizičke i mentalne moći, i hram tijela je u ruševinama. On je upropašćen za ovaj život i onaj koji dolazi. Sticanjem zemaljskog znanja mislio je da prikupi blago, ali zanemarujući svoju Bibliju on je žrtvovao bogatstvo vrednije od ičeg drugog. – COL 108, 109 (1900)

Riječi nestrpljivosti kvare samopoštovanje. – Oni koji se odaju takvom jeziku [nestrpljivim riječima] iskusiće sramotu, gubitak samopoštovanja, gubitak povjerenja u sebe i gorko se kajati i žaliti što su dozvolili sebi da izgube samokontrolu i govorili na takav način. Koliko bi bilo bolje da riječi ovakvog karaktera nikad nijesu izgovorene. Koliko je bolje imati ulje milosti u srcu, biti u stanju proći pored svih provokacija, i snositi sve sa hristolikom smjernošću i trpeljivošću. – RH, Feb 27, 1913. (MYP 327)

Roditelji nikad neće steći samopoštovanje besmislenim riječima. – Neka nijedna riječ razdražljivosti, grubosti ili strasti ne prelazi preko vaših usana. Hristova milost čeka na vaš zahtjev. Njegov duh će preuzeti kontrolu vašeg srca i savjesti, gospodariće vašim riječima i djelima. Nemojte nikad gubiti samopoštovanje nepromišljenim, besmislenim riječima. Gledajte da vam riječi budu čiste, razgovor svet. Pružite svojo djeci primjer kakva želite da budu.... Riječi neka budu tihe i ugodne, a izraz lica radostan. – Lt 28, 1890. (CG 219)

258

Samopoštovanje uništeno masturbacijom.* – Posledice takvih unižavajućih navika nijesu iste na svim umovima. Ima neke djece čije moralne moći su veoma razvijene, koja, družeći se sa djecom koja upražnjavaju masturbaciju, bivaju uvučena u ovaj porok. Najčešća posledica je da ih to čini melanholičnim, razdražljivim i ljubomornim; ipak oni ne moraju izgubiti obzir prema vjerskoj službi ili pokazati posebno nevjerstvo u odnosu na duhovne stvari. Oni će povremeno jako patiti od osjećaja kajanja, i osjećaje uniženost u vlastitim očima i izgubiti samopoštovanje. – 2T 392 (1870)

Ne razarati samopoštovanje. – Kad čovjek postane svjestan svoje zablude, budite pažljivi da mu ne uništite samopoštovanje. Ne obeshrabrujte ga ravnodušnošću ili nepovjerenjem. Nemojte kazati: «Prije nego što mu ukažem povjerenje čekaću da vidim hoće li istrajati». Često upravo to nepovjerenje uzrokuje da se kušani spotakne. – MH 167, 168 (1905)

Samoizdržavanje povećava samopoštovanje. – Onima koji se nastoje reformisati mora se obezbijediti zaposlenje. Nikoga ko je sposoban da radi ne treba učiti da očekuje da će hranu, odjeću i krov nad glavom dobiti besplatno. Njih samih radi, kao i zbog drugih, treba osmisliti

* Vidi «Podizanje djeteta» (Child Guidance), pp. 439-468

neki način kako bi mogli srazmjerno vratiti ono što prime. Ohrabrujte svaki napor ka samopodržavanju. To će ojačati samopoštovanje i plemenitu nezavisnost. Sem toga, zaokupljenost uma i tijela je bitna kao zaštita protiv iskušenja. – MH 177 (1905)

259

Vlasništvo pomaže siromašnima da steknu samopoštovanje. – Osjećaj posjedovanja vlastitih domova nadahnuo bi ih (siromašne) snažnom željom za napretkom. Oni bi ubrzo stekli vještinu u planiranju i osmišljavanju za sebe; njihova djeca bi se naučila navikama marljivosti i ekonomisanja, a razum bi veoma ojačao. Oni bi se osjećali kao ljudi, ne robovi, i bili bi u stanju da u velikoj mjeri povrate svoje izgubljeno samopoštovanje i moralnu nezavisnost. – HS 165, 166, 1886. (AH 373)

Lična kultura i dostojanstvo. – Za Hristove poslanike važno je uvidjeti neophodnost lične kulture da bi ukrasili svoje zanimanje i stekli prigodno dostojanstvo. Bez mentalne obuke oni će izvjesno doživjeti neuspjeh u svemu čega se late. – 2T 500, 501 (1870)

Čuvati se samosažaljenja. – Mi se moramo čuvati samosažaljenja. Nikad se ne predavajte osjećaju da niste cijenjeni kako bi trebalo, da se vaši napori ne vrednuju, da vam je posao pretežak. Neka sjećanje na ono što je Hristos pretrpio zbog nas učutka svaku takvu misao. Mi imamo bolji tretman nego je imao naš Gospod. «A ti li ćeš tražiti sebi velike stvari? Ne traži» (Jeremija 45:5). – MH 476 (1905)

Hristos obnavlja samopoštovanje. – Nije teško zapamtiti da Gospod želi da položite svoje probleme i poteškoće kraj Njegovih nogu, i tu ih ostavite. Idite k Njemu i kažite: «Gospode, moja bremena su preteška za nošenje. Hoćeš li ih Ti ponijeti za mene?» A On će odgovoriti: «Ja ću ih uzeti. Ljubim te ljubavlju vječnom i zato ti jednako činim milost! Uzeću tvoje grijeha i daću ti mir. Ne protjeruj više svoje samopoštovanje; jer otkupio sam te po cijenu svoje krvi. Ti si Moj. Tvoje slabosti Ja ću ojačati. Tvoje kajanje zbog grijeha Ja ću ukloniti». – Lt 2, 1914. (TM 519, 520)

Savjet čovjeku koji je izgubio samopoštovanje. – Isus te voli, i dao mi je poruku za tebe. Njegovo veliko srce beskonačne nježnosti čezne za tobom. On ti šalje poruku da se možeš izvući iz zamke neprijatelja. Možeš ponovo steći svoje samopoštovanje. Možeš stajati tamo gdje ćeš cijeniti sebe, ne kao gubitnik, već kao pobjednik, u i kroz uzvisujući uticaj Duha Božjeg. Prihvati Hristovu ruku i ne ispuštaj je. – Lt 228, 1903. (MM 43)

260

Kultivisanje samopoštovanja. – Nije ugodno Bogu da potcjenjujete sebe. Vi trebate kultivisati samopoštovanje živeći tako da imate odobravanje vlastite savjesti i pred ljudima i anđelima.... Vaša je prednost poći Isusu i očistiti se, i stajati pred zakonom bez sramote ili kajanja. «Nikakva dakle sad nema osuđenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu» (Rimljanima 8:1). Sve dok ne mislimo o sebi više nego valja misliti, Riječ Božja ne osuđuje prikladno samopoštovanje. Kao sinovi i kćeri Božje, mi treba da imamo razumno dostojanstvo karaktera, u kojem ponos i samouvažavanje nemaju udijela. – RH, Mar 27, 1888. (HC 143)

29. ZAVISNOST I NEZAVISNOST

Zavisnost o Bogu, ne čovjeku

261 *Zavisnost o Bogu je apsolutna.* – Bog bi htio da svaka duša za koju je Hristos umro bude dio loze, povezana sa čokotom, hraneći se iz njega. Naša zavisnost o Bogu je apsolutna i to nas treba činiti vrlo poniznim; i zbog te svoje zavisnosti, naše znanje o Njemu treba se vrlo uvećati. Bog bi htio da uklonimo svaku crtu sebičnosti i dođemo k Njemu, ne kao sami svoji, već kao Gospodnja otkupljena svojina. – SpT Series A, No. 8, pp. 8, 9, 1897. (TM 324, 325)

262 *Zavisnost o Bogu, ne čovjeku.* – Bog želi dovesti ljude u direktan odnos sa sobom. U svim svojim postupcima prema ljudskim bićima On priznaje načelo lične odgovornosti. On nastoji da podstakne osjećaj lične zavisnosti i utisne potrebu ličnog vođstva. On želi dovesti ljudsko u zajednicu sa božanskim da bi se ljudi mogli preobraziti u božansko obličje. Sotona radi da omete ovu namjeru. On nastoji da podstakne zavisnost o ljudima. Kad se umovi odvrte od Boga, kušač ih može podrediti svojoj vlasti. On može kontrolisati čovječanstvo. – MH 242, 243 (1905)

Budite potpuno zavisni o Bogu. Kad činite drugačije, to znači da je vrijeme da se zastane. Stanite tu gdje jeste i izmijenite poredak stvari... U iskrenosti i gladi duše, prizivajte Boga. Borite se sa nebeskim posrednicima dok ne pobijedite. Predajte cijelo svoje biće u Gospodnje ruke – dušu, tijelo i duh – i riješite se da budete Njegov ljubljeno, posvećeno oruđe, koje se miče po Njegovoj volji, vlada po Njegovom umu, prožeto Njegovim Duhom;... tada ćete jasnije sagledati nebesko. – MS 24, 1891. (SD 105)

Učinite Boga svojim savjetnikom. – Umjesto da svoje poteškoće prenosite na nekog brata ili propovjednika, iznesite ih Gospodu u molitvi. Ne stavljajte propovjednika tamo gdje treba biti Bog već ga učinite predmetom svojih molitava. Svi mi griješimo po ovom pitanju. Hristov poslanik je kao i ostali ljudi. Istina, on nosi svetije odgovornosti nego običan čovjek, ali nije nepogrešiv. On je podložan slabostima, i potrebna mu je milost i božansko prosvjetljenje. Potrebno mu je nebesko pomazanje da bi obavljao svoj zadatak tačno i uspješno, dajući pun dokaz svoga poslanstva. Ima onih koji ne poznaju put života i spasenja, i oni će naći u tom pobožnom propovjedniku onoga ko će ih naučiti šta da čine kako bi bili spaseni.

263 Oni koji znaju kako se moliti, koji znaju šta je poziv jevanđelja Hristovog, koji znaju za nepromjenljivost Njegovih obećanja, pokazuju nepoštovanje prema Bogu kad stavljaju svoja bremena na smrtne ljude. Uvijek je ispravno zajedno se savjetovati. Pravilno je zajedno diskutovati. Ispravno je jasno izložiti poteškoće koje se javljaju u nekom poduhvatu pred braću ili propovjednika. Ali ne obesčašćujte Boga kao da sve zavisi od ljudske mudrosti. Tražite od Boga mudrost koja dolazi odozgo. Tražite od svojih saradnika da se mole sa vama, i Gospod će ispuniti svoju riječ: «Gdje su dva ili tri sabrana u Moje ime, ondje sam Ja među njima» (Matej 18:20). – MS 23, 1899.

B. Zavisnost i nezavisnost u radnim odnosima

Um jednog čovjeka. – Pogrešno je navoditi ljude da vjeruju kako radnici za Hrista ne trebaju činiti ništa da spasu ono što je isprva iznijeto pred nekim odgovornim čovjekom. Ljude ne treba učiti da gledaju na čovjeka kao na Boga. Kad je neophodno zajedničko savjetovanje i

jedinstvena akcija među ranicima, um jednog čovjeka i sud jednog čovjeka ne smije da bude vladajuća sila. – RH, Aug 7, 1894.

Rasti u učinkovitosti. – Bog je vladar svoga naroda, i On će naučiti one koji mu predaju svoje umove kako da koriste svoj mozak. Dok upošljavaju svoje izvršne sposobnosti, oni će napredovati u učinkovitosti. Gospodnje nasleđe čine veliki i mali sudovi, ali svaki čovjek ima svoj individualni zadatak. Ne smije se zavisiti o umu jednog čovjeka, ili umovima dvojice ili trojice ljudi, kao da je izvjesno da sigurnost svih počiva na njihovu slijeđenju. Neka svako gleda, vjeruje u Njega, i gaji puno povjerenje u Njegovu moć. Ujarmite se sa Hristom a ne sa ljudima, jer ljudi nemaju silu da vas sačuvaju od pada. – Lt 88, 1896.

Savjet jednom rukovodiocu. – Tvoja zavisnost mora biti u Bogu. Ne smiješ dozvoliti drugim ljudima da prazne svoje umove u tvoj. Ne dopusti da te svojim nagovaranjima odvedu na lažne staze. Pokloni u potpunosti svoje povjerenj Onome koji objavljuje: «Neću te ostaviti, niti ću od tebe otkupiti» (Jevrejima 13:5). – Lt 92, 1903.

Zavisnost o Bogu gradi povjerenje. – Kad ljudi prestanu da zavise od ljudi, kad učine Boga svojom efikasnošću, tada će se pokazati više međusobnog povjerenja. Ukupno uzevši, naša vjera u Boga je suviše slaba i naše međusobno povjerenje suviše oskudno. – SpT Series A, No. 3, pp. 48, 1895. (TM 214)

Zavisnost o sebi vodi u iskušenje. – Ozbiljnom molitvom i zavisnošću o Bogu, Solomun je stekao mudrost koja je izazivala čuđenje i divljenje svijeta. Ali kad se okrenuo od Izvora svoje snage i počeo oslanjati na sebe, pao je kao žrtva iskušenja. Tada je čudesna moć data ovom najmudrijem od careva učinila od njega samo uspješnijeg posrednika neprijatelja duša. – CG 509 (1911)

Zavisnost od drugih može značiti nezrelost. – Ljudi koji bi trebali biti vjerni u svakoj situaciji kao magnetna igla polu postali su neuspješni zbog svojih napora da se zaštite od prekora i izbjegavanjem odgovornosti iz straha od greške. Ljudi džinovskog intelekta su mala djeca u disciplini zato što se plaše da preuzmu i nose bremena koja bi trebali nositi. Oni ne mare da postanu efikasni. Oni su predugo povjeravali jednom čovjeku da planira za njih i pothranjivali mišljenje da su veoma sposobni u ugrađivanju sebe u interese djela Božjeg. Mentalni nedostaci dočekuju nas na svakom mjestu.

Ljudi koji se zadovoljavaju da drugima prepuste planiranje i iznošenje mišljenja za njih nijesu potpuno razvijeni. Kad bi se ostavili da planiraju za sebe, ispostavilo bi se da su razboriti, proračunljivi ljudi. Ali kad dođu u vezu sa Božjim djelom, to je za njih sasvim druga stvar; oni gube tu sposobnost gotovo u cjelosti. Oni se zadovoljavaju da ostanu nekompetentni ili neproductivni kao da drugi moraju planirati ili misliti za njih. Neki ljudi su izgleda krajnje nesposobni da prokrče stazu za sebe. Moraju li se uvijek oslanjati na druge da planiraju i proučavaju za njih, i budu im um i sud? Bog se stidi takvih vojnika. On nije počastvovan nikakvim njihovim udjelom u Njegovom djelu dok su samo puke mašine. – 3T 495, 496 (1875)

Potrebni nezavisni ljudi. – Potrebni su ljudi od ozbiljnog nastojanja, ne ljudi rastegljivi kao lijepak. Oni koji žele žele da im se posao pripremi na ruke, koji žele određen iznos i određenu platu, i koji žele postići određen zamah bez problema prilagođavanja ili obuke nijesu ljudi koje Bog poziva na rad u Njegovom djelu. Čovjek koji ne može prilagoditi svoje sposobnosti na gotovo svakom mjestu ukoliko to potrebe iziskuju nije čovjek za ovo vrijeme.

Ljudi koje će Bog pripojiti svom djelu nijesu slabići, bez snage ili moralne sile karaktera. Samo neprekidnim i ozbiljnim radom ljudi se mogu disciplinovati da nose dio u djelu Božjem. Ti ljudi neće se obeshrabriti ni kad su okolnosti i okruženje najnepovoljniji. Oni neće napustiti svoju namjeru kao potpun promašaj sve dok se ne osvjedoče izvan svake sumnje da ne mogu učiniti puno za slavu Božju i dobrobit duša. – 3T 496 (1875)

Neposvećena nezavisnost potiče iz sebičnosti. – Zla samouvažavanja i neposvećene nezavisnosti, koja najviše štete našoj korisnosti i koja će proizvesti našu propast ako se ne nadvladaju, potiču iz sebičnosti. «Savjetujte se zajedno», poruka je koji mi je anđeo više puta ponovio. Kroz uticaj suda jednog čovjeka, Sotona može pokušati da kontroliše stvari onako kako njemu odgovara. On može uspjeti u zavođenju umova dvije osobe; ali kad se nekolicina međusobno savjetuju, postoji veća sigurnost. Svaki plan treba brižljivo preispitati; svaki pokret treba pažljivo proučiti. Tako će biti manje opasnosti od nepromišljenosti, pogrešnih pokreta, koji bi unijeli pometnju, zabunu i poraz. U jedinstvu je snaga. U podjeli je slabost i poraz. – 5T 29, 30 (1882)

C. Nezavisnost duha

²⁶⁶ ***Rizici lične nezavisnosti.*** – Zapamtite zauvijek šta nam pripada u našem hrišćanskom pozivu kao Božjeg osobitog naroda; i čuvajte se da se u ispoljavanju lične nezavisnosti vaš uticaj ne okrene protiv Božjih namjera, a vi, preko Sotoninih zamisli, postanete kamen spoticanja na putu onih koji su slabi i neodlučni. Postoji opasnost od davanja prilike našim neprijateljima da hule na Boga i prezru one koji vjeruju u istinu. – 5T 477, 478 (1889)

Nezavisnost duha. – U crkvi je uvijek bilo onih koji stalno teže individualnoj nezavisnosti. Oni izgleda nijesu u stanju da shvate da je nezavisnost duha podložna da navede ljudsko biće da ima previše povjerenja u sebe i vjere u vlastiti sud više nego u savjet i sud svoje braće, naročito onih koje je Bog izabrao kao vođe svog naroda. Bog je ovlastio svoju crkvu posebnim autoritetom i silom, i ničije nepoštovanje i prezir ne mogu se opravdati; jer onaj ko tako čini prezire glas Božji. – AA 163, 164 (1911)

Usaglašeno djelovanje. – Mora se paziti na jednu stvar, a to je lična nezavisnost. Kao vojnici u Hristovoj armiji, moramo imati usaglašenu akciju u raznim oblastima djela.... Svaki radnik treba djelovati pozivajući se na druge. Sledbenici Isusa Hrista neće raditi nezavisno jedan od drugog. Naša snaga mora biti u Bogu, i ona se mora kultivisati, ispoljavati u plemenitoj, koncentrisanoj akciji. Ona se ne smije rasipati u besmislenim pokretima. – 5T 534, 535 (1889)

²⁶⁷ ***Samodovoljnost nas izlaže Sotoninim lukavstvima.*** – Mi živimo usred opasnosti poslednjih dana, i ako imamo duh samodovoljnosti i nezavisnosti, bićemo izloženi Sotoninim lukavstvima i savladani. – 3T 66 (1872)

D. Moralna nezavisnost

Zakon uzajamne zavisnosti. – Mi smo svi utkani u veliku mrežu čovječanstva, i što god možemo učiniti na korist i uzdizanje drugih odraziće se u blagoslovu na nama samima. Zakon uzajamne zavisnosti prožima sve društvene klase. Siromašni nijesu zavisniji od bogatih nego bogati od siromašnih. Dok jedna grupa traži da dijeli blagoslove koje je Bog izlio na njihove

bogatije susjede, drugoj treba vjerna služba, snaga mozga, kostiju i mišića, što je kapital siromašnih. – PP 534, 535 (1890)

Dužnost pokoravanja individualnim vjerskim ubjedenjima. – Sotona na mnogo načina radi kroz ljudski uticaj da veže svoje zarobljenike. On osigurava sebi mnoštvo vezujući ga svilenim nitima ljubavi prema oni koji su neprijatelji Hristova krsta. Kakva god ova veza bila – roditeljska, djetinja, bračna, ili društvena – učinak je isti; protivnici istine ispoljavaju svoju silu kroz kontrolu savjesti, a duše koje se nalaze pod njihovim uticajem nemaju dovoljno hrabrosti ili nezavisnosti da poslušaju svoja vlastita ubjedenja o dužnosti. – GC 597 (1911)

Gušenje individualnog suda. – Iako su razum i savjest osvjedočeni, te obmanute duše šučetelji vjere u popularnim crkvama ne usuđuju se da misle drugačije od sveštenika; i njihov individualni sud, njihovi vječni interesi, žrtvuju se nevjerstvu, ponosu i predrasudama drugih. – GC 597 (1911)

Nezavisno stajati za pravdu. – Trebaće hrabrosti i nezavisnosti za uzdizanje iznad religijskih standarda hrišćanskog svijeta. One ne slijede Spasiteljev primjer samoodricanja; oni se ne žrtvuju; oni neprekidno nastoje da izbjegnu krst za koji je Hristos objavio da će biti obilježje učenja. – 5T 78 (1882)

Moralna nezavisnost u suprostavljanju svijetu. – Moralna nezavisnost sasvim je na mjestu kad se svijet suproti. Potpunim usklađivanjem sa voljom Božjoj naći ćemo se na pogodnom tlu i uvidjeti neophodnost odlučnog odvajanja od svjetskih običaja i navika. Mi ne smijemo podizati svoj standard samo malo iznad iznad svjetskog standarda; već moramo povući liniju jasnog razgraničenja. – RH, Jan 9, 1894. (FE 289)

Moralna nezavisnost vrlina. – Naša jedina sigurnost je stajati kao Božji osobiti narod. Mi se ne moramo ni jedan pedalj pokoriti običajima i pomodarstvu ovog izopačenog vremena već stajati u moralnoj nezavisnosti, ne praveći kompromise sa njihovim pokvarenim i idolopokloničkim navikama. – 5T 78 (1882)

E. Nezavisnost uma

Istinska nezavisnost nije tvrdoglavost. – Istinska nezavisnost nije tvrdoglavost. Ona vodi mlade u oblikovanje svog mišljenja o Riječi Božjoj, bez obzira šta drugi govorili ili činili. Ako su u društvu nevjernika ili ateista, ona ih vodi da priznaju i brane svoja vjerovanja u svete istine jevanđelja od prigovora i neumjesnih primjedbi i duhovitosti svog bezbožnog društva. Kad su sa onima koji misle da je vrlina iznositi zablude hrišćana po imenu i onda ismijavati religiju, moralnost i vrlinu, istinska nezavisnost uma navešće ih da učtivo ali odlučno pokažu kako je izrugivanje bijedna zamjena za jasan argument. Ona će im omogućiti da gledaju iznad primjedbi kritičara ka onom ko ih inspiriše, neprijatelju Boga i čovjeka, i odbiju ga u liku njegovog posrednika. – RH, Aug 26, 1884. (FE 88, 89)

Potrebna individualna nezavisnost. – Ima ljudi koji laskaju sebi da bi mogli učiniti nešto veliko i dobro kad bi samo bili u drugačijim okolnostima, dok ne koriste sposobnosti koje već imaju radeći u uslovima gdje ih je Providenje postavilo. Čovjek može kreirati okolnosti, ali okolnosti nikad ne stvaraju čovjeka. Čovjek treba shvatiti okolnosti kao instrumente s kojima radi. On treba gospodariti okolnostima, ali nikad ne dopustiti da okolnosti gospodare njime. Individualna nezavisnost i individualna moć su osobine koje su sada potrebne. Individualni karakter ne treba žrtvovati, već ga uobličiti, profiniti, uzdići. – 3T 496, 497 (1875)

Koliko daleko ići u nezavisnosti. – Bog bi htio da Njegov narod bude disciplinovan i poreden skladnoj akciji kako bi bio jednomislen, istog uma i istog suda. Da bi dostigli takvo stanje stvari, još se ima puno uraditi.... Gospod ne bi volio da se predamo svojoj individualnosti. Ali koji čovjek je mjerodavan sudija o tome koliko daleko treba ići po pitanju individualne nezavisnosti?...

Petar savjetuje svoju braću: «Tako i vi mladi slušajte starješine, a svi se slušajte među sobom, i obucite se u poniznost: jer se Bog ponositima suproti, a poniznima daje milost». Apostol Pavle takođe savjetuje svoju braću u Filipi jedinstvu i poniznosti: «Ako ima dakle koje poučenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milostivo, ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jednodušni i jednomisljeni. Ništa ne činite usprkos ili za praznu slavu; nego poniznošću činite jedan drugoga većeg od sebe». – 3T 360 (1875)

270

Božja sila naša zavisnost. – Braćo, preklinjem vas gledajte jedino na slavu Božju. Neka Njegova sila bude vaša zavisnost, Njegova milost vaša snaga. Proučavanjem Svetih Spisa i ozbiljnom molitvom nastojte steći jasnu koncepciju svoje dužnosti, i onda je vjerno ispunite. Bitno je da kultivirate vjernost u malim stvarima, a čineći tako steći ćete navike cjelovitosti u većim odgovornostima. Mali događaji iz svakodnevnog života često promaknu da ih ne zapazimo, ali to je ono što oblikuje karakter. Svaki događaj u životu je velik za dobro ili zlo. Um se mora uvježbavati kroz svakodnevne probe kako bi mogao steći silu da opstane u svakom teškom položaju. U danima iskušenja i opasnosti biće vam potrebno da se učvrstite kako bi odlučno stajali za pravdu, nezavisno od svakog protivnog uticaja. – 4T 561 (1881)

30. SEBIČNOST I EGOCENTRIČNOST

Mi smo prirodno usredsređeni na sebe. – Mi smo prirodno egocentrični i samouvjereni. Ali kad učimo pouke kojima nas Hristos želi naučiti, mi postajemo sudionici Njegove prirode, i otada živimo Njegovim životom. Hristov divni primjer, neuporediva nježnost s kojom je ulazio u osjećanja drugih, plačući s onima koji su plakali, radujući se s onima koji su se radovali, mora imati dubok uticaj na karakter svih koji ga iskreno slijede. Ljubaznim riječima i djelima oni će pokušati učiniti stazu lakšom umornim nogama. – MH 157, 158 (1905)

Sebičnost ograničava razum. – Sebični interesi moraju se uvijek podčinjavati; jer ako im se ostavi prostora da djeluju, oni postaju vladajuća sila koja ograničava razum, otvrdnjava srce i slabi moralnu moć. Zatim dolaze razočarenja. Čovjek se odavaja od Boga i predaje se bezvrijednim stvarima. On ne može biti srećan, jer ne poštuje samoga sebe. On se unizio u vlastitim očima. On je intelektualni promašaj. – MS 21, 1899.

272

Sebičnost uzrok ljudske krivice. – Sebičnost je nedostatak hristolike poniznosti, i njeno postojanje je pogubno za ljudsku sreću, uzrok ljudske krivice, i navodi one koji je gaje da naprave brodolom od vjere. – Lt 28, 1888.

Konfuzija osjećanja. – Danas, kao i u Hristovo vrijeme, Sotona vlada umovima mnogih. Oh, kad bi se to njegovo užasno, jezivo djelo moglo prepoznati i osujetiti! Sebičnost je izopačila načela, sebičnost je dovela do zbrke osjećanja i zamaglila sud. Izgleda čudno da i pored sve ove svjetlosti koja zrači iz Božje blagoslovene Riječi, opstaju tako nastrane ideje, takvo udaljavanje od duha i poznavanja istine.

Želja da se prigrabi velika zarada, uz riješenost da se drugima uskrate njihova Bogom data prava, ima svoj korjen u Sotoninom umu, a poslušnošću njegovoj volji i putu ljudi su se stavili pod njegovu zastavu. Onima koji su se uhvatili u ovu zamku mogu se povjeriti tek neznatne odgovornosti, ukoliko se potpuno ne obrate i obnove; jer bili su prožeti pogrešnim načelima koja nijesu mogli zapaziti i koja su imala štetan učinak. – SpT Series A, No. 10, p.26, Feb 6, 1896. (TM 392, 393)

Govorite manje o sebi (savjet čovjeku koji je bio ohol i diktatorski nastrojen). – Omekšajte i otkrivajte svoje srce pod božanskim uticajem Duha Božjeg. Ne govorite puno o sebi, jer to neće nikoga ukrijepiti. Ne činite sebe središtem i ne zamišljajte da se stalno morate brinuti o sebi i navoditi druge da se brinu za vas. Oslobodite svoj um od svoga ja u uvedite ga u zdraviji kanal. Govorite o Isusu, i otpustite svoje ja; neka ono bude potčinjeno Hristu, i neka ovo bude jezik vašeg srca: «Ja više ne živim, nego živi u meni Hristos» (Galatima 2:20). Isus će vam biti stalno prisutan pomoćnik u svakoj nuždi. On vas neće ostaviti da se sami borite protiv sila tame. Oh, ne; On se oslanjao na Onoga koji je moćan da potpuno spase. – 2T 320, 321 (1869)

Čuvati se egocentričnog saosjećanja. – Prestanite saosjećati sa samim sobom, i sjetite se Iskupitelja svijeta. Posmatrajte beskonačnu žrtvu koju je podnio u korist ljudi, i mislite o Njegovom razočarenju kad nakon što je prinio takvu žrtvu u korist čovjeka, čovjek izabira da se udruži sa onima koji mrze Hrista i pravdu i postaje jedno sa njima u odavanju izopačenim prohtjevima, donoseći na taj način vječnu propast svojoj duši. – 5T 508 (1889)

273

Življenje za sebe obesčašćuje Boga. – Opasnosti posljednjeg vremena su nad nama. Oni koji žive da ugone sebi i zadovolje svoje ja obesčašćuju Gospoda. On ne može raditi kroz njih, jer bi ga pogrešno predstavili pred onima koji ne znaju istinu.... Bog može vidjeti da gajite ponos. On vidi da je neophodno da od vas ukloni blagoslove koje ste, umjesto za napredak, iskoristili za zadovoljavanje sebičnog ponosa. – MS 24, 1904. (ISM 87)

Samozadovoljstvo ukazuje na duhovnu potrebu. – Neki ne žele da se odreknu sebe. Oni pokazuju pravu netrpeljivost kad im se nameću određene odgovornosti. «Kakva je potreba», kažu oni, «za povećanjem znanja i iskustva?»

Ovo sve objašnjava. Oni osjećaju da su «bogati, i obogatili se, i ništa ne trebaju», dok ih Nebo proglašava siromašnima, nevoljnima, slijepim i golim. Ovima Vjerni Svjedok kaže: «Savjetujem ti da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti očinjom pomaži oči svoje da vidiš» (Otkrivenje 3:17, 18). Vaše samozadovoljstvo upravo pokazuje da oskudijevate u svemu. Vi ste duhovno bolesni i potreban vam je Isus kao ljekar. – 5T 265 (1882)

Opasnosti od laskanja sebi. – Nama je teško da razumijemo sami sebe, da imamo ispravno znanje o vlastitom karakteru. Riječ Božja je jasna, ali često se potkradaju zablude u njenoj primjeni na sebe. Postoji podložnost samoobmani i mišljenju da se njena upozorenja i opomene ne tiču mene. «Srce je prijeverno više svega i opako; ko će ga poznati» (Jeremija 17:9). Laskanje samom sebi može se useliti u hrišćanski osjećaj i revnost. Ljubav i povjerenje u sebe mogu nam dati sigurnost da smo u pravu dok smo daleko od udovoljavanja zahtjevima Božje Riječi. – 5T 332 (1885)

274

Poguban uticaj samouzdanja uma. – Trag samouzdanja u ljudskom umu tako je dubok, tako velika želja za ljudskom moći, da su umovi i srca mnogih obuzeti idejom vladanja i zapovijedanja. Ništa ne može uništiti ovaj poguban uticaj na ljudski um do traženja Gospoda

za nebeski uvid. Samo sila božanske milosti može učiniti da čovjek shvati svoj pravi položaj i izvršiti za njega djelo koje je potrebno obaviti u srcu. – Lt 412, 1907.

Izbjegavanje krajnosti povjerenja u sebe (savjet jednom vođi). – Ako o sebi formirate previsoko mišljenje, umislíte da su vaši poslovi od većeg značaja nego jesu, i pothranjivati individualnu nezavisnost koja se graniči sa arogancijom. Ako odete u drugu krajnost i formirate suviše nisko mišljenje o sebi, osjećaćete se inferiornim i ostavljati utisak inferiornosti što bi uveliko ograničilo uticaj koji biste imali na dobro. Morate izbjegavati obje krajnosti. Osjećanja ne treba da vas kontrolišu, okolnosti da utiču na vas. Vi možete formirati ispravnu procjenu o sebi, koja će obezbijediti zaštitu od obje krajnosti. Možete biti dostojanstveni bez ispraznog povjerenja u sebe; možete biti snishodljivi i ponizni bez žrtvovanja samopoštovanja ili individualne nezavisnosti, i vaš život može biti od velikog uticaja na one kako višeg tako i nižeg društvenog položaja. – 3T 506 (1875)

275 **Egocentričnost pospješuje bolest (lična poruka).** – Da bi uspio, tvoji naponi moraju biti ozbiljni, cjeloviti i istrajni. Ti kao Hristov sledbenik moraš naučiti kontrolisati svaki izraz netrpeljivosti i strasti. Tvoj um je previše usredsređen na sebe. Ti previše govoriš o sebi, o svojim tjelesnim slabostima. Tvoj vlastiti kurs svakodnevno donosi bolest na tebe kroz tvoje pogrešne navike. Apostol moli braću da žrtvuju svoja tijela Bogu: «Molim vas, dakle, braćo, milosti Božje radi, da date tjelesa svoja na žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. I ne vladajte se po ovome svijetu, nego se promijenite obnovljenjem uma svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božja» (Rimljanima 12:1, 2). – Lt 27, 1872.

Egocentričnost utiče na zapažanje (druga lična poruka). – Ti nam možeš, brate moj, pomoći na mnogo načina. Ali opunomoćena sam od Gospoda da ti kažem da ne budeš egocentričan. Obrati pažnju kako slušaš, kako razumiješ i kako cijeniš Riječ Božju. Gospod će te blagosloviti u uspostavljanju sklada sa braćom. Oni koje je On poslao da objave treću anđeosku vijest radili su u zajednici sa nebeskim umovima. Gospod ne polaže na tebe breme da objaviš poruku koja će unijeti nesklad u redovima vjernika. Ponavljam, On nikoga ne vodi svojim Svetim Duhom da izmišlja teorije koje će zbuniti vjeru u svečane poruke koje je On dao svom narodu da odnesu svijetu. – MS 32, 1896. (2SM 115)

276 **Svako dijete treba učiti blagodat nesebičnosti.** – Jedna od karakteristika koju treba posebno gajiti i kultivisati u svakom djetetu je nesebičnost koja usađuje u život blagodat koje nijesmo svjesni. Od sve vrsnoće karaktera ova je jedna od najljepših i jedna od najbitnijih osobina za svako pravo životno djelo. – Ed 237 (1903)

Nesebičnost osnova istinske veličine. – Za Isusove učenike nije bilo dovoljno da se poduče o prirodi Njegova carstva. Ono što im je bilo potrebno je promjena srca koja bi ih dovela u sklad sa njegovim načelima. Dozvavši malo djeteta k sebi, Isus ga je postavio sred njih; zatim nježno ga zaglivši rekao: «Ako se obratite i budete kao mala djeca, nećete ući u carstvo nebesko». Prostota, nesebičnost i povjerljiva ljubav malog djeteta su osobine koje Nebo cijeni. To su odlike prave veličine. – DA 437 (1898)

Samoispaštanje načelo molitve u lažnim religijama. – Neznabošci gledaju na svoje molitve kao da je u njima zasluga za okajavanje grijeha. Otuda, što je duža molitva, zasluga je veća. Kad bi mogli postati sveti vlastitim naporima, imali bi nešto u sebi čemu bi se radovali, neku podlogu za razmetljivost. Ova zamisao o molitvi je proizvod načela samoispaštanja koje se nalazi u osnovi svakog sistema lažne religije. Fariseji su usvojili ovu pagansku ideju o

molitvi, i to se nikako ne gasi našem vremenu, čak ni među onima koji se izjašnjavaju kao hrišćani. Ponavljanje ustaljenih, uobičajenih fraza dok srce ne osjeća potrebu za Bogom istog su karaktera kao «mnoge riječi» neznabožaca. – MB 86 (1896)

U Hristovom životu nije bilo odbrane svoga ja. – U Njegovom životu nije se miješala nikakva zaštita svoga ja. Pažnja koju svijet ukazuje položaju i talentu bila je strana Sinu Božjemu. Nijedno od sredstava koja ljudi koriste da zadobiju odanost ili privuku pažnju, Mesija nije koristio. Njegovo krajnje odricanje od od sebe bilo je otkriveno u riječima: «Neće vikati, ni podizati, niti će se čuti glas njegov po ulicama. Trske stučene neće prelomiti, i svještila koje se puši neće ugaziti». – PK 692, 693 (1917)

Božji lijek za sebičnost i samouzdanje. – U čovjeku postoji sklonost višeg vrednovanja sebe od svoje braće, djelovanja za sebe, traženja najvišeg mjesta; i ovo često rezultira zlim slutnjama i gorčinom duha. Ovaj obred pranje nogu koji prethodi Gospodnjoj Večeri oslobađa od tih pogrešnih shvatanja, odvlači čovjeka od njegove sebičnosti, skida sa štaka samopouzdanosti, i vraća ga poniznosti srca koja će ga navesti da služi svojoj braći.

Sveti Stražar s neba prisustvuje ovom skupu da bi ga učinio obredom ispitivanja duše, osvjedočenja u grijeh i blagoslovene sigurnosti oprostjenja grijeha. Hristos je tu u punini svoje milosti da izmijeni tok misli koje su tekle sebičnim kanalima. Sveti Duh podstiče osjećanja onih koji slijede primjer svoga Gospoda.

Kad se podsjetimo Spasiteljeve poniznosti, misao se veže sa mišlju; pokreće se lanac sjećanja, podjećajući nas na veliku Božju dobrotu i naklonost i nježnost zamaljskih prijatelja. Zaboravljeni blagoslovi, zloupotrijebljene blagodati, prezrena dobrota, dolaze na um. Jasno se pokazuju korjeni gorčine koji su ugušili dragocjenu mladicu ljubavi. Mane karaktera, zanemarene dužnosti, hladnoća prema braći, prizvani su u sjećanje. Grijeh se sagledava u svjetlosti u kojoj ga Bog vidi. Naše misli nijesu misli zadovoljstva samim sobom, već ozbiljne samoosude i poniznosti. Um je ojačan da slomi svaku prepreku koja uzrokuje otuđenje. Zlomislenost i rdave riječi se odstranjuju. Ispovijedaju se grijesi, i opraštaju. Potčinjavajuća milost Hristova ulazi u dušu, a Hristova ljubav privlači srca zajedno u blaženu zajednicu. – DA 650, 651 (1898)

VII DIO

ADOLESCENCIJA I MLADI

31. PROBLEMI MLADIH

281 *Mladi su prijemčivi i puni nade.* – Mladi su primjemčivi, svježi, vatreni, puni nade. Kad jednom osjete blagoslov samopožrtvovanja, neće biti zadovoljni ukoliko stalno ne uče od Velikog Učitelja. Gospod će otvoriti put pred onima koji odgovaraju na Njegov poziv. – 6T 471 (1900)

Mladi moraju izabrati životnu sudbinu. – Mislina i osjećanjima koja se gaje u ranim godinama mladi određuju vlastitu historiju života. Ispravne, zdrave, muževne navike formirane u mladosti postaju dio karaktera i obično obilježavaju kurs te osobe kroz život. Mladi mogu biti pokavareni ili čestiti, kako odaberu. Oni se mogu odlikovati kako pravednim i plemenitim djelima tako i velikim zločinom i zloćom. – ST, Oct 11, 1910. (CG 196)

282 *Obuka koja proizvodi mentalnu i duhovnu slabost.* – Strogo obučavanje mladih – bez odgovarajućeg upućivanja da misle i rade za sebe onoliko koliko im kapacitet i promisao dopuštaju, da pomoću ovih sredstava postignu razvoj mišljenja, osjećaj samopoštovanja i povjerenja u vlastitu sposobnost obavljanja zadataka – uvijek će proizvesti vrstu koja je slaba u mentalnoj i moralnoj sili. I kad stanu na svijetu da rade za sebe, otkriće činjenicu da su bili dresirani kao životinje a ne vaspitavani. Njihova volja, umjesto da se usmjerava, primoravana je na pokornost gvozdenu disciplinom roditelja i učitelja. – 3T 133 (1872)

Um se mora učiti da gospodari životom. – Djeca imaju inteligentnu volju koju je potrebno usmjeravati da kontroliše sve njihove moći. Nijemim životinjama potrebna je obuka jer nemaju razuma i intelekta. Ali ljudski um mora se učiti samokontroli. On se mora obučavati da vlada ljudskim bićem, dok životinje kontroliše gospodar i dresira ih da mu se pokoravaju. Gospodar je um, sud i volja za svoje životinje. Dijete se može obučavati kao da, poput zvijeri, nema spopstvene volje. Njegova individualnost može se čak utopiti u ličnosti onoga ko nadzire njegovu obuku; njegova volja, u svim svojim namjerama i ciljevima, podređuje se volji učitelja.

Djeca koja se vaspitavaju na ovaj način uvijek će oskudijevati u moralnoj sili i individualnoj odgovornosti. Ona nijesu naučena da postupaju iz razuma i načela; njihovu volju kontrolisali su drugi, a um nije bio podstaknut da se širi i jača vježbom. Oni nijesu usmjeravani i disciplinovani u pogledu svog osobenog sklopa i umnih sposobnosti da ispolje svoje najjače moći kad je to potrebno. Učitelji se ne trebaju ovdje zaustaviti već pokloniti naročitu pažnju kultivisanju slabijih sposobnosti, kako bi se sve moći mogle doći do izražaja i prenositi se iz jednog stepena snage u drugi, da bi um dosegao odgovarajuće srazmjere. – 3T 132 (1872)

283 *Mnogi su nesposobni da misle za sebe.* – Ima puno porodica u kojima djeca izgledaju dobro upućena dok su pod disciplinom obuke; ali se raspadne sistem koji ih je držao i postavljao

pravila, oni nijesu sposobni da razmišljaju, djeluju, ili odlučuju za sebe. Ta djeca predugo su bila pod gvozdenom vlašću – nije im se dozvoljavalo da misle i djeluju za sebe u onome što bi im bilo na veliko dobro da jeste – tako da nemaju povjerenja u sebe da istupe po vlastitom sudu, imajući svoje mišljenje.

I kad odu od svojih roditelja da rade za sebe, lako se povode za sudom drugih u pogrešnom smjeru. Oni nemaju stabilnost karaktera. Oni se nikad nijesu upućivali na svoje rasuđivanje onoliko brzo i daleko koliko bi to bilo svrsishodno, i stoga se njihovi umovi nijesu pravilno razvili i ojačali. Isuviše dugo bili su pod apsolutnom kontrolom svojim roditelja da se u potpunosti oslanjaju na njih; njihovi roditelji su um i sud za njih. – 3T 133, 134 (1872)

Posledice kontrolisanja kroz silu i strah. – Oni roditelji i učitelji koji se hvališu kako imaju punu kontrolu uma i volje djece pod svojim nadzorom prestali bi se hvaliti kad bi mogli pratiti buduće živote djece koja se silom ili kroz strah tako dovode u pokornost. Ona su gotovo sasvim nespremna da uzmu učešća u neumoljivim životnim odgovornostima. Kad se ovi mladi odvoje od svojih roditelja i učitelja, i kad su prinuđeni da misle i rade za sebe, oni gotovo izvjesno kreću krivim putem i predaju se sili iskušenja. Oni nemaju uspjeha u ovom životu, a isti nedostaci zapažaju se i u njihovom vjerskom životu. – 3T 133, 134 (1872)

Disciplina koja stimuliše i jača. – Pored discipline u domu i školi, svako se mora suočiti sa neumoljivom disciplinom života. Kako se s time mudro sresti pouka je koju treba pojasniti svakom djetetu i svakom mladom čovjeku. Istina je da nas Bog voli, da radi za našu sreću, i da, da se uvijek poštovao Njegov zakon, nikad ne bismo upoznali patnju; a ništa manje je istina da na ovom svijetu – kao posledica grijeha – patnje, nevolje, poteškoće, dolaze u svačiji život. Mi možemo djeci i mladima učiniti doživotno dobro učeći ih da se odlučno suoče sa tim neprilikama i poteškoćama. Dok im izražavamo ljubav, neka to nikad ne bude kao da podstičemo samosažaljenje. Potrebno im je ono što stimuliše i jača a ne što slabi. – Ed 295 (1903)

Reakcija na gvozdena pravila. – Ne unosite u svoju disciplinu nikakvu grubost. Ne stavljate stroge zabrane na mlade. Gvozdena pravila i zapovijesti su ono što ih ponekad navodi da osjećaju kako moraju i hoće učiniti nešto što im nije naloženo da rade. Kad upozoravate ili ukoravate mlade, činite to kao neko ko se naročito zanima za njih. Neka uvide da imate ozbiljnu želju da njihov izveštaj u nebeskim knjigama bude valjan. – Lt 67, 1902. (MM 180)

Za mlade je teško nositi bremena. – Mladi mogu izvršiti snažan uticaj ako ostave svoj ponos i sebičnost i posvete se Bogu; ali opšte je pravilo da neće da nose bremena za druge. Oni su obuzeti sobom. Došlo je vrijeme kad Bog traži promjenu u tom pogledu. On poziva mlade i stare na revnost i pokajanje. Ako ostanu u svom stanju mlakosti, On će ih izbljivati iz svojih usta. Vjerni Svjedok govori: «Znam tvoja djela». Mladiću, djevojko, tvoja djela su poznata, bila ona dobra ili zla. Da li ste bogati u dobrim djelima? Isus vam dolazi kao savjetnik: «Savjetujem ti da kupiš u mene zlata žeženoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obučeš, i da se ne pokaže sramota golotinje tvoje; i masti očinjom pomaži oči svoje da vidiš» (Otkrivenje 3:18). – 1T 485 (1867)

Misli postaju navika. – Potreban nam je stalan osjećaj oplemenjujuće sile čistih misli. Jedina sigurnost za svaku dušu je pravilno mišljenje. Čovjek je «ono što misli u srcu» (Priče Solo-

munove 23:7). Moć uzdržljivosti jača vježbom. Ono što isprava izgleda teško, neprekidnim ponavljanjem postaje lako, sve dok ispravne misli i djela ne postanu uobičajeni. Ako hoćemo, mi se možemo odvratiti od svega što je jeftino i bezanačajno i uzdići na visok standard; možemo biti poštovani od ljudi i voljeni od Boga. – MH 491 (1905)

Tužni primjeri iz istorije. – Na karakter Napoleona Bonaparte veoma se uticalo obukom u djetinjstvu. Nerazumni instruktori nadahnuli su ga ljubavlju za osvajanjem, sastavljajući izmišljene armije i stavljajući ga na čelu kao komandanta. Tu je postavljen temelj za njegov poziv razdora i krvoprolića. Da su ista briga i napor bili usmjereni da ga načine dobrim čovjekom, ispunjavajući njegovo mlado srce duhom jevanđelja, koliko bi se samo razlikovala njegova istorija.

Kažu da je Hjum (Hume), skeptik, u ranoj mladosti bio savjestan vjernik u Riječi Božjoj. Povezavši se sa polemičarima, počeo je prezentirati dokaze u korist nevjerstva. Proučavao je sa istarjnošću i ozbiljnošću, i njegov izoštreni i aktivni um postao je ispunjen krivotvorinom skepticizma. Uskoro je počeo vjerovati u ta varljiva učenja, i čitav njegov docniji život nosi mračan pečat nevjerstva. – ST, Oct 11, 1910. (CG 196)

286 **Uticao čitanja.*** – Mnogi mladi čeznu za knjigama. Oni čitaju sve do čega mogu doći. Pozivam roditelje te djece da kontrolišu njihovu želju za čitanjem. Ne dopustite da se na vašim stolovima nađu magazini i novine u kojima se nalaze ljubavne priče. Zamijenite ih knjigama koje će pomoći mladima da u svoj karakter ugrade najbolji materijal – ljubav i strah Božji, znanje o Hristu. Podstičite svoju djecu da ispunjavaju um vrijednim znanjem, neka ono što je dobro zaoukuplja dušu i kontrolišu njene moći, ne ostavljajući mjesta za niske, pokvarene misli. Ograničite tu želju za čitanjem onoga što ne snabdijeva um dobrom hranom. Novac koji se troši na magazine možda se ne čini velik, ali previše se troši na ono što vodi zastranjivanju i tako malo pruža zauzvrat. – CT 133 (1913)

Um zauzima nivo onoga što posmatra. – Razumijevanje zauzima nivo onoga što mu postaje blisko. Kad bi svi proučavali Bibliju,** vidjeli bi daleko razvijenije ljude, sposobne da dublje razmišljaju, i pokazuju veći stepen inteligencije kakav ne bi stekli najozbiljnijim naporima u proučavanju svjetovne nauke i istorije. Biblija iskrenom istraživaču daje naprednu mentalnu disciplinu, i on nakon razmatranja božanskog istupa sa obogaćenim sposobnostima; svoje ja se ponižava, dok se Bog i Njegova otkrivena istina uzvisuju. – RH, Aug 21, 1888. (FE 130)

Vrijednost ličnog vjerskog iskustva. – Bog treba biti najveći predmet naših misli. Razmišljanje o njemu i molitva uzdižu dušu i oživljavaju ljubav. Zanimarivanje razmišljanja i molitve izvjesno će imati za posledicu opadanje vjerskog interesovanja. Tada bezbrižnost i nemar dolaze do izražaja.

287 Vjera nije puka emocija, osjećaj. To je načelo koje se prepliće sa svakodnevnim dužnostima i životnim transakcijama. Ne treba preduzimati ili se uključivati u bilo kakav

* Vidi naslov br. 13, «Hrana za um»

** Vidi naslov br. 11, Proučavanje Biblije i um»

posao koji bi spriječilo praćenje ovog načela. Da bi se sačuvala čista i neokaljana vjera, neophodno je biti radnik, istrajan u poslu.

Mi sami nešto moramo učiniti. Niko do nas samih ne može raditi na našem spasenju sa strahom i drhtanjem. Upravo je to zadatak koji nam je Gospod ostavio da obavimo. – 2T 505, 506 (1870)

Mladima je potrebna radna disciplina. – I sada, kao u vrijeme Izraela, mladi se moraju podučavati dužnostima praktičnog života. Svako treba steći znanje u nekoj grani fizičkog posla, pomoću kojeg, ako to bude potrebno, može zarađivati za život. Ovo je bitno, ne samo kao zaštita protiv nestalnosti života, već i zbog svog uticaja na fizički, mentalni i moralni razvoj. Čak i kad bi bilo izvjesno da se nikad neće ukazati potreba za primjenom fizičkog rada da bi se izdržavao, čovjek se treba učiti da radi. Bez fizičkog vježbanja niko ne može imati zdravu konstituciju i očuvati zdravlje; a disciplina u smisaonom radu ništa manje nije bitna da bi se osigurao snažan i aktivan um i plemenit karakter. – PP 601 (1890)

Besposlenost je grijeh. – Ideja da je neupućenost u koristan rad bitna odlika pravog džentlemana ili dame suprotna je Božjoj zamisli u stvaranju čovjeka. Besposlenost je grijeh, a nepoznavanje svakodnevnih dužnosti je rezultat bezumlja, koje će docnije donijeti gorko kajanje. – ST, June 29, 1882. (FE 75)

Ne treba zapostaviti podučavanje u domaćim dužnostima. – U djetinjstvu i mladosti moraju se kombinovati praktična i knjiška obuka. Djecu treba učiti da sudjeluju u domaćim dužnostima. Oni se trebaju podučiti kako da pomognu ocu i majci u malim stvarima koje mogu obaviti. Njihovi umovi trebaju se uvježbavati da misle, njihova memorija podstaći da zapamti svoj određeni zadatak; a u podučavanju navikama korisnosti u domu oni se vaspitavaju u vršenju praktičnih dužnosti primjerenih njihovom uzrastu. Ako se djeca pravilno vaspitavaju u domu, neće se naći na ulici, primajući nasumično vaspitanje koje mnogi stiču. Roditelji koji vole svoju djecu na razborit način neće im dopustiti da rastu navikavajući se na lijenost i u neznanju kako vršiti dužnosti u domu. – CT 149 (1913)

Šta svaka žena treba da zna. – Mnoge dame, koje se smatraju dobro obrazovanim završivši školu sa počastima na nekom znanstvenom institutu, sramno su neupućene u praktične životne dužnosti. One su lišene neophodnih kvalifikacija za pravilno vođenje porodice, i time i onoga što je bitno za porodičnu sreću. One mogu govoriti o ženinoj uzvišenijoj sferi i njenim pravima, a same pak padaju daleko niže od ženine prave sfere.

Pravo je svake Evine kćeri da ima punu spoznaju o domaćinskim dužnostima, da se obučiti u svim oblastima domaćinskog rada. Svaka mlada dama treba se tako vaspitati da kad se pozove na položaj žene i majke može predsjedavati kao kraljica u svom domenu. Ona treba biti potpuno kompetentna da vodi i podučava svoju djecu....

Njeno je pravo da razumije mehanizam ljudskog tijela i načela higijene, pitanja ishrane i odijevanja, rada i rekreacije, i mnoge druge stvari koje se neposredno tiču blagostanja njenog domaćinstva. Njeno je pravo da stekne znanje o najboljim metodama liječenja bolesti kako bi se mogla brinuti za svoju djecu u bolesti, umjesto da svoje dragocjeno blago prepušta u ruke nepoznatih bolničarki i ljekara. – ST, June 29, 1882. (FE 75)

Kad žene propuste umnu obuku. – Žene koje se izdaju za pobožne obično propuštaju obuku uma. Oni ga ostavljaju nekontrolisanim, da luta gdje hoće. Ovo je velika greška. Čini se da mnoge žene nemaju mentalne sile. One nijesu vaspitale um da misli, i zato što to nijesu uradile, one pretpostavljaju da ne mogu. Razmišljanje i molitva neophodni su za rast u milosti.

Razlog zašto nema više stabilnosti među ženama je zbog pomanjkanja mentalne kulture i razmišljanja. Ostavljajući um u stanju neaktivnosti, one se oslanjaju na druge u umnim poslovima, da planiraju, misle i pamte za njih, i tako postaju sve nedjelotvornije. Nekima je potrebna disciplina uma vježbanjem. One bi trebale tjerati um na razmišljanje. Sve dok se oslanjaju na nekoga da misli za njih, rješava njihove probleme, i dok odbijaju da opterete um mislima, nesposobnost pamćenja, sagledavanja budućnosti i zapažanja, će se nastaviti. Svaka osoba mora uložiti napore da vaspita um. – 2T 187, 188 (1868)

Odjeća žene indeks uma. – Odjeća je indeks uma i srca. Ona što se kači spolja znak je šta je unutra. Intelekt ili kultivisan um ne zahtijevaju pretjerivanje u odijevanju. Upravo činjenica da žene mogu okačiti na sebe takvu zbirku nepotrebnih odjevnih artikala pokazuje da one ne provode vrijeme u kultivaciji svoga razuma niti snabdijevaju svoje umove korisnim znanjem. – MS 76, 1900.

Potreba za čistotom u mislima i djelima. – Upozoravam vas na potrebu čistote u svakoj misli, u svakoj riječi, u svakom djelu. Mi imamo ličnu odgovornost prema Bogu, individualni zadatak koji niko ne može obaviti za nas. Svijet se čini boljim pravilom, ličnim naporom, primjerom. Dok trebamo kultivisati društvenost, neka to ne bude prosto radi zabave već sa svrhom. Ima duša koje treba spasavati. – RH, Nov 10, 1885. (Ev 495)

290 **Masturbacija unižava um.*** – Neka djeca počnu upražnjavati samoskrnavljenje u djetinjstvu; i kako godine odmiču, bludne strasti rastu sa njihovim rastom i jačaju sa njihovom snagom. Njihovi umovi se ne odmaraju. Djevojčice žele društvo dječaka, a dječaci djevojčica. Njihovo vladanje nije uzdržano i skromno. Oni su drski i nametljivi i dozvoljavaju sebi nepristojne slobode. Navika masturbacije unizila je njihove umove i ukaljala njihove duše. Zle misli, i čitanje romana, ljubavnih priča i rdavih knjiga uzbuđuju njihovu maštu, i to je ono što zapravo godi njihovim izopačenim umovima.

Oni ne vole rad, i kad se uključe u posao žale se na umor; bole ih leđa i glava. Nema li nekog uzroka tome? Da li su oni umorni od posla? Ne, ne! Ipak roditelji povlađuju ovoj djeci u njihovim žalbama oslobađaju ih od rada i odgovornosti. To je upravo ono najgore što im mogu učiniti. Oni na taj način uklanjaju gotovo jedinu barijeru koja sprečava Sotonu od slobodnog pristupa njihovom oslabljenom umu. Koristan rad bi u određenoj mjeri bio zaštita protiv njegove nesporne kontrole nad njima. – 2T 481 (1870)

Mladi će koristiti energiju. – Mladalački talenat, dobro organizovan i uvježban, potreban je u našim crkvama. Mladi će učiniti sa svojom nabujalom energijom. Ukoliko se ta energija ne

* Vidi «Podizanje djeteta», pp. 439-468

usmjeri ispravnim kanalima, mladi će je upotrijebiti na način koji će povrijediti njihovu vlastitu duhovnost i nanijeti štetu onima s kojima se druže. – GW 211 (1915)

Mladima je potrebna aktivnost. – Mladi prirodno žele aktivnost, i ako ne nađu valjan djelokrug za svoju pritajenu energiju nakon ograničenja učionice, oni postaju nespokojni i teško se kontrolišu uvlačeći se tako u grube, nemuške sportove koji unazađuju mnoge škole i koledže i čak poniru u prizore stvarne raskalašnosti. Mnogi mladi koji su nevini napustili svoje domove kvare se društvom u školi. – ST, June 29, 1882. (FE 72)

291

Reakcija na sugestiju. – Nikakva rekreacija koja je samo njima od koristi neće donijeti tako veliki blagoslov djeci kao ona koja ih čini od pomoći drugima. Prirodni entuzijazam i prijemčivost čine mlade brzim da odgovore na sugestiju. U planiranju biljnih kultura, neka učitelj nastoji probuditi zanimanje za uljepšavanje školskog dvorišta i učionice. Rezultat će biti dvostruka korist. Ono što učenici nastoje uljepšati oni sami neće kvariti ili izobličavati. Podstaći će se profinjen ukus, ljubav prema radu i navika urednosti; a ravijeni duh zajedništva i saradnje pokazaće se kao doživotni blagoslov za učenike. – Ed 212, 213 (1903)

Ponekad propuštamo da vidimo Boga kao ljubljenog Oca. – Mladi se uglavnom ponašaju kao da su dragocjeni časovi probe, dok se milost oteže, samo jedan veliki praznik a oni na ovom svijetu postoje prosto radi vlastite zabave, da se zadovoljavaju neprekidnim krugom uzbuđenja. Sotona ulaže naročite napore da ih navede da traže sreću u svetovnim zabavama i opravdavaju se nastojeći da pokažu kako te zabave nijesu štetne, kako su one bezazlene, i čak važne za zdravlje. Neki ljekari nameću utisak da su duhovnost i posvećenost Bogu škodljivi po zdravlje. To godi neprijatelju duša. – 1T 501 (1867)

Bolesna mašta pogrešno predstavlja Boga. – Ima osoba sa bolesnom maštom koje ne predstavljaju ispravno Hristovu religiju; takvi nemaju čistu biblijsku vjeru. Neki se bičuju čitavoga života zbog svojih grijeha; sve što mogu vidjeti je uvrijeđeni Bog pravde. Oni propuštaju da vide Hrista i Njegovu otkupiteljsku silu kroz zasluge Njegove krvi. Takvi nemaju vjere. Ovu grupu ljudi čine uglavnom oni nemaju uravnotežene umove.

292

Kroz bolest koju su im prenijeli roditelji i pogrešnim vaspitanjem u mladosti, oni su stekli rđave navike koje štete tjelesnom sklopu i mozgu, uzrokujući oboljenja moralnih organa i stvarajući im nemogućnost racionalnog mišljenja i djelovanja po svim pitanjima. Oni nemaju uravnotežene umove. Pobožnost i pravednost nijesu destruktivni po zdravlje, već su zdravlje tijelu i snaga duši. – 1T 501, 502 (1867)

Potreba za uzdržanošću. – Uvijek postupajte iz načela, nikad iz nagona. Obuzdajte prirodnu plahovitost skromnošću i blagošću. Ne odavajte se lakomislenosti ili glupostima. Neka niske šale ne prelaze vaše usne. Čak ni mislima ne treba dopustiti da razuzdano lutaju. One se moraju ograničiti, dovesti u pokornost Hristu. Neka se bave onim što je sveto. Tada će, kroz Hristovu milost, biti čiste i ispravne. – MH 491 (1905)

Držati sentimentalizam dalje od života. – Ti si sada u svom studentskom životu; neka ti se um bavi duhovnim predmetima. Odvoj sav sentimentalizam iz svog života. Daj sebi trezvena uputstva i dovedi sebe pod samokontrolu. Sada si u periodu oblikovanja karaktera; ništa u vezi sa sobom ne smiješ smatrati nevrijednim ili nevažnim što bi te odvojilo od najvećeg, najsvetijeg interesa, tvoje djelotvornosti u pripremi da ispuniš zadatak koji ti je Bog odredio.

293 Uvijek čuvaj jednostavnost akcije ali uzdigni svoj standard za skladno ispoljavanje i napredak tvojih mentalnih sposobnosti. Budi odlučan da ispraviš svaku grešku. Naslijeđene sklonosti mogu se navladati – nagli, neobuzdani naleti naravi tako promijeniti da će te manifestacije kroz Hristovu milost, biti potpuno pobijedene. Mi ponaosob moramo računati da smo u Božjoj radionici. – Lt 23, 1893.

Suočavanje sa potrebom za savjetom. – Mlade ne treba prepustiti da misle i rade nezavisno od suda svojih roditelja i učitelja. Djecu treba učiti da poštuju iskusnije rasuđivanje i da se povode za roditeljima i učiteljima. Oni se trebaju tako vaspitavati da im se umovi sjedine sa umovima njihovih roditelja i učitelja, i tako uputiti da mogu uvidjeti umjesnost slušanja njihovih savjeta. Potom kad se odvoje od ruke svojih roditelja i učitelja koja ih je vodila, njihovi karakteri neće biti poput trske koja se povija na vjetru. – 3T 133 (1872)

Računati na najveću obuku. – Gospod želi da steknemo svo moguće obrazovanje imajući u vidu cilj prenošenja našeg znanja drugima. Niko ne zna gdje ili kako može biti pozvan da radi ili govori za Boga. Jedino naš nebeski Otac vidi šta može napraviti od ljudi. Pred nama se nalaze mogućnosti koje naša slaba vjera ne može zapaziti. Naši umovi trebaju se tako uvježbati da možemo ako je potrebno izložiti istine Njegove riječi pred najvećim zemaljskim autoritetima na takav način da proslavimo Njegovo ime. Mi ne treba da propustimo nijednu priliku u svom intelektualnom osposobljavanju da radimo za Boga. – COL 333, 334 (1900)

Uvijek aktivan um. – Um nikad ne prestaje sa aktivnošću. On je otvoren za uticaje, dobre ili loše. Kao što je izraz čovječjega lica žigosan sunčevim zrakom na umjetnikovoj uglačanoj ploči, tako se misli i utisci pečate na djetinji um; i bez obzira da li su ti utisci sa zemlje zemaljski ili moralni i vjerski, oni su gotovo neizbrisivi.

294 Kad se razum probudi, um je najprijemčiviji, i tako su upravo prve pouke od velike važnosti. Te pouke imaju snažan uticaj u oblikovanju karaktera. Ako su valjano osmišljene, i ako se kako dijete napreduje sa godinama isprate sa strpljivom istrajnošću, zemaljska i vječna sudbina biće oblikovana na dobro. Ovo je riječ Gospodnja: «Uči dijete prema putu kojim će ići, pa neće otstupiti od njega ni kad ostari» (Priče 22:6). – SpTEd 71, c1897. (CT 143)

Mladost vrijeme prilike. – Srca mladih su sada kao savitljivi vosak, i možete ih navesti da se dive hrišćanskom karakteru; ali za nekoliko godina vosak može postati granit. – RH, Feb 21, 1878 (FE 51)

U mladosti sklonosti su najstrastvenije, pamćenje najbolje, a srce najprijemčivije za božanske utiske; i mladost je period kad mentalne i fizičke moći treba uposliti kako bi se postigao veliki napredak u pogledu svijeta koji je sada i onoga koji će doći. – YI, Oct 25, 1894. (SD 78)

32. OPČINJENOST I SLIJEPA LJUBAV*

Udvaranje – potrebno zdravo rasuđivanje. – Ukupno uzevši mladi previše vjeruju u nagon. Oni se ne bi trebali olako predavati ili tako spremno zarobljavati osvajajućom vanjštinom ljubavnika ili ljubavnice. Udvaranje, kako se sprovodi u ovom vijeku, je šema obmane i licemjerstva, s kojom puno više veze ima neprijatelj duša nego Gospod. Kao nigdje drugo ovdje je potrebno zdravo rasuđivanje; ali činjenica je da se ono malo koristi po ovom pitanju. – RH, June 26, 1886. (MYP 450) 295

Moraju se razvijati najplemenitije crte karaktera. – Zamisli o udvaranju imaju svoj korjen u pogrešnim idejama o braku. Oni slijede nagon i slijepu strast. Udvaranje se upražnjava u duhu flertovanja. Zaljubljeni često krše pravilo skromnosti i rezervisanosti i krivi su za indiskreciju, ako ne krše zakon Božji. Ne shvata se visoka, plemenita, uzvišena Božja zamisao za ustanovu braka; stoga se ne razvijaju najčistije naklonosti srca, najplemenitije crte karaktera. – MS 4a, 1885. (MM 141)

Čista naklonost više nebeska nego zemaljska. – Ni izgovorajte ni jednu riječ, ne činite nikakvo djelo koje ne biste htjeli da vide sveti anđeli i upišu u nebeske knjige. Vi morate jednostavno gledati na slavu Božju. U srcu će postojati samo čista, posvećena naklonost, vrijedna sledbenika Isusa Hrista, uzvišena po svojoj prirodi, i više nebeska nego zemaljska. Sve što se razlikuje od ovoga je unižavajuće, nisko u udvaranju; i brak ne može biti svet i vrijedan poštovanja u očima čistog i svetog Boga ako ne počiva na uzvišenim načelima Svetog Pisma. – MS 4a, 1885. (MM 141) 296

Opasnost od poznih sati. – Navika sjedenja do kasno u noć je uobičajena, ali to nije ugodno Bogu, čak iako ste oboje hrišćani. Ti kasni sati škode zdravlju, onesposobljavaju um za dužnosti narednog dana, i odražavaju se na zlo. Brate moj, nadam se da imaš dovoljno samopoštovanja da izbjegneš ovaj oblik udvaranja. Ako ti oko počiva na slavi Božjoj bićeš pokrenut ozbiljnim upozorenjem. Nećeš dopustiti da ti bolesni sentimentalizam tako zaslijepi vidik da ne možeš prepoznati uzvišene zahtjeve koje ti Bog postavlja kao hrišćaninu. – 3T 44, 45 (1872)

Opčinjenost slaba podloga za brak. – Ti sati noćne raskalašnosti, u ovom vijeku izopačenosti, često vode u propast obje strane koje tako provode vrijeme. Sotona likuje a Bog se obesčašćuje kad muškarci i žene nipodaštavaju sebe. Dobro ime često se žrtvuje privlačnosti ove opčinjenosti, i brak takvih osoba ne može se ozvaničiti pod Božjim odobravanjem. Oni sklapaju brak zato što ih je pokrenula strast, i kad prođe draž nove afere, oni počinju shvatati šta su učinili. – RH, Sept, 25, 1888. (AH 56)

Lažna ljubav je nekontrolisana. – Ona ljubav koja nema bolju osnovu od pukog čulnog zadovoljstva je tvrdoglava, slijepa, nekontrolisana. Čast, istina i svaka plemenita, uzvišena sila uma počinju da robuju strastima. Čovjek koji se veže lancima ove opčinjenosti često je 297

* Vidi V dio, «Životna pokretačka sila»

gluv na glas razuma i savjesti; ni argument ni molba ne mogu ga navesti da uvidi ludost svoga kursa. – ST, July 1, 1903. (AH 51)

Neposvećena ljubav vodi u zabludu. – Neposvećena ljudska ljubav uvijek vodi u zabludu, jer ona mami na druge staze od puta koji je Bog odredio. – Lt 34, 1891.

Ponavljanje grijeha umanjuje moći odbijanja. – Onaj ko se jednom preda iskušenju spremnije će to učiniti drugi put. Svako ponavljanje grijeha umanjuje njegovu moć odbijanja, zaslepljuje oči i guši osvjedočenje. Svako posijeno sjeme podatljivosti donijeće rod. Bog ne čini čudo da spriječi žetvu. – PP 268 (1890)

Strast sve uništava. – Ove Hristove riječi uvijek treba imati na umu: «I kako je bilo u vrijeme Nojevo, tako će biti u dane Sina Čovječjega: jeđahu, pijahu» (Luka 17:26, 27). Prohtjevi vladaju nad umom i savješću u ovom vijeku. Žderanje, pijančenje, konzumiranje alkohola i duvana prevladavaju, ali Hristovi sledbenici biće umjereni u jelu i piću. Oni se neće odavati prohtjevima po cijenu zdravlja i duhovnog napretka.

298 «Ženjahu se i udavahu, dok onoga dana kad Noje uđe u kovčeg, i dođe potop i pogubi sve» (27 stih). Mi sada vidimo te iste pojave u odnosu na brak. Mladi, a čak i muškarci i žene koji bi trebali biti mudri i razboriti, postupaju kao da su omađijani po ovom pitanju. Sotonska sila ih je izgleda posvojila. Sklapaju se najnepromišljeniji brakovi. Ne traži se savjet od Boga. Ljudska osjećanja, želje i strasti nose sve pred sobom, dokle ne dođe smrt. Neizreciva bijeda posljedica je ovakvog stanja stvari, a Bog se obesčašćuje. Bračni zavjet pokriva svakojake bludne gadosti. Nije li potrebna odlučna promjena u odnosu na ovo pitanje? – Lt 74, 1896. (SpTMWI 41)

Slijepa ljubav utiče na sve sposobnosti. – Svaka sposobnost onih koji su zahvaćeni ovom zaraznom bolešću – slijepom ljubavi – potčinjava se njoj. Oni izgledaju lišeni zdravog razuma a njihovo ponašanje odvratno svima koji ga zapažaju. Brate moj, postao si predmet ogovaranja i unizio se u očima onih čije odobravanje cijeniš.

Kod mnogih kriza ove bolesti završava se preuranjenim brakom, i kad romansa prođe i svrši se opčinjavajuća sila vođenja ljubavi, jedna ili obje strane postaju svjesni svog stvarnog položaja. Oni tada otkrivaju da su sklopili loš brak, ali ujedini su se za život.

Vezani jedno za drugo najsvečanijom zakletvom, oni teška srca gledaju na bijedni život koji moraju da vode. Tada bi oni trebali izvući najbolje iz te situacije; ali mnogi neće tako da postupe. Oni će se ili pokazati nevjerni svom bračnom zavjetu ili načiniti jaram koji uporno stavljaju na vlastiti koji ih veoma žulja i tako mnogi malodušno okončavaju svoje postojanje. – 5T 110, 111 (1882)

Rana mladalačka ljubav. – Umove mladih uglavnom kontroliše Sotona. Vaše kćeri nijesu naučene samoodricanju i samokontroli. One su razmažene, i podstaknut im je ponos. Dopuštanje im je da idu vlastitim putem sve dok nijesu postale tvrdoglave i samovoljne, a vi ste morali uzeti na um kakav kurs slijediti da ih spasite od propasti. Sotona ih vodi da budu uzrečica u ustima nevjernika zbog njihove drskosti, nedostatka rezervisanosti i ženske skromnosti.

299 Isto tako, mladići se prepuštaju vlastitom putu. Oni jedva da su ušli u mladalačko doba a već su pored djevojčica svog uzrasta, družeći se i vodeći ljubav sa njima. A roditelji su

potpuno u ropstvu kroz vlastitu popustljivu i zabludjelu ljubav prema svojoj djeci da se ne usuđuju preduzeti odlučan kurs da izvrše promjenu i obuzdaju svoju ishitrenu djecu u ovoj lakomislenoj dobi. – 2T 460 (1870)

Tajna udvaranja. – Mladi moraju naučiti brojne pouke, a najvažnija je da nauče poznavati sebe. Oni treba da imaju pravilnu predstavu o svojim obavezama i dužnostima prema roditeljima i neprekidno se učiti u Hristovoj školi da budu krotki i ponizna srca. Dok vole i poštuju svoje roditelje, oni takođe treba da uvažavaju sud iskusnih ljudi s kojima su povezani u crkvi.

Mladić koji uživa u društvu mlade dame i zadobije njeno prijateljstvo, krišom od njenih roditelja, ne ponaša se kao hrišćanin prema njoj ili prema njenim roditeljima. Preko tajnih veza i sastanaka on može zadobiti uticaj nad njenim umom; ali čineći tako on propušta da ispolji onu plemenitost i poštenje u duši koje ima svako dijete Božje. Da bi postigli svoj cilj oni igraju ulogu koja nije iskrena i otvorena i u skladu sa biblijskim standardom, i pokazuju se neiskreni prema onima koji ih vole i pokušavaju da budu vjerni stražari nad njima. Brakovi sklopljeni pod takvim uticajima nijesu u skladu sa Riječju Božjom. Onaj Šmladić koji bi odvratio nečiju kćer od dužnosti, koji bi poremetio njene predstave o Božjim jasnim i pozitivnim zapovijestima da slušaju i poštuju svoje roditelje, nije osoba koja bi bila vjerna svojim bračnim obavezama. – RH, Jan 26, 1886. (FE 101, 102)

Ne igrati se sa srcima. – Igranje sa srcima je zločin ne malog značaja u očima svetoga Boga. Pa ipak neki ukazuju prednost prema mladim damama i izazivaju njihovu naklonost, a zatim odu svojim putem i zaborave sve što su rekli i učinak svojih riječi. Neko novo lice ih privuče, i oni ponavljaju iste riječi, posvećuju drugoj istu pažnju. – RH, Nov 4, 1884. (AH 57)

300

Razgovor o predmetima kojima se um bavi. – Kod mnogih mladih dama momci su tema razgovora, kod mladića, to su djevojke. «Usta govore od suviška srca» (Matej 12:34). Oni razgovoravaju o onim predmetima kojima se um najviše bavi. Anđeo zapisničar bilježi riječi ovih momaka i djevojaka koji se zovu hrišćanima. Kako će biti zbunjeni i posramljeni kad se opet sretnu na dan Božji! Mnoga djeca su pobožni licemjери. Mladi koji od religije nijesu napravili profesiju spotiču se o ove licemjere i otvrdnjavaju na svaki napor koji se može učiniti od strane onih koji se zanimaju za njihovo spasenje. – 2T 460 (1870)

Zašto mladi preferiraju društvo mladih. – Razlog zašto se mladi osjećaju slobodnije u odsustvu starijih je to što su sa onima od svoje vrste. Svako misli da je dobar koliko i drugi. Tu svi griješe i mjere se među sobom, međusobno se upoređujući, a zanemaruju jedini savršeni pravi standard. Isus je Pravi Uzor. Njegov samopožrtvovani život je naš primjer. – 1T 154, 155 (1857)

Savjet jednoj mladoj dami da čuva svoje naklonosti. – Ukupno uzevši, ti si isuviše slobodna sa svojim naklonostima, koje će, ako se prepuste tvom vlastitom kursu djelovanja, načiniti doživotnu grešku. Ne prodavaj se na jeftinoj pijaci. Ne budi slobodna sa studentima. Imaj na umu da se pripremaš da obaviš zadatak za Gospoda, i da, da bi valjano obavila svoj udio i vratila mu nazad talente koje ti je dao, i čula dragocjenu pohvalu sa Njegovih usana, «dobro slugo moj dobri i vjerni» (Matej 25:23), moraš biti pažljiva i voditi računa o svom društvu.

Da bi obavila svoj dio u službi Božjoj, moraš istupiti sa prednostima koliko je to moguće cjelovite intelektualne obuke. Potreban ti je zdrav, skladan razvoj mentalnih

301

sopobnosti, otmen, hrišćanski, svestran razvoj kuture, kako bi bila istinski Gospodnji radnik. Treba da pročistiš i profiniš svoj ukus i maštu i kroz uobičajenu samokontrolu očistiš sve svoje aspiracije. Potrebno je da djeluješ iz visokih, uzvišenih pobuda. Prikupi svu djelotvornost koju možeš, koristeći svaku priliku za obrazovanje i izgradnju karaktera kako bi popunila ma koji položaj koji ti Gospod može odrediti. Toliko ti je potrebna ravnoteža u razboritom savjetu. Ne preziri savjet. – Lt 23, 1893.

Disciplinuj se. – Bićeš sklona prihvatanju pažnje od onih koji su u svemu inferiorniji od tebe. Moraš se umudruti kroz Hristovu milost. Moraš razmotriti svaki korak u svjetlosti činjenice da nijesi svoja; kupljena si skupo. Neka ti Gospod bude Savjetnik. Ne čini ništa bi oslabilo ili osakatilo tvoju uspješnost. Postupaj vjerno sa sobom, disciplinuj se neumornim naporima. Milost Isusa Hrista će ti pomagati na svakom koraku ako hoćeš učiti i paziti.

Pišem ti ovo sada, i uskoro ću ti opet pisati, jer pošto su zablude tvog prošlog života bile izložene pred mene, ne usuđujem se zatajiti najozbiljnije molbe da se držiš striktno discipline....

Na daj se zavesti na lažan put i ne davaj prednost društvu mladih muškaraca, jer ne samo da ćeš pokvariti vlastitu reputaciju i buduće izgleda, već ćeš probuditi nade i očekivanja u umovima onih prema kojima pokazuješ sklonost, i oni će biti kao omađijani bolesnim sentimentalizmom i pokvariti svoj studentski život. I ti i oni ste u školi u cilju sticanja obrazovanja koje će vas osposobiti u intelektu i karakteru za veću korisnost u ovom životu i za budući besmrtni život. Ne čini grešku u prihvatanju pažnji ili davanjem povoda ma kojem mladiću. Gospod je pokazao da ima zadatak za tebe. Neka tvoj motiv bude da odgovoriš umu i volji Božjoj, a ne da slijediš vlastitu sklonost i vežeš svoju buduću sudbinu užadima kao čeličnim okovima. – Lt 23, 1893.

Pogrešna privrženost može oštetiti mentalne moći (savjet jednoj osamnaestogodišnjakinji). – Ti nemaš prava na privrženost nijednom mladiću bez punog odobrenja svog oca ili majke. Ti si samo dijete i izražavanje naklonosti prema nekom mladiću bez potpunog znanja ili odobrenja tvog oca znači nepoštovanje prema njemu. Tvoja privrženost tom mladiću oduzima ti mir i zdrav san. To ispunjava tvoj um glupim maštarijama i sentimentalizmom. To te usporava u studijama nanosi ozbiljno zlo tvojim fizičkim i mentalnim moćima. Kad ti se oponira, postaješ razdražljiva i malodušna. – Lt 9, 1904.

Školska regulativa. – Pravila ovog koledža (Gradski koledž u sjevernoj Kaliforniji) strogo zabranjuju druženje mladića i djevojaka dok su u školi. Jedino kad se ta pravila privremeno suspenduju, kao što je ponekad slučaj, je kad se džentlenu dopusti da prati dame na i sa javnih skupova.

Naš koledž u Batl Kriku ima sličnu regulativu, premda ne tako strogu. Takva pravila potrebna su da zaštite mlade od preranog udvaranja i nerazumnog braka. Roditelji mlade šalju u školu da steknu obrazovanje, ne da flertuju sa suprotnim polom. Dobro društva, kao i najveći interes učenika, zahtijevaju da ne pokušavaju odabirati životnog partnera dok im je vlastiti karakter još nerazvijen, rasuđivanje nezrelo, i dok su istovremeno lišeni roditeljske brige i vođstva. – ST, Mar 2, 1882. (FE 62)

Faktori uzrasta, uslova i umnog potencijala. – U svim našim postupcima sa učenicima, moraju se voditi računa o uzrastu i karakteru. Mi ne možemo jednako tretirati mlađe i starije. Postoje okolnosti pod kojima se dobrostojećim muškarcima i ženama zdravog iskustva mogu darovati neke privilegije koje nijesu date mlađim učenicima. Uzrast, uslovi i razboritost moraju se uzeti u obzir. Mi moramo biti veoma obazrivi u svim svojim postupcima. Ali ne smijemo smanjivati svoju čvrstinu i budnost u radu sa učenicima svih uzrasta ili svoju striktnost u zabranjivanju štetnog i nerazumnog druženja mladih i nezrelih učenika. – CT 101 (1913)

Opasnosti od opčinjenosti. – Neki od onih što pohađaju koledž ne koriste valjano svoje vrijeme. Puni mladalačke svježine oni odbacuju ograničenja koja su im nametnuta. Naročito se bune protiv pravila koja ne dopuštaju džentlenu da poklanja pažnju mladim damama. Potpuno je poznato zlo takvog kursa u ovom izopačenom vijeku.

Na koledžu gdje se druži puno omladine, oponašanje svjetskih običaja u ovom pogledu skrenulo bi misli u kanal koji bi ih omeo u njihovoj potrazi za znanjem i zanimanju za vjerske stvari. Opčinjenost mladića i djevojaka u tom međusobnom pokazivanju naklonosti za vrijeme školovanja pokazuje nedostatak zdravog rasuđivanja. Kao u tvom slučaju, slijepi nagon kontroliše razum i rasuđivanje. Pod ovom očaravajućom obmanom značajna odgovornost koju osjeća svaki iskreni hrišćanin biva odbačena, duhovnost umire, a sud i vječnost gube svoje strašni značaj. – 5T 110 (1882)

Kad ljudske ljubavi dođu prve. – Kod mnogih, ljubav prema ljudskom pomračuje ljubav prema božanskom. Oni čine prvi korak u otpadništvu usuđujući se da ne poštuju Gospodnju izričitu zapovijest; i potpuno otpadništvo najčešći je rezultat. Uvijek se pokazivalo opasnim za ljude sprovođenje njihove vlastite volje u suprotnosti sa Božjim zahtjevima. Ipak ljudima je teško naučiti pouku da Bog misli ono što govori. Po pravilu, oni koji biraju za svoje prijatelje i društvo osobe koje odbacuju Hrista i gaze Božji zakon, na kraju postaju istog uma i duha. – ST, May 19, 1881. (SD 165)

Miješani brakovi. – Ako si, brate moj, omamljen da ujediniš svoje životne interese sa mladom, neiskusnom djevojkom kojoj zaista nedostaje vaspitanja u opštim, praktičnim, svakodnevnim životnim dužnostima, činiš grešku; ali ovi nedostaci su neznatni u poređenju sa neupućenošću u pogledu njene dužnosti prema Bogu. Ona nije bila lišena svjetlosti, imala je vjerska preimućstva, a ipak nije osjećala svoju bijednu grešnost bez Hrista. Ako se, u svojoj zaludenosti, ponovo okreneš od molitvenog sastanka – gdje se Bog sastaje sa svojim narodom – da bi uživao u društvu osobe koja nema ljubavi prema Bogu i koja ne vidi nikakve privlačnosti u vjerskom životu, kako možeš očekivati da Bog blagoslovi takvu zajednicu? – 3T 44 (1872)

Brakovi hrišćana sa nevjernicima. – U hrišćanskom svijetu postoji začuđujuća, alarmantna ravnodušnost prema učenjima Božje Riječi u odnosu na brak hrišćana sa nevjernicima. Mnogi koji ispovijedaju da ljube i boje se Boga izabiraju da slijede nagon vlastitog uma radije negoli da prime savjet od Beskonačne Mudrosti. Po pitanju koje se suštinski tiče sreće i blagostanja obje strane na ovom i onom svijetu, razum, sud i strah Božji se stavljaju po strani, a slijepom nagonu i tvrdoglavoj riješenosti dopušta kontrola.

305 Muškarci i žene koji su inače osjetljivi i savjesni zatvaraju uši za savjet; oni su gluvi na pozive i preklinjanja prijatelja i rođaka i slugu Božjih. Izraz opomene ili upozorenja smatra se drskim miješanjem, a prijatelj koji je dovoljno vjeran da uputi opomenu tretira se kao neprijatelj. Sve ovo je onako kako bi Sotona htio. On plete svoje čari oko duše, i to postaje opčinjavajuće, zaludujuće. Razum pušta vođice samokontrole da padnu na vrat bluda; neposvećena strast gospodari, sve dok se žrtva prekasno ne probudi u životu bijede i ropstva. Ovo nije slika iz mašte već izlaganje činjenica. Božje odobrenje ne daje se zajednicama koje je On izričito zabranio. – 5T 365, 366 (1885)

Definicja nevjernika. – Čak iako bi objekat tvog izbora bio u svakom drugom pogledu vrijedan (što on nije), ipak on nije prihvatio istinu za ovo vrijeme; on je nevjernik, i Nebo ti zabranjuje da se ujediniš s njim. Ti ne možeš bez opasnosti po svoju dušu omalovažavati ovu božansku zabranu. – 5T 364 (1885)

Zabranjeno tle nesvetih fantazija (savjet jednom propovjedniku). – Predstavljani ste mi kao biće u velikoj opasnosti. Sotona vas progona i povremeno vam došaptava ugodne bajke i pokazuje vam očaravajuće slike one koju vam prikazuje kao pogodnijeg druga za vas od žene vaše mladosti, majke vaše djece.

Sotona potajno, neumorno radi da izazove vaš pad kroz svoja naročita iskušenja. On je odlučio da postane vaš učitelj, i sada vam je potrebno da se postavite tamo gdje možete dobiti snagu da ga odbijete. On se nada da vas odvede u lavirint spiritizma. Nada se da će vas odvratiti od vaše privrženosti supruzi i usmjeriti je na drugu ženu. On želi da dopustite svom umu da se bavi tom ženom dok kroz nesvetu ljubav ne postane vaš bog.

306 Neprijatelj duša mnogo postiže kad može navesti maštu jednog Jehovinog izabranog stražara da se bavi mogućnostima druženja, na svijetu koji dolazi, sa nekom ženom koju voli, i tamo podiže porodicu. Nijesu nam potrebne te ugodne slike. Svi takvi pogledi potiču iz uma kušača....

Pokazano mi je da duhovne bajke zarobljavaju mnoge. Njihovi umovi su čulni, i ukoliko ne dođe do promjene, to će im donijeti propast. Rekla bih svima koji se prepuštaju tim nesvetim fantazijama: stanite, stanite, Hrista radi, tu gdje jeste. Vi ste na zabranjenom tlu. Pokajte se, preklinjem vas, i obratite se. – Lt 231, 1903. (MM 100, 101)

Slobodna ljubav. – Vidjela sam posledice ovih nastranih [spiritističkih i panteističkih] pogleda o Bogu, u otpadništvu, spiritizmu i slobodnoj ljubavi. Tendencija ovih učenja ka slobodnoj ljubavi bila je tako maskirana da je ispočetka bilo teško razjasniti njen stvarni karakter. Sve dok mi Gospod nije pokazao, nijesam znaka kako da je nazovem, ali upućena sam da to nazovem nesvetom spiritističkom ljubavi. – 8T 292 (1904)

Ljubav nije sentimentalizam. – Ljubav i saosjećanje koje bi Isus htio da poklanjamo drugima nema ukus sentimentalizma, što je zamka duši; ljubav koja je nebeskog porijekla je ona koju je Isus predočio pravilom i primjerom. Ali umjesto da pokazivanja ove ljubavi, kako često smo otuđeni i udaljeni jedni od drugih.... Posledica je otuđenje od Boga, zakržljalo iskustvo, bolest hrišćanskog rasta. – YI, Oct 20, 1892. (SD 147)

307 **Falsifikat identifikovan.** – Apostol Pavle opominje: «Ljubav da ne bude lažna. Mrzeći na zlo držite se dobra. Bratskom ljubavi budite jedan u drugome ljubazni. Čašću jedan drugoga

većeg činite» (Rimljanima 12:9, 10). Pavle bi htio da pravimo razliku između čiste, nesebične ljubavi koju podstiče duh Hristov, i besmislenog, varljivog pretvaranja kojim svijet obiluje.

Ovaj niski falsifikat zaveo je mnoge duše. On je pomračio razliku između ispravnog i pogrešnog, kroz slaganje sa prestupnikom umjesto vjernog ukazivanja na njegove zablude. Takav kurs nikad ne potiče iz pravog prijateljstva. Duh kojim se to podstiče nastava samo u čulnom srcu. Dok je hrišćanin ljubazan, sažaljiv, i dok oprašta, on neće osjećati usklađenost sa grijehom. On će mrzjeti na zlo i vezati se za ono što je dobro, žrtvujući društvo ili prijateljstvo sa bezbožnima. Duh Hristov će nas voditi da mrzimo grijeh, dok ćemo biti voljni podnijeti svaku žrtvu da spasemo grešnika. – 5T 171 (1882)

Biranje životnog saputnika. – Neka mlada žena prihvati kao životnog druga samo onoga ko posjeduje čiste, muške crte karaktera, onoga ko je marljiv, pun nade i pošten, onoga ko ljubi i boji se Boga. Neka mladi muškarac traži onu koja će stajati pored njega koja je sposobna da ponese svoj dio životnih bremena, onu čiji će ga uticaj oplemeniti i profiniti i koja će ga usrećiti u svojoj ljubavi. – MH 359 (1905)

33. OPASNOSTI S KOJIMA SE MLADI SUOČAVAJU

Navike određuju sudbinu. – U djetinjstvu i mladosti karakter je najprijemčiviji. Tada treba steći moć samokontrole. Pored ognjišta i u krilu porodice vrše se uticaj čije posljedice su trajne kao vječnost. Više od ma kojeg prirodnog dara, navike utvrđene u ranim godinama odlučuju da li će čovjek pobijediti ili biti nadvladan u bici života. Mladost je vrijeme sjetve. Ona određuje karakter žetve za ovaj život i onaj koji dolazi. – DA 101 (1898)

308

Samodisciplina nasuprot samopopustljivosti. – Svijet je predat samopopustljivosti. Zablude i laži prevladavaju. Sotonine zamke za uništavanje duša se umnožavaju. Svi koji bi htjeli savršenu svetost u strahu Božjem moraju učiti pouke umjerenosti i samokontrole. Prohtjevi i strasti moraju se podrediti višim snagama uma. Ova samodisciplina je bitna za mentalnu snagu i duhovni uvid što će nas osposobiti da razumijemo i tvorimo svete istine Božje Riječi. Iz ovog razloga umjerenost nalazi svoje mjesto u djelu pripreme za Hristov drugi dolazak. – DA 101 (1898)

309

'Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrđujte se'. – Mladi ljudi treba da imaju široke zamisli, razumne planove, kako bi najbolje mogli iskoristiti svoje prilike, steći nadahnuće i hrabrost koje su imali apostoli. Jovan kaže: «Pišem vam, mladići, zato što ste jaki, i riječ Božja nastava u vama, i nadvladaste zloga» (1 Jovanova 2:14). Uzvišen standard predočen je mladima, i Bog ih poziva da pristupe istinskoj službi za Njega. Mladi iskrena srca koji uživaju u podučavanju u Hristovoj školi mogu izvršiti veliko djelo za Gospoda ako samo poklone pažnju Vojvodinoj zapovijesti koja odjekuje do granica našeg vremena: «Muški se držite, budite jaki» (1 Korinćanima 16:13). – RH, June 16, 1891. (MYP 24)

Opasnost od zanemarivanja obuke i posebne pripreme. – Mladi ljudi koji žele stupiti u službu kao propovjednici, kolporter, ili kanvaseri, prvo treba da prime prigodan stepen

mentalne obuke, kao i posebnu pripremu za svoj poziv. Oni koji su neobrazovani, neuvježbani i neprofinjeni nijesu pripravnici da stupe u polje na kojem moćni uticaj talenata i obrazovanja ratuju protiv istina Božje Riječi; niti mogu uspješno dočekati nepoznate oblike zablude, religiozno i filozofski kombinovane, koje se izlažu i koje zahtijevaju poznavanje kako naučne tako i istine Svetog Pisma. – DA 101 (1898)

Briljantnost nije garancija uspjeha. – Nije tačno da briljantni mladi ljudi uvijek postižu najveći uspjeh. Koliko puta su talentovani i obrazovani ljudi bili postavljeni na povjerljiva mjesta i pokazali se neuspješnim. Njihov sjaj imao je izgled zlata, ali kad je okušan, pokazalo se da je to samo bižuterija i šljaka. Oni su upropastili svoj rad kroz nevjerstvo.

310 Oni nijesu bili marljivi i istrajni i nijesu išli do kraja u svom poslu. Oni nijesu bili voljni otpočeti sa dna stepenica, i strpljivim mukotrpnim radom penjati se skalju po skalju dok ne dosegnu do vrha. Oni su hodili po iskrama koje su sami raspirili. Nijesu zavisili od mudrosti koju samo Bog može dati. Njihov neuspjeh nije bio u tome što nijesu imali priliku, već zato što nijesu bili razboriti. Oni nijesu osjećali da su im njihova obrazovna preimućstva bila vrijedna, i stoga nije bilo napretka kao što su mogli napredovati u poznavanju religije i nauke. Njihov um i karakter nije bio uravnotežen uzvišenim načelima pravde. – RH, Dec 8, 1891. (FE 193)

Neznanje nije vrlina. – Naućili ste da je bilo od najveće važnosti steći naućno obrazovanje. Nema vrline u neznanju, i znanje neće neminovno usporiti hrišćanski rast, ali ako ga tražite iz načela, imajući pred sobom pravi cilj i osjećajući obavezu prema Bogu da iskoristite svoje sposobnosti u činjenju dobra drugima i promovisanju Njegove slave, znanje će vam pomoći da postignete taj cilj; ono će vam pomoći u ispoljavanju sila koje vam je Bog dao da ih upotrijebite u Njegovoj službi. – 3T 223 (1872)

Biranje strane nevjerstva. – Rijeć Božja će suditi svakom od nas u poslednji veliki dan. Mladi ljudi razgovaraju o naući i grade se mudri nad onim što je napisano; oni nastoje objasniti puteve i djela Božja kako bi udovoljili svom ogranićenom razumijevanju, ali sve to je bijedan promašaj.

311 Prava nauka i nadahnuće u savršenom su skladu. Lažna nauka je nešto nezavisno od Boga. To je uobraženo neznanje. Ova varljiva sila zarobila je umove mnogih, i oni su rađe izabrali tamu nego svjetlost. Oni su zauzeli položaj na strani nevjerstva, kao da je vrlina i znak velikog uma sumnjati, dok je stvarno obilježje uma preslabost i ogranićenost da se shvati Bog u Njegovim stvorenim djelima. Oni ne bi mogli dokućiti tajanstvenost Njegovog proviđenja ni kad proućavali svom svojom silom ćitavoga života. I zato što se djela Božja ne mogu objasniti ogranićenim umovima, Sotona unosi svoje krivotvorine koje im nameće i zapliće ih u mreže od nevjerstva. Kad bi ove sumnjalice stupile u blizak odnos sa Bogom, On bi pojasnio svoje namjere njihovom razumijevanju. – 4T 584, 585 (1881)

Razorna moć sumnje. – Za sumnju ili skepticizam nema opravdanja. Bog je dao dovoljno materijala da utvrdi vjeru svih ljudi ako se hoće odlučiti iz težine dokaza. Ali ako čekaju dok se ne ukloni svaka vidljiva primjedba ispred njihove vjere, nikad se neće nastaniti, ukorijeniti i utemeljiti u istini. Bog nikad neće ukloniti sve vidljive poteškoće sa naše staze. Oni koji žele da sumnjaju naći će priliku; oni koji žele vjerovati naći će obilje dokaza na kojima zasnivaju svoju vjeru.

Stav nekih ljudi je neobjašnjiv, čak i njima samima. Oni plutaju bez sidra, lutajući u magli i neizvjesnosti. Sotona ubrzo preuzima kormilo i vodi njihov nepouzdan brod kuda god želi. Oni bivaju podređeni njegovoj volji. Da ovi umovi nijesu slušali Sotonu, oni ne bili obmanuti njegovim lažima; da su se stavili na Božju stranu ne bi bili zbunjeni i smeteni. – 4T 583, 584 (1881)

Propust u sticanju znanja za praktičnu upotrebu. – Ali, mladići, ako svagda stižete puno znanja a ipak propuštate da ga praktično primijenite, promašili ste svoj cilj. Ako u sticanju obrazovanja postanete tako obuzeti svojim studijama da zanemarite molitvu i vjerske privilegije i budete ravnodušni prema blagostanju svojih duša, ako prestanete učiti u Hristovoj školi, vi prodajete svoj trud u besćenje. Cilj radi kojeg stižete obrazovanje ne za trenutak ne treba gubiti iz vida. Ono bi trebalo tako razviti i usmjeriti vaše sposobnosti kako bi bili na što veću korist i blagoslov drugima do krajnjih granica vaše sposobnosti.

312

Ako kroz sticanje znanja povećavate svoju ljubav prema sebi i težite da se izuzmete od nošenja odgovornosti, bolji ste bez obrazovanja. Ako volite i idolizirate knjige, i dopuštate im da se ispriječe između vas i vaših dužnosti, tako da osjećate nevoljnost da ostavite svoje studije i svoje čitanje činite najbitnijim poslom koji neko mora uraditi, trebali bi obuzdati svoju želju za proučavanjem i kultivirati ljubav prema činjenju onoga za šta se sada ne zanimате. Onaj ko je vjeran u onom što je najmanje takođe će biti u velikom. – 3T 223, 224 (1872)

Zla fizičke neaktivnosti i pretjerane mentalne aktivnosti. – Čitavo tijelo osmišljeno je za akciju; i ukoliko se fizičke moći ne održavaju zdravim aktivnom vježbom, mentalne moći se ne mogu dugo koristiti do svog najvećeg potencijala. Fizička neaktivnost koja izgleda skoro neizbježna u učionici – zajedno sa drugim nezdravim uslovima - čini je mučnim mjestom za djecu, posebno za one slabijeg sklopa.... Nije čudo što se u učionici često polaže temelj doživotne bolesti. Mozak, najosjetljiviji od svih organa, iz kojeg se crpi nervna energija cijelog sistema, trpi najveću štetu. Preforsiran preranom ili prekomjernom aktivnošću, i pod nezdravim uslovima, on je oslabljen, a zle posledice često su trajne. – Ed 207, 208 (1903)

Izbjegavanje bremena i napornog rada (iskustvo dva mladića). – Ovi mladići imaju dužnosti u domu koje oni previđaju. Oni nijesu naučili da preuzimaju svoje dužnosti i nose kućne odgovornosti za koje su obavezni. Oni imaju vjernu, vrijednu majku, koja je ponijela mnoga bremena koja njena djeca nijesu smjela dopustiti da nosi. U tome su oni propustili da ukažu poštovanje prema svojoj majci. Oni nijesu dijelili bremena svoga oca kao što im je bila dužnost, i zanemarili su da mu ukažu dužno poštovanje. Oni rađe slijede skonost od dužnosti.

313

Oni su slijedili sebičan kurs u svojim životima, izbjegavajući bremena i naporan rad, i propustili da steknu vrijedno iskustvo kojega se ne bi smjeli lišiti ako žele da uspiju u životu. Oni nijesu osjećali važnost vjernosti u malom, niti su se osjećali obaveznim prema svojim roditeljima da budu tačni, cjeloviti i vjerni u skromnim, malim životnim dužnostima koja izravno leže na njihovom putu. Oni nipodaštavaju opšte grane znanja, tako neophodne za praktični život. – 3T 221, 222 (1872)

Rekreacija nasuprot zabavi. – Postoji razlika između rekreacije i zabave. Rekreacija, kad je vjerna svom imenu, teži jačanju i izgradnji. Pozivajući nas da se odvojimo od svojih svakodnevnih briga i preokupacija, ona podrazumijeva osvježenje za um i tijelo, i tako nas osposob-

ljava da se vratimo ozbiljnim životnim zadacima sa novom svježinom. S druge strane, zabava traži zadovoljstvo i često prelazi u neumjerenost; ona crpi energiju koja je potrebna za koristan rad i tako stvara prepreke stvarnom životnom uspjehu. – Ed 207 (1903)

Besmislena veselost. – Naša rekreacija ne treba biti besmislena radost, uzimajući oblik gluposti. Moramo je sprovesti na takav način koji će donijeti korist i uzdići one s kojima se družimo, osposobiti i nas i njih da se uspješnije suočimo sa dužnostima koje nam se kao hrišćanima nameću. – HR, July, 1871. (AH 493)

314

Pomodarski savremeni ples. – Davidovo igranje u smjernoj radosti pred Bogom navodili su ljubitelji zadovoljstva u opravdavanju pomodarskog savremenog plesa; ali za takav argument nema osnove. U naše vrijeme, plesanje je udruženo sa bezumljem i noćnim pijankama. Zdravlje i moralnost žrtvuju se zadovoljstvu. Ali za posjetioce plesnih sala, Bog nije predmet razmišljanja i poštovanja; molitva ili pjesma hvale ne nalaze mjesta na njihovim skupovima.

Ovaj test treba da je odlučujući. Zabave koje imaju tendenciju slabljenja ljubavi prema svetim stvarima i umanjuju našu radost u službi Bogu nijesu za hrišćane. Muzika i igra u radosnoj hvali Bogu prilikom prenošenja kovčega [zavjeta] nemaju ni najmanje sličnosti sa raskalašnošću savremenog plesa. Prvo je bilo težnja da se prizove sjećanje na Boga, i uveliča Njegovo sveto ime. Drugo je izum Sotone da navede čovjeka da zaboravi Boga i obesčasti ga. – PP 707 (1890)

Traženje zadovoljstva u zabavama i ugađanju sebi. – Neprijatelj na mnogo načina nastoji da nam odvрати umove od proučavanja Riječi. On mnoge navodi da traže satisfakciju u zabavama i zadovoljstvima koja izgledaju privlačna čulnom umu. Ali iskrena Božja djeca ne traže svoju sreću na ovome svijetu; oni teže trajnoj radosti doma u vječnom gradu gdje Hristos boravi, i gdje će iskupljeni primiti nagradu za poslušnost Božjim zahtjevima. Oni ne žele prolazna, jeftina zadovoljstva ovoga života, već trajno blaženstvo neba. – MS 51, 1912. (HC 284)

315

Glupe misli i besmisleni razgovor. – Zašto ne držite svoje umove usmjerene na neistraženom Hristovom bogatstvu kako bi drugima mogli predstaviti dragulje istine?... Nemoguće je ovo činiti dok se prepuštamo lakomislenom, nemirnom duhu, neprekidno tražeći nešto što će nas zabaviti i izazvati glupi smijeh.... Mi treba da sačuvamo svoj um od ovakvih stvari, kad imamo neistraživa blaga za sebe. Biće nam potrebna čitava vječnost da shvatimo bogatstva slave Božje i Isusa Hrista.

Ali umovi koji su zaokupljeni lakomislenim čitanjem, uzbudljivim pričama, ili potragom za zabavom nenastavaju u Hristu i ne mogu se radovati punini Njegove ljubavi. Um koji nalazi zadovoljstvo u glupim mislima i besmislenom razgovoru lišen je radosti u Hristu kao što su bila Gelvujska brda rose ili kiše. – RH, Mar 15, 1892.

Vrtlog uzbuđenja. – Današnji gradovi brzo postaju kao Sodom i Gomor. Praznika su brojni; vrtlog uzbuđenja i zadovoljstva odvlači hiljade od mirnih životnih dužnosti. Uzbudljivi sportovi – odlasci u pozorište, konjske trke, kocka, konzumiranje alkohola i bančenje – podstiču svaku strast na aktivnost.

Mladi su zbrisani popularnom strujom. Oni koji se uče da vole zabavu radi vlastitog zadovoljstva otvaraju vrata bujici iskušenja. Oni se predaju društvenim tokovima i besmisle-

noj radosti. Oni idu iz jedne raskalašnosti u drugu, dok ne izgube i želju i sposobnost za koristan život. Njihove vjerske aspiracije se hlade; njihov duhivni život pomračuje. Sve plemenitije sposobnosti duše, sve što spaja čovjeka sa duhovnim svijetom, postaje uniženo. – 9T 89, 90 (1909)

Igranke zadovoljstva. – Mnogi dopuštaju mladima da posjećuju zabave zadovoljstva, misleći da je zabava bitna za zdravlje i sreću; ali kakve su samo opasnosti na tom putu! Što se više udovoljava želji za zadovoljstvom, ona se više kultivira i postaje jača. Takvo životno iskustvo u velikoj mjeri sastavljeno od samozadovoljavanja kroz zabavu. Bog nam je zapovijedio da se čuvamo. «Neka se onaj koji misli da stoji čuva da ne padne» (1 Korinćanima 10:12). – CT 347 (1913)

Opasnost od lakomislenosti. – Samo jedan uzor je dat mladima, ali kakvi su njihovi životi u poređenju sa Hristovim? Osjećam uzbuđenost kao svjedok sveprisutne lakomislenosti mladih ljudi i žena koji ispovijedaju vjeru u istinu. Bog izgleda nije u njihovim mislima. Njihovi umovi ispunjeni su glupošću. Njihovi razgovori su samo prazan, zaludan govor. Oni nemaju izoštrjen sluh za muziku, i Sotona zna kako da uzbudi i privuče, osvoji i šarmira um tako da Hristos nije poželjan. Potrebna je duhovna čežnja duše za božanskim znanjem, za rastom u milosti. – 1T 496, 497 (1867)

316

Popustljivost lišava mozak njegove sile. – Isti Svjedok koji je zabiježio Valtazarevo skrnavljenje prisutan je sa nama gdje god da pođemo. Mladići, djevojke, možda ne shvatate da vas Bog posmatra; možda se osjećate slobodnim u ispoljavanju nagona tjelesnog srca, da se možete odavati lakomislenosti i glupostima, ali za sve to moraćete položiti račun. Kao što vidite, požnjećete plodove, i ako gradite kuću bez temelja, lišavajući mozak hrane i nerve njihove moći kroz raskalašnost i odavanje prohtjevima i strastima, moraćete položiti račun Onome koji govori: «Znam tvoja djela». – RH, Mar 29, 1892.

Svakojaka zadovoljstva čine da um zakržlja. – Kao što ubrzano jedenje ovozemaljske hrane škodljivo fizičkom zdravlju, tako je pohlepno gutanje svega što ima izgled zadovoljstva štetno za um, navodeći ga odbija duhovnu hranu koja mu se nudi. Um se vaspitava da žudi za zadovoljstvom kao što pijanica žudi za alkoholom. Čini se nemogućim odbiti iskušenje. Trezveno razmišljanje je neprijatno zato što potreba nije zadovoljena. Nema ničeg ugodnog u zamisli o čitanju i proučavanju riječi vječnoga života. – Lt 117, 1901.

Opasne zabave. – Svaka zabava koja ih onesposobljava za tajnu molitvu, za posvećenje na molitvenom oltaru, ili za učestvovanje na molitvenim sastancima nije sigurna, već opasna. – 3T 223 (1872)

317

Udovoljavanje apetitu škodi zdravlju tijela i duše. – Promišljaš li, mladi čovječe, da u izboru svojih načela akcije i podređivanju svoga uma uticajima, oblikuješ svoj karakter za vječnost? Ne možeš ništa sakriti od Boga. Ti možeš upražnjavati zle navike u tajnosti, ali to nije skriveno od Boga i anđela. Oni gledaju te stvari i moraćeš se opet sresti sa njima. Bog nije zadovoljan tobom; morao bi biti daleko ispred u duhovnom znanju u odnosu gdje si sada.

Sa svim privilegijama i prilikama koje ti je Bog dao, ti nemaš odgovarajuća djela. Ti si obavezan prema drugima, a dužnost koja se nepotpuno shvata biće nepotpuno obavljena. Biće grešaka i zabluda koje ne samo što će štetiti tebi samome, već pomoći u učvršćivanju rđavih

navika kod drugih. Ti imaš navike apetita kojima popuštaš na štetu kako tijela tako i duše. Tvoje navike su bile neumjerene, prema navikama i običajima svijeta, a tvoje zdravlje oštećeno kroz odavanje prohtjevima. Mozak se pomračio, i ti više nikad nećeš imati čistotu misli dok svoje navike i praksu ne uskadiš sa Božjim zakonima u prirodi. – Lt 36, 1887.

Izbjegavati iskušenja. – Izbjegavajte srljanje u iskušenje. Kad vas okruže iskušenja, i ne možete kontrolisati okolnosti kojima ste izloženi, tada se možete pozvati na Božje obećanje i sa povjerenjem i svjesnom silom uzviknuti: «Sve mogu u Hristu koji mi moć daje» (Filibljanima 4:13). Za sve vas postoji snaga u Bogu. Ali nikad nećete osjetiti potrebu za tom snagom koja je jedino može da vas sačuva ukoliko ne osjećate svoju slabost i grešnost.

318 Isus, vaš dragi Spasitelj, sada vas poziva da odlučno zauzmete svoj položaj na platformi vječne istine. Ako stradate sa Njim, On će vas krunisati slavom u svom vječnom carstvu. Ako ste voljni žrtvovati sve Njega radi, tada će vam On biti Spasitelj. Ali ako odaberete vlastiti put, hodićete u tami dok ne bude prekasno da se osigura vječna nagrada. – 3T 45, 46 (1872)

Gajiti istinsko častoljublje. – Ljubite pravdu jer je to pravo, i analizirajte svoja osjećanja, svoje utiske u svjetlosti Božje Riječi. Pogrešno usmjerena ambicija odvešće vas u žalost isto tako sigurno kao da joj se predate. Pokušavam da nađem prikladne riječi i izraze koji odgovaraju ovom predmetu, i dok moje pero oklijeva za trenutak, došle su mi na um odgovarajuće riječi. Željela bih da me shvatite.

Gajite ambiciju koja će donijeti slavu Bogu jer nju posvećuje Sveti Duh. Neka se sveto ulje, koje dolazi sa dvije maslinove grane, zapali svetim sjajem na oltaru vaše duše. Djelo ovih maslinovih grana predstavlja najbogatiji dar Svetog Duha. – Lt 123, 1904.

34. SAVJEST

319 **Uzdići savjest do njenog do mjesta od autoriteta koje joj pripada po pravu.** – Bog je ljudima dao više od pukog životinjskog života. «Jer Bogu tako omilje svijet da je i Sina svoga jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni». On očekuje da oni za koje je podnio tako veliku žrtvu pokažu kako cijene Njegovu ljubav slijedeći primjer koji je Hristos ostavio, živeći životom koji je u skladu sa Njegovom voljom. On očekuje da odgovore na ljubav koju je ispoljio prema njima odričući se sebe za dobro drugih. On očekuje da upotrijebe svoje tjelesne i umne moći Njemu u službi. On im je dao ljubav i očekuje da ovaj dragocjeni dar iskoriste Njemu na slavu. On im je dao savjest, i On zabranjuje da se ovaj dar na neki način zloupotrijebi; nasuprot, treba ga uzdići do mjesta autoriteta koje mu je On namijenio. – SW, Mar 1, 1904.

320 **Kontrolisati savjest i kultivisati ljubaznu narav.** – Svi mi trebamo kultivisati ljubaznu narav i potčiniti se kontroli savjesti. Duh istine čine muškarce i žene boljim koji ga prime u svoje srce. On djeluje kao kvasac dok cijelo biće ne dođe u sklad sa načelima istine. On otvara srce koje je bilo zaleđeno pohlepom; on otvara ruku koja je uvijek bila zatvorena prema ljudskim patnjama; a privlačnost i ljubaznost se zapažaju kao njegovi rodovi. – 4T 59 (1876)

Čista savjest divna tečevina. – Čista savjest pred Bogom i ljudima divna je tečevina. – MS 126, 1897. (HC 143)

Odbacivanje savjesti je strašna opasnost. – Dan po dan muškarci i žene odlučuju svoju vječnu sudbinu. Pokazao mi je da su mnogi u velikoj opasnosti. Dok čovjek može učiniti ili kazati nešto da bi postigao svoj cilj, ništa ga osim sile Božje ne može spasti. Potreban je preobražaj njegovog karaktera da bi bio čiste savjesti pred Bogom i pred ljudima. Svoje ja mora umrijeti, a Hristos zauzeti hram duše. Kad, odbacivanjem svjetlosti koju je Bog dao, ljudi zloupotrebljavaju i gaze savjest, oni su u strašnoj opasnosti. Njihovo buduće vječno blagostanje dovodi se u opasnost. – Lt 162, 1903.

Sotona pokušava da otupi savjest. – Sotona koristi svoj uticaj da otupi glas Božji i glas savjesti, i svijet postupa kao da je pod njegovom kontrolom. Ljudi su ga odabrali za svog vođu. Oni stoje pod njegovom zastavom. Oni neće da dođu Hristu da bi imali život. Zaslijepljeni planovima za zadovoljstvom i zabavom, oni se bore za ono što je pogibeljno. – MS 161, 1897.

Jedan pogrešan korak mijenja život. – Uklanjanje jedne barijere iz savjesti, propust da se uradi upravo ono što je Gospod naznačio, jedan korak na stazi pogrešnog načela, često dovodi do cjelovite promjene života i djelovanja.... Mi smo sigurni samo u slijedeću putu kojim nas Hristos vodi. Staza će biti jasnija, sve svjetlija i svjetlija, dok ne svane dan. – Lt 71, 1898.

Kad se guši savjest slabi. – Čovjek koji se nakon što čuje istinu odvrati od nje zato što bi njeno prihvatanje usporilo njegov uspjeh u poslovanju, odvraća se od Boga i svjetlosti. On prodaje svoju dušu na jeftinoj pijaci. Njegova savjest uvijek će biti nepouzdana. On se nagodio sa Sotonom, izvršivši nasilje nad svojom savješću, koja bi da se čuvala čistom i poštenom, bila od veće vrijednosti nego čitav svijet. Onaj ko odbija svjetlost kuša plod neposlušnosti, kao Adam i Eva u Edemu. – MS 27, 1900.

Gubitak intergriteta savjesti parališe životnu energiju. – Kad izgubite svoju neporočnost, duša vam postaje bojno polje za Sotonu; imate dovoljno sumnji i strahova koji parališu životnu energiju i donose obeshrabrenje. Kad se izgubila Božja naklonost, znate da su neki od vas pokušale da popune tu prazninu i nastojali nadomjestiti izgubljeno osvjedočenje Svetog Duha da ste dijete Božje u svjetskom uzbuđenju, u svjetovnom društvu. – Lt 14, 1885.

Oskvrnjena savjest postaje tiranin. – Oskvrnjena savjest postaje tiranin nad savješću drugih. – Lt 88, 1896.

Sotona kontroliše savjest otupljenu alkoholom. – Pijanica prodaje svoj razum za čašu otrova. Sotona kontroliše njegov razum, naklonosti, savjest. Takav čovjek razara hram Božji. Pijenje čaja pomaže da se obavi to isto djelo. Ipak koliko je onih koji postavljaju ta razarajuća sredstva na svoje stolove, gušeći time božanske attribute. – MS 130, 1899. (Te 79, 80)

Ishrana utiče na savjest. – Teška i nadražujuća hrana uzrujava krv, uzbuđuje nervni sistem, i često otupljuje moralna opažanja tako da su razum i savjest preopterećeni čulnim porivima. – CTBH 134, 1890. (CD 243)

Zdravlje i savjest. – Zdravlje je neprocjenjivo blago, i nešto što je tješnje povezano sa savješću i religijom nego što mnogi shvataju. Ono ima velik uticaj na čovjekovu sposobnost.

Svaki propovjednik treba gajiti osjećaj, ako želi da bude vjeran čuvar svoga stada, da mora sačuvati sve svojih moći u stanju za najbolju moguću službu. – GW 175, 1893. (CH 566)

Savjest djelotvorno sredstvo u obnovi zdravlja. – Ako ste opterećeni i umorni, nema potrebe da se povijate kao lišće na sasušenoj grani. Veselost i čista savjest bolji su od lijekova, i biće djelotvorno sredstvo u obnovi vašeg zdravlja. – HR, June, 1871. (ML 177)

Moguće je savjesno biti u krivu. – Mnogi podržavaju zamisao da čovjek može činiti sve u šta savjesno vjeruje da je pravo. Ali pitanje je: ima li čovjek dobro dobro obučenu, valjanu savjest, ili je sklon vlastitom neobjektivnom mišljenju? Savjest nije data da zauzme mjesto «ovako govori Gospod». Sve savjesti nijesu usklađene i nijesu sve jednako nadahnute. Kod nekih savjest je mrtva, spržena kao vrelin gvožđem. Ljudi mogu biti savjesno u krivu i savjesno u pravu. Pavle nije vjerovao u Isusa iz Nazareta, i gonio je hrišćane iz grada u grad, iskreno vjerujući da čini službu Bogu. – Lt 4, 1889.

Ljudska zapažanja nestabilan vodič. – «Svijeća je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve će tvoje tijelo svijetlo biti. Ali ako oko tvoje kvarno bude, sve će tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u vama tama, a kamoli tama?» (Matej 6:22, 23).

Ove riječi imaju prvo i drugo značenje, doslovno i figurativno. One su pune istine što se tiče tjelesnog oka, pomoću kojega vidimo spoljašnje objekte. I one su takođe istina u odnosu na duhovno oko, savjest, kojim procjenjujemo dobro i zlo. Ako je oko duše, savjest, savršeno zdravo, duša će se valjano učiti.

Ali kad se savjest rukovodi ljudskim zapažanjima, koja nijesu potčinjena i omekšana Hristovom milošću, um je u bolesnom stanju. Stvari se ne vide u njihovom pravom položaju. Mašta je uzbuđena, i oko uma sagledava stvari u lažnoj, iskrivljenoj svjetlosti. Potreban vam je jasan, saosjećajan pogled. Vaša savjest je bila zloupotrijebljena, i stoga otvrdnula, ali ako hoćete sljediti ispravan kurs, vratiće joj se obnovljena osjetljivost. – Lt 15, 1904.

Kad možemo vjerovati savjesti. – Ali neko će možda reći: «Moja savjest me ne osuđuje za nedržanje Božjih zapovijesti». Ali u Riječi Božjoj čitamo da postoji dobra i loša savjest, i činjenica da vas savjest ne osuđuje u nedržanju Božjeg zakona ne dokazuje da nijeste pod osudom u Njegovim očima.

324 Predajte svoju savjest Riječi Božjoj i vidite da li su vam život i karakter u skladu sa standardom pravednosti koji je Bog u njoj otkrio. Tada ćete moći odrediti imate li ili nemate razumnu vjeru i kakva vam je savjest. Čovječijoj savjesti ne može se vjerovati ukoliko nije pod uticajem božanske milosti. Sotona koristi prednost neprosvijetljene savjesti, i time vodi ljude u svakojake obmane, zato što Riječ Božju nijesu učinili svojim savjetnikom. Mnogi su izmislili vlastito jevanđelje na isti način na koji su Božji zakon zamijenili sopstvenim zakonom. – RH, Sept 3, 1901.

Božja Riječ standard. – Nije dovoljno za čovjeka misliti da je sam siguran ako slijedi naloge svoje savjesti.... Pitanje koje treba postaviti je: da li je ta savjest u skladu sa Riječju Božjom? Ako nije, ne može se pouzdano slijediti, jer će prevariti. Savjest mora biti prosvijetljena od Boga. Mora se dati vremena proučavanju Svetog Pisma i molitvi. Tako će se um utvrditi, ojačati i ustaliti. – Lt 21, 1901. (HC 143)

Da li vam savjest mijenja život? – Vi možete imati savjest, i ta savjest vam može donijeti osvjedochenje, ali pitanje je: da li je to osvjedochenje djelotvorno sredstvo? Da li ono dotiče vaše srce i rad unutrašnjeg čovjeka? Čisti li se hram duše od svog oskvrnuća? To je ono što nam je potrebno, zato što je vrijeme kakvo je bilo u dane djece Izraelove, i ako postoji neki grijesi na vama, ne zaustavljajte se dok se ne poprave i uklone. – MS 13, 1894.

Uticao istine na savjest i srce. – Psalmista kaže: «Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumljuju proste» (Psalam 119:130). Kad istina radi na samo na savjesti, ona stvara puno nespokojsstva; ali kad se pozove u srce, cijelo biće potčinjava se Isusu Hristu. Čak se i misli zarobljavaju, jer um Hristov radi tamo gdje se volja podređuje volji Božjoj. «Jer ovo da se misli među vama što je u Hristu Isusu» (Filibljanima 2:5). Onaj koga Gospod oslobodi zaista je slobodan, i on se ne može odvući u ropstvo grijehu. – MS 67, 1894.

Istina koja se drži samo po savjesti uznemirava um. – Svojom savješću svaki pošten Jevrejin bio je osvjedochen da je Isus Hristos Sin Božji, ali srce neće da se potčini u svom ponosu i častoljublju. Zadržalo se protivljenje svjetlosti svjetlosti istine, koju su odlučili da odbiju i poreknu. Kad se istina drži kao istina samo po savjesti, kad se srce ne pokrene i učini prijemčivim, istina samo uznemirava um. Ali kad se istina srcem primi kao istina, ona prolazi kroz savjest i potčinjava dušu svojim načelima čistote. Ona se nastanjuje u srce pomoću Svetog Duha, koji oblikuje njenu ljepotu u umu kako bi se njena preobražavajuća sila mogla zapaziti u karakteru. – MS 130, 1897.

Bog ne prisiljava savjest. – Bog nikad ne prisiljava volju ili savjest, dok je Sotonino stalno pribježište – da bi zadobio kontrolu nad onima koje ne može drugačije zavesti – okrutna prinuda. Kroz strah ili silu on nastoji da vlada nad savješću i osigura odanost sebi. GC 591 (1888)

Kad je savjest pouzdan vodič. – Onaj kome je savjest pouzdan vodič neće se zaustaviti da premišlja dok ga obasjava svjetlost iz Božje Riječi. On se neće upravljati po ljudskom savjetu. On neće dopustiti svjetskom poslu da se ispriječi na putu poslušnosti. Ostaviće svaki sebični interes na vratima ispitivanja i pristupiti Božjoj Riječi kao onome čiji je vječni interes prevagnuo na tasu. – MS 27, 1900.

Emocije i želje potčiniti razumu i savjesti. – Ako nećemo da činimo grijeh, moramo se kloniti samih njegovih početaka. Svaka emocija i želja mora se potčiniti razumu i savjesti. Svaka nescveta misao mora se smjesta suzbiti. U svojoj klijeti, sledbenici Hristovi. Molite se u vjeri svim svojim srcem. Sotona vrebda da vas uhvati u zamku. Morate imati pomoć odozgo ako hoćete da izbjegnute njegove smicalice. – 5T 177 (1882)

Ali vama je potrebno da držite svaku emociju i strast pod kontrolom, u tihoj potčinjenosti razumu i savjesti. Tada Sotona gubi svoju moć u kontrolisanju uma. – RH, June 14, 1892. (HC 87)

Ožiljci ostaju zauvijek. – Šta je taj nepošteni čovjek postigao svojom svjetskom politikom? Koliku je samo cijenu platio za svoj uspjeh? On je žrtvovao svoju muževnost i pošao putem koji vodi u propast. On se može obratiti; može uvidjeti zloću svoje nepravednosti prema braći – i, koliko je to moguće, nadomjestiti propust; ali ožiljci ranjene savjesti ostaće zauvijek. – ST, Feb 7, 1884. (3BC 1158)

Hristova milost dovoljna za krivicu savjesti. – Kad se grijeh bori za dominaciju u srcu, kad krivica opterećuje dušu i mori savjest, kad nevjerstvo zamračuje um, sjetite se da je Hristova milost dovoljna da pobijedi grijeh i razagna tamu. Ulaskom u zajednicu sa Spasiteljem, mi ulazimo u područje mira. – MH 250 (1905)

Vi možete načiniti od sebe ono što odaberete. – Još jednom vas upozoravam kao onoga ko se mora suočiti sa tim smjernicama u onaj dan kad će svačiji slučaj biti odlučan. Predajte se Hristu bez oklijevanja; On vas jedini može, silom svoje milosti, iskupiti od propasti. On jedini može dovesti vaše moralne i mentalne moći u zdravo stanje. Vaše srce može se zapaliti ljubavlju Božjom; vaše razumijevanje razbistriti i sazreti; vaša savjest prosvijetliti, oživjeti i očistiti se; vaša volja uzdići i posvetiti, potčiniti se kontroli Duha Božjeg. Vi možete načiniti od sebe ono što odaberete. Ako se hoćete sada okrenuti pravdi, prestati činiti zlo i učiti se činiti dobro, tada ćete doista biti srećni; bićete uspješni u životnim bitkama i uspeti se do slave i časti u životu boljem od ovoga. «Izaberite danas kome ćete služiti» (Isus Navin 24:15). – 2T 564, 565 (1870)

327 Ne miješati se u savjest drugih. – Savjest u pogledu onoga što je Božije sveta je riznica, u koju nijedno ljudsko biće, bez obzira na svoj položaj, nema prava da se miješa. Navuhodnosor je ponudio Jevrejima još jednu priliku, i kad su oni odbili, veoma se razgnjevio i zapovijedio da se ognjena peć sedam puta više užari nego je bilo uobičajeno. Reкао je zarobljenicima da će ih baciti u tu peć. Došao je odgovor, pun vjere: Naš Bog kojemu služimo može nas izbaviti; a i da neće, obavezali smo se vjernom Bogu. – Lt 90, 1897.

Nije kriterij za druge. – Bog ne želi da od svoje savjesti pravite kriterijum za druge. Vi imate izvršite jednu dužnost, a to je da učinite sebe krjepkim i kultivirate nesebičnost u svojim osjećanjima dok vam najveće zadovoljstvo ne bude u usrećivanju drugih. – 4T 62 (1876)

Roditelji moraju pomoći djeci da očuvaju čistu savjest. – Upućena sam da kažem roditeljima: činite sve što je u vašoj moći kako bi pomogli djeci da imaju čistu savjest. Učite ih da se hrane iz Riječi Božje. Učite ih da su oni Gospodnja mala djeca. Ne zaboravite da vas je On postavio kao njihove stražare. Ako im budete davali odgovarajuću hranu i valjano ih oblačili, i ako ih marljivo uzučite Riječi Gospodnjoj, stih po stih, pravilo po pravilo, ovdje malo i ondje malo, uz mnogo molitve našem nebeskom Ocu, vaši napori biće bogato nagrađeni. – MS 4, 1905.

328 Savjest treba očistiti. – Svaki kutak u hramu duše postao je manje ili više zaprljan, i potrebno je čišćenje. Mora se ući u kljet savjesti gdje se uhvatila paučina. Prozori duše moraju se zatvoriti prema zemlji a širom otvoriti ka nebu kako bi sjajani zraci Sunca Pravednosti mogli imati slobodan pristup. Sjećanje treba osvježiti biblijskim načelima. Um se mora držati čistim da bi mogao praviti razliku između dobra i zla. Dok ponavljate molitvu kojoj je Hristos učio svoje učenike, i zatim se borite za odgovor u svakodnevnom životu, Sveti Duh će obnoviti um i srce i dati vam snagu da ostvarite te uzvišene i svete namjere. – MS 24, 1901.

Čista savjest donosi savršeni mir. – Unutrašnji mir i čista savjest prema Bogu oživjeće i osvježiti intelekt poput rose koja se sliva po nježnim biljkama. Volja će tada biti pravilno usmjerena i kontrolisana, i još odlučnija, a ipak slobodna od izopačenosti. Razmišljanja su ugodna jer su posvećena. Mir uma koji možete imati blagosloviće sve s kojima se družite. Ovaj mir i spokoj vremenom će postati prirodni i reflektovati svoje dragocjene zrake na sve

oko vas, koji će se opet odraziti na vas. Što više kušate ovaj nebeski mir i umno spokojstvo, on će više rasti. To je jedno nadahnuto, živo zadovoljstvo koje ne omamljuje moralne moći, već ih budi na povećanu aktivnost. Savršeni mir je osobina neba koju anđeli posjeduju. Bog vam može pomoći da postanete vlasnik ovog mira. – 2T 327 (1869)

VIII DIO

VODEĆA NAČELA U OBRAZOVANJU

35. UTICAJ ZAPAŽANJA

³³¹ **Zakon u intelektualnom i duhovnom svijetu.** – Zakon intelektualne i duhovne prirode je da se gledanjem mijenjamo. Um se postepeno prilagođava predmetima kojim mu je dopušteno da se bavi. On se izjednačava sa onim što je navikao da voli i poštuje. – GC 535 (1888)

Posmatranje zla iskvarilo je pretpotopnu generaciju. – Posmatrajući zlo, ljudi su se promijenili u njegovo obličje, dokle Bog više nije mogao podnositi njihovu zloću, i bili su zbrisani potopom. – SpTEd 44, May 11, 1896. (FE 422)

Promjena na bolje. – Posmatrajući Isusa stičemo jasniji i istančaniji pogled o Bogu, i gledanjem mi se mijenjamo. Dobrota, ljubav prema braći, postaju naš prirodni instinkt. Mi razvijamo karakter koji je prepis božanskog karaktera. Izrastajući u Njegovo obličje, mi uvećavamo svoju sposobnost za poznavanjem Boga. Sve više i više ulazimo u zajednicu sa nebeskim svijetom, a moć primanja bogatstva vječnog znanja i mudrosti neprekidno se povećava. – COL 355 (1900)

³³² **Promjena na gore.** – Gledanjem mi se mijenjamo. I pošto su ta sveta pravila u kojima je Bog otkrio ljudima savršenstvo i svetost svog karaktera zanemarena a umovi ljudi privučeni ljudskim učenjima i teorijama, kakvo je onda čudo što je došlo do odstupanja od žive pobožnosti u crkvama. Govori Gospod: «Ostaviše mene, izvor žive vode, i iskopaše sebi studence, studence isprovaljivane, koji ne mogu držati vode» (Jeremija 2:13). – GC 478 (1911)

Život se mijenja gledanjem. – Riječ Božja je vidjelo stopama našim i svjetlost stazi našoj. «U srce svoje sakrio sam riječ Tvoju da Ti ne griješim» (Psalam 119:11). Srce zaoukupljeno Riječju Božjom utvrđeno je protiv Sotone. Oni kojima je Hristos njihov svakodnevni pratilac i bliski prijatelj osjetit će da su sile nevidljivog svijeta svuda oko njih, i gledajući na Isusa uklopiće se u Njegovo obličje. Gledanjem oni se mijenjaju prema božanskom uzoru, njihov karakter biva omekšan, profinjen i oplemenjen za nebesko carstvo. – 4T 616 (1881)

Selektivno zapažanje. – Bog ne želi da slušamo sve što se može čuti ili gledamo sve što može vidjeti. Veliki je blagoslov zatvarati uši da ne čujemo i pokrivati oči da ne vidimo. Najveća briga trebala bi nam biti da imamo oštar vid u uočavanju vlastitih nedostataka i prijemčivo uho da uhvatimo sve potrebne ukore i upute, kako ne bi svojom nepažnjom i nebrigom dozvolili da nam promaknu i postali zaboravni slušaoci i netvoritelji djela. – 1T 707, 708 (1868)

³³³ **Držati na oprezu moći zapažanja.** – Kad vas pozovu da prisustvujete savjetovanju, zapitajte se da li su vaše sposobnosti zapažanja u odgovarajućem stanju da odmjeravaju dokaze. Ako nijeste u dobrom stanju, ako vam je mozak konfuzan, nemate prava da učestvujete na sastanku. Da li ste razdražljivi? Da li vam je narav meka i prijatna, ili tako uzrujana i neprijazna da vas navede donošenju nepromišljenih odluka? Osjećate li se kao da biste se voljeli tući sa nekim? Tada ne idite na sastanak; jer ako odete, sigurno ćete obesčastiti Boga. Uzmite sjekiru i cijepajte drva, ili se uključite u neku fizičku aktivnost dok vam duh ne omekša i polako se smiri. Upravo kao što je izvjesno da vam želudac stvara poremećaj u

mozgu, tako bi i vaše riječi unijele zabunu na toj skupštini. Oštećeni probavni organi prouzrokovali su više nevolja nego mnogi misle. – MS 62, 1900. (MM 295)

Na percepciju se utiče fizičkim navikama pod kontrolom savjesti. – Oni koji žele imati bistre umove za razlikovanje sotonskih planova moraju imati fizičke nagone pod kontrolom razuma i savjesti. Krjepko i snažno djelovanje uzvišenijih umnih sposobnosti bitno je u usavršavanju hrišćanskog karaktera. Snaga ili slabost uma veoma se tiču naše korisnosti na ovom svijetu i našeg konačnog spasenja. – RH, Sept 8, 1874. (MYP 236, 237)

Vježbanje poboljšava percepciju. – Mozak i mišići moraju se srazmjerno opterećivati ako hoćemo da održimo zdravlje i svježinu. Mladi tada mogu pristupiti proučavanju Riječi Božje sa zdravim zapažanjem i dobro uravnoteženih nerava. Oni će imati cjelovitost misli i znati sačuvati ono dragocjeno što se iznosi iz Riječi. Oni će sistematizovati njene istine i kao rezultat toga imati moždane sile da proniknu šta je istina. Zatim, kako prilike budu iziskivale, oni će znati da daju odgovor svakom čovjeku koji traži razlog nade koja je u njima sa poniznošću i strahom. – 6T 180 (1900)

Rast u savršenosti povećava percepciju. – Što je čovjek bliži moralnom savršenstvu, izoštrenija su mu osjetila, pronicljivije njegovo zapažanje grijeha, i dublje saosjećanje prema ožalošćenima. – GC 570 (1911)

Žalost je pomutila Marijino zapažanje. – Tada se okrenula, čak i od anđela, misleći kako mora naći nekoga ko bi joj znao kazati šta se desilo sa Isusovim tijelom. Obratio joj se drugi glas: «Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?» Očima zamućenim od suza Marija je zapazila figuru čovjeka, i misleći da je to baštovan rekla: «Gospodine, ako ste ga odnijeli odavde, recite mi gdje ste ga položili, i ja ću ga odnijeti». – DA 790 (1898)

Prepoznala Isusa po glasu. – Ali sada svojim poznatim, saosjećajnim glasom Isus joj reče: «Marija». Sada je znala da onaj ko joj se obratio nije bio stranac, i obazrijevši se vidjela je pred sobom živoga Hrista. U svojoj radosti zaboravila je da je bio razapet. Bacivši se prema Njemu, kao da će mu objumiti noge, ona je rekla: «Ravuni». – DA 790 (1898)

Apetit umrtvljuje sposobnosti zapažanja. – Otkupitelj svijeta je znao da popuštanje apetitu donosi fizičku slabost i umrtvljuje sposobnosti zapažanja tako da se svete i vječne stvari ne mogu prepoznati. On je znao da je povlađivanje svome ja izopačilo moralne moći i da je čovjekova velika potreba bilo obraćenje – u srcu, umu i duši, od života samopupustljivosti u život samoodricanja i samopožrtvovanja. – Lt 158, 1909. (MM 264)

Grieh zamagljuje zapažanje. – Grieh je ono što pomračuje naše umove i zamagljuje naša zapažanja. Kad se grieh očisti iz naših srca, svjetlost poznanja slave Božje u liku Isusa Hrista, osvjetljava Njegovu Riječ i odražava se sa lica prirode, sve potpunije objavljujući Onoga koji je «milostiv, žalostiv i obilan milosrđem i istinom» (2 Mojsijeva 34:6).

U Njegovoj svjetlosti vidjećemo svjetlost, ako se um, srce i duša preobraze u obličje Njegove svetosti. – MH 464, 465 (1905)

Zamagljene moći zapažanja. – Ponos, ljubav prema sebi, sebičnost, mržnja, zavist i ljubomora zamaglili su moći zapažanja. – 2T 605 (1871)

Kako je Hristos dočekivao zapažanja otupljena grijehom. – Hristos se ponizio da uzme na sebe ljudsku prirodu kako bi mogao doprijeti do paloga čovječanstva i podići ga. Ali ljudski umovi postali su pomračeni grijehom, njihove sposobnosti paralisane a zapažanje otupljeno, tako da nijesu bili u stanju prepoznati Njegov božanski karakter ispod plašta ljudske prirode. Ovaj nedostatak razumijevanja s njihove strane bio je prepreka djelu koje je On namjeravao

izvršiti za njih; i da bi dao snagu svom učenju, često je bio prinuđen da određuje i brani svoj položaj.

Upućivanjem na svoj tajanstveni i božanski karakter, On je nastojao da im navede umove u takav tok misli koji bi bio pogodan za preobražavajuću silu istine. S druge strane, On je koristio pojmove iz prirode koji su im bili bliski da ilustruje božansku istinu. Podloga u srcu bila je na taj način bolje pripremljena za primanje dobrog sjemena. On je kod svojih slušalaca stvarao osjećaj da su Njegovi interesi jednaki sa njihovim, da Njegovo srce saosjeća sa njima u radosti i tuzi. Istovremeno, oni su u Njemu vidjeli manifestaciju sile i vrsnoće koja je bila daleko iznad one koju su imali njihovi najslavniji rabini.

Hristova učenja bila su obilježena jednostavnošću, dostojanstvom i silom njima dotada nepoznatim, i njihov nehотиčan uzvik je bio: «Nikad čovjek nije govorio kao ovaj čovjek». Narod ga je sa uživanjem slušao. – 5T 746, 747 (1889)

336 ***Nekontrolisane strasti kvare sposobnosti zapažanja.*** – Niske strasti moraju se strogo nadzirati. Sposobnosti zapažanja se zloupotrebljavaju, strašno zloupotrebljavaju, kad se strastima dozvoli da se razulare. Kad se strasti oslobode, krv se, umjesto da cirkuliše kroz sve djelove tijela, rasterećujući tako srce i čisteći um, nesrazmjerno sliva prema unutrašnjim organima. Kao posledica dolazi bolest. Čovjek ne može biti zdrav dok se ovo zlo ne uvidi i iskorijeni. – SpT Series B, No. 15, p.18, Apr 3, 1900. (CH 587)

Um se može naučiti da prihvata grijeh. – Dug proces pripreme, nepoznat svijetu, odvija se u srcu prije nego što hrišćanin počini otvoreni grijeh. Um se ne spušta odjednom iz čistote i svetosti do izopačenosti, pokvarenosti i zločina. Potrebno je vremena da se unizi ono što je načinjeno po obličju Božjem do zvjerskog ili sotonskog. Gledanjem mi se mijenjamo. Odavanjem nečistim mislima čovjek može tako tako vaspitati svoj um da grijeh koji je jednom bio odvratn postane ugodan. – PP 459 (1890)

Moći postaju igračke neprijatelja. – Bog ne daje dozvolu čovjeku da krši zakone svoga bića. Ali čovjek, kroz odavanje sotonskim iskušenjima u neumjerenosti, dovodi više sposobnosti u podređenost životinjskim nagonima i strastima. Kad one zadobiju vlast, čovjek koji je stvoren malo manjim od anđela, sa sposobnostima predisponiranim najvećoj kultivaciji, predaje se Sotoninoj kontroli. I on zadobija lak pristup onima koji robuju apetitu. Kroz neumjerenost, jedni žrtvuju polovinu, drugi dvije trećine, svojih fizičkih, mentalnih i moralnih moći i postaju igračke za neprijatelja. – RH, Sept 8, 1874. (MYP 236)

337 ***Savjet ženi koja je zamišljala nepravdu kad ona ne postoji.*** – Sestra D je obmanuta u nekim stvarima. Mislila je da je Bog uputio u posebnom smislu, i vi ste oboje vjerovali i postupali u skladu sa tim. Pronicljivost za koju je mislila da posjeduje u *naročitom* smislu je obmana neprijatelja. Ona je prirodno brza da uoči, da shvati, da predosjeti, i veoma je osjetljive naravi. Sotona je iskoristio preimućstva ovih crta karaktera i oboje vas zaveo.

Brate D, bili ste zarobljenik dugo vremena. Najveći dio onoga zašta je sestra D mislila da je pronicljivost bila je ljubomora. Ona je prema svemu raspoložena sa ljubomornim okom, sumnjičava, zloslutna, nepovjerljiva skoro u svemu. Ovo uzrokuje nesrećnost um, potištenost i sumnju, tamo gdje bi trebala postojati vjera i povjerenje. Te nesrećne crte karaktera skrenule su njene misli u mračni kanal, gdje se odavala zlim predosjećanjima, dok je veoma osjetljiv temperament navodio da zamišlja zapostavljenost, prezir i nepravdu, kad oni nijesu postojali... Ove nesrećne crte karaktera, snažnom, odlučnom voljom, moraju se ispraviti i reformisati, ili će na kraju oboma donijeti brodolom vjere. – 1T 708, 709 (1868)

Ne baviti se Sotoninom moći. – Gledanjem mi se mijenjamo. Baveći se ljubavlju Boga i našega Spasitelja, razmatrajući savršenost božanskog karaktera i polaganja prava na Hristovu pravednost kao svoju kroz vjeru, mi se preobražavamo u to isto obličje. Ne prikupljajmo, dakle, sve te ne neprijatne slike – bezakonja, pokvarenost i razočarenja, dokaze Sotonine sile – da bi ih kačili po hodnicima svoga sjećanja, razgovarali ili se jadali nad njima dokle nam se duše ne ispune obeshrabrenjem. Obeshrabrena duša je stanište tame, i ne samo što sama ne uspijeva da primi svjetlost od Boga, već je zaklanja od drugih. Sotona voli da posmatra učinak slika svog trijumfa, čineći ljudska bića malovjernim i obeshrabrenim. – 5T 744, 745 (1889)

338

Uticaji iz okruženja. – Što se pacijent duže može držati na otvorenom, to će mu biti potrebno manje pažnje. Što je prijatnije njegovo okruženje, to će biti puniji nade. Zatvoren u domu, bez obzira kako elegendatno bio namješten, postaće razdražljiv i potišten. Okružite ga prirodnim ljepotama; smjestite ga tamo odakle može posmatrati kako raste cvijeće i slušati cvrkut ptica, i njegovo srce pjevaće zajedno sa njihovom pjesmom. Doći će olakšanje tijelu i umu. Razum će se probuditi, mašta raspaliti, a um pripremiti da shvati ljepotu Božje Riječi. – MH 265 (1905)

Okruženje utiče na iskustvo. – Zatim mi je pokazana jedna mlada djevojka... koja se odvojila od Boga i bila obavijena tamom. Anđeo je rekao: «Ona je izvjesno vrijeme dobro putovala; šta ju je omelo?» Osvrnula sam se i vidjela da je to bila promjena okruženja. Ona se družila sa mladima poput sebe, koji su bili ispunjeni veselošću, razdragani, ponositi, i koji su voljeli svijet. Da je pazila na Hristove riječi, ne bi se morala predati neprijatelju. «Stražite... i molite se, da ne bi pali u iskušenje». Iskušenja mogu biti svuda oko nas, ali to ne stvara nužnost da padnemo u njih. Istina je vrednija od svega. Njen uticaj teži ne da ponizi već uzdigne, profini, očisti i uzvisi do besmrtnosti i Božjeg prestola. Anđeo je rekao: «Hoćete li Hrista, ili svijet?»

Sotona predstavlja svijet sa svojim očaravajućim, laskavim šarmom jadnim smrtnicima, i oni ga napeto posmatraju, a njegova raskoš i lažni sjaj zamračuju slavu neba i onoga života koji je postojan kao presto Božji. Život mira, sreće, neizrecive radosti, koji neće znati nikavu žalost, tugu ili smrt, žrtvuje se za kratki životni vijek grijeha. – 2T 100, 101 (1868)

Gledanje oblikuje ličnost. – Ono što je gledala i slušala izopačilo joj je srce. – 4T 108 (1876)

Zapažanja zbrkana odabiranjem svjetovnih preimućstava. – Lot je izabrao Sodom kao mjesto boravka zato što je više gledao na zemaljska preimućstva nego na moralne uticaje koji su okruživali njega i njegovu porodicu. Šta je stekao u pogledu zemaljskih dobara? Njegova imovina bila je uništena, dio djece izginuo prilikom uništenja tog zlog grada, njegova žena obraćena u slan kamen na putu, a on sam spasen «kao iz ognja». No zle posledice njegovog sebičnog izbora tu se ne završavaju; moralna pokvarenost tog mjesta bila se tako uplela u karakter njegove djece da nijesu bila u stanju praviti razliku između dobra i zla; grijeha i pravednosti. – ST, May 29, 1884. (MYP 419)

339

Pomračeno zapažanje prema vječnim istinama. – Od onih koji su pogrešno primijenili sredstva posvećena Bogu tražice se da polože račun za svoju pristavsku službu. Neki su sebično prigrabili sredstva zbog svoje ljubavi za dobitkom. Drugi nemaju osjetljivu savjest; ona je uvela kroz dugo njegovanu sebičnost....

Njihovi umovi predugo su plovili prizemnim, sebičnim kanalom tako da ne mogu cijeniti vječne stvari. Oni ne vrednuju spasenje. Čini se nemogućim uzdići njihove umove da pravilno procijene plan spasenja ili vrednuju pomirenje. Sebični interesi obzeli su cijelo biće; poput teškog kamena oni pritiskaju um i naklonosti, vežući ih naniže ka prizemnom nivou. Neke od

ovih osoba nikada neće postići savršenstvo hrišćanskog karaktera zato što ne uviđaju vrijednost i neophodnost takvog karaktera. Nihovi umovi ne mogu se uzdići tako da se očaraju svetošću. Ljubav prema sebi i sebični interesi tako su izopačili karakter da se ne mogu navesti da naprave razliku između svetog i vječnog i običnog. – 2T 519, 520 (1870)

340 **Ono što stimuliše zapažanja.** – Kad se srca očiste od sebičnosti i egoizma, ona su u skladu sa porukom koju im Bog šalje. Zapažanja oživljavaju, osjetila se profinjaju. Ono što je slično međusobno se cijeni. «Ko je od Boga riječi Božje sluša» (Jovan 8:47). – 5T 696 (1889)

36. NAČELA MOTIVACIJE

341 **Uspjeh zahtijeva cilj.** – Uspjeh na bilo kojem polju zahtijeva određeni cilj. Onaj ko hoće da postigne istinski uspjeh u životu mora stalno imati pred sobom cilj vrijedan njegovog napora. Takav cilj se danas postavlja pred mlade. – Ed 262 (1903)

Težiti najvećem mogućem cilju. – Posebno mjesto koje nam je namijenjeno u životu određuje se prema našim sposobnostima. Ne dostižu svi isti razvoj ili obavljaju jednako efikasno u isti posao. Bog ne očekuje od isopa da dostigne razmjere kedra, ili maslina visinu ponosite palme. Ali svako treba stremiti upravo onoliko visoko koliko mu zajednica ljudske i božanske sile omogućava da se pruži. – Ed 267 (1903)

Studenti moraju imati realan cilj. – Učite studente da talente koje im je Bog dao upotrijebe za najveći, najsvetiji cilj, kako bi mogli učiniti najveće dobro na ovom svijetu. Studenti moraju naučiti šta znači imati stvaran cilj u životu, i steći užišeno razumijevanje o tome šta znači pravo obrazovanje. – SpT Series B, No. 11, p.16, Nov 14, 1905.

342 **Hristos podstiče uzvišena stremljenja.** – On će dati podstreka našim uzvišenim stremljenjima, sigurnosti našem najodabranijem blagu. – COL 374 (1900)

Propust da se shvati nečiji potencijal. – Mnogi ne postaju ono što bi mogli postati zato što ne ispoljavaju silu koja je u njima. Oni se ne oslanjaju, kao što bi mogli, na božansku moć. Mnogi skreću sa puta na kojem bi mogli postići najveći uspjeh. Tražeći veću čast ili prijatniji zadatak, oni pokušavaju nešto zašta nijesu sposobni.

Mnogi ljudi čiji su talenti prilagođeni nekom drugom pozivu gaje ambiciju prema nekoj profesiji; i onaj ko je mogao biti uspješan farmer, zanatlija ili bolničar, neadekvatno zauzima položaj propovjednika, pravnika ili ljekara. S druge strane, ima onih koji us mogli popuniti ta odgovorna mjesta, ali koji su se, zbog nedostatka energije, prijemčivosti, ili istrajnosti, zadovoljili nekim lakšim mjestom. – Ed 267 (1903)

Velike mogućnosti u životu. – I posmatrajući životne mogućnosti, ko može odrediti šta je veliko a šta malo? Koliko je radnika na nižim mjestima u životu, stavljanjem u opticaj sredstava na blagoslov svijetu, postiglo rezultate na kojima bi im kraljevi mogli pozavidjeti! – Ed 266 (1903)

«Nešto bolje» - zakon pravoga življenja. – «Nešto bolje» je lozinka obrazovanja, zakon svakog pravog življenja. Čega god Hristos traži da se odrekemo, On nudi nešto bolje kao zamjenu.

343 Mladi često vole predmete, zanimanja i zadovoljstva koja možda ne izgledaju zla ali to ne seže do najvećeg dobra. Oni odvrćaju život od njegovog najplemenitijeg cilja. Arbitražne mjere ili direktno poricanje neće koristiti u navođenju te omladine da napusti ono što im je

drago. Usmjerite ih na nešto bolje od razmetljivosti, ambicije ili samopopustljivosti. Dovedite ih u kontakt sa stvarnijom ljepotom, uzvišenijim načelima i plemenitijim životom. Navedite ih da vide Onoga koji je «sav ljubak».

Kad se pažnja jednom usmjeri na Njega, život nalazi svoje središte. Entuzijazam, izdašno posvećenje, vatreno oduševljenje mladih tu nalaze svoj pravi cilj. Dužnost postaje uživanje a žrtva zadovoljstvo. Proslaviti Hrista, biti kao On, raditi za Njega, najveća je životna ambicija i najveća radost. – Ed 296, 297 (1903)

Razviti najveće motive za napredak. – Oni koji se obučavaju za bolničare i ljekare trebaju se svakodnevno upućivati kako bi razvili najveće motive za napredak. Oni bi trebali posjećivati naše koledže i škole za obuku; a učitelji u ovim znanstvenim institucijama shvatiti svoju odgovornost da rade i mole se sa studentima. U ovim školama, studenti se trebaju učiti da budu istinski medicinski misionari, čvrsto povezani sa službom jevanđelja. – SpT Series B, No. 11, p.12, Nov 14, 1905.

Nepromišljena bogataševa sebična besciljnost. – Ciljevi ovog čovjeka nijesu bili veći veći od onih što imaju zvijeri koje ginu. On je živio kao da nema Boga, nema neba, budućeg života; kao da je sve što ima njegovo vlasništvo i ništa ne duguje Bogu ili ljudima. Psalmista je opisao ovog bogataša na sledeći način: «Reče bezumnik u srcu svojem: nema Boga». – COL 257, 258 (1900)

Besciljan život je živa smrt. – Besciljan život je živa smrt. Um se treba baviti temama koje se odnose na naše vječne interese. To će voditi zdravlju tijela i uma. – RH, July 29, 1884. (CH 51)

Korjeni plesnivosti na besciljnosti. – Jedan od glavnih uzroka mentalne neefikasnosti i moralne slabosti je nedostatak usredsređenosti na vrijedne ciljeve. Mi se ponosimo širokom raspodjelom literature; ali umnožavanje knjiga, čak i onih koje same po sebi nijesu štetne, može biti pozitivno zlo....

Veliki dio časopisa i knjiga koje, kao žabe u Egiptu, prekrivaju zemlju ne samo da su površne, isprazne i štetne, već nečiste i unižavajuće. Njihov učinak ne sastoji se samo u pukom trovanju i razaranju uma već u kvarenju i uništavanju duše.

Um, srce, koji je besposleni, besciljni, padaju kao lak plijen zla. Na bolesnim, beživotnim organizmima rastu gljive. Dokon um je Sotonina radionica. Usmjerite um ka visokim i svetim idealima, neka život ima plemenit cilj, svrhu koja zaokuplja, i zlo neće naći uporište. – Ed 189, 190 (1903)

Besciljnost predispozicija za neumjerenost. – Da bi došli do korjena neumjerenosti moramo ići dublje od upotrebe alkohola ili duvana. Dokonost, nedostatak cilja, ili rđavo društvo mogu biti predispozicioni uzrok. – Ed 202, 203 (1903)

Malo je strašnijih zala. – Malo je zala kojih se treba užasavati kao lijenosti i besciljnosti. Ipak tendencija najvećeg broja atletskih sportova je predmet zabrinutosti kod onih kojima je na srcu blagostanje omladine.... Oni stimulišu ljubav prema zadovoljstvu i uzbuđenju, podstičući tako odvratnost prema korisnom radu i sklonost ka izbjegavanju praktičnih dužnosti i odgovornosti. Oni teže da razore ukus za životne trezvene realnosti i njegove mirne radosti. Tako se otvaraju vrata raskalašnosti i bezakonju, sa njihovim strašnim posledicama. – Ed 210, 211 (1903)

Niko ne mora živjeti besciljnim životom. – Svaka duša mora da služi. Ona mora upotrijebiti svaku fizičku, mentalnu i moralnu moć – kroz posvećenje Duha – kako bi mogla biti Božji

pomagač. Svako je obavezan da se aktivno i bezrezervno posveti Božjoj službi. Oni moraju saradivati sa Isusom Hristom u velikom delu pomaganja drugima. Hristos je umro za svakoga čovjeka. On je otkupio svakog čovjeka davanjem svoga života na krstu. On je to učinio da čovjek više ne bi morao živjeti besciljnim, sebičnim životom već da živi Isusu Hristu, koji je umro za njegovo spasenje. Nijesu svi pozvani da stupe u službu, ali i pored toga, oni moraju služiti. Uvreda je Svetom Duhu Božjemu ako ijedan čovjek odabere život službe svome ja. – Lt 10, 1897. (4BC 1159)

Moraju se njegovati prave pobude. – Pravi motivi službe moraju se izložiti pred starima i mladima. Učenike treba podučavati na takav način da se razviju u korisne muškarce i žene. Moraju se iskoristiti sva sredstva koja će ih uzdići i oplemeniti. Oni se moraju naučiti da svoje moći upotrijebe na najbolji način. Fizičke i mentalne moći treba podjednako opterećivati. Navike reda i discipline moraju se njegovati. Sila koja se ispoljava čistim, ispravnim životom mora se demonstrirati pred učenicima. To će im pomoći u pripremi za korisnu službu. Iz dana u dana postajace čistiji i jači, bolje pripremljeni kroz Njegovu milost i proučavanje Njegove Riječi da ulože odlučne napore protiv zla. – RH, Aug 22, 1912. (FE 543)

Postupci otkrivaju pobude. – Postupci otkrivaju načela i pobude. Rodovi koji donose mnogi koji polažu pravo da budu zasad u Gospodnjem vinogradu pokazauju da su samo trnje i korov. Pogrešan kurs nekih svojih članova može odobravati cijela crkva, ali to odobrenje ne dokazuje da je ono što je pogrešno pravo. Ono ne stvara grožđe od trnovih bobica. – 5T 103 (1882)

Presudne pobude, ne izgled. – Važna je dužnost za sve da se bliže upoznaju sa tokom svog svakodnevnog ponašanja i pobudama koje pokreću njihove postupke. Oni se moraju upoznati sa pojedinim pobudama koje podstiču pojedine postupke. Svako djelo u njihovom životu prosuđuje se, ne po spoljašnjem izgledu, već iz pobude koja nalaže određeni postupak. – 3T 507 (1875)

Hristovi sledbenici nalaze novu motivaciju. – Nijedna druga nauka nije ravna onoj koja u životu učenika razvija karakter Božji. Oni koji postaju Hristovi sledbenici otkrivaju da pridolaze novi motivi za akciju, narastaju nove misli koje moraju rezultirati novim akcijama. Ali oni mogu postići napredak samo kroz sukob; jer postoji neprijatelj koji se uvijek bori protiv njih, predstavljajući iskušenja kako bi prouzrokovao grijeh i sumnju u duši. Postoje nasledne i kultivisane sklonosti ka zlu koje se moraju nadvladati. Nagon i strasti moraju se potčiniti kontroli Svetog Duha. Nema kraja ratovanju s ove strane vječnosti. Ali dok postoje stalne bitke koje treba biti, takođe postoje dragocjene pobjede; a trijumf nad sobom i grijehom od veće je vrijednosti nego što um može procijeniti. – CT 20 (1913)

Dvije suprostavljene sile motivacije. – Biblija je svoj vlastiti tumač. Pismo se mora upoređivati sa pismom. Učenik treba naučiti da Riječ posmatra kao cjelinu i zapaža odnos njenih djelova. On treba steći znanje o njenoj velikoj centralnoj temi, Božjoj izvornoj prvobitnoj namjeri za svijet, nastanku velikog sukoba, i djelu otkupljenja. On treba razumjeti prirodu ta dva načela koja se bore za prevlast i naučiti da prati njihovo djelovanje kroz istorijske i proročke zapise, do velikog završetka. On treba zapaziti kako ovaj sukob prožima sve faze ljudskog iskustva; kako se u svakom činu života on sam otkriva jedan ili drugi od dva suprostavljena motiva; i kako, htio to ili ne, čak i sada odlučuje na čijoj strani će se naći u ovom sukobu. – Ed 190 (1903)

Svaki postupak ima dvojak karakter. – Svaki kurs akcije ima dvojak karakter i važnost. On je čestit ili pokvaren, ispravan ili pogrešan, prema pobudi koja ga pokreće. Pogrešno postupanje, čestim ponavljanjem, ostavlja trajan utisak na um aktera a takođe i na umove onih koji su s njim povezani u nekom odnosu, bilo duhovnom ili svjetovnom. Roditelji ili učitelji koji ne poklanjaju pažnju tim malim postupcima koji nijesu ispravni utvrđuju ove navike u mladima. – RH, May 17, 1898. (CG 201)

Postupak crpi kakvoću iz pobude. – Svaki postupak crpi kakvoću iz pobude koji ga pokreće, i ako motivi nijesu uzvišeni, čisti i nesebični, um i karakter nikad neće postati dobro uravnoteženi. – YI, Apr 7, 1898. (SD 171)

Pobude daju karakter djelima. – Pobuda je ono što daje karakter našim djelima, obilježavajući ih nečasnošću ili visokom moralnom vrijednošću. Velike stvari koje vidi svako oko i hvali svaki jezik nijesu ono što Bog računa najdragocjenijim. Male dužnosti radosno obavljene, mali darovi koji se ne ističu, i koji ljudskom oku mogu izgledati bezvrijedni, često su najveći u Njegovim očima. Srce od vjere i ljubavi draže je Bogu od najskupocjenijeg dara. Siromašna udovica dala je od svojih sredstava za život čineći ono malo što je uradila. Ona se lišila hrane da bi dala dva novčića za djelo koje je voljela. Uradila je to u vjeri, vjerujući da njen nebeski Otac neće previdjeti njenu nasušnu potrebu. Nesebičan duhi djetinjte povjerenje bilo je ono što je zavrijedilo Spasiteljevu preporuku. – DA 615 (1898)

Bog otkriva pobude. – Bog vodi svoj narod, korak po korak. On ih dovodi u položaje koji su sračunati da otkriju pobude srca. Neki istrajavaju na jednoj tački ali padaju na drugoj. Pri svakom koraku naprijed srce se malo podrobnije ispituje i kuša. Ako neko otkrije da mu je srce suprostavljeno odanom radu za Boga, to ga treba osvjedočiti da ima zadatak nadvladavanja problema, ili će ga Bog konačno odbaciti. – RH, Apr 8, 1880. (HC 162)

Naše tajne pobude određuju sudbinu. – Naša djela, naše riječi, čak i naše najtajnije pobude, sve to ima svoju težinu u odlučivanju naše sudbine za dobro ili zlo. Iako ih mi možemo zaboraviti oni nose svoje svjedočanstvo da opravdaju ili osude. – GC 486, 487 (1911)

Bog ocjenjuje ljude po čistoti pobuda. – Bog ne ocjenjuje ljude po njihovom bogatstvu, obrazovanju ili položaju. On ih procjenjuje po čistoti njihovih pobuda i ljepoti karaktera. On traži da vidi koliko imaju Njegovog Duha i koliko se Njegovo obličje otkriva u njihovim životima. Biti veliki u Božjem carstvu, znači biti kao malo dijete u poniznosti, u jednostavnosti vjere, i u čistoti ljubavi. – MH 477, 478 (1905)

Bog suđi prema pobudama. – Ima mnogo toga u ponašanju propovjednika što se može poboljšati. Mnogi vide i osjećaju svoje nedostatke, pa ipak se čini kao da ne znaju kakav uticaj vrše. Oni su svjesni svojih postupaka dok ih sprovode, ali dopuštaju da im izbljede iz sjećanja, i stoga se ne reformišu. Kad bi propovjednici od svojih svakodnevnih postupaka načinili predmet pažljivog razmišljanja i proračunatog pregleda, sa ciljem da se upoznaju sa svojim životnim navikama, bolje bi poznavali sebe. Podrobnim razmatranjem svog svakodnevnog života pod svim okolnostima oni bi upoznali vlastite pobude, načela koja ih pokreću. Ovaj svakodnevni pregled naših djela, da bi se vidjelo da li ih savjest odobrava ili osuđuje, neophodan je svima koji žele doći do savršenstva hrišćanskog karaktera.

Mnoga djela koja smatramo dobrim, čak djela milosrđa, kad bi se podrobnije ispitala, otkrilo bi se da su pokrenuta pogrešnim pobudama. Mnogi primaju odobravanje za vrline koje ne posjeduju. Istražitelj srca ispituje pobude, i često djela koja ljudi visoko cijene On bilježi kao ona koja proističu iz sebičnih pobuda i podlog licemjerja. Svaki čin u našim životima, bio on

uzvišen i vrijedan hvale ili zasluživao osudu, Istražitelj srca prosuđuje prema pobudama koje su ga pokrenule. – 2T 511 (1870)

Ponekad je teško proniknuti u pobude. – Usred briga aktivnog života ponekad je teško pronaći u naše vlastite pobude, ali čini se svakodnevni napredak bilo na dobro ili zlo. – 5T 420 (1889)

Istinsko obraćenje mijenja pobude. – Istinsko obraćenje je odlučna promjena osjećanja i pobuda; to je stvarno opraštanje od svjetskih veza, izlazak iz njihove duhovne atmosfere, otimanje od vladajuće sile njihovih razmišljanja, stavova i uticaja. – 5T 82, 83 (1889)

Velike pokretačke sile duše. – Velike pokretačke sile duše su vjera, nada i ljubav; i na njih poziva proučavanje Biblije, ako se pravilno sprovodi. Spoljašnja ljepota Biblija, ljepota slikovitosti i izraza, je samo kontura, što i jeste, prema njenom stvarnom blagu – ljepoti svetosti. U svom zapisu o ljudima koji su hodili sa Bogom, možemo uhvatiti bljeskove Njegove slave. U Onome koji je «sav ljubak» mi vidimo Njega, prema kojemu je sva ljepota zemlje i neba samo nejasan odraz. «I kad Ja budem podignut od zemlje», rekao je On, «sve ću privući k sebi» (Jovan 12:32). – Ed 192 (1903)

37. NAČELA PROUČAVANJA I OBRAZOVANJA

³⁵⁰ **Um i naklonosti moraju se obučavati.** – Bog je dao razum, mentalne sposobnosti uma; ali ako se prepuste sebi neobrazovane i neobučene, one ostaju kao kod neukog neznabošca. Um i naklonosti zahtijevaju vaspitanje i usmjeravanje od strane učitelja. Ljudski moralni činilac mora se stih po stih, pravilo po pravilo, voditi i obučavati u saradnji sa Bogom. Bog radi u ljudskom oruđu pomoću svjetlosti svoje istine. Um prosvijetljen istinom, vidi istinu koja se razlikuje od zablude. – Lt 135, 1898.

Najveća kultura uma prima Božje puno odobravanje. – Ljudski um je predisponiran za najveću kultivaciju. Život posvećen Bogu ne treba da bude život neznanja. Mnogi govore protiv obrazovanja zato što je Isus odabrao neobrazovane ribare da propovijedaju Njegovo jevanđelje. Oni tvrde da je On dao prednost neukima. Mnogi učeni i poštovani ljudi vjerovali su Njegovom učenju. Da su neustrašivo pokorili osvjedočenju svoje savjesti, oni bi ga slijedili. Njihove sposobnosti bile bi prihvaćene i upošljene u Hristovoj službi, da su ih ponudili. Ali oni nijesu imali moralne sile da pred licem namrgođenih sveštenika i ljubomornih zakonika priznaju Hrista, i stave na kocku svoj ugled vežući se za poniznog Galilejca....

Isus nije prezirao obrazovanje. Najveća kultura uma, ako se posveti kroz ljubav i strah Božji, prima Njegovo najpotpunije odobravanje. Skromni ljudi koje je Hristos odabrao bili su sa Njim tri godine, podređeni profinjajućem uticaju Veličanstva neba. Hristos je bio najveći vaspitač za kojeg je svijet ikad znao.

Bog će prihvatiti mlade sa njihovim talentom i njihovim blagom ljubavi ako mu se hoće posvetiti. Oni mogu doseći do najviše tačke intelektualne veličine; i ako su uravnoteženi religioznim načelom, znaće pokrenuti djelo koje je Hristos došao sa neba da izvrši, i čineći tako biti saradnici sa Gospodom. – RH, June 21, 1877. (FE 47, 48)

Ne zadovoljavati se drugorazrednim radom. – Pravi učitelj nije zadovoljan drugorazrednim radom. On se ne zadovoljava usmjeravanjem svojih učenika na strandard niži od onog

najvećeg koji im je moguće doseći. On ne može biti zadovoljan prenoseći im samo tehničko znanje, praveći ih pukim računovođama, vještim zanatlijama, uspješnim trgovcima. Njegova je ambicija da ih nadahne načelima istine, poslušnosti, poštenja, cjelovitosti i čistote – načelima koja će ih načiniti pozitivnom silom za stabilnost i unapređivanje društva. On želi, iznad svega drugog, da ih nauči velikoj životnoj pouci nesebične službe. – Ed 29, 30 (1903)

Um se mora povesti visočije. – Upućena sam da moramo povesti umove naših učenika visočije nego što mnogi sada misle da je moguće. Srce i um se moraju obučavati da očuvaju svoju čistotu primajući svakodnevnu opskrbu sa izvora vječne istine. Božanski Um i Ruka sačuvali su kroz vjekove zapis o stvaranju i njegovoj čistoti. Samo nam Riječ Božja daje autentičan izvještaj o stvaranju svijeta. Ova Riječ mora biti glavni predmet proučavanja u našim školama. Preko nje možemo razgovarati sa patrijarsima i prorocima; tu možemo učiti koliko je naše iskupljenje stajalo Onoga koji je bio jednak sa Ocem od početka, i koji je žrtvo-vao svoj život kako bi mi mogli stajati pred Njim otkupljeni od svega običnog i zemaljskog, i obnovljeni po Božjem obličju. – Lt 64, 1909.

Pravo obrazovanje kombinuje intelektualno i moralno. – Gospod je dugo čekao da naši učitelji počnu hoditi u svjetlosti koju im je poslao. Postoji potreba ponizivanja svoga ja da bi Hristos mogao obnoviti Božji moralni lik u čovjeku. Sadašnji karakter obrazovanja mora se veoma izmijeniti prije nego što dobije svoj pravi oblik u našim institucijama. Jedino kad se intelektualne i moralne sile sjedine u vaspitnom cilju, dostiže se standard Riječi Božje. – RH, Sept 3, 1908. (FE 527)

Istinska pobožnost uzdiže i profinjuje. – Naš narod svugdje dopušta svom umu da zauzme isuviše nizak opseg, suviše uzan pogled. Oni dozvoljavaju da ih vode planovi ljudskih činilaca i da ih oblikuje svjetski duh, prije nego Hristovi planovi i Hristov Duh. Upućena sam da kažem našem narodu: gledajte iznad zemaljskog ka nebeskom. Brojke nijesu dokaz uspjeha; da su bile, Sotona bi polagao puno veće pravo. Taj stepen moralne moći je ono što ispunja naše institucije, naše škole, i naše crkve. Trebalo bi da je radost svih, od najvećeg do najmanjeg, predstavljati Hrista hristolikim vrlinama. Neka naši učitelji uče da će prava pobožnost, ljubav koja se pokazuje u poslušnosti Bogu, uzdići i profiniti. – Lt 316, 1908.

Neophodna temeljitost. – Temeljnost je neophodna za uspjeh u izgradnji karaktera. Mora postojati ozbiljna želja za sprovođenjem planova Glavnog Graditelja. Građa koja se koristi mora biti čvrsta; ne može se prihvatiti nemanan, nepouzdan rad; jer bi se zdanje srušilo. Cijelo biće mora se unijeti u posao. To zahtijeva snagu i energiju; ne postoji rezerva koja se može rasipati na nevažne stvari. Odlučna ljudska sila mora se unijeti u ovo djelo, u saradnji sa Božanskim Radnikom. Mora se uložiti odlučan, istrajan napor da se raskinu, običaji, maksime i veze ovoga svijeta. Neophodni su duboka promisao, ozbiljna nakana, postojana cjelovitost. Nema mjesta lijenosti. Život je sveto povjerenje; i svaka trenutak treba murdo iskoristiti. – YI, Feb 19, 1903. (HC 84)

Beznačajna pitanja slabe um. – Učenik koji umjesto širokih načela Riječi Božje prihvata opšte zamisli i dopušta da vrijeme i pažnja budu usredsređeni na opšta, beznačajna pitanja, otkriće da mu je um postao zakržljao i oslabljen; on će izgubiti moć rasta. Um se mora obučavati da shvati važne istine koje se tiču vječnog života. – Lt 64, 1909.

Ne treba zapostavljati svjetovne, privremene poslove. – Život je odveć svečan da bi se udubio u svjetovne i zemaljske stvari, u kolotečinu brige i staranja za ono što je kao atom u poređenju sa stvarima od vječnog interesa. Ipak Bog nas je pozvao da mu služimo u zemaljskim

poslovima života. Marljivost u ovom djelu je isto onoliko dio prave vjere koliko i posvećenje. Biblija ne odobrava besposlenost. To je najveće prokletstvo koje donosi nesreću našem svijetu. Svaki muškarac i žena koji su istinski obraćeni biće marljivi radnici. – COL 343 (1900)

Kakvoća ljudi koji se pozivaju da podučavaju.* – Božjem djelu potrebni su učitelji koji imaju visoke moralne osobine i kojima se može povjeriti vaspitanje drugih, ljudi koji su zdravi u vjeri i imaju takta i strpljenja, koji hode sa Bogom i uzdržavaju se od same pojave zla, koji stoje u tako bliskoj vezi sa Bogom da mogu biti kanali svjetlosti – ukratko, hrišćanski džentlemani. Dobri utisci koje ostavljaju takvi ljudi nikad neće izbljediti, a obuka sprovedena na taj način tražće kroz vječnost. Ono što se zanemari u ovom procesu obuke je poput nedovršenog posla. Ko će preuzeti ovaj zadatak?

Htjeli bismo da imamo jake mlade ljude, ukorijenjene i utemeljene u vjeri, koji bi imali takvu živu vezu sa Bogom da mogu, ako ih tako savjetuju naša rukovodeća braća, stupiti na više koledže u našoj zemlji, gdje bi imali šire polje za proučavanje i posmtranje. Druženje sa različitim vrstama umova, upoznavanje sa radovima i rezultatima popularnih metoda obrazovanja, i poznavanje teologije koja se uči u vodećim znanstvenim ustanovama bilo bi od velike vrijednosti takvim radnicima, pripremajući ih za rad sa obrazovanim ljudima i dočekivanje prevladajućih zabluda našega vremena. Ovakav metod koristili su drevni Valdenžani; a naša omladina, ako je vjerna Bogu, mogla bi, kao njihova, činiti dobro djelo, čak i dok stiču obrazovanje, sijući sjeme istine u umovima drugih. – 5T 583, 584 (1885)

Ispravne navike ostavljaju utisak na karakter. – Formiranje ispravnih navika mora ostaviti utisak na um i karakter djece kako bi mogla hoditi pravim putem. Mnogo znači dovesti ovu djecu pod direktan uticaj Duha Božjeg, uvježbavajući ih i disciplinujući po odgoju i savjetu Gospodnjem. Oblikovanje ispravnih navika, ispoljavanje pravednog duha, poziva na ozbiljne napore u imenu i sili Isusovoj. Vaspitač mora istrajno, dajući stih po stih, pravilo po pravilo, ovdje malo i ondje malo, sa svakom snošljivošću i strpljenjem, saosjećanjem i ljubavlju, vezati djecu svom srcu Hristovom ljubavi otkrivenoj u njemu samome. – CEd 153, 1893. (FE 268)

Karakter se ne oblikuju po jednom kalupu. – Učitelji moraju imati na umu da ne rade sa anđelima već sa ljudskim bićima sa strastima koje su kao i njihove. Karakteri se ne smiju oblikovati po jednom kalupu. Djeca su kao nasleđe primila sve oblike karaktera. Tako se otkrivaju mane i vrline u crtama karaktera. Neka svaki vaspitač ovo uzme u obzir. Oni će se morati suočavati sa naslijeđenim i stečenim deformitetom ljudskog karaktera, kao i ljepotom karaktera, i trebaće mnogo milosti oplemenjene u vaspitaču da bi znao kako postupati sa zabludjelima za njihovo sadašnje i vječno dobro. Ako se gaji impulsivnost, nestrpljenje, ponos, sebičnost i vrednovanje svoga ja, to će pričiniti veliko zlo koje može gurnuti dušu na Sotonino bojište bez mudrosti da upravlja svojom barkom, i uz opasnost nasukavanja na hridi sotonskih iskušenja do konačnog brodoloma. Svaki učitelj ima i svoje osobene crte karaktera na koje mora paziti da ga Sotona ne bi iskoristio kao svog posrednika u uništavanju duša, njegovim vlastitim neposvećenim crtama karaktera. – Lt 150, 1893. (FE 277, 278)

Potreba za hristolikošću u radu sa umovima. – Mora se uvesti u praksu svakodnevna radna agencija, vjera koja kroz ljubav radi i čisti dušu vaspitača. Da li otkrivenu volju Božju

* Vidi naslov br. 22, «Škola i učitelj»

stavlјate kao svoj najveći autoritet? Ako se Hristos uselio unutra, nada slave, tada će istina Božја tako djelovati na vaš prirodni temperament da će se njen preobražavajući učinak otkriti u izmijenjenom karakteru, i nećete svojim uticajem kroz otkrivenja neposvećenog srca i naravi obratiti istinu Božју u laž pred nekim od vaših učenika; niti će u vašem prisustvu sebična, nestrplјiva, nehristolika narav u bavljenju sa ma kojim ljudskim umom, otkriti da vam milost Hristova nije dovolјna u svakom vremenu i na svakom mјestu. Na taj način pokazete da autoritet Božји nad vama nije prosto u imenu već u stvarnosti i istini. Mora postojati odvoјenost od svega što je nepoželјno i nehristoliko, koliko god to bilo teško za pravog vјernika. – CEd 148, 1893. (FE 263, 264)

Stalno ukoravanje zбunjuje dijete. – Nebo u djetetu gleda nerazvijenog muškarca ili ženu, sa sposobnostima i moćima koje će, ako se pravilno vode i razvijaju sa nebeskom mudrošću, postati ljudska oruđa kroz koja mogu operisati božјanski uticaji da bi bili pomagači Bogu. Oštre riječi i stalni prekor zбunuju dijete ali ga nikad ne reformišu. Povucite te razdražljive riječi; držite svoj vlastiti duh pod disciplinom Isusu Hristu; tako ćete naučiti kako sažaljivati i sasojecati sa onima koji dolaze pod vaš uticaj. Ne pokazujte nestrplјenje i grubost, jer da toј djeci nije bilo potrebno vaspitanje, ne bi im trebale ni prednosti škole. Ona se moraju strplјivo, ljubazno i sa ljubavlјu izvesti stepenicima napretka, uspinjući se korak po korak u sticanju znanja. – CEd 147, 1893. (FE 263)

Pažnja u suspendovanju učenika. – Pazite šta radite u pravcu suspendovanja učenika. Ovo je svečan posao. Ovakvu mjeru iziskuje veoma ozbilјna greška.

Zatim potrebno je brižlјivo razmatranje svih okolnosti vezanih za ovaj slućaj. Učenici su poslati od kuće sa manјih ili većih udalјenosti, hiljadama i hiljadama milja daleko od doma, lišeni njegovih prednosti, i ako se iskljuće, odvajaju se od privilegija škole. Svi njihovi izdaci moraju se povjeriti nekome ko je pouzdan u tim stvarima da ne bi uzalud ulagali svoj novac. Ućenik kji uđe ili padne u iskušenje mora se kazniti za svoju grešku. On živo osjeća da je pokvario svoje svјedoćanstvo, i razočarao one koji su mu povјerili razvoj karaktera pod uticajem obuke u njegovom studentskom životu, koja će naknaditi sve što je uloženno u njegovu korist.

Ali on je suspendovan zbog svog nepromišljenog kursa djelovanja. Šta će učiniti? Hrabrost je na najnižoj razini, nema odlučnosti niti čak muškosti. On je izdatak, a dragocjeno vrijeme je izgublјeno. Ko je nježan i ljubazan i osjeća breme ovih duša? Kakvo je onda ćudo što Sotona koristi ovakve okolnosti. Oni se guraju na Sotonino bojište i do izražaja dolaze upravo ona najgora osjećanja ljudskog srca, koja jaćaju i potvrđuju se. – Lt 50, 1893.

Izbјegavati stvaranje osjećaja nepravde. – Kad se suoćite sa elementima koje manifestuju oni koji nemaju biblijsku religiju već samo profesiju, ne zaboravite da ste hrišćanin. Vi veoma umanjujete svoj uticaj i kvarite vlastito hrišćansko iskustvo kad gubite samokontrolu i prućate im i najmanju priliku da misle kako loše postupate prema njima. Ne ostavljajte ovakav utisak na njihove umove ako to ikako možete izbјeći. U ovom vremenu probe mi oblikujemo svoje karaktere za budući besmrtni život; ali to nije sve, jer upravo u ovom procesu izgradnje karaktera moramo biti obazrivi kako gradimo, jer drugi će graditi po obrascu koji im dajemo. – Lt 20, 1892. (MM 209)

Um mora imati ćistu hranu. – Um, poput tijela, mora imati ćistu hranu da bi bio zdrav i jak. Prućite svoj djeci nešto za razmišljanje što je izvan i iznad njih samih. Um koji živi u ćistoj, svetoј atmosferi neće biti bezvrijedan, prazan, sebićan.

356

357

Mi živimo u vremenu kad se sve što je lažno i površno uzdiže iznad stvarnog, prirodnog i trajnog. Um se mora čuvati od svega što bi ga odvelo u pogrešnom smjeru. Ne smijemo ga zatrpavati bezvrijednim pričama, koje ne daju snagu mentalnim moćima. Misli će biti istog karaktera kao i hrana kojom snabdijevamo um. – Lt 27, 1890. (CG 188)

358 *Nevjerničke knjige.** – Proučavanje knjiga koje su napisali nevjernici pričinjava veliku štetu. Tako se sije kukolj u umovima i srcima učenika. Ipak to je hrana koja se često daje mozgu, dok mnogi imaju malo znanja o predmetima koji se odnose na vječne interese, koje bi trebali da razumiju.

Dar vremena je dragocjen. Svaki dan daje nam se u povjerenje, i bićemo pozvani da o tome položimo račun Bogu. Vrijeme treba koristiti na slavu Bogu, i ako hoćemo produžiti svoje živote, ako želimo zadobiti život koji je po mjeri života od Boga, umu moramo davati čistu hranu. Ne treba traćiti vrijeme koje se može iskoristiti na dobro. – MS 15, 1898.

Učiti studente da se pokoravaju Bogu. – Vidim da se mora izvršiti i iznijeti veliki zadatak pod božanskom upravom u našim školama. Ali velika pouka koju učenici moraju naučiti je da teže poznanju Boga svim svojim srcem, umom i snagom, i bezuslovno mu se pokoravaju. Nauka o spasenju ljudske duše je prva pouka o životu. Nijedan pravac u literaturi ili knjiškom obrazovanju ne smije postati veći. Poznavati Boga i Isusa Hrista, koga je poslao, život je vječni.

Neka učenici unesu sa sobom ljubav i strah Božji u školski život. Ovo je mudrost dragocjenija nego to riječi mogu izraziti. Kad su povezani sa Bogom, o njima će se moći kazati kao o Danilu: Bog mu dade mudrost i znanje u svakoj tajni.

Učenje je dobro. Solomonova mudrost je poželjna; ali mudrost veća od Solomunove daleko je poželjnija i bitnija. Kroz obrazovanje u našim školama mi ne možemo doseći Hrista, ali možemo kroz Hrista doseći najveći vrh stepenica u nauci; jer nadahnuti riječ kaže: «I da budete ispunjeni u Njemu» (Kološanima 2:10). Naš prvi posao je vidjeti i priznati Boga, i onda će On upravljati našu stazu. – Lt 120, 1896.

38. RAVNOTEŽA U OBRAZOVANJU

359 *Vaspitanje ima vječne implikacije.* – Vaspitanje je djelo čiji će se učinak sagledavati kroz beskrajne vjekove vječnosti. – 6T 154 (1900)

Obnoviti sklad u biću. – Pravi cilj vaspitanja je obnova Božjeg lika u duši. U početku Bog je stvorio čovjeka po svom obličju. On ga je obdario plemenitim osobinama. Njegov um bio je uravnotežen, i sve sile njegovoga bića usklađene. Ali pad i njegove posledice izpačili su ove darove. Grijech je pokvario i gotovo izbrisao obličje Božje u čovjeku. Da bi se ono obnovilo osmišljen je plan spasenja i čovjeku dat život probe. Vratiti ga savršenstvu u kojem je prvobitno bio stvoren veliki je cilj života – cilj koji je u osnovi svega ostalog. Zadatak roditelja i učitelja, u vaspitanju mladih, je saradnja sa ovom božanskom namjerom; i čineći tako oni su «Bogu pomagači». – PP 595 (1890)

* Vidi naslov br. 13, «Hrana za um»

Moraju se razviti sve sposobnosti. – Sve ove različite sposobnosti koje ljudi imaju – uma, duše i tijela – date su im od Boga da se uposle tako da dostignu najveći mogući stepen vrsnoće. Ali to ne može biti sebična i isključiva kultura; jer karakter Božji, čije obličje moramo primati, je dobrota i ljubav. Svaka sposobnost, svaka osobina, kojom nas je Stvoritelj darovao mora se upotrijebiti za Njegovu slavu i uzdizanje naše bližnjih. A u tom uposlenju nalazi se njihovo najčistije, najplemenitije i najsrećnije ispoljavanje. – PP 595 (1890)

360

Pravo obrazovanje je opsežno. – Pravo obrazovanje podrazumijeva više od zauzimanja određenog kursa proučavanja. Ono je opsežno. Ono uključuje skladan razvoj svih fizičkih moći i mentalnih sposobnosti. Ono uči ljubavi i strahu Božjem i priprema je za vjerno ispunjavanje životnih dužnosti. – CT 64 (1913)

Svestran razvoj za svaku dužnost. – A oni koji će raditi zajedno sa Bogom moraju se boriti za savršenstvo svakog organa u tijelu i kvalitet uma. Pravo obrazovanje je pripremanje fizičkih, mentalnih i moralnih moći za vršenje svake dužnosti; to je obuka tijela, uma i duše za božansku službu. To je obrazovanje koje će istrajati u vječni život. – COL 330 (1900)

Sve moći trebaju doseći do svog najvećeg potencijala. – Bog je zamislio da koledž u Batl Kriku dostigne veći standard intelektualne i moralne prosvjećenosti od ma koje druge ustanove te vrste u našoj zemlji. Mlade treba učiti važnosti njegovanja fizičkih, mentalnih i moralnih moći da bi došli ne samo do najvećih postignuća u nauci, već kroz znanje o Bogu naučili da ga proslavljaju; da razviju skladan karakter, i na taj način se potpuno pripreme za korisnost na ovom svijetu i steknu moralnu podobnost za besmrtni život. – 4T 425 (1880)

Znanje nauke svih vrsta je moć. – Škole osnovane među nama su pitanje ozbiljne odgovornosti, jer uključeni su važni interesi. Na poseban način naše škole su na gledanje anđelima i ljudima. Znanje nauke svih vrsta je moć, i Božji je cilj da se napredne nauke izučavaju u našim školama kao priprema za djelo koje prethodi završnim prizorima zemaljske istorije. Istina mora ići do najudaljenijih predjela na zemlji, preko posrednika obučenih za taj zadatak. Ali dok je znanje nauke moć, znanje koje je Isus lično došao da podari svijetu bilo je znanje jevanđelja. Svjetlost istine morala je obasjati svojim blistavim zracima najkrajnje djelove zemlje, a prihvatanje ili odbacivanje poruke Božje povlačilo je vječnu sudbinu duša. – RH, Dec 1, 1891. (FE 186)

361

Mladi moraju biti mislioci. – Svako ljudsko biće, stvoreno po obličju Božjem, obdareno je moćima srodnim Stvoriteljevim – individualnošću, moći da se misli i djeluje. Ljudi u kojima je ova moć razvijena su ljudi koji nose odgovornosti, koji su vođe u djelu, i koji utiču na karakter. Zadatak pravog obrazovanja je razviti ovu moć, naučiti mlade da budu mislioci a ne samo puki odašiljači misli drugih ljudi.

Umjesto ograničavanja njihovih studija na ono što su ljudi rekli ili napisali, usmjerite učenike ka izvoru istine, ka prostranim poljima otvorenim za istraživanje u prirodi i otkrivenju. Neka razmišljaju o velikim istinama dužnosti i sudbine, i um će se proširiti i ojačati. Umjesto obrazovanih slabića, znanstvene institucije mogu odašiljati ljude jake da misle i djeluju, ljude koji su gospodari a ne robovi okolnosti, ljude koji posjeduju širinu uma, jasnoću misli i smjelost svojih ubjeđenja. – Ed 17, 18 (1903)

Obrazovanje razvija karakter. – Vaspitanje i obučavanje mladih je važan i svečan zadatak. Veliki cilj koji se mora osigurati je pravilan razvoj karaktera, tako da se čovjek može pravilno osposobiti za ispunjavanje dužnosti sadašnjeg života i konačno – ulazak u budući besmrtni život. Vječnost će otkriti način na koji je to djelo izvršeno. Kad bi propovjednici i učitelji

362

imali osjećaj potpun osjećaj odgovornosti, zapazili bi različito stanje stvari danas u svijetu. Ali oni su suviše ograničenih pogleda i ciljeva. Oni ne shvataju važnost svog zadatka ili njegove rezultate. – 4T 418 (1880)

Najveća vrijednost je izgraditi karakter. – Ti učenici [škola u Ejevondejlu (Avondale)] rade teško i predano. Oni dobijaju na snazi nerava i u čvrstini kao i aktivnosti mišića. Ovo je pravilno vaspitanje koje će iz naših škola izvesti mlade ljude koji nijesu slabi i neefikasni, koji nemaju jednostrano obrazovanje, već svestranost u fizičkoj, mentalnoj i moralnoj obuci. Graditelji karaktera ne smiju zaboraviti da polože temelj koji će obrazovanje učiniti od najveće vrijednosti. Ovo zahtijeva samopožrtvovanje, ali mora se uraditi. Fizička obuka će, ako se pravilno usmjerava, pripremiti za mentalne napore. Ali jedna sama uvijek stvara nepotpuna čovjeka.

Fizičkom opterećenje udruženo sa mentalnim naporom čuva um i moral u zdravijem stanju, i čini se daleko bolji posao. Pod ovakvom obukom iz naših škola izaći će studenti naučeni praktičnom životu, koji su u stanju da najbolje iskoriste svoje intelektualne sposobnosti. Fizičko i mentalno vježbanje moraju se kombinovati ako hoćemo pravedno postupati sa svojim učenicima. Radili smo na tom planu ovdje [Australija] potpuno zadovoljni, bez obzira na nepogodnosti pod kojima studenti moraju raditi. – SpT Series A, No.4, p 16, Aug 27, 1895. (TM 241)

Mnogi propuštaju da shvate prava načela. – Mnogi studenti toliko žure da upotpune svoje obrazovanje tako da nijesu temeljiti u ničemu čega se prihvate. Malo ih ima dovoljno hrabrosti i samokontrole da postupa iz načela. Najveći broj studenata propušta da shvati pravi cilj obrazovanja, i stoga izostaje zauzimanje takvog kursa koji bi osigurao ovaj cilj. Oni se bave studijama matematike ili jezika, dok zapostavljaju daleko bitnije proučavanje za sreću i uspjeh u životu. Mnogi koji istražuju zemljine dubine sa geolozima ili osmatraju nebesa sa astronomima ne pokazuju ni najmanje zanimanje za čudesni mehanizam vlastitog tijela. Drugi znaju kazati koliko kostiju ima na čovječijem skeletu i tačno opisati svaki tjelesni organ, a ipak su neupućeni u zakone o zdravlju i liječenju bolesti kao da život kontroliše slijepa sudbina namjesto određenog i nepromjenljivog zakona. – ST, June 29, 1892. (FE 71, 72)

Vaspitanje nije samo stvar mozga. – Studenti koji su stekli knjiško znanje bez prikupljanja znanja o praktičnom radu ne mogu polagati pravo na skladan razvoj. Energija koja se trebala posvetiti raznovrsnim poslovima je zanemarena. Vaspitanje se ne sastoji u korištenju samo mozga. Fizička uposlenost nužan je dio obuke za svakog mladog čovjeka. Propušta se važna faza vaspitanja ako se učenik ne podučava kako da se uključi u koristan rad. – CT 307, 308 (1913)

Podjednaka fizička i mentalna opterećenost. – Mnogo je rečeno i napisano u pogledu važnosti obuke uma za njegovu najveću službu. Ovo je ponekad vodilo u mišljenje da ako se razum vaspita da ispolji svoje najveće moći, to će ojačati fizičku i moralnu prirodu za razvoj cijelog čovjeka. Vrijeme i iskustvo su pokazali da je ovo bila zabluda. Vidjeli smo muškarce i žene koji su izlazili sa koledža kao svršeni diplomci koji ni na koji način nijesu bili kvalifikovani za pravilno korištenje tog čudesnog fizičkog organizma kojim ih je Bog opskrbio. Cijelo biće osmišljeno je za akciju, ne za neaktivnost.

Ako fizičke moći nijesu podjednako opterećene sa mentalnim, prevelik napor je na ovim posljednjim. Ukoliko svaki dio ljudske mašinerije ne ispunjava svoje određene zadatke, mentalne moći se neko vrijeme ne mogu koristiti do svojih najvećih sposobnosti. Prirodne

moći moraju se upravljati po prirodnim zakonima, a sposobnosti razvijati da djeluju skladno i u saglasnosti sa ovim zakonima. Učitelji u našim školama ne mogu prenebregnuti ni jednu od ovih pojedinosti bez izbjegavanja odgovornosti. Ponos ih može odvesti u potragu za visokim svjetskim standardom intelektualnih dostignuća u čemu studenti mogu biti briljantni; ali kad se treba ispoljiti čvrsto znanje – ono koje je neophodno za osposobljavanje muškaraca i žena za svaku nuždu u praktičnom životu – takvi studenti su samo djelimično pripremljeni za postizanje uspjeha u životu. Njihovo nepotpuno obrazovanje često vodi u neuspjeh koje god grane u poslu se prihvatili. – 5T 522 (1889)

Ne izbjegavati životna bremena. – Neka se mladi impresioniraju mišlju da obrazovanje nije učenje kako izbjeći neprijatne zadatke u životu i teška bremena; da je svrha vaspitanja olakšati rad učenjem boljih metoda i viših dostignuća. Učite ih da pravi životni cilj nije osigurati najveću moguću dobit za sebe već proslaviti Tvorca u izvršavanju svoga dijela opšte zadaće, i pružiti ruku pomoći slabijima ili manje upućenima. – Ed 221, 222 (1903)

Potreban skladan razvoj. – Ispravno iskorištavanje samoga sebe najvrednija je pouka koja se može naučiti. Mi se ne smijemo baviti umnim radom i tu stati, ili učiniti fizički napor i tu stati; mi moramo najbolje iskoristiti različite djelove koji sačinjavaju ljudsku mašineriju – mozak, kosti, mišiće, glavu i srce. – YI, Apr 7, 1898. (SD 171)

Neznanje ne povećava duhovnost. – Mladi ljudi se ne bi smjeli upuštati u zadatak objašnjavanja Svetog Pisma i predavanja o proročanstvima kad nemaju znanja o važnim biblijskim istinama koje pokušavaju objasniti drugima. Oni možda oskudijevaju u opštim granama obrazovanja i stoga ne uspijevaju da učine onoliko dobra koliko bi mogli da su imali preimućstva dobre škole. Neznanje neće povećati poniznost ili duhovnost nijedne osobe koja se izjašnjava kao Hristov sledbenik. Istine Božanske Riječi najbolje može da cijeni hrišćanin intelektualac. Hrista će najbolje proslaviti oni koji mu razumno služe. Veliki cilj obrazovanja je da nas osposobi da koristimo moći koje nam je Bog dao na način koji će najbolje reprezentovati biblijsku vjeru i promovisati slavu Božju. – 3T 160 (1872)

Vaspitanje zahtijeva neumorne napore. – Učitelji trebaju voditi studente da ramišljaju i jasno shvate istinu za sebe. Nije dovoljno za učitelja da objasni ili za studenta da vjeruje, mora se probuditi potreba, i učenik navesti da potvrdi istinu na vlastitom jeziku, dokazujući tako da shvata njenu silu i primjenjuje je. Istrajnim naporom životne istine se tako utiskaju u um. Ovo može biti lagan proces, ali vredniji od jurnjave preko važnih predmeta bez valjanog razmatranja. Bog očekuje da se Njegove institucije izdvajaju od onih svjetovnih, jer one su Njegova predstavništva. Ljudi koji su istinski povezani sa Bogom pokazaće svijetu da na kormilu stoji činilac veći od ljudskog. – 6T 154 (1900)

Postaviti vidljive međaše. – Neka mladi postave vidljive međaše pomoću kojih se mogu po potrebi upravljati. Kad naiđe kriza koja zahtijeva aktivne, dobro razvijene fizičke moći i bistar, jak, praktičan um, kad se mora obaviti komplikovan zadatak gdje se svaki potez mora odrediti, i dočekati poteškoće samo kroz traženje mudrosti od Boga, tada će oni mladi koji su naučili da savladavaju probleme ozbiljnim radom moći odgovoriti na poziv za radnicima: «Evo mene, pošalji mene». Neka srca mladih muškaraca i mladih žena budu čista kao kristal. Neka im misli ne budu svakidašnje, već posvećene vrlinom i svetošću. Nema potrebe da budu drugačiji. Čistotom misli kroz posvećenje Duhom, njihovi životi mogu se profiniti, uzdići, oplemeniti. – SpT Series B, No.1, pp 31, 32, July, 1900.

365

366

Važno formiranje ispravnih navika. – Određena namjera svakog mladog čovjeka treba se visoko postaviti u svim njegovim planovima za životno djelo. Prihvatite kao svoju vodilju u svemu standard koji izlaže Božja Riječ. Ovo je pozitivna dužnost jednog hrišćanina, a trebala bi takođe biti i njegovo pozitivno zadovoljstvo. Gajite poštovanje prema sebi zato što ste Hristova otkupljena svojina.

Uspjeh u formiranju ispravnih navika, napredak u onome što je dobro i plemenito, daće vam uticaj koji će svi cijeniti. Živite za nešto pored sebe.

Ako su vam pobude čiste i nesebične, ako uvijek tražite posao koji neko mora uraditi, ako ste uvijek spremni da pokažete ljubazno staranje i činite djela učtivosti, vi nesvjesno gradite vlastiti spomenik. Ovo je djelo na koje Bog poziva svoju djecu i omladinu. – SpT Series B, No.1, p 32, July, 1900.

Samoizdržavanje važan dio vaspitanja. – U sticanju obrazovanja mnogi učenici bi stekli najvredniju obuku kad bi izdržavali sami sebe. Umjesto zapadanja u dugove ili zavisnosti od samoodricanja njihovih roditelja, neka mladi muškarci zavise o sebi. Oni će tako naučiti da vrednuju novac, vrijeme, snagu i prilike, i biti u daleko manjem iskušenju da se odaju besposličanju i rasipničkim navikama. Pouke o ekonomisanju, marljivosti, praktičnom poslovdstvu, i postojanosti namjere, svladane na taj način, pokazale bi se najvažnijim dijelom njihove opreme za životnu bitku. Učenik koji bi naučio pouku o samoizdržavanju mnogo bi doprinio čuvanju znanstvenih ustanova od bremena duga pod kojim se nalazi veliki broj škola i koji je uveliko osakatio njihovu korisnost. – Ed 221 (1903)

Vaspitanje oblikuje društveno uređenje. – Društvo je u neredu po čitavom svijetu, i potreban je cjelovit preobražaj. Vaspitanje koje se pruža mladima oblikuje ukupno društveno uređenje. – MH 406 (1905)

Potreba za poljoprivrednim školama. – Naše škole mogle bi uspješno pomagati u raspoređivanju nezaposlenih masa. Hiljade bespomoćnih i gladnih bića, čiji broj svakodnevno povećava kategoriju prestupničkih grupa, mogli bi izdržavati sebe u jednom srećnom, zdravom, nezavisnom životu ako bi se uputili vještom i marljivom radu u obrađivanju zemlje. – Ed 220 (1903)

Obrazovanje se nastavlja kroz život. – U Hristovoj školi, učenici nikad ne završavaju obuku. Među učenicima su i stari i mladi. Oni koji posvećuju pažnju uputima Božanskog Učitelja stalno napreduju u mudrosti, finoći i plemenitosti duše, i tako se pripremaju da stupe u jednu višu školu gdje će se razvoj nastaviti kroz vječnost. – CT 51 (1913)

Prava ambicija. – Draga omladino, šta je cilj i svrha vašeg života? Da li ste željni obrazovanja kako bi stekli ime i položaj na svijetu? Imate li misli koje se ne usuđujete izraziti, da jednog dana stanete na samitu intelektualnih veličina; da sjednete na osgovornom i zakonodavnom savjetu i pomognete u donošenju zakona za naciju? Nema ničeg lošeg u tim aspiracijama. Svako od vas može označiti svoj cilj. Ne zadovoljavajte se osrednjim dostignućima. Postavite visoko svoj cilj, i ne štedite truda da dostignete taj standard. – RH, Aug 19, 1884. (FE 82)

Najbitnije znanje. – Neka mladi napreduju onoliko brzo i onoliko daleko koliko mogu u sticanju znanja.... I dok uče, neka upražnjavaju svoje znanje. Na taj način njihovi umovi će steći disciplinu i moć. Iskorištavanje znanja je ono što određuje vrijednost njihova obrazovanja. Provođenje dugo vremena u proučavanju, bez napora da se prenese ono što se steklo, često prije stvara prepreku nego što pomaže stvarnom razvoju. I u domu i u školi potrebni su

napori učenika da nauči kako proučavati i kako prenositi stečeno znanje. Kakav god da je njegov poziv, on mora biti i učenik i učitelj sve do kraja svoga života. – MH 402 (1905)

Najbitnije obrazovanje za našu omladinu danas, ono koje će ih osposobiti za više stepene školovanja odozgo, je obrazovanje koje će ih naučiti kako da otkriju volju Božju svijetu. – RH, Oct 24, 1907. (FE 512)

Najbitnije znanje je znanje o Bogu i Onome koga je poslao.

Svako dijete svaki omladinac treba imati znanje o samome sebi. Oni trebaju razumjeti fizičko življenje koje im je Bog dao i zakone pomoću kojih se ono održava zdravim. Svako se treba temeljito podučavati u opštim granama obrazovanja. Potrebna je moralna obuka koja će ih načiniti muškarcima i ženama od praktične sposobnosti, spremnim za svakodnevne životne dužnosti. Ovome treba dodati obuku i praktično iskustvo u raznim pravcima misionorskog napora. – MH 402 (1905)

«Koji 'sveučilišni kurs' može biti ravan ovome?» – «Blizu je veliki dan Gospodnji...» i svijet se mora upozoriti... Hiljade mladih moraju se predati ovom djelu... hrabreći i pomažući mladima pod svojim nadzorom da se priključe pokretu.

Ne postoji grana posla u kojoj je mladima moguće primiti veću korist... Oni su pomagači anđelima; ili određenije, ljudska oruđa kroz koja anđeli vrše svoju misiju. Anđeli govore kroz njihove glasove, i rade njihovim rukama. Ta ljudska oruđa, u saradnji sa nebeskim, imaju koristi od svog obrazovanja i iskustva. Kao sredstvo obrazovanja, koji **«sveučilišni kurs»** može biti ravan ovome? – Ed 270, 271 (1903)

Bitno je prenositi znanje. – Za njihovo potpuno obrazovanje neophodno je da se učenici da vremena za misionarski rad – vrijeme da se upoznaju sa duhovnim potrebama porodica u svojoj zajednici. Oni se ne smiju pretrpati studijama tako da nemaju vremena za korištenje stečenog znanja. Treba ih ohrabriti da učine ozbiljan misionarski napor za one koji su u zabludi, upoznajući se sa njima i iznoseći im istinu. Poniznim radom, tražeći mudrost od Boga, moleći se i stražeći u molitvi, oni mogu dati drugima znanje koje je obogatilo njihove živote. – CT 545, 546 (1913)

Um, karakter i ličnost

Elen Vajt

Naslov originala:

**Mind, Character and Personality
Guidelines to Mental and Spiritual Health**

Ellen G. White

KNJIGA 2

UM, KARAKTER I LIČNOST

Knjiga 2

IX DIO

MEĐUSOBNI ODNOS TIJELA I UMA

39. NEOPHODNOST SKLADNOG DJELOVANJA ČITAVE LIČNOSTI

³⁷³ *Misteriozni odnos.* – Između uma i tijela postoji misteriozan i čudesan odnos. Oni reaguju jedno na drugo. Održavanje tijela u zdravom stanju i razvijanje njegove snage, kako bi svaki dio žive mašinerije skladno djelovao, treba biti prva studija našeg života. Zanimariti tijelo znači zanemariti um. Ne može biti Bogu na slavu kad Njegova djeca imaju bolesna tijela i zakrčljale umove. – 3T 485, 486 (1875)

Sklad zavisi o usaglašenosti sa postavljenim zakonima. – Sklad tvorevine zavisi od savršene usaglašenosti svih bića, svega živog i neživog, sa zakonom Stvoritelja. Bog je odredio zakone za upravljanje, ne samo živih bića, već svega što se odvija u prirodi. Sve je pod fiksnim zakonima koji se ne mogu ignorisati. Ali dok se sve u prirodi rukovodi po prirodnim zakonima, samo je čovjek, od svih stanovnika zemlje, odgovoran moralnom zakonu. – PP 52 (1890)

³⁷⁴ *Harfa sa hiljadu žica.* – Nije samo privilegija već sveta dužnost svih da razumiju zakone koje je Bog ustanovio u njihovom biću.... I dok potpunije shvataju ljudsko tijelo,... nastojeće da svoja tijela dovedu u podređenost plemenitim silama uma. Oni će tijelo smatrati čudesnom strukturom, koju je oblikovao Beskonačni Dizajner, i obavezao ih da održavaju ovu harfu sa hiljadu žica u skladnoj akciji. – HR, Sept, 1871. (ML 148)

Svi činioci savršene cjeline. – Svi mi smo predstavljeni kao udi tijela, ujedinjeni u Hristu. U ovom tijelu postoje razni udi, i jedan ud ne može obaviti istu službu kao drugi.... Ipak svi ovi organi su neophodni za savršenu cjelinu i rade u divnom međusobnom skladu. Ruke imaju svoju dužnost, a noge svoju. Jedan ne može kazati drugom: «Ti si manje važan od mene»; ruke ne mogu reći nozi: «Ne trebaš nam»; već su svi sjedinjeni u tijelo da bi obavljali svoj specifičan zadatak i treba ih podjednako vrednovati, dok doprinose udobnosti i korisnosti savršene cjeline. – 4T 128 (1876)

Skladan razvoj mentalnih i moralnih sposobnosti. – Unapređivanje uma obaveza koju dugujemo sebi, društvu i Bogu. Ali mi nikad ne bi trebali izmišljati načine za kultivaciju intelekta po cijenu moralnog i duhovnog. I samo skladnim razvojem kako mentalnih tako i moralnih sposobnosti može se postići njihovo najveće savršenstvo. – RH, Jan 4, 1881.

Nadostatak skladne akcije donosi bolest. – Nedostatak skladne akcije u ljudskom organizmu je ono što donosi bolest. Mašta može kontrolisati druge djelove tijela na njihovu štetu. Svi djelovi sistema moraju skladno raditi. Razni djelovi tijela, posebno oni koji su udaljeni od

srca, trebaju primati slobodan protok krvi. Udi igraju važnu ulogu i potrebno im je posvetiti odgovarajuću pažnju. – SpT Series B, No. 15, p 18, Apr 3, 1900. (CH 587)

Jedna oslabljena sposobnost kviri cjelinu. – Ako jedna sposobnost ostane uspavana ili skrene sa svog odgovarajućeg kursa, namjera Božja se ne sprovodi. Potrebno je razviti sve sposobnosti. Svima se mora posvetiti pažnja, jer svaka se oslanja jedna na drugu, i sve se moraju uvježbavati da bi um bio dobro uravnotežen.

Ako se jedan ili dva organa kultivišu i stalno koriste zato što su vaša djeca izabrala da usmjere snagu uma u jednom pravcu a zapostave druge mentalne moći, u zreloj dobi oni će ući neuravnoteženog uma i neskladnog karaktera. Biće sposobni i jaki u jednom pravcu ali veoma slabi u drugim isto tako važnim pravcima. Oni neće biti sposobni muškarci i žene. Njihovi nedostaci biće uočljivi i pokvariće čitav karakter. – 3T 26 (1872)

Kad su umovi propovjednika, učitelja i učenika neprekidno obuzeti proučavanjem, a tijelu dopuštena neaktivnost, nervi emotivni nervi su opterećeni dok su nervi kretanja neaktivni. Ako se sva aktivnost prenese na mentalne organe, oni postaju preopterećeni i oslabljeni, dok mišići gube svoju svježinu zbog neuposlenosti. Nema sklonosti ka vježbanju mišića i fizičkom radu, jer trud se čini zamornim. – 3T 490 (1875)

Upozorenje protiv preopterećenosti. – Zapamtite da čovjek mora čuvati svoj Bogom dati talenat inteligencije održavajući fizičku mašineriju u skladnoj akciji. Da bi uživali u zdravlju neophodna je svakodnevna fizička vježba. Ono što slama ljude nije rad već preopterećenost, bez perioda za odmaranje, čime se dovode u opasnost životne snage. Oni koji prekomjerno rade uskoro će stići do mjesta gdje će raditi u beznadežnom pravcu.

Djelo koje se radi za Gospoda radi se radosno i sa hrabrošću. Bog želi da unesemo duh i život i optimizam u svoj rad. Umni radnici bi trebali posvetiti pažnju svakom dijelu ljudske mašinerije, ravnomjerno ih opterećujući. Fizički i mentalni napor, mudro kombinovan, održaće cijelog čovjeka u stanju koje ga čini prihvatljivim Bogu....

Unesite u svakodnevni rad nadu, hrabrost i privlačnost. Ne radite prekomjerno. Puno je bolje ostaviti nedovršenim neke stvari planirane za dnevnu zadaću nego se iscrpiti i preoptereti, gubeći neophodnu krjepkost za izvršavanje zadataka narednog dana. Ne kršite danas prirodne zakone da ne biste izgubili snagu za sutra. – Lt 102, 1903.

Savjet osobi koja se bila odala pretjeranom jeziku. – Iz svjetlosti koju mi je Bog dao, znam da se u vama razvija duhovna deformacija. Umjesto besprekornog ispoljavanja pravih principa i ispravnih navika, u sebi ste sakupljali osjećaje i načela koja će isključiti vas i sve one koji su sudionici tog istog duha iz nebeskih stanova. Vaš um se deformiše zbog načina na koji ga tretirate. Preklinjem vas da izvršite odlučnu promjenu. Zadržite sav pretjerani jezik, jer to razara harmoniju uma.

Tijelu je potrebna brižna njega, da bi se održalo u zdravom stanju. Tako je i za um potrebna stroga disciplina, kako ne bi bio pretjerano razvijen u nekim stvarima a nedovoljno u drugim. Zato što vam ovi osjetljivi organi nijesu na vidiku, gdje možete uočiti zlo koje činite svojim intelektualnim moćima i koliko im je potreban nadzor, vi nijeste svjesni štete koju im nanosite. Vi pothranjujete nezdrave teorije, i vaš um se primorava da služi tim teorijama.

Način na koji zloupotrebljavate svoju mentalnu mašineriju je haba. Ali vi ne možete kakvu štetu činite. Prije ili kasnije vaši prijatelji će zapaziti nepovoljan razvoj vaših misli i akcija. Vaš želudac počinje svjedočiti o djelovanju uma. Uravnotežen i dobro disciplinovan um promijenio bi na bolje moć probave. – Lt 29, 1897.

Sklad iziskuje dodatni napor (savjet jednom domaćinu). – Mi ne možemo svi imati iste misli ili gajiti iste ideje; ali jedni možemo biti na blagoslov drugima, tako što gdje jedan oskudijeva, drugi može zadovoljiti datu potrebu. Vi imate izvjesne karakterne mane i prirodne sklonosti, i zato bi vam bilo bolje da stupite u kontakt sa drugačije organizovanim umom kako bi pravilno balansirali vaš vlastiti. Umjesto tako isključivog nadzora, trebali biste se posavjetovati sa svojom suprugom i doći do zajedničkih odluka. Vi ne podstičete nezavisan trud tog dijela svoje porodice; ali ako se vaše naročite upute temeljito ne sprovedu, vi isuviše često prebacujete počinocima. – 4T 128 (1876)

Niske sklonosti moraju biti pod kontrolom. – «Mi smo Bogu pomagači» (1 Korinćanima 3:9). Čovjek se mora izboriti za svoje spasenje sa strahom i drhtanjem; jer Bog je taj što čini u njemu da hoće i učini što je Njemu ugodno. Bog daje čovjeku fizičke i mentalne moći. I jedne i druge su potrebne. Nijedna od njih ne smije se zloupotrijebiti ili izopačiti. Niske strasti moraju se držati pod kontrolom uzvišenijih sila. – Lt 139, 1898.

Zdravlje tijela i uma. – Danilov život je nadahnutu ilustracija o tome šta sačinjava posvećen karakter. On predstavlja pouku za sve, a posebno za mlade. Striktna usaglašenost sa Božjim zahtjevima je na dobrobit zdravlju uma i tijela.

Da bi dosegli najveći standard moralnih i intelektualnih postignuća, neophodno je tražiti snagu i mudrost od Boga i držati se stroge umjerenosti u svim životnim navikama. U iskustvu Danila i njegovih drugova imamo primjer trijumfa načela nad iskušanjem odavanja apetitu. On nam pokazuje da kroz religiozno načelo mladi ljudi mogu trijumfovati nad tjelesnim strastima i i ostati vjerni Božjim zapovijestima, čak i po cijenu velike žrtve. – RH, Jan 25, 1881. (SL 23)

Zdrav život doprinosi savršenstvu karaktera. - Čist, zdrav život je najveći doprinos savršenstvu hrišćanskog karaktera i razvoju tjelesnih i umnih snaga. – RH, Dec 1, 1896. (CH 41)

Skladan rad uma, tetiva i mišića. – Pravilnom upotrebom naših moći do njihovog krajnjeg dometa u najkorisnijem uposlenju, održavanjem svih organa u zdravlju, kao i čuvanjem svakog organa da bi um, tetive i mišići skladno radili, mi možemo obaviti najdragocjeniju službu za Boga. – YI, Apr 7, 1898.

Sreća je plod skladnog djelovanja svih moći. – Oni koji služe Bogu u jednostavnosti i istini biće osobit narod, različit od svijeta, odvojen od svijeta. Njihova hrana će se spremati, ne da podstakne proždrljivost ili zadovolji izopačeni ukus, već da osigura najveću fizičku snagu, i shodno tome najbolje mentalno stanje....

Naše nebeski Otac nam je podario blagoslov zdravstvene reforme, kako bi ga mogli proslaviti pokoravajući se zahtjevima koje je dao.... Skladno, zdravo djelovanje svih tjelesnih i umnih snaga rezultiraće u sreći; i što se te moći više uzdižu i profinjaju, to će sreća biti čistija i nepomućenija. – RH, July 29, 1884. (CH 50, 51)

Uticaj radovanja. – Božji narod mora naučiti brojne pouke. Oni će imati savršen mir ako usmjere svoj um ka Onome koji je previše mudar da bi pogriješio i odveć dobar da bi im nanio zlo. Oni moraju uhvatiti odraz Božjeg osmjeha, i reflektovati ga na druge. Oni moraju sagledati koliko svjetlosti mogu unijeti u živote onih koji ih okružuju. Oni se moraju držati blizu Hrista, toliko blizu kao da s Njime sjede Njegove male djece, u nježnoj, svetoj zajednici. Oni nikad ne smiju zaboraviti da se dok primaju naklonost i ljubav Božju nalaze pod svečanom obavezom da to isto prenesu drugima. Tako mogu vršiti uticaj radovanja, koji donosi blagoslov svima do kojih ono dopre, osvjetljavajući njihovu stazu. – Lt 40, 1903. (MM 45)

40. UTICAJ TIJELA NA UM

Blizak odnos između uma i tijela. – Postoji blizak odnos između uma i tijela, i da bi dostigli visok standard moralnih i intelektualnih postignuća, mora se obratiti pažnja na zakone koji kontrolišu naše fizičko biće. – PP 601 (1890)

Mentalni napor pod uticajem fizičke krjepkosti. – Mi trebamo nastojati da sačuvamo punu krjepkost svih svojih moći da bi obavili djelo koje je pred nama. Što god umanjuje fizičku krjepkost slabi mentalni napor. Zato se svaka navika koja šteti zdravlju tijela treba odlučno izbjegavati.

Veliki apostol je rekao: «Nego morim tijelo svoje [potčinjavam ga] da kako sam drugima propovijedajući izbačen ne budem». Mi ne možemo sačuvati posvećenost Bogu a ipak narušavati zdravlje hotimičnim odavanjem rđavim navikama. Samoodricanje je jedan od uslova, ne samo ulaska u Hristovu službu, nego i opstanka u njoj. Sam Hristos je objavio, razumljivim jezikom, uslove učenja: «Ako ko hoće zamnom ići, neka se odreče sebe i uzme krst svoj, i ide za mnom».

Ipak, koliko je onih koji se nazivaju hrišćanima nevoljno da ispolji samoodricanje, čak i Hrista radi. Koliko često je jača ljubav prema pogubnoj popustljivosti od želje za zdravim umom u zdravom tijelu. Dragocjeni časovi probe su potrošeni, Bogom data sredstva protraćena, da se ugodi oku ili zadovolji apetit. Običaji drže hiljade u ropstvu zemaljskom i čulnom. Mnogi su hotimični robovi; oni ne žele bolji dio. – ST, June 1, 1882.

Moć pravljenja razlike između ispravnog i pogrešnog. – Sve što umanjuje fizičku snagu, slabi um i čini ga manje sposobnim da pravi razliku između ispravnog i pogrešnog. – COL 346 (1900)

Rđave navike donose izoblične zamisli. – Brate _____, previše se baviš samim sobom. Ti vidiš mnoge stvari u izopačenoj svjetlosti. Sumnjaš u ljude, gajiš veliko nepovjerenje i ljubomoru, i nagađaš zlo. Mnoga od ovih iskušenja potekla su od tebe. Iskonstruisao si mnoge stvari kao unaprijed smišljene da ti naškode, dok je to daleko od prave istine. Ti činiš samome sebi najveću štetu vlastitim pogrešnim kursom.

Sam sebi si najveći neprijatelj. Tvoje rđave navike stvaraju neravnomjernu cirkulaciju krvi i usmjeravaju krv ka mozgu, i tada sve vidiš u izopačenoj svjetlosti. Žustar si i naprasit, i nijesi kultivisao samokontrolu. Tvoja volja i tvoj put čine ti se ispravnim. Ali ukoliko ne uočiš ove poremećaje u svom karakteru i ne opereš svoju odjeću i ubijeliš u krvi Jagnjetovoj, izvjesno nećeš zadobiti vječni život. Ti voliš teoriju istine, ali ne dopuštaš da ti ona posveti život. U svom svakodnevnom ponašanju ne ispoljavaš načela istine koju ispovijedaš. – Lt 27, 1872.

Fizičke navike utiču na mozak. – Mozak je tvrđava bića. Rđave fizičke navike utiču na mozak i sprečavaju postignuće onoga što bi učenici željeli – dobru mentalnu disciplinu. Ukoliko se mladi ne upute u nauku kako se starati o svome tijelu i umu, neće biti uspješni učenici. Učenje nije primarni uzrok opadanja mentalne moći. Glavni uzrok je nepravilna ishrana, neredovni obroci, nedostatak fizičke vježbe i bezbrižna nepažnja na druge obzire prema zakonima o zdravlju. Kad činimo sve što možemo da očuvamo zdravlje, tada možemo zatražiti od Boga u vjeri da blagoslovi naše napore. – CT 299 (1913)

Petar i odnos tijelo-um. – Apostol Petar je shvatio odnos između tijela i uma i podigao svoj glas da upozori braću: «Ljubazni! Molim vas, kao došljake i goste, da se čuvate od tjelesnih želja koje vojuju na dušu» (1 Petrova 2:11). Mnogi gledaju na ovaj tekst samo kao upozorenje

protiv razuzdanosti; ali on ima šire značenje. On zabranjuje svako štetno udovoljavanje prohtjevima ili strastima. Apetit nam je dat za dobru namjeru, ne da postane poslanik smrti budući izopačen, degenerišući se tako u «strasti koje vojuju na dušu». * – CTBH 53, 54, 1890. (CD 166, 167)

Zloupotreba fizičkih moći dovodi do neuravnoteženosti nervnog sistema. – Zloupotreba naših fizičkih moći skraćuje vrijeme u kojem se naši životi mogu iskoristiti na slavu Bogu. To nas onesposobljava da izvršimo zadatak koji nam je Bog dao. Dopuštajući sebi da formiramo rđave navike, ostajući do u kasne sate, udovoljavajući apetitu po cijenu zdravlja, mi polažemo temelj za slabost. Zanemarivanjem fizičke vježbe, preopterećivanjem uma i tijela, mi doprinosimo neuravnoteženosti nervnog sistema.

383

Oni koji tako skraćuju svoje živote i onesposobljavaju se za službu zapostavljanjem prirodnih zakona krivi su za krađu prema Bogu. Takođe oni krađu svoje bližnje. Prilike da budu na blagoslov drugima, određeni zadatak za koji ih je Bog poslao u svijet, njihovim vlastitim kursom akcije je prekraćen. Oni su sebe onesposobili da urade čak i ono što se moglo obaviti za kraći vremenski period. Gospod nas smatra krivim kad na taj način svojim zlim navikama lišavamo svijet dobra. – COL 346, 347 (1900)

Besposlenost slabi moć mozga. – Razlog zašto mladi imaju tako malu moć mozga i mišića je što se premalo bave korisnim poslom. «Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba, i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome; nego se ponošahu i činjahu gadove preda mnom, zato ih zatrh kad vidjeh» (Jezekilj 16:49, 50). – 4T 96 (1876)

Fizički rad relaksira um. – Čitav sistem potrebuje osvježavajući uticaj vježbe na svježem vazduhu. Nekoliko sati svakodnevnog fizičkog rada dovelo bi do obnove krjeposti tijela, odmorilo i relaksiralo um. – 4T 264, 265 (1896)

Kupanje osvježava tijelo i um. – Bilo da je čovjek bolestan ili zdrav, disanje je slobodnije i lakše ako se praktikuje kupanje. Time mišići postaju fleksibilniji, um i tijelo podjednako osvježeni, razum bistriji, i svaka sposobnost življa. – 3T 70 (1872)

Odmor nasuprot sitimulansima. – Rđave fizičke navike štete mozgu, i čitav sistem biva rastrojen. Može se učiniti napor u smislu podsticaja umornih nerava uzmanjem stimulansa, ali to neće riješiti problem.

384

Ukoliko se ne učini odlučna promjena, ukoliko nema razumne spoznaje potrebe davanja odmora mozgu umjesto stimulansa, čovjek će izgubiti samokontrolu i obesčastiti djelo Božje. – Lt 205, 1904.

Mirni odmor uma. – Mi bismo trebali više vremena posvećivati poniznoj, ozbiljnoj molitvi Bogu za mudrost da svoju djecu vaspitamo i odgojimo na slavu Gospodu. Zdravlje uma zavisi od zdravlja tijela. Kao hrišćanski roditelji, obavezni smo obučiti svoju djecu u skladu sa zakonima života.

U Hristu oni će steći snagu i nadu, i neće ih mučiti neugasiva žudnja za nečim što zabalja um i zarobljava srce. Oni su našli Skupocjeni Biser, i um spokojno počiva. Njihova zadovoljstva su čistog, uzvišenog, nebeskog karaktera. Na njima se ne odražava bol ili kajanje. Takva zadovoljstva ne slabe tijelo ili iscrpljuju um, već im daju zdravlje i svježinu....

* Vidi sledeći naslov, «Ishrana i um»

Stanovnici Neba su savršeni, jer je volja Božja njihova radost i najveće uživanje. – Und MS 93.

41. ISHRANA I UM

Mozak mora biti zdrav. – Mozak je organ i instrument uma, i on kontroliše cijelo tijelo. Da bi ostali dijelovi sistema bili zdravi, mozak mora biti zdrav. A da bi mozak bio zdrav, krv mora biti čista. Ako se ispravnim navikama jedenja i pijenja krv održava čistom, mozak će se pravilno hraniti. – SpT Series B, No.15, p 18, Apr 13, 1900. (CH 586, 587)

Mozak opskrbljen životom i snagom. – Ljudski organizam je čudesna mašinerija, ali on se ne smije zloupotrebljavati.... Transformacija hrane u dobru krv je čudesan proces, ali svako ljudsko biće bi trebalo biti upućeno u ovaj predmet....

Svaki tjelesni organ prikuplja hranu da bi održao svoje različite organe u akciji. Mozak se mora snabdijevati svojim dijelom, kosti svojom porcijom. Veliki Graditelj je na djelu svakog trenutka, snabdijevajući svaki mišić i tetivu, od mozga do završetaka prstiju, životom i snagom. – Lt 17, 1895.

Posledice omalovažavanja prirodnih zakona. – Bog je podario svom narodu veliku svjetlost, pa ipak nijesmo se uzdigli izvan domašaja iskušenja.... Jedan invalid – očito veoma osjetljiv, mada zanesen i samozadovoljan – slobodno priznaje svoj prezir prema zakonima zdravlja i života, do kojih nas je dovela božanska milost da ih kao narod prihvatimo. Hrana mu se mora spremati na način da zadovolji njegove bolesne žudnje. Umjesto da sjedi za stolom gdje se sprema zdrava hrana, on preferira restorane, zato što se tamo može odavati prohtjevima bez ograničenja. Kao rečit zastupnik umjerenosti, on ne poštuje njene temeljne principe. On želi olakšanje ali odbija da ga zadobije po cijenu samoodricanja.

Taj čovjek služi na oltaru izopačenog apetita. On je idolopoklonik. Moći koje bi se, posvećene i oplemenjene, mogle iskoristiti na slavu Boga su oslabile i postale od male koristi. Razdražljiva narav, konfuzan mozak i prenapregnuti nervi između ostalog posledice su njegovog nepoštovanja prirodnih zakona. On je nesposoban, nepouzdan. – 5T 196, 197 (1882)

Blizak odnos između ishrane i uma. – U vezi sa Petrovim pozivom da dodamo «umjerenosti trpeljivost», uputila sam [na jednu adresu] blagoslove zdravstvene reforme, i prednosti koje se mogu steći kroz upotrebu pravilnih kombinacija jednostavnih hranljivih namirnica. Naglašena je bliska veza po kojoj jelo i piće doprinosi stanju uma i naravi. Mi ne možemo dozvoliti sebi da razvijemo rđavu narav kroz neispravne navike življenja. – RH, July 12, 1906

Popustljivost najveći uzrok mentalne slabosti. – Popuštanje apetitu najveći je uzrok fizičkog i mentalnog debiliteta, i nalazi se u osnovi slabosti koja je svugdje očita. – 3T 487 (1875)

Um postaje konfuzan zbog neodgovarajuće ishrane. – Mi ne bismo trebali spremati za Subotu veću količinu ili raznovrsniju hranu nego ostalim danima. Umjesto toga, hrana bi trebala biti jednostavnija, i trebalo bi se manje jesti, da bi um bio bistriji i svježiji da shvati duhovne stvari. Prekomjerno jedenje zamagljuje mozak. Mogu se čuti ali ne i cijeliti najdragocjenije riječi, zato što um postao konfuzan usled nepravilne ishrane. Prekomjernim jedenjem Subotom, mnogi su uradili više nego misle na obesčašćivanju Boga. – 6T 357 (1900)

Preko apetita Sotona kontroliše um. – Preko apetita Sotona kontroliše um i cijelo biće. Hiljade ljudi koji su mogli živjeti završilo je u grobu ili doživjelo fizički, mentalni ili moralni brodolom, zato što su žrtvovali sve svoje moći odavanju apetitu. – CTBH 37, 1890. (CD 167)

Probavni organi utiču na životnu sreću. – Probavni organi igraju važnu ulogu u našoj životnoj sreći. Bog nam je dao inteligenciju da bi mogli učiti šta treba da koristimo kao hranu. Zar nećemo, kao razumni muškarci i žene, proučiti da li će nam ono što jedemo odgovarati ili postati uzrok nepritika? Oni koji imaju kisjelinu u želucu često su vrlo kisjele naravi. Čini se da im sve ide naopako, i skloni su da budu svadljivi i razdražljivi. Ako hoćemo da među nama vlada mir, trebalo bi da više razmišljamo nego to činimo kako imati miran želudac. – MS 41, 1908. (CD 112)

Svježina uma zavisi od tijela (savjet spisateljima i propovjednicima). – Pokoravajte se načelima zdravstvene reforme i učite druge da čine tako. Zdravlje uma u velikoj mjeri zavisi o zdravlju tijela, a zdravlje tijela zavisi od načina na koji se ophodimo sa živom maši-nerijom. Jedite samo onu hranu koja će sačuvati vaš želudac u najzdravijem stanju.

Potrebno je da temeljito proučite filozofiju ispravnog staranja o sebi po pitanju ishrane. Osmislite svoj posao tako da možete imati redovite obroke. Ovom pitanju morate posvetiti posebnu pažnju. Zapamtite da živjeti po istini kakva je u Isusu iziskuje puno samodiscipline. – Lt 297, 1904.

Neredovni sati i bezbrižan nemar prema zdravstvenim zakonima. – Um se ne zamara niti tako često iscrpljuje na račun marljive uposlenosti ili napornog proučavanja koliko na račun jedenja neodgovarajuće hrane u neodgovarajuće vrijeme, i bezbrižnog nehata prema zdravstvenim zakonima... Neredovni sati za uzimanje hrane i spavanje podrivaju moždane sile. Apostol Pavle objavljuje da onaj ko želi da bude uspješan u dostizanju visokog standarda pobožnosti mora biti umjeren u svemu. Jedenje, pijenje i oblačenje, sve je u direktnoj vezi sa našim duhovnim napretkom. – YI, May 31, 1894.

Pretrpavanje želuca slabi um. – Prekomjerno jedenje, čak i najzdravije hrane, mora se izbjegavati. Priroda ne može koristiti više nego joj je potrebno za izgradnju raznih tjelesnih organa, a višak zakrčuje sistem. Mnogi učenici pretpostavljaju da su iscrpljeni od prekomjernog učenja, dok je stvarni uzrok neumjerena ishrana. Kad se posveti odgovarajuća pažnja zdravstvenim zakonima postoji manja opasnost od menetalnog opterećenja, ali u mnogim slučajevima tzv mentalnih poremećaja, pretrpavanje želuca je ono što opterećuje tijelo i slabi um. – Ed 205 (1903)

Popustljivost otupljuje plemenite osjećaje uma. – Popuštanje apetitu u prekomjernom jedenju je halapljivost. Velike količine raznovrsne hrane koje se često uzimaju u jednom obroku dovoljne su da stvore poremećen želudac i poremećenu narav. Stoga Bog zahtijeva od svakog ljudskog bića saradnju sa Njim, da niko ne zalazi izvan svojih granica prekomjerno jedući ili uzimajući neodgovarajuće artikule za ishranu. Ovo popuštanje jača životinjske sklonosti i otupljuje plemenitije osjećaje uma. Cijelo biće se unižava, i čovjek postaje rob apetitu, ugađanjem i odavanjem svojim ulagivačkim čulnim strastima. – MS 113, 1898.

Prejedanje produkuje zaboravnost i gubitak pamćenja (savjet jednom gurmanu). – Vi ste gurman za stolom. To je veliki uzrok vaše zaboravnosti i gubitka pamćenja. Govorite o onome što znam da ste već rekli, a onda skrećete razgovor i kažete da ste rekli nešto sasvim drugo. Znala sam za ovo, ali sam prešla preko toga kao sigurne posledice prejedanja. Od kakve bi koristi bilo govoriti o tome? To ne bi izliječilo zlo. – Lt 17, 1895. (CD 138)

Prejedanje otupljuje emocije. – Neumjerenost u jelu, čak i hrane dobrog kvaliteta, imaće unižavajući uticaj na sistem i otupiti izoštrnije i svetije emocije. Stroga umjerenost u jelu i piću veoma je bitna za očuvanje zdravlja i krjepko ostvarivanje svih tjelesnih funkcija.

Stroge navike umjerenosti, u kombinaciji sa vježbom kako mišića tako i uma, očuvaće mentalnu i fizičku svježinu i dati moć istrajnosti onima koji rade kao službenici, urednicima i svima čije navike su sjedeće. Kao narod, sa svim svojim ispovijedanjem zdravstvene reforme, mi previše jedemo. Popuštanje apetitu* je najveći uzrok fizičkog i mentalnog debiliteta, i nalazi se u osnovi slabosti koja je svugdje očita. – 3T 487 (1875)

Ograničiti raznolikost hrane. – Mi se moramo starati o probavnim organima i ne opterećivati ih sa isuviše raznolikom hranom. Onaj ko halapljivo trpa puno raznovrsne hrane u jednom obroku čini sebi štetu. Važnije je da jedemo ono što nam odgovara nego da probamo svako jelo koje se postavi pred nas. Na našem želucu nema vrata kroz koja možemo proviriti unutra i vidjeti šta se tamo dešava; stoga moramo koristiti svoj um, i prosuditi uzrok i posledice. Ako se osjećate nepregnutim i čini se da vam sve ide loše, možda je to zato što snosite posledice jedenja veoma raznolike hrane. – MS 41, 1908. (CD 111, 112)

Božji plan za nas. – Bog želi da kroz strogu umjerenost održimo um bistrim i izoštranim kako bi bili u stanju da pravimo razliku između svetog i običnog. Moramo se truditi da shvatimo tu čudesnu nauku o nenadmašnom sasojecanju i dobroti Božjoj. Oni koji prekomjerno jedu i koji jedu nezdravu hranu, navlače na sebe neprilike, onesposobljavajući se za službu Bogu. Opasno je jesti meso, jer životinje pate od mnogih smrtonosnih bolesti. Oni koji istrajavaju u jedenju životinjskog mesa žrtvuju duhovnost izopačenom apetitu. Njihova tijela postaju puna boleština. – MS 66, 1901.

Intelektualna aktivnost oslabila usled teške mesne ishrane. – Intelektualne, moralne i fizičke moći smanjuju se kroz ustaljenu upotrebu mesa. Jedenje mesa remeti sistem, zamagljuje razum, i otupljuje moralnu osjetljivost. – 2T 64 (1900)

Ono što jedemo slabi intelektualnu aktivnost. – Mi se sastojimo od onoga što jedemo, a jedenje mnogo mesa oslabiće intelektualnu aktivnost. Učenici bi mnogo više postigli u svojim studijama da nikad nijesu okusili meso. Kad se životinjski dio ljudskog bića ojača jedenjem mesa, intelektualne moći srazmjerno slabe.

Vjerski život može se uspješnije steći i održavati ako se odbaci meso, jer ova ishrana podstiče na intenzivne aktivnosti, bludne sklonosti, i slabi moralnu i duhovnu prirodu. «Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela» (Galatima 5:17).

Veoma je potrebno da podstičemo i gajimo čiste, čedne misli i jačamo moralne snage a ne niske i čulne sile. Neka nam Bog pomogne da se otrgnemo od svojih samopopustljivih prohtjeva! – Lt 72, 1896. (MM 277, 278)

Jedenje mesa i narav. – Kao prvo, Gospod nije snabdijevao svoj narod mesom u pustinji zato što je znao da bi upotreba ove hrane stvorila bolest i nepokornost. Da bi preinačio narav i doveo do aktivnog ispoljavanja uzvišenijih snaga uma, On je uklonio od njih meso mrtvih životinja. – MS 38, 1898. (CD 375)

Posledice jedenja svinjetine. – Jedenjem svinjetine ne ugrožava se samo fizičko zdravlje. Upotreba ove teške hrane utiče na um i otupljuje finija osjećanja. – HL (Part 1) 58, 1865. (CD 393)

Onaj ko nepromišljeno jede nije pouzdan savjetnik. – Šećer nije dobar za želudac. On stvara fermentaciju, a to zamagljuje mozak i proizvodi nadražljivu narav. Pokazalo se da su dva ob-

* Vidi Savjeti o životu i ishrani (Counsels on Diet and Food), «Prejedaње», pp. 131-142

obroka bolja za zdravlje sistema nego tri.*

Kakva šteta se čini dok često, kad je potrebno ispoljiti najveće samoodricanje, pretrpavamo želudac gomilom nezdrave hrane, koja tu čeka na razlaganje. Stomačne tegobe odražavaju se na mozak. Onaj ko nepromišljeno jede ne shvata da se onesposobljava za primanje mudrog savjeta, diskvalifikujući se tako za pravljenje planova za najbolji napredak Božjeg djela. Ali to je tako. On ne može razlikovati duhovno, i na savjetovanjima, kad bi trebalo kazati «da» i «amin», on govori «ne». On daje predloge koji su daleko od cilja. Hrana koju je jeo otupila mu je moć mozga.

392 Samopopustljivost sprečava ljudsko oruđe da svjedoči za istinu. Hvala koju prinosimo Bogu za Njegove blagoslove veoma se tiče hrane koju je smještena u stomaku. Popuštanje apetitu je uzrok svađe, razdora, nesklada, i mnogih drugih zala. Govore se riječi netrpeljivosti i čine djela neljubaznosti, slijede se nečasne navike i pokazuje strast – sve zato što su moždani nervi postali bolesni od tog smeća nagomilanog u želucu. – MS 93, 1901.

Kafa utiče na mentalne i moralne moći. – Kafa je štetna povlastica. Ona trenutno uzbuđuje um... ali povratni efekti su iscrpljenost, klonulost, paraliza mentalnih, moralnih i fizičkih moći. Um postaje oslabljen, i ukoliko se odlučnim naporom ta navika ne nadvlada, moždana aktivnost će permanentno slabiti. – CTBH 34, 1890. (CD 421)

Pogrešno jedenje vodi u pogrešno mišljenje. – Zdravlje tijela mora se smatrati bitnim za rast u milosti i sticanje mirne naravi. Ako se želucu ne posveti odgovarajuća pažnja, oblikovanje moralnog, ispravnog karaktera biće spriječeno. Mozak i nervi saosjećaju sa želucom. Pogrešno jedenje i pijenje rezultira u pogrešnom mišljenju i djelovanju. – 9T 160 (1909)

Otopljeno visoko vredovanje pomirenja. – Kad slijedimo kurs slabljenja mentalne i fizičke vitalnosti – u jelu, piću ili nekoj drugoj navici – mi obesčašćujemo Boga, jer mu uskraćujemo službu koju On traži od nas. Kad se odajemo apetitu po cijenu zdravlja ili kad popuštamo navikama koje slabe našu vitalnost i mentalnu svježinu, mi ne možemo visoko cijeniti pomirenje i ispravno vrednovati vječne stvari. Kad su nam umovi zamagljeni ili djelimično paralizovani bolešću, bivamo lako nadvladani Sotoninin iskušenjima. – Lt 27, 1872.

393 **Preveliko razmišljanje o hrani.** – Nemoguće je težinski propisati količinu hrane koju treba jesti. Nije preporučljivo slijediti ovaj proces, jer čineći tako um postaje egocentričan. Jelo i piće, ukupno uzevši, postaje prevelik predmet razmišljanja. Oni koji ne grade boga od želuca pažljivo će nadzirati apetit. Oni će jeste jednostavne, hranljive namirnice.... Ješće lagano i postepeno žvakati svoju hranu. Posle jela baviće se odgovarajućim vježbama na otvorenom. Takvi se nikad neće opterećivati mjerenjem preciznih količina.

Postoje mnogi koji nose veliki teret odgovornosti što se tiče kvantiteta i kvaliteta hrane najbolje prilagođene za održavanje sistema. Neki, posebno oni koji pate od loše probave, su previše zabrinuti u pogledu svog jelovnika u smislu da nijesu uzeli dovoljno namirnica za ishranu sistema. Oni su načinili veliku štetu domu u kojem žive, i plašimo se, onesposobili sebe za ovaj život. – Lt 142, 1900.

Jesti prema svome najboljem sudu, zatim se odmoriti. – Neki se neprekidno brinu da bi im njihova hrana, jednostavna i zdrava, mogla nanijeti zlo. Takvima bih rekla: ne mislite da će vam vaša hrana pričiniti štetu; ne mislite uopšte o tome. Jedite prema svom najboljem sudu; i

* Vidi Savjeti o životu i ishrani, «Broj obroka», pp. 173-178

dok tražite od Boga da blagoslovi hranu za jačanje vašeg tijela, vjerujte da On čuje vašu molitvu, i odmorite se. – MH 321 (1905)

Neumjereni ljudi ne mogu biti strpljivi. – Postoje mnogi razlozi zašto ima tako puno nervoznih žena na svijetu, koje se žale na lošu probavu, sa čitavom kompozicijom popratnih zala. Uzrok prati posledica. Nemoguće je za neumjerene osobe da budu strpljive. One prvo moraju reformisati loše navike, naučiti da zdravo žive, i tada im neće biti teško da budu strpljive.

Čini se da mnogi ne razumiju odnos između uma i tijela. Ako se sistem naruši usled nepravilne ishrane, to utiče na mozak i nerve, i beznačajne stvari počinju da uznemiravaju one koji se unesreće na taj način. Male poteškoće čine im se visoke kao planine. Osobe koje su ovako nastrojene nesposobne su da pravilno vaspitaju svoju djecu. Njihov život biće obilježen krajnostima, ponekad su vrlo popustljive, drugom prilikom stroge, sklone prigovaranju zbog sitnica koje nijesu vrijedne pomena. – HL (Part 2) 41, 1865. (2SM 434)

Loša probava dovodi do razdražljivosti. – Želudac sa lošom probavom uvijek dovodi do razdražljivosti. Kisjeo želudac donosi kisjelu narav. Vi morate potčiniti svoje tijelo ako ga želite načiniti hramom za nastavanje Svetog Duha.... Jedite umjereno čak i zdravu hranu. Redovno vježbajte, i osjetićete da vam život ima određenu svrhu. – Lt 27, 1872.

Nezdrava hrana otupljuje savjest. – U zdravstvenoj reformi naš narod je nazadovao. Sotona zna da ne može imati tako veliku moć nad umovima kad se apetit drži pod kontrolom kao kad mu se povlađuje, i on je neprekidno na poslu da navede ljude na popustljivost. Pod uticajem nezdrave hrane savjest biva otupljena, um pomračen, a njegova prijemчивost na utiske oštećena....

Hoće li naš narod uvidjeti i osjetiti grijeh izopačenog apetita? Hoće li odbaciti svako štetno popuštanje, i dozvoliti da se sredstva koja bi se tako uštedjela posvete za širenje istine? – Und MS 132.

Definicija umjerenosti u jelu. – Načela umjerenosti moraju se sprovesti dalje od puke upotrebe alkoholnih pića. Upotreba nadražujuće i teško svarljive hrane često je podjednako škodljiva za zdravlje i u mnogim slučajevima sije sjeme pijanstva. Istinska umjerenost uči nas da se potpuno oslobodimo svega šetnog i da savjesno koristimo ono što je zdravo. Malo je onih koji pravilno shvataju koliko su njihove navike u ishrani povezane sa njihovim zdravljem, karakterom, korisnosti na ovom svijetu, i njihovom vječnom sudbinom. Apetit bi uvijek trebao da bude podređen moralnim i intelektualnim moćima. Tijelo treba služiti umu, a ne um tijelu. – PP 562 (1890)

Izbjegavanje krajnosti. – Oni koji razumiju zakone o zdravlju i koji se rukovode načelom kloniće se krajnosti kako povlađivanja tako i ograničavanja. Njihova ishrana se odabira, ne za puko zadovoljavanje apetita, već za izgradnju tijela. Oni nastoje da sačuvaju svaku moć u najboljem stanju za najveću službu Bogu i čovjeku. Apetit je pod kontrolom razuma i savjesti, i oni bivaju nagrađeni zdravljem tijela i uma. Dok agresivno ne nameću svoje poglede drugima, njihov primjer je svjedočanstvo u korist ispravnih načela. Te osobe imaju širok uticaj na dobro. – MH 319 (1905)

394

395

42. UM I ZDRAVLJE

³⁹⁶ **Um kontroliše cijelog čovjeka.** – Um kontroliše cijelog čovjeka. Svaki naš postupak, bio dobar ili loš, ima svoj izvor u umu. Um je taj koji služi Bogu i povezuje nas sa nebeskim bićima.... Svi fizički organi su sluge uma, a nervi glasnici koji prenose njegove naredbe svakom dijelu tijela, rukovodeći pokretima žive mašinerije....

Skladna akcija svih djelova – mozga, kostiju i mišića – nužna je za potpun i zdrav razvoj čitavog ljudskog organizma. – SpTEd 33, c1897. (FE 426)

Električna sila oživljava cijeli sistem. – Električna sila mozga, koju pospješuje mentalna aktivnost, oživljava cijeli sistem, i tako je od neprocjenjive pomoći u odbijanju bolesti. – Ed 197 (1903)

³⁹⁷ **Malo ljudi shvata moć uma nad tijelom.** – Ali malo ljudi shvata moć koju um ima nad tijelom. Dobar dio bolesti koja napada čovječanstvo ima svoje porijeklo u umu, i može se izliječiti jedino obnovom uma. Ima puno više ljudi nego što možemo zamisliti koji su mentalno bolesni. Bolest srca mnoge čini dispepticima (koji boluje od loše probave – prim. prev.), jer mentalni problem ima paralizirajući uticaj na probavne organe. – 3T 184 (1872)

Žrtve bolesne mašte. – Um se mora kontrolisati, jer on ima najmoćniji uticaj na zdravlje. Mašta je često zavodljiva, i kad joj se preda, to donosi ozbiljna oboljenja na nesrećenoga....

Godišnje doba koje dolazi kao najstrašnije među ovim invalidima je zima. I zaista je zima, ali ne napolju već unutra, za one koji su prinuđeni da žive u istoj kući i spavaju u istoj sobi. Ove žrtve bolesne mašte zatvaraju se unutra i pritvaraju prozore, jer vaduh utiče na njihova pluća i glavu. Mašta je aktivna; oni očekuju da prehladu, i imaće je. Nikakvi razlozi ne mogu ih natjerati da povjeruju kako ne razumiju filozofiju čitave te stvari. Nijesu li to sami iskusili, sporiće se oni.

Istina je da su dokazali jednu stranu ovog pitanja – istrajavanje na vlastitom kursu – pa ipak oni se prehladuju ako se i najmanje izlože. Nježni kao bebice, oni ništa ne mogu podnijeti; ipak nastavljaju da žive po starom, i dalje zatvaraju prozore i vrata, nadnose se nad peći i uživaju u svojoj bijedi.

Oni su pouzdano dokazali da ih njihov put nije donio dobro, već im uvećao poteškoće. Zašto takvi neće da dozvole razumu da utiče na rasuđivanje i kontroliše maštu? Zašto sada ne oprobaju suprotan kurs, i na razborit način se izlože vježbi i vazduhu na otvorenom prostoru? – 2T 523-525 (1870)

³⁹⁸ **Um ometa cirkulaciju (savjet jednoj bojažljivoj duši).** – Ako vam je um pod utiskom i uvjerenjem da će vam kupanje naškoditi, ta mentalna impresija prenosi se na sve nerve tijela. Nervi kontrolišu cirkulaciju krvi; stoga se krv, kroz umni utisak, ograničava u krvnim sudovima, i pozitivni učinak kupanja se gubi. A sve ovo zato što um i volja ometaju redovitu cirkulaciju krvi i sprečavaju njen dotok na površinu da stimuliše, podstakne i pospješi protok. Na primjer, vi ste pod utiskom da ako se okupate biće vam hladno. Mozak šalje ovu informaciju nervima tijela, i krvni sudovi, koji se drže u pokornosti vašoj volji, ne mogu obaviti svoju zadaću i izazvati reakciju posle kupanja. – 3T 69, 70 (1872)

Uspavan um, plod ravnodušnosti (savjet jednoj mladoj ženi). – Ti imaš bolesnu maštu. Mislila si za sebe da si bolesna, ali bila je to više mašta nego stvarnost. Bila si neiskrena prema sebi.... Pokazivala si se kao osoba bez kičme. Polovično si se oslanjala na druge, što je

pogrešan stav koji jedna dama zauzima u prisustvu drugih. Da si samo mislila tako, mogla si dobro hodati i sjediti uspravno kao mnogi drugi.

Stanje tvoga uma vodi lijenosti i užasavanju od vježbanja, dok bi se zanimanje pokazalo kao jedno od najboljih sredstava za tvoje ozdravljenje. Nikad nećeš ozdraviti ukoliko se ne oslobodiš od ove ravnodušnosti, uspavanog stanja uma, i ne pokreneš se na akciju, na rad do smiraja dana. Djeluj, kao što maštaš i planiraš. Odvrati svoj um od romantičnih projekata. Ti sa svojom pobožnošću miješaš romantični, bolesni sentimentalizam, koji ne uzdiže, već samo ponižava. Nijesi samo ti pod ovim zahvaćena; svojim primjerom i uticajem i drugima nanosiš štetu. – 2T 248, 249 (1869)

Zdravlje žrtvovano osjećanjima (savjet jednoj ženi snažne volje). – Draga _____, imaš bolesnu maštu; i ti obesčašćuješ Boga dopuštajući svojim osjećanjima da preuzmu potpunu kontrolu nad tvojim razumom i rasuđivanjem. Ti imaš odlučnu volju, koja uzrokuje reakciju uma na tijelo, što dovodi do neravnomjerne cirkulacije i proizvodi prezasićenost [Škrvi] u nekim organima; i ti žrtvuješ zdravlje svojim osjećanjima. – 5T 310 (1873)

Mentalna bolest proizvedena neposvećenim jezikom (komentar povodom smrti jednog rukovodioca). – Sestra _____ je bila suviše pritisnuta žalošću da je izgubila razum. Pitam vas, ko će na dan suda biti odgovoran za protjerivanje svjetlosti iz tog uma koja bi trebala danas da sija? Ko će položiti račun na dan Božji za djelo koje je prouzrokovalo bol koji je donio ovu bolest? Ona je mjesecima patila, i muž je patio sa njom. A sada je ta jadna žena otišla, ostavljajući dvoje djece bez majke. I sve to zbog djela koje su počinili neposvećeni jezici. – MS 54, 1904.

Preopterećen um škodi zdravlju. – Braća su uložila sredstva u patentna prava i druge pothvate i navela druge da se zainteresuju, koji nijesu mogli podnijeti poteškoće i brige takvog posla. Njihovi zabrinuti, preopterećeni umovi ozbiljno su uticali na već oboljela tijela, i oni su zatim podlegli potištenosti, koja se povećava do očaja. Oni su potpuno izgubili povjerenje u sebe i mislili da ih je Bog ostavio, i oni se ne usuđuju da vjeruju da će On biti milostiv prema njima. – 1T 304, 305 (1862)

Mentalna aktivnost produkuje zdravlje. – Bog želi da Njegove opunomoćene sluge budu dobri propovjednici, a da bi to činili oni moraju biti marljivi učenici.... Revnosne navike, trajan uticaj odozgo, osposobiće ih za položaj propovjednika Hristovog jevanđelja. Mentalna aktivnost proizvešće zdravlje, i ovo je bolje od tromog, neurednog, neuvježbanog uma. Mnogi postaju bezvrijedni kao propovjednici nakon izvjesnog broja godina.... Da su koristili mozak, bili bi plodonosni u starosti. – Lt 33, 1886.

Električna sila mozga odbija bolest. – Umovi mislećih ljudi naporno rade. Oni često rasipnički koriste svoje mentalne moći, dok postoji druga grupa čiji najveći cilj u životu je fizički rad. Oni ne vježbaju um. Terniraju se njihovi mišići dok im je mozak lišen intelektualne snage, baš kao što umovi mislećih ljudi rade dok su im tijela lišena snage i krjeposti zbog zapostavljanja vježbe mišića....

Njihov uticaj na dobro je mali u poređenju sa onim kakav je mogao biti da su koristili mozak koliko i mišiće. Ova grupa lakše podliježe ako je napadnuta bolešću; sistem se vitalizuje električnom silom mozga da odbije bolest. – 3T 566 (1867)

Nezadovoljno gundanje donosi bolest. – Ono što uglavnom donosi bolest tijela i uma su osjećanja nezadovoljstva i jadikovanja. Oni nemaju Boga, oni nemaju tu nadu koja prolazi iza najdalje zavjese, koja je kao sidro duši, pouzdana i čvrsta. Svi koji imaju ovu nadu čiste se

kao On što je čist. Takvi su slobodni od nemirnih čežnji, jadikovanja i nezadovoljstva; oni ne traže neprestano zlo i ne razmišljaju o pozajmljenoj (umišljenoj – prim. prev.) nevolji. Ali vidimo mnoge kojima su samo nevolje pred očima; zabrinutost je utisnuta na svakoj crti lica; oni izgledaju kao da ne nalaze utjehu, već puni straha iščekuju neko užasni zlo. – 1T 566 (1867)

Uznemireno držanje škodi zdravlju (savjet jednoj uzrujanoj ženi). – Gospod ima ljubavi prema tebi i brine se za tebe, i kad tvoj suprug nije sa tobom, ipak imaš odlično društvo upravo na prostoru gdje vam se gradi kuća. Nemoj držati svoj um u napetom stanju, jer to škodi tvome zdravlju. Moraš shvatiti da niko ne može oblikovati tvoj um do tebe same.

Odveć si spemna da gledaš na obeshrabrujuću stranu. Ovo je bila slabost u tvom karakteru. To povređuje tvoje iskustvo i daje tužan ton iskustvu tvoga muža.

401 Ti se previše brineš. Sve što možeš učiniti je da skreneš svoj um sa svoga ja, i to čini u svim pravcima uposlenosti. Ti moraš cijeniti veliki dar našem svijetu u Isusu Hristu, i možeš očekivati puno mira i utjehe a ispoljavanje ljubavi čuvaće tvoj um u savršenom miru. Svaki vjernik mora se obući u Hristovu pravednost, a ta pravednost govori bolje od krvi Aveljeve. – Lt 294, 1906.

Nesposobnost racionalnog rezonovanja. – Učenik može posvetiti sve svoje moći sticanju znanja, ali ukoliko nema znanje o Bogu, ako se ne pokorava zakonima koji upravljaju njegovim bićem, on će upropastiti sebe. Lošim navikama on gubi moć vrednovanja sebe; on gubi samokontrolu. On ne može ispravno rezonovati o pitanjima koja ga se najviše tiču. On je nepromišljen i neracionalan u svom tretmanu uma i tijela. Kroz zanemarivanje kultivacije ispravnih načela, on upropašćava sebe kako za ovaj svijet tako i za onaj koji dolazi. – MH 450 (1905)

Egocentričnost* prepreka ozdravljenju. – Jedna od najvećih prepreka oporavku od bolesti je usmjeravanje pažnje na sebe. Mnogi invalidi osjećaju da bi svako trebao da im ukazuje ljubav i pomoć, dok je ono što im je potrebno skretanje pažnje sa sebe, razmišljanje i briga o drugima. – MH 256 (1905)

Skrenuti um sa sebe. – Vježbanje će pomoći probavi. Šetnja posle obroka, držanje glave u uspravnom položaju, povlačenje ramena i umjerena vježba, biće od velike koristi. Um će biti skrenut sa sebe na ljepote prirode. Što se manje pažnje poklanja želucu nakon jela, tim bolje. Ako ste u stalnom strahu da će vam vaša hrana nanijeti zlo, to će se najvjerojatnije i dogoditi. Zaboravite na sebe, i mislite o nečem veselom. – 2T 530 (1870)

402 ***Činjenje dobra oslobađa pozitivne snage.*** – Zadovoljstvo činjenja dobra oživljava um i vibrira kroz cijelo tijelo. Dok su lica dobrih ljudi obasjana radošću i njihov izgled odražava moralnu uzvišenost uma, lica sebičnih, škrtih ljudi su odbojna, oborena i natmurena. Njihovi moralni nedostaci vidljivi su na izrazu lica. – 2T 534 (1870)

Sigurnost unapređuje zdravlje. – Kad se ljudi koji su se odavali rdavim navikama i grešnim običajima pokore sili božanske istine, primanje istine u srce obnavlja moralne moći, koje su izgledale paralisane. Primalac posjeduje jače, jasnije razumijevanje nego je imao prije nego što je priklonio svoju dušu k Vječnoj Stijeni. Čak se i njegovo fizičko zdravlje poboljšava spoznajom o svojoj sigurnosti u Hristu. Poseban Božji blagoslov koji počiva na primaocu je sam po sebi zdravlje i snaga. – CTBH 13, 1890. (CH 28)

* Vidi naslov br. 30, «Sebičnost i egocentričnost»

Umirujući efekti pogodnih radnih uslova (savjet jednom prezaposlenom rukovodiocu). – Nije moje da vam postavljam određeni pravac u poslu. Ali trebali bi raditi, ako je moguće, na nekom mjestu gdje bi vam um bio sačuvan u mirmoj ravnoteži, gdje biste mogli biti mirni i spokojni, gdje nećete morati da vodite računa o mnogim pitanjima. Nije najbolje za vas da imate nadzor nad mnogim stvarima. Vi ne smijete preopterećivati um. To bi vam bilo na veliku štetu. Kad brojne poteškoće padnu na vas, krv vam jurne u glavu i vi otvarate put intenzivnom osjećanju što dovodi u opasnost vaše zdravlje.

Smjestite se, ako je moguće, tamo gdje ćete imati malo povoda za brigu o radu drugih.... Ako biste preuzeli na sebe obaveze u koje su uključeni veliki interesi, konfuzija koja bi došla kao rezultat planiranja rukovođenja mnogim stvarima ne bi bila za vaše vlastito dobro ili za najbolje interese djela Božjeg.

Oni koji bi položili na vas razne dužnosti zahtijevajući najbrižljivije rukovođenje čine grešku. Vašem umu potrebno je spokojstvo. Morate čuvati svoju savjest u strahu Božjem, prema biblijskom standardu, im učiniti odlučan pomak, da se ne biste na neki način onesposobili za zadatak koji vam je Bog dao da obavite. – Lt 93, 1903.

Spokojan um je staza koja vodi zdravlju. – Svijest o ispravnom djelovanju je najbolji lijek za bolesna tijela i umove. Poseban blagoslov Božji počiva na primaocu u zdravlju i snazi. Osoba čiji um je spokojan i zadovoljan u Bogu je na putu ka zdravlju. Biti svjestan da da je oko Gospodnje nad nama i Njegovo uho otvoreno da čuje naše molitve zaista je zadovoljstvo. Znati da imamo prijatelja koji nikad neće iznevjeriti, kojemu možemo povjeriti sve tajne svoje duše privilegija je koju riječi nikad ne mogu izraziti. – 1T 502 (1867)

Ljubav, nada i radost bitni za zdravlje. – Da bi imali savršeno zdravlje naša srca moraju biti ispunjena nadom, ljubavlju i radošću. – SpT Series A, No.15, p 18, Apr 3, 1900. (CH 587)

Hristos odgovor. – Mnogi pate od bolesti duše daleko više nego od bolesti tijela, i ne nalaze olakšanja sve dok ne dođu Hristu, izvoru života. Problemi malodušnosti, usamljenosti i nezadovoljstva tada nestaju. Radost će dati svježinu umu, a zdravlje i vitalnu energiju tijelu. – 4T 579 (1881)

43. UM I DUHOVNO ZDRAVLJE

Plodovi duhovnog života. – Duhovni život donosi imaocu ono što sav svijet traži ali što nikad neće steći bez potpunog potčinjavanja Bogu. – Lt 121, 1904.

Tijelo, um i duša profitiraju iz zajednice sa Bogom. – U znanju o Bogu svako pravo znanje i stvaran razvoj ima svoj izvor. Gdje god da se okrenemo, ka fizičkom, mentalnom ili duhovnom području, u šta god da gledamo, osim bolesti grijeha, otkriva se ovo znanje. Kakvo god istraživanje poduzeli, sa iskrenom namjerom da dopremo do istine, dolazimo u dodir sa tom nevidljivom moćnom Inteligencijom koja djeluje u svemu i kroz sve. Čovjekov um dolazi u zajednicu sa umom Božjim, ograničeno sa Neograničenim. Učinak takve zajednice na tijelo i um i dušu je nemjerljiv. – Ed 14 (1903)

Ljubav prema Bogu bitna za zdravlje. – Bog je najveći pazitelj ljudske mašinerije. U brizi za svoje tijelo mi moramo sarađivati sa Njim. Ljubav prema Bogu je bitna za život i zdravlje. – SpT Series A, No. 15, p 18, Apr 3, 1900. (CD 587)

405

Zdravlje tijela važno za zdravlje duše. – Boga bi trebalo priznati kao Autora našeg bića. Sa životom koji nam je dao ne smijemo se igrati. Nerazboritost u tjelesnim navikama otkriva nerazboritost moralnog karaktera. Zdravlje tijela moramo smatrati bitnim za napredovanje rasta u milosti, i staložene naravi. – MS 113, 1898.

Dobra djela unapređuju zdravlje. – Dobra djela su dvostruki blagoslov, ona koriste i davaocu i primaocu dobrote. Svijest o ispravnom postupanju jedan je od najboljih lijekova za oboljela tijela i umove. Kad je um slobodan i srećan iz osjećaja o dobro obavljenoj dužnosti i zadovoljstva donošenja sreće drugima, veseli, uzvisujući uticaj donosi novi život cijelom biću. – MH 257 (1905)

Pobožnost u skladu sa zakonima zdravlja. – Oni koji hode stazom mudrosti i svetosti otkrivaju da je «pobožnost korisna za sve, imajući obećanje života sadašnjega i onoga koji ide» (1 Timotiju 4:8). Oni žive u radosti stvarnih životnih zadovoljstava i ne uznemiravaju se praznim žaljenjem za pogrešno provedenim satima niti mračni slutnjama, kao što to često biva kod svjetovnih ljudi kad nijesu zaokupljeni uzbudljivim zabavama. Pobožnost se ne sukobljava sa zakonima zdravlja već je u skladu sa njima. Strah Gospodnji je temelj svakog stvarnog prosperiteta. – CTBH 14, 1890. (CH 29)

406

Neprekidna borba protiv zlih maštanja. – Neka svako ko želi biti sudionik božanske prirode cijeni činjenicu da mora umaći pokvarenosti koja je na svijetu kroz blud. Mora biti neprekidna, ozbiljna borba protiv zlih maštarija uma. Mora postojati odlučno odbijanje kušanja na grijeh u misli ili djelu. Duša se mora čuvati od svake mrlje, kroz vjeru u Onoga koji vas može sačuvati od pada.

Mi se trebamo baviti Svetim Spisima, trezveno i otvoreno razmišljajući o onome što je vezano za naše spasenje. Isusova beskonačna molost i ljubav, žrtva podnijeta u našu korist, pozivaju na najozbiljniji i svečan odgovor. Mi se trebamo baviti karakterom svog dragog Otkupitelja i Posrednika. Trebamo nastojati da shvatimo značenje plana spasenja. Treba da razmišljamo o misiji Onoga koji je došao da spase svoj narod iz njihovih grijeha. Stalnim razmatranjem nebeskim tema naša vjera i ljubav će rasti i jačati. – RH, June 12, 1888.

Šeta pričinjena zdravlju slabi moralne moći. – Što god škodi zdravlju ne samo da umanjuje fizičku krjepost već teži da oslabi mentalne i moralne moći. – MH 128 (1905)

Pošto um i duša nalaze izraza kroz tijelo, i mentalna i duhovna krjepost uveliko zavise o fizičkoj snazi i aktivnosti; i što god unapređuje fizičko zdravlje unapređuje i razvoj snažnog uma i dobro uravnoteženog karaktera. – Ed 195 (1903)

Tijelo posrednik za um i dušu. – Tijelo je najvažniji medijum preko kojega se razvijaju um i duša za izgradnju karaktera. Zato neprijatelj duša usmjerava svoja iskušenja da oslabi i degradira fizičke moći. Njegov uspjeh ovdje često znači podređivanje cijelog bića zlu. Sklonosti fizičke prirode, ukoliko nijesu pod upravom uzvišenije sile, sigurno će proizvesti propast i smrt. Tijelo se mora podrediti višim silama bića. Strasti se moraju kontrolisati voljom, koja sama mora biti pod Božjom kontrolom. Carska sila razuma, posvećena božanskom milošću, mora vladati u životu.

407

Intelektualna moć, fizička izdržljivost i dužina života, zavise o nepromjenljivim zakonima. Kroz poslušnost ovim zakonima, čovjek može postati pobjednik nad sobom, pobjednik nad svojim sklonostima, osvajač carstava i sila, «upravitelja tame ovoga svijeta» i «duhova pakosti ispod neba» (Efescima 6:12). – PK 488, 489 (1917)

Životna energija prenosi se na um preko mozga. – Gospod bi htio da su nam umovi bistri i izoštrani, sposobni da uoče suštinu u Njegovoj riječi i službi, čineći Njegovu volju, zaviseći o Njegovoj milosti, unoseći u Njegovo djelo čistu savjest i zahvalan um. Ovakva radost poboljšava cirkulaciju krvi. Životna energija prenosi se na um preko mozga; stoga se mozak nikad ne bi smio otupljivati upotrebom narkotika ili uzbuđivati korištenjem stimulansa. Mozak, kosti i mišići moraju se dovesti u skladnu akciju kako bi svi mogli raditi poput dobro podešene mašine, gdje svaki dio harmonično djeluje, i nijedan nije preopterećen. – Lt 100, 1898.

Loša probava čini vjerski život neizvjesnim. – Načela zdravstvene reforme trebaju se uvesti u život svakog hrišćanina. Muškarci i žene koji ne poštuju ova načela ne mogu ponuditi Bogu čisto, krjepko posvećenje; jer želudac sa lošom probavom ili obamrla jetra čine vjerski život neizvjesnošću.

Jedenje mesa od mrtvih životinja ima štetne posledice na duhovnost. Kad meso postane glavni artikal u ishrani, veće sposobnosti bivaju nadvladane niskim strastima. Ovo je u neprijateljstvu prema Bogu i uzrok opadanja u duhovnom životu. – Lt 69, 1896.

Ispravno djelovanje je najbolji lijek. – Svijest o ispravnom djelovanju je najbolji lijek za bolesna tijela i umove. Na primaocu počiva poseban blagoslov Božji u zdravlju i snazi. Osoba čiji um je spokojan i zadovoljan u Bogu na putu je ka zdravlju...

Ima onih koji ne osjećaju da im je vjerska dužnost da se bave vedrim predmetima, da bi mogli odražavati svjetlost a ne mrak i tamu. Ova vrsta umova biće uključena u traženju ili vlastitog zadovoljstva, u površnim razgovorima, smijanju i šali, i um će se stalno oduševljavati krugom zabava; ili će biti potišteni, imajući velika iskušenja i mentalne konflikte, o kojima misle ali malo njih je ikad iskusilo ili ih može razumjeti. Ove osobe mogu ispovijedati Hrišćanstvo, ali oni varaju vlastite duše. Oni nemaju taj istinski činilac. – HR, Mar, 1872.

Raditi kako za dušu tako i za tijelo. – Naši medicinski radnici moraju činiti sve što je u njihovoj moći u liječenju bolesti tijela i takođe bolesti uma. Oni moraju stražiti i moliti se i raditi, donoseći kako duhovna tako i fizička preimućstva onima za koje rade. Ljekar u jednom od naših sanatorijuma koji je istinski sluga Božji ima veoma zanimljiv zadatak koji treba obaviti za svako ljudsko biće koje pati s kojim dolazi u kontakt. On ne smije propustiti ni jednu priliku da ukaže dušama na Hrista, velikog Iscjelitelja tijela i uma. Svaki ljekar treba da bude vješt radnik po Hristovim smjernicama. Ne smije se slabiti zanimanje za duhovno, ili će se sila koja um drži upravljen na Velikog Ljekara odvratiti. – Lt 223, 1905.

Ljekar koji se bavi poremećenim umovima i srcima. – Ljekaru je potrebno više od ljudske mudrosti da bi znao kako služiti i ophoditi se prema brojnim složenim slučajevima bolesti uma i srca sa kojima je pozvan da se bavi. Ako zanemari silu Božje milosti, on ne može pomoći unesrećenom, ali će pogoršati problem; ali ako se čvrsto oslanja na Boga, biće u stanju da pomogne bolesnom, poremećenom umu. On će biti u stanju da uputi svoje pacijente Hristu i nauči ih da predaju sve svoje brige i poteškoće velikom Nosiocu Bremena. – 5T 444 (1885)

Hristos prosvjetljava um. – Ljekar nikad ne smije voditi navoditi svoje pacijente da usmjeravaju svoju pažnju na njega. On ih mora učiti da se uhvate drhtavom rukom vjere za Spasiteljevu ispruženu ruku. Tada će um biti prosvjetljen svjetlošću koja zrači iz Svjetlosti svijeta. – Lt 120, 1901.

408

409

Istina ima umirujuću moć. – Umirujuća moć čiste istine koja se zapaža, djeluje i održava u svim svojim odnosima od vrijednosti je koju nijedan jezik ne može izraziti za ljude koji pate od neke bolesti. Pred bolesnike koji pate uvijek držite Hristovo saučešće i nježnost, i probudite njihovu svijest na vjeru u Njegovu silu da olakša patnju, i vodite ih vjeri i povjerenju u Njega, Velikog Iscjelitelja, i zadobili ste dušu a često i život. – Lt 69, 1898. (MM 234, 235)

Prava vjera pomaže u obnovi zdravlja (riječi upućene gostima sanatorijuma prisutnima na službi u lokalnoj crkvi). – Hristos je naš Veliki Ljekar. Mnogi muškarci i žene dolaze u ovu zdravstvenu ustanovu [Sanatorijum Sv. Helena] sa nadom u tretman koji će produžiti njihove živote. Oni se izlažu znatnim patnjama da dođu ovamo.

Zašto ne bi svako ko dolazi u sanatorijum za fizičku pomoć došao Hristu za duhovnu pomoć? Zašto ne bi mogli vi, braćo moja, sestre moje, pothranjivati nadu da ako prihvatite Hrista, On će dodati svoje blagoslove oruđima koja su upošljena u obnovi vašeg zdravlja? Zar ne možete imati vjere da će On sarađivati u vašim naporima za ozdravljenje, zato što vam želi dobro? On želi da imate bistar mozak da bi mogli cijeniti nebesku stvarnost; On želi da imate zdrave tetive i mišiće kako bi mogli proslaviti Njegovo ime koristeći svoju snagu Njemu u službi. – MS 80, 1903.

Savjet osobi koja je bila sklona melanholičnim osjećanjima. – Tvoja je dužnost da se boriš protiv teških misli i melanholičnih osjećanja, baš kao što ti je dužnost da se moliš. Dužnost ti je da pružiš otpor oruđima neprijatelja, da čvrsto zauzdaš svoj jezik kao i svoje misli. Od svih trenutaka u tvom životu kad ti je potrebna priprava milosti, to je kad su osjetljivi, upaljeni probavni organi na poslu a ti si zabrinut i umoran.

Možda će te ovo iznenaditi, ali biti neprekidno razdražen i razdraživati druge svojim prigovaranjem i odbojnošću je neka vrsta zaklinjanja. Ovi napadi loše probave dovode u iskušenje, ali čvrsto drži uzde da se nećeš kleti onima koji su ti najbolji prijatelji ili onima koji su ti neprijatelji. – Lt 11, 1897.

Sigurnost Božjeg odobravanja. – Sigurnost Božjeg odobravanja pospješiće fizičko zdravlje. Ona utvrđuje dušu protiv sumnje, zbrke i pretjeranog bola koji tako često podriva životne snage i donosi nervne bolesti najgoreg karaktera. Gospod je dao svoju pouzdanu riječ da će Njegovo oko biti nad pravednima i Njegovo uho otvoreno za njihovu molitvu. – LS 270, 271 (1915)

Veza između grijeha i bolesti. – Postoji božanski određena veza između grijeha i bolesti. Nijedan ljekar ne može ni mjesec dana raditi da ovo ne vidi ilustrovano. On može ignorisati tu činjenicu; njegov um može biti tako zaokupljen drugim stvarima da ne obrati pažnju na nju; ali ako hoće da bude dosledan i pošten, on ne može izbjeći priznanje da se grijeh i bolest međusobno odnose kao uzrok i posljedica. Ljekar ovo treba odmah da uoči i postupi u skladu sa tim saznanjem.

Kad zadobije povjerenje unesrećenih olakšavajući im patnje i vraćajući ih sa ivice groba, može ih učiti da je bolest posljedica grijeha i da pali neprijatelj nastoji da ih namami na djela koja se pogubna po zdravlje i dušu. On može impresionirati njihove umove nužnošću odrica-nja od sebe i pokoravanja zakonima života i zdravlja. On naročito može umetnuti ispravna načela u umove mladih.

Bog voli svoja stvorenja ljubavlju koja je i nježna i snažna. On je ustanovio prirodne zakone, ali Njegovi zakoni nijesu zakoni samovoljnog iznuđivanja. Svako «ne čini», bilo u fizičkom ili moralnom zakonu, sadrži ili nagovještava obećanje. Ako mu se pokorava, blagos-

lovi će pratiti naše korake; ako ne, posljedica je opasnost i nesreća. Božji zakoni su osmišljeni da mu dovedu Njegov narod bliže. On će ih spasti od zla i voditi ih dobru ako hoće da budu vođeni, ali nikad ih neće prisiljavati. Mi ne možemo shvatiti Božje planove, ali moramo mu vjerovati i pokazati svoju vjeru djelima. – 5T 444, 445 (1885)

Jevanđelje je lijek za bolesti čiji uzrok je grijeh. – Kad se jevanđelje primi u svojoj čistoti i sili, ono je lijek za bolesti čiji korjen je u grijehu. Sunce pravednosti se pojavljuje «sa zdravljem na svojim krilima» (Malahija 4:2). Darovi ovoga svijeta uopšte ne mogu izliječiti slomljeno srce, ili dati mir umu, ili ukloniti brigu, ili odagnati bolest. Slava, genij, talenat – sve je to nemoćno da zadovolji tužno srce ili obnovi protraćeni život. Život od Boga u duši je čovjekova jedina nada. – MH 115 (1905)

Cijelo Nebo je zdravo. – Gledište koje neki zastupaju da je duhovnost štetna po zdravlje je krivotvorina Sotone. Biblijska religija nije škodljiva za zdravlje tijela i uma. Uticaj Duha Božjeg je zapravo najbolji lijek za bolest. Nebo je svo zdravo; i što se dublje shvate nebeski uticaji, sigurnije će biti ozdravljenje invalida koji vjeruje. Istinska hrišćanska načela otvaraju pred svima izvor neprocjenjive sreće. Religija je stalan izvor s kojega hrišćanin može piti do mile volje i koji nikad neće presušiti. – CTBH 13, 1890. (CH 28)

Religija prava nauka o iscjeljenju. – Religija je načelo srca, ne magična riječ ili trik uma. Gledajte samo na Isusa. To je tvoja jedina nada i jedina nada tvoga muža da zadobijete vječni život. Ovo je prava nauka o iscjeljenju tijela i duše. Um ne smije biti usmjeren na bilo koje ljudsko biće, već na Boga. – Lt 117, 1901.

Ljubav prema Otkupitelju čisti štetna isparenja. – Čulna malarija zamagljuje um. Potrebno je očišćenje misli. Šta bi muškarci i žene mogli biti kad bi shvatili da tretman tijela ima sve zajedničko sa krjepošću i čistotom uma i srca.

Pravi hrišćanin stiče iskustvo koje donosi svetost. On je bez ikakve mrlje krivice na savjesti ili pokvarenosti u duši. On unosi u svoj život duhovnost Božjeg zakona, sa njegovim ograničavajućim načelima. Svjetlost istine obasjava njegovo razumijevanje. Plamen savršene ljubavi prema Otkupitelju čisti štetna isparenja koja su se uplela između njegove duše i Boga. Volja Božija postaje njegova volja - čista, uzdignuta, profinjena i posvećena. Njegov izraz lica otkriva svjetlost neba. Njegovo tijelo je prigodan hram za Svetog Duha. Svetost krasi njegov karakter. Bog može opštiti sa njim, jer duša i tijelo su u skladu sa Bogom. – Lt 139, 1898. (7BC 909)

Hristova ljubav životvorna sila. – Ljubav koju Hristos širi kroz cijelo biće je životvorna sila. Svaki vitalni dio – mozak, srce, nervi – ona iscjeliteljski dodiruje. Njome se najveće energije bića pobuđuju na aktivnost. Ona oslobađa dušu od krivice, tuge i zabrinutosti, koje slamaju životne snage. Sa njom dolaze spokojstvo i mir. Ona usađuje u dušu radost koju ništa zemaljsko ne može razoriti – radost u Svetome Duhu – radost koja daje zdravlje i život. – MH 115 (1905)

X DIO

MENTALNO ZDRAVLJE

44. ZAKONI KOJI UPRAVLJAJU UMOM

⁴¹⁵ *Čovjek stvoren sa savršeno uranoteženim umom.* – Gospod je načinio čovjeka ispravnim u početku. On je bio stvoren sa savršeno uravnoteženim umom, veličina i snaga svih njegovih organa bila je savršeno razvijena. Adam je bio savršen tip čovjeka. Svaki umna osobina bila je srazmjerna, i svaka je imala svoju određenu službu, a ipak sve su bile međusobno zavisne za puno i pravilno iskorištavanje svake od njih. – 3T 72 (1872)

Stvoritelj je postavio zakone uma. – Onaj koji je stvorio um i postavio njegove zakone obezbijedio mu je i razvoj u skladu sa njima. – Ed 41 (1903)

Božji veliki zakoni. – Postoje veliki zakoni koji upravljaju svijetom prirode, a duhovne stvari kontrolišu podjednako izvjesna načela. Moraju se iskoristiti sredstva za određeni cilj da bi se postigao željeni rezultat. Bog je svakom čovjeku odredio zadatak prema njegovoj sposobnosti. Kroz vaspitanje i praksu ljudi se osposobljavaju da dočekaju svaku nuždu koja se može pojaviti, a mudro planiranje je potrebno da se svako stavi u odgovarajuću sferu kako bi stekao iskustvo koje će ga osposobiti za nošenje odgovornosti. – 9T 221, 222 (1909)

⁴¹⁶ *Prestup prirodnih zakona je grijeh.* – Stalno prestupanje prirodnih zakona je stalno prestupanje zakona Božjeg. Sadašnja težina patnje i bola koji svugdje zapažamo, sadašnja ružnoća i oronulost, bolest i slaboumnost, koji preplavljaju svijet, čine ga, u poređenju sa onim što je mogao biti i što je Bog zamislio da bude, kućom strave; i sadašnji naraštaj je slab u mentalnoj, moralnoj i fizičkoj sili. Sva ova bijeda gomilala se iz generacije u generaciju zato što je pali čovjek kršio Božji zakon. Grijesi najvećeg zanačaja čine se kroz odavanje izopačenom apetitu. – 4T 30 (1876)

Prestup narušava harmoniju. – Ista sila koja održava prirodu takođe radi u čovjeku. Isti veliki zakoni koji vode zvijezdu i atom kontrolišu ljudski život. Zakoni koji upravljaju radom srca, regulišući protok struje života u tijelu, zakoni su svemoćne Inteligencije koja ima jurisdikciju nad dušom. Od Njega potiče sav život. Samo u skladu sa Njim može se naći njegova prava sfera djelovanja. Za sve objekte Njegovog stvaranja uslov je isti – život koji se održava primanjem života od Boga, život koji se odvija u skladu sa Stvoriteljevom voljom. Prestupiti Njegov zakon – fizički, mentalni, ili moralni – znači staviti se izvan harmonije sa univerzumom, uvesti nered, anarhiju, propast. – Ed 99, 100 (1903)

⁴¹⁷ *Poledica prati uzrok sa izvjesnošću.* – Preko Božjih zakona u prirodi, posledica prati uzrok sa neumitnom izvjesnošću. Žetva svjedoči o sjetvi. Tu se ne toleriše nikakva prevara. Ljudi mogu obmanuti svoje bližnje i primiti hvalu i naknadu za službu koju nijesu obavili. Ali u prirodi nema prevare. Nevjernom domaćinu žetva izriče osudu. A u najpotpunijem smislu ovo je takođe istina na duhovnom području.

Samo naizgled, ne i u stvarnosti, zlo uspijeva. Dijete koje izostaje iz škole, mladi koji zapostavljaju svoje studije, službenik ili šegrt koji ne služi interesima svoga poslodavca,

čovjek u ma kojem poslu ili zanimanju koji je nevjeran prema svojim najvećim odgovornostima, mogu laskati sebi, sve dok se greška prikriva, da su stekli preimućstvo. Ali nije tako; oni obmanjuju sami sebe. Životna žetva je karakter; i to je ono što određuje sudbinu, kako za ovaj život tako i za onaj koji dolazi. – Ed 108, 109 (1903)

Moć samoobmane. – Strašna je moć samoobmane na ljudski um! – 4T 88 (1876)

Um ima moć da pravi razliku. – Ljudski um je obdaren moći da pravi razliku između pravog i pogrešnog. Bog je zamislio da muškarci i žene ne odlučuju iz nagona, već iz težine dokaza, pažljivo upoređujući pismo sa pismom. Da su Jevreji ostavili svoje predrasude i uporedili pisana proročanstva sa činjenicama koje su karakterisale Isusov život, zapazili bi divan sklad između tih proročanstava i njihovog ispunjenja u životu i službi poniznog Galilejca. – DA 458 (1898)

Disciplinovani umovi imaju povećanu moć pamćenja i zapažanja. – Navike namarnosti trebaju se odlučno savladati. Mnogi misle da je dovoljno opravdanje za najteže zablude prepustiti se zaboravu. Ali ne posjeduju li oni, kao i ostali, intelektualne sposobnosti? Zato trebaju disciplinovati svoje umove da pamte. Grijeh je zaboraviti, grijeh je biti nemaran. Ako formirate naviku nehata, vi možete zanemariti vlastito spasenje duše i na kraju otkriti da ste nespremni za carstvo Božje. – COL 358, 359 (1900)

Um se prilagođava dimenzijama onoga što mu je blisko. – Zakon uma je da se on sužava ili širi prema dimenzijama onoga sa čime postaje blizak. Mentalne moći će sigurno postati ograničene i izgubiti sposobnost poimanja dubljeg značenja Riječi Božje ukoliko se krjepko i istajno ne usmjere na zadatak traganja za istinom. – RH, July 17, 1888. (FE 127)

Um se prilagođava onome čime se bavi. – Zakon uma je da se postepeno prilagođava predmetima kojima se obučava da se bavi. Ako je zaokupljen samo uobičajenim stvarima, on postaje zakržljao i oslabljen. Ako se od njega nikad ne traži da se hrva sa teškim problemima, on će posle izvjenog vremena gotovo izgubiti moć rasta.

Kao vaspitna sila, Biblija je bez premca. U Riječi Božjoj um nalazi predmete za najdublje razmišljanje, najuzvišenije težnje. Biblija je najpoučnija istorija koju ljudi posjeduju. Ona dolazi svježša sa izvora vječne istine, a božanska ruka sačuvala je njenu čistotu kroz sve vjekove....

Ovdje se otkrivaju veliki problemi dužnosti i sudbine. Zavjesa koja razdvaja vidljivi od nevidljivog svijeta se podiže, i mi posmatramo sukob suprotstavljenih sila dobra i zla, od prvog ulaska grijeha do konačnog trijumfa pravde i istine; i sve to je samo otkrivenje karaktera Božjeg. U smjernom razmatranju istina izloženih u Njegovoj Riječi, um učenika dolazi u zajednicu sa beskonačnim umom. Takvo proučavanje ne samo što će profiniti i oplemeniti karakter, već zasigurno proširiti i osnažiti mentalne moći. – PP 596-599 (1890)

Gledanjem mi se mijenjamo. – Zakon kako intelektualne tako i duhovne prirode je da se gledanjem mijenjamo. Um se postepeno prilagođava predmetima kojim mu je dopušteno da se bavi. On se izjednačava sa onim što uobičajava da voli i poštuje. Čovjek se nikad neće uzdići više od svog standarda čistote ili pobožnosti ili istine. Ako je njegovo ja najveći ideal, on nikad neće postići nešto uzvišenije. Umjesto toga, neprekidno će tonuti sve dublje i dublje. Jedino Božja milost ima moć da uzdigne čovjeka. Prepušten sam sebi, on će neizbježno padati sve dublje i dublje. – GC 555 (1888)

Zakon promjene želje. – Velika šteta se čini zbog pomanjkanja čvrstine i odlučnosti. Znala sam roditelje koji kažu: ne možeš imati ovo ili ono, i onda popuštali misleći da su možda

prestrogi, i davali djetetu upravo ono što su odbijali. Tako se čini doživotna šteta. Važan zakon uma – onaj koji se ne smije prenebregnuti – je da kad se željeni objekat tako odlučno odriče da se ukloni svaka nada, um će uskoro prestati da čezne za njim i zaokupiće se drugim zanimanjima. Ali sve dok ima ikakve nade da se željeni objekat dobije, činiće se napor da se to postigne. – ST, Feb 9, 1882. (CG 283, 284)

Ubjeđenja traže izraza. – Božji je zakon da ko god vjeruje u istinu kao što je u Isusu, on će je obznaniti. Zamisli i ubjeđenja čovječjeg uma traže izraza. Ko god gaji nevjerstvo i kriticizam, ko se god osjeća spemnim da sudi o djelima Svetog Duha, širiće duh koji ga nadahnjuje. Priroda je nevjerstva i nevjerovanja i odbijanja milosti Božje da čini od sebe nešto što će se osjetiti i čuti. Um podstaknut ovim načelima uvijek nastoji da načini mjesta za sebe i stekne pristalice. Svi koji hode pored otpadnika biće ispunjeni njegovim duhom da podijele sa ostalima svoje misli i rezultat svojih vlastitih istraživanja, i osjećanja koja su podstakla njihovu akciju; jer nije lako ugušiti načela po kojima djelujemo. – SpT Series A, No. 6, p 39, July 6, 1896. (TM 290, 291)

Izraz jača misli i osjećanja. – Prirodni je zakon da se naše misli i osjećanja podstiču i jačaju kad im dajemo oduška. Dok riječi izražavaju misli, isto tako je istina da misli prate riječi. Ako bi svojoj vjeri dali više izraza, više bi se radovali blagoslovima koje znamo da imamo – velikoj milosti i ljubavi Božjoj – imali bi veću vjeru i veću radost. Nijedan jezik ne može izraziti, nijedan ograničeni um poimati, one blagoslove koje poizilaze iz cijenjenja dobrote i ljubavi Božje. Čak i na zemlji mi možemo imati radost kao izvor koji nikad ne presuše, zato što se napaja potocima koji teku od Božjeg prestola. – MH 251-253 (1905)

Um ima moć izbora. – Bog nam je dao moć izbora; naše je da je iskoristimo. Mi ne možemo promijeniti svoja srca, mi ne možemo kontrolisati svoje misli, svoje nagone, svoje sklonosti. Mi ne možemo očistiti sebe, osposobiti za Božju službu. Ali možemo *izabrati* da služimo Bogu, možemo mu predati svoju volju; tada će on djelovati u nama da hoćemo i učinimo kako je Njemu ugodno. Na taj način će čitava naša priroda biti dovedena pod Hristovu kontrolu. – MH 176 (1905)

Kušač nas nikad ne može prisiliti da činimo zlo. On ne može kontrolisati umove ukoliko se ne potčine njegovoj kontroli. Volja mora pristati, vjera se mora osloniti na Hrista, prije nego što Sotona ispolji svoju moć nad nama. Ali svaka grešna želja koju gajimo daje mu uporište. Svaka tačka na kojoj propuštamo primijeniti božanski standard predstavlja otvorena vrata na koja on ulazi da kuša i da nas uništava. Svaka mana i nedostatak sa naše strane daje mu priliku da prigovara Hristu. – DA 125 (1898)

Čovjek slobodno moralno biće. – Da bi raspirio pobunu u palom čovječanstvu, on [Sotona] sada predstavlja Boga kao nepravednog, što dopušta čovjeku da krši zakon. «Zašto», kaže vješti kušač, «kad Bog zna kakav će biti rezultat, On dopušta čovjeku da dođe u iskušenje, griješi i dopadne bijede i smrti?»...

Danas postoje hiljade onih koji ponavljaju istu pobunjeničku optužbu protiv Boga. Oni ne uviđaju da bi lišiti čovjeka slobode izbora značilo oduzeti mu pravo inteligentnog bića i načiniti ga prostim automatom. Nije Božja namjera prinuditi volju. Čovjek je stvoren kao slobodno, moralno biće. Poput stanovnika svih drugih svjetova, on se mora podvrći testu poslušnosti; ali on nikad nije doveden u takav položaj da popuštanje zlu postane stvar neophodnosti. Nije dopušteno da na njega dođe nijedno iskušenje i proba koje ne bi mogao odbiti. Bog je obezbijedio obilnu pomoć tako da čovjek nikad ne mora biti poražen u sukobu

sa Sotonom. – PP 331, 332 (1890)

Sadašnje težnje buduće odluke. - Staza koju sada birate uticaće na dobro ili zlo u čitavoj vašoj budućnosti. – Lt 41, 1891.

Prednost vođenja zavisnosti o sebi. – Bog nikad nije zamislio da jedan ljudski um bude pod potpunom kontrolom drugog.... Oni koji sebi postavljaju za cilj da tako vaspitaju svoje učenike, kako bi mogli vidjeti i osjetiti da sila leži u njima samima da ih načine muškarcima i ženama od čvrstog načela, sposobne za svaki položaj u životu, su najkorisniji i uvijek uspješni učitelji. Njihov rad se možda neće pokazati kao najveća prednost kod nepažljivih posmatrača, njihovi naponi se možda neće vrednovati visoko kao kod onih učitelja koji potčinjavaju umove i volju svojih učenika apsolutnim autoritetom ali budući životi tih učenika pokazaće plodove boljeg plana edukacije. – 3T 134 (1872)

Nekontrolisan um postaje slab. – Mentalne moći trebaju se razviti do krajnosti; treba ih ojačati i oplemeniti bavljenjem duhovnim istinama. Akose dopusti umu da se gotovo sasvim bavi beznačajnim stvarima i običnim poslovima svakodnevnog života, on će, u skladu sa jednim od njegovih nepromjenljivih zakona, postati slab i površan, i lišen duhovne sile.- 5T 272 (1885)

Predrasude sprečavaju prosvjetljenje. – Oni koji dopuštaju predrasudama da odvrte um od primanja istine ne mogu primiti božansko prosvjetljenje. Ipak, kad se iznose stanovišta iz Svetog Pisma, mnogi ne pitaju: da li je to istina – u skladu sa Božjom Riječju? Ko je zastupa? I ukoliko ne dolazi preko upravo onog kanala koji im se sviđa, oni je ne prihvataju. Oni su tako potpuno zadovoljni vlastitim idejama da neće da istražuju dokaze Svetog Pisma sa željom da nauče, već odbijaju da se zainteresuju, prosto zbog svojih predrasuda. – GW 125, 126 (TM 105, 106)

Sreća zavisi o savršenom skladu sa Božjim zakonima. – Zakon ljubavi je temelj Božje uprave i sreća svih stvorenih bića zavisi od njihove savršene usklađenosti sa njegovim velikim načelima pravde. Bog želi od svih svojih stvorenja službu ljubavi – poštovanje koje potiče iz razumnog vrednovanja Njegovog karaktera. On ne nalazi zadovoljstva u iznuđenoj odanosti, i svima daje slobodu volje, da bi mu mogli dobrovoljno služiti. – GC 493 (1888)

45. INDIVIDUALNOST

Individualnost je sila. - Svako ljudsko biće, stvoreno po obličju Božjem, obdareno je sa moći sličnoj Stvoriteljevoj – individualnošću, moći da misli i djeluje. Ljudi u kojima je ova moć razvijena su ljudi koji nose odgovornosti, koji su vodje u poduhvatima i čiji karakter je od uticaja. – Ed 17 (1903)

Svako ima svoju osobenu individualnost. – Jevandjelje se bavi pojedincima. Svako ljudsko biće ima dušu da je spasi ili izgubi. Svako ima individualnost odvojenu i različitu od svih drugih. Svako se mora uvjeriti za sebe, obratiti za sebe. On mora primiti istinu, pokajati se, vjerovati i pokoravati se za sebe. Ona mora ispoljavati svoju volju za sebe. Niko ovaj posao ne može obaviti preko zamjenika. Niko ne može utopiti svoju individualnost u individualnost drugoga. Svako se mora pokoriti Bogu vlastitim činom i tajnom pobožnosti. – MS 28, 1898.

Jedinstvo u raznolikosti. – Gospodnji je plan da bude jedinstvo u raznolikosti. Nema čovjeka koji može biti mjerilo za sve ostale ljude. Naša različita povjerena sredstva srazmjerna su

424 našim različitim sposobnostima. Jasno sam upućena da je Bog obdario ljude različitim stepenom sposobnosti i onda ih postavio tamo gdje mogu raditi posao za koji su sposobni. Svaki radnik je dužan ukazati svojim kolegama poštovanje koje bi želio da se ukaže njemu samom. – LT 111, 1903.

Umovi ljudi se razlikuju. – Zašto su nam potrebni Matej, Marko, Luka, Jovan, Pavle i svi oni drugi pisci koji su iznijeli svoja svjedočanstva o životu Spasitelja tokom Njegove službe na zemlji? Zašto nije mogao jedan od učenika napisati kompletan zapis i tako nam dati povezan izvještaj o Hristovom životu i radu?

Jevanđelja se razlikuju, ali ipak zapis u njima se sjedinjava u jednu cjelinu. Jedan pisac ističe ono što drugi nije istakao. Ako su ove tačke bitne, zašto ih svi pisci nijesu pomenuli? Zato što su umovi ljudi različiti i ne shvataju stvari na potpuno isti način. Neke istine mnogo jače privlače umove jedne vrste ljudi nego druge; neka pitanja izgledaju mnogo važnija jednima nego drugima. Isto načelo primjenjuje se na govornike. Neki govornici dugo se bave stvarima preko kojih bi drugi brzo prešli ili ih uopšte ne bi spomenuli. Na taj način istinu jasnije predstavljaju nekolicina nego jedan. – MS 87, 1907.

Individualnost se ne smije uništavati. – Gospod ne želi da se uništi naša individualnost; nije Njegova namjera da bilo koje dvije osobe budu potpuno iste u ukusima i sklonostima. Svako ima u sebi karakteristične osobene crte, i njih ne treba uništavati, već uvježbavati, oblikovati, dotjerivati po liku Hristovom. Gospod skreće prirodne sklonosti i sposobnosti u korisne kanale. U poboljšanju sposobnosti koje je Bog dao, talenat i moć se razvijaju ako ljudsko oruđe hoće priznati činjenicu da su sve njegove moći darovi od Boga, koji se ne koriste za sebične ciljeve,... već na slavu Božju i dobro naših bližnjih. – Lt 20, 1894. (HC 90)

425 **Svako dijete mora imati individualnost.** – Dijete se može tako disciplinovati da nema, poput životinje, vlastitu volju, njegova individualnost izgubiti u individualnosti svoga učitelja.... Koliko god je to moguće dijete se treba vaspitavati da se oslanja na sebe. Kroz ispoljavanje različitih sposobnosti ono će naučiti gdje je najjače i u čemu oskudijeva. Mudar vaspitač će posebnu pažnju posvetiti razvoju slabijih crta, tako da dijete može formirati dobro uravnotežen, skladan karakter. – RH, Jan 10, 1882. (FE 57)

Brak ne uništava individualnost. – Ni muž niti žena ne treba da pokušavaju vršiti nad drugim arbitražnu kontrolu. Ne pokušavajte prinuditi jedno drugo na pokoravanje svojim željama. Ne možete ovo činiti i sačuvati uzajamnu ljubav. Budite ljubazni, strpljivi, snošljivi, pažljivi i učtivi. Milošću Božjom možete uspjeti da usrećite jedno drugo, kao što ste se na vjenčanju zakleli i obećali da ćete činiti. – MH 361 (1905)

Muš i žena moraju sačuvati individualnost (savjet jednom mladom bračnom paru). – U vašoj životnoj zajednici vaša privrženost mora biti doprinos međusobnoj sreći. Svako mora služiti sreći drugoga. Ovo je Božja volja za vas.

Ali dok se morate spojiti u jedno, nijedno od vas ne smije izgubiti ili utopiti svoju individualnost u individualnost drugoga. Njega morate pitati: Šta je ispravno? Šta je pogrešno? Kako najbolje mogu ispuniti cilj moga stvaranja? «Ili ne znate da nijeste svoji? Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojim, i u dušama svojim, što je Božije» (1 Korinćanima 6:19, 20).

Vaša ljubav prema onom što je ljudsko mora biti podređena (od drugorazrednog značaja – prim. prev.) vašoj ljubavi prema Bogu. Bogatstvo vaše ljubavi treba ploviti ka Onome koji je dao svoj život za vas. Živeći za Boga duša mu šalje svoju najveću i najbolju

ljubav. Da li je najveći izliv vaše ljubavi prema Onome koji je umro za vas? Ako jeste, vaša uzajamna ljubav biće po nebeskom redu. – 7T 45, 46 (1902)

426

Mi imamo vlatitu individualnost, i individualnost žene nikada se ne smije utopiti u individualnost njenog muža. – MS 12, 1895.

Posvećenje uljepšava individualnost. – Život posvećen službi Bogu razviće se i uljepšati u svojoj individualnosti. Niko ne može utopiti svoju individualnost u individualnost drugoga, ali mi smo svi, kao pojedinci nakalemljeni na jedno roditeljsko stablo, i mora postojati jdinstvo u raznolikosti. Najveći Umjetnik nije načinio ni dva lista istog drveta potpuno jednaka; tako ni Njegova stvaralačka sila ne daje svim umovima isti oblik. Oni su stvoreni da žive kroz beskrajne vjekove, i mora postojati potpuno jdinstvo, um sjedinjen sa umom; ali ni dva da ne budu po istom kalupu. – MS 116, 1898.

Bog svakome daje individualan zadatak. – Stvari u svijetu prirode moraju se posmatrati i njihova pouka pimjeniti u duhovnom životu, duhovnom rastu. Svakom čovjeku je Bog – ne čovjek – dao njegov posao. Ovo je pojedinačan zadatak – oblikovanje karaktera po božanskom uzoru. Ljiljan ne smije nastojati da bude ruža. Postoje raznolikosti u obliku cvijeća i plodova, ali sve crpi svoje razne sposobnosti od Boga. Sve je Gospodnje. Tako je Božja zamisao da čak i najbolji ljudi ne budu istog karaktera. – MS 116, 1898.

Poštujte jedni druge. – Svako od nas ima posao koji treba da radi. Mi možemo biti raznih nacionalnosti, ali moramo biti jedno u Hristu. Ako dopustimo da nas osobenosti karaktera i narav ovdje razdvoje, kako se možemo nadati da zajedničkom životu na nebu. Mi moramo gajiti međusobnu ljubav i poštovanje. Među nama mora postojati ono jdinstvo za koje se Hristos molio. Otkupljeni smo skupo i moramo proslaviti Boga u svojim tjelima i duhu. – MS 20, 1905.

427

Potpuno je pogrešno kopirati druge. – Čovjek koji se povodi po obrascu ma kojeg ljudskog karaktera čini krajnju pogrešku. Svaka osoba mora gledati na Boga za sebe, sa savjesnom odanošću trgovati talentima koje joj je Bog dao. «Gradite vlastito spasenje sa strahom i drhtanjem; jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kako mu je ugodno» (Filipljanima 2:12, 13). To je u tebi brate, *u tebi*; ne u drugom za tebe. *Ti* moraš imati individualno iskustvo. Tada ćeš se radovati u sebi, a ne u drugome. – MS 116, 1898.

Svaki um ima svoju osobenu snagu. – Boli me kad vidim kako se malo cijene ljudi koje je Gospod upotrijebio i koje će upotrijebiti. Bog zabranjuje da se ma koji ljudski um utapa u kanal drugog ljudskog uma. Neko može jedan ljudski um uzvisiti kao onaj koji je u svakom pogledu superioran, ali svaki um ima svoju osobenu slabost i svoju osobenu snagu. Jedan ljudski um nadomješta nedostatak drugoga. Ali ako svi rade na istom poslu i ako se ohrabre da gledaju, ne na ljude da bi znali svoju dužnost, već na Boga, oni će se razvijati pod vođstvom Svetog duha, raditi u zajednici sa svojom braćom. Jedan će nadomjestiti nedostatak drugoga. – Lt 50, 1897.

Ne kalupiti druge umove. – Bog je dao svakom čovjeku individualnu odgovornost. «Gradite vlastito spasenje sa strahom i drhtanjem». Čovjek ne može izgraditi spasenje ma kojeg drugog čovjeka. On ne može postati kopija nekog ljudskog uma. Od njega se traži da djeluje po svojoj mogućnosti prema sposobnosti koju mu je Bog dao. Nijedan čovjek, ma kakvo bilo njegovo iskustvo, ma kakav da je njegov polažaj, ne smije da misli kako zavšava divan posao kad oblikuje i kalupi um nekog ljudskog bića po svom vlastitom umu i uči ga da ispoljava mišljenja i osjećanja koja ne može izraziti. Ovo se uvijek čini na štetu ljudskog bića. – MS

428

116, 1898.

Ne budite sjenka drugih.* – Oh, koliko radnika trebaju Isusovog duha da ih promijeni i dotjera kao što se glina oblikuje u rukama lončara! Kad imaju ovaj duh, neće biti duha razmimoilaženja među njima; nijedan neće biti uskogrud kao da želi sve uraditi na svoj način, prema svojim zamislima, neće biti osjećaja nesklada između njega i njegovih saradnika koji ne dosežu njegov standard. Gospod ne želi da iko od Njegove djece bude sjenka drugih; već bi On htio da svako bude jednostavno svoje vlastito " ja ", profinjeno, posvećeno, oplemenjeno podražavajući život i karakter velikog Uzora. Skučen, zatvoren, isključiv duh koji drži sve u rasponu svoga ja prokletstvo je Božjem djelu i uvijek će to biti gdje god mu se dopusti postojanje. – RH, Apr 13, 1886.

Niko da ne utapa svoj um. – Bog dopušta svakom ljudskom biću da ispolji svoju individualnost. On ne želi da iko utapa svoj um u um smrtnog bića. Oni koji žele preobražaj uma i karaktera ne smiju gledati na ljude, već na božanski Primjer. Bog upućuje poziv: »Jer ovo da se *misli* među vama što je u Hristu Isusu«. Obraćanjem i preobraženjem ljudi primaju um Hristov. Svako mora stajati pred Boga sa individualnom vjerom, individualnim iskustvom, znajući za sebe da je unutra Hristos, nad slave. Oponašati primjer nekog čovjeka – čak i onog koga možda smatramo skoro savršenim u karakteru – za nas znači dati povjerenje nesavršenom ljudskom biću, onom koje je nesposobno dodati jednu jotu ili titlu savršenstvu. – ST, Sept. 3, 1902.

Pravila za snažne umove. – Dobro je za brata i sestru _____ i brata i sestru _____ da imaju snažne umove. Svako mora održavati svoju individualnost. Svako mora sačuvati individualnost koja se neće utopiti u individualnosti drugoga. Nijedno ljudsko biće ne smije biti sjenka drugog ljudskog bića. Božije sluge moraju raditi zajedno u jedinstvu koje spaja um sa umom. – Lt 44, 1903.

Individualna mjera. – Nijedan čovjek ne može uzrasti do punine rasta čovjeka za drugog. Svako mora doseći vlastitu individualnu mjeru za sebe. Svako treba rasti pod Božijim nadzorom. – MS 16, 1898.

Nijedno drugo ljudsko biće potpuno ne dijeli unutrašnji život. – Gledano sa ljudske strane, život je svima nepouzdana staza. To je staza na kojoj, bar što se tiče nekih dubljih iskustava, svako od nas hodi sam. U naš unutrašnji život nijedno drugo ljudsko biće ne može potpuno ući. Dok malo dijete polazi na put na kojem će prije ili kasnije morati odabrati vlastiti kurs, samo rešavajući životna pitanja za vječnost, koliko ozbiljan treba biti napor da se upravi negovo povjerenje na najsigurnijeg Vodiča i Pomoćnika. – Ed 255, 1903.

Karakter je ličan. – Karakter je ličan. Svako od nas ima obaviti posao za vrijeme i za vječnost. Bog mrzi na indiferentnost u pogledu oblikovanja karaktera. – Lt 223, 1903.

Priznavanje ljudskih prava. – Jedna od najvećih predstavi ovih načela [priznavanja lične odgovornosti] nalazi se u priznavanju čovjekovih prava prema njemu samom, da kontroliše vlastiti um, da upravlja svojim talentima, pravu da prima i daje plodove sopstvenog rada. Snaga i moć u našim institucijama postojaće samo kad u svim svojim vezama sa bližnjima oni priznaju ova načela – samo kad u svom radu obrate pažnju na upute Riječi Božje. – 7T 180 (1902)

Zavisnost o Hristu. – Svaka duša ima individualnost. Svaka duša mora imati neprekidno isku-

* Vidi naslov br. 29, «Zavisnos i nezavisnost»

stvo sa Hristom; jer on kaže: »Bez mene ne možete činiti ništa« (Jovan 15:5). Negova načela moraju biti naša načela; jer ova našela su vječna istina, objavljena u pravdi, dobroti, milosti i ljubavi. – Lt 21, 1901.

Mora se očuvati individualnost u hrišćanskom iskustvu. – Učite svaku dušu da se potpuno oslanja na ruku beskonačne sile. Postoji individualnost u hrišćanskom iskustvu koja se mora očuvati u svakom ljudskom biću, i odgovornost koja se ne može skinuti sa ma koje duše. Svako mora biti svoje bitke, steći vlastito hrišćansko iskustvo, nezavisnost u izvjenom pogledu od svake duše; a Bog ima pouke koje svako za sebe treba steći i koje niko drugi ne može dobiti za njega. – MS 6, 1889.

46. MEĐULJUDSKI ODNOSI*

Zakon uzajamne zavisnosti. – Mi smo svi zajedno upleteni u veliku tkaninu čovječanstva, i šta god možemo uraditi na korist i uzdizanje drugih odraziće se u blagoslovu na nama samima. Zakon uzajamne zavisnosti prožima sve društvene klase. – PP 534, 535 (1890)

431

Ljudska bića načinjena da budu neophodna jedna drugima. – Po Gospodnjem planu ljudska bića su načinjena neophodnim jedni drugima. Kad bi svi činili što mogu da pomognu onima kojima je potrebna njihova pomoć, svojom nesebičnom simpatijom i ljubavlju, kakvo bi se blagosloveno djelo moglo obaviti. Bog je svakom povjerio talente. Ove talente moramo iskoristiti da pomažemo jedni drugima u hodanju uskom stazom. U ovom poslu svako je povezan sa drugima, a svi su sjedinjeni sa Hristom. Nesebičnom službom možemo unaprijediti i povećati svoj talenat. – Lt 115, 1903. (HC 182)

Pomažući drugima pomažemo sebi. – Mnogi su u tami. Oni su izgubili svoj pravac. Oni ne znaju koji kurs da slijede. Neka oni koji su u zabuni tragaju za drugima koji su u poteškoćama i govore im riječi nade i ohrabrenja. Kad otpočinu sa ovim poslom, nebeska svjetlost će im otkriti stazu koju trebaju slijediti. Svojim utješnim riječima ožalošćenom oni sami će se utješiti. Pomažući drugima, oni sami će se izvući iz svojih poteškoća. Radost zauzima mjesto tuge i klonulosti. Srece, ispunjeno Duhom Božijim, zrači toplotom prema svakom ljudskom biću. Takvi više nijesu u mraku; jer njihova «tama» je «kao podne». – MS 116, 1902. (4 BC 1151)

432

Naš trajni uticaj. – Mi smo podvrgnuti najsvečanijem odnosu jedni prema drugima. Naš uticaj je uvijek ili za ili protiv spasavanja duša. Mi ili sabiramo sa Hrista ili prosipamo. Mi treba da ponizno hodamo i biramo sigurne staze, da ne bismo druge skrenuli sa pravog puta.

Mi trebamo sačuvati najstrožiju čistotu u mislima, riječima i ponašanju. Zapamtimo da Bog stavlja naše tajne grijehе u svjetlosti svog lica. Postoje misli i osjećanja koje sugeriše i pobuđuje Sotona koje muče i najbolje ljude; ali ako se one ne gaje, ako se odbacuju kao mrske, duša se ne skrnavi krivicom, i niko drugi nije uprljan njihovim uticajem. Oh, kad bi svako od nas postao miris životni na život onima oko nas! – RH, Mar 27, 1888.

Dalekosežne posledice uticaja. – Mi do suda možda nikad nećemo znati kakav je uticaj ljubaznog, uvidavnog načina djelovanja u odnosu na nedosledan, nerazborit i bezvrijedan. Kad ih nakon provokacija i nepravde sa njihove strane tretirate kao nedužne osobe i čak se

* Vidi naslov br. 68, «Društveni odnosi»

zalažete da im ukažete posebna djela ljubaznosti, vi ste tada obavili svoj hrišćanski dio; a oni postaju iznenađeni i posramljeni, i sagledavaju vlastiti kurs djelovanja i niskost jasnije nego da ste otvorno iznijeli njihova zla dijela i ukorili ih. – Lt 20, 1892. (MM 209, 210)

433

Neučtivost i njen uticaj. – Dobre osobine koje mnogi posjeduju se skrivaju, i umjesto da privlače duše Hristu oni ih odbijaju. Kad bi ovi ljudi mogli sagledati uticaj svoje neučtivosti i neljubaznosti na nevjernike, i koliko je uvredljivo takvo ponašanje u Božjim očima, oni bi reformisali svoje navike, jer nedostatak učtivosti jedan je od najvećih kamenova spoticanja grešnicima. Sebični, nezadovoljni, kisjeli hrišćani preprečuju put tako da grešnici nemaju želju da se približe Hristu. – RH, Sept 1, 1885. (HC 229)

Budite privlačni. – Neka se Hristos vidi u svemu što činite. Neka svi vide da ste živi poslanici Isusa Hrista... Budite privlačni. Zadobijajte svojim životom srca svih koji dolaze u kontakt sa vama. Danas se suviše malo radi na tome da se istina učini privlačnom za druge. – MS 6, 1889.

Svako djelo je uticaj. – Svaka riječ koju izgovorite, svako djelo koje učinite, ima uticaj na dobro ili zlo na one koji se družu sa vama; i, oh! koliko je neophodno da Hristos vjerom nastava u vašem srcu, kako bi vaše riječi mogle biti riječi života, a vaša djela djela ljubavi. – RH, June 12, 1888.

Odgovornost za uticaj. – Bog svakog smatra odgovornim za uticaj koji okružuje njegovu dušu, na njegov račun i na račun drugih. On poziva mlade muškarce i mlade žene da budu strogo umjereni i da savjesno koriste sposobnosti uma i tijela. Njihove sposobnosti mogu se razviti samo marljivim korištenjem i mudrim usklađivanjem njihovih moći na slavu Bogu i na korist njihovim bližnjima. – Lt 145, 1987.

434

Okruženi atmosferom vjere. – Od najveće je važnosti za nas da okružimo dušu atmosferom vjere. Mi svakodnevno odlučujemo vlastitu vječnu sudbinu u skladu sa atmosferom koja okružuje dušu. Mi smo pojedinačno odgovorni za uticaj koji vršimo, a poledice koje ne vidimo rezultiraće iz naših riječi i djela.

Da je Gospod spasio Sodom radi deset pravednika, kakav bi bio uticaj na dobro koji bi proistekao kao rezultat vjernosti Božjeg naroda, ako bi se svako ko ispovijeda Hritovo ime takođe obukao u Njegovu pravednost?

Ako je Bog znao kazati prebivalište i naznačiti zanimanje Simona kožara i tačno uputiti centuriona kako da ga pronađe pored mora, On i nas zna po imenu, zna čime se bavimo, gdje živimo i kakva su naša iskustva. On zna da li čistimo Carev put od svih otpadaka i prepreka, tako da može upraviti naše duše naprijed i gore, ili punimo stazu otpacima i gradimo vlastiti put i mećemo kamenove za spoticanje na put grešnika da bi omeli spasavanje dragocjenih duša za koje je Hristos umro. – Und MS 23.

Postupanje sa različitim naravima. – Gospod želi da budemo posvećeni. Susrećemo se sa ljudima različitih naravi i naći ćemo se u poziciji gdje nećemo znati kako postupiti sa ljudskim umovima. Mi moramo tražiti od Hrista da nam da riječi da govorimo koje će biti blagoslov. I dok tako nastojimo pomoći drugima, mi sami ćemo biti blagosloveni. – MS 41, 1908.

Najvažniji zadatak. – Ovaj zadatak [Šispravljanja zabluda] je najosjetljiviji, najslabiji posao ikad povjeren ljudskim bićima. On zahtijeva najfiniji takt, najveću osjetljivost, poznavanje ljudske prirode i nebesku vjeru i strpljenje, voljnost za rad i straženje i čekanje. To je posao od kojeg ništa ne može biti važnije. – Ed 292 (1903)

Bavljenje umovima delikatan zadatak. – Vrlo je delikatna stvar raditi sa ljudskim umovima. Vi se možete ponijeti kruto i nikad, nikad ne omekšati njihova srca; ili možete prići bliže unesrećenoj duši i srcem punim ljubavi odvesti je sa neprijateljevog poprišta, ne odvlačeći je tamo i ostavljajući da postane igračka Sotoninih iskušenja. – Lt 102, 1897.

Svako ima osobita iskušenja. – Ne smijemo dozvoliti da na bilo koji način budemo smetnja drugima. Svako ima svoje osobena iskušenja i probe, a mi se moramo naći u poziciji gdje možemo pomoći i ukrijepiti one koji su u iskušenju. Moramo ohrabriti i, ako je moguće, podići one koji su slabi u vjeri. Govoreći o Božjim obećanjima, mi ponekad možemo ukloniti potištenost iz umova onih koji su u iskušenju i poteškoćama. – MS 41, 1908.

Savjet jednoj ženi što se tiče ličnih odnosa. – Upućena sam od Gospoda da ti kažem: «Navalite da uđete na uska vrata, jer mnogi će, kažem vam, tražiti da uđu i neće moći» (Luka 13:24). Gospod te poziva da se držiš bliže Njemu. Govori kao što bi On govorio i čini kako bi On činio. Ne dopusti nikom da stvori predrasude u tvom umu i navede te da nepromišljeno govoriš. Čuvaj svoju dušu neokaljanom i čistom i svoje misli uzdignute i posvećene. Ne hvali i ne veličaj ljude na njihovu štetu, i ne budi brza u osuđivanju onih za koje misliš da ne postupaju mudro. Neka svi vide da voliš Isusa i vjeruješ u Njega. Pruži svom mužu i svojim vjernim i nevjernim prijateljima dokaz da želiš da uvide ljepotu istine. Ali ne pokazuj tu bolnu, mučnu zabrinutost koja često kvari dobro djelo. – Lt 45, 1900.

Hrišćansko razumijevanje. – Oni koji koriste najveći broj svojih privilegija i prilika biće, u biblijskom smislu, talentovani i obrazovani ljudi; ne prosto naučeni, već vaspitani u umu, manirima, ponašanju. Oni će biti prefinjeni, nježni, sažaljivi, odani. To je ono, Gospod mi je pokazao, što On traži od svoga naroda. Bog nam je dao moći koje treba iskoristiti, razviti i ojačati obrazovanjem. Mi trebamo prosuđivati i razmišljati, pažljivo zapažajući odnos između uzroka i posledice. Kada se ovako radi, kod mnogih će se pokazati veća promišljenost i briga u pogledu njihovih riječi i djela, kako bi mogli u potpunosti odgovoriti Božjoj namjeri u njihovom stvaranju. – MS 59, 1897.

Neposrednost pospješuje povjerenje (savjet jednom ljekaru). – Da je bilo više neposrednosti, a manje tajnovitosti, da je bilo više bratske povjerljivosti, da je bilo manje svoga ja, a više Hristovog duha, da ste imali žive vjere u Boga, oblak kojim sada Sotona truje atmosferu uma bio bi rastjeran. – Lt 97, 1898.

Reformatori, ne zanesenjaci. – Cilj koji morate imati na umu je da ste vi reformatori, a ne zanesenjaci. U radu sa nevjernicima ne pokazujte prezriv duh omalovažavanja, jer ako prestanete da se cjenkate kad je riječ o maloj sumi, na kraju ćete izgubiti mnogo veću sumu. Oni će reći: «Taj čovjek je varalica, on bi vas lišio vaših prava samo kad bi mogao, zato se pazite ako imate nekog posla s njim».

Ali ako se u radu nešto što je vama u korist stavi u korist drugoga, onaj drugi će raditi sa vama na isti velikodušan način. Sitničavost rađa sitničavost, škrtost rađa škrtost. Oni koji slijede ovakav kurs ne uviđaju kako to drugima izgleda prezrivo; posebno onima koji nijesu od naše vjere; a dragocjeno djelo istine nosi pečat ovog nedostatka. – Lt 14, 1887. (Ev 90, 91)

Budite otvoreni. – U svojim postupcima, gdje god bili, moramo biti savršeno otvoreni i pošteni. Mi ne možemo dopustiti da kršimo neku od Božjih zapovijesti radi svjetovnog dobitka. Ko smo mi? Hristos je rekao svojim učenicima: «Vi ste so zemlji, ako so obljutavi, čime će se osoliti? Ona već neće biti ni za što, osim da se prospe napolje, i da je ljudi pogaze». – MS 50, 1904.

Poštenje je bitno. – U svim detaljima života treba se pridržavati najstrožijih načela poštenja. Ovo nijesu principi koji upravljaju našim svijetom, jer je Sotona – varalica, lažov i ugnjetač – gospodar, a njegovi podanici ga slijede i sprovode njegove namjere. Ali hrišćani služe drugačijem Gospodaru i njihova djela moraju se činiti u Bogu, bez obzira na sav sebični dobitak.

Udaljavanje od savršene čestitosti u poslovima može izgledati kao mala stvar, ali naš Spasitelj to nije tako gledao. Njegove riječi po ovom pitanju su jasne i eksplisitne: «Koji je u malom vjeran, i u mnogom je vjeran» (Luka 16:10). Čovjek koji vara svog bližnjeg u maloj mjeri prevariće ga u većoj, ako dođe u iskušenje. Lažno predstavljanje u malim stvarima je isto toliko nečasno u Božjim očima koliko i obmana u većim.

U hrišćanskom svijetu danas prevara dostiže zastrašujuće razmjere. Narod koji drži Božje zapovijesti treba pokazati da je iznad svega ovoga. Nečasne navike koje kvare odnos čovjeka sa njegovim bližnjim nikad se ne bi smjele praktikovati od strane onih koji ispovijedaju vjeru u sadašnju istinu. Božji narod čini veliku štetu istini najmanjim udaljavanjem od neporočnosti.

Čovjek može i da nema ugodnu spoljašnjost, može oskudijevati u pogledu mnogih stvari, ali ako ima reputaciju iskrenog poštenja, biće poštovan. Strogo poštenje pokriva mnoge nepoželjne crte karaktera. Čovjek koji se čvrsto drži istine zadobiće povjerenje svih. Ne samo što će mu vjerovati braća u vjeri, već će i nevjernici biti prinuđeni da ga priznaju kao časnog čovjeka. – Lt 3, 1878.

Nesavijtljivo poštenje je kao čisto zlato. – Božje sluge su prinuđene na veću ili manju povezanost sa svjetovnim ljudima, poslovnim transakcijama, ali oni trebaju kupovati i prodavati svjesni da je oko Božje na njima. Nikakva lažna mjerila ne smiju se upotrijebiti, jer to je gadno Gospodu. U svakoj poslovnoj transakciji hrišćanin će biti upravo ono što želi da njegova braća misle da jeste. Njegov kurs djelovanja je rukovodi se temeljitim načelima. On ne pravi šeme; zato nema šta da krije, ništa što treba prikazati u lažnom sjaju.

On može biti kritikovan, može biti oproban, ali njegovo nesavijtljivo poštenje će sijati poput čistog zlata. On je blagoslov svima koji su povezani sa njim, jer njegova riječ je dostojna povjerenja. On je čovjek koji ne stiče preimućstvo nad svojim bližnjima. On je prijatelj i dobrotvor svima, i njegovi bližnji imaju povjerenja u njegov savjet. Unajmi li radnike za žetvu, njihov mukotrpno zarađeni novac neće prevarom zadržati. Posjeduje li novac za koji nema neposrednu namjenu, on olakšava potrebe svog manje srećnog brata. On ne nastoji da doda vlastitoj zemlji ili napuni džepove koristeći nesrećne okolnosti u koje se našao njegov susjed. Njegov cilj je pomoći i blagosloviti bližnjeg.

Istinski pošten čovjek neće koristiti slabost ili nesposobnost da napuni vlastiti novčanik. On prihvata poštenu protivvrijednost za ono što prodaje. Ako postoje neki nedostaci na prodatim artiklima on to otvoreno kaže svom bratu ili susjedu, iako čineći tao radi protiv vlastitih poslovnih interesa. – Lt 3, 1878.

Razumijevanje ljudske prirode. – Onaj ko nastoji da izmijeni čovječanstvo mora sam razumjeti ljudsku prirodu. Samo kroz saosjećanje i ljubav može se doprijeti do ljudi i uzdignuti ih. Ovdje Hristos stoji otkriven kao najveći Učitelj od svih koji su ikada nastavali na zemlji, jedino On ima savršeno razumijevanje ljudske duše. – Ed 78 (1903).

Postoji vještina u postupanju sa onima koji izgledaju posebno slabi. Ako hoćemo učiti druge, mi sami se moramo prvo naučiti od Hrista. Potrebna su nam široka gledišta, da bi mogli

obavljati medicinsko–misionarsko djelo i pokazati taktičnost u ophođenju sa umovima.

Oni kojima je odista najmanje potrebna pomoć obično primaju najviše naše pažnje. Ali potrebno je da pokažemo posebnu mudrost u ophođenju sa onima koji izgledaju lakomisleni i nerazboriti. Neki ne shvataju svetost Božjeg djela. Oni najmanje sposobni, i čak nemarni, zahtijevaju naročito pažljiv, brižan obzir uz stalnu molitvu. Mi moramo pokazati taktičnost u ophođenju sa onima koji izgledaju nezainteresovani i izgubljeni. Istrajnim naporom u njihovu korist moramo im pomoći da postanu korisni u Gospodnjem djelu. Oni će spremno odgovoriti na strpljivo, nježno, ljubazno interesovanje.

Mi moramo saradivati sa Gospodom Isusom u obnavljanju nesposobnih i zabludjelih u razumu i čistoti. Ovaj zadatak je po važnosti jednak djelu službe jevanđelja. Mi smo pozvani od Boga da pokazujemo neumorno, strpljivo zanimanje za spasenje onih kojima je potrebno božansko očišćenje. – Lt 20, 1892. (MM 209)

Ne diskutovari o uvredama i pritužbama. – «Blago onima koji mir grade, jer će se djecom Božjom nazvati». Ko ih tako naziva? Svi nebeski umovi. Zato ne ohrabrujte nijednu kušanu dušu da vam kazuje pritužbe na nekog brata ili pijatelja. Recite im da ne želite čuti njihove riječi osude ili zla, zato što vam je vaš Savjetnik u svojoj Riječi rekao da ćete, ako prestanete raspirivati svađu i postanete graditelji mira biti blagoslovani. Kažite im da je ovo blagolov za kojim žudite.

Hrista radi ne govorite ili mislite o zlu. Neka nam Gospod pomogne da ne samo čitamo Bibliju, već sprovodimo u djelo njena učenja. Ljudsko oruđe koje je vjerno u svom poslu, koje sjedinjuje dobrotu sa svojom silom, pravdu sa ljubavlju, uzrokuje radost među nebeskim umovima i proslavlja Boga. Ozbiljno se trudimo da budemo dobri i činomo dobro i primićemo vijenac života koji neće uvenuti. – MS 116, 1898.

Rad za druge i drugima. – Kad svjetlost zablista u duši, neki koji su izgledali najpotpunije predati grijehu postaće uspješni radnici za upravo onakve grešnike kakvi su sami jednom bili. Kroz vjeru u Hrista neki će doći na visoka mjesta u službi i povjeriće im se odgovornosti u radu na spasavanju duša. Oni uviđaju gdje leže njihove vlastite slabosti, oni shvataju izopačenost svoje prirode. Oni poznaju snagu grijeha, moć zle navike. Oni shvataju svoju nesposobnost da pobijede bez Histove pomoći, i njihov stalan vapaj je: «Predajem tebi svoju bespomoćnu dušu». – MH 179 (1905).

Postupajte blago. – Ne pokušavajmo da izgradimo sebe ili druge sami, već budimo zavisni od Svetog Duha. Postupajte blago sa ljudskim bićima. Srcem punim posvećene nježnosti, otopite svoj put u osvjedočena srca. Neka vaše riječi budu nakvašena nebeskim uljem sa dvije maslinove grane. Potrebno nam je zlatno ulje prelito u pripremljene sudove, kako bi se moglo odnijeti onima koji tragaju za istinom. Zauvijek zapamtite, «ne silom, ni krepošću, nego Duhom mojim, veli Gospod nad vojskama». – Lt 200, 1899.

47. MENTALNA HIGIJENA *

441 **Mentalne moći zavise o zdravlju.** – Zdravlje je blagoslov koji se malo cijeni; ipak o njemu uveliko zavisi produktivnost naših mentalnih i fizičkih moći. Naši nagoni i strasti imaju svoje sjedište u tijelu, i ono se mora čuvati u fizički najboljem stanju i pod najposvećenijim uticajima da bi naši talenti mogli poslužiti najvećoj koristi. Sve što umanjuje fizičku snagu slabi um i čini ga manje sposobnim da pravi razliku između ispravnog i pogrešnog. – RH, June 20, 1912. (MYP 235)

Sve sposobnosti mogu se kultivisati. – Mnogi ne čine najveće dobro zato što jednostrano koriste svoj razum a zapostavljaju pridavanje pažnje onim stvarima za koje misle da nijesu sposobni. Tako se nekim sposobnostima koje su slabe dopušta ostanu uspravane zato što rad koji bi doveo do njihovog ispoljavanja, i shodno tome dao im snagu, nije ugodan. Sve moći
442 uma treba uvježbavati, i svaku sposobnost kultivisati. Zapažanje, rasuđivanje, memorija i sve umne moći treba da budu jednako jake da bi umovi bili dobro uravnoteženi. - 3T 32, 33 (1872)

Slabe sposobnosti ne smiju se zapostaviti. – Poželjno je ali ne i najprofitabilnije, ispoljavati one sposobnosti koje su prirodno najjače, dok zapostavljamo one koje su slabe, ali koje je potrebno ojačati. Najslabijim sposobnostima potrebna je brižna pažnja kako bi sve intelektualne moći mogle biti dobro uravnotežene i svaka vršiti svoj dio posla kao dobro podešena mašinerija.

Mi smo zavisni o Bogu za očuvanje svih svojih sposobnosti. Hrišćani su Njemu obavezni da tako obuču um da sve sposobnosti mogu ojačati i potpunije se razviti. Ako zanemarimo da ovo činimo, one nikad neće ispuniti namjeru za koju su osmišljene. Mi nemamo pravo da zanemarujemo nijednu silu koju nam je Bog dao.

Vidimo monomanijake svuda po zemlji. Oni obično zdravo rasuđuju o svakom predmetu osim jednog. Razlog za ovo je što se jedan organ [šdio] uma naročito uvježbavao dok se ostalima dopuštalo da leže uspravani. Onaj koji je bio u stalnoj upotrebi potrošio se i obolio, a taj čovjek postao olupina. Bog se nije proslavio njegovim slijedenjem ovakvog kursa. Da je koristio sve organe podjednako, svi bi imali zdrav razvoj; sav posao ne bi pao na jednoga, zato nijedan ne bi bio razoren. – 3T 33, 34 (1872)

Cilj stimuliše um. – Vi takođe trebate imati cilj, svrhu, u životu. Gdje nema cilja, postoji sklonost ka nemaru; ali gdje postoji dovoljno važan cilj na vidiku, sve moći uma spontano će se aktivirati. Da bi se postigao uspjeh u životu, misli se moraju čvrsto usmjeriti na životni cilj i ne dopuštati im da lutaju i zaokupljaju se nevažnim stvarima, ili se zadovolje praznim maštanjem što je plod izbjegavanja odgovornosti. Zidanje kula u vazduhu izopačuje um. – 2T 429 (1870)

443 **Preopterećen želudac slabi mentalne moći.** – Djeca su uglavnom lakomislena u pogledu važnosti kad, kako, i šta treba jesti. Dopušta im se da se slobodno odaju svojim ukusima, da jedu u svako doba, uzimaju ono šta im se zapadne za oko, a ovo, sa pitom, kolačima, hlebom i maslacem, i slatkišima koje gotovo neprekidno jedu, stvara od njih gurmane i dispeptičare. Organi za varenje koji poput mlina neprekidno rade bivaju oslabljeni, životvorna moć se poziva iz mozga da pomogne želucu u njegovom prekomjernom poslu, i na taj način mentalne

* Vidi naslov br. 42, «Um i zdravlje»

moći slabe. Neprirodna stimulacija i trošenje vitalnih snaga čini ih nervoznim, nestrpljivim prema ograničenjima, samovoljnim i razdražljivim. – HR, May, 1877. (CD 181)

Razvoj rezultat napora. – Djecu treba učiti da razvoj mentalnih i fizičkih moći počiva na njima samima; to je rezultat napora. – ST, Feb 9, 1882. (CG 206)

Nepromjenljivi zakoni. – Ispravne fizičke navike unapređuju mentalnu superiornost. Intelektualna moć, fizička snaga, i dugovječnost ovise o nepromjenljivim zakonima. – CTBH 28, 1890. (CD 29)

Um jača pod ispravnim tretmanom. – Ljudi na povjerljivim položajima svakodnevno donose odluke o kojima zavise rezultati od velike važnosti. Oni često moraju brzo misliti, a to mogu uspješno činiti samo oni koji se drže striktno umjerenosti. Um jača pod ispravnim tretmanom fizičkih i mentalnih moći. Ako napor nije isuviše veliki, nova snaga nadolazi sa svakim opterećenjem.

Ali često je rad onih koji moraju razmotriti važne planove i donijeti značajne odluke prožet zlom koje je rezultat nepravilne ishrane. Nesređen želudac proizvodi nesređeno, neizvjesno stanje uma. To često uzrokuje razdražljivost, grubost, ili nepravednost. Mnogi planovi koji su trebali biti blagoslov svijetu su odloženi, mnoge nepravedne, tiranske, čak okrutne mjere sprovedene, kao rezultat bolesnog stanja zbog rđavih navika u jelu. – MH 309, 310 (1905)

Izbjegavati prekomjerni rad. – Slušam o radnicima čije zdravlje se lomi pod teškoćama bremena koje nose. To ne mora biti tako. Bog želi da zapamtimo da smo smrtni. Ne smijemo se prihvatati prevelikog posla. Mi se ne smijemo izlagati takvom naporu da iscrpimo naše fizičke i mentalne moći. Sa nekih radnika je potrebno skinuti dio bremena koje ih tako teško pritiska. – RH, Apr 28, 1904. (Ev 660)

Stavljanje dvije godine u jednu. – Studentu koji želi objediniti dvogodišnji rad u jednoj godini ne treba dopustiti da se drži svoga puta. Poduzeti dupli posao znači, za mnoge, preopterećenje uma i zanemarivanje fizičke vježbe. Nije razumno pretpostaviti da um može asimilirati prekomjerno snabdijevanje mentalnom hranom; i isto tako je velik grijeh pretovariti um kao i pretovariti organe za varenje. – CT 296 (1913)

Pretjerano proučavanje slabi samokontrolu.* – Pretjerano proučavanje, uz povećan dotok krvi u mozak, stvara bolesnu uzbuđenost koja teži da oslabi moć samokontrole i često podstiče impulsivnost i hirovitost. Na taj način otvaraju se vrata nečistoti. Zloupotreba ili nekorisćenje fizičkih moći su uveliko odgovorni za plimu pokvarenosti koja zapljuskuje svijet. «Ponos, izobilje hljeba, i bezbrižni mir (dokonost)» su smrtni neprijatelji ljudskom progresu u ovom naraštaju baš kao i onda kad su doveli do uništenju Sodoma. – Ed 209 (1903)

Razni predmeti misli. – Slijeđenjem isključivo jednog toka misli, um često postaje neuravnotežen. Ali svaka sposobnost može se pouzdano ispoljavati, ako se mentalne i fizičke moći podjednako opterećuju a predmeti misli su različiti. – Ed 209 (1903)

Izučavanje prirodnih nauka ne smije se zanemariti. – Daleko više bi se moglo postići kad bismo se posvetili svojim prilikama i privilegijama. Istinsko obrazovanje znači više nego što koledži mogu pružiti. Dok se ne smije zanemariti izučavanje nauka, postoji uzvišenija obuka koja se stiče kroz životvornu vezu sa Bogom. Neka svaki učenik uzme svoju Bibliju i stavi se

* Vidi naslov br. 54, «Prekomjerno proučavanje»

u zajednicu sa Velikim Učiteljem. Neka se um obučava i disciplinuje da se hrve sa teškim problemima u traganju za božanskom istinom. – COL 334 (1900)

Nečisti vazduh utiče na mentalne moći. – Mnogi se neprekidno žale i pate od različitih slabosti. To je gotovo uvijek zato što ne rade mudro ili se ne pridržavaju zakona o zdravlju. Oni se previše zadržavaju u zatvorenom prostoru, u toplim sobama ispunjenim nečistim vazduhom. Oni se previše udubljuju u učenje ili pisanje, malo fizički vježbajući i malo mijenjajući uposlenje. Kao posledica toga, krv postaje spora a umne moći slabe. – 4T 264 (1876)

Ponižavajuće navike moraju se izbjegavati. – Svaka navika koja slabi fizičku ili mentalnu snagu onesposobljava čovjeka za službu svome Stvoritelju. – GC 473 (1885)

Kako sačuvati mentalne moći. – Onaj ko se hoće pridržavati jednostavnosti u svim svojim navikama, obuzdavajući apetit i kontrolišući strasti, očuvaće svoje mentalne moći jakim, aktivnim i krjepkim, brzim da zapaze sve što zahtijeva razmišljanje ili akciju, oštre u pravljenu razlike između svetog i nesvetog i spremne da se upuste u svaki poduhvat na slavu Boga i dobrobit čovječanstva. – ST, Sept 29, 1881. (2 BC 1006)

446

Električna struja utiče na vitalne moći. – Fizička neaktivnost slabi ne samo mentalnu nego i moralnu silu. Nervi mozga koji su povezani sa čitavim sistemom su medijum preko kojeg nebo komunicira sa čovjekom i utiče na unutrašnji život. Što god sprečava protok električne struje u nervnom sistemu, slabeći tako vitalne moći i umanjujući mentalnu prijemčivost, to otežava buđenje moralne prirode. – Ed 209 (1903)

Nezavisno mišljenje i moralna pronicljivost. – Vaspitanje koje se sastoji od uvježbavanja memorije težeći da obeshrabri nezavisno mišljenje, ima moralnu težinu koja se premalo cijeni. Kad učenik žrtvuje moć rezonovanja i rasuđivanja za sebe, on postaje nesposoban da pravi razliku između istine i zablude i lak je plijen obmane. On se lako se povodi za tradicijom i običajima. – Ed 230 (1903)

Obučeni za dostizanje najvećeg stepena korisnosti. – I fizičke i mentalne moći, sa naklonostima, moraju se tako uvježbati da mogu doseći do najvećeg stepena korisnosti. – Pamflet, *Cirkulacija naših zdravstvenih žurnala*, p 1, 1901. (CH 445)

Proučavanje prirode jača moći. – U ovim poukama direktno iz prirode postoji jednostavnost i čistota koje ih čine od najveće vrijednosti. Svima je potrebno učenje koje se crpi iz ovog izvora. Sama po sebi ljepota prirode odvodi dušu od grijeha i svjetovnih privlačnosti ka čistoti, miru i Bogu. Umovi učenika suviše često su zaokupljeni ljudskim teorijama i špekulacijama, lažnom naukom i filozofijom. Njima je potrebno da dođu u blizak dodir sa prirodom. Naučite ih da stvaranje i hrišćanstvo imaju jednog Boga. Neka nauče da posmatraju sklad prirodnog sa duhovnim. Neka sve što vide njihove oči ili što im ruke mogu dotaknuti bude pouka za izgradnju karaktera. Na taj način mentalne moći će ojačati, karakter se razviti, i čitav život oplemeniti. – COL 24, 25 (1900)

447

Proučavanje Biblije daje silu umu.* – Oni koji su gladni znanja kako bi mogli blagosloviti svoje bližnje sami će primiti blagoslov od Boga. Kroz proučavanje Njegove Riječi njihove mentalne moći probudiće se na ozbiljnu aktivnost. Sposobnosti će se proširiti i razviti, a um steći snagu i efikasnost. – COL 334 (1900)

* Vidi naslov br. 11, «Proučavanje Biblije i um»

Obraćenje uklanja mrak neznanja iz uma. – U Bibliji se otkriva Božja volja. Istine Riječi Božje su govor Najvišega. Onaj ko ove istine učini dijelom svog života postaje u svakom pogledu novo stvorenje. Njemu se ne daju nove mentalne moći, već se uklanja tama koja je kroz neznanje i grijeh pomračivala razumjevanje. Riječi «daću vam novo srce» znače «daću vam novi um». Promjena srca je uvijek praćena jasnim osvjedočenjem o hrišćanskoj dužnosti, razumijevanjem istine. Onaj ko Svetom Pismu poklanja posebnu pažnju, uz molitvu, steći će jasno shvatanje i zdravo rasuđivanje, kao što je obrativši se Bogu dostigao veći nivo inteligencije. – RH, Dec 18, 1913. (ML 24)

XI DIO

EMOCIONALNI PROBLEMI

48. KRIVICA

⁴⁵¹ **Krivica slabi životne snage.** – Žalost, zabrinutost, nezadovoljstvo, krivica, nepovjerenje, sve to ima tendenciju slamanja životnih snaga i izaziva raspadanje i smrt. – MH 241 (1905)

Kako se osloboditi krivice. – Ovaj osjećaj krivice mora se položiti podnožje Golgotskog krsta. Osjećaj grešnosti zatrovao je izvore života i istinske sreće. Ali Isus govori: Položi sve to na mene. Ja ću preuzeti tvoj grijeh, Ja ću ti dati mir. Ne uništavaj više svoje samopoštovanje, jer Ja sam te iskupio svojom krvlju. Ti si Moj; tvoju oslabljenu volju Ja ću ojačati; tvoju žalost zbog grijeha Ja ću ukloniti.

Zato obrati svoje zahvalno srce, koje drhti od neizvjenosti, i uhvati se za nadu koja je postavljena pred tobom. Bog prihvata tvoje slomljeno, pokajničko srce. On ti nudi besplatno oprostjenje. On nudi da te primi u nebesku porodicu, da ukrijepi tvoj slabost milošću, a dragi Isus će te voditi korak po korak samo ako mu hoćeš pružiti ruku i dopustiti da te vodi. – Lt 38, 1887.

⁴⁵² **Isus nudi oprostaj.** – Sotona nastoji da odvraća umove od moćnog Pomoćnika, navodeći nas da razmišljamo o izopačenosti naših duša. Ali premda Isus vidi krivicu prošlosti, On nudi oprostaj; i ne smijemo ga obesčašćivati sumnjajući u Njegovu ljubav. – Lt 2, 1914. (TM 518)

Njegova ljubav oslobađa od krivice. – Ljubav koju Hristos širi kroz cijelo biće je životvorna sila. Svaki vitalni dio – mozak, srce, nervi – ona iscjeliteljski dodiruje. Ona pobuđuje na aktivnost najveće energije bića. Ona olobađa dušu od krivice i tuge, zabrinutosti i brige, koje slamaju životne snage. S njome dolaze spokojstvo i mir. Ona usađuje u dušu radost koju ništa zemaljsko ne može uništiti – radost u Svetom Duhu – radost koja donosi zdravlje i život. – MH 115 (1905)

Najvećem grešniku potreban je najveći Spasitelj. – Ako se osjećaš kao najveći grešnik, Hristos je baš ono što ti je potrebno, jer je on najveći Spasitelj. Podigni glavu i pogledaj dalje od sebe, od svog grijeha, na podignutog Spasitelja; skreni pogled sa otrovnog smrtonosnog ujeda zmije ka Jagnjetu Božjem koje preuzima grijeha svijeta. – Lt 98, 1893.

On daje odmor. – On je ponio teret naše krivice, On će preuzeti teret sa naših umornih ramena. On će nas odmoriti. On će takođe ponijeti breme briga i žalosti. On nas poziva da bacimo sve svoje brige na Njega, jer nas nosi na svom srcu. – MH 71 (1905)

⁴⁵³ **Svi grijesi nemaju istu težinu.** – Bog ne smatra sve grijeha od jednakog značaja; po Njegovoj ocjeni postoji stepen krivice, kao i kod čovjeka; ali koliko god beznačajno izgledalo ovo ili ono rđavo djelo u očima ljudi, nijedan grijeh nije mali u Božjim očima. Ljudski sud je pristrasan, nesavršen, ali Bog procjenjuje sve stvari onakvim kakve odista jesu. Pijanica se prezire i kaže se da će ga njegov grijeh isključiti sa neba; dok ponos, sebičnost i pohlepa često prolaze bez ukora. Ali to su grijesi koji su naročito odvratni Bogu, jer se suprote dobroti Njegovog karaktera, onoj nesebičnoj ljubavi koja je atmosfera nepalag univerzuma. Onaj ko

zapadne u neke teže grijeha osjeća svoju sramotu i bijedu i potrebu za milošću Hristovom; ali ponos ne osjeća potrebu, i tako zatvara srce od Hrista i beskonačnih blagoslova koje je došao da podari. – SC 30 (1892)

Krivica iziskuje pozitivan pristup. – Niko se nikad nije popravio optuživanjem i osuđivanjem. Govoriti kušanoj duši o krivici nije način da je nadahnemo odlučnošću da postupa bolje. Isticanje zablude udaljava dušu od Onoga koji može u potpunosti spasti sve koji dolaze k Njemu. Pokažite mu šta može postati. Kažite mu da u njemu nema ništa što bi ga preporučilo Bogu, već da je Hristos umro za njega da bi bio prihvaćen u Ljubljenu. Nadahnite ga nadom, ukazujući mu da u Hristovoj sili može postupati bolje. Predstavite mu mogućnosti koje ima. Istaknite visine do kojih može doseći. Pomozite mu da se osloni na milost Gospodnju, da vjeruje u Njegovu moć praštanja. Isus čeka da ga uhvati za ruku, očekujući da mu da snagu da živi plemenitim, čestitim životom. – MS 2, 1903.

Sotona nameće osjećaj krivice. – Narod Božji ovdje [Zaharija, 3 glava] predstavljen je kao zločinac na probi. Isus, kao prvosveštenik, traži blagoslov za svoj narod, koji je u velikoj nevolji. Dok se on zauzima pred Bogom, Sotona mu stoji sa desne strane kao suparnik. On okrivljuje djecu Božju i nastoji da njihov slučaj izgleda što je moguće beznadežnije. On predstavlja pred Gospodom njihova zla djela i njihove mane. On ukazuje na njihove zablude i propuste, nadajući se da će se pokazati takvog karaktera u Hristovim očima da im On neće pružiti pomoć u njihovoj velikoj potrebi. Isus, kao predstavnik Božjeg naroda, nalazi se pod osudom, obučen u prljave haljine. Svjestan grijeha svog naroda, On je potišten i obeshrabren. Sotona mu pritiska dušu osjećajem krivice koji ga ostavlja gotovo bez nade. Ipak on je tu da ište, sa Sotonom koji mu se suproti. – COL 166, 167 (1900)

454

Propuštanje da se pozovemo na Božja obećanja. – Tada sam mislila da su mnogi pacijenti duševnih bolnica tu dovedeni zbog iskustava sličnih mome. Njihova svijest bila je obuzeta osjećajem grijeha, a njihova drhtava vjera nije se usuđivala polagati pravo na obećano Božje oproštenje. Oni su slušali opise pravog pakla dok im to nije zaledilo krv u žilama i utisnulo žig na pločice njihove memorije. Hodali ili spavali, ta zastrašujuća slika bila je uvijek pred njima, dok se realnost nije izgubila u mašti, a oni gledali samo plamene jezike izmišljenog pakla i jedino slušali krike osuđenih. Razum je bio svrgnut, a mozak postao ispunjen divljom fantazijom strašnog sna. Oni koji uče doktrine o vječnom paklu dobro bi učinili kada bi pažljivije preispitali svoj autoritet za jedno takvo okrutno vjerovanje. – IT 25, 26 (1855)

Kriza često ukazuje na izvor snage. – Bog često dovodi ljude u krizu da im ukaže na njihove slabosti i istakne im izvor snage. Ako se mole i traže na molitvi, hrabro se boreći, njihove slabe tačke postaju jake. Jakovljevo iskustvo sadrži mnoge vrijedne pouke za nas. Bog je naučio Jakova da u svojoj vlastitoj snazi nikad ne bi zadobio pobjedu, da se mora boriti sa Bogom za snagu odozgo. – MS 2, 1903.

Sjetite se Hristove milosti. – Kad je, nakon što je sagriješio obmanuvši Isava, Jakov pobjegao iz oćevog doma, bio je pritisnut osjećanjem krivice. Usamljen i odbaćen kakav je bio, odvojen od svega što život čini dragim, jedna misao koja je iznad svih ostalih pritiskala njegovu dušu bio je strah da ga je grijeh odvojio od Boga, da ga je Nebo napustilo.

U svom jadu legao je da se odmori na goloj zemlji, oko njega bila su samo usamljena brda, a gore, nebo osvjetljeno zvijezdama. Dok je spavao čudna svjetlost prekinula je njegov san, i gle, sa zaravni na kojoj je ležao beskrajne zagonetne stepenice činilo se kao da vode naviše do samih kapija neba, a po njima su se spuštali i peli anđeli Božji, dok se iz slave odoz-

455

go nije začuo božanski glas sa porukom utjehe i nade.

Tada se Jakovu obznanilo ono što je zadovoljilo potrebu i čežnju njegove duše – Spasitelj. Sa radošću i zahvalnošću vidio je otkriven način na koji on, grešnik, može biti vraćen u zajednicu sa Bogom. Mistične stepenice iz njegovog sna predstavljaju Isusa, jedino sredstvo za komunikaciju između Boga i čovjeka. – SC 19, 20 (1892)

Teret krivice temelj mnogih bolesti. – Oduzeti je našao u Hristu isceljenje za dušu i za tijelo. Duhovno isceljenje bilo je praćeno fizičkom obnovom. Preko ove pouke ne smije se preći. Danas postoje hiljade koji pate od fizičke bolesti, koji kao oduzeti, čekaju za porukom: «Opraštaju ti se grijesi». Breme grijeha sa svojim nemirnim i nezadovoljenim željama, temelj je njihovih bolesti. Oni ne mogu naći olakšanje dok ne dođu Isceljitelju duše. Mir koji jedino On može dati da bi svježinu umu, a zdravlje tijelu. – DA 270 (1898)

Neznanje nije ukolonilo krivicu. – Da su znali da muče Onoga koji je došao da spase ovaj grešni rod od vječne propasti, bili bi obuzeti kajanjem i užasom. Ali njihovo neznanje nije uklonilo krivicu, jer poznati i prihvatiti Isusa kao Spasitelja bila je njihova prednost. – DA 744 (1898)

Ne umanjujte krivicu opravdavajući grijeh. – Mi ne smijemo pokušavati da umanjimo svoju krivicu opravdavajući grijeh. Moramo prihvatiti *Božju* ocjenu grijeha, i da je on odista težak. Jedino Golgota može otkriti strašnu veličinu grijeha. Kad bismo morali nositi svoju

456

spopstvenu krivicu, to bi nas slomilo. Ali Bezgrešni je zauzeo naše mjesto; iako nezasluženo, On je ponio naše bezakonje. «Ako priznajemo svoje grijehe», Bog «je vjeran i pravedan da nam oprost i očisti nas od svake nepravde» (1 Jovanova1:9). – MB 116 (1896)

Ponizne duše priznaju krivicu. – Oni koji nijesu ponizili svoje duše pred Bogom u priznanju svoje krivice još nijesu ispunili prvi uslov prihvatanja. Ako nijesmo iskusili ono pokajanje za koje se ne kaje i priznavali svoj grijeh sa istinskom poniznošću duše i slomljenošću duha, gadeći se na svoje bezakonje, mi nikada nijesmo istinski tražili oprostjenje grijeha; a ako nikad nijesmo tražili, nikad nijesmo ni našli mir od Boga. Jedini razlog zašto ne možemo imati oprostjenje prošlih grijehova je to što nećemo da ponizimo svoja ponosna srca i složimo se sa uslovima riječi istine.

Postoje jasne upute date vezano za ovo pitanje. Priznanje grijeha, bilo javnog ili privatnog, treba biti iskreno i slobodno izraženo. Ono se smije iznuđivati od grešnika. Ono se ne smije činiti na lakomislen i nehatan način ili iznuđivati pod prisilom od onih koji nemaju osjećaj gadnog karaktera grijeha. Priznanje pomiješano sa suzama i žalošću, koje je izlivanje najvećih dubina duše, nalazi svoj put ka Bogu beskonačnog sažaljenja. Psalmista kaže: «Gospod je blizu onih koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha». – 5T 636, 637 (1889)

Neophodno je ostaviti grijeh. – To što dovodiš sebe pod osudu je zato što istrajavaš u grijehu. U sili Hristovoj prestani griješiti. Svaka priprava je učinjena da bi blagodat bila sa tobom, da bi se grijeh uvijek pokazao mrskim kao što jeste, *grijehom*. «I ako neko sagriješi», ne smije se prepustiti očajanju i govoriti kao čovjek koji je izgubljen za Hrista. – Lt 41, 1893.

457

Bog oprašta svima koji dolaze. – Bog pravedno osuđuje sve koji ne učine Hrista svojim ličnim Spasiteljem, ali On oprašta svakoj duši koja dolazi k Njemu u vjeri i osposobljava je da čini djela Božja, i kroz vjeru bude jedno sa Hristom.... Gospod je učinio sve da bi čovjek mogao imati puno i besplatno spasenje i bio ispunjen u Njemu. Bog je zamislio da Njegova djeca imaju sjajne zrake Sunca pravednosti, da svi mogu imati svjetlost istine. Bog je obezbi-

jedio spasenje za svijet po beskončnoj cijeni kroz dar u svom jedinorodnom sinu. Apostol pita: «Koji dakle svoga Sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s Njim sve ne daruje?» (Rimljanima 8:32). Zato ako ne budemo spašeni, krivica neće biti na Božjoj strani, već na našoj, u tome što smo propustili da saradujemo sa božanskim sredstvima. Naša volja nije se uskladila sa Božjom voljom. – RH, Nov 1, 1892. (1 SM 375)

Nada za sve.* – Niko se ne treba prepustiti obeshrabrenju i očajanju. Sotona vam može doći sa okrutnom sugestijom: «Tvoj slučaj je beznađežan. Ti se ne možeš iskupiti». Ali ima nade za vas u Hristu. Bog ne traži od nas da pobjedimo u vlastitoj sili. On nas poziva da dođemo bliže na Negovu stranu. Pod kakvim god neprilikama radili, koje pritiskaju dušu i tijelo, On čeka da nas oslobodi. – MH 249 (1905)

49. ŽALOST

Slama životne snage. – Žalost, zabrinutost, nezadovoljstvo, griža savjesti, krivica, nepovjerenje, sve to teži da slomi životne snage i izazove raspadanje i smrt.... Hrabrost, nada, vjera, saosjećanje, ljubav, pospješuju zdravlje i produžuju život. – MH 241 (1905) 458

Slabi cirkulaciju. – Žalost umrtvljuje cirkulaciju u krvnim sudovima i nervima i takođe usporava rad jetre. Ona sprečava proces varenja i ishrane i ima tendenciju isušivanja moždine [Šunutrašnja tvar] čitavog sistema. – Lt 1, 1883.

Ne može izliječiti ni najmanje zlo. – Dok žalost i zabrinutost ne mogu izliječiti najmanje zlo, oni mogu pričiniti veliku štetu; ali živahnost i nada, dok osvjetljavaju stazu drugima, «život su onima koji ih nalaze i zdravlje cijelome tijelu» (Priče Solomunove 4:22). – ST, Feb 12, 1885. (AH 431)

Priprava za svaku situaciju. – Mi ne smijemo dopustiti da nam budućnost, sa svojim teškim problemima, nezadovoljavajućim izgledima, oslabi srca, učini koljena drhtavim, a ruke klonulim. «Neka se uhvati za silu Moju», govori Svemogući, «da učini mir sa Mnom, i učiniće mir sa Mnom» (Isaija 27:5). Oni koji potčinjavaju svoje živote Njegovom vođstvu i Njegovoj službi nikad se neće naći u poziciji za koju se On nije pobrinuo. Kakva god da je naša situacija, ako tvorimo Njegovu Riječ, imamo Vodiča koji usmjerava naš put; kakve god da su naše poteškoće, imamo sigurnog Savjetnika; kakva god da je naša tuga, prepuštenost sebi, ili usamljenost, imamo saosjećajnog Prijatelja. – MH 248, 249 (1905) 459

Predviđanje nevolje udvostručuje bremena. – Mi živimo u svijetu patnje. Poteškoće, iskušnja, i žalosti očekuju nas duž čitavog puta do nebeskog doma. Ali postoje mnogi koji životna bremena prave dvostruko težim predviđanjem nevolja. Ako se suoče sa nedaćama ili razočarenjem, oni misle da sve ide u propast, da je njihova sudbina najteža od svih, i da će sigurno dopasti bijede. Na taj način oni navlače nesreću na sebe i bacuje sjenku na sve oko njih. Sam život im predstavlja teret.

Ali to ne mora biti tako. Da bi se promijenio tok njihovih misli potreban je odlučan napor. Ali ta promijena se može izvršiti. Njihova sreća, kako za ovaj život tako i za onaj koji

* Vidi *Put Hristu*, poglavlja: «Pokajanje», «Priznanje», i «Vjera i prihvatanje»

dolazi, zavisi o usredsređenosti njihovog uma na vesele stvari. Neka odvrte pogled sa te mračne slike, koja je imaginarna, na dobra kojima je Bog obasuo njihovu stazu i iznad svega na nevidljivo i vječno. – MH 247, 248 (1905)

Bacanje sjenke. – Nije mudro sakupljati sve te neugodne uspomene iz prošlog života – njegova zla i razočarenja – govoriti o njima i plakati nad njima dok nas ne savlada obeshrabrenje. Obeshrabrena duša ispunja se tamom, izgoneći Božju svjetlost iz svoje duše i bacajući sjenku na stazu drugih. – SC 1178 (1892)

460 **Govorite o blagoslovima, manje o iskušenjima.** – Gospodnja milostiva dobrota prema nama je velika. On nikada neće ostaviti niti napustiti one koji vjeruju u Njega. Kad bi manje mislili i govorili o svojim iskušenjima a više o milosti i dobroti Božjoj, otkrili bi da smo se uzdigli od svojih poteškoća i mraka. Braćo moja i sestre, vi koji osjećate da stupate na mračnu stazu, i poput zarobljenika u Vavilonu morate okačiti svoje harfe o vrbe, pokušajmo zapjevati veselu pjesmu.

Vi možete kazati, Kako mogu pjevati uz tamu koja se pruža predame, sa ovim teretom od žalosti i jada na mojoj duši?» Ali zemaljske žalosti lišavaju li nas svemoćnog Prijatelja kakvog imamo u Isusu? Ne treba li čudesna Božja ljubav u daru Njegovog dragog Sina biti tema stalne radosti? Kad iznosimo svoje molbe pred prestolom milosti, ne zaboravimo da takOđe ponudimo himne zahvalnosti. «Onaj Mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu» (Psalam 50:23). Sve dok naš Spaitelj živi imamo razloga za neprestalnu zahvalnost i hvalu. – RH, Nov 1, 1881. (2 SM 268, 269)

Odvratite se od nekontrolisane žalosti (savjet jednoj ožalošćenju porodici). – Poput Jova, osjećali ste da imate razloga za žalost i nijeste se dali utješiti. Da li je ovo bilo razumno? Vi znate da je smrt sila kojoj niko ne može odoljeti, ali učinili ste svoje živote skoro beskorisnim uzaludnom žalošću. Osjećanja su vam bila malo manja od pobune protiv Boga. Vidjela sam vas kako se bavite svojom žalošću, i otvarate put uzbudljivim osjećanjima, dok vaše bučno ispoljavanje žalosti nije natjeralo anđele da zaklone svoja lica i udalje se sa pozornice.

461 Dok ste se tako prepuštali svojim osjećanjima, da li ste se sjetili da imate Oca na nebesima koji je dao svog jedinog Sina da umre za nas tako da smrt ne mora biti vječni san? Da li ste se sjetili da je Gospodar života i slave prošao kroz grob i osvjetlio ga vlastitom prisutnošću? Ljubljeni učenik je rekao: «Napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad. Da, govori Duh, da počinu od truda svojijeh; jer njihova djela idu za njima». Apostol je dobro znao o čemu govori kad je pisao ove riječi; ali kad otvorite put nekontrolisanoj žalosti, da li je vaše ponašanje u skladu sa utjehom koju one izražavaju? – 5T 313 (1885)

Bavljenje sobom je sebičnost (savjet propovjedniku koji je bio pogođen žalošću). – Dakle brate _____, to što zadržavaš svoj um da se bavi tobom je vrsta sebičnosti. To uopšte ne liči apostolu Pavlu, koji je bio čovjek podlozan fizičkim slabostima, pa ipak on sam je bio je poslednji predmet svojih misli. On je imao iskušenja kakva ti nijesi nikada doživio niti ćeš biti pozvan da ih podneseš, a ipak nije na njih obraćao pažnju; on se nije bavio njima već veličao milost Božju.

Tvoja žena bila je predmet bolesti i smrti. Tvoja žalost bila je upravo toliko jaka kao sve tvoje druge nevolje. Privio si žalost na svoje grudi, volio si se baviti njome i dopustio da ti um i misli budu sebično zaokupljeni žalošću, a kao rezultat toga narušio si svoje zdravlje. Zatim je smrt tvoje kćeri bila zaista tužan udarac, ali i drugi su prošli kroz to isto pod težim okolnostima. Dopustio si da te ova bol izbezumi; bavio si se njome, govorio o tome,

opterećivao svoju dušu problemom koji nijesi mogao promijeniti niti riješiti. Grijeh je odavati se takvoj žalosti kao što si ti činio.

Znam o čemu govorim. Kad se umu dopusti da bude zamagljen žalošću, hrana se ne vari i kao rezultat toga sisitem se valjano ne hrani. – Lt 1, 1883.

Žalost uzrokuje da krv jurne u mozak (lično iskustvo). – Dok sam se tako bavila govorništvom i pisanjem, primala sam pisma obeshrabrujućeg karaktera iz Batl Krika (Battle Creek). Dok sam ih čitala osjećala sam neizrecivu potištenost duha, koja se pretvarala u agoniju uma, i činilo se za jedan kreaći period da će paralisati moje vitalne energije. Tri noći jedva da sam uopšte spavala. Misli su mi bile nemirne i zbrkane.

Prikriivala sam svoja osjećanja koliko god sam mogla od muža i saosjećajne porodice s kojom smo bili. Niko nije znao za moju muku i teret uma dok sam se izjutra i naveče sjedinjavala sa tom porodicom na bogoslužju i nastojala da položim svoje breme na velikog Nosioca Bremena. Ali moje molitve dolazile su iz srca obavijenog bolom, i bile su slomljene i nepovezane zbog nekontrolisane žalosti. Često mi je išla krv iz nosa, naročito kad sam ulagala napor da pišem. Bila sam prinuđena da ostavim pisanje, ali nijesam mogla zbaciti breme zabrinutosti i odgovornosti sa sebe. – 1T 576, 577 (1867)

Šta činiti sa žalošću. – Da li ste danas ispunjeni tugom? Upravite svoj pogled na Sunce pravednosti. Ne pokušavajte dovesti u red sve poteškoće, već okrenite svoje lice ka svjetlosti, ka prestolu Božjem. Šta ćete tamo vidjeti? Dugu zavjeta, živo obećanje Božje. Ispod je presto milosti i ko se god poziva na pripremu blagodati koja je ponuđena i prisvaja zasluge Hristovog života i smrti ima u dugi zavjeta blaženu sigurnost prihvatanja kod Oca sve dok presto Božji traje.

Vjera je ono što vam je potrebno. Ne dopustite da se vjera koleba. Borite se u dobroj borbi vjere i nadajte se vječnom životu. Biće to surova borba, ali borite se pod svaku cijenu, jer obećanja Božja su da i amin u Hristu Isusu. Stavite svoju ruku u Hristovoj ruci. Pojaviće se poteškoće koje treba savladati, ali anđeli koji obiluju snagom sarađivaće sa Božjim narodom. Okrenite se ka Sionu, navalite u grad svečanosti. Krune slave i haljine izatkane na nebeskom razboju očekuju pobjednike. Iako Sotona može baciti svoju paklenu sjenku na vašu stazu i težiti da sakrije od vašeg pogleda zagonetne stepenice koje se pružaju od zemlje do Božjeg prestola, po kojima se penju i silaze anđeli koji su službeni duhovi poslani onima koji će naslijediti spasenje, ipak navalite gore, uspinjući se skalju po skalju, i napredujući ka prestolu Beskonačnoga. – Und MS 23.

Simpatizeri nijesu uvijek prijatelji. – Ako su oni oko tebe od one vrste ljudi koji ne nastoje da skrenu tvoj razgovor i tok tvojih misli, ako saosjećaju sa svim tvojim utiscima kao da su bili stvarni, što se manje družiš s njima utoliko bolje. Oni ti nijesu prijatelji već tvoji najgori neprijatelji. Gospod bi htio da se raduješ.

Sahranila si drage prijatelje, i ja sam; ali ne usuđujem se da pitam, Zašto si me [Bože] bacio u peć? Zašto se uvijek iznova žalostim? Odgovor mi se vraća kroz stihove: «Šta ja činim sada ne znaš, ali ćeš poslije doznati» (Jovan 13:7).

Božje namjere su često prekrivene misterijom, one su neshvatljive ograničenim umovima; ali Onaj koji od početka vidi kraj zna bolje nego mi. Ono što nam je potrebno je da se očistimo od svjetovnosti, da usavršimo hrišćanski karakter, da bi se obukli u haljine Hristove pravednosti. – Lt 1, 1883.

Rad za druge umanjuje žalost. – Apostol je izgubio iz vida približavanje vlastitog stradanja u

svojoj brizi za one koje je ostavio da se bore sa predrasudama, mržnjom i progonstvom. Nekoliko hrišćana koji su ga pratili do mjesta pogubljenja, On je nastojao da ojača i ohrabri ponavljanjem obećanja datih za one koji su progonjeni pravde radi. Uvjeravao ih je da ništa ne može izostati od onog što je Gospod govorio vezano za Njegovu okušanu i vjernu djecu.

464 Za kratko vrijeme oni bi se mogli naći u poteškoćama kroz raznolika iskušenja; mogli bi biti lišeni zemaljske utjehe; ali mogli su ohrabriti svoja srca sigurnošću Božje vjernosti, govoreći: «Znam kome vjerovah, i ubijeden sam da je u stanju sačuvati ono što sam mu povjerio». Uskoro će noć iskušenja i patnje doći kraju, i potom osvanuti radosno jutro mira i savršen dan. – RH, Jan 4, 1912.

Najbolji utješitelji. – Oni koji su podnijeli najveće žalosti često su ljudi koji donose najveću utjehu drugima, noseći radost gdje god išli. Takvi su se pročistili i omekšali kroz svoje boli; oni nijesu gubili vjeru u Boga dok su ih salijetale poteškoće, već se držali bliže Njegovoj zaštitničkoj ljubavi. Takvi su živi dokaz nježnog Božjeg staranja, koji tamu obraća u svjetlost, i očišća nas za naše dobro. Hristos je svjetlost, i u Njemu nema tame. Dragocjena svjetlost! Živimo u toj svjetlosti! Oprostimo se od tuge i jadikovanja. «Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim, radujte se» (Filibljanima 4:4). – HR, Oct, 1877. (2SM 274)

Protivotrov za tugu. – Gospod je obezbijedio melem za svaku ranu. Postoji melem na Galadu, tamo ima ljekar. Nećeš li sada kao nikad ranije istraživati Sveto Pismo? Traži Gospoda za mudrost u svakoj nuždi. U svakom iskušenju bori se (u molitvi - prim. prev.) sa Isusom da ti pokaže put iz poteškoća, tada će ti se otvoriti oči da vidiš lijek i primijeniš na svoj slučaj iscjeljujuća obećanja koja su zapisana u Njegovom Riječi.

Na ovaj način neprijatelj neće naći mjesta da te odvede u tugu i nevjerstvo, već umjesto toga imaćeš vjeru i nadu i hrabrost u Gospodu. Sveti Duh će ti dati jasnu pronicljivost da možeš zapaziti i cijeniti svaki blagoslov koji će djelovati kao protivotrov na tugu, kao iscjeljujuće sredstvo na svaki gutljaj gorčine na tvojim usnama. Svaki gutljaj gorčine biće pomiješan sa Isusovom ljubavlju, i umjesto gorkog jadikovanja shvatićeš da su Isusova ljubav i milost tako pomiješane sa tugom da se obratila u pokornu, svetu, posvećenu radost. – Lt 65a, 1894. (2SM 273, 274)

465 **Odvajanje od Boga donosi bol duši.** – Bol odvajanja od naklonoti svog Oca bilo je ono što je Hristove patnje učinilo tako teškim. Kad se spustila na Njega agonija duše, «znoj Njegov pak bijaše kao kaplje krvi koj padahu na zemlju» (Luka 22:44). Njegov strašni bol, uzrokovan mišlju da ga je u ovom času potrebe Bog napustio, oslikava bol koji će grešnik osjetiti kad, isuviše kasno, shvati da se Božji Duh uklonio od njega. – MS 134, 1905.

Shvatićemo kad budemo hodili u raj. – Zemlja ima istoriju koju čovjek nikad neće razumjeti dok ne bude hodao sa svojim Otkupiteljem u raj Božjem. «Jer Jagnje, koje je nasred prijestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh» (Otkrivenje 7:17). – MS 28, 1898.

50. NEMIR I ZABRINUTOST

Briga, ne rad, ubija. – Nije rad ono što ubija, već briga. Jedini način da se izbjegne briga je iznijeti svaki problem Hristu. Ne gledajmo na tamnu stranu. Kultivišimo veselost duha. – Lt 208, 1903. 466

Bavljenje poteškoćama. – Neki se uvijek plaše i prizivaju nevolju. Oni su svakodnevno okruženi znacima Božje ljubavi; svakodnevno uživaju u obilju Njegovog priviđenja; ali oni previđaju ove sadašnje blagoslove. Njihovi umovi neprekidno se bave nečin nepoželjnim čega se plaše da će doći; ili nekom poteškoćom koja možda stvarno postoji i koja, iako mala, zaslepljuje njihove oči za mnoge stvari koje zahtijevaju zahvalnost. Poteškoće koje broje, umjesto da ih prepuste Bogu, jedinom izvoru njihove pomoći, odvajaju ih od Njega zato što se bude nespokojni i žalosni. – SC 121, 122 (1892)

Briga čini breme teškim. – Veoma se bojim da smo u opasnosti, brinući se, gradeći jaram za svoje vratove. Nemojmo brinuti, jer na taj način činimo jaram grubim, a breme teškim. Činimo sve što možemo bez zabrinutosti, vjerujući u Hrista. Proučimo Njegove riječi: «Sve šta zaištete u molitvi vjerujući, dobićete» (Matej 21:22). Ove riječi su jemstvo da će sve što svemoćni Spasitelj može podariti biti dato onima koji vjeruju u Njega. Kao upravitelji nebeske milosti, mi možemo tražiti u vjeri i onda vjerujući čekati na spasenje Božje. Mi ne smijemo ići ispred Njega, pokušavajući da u vlastitoj snazi steknemo ono što želimo. Moramo tražiti u Njegovo ime, i onda raditi sa vjerom u Njegovu djelotvornost. – Lt 123, 1904. 467

Nije volja Božja. – Nije volja Božja da Njegov narod bude pritisnut brigom. – SC 122 (1892)

Zabrinutost donosi bolest. – Kad se pogreške isprave, mi možemo iznijeti potrebe bolesnika pred Gospoda u tihoj vjeri, kao što upućuje Njegov Duh. On svakog pojedinca zna po imenu i brine za svakog kao da ne postoji niko drugi na zemlji za koga je dao svog ljubljenog Sina. Zato što je ljubav Božja tako velika i tako sigurna, bolesnika treba ohrabriti da vjeruje u Njega i bude veseo. Zabrinutost za sebe uzrokuje slabost i bolest. Ako se uzdignu iznad depresije i klonulosti, izgledi na oporavak će se poboljšati, jer «oko Gospodnje je nad onima... koji se uzdaju u Njegovu milost» (Psalam 33:18). – MH 229 (1905)

Prestani brinuti (savjet prijatelju koji se suočava sa smrću). – Tvoj slučaj je pred mene, i tužna sam što si nemirnog uma. Utješila bih te da je to u mojoj moći. Nije li ti Isus, dragocjeni Spasitelj, bio mnogo puta pomoćnik u času potrebe? Ne žalosti Svetog Duha, već prestani brinuti. Ovo je ono što si morao mnogo puta govoriti drugima. Neka ti riječi onih koji nijesu bolesni kao ti budu utjeha, i neka ti Gospod pomogne, moja je molitva. Lt 365, 1904. (2SM 253)

Briga za sebe izvan Isusovih ruku. – Kad bismo vaspitali svoje duše da imaju više vjere, više ljubavi, veće strpljenje, savršenije povjerenje u našeg nebeskog Oca, imali bismo veći mir i sreću dok prolazimo kroz sukobe u ovom životu. Gospodu nije ugodno da nas vidi nemirne i zabrinute za sebe izvan ruku Isusovih. On je jedini izvor svake milosti, ispunjenje svakog obećanja, ostvarenje svakog blagoslova... Naše dugo putovanje zaista bi bilo isprazno da nije za Isusa. «Neću vas ostaviti sirotne» (Jovan 14:18), govori nam On. Čuvajmo Njegove riječi, vjerujmo Njegovim obećanjima, ponavljajmo ih danju i razmišljajmo noću o njima, i budimo srećni. – MS 75, 1893. (HC 120) 468

Odmor u Hristovoj ljubavi. – Siđimo sa prašnjavih, suvoparnih drumova života i odmorimo se u sjenci Hristove ljubavi. Tu ćemo dobiti snagu za borbu. Tu ćemo naučiti kako da

olakšamo trud i brigu i kako izraziti i otpjevati hvalu Bogu. Neka umorni i natovareni nauče od Hrista pouku tihog povjerenja. Oni moraju sjesti u Njegovoj sjenci ako hoće imati Njegov mir i pokoj. – 7T 69,70 (1902)

Božja odgovornost i moja odgovornost. – Kad preuzmemo u svoje ruke upravu nad onim što moramo obaviti i oslonimo se na vlastitu mudrost za uspjeh, mi preuzimamo breme koje nam Bog nije dao i pokušavamo ga nositi bez Njegove pomoći. Mi preuzimamo na sebe odgovornost koja pripada Bogu i na taj način se u stvari postavljamo na Njegovo mjesto. Mi možemo biti zabrinuti i predosjetiti opasnost ili gubitak, jer izvjesno je da će nas to zadesiti. Ali kad stvarno vjerujemo da nas Bog voli i želi nam činiti dobro, prestaćemo da brinemo za budućnost. Vjerovaćemo Bogu kao što dijete vjeruje voljenom roditelju. Tada će naši nemiri i muke nestati, jer naša volja se nestaje u volji Božjoj. – MB 100, 101 (1896)

469 **Pozajmljena briga i zabrinutost.** – U stalnom povjerenju u Boga nalazi se sigurnost; neće biti stalnog straha od budućeg zla. Ovaj pozajmljeni nemir i briga će prestati. Mi imamo nebeskog Oca koji brine za svoju djecu, a Njegova milost je dovoljna u vrijeme svake potrebe. – 2T 72 (1868)

Prepuštanje budućnosti Bogu. – Iako su njihove sadašnje potrebe zadovoljene, mnogi neće da vjeruju Bogu za budućnost, i u stalnoj u brizi da će dopasti siromaštva, a njihova djeca biti prepuštena patnji. Neki uvijek predosjećaju zlo, ili uveličavaju poteškoće koje stvarno postoje, tako da su im oči zatvorene za mnoge blagoslove koji zahtijevaju njihovu zahvalnost. Te prepreke – umjesto da ih navedu da traže pomoć od Boga, jedinog izvora snage – odvajaju ih od Njega zato što se bude nespokojni i zlovoljni....

Isus je naš prijatelj; cijelo nebo se zanima za naše spasenje; a naša zabrinutost i strah žaloste Svetog Duha Božjeg. Mi se ne bi trebali odavati zabrinutosti koja nas samo razjeda i umara, ali nam ne pomaže da podnesemo iskušenja. Ne treba dati mjesta tom nepovjerenju u Boga koje nas navodi da se pripremimo za buduće osnovne potrebe, kao da se naša sreća sastoji od tih zemaljskih stvari. – PP 293, 294 (1890)

Neprijemljena briga. – Bog ne osuđuje razboritost i promišljenost u upotrebi stvari ovog života, ali grozničavi nemir, neprijemljena zabrinutost, u pogledu svjetovnih stvari nije u skladu sa Njgovom voljom. – RH, Mart 1, 1887. (CS 159)

Zabrinutost slabi fizičku moć. – Iskušenja i brige koje je Pavle podnosio podrivale su njegove fizičke moći. – AA 488 (1911)

470 **Hrišćani zabrinutih srca.** – Mnogi koji se izjašnjavaju kao Hristovi sledbenici imaju zabrinuto, nemirno srce zato što se plaše da se povjere Bogu. Oni mu se ne potčinjavaju u potpunosti, jer prezaju od posledica koje takvo potčinjavanje podrazumijeva. Ukoliko ne izvrše ovo potčinjavanje, oni ne mogu naći mir. – MH 480, 481 (1905)

Minut po minut. – Ima jedna stvar na koju želim da te upozorim. Nemoj se uznemiravati ili brinuti; to nije vrijedno truda. Ne pokušavaj previše raditi. Ako previše ne preduzmeš, uspješćeš završiti mnogo više nego ako pokušaš sprovesti mnoge planove. Stalno imaj na umu Hristove riječi: «Stražite dakle i molite se Bogu da ne padnete u napast» (Marko 14:32). Hristos je tvoj lični Spasitelj. Vjeruj da Njegova spasonosna djeluje u tvoju korist iz minuta u minut, iz sata u sat. On je pored tebe u vrijeme svake potrebe. – Lt 150, 1903.

Ne prelazite mostove prije vremena. – Dakle mi želimo raditi kao osobe koje su iskupljene Hristovom krvlju; mi se moramo radovati u krvi Hristovoj i u oprostjenju od grijeha. To je ono što moramo raditi, a Gospod će nam pomoći da odvratimo svoje umove od mračnih slika i

mislimo o onome što će nam dati svjetlost. Sada želim pročitati sledeći tekst: «Nizašta ne brinite» (Filibljanima 4:6). Šta ovo znači ? – Dakle, ne prelazite most prije nego stignete do njega. Doći ćete do njega dovoljno brzo, braćo. Mi moramo misliti za danas, i ako današnje dužnosti obavimo kako treba, bićemo spremni za sutrašnje. – MS 7, 1888.

Nastojanje da se dostignu svjetski standardi. – Postoje mnogi čija srca pate pod teretom brige zato što nastoje da dosegnu svjetski standard. Oni su izabrali njegovu službu, prihvatili njegove zavrzlake, prilagodili se njegovim običajima. Na taj način njihov karakter se kvvari, a život čini zamornim. Da bi zadovoljili ambiciju i svjetovne želje, oni ranjavaju savjest i navlače na sebe dodatan teret kajanja. Neprekidna briga slabi životne snage.

471

Naš Gospod želi da odbace ovaj ropski jaram. Oni ih poziva da uzmu Njegov jaram. On kaže: «Moj jaram je blag, i Moje breme lako». On im savjetuje da prvo traže carstva Božjega i Njegove pravednosti, i obećava da će im sve što trebaju za ovaj život dodati.

Briga je slijepa i ne može razlučiti budućnost, ali Isus vidi kraj od početka. U svakoj poteškoći On je na svoj način pripremio olakšanje. – DA 330 (1898)

Vjera može biti nepobjediva. – Nemojte brinuti. Gledanjem na spoljašnost i jadikovanjem kad naiđu poteškoće i pritisci, otkrivete bolesnu, oslabljenu vjeru. Svojim riječima i svojim djelima pokažite da je vaša vjera nepobjediva. Gospod je bogat u resursima. Svijet je Njegov. Gledajte na Onoga koju ima svjetlost, i silu, i djelotvornost. On će blagosloviti svakog ko nastoji da prenese svjetlost i ljubav. – 7T 212 (1902)

Biljke ne rastu kroz brigu ili svjestan napor. – Umjesto rastuće zabrinutosti sa mišlju da ne napredujete u milosti, samo izvršavajte samo svaku dužnost koja se pojavi, nosite breme duša na svom srcu, i svim raspoloživim sredstvima nastojte povratiti izgubljeno. Budite ljubazni, učtivi, žalostivi, govorite u poniznosti blagoslovene nade; razgovarajte o Isusovoj ljubavi; govorite o Isusovoj dobroti, o Isusovoj milosti, i Njegovoj pravednosti, i prestanite brinuti da li napredujete ili ne. Biljke ne rastu kroz neki svjestan napor.... Biljka nije u neprekidnoj brizi za svoj rast; ona jednostavno raste pod Božjim nadzorom. – YI, Feb 3, 1898. (ML 103)

Lijek za zabrinutost. – Bog se brine za sve i izdržava sve što je stvorio.... Nijedna suza se ne prolije da On ne zapazi. Nema osmjeha koji On ne primjećuje.

472

Kada bi samo u ovo potpuno vjerovali, sve neprimjerene brige bi nestale. Naši životi ne bi tako bili ispunjeni razočarenjem kao sada; jer bi sve, bilo veliko ili malo, bilo prepušteno Božjoj ruci, koji nije zbunjen mnoštvom briga ili preopterećen njihovom težinom. Tada bi se uživali u pokoju duše koji je mnogima dugo bio stran. – SC 86 (1892)

Vjera rastjeruje zabrinutost. – Mi smo tako zabrinuti, svako od nas, za sreću, ali obično je rijetko nalazimo zbog pogrešnih metoda traganja na pogrešnom mjestu. Mi se moramo najozbiljnije truditi i pomiješati sve svoje želje sa vjerom. Tada će nam se sreća prikristi skoro neprimjetno.... Kad se možemo, bez obzira na nepovoljne okolnosti, odmarati sa povjerenjem u Njegovu ljubav i zatvoriti se sa Njim, mirno počivajući u Njegovoj ljubavi, osećaj Njegove prisutnosti nadahnuće duboku, tihu radost. Ovo iskustvo pribavlja nam vjeru koja nas osposobljava ne da se uznemiravamo, ne da brinemo, već da zavisimo o sili koja je beskonačna. – Lt 57, 1897. (ML 184)

Jedino načelo. – Oni koji prihvate jedinstveno načelo da im služba i slava Božja budu primarne, otkriće da su poteškoće nestale i ravnu stazu pred svojim nogama. – DA 330 (1898)

Odvojiti jedan dan u vremenu, najvažnije načelo. – Vjerno ispunjavanje današnjih dužnosti najbolja je priprema za sutrašnja iskušenja. Ne sabirajte sve sutrašnje neizvjesnosti i brige

dodajući ih današnjem bremenu. «Dosta je svakom danu zla svojega» (Matej 6:34). – MH 481 (1905)

473 Samo jedan dan je naš, i tokom ovog dana moramo živjeti za Boga. Za ovaj jedan dan moramo staviti u Hristove ruke, u svečanu službu, sve naše namjere i planove, bacajući sve svoje brige na Njega, jer On brine za nas. «Znam misli koje imam za vas, govori Gospod, misli mira a ne zla, da vam dam posledak kakav očekujete». «Ako se povratite i budete mirni, izbavićete se, u miru i uzdanju biće sila vaša» (Jeremija 29:11; Isaija 30:15). – MB 101 (1896)

Ne navlačimo bijedu na sebe brinući se o sutrašnjim bremenima. Hrabro i veselo nosimo današnja bremena. Mi moramo danas imati povjerenja i vjere. Ali od nas se ne traži da živimo više od jedan dan u vremenu. Onaj ko daje snagu za danas daće snagu za sutra. – ST, Nov 5, 1902. (HP 269)

Snaga za svako iskušenje. – Naš Nebeski Otac procjenjuje i vaga svako iskušenje prije nego što dopusti da dođe na vjernika. On razmatra okolnosti i snagu onoga ko je na probi i ispitu Božjem, i nikad ne dopušta da iskušenja budu veća od sposobnosti odbijanja. Ako je duša preopterećena, osoba nadvladana, za ovo nikad ne smijemo optuživati Boga, kao da propušta dati snagu u milosti, već onaj ko se kuša nije bio budan i na molitvi i nije vjerom primio blagodati koje je Bog obilno spremio za njega. Hristos nikad ne napušta vjernika u času borbe. Vjernik se mora pozvati na ovo obećanje i dočekati neprijatelja u ime Gospodnje, i neće znati za neuspjeh. – MS 6, 1889.

51. STRAH

474 **Milioni sputani strahom.** – Milioni ljudskih bića sputani su pod lažnim religijama, u okovima ropskog straha, ravnodušne nezainteresovanosti, radeći poput tovarnih životinja, lišeni sadašnje nade ili radosti, i samo sa nerazumnim strahom od onoga posle. Jedino jevanđelje Božje milosti može podići dušu. – DA 478 (1898)

Nevjerovanje u Boga donosi hiljadu strahova. – Mnogi zanemaruju da sakupljaju za sebe blago na nebu čineći dobro sa sredstvima koja im je Bog pozajmio. Oni ne vjeruju u Boga i imaju hiljadu strahova u pogledu budućnosti. Poput djece Izrailjeve oni imaju zlo srce nevjerstva.

Bog je ovaj narod opskrbio obiljem kako su iziskivale njihove potrebe, ali oni su nepotrebno brinuli za budućnost. Oni su se žalili i gundali na svojim putovanjima da ih je Mojsije izveo da njih i njihovu djecu umori glađu. Umišljena potreba zatvorila je njihove oči i srca da ne vide dobrotu i milost Božja na svojim putovanjima, i bili su nezahvalni za sve Njegove darove.

475 Takav je i sa nevjernim Božjim narodom po imenu u ovom vijeku nevjerstva i izopačenosti. Oni se plaše da ne dođe okudica, ili da će im djeca dopasti bijede, ili unučad siromaštva. Oni se ne usuđuju vjerovati Bogu. Oni nemaju iskrenu vjeru u Onoga koji im je podario blagodati i izobilje života, i koji im je dao talente na upotrebu Njemu na slavu i za napredak Njegovog djela. – 2T 656, 657 (1871)

Sotona pokušava vladati kroz strah. – Bog nikad ne prisiljava volju ili savjest, ali Sotonino stalno pribježište – da bi zadobio kontrolu nad onima koje ne može drugačije zavesti – je

okrutna prinuda. Kroz strah ili silu on pokušava vladati nad savješću i osigurati poštovanje za sebe. Da bi ovo postigao on radi kroz vjerske i svjetovne vlasti, potstičući ih da nameću ljudske zakone koji su u oprečnosti sa Božjim zakonom. – GC 591 (1888)

Savjetovanje sa strahovima samo ih jača. – Ako se savjetujemo sa svojim sumnjama i strahovima ili pokušavamo riješiti sve što ne možemo jasno sagledati prije nego što imamo vjeru, poteškoće će samo narasti i produbiti se. Ali ako dođemo Bogu osjećajući se bespomoćnim i zavisnim, kao što stvarno jesmo, i u poniznoj, čvrstoj vjeri obznanimo svoje potrebe Onome čije znanje je beskonačno, koji vidi svaku tvar i koji svime upravlja svojom voljom i riječju, On može i hoće obratiti pažnju na naš krik i učiniti da svjetlost zablista u našim srcima. Kroz iskrenu molitvu mi dolazimo u vezu sa umom Beskonačnoga. Mi možda nećemo imati vidljivog dokaza u tom trenutku da se lice našeg Iskupitelja nadvija nad nama u saosjećanju i ljubavi, ali to je tako. Možda nećemo osjetiti vidljiv dodir, ali Njegova ruka je nad nama u ljubavi i sažaljivoj nježnosti. – SC 96, 97 (1892)

Uzrok bolesti tijela i uma. – Ono što donosi bolest tijelu i umu u gotovo svima je osjećanje nezadovoljstva i jadikovanja. Oni nemaju Boga, nemaju tu nadu koja se pruža iza vela, koja je kao sidro duši, sigurna i pouzdana. Svi koji imaju ovu nadu čiste se kao On što je čist. Takvi su slobodni od nezasićenosti, jadanja, i nezadovoljstva; oni ne traže zlo i ne razmišljaju o pozajmljenoj nevolji. Ali vidimo mnoge koji unaprijed žive u nevoljama; zabrinutost je utisnuta na svakoj crti lica; oni izgledaju kao da ne nalaze utehu već su u strahu stalnog iščekivanja nekog užasnog zla. – 1T 566 (1867)

Strah ne donosi olakšanje duši. – Vi trebate imati jasno shvatanje jevanđelja. Vjerski život nije život snuđenosti i tuge već mira i radosti združenih sa hristolikom dostojanstvom i svetom svečanošću.

Naš Spasitelj nas ne ohrabruje da gajimo sumnju i strah i zle slutnje; to ne donosi olakšanje duši i treba ga ukoriti a ne hvaliti. Mi možemo imati neizrecivu radost i puninu slave. – MS 6, 1888. (Ev 180)

Vjera raste u sukobu sa sumnjom i strahom. – Gospod nas često stavlja u tešak položaj ne bi li nas podstakao na veći rad. Posebne nevolje se u Njegovom providenju javljaju kao proba našeg strpljenja i vjere. Bog nam daje pouke o povjerenju. On nas uči gdje da tražimo pomoć i snagu u vrijeme potrebe. Na taj način stičemo praktično poznanje Njegove božanske volje, koja nam je toliko potrebna u našem životnom iskustvu. Vjera jača u ozbiljnom sukobu sa sumnjom i strahom. – 4T 116, 117 (1876)

Strah otkriva nevjerstvo. – Kao što se Isus vjerom odmarao u Očevoj brizi, tako i mi moramo počivati u brizi našega Spasitelja. Da su učenici imali povjerenja u Njega, bili bi sačuvani u miru. Njihov strah u trenutku opasnosti otkrio je njihovo nevjerstvo. U svom nastojanju da spasi sebe, zaboravili su Isusa; i tek tada, u očajanju zavisnosti o sebi, obratili su se Onome koji im je mogao pomoći.

Koliko često je iskustvo učenika naše! Kad navale oluje iskušenja, i bljesnu plamene munje, i prekriju nas valovi, mi se sami borimo sa burom, zaboravljajući da postoji Onaj koji nam može pomoći. Mi vjerujemo u vlastitu snagu dok se nada ne ugasi i mi postanemo spremi da izginemo. Tada se sjetimo Isusa, i ako se pozovemo na Njega da nas spase, nećemo vikati uzalud. Iako On žalostivo kori naše nevjerstvo i povjerenje u sebe, nikada ne propušta da nam ukaže pomoć u času potrebe. Bili na kopnu ili na moru, ako imamo Spasitelja u svojim srcima, nema potrebe da strahujemo. Živa vjera u Otkupitelja će smiriti more života i osloboditi nas

476

477

od opasnosti na putu za koji On zna da je najbolji. – DA 336 (1898)

Opasno je pokazivati strah u bolesničkoj sobi. – Oni koji služe bolesnima moraju shvatiti važnost brižne pažnje prema zakonima zdravlja. Poslušnost ovim zakonima nigdje nije važnija nego u bolesničkoj sobi. Nigdje toliko toga ne zavisi od vjernosti u malom od strane posjetilaca. U slučajevima ozbiljne bolesti, mala nemarnost, neznatna nepažnja na posebne potrebe ili opasnosti pacijenta, pokazivanje straha, uzbuđenja, ili razdražljivosti, čak i nedostatak saosjećanja, može pomaći skalu na tasu života i smrti i uzrokovati odlazak u grob pacijenta koji bi se inače mogao oporaviti. – MH 219 (1905)

Strah žalosti Svetog Duha. – Vjera drži Boga za riječ, ne tražeći da shvati značenje teških iskustava koja dolaze. Ali postoje mnogi koji imaju malo vjere, oni se uvijek plaše i pozajmljuju nevolje. Oni su svakodnevno okruženi znacima Božje ljubavi, svakodnevno uživaju u izobilju Njegovog providenja; ali oni previđaju ove blagoslove. I poteškoće koje broje, umjesto da ih predaju Bogu, odvajaju ih od Njega, budeći nespojkoj i jadanje.... Isus je njihov prijatelj. Čitavo nebo je zainteresovano za njihovo blagostanje, a njihov strah i jadikovanje žaloste Svetoga Duha. Mi moramo vjerovati Njegovim obećanjima ne zato što vidimo ili osjećamo da nas Bog čuje. Kad Mu dolazimo u vjeri, mi moramo vjerovati da svaka molba ulazi u Hristovo srce. Kad zatražimo Njegov blagoslov, moramo vjerovati da ga primamo i zahvaliti mu na tome. Zatim se trebamo pozabaviti svojim dužnostima, sigurni da će blegoslov doći kad bude najpotrebniji. Kad naučimo da radimo ovako, znaćemo da su naše molitve uslišene. Bog, «koji može sve izobilnije činiti», «po bogatstvu slave svoje» i «po sili koja čini u nama», radiće za nas. – GW 261, 262 (1915)

Sloboda od krivice donosi slobodu od straha. – Aron se kao i narod odvojio od Mojsija, i «ne smješe pristupiti k njemu». Videći njihovu zbnjenost i užas, ali ne znajući uzrok, on ih je podsticao da priđu bliže. Uvjeravao ih je u jemstvo Božjeg pomirenja i Njegovu obnoviteljsku naklonost. Oni u njegovom glasu nijesu zapažali ništa sem ljubavi i preklinjanja, i napokon jedan se odvažio da mu se približi. Suviše uplašen da govori, on je ćutke pokazao na Mojsijev izraz lica, a zatim prema nebu. Veliki vođa je shvatio značenje. Svjesni krivice, osjećajući da su još uvijek pod božanskim negodovanjem, oni nijesu mogli podnijeti nebesku svjetlost, koja bi ih da su bili poslušni Bogu, ispunila radošću. U krivici se nalazi strah. Duša koja je slobodna od grijeha neće željeti da se sakrije od nebeske svjetlosti. – PP 329, 330 (1890)

Šta činiti kada se plašimo. – Samo osjećaj Božje prisutnosti može odagnati strah koji bi plašljivom djetetu život učinio teretom. Neka mu se ureže u pamćenje obećanje: «Anđeli Gospodnji stanom stoje oko onih koji se Njega boje, i izbavljaju ih» (Psalam 34:7). Neka čita divnu priču o Jelisiju u planinskom selu, a između njega i vojske naoružanih neprijatelja, moćni kordon nebeskih anđela. Neka čita kako su se Petru u zatvoru i osuđenom na smrt javili Božji anđeli, kako su, pored naoružanih čuvara, masivnih vrata i velike gvozdene kapije sa rezama i rešetkama, ti anđeli izveli Božjeg slugu u sigurnost.

Neka čita o onom prizoru na moru, kad je vojnicima i mornarima u oluji, iscrpljenim od rada, bdjenja i dugog posta, Pavle zatočenik, na svom putu u iskušenje i egzekuciju, izgovorio one velike riječi ohrabrenja i nade: «I evo vas sada molim da budete dobre volje, jer nijedna duša od vas neće propasti.... Jer u ovu noć stade predame anđeo Boga kojega sam ja i kojemu služim, govoreći: ne boj se, Pavle! Valja ti doći pred Cezara; i evo ti darova Bog sve koji se voze sa tobom». Vjerujući u ovo obećanje Pavle je uvjeravao svoje drugove:

«Nijednome od vas dlaka s glave neće otpasti». Tako se i zbililo. Zato što je na tom brodu bio jedan čovjek kroz kojeg je Bog mogao djelovati, čitava posada neznabožačkih vojnika i mornara bila je sačuvana. «I tako izadoše svi živi na zemlju.» (Djela 27:22–24, 34, 44). – Ed 255, 256 (1903)

Bog postupa otvoreno. – Ali naš Gospod nas ne obmanjuje. On nam ne kaže: «Ne plašite se, nema opasnosti na vašem putu». On zna da postoje iskušenja i opasnosti, i postupa sa nama otvoreno. On ne namjerava da izvede svoj narod iz svijeta grijeha i zla, već ih smješta u siguran zaklon. Njegova molitva za učenike bila je: «Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta nego da ih sačuvaš oda zla». «U svijetu», kaže on, «imaćete nevolju; ali ne bojte se, jer Ja nadvladah svijet». (Jovan 17:15; 16:33). – SC 122, 123 (1892)

Ne gledajte na sebe. – Odvrti pogled sa sebe ka Isusu. Ti možete priznati da si grešnik, dok je u isto vrijeme tvoja privilegija priznati Hrista za svog Spasitelja. On nije došao da zove pravednike već grešnike na pokajanje. Sotona će predstavljati poteškoće i sugestije ljudskom umu, da bi oslabio vjeru i uništio hrabrost. On umnožava iskušenja koja jedno za drugom zapljuskuju um; ali udubljanje u emocije i odavanje osjećanjima znači primiti zlog gosta sumnje, a čineći tako uvlačiš se u zamku beznadežnih poteškoća. Možda ćeš se zapitati: Šta da radim pod ovim strašnim došaptavanjima? Protjeraj ih iz uma posmatranjem i razmišljanjem o neuporedivim dubinama Spasiteljeve ljubavi. Ne raspiruj svoja osjećanja, i ne govori o njima, nemoj im služiti bila ona dobra, loša, tužna, ili ohrabrujuća. – Lt 41, 1893.

Savladati strah vjerom u Isusa. – Isus nas poziva da dođemo k Njemu i On će skinuti teret sa naših umornih ramena i položiti na nas svoj jaram, koji j blag, i Njegovo breme koje je lako. Staza kojom nas On poziva da hodimo nikad nas ne bi koštala griže savjesti kad bi uvijek njome išli. Kad skrenemo sa staze dužnosti put postaje težak i trnovit. Žrtve koje moramo ponijeti slijedeći Hrista su samo mnogi koraci na povratku na stazu svjetlosti, mira i sreće. Sumnje i strahovi rastu popuštanjem, i što im se više popušta, teše ih je savladati. Sigurno je ostaviti svaku zemaljsku potporu i uhvatiti za ruku Onoga koji je izvukao i spasio učenika koji je tonuo na uzburkanom moru. – 4T 558 (1881)

Hristos Nosilac Bremena. – Iznosite svoje potrebe, svoju tugu, i svoje strahove pred Boga. Ne možete ga preopteretiti; ne možete ga umoriti.... Njegovo srce ljubavi je dotaknuto našom tugom, čak i našim izrazima žalosti. Predajemo mu sve što nam opterećuje um. Ništa nije preveliko za Njega da ne može nositi, jer On održava svjetove, On vlada nad svim poslovima univerzuma. Ništa što se na bilo koji način tiče našeg mira nije suviše malo za Njega da primijeti. Nema poglavlja u našem iskustvu suviše mračnog za Njega da pročita; nema poteškoće koju On ne može razmrsiti. Nikakva nesreća ne može se desiti najmanjem od Njegove djece, nijedna briga mučiti dušu, nijedna radost, nijedna iskrena molitva preći preko usana, koju ne bi zapazio naš Nebeski Otac, ili za koju se On smjesta ne bi zainteresovao.... Odnosi između Boga i svake duše su tako jasni i potpuni kao da ne postoji nijedna druga duša na zemlji koja bi zavređivala Njegovu pažnju, nijedna druga duša za koju je dao svog ljubljenog Sina. – SC 100 (1892)

DEPRESIJA*

* Vidi Dodatak A i Dodatak B

482 **Mnoge bolesti su posledica mentalne depresije.** – Zadovoljan um, veseo duh, zdravlje su tijelu i snaga duši. Ništa toliko ne pospješuje bolest kao depreija, klonulost i tuga. – 1T 702 (1868)

Mnoge bolesti od kojih ljudi pate posledica su mentalne depresije. – MH 241 (1905)

Uklanjanje depresije ubrzava oporavak. – Zato što je Božja ljubav toliko i tako sigurna, bolesnika treba ohrabriti da vjeruje u Njega i bude veseo. Zabrinutost za sebe teži da uzrokuje slabost i bolest. Kad bi se uzdigli iznad depresije i klonulosti, njihovi izgledi na oporavak bili bi bolji; jer: «oko Gospodnje je nad onima... koji se nadaju Njegovoj milosti» (Psalam 33:18). – MH 229 (1905)

483 **Depresija proizvedena gvozdenim dostojanstvom.** – Neki se drže hladne rezervisanosti, i gvozdenog dostojanstva, koje odbija one koji dolaze pod njihov uticaj. Ovaj duh je zarazan; on stvara atmosferu koja guši dobre podsticaje i dobre odluke; on suzbija prirodnu struju ljudskog saosjećanja, srdačnosti, i ljubavi; i pod njegovim uticajem ljudi postaju napregnuti i izvještačeni, a njihov društveni život i plemeniti atributi se uništavaju zbog nedostatka vježbe.

Ne samo što je zahvaćeno duhovno zdravlje već i fizičko zdravlje strada pod ovom neprirodnom depresijom. Potištenost i hladnoća ove nedruštvene atmosfere odražava se na izrazu lica. Lica onih koji su dobrodušni i saosjećajni zračiće sjajem istinske dobrote, dok oni koji ne gaje ljubazne misli i nesebične motive izražavaju na svom licu osjećanja koja gaje u srcu. – 4T 64 (1876)

Mentalna depresija iz slabo provjetrenih prostorija. – Posledice proizvedene življenjem u zatvorenim, loše provjetrenim prostorijama su sledeće: sistem postaje slab i nezdrav, cirkulacija se suzbija, krv se sporo kreće kroz sistem jer nije pročišćena i oživotvorena čistim, osvježavajućim nebeskim vazduhom. Um postaje depresivan i utučen, dok čitav sistem malak-sava, i postaje podložan nastanku groznice i drugih akutnih bolesti. – 1T 702, 703 (1868)

Depresija i utučenost posledica nedostatka kiseonika. – Plućima treba dopustiti najveću moguću slobodu. Njihov kapacitet se razvija slobodnim djelovanjem; ona se smanjuju ako se stežu i pritiskaju. Otuda sve te rdave posledice od uobičajenih aktivnosti, naročito u sjedećim zanimanjima, od pogrbljenosti pri radu. U tom položaju nemoguće je duboko disati. Plitko udisanje uskoro postaje navika, a pluća gube svoju moć da se šire....

484 Na taj način prima se nedovoljna količina kiseonika. Krv sporo protiče. Štetne, otrovne tvari, koje bi se izdisanjem izbacile iz pluća, se zadržavaju, i krv postaje nečista. Ne samo pluća, već želudac, jetra i mozak su pod tim uticajem. Koža postaje bolešljivo žuta, probava otežana, srce depresivno, mozak zamagljen, misli konfuzne; utučenost pritika duh; čitav sistem postaje klonuo i neaktivan, i osobito podložan bolesti. – MH 272, 273 (1905)

Pravilana respiracija smiruje nerve. – Da bi imali dobru krv, moramo pravilno disati. Puni, duboki udisaji čistog vazduha, koji pune pluća kiseonikom, pročišćavaju krv. To joj daje svijetlu boju i odašilje je, kao životodavnu struju, u svaki dio tijela. Pravilno disanje smiruje nerve, otvara apetit i poboljšava probavu, i podstiče zdrav, osvježavajući san. – MH 272 (1905)

Vodena bolest i bolest srca teže da podjarne Elen G. Vajt.* – Bolest me teško pritiska. Godinama sam bila pogođena vodenom bolesti i bolesti srca, koje su težile da mi podjarne duh i unište vjeru i hrabrost. – 1T 185 (1859)

Pozajmljena sila rezultira depresijom. – Kroz neumjerenost koja započinje u domu, probavni organi prvo oslabe, i uskoro obična hrana ne zadovoljava apetit. Uspostavlja se nezdravo stanje, i javlja se žudnja za stimulativnijom hranom. Čaj i kafa proizvode trenutni efekat. Pod uticajem ovih otrova nervni sistem se uzbuđuje; i u nekim slučajevima, za izvjesno vrijeme intelekt izgleda ukrijepljen, a mašta bujnija. Zato što ovi stimulansi proizvode tako prijatne posljedice, mnogi zaključuju da su im zaista potrebni; ali uvijek postoji reakcija.

Nervni sistem pozajmljuje silu za sadašnju potrebu iz svojih budućih resursa, i sva privremena svježina je praćena odgovarajućom depresijom. Iznenadno olakšanje poslije čaja ili kafe je dokaz da je ono što izleda kao snaga samo nervno uzbuđenje, i shodno tome mora biti štetno po sistem. – CTBH 31, 1890. (CG 403)

Kruta hladnoća u braku uzrok depresije. – Kad ste oženili svoju suprugu ona vas je voljela. Bila je izuzetno osjetljiva, ipak uz trud sa vaše strane i duhovnu hrabrost sa njene, njeno zdravlje nije moralo biti ovakvo kakvo je. Ali vaša kruta hladnoća načinila vas je poput ledenog brijega zamrzavajući kanale ljubavi i privrženosti. Vaši ukori i prigovaranje bili su poput grada koji pustoši osjetljivu biljku. To je ohladilo i gotovo uništilo život biljke. Vaša ljubav prema svijetu je uništila dobre crte vašeg karaktera.

Vaša žena je drugačija i iskrenija. Ali kad je, čak i u malim stvarima, ispoljavala svoje velikodušne porive, vi ste osjećali smetnju u svojim osjećanjima i prekorevali je. Ispoljavali ste strog i neprijateljski duh. Proizveli ste osjećanje kod svoje supruge da je samo obaveza, teret, i da nema prava da ispoljava svoju velikodušnost na vaš račun. Sve ovo je bilo tako obeshrabrujuće prirode da se osjećala beznadno i bespomoćno i nije imala snage da se nosi sa tim, već se povila pod silom pritiska. Da joj je bračni život bio prijatan, imala bi dobro zdravlje. Ali kroz čitav vaš bračni život taj demon je bio gost u vašoj porodici i likovao nad vašom bijedom. – 1T 696 (1868)

Depresija je ponekad rezultat seksualnog pretjerivanja. – Mnoge porodice su u najnesrećnijem stanju zato što suprug i otac dopušta da ono životinjsko u njegovoj prirodi dominira nad intelektualnim i moralnim. Posljedica je čest osjećaj tromosti i depresije, ali rijetka se pretpostavlja da je to rezultat njihovog vlastitog neispravnog kursa djelovanja. Mi smo pod svečanom obavezom da čuvamo duh čistim i tijelo zdravim, da bi mogli biti na korist čovječanstvu i vršiti savršenu službu Bogu.

Apostol izgovara ove riječi upozorenja: «Da ne caruje dakle grijeh u vašem smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovim» (Rimljanima 6:12). On nas bodri govoreći nam da «svaki koji se bori od svega se uzdržava» (1 Korinćanima 9:25). On poziva sve koji se zovu hrišćanima da ponude svoja tijela na «žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu» (Rimljanima 12:1). On kaže: «Nego morim (podređujem) tijelo svojoj trudim se da kako sam drugima propovijedaćući izbačen ne budem» (1 Korinćanima 9:27). – 2T 381 (1870)

Privremena depresija može pratiti uspjeh. – Reakcija kakva često prati veliku vjeru i slavan uspjeh pritiskala je Iliju. On se plašio da reformacija koja je otpočela na Karmilu neće

* Vidi *Odabrane poruke, 2 knjiga, pp. 235-245, «Duhovna hrabrost i nevolja» (Fortitude and Affliction)*

potrajati, i obuzela ga je depresija. Bio se uzdigao do samog vrha; a sada se nalazio u dolini. Dok je pod nadahnućem Svemogućega, podnio i najveće kušanje vjere; ali u ovom trenutku obeshrabrenja sa Jezaveljinom prijetnjom koja mu je odzvanjala u ušima i Sotonom koji je očito još prevladavao kroz zavjeru ove žene, on je izgubio oslonac na Boga. Bio je uzdignut preko mjere, i reakcija je bila strašna. – PK 161, 162 (1917)

Kontrolisanje depresivnog uma. – Ova majka je mogla i trebala učiniti mnogo u pogledu kontrole svojih nerava i uma kada su depresivni; čak i kad je bolesna, može, kad bi se samo naučila, biti ljubazna i vesela i podnijeti više buke nego što je mislila da je moguće. Ona ne treba činiti da djeca osjećaju njene slabosti i pomračivati njihove mlade i osjetljive umove depresivnošću duha, uzrokujući da osjećaju kako je kuća grobnica, a majčina soba najtužnije mjesto na ovom svijetu. Um i nervi stižu držanje i snagu uvježbavanjem volje. Moć volje će u mnogim slučajevima obezbijediti silnu utjehu nervima. – 1T 387 (1863)

487

Dvije krajnosti kod vjernika. – Oni koji ne osjećaju da je vjerska dužnost disciplinovati um da se bavi veselim predmetima obično se nađu u jednoj od dvije krajnosti: oni će se oduševljavati stalnim krugom uzbudljivih zabava, odajući se površnom razgovoru, smijehu i šali; ili će biti depresivni, sa velikim iskušenjima i mentalnim sukobima, koje zamišljaju ali koje je malo njih ikad iskusilo ili moglo razumjeti. Ove osobe mogu ispovjedati hrišćanstvo, ali oni varaju vlastite duše. – ST, Oct 23, 1884. (CH 628, 629)

Ohrabrujuća ili obeshrabrujuća moć štampane stranice. – Moj muž je neumorno radio da pokrene izdavački interes do njegovog sadašnjeg stanja razvoja. Zapazila sam da je imao više saosjećanja i ljubavi od svoje braće, nego je mislio da ima. Oni su revno pretraživali materijal da pronađu nešto iz njegovog pera. Kada je u njegovim spisima postojao ton veselosti, kad je ohrabrujuće govorio, njihova srca bila su osvjetljena, a neki su čak i plakali sa nježnim osjećanjima radosti. Ali ako su izražavani potištenost i tuga, izrazi lica njegove braće i sestara, dok su čitali, postojali bi tužni, a duh koji je karakterisao njegove spise odražavao se na njima. – 3T 96, 97 (1872)

Obeshrabren čovjek je teret samome sebi. – Pred sobom sam imala izloženu činjenicu da u vašem razredu medicinsko–misionarske škole ima onih čiji prvi zadatak treba biti da razumiju sebe, izračunaju cijenu, i znaju kad počnu sa gradnjom da li su u stanju da je završe. Nemojte obesčastiti Boga lomeći čovjeka u procesu edukacije; jer slomljen, obeshrabren čovjek je teret samom sebi.

488

Misliti da će u nekom poslu koji se planira uraditi Bog pružiti potporu, dok se pretrpavamo studijama, i izlažemo uticajima koji dovode u opasnost zdravlje i život kršeći prirodne zakone, suprotno je svjetlosti koju je Bog dao. Prirodi se ništa ne može nametati. Ona ne oprašta štetu koja se pričinu toj čudesnoj, delikatnoj mašineriji. – Lt 116, 1898. (MM 79)

Beznadežnost prikrivena pod fasadom drske hrabrosti. – Dijete koje se često ukorava za neki posebni propust, počinje da smatra tu manu kao svoju osobinu, nešto protiv čega se uzaludno boriti. Na taj način stvara se obeshrabrenost i beznadnost, često prikriveni pod prividnom nezainteresovanošću ili drskom hrabrošću. – Ed 291 (1903)

Pobjeda staje napora (savjeti jednoj porodici). – Vi možete biti srećna porodica ako hoćete činiti ono što vam je Bog dao da radite i stavio vam kao dužnost. Ali Gospod neće činiti za vas ono što je vama ostavio da uradite. Brat C zavređuje sažaljenje. On toliko dugo osjećao nesrećnim da mu je život postao teret. To ne mora biti tako. Njegova mašta je bolesna, i suviše dugo je zadržavao svoje oči na toj mračnoj slici da ako se suočava sa nedaćama i

razočarenjima, sve ide u propast, da će dopasti oskudice, da je sve protiv njega, da mu je najteže od svih; i na taj način život mu je postao bijedan. Što više tako razmišlja, to svoj život i živote onih oko sebe čini bijednijim.

On nema razloga da se tako osjeća; sve je to djelo Sotone. On ne smije dozvoliti da neprijatelj tako kontroliše njegov um. Treba se odvratiti od te mračne i nesrećne slike ka onoj ljubljenog Spasitelja, nebeskoj slavi, i bogatstvu nasleđa pripravljenog za sve koji su ponizni i koji imaju zahvalna srca i stalnu vjeru u obećanja Božja. Ovo će ga stajati napora, borbe, ali to se mora učiniti. Vaša sadašnja sreća i vaša buduća, vječna sreća zavisi o usredsređivanju uma na vesele stvari, odvratanja pogleda od mračne slike, koja je imaginarna, ka dobrima koja je Bog rasuo na vašoj stazi, i iznad toga, ka nevidljivom i vječnom. – 1T 703, 704 (1868)

Plodovi mračnih predosjećanja. – Vaš život je sada bijedan, pun zlih predosjećanja. Mračne slike se ocrtavaju pred vama; okružuje vas tama nevjerstva. Govoreći na strani nevjerstva postajali ste sve mračniji i mračniji; nalazili ste zadovoljstvo u bavljenju neugodnim temama. Kad bi drugi govorili o nadi, vi ste lomili u njima svaki osjećaj nade govoreći sve ozbiljnije i okrutnije. Vaša iskušenja i nevolje uvijek su održavale pred vašom ženom bolnu misao da je smatrate teretom zbog njene bolesti. Ako volite mrak i očaj, govorite o njemu, bavite se njime, i ranjavate svoju dušu oživljavajući u mašti sve što možete da bi gundali protiv svoje porodice i protiv Boga, srce vam je poput polja kojim bijesni požar, uništavajući sve što je zeleno i ostavljajući ga suhim, pocrnjelim i sparušenim. – IT 699 (1868)

Nadvladavanje emocionalne nestabilnosti. – Vi pripadate porodici koja ima nedovoljno uravnotežene umove, mračnoj i depresivnoj, podložnoj okruženju, i prijemljivoj na uticaje. Ukoliko ne kultivirate veseo, srećan, zahvalan okvir uma, Sotona će vas na kraju potčiniti svojoj volji. Vi možete biti pomoć, snaga crkvi gdje boravite, ako se hoćete pokoravati Gospodnjim uputima i ne djelovati po osjećanjima, već biti kontrolisani načelom. Nikad ne dopuštajte da vam ukor izmakne sa uana, jer to je poput pustošnog grada onima oko vas. Neka vesele, srećne, ljubazne riječi padaju sa vaših usana. – IT 704 (1868)

Nema potrebe za robovanje depresiji. – Zapamtite da u vašem životu vjera ne smije biti prosto jedan uticaj među ostalima. To mora biti uticaj koji dominira drugima. Budite strogo umjereni. Odbijajte svako kušanje. Ne činite ustupke lukavom neprijatelju. Ne slušajte sugestije koje on stavlja u usta muškaraca i žena. Morate zadobiti pobjedu. Morate steći plemenitost karaktera; ali to ne možete postići dok ste depresivni i obeshrabreni neuspjehom. Razbijte обруč kojim vas je Sotona vezao. Nema potrebe da mu budete rob. «Vi ste moji prijatelji», rekao je Hristos, «ako činite što sam vam zapovjedio». – Lt 228, 1903. (MM 43)

Lijek predložen propovjedniku koji je patio od depresije. – Vi trebate pažljivo raditi i paziti na periode za odmor. Čineći tako povratite svoju fizičku i mentalnu svježinu i učiniti svoj rad mnogo efikasnijim. Brate F, vi ste nervozan čovjek i puno toga radite nagoni. Mentalna depresija veoma utiče na vaš rad. Povremeno osjećate nedostatak slobode i mislite da je to zato što su drugi u tami ili griješe ili je nešto slično posrijedi, teško biste mogli reći šta, i usmjeravate se negdje i na nekoga, što je podložno pričiniti veliku štetu. Kad bi se samo primirili u ovom razdražljivom, nervoznom stanju, tiho i u pouzdanju čekajući na Boga i upitali se da problem nije u vama samima, poštjednili biste se ranjavanja vlastite duše i ranjavanja dragocjenog djela Božjeg. – 1T 622 (1867)

Bavljenje neprijatnostima. – Kad vidite bezakonje svuda oko sebe to vas čini sve radosnijim što je On vaš Spasitelj, a mi Njegova djeca. Dakle hoćemo li gledati na bezakonje oko nas i

baviti se mračnim stvarima? Ne možete to izliječiti; zato govorite o nečemu što je uzvišenije, bolje, plemenitije....

Dakle možemo sići u podrum ostajati i gledati u mračne uglove i onda govoriti o tami i reći: «Oh, ovdje je tako mračno», i nastaviti razgovor o tome. Ali da li će tako postati svjetlije? Izadite iz njega, izadite iz mraka u gornju sobu gdje zrači svjetlost sa Božjeg lica.

491

Vi znate da se naša tijela izgrađuju od asimilirane hrane. Dakle, isto je sa našim umovima. Ako nam se um bavi neprijatnim stvarima u životu, nećemo imati nikakve nade, već treba da se bavimo ljupkim prizorima neba. Pavle kaže: «Naša laka sadašnja briga donosi nam vječnu i od svega pretežniju slavu» (2 Korinćanima 4:17). – MS 7, 1888.

Hristovo saosjećanje (ohrabrenje hrišćanki koja je patila od depresije). – Moja draga starija sestro _____, mnogo sam žalosna što ste bolesni i patite. Ali držite se Onoga kojega ste voljeli i kome ste godinama služili. On je dao svoj život za svijet, i voli svakog koji vjeruje u Njega. On saosjeća sa onima koji pate pritisnuti bolešću. On osjeća svaki bol koji osjećaju Njegovi ljubljani. Samo počivajte u Njegovim rukama i znajte da je On vaš Spasitelj, i vaš najbolji prijatelj, i da vas nikad neće ostaviti i napustiti. Na Njega ste se oslanjali mnogo godina, i vaša duša može počivati u nadi.

Vi ćete pristupiti sa drugim vjernima koji su vjerovali u Njega, da ga hvalite trijumfalnim glasom. Sve što se očekuje da uradite je počinak u Njegovoj ljubavi. Nemojte brinuti. Isus vas voli sada kad ste slabi i patite. On vas drži na svojim rukama, baš kao što nježni otac drži malo dijete. Vjerujte u Onoga u koga ste vjerovali. Nije li vas On ljubio i brinuo za vas kroz čitav život. Samo se odmorite u dragocjenim obećanjima koja su vam data. – Lt 299, 1904.

Ne otvarati put depresiji. – Noću sam razgovarala sa tobom. Govorila sam ti: Veoma se radujem što si na tako dobroj lokaciji i možeš biti blizu Sanatorijumu. Ne otvaraj put depresiji, već dočekaj sa dobrodošlicom u svom srcu utješiteljski uticaj Svetog Duha, da ti podari utjehu i mir....

492

Sestro moja ako hoćeš zadobiti dragojene pobjede, okreni se ka svjetlosti koja zrači iz Sunca pravednosti. Izražavaj nadu i vjeru i zahvalnost Bogu. Budi vesela, puna nade u Hrista. Nauči se da mu zahvaljuješ. Ovo je moćan lijek za bolesti duše i tijela. – Lt 322, 1906.

Atmosfera depresije. – Neka propovjednici kroz koje Bog radi pristignu na konferenciju sa napregnutim nervima, rastućom depresijom, i kažem vam, imaće atmosferu oko sebe poput debelog prekrivača od magle koji pokriva vedro nebo. Moramo gajiti vjeru. Neka usne izgovaraju: «Duša moja veliča Boga, duh moj se raduje u Bogu mome Spasitelju».

Mi moramo otkriti osjećaj prisutnosti Spasitelja, čvrstu vjeru da je Isus na kormilu, i da će On vidjeti ovaj plemeniti brod siguran u luci. Mi moramo znati da je nemoguće spasiti samoga sebe ili neku dušu. Mi nemamo moć da damo spasenje onima koji ginu. Isus, naš Otkupitelj, je Spasitelj. Mi smo samo Njegova oruđa i svakog trenutka zavisimo od Njega. Mi moramo veličati Njegovu silu pred Njegovim izabranim narodom i pred svijetom radi velikog spasenja koje je kroz svoju pomiriteljsku žrtvu i svoju krv izlio na nas. – Lt 19a, 1892.

Neću da budem depresivna. – Ponekad sam veoma zbunjena ne znajući šta da radim, ali neću da budem depresivna. Odlučila sam da unesem što je više moguće svjetlosti u svoj život. – Lt 127, 1903.

Ima mnogo toga što mi rastužuje srce, ali pokušavam da ne govorim obeshrabrujuće, zato što je neko ko sluša moje riječi možda tužan u srcu, i ne smijem činiti ništa što bi poveća-

lo njegovu tugu. – Lt 208, 1903.

Vjerom se probiti kroz tamu. – Ako bih posmatrala te mračne oblake – nevolje i poteškoće na koje nailazim u svom poslu – ne bih imala vremena da radim ništa drugo. Ali ja znam da postoji svjetlost i slava iznad oblaka. Vjerom se probijam kroz tamu do slave. Povremeno sam pozvana da prođem kroz finansijske poteškoće. Ali ne brinem o novcu. Bog brine o mojim poslovima. Činim sve što mogu, i kad Bog vidi da je najbolje za mene da imam novca, On mi ga šalje.- MS 102, 1901.

Vjera je potreba. – Dok sam bila u posjeti Sanatorijumu Rajska dolina (The Paradise Valley Sanatorium) prije otprilike tri godine, govorila sam skoro svako jutro u pet sati radnicima, a kasnije pacijentima. Među pacijentima je bilo jedan čovjek koji je uvijek izgledao depresivan. Saznala sam da je vjerovao u teoriju biblijskih doktrina ali nije mogao ispoljiti vjeru koja mu je bila potrebna da prisvoji za sebe Božja obećanja.

Jutro za jutrom govorila sam pacijentima o vjeri i podsticala ih da vjeruju Božjim riječima. Ipak činilo se da je ovaj jadni čovjek nije sposoban priznati da ima vjeru. Razgovarala sam sa njim nasamo. Iznosila sam mu istinu na svaki mogući način, a zatim ga upitala vjeruje li da je Isus njegov lični Spasitelj i da će mu pomoći. Naš Spasitelj je rekao svima koji su umorni i natovareni: «Uzmite jaram moj na sebe». Ne nosite jaram koji ste sami načinili. «Uzmite jaram moj na sebe, naučite se od mene, jer sam ja krootak i smjeren u srcu, i naći ćete odmor dušama svojim» (Matej 11:28, 29).

Konačno, došlo je vrijeme kad sam morala ići. Rekla sam mu: «Dakle, prijatelju moj, možeš li mi reći da si naučio vjerovati Spasitelju koji je preuzeo toliko bola da poznaje patnje svake duše? Možeš li i hoćeš li vjerovati u Njega ? Možeš li mi reći, prije nego odem, da si primio vjeru da vjeruješ u Boga?»

Podigao je pogled i rekao: «Da ,vjerujem, imam vjeru». «Hvala Gospodu», odgovorila sam mu. Osjećala sam, iako su postojali i drugi koji su bili prisutni i slušali moja izlaganja u gostinskoj sobi, da sam bila bogato nagrađena za sve svoje napore. – MS 41, 1908.

Igračka u rukama Sotone. – Ne idite drugima sa svojim probama i iskušenjima; samo vam Bog može pomoći. Ako ispunite uslove Božjih obećanja, ta obećanja će se ispuniti na vama. Ako vam je um usmjeren na Boga, vi nećete ići iz stanja ushićenosti u dolinu potištenosti kad probe i iskušenja dođu na vas. Nećete govoriti o sumnji i tami drugima. Nećete kazati: «Ne znam o ovom ili onom. Ne osjećam se srećnim. Nijesam siguran da imam istinu». Nećete ovo činiti, jer imaćete sidro duši, sigurno i pouzdano.

Kad govorimo o obeshrabrenju i tami, Sotona sluša sa đavolskom radošću; jer prija mu saznanje da vas je vezao u svoje okove. Sotona ne može čitati naše misli, ali može da vidi naša djela, slušati naše riječi; i iz svog dugog poznavanja ljudske porodice, može oblikovati svoja iskušenja da zavlada slabim tačkama našeg karaktera. I koliko često ga uvodimo u tajnu kako može postići pobjedu nad nama. Oh, kad bi mogli kontrolisati svoje riječi i djela! Koliko bi bili jaki kad bi naše riječi bile takvog reda da se ne postidimo kad se suočimo sa izvještajem o njima u dan suda. Koliko će drugačije izgledati u dan Božji od onoga na šta su ličile kad smo ih izgovorili. – RH, Feb 27, 1913.

Isus razumije osjećanja očaja. – Vjera i nada drhtale su u Hristovim samrtnim mukama zato što je Bog bio uklonio sigurnost svog odobravanja i prihvatanja koju je ranije davao svom ljubljenom Sinu. Otkupitelj svijeta se stoga oslanjao na dokaze koji su ga do tada jačali, da je Otac prihvatao Njegov rad i bio zadovoljan sa Njegovim djelom. U svojoj samrtnoj agoniji,

495 dok je predavao svoj dragocjeni život, On se jedino vjerom pouzdao u Onoga kojega je uvijek sa radošću slušao. Niotkuda nije bilo ohrabrenja jasnim, blistavim zracima nade. Sve je bilo obavijeno teškom tamom. Usred strašne tame koju je osjećala i priroda, Otkupitelj je ispio misterioznu čašu do poslednje kapi. Lišen čak i blistave nade i vjere u trijumf koji će biti Njegov u budućnosti, povikao je jakim glasom: «Oče, u Tvoje ruke predajem duh svoj». On se poistovjetio sa karakterom svog Oca, sa Njegovom pravdom, Njegovom milošću, i Njegovom velikom ljubavi, i u pokornosti pao u Njegove ruke. Usred pomjeranja i grčenja prirode zapanjeni posmatrači začuli su samrtne riječi Čovjeka sa Golgote. – 2T 210, 211 (1869)

Bog se nije promijenio. – Osjećanje sigurnosti ne smijemo prezirati; za to treba da hvalimo Boga; ali kad su vam osjećanja depresivna, ne mislite da se Bog promjenio. Jednako ga hvalite, zato što vjerujete u Njegovu riječ, a ne u osjećanja. Zavjetovali ste se da ćete hodati vjerom, a ne biti kontrolisani osjećanjima. Osjećanja se mijenjaju sa okolnostima. – Lt 42, 1890. (HC 124)

Bez sklonosti da govorimo o sumnjama. – Kroz Hristove zasluge, kroz Njegovu pravednost, koja nam se daje kroz vjeru, mi moramo postići savršenstvo hrišćanskog karaktera. Naš svakodnevni posao je objava apostolovih riječi: «Gledajte na Isusa Hrista, začetnika i svršitelja naše vjere». Dok čineći ovo naši umovi postaju bistriji i naša vjera jača, a naša nada se potvrđuje; mi smo tako obuzeti prizorom Njegove čistote i ljupkosti i žrtve koju je podnio da nas pomiri sa Bogom da nemamo sklonosti da govorimo o sumnjama i obeshrabrenosti. – 5T 744 (1889)

496 **Pravi hrišćani i depresija.** – Pravi hrišćanin ne dopušta nikakvim zemaljskim obzirima da se ispriječe između njegove duše i Boga. Autoritet Božjih zapovijesti vlada nad njegovim sklonostima i akcijama. Kada bi svako ko traži carstva Božjega i Njegove pravde bio uvijek spreman činiti Hristova djela, koliko bi bila lakša staza ka nebu. Blagoslovi Božiji bi priticali u dušu, a hvala Gospodnja bi stalno bila na vašim usnama. Tada biste služili Bogu iz načela. Vaša osjećanja ne mogu uvijek biti radosne prirode; oblaci će ponekad zamračivati horizont vašeg iskustva; ali hrišćanska nada ne počiva na pjeskovitom temelju osjećanja. Oni koji djeluju iz načela posmatraće slavu Božju iznad tame i počivati na sigurnoj riječi obećanja. Oni se neće odvratiti od proslavljanja Boga, koliko god put izgledao mračan. Nedaće i iskušenja će im samo pružiti priliku da pokažu iskrenost svoje vjere i ljubavi.

Kad se depresija spusti na dušu, nema dokaza da se Bog promjenio. On je «isti juče, danas i zauvijek». Vi ste sigurni u Božju naklonost kad osjećate zrake Sunca pravednosti; ali ako se oblaci nadviju nad vašom dušom, ne smijete se osjećati napuštenim. Vaša vjera mora probiti tamu. Vaše oko mora biti svijetlo, i cijelo vaše tijelo biće puno svjetlosti. Bogatstvo Hristove milosti mora se imati na umu. Čuvajte kao blago pouke koje Njegova ljubav daje. Neka vaša vjera bude poput Jovove, da možete izjaviti: «Da me i ubije, opet ću se uzdati u Njega». Oslonite se na obećanja svog nebeskog Oca, i pamтите Njegove predašnje postupke sa vama i sa Njegovim slugama; jer «sve ide na dobro onima koji ljube Boga». – RH, Jan 24, 1888.

53. SUKOB – POZITIVNO I NEGATIVNO

Zajednica sa Bogom rezultira u jedinstvu. – Bog je utelovljenje dobrote, milosti, i ljubavi. Oni koji su istinski povezani sa Njim ne mogu se međusobno razlikovati. Njegov Duh koji vlada u srcu stvoriće sklad, ljubav, i zajedništvo. Suprotnost ovome primjetna je među djecom Sotone. Njegov posao je da raspiri zavist, razdor i ljubomoru. U ime svoga Gospoda pitam one koji se izjašnjavaju kao Hristovi sledbenici: Kakav rod nosite? – 5T 28 (1882)

497

Sjetva i žetva nesklada. – Onaj koji sije sjeme nesklada i razdora požnjeće u vlastitoj duši plodove smrti. Sam čin traženja zla u drugima razvija zlo u onima koji ga posmatraju. – MH 492 (1905)

Sotona uživa u prepirkama. – Sotona neprekidno nastoji da prouzrokuje nepoverenje, otuđenost, i zlobu među Božijim narodom. Često ćemo biti kušani da su naša prava uskraćena dok ne postoji stvarni uzrok za takva osjećanja....

Prepirke, razdor i suđenja među braćom sramota su djelu istine. Oni koji drže takav kurs izlažu crkvu podsmjehu njenih neprijatelja i uzrokuju trijumf sila tame. Oni iznova probadaju Hristove rane i izlažu ga otvorenoj sramoti. – 5T 242, 243 (1882)

498

Sukob vodi u ratobornost. – Naročit, prevaran posao Sotone bio je da prouzrokuje sukobe, koje bi uveli u beskorisne borbe na riječima. On dobro zna da će ovo zaokupiti um i vrijeme. To podstiče ratobornost i gasi duh osvjedochenja u umovima mnogih, odvlačeći ih u raznolika mišljenja, optuživanje, i predrasude, što zatvara vrata istini. – RH, Sept 11, 1888. (Ev 155)

Razdor među braćom odlaže Drugi dolazak. – Četrdeset godina nevjerstvo, gundanje i pobuna sprečavali su ulazak drevnog Izraela u Hanansku zemlju.... Nevjerstvo, svjetovnost, neposvećenost i razdor među narodom koji se izjašnjava kao Gospodnji je ono što nas zadržava na ovom svijetu grijeha i tuge toliko godina. – MS 4, 1883. (Ev 696)

Nije vrijeme za prepirke i razdor. – Muškarci i žene koji izjavljuju da služe Gospodu se zadovoljavaju da posvećuju vrijeme i pažnju pitanjima od male važnosti. Oni su zadovoljni što se međusobno razlikuju. Kada bi bili posvećeni Gospodnjem djelu, ne bi se sukobljavali i svađali poput porodice razuzdane djece. Svaka ruka bila bi uposlena u službi. Svako bi stajao na svom mjestu dužnosti, radeći srcem i dušom kao misionar Hristovog krsta.... Radnici bi nosili sa sobom u svojoj službi molitve i saosjećanje probuđene crkve. Oni bi primali upute od Hrista i ne bi nalazili vremena za svađe i razdor. – RH, Sept 10, 1903.

Neka se ne podiže sukob nad beznačajnim stvarima. Duh ljubavi i milosti Gospoda našega Isusa Hrista vezaće srce za srce, ako svako otvori prozore svog srca prema nebu a zatvoriti ih na zemlji. – RH, Sept 10, 1903.

Sukob treba smiriti. – Sila Božje milosti učiniće više za dušu nego sukob za života. Koliko se puno stvari može popraviti silom istine i sukoba smiriti dopuštanjem boljih načina. Veliko uzvišeno načelo, «Mir na zemlji i među ljudima dobra volja», daleko više bi se ispoljavalo kad bi oni koji vjeruju Hrista radili zajedno sa Bogom. Tada se sve te male stvari koje neki uvijek isturaju, a koje nijesu autoritativno postavljene u Božjoj Riječi, neće veličati u važna pitanja. – Lt 183, 1899.

499

Sukob podstiče samoodbranu. – U svom postupanju sa Tomom, Isus je dao pouku svojim sledbenicima. Njegov primjer pokazuje kako se trebamo odnositi prema onima čija vjera je slaba i koji ističu svoje sumnje. Isus nije zadobio Tomu ukorom, niti se upustio u sukob sa

njim. On je otkrio sebe sumnjalici. Toma je bio vrlo nerazuman diktirajući uslove svoje vjere, ali je Isus, svojom iskrenom ljubavlju i obzirom, porušio sve barijere. Nevjerstvo se rijetko pobjeđuje sukobom. Sukob prije dovodi do samoodbrane i nalazi novu potporu i opravdanje. Ali kad se Isus, u svojoj ljubavi i milosti, otkrije kao raspeti Spaasitelj, sa mnogih nikad nevjernih usana začuće se Tomino priznanje: «Gospod moj i Bog moj». – DA 808 (1898)

Ne govoriti riječi sukoba bolesniku. – Kraj bolesničkog kreveta ne treba govoriti ni riječi o osnovnim načelima vjere ili sukobu. Uputite paćenika na Onoga koji hoće da spase sve koji mu dolaze u vjeri. Ozbiljno i nježno se trudite da pomognete duši koja lebdi između života i smrti. – MH 120 (1905)

Sukob je beskorisan. – Mi nijesmo pozvani da ulazimo u sukob sa onima koji sa drže lažnih teorija. Sukob je beskoristan. Hristos se nikad nije upuštao u njih. «Pisano je», bilo je oružje koje je koristio Iskupitelj svijeta. Čvrsto se držimo Riječi. Dopustimo Gospodu Isusu i njegovim glasnici da svjedoče. Znamo da je njihovo svjedočanstvo istinito. – LS 93 (1915)

Sukob rijetko omekšava. – Mnoge agurmentovane propovijedi rijetko omekšavaju i potčinjavaju dušu. – Lt 15, 1892. (Ev 172)

Pozitivan pristup je moćniji. – Nemojte gajiti duh sukoba. Malo dobra se postiže optužiteljskim govorima. Najsigurniji način da se uništi lažna doktrina je propovjedanje istine. Držite se onoga što je pozitivno. Neka dragocjene istine jevanđelja umore silu zla. Pokažite nježan, sažaljiv duh prema grešniku. Približite se srcima. – Lt 190, 1902. (Ev 304)

Sukob koji budi umove. – U svim vjekovima Božji izabrani vjesnici bili su omalovažavani i progonjeni, pa ipak kroz njihove nedaće proširilo se znanje o Bogu. Svaki Hristov učenik mora zauzeti isti položaj i vršiti isto djelo, znajući da njegovi neprijatelji ne mogu učiniti ništa protiv istine, već za istinu. Bog je zamislio da se istina istakne i postane predmet ispitivanja i diskusije, čak i kroz prezir koji je prati. Umovi ljudi moraju se uznemiriti; svaki sukob, svaki prekor, svaki napor da se uguši sloboda savjesti, Božje je sredstvo buđenja umova koji bi u protivnom ostali uspavani. – MB 33 (1896)

Uticaj roditeljskih nesuglasica na djecu. – U velikoj meri roditelji stvaraju atmosferu u krugu porodice, i kad postoji neslaganje između oca i majke, djeca sudjeluju u istom duhu. Učinite atmosferu svog doma miomirisnom sa nježnom promišljenošću. Ako ste se otuđili i ne uspijevate biti biblijski hrišćani, obratite se; jer karakter koji nosite u vrijeme probe biće karakter koji ćete imati o Hristovom dolasku. – Lt 18 b, 1891. (AH 16)

Svađa donosi nevolju. – Kao porodica vi možete biti srećni ili bijedni. To stoji na vama samima. Vaš vlastiti kurs djelovanja odrediće budućnost. Oboma vam je potrebno da omekšate oštre crte karaktera i govorite takve riječi da se ne postidite od njih u dan Božjega suda... Vi se možete prepirati oko malih stvari koje nijesu vrijedne svađe, i posledica će biti nesreća. Staza pravednika je staza mira. Ona je tako čista da ponizni, bogobojažljivi čovjek može hodati njome bez spoticanja i bez pravljenja krivina. To je uska staza; ali ljudi različitih naravi mogu hodati jedan uz drugog samo ako slijede Načelnika svog spasenja. – 4T 502, 503 (1880)

Kuđenje i razdraživanje stvaraju pobunu. – Grube, ljutite riječi nijesu nebeskog porijekla. Kuđenje i razdraživanje nikad ne pomažu. Umjesto toga, oni raspiruju najgora osjećanja ljudskoga srca. Kad vam djeca loše postupaju i kad su ispunjeni pobunom a vi kušani da grubo govorite i djelujete, sačekajte prije nego ih popravite. Dajte im priliku da razmisle, i dopustite da vam se ohladi narav.

Kad sa svojom djecom postupate ljubazno i nježno, i oni i vi primićete Gospodnji blagoslov. I mislite li da će se u dan Gospodnjeg suda iko kajati što je bio strpljiv i ljubazan sa svojom djecom? – MS 114, 1903. (CG 246)

Blizina Hristu donosi jedinstvo. – Uzrok podjela i nesloge u porodicama i u crkvi je odvajanje od Hrista. Doći bliže Hristu znači približiti se međusobno. Tajna istinskog zajedništva u crkvi i u porodici nije diplomatija, nije uprava, nije naročiti ljudski napor da se pobijede poteškoće – iako se mnogo od ovog mora učiniti – već zajednica sa Hristom.

Nacrtajte veliki krug, od čijeg kraja mnogo linija vode ka centru. Što ove linije idu bliže centru, bliže su jedna drugoj.

502

Tako je i u hrišćanskom životu. Što bliže dolazimo Hristu, blićemo bliži jedni drugima. Bog se proslavlja kad se Njegov narod sjedini u skladnoj akciji. – Lt 49, 1904. (AH 179)

Neophodan sklad među roditeljima. – Treba postojati savršeno povjerenje između muža i žene. Oni zajedno trebaju razmotriti svoje odgovornosti. Zajedno trebaju raditi za najveće dobro svoje djece. Oni nikad ne trebaju u prisustvu djece kritikovati planove jedno drugom ili dovoditi u pitanje sud onog drugog. Neka žena pazi da ne oteža muževljev rad za djecu. Neka muž podupire ruke svoje žene, pružajući joj mudar savjet i ljubaznu podršku. – MH 393, 394 (1905)

Bez razlika. – Ako se očevi i majke ne slažu, jedno radi protiv drugoga da neutrališe njegov uticaj, porodica će biti u demoralisanom stanju, i niti otac ni majka neće zadobiti poštovanje i povjerenje koji su neophodni za valjano upravljanje porodicom.... Djeca brzo primjećuju sve što baca sjenku na pravila i odredbe domaćinstva, posebno one odredbe koje ograničavaju njihovo djelovanje. – RH, Mar 13, 1894. (AH 312)

Pozitivno vodstvo u domu. – Nemate prava da navlačite mračne oblake nad srećom svoje djece prigovorima ili strogim ukorima za beznačajne greške. Aktuelna zabluda treba se prikazati upravo onoliko grešnom koliko jeste, i potrebno je zauzeti čvrst, odlučan kurs da se preduprijedi njeno ponavljanje; pa ipak djecu ne treba ostavljati u beznadežnom stanju uma, već sa određenom dozom ohrabrenja da mogu unaprijediti i zadobiti vaše povjerenje i odobravanje. Djeca možda žele postupati ispravno, možda u svojim srcima namjeravaju biti poslušna; ali im je potrebna pomoć i ohrabrenje. – ST, Apr 10, 1884. (CG 279)

503

Mir u Crkvi. – Neka bude mir u domu, i biće mir u crkvi. Ovo dragocjeno iskustvo unijeto u crkvu biće sredstvo stvaranja međusobnog ljubazne naklonosti. Svađe će prestati. Istinska hrišćanska učtivost zapažaće se među članovima crkve. Svijet će znati da su bili sa Isusom i naučili se od Njega. Kakav bi utisak crkva ostavila na svijet kad bi njeni članovi živjeli hrišćanskim životom! – MS 60, 1903. (CG 549).

Smrt briše osjećanja nesklada. – Kad smrt sklopi oči, kad se ruke polože na nepomične grudi, kako se osjećanja nesklada brzo mijenjaju! Nema neprijateljstva, nema gorčine; uvrede i pogreške se praštaju, zaboravljaju. Koliko se ljubaznih riječi izgovori o pokojniku! Koliko dobrih stvari u njegovom životu dolazi na um! Pohvale se sada slobodno izražavaju; ali one padaju na uši koje ne čuju, srce koje ne osjeća.... Koliko njih, dok stoje tiho i sa stahopoštovanjem kraj pokojnika, opozivaju sa stidom i žalošću riječi i djela koja su unijela tugu u srce koje sada zauvijek počiva!

Unesimo sada sve lijepo, drago, i ljubazno u svoj život. Budimo promišljeni, prijatni, strpljivi i snošljivi u svojem opštenju sa drugima. Neka se misli i osjećanja koja nalaze izraza pokraj samrtničkog odra unesu u svakodnevno druženje sa našom braćom i sestrama u životu.

– 5T 490 (1889)

Na Nebu nema razdora. – Neka niko ne osjeća, čak iako je možda teoretski utvrđen u sadašnjoj istini, da ne pravi greške. Ali ako se greške počine, treba postojati spremnost da se isprave. I izbjegavajmo sve što liči na stvaranje nesklada i razdora; jer pred nama je nebo, a među stanovnicima neba neće biti razdora. – RH, Aug 8, 1907. (CH 244)

504 **Potrebno je više ljubavi a manje kriticizma.** – Razlike u mišljenjima uvijek će postojati, jer svaki um nije oblikovan da se utapa u isti kanal. Nasijedene i stečene sklonosti moraju se nadzirati, da ne bi stvorile sukobe oko minornih stvari. Hristovi radnici moraju se udružiti zajedno u nježnom saosjećanju i ljubavi. Neka niko ne misli da je vrlina podržavati vlastite predstave i pretpostavljati da je jedini kome je dao Bospod pronicljivost i intuiciju. Hrišćansko milosrđe pokriva mnoge stvari koje bi neko mogao smatrati manama u drugom. Postoji potreba za više ljubavi a daleko manje kriticizma. Kad Sveti Duh radi u srcima propovjednika i pomagača, oni će otkriti Hristovu nježnost i ljubav. – Lt 183, 1899.

Ne napadati pojednice. – Neki od naše braće izgovorili su i napisali mnoge stvari koje se tumače kao protivljenje vlasti i zakonu. Pogrešno je izlagati se na taj način krivom razumijevanju. Nije mudro upućivati stalne prigovore na ono što čine ljudi na vlasti. Nije naš zadatak da napadamo pojedince ili institucije. Moramo ispoljiti mnogo pažnje da ne bi bili shvaćeni kao opozicija građanskim vlastima. Istina je da je naše ratovanje agresivno, ali naše oružje mora biti ono koje se nalazi u jasnom «ovako govori Gospod». Naš zadatak je pripremiti narod da opstane u veliki dan Božji. Mi se ne trebamo prestrojavati na linije koje će podstaći sukob ili probuditi protivljenje u onima koji nijesu od naše vjere. – 6T 394 (1900)

505 **Dočekivanje nevjerstva i različitih učenja.** – Pokazano mi je da će zli anđeli u obliku vjernika raditi u našim radovima da unesu jak duh nevjerstva. Neka vas ovo ne obeshrabri već dovede iskreno srce pred Gospoda za pomoć protiv sile sotonskih oruđa. Ove sile zla okupljaće se na našim sastancima, ne da prime blagoslov, već da osujete uticaj Duha Božjeg. Ne pravite primjedbe šta oni mogu učiniti, već ponavljajte bogata obećanja Božja, koja su da i amin u Hristu Isusu. Mi nikad ne smijemo hvatati riječi koje ljudske usne mogu govoriti u potvrđivanju zlih anđela u njihovom poslu, već trebamo ponavljati Hristove riječi. – Lt 46, 1909.

54. PREKOMJERNO PROUČAVANJE

506 **Moramo sačuvati moždanu silu.** – Vjerujem, vjerujem da Gospod sluša moje molitve, i onda idem da radim čekajući odgovor, koji sam sigurna da ću dobiti od Gospoda. Hrabra sam i odlučna. Nemojmo preopterećivati snagu koju nam Gospod daje. Mi moramo sačuvati moć mozga. Ako ovu moć zloupotrebljavamo, nećemo imati zalogu koju bi izvukli u vrijeme nužde. – Lt 150, 1903.

Potrebna mudrost u odabiranju mentalne hrane. – Sabiranje previše knjiga za proučavanje često umeće između Boga i čovjeka gomilu znanja koje slabi um i čini ga nesposobnim za asimilaciju onog što je već primio. Um postaje dispeptičan. Potrebna je mudrost da bi čovjek ispravno odabrao među ovim mnogobrojnim autorima i riječ života, da bi mogao jesti tijela i piti krvi Sina Božjeg. – 7T 205 (1902)

Skraćivanje života. – Rekla bih onima koji žele postati uspješni radnici u djelu Božjem: Ako stavljate pretjeranu količinu posla na mozak, misleći da ćete izgubiti tlo pod nogama ukoliko svo vrijeme ne proučavate, vi trebate smjesta promjeniti svoje poglede i svoj kurs. Ukoliko se u ovom pogledu ne ispolji veća briga, biće mnogo onih koji će prerano otići u grob». – CT 296 (1913)

507

Pretjerana koncentracija troši vitalne orgene. – Moć koncentracije uma na jednom predmetu isključujući sve druge je u izvjesnom stepenu dobra; ali stalno ispoljavanje ove sposobnosti troši one organe koji su pozvani da izvrše ovaj zadatak; to im donosi preveliko opterećenje, a posledica je propust da se postigne najveće dobro. Glavni napor dolazi na jedan set organa, dok drugi leže uspavani. Um na ovaj način ne može zdravo raditi, i, kao rezultat toga, život se skraćuje. – 3T 34 (1872)

Preopterećen um otvara vrata iskušenju. – Učenici koji se potpuno posvećuju umnom radu pričinjavaju štetu cijeloj živoj mašineriji zatvaranjem u učionice. Mozak se troši, i Sotona unosi čitavu listu iskušenja, privlačeći ih da se upuste u zabranjenu popustljivost, da dožive promjenu, daju oduška osjećanjima. Odajući se ovim iskušenjima, oni rade loše stvari koje štete njima samima i povređuju druge. Ovo se može činiti samo u rasonodi [nestašluci]. Mozak je aktivan i oni žele izvoditi neke šale. Ali neko se mora obavezati da nadomjesti štetu koju su učinili u iskušenju. – Lt 103, 1897.

Pretjeran rad uma uzrokuje bolesnu maštu. – Izložene su mi odgovarajuće metode. Neka učenici sa svojim mentalnim studijama ispoljavaju fizičke i mentalne moći. Neka srazmjerno koriste živu mašineriju. Neprekidan rad mozga je greška. Voljela bih kad bih mogla riječima izraziti upravo ono što bi rasvijetlilo to pitanje. Stalan rad mozga uzrokuje bolesnu maštu. To vodi u raskalašnost. Petogodišnje obrazovanje u ovom jednom pravcu nema toliku vrijednost kao sveobuhvatno jednogodišnje obrazovanje. – Lt 76, 1897.

Prekomjerno proučavanje vodi u izopačenost. – Izbjegavaj uzbuđivanje mozga. Prekomjerno proučavanje stimulira mozak i povećava dotok krvi do njega. Sigurna posledica ovoga je izopačenost. Mozak se ne može pretjerano uzbuditi bez produkovanja nečistih misli i djela. Čitav nerni sistem biva zahvaćen, i to vodi u nečistotu. Fizičke i mentalne moći se podrivaju, i skrnavi hram Svetoga Duha. Prenose se zle navike, a posledice se ne mogu procijeniti. Prinuđena sam da jasno govorim o ovom predmetu. – Lt 145, 1897.

508

Srce i glava moraju imati odmor (savjet jednom preopterećenom propovjedniku). – Čuvaj ovaj kanal slobodnim i neometanim za upliv Svetog Duha. Šta god se dogodilo, zadrži svoj um na Bogu, i nemoj se zbunjivati na bilo koji način.

Dok sam one noći razgovarala sa tobom, zapazila sam da si bio umno opterećen, i rekla ti: Baci sve svoje brige na Gospoda; jer On brine za tebe. Položi svoja bremena i poteškoće na Nosioca bremena. Hristov mir u srcu vredniji nam je od bilo čega drugoga....

Upozoravam te da budeš pažljiv. Pozivam te da se rasteretiš; da se oslobodiš mnogih bremena i poteškoća koje te sprečavaju da odmoriš glavu i srce. Zapamti da postoji potreba poklanjanja pažnje stvarima od vječnog interesa. – Lt 19, 1904.

Bolest posledica mentalnog opterećenja. – Oni koji su slomljeni od mentalnog rada trebaju se odmoriti od zamornih misli, ali ne smiju se navesti da vjeruju kako je uopšte opasno koristiti mentalne moći. Mnogi su skloni da smatraju svoje stanje gorim nego što odista jeste. Ovakvo stanje uma nepogodno za oporavak i ne treba ga podsticati. Propovjednici, učitelji, studenti i drugi umni radnici često pate od bolesti koja je rezultat teškog mentalnog opterećenja,

509 neolakšanog fizičkom vježbom. Ono što je potrebno tim osobama je aktivniji život. Strogo umjerene navike, kombinovane sa odgovarajućom vježbom, osigurale bi mentalnu i fizičku svježinu i dale moć istrajnosti svim umnim radnicima. – MH 238 (1905)

Mora se očuvati sklad između mentalnih i fizičkih moći. – Mi gubimo ili stičemo fizičku snagu u skladu sa načinom na koji tretiramo tijelo. Kad se najveći dio vremena posveti umnom radu, organi mašte gube svoju svježinu i moć, dok fizički organi gube svoju zdravu obojenost. Mozak se patološki uzbuđuje stalnim radom, dok muskulaturni sistem slabi od nedostatka vježbe. Primjetan je očigledan gubitak snage i porast slabosti, što u dogledno vrijeme čini da se taj uticaj osjeti na mozgu. Koliko god je to moguće, treba održavati harmoniju između mentalnih i fizičkih moći. Ovo je nužno za zdravlje čitavog sistema. – Lt 53, 1898.

55. PATNJA

510 **Bog ne uzrokuje patnju.** – Pokažite da Bog ne uzrokuje patnju i stradanje, nego da je čovjek kroz vlastito neznanje i grijeh navukao ovakvo stanje na sebe. – 6T 280 (1900)

Grijeh je proizveo patnju. – Neprekidan čovjekov prestup tokom šest hiljada godina donio je bolest, patnju i smrt kao svoje plodove. I kako se bližimo kraju vremena, Sotonino kušanje na popuštanje apetitu biće snažnije i teže za nadvladati. – 3T 492 (1875)

Bolovi i patnja protest prirode. – Mnogi žive kršeći zakone zdravlja i neupućeni u odnos svojih navika u jelu, piću i radu prema njihovom zdravlju. Oni se neće podići do svog pravog stanja dok se priroda buni protiv zloupotreba koje podnosi, bolovima i patnjom u sistemu. Kad bi čak i tada ovi paćenici samo počeli ispravno djelovati, i pribjegli jednostavnim sredstvima koja su zanemarili – upotrebi vode i pravilnoj ishrani – priroda bi dobila baš onu pomoć koju traži i koju je odavno morala imati. Ako se slijedi ovaj kurs, pacijent će se uglavnom oporaviti a da ne oslabi. – HC (Part 3) 61, 1865. (2SM 451)

511 **Neumjerenost uzrokuje patnju.** – Mnogi su se tako posvetili neumjerenosti da neće promijeniti svoj kurs odavanja proždrljivosti ni pod kakvim obzirima. Oni bi prije žrtvovali zdravlje i prerano umrli nego da ograniče svoj neumjeren apetit. Postoje i mnogi koji su neupućeni u odnos jedenja i pijenja prema zdravlju. Da su takvi primili svjetlost, imali bi moralne hrabrosti da suzbiju apetit i umjerenije jedu samo onu hranu koja je zdrava, i vlastitim kursom djelovanja poštede sebe mnogih patnji. – 4SG 130, 1864. (CD 158)

Patnja koju donosi proces obnove. – Patnja se često uzrokuje naporom prirode da da život i svježinu onim djelovima koji su postali djelimično beživotni kroz neaktivnost. – 3T 78 (1872)

Patnja preuveličana mentalnim stanovištem (lična poruka). – Da si se odrekla svoga ukusa za čitanjem i nastojanjem da ugodiš sebi, posvetila više vremena razboritoj fizičkoj vježbi, i pažljivo jela odgovarajuću, zdravu hranu, izbjegla bi mnoge patnje. Dio ovih patnji bio je imaginaran. Da si podsticala svoj um da odbije sklonost popuštanju slabosti, ne bi imala nervne napade. Tvoj um se treba odvratiti od svoga ja ka domaćim dužnostima, održavanju reda, urednosti i ukusa u tvom domu. – 2T 434 (1870)

Paćenici su skloni nestrpljenju. – Paćenici... mogu učiniti za sebe ono što drugi ne mogu tako dobro uraditi za njih. Oni trebaju započeti oslobađati prirodu tereta koji su joj nametnuli.

Treba da uklone uzrok. Smanjite grozničavo stanje sistema pažljivom i razumnom primjenom vode. Ovi napori će pomoći prirodi u njenoj borbi da oslobodi sistem nečistoće.

Osobe koje pate uglavnom postaju nestrpljive. One neće da koriste samoodricanje, i malo propate od gladi. Niti su voljne čekati da lagani prirodni proces nadomjesti preuposlene energije sistema. Ali odlučni su da prime trenutno olakšanje, i uzimaju moćna opojne droge. – HC (Part 3) 60, 1865. (2SM 450, 451)

Patnja nad onim što ne možemo kontrolisati. – Ima onih koji su čistog uma i savjesti a koji pate od različitih uzroka nad kojima nemaju kontrolu. – AM 23, 1864. (CG 445)

Nije skrivena od Isusa Hrista. – Kako je divna pomisao da Isus Hristos zna sve o patnjama i žalostima koje nosimo. U svakoj našoj tuzi, On je tužan. Neki među našim prijateljima ne znaju ništa o ljudskom jadu ili fizičkoj patnji. Oni nikad nijesu bolesni, i stoga ne mogu potpuno ući u osjećanja onih koji su bolesni. Ali Isusa dotiče osjećanje naše slabosti. – MS 19, 1892. (2SM 237)

Bog je životno zainteresovan za ljudsku patnju. – Neće biti bez krivice onaj ko zanemari da olakša patnje u Subotu. Božji sveti dan od odmora načinjen je za čovjeka, i djela milosti su u savršenom skladu sa njegovom namjenom. Bog ne želi da Njegova stvorenja podnose patnju koja se može olakšati u subotni ili neki drugi dan. – DA 207 (1898)

Vjerujte kad patite. – Um ti često može biti pomračen zbog patnje. Tada ne pokušavaj razmišljati, već se samo odmaraj i pokaži da si se predao Bogu kao vjernom Stvoritelju. Tvoja je prednost pokazati u svojoj slabosti i patnji da ne sumnjaš u ljubav Božju prema tebi, da znaš da je vjeran Onaj koji je obećao, i da si povjerio dušu i tijelo u Njegove ruke, da će On sačuvati ono što mu se preda u vjeri.

Neka ti se um bavi dobrotom Božjom, velikom ljubavi kojom nas je ljubio, koja se pokazala u djelu otkupljenja. Da nas nije ljubio i smatrao vrijednim, tada ne bi bila podnesena ova velika žrtva. On je izdašan u dobroti i milosti. Neka ti se srce i um odmaraju poput umornog djeteta na rukama svoje majke. Njegove vječne ruke su ispod tebe. U svakoj tvojoj tuzi Isus je tužan....

Sakrij se u Njemu, i nečastivi neće uznemiravati ili zbunjivati tvoju vjeru. Isus ti je zavještao svoj mir.

«Jaka je sila koju Bog daje / kroz svog vječnoga Sina»....

Riječ Njegove milosti je mana duši koja vjeruje. Dragocjena obećanja te riječi su život, zadovoljstvo i mir. – Lt 16, 1896.

Patnja nije opravdanje za nehrišćansko ponašanje. – Prošle noći sam vrlo malo spavala. Pokušavala sam gledati na Isusa, staviti se u ruke Velikog Ljekara. On je rekao: «Dosta ti je moja blagodat». Hristova milost navodi ljude da govore prave riječi pod svim okolnostima. Tjelesna patnja nije izgovor za nehrišćansko ponašanje. – MS 19, 1892.

Uzdizanje iznad patnje. – Često invalidi mogu odbiti bolest jednostavno odbijajući da se potčine bolesti i neprihvatanjem stanja neaktivnosti. Da bi se uzdigli iznad svojih bolova i patnji, treba ih uključiti u korisan posao prikladan njihovoj snazi. Takvom uposlenošću i slobodnom upotrebom vazduha i sunčeve svjetlosti, mnogi iznureni invalidi mogu povratiti zdravlje i snagu. – MH 246 (1905)

Upotreba lijekova nije odricanje od vjere. – Kad zauzimaju stav da u molitvi za ozdravljenje ne smiju koristiti jednostavne lijekove koje je Bog obezbijedio da ublaži patnju i pomogne prirodi u njenom poslu, da to ne bi bilo odricanje od vjere, oni ne zauzimaju mudar stav. To

514

nije odricanje od vjere; to je u potpunom skladu sa Božjim planovima.

Kad je Jezekija bio bolestan, prorok Božji mu je donio poruku da će umrijeti. On je zavapio ka Gospodu, i Gospod je čuo svog slugu i učinio čudo u njegovu korist, šaljući mu poruku da će petnaest godina biti dodato njegovom životu. Dakle, jedna Božja riječ, jedan dodir božanskim prstom, smjesta bi izliječio Jezekiju, ali date su posebne upute da se uzme smokva i položi na bolesnu stranu, i Jezekija je bio podignut u život. Potrebno je da se u svemu držimo kursa Božjeg providjenja. – HPMMW 54, 1892. (CH 381, 382)

Skлонost da se uzrokuje patnja je satanska. – Zbog čovjekovog grijeha «sva tvar uzdiše i tuži s nama dosad» (Rimljanima 8:22). Patnja i smrt su tako došle, ne samo na ljudski rod, već i na životinje. Dakle, izvjesno je na čovjeku da nastoji olakšati, umjesto povećati, težinu patnji koje je njegov prestup donio na Božja stvorenja. Onaj ko zloupotrebljava životinje zato što ih ima u svojoj vlasti je kukavica i tiranin.

Skлонost da se prouzrokuje patnja, bilo svojim bližnjima ili životinjskim stvorovima, je sotonska. Mnogi misle da njihova okrutnost nikad neće biti poznata, zato što je jadne nijeme životinje ne mogu otkriti. Ali kad bi oči ovih ljudi mogle biti otvorene kao što su bile Valamove, vidjele bi anđele Božje kako stoje kao svjedoci protiv njih na uzvišenijem sudu. Izvještaj ide na nebo, i dolazi dan kad će biti izrečena osuda protiv onih koji zloupotrebljavaju Božja stvorenja. – PP 443 (1890)

Ne uzrokuje dublju patnju. – Oh, neka se ne izgovara nijedna riječ koja bi prouzrokovala dublju patnju! Duši umornoj od života grijeha, koja ne zna gdje da nađe sebi olakšanje, predstavite Spasiteljevu nježnost. Uzmite je za ruku, podignite je, govorite joj riječi hrabrosti i nade. Pomozite joj da se uhvati za Spasiteljevu ruku. – MH 168 (1905)

515

Hristov bol bio je veći od tjelesne patnje. – Ali tjelesna patnja bila je samo mali dio agonije Božjeg dragog Sina. Grijesi svijeta bili su na Njemu, uz osjećaj Očevog gnjeva dok je podnosio kaznu prestupljenog zakona. Ono što je slomilo Njegovu božansku dušu bilo je skrivanje Očevog lica – osjećaj da ga je Njegov dragi Otac napustio – što je donijelo očaj.

Odvajanje koje grijeh stvara između Boga i čovjeka potpuno je shvatio i jasno osjetio nedužni paćenik, Čovjek sa Golgote. Bio je pritisnut silama tame. Nije bilo ni jednog zraka svjetlosti da obasja budućnost. On se borio sa Sotoninom silom, koji je izjavljivao da ima Hrista u svojoj vlasti, da je nadmoćniji u snazi od Sina Božjeg, da se Bog odrekao svog Sina, i da On nije pod naklonošću Božjom ništa više od njega samog. Ako je zaista bio još uvijek pod Božjom naklonošću, zašto bi morao umrijeti? Bog bi ga spasio od smrti? – 2T 214 (1869)

56. GNJEV

Gnjev otvara srce Sotoni. – Oni koji se u nekoj pretpostavljenoj provokativnoj situaciji osjećaju slobodnim da se prepuste gnjevu ili srdžbi, otvaraju srce Sotoni. Gorčina i mržnja moraju se odagnati iz duše ako hoćemo biti u skladu sa nebom. – DA 310 (1898)

516

Sluge grijehu. – «Sluge ste onoga koga slušate» (Rimljanima 6:16). Ako se odajemo gnjevu, strasti, pohlepi, mržnji, sebičnosti, ili nekom drugom grijehu, mi postajemo sluge grijehu. «Niko ne može služiti dva gospodara» (Matej 6:24). Ako služimo grijehu, ne možemo služiti Hristu. Hrišćani će osjećati potsticaje na grijeh, jer tijelo se bori protiv Duha; ali i Duh se bori protiv tijela, održavajući stalan rat. Ovdje je potrebna Hristova pomoć. Ljudska slabost se sjedinjuje sa božanskom silom, i vjera uzvišuje, «Hvala Bogu, koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista» (1 Korinćanima 15:57)! – RH, May 3, 1881. (SL 92, 93)

Gnjev plod osjetljivog morala. – Istina je da postoji ogorčenost koja se može opravdati, čak i u Hristovim sledbenicima. Kad vide da je Bog obećaćen i Njegova služba omalovažavana, kad vide tlačenje nedužnih, pravedna ogorčenost uzbuđuje dušu. Takav gnev, plod osjetljivog morala, nije grijeh. – DA 310 (1898)

517

Mojsijev gnjev. – Lomljenje kamenih ploča bila je samo reprezentacija činjenica da je Izrael prekršio zavjet koji je nedavno načinio sa Bogom. Pravedna je ogorčenost protiv grijeha, koja potiče iz revnosti za slavom Božjom, ali ne i onaj gnjev koji je podstaknut samozaljubljenosti i ranjenom ambicijom, na koji se odnosi stih iz Svetog Pisma, «Gnjevit se ali ne griješite», Takav je bio Mojsijev gnjev. – RH, Feb 18, 1890. (TM 101)

Hristov sveti gnjev. – Hristova ogorčenost bila je usmjerena protiv licemjerstva, teških grijeha, kojima su ljudi razarali vlastite duše, varajući narod i obesčašćujući Boga. U naročito prevarnom rasonovanju sveštenika i zakonika On je prepoznao djelovanje sotoninih oruđa. Njegovo raskrinkavanje grijeha bilo je oštro i temeljito, ali On nije izgovorio riječi osvete. On je osjećao sveti gnjev protiv kneza tame, ali nije ispoljavao razdražljivu narav. Tako će i hrišćani koji žive u skladu sa Bogom, koji posjeduju prijatne osobine ljubavi i milosti, osjećati pravednu ogorčenost protiv grijeha; ali oni neće biti pokranuti strašću da psuju one koji njih grde. Čak i na sastancima sa onima koji su pokrenuti silom odozdo da iznesu i podrže laži, oni će sačuvati mir i prisebnost. – DA 619, 620 (1898)

Neki ljudi njeguju gnjev. – Mnogi gledaju na stvari sa njihove mračne strane, oni veličaju svoje umišljene slabosti, njeguju gnjev, i ispunjeni su osjećanjima osvetoljubivosti i mržnje, dok uistinu nemaju stvaran razlog za ova osjećanja.... Odbijte ova pogrešna osjećanja, i iskusićete veliku promjenu u druženju sa svojim bližnjima. – YI, Nov 10, 1886.

Nestrpljenje proizvodi pogubnu žetvu. – Kakva se šteta čini u porodičnom krugu izgovaranjem netrpeljivih riječi, jer izraženo nestpljenje sa jedne strane navodi drugu da odgovori u iston duhu i na isti način. Tada dolaze riječi osvete, riječi samoopravdanja, i takvim riječima vi pravite težak, žuljevit jaran za svoj vrat; jer sve te gorke riječi vратиće se u pogubnoj žetvi u vašoj duši. – RH, Feb 27, 1913. (AH 439)

518

Teške riječi padaju na srce preko uha, budeći u život najgore strasti duše i kušajući muškarce i žene da krše Božje zapovjesti.... Riječi su kao sjeme koje se posije. – Lt 105, 1893. (AH 439)

Među članovima mnogih porodica upražnjava se navika izgovaranja nemarnih, bezbrižnih stvari; i ta navika mučenja, govorenja grubih riječi postaje sve jača i jača, kako joj

se popušta, i tako se izgovaraju mnoge neprijatne riječi koje su na Sotoninom nivou a ne na Božjem.... Vatrene strasne riječi nikad ne treba govoriti, jer u očima Boga i svetih anđela one su kao jedna vrsta zaklinjanja. – YI, Sept 20, 1894. (AH 439)

Prve godine djetinjeg života. – Kad sebičnost, gnev i samovolja uzmu maha za prve tri godine djetinjeg života, teško ga je podrediti cjelovitoj disciplini. Njegova narav postaje razdražljiva; ono uživa u vlastitom putu, roditeljska kontrola je nepoželjna. Ove zle sklonosti rastu sa njegovim rastom, dok ga u muževnom dobu nadmoćna sebičnost i nedostatak samokontrole ne predaju na milost i nemilost zlima koje bijesne našom zemljom. – HR, Apr, 1877. (Te 177)

Nikada ne disciplinujte u gnjevu. – Bog je pun nježnog obzira prema svojoj djeci. On želi da svakodnevno pobjeđuju. Potrudimo se svi da pomognemo djeci da budu pobjednici. Ne dopustite da na njih dolaze grdnje i to baš od članova vlastite porodice. Ne dozvolite da vaše riječi i djela budu takve prirode da izazovu gnjev kod djece. Ipak oni se moraju vjerno disciplinovati i ispravljati kad griješe, ali nikad u gnjevu. – MS 47, 1908.

Roditelj se odaje nervozi pred djetetom i onda se čudi zašto ga je tako teško kontrolisati. Ali šta je mogao očekivati? Djeca vole da oponašaju, i dijete samo sprovodi u djelo pouke kojima su ga naučili roditelji u svojim nastupima gnijeva....

Možda ćete morati kažnjavati svoje dijete šibom. I to je ponekad potrebno. Ali nikad, nikad ga ne tucite u gnjevu. Popravljanje ga na taj način znači učiniti dvije greške u pokušaju da se ispravi jedna. Odložite kaznu dok ne popričate sa sobom i sa Bogom. Upitajte se: Da li sam podredio svoju volju Božjoj volji? Da li sam na mjestu gdje me On može kontrolisati? Zatražite od Boga oprostaj što ste na dijete prenijeli narav koju je tako teško kontrolisati. Tražite da vam On da mudrosti da možete sa svojim jogunatim djetetom postupati na takav način da ga privučete bliže sebi i njegovom Nabeskom Ocu. – RH, July 8, 1902.

Neobuzdane emocije ugrožavaju život. – Odavanje neobuzdanim emocijama ugrožava život. Mnogi umiru u eksploziji bijesa istrasti. Mnogi se vaspitavaju da imaju napade gnjeva. Oni ovo mogu preduprijeti ako hoće, ali potrebna je jaka volja da se savlada pogrešan kurs djelovanja. Sve ovo mora biti dio vaspitanja koje se prima u školi, jer mi smo Božja svojina. Sveti hram tijela mora se čuvati čist i nezagađen, da sveti duh Božji može nastavati u njemu. – Lt 103, 1897. (HC 265)

Plodovi svakog izliva gnjeva. – Jedna grupa odrasla je bez samokontrole; oni nijesu zauzdavali narav i jezik; i neki od njih tvrde da su Hristovi sledbenici, ali nijesu. Isus im nije ostavio takav primjer.... Oni su nerazumni i nije ih lako osvjedočiti ili ubijediti. Oni nijesu psihički zdravi; Sotona povremeno ima punu kontrolu. Svako ovakvo ispoljavanje gnjeva slabi nervni sistem i moralne moći i otežava obuzdavanje ljutnje na provokacije drugih. – YI, Nov 10, 1886. (SD 142)

Zatrovanost gnjevom. – Kako Sotona likuje kad mu se omogući da dovede dušu do usijanja u gnevu! Brz pogled, gest, intonaija, mogu se oteti i iskoristiti kao sotonska strijela da rani i otruje srce koje je otvoreno da je primi.

Kad neko jednom da mjesta gnjevljivom duhu, on je isto toliko zatrovan kao čovjek koji ispija čašu otrova.

Hristos tretira gnjev kao ubistvo.... Strastvene riječi su miris smrti na smrt. Onaj koji ih izgovara ne saraduje sa Bogom na spasavanju svojih bližnjih. Na nebu se ove zle grdnje stavljaju na isti spisak kao uobičajene kletve. Dok se mržnja gaji u duši u njoj nema ni jedne jote Hristove ljubavi. – Lt 102, 1901. (HC 235)

Razdražljiv čovjek je rijetko zadovoljan. – Niko drugi ne može umanjiti naš uticaj koliko to možemo mi sami kroz popuštanje nekontrolisanoj naravi. Prirodno razdražljiv čovjek ne poznaje istinsku sreću i rijetko je zadovoljan. On se uvijek nada da će doći u bolji položaj ili tako promijeniti svoje okruženje da ima mir i umni odmor. Njegov život kao da je pretovaren teškim krstovima i iskušenjima, dok, da je kontrolisao svoju narav i zauzdavao svoj jezik, mnoge od ovih neprilika bile bi izbjegnute. «Odgovor blag» je ono što «utišava gnjev». Osveta nikad ne pobjeđuje neprijatelja. Dobro prilagođena narav vrši pozitivan uticaj svuda naokolo; ali «ko nema vlasti duhom svojim, on je grad razvaljen, bez zidova». – 4T 367, 368 (1879)

Uvijek je lakše biti nesputan pred gonilom. – Gore je, daleko gore, odavati se osjećanjima na velikim skupovima potpirujući sve i svakoga, nego otići pojedincima koji su možda pogrešno postupili i lično ih ukoriti. Napadnost ovih oštrih, teških, optužiteljskih govora na velikim skupovima je utoliko težeg karaktera u Božjim očima od ličnog, individualnog ukora, koliko je broj prestupnika veći i osuda uopštenija. Uvijek je lakše dati oduška tim osjećanjima pred zajednicom, zato što su prisutni mnogi, nego otići prestupniku i licem u lice sa njim otvoreno, iskreno i jasno konstatovati njegov pogrešan kurs.

Ali unošenje snažnih osjećanja u dom Božji protiv pojedinaca i činjenje da i svi nedužni pate kao krivac je način rada koji Bog ne odobrava i koji pričinjava više štete nego koristi. Ovo je često bio povod za otvaranje kritičkih i optuživačkih diskusija pred zajednicom. To ne podstiče duh ljubavi kod braće. One nemaju tendenciju izgradnje duhovnog uma i ne vode u svetost i Nebo, već pobuđuju duh gorčine u srcima. Ove veoma snažne propovijedi koje sasijecaju čovjeka na komade ponekad su pozitivno nužne, da podignu, uzbune, i osvjedoče. Ali ukoliko ne nose naročita obilježja po uputima Duha Božjeg one pričinjavaju daleko više štete nego dobra. – 3T 507, 508 (1880)

Razum svrgnut gnjevom. – Nadam se da ćete pažljivo hodati po ovoj zemlji i smatrati svoje prvo iskušenje udaljavanjem od pravila koledža. Kritički preispitujte karakter upravljanja našom školom. Pravila koja su postavljena nijesu prestroga. Ali gajio se gnjev; jer za izvjesno vrijeme razum bio svrgnut a srce postalo plijen neukrotive strasti. Prije nego ste toga bili svjesni, napravili ste korak koji nekoliko sati ranije ne biste poduzeli ni pod kakvim pritiskom iskušenja. Nagon je nadvladao razum, i nijeste mogli opozvati štetu pričinjenu sebi i jednoj Božjoj ustanovi. Naša jedina sigurnost u svim okolnostima je uvijek biti gospodaar nad sobom u sili našeg Iskupitelja Isusa. – 4T 431 (1880)

Odmazda donosi samo zlo. – Za nas bi bilo daleko bolje podnositi lažne optužbe nego li navlačiti na sebe breme osvetoljubivosti prema našim neprijateljima. Duh mržnje i osvete dolazi od Sotone i može donijeti samo zlo onome ko ga gaji. Poniznost srca, ona krotost koja je plod nastavanja u Hristu je istinska tajna blagoslova. «On ukrašava smjerne spasavajući ih» (Psalam 149:4). – MB 17 (1896)

Kad ste iritirani, odbijte da govorite. – Neka oni koji se lako iritiraju odbiju odmazdu kad se izgovaraju riješi koje ih draže. Neka traže Gospoda u molitvi, moleći ga da im pokaže kako da rade za duše koje ginu u grijehu. Onaj koji je zeuzet ovim poslom biće tako cjelovito ispunjen Duhom Božjim da će njegovi postupci, njegov glas, čitav njegov život biti otkrivenje Hrista. Probajte to, braćo, probajte. Raspnite sebe, umjesto što nastojite razapeti braću. «Ako ko hoće za mnom ići neka se odreče sebe uzme krst svoj i ide za mnom» (Matej 16:24). – Lt 11, 1905.

Dočekati gnjev šutnjom. – Postoji čudesna moć u ćutanju. Kad vam se upute riječi netrpeljivosti, ne uzvraćajte istom mjerom. Riječi izrečene kao odgovor onome ko je gnjevan

obično djeluju kao bič, podstičući narav na još veći gnjev. Ali gnjev dočekan šutnjom ubrzo izumire. Neka hrišćani zauzdavaju svoj jezik, čvrsto riješeni da ne izgovaraju, grube, netrpeljive riječi. Sa zauzdanim jezikom mogu biti pobjednici u svakom kušanju strpljenja kroz koja su pozvani da prođu. – RH, Oct 31, 1907. (MYP 135,136)

Kultivišite duh pomirljivosti. – Što se tiče vaših sadašnjih odnosa sa crkvom savjetovala bih vam da učinite sve što možete sa svoje strane da dođete u sklad sa svojom braćom. Kultivišite ljubazan, pomirljiv duh i neka osjećanja odmazde ne ulaze u vaše umove i srca. Imamo samo malo vremena na ovom svijetu, i radimo za vrijeme i za vječnost. Budite marljivi da osigurate svoj poziv i izbor. Shvatite da ne činite grešku u pogledu svoga zvanja u domu u Hristovom carstvu. Ako je vaše ime zapisano u Jagnjetovoj knjizi života, tada će sa vama biti sve u redu. Budite spremni da priznate svoje zablude i napustite ih, da bi vaši grijesi i pogreške mogli prije izaći na sud i bili izbrisani. – 5T 331 (1885)

Nekontrolisana narav može se pobijediti. – Hristova učenja sprovedena u život uzdići će ljude, koliko god da su pali na Božjoj skali moralnih vrijednosti. Oni koji se bore da potčine svoje prirodne karakterne mane ne mogu biti krunisani ukoliko se ne bore zakonito (u skladu sa Božjim planom - prim. prev.); ali oni koji se često zatiču u molitvi, tražeći mudrost koja dolazi odozgo, sjediniće se sa božanskim. Grubi maniri, nekontrolisana narav dovešće se u pokornost božanskom zakonu. – Lt 316, 1908.

Odbiti gnjevljiva osjećanja. – Postoji samo jedan lijek – pozitivna samokontrola u svim okolnostima. Pokušaj da se dođe na pogodno mjesto, gdje svoje ja neće biti uznemiravano, može uroditi plodom za neko vrijeme; ali Sotona zna gdje će naći ove jadne duše i napadati uvijek iznova njihove slabe tačke. Oni će stalno biti u neprilici sve dok toliko razmišljaju o sebi.... Ali postoji nada za njih. Neka ovaj život, tako buran sa sukobima i brigama, dovedu u vezu sa Hristom, i onda se svoje ja više neće buniti za premoć.... Oni se trebaju poniziti, pošteno rekavši: «Pogrešno sam radio. Hoćeš li mi oprostiti? Jer Bog je rekao da ne smijemo dopustiti da sunce zađe u našem gnjevu». Ovo je jedina sigurna staza do pobjede. Mnogi... njeguju svoj gnjev i ispunjeni su osjećanjima revanšizma i mržnje.... Odbijte ova pogeršna osjećanja, i iskusićete veliku promjenu u druženju sa svojom bližnjima. – YI, Nov 10, 1886. (SD 142)

57. MRŽNJA I OSVETA

Misao prikriva djelo. – Duh mržnje i osvete vodi porijeklo sa Sotonom, i naveo ga je da preda na smrt Sina Božjeg. Ko god gaji zlobu i neljubaznost neguje taj isti duh, a njegov rod biće na smrt. U osvetoljubivoj misli leži prikriveno zlo djelo, kao biljka u sjemenu. «Ko god mrzi na brata svojega je ubica; i znate da nijedan ubica nema vječnoga života u sebi» (1 Jovanova 3:15) – MB 56 (1896)

Duh mržnje unižava. – Pokazan mi je Sotona kakav je nekad bio, srećni, uzvišeni anđeo. Zatim mi je pokazano kakav je sada. On još nosi uzvišeno obličje. Njegove crte su još uvijek plemenite, jer on je pali anđeo. Ali izraz njegovog lica je pun nemira, zabrinutosti, nesreće, zlobe, mržnje, podlosti, lukavstva i svakog zla.... Vidjela sam da je toliko dugo usmjeravao sebe ka zlu da je svaka dobra osobina postala unižena a svaka zla crta razvijena. – EW 152 (1882)

Istorija svijeta, sukob između mrženje i ljubavi. – Sotonino neprijateljstvo protiv Hrista manifestovalo se protiv Njegovih sledbenika. Ista mržnja prema načelima Božjeg zakona, ista politika obmane putem koje se zabluda prikazuje kao istina, kojom su ljudski zakoni zamijenjeni za zakon Božji a ljudi navedeni da obožavaju tvar umjesto Stvoritelja, mogu se pratiti kroz čitavu prošlu istoriju. Sotonini naponi da pogrešno predstavi Božji karakter, da navede ljude da gaje lažno shvatanje o Stvoritelju i na taj način gledaju na Njega sa strahom i mržnjom umjesto sa ljubavlju; njegovi pokušaji da ukloni božanski zakon, navodeći ljude da misle kako su slobodni od njegovih zahtjeva; i njegovo progonstvo onih koji se usuđuju da odbiju njegove obmane, postojano su sprovedeni u svim vjekovima. Mogu se pratiti u istoriji patrijarha, proroka i apostola, mučenika i reformatora. – GC x (1888)

525

Prestup dovodi čovjeka u sklad sa Sotonom. – Kad je čovjek prestupio božanski zakon, njegova priroda postala je zla, i bio je u skladu, a ne u sukobu, sa Sotonom. – GC 505 (1888)

Mržnja će postojati sve dok postoji grijeh. – Mržnja prema čistim načelima istine, i ukoravanje i progonstvo njenih zastupnika, postojaće sve dok postoji grijeha i grešnika. Hristovi sledbenici i sluge Sotone ne mogu se usaglasiti. – GC 507 (1888)

Ukor pobuđuje mržnju. – Isti du koji je podstakao pobunu na nebu još uvijek inspiriše pobunu na zemlji.... Ukoravanje grijeha još pobuđuje duh mržnje i odbojnosti. Kad Božje poruke upozorenja dopru do savjesti, Sotona navodi ljude da se opravdavaju u traže naklonost od drugih na svom putu grijeha. Umjesto ispravljanja svojih zabluda, oni pobuđuju ogorčenje protiv karača, kao da je on jedini uzrok teškoća. Od vremena pravednog Avelja do današnjih dana, takav je duh koji se pokazuje prema onima koji se usuđuju da osude grijeh. – GC 500 (1888)

Zavist pobuđuje mržnju. – Iako je Saul uvijek bio spreman na priliku da uništi Davida, stajao je u strahu od njega, pošto je bilo očito da je Gospod sa njime. Davidov neukaljan karakter podstakao je carev gnev, on je osjećao da sam život i prisustvo Davidovo baca prekor na njega, pošto je to u kontrastu predstavljalo nesuvislost njegovog vlastitog karaktera. Zavist je ta koja je Saula načinila bijednim i dovela njegov presto u opasnost.

526

Kakvu neizrecivu štetu ova zla crta karaktera pričinjava na našem svijetu! Isto neprijateljstvo koje je postojalo je u Saulovom srcu raspalilo je Kajinovo srce protiv njegovog brata Avelja, zato što su Aveljeva djela bila pravedna, i Bog ga je cijenio, a njegova djela bila su zla i Gospod ga nije mogao blagosloviti. Zavist je plod ponosa, i ako se unese u srce, dovešće do mržnje i na kraju do osvete i ubistva. Sotona je pokazao vlastiti karakter u podjarivanju Saulovog bijesa protiv onoga ko mu nikada nije nanio zlo. – PP 651 (1890)

Grešne emocije. – Božji zakon bilježi ljubomoru, zavist, mržnju, zlobu, osvetoljubivost, strast i ambiciju koje se podižu u duši, ali koje nijesu našle izraze u spoljašnjoj akciji zbog nedostatka prilike, ne volje. Ove grešne emocije unijeće se u obračun na dan kad će «Bog iznijeti svako djelo na sud i svaku tajnu bila dobra ili zla» (Propovjednik 12:14). – ST, Apr 15, 1886. (ISM 217)

Ubistvo prvo postoji u srcu. – Isus je odvojeno uzdizao zapovijesti i objašnjavao dubinu i širinu njenih zahtjeva. Umjesto uklanjanja jedne jote njihove sile, on pokazuje kako su dalekosežna njegova načela, i izlaže fatalnu zabludu Jevreja u njihovom spoljašnjem pokazivanju poslušnosti. On objavljuje da se zlom mišlju ili čežnjivim pogledom prestupa Božji zakon. Osoba koja uzima udijela u najmanjoj nepravdi krši zakon i unižava vlastitu moralnu prirodu. Ubistvo prvo postoji u umu. Onaj ko daje mjesta mržnji u srcu korača stazom ubistva, i njegove žrtve mrske su Bogu. – DA 310 (1898)

527

Kršenje Šeste zapovijesti. – Sva nepravedna djela koja teže da skrate život – duh mržnje i osvete, ili popuštanja nekoj strasti koja navodi na nepravedna djela prema drugima ili nas čak podstiče da im želimo zlo (jer «ko god mrzi brata svojega krvnik je ljudski») – ... su, u većoj ili manjoj mjeri, kršenje Šeste zapovijesti. – PP 308 (1890)

Sotona nadahnjuje vkastitom energijom mržnje. – Kad se Sotoni dopusti da oblikuje volju, on je koristi da ispuni svoje ciljeve. On podbada teorije nevjerstva i raspaljuje ljudsko srce da ratuje protiv Božje Riječi. Ozbiljnim, istrajnim naporima, on nastoji nadahnuti ljude vlastitom energijom mržnje i protivljenja Bogu i svrstati ih u opoziciju prema ustanovama i zahtjevima neba i djelovanju Svetog Duha. On svrstava pod svoju zastavu sva oruđa zla i dovodi ih na bojno polje pod svojom komandom da suprostave zlo protiv dobra. – RH, Feb 10, 1903. (MYP 54)

Svijet je mrzio Hrista zato što je bio drugačiji. – Razlika između Hristovog karaktera i karaktera drugih ljudi u Njegovo vrijeme bila je svugdje očita, i zbog ove razlike svijet Ga je mrzio. Mrzjeli su Ga zbog Njegove dobrote i doslednog poštenja. I Hristos je objavio da će oni koji ispoljavaju iste osobine biti isto tako omrznuti. Kako se bližimo kraju vremena ova mržnja prema Hristovim sledbenicima sve će se više ispoljavati.

Hristos je uzeo ljudsku prirodu i podnio mržnju svijeta da bi pokazao ljudima i ženama da mogu živjeti bez grijeha, da se njihove riječi, njihova djela, njihov duh, mogu posvetiti Bogu. Mibi mogli biti savršeni hrišćani kad bi smo pokazivali ovu silu u svojim životima. Kad na nama stalno bude počivala nebeska svjetlost, predstavljaćemo Hrista. Pravednost koja se otkrila u Njegovom životu bila je ono što ga je činilo različitim od svijeta i izazvalo njegovu mržnju. – MS 97, 1909.

Mržnja potiče iz želje za osvetom. – Sotona osporava svaki zahtjev koji iznosi Sin Božji i koristi ljude kao svoja oruđa da ispuni Spasiteljev život patnjom i žalošću. Falsifikati i laži kojima nastoji sakriti Isusovo djelo, mržnja izražena kroz djecu nepokornosti, njegove okrutne optužbe protiv Onoga čiji život je bio život besprimjerne dobrote, sve to proističe iz duboke želje za osvetom. Prikrivena vatra zavisti i zlobe, mržnje i osvete, raspalila su se na Golgoti protiv Božjeg Sina, dok je čitavo nebo posmatralo prizor u nijemom užasu. – GC 501 (1888).

Mržnja prema roditeljima (riječi upućene jednoj mladoj ženi). – Naročiti zadatak koji imaš izvršiti je priznati sa poniznošću svoj kurs nepoštovanja prema roditeljima. Nema razloga za neprirodne manifestacije prema njima. To je čisto sotonski duh, i ti si mu popustila zato što tvoja majka nije odobrila tvoj kurs. Tvoja osjećanja prelaze ne samo u pozitivno neslaganje, odlučno nepoštovanje, već u mržnju, zlobu, zavist, ljubomoru, koje se manifestuju u tvojim djelima nanoseći im (roditeljima – prim. prev.) patnju i bol. Ti nećeš da ih usrećiš ili čak utješiš. Tvoja osjećanja su promjenljiva. Ponekad ti srce omekša, zatim se čvrsto zatvori kada zapaziš neku grešku u njima, i anđeli ne mogu utisnuti u njega nijedan osjećaj ljubavi.

Jedan zli demon te kontroliše, i ti si puna mržnje. Bog je zabilježio tvoje riječi nepoštovanja, tvoja djela neljubaznosti prema roditeljima, za koje ti je zapovijedio da ih poštuješ, i ako propustiš da uvidiš ovaj veliki grijeh i ne pokajaš se, postajaćeš sve mračnija dok ne budeš prepuštena svojim zlim putevima. – 2T 82, 83 (1868)

Sotona uživa u kontrolisanju djetinjih umova. – Kako je žalosno vidjeti djecu bogobojažljivih roditelja razuzdanu i nepokornu, nezahvalnu i samovoljnu, punu odlučnosti da slijede vlastiti put, nemarnu prema nezgodama ili tuzi koju pričinjavaju svojim roditeljima. Sotona uživa u vladanju dječjim srcima, i ako mu se dopusti nadahnuće ih vlastitim duhom

mržnje. – YI, Aug 10, 1893. (MYP 333)

Duh mržnje reaguje. – Niko ne može mrziti svog brata, ili čak neprijatelja, a da ne dođe pod osudu. – YI, Jan 13, 1898.

Osveta ne donosi zadovoljenje. – Zapamtite da osvetoljubiv govor nikad kod čovjeka ne stvara osjećaj da je zadobio pobjedu. Neka Hristos govori kroz vas. Nemojte izgubiti blagoslov koji dolazi od nerazmiljšanja o zlu. – 7T 243 (1902)

Ona zamagluje moć opažanja. – Ponos, samozaljubljenost, sebičnost, mržnja, zavist i ljubomora zatamnili su moći opažanja, i istina, koja bi vas umudrila na spasenje, je izgubila svoju moć da privuče i kontroliše um. – 2T 605, 606 (1871)

Ulje ljubavi uklanja gorčinu. – Ne dopustite ljutnji da sazre u zlobu. Ne dozvolite da ta rana zagnoji i provali u otrovnim riječima koje truju umove onih što slušaju. Ne dopustite da gorke misli i dalje ispunjavaju vaš um.... Idite svom bratu i u poniznosti i jednostavnosti razgovarajte sa njim o spornom pitanju....

Čitavo nebo se zanima za dijalog između onoga koji je bio oštećen i onoga ko je zabludi.... Ulje ljubavi uklanja gorčinu koju je prouzrokovala nepravda. Duh Božji povezuje srca, i muzika na nebu prati postignuto jedinstvo. – 7T 261, 262 (1902)

Srce koje uzvraća ljubav za mržnju. – Ni zemaljski položaj, ni rođenje, ni nacionalnost, ni vjersko preimućstvo, nije ono što dokazuje da smo članovi Božje porodice; to je ljubav, ljubav koja obuhvata čitavo čovječanstvo. Čak će i grešnici čija srca nijesu potpuno bliska Božjem Duhu odgovoriti na ljubaznost, dok mogu uzvratiti mržnju na mržnju, oni će takođe dati ljubav za ljubav. Ali samo je Duh Božji taj koji daje ljubav za mržnju. Biti ljubazan prema nezahvalnim i zlima, činiti dobro ne nadajući se ničem zauzvat, obilježje je nebeskog carstva, siguran znak po kojem djeca Najvišega otkrivaju svoj uzvišen položaj. – MB 75 (1896)

530

58. VJERA

Definicija vjere. – Vjeri, spasonosnoj vjeri, mora se učiti. Definicija ove vjere Isusa Hrista može se opisati u nekoliko riječi: to je čin duše kojim se cijeli čovjek predaje nadzoru i kontroli Isusa Hrista. On nastava u Hristu a Hristos nastava u duši nadmoćnom vjerom. Vjernik predaje dušu i tijelo Bogu i sa sigurnošću može kazati: Hristos je u stanju da sačuva ono što sam mu povjerio na onaj dan. Svi koji hoće ovo činiti biće spaseni za vječni život. Postojeće sigurnost da je duša oprana u Hristovoj krvi i obučena u Njegovu pravednost i dragocjena u Hristovim očima. Naše misli i naše nade su u drugi dolazak našega Gospoda. To je dan kada će Sudija cijele zemlje nagraditi vjeru svog naroda. – MS 6, 1889.

531

Druga definicije. – Kroz vjeru primamo milost Božju, ali vjera nije naš Spasitelj. Ona ništa ne zarađuje. Ona je ruka kojom se oslanjamo na Hrista i prisvajamo Njegove zasluge. – DA 175 (1898)

Vjera je povjerenje u Boga – vjerovanje da nas on voli i najbolje zna šta je za naše dobro. Tako, umjesto našeg vlastitog, ona nas navodi da odaberemo Njegov put. Umjesto našeg neznanja, ona prihvata Njegovu mudrost; umjesto naše slabosti, Njegovu snagu; umjesto naše grešnosti Njegovu pravednost. Naši životi, mi sami, sve je to već Njegovo; vjera priznaje Njegovo vlasništvo i prihvata njegove blagoslove. Istina, pravednost, čistota,

532

istaknuti su kao tajne životnog uspjeha. Vjera je ta koja nas čini sopstvenicima ovih načela. – Ed 253 (1903)

Jednostavna u djelovanju. – Vjera je jednostavna u svom djelovanju i moćna u rezultatima. Mnogim hrišćanima po imenu, koji imaju znanje Svete Riječi i vjeruju Njenoj istini, nedostaje djetinje povjerenje koje je bitno u Isusovoj vjeri. Oni ne sežu do tog ličnog dodira koji donosi blagodat isceljenja duše. – *Otkupljenje: Hristova čuda*, 97 (1874) (6BC 1074)

Poniznost nije vjera. – Poniznost, smjernost i poslušnost nijesu vjera; ali su posledice ili plod vjere. – 5T 438 (1885)

Vjera daje samopouzdanje. – Ovo [izvještaj o Pavlovoj vjeri u Boga] nije napisano prosto da bi čitali i divili se; već da bi ta ista vjera koja je radila u Božjim slugama od starina mogla djelovati i u nama. Na ništa manje upečatljiv način nego što je djelovao onda, On će raditi i sada gdje god postoje vjerna srca koja će biti kanali Njegove sile.

Neka se oni koja nemaju povjerenja u sebe, čiji nedostatak samopouzdanja ih odvraća od staranja i odgovornosti, nauče oslanjati na Boga. Na taj način će mnogi koji bi u protivnom bili niko i ništa na svijetu, možda samo bespomoćno breme, biti u stanju da kažu sa Pavlom: «Sve mogu kroz Hrista koji mi moć daje» (Filibljanima 4:13). – Ed 256 (1903)

Vjera je potrebna na svakom koraku. – Vjera ništa manje nije potrebna u malim nego u velikim stvarima u životu. U svim našim svakodnevnim zanimanjima vječna Božja snaga postaje nam realnost kroz prisustvo vjere. – Ed 255 (1903)

Učiti se vjeri. – Kako izraziti vjeru treba dobro pojasniti. Za svako Božje obećanje postoje uslovi. Ako hoćemo tvoriti Njegovu volju, sva Njegova snaga je naša. Koji god dar On obećava, on je u samom obećanju: «Sjeme je Riječ Božja» (Luka 8:11). Kao što je sigurno da je hrast u žiru, tako je siguran dar Božji u Njegovom obećanju. Kad primamo obećanje, mi imamo taj dar. – Ed 253 (1903)

Vjera ima dragocjene pouke za djecu. – Za dijete... koje je brzo pobuniti se na nepravdu, vjera ima dragocjene pouke. Sklonost odupiranja zlu ili osvete za nepravdu je često podstaknuta snažnim osjećajem za pravdu i aktivnim, energičnim duhom. Takvo dijete treba poučiti da je Bog vječni čuvar pravde. On se nježno brine za bića koja je tako volio da je dao svog Najdražeg Ljubljenog da ih spase. On će se preći sa svakim grešnikom. – Ed 256, 257 (1903)

Um se treba vaspitavati da ispoljava vjeru. – Vjera radi kroz ljubav i čisti dušu od svake sebičnosti. Tako se duša usavršava u ljubavi. I našavši blagodat i milost kroz Hristovu dragocjenu krv, kako možemo ne biti nježni i milosrdni? «Milošću ste spaseni kroz vjeru» (Efescima 5:8). Um treba vaspitavati da upražnjava vjeru a ne da gaji sumnju i ljubomoru. Mi smo suviše skloni da posmatramo prepreke kao nemogućnosti.

Imati vjeru u Božja obećanja, ići naprijed u vjeri, istrajati bez obzira na okolnosti, pouka je koja se teško uči. Ipak pozitivna je neophodnost da svako dijete Božje nauči ovu pouku. Milost Božija kroz Hrista mora se uvijek gajiti; jer ona nam je data kao jedini način da se približimo Bogu. Vjera u riječi Božje, koje je izgovorio Hristos obavijen u stubu od oblaka, osposobila bi djecu Izraelovu da ostave zapis sasvim drugačijeg karaktera. Nedostatak vjere u Boga dao im je vrlo šaroliku istoriju. – MS 43, 1898.

Vjera i uobrazilja. – Neki su ispovijedali da imaju veliku vjeru u Boga, posebne darove, i posebne odgovore na svoje molitve, iako je nedostajao dokaz. Oni su zamijenili uobrazilju za vjeru. Molitva vjere nikad nije uzaludna; ali polagati pravo da će odgovor uvijek doći na određen način i za pojedinu stvar koju očekujemo je uobrazilja. – 1T 231 (1861)

Uobrazilja je Sotonin falsifikat. – Vjera ni u kom smislu nije srodna uobrazilji (pretpostavci). Samo onaj ko ima istinsku vjeru je siguran od uobrazilje, jer uobrazilja je Sotonin falsifikat vjere. Vjera polaže pravo na Božja obećanja i donosi rod u poslušnosti. Uobrazilja takođe polaže pravo na ta obećanja ali ih koristi kao što je činio Sotona, da opravda prestup.

Vjera je trebala navesti naše praroditelje da vjeruju u Božju ljubav i slušaju Njegove zapovijesti. Pretpostavka ih je navela da prekrše Njegov zakon, vjerujući da će ih Njegova velika ljubav spasiti od posledice njihovog grijeha [Šmrti]. Nije vjera ono što polaže pravo na naklonost neba bez usaglašavanja sa uslovima pod kojima se milost daje. Istinska vjera ima svoj temelj u obećanjima i odredbama Svetog Pisma. – DA 126 (1898)

Kultivišite vjeru. – Oni koji govore o vjeri i kultivišu vjeru imaće vjeru; ali oni koji gaje i izražavaju sumnju, imaće sumnju. – 5T 302 (1885)

Ne mislite da zato što ste počinili greške morate uvijek biti pod osudom jer to nije neophodno. Ne dozvolite da istina izgubi vrijednost u vašem umu zato što oni koji je ispovijedaju ne žive doslednim životom. Gajite vjeru u istinu treće anđeoske vijesti. Ako ne kultivišete vjeru, njena važnost će postepeno gubiti svoje mjesto u vašem umu i srcu. Imaćete iskustvo poput onih ludih djevojaka, koje nijesu obezbijedile ulje za svoje lampe, i njihove svjetlosti je nestalo. Vjera se mora kultivisati. Ako postane slaba, ona je poput bolesne biljke koju treba smjestiti na sunčevoj svjetlosti, pažljivo zalivati i njegovati. – Lt 97, 1895.

Vjera se uzdiže iznad tame. – Kad oblaci počinu između vaše duše i Boga, kad je sve oko vas mračno i odbojno, kad neprijatelj stoji spreman da odvoji dušu od lojalnosti Bogu i istini, i kad zabluda iskrasne kao prihvatljiva i privlačna, tada je vrijeme za molitvu i ispoljavanje vjere u Boga.... Njegovanjem vjere, duša se osposobljava da se uzdigne iznad same sebe i probije paklenu sjenku koju neprijatelj baca po stazi svake duše koja se bori za besmrtnu krunu. – Lt 30, 1896. (HC 126)

Vjera počiva na dokazu. – Riječ Gospodnju, koja se izgovara preko Njegovih slugu, mnogi primaju sa sumnjom i strahom. Mnogi odlaze poslušnost datim upozorenjima i opomenama čekajući dok se svaka sjenka neizvjesnosti ne ukloni iz njihovih umova. Nevjernih koji zahtijeva savršeno znanje nikad se neće potčiniti dokazu koji je Bogu ugodno da pruži. Bog traži od svoga naroda vjeru koja počiva na težini dokaza, ne na savršenom znanju. Oni Hristovi sledbenici koji prihvataju svjetlost koju im Bog šalje moraju slušati glas Božji koji im govori dok postoje mnogi drugi glasovi koji viču protiv toga. Potrebna je pronicljivost da se razluči glas Božji. – 3T 258 (1873)

Mi moramo za sebe znati šta čini hrišćanstvo, šta je istina., šta je vjera koju smo primili, šta su biblijska pravila – pravila koja su nam data od najvišeg autoriteta. Postoje mnogi koji vjeruju, bez razloga na kojem temelje svoju vjeru, bez dovoljno dokaza o pitanjima istine. Kad se izloži neka ideja koja je saglasna sa njihovim vlastitim unaprijed stvorenim mišljenjima, oni je svi spremno prihvataju. Oni ne prosuđuju uzrok i posledicu. Njihova vjera nema istinski temelj, i u vrijeme probe otkriće da su zidali na pijesku. – Lt 4, 1889.

Vjeru treba izražavati. – Kad bi dali više izraza svojoj vjeri, više se radovali blagoslovima koje znamo da imamo – velikoj milosti, trpeljivosti i ljubavi Božjoj – svakodnevno bi sticali veću snagu. Nemamo li dragocjene riječi koje je izgovorio Hristos Knez Božji, sigurnost i silu koju treba imati veliki uticaj na nas, da je naš Nebeski Otac voljniji dati Svetog Duha onima koji ištu od Njega nego roditelji dobre darove svojoj djeci? – Lt 7, 1892. (2SM 243)

Vjera se ne smije brkati sa osjećanjima. – Mnogi imaju nejasne predstave o tome šta čini vje-

ru, i oni žive ispod svojih mogućnosti. Oni brkaju osjećaj i vjeru, i neprekidno su rastrojani i zubunjeni u umu: jer Sotona koristi sve moguće prednosti njihovog neznanja i neiskustva....

Mi moramo prihvatiti Hrista kao svog ličnog Spasitelja, ili ćemo propasti u nastojanju da budemo pobjednici. Neće nam odgovarati da se držimo po strani od Njega, da vjerujemo da Ga naš prijatelj ili susjed mogu imati za ličnog Spasitelja ali da mi ne možemo iskusiti Njegovu ljubav koja prašta. Mi moramo vjerovati da smo izabrani od Boga, spaseni vjerom kroz milost Hristovu i djelo Svetog Duha, i moramo hvaliti i proslavljati Boga za to čudesno ispoljavanje Njegove nezaslužene naklonosti.

537 **Lubav Božija** je ono što privlači dušu Hristu, da bude milostivo primljena i pokazana Ocu. Kroz rad Duha taj božanski odnos između Boga i grešnika se obnavlja. Otac kaže: «Biću im Bog, i oni će niti moj narod. Pokazaću prema njima ljubav koja prašta i podariću im Moju radost. Oni će mi biti osobito blago; jer ovaj narod koga sam obličio za sebe pokazeće Moju hvalu». – ST, Jan 2, 1893. (HC 77)

Vjera i osjećaj se razlikuju. – Osjećaj i vjera su različiti jedno od drugog kao što je istok od zapada. Vjera ne zavisi od osjećanja. Mi se trebamo svakodnevno posvećivati Bogu i vjerovati da Hristos razumije i prihvata tu žrtvu, a ne ispitivati sebe da vidimo imamo li onaj stepen osjećanja za koji mislimo da odgovara našoj vjeri. Zar nemamo jemstvo da je naš Nebeski Otac voljniji dati Svetog Duha onima koji traže od Njega u vjeri nego roditelji dobre darove svojoj djeci? Mi trebamo istupiti kao da smo na svaku molitvu koju šaljemo prema Božjem prestolu čuli odgovor od Onoga čija obećanja nikad ne izostaju. Čak i kad smo pritisnuti tugom, naša je prednost pjevati Bogu u svom srcu. Kad ovo činimo, magla i oblaci će se razići, i mi ćemo preći iz sjenke i mraka u jasnu svjetlost Njegove prisutnosti. – MS 75, 1893. (HC 120)

Nije stvar nagona. – Mnogi dugo godina prolaze kroz mrak i sumnju zato što se ne osjećaju kako žele. Ali osjećaj nema ništa sa vjerom. Ona vjera koja radi kroz ljubav i čisti dušu nije stvar nagona. Ona se oslanja na Božja obećanja, čvrsto vjerujući da ono što je rekao, On je takođe u stanju da izvrši. Naše duše se mogu se uvježbati da vjeruju, naučiti da se oslanjaju na Riječ Božju. Ta Riječ objavljuje da će «pravednik od vjere biti živ». – YI, July 8, 1897. (HC 119)

538 **Ne oslanjati se na osjećanja.** – Uklonimo sve što liči na nepovjerenje ili nedostatak vjere u Isusa. Otpočnimo život jednostavnog, djetinjeg povjerenja, ne oslanjajući se na osjećanja već na vjeru. Nemojmo obesčašćivati Isusa sumnjajući u Njegova dragocjena obećanja. On želi da mu vjerujemo nepokolebljivom vjerom. – Lt 49, 1888. (HC 119)

Djelujte odlučno u vjeri. – Gledajte na Isusa, upućujući tihe molitve u vjeri, oslanjajući se na Njegovu snagu, bez obzira da li se ispoljavaju osjećanja ili ne. Idite pravo napred kao da je svaka upućena molitva došla do Božjeg prestola i uslišena od Onoga čija obećanja nikad ne izostaju. Idite naprijed, pjevajući Bogu u svojim srcima, čak i kad ste pritisnuti osjećanjem težine i tuge. Kažem vam kao neko ko zna, svjetlost će doći, radost će biti naša, a magla i oblaci će se razići. I mi ćemo preći iz tlačiteljske moći sjenke i tame u čistu svjetlost Njegove prisutnosti. – Lt 7, 1892. (2SM 242, 243).

Vjera dokaz Hrišćanstva. – Kad primaš pomoć i utjehu, pjevaj hvalu Bogu. Razgovaraj sa Bogom. Tako ćeš postati Božji prijatelj. Oslanjaćeš se na Njega. Steći ćeš vjeru koja će vjerovati bez obzira da li se tako osjećaš ili ne. Zapamti da osjećaj nije dokaz da si hrišćanin. Bezuslovna vjera u Boga pokazuje da si Njegovo dijete. Vjeruj u Boga. On te nikad neće

razočarati. On kaže: «Neću vas ostaviti sirotne; doći ću k vama. Još malo i svijet mene više neće vidjeti; a vi ćete me vidjeti; jer ja živim, i vi ćete živjeti» (Jovan 14:18:19). Mi ne vidimo Hrista lično. Gledamo ga vjerom. Naša vjera se hvata za Njegova obećanja. Tako je Enoh hodio sa Bogom. – MS 27, 1901.

Vjera je realnost. – Mojsije nije prosto razmišljao o Bogu, on ga je vidio. Bog je bio stalna vizija pred njim. On nikad nije gubio iz vida Njegovo lice.

Za Mojsija vjera nije bila nagađanje; bila je realnost. On je vjerovao da Bog osobito vodi njegov život; i u svim detaljima Ga priznavao. Za snagu da podnese svako iskušenje, on je vjerovao u Njega. – Ed 63 (1903)

539

Vjera u Hrista, ne u haljine. – Dok je On prolazio, ona Šbolesna žena] se nagla naprijed i jedva se uspijela dotaći ruba Njegovih haljina. Tog trenutka znala je da je bila iscjeljena. Njena vijera bila je usmjerena, ne na haljine, već na Onoga ko ih je nosio. U tom jednom dodiru bila je koncentrisana vjera njenog života, i njen bol i nemoć trenutno su nestali. Odmah je osjetila drhtaje kao od električne struje koja prolazi kroz svako vlakno njenog bića. Onda je preplavio dojam o savršenom zdravlju. «Odmah... osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti» (Marko 5:29) – Lt 111, 1904.

Vjera se ne veže za stvari. – U haljinama nije bilo nikakve iscjeliteljske sile. Vjera u Osobu koju je nosila tu odjeću bila je ono što joj je povratilo zdravlje. – MS 105, 1901.

Vjera pravi razliku. – Vjera je medijum preko kojega istina ili zabluda nalaze odgovarajuće mjesto u umu. Istim činom uma prihvata se istina ili zabluda, ali i odlučujuću razliku čini to da li vjerujemo Riječi Božjoj ili kazivanju ljudi. Kad se Hristos otkrio Pavlu i on shvatio da je progonio Isusa u ličnosti Njegovih svetih, prihvatio je istinu kao što je Isusu. Preobražavajuća sila se manifestovala na umu i karakteru, i on je postao novi čovjek u Isusu Hristu. On je tako potpuno primio istinu da ni zemlja niti pakao nijesu mogli uzdrmati njegovu vjeru. – ST, June 5, 1893. (ISM 346)

Vjera moćni iscjelitelj. – Vjera je silniji osvajač od smrti. Ako se bolesnik može navesti da upravi svoj pogled na Moćnog Iscjelitelja, vidjećemo čudesne rezultate. To će donijeti život tijelu i duši. – MH 62 (1905)

Svakodnevno upražnjavanje vjere. – Otkrivam da se moram boriti u dobroj borbi vjere svaki dan. Moram ispoljiti svu svoju vjeru i ne oslanjati se na osjećanja; moram djelovati kao da znam da me Gospod čuje, odgovara mi i blagosilja me. Vjera nije srećan uzlet osjećanja; ona jednostavno drži Boga za riječ – vjeruje da će On ispuniti svoja obećanja zato što je rekao da hoće. – Lt 49, 1888. (HC 119)

540

Vjera radi. – Kad gledate na Golgotu, to ne znači smiriti svoju dušu u neizvršavanju dužnosti, niti se uspavljivati, već stvarati vjeru u Isusa, vjeru koja će raditi, čisteći dušu od prljavštine sebičnosti. Kad se vjerom oslonimo na Hrista, naš rad je upravo počeo.

Svaki čovjek ima iskvarene i grešne navike koj mora nadvladati odlučnom borbom. Od svake duše se traži da bije bitku vjere. Ako je neko Hristov ledbenik, on ne može oštro postupati, on ne može biti tvrdog srca, lišen saosjećanja. On ne može biti grub u ophođenju. On ne može biti ohol, niti upotrebljavati grube riječi, prigovarati, i osuđivati. – MS 16, 1890. (6 BC 1111)

Vjera oblikuje život. – Život se oblikuje vjerom. Ako su svjetlost i istina unutar našeg dometa a mi zanemarujemo privilegiju slušanja i gledanja istine, mi ih u stvari odbacujemo; odabiramo tamu umjesto svjetlosti. – GC 597 (1888)

Vjera obećava uspjeh. – Imaćemo uspjeha ako istupamo u vjeri, odlučni da razumno obavimo Božji zadatak. Ne smijemo dopustiti da nas ometu ljudi koji vole stajati na negativnoj strani, pokazujući vrlo malo vjere. Božje misionarsko dijelo moraju obavljati ljudi velike vjere, postojani u rastu u sili i djelotvornosti. – Lt 233, 1904.

541 **Vjera očišća dušu.** – Mi moramo imati vjeru, živu vjeru, koja radi kroz ljubav očišća dušu. Moramo učiti da predajemo sve Gospodu sa jednostavnošću i ozbiljnom vjerom. Najveće breme koje moramo nositi u ovom životu je svoje ja. Ukoliko ne naučimo u Hristovoj školi da budemo krotki i ponizni, ispustićemo dragocjene prilike i privilegije da se upoznamo sa Isusom. Svoje ja je najteža stvar kojom moramo upravljati. U odlaganju bremena, ne zaboravimo da položimo svoje ja kraj Isusovih nogu.

Stavite se u Isusove ruke, da vas On oblikuje i dotjera, kako biste mogli biti načinjeni sudovima na čast. Vaša iskušenja, vaše ideje, vaše osjećanja, sve mora biti položeno u podnožju krsta. Tada je duša spremna slušati riječi božanskih uputstava. Isus će vam dati da pijete vode koja teče iz Božje rijeke. Pod omekšavajućim i potčinjavajućim uticajem Svetog Duha vaša hladnoća i neposlušnost će nestati. Hristos u vama će biti izvor vode koja teče u život vječni. – Lt 57, 1887.

Ona otvara tajne životnog uspjeha. – Prava vjera i prava molitva – kako su one jake! One su kao dvije ruke kojima se molilac oslanja na silu Beskonačne ljubavi. Vjera je povjerenje u Boga – vjerovanje da nas On voli i zna šta je za naše najveće dobro. Tako nas ona navodi da umjesto našega, izaberemo Njegov put. Umjesto našeg neznanja, ona prihvata Njegovu mudrost; umjesto naše slabosti Njegovu snagu; umjesto naše grešnosti, Njegovu pravednost. Naši životi, mi sami, već su Njegovi; vjera priznaje Njegovo vlasništvo, i prihvata njegove blagoslove. Istina, pravednost, čistota, ističu se kao tajne životnog uspjeha. Vjerom postajemo vlasnici tih atributa. Svaki dobri podsticaj ili težnja je dar od Boga; vjera prima od Boga život koji jedini može proizvesti istinski rast i djelotvornost. – GW 259 (1915)

XII DIO

PROBLEMI U PRILAGOĐAVANJU

59. FORMIRANJE KARAKTERA

Svaki čin utiče na karakter. – Svako čin u životu, ma koliko bio nevažan, ima svoj uticaj u formiranju karaktera. Dobar karakter je dragocjeniji od svjetskih posjeda, i zadatak njegovog oblikovanja najplemenitiji posao u koji se ljudi mogu uključiti. – 4T 657 (1881)

545

Um je bašta, karakter plod. – Svaka sposobnost u čovjeku je radnik koji gradi za vrijeme i za vječnost. Dan za danom građevina napreduje, iako vlasnik toga nije svjestan. To je građevina koja mora stajati ili kao svetionik upozorenja zbog svoje ružnoće ili kao struktura kojoj se Bog i anđeli dive zbog njenog sklada sa božanskim uzorom.

Mentalne i moralne moći koje nam je Bog dao ne sačinjavaju karakter. One su talenti koje moramo koristiti i koje, ako se pravilno upotrijebe, formiraju ispravan karakter. Čovjek može da ima dragocjeno sjeme u svojoj ruci, ali to sjeme nije voćnjak. Sjeme se mora zasaaditi prije nego postane drvo. Um je bašta, karakter je plod. Bog nam je dao naše sposobnosti da ih kultiviramo i razvijamo. Naš vlastiti kurs određuje naš karakter. U uvježbavanju ovih moći tako da usklade i formiraju valjan karakter, mi imamo zadatak koji niko drugi do mi sami ne može obaviti. – 4T 606 (1881)

546

Plemenit karakter se formira surovim bitkama sa svojim ja. – Hristos nam nije ostavio jemstvo da je postizanje savršenstva karaktera laka stvar. Plemenit, sveobuhvatan karakter se ne nasleđuje. On nam ne dolazi skučajno. Plemenit karakter se zadobija individualnim naporom kroz Hristove zasluge i milost. Bog daje talente, umne moći, mi formiramo karakter. On se formira teškim, surovim bitkama sa svojim ja. Mora se voditi borba za borbom protiv naslijeđenih sklonosti. Mi ćemo se morati podrobno kritički preispitivati i ne dopustiti ni jednoj nepoželjnoj crti da ostane neispravljena. – COL 331 (1900)

Razmišljanje i djelovanje bitni. – Apstraktno razmišljanje nije dovoljno; vrijedan rad nije dovoljan – oboje su bitni u formiranju hrišćanskog karaktera. – 5T 113 (1882)

Razviti dobre mentalne navike. – Ako hoćemo razviti karakter koji Bog može prihvatiti, moramo formirati ispravne navike u svom vjerskom životu. Svakodnevna molitva je bitna za rast u milosti, i čak u samom duhovnom životu kao što je zemaljska hrana za fizičko blagostanje. Mi se trebamo naviknuti da često upućujemo svoje misli ka Bogu u molitvi. Ako um luta moramo ga vratiti nazad: istrajnim naporom ta navika konačno će postati laka. Mi se ne možemo ni za trenutak odvojiti od Hrista sa sigurnošću. Mi možemo imati Njegovu prisutnost koja će nas pratiti na svakom koraku, ali samo ako se pridržavamo uslova koje je On sam postavio. – RH, May 3, 1881. (SL 93)

Ozbiljna namjera i dosledno poštenje bitni. – Cjelovitost je neophodna da bi se uspjelo na zadatku izgradnje karaktera. Mora postojati ozbiljna namjera da se sprovede plan Velikog Graditelja. Građa mora biti čvrsta. Nemaran i nepouzdan rad ne može se prihvatiti, jer to bi upropastilo građevinu. Moći čitavog bića moraju se unijeti u posao. Ovo zahtijeva srčanu

547

snagu i energiju, nema rezerve koja bi se rasipala na nevažne stvari.... Mora postojati ozbiljan, pažljiv, istrajan napor za raskidanje sa običajima, načelima i društvima ovoga svijeta. Duboka promisao, ozbiljna namjera, dosledno poštenje su bitna tačka. – SpTEd 75, 76, c1987. (CT 62)

Usredsrediti se na cilj. – Petar kaže: «Dodajte svojoj vjeri vrlinu, a vrlini znanje, a znanju umjerenost, a umjerenosti strpljenje, a strpljenju pobožnost, a pobožnosti bratsku ljubav, a bratskoj ljubavi milosrđe» (2 Petrova 1:5-7, engleski prevod).

Svi ovi uzastopni koraci ne smiju se imati na umu i računati dok otpočinjete, već gledajući na Isusa i na Božju slavu, postići ćete napredak. Vi ne možete doseći punu mjeru visine Hristova rasta za jedan dan, i mogli biste pasti u očaj ako posmatrate poteškoće koje se moraju dočekati i nadvladati. Moraćete se boriti sa Sotonom, a on će nastojati svim mogućim sredstvima da odvuče vaš um od Hrista. – YI, Jan 5, 1893. (MYP 45, 46)

Vjernost u malom (savjet jednom mladiću). – Tvoj slučaj je donekle sličan Nemanovom. Ti ne smatraš da u usavršavanju hrišćanskog karaktera moraš biti vjeran u malom. Iako stvari koje si pozvan da uradiš mogu biti od malog značaja u tvojim očima, ipak su to dužnosti koje moraš izvršavati sve dok živiš. Zanimarivanje ovih stvari načinilo bi veliki propust u tvome karakteru. Ti se, dragi moj dječake, moraš naučiti vjernosti u malom. Ne možeš ugoditi Bogu ukoliko ovo ne činiš. Ti ne možeš zadobiti ljubav i simpatiju ukoliko ne radiš upravo onako kako ti se kaže sa htenjem i zadovoljstvom. Ako hoćeš da te vole oni s kojima živiš, moraš pokazati ljubav i poštovanje prema nama. – 2T 310 (1869)

548

Karakter se mora okušati. – Svu razliku čini to koji materijal se koristi u izgradnji karaktera. Dugo isčekivani Božji dan uskoro će okušati svako čovječije djelo. «Svako djelo pokazaće oganj kao što jest» (1 Korinćanima 3:13). Kao što oganj otkriva razliku između zlata, srebra i dragog kamena i drveta, sijena i strnjike, tako će sudnji dan testirati karakter, pokazujući razliku između karaktera formiranog po Hristovom obličju i karaktera formiranog po obličju sebičnog srca. Svaka sebičnost, svaka lažna vjera tada će se pokazati kao što jeste. Bezvrijedni materijal proždrijeće oganj; ali zlato istinske, jednostavne, ponizne vjere nikad neće izgubiti svoju vrijednost. Ono nikada neće izgorjeti, jer je nepropadljivo. Jedan čas prestupa pokazaće se kao veliki gubitak, dok će se strah Gospodnji pokazati kao početak mudrosti. Zadovoljstvo popustljivosti prema sebi izgoreće kao strnjika, dok će zlato postojati na načela, sačuvano po svaku cijenu, trajati zauvijek. – RH, Dec 11, 1900. (6BC 1087, 1088)

Nedisciplinovani karakteri su neskladni. – Karakteri koje formiraju okolnosti su promjenjivi i neskladni – gomila suprotnosti. Njihovi sopstvenici nemaju uzvišeni cilj ili namjeru u životu. Oni nemaju oplemenjujući uticaj na karaktere drugih. Oni su nesvršishodni i slabi. – 4T 657 (1881)

Niko ne može pokvariti karakter koliko mi sami. – Možemo očekivati da o nama kruže lažni izvještaji; ali ako slijedimo pravi kurs, ako ostanemo ravnodušni na te stvari, drugi će takođe biti ravnodušni. Prepustimo Bogu brigu o svojoj reputaciji.... Kleveta može zamrijeti našim načinom življenja; ali ona ne prestaje riječima negodovanja. Neka naša najveća briga bude djelovanje u Strahu Božjem i pokazivanje svojim ponašanjem da su ovi izvještaji lažni.

549

Niko ne može pokvariti naš karakter koliko mi sami. Slabo drveće i nestabilne kuće je ono što treba stalno podupirati. Kad se pokazujemo tako zabrinutim za zaštitu svoga ugleda protiv spoljnih napada, mi ostavljamo utisak da on nije besprekoran pred Bogom i da ga je stoga potrebno stalno podupirati. – MS 24, 1887. (3BC 1160, 1161)

Pod kontrolom volje. – Vi ne možete kontrolisati svoje nagone, svoje emocije, kao što možda želite, ali možete kontrolisati volju, i učiniti cjelovitu promjenu u svom životu. Predajući svoju volju Hristu, vaš život biće sakriven sa Hristom u Boga i povezan sa silom koja je iznad svih poglavarstava i vlasti. Imaćete snagu od Boga koja će vas čvrsto držati u Njegovoj sili; i nova svjetlost, svjetlost žive vjere, biće vam moguća.... U vama će biti sila, ozbiljnost i jednostavnost koje će vas učiniti uglađenim oruđem u Božjim rukama. – 5T 514, 515 (1889)

Mane se mogu nadvladati. – Neka niko ne govori: Ne mogu izliječiti svoje karakterne mane. Ako dođete do ove odluke, izvjesno nećete uspjeti da zadobijete vječni život. Nemogućnost leži u vašoj vlastitoj volji. Ukoliko to nećete, onda ne možete pobijediti. Stvarna poteškoća proističe iz pokvarenosti neposvećenog srca i nevoljnosti da se potčinite Božjoj kontroli. – COL 331 (1900)

Za srce koje je pročišćeno, sve se mijenja. Preobražaj karaktera je osvjedochenje svijetu o Hristovoj prisutnosti. Duh Božji daje novi život duši, dovodeći misli i želje u pokornost Hristovoj volji; i unutrašnji čovjek se obnavlja po Božjem obličju. Slabi i pogrešivi muškarci i žene pokazuju svijetu da otkupiteljska sila milosti može učiniti da se manjkav karakter razvije u skladan i plodonosan. – PK 233 (1917)

Manjkavi karakteri ponekad su naslijedeni. – Među djecom i omladinom mora se raditi sa svim vrstama karaktera, i njihovi umovi su prijemčivi. Puno djece koja pohađaju naše škole nije imalo odgovarajuće kućno vaspitanje. Neki su bili prepušteni da rade kako im se sviđa; drugi su podnosili prigovore i obeshrabrenje. Ukazivano im je vrlo malo ljubaznosti i vedrine; upućivano malo riječi odobravanja. Oni su naslijedili manjkave karaktere od svojih roditelja, i kućna disciplina nije bila od pomoći u formiranju ispravnog karaktera. – CT 192 (1913)

Mane jačaju sa godinama. – Djeca uče pouke koje nije lako savladati. Kad god se podrede neuobičajenim ograničenjima ili se od njih zahtjeva da se bave napornim proučavanjem, oni se obraćaju svojim nepravednim roditeljima za saosjećanje i popustljivost. Na taj način podstiče se duh nemira i nezadovoljstva, škola kao cijelina trpi od demoralizirajućeg uticaja, i učiteljevo breme postaje mnogo teže. Ali najveći gubitak podnose žrtve pogrešne uprave roditelja. Karakterne mane koje bi se pravilnom obukom mogle ispraviti ostavljaju se da jačaju sa godinama, da pokvare i možda unište korisnost njihovih sopstvenika. – RH, Mar 21, 1882. (FE 65)

Popuštanje remeti karakter. – U nekim porodicama želje djeteta su zakon. Sve što poželi daje mu se. Sve što mu se ne sviđa ohrabruje se da ne voli. Ovi ustupci se čine pod pretpostavkom da se dijete usreći, ali upravo ga to čini nespokojnim, nezadovoljnim i ništa ga ne može usrećiti. Popustljivost je iskvarila njegov apetit prema jednostavnoj i zdravoj hrani, zdravom provođenju vremena; zadovoljavanje je obavilo zadatak remećenja karaktera za vrijeme i za vječnost. – MS 126, 1897. (CG 272)

Um i srce moraju se disciplinovati. – Djeca kojoj se dopušta da idu vlastitim putem nijesu srećna. Nepotčinjeno srce nema u sebi elemente spokoja i zadovoljstva. Um i srce moraju se disciplinovati i podrediti odgovarajućim ograničenjima da bi se karakter uskladio sa mudrim zakonima koji upravljaju našim bićem. Nespokojstvo i nezadovoljstvo su plodovi popuštanja i sebičnosti. Tlo srca, poput onog u bašti, proizvešće korov i drače ukoliko se na njemu ne gaji sjeme dragocjenog cvijeća, pazi i kultiviše. Kao što je u vidljivoj prirodi, tako je i sa ljudskom dušom. – 4T 202, 203 (1876)

Oformljene navike u mladima obilježavaju životni kurs. – Mislina i osjećanjima koja se gaje

u ranim godinama svaka mlada osoba određuje istoriju vlastitog života. Ispravne, čestite, muževne navike formirane u mladima postaju dio karaktera i obično obilježavaju kurs te osobe kroz život. Mladi mogu postati pokvareni ili čestiti, kako odaberu. Oni se mogu odlikovati kako po pravim i plemenitim djelima tako i po velikom zločinu i pokvarenosti. – ST, Oct 11, 1910. (CG 196)

Svakodnevno iskustvo. – Razum neprekidno prima svoje obličje iz prilika i preimućstava, napredujući na zlo ili dobro. Dan za danom mi obličimo karaktere koji će staviti učenike kao dobro disciplinovane vojnike pod zastavu Kneza Emanuila, ili pobunjenike pod zastavom princa tame. Čiji će biti ? – GH, Jan, 1880. (CG 199, 200)

552 ***Kako se oblikuje karakter.*** – Vrlo je delikatan zadatak baviti se ljudskim umovima. Disciplina koja je jednom neophodna drugoga bi slomila, stoga neka roditelji proučavaju karakter svoje djece. Nikad nemojte biti nagli i djelovati nagonski.

Vidjela sam jednu majku koja je istrgnula iz ruke svog deteta nešto što mu je pričinjavalo posebno zadovoljstvo, a dijete nije shvatilo čemu to lišavanje. Mališan je briznuo u plač, jer se osjećao povrijeđenim i oštećenim. Majka ga je, da bi zaustavila plač, oštro kaznila, i sve dok se održavao taj spoljašnji privid, bitka je bila dobijena. Ali to je ostavilo utisak na nježni djetinji um koji se nije mogao lako izbrisati. Rekla sam toj ženi: «Duboko ste povrijedili svoje dijete. Ranili ste njegovu dušu i izgubili njegovo povjerenje. Ne znam kako će se ovo nadomjestiti!»

Ova majka bila je veoma nerazumna, slijedila je svoja osjećanja i nije obazrivo postupila, razmišljajući o uzroku i posledicama. Njen grubi, nepravedni nadzor raspirio je najgore strasti u djetinjem srcu. Nagonski postupati u upravljanju porodicom je najgora politika. Kad roditelji spore sa svojom djecom na takav način, to je najneravnopravnija borba koja postoji. Kakva je nepravda suprostaviti godine i puninu snage bespomoćnom, neukom malom djetetu! Svako ispoljavanje gnjeva od strane roditelja učvršćuje pobunu u djetinjem srcu.

Kroz jedno djelo karakter se ne formira, ali ponavljanjem postupaka navike se učvršćuju i karakter potvrđuje. Da bi imali hristoliki karakter neophodno je djelovati na hristolik način. Hrišćani će pokazivati svetu narav i njihova djela i podsticaji biće pokrenuti Svetim Duhom. – ST, Aug 6, 1912.

553 ***Važnost istrajnosti.*** – U usavršavanju hrišćanskog karaktera bitno je istrajati u ispravnom djelovanju. Htjela bih da našim mladima predočim važnost istrajnosti i energije na zadatku izgradnje karaktera. Od najranijih godina, neophodno je utkati u karakter načela doslednog poštenja, da bi mladi mogli doseći najveći standard muževnosti ili ženstvenosti. Oni trebaju uvijek imati pred očima činjenicu da su otkupljeni skupo i da trebaju proslaviti Boga u svojim tijelima u duhu, koji su Njegovi. – YI, Jan 5, 1893. (MYP 45)

Korisnost zavisi o ličnoj odluci. – Dok su roditelji odgovorni za pečat karaktera, kao i za vaspitanje i obuku svojih sinova i kćeri, ostaje istina da nam položaj i korisnost na svijetu u velikoj mjeri zavisi od vlastitog kursa djelovanja. Danilo i njegovi drugovi uživali su blagodati ispravne obuke i vaspitanja u ranim godinama, ali ovo preimućstvo samo po sebi ih ne bi načinilo onim što su bili. Došlo je vrijeme kad su morali djelovati za sebe – kad je budućnost zavisila o njihovom vlastitom kursu. Tada su odlučili da budu vjerni poukama koje su im date u djetinjstvu. Strah Božji, koji je početak mudrosti, bio je temelj njihove veličine. Njegov duh jačao je svaku ispravnu namjeru, svaku plemenitu odluku. – CTBH 28, 1890. (CD 29)

Opasna, lažna filozofija. – Spiritizam tvrdi da su ljudi nepali polubogovi, i da će «svaki um suditi sebi», da pravo znanje stavlja čovjeka nad svakim zakonom, da su «svi počinjeni grijesi nevini»; jer «što god da je, pravo je» i «Bog ne osuđuje». On prikazuje najgora ljudska bića kao da su na nebu, i tamo visoko uzdignuta. Tako on objavljuje svim ljudima: «Nije važno što činite, živite kako vam se sviđa, nebo je vaš dom». Mnoštvo se tako navodi da vjeruje kako je želja najveći zakon, sloboda dopuštena, i da je čovjek odgovoran jedino sebi. – Ed 227, 228 (1903)

Kako da budemo pobjednici. – Mi se moramo suočiti sa svim preprekama koje nam stoje na putu, i jednu po jednu ih prebroditi. Ako nadvladamo prvu poteškoću, bićemo jači da dočekamo sledeću, i pri svakom naporu postajati sposobniji za postizanje napretka. Gledajući na Isusa, mi možemo biti pobjednici. Zadržavajući pogled na poteškoćama i prezajući od odlučne bitke za pravdu, mi postajemo slabi i malovjerni. – YI, Jan 5, 1893. (MYP 46)

Svakodnevno davati sve od sebe. – Idući korak po korak, najveća uzbrdica može se savladati i na kraju doseći sam vrh. Ne dajte se savladati mnogim poslovima koje za života morate uraditi, jer od vas ne traži da sve to postignete odjedanput. Neka se sve sile vašeg bića uključe u svakodnevni posao, koristeći svaku dragocjenu priliku, cijeneći pomoć koju vam daje Bog, i napredujući na skali progresa korak po korak. Zapamtite da živite samo jedan dan u vremenu, da vam je Bog dao jedan dan, a nebeski izvještaji pokazaće kao ste vrednovali njegove privilegije i prilike. Vi možete tako iskoristiti svaki dan koji vam Bog daje da na kraju čujete Gospodnje riječi: «Dobro, dobri slugo i vjerni» (Matej 25:21). – YI, Jan 5, 1893. (MYP 46)

60. SUKOBLJAVANJE I POISTOVJEĆIVANJE

Ispravno dočekan sukob razvija postojanost. – Kroz sukob duhovni život jača. Dobro podnijeta iskušenja razviće postojanost karaktera i dragocjene duhovne blagodati. Savršen plod vjere, smjernosti i ljubavi često najbolje sazrijeva usred olujnih oblaka i tame. – COL 61 (1900)

Vodjenje rata. – Bitke u koje smo uključeni nijesu imaginarne. Mi vodimo rat o kojem zavise vječni rezultati. Moramo dočekati nevidljive neprijatelje. Zli anđeli bore se za dominaciju nad svakim ljudskim bićem. – MH 128 (1905)

Hristos ne stvara sukobe. – Mi živimo u svečanom vremenu. Mora se obaviti jedno važno djelo za naše duše i za duše drugih, ili ćemo se suočiti sa beskonačnim gubitkom. Mi se moramo preobraziti milošću Božjom, ili ćemo ispustiti nebo, i kroz naš uticaj drugi sa nama.

Dopustite da vas uvjerim da borbe i konflikti koji se moraju izdržati u obavljanju dužnosti, samoodricanje i žrtve koje se moraju podnijeti ako smo vjerni Hristu, ne stvara On. Oni nijesu nametnuti arbitražnom ili nepotrebnom zapoviješću; oni ne proizilaze iz strogoće života koji On zahtijeva da vodimo u Njegovoj službi. Iskušenja bi postojala u većoj sili i broju ako bismo odbili poslušnost Hristu i postali sluge Sotone i robovi grijehu. – 4T 557, 558 (1881)

Život je borba. – Ovaj život je borba i mi imamo neprijatelja koji nikad ne spava, koji neprekidno nastoji da uništi naše umove i odvuče nas od dragog Spasitelja koji je dao život za nas. – LS 291 (1915)

Sukob priprema dušu za mir. – Gospod dopušta sukobe da pripremi dušu za mir. – GC 663 (1888)

Religiozno iskustvo stiće se samo kroz sukob. – Energično i odano naši mladi trebaju dočekati zahtjeve koji im se postavljaju i to će biti garancija uspjeha. Mladi ljudi koji nikad nijesu postigli uspjeh u zemaljskim dužnostima biće podjednako nepripremljeni da se uključe u uzvišenije dužnosti. Vjersko iskustvo stiće se samo kroz sukob, kroz razočarenje, kroz strogu disciplinu svojeg ja, kroz ozbiljnu molitvu. Koraci ka nebu moraju se poduzimati jednom u vremenu, a svaki naredni korak daje snagu za sledeći. – CT 100 (1913)

Budite srećni sada. – Ne čekam na kraj za svu sreću; dobijam je dok se probijam naprijed. Bez obzira na iskušenja i neprilike, gledam na Hrista. Na uzanim i teškim mjestima On je odmah uz nas, i mi možemo razgovarati sa Njim, položiti svoja bremena na Nosioca bremena i reći: «Evo, Gospode, ne mogu više nositi ovo breme». Tada nam On kaže: «Moj jaram je blag, i Moje breme je lako» (Matej 11:39). Vjerujete li to? Ja sam probala. Ja Ga volim, ja Ga volim. Vidim u Njemu neuporedive draži. I želim Ga hvaliti u carstvu Božjem. – LS 292 (1915)

557 **Dva suprotstavljena načela.** – Carstvo Božje ne dolazi sa spoljašnjim sjajem. Jevandelje Božje milosti sa svojim duhom samoodricanja, nikad ne može biti u skladu sa duhom ovoga svijeta. Ta dva principa su suprotstavljena. «Telesan čovjek ne prima što je od Duha Božjega; jer mu se čini ludost, i ne može da zna, jer treba duhovno da se razgleda» (1 Korinćanima 2:14). – DA 509 (1898)

Ne poistovjećivati se sa načelima i običajima. – Poput Izraela, hrišćani odviše često potpadaju pod svjetovni uticaj i usaglašavaju se sa njegovim načelima i običajima da bi osigurali prijateljstvo bezbožnika, ali na kraju će se otkriti da su ovi nazovi prijatelji najopasniji neprijatelji.

Biblija jasno uči da ne može biti sklada između Božjeg naroda i svijeta. «Ne čudite se, braćo moja, ako svijet mrzi na vas» (1 Jovanova 3:13). Naš Spasitelj kaže: «Znajte da na mene omrznu prije vas» (Jovan 15:18). Sotona djeluje preko bezbožnika, pod plaštvom lažnog prijateljstva, da namami Božji narod u grijeh da bi ga mogao odvojiti od Njega; i kad se njihova zaštita ukloni, onda on navodi svoja oruđa da se okrenu protiv njih i dovrše njihovo uništenje. – PP 559 (1890)

Obični i sveti oganj. – Istina Božja nije se uveličala u Njegovom narodu zato što je nijesu unijeli u svoje lično iskustvo. Oni se usaglašavaju sa svijetom i na tome zasnivaju svoj uticaj. Oni dopuštaju da ih svijet obraća i unose običan oganj umjesto svetog kako bi udovoljili svjetskom standardu u svojim poslovima.

Ovi pokušaji da se oponašaju svjetski običaji ne smiju se činiti. To je obični a ne sveti oganj. Živom hlebu ne treba se samo diviti, već ga jesti. Taj hleb koji silazi sa neba daće život duši. Kvasac je ono što apsorbuje sve elemente karaktera da bude jedno sa Hristovim karakterom i oblikuje nepoželjne naslijeđene i stečene sklonosti po božanskom uzoru. – MS 96, 1898.

558 **Hristos i poistovjećivanje.** – Kako je čudesno djelo milosti na ljudskom srcu! Ona daje mentalnu moć, mudrost za korištenje talenta sredstava, ne da se ugodí sebi već kroz samoodricanje, da se izvrši misionarski zadatak. Hristos, Sin Božji, bio je misionar našem svijetu. On kaže: «Ko hoće za mnom ići, neka ostavi sve». Ne možete Ga voljeti dok kopirate svjetski stil ili uživete u svjetskom društvu. – Lt 138, 1907.

Poistovjećivanje snižava standarde. – Poistovjećivanje sa svjetskim običajima obraća crkvu

svijetu; ono nikad ne obraća svijet Hristu. Bliskost sa grijehom neminovno će ga učiniti manje odvratnim. Onaj ko odabira da se druži sa slugama Sotone uskoro će prestati da se boji njihovoga gospodara. Kad na putu dužnosti dođemo u iskušenje, kao što je bio Danilo na carskom dvoru, možemo biti sigurni da će nas Bog zaštititi; ali ako se stavljamo pod iskušenje, pašćemo prije ili kasnije. – GC 509 (1888)

Poistovjećivanje postepeno izopačuje ispravna načela. – Poistovjećivanje sa svijetom je ono što uzrokuje da naš narod gubi svoje orjentire. Izopačavanje ispravnih načela ne dešava se iznenada. Anđeo Gospodnji izložio mi je ovo pitanje u simbolima. To je izgledalo kao lopov koji se lagano prikrada sve bliže i bliže i postepeno ali sigurno potkrada identitet Božjeg djela navodeći našu braću da se poistovjećuje sa svjetskom politikom.

Ljudski um zauzima mjesto koje po pravu pripada Bogu. Kakav god položaj čovjek zauzima, koliko god bio uzvišen, on treba djelovati kao što bi činio Hristos da je na njegovom mjestu. U svakom poslovnom potezu koji vrši, u svakoj svojoj riječi i u karakteru, on treba biti nalik Hristu. – MS 96, 1902.

Jedinstvo, ali ne po cijenu poistovjećivanja. – Neki koji se izjašnjavaju kao lojalni Božjem zakonu otstupili su od vjere i srozali Njegov narod u prašinu, predstavljajući ga kao jedno sa svjetovnim ljudima. Bog je ovo vidio i zabilježio. Došlo je vrijeme kad, po svaku cijenu, moramo zauzeti poziciju koju nam je Bog namijenio.

Adventisti sedmog dana moraju sada istupiti odvojeni i prepoznatljivi, kao narod naimeno-van od Boga kao Njegov. Ukoliko ovo ne učine, On se ne može proslaviti u njima. Istina i zabluda ne mogu stajati kao partneri. Stavimo se sada tamo gdje Bog kaže da trebamo stajati.... Mi moramo težiti jedinstvu ali ne na nivou poistovjećivanja sa svjetskom politikom i zajedništva sa popularnim crkvama. – Lt 113, 1903.

Demarkaciona linija. – Duboko i cjelovito djelo reforme potrebno je u Crkvi Adventista sedmog dana. Ne smije se dopustiti svijetu da iskvari načela naroda koji drži Božje zapovijesti. Vjernici moraju vršiti uticaj koji nosi svjedočanstvo nebeskih načela. Oni koji se sjedinjuju sa crkvom moraju pružiti dokaz o promjeni načela. Ukoliko se ovo ne učini, ukoliko se pažljivo ne očuva demarkaciona linija između crkve i svijeta, posledica će biti prilagođavanje svijetu.

Naša poruka crkvi i našim institucijama je: «Pokajte se; jer se približi carstvo nebesko» (Matej 3:2). Moraju se njegovati osobine Hristovog karaktera, i one moraju postati sila u životu Božjeg naroda. – MS 78, 1905.

Običaji su u ratu sa prirodom. – Naša umjetna civilizacija podstiče zla destruktivna po zdrava načela. Običaji i moda su u ratu sa prirodom. Navike kojima se priključuju i popustljivost koju podstiču postojano slabe fizičku i mentalnu snagu i nameću nepodnošljivo breme na ljudski rod. Neumjerenost i zločin, bolest i nesreća, svugdje prevladavaju.

Kad se ne krši načelo, slijedite običaj. – Kad navike ljudi ne dolaze u sukob sa zakonom Božjim, možete se usaglasiti sa njima. Ako radnici propuste ovo učiniti, ne samo da će omesti vlastito djelo, već će postaviti kamenove spoticanja na putu onih za koje rade i spriječiti ih da prihvate istinu. – RH, Apr 6, 1911.

Molim naš narod da hodi pažljivo i razborito pred Bogom. Slijedite običaje u oblačenju onoliko koliko su oni usaglašeni sa zdravstvenim načelima. Neka se naše sestre skromno oblače, kao što mnoge čine, u haljine od trajnog materijala, prikladnog ovom dobu, i neka pitanje odijevanja ne ispunja um. Naše sestre trebaju se oblačiti sa jednostavnošću. One

se trebaju oblačiti u skromnoj nošnji, sa stidom i trezvenošću. Dajte svijetu živu ilustraciju unutrašnjeg odijevanja blagodaću Božjom. – MS 167, 1897. (CG 414)

Odvojiti se od svjetskih običaja. – Kao što je Bog obznanio svoju volju jevrejskim zarobljenicima, onima koji su bili najviše odvojeni od običaja i navika svijeta koji leži u zlu, tako će Gospod prenijeti svjetlost sa neba svima koji cijene «ovako govori Gospod». Njima će On izraziti svoj um. Onima koji su najmanje vezani svjetskim zamislima, koji su najviše odvojeni od pokazivanja taštine, ponosa i ljubavi prema promovisanju, koji istupaju kao Njegov osobiti narod, revan za dobra djela – njima će On otkriti značenje svoje riječi. – Lt 60, 1898. (CW 101, 102)

561 **Razlog za nepoistovječivanje (poruka vjernicima).** – Zašto da se, kao hrišćani, tako pomiješamo sa svijetom dok ne izgubimo iz vida vječnost, dok ne izgubimo iz vida Isusa Hrista, i dok ne izgubimo iz vida Oca? Zašto, pitam vas, postoji toliko porodica koje su lišene Duha Božjeg? Zašto ima toliko porodica koje imaju tako malo od života i ljubavi i obličja Isusa Hrista? Zato što ne poznaju Boga. Kad bi znali Boga, i kad bi Ga posmatrali vjerom u Isusa Hrista, koji je došao na svijet da umre za čovjeka, vidjeli bi takve neuporedive draži u Sinu da bi se gledanjem promijenili u to isto obličje. Sada vidite pogrešnost poistovječivanja sa svijetom. – MS 12, 1894.

Prava načela cirkulišu kroz čitavi sistem. – Poistovječivanje sa svijetom može se spriječiti istinom, hranjenjem na Riječi Božjoj, njenim načelima koja cirkulišu kroz čitavu životnu struju i prenose tu riječ u karakter. Hristos nas opominje preko apostola Jovana da «ne ljubimo svijet, ni ono što je na svijetu. Ako ko ljubi svijet, nema ljubavi Očine u njemu» (1 Jovanova 2:15). Ovo je jasan jezik, ali i Božja poruka za svaki ljudski karakter. – MS 37, 1896.

61. VITALNA FUNKCIJA BOŽJEG ZAKONA

A. Dekalog

562 **Spoznaja krivice.** – Znanje koje Bog nije želio da imaju naši praroditelji bila je spoznaja krivice. I kad su prihvatili Sotonine tvrdnje, koje su bile lažne, neposlušnost i prestup uvedeni su u ovaj svijet. Ova neposlušnost Božjoj izričitoj zapovijesti, ovo vjerovanje u Sotoninu laž, otvorilo je ustave bijede na svijetu. – RH, Apr 5, 1898.

Oslabljena priroda. – Prestup Božjeg zakona donio je sa sobom nesreću i smrt. Kroz neposlušnost čovjekove moći su se izopačile a sebičnost je zauzela mjesto ljubavi. Njegova priroda postala je tako slaba da mu je bilo nemoguće odbiti silu zla, i kušač je vidio da se ispunja njegova namjera u kvarenju božanskog plana stvaranja čovjeka i ispunjanja zemlje bijedom i pustoši. Ljudi su izabrali vladara koji ih je vezao za svoja kola kao robove. – CT 33 (1913)

Božji zakon je lako razumjeti. – Nema nikakve misterije u Božjem zakonu. Najslabiji razum može shvatiti ova pravila koja regulišu život i oblikuju karakter po Božanskom Modelu. Kad bi sinovi čovječiji htjeli, prema svojim najboljim sposobnostima, pokoravati se ovom zakonu, stekli bi snagu razuma i moć pronicljivosti da još više shvate Božje namjere i planove. A ovaj

napredak bi se nastavio ne samo tokom sadašnjeg života, već se protegao kroz vjekove vječnosti. – RH, Sept 14, 1886.

Čudesno jednostavan. – Kako je divan u svojoj jednostavnosti, svojoj shvatljivosti i savršenstvu, Jehovin zakon! U Božjim namjerama i postupcima ima misterija koje ograničeni um nije u stanju da shvati. I zato što ne možemo dokučiti tajne beskonačne mudrosti i sile, mi se ispunjamo poštovanjem prema Najvišem. – RH, Sept 14, 1886.

Savršeni sklad između Zakona i Jevandelja. – Postoji savršeni sklad između zakona Božjeg i jevandelja Isusa Hrista. «Ja i Otac jedno smo», govori Veliki Učitelj. Hristovo jevandelje su Dobre vijesti o milosti, o naklonosti, kojom se čovjek može osloboditi od osude grijeha i osposobiti da ukazuje poslušnost Božjem zakonu. Jevandelje ukazuje na moralni kodeks kao pravilo života. Taj zakon, putem svojih zahtjeva o nepokolebljivoj poslušnosti, neprekidno ukazuje grešniku na jevandelje za oproštaj i mir.

Veliki apostol je rekao: «Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože sačuvaj! nego ga još utvrđujemo» (Rimljanima 3:31). I opet on objavljuje da je «zakon svet, i zapovijest sveta i pravedna i dobra» (Rimljanima 7:12). Pripajanje nadmoćnoj Božjoj ljubavi, i podjednaka ljubav prema našim bližnjima, jednako su neophodni za slavu Božju i ljudsku sreću. – RH, Sept 27, 1881.

Kompletno pravilo života. – Bog je dao čovjeku kompletno pravilo života u svome zakonu. Ako ga poslušna, živjeće njime, kroz Hristove zasluge. Ako ga prestupi, on ima silu da osudi. Zakon šalje ljude Hristu, a Hrist ih upućuje nazad na zakon. – RH, Sept 27, 1881. (HC 138)

Opsežan u svojim zahtjevima. – Zakon Božji, kako je prikazan u Svetom Pismu, je širok u svojim zahtjevima. Svako načelo je sveto, pravedno i dobro. Zakon obavezuje ljude prema Bogu; on se proteže na misli i osjećanja; i on će proizvesti osvjedočenje u grijeh u svakome ko osjeća da je prestupio njegove zahtjeve. Ako bi se zakon pružao samo na spoljašnje ponašanje, ljudi ne bi bili krivi za svoje pogrešne misli, želje i namjere. Ali zakon zahtijeva da duša bude čista a um svet, da misli i osjećanja mogu biti u skladu sa standardom ljubavi i pravednosti. – RH, Apr 5, 1898. (2SM 211)

Samo je čovjek neposlušan. – Samo je čovjek neposlušan Jehovinim zakonima. Kad Gospod zapovijedi prirodi da nosi svjedočanstvo u onome što je On stvorio, ona smjesta svjedoči na slavu Božju. – MS 28, 1898. (3BC 1144)

Usaglašavanje sa Božjim zakonom zahtijeva se od svakoga. – Hristos je došao da da primjer savršene saglasnosti sa zakonom koji Bog zahtijeva od svih – od Adama, prvog čovjeka, pa sve do posljednjeg koji će živjeti na zemlji. On je objavio da Njegova misija nije bila da ukine zakon već da ga ispuni u savršenoj i potpunoj poslušnosti. Na ovaj način On je uvećao zakon i učinio ga slavnim. U svom životu otkrio je njegovu duhovnu prirodu. U očima nebeskih bića, nepalih svjetova, i neposlušnog, nezahvalnog, nesvetog svijeta, On je ispunio dalekosežna načela zakona.

On je došao da demonstrira činjenicu da čovječanstvo, povezano živom vjerom sa božanskim, može držati sve zapovijesti Božje. On je došao da pojasni neizmjenjivi karakter zakona, da objavi da se neposlušnost i prestup nikad ne mogu nagraditi vječnim životom. On je došao kao čovjek u ljudskoj prirodi, da bi ljudsko dotakao ljudskim, dok je božansko bilo položeno na Božjem prestolu.

Ali On ni u kom slučaju nije došao da umanju obavezu ljudi za savršenom poslušnošću. On nije uništio validnost starozavjetnih spisa. On je ispunio ono što je bilo prorečeno od

strane samoga Boga. On je došao, ne da oslobodi čovjeka od tog zakona, već da otvori put kojim oni mogu slušati zakon i učiti druge da čine to isto. – RH, Nov 15, 1898.

Bog ne poništava svoj Zakon. – Gospod ne spasava grešnike ukidajući svoj zakon, temelj Njegove vladavine na nebu i zemlji. Bog je sudija, čuvar pravde. Prestup Njegovog zakona u jednom slučaju, u najmanjoj pojedinosti, je grijeh. Bog ne može ukloniti ni najmanju stavku iz njega, da bi oprostio grijeh. Pravda, moralna vrsnoća, zakona mora se održati i odbraniti pred nebeskim univrzumom. A taj sveti zakon nije se mogao održati po cijeni manjoj od smrti Sina Božjega. – RH, Nov 15, 1898.

Bog nije poništio svoj zakon. – Bog ne poništava svoje zakone. On ne radi nasuprot njima. Djelo grijeha On ne ukida. Ali On preobražava. Kroz Njegovu milost prokletstvo se pretvara u blagoslov. – Ed 148 (1903)

B. Božji zakon u fizičkom svijetu

Zakoni koji potiču iz ljubavi. – Božji zakoni imaju svoj temelj u najpostojanijoj pravičnosti i tako su uobličeni da će pospješiti sreću onih koji ih drže. – RH, Sept 18, 1888. (SD 267)

Zakoni koje svako ljudsko biće mora slušati potiču iz srca Beskonačne Ljubavi. – Lt 20a, 1893. (2SM 217)

⁵⁶⁶ **Zakon službe.** – Hristovi sledbenici iskupljeni su za službu. Naš Gospod uči da je pravi cilj života služba. Sam Hristos je bio radnik, i svim svojim sledbenicima On daje zakon službe – službe Bogu i svojim blišnjima. Ovdje je Hristos izložio svijetu uzvišeniju koncepciju života nego su ikad znali. Životom službe za druge, čovjek se dovodi u vezu sa Hristom. Zakon službe postaje povezujuća spona koja nas obavezuje Bogu i svojim blišnjima. – COL 326 (1900)

Zakon da niko ne živi sebi. – Pod Bogom, Adam je trebao stajati kao glava zemaljske porodice, da održava načela nebeske porodice. Ovo bi donijelo mir i sreću. Ali Sotona je riješio da se usprotivi zakonu da «niko... ne živi sebi» (Rimljanima 14:7). On je želio da živi za sebe. Nastojao je da učini sebe središtem uticaja. Bilo je to ono što je prouzrokovalo pobunu na nebu, a čovjekovo prihvatanje ovog načela ono što je donijelo grijeh na zemlju. Kad je Adam sagriješio, čovjek se otcijepio od centra kojeg je Nebo odredilo. Jedan demon je postao centralna sila na svijetu. Tamo gdje je trebao biti Božji presto, Sotona je postavio svoj. Svijet je položio svoje poštovanje, kao voljnu žrtvu, kraj nogu neprijatelja. – CT 33 (1913)

Učiti djecu da se pokoravaju prirodnim zakonima i otkrivenju. – Vi kojima dobro vaše djece leži na srcu, i koji biste htjeli da ih vidite kako odrastaju neiskvarena ukusa i apetita, morate istrajno podupirati svoj put nasuprot popularnog mišljenja i prakse. Ako želite da se pripreme da budu korisni na zemlji i zadobiju vječnu nagradu u carstvu slave, morate ih učiti da se pokoravaju Božjim zakonima, kako u prirodi tako i otkrivenju, umjesto slijedenja svjetskih običaja. – RH, Nov 6, 1883. (Te 157)

⁵⁶⁷ **Lijek za mladalačku delikvenciju.** – Da su očevi i majke slijedili Hristove upute, mi sada ne bismo čitali i slušali o grijesima i zločinima koje čine ne samo odrasli nego čak mladi i djeca. Zlo stanje u društvu postoji zato što roditelji nijesu poštovali ove upute i što su zanemarili da obuču i vaspitaju svoju djecu da respektuju i poštuju svete Božje zapovijesti.

Čak su i vjerski učitelji propustili da izlože sveti standard kojim se mjeri karakter, zato što su prestali da poštuju sve propise koje je Bog dao, koji su sveti, pravedni i dobri. Ljudi su

na sebe preuzeli odgovornost podizanja standarda u skladu sa svojim vlastitim zamislima, dok se Jehovin zakon ne poštuje. To je razlog za tako veliko i rasprostranjeno bezakonje. Zato i naše vrijeme postaje kao u Nojeve i Lotove dane. – RH, May 2, 1893.

Veza između Božjeg moralnog zakona i zakona u fizičkom svijetu. – Postoji bliska veza između moralnog zakona i zakona koje je Bog ustanovio u fizičkom svijetu. Kad bi ljudi bili poslušni Božjem zakonu, sprovođeci u svojim životima načela deset pravila, načela pravednosti kojima on uči bila bi zaštita protiv rđavih navika. Ali pošto su kroz odavanje izopačnim prohtjevima otstupili u vrlini, postali su slabi kroz svoje nemoralne navike i kršenje fizičkih zakona.

Patnja i bol koji se svugdje zapažaju, izobličeniost, oronulost, bolest i slabost koje sada preplavljaju svijet, čine ga kućom strave u poređenju sa onim što je mogao biti čak i sada, da se Božji moralni zakon i zakon koji je On usadio u naše biće poštovao. Svojim upornim kršenjem ovih zakona, čovjek je veoma uvećao zle posledice prestupa u Edemu. – RH, Feb 11, 1902.

Zakon božanske administracije. – Hrišćanin treba da bude na korist drugima. Tako se on sam ispomaže. «Podašna ruka biva bogatija, i ko napaja, sam će biti napojen» (Priče 11:25). Ovo je zakon božanske administracije, zakon kojim Bog namjerava da održi struju dobročinstava, kao vode velikih dubina, u stalnoj cirkulaciji, u neprekidnom vraćanju svom izvoru. Un ispunjanju ovog zakona je sila hrišćanskih misija. – 7T 170 (1902)

Zakoni koji upravljaju fizičkim bićem. – U Božjem providenju, zakoni koji upravljaju našim fizičkim bićem, sa kaznama za njihovo kršenje, tako su pojašnjeni da ih inteligentna bića mogu razumjeti, i svi su pod svečanom obavezom da proučavaju ovaj predmet i žive u skladu sa prirodnim zakonom. Načela o zdravlju moraju se propagirati i javno mjenje podstaći na dublje istraživanje. – RH, Feb 11, 1902.

Ispravne fizičke navike pospješuju mentalnu superiornost. Intelktualna sila, fizička izdržljivost, i dužina života zavisi o nepromjenljivim zakonima. Bog prirode se neće miješati da sačuva ljude od posledica kršenja njenih zahtjeva. Onaj ko teži vrsnoći mora biti umjeren u svemu. Danilova čistota uma i čvrstina namjere, njegova sila u sticanju znanja i odbijanju iskušenja, bile su u velikoj mjeri vezane za jednostavnost njegove ishrane i njegov molitveni život. – YI, July 9, 1903. (MYP 242)

Sjetva i žetva. – U Božjim zakonima u prirodi, posledica prati uzrok sa nepogrešivom izvjesnošću. Žetva svjedoči o tome kakva je bila sjetva. Nemarnog radnika osuđuje njegovo djelo. Žetva nosi svjedočanstvo protiv njega. Tako je i u duhovnim stvarima: vjernost svakog radnika mjeri se rezultatima njegovog rada. Karakter njegovog djela, bilo marljivog ili nemarnog, otkriva se žetvom. Tako se odlučuje i njegova sudbina za vječnost. – COL 84 (1900)

Neki vjeruju samo u ono što razumiju. – Ima ljudi koji se ponosno hvališu da vjeruju samo u ono što mogu razumjeti. Ali ludost njihove hvalisave mudrosti je očita svakom mislećem umu. Postoje misterije u ljudskom životu i u manifestacijama Božje sile u djelima prirode – misterije koje je najdublja filozofija, najopsežnije istraživanje, nemoćna da objasni. – RH, Sept 14, 1886.

C. Drugi zakoni

Zakon poslušne akcije. – Akcija daje moć. Sveukupna harmonija prevlađuje Božjim univerzumom. Sva nebeska bića su u neprekidnoj aktivnosti, i Gospod Isus je u svom životnom djelu ostavio primjer za svakoga. On je «prohodio čineći dobro». Bog je ustanovio zakon poslušne akcije. Tiho, ali neprestano, objekti Njegovog stvaranja obavljaju svoj određeni zadatak. Okean je u stalnom pokretu. Proljećna trava, koja danas jeste a sutra se u peć baca, izvršava svoj nalog, zaodijevajući polja ljepotom. Lišće se pokreće, a ipak ne vidi se ruka koja ga dodiruje. Sunce, mjesec i zvijezde su korisni i slavni u ispunjavanju svoje misije. – LS 87 (1915)

Univerzalna vladavina zakona. – Onome koji se uči tako da tumači njena učenja, cijela priroda postaje prosvijetljena; svijet je udžbenik, život škola. Jedinstvo čovjeka sa prirodom i sa Bogom, univerzalna vladavina zakona, posledice prestupa, neizostavno impresioniraju um i oblikuju karakter. – Ed 100 (1903)

Prestup prirodnih zakona je prestup Božjeg zakona. – Stalno prestupanje prirodnih zakona je stalno prestupanje zakona Božjeg. Da su ljudi uvijek bili poslušni zakonu Deset Zapovijesti, sprovođeci u svojim životima načela ovih deset propisa, prokletstvo bolesti koja sada preplavljuje svijet ne bi postojalo. – CTBH 8, 1890. (CH 20)

Prestup donosi mentalnu i fizičku patnju. – Protiv svakog prestupa zakona života priroda izražava svoj protest. Ona podnosi zloupotrebu dokle može; ali dolazi konačna odmazda, i stradaju kako mentalne tako i fizičke moći. Kazna pada ne samo na prestupnika, već se efekti njegove popustljivosti zapažaju na njegovom potomstvu, i tako se zlo prenenosi sa generacije na generaciju.

Mnogi se žale na providenje kad im pate prijatelji ili ih odnese smrt; ali nije po Božjoj naredbi da muškarci i žene vode paćenički život i prerano umiru, ostavljajući svoje djelo nedovršenim. Bog bi htio da proživimo punu mjeru svojih dana, sa svakim organom zdravim i sposobnim da vrši svoju određenu zadaću. Nepravedno je optuživati Boga za posledice koje u najvećem broju slučajeva proističu iz prestupa prirodnih zakona te osobe. – RH, Feb 11, 1902.

Odgovor deizmu. – Mnogi uče da materija posjeduje vitalnu moć – da su izvjesna svojstva data materiji, i da je ona zatim prepuštena da djeluje kroz svoju naslijeđenu energiju; i da se dešavanja u prirodi odvijaju u skladu sa fiksnim zakonima, u koje se ni sam Bog ne može miješati. Ovo je lažna nauka koju Božja Riječ ne podržava. Priroda je sluškinja svoga Stvoritelja. Bog ne poništava svoje zakone ili radi nasuprot njima, ali On ih neprekidno koristi kao svoje instrumente. Priroda svjedoči o jednoj inteligenciji, prisustvu, aktivnoj energiji, koja radi u i kroz njene zakone. U prirodi postoji stalan rad Oca i Sina. Hristos kaže: «Otac moj doslije čini, i Ja činim» (Jovan 5: 17). – PP 114 (1890)

Poslušnost donosi sreću. – Dok uče [Študenti] da tako proučavaju pouke u svemu stvorenom i u svim životnim iskustvima, pokažite [Šim] da isti zakoni koji upravljaju stvarima u prirodi i događajima života moraju kontrolisati i nas, da su dati za naše dobro, i da samo u poslušnosti prema njima možemo naći istinsku sreću i uspjeh. – Ed 103 (1903)

Dalekosežna načela zakona. – U svojim učenjima, Hristos je pokazao koliko su dalekosežna načela zakona izgovorenog na Sinaju. On je živo predstavio taj zakon čija načela ostaju zauvijek najveći standard pravednosti – standard po kojemu će se suditi u onaj veliki dan kad sud sjede i knjige se otvore. On je došao da ispuni svaku pravdu, i kao glava čovječanstva, da

pokaže čovjeku da i on može činiti isto, udovoljavajući svakoj odredbi Božjih zahtjeva. Kroz mjeru Njegove blagodati kojom je opskrbio ljudskog posrednika, niko ne mora izgubiti nebo. Savršenstvo karaktera je dostižno svakome ko se bori za njega. Ovo čini samu osnovu novo-zavjetnog jevanđelja. Jehovin zakon je drvo; jevanđelje su mirisni cvjetovi i plod koji nosi. – RH, Apr 5, 1898. (ISM 211, 212)

Najveći osjećaj slobode. – U djelu otkupljenja nema prinude. Nikakva spoljašnja sila se ne primjenjuje. Pod uticajem Duha Božjega, čovjeku se ostavlja sloboda izbora kome će služiti. U promjeni koja se dešava kad se duša potčinjava Hristu, postoji najveći osjećaj slobode. Protjerivanje grijeha je čin same duše. Istina, mi nemamo moći da se oslobodimo od Sotonine kontrole; ali kad želimo biti slobodni od grijeha, i u svojoj velikoj potrebi povičemo za silu koja je izvan i iznad nas samih, moći duše se napajaju božanskom energijom Svetog Duha, i one slušaju naloge volje u ispunjavanju volje Božje. – DA 466 (1898)

62. KOMUNIKACIJA

572

Dalekosežni uticaj riječi. – Glas i jezik su darovi od Boga, i ako se pravilno upotrijebe, oni su sila za Boga. Riječi znače jako puno. One mogu izražavati ljubav, posvećenje, hvalu, melodiju Bogu, ili mržnju i osvetu. Riječi otkrivaju osjećanja srca. One mogu biti miris života na život ili smrti na smrt. Jezik je svijet blagoslova ili svijet bezakonja. – MS 40, 1896. (3BC 1159)

Pustošni grad ili sjeme ljubavi? – Zapažaju se neki koji izlaze iz svoje svakodnevne zajednice sa Bogom odjeveni Hristovom krotišću. Njihove riječi nijesu poput pustošnog grada, koji lomi sve pred sobom; one blago silaze sa njihovih usana. Oni siju sjeme ljubavi i dobrote duž cijele svoje staze, čega su potpuno nesvjesni, zato što Hristos živi u njihovom srcu. Njihov uticaj se više osjeća nego što se vidi. – MS 24, 1887. (3BC 1159)

Riječi koje vesele. – Krici svjetske tuge čuju se svuda oko nas. Grijeh nas pritiska svojom sjenkom, i naši umovi moraju biti spremni za svaku dobru riječ i djelo. Mi znamo da imamo Isusovu prisutnost. Blagi uticaj Njegovog Svetog Duha uči i vodi naše misli, navodeći nas da govorimo riječi koje će uveseliti i osvijetliti stazu drugima. – 6T 115 (1900)

573

Riječi raspoloženja. – Ako gledamo na svijetlu stranu stvari, naći ćemo dovoljno da učinimo sebe raspoložnim i srećnim. Ako dijelimo osmjehe, oni će se vratiti na nas; ako govorimo ugodne, vesele riječi, one će se zauzvrat nama govoriti. – ST, Feb 12, 1885.

Hristocentrične riječi. – Riječi ljudi izražavaju njihove vlastite ljudske misli, ali Hristove su duh i život. – 5T 433 (1885)

Anđeli slušaju da čuju kakav izvještaj nosite svijetu o svom nebeskom Gospodaru. Neka vaš razgovor bude o Onome koji živi da bi vas zastupao pred Ocem. Kad prijatelja uzimate za ruku, neka hvala Božja bude na vašim usnama i u vašem srcu. To će privući njegove misli Isusu. – SC 119 (1892)

Hristos je izravno prelazio na stvar. – U Hristovom učenju nije bilo dugog, usiljenog, komplikovanog rezonovanja. On je izravno prelazio na stvar. U svojoj službi On je čitao svako srce kao otvorenu knjigu, i iz neiscrpnih zaliha svoje riznice izvlačio i novo i staro da ilustruje i osnaži svoja učenja. On je doticao srca i pobuđivao saosjećanje. – MS 24, 1891. (Ev 171)

Lak za shvatiti. – Hristov način učenja bio je ljubak i privlačan, i uvijek se odlikovao jednostavnošću. On je otkrivao misterije nebeskog carstva kroz upotrebu figura i simbola s kojima su slušaoci bili bliski; i obični ljudi rado su ga slušali, jer mogli su razumjeti Njegove riječi. On nije koristio zvučne riječi, za koje bilo potrebno konsultovati rečnik da bi se razumjele. – CT 240 (1913)

574

On je koristio jasan jezik. – Argument je dobar na svom mjestu, ali daleko se više može postići jednostavnim objašnjenjima Riječi Božje. Hristove pouke bile su tako jasno ilustrovane da su ih i najneukiji lako mogli razumjeti. Isus nije koristio duge i teške riječi u svojim govorima; On je koristio jasan jezik, prilagođen umovima običnog naroda. On nije išao dalje u predmetu koji je izlagao od onoga koliko su ga Njegovi slušaoci mogli pratiti. – GW 119 (1915)

Ozbiljni predmeti nasuprot sentimentalnim glupostima. – Šta je vrednije da zaokupi um od plana spasenja? To je predmet koji je neiscrpan. Isusova ljubav, spasenje koje je ponudio palom čovjeku kroz svoju beskonačnu ljubav, svetost srca, dragocjena, spasonosna istina za ove poslednje dane, milost Hristova – to su predmeti koji mogu animirati dušu i uzrokovati da čisto srce osjeti tu radost koju su učenici osjećali kad je Isus došao i hodio sa njima dok su bili na putu prema Emausu.

Onaj ko usmjeri svoju privrženost ka Hristu voljeće ovu vrstu posvećenog druženja i takvim opštenjem prikupiće božansku snagu; ali onaj ko ne uživa u ovoj vrsti razgovora i ko je najzadovoljniji kad razgovara o sentimentalnim glupostima tumara daleko od Boga i postaje mrtav svetim i plemenitim težnjama. Takav čulno i zemaljsko interpretira kao nebesko. – 5T 600 (1889)

Težnja za ljudskim saosjećanjem. – Kad je razgovor površnog karaktera i ima ukus nezadovoljnog traganja za ljudskim saosjećanjem i cijenjenjem, on potiče iz bolesnog sentimentalizma, i ni mladi niti oni sijede kose nijesu sigurni. Kad je istina Božja načelo koje nastava u srcu, ona će biti poput živog izvora. Mogu se činiti pokušaji da se suzbije, ali ona će prokuljati na drugom mjestu; ona je tu i ne može se suzbiti. Istina u srcu je izvor života. Ona osvježava umornoga i obuzdava zle misli i razgovor. – 5T 600, 601 (1889)

575

Nikad ne izgovarati riječi sumnje. – Svi imaju probe – žalosti koje je teško nositi, iskušenja koja je teško odbiti. Ne govorite o problemima svojoj braći smrtnicima već iznesite sve Bogu u molitvi. Učinite za pravilo da ne izgovarate nijednu riječ sumnje ili obeshrabrenja. Možete učiniti mnogo da osvijetlite život drugima i ojačate njihove napore, riječima nade i svetog raspoloženja. – SC 119, 120 (1892)

Naše riječi utiču na nas. – Riječi su više od pokazatelja karaktera; one imaju silu reakcije na karakter. Ljudi su pod uticajem vlastitih riječi. Često pod trenutnim nagonom, podstaknuti od Sotone, oni daju oduška ljubomori ili zlom nagađanju, izražavajući ono u šta stvarno ne vjeruju; ali izraz reaguje na misli. Oni bivaju obmanuti svojim riječima i počinju da vjeruju kako je istina ono što je izgovoreno na Sotonine podsticaje. Jednom izrazivši određeno mišljenje ili odluku, oni su često suviše ponositi da ga opozovu, i pokušavaju dokazati da su u pravu, dok ne povjeruju da zaista jesu.

Opasno je izgovarati riječi sumnje, opasno je dovoditi u pitanje i kritikovati božansku svjetlost. Navika bezbrižnog i nerelevantnog kriticisma reaguje na karakter u podsticanju nepoštovanja i nevjerstva. Što se čovjek više odaje ovoj navici, to biva nesvjesniji opasnosti dok ne postane spreman da kritikuje i odbaci djelo Svetog Duha. – DA 323 (1898)

Riječi prekora izazivaju reakciju na samog karača. – Riječi prekora izazivaju reakciju na duši samoga karača. Vaspitanje jezika treba početi sa nama lično. Ne govorimo zlo o nijednom čovjeku. – MS 102, 1904.

Govoriti riječi koje daju hrabrost i nadu. – Ima mnogo hrabrih duša koje su bolno pritisnute iskušenjem, gotovo spremne da pokleknu u sukobu sa svojim ja i sa silama zla. Ne obeshrabrujete takve u njihovoj teškoj borbi. Oraspoložite ih riječima hrabrosti i nade koje će ih ukrijepiti na njihovom putu. Na taj način svjetlost Hristova može sijati od vas. «Niko ne živi sebi» (Rimljanima 14:7). Svojim nesvjesnim uticajem mi možemo ohrabriti i ojačati druge, ili ih obeshrabriti i odbiti od Hrista i istine. – SC 120 (1892)

Mali izrazi učtivosti i nježne riječi. – Male pažnje, brojni neznatni događaji i jednostavne učtivosti života, čine zbir životne sreće; dok zanemarivanje ljubaznih, ohrabrujućih, nježnih riječi i malih izraza učtivosti života doprinosi sastavljanju zbira životne nesreće. Na kraju će se otkriti da odricanje od sebe za dobro i sreću onih oko nas sačinjava veliki dio životnog zapisa na nebu. A takođe će se otkriti i činjenica da briga za sebe, bez obzira na dobro i sreću drugih, ne izmiče pažnji našeg nebeskog Oca. – 2T 133, 134 (1868)

Zaštita protiv prezira, ravnodušnosti ili podsmijavanja. – Svi moraju sakupljati dragocjeno blago ljubavi, ne prosto za one koje su nam dragi, već za svaku dušu koja je predana djelu službe; jer svi koji obavljaju ovaj posao su Gospodnji. On radi kroz njih. Učite se poukama ljubavi iz Isusovog života.

Neka ljudi paze kako govore o svojim bližnjima. Ne smije biti egoizma, niti gospodarenja nad Božjim nasleđem. Gorko ismijavanje ne smije se podići u ma kojem umu ili srcu. Nijedna nijansa prezira ne treba se čuti u glasu. Govorite riječ od sebe; ne zauzimajte ravnodušno stanovište; jer pokažete li sumnju, predrasude ili ljubomoru, pogrešno ponašanje izvršiće djelo pogubno po dušu. – Lt 50, 1897.

Prigovaranje i ukoravanje podstiče prevaru. – Brate moj, tvoje ohole riječi povređuju tvoju djecu. Kako napreduju sa godinama, njihova sklonost ka kritikovanju će rasti. Prigovaranje kvari tvoj život i proteže se na tvoju ženu i djecu. Tvoja djeca se ne ohrabruju da ti ukazuju svoje povjerenje ili priznaju svoje greške, zato što znaju da sigurno slijedi tvoj strogi ukor. Tvoje riječi su često kao pustošni grad koji slama nježne biljke. Nemoguće je procijeniti štetu koje se pričinjava na taj način. Tvoja djeca koriste prevaru kako bi izbjegla teške riječi koje govoriš. Oni izostavljaju istinu da bi izbjegli ukor i kaznu. Gruba, hladna zapovijest neće im učiniti dobro. – Lt 8a, 1896. (AH 439, 440)

Počupati korov svake nepažljive riječi. – Zapamtite da ćete se svojim riječima opravdati, i svojim riječima ćete se osuditi. Jezik treba zauzdati. Riječi koje govorite su posijano sjeme, koje će proizvesti rod na dobro ili zlo. Sada je vaše vrijeme sjetve.

Dobar čovjek iznosi dobro iz dobre riznice svoga srca. Zašto? Jer je Hristos prisustvo koje nastava u duši. Posvećujuća istina je riznica mudrosti svima koji upražnjavaju istinu. Kao živi izvor ona teče u vječni život. Onaj u čijem srcu ne nastava Hristos odavaće se jeftinom razgovoru, preuveličanim konstatacijama, koje pričinjavaju štetu. Jezik koji izražava opačinu, prostotu, šatrovačke fraze, taj jezik može se porediti sa vrelin ugljem smreke. – MS 17, 1895.

Gundanje sprečava rast. – Ima ljudi koji posjeduju odlične sposobnosti ali koji su zakočili. Oni ne idu naprijed do pobjede. Sposobnost kojom ih je Bog obdario bezvrijedna je za Njegovo djelo zato što je neiskorištena. Mnogi od ovih ljudi nalaze se među gundalima. Oni gundaju zato što, kako kažu, nijesu cijenjeni. Ali oni ne cijene sebe dovoljno da saraduju sa

Najvećim Učiteljem kojega je svijet ikad znao. – RH, Mar 10, 1903.

Bez kritičkih, oštrih ili grubih riječi (savjet jednom propovjedniku i autoru). – Gospod će pomoći svakome od nas gdje nam je pomoć najviše potrebna u velikom djelu nadvladavanja i pobjeđivanja svoga ja. Neka zakon ljubaznosti bude na tvojim usnama i ulje blagodati u tvom srcu. Ovo će proizvesti čudesne rezultate. Bićeš nježan, saosjećajan, učtiv. Potrebne su ti sve ove blagodati. Sveti Duh mora se primiti i unijeti u karakter; tada će on biti kao sveti oganj koji odašilje tamjan koji će se uzdići do Boga, ne sa usana koje osuđuju, već kao iscjelitelja ljudskih duša. Tvoje lice izražavaće obličje božanskoga.

Ne treba govoriti oštre, kritičke, ili grube riječi. Ovo je običan oganj i mora se odstraniti iz svih naših savjeta i opštenja sa braćom. Bog zahtijeva od svake duše u Njegovoj službi da potpaljuje svoje kadionice ugljem svetoga ognja.

Proste, grube, teške riječi koje tako spremno silaze sa tvojih usana moraju se ukloniti i Duh Božji progovoriti preko ljudskog posrednika. Posmatranjem karaktera Hristova promijenićeš se u to isto obličje. Jedino Hristova milost može promijeniti tvoje srce, i tada ćeš odražavati lik Gospoda Isusa. Bog nas poziva da budemo nalik Njemu - čisti, sveti, i neukaljani. Mi moramo nositi božansko obličje. – Lt 84, 1899. (3BC 1164)

Riječi koje uništavaju život. – Teške probe doći će na tebe. Stavi svoje povjerenje u Gospoda Isusa Hrista. Zapamti da ćeš žestinom raniti sam sebe. Ako pod svim okolnostima boraviš na nebeskim mjestima u Hristu, tvoje riječi neće biti napunjene mecima koji ranjavaju srca i koji mogu uništiti život. – Lt 169, 1902.

Izražavanje sumnje povećava sumnju. – Mi ne smijemo govoriti o svojim sumnjama i iskušenjima, jer one postaju veće svaki put kad govorimo o njima. Svaki put kad govorimo o njima, Sotona zadobija pobjedu; ali kad kažemo: «Svoju dušu povjeriću na čuvanje Njemu, kao vjernom svjedoku», tada svjedočimo da smo predali sebe Isusu Hristu bez ikakve zadržke, i tada nam Bog daje svjetlost i mi se radujemo u Njemu. Trebamo se postaviti ispod sjajnih zraka Sunca pravednosti, i tada ćemo biti svjetlost na svijetu. «Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajući no vjerujući ga radujete se sa radošću neiskazanom i proslavljenom» (1 Petrova 1:8). – MS 17, 1894.

Izražavanje vjere povećava vjeru. – Što više govorite o vjeri, više vjere ćete imati. Što se više bavite obeshrabrenošću, pričajući drugima o svojim iskušenjima, opširno ih iznoseći kako bi pribavili saosjećanje za kojim žudite, imaćete više obeshrabrenja i iskušenja. Zašto jadikovati nad onim što ne možemo izbjeći? Bog nas poziva da zatvorimo prozore duše prema zemlji i otvorimo ih prema nebu kako bi On mogao natopiti naša srca sa slavom koja blista preko nebekog praga. – MS 102, 1901.

Ukor je ponekad potreban. – Dok naše riječi uvijek moraju biti ljubazne i nježne, ne treba se izgovarati nijedna riječ koja bi zabludjeloga navela da misli kako Bog nema primjedbi na njegov put. Ovo je vrsta saosjećanja koja je zemaljska i prevarena. Nije data nikakva dozvola za neprikladno ispoljavanje naklonosti, za sentimentalno saosjećanje. Zabludjelima je potreban savjet i ukor, i ponekad ih je potrebno oštro ukoriti. – MS 17, 1899.

Šta riječi otkrivaju. – Ne možeš biti isuviše pažljiv šta govoriš, jer riječi koje izgovaraš pokazuju koja sila kontroliše um i srce. Ako Hristos vlada u tvom srcu, tvoje riječi otkrivaće čistotu, ljepotu, i miomiris karaktera oblikovanog i dotjeranog po Njegovoj volji. Ali od svoga pada, Sotona je bio opadač braće, i moraš paziti da ne otkriješ taj isti duh. – Lt 69, 1896.

Neophodno ponavljanje. – Ne mislite, kad jednom pređete preko nekog predmeta, da će vaši

slušaoci zadržati u svojim umovima sve što ste izložili. Postoji opasnost od brzog prelaženja sa tačke na tačku. Davajte kratke pouke, jasnim, jednostavnim jezikom, i neka se one često ponavljaju. Kratke propovijedi daleko se bolje pamte od dugačkih. Naši govornici trebaju imati na umu da neki predmeti koje izlažu mogu biti novi nekima od njihovih slušalaca; stoga se glavne tačke trebaju iznova prelaziti. – GW 168 (1915)

Nervozni, ishitreni maniri kvare komunikaciju. – Propovjednici i učitelji posebnu pažnju trebaju posvetiti kultivaciji glasa. Oni treba da se uče govoriti, ne na nervozan, ishitren način, već lagano, jasno i određeno se izražavajući, čuvajući muziku glasa.

Spasiteljev glas bio je kao muzika za uši onih koji su bili naviknuti na montone, suvoparne propovijedi književnika i fariseja. On je govorio lagano i impresivno, naglašavajući one riječi na koje je želio da Njegovi slušaoci obrate posebnu pažnju. Stari i mladi, neuki i učeni, mogli su uhvatiti puno značenje Njegovih riječi. Ovo bi bilo nemoguće da je govorio na ishitren način i nabacivao rečenicu po rečenicu bez stanke. Ljudi su bili vrlo predusretljivi prema Njemu, i o Njemu je rečeno da nije govorio kao književnici i farijesi; jer Njegova riječ bila je kao od onoga koji je imao autoritet. – CT 239, 240 (1913)

Jasnoća izraza i pravilan naglasak. – Ozbiljnom molitvom i marljivim naporom mi moramo steći sposobnost govorništva. Ova sposobnost podrazumijeva jasno izgovaranje svakog sloga, stavljajući silu naglasaka gdje pripada. Govorite polako. Mnogi brzo govore, tako ishitreno nabacujući riječ po riječ da se efekat onoga što kažu gubi. U ono što govorite unesite duh i život Hristov. – CT 254, 255 (1913)

Govorite sa melodijom i rečenicu po rečenicu. – U svojim mlađim danima običavala sam da govorim isuviše glasno. Gospod mi je pokazao da nijesam mogla napraviti valjan utisak na ljude natprirodnim podizanjem glasa. Zatim je Hristos predstavljem predame, i Njegov način govorenja; i u Njegovom glasu bila je slatka melodija. Njegov glas, na lagan, tih način, dopirao je do onih koji su slušali; Njegove riječi prodirale su u njihova srca, i bili su u stanju da uhvate šta je rekao prije nego što izgovori sledeću rečenicu. Neki misle da svo vrijeme moraju žuriti ili će u protivnom izgubiti inspiraciju i oni i ljudi koji ih prate. Ako je to nadahnuće, neka ga izgube, što prije to bolje. – MS 19b, 1890. (Ev 670)

Moći govorništva pod kontrolom razuma. – Vaš uticaj mora biti dalekosežan, i vaše moći govorništva trebaju biti pod kontrolom razuma. Kad naprežete govorne organe, modulacija glasa se gubi. Sklonost ka brzom govorenju treba odlučno nadvladati. Bog zahtijeva od ljudskog oruđa svu službu koju čovjek može dati. Svi talenti koji su povjereni ljudskom posredniku moraju se njegovati, cijeniti i koristiti kao dragocjeni dar neba. Radnici na polju za žetvu su Božji naimenovani agenti, kanali kroz koje On može prenositi svjetlost sa neba. – SpT Series A, No.7, p 10, Jan 6, 1897. (Ev 668)

Nauka čitanja od najveće vrijednosti. – Nauka pravilnog čitanja sa ispravnim naglaskom je od najveće vrijednosti. Bez obzira koliko znanja ste možda stekli u drugim oblastima, ako ste zanemarili kultivaciju svoga glasa i način govorenja tako da ne znate govoriti ili čitati jasno i inteligentno, sva vaša nauka biće od male koristi; jer bez kulture glasa ne možete spremno i jasno prenijeti ono što ste naučili. – MS 132, 1902. (Ev 666)

Realne i imaginarne stvari. – Jednom prilikom, dok je Baterton (Batterton), proslavljeni glumac, bio na ručku sa doktorom Šeldonom (Sheldon), arhibiskupom Kanterberija (Canterbury), arhibiskup mu je rekao: «Molim vas, g-dine Baterton, recite mi kako to vi glumci tako moćno utičete na svoju publiku govoreći im o imaginarnim stvarima».

«Gospodaru moj», odgovorio je Baterton, «sa dužnom pokornošću Vašoj Milosti, dozvolite mi da kažem da je razlog jasan: sve počiva na sili entuzijama. Mi na pozornici govorimo o imaginarnim stvarima kao da su realne; a vi iza propovjedaonice govorite o stvarima koje su realne kao da su imaginarne». – CT 255 (July 6, 1902.)

Živjeti i govoriti iznad svoga okruženja. – Premda postoji bezakonje svuda oko nas, mi mu se ne trebamo približavati. Ne govorite o bezakonju i zloći koji su na svijetu već uzdignite svoj um i govorite o svome Spasitelju. Kad vidite bezakonje svuda oko vas, to vas čini sve radosnijim što je On vaš Spasitelj a mi Njegova djeca. – MS 7, 1888.

Učiti se elokvenciji ćutanja. – Kad čovjek jednom napravi mjesta gnevljivom duhu, on je upravo onoliko zatrovan koliko i onaj koji je prinio čašu otrova svojim usnama. Učite se elokvenciji ćutanja i spoznajte da Bog poštuje otkupninu Hristove krvi. Vaspitavajte sebe; mi moramo svakodnevno učiti. Mi se moramo sve više uspinjati i prilaziti bliže Bogu. Počistite smeće sa Careva druma. Načinite put da Car može hoditi među nama. Izbacite sramne riječi iz svojih usta (vidi Kološanima 3:8). – MS 6, 1893.

583 **Sveta suzdržljivost.** – Bez vjere nije moguće ugoditi Bogu. Mi možemo imati spasenje od Boga u svojim porodicama, ali moramo u njega vjerovati, živjeti za njega, i imati stalnu, trajnu vjeru i povjerenje u Boga. Mi moramo potčiniti žustru narav i kontrolisati svoje riječi, i u ovome ćemo zadobiti velike pobjede.

Ukoliko ne kontrolišemo svoje riječi i narav, mi smo robovi Sotone. Mi smo podređeni njemu. On nas vodi kao zarobljenike. Sve svadljive i neprijatne, nestrpljive i razdražljive riječi su prinos koji se stavlja pred njegovo sotonsko veličanstvo. I to je skup prinos, skuplji od svake žrtve koju možemo prinijeti Bogu, jer razara mir i sreću čitavih porodica, uništava zdravlje, i na kraju uzrokuje gubitak vječnog života i sreće.

Uzdržljivost koju nam nameće Božja Riječ je za naš vlastiti interes. Ona povećava sreću naših porodica i svih oko nas. Ona profinjava ukus, posvećuje naše rasuđivanje, i donosi umni mir, i, na kraju, vječni život. Pod ovim svetim ograničenjem napredovaćemo u blagodati i poniznosti, i biće nam lako da pravo govorimo. Prirodna, strastvena narav držaće se u pokornosti. Spasitelj koji bitiše u nama jaćace nas svakog časa. Anđeli službenici zadržavaće se u našim boravištima i sa radošću nositi k nebu vijesti o našem napretku u božanskom životu, a anđeli zapisničari praviće veseo, srećan izvještaj. – 1T 310 (1862)

XIII DIO LIČNOST

63. MAŠTA

Hristos je upošljavao maštu. – Preko mašte On [Hristos] je dopirao do srca. Njegove ilustracije uzimane su iz svakodnevnog života, i mada su bile vrlo jednostavne, imale su u sebi čudesnu dubinu i značenje. Ptice nebeske, ljiljani u polju, sjeme, pastir i ovce – sa ovim objektima Hristos je ilustrirao besmrtnu istinu; i uvijek nakon toga, kad su Njegovi slušaoci bili u prilici da ovo vide u prirodi, oni su se podsjećali Njegovih riječi. Hristove ilustracije neprekidno su ponavljale Njegove pouke.

587

Hristos nikad nije laskao ljudima. On nikad nije govorio nešto što bi raspalilo njihovu fantaziju i maštu, niti ih je hvalio za njihovu vještu dovitljivost; već su duboki mislioci bez pradržasuda primili Njegova učenja i otkrili da je to okušalo njihovu mudrost. Oni su se čudili duhovnoj istini izraženoj najjednostavnijim jezikom. – DA 254 (1898)

Dužnost kontrolirše maštu. – Malo ljudi shvata da je dužnost vršiti kontrolu nad mislima i maštom. Teško je sačuvati nedisciplinovan um usredsređen na profitabilne predmete. Ali ako se misli ne upošljavaju kako treba, religija ne može napredovati u duši. Um mora biti preokupiran svetim i vječnim stvarima, ili će gajiti beznačajne i površne misli. I intelektualne i moralne moći moraju se disciplinovati, a one jačaju i unapređuju se vježbom. – CT 544 (1913)

588

*Bolest ponekad proizvedena maštom.** – Bolest se ponekad proizvodi i često veoma pospješuje putem mašte. Mnogi doživotni invalidi mogli bi biti dobro kad bi samo mislili tako. Mnogi zamišljaju da će svako nezatno izlaganje prouzrokovati bolest, i zli efekat se proizvodi zato što se očekuje. Mnogi umiru od bolesti čiji uzrok je potpuno imaginaran. – MH 241 (1905)

Izopačena mašta. – Iz onoga što mi je Gospod pokazao, žene ove vrste [one sa preuveličanim konceptom o svojim kvalitetama] imale su maštu izopačenu čitanjem romana, sanjarenjem, i zidanjem kula u vazduhu – živeći u svijetu mašte. One nijesu snizile vlastite ideje do običnih, korisnih životnih dužnosti. One nijesu preuzimale životna bremena koja leže na njihovoj stazi i nastojale da načine dom srećnim i radosnim za svoje muževe. One su im ostavljale čitav njihov teret, ne noseći ni svoje breme. One očekuju da drugi predvide njihove potrebe i rade za njih, dok su same slobodne da prigovaraju i sumnjiče kako im se prohtije. Ove žene imaju bolesni sentimentalizam, stalno misleći da nijesu cijenjene, da im njihovi muževi ne poklanjaju svu pažnju koju zaslužuju. One zamišljaju sebe kao mučenice. – 2T 463 (1870)

Savjet čovjeku sa bolesnom maštom. – Vidjela sam da ti je Bog dao svjetlost i iskustvo da možeš uvidjeti grešnost naprasitog duha i kontrolisati svoje strasti. Ukoliko propustiš da učiniš tako, izvjesno ćeš ispustiti vječni život. Moraš nadvladati ovu bolest mašte.

589

Ti si krajnje osjetljiv, i ako se kaže nešto što se suproti kursu koji slijediš, veoma se uvrijediš. Osjećaš da si ponižen i da se moraš braniti, spasti svoj život; i u svom ozbiljnom

* Vidi naslov br. 75, «Mašta i bolest»

naporu da sačuvaš život, ti ga gubiš. Ti moraš obaviti zadatak umiranja sebi i kultivisanja duha snošljivosti i strpljenja. Prestani da misliš da ti se čini zlo i nepravda, da neko pokušava da te istisne ili povrijedi. Ti vidiš lažnim očima. Sotona te navodi na ove izopačene poglede na stvari. – 2T 424 (1870)

Razum pod kontrolom mašte. – Ti si u stanju da kontrolišeš svoju maštu i nadvladaš ove nervne napade. Imaš moć volje, i trebaš je prizvati u pomoć. Nijesi ovo učinio, već dopustio svojoj veoma aktivnoj mašti da kontroliše razum. U ovome si ožalostio Duha Božjega. Da nijesi imao sile nad ovim osjećanjima, to ne bi bio grijeh; ali nije odgovor tako se predavati neprijatelju. Tvoja volja mora se posvetiti i potčiniti umjesto što se svrstava u opoziciji onome što je od Boga. – 5T 310, 311 (1885)

Ishrana utiče na maštu. – Neumjerenost započinje za našim stolovima u upotrebi nezdrave hrane. Posle određenog vremena, kroz stalno popuštanje, probavni organi bivaju oslabljeni, i uzeta hrana ne zadovoljava apetit. Uspostavlja se nezdravo stanje, i postoji žudnja za stimulativnijom hranom. Čaj, kafa, i meso proizvode trenutni efekat. Pod uticajem ovih otrova nervni sistem se uzbuđuje, i u nekim slučajevima, za izvjesno vrijeme, čini se da je razum okrijepljen a mašta bujnija. – 3T 487 (1875)

Učinak čaja, kafe i drugih popularnih napitaka. – Čaj djeluje kao stimulans i, u izvjesnoj mjeri, proizvodi trovanje. Dejstvo kafe i mnogih drugih popularnih napitaka je slično. Prvi efekat je raspoloženost. Nervi želuca se uzbuđuju; oni prenose nadraženost na mozak, a ovaj se zauzvrat pobuđuje na dodjelu povećane aktivnosti srcu i kratkotrajne energije cijelom sistemu. Zaboravlja se na umor, a snaga izgleda povećana. Razum se budi, mašta postaje bujnija. – MH 326 (1905)

Popularna oživljavanja i mašta. – Popularna oživljavanja suviše često se sprovode pozivanjem na maštu, uzbuđivanjem emocija, zadovoljavanjem ljubavi prema onome što je novo i senzacionalno. Obraćeni zadobijeni na taj način imaju malo želje da slušaju biblijsku istinu, malo zanimanje za svjedočanstvo proroka i apostola. Ukoliko vjerska služba nema nešto senzacionalnog karaktera, ona za njih nema privlačnosti. Poruka koja se poziva na neostrašćeni razum ne budi na odgovor. Jasna upozorenja Božje Riječi, koja se direktno tiču njihovih vječnih interesa, se ne slušaju. – GC 463 (1888)

Pozorište izopačuje maštu. – Među mnogim opasnim pribježištima za zadovoljstvima je pozorište. Umjesto da bude škola morala i vrline, kao što se često tvrdi, ono je samo leglo nemorala. Poročne navike i grešne sklonosti jačaju se i potvrđuju ovim zabavama. Niske pjesme, nepristojni gestovi, izrazi i stavovi, kvare maštu i unižavaju moral. Svaka mlada osoba koja po navici posjećuje ove predstave biće pokvarena u načelu.

Nema uticaja u našoj zemlji moćnijeg da zatruje maštu, da razori religiozne utiske, i da otupi ljubav prema mirnim zadovoljstvima i trezvenim realnostima života od pozorišnih zabava. Ljubav prema ovim scenama povećava se sa svakim popuštanjem, kao što želja za otrovnim pićem jača kroz upotrebu. Jedini sigurni kurs je kloniti se pozorišta, cirkusa, i svakog drugog sumnjivog mjesta za zabavu. – 4T 652, 653 (1881)

Fikcija stvara svijet mašte. – Odavala si se čitanju romana i priča dok nijesi počela živjeti u svijetu mašte. Uticaj takvog čitanja je poguban kako za um tako i za tijelo; ono slabi razum i donosi strašno opterećenje na fizičku snagu. S vremena na vrijeme tvoj um jedva da je zdrav zato što je mašta bila preuzbuđena i bolesna čitanjem izmišljenih priča. Um treba tako disciplinovati da se sve njegove moći skladno razvijaju....

Ako se mašta neprekidno hrani i stimulira fiktivnom literaturom, ona uskoro postaje tiranin koji kontroliše sve ostale sposobnosti uma i uzrokuje da ukus postane nestalan i sklonosti izopačene. – 4T 497 (1881)

Čitanje utiče na mozak. – Lično sam se upoznala sa nekima koji su izgubili zdravu obojenost uma kroz pogrešne navike čitanja. Oni idu kroz život sa bolesnom maštom, uveličavajući svaku malu žalost. Stvari koje zdravi, razborit um ne bi ni zapazio za njih postaju nepodnošljiva iskušenja i nepremostive prepreke. Njima je život u stalnoj sjenci. – CTBH 124, 1890. (FE 162, 163)

Gledanje kvari maštu. – Ovo je doba kad pokvarenost svugdje kipti. Želja očiju i pokvarene strasti pobuđuju se gledanjem i čitanjem. Srce se kvari preko mašte. Um uživa u posmatranju prizora koji bude niske strasti. Ove zle slike, koje se vide preko ukaljane mašte, kvare moral i pripremaju obmanuta, zalučena bića da razuzdaju bludne strasti. Potom slijede grijesi i zločini koji vuku bića formirana po obličju Božjemu do nivoa sa životinjama, odvlačeći ih na kraju u propast.

Izbjegavajte čitanje i gledanje onoga što sugerira nečiste misli. Kultivirajte moralne i intelektualne moći. Ne dopustite da ove moći oslabe i izopače se neprimjerenim čitanjem čak i priča. Znam neke jake umove koji su postali neuravnoteženi i djelimično otupljeni, ili paralizovani, neumjerenošću u čitanju. – 2T 410 (1870)

Masturbacija i mašta. – Kad se ljudi predaju navici masturbacije, nemoguće je probuditi njihova moralna osjetila da cijene vječne stvari ili uživaju u upražnjavanju duhovnosti. Nečiste misli obuzimaju i kontrolišu maštu i fasciniraju um, a zatim slijedi gotovo nekontrolisana želja za vršenjem nečistih djela. Da se um vaspitavao da razmišlja o uzvišenim predmetima, mašta obučavala da posmatra čiste i svete stvari, bila bi utvrđena protiv ovog groznog, ponižavajućeg, po dušu i tijelo pogubnog popuštanja. Ona bi se, kroz obuku, navikla zadržavati na uzvišenom, nebeskom, čistom, i svetom, i ne bi bila privučena ovim niskim, pokvarenim i zlim popuštanjem. – 2T 470 (1870)

Umno sanjarenje vodi samouzvišenju. – Ako su misli, sanjarenja uma, od velikih namjera u kojima figurira svoje ja, u riječima i postupcima otkriće se samouzvisivanje, uzdizanje sebe. Ove misli nijesu takve da vode bliskom hodanju sa Bogom. Oni koji djeluju bez promišljenog razmatranja, ne postupaju mudro. Oni čine povremene napore, upravljaju se tu i tamo, hvataju se za ovo ili ono, ali to ne vodi ničemu. Oni liče na lozu; njihovi izdanci neuvježbani i prepušteni da lutaju u svim pravcima uhvatiće se za svako smeće koje im je na dohvat; ali prije nego što loza može da bude od kakve koristi, ove vriježe moraju se otrgnuti od stvari za koje su se uhvatile i obučiti da se obavijaju oko onoga što će ih učiniti ljupkim i dobro oblikovanim. – Lt 33, 1886.

Kontrolisanje mašte. – Da si obučavala svoj um da se bavi uzvišenim predmetima, razmišljajući o nebeskim temama, mogla si učiniti mnogo dobra. Mogla si imati uticaja na umove drugih da skrenu svoje sebične misli i svjetoljubive sklonosti u kanal duhovnosti. Da su tvoje sklonosti i misli dovedene u pokornost Hristu, bila bi sposobna da činiš dobro. Mašta ti je unižena zato što si joj dozvolila da teče zabranjenim kanalom, da postane zanesena. Sanjarenje i romantično zidanje kula u vazduhu oneposobilo te za korisnost. Ti živiš u svijetu mašte; postala si zamišljeni mučenik i zamišljeni hrišćanin. – 2T 251 (1869)

Držite se dalje od Sotoninog začaranog tla (savjet jednoj egocentričnoj porodici). – Trebate se držati dalje od Sotoninog začaranog tla i ne dopuštati svojim umovima da pokoleba od

svoje odanosti Bogu. Kroz Hrista možete i treba da budete srećni i steći navike samokontrole. Čak i vaše misli moraju moraju se dovesti u podređenost Božjoj volji i vaša osjećanja pod kontrolu razuma i religije. Mašta vam nije data da joj se dopušta da bude razuzdana i ima svoj vlastiti put bez ikakvog napora na obuzdavanju ili disciplini. Ako su misli pogrešnem, osjećanja će biti pogrešna; a kombinacija misli i osjećanja sačinjava moralni karakter. Kad odlučite da se od vas kao hrišćana ne traži da obuzdavate svoje misli i osjećanja, dolazite pod uticaj zlih anđela i prizivate njihovo prisustvo i njihovu kontrolu. Ako se predajete svojim utiscima i dopuštate svojim mislima da uplove u kanal sumnje, nedoumice i kajanja, bićete među najnesrećnijim smrtnicima, i vaši životi pokazaće se promašenima. – 5T 310 (1885)

Posmatrati život onakvim kakav jeste. – Ukoliko ne posmatraš život onakvim kakav jeste, ne odbaciš te blistave slike iz mašte, i spustiš se do trezvenih pouka iskustva, probudićeš se kad bude suviše kasno. Tada ćeš shvatiti strašnu grešku koju si počinila. – 3T 43 (1872)

594 **Gramzivost stvara umišljene potrebe.** – Slučaj brata I je strašan. Ovaj svijet je njegov bog; on obožava novac.... Njemu nije potreban ničiji ukor već sažaljenje svih. Njegov život bio je strašna greška. On je patio od umišljene potrebe za novcem dok je bio okružen izobiljem. Sotona je prisvojio njegov um i, uzbuđujući organ gramzivosti, zaludio ga po ovom predmetu. Uzvišenije, plemenitije sile njegovog bića dovedene su u veoma veliku podređenost ovoj škrtost, sebičnoj sklonosti.

Njegova jedina nada je slamanje Sotoninih okova i nadvladavanje ovoga zla u svom karakteru. On je ovo pokušao učiniti radeći nešto po svojoj savjesti, ali to nije bilo dovoljno. Ovo prosto ulaganje velikog napora i rastajanje od svoga mamona, čitavo vrijeme osjećajući da se rastaje sa svojom dušom, nije plod prave religije.

On mora uvježbavati svoj um za dobra djela. On se mora utvrditi protiv svoje sklonosti za sticanjem. On mora utkati dobra djela u čitav svoj život. On mora gajiti ljubav prema činjenu dobra i uzdići se iznad sitničavog, škrtog duha koji je podsticao. – 2T 237, 238 (1869)

Sujevjerje potiče iz mašte. – Tvoje iskustvo pokazano mi je kao nepouzđano jer se suproti prirodnom zakonu. Ono je u sukobu sa nepromjenljivim načelima prirode. Sujevjerje, moja draga sestro, koje potiče iz bolesne mašte, svrstava te nasuprot nauci i načelu. Čemu se pokoriti? Tvoja snažne predrasude i sam set ideja u pogledu onoga koji je kurs najbolji za slijediti vezano za tebe samu dugo te je zadržavao od dobra. Godinama sam shvatala tvoj slučaj ali osjećala sam se nekompetentnom da ti izložim stvar na tako jasan način da je možeš uvidjeti i shvatiti, i praktično primijeniti svjetlost koja ti je data. – 3T 69 (1872)

595 **Majke i mašta.** – Pokazane su mi majke koje vodi bolesna mašta, uticaj koji se osjeća na mužu i djeci. Prozori se moraju držati zatvorenim zato što majka osjeća vazduh. Ako joj je iole hladno, i dođe do promjene u njenom odijevanju, ona misli da se i djeca moraju ponašati na isti način, i tako se čitava porodica lišava fizičke otpornosti. Svi su pod uticajem jednoga uma, fizički i mentalno ozlijeđeni kroz bolesnu maštu jedne žene, koja sebe smatra kriterijumom za cijelu porodicu....

Ljudi na sebe navlače bolest svojim pogrešnim navikama; ipak uprkos svjetlosti i znanja, oni ostaju vjerni svom vlastitom kursu. Oni ovako rezonuju: «Zar nijesmo ispitali ovu stvar? I zar je nijesmo shvatili na osnovu iskustva?» Ali iskustvo osobe čija mašta je u krivu ne treba da ima veliku težinu za bilo koga. – 2T 524 (1870)

Zaprezanje uma. – Svi su slobodni moralni posrednici, i kao takvi oni moraju uvesti svoje misli u ispravan kanal. Ovo je široko polje na kojemu um može bezbjedno lutati. Ako Sotona

nastoji da odvrati um ka niskim i senzualnim stvarima, vratite ga opet nazad i usmjerite na vječne stvari; i kad Gospod vidi da se čini odlučan napor da se zadrže samo čiste misli, On će poput magneta privući um, čisteći misli i osposobljavajući ih da se očiste od svakog tajnog grijeha. «Da odacimo maštarije i svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum na pokornost Hristu» (2 Korinćanima 10:5).

Prvi zadatak onih koji bi se htjeli reformisati je da očiste maštu. Ako um ode u poročnom pravcu, on se mora ograničiti da se bavi samo čistim i uzvišenim predmetima. Kad ste kušani da se odate pokvarenoj mašti, tada pribjegnite prestolu milosti i molite se za snagu sa Neba. U Božjoj snazi mašta se može disciplinovati da se bavi onim što je čisto i nebesko. – Und MS 93.

64. NAVIKE

Biblija daje načela. – Riječ Božja izobiluje opštim načelima za formiranje ispravnih navika življenja, a svjedočanstva, opšta i lična, sračunata su da skrenu... naročitu pozornost na ova načela. – 5T 663, 664 (1889)

Poput čelične mreže. – Jednom oformljena, navika je poput čelične mreže. Možeš se očajnički boriti protiv nje, ali neće popustiti. Tvoj jedini siguran kurs je graditi za vrijeme i za vječnost. – Lt 117, 1901.

Pravila navike. – Dužnost je svih da posmatraju striktna pravila u svojim životnim navikama. Ovo je za vaše vlastito dobro, draga omladino, i fizički i moralno. Kad ujutro ustajete, uzmite u izbor, koliko god je to moguće, posao koji morate završiti tokom dana. Ako je neophodno, uzmite mali notes u koji ćete bilježiti ono što se mora uraditi, i odredite sebi vrijeme u koje ćete obaviti posao. – YI, Jan 28, 1897. (Ev 562)

Redovne navike unapređuju zdravlje. – Naš Bog je Bog reda, i On želi da Njegova djeca budu *voljna* da dovedu sebe u red i pod Njegovu disciplinu. Dakle, ne bi li bilo bolje da se prekine sa ovom navikom obraćanja noći u dan i ranih jutarnjih sati u noć? Kad bi mladi oformili navike redovitosti i reda, oni bi napredovali u zdravlju, u duhu, u pamćenju, i u naravi. – YI, Jan 28, 1897.

Uklanjanje povoda za bolest. – Ispravne i korektne navike, inteligentno i istrajno upražnjavane, ukloniće povod za bolest, i prestaće potreba pribjegavanja jakim opojnim sredstvima. Mnogi korak po korak nastavljaju sa svojom neprirodnom popustljivošću, što dovodi do najvećeg mogućeg neprirodnog stanja stvari. – MS 22, 1887. (MM 222)

Ispravne navike pospješuju zdravlje. – Zdravlje se može zadobiti ispravnim životnim navikama i može se primorati da služi interesu i uskladi se sa njim. Ali ovaj kapital, dragocjeniji od svakog zaloga u banci, može se žrtvovati neumjerenošću u jelu i piću ili prepuštanjem organa da zarđaju od neaktivnosti. Omiljene povlastice moraju se napustiti; lijenost se mora nadvladati. – 4T 408 (1880)

Navike koje degradiraju uzvišenije sposobnosti. – Svaka navika koja ne unapređuje zdravu akciju u ljudskom sistemu degradira uzvišenije i plemenitije sposobnosti. Rđave navike u jelu i piću vode u zablude u mislima i postupcima. – RH, Jan 25, 1881. (CH 67)

596

597

Nadvladavanje prethodno utvrđenih navika. – Prethodno utvrđene navike i zamisli u mnogim slučajevima moraju se nadvladati prije mogućnosti postizanja napretka u religioznom životu. – RH, June 21, 1887. (FE 118)

Od rđavih navika teško se odučiti (savjet jednom rukovodiocu). – Sada će ti biti teško da izvršiš promjene u svom karakteru koje Bog traži da učiniš, jer u mladosti ti je bilo teško da budeš precizan i pokreneš se na akciju. Kad se karakter oformi, navika učvrsti, a mentalne i moralne sposobnosti postanu jake, najteže je odučiti se od rđavih navika, biti brz na akciju.

598

Treba da shvatiš vrijednost vremena. Nemaš opravdanja za izostavljanje najvažnijeg, mada neugodnog posla, nadajući se da ćeš ga se posve osloboditi ili misleći da će postati manje neugodan, dok vrijeme provodiš na ugodnim stvarima koje u stvari ne opterećuju. Prvo treba da uradiš posao koji se mora uraditi i koji uključuje vitalne interese djela, i tek kad se okonča ono što je bitnije latiti se manje važnih stvari.

Preciznost i odlučnost u Božjem djelu su veoma bitni. Odlaganje je u suštini poraz. Minuti su zlatni i trebaju se iskoristiti na najbolji način. Zemaljski odnosi i lični interesi treba da su uvijek od drugorazrednog značaja. Nikada ne treba dopustiti da trpi djelo Božje i u najmanjoj pojedinosti zbog naših zemaljskih prijatelja ili najdražih rođaka. – 3T 499, 500 (1875)

Naslijeđene i stečene sklonosti postaju navike. – Velika naslijeđena i stečena sklonost ka zlu kod Jude bila je pohlepa. Upražnjavanjem ona je postala navika koju je unosio u svim svojim poslovima. Hristolika načela poštenja i pravde nijesu imala mjesta u prodavanju i kupovanju. Njegove navike ekonomisanja razvile su se u cicijaški duh i postale fatalna zamka. Dobitak je bio njegovo mjerilo ispravnog religioznog iskustva, i svaka istinska pravednost postala je podređena tome. Dok je i dalje bio učenik u spoljašnjoj formi, dok je bio u samoj Hristovoj prisutnosti, prisvajao je za sebe sredstva koja su pripadala Gospodnjoj riznici. – MS 28, 1897.

Navike odlučuju budućnost. – Mora se imati na umu da mladi formiraju navike koje će, u devet od deset slučajeva, odlučiti njihovu budućnost. Uticaj društva kojega se drže, veza koje sklapaju, i načela koja usvajaju nosiće se sobom kroz život. – 4T 426 (1880)

599

Rđave navike lakše se formiraju nego dobre. – Djeca su osobito prijemčiva na utiske; i pouke koje primaju u ranim godinama nosiće sa sobom kroz život. Svo obrazovanje koje steknu nikada neće nadomjestiti zle posledice slabe discipline u djetinjstvu. Jedan propust, često ponavljan, formira naviku. Jedan progrešan čin priprema put za drugi. Taj čin, ponavljen, formira naviku.

Rđave navike se lakše formiraju od dobrih, a teže napuštaju. Daleko manje vremena i truda je potrebno da se ukalja djetinja narav nego da se utisnu načela i navike pravednosti na pločicama duše. Samo kroz stalni nadzor i odupiranje zlu možemo se nadati oblikovanju ispravne naravi.

Gospod će biti sa vama, majke, dok pokušavate da oblikujete ispravne navike kod svoje djece. Ali morate rano započeti proces obuke, ili će vaš budući zadatak biti znatno teži. Učite ih stih po stih, pravilo po pravilo, ovdje malo i ondje malo. Imajte na umu da vaša djeca pripadaju Gospodu i da su Njegovi sinovi i kćeri. On namjerava da porodice na zemlji budu uzorci porodice na nebu. – RH, Dec 5, 1899.

Navike se rijetko mijenjaju. – Ponovljena djela u datom kursu postaju navike. One se mogu ispraviti strogom obukom, u kasnijem životu, ali se rijetko mijenjaju. Jednom formirane, navike se sve više i više utiskuju u karakter. – GH, Jan, 1880. (CG 199, 200)

Napadanje pogrešnih navika donosi malo dobra. – Od male je koristi pokušavati reformisati

druge napadanjem onoga što smatramo pogrešnim navikama. Takav napor često rezultira u veću štetu nego korist.

U svom razgovoru sa ženom Samarjankom, umjesto nipodaštavanja Jakovljevog bunara, Hristos je predstavio nešto bolje. «Da ti znaš dar Božji», rekao je on, «i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu» (Jovan 4:10). On je skrenuo razgovor na blago koje je imao da podari, nudeći ženi nešto bolje od onoga što je imala, živu vodu, radost i nadu jevanđelja. – MH 156, 157 (1905)

Napori za reformacijom proističu iz želje da se čini pravo. – Istina je da se ljudi ponekad postide od svojih grešnih puteva i napuste neke od svojih zlih navika prije nego su i svjesni privlačenja Hristu. Ali kad god ulažu napor da se reformišu, iz iskrene želje da rade pravo, Hristova sila je ono što ih privlači. Uticaj kojega nijesu svjesni radi na duši, i savjest oživljava a spoljašnji život se popravlja. I kako ih Hristos privlači da pogledaju na Njegov krst, da pogledaju Onoga kojega su proboli njihovi grijesi, zapovijest se vraća kući u savjest. Otkriva im se zloća njihovog života, duboko ustoličeni grijeh duše. Oni počinju shvatati nešto od pravednosti Hristove i uzvikuju: «Šta je grijeh, da se tražila takva žrtva za iskupljenje njegovih robova? Da li se zahtijevala sva ova ljubav, sva ova patnja, svo ovo poniženje, da ne poginemo, već da imamo vječni život?» – SC 27 (1892)

Zle navike moraju se nadvladati. – Gledanjem kao kroz staklo slave Gospodnje, mi se u stvari mijenjamo u to isto obličje, iz slave u slavu, kao od Duha Gospodnjeg. Mi premalo očekujemo, i primamo prema svojoj vjeri. Ne smijemo se hvatati za svoje vlastite puteve, vlastite planove, vlastite ideje; moramo se preobraziti obnovljenjem svojih umova kako bi mogli «kušati koje je dobra, i prihvatljiva, i savršena volja Božja». Ustaljeni grijesi moraju se pobijediti i zle navike nadvladati. Rđave sklonosti i osjećanja moraju se iskorijeniti a sveta narav i emocije začeti u nama kroz Duha Božjega. – Lt 57, 1887.

Rđave navike, kad im se suproti, pružice još žešći otpor; ali ako se ratovanje nastavi energično i istrajno, one se mogu pobijediti. – 4T 655 (1881)

Milost Hristova slama okove zle navike. –Ljudi moraju naučiti da blagoslovi poslušnosti, u svojoj punini, mogu njihovi samo kad primaju milost Hristovu. Njegova milost je ta koja čovjeku daje silu da se pokorava zakonima Božjim. Ona ga osposobljava da slomi okove zle navike. To je jedina sila koja ga može učiniti i održati postojanim na pravom putu. – MH 115 (1905)

Kroz silu Hristovu muškarci i žene kidaju lance grešne navike. Oni se odriču sebičnosti. Koji je poročan postaje smjieran, pijanica trezvenjak, rasipnik čistunac. Duše koje su nosile obličje Sotone postaju preobražene u obličje Božje. – AA 476 (1911)

Ispravne misli i postupci mogu postati uobičajeni. – Jedina sigurnost za svaku dušu je u ispravnom mišljenju. «Čovjek je ono što misli u srcu» (Priče 23:7). Moć samoograničenja jača vježbom. Ono što ispočetka izgleda teško, stalnim ponavljanjem postaje lako, i ispravne misli i postupci postaju uobičajeni. – MH 491 (1905)

65. LIJENOST

602 **Obaveza razvoja intelekta do njegovog maksimuma.** – Bog zahtijeva obuku mentalnih sposobnosti. On namjerava da Njegove sluge posjeduju inteligentnije i jasnije zapažanje od svjetovnih ljudi, i On je nezadovoljan onima koji su suviše bezbrižni ili indolentni da budu korisni, dobro obaviješteni radnici. Gospod nam zapovijeda da ga ljubimo svim svojim srcem, svom svojom dušom, svom svojom snagom i svim svojim umom. Ovo nas obavezuje na razvoj intelekta do njegovog punog kapaciteta, da svim svojim umom možemo poznavati i voljeti svoga Stvoritelja. – COL 333 (1900)

Čovjek nalazi sreću u radu. – Adam je imao teme za razmišljanje u djelima Božjim u Edemu, koji je bio nebo u malom. Bog nije stvorio čovjeka prosto da razmišlja o Njegovim slavim djelima; stoga, dao mu ne ruke da radi kao i um i srce za razmišljanje. Da se čovjekova sreća sastoji u neradu, Stvoritelj ne bi dao Adamu određeni zadatak. Čovjek je imao naći sreću kako u radu tako i u razmišljanju. – RH, Feb 24, 1874. (1BC 1082)

603 **Lijenost najveće prokletstvo.** – Biblija ne odobrava lijenost. To je najveće prokletstvo koje donosi nesreću našem svijetu. – COL 343 (1900)

Vedro obavljati svakodnevne zadatke. – Neki smatraju da su bogatstvo i dokonost pravi blagoslov; ali oni koji su uvijek zauzeti i koji vedro obavljaju svoje svakodnevne zadaće su najsrećniji i uživaju najbolje zdravlje. Zdravi umor koji proizilazi iz umjerenog rada osigurava im blagodati osvježavajućeg sna. Presuda da čovjek mora mukotrpno raditi za svoj svakodnevni hleb i obećanje o budućoj sreći i slavi – oboje dolazi sa istog prijestola, i oboje je blagoslov. – YI, Dec 5, 1901. (ML 168)

Sreća u ispunjavanju određenih dužnosti. – Stvarna sreća nalazi se samo u dobru i činjenju dobra. Najčistija, najveća radost dolazi onima koji vjerno ispunjavaju svoje određene dužnosti. – YI, Dec 5, 1901. (ML 168)

Dokolica može odvesti u potištenost. – Osjećanja potištenosti često su posledica nepri-
mjerene dokolice. Lijenost daje vremena za razmišljanje o zamišljenim žalostima. Mnogi koji nemaju stvarna iskušenja ili poteškoće u sadašnjosti pozajmljuju ih iz budućnosti. Kad bi ove osobe nastojale da olakšaju bremena drugih, zaboravile bi na vlastita. Energičan rad koji bi pozvao na akciju i mentalne i fizičke moći pokazao bi se kao neprocenjivi blagoslov za um i tijelo. – ST, June 15, 1882.

Razvoj karaktera. – Zapamtite da na kakvom god položaju služili vi otkrivete pobudu, razvijate karakter. Šta god radili, činite to precizno i marljivo; nadvladajte sklonost traženja lakšeg zadatka. – MH 499 (1905)

604 **Um se mora obučavati da ne gleda na sebe.** – Um se treba obučavati da ne gleda na sebe, da se bavi temama koje uzvisuju i oplemenjuju. Neka se dragocjeni sati života ne traće u sanjarenju o nekom velikom djelu koje će se obaviti u budućnosti, dok se male sadašnje dužnosti zanemaruju. – ST, June 15, 1882.

Neaktivnost štetna po zdravlje. – Invalidi ne smiju dopustiti sebi da utonu u stanje neaktivnosti koja je veoma štetna po zdravlje. Moć volje mora se potvrditi; averzija prema aktivnoj vježbi i strah od ukupne odgovornosti mora se pobijediti. Oni nikad neće povratiti zdravlje ukoliko se ne otarase ovog apatičnog, uspavanog stanja uma i pokrenu se na akciju. – ST, June 15, 1882.

Previše lijeni za upražnjavanje sposobnosti. – Oni koji su isuviše lijeni da shate svoje odgovornosti i upražnjavaju svoje sposobnosti propustiće da prime Božji blagoslov, a talenti koji su im dati biće oduzeti od njih i predati aktivnim, revnim radnicima koji će ih umnožiti kroz stalnu upotrebu. – 4T 458, 459 (1880)

Osmišljen rad bitan za uspjeh. – Neki mladi ljudi misle da ako bi mogli provesti život ne čineći ništa bili bi neizmjereno srećni. Oni gaje mržnju prema korisnom radu. Oni zavide sinovima zadovoljstva koji svoje živote posvećuju zabavi i razonodi.... Nesreća i tuga su rezultat takvog mišljenja i ponašanja. Nerad je mnoge mlade ljude gurnuo u propast.

Osmišljen rad je bitan za uspjeh svake mlade osobe. Bog ne bi mogao baciti veće prokletstvo na muškarce i žene od osude na neaktivnost. Lijenost uništava dušu i tijelo. Srce, moralni karakter, i fizička energija slabe. Razum strada, a srce je otvoreno za iskušenje poput široke avenije da utone u svaki porok. Lijen čovjek iskušava đavola da ga kuša. – MS 2, 1871. (HC 222)

Pustoš indolentnih navika (savjet roditeljima). – Bili ste slijepi u odnosu na silu koju je neprijatelj imao nad vašom djecom. Domaćinski rad, čak i zamor, ne bi im naškodilo ni petnaesti dio koliko su to učinile indolentne navike. Oni bi izbjegli mnoge opasnosti da su upućivani u ranijem periodu da provode svoje vrijeme u korisnom radu. Ne bi stekli tako nespokojnu narav, takvu želju za promjenom i odlaskom u društvo. Izbjegli bi brojna iskušenja na taštinu i učešće u beskorisnim zabavama, površno čitanje, prazne razgovore, i gluposti. Vrijeme bi im prolazilo više na njihovo zadovoljstvo i bez tako velikog iskušenja traganja za društvom suprotnog pola i opravdavanja sebe na zlom putu. Taština i bolesna ljubav, beskorisnost i neumitan grijeh, bili su posledica ove indolentnosti. – 4T 97, 98 (1876)

Napreći svaki mišić. – Čovjek je dodijeljena uloga u ovoj velikoj borbi za vječni život; on mora odgovoriti na rad Svetog Duha. Proboj kroz sile tame zahtijeva borbu, a Duh radi u njemu na izvršenju ovog zadatka. Ali čovjek nije pasivno biće, da se spasi u nehatu. On se poziva da napregne svaki mišić i vježba svaku sposobnost u borbi za besmrtnost; ipak Bog je taj koji obezbjeđuje djelotvornost.

Nijedno ljudsko biće ne može se spasti u nehatu. Gospod nam zapovijeda: «Navalite da uđete na tijesna vrata; jer kažem vam: mnogi će tražiti da uđu i neće moći» (Luka 13:24). «Uđite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu. Kao što su uska vrata i tijesan put što vode u život, i malo ih ima koji ga nalaze» (Matej 7:13, 14). – MS 16, 1896.

66. EMOCIONALNE POTREBE*

Razlog za postojanje. – Božji zakon je zakon ljubavi. On vas je okružio ljepotom da vas nauči da nijeste postavljeni na zemlji prosto da radite za sebe, da kopate i gradite, da se trudite i tkate, već da obasja život i učini ga radosnim i lijepim sa ljubavlju Hristovom – kao cvijeće, da obraduje druge živote kroz službu ljubavi. – MB 97 (1896)

Ljubav zadovoljava unutrašnju potrebu. – Ljubav mora biti načelo akcije. Ljubav je osnovno načelo Božje vladavine na nebu i zemlji, i ona mora biti temelj hrišćanskog karaktera. Jedino ga to može učiniti i održati postojanim. Jedino ga to može osposobiti da podnese probe i iskušenja. – COL 49 (1900)

Gajiti ljubav. – Ljubav prema Bogu i međusobna ljubav mora se njegovati, jer je dragocjena kao zlato. Potrebno je da sada na najbolji način predstavimo karakter čiste i neukaljane religije, koja je, i po svojoj prirodi i u svojim zahtjevima, suprotnost sebičnosti. Ljubav poput one koju je Hristos predstavio je neuporediva; ona je po vrijednosti iznad zlata ili srebra ili dragog kamenja. Moramo se moliti i tragati za ljubavlju koju je Hristos posjedovao. Hrišćanin koji je ima nosi karakter koji je iznad svih ljudskih slabosti. – Lt 335, 1905.

Ljubav je svima potrebna. – Razlog zašto postoji toliko okrutnih muškaraca i žena na našem svijetu je to što se prava privrženost smatra slabošću, obeshrabruje se i potiska. Bolji dio prirode osoba iz ove grupe izopačio se i zakržljao u djetinjstvu, i ukoliko zraci božanske svjetlosti ne otope njihovu hladnoću i okrutnu sebičnost, njihova sreća biće zauvijek pokopana. Da bismo imali nježna srca, kao što je Isus imao kad je bio na zemlji, i posvećeno saosjećanje, kao što anđeli imaju za grešne smrtnike, mi moramo njegovati simpatije iz djetinjstva, koje su same po sebi jednostavne. – 3T 539 (1875)

Srce vrelo života. – Ni brat niti sestra K nemaju iskustva u žrtvovanju za istinu, u bogaćenju u dobrim djelima, sabiranju svoga blaga na nebu. Njihovo saosjećanje, pažnja, i strpljenje nijesu došli do izražaja prema zavisnoj, dragoj djeci. Oni su vodili računa samo o svojoj sebičnoj udobnosti. Njihova srca nijesu bila vrelo sa kojega teku živi potoci nježnosti i privrženosti. U blagosiljanju drugih ljubaznim riječima i djelima milosti i dobrote oni bi sami pribavili blagoslov. Bili su isuviše skučeni u svojoj sferi korisnosti. – 2T 649, 650 (1871)

Ljubav prema sebi razara mir. – Ljubav prema svome ja je ono što razara mir. Sve dok je svoje ja živo, uvijek smo spremni da ga branimo od poniženja i uvrede; ali kad smo mrtvi, i naš život sakriven sa Hristom u Bogu, zanemarivanje i omalovažavanje nećemo primati k srcu. Bićemo gluvi za prekora i slijepi za potsmijeh i uvredu. «Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne veliča, ne nadima se, ne čini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu, ne raduje se nepravdi, a raduje se istini, sve snosi, sve vjeruje, svemu se nada, sve trpi. Ljubav nikad ne prestaje» (1 Korinćanima 13:4-8). – MB 16 (1896)

Sigurnost se nalazi u ispravnom mišljenju. – Potreban nam je stalan osjećaj oplemenjujuće sile čistih misli. Jedina sigurnost za svaku dušu je u ispravnom mišljenju. «Čovjek je ono što misli u srcu» (Priče 23:7). Moć samoograničavanja jača vježbom. Ono što ispočetka izgleda teško, stalnim ponavljanjem postaje lako, dok ispravne misli i postupci ne postanu uobičajeni. Ako hoćemo možemo se od svega što je loše i jeftino i uzdići se na visok standard; možemo

* Vidi V dio, «Životna pokretačka sila», i XI dio, «Emocionalni problemi»

biti poštovani od ljudi i voljeni od Boga. – MH 491 (1905)

Nedostatak privrženosti kviri. – Gospod je izložio pred Izraelom posledice održavanja zajednice sa zlim duhovima u gadostima Hananejaca: oni su bili bez prirodne privrženosti, idolopoklonici, preljubnici, ubice, i mrski svakom pokvarenom mišlju i gadnom navikom. – PP 698 (1890)

Plod zlobe je smrt.* – Duh mržnje i osвете potiče od Sotone, i naveo ga je da preda na smrt Sina Božjega. Ko god gaji zlobu ili neljubaznost gaji isti duh, i njegov plod biće na smrt. U osvetoljubivim mislima leži prikriveno zlo djelo, kao biljka u sjemenu. «Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan krvnik ljudski nema u sebi vječnoga života» (1 Jovanova 3:15). – MB 56 (1896)

Potreba za društvom. – Mnogi su se mogli sačuvati od grešnih uticaja da su bili okruženi dobrim društvom i slušali kako im se govore riječi ljubaznosti i ljubavi. – 4T 364 (1879)

Prirodno je tražiti društvo. – Prirodno je tražiti društvo. Svako će naći drugove ili ih stvoriti. I upravo u srazmjeri sa snagom prijateljstva biće količina uticaja koji će prijatelji vršiti jedan na drugoga na dobro ili zlo. Svi će imati društva na koja će uticati i sami biti pod njihovim uticajem.

Misteriozna je veza koja spaja zajedno ljudska srca tako da se osjećanja, ukusi i načela dvije osobe tijesno sjedine. Jedna hvata duh i kopira puteve i postupke druge. Kao što vosak zadržava oblik pečata, tako um zadržava utiske proizvedene opštenjem i druženjem. Taj uticaj može biti nesvjestan, pa ipak ne manje moćan. – 4T 587 (1881)

Čovjek načinjen za društvo. – Gospod je načinio čovjeka za društvo, i On namjerava da se ispunimo ljubaznom prirodom Hristovom i kroz druženje povežemo u tijesan odnos kao djeca Božja, radeći posao za vrijeme i za vječnost. – Lt 26a, 1889. (MM 48, 49)

Ponos razara prijateljstvo. – Oni [Hristovi neprijatelji] su vidjeli da veličanstvo i čistota i ljepota istine, svojim dubokim i blagim uticajem, postojano osvaja mnoge umove.... On je porušio zid razdvajanja koji je toliko laskao njihovom ponosu i isključivosti; i oni su se plašili da bi, ako se dopusti, mogao sasvim odvući narod od njih. Stoga su ga pratili sa odlučnim neprijateljstvom, nadajući se da će naći neku priliku da Ga dovedu u nemilost kod mnoštva i tako omoguće Sinedrionu da osigura Njegovu osudu i smrt. – MB 47 (1896)

Duštvo i karakter. – Pravo je rečeno: «Pokaži mi svoje društvo, i ja ću ti pokazati tvoj karakter». Mladi ne shvataju kakav osjetljiv uticaj vrše na karakter i ugled svojim izborom društva. Čovjek traži društvo onih čiji ukusi, navike i običaji su srodni njegovim.

Onaj ko više voli društvo neukih i poročnih osoba od mudrih i dobrih ljudi pokazuje da je njegov vlastiti karakter manjkav. Njegovi ukusi i navike mogu isprva biti potpuno različiti od ukusa i navika onih čije društvo traži, ali kako se miješa sa ovom vrstom ljudi njegove misli i osjećanja se mijenjaju; on žrtvuje prava načela i neosjetno a ipak neizbježno se spušta do nivoa svojih drugova. Kako rijeka uvijek uzima poprima svojstva tla kroz koje teče, tako načela i navike mladih neumitno postaju obojene karakterom društva sa kojim se miješaju. – CT 221 (1913)

Odnos koji je svako obavezan da gaji. – Bog nas zajedno povezuje kao članove jedne porodice, i svako je obavezan da njeguje ovaj odnos. Postoje službe koje dugujemo drugima i koje se ne mogu ignorisati a ipak držati zapovijesti Božje. Živjeti, misliti i djelovati samo za

* Vidi naslov br. 57, «Mržnja i osвета»

sebe znači postati beskoristan kao sluga Božji. Zvučne titule i veliki talenti nijesu neophodni da bi bili dobri građani ili primjerni hrišćani. – 4T 339, 340 (1879)

Sveza jedinstva. – Najnježnija zemaljska veza je ona koja postoji između majke i djeteta. Dijete spremnije prima utiske iz života i primjera majke nego od oca; jer ih veže jača i nježnija zajednica. Majke imaju veliku odgovornost. Bila bih srećna kad bih im mogla predočiti zadatak koji mogu obaviti u oblikovanju umova svoje djece. – 2T 536 (1870)

⁶¹¹ **Hristos najveći prijatelj.** – Velika važnost pridaje se našim društvima. Mi možemo oblikovati puno toga što je ugodno i od koristi, ali ništa nije toliko dragocjeno kao ono što ograničenog čovjeka dovodi u vezu sa beskonačnim Bogom. Kad se tako ujedine, riječi Hristove prebivaju u nama.... Rezultat će biti očišćeno srce, razborit život, i besprekoran karakter. Ali samo kroz upoznavanje i druženje sa Hristom mi možemo postati nalik Njemu, Besprekornom Primjeru. – ST, Sept 10, 1885. (ML 190)

Utjeha za um i mir u duši. – Ljekar koji se pokaže vrijednim da se postavi za vodećeg ljekara u sanatorijumu obavljaće veliko djelo. Ali njegov rad na religioznom području treba uvijek biti takve prirode da se božanski protivotrov za izlječenje grijehom opterećenih duša predstavi pred pacijentima. Svi ljekari trebaju razumjeti da se jedan takav posao mora raditi sa nježnošću i mudrošću. U našim ustanovama gdje se mentalni pacijenti dovode na tretman, utješne riječi istine koje se govore unesrećenom često će biti sredstvo za smirenje uma i obnovu mira u duši. – Lt 20, 1902. (MM 189)

Dar Božji. – Svaki dobar podsticaj ili težnja dar je Božji; vjera prima od Boga život koji jedini može proizvesti istinski rast i djelotvornost. – Ed 253 (1903)

Unutrašnje zadovoljstvo ispravnosti. – Nesebičnost, načelo Božjeg carstva, je princip koji Sotona mrzi; on odiče samo njegovo postojanje. Od početka velike borbe on se trudio da dokaže kako su Božja načela akcije sebična, i on postupa na isti način sa svima koji služe Bogu. Međutim, Hristovo djelo i svih onih koji nose Njegovo ime opovrgava Sotonine tvrdnje.

⁶¹² Isus je došao u ljudskom obliku da bi svojim vlastitim životom dao primjer nesebičnosti. I svi koji prihvataju ovo načelo moraju biti Njegovi pomagači demonstrirajući ga u praktičnom životu. Izabrali pravo zato što je pravo; stajati za istinu po cijenu stradanja i žrtve – «to je nasljedstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova od Mene, veli Gospod» (Isaija 54:17). – Ed 154, 155 (1903)

Za povjerenje i saradnju, svijet duguje Božjem zakonu. – Za sve što povjerenje i saradnju čini mogućim, svijet duguje Božjem zakonu, kao što je dat u Njegovoj Riječi, i čiji se trag još uvijek može pratiti po smjernicama često skrivenim i gotovo izbrisanim u srcima ljudi. – Ed 137 (1903)

Istinski uspjeh nasuprot novcu. – Kad dovedemo sebe u ispravan odnos sa Bogom imaće-mo uspjeha gdje god išli; i uspjeh je ono što nam je potrebno, ne novac – živi uspjeh, a Bog će nam ga dati zato što zna sve o našem samoodricanju. On zna za svaku žrtvu koju činimo. Možda misliš da tvoje samoodricanje ne pravi nikakvu razliku, da treba da imaš više obzira itd. Ali kod Gospoda to čini veliku razliku.

Više puta mi je pokazano da kad pojedinci počnu da teže za sve većom i većom platom, nešto dolazi u njihovo iskustvo što ih postavlja tamo gdje više neće stajati na pogodnom tlu. Ali kad uzimaju platu koja nosi na sebi činjenicu da su samopožrtvovani, Gospod vidi njihovo samoodricanje i daje im uspjeh i pobjedu. Ovo mi uvijek iznova pokazivano. Gospod koji vidi u tajnosti platiće javno za svaku žrtvu za koju se pokazalo da su

je Njegove sluge bile voljne podnijeti. – MS 12, 1913. (2SM 179, 180)

Sigurnost nije u bogatstvu. – Mnogi misle da pronađu sigurnost u zemaljskom bogatstvu. Ali Hristos nastoji da ukloni prašinu iz njihovih očiju koja zamračuje vidik i tako ih osposobi da gledaju na daleko pretežniju i vječnu slavu. Oni su zabludjeli fantomi za realnosti i izgubili su iz vida slavu vječnoga svijeta. Hristos ih poziva da prošire svoj pogled iznad sadašnjice i dodaju vječnost svojoj viziji. – Lt 264, 1903. (SD 247)

Oslanjanje na Boga je prava sigurnost. – Sotona je veoma svjestan da je i najslabija duša koja nastava u Hristu više nego ravna vojskama tame, i da, kad bi se otvoreno otkrio, bio bi dočekan i odbijen. Stoga on nastoji da izvuče vojnike krsta iz njihovog jakog utvrđenja, dok je on u zasjedi sa svojim snagama, spreman da uništi sve koji se usude da stupe na njegov teren. Samo u poniznom oslanjanju na Boga, i poslušnosti svim Njegovim zapovijestima, možemo biti sigurni. – GC 530 (1888)

Bog nudi sigurnost. – Bog želi da izaberemo nebesko umjesto zemaljskoga. On otvara pred nama mogućnosti nebeskog ulaganja. On bi htio ohrabriti naše najuzvišenije ciljeve, dati sigurnost našem najodabranijem blagu. On objavljuje: «Učiniću da će čovjek više vrijediti nego čisto zlato, više nego zlato Ofirsko» (Isaija 13:12). Kad se blago koje proždire moljac i rđa kvari odnese, Hristovi sledbenici mogu se radovati u svom nebeskom blagu, bogatstvu koje je nepropadljivo. – COL 374 (1900)

Posvećujući uticaj istine. – Jedina sigurnost za svaku dušu je u ispravnom mišljenju. Mi moramo iskoristiti svako sredstvo koje nam je Bog stavio na raspolaganju za upravljanje i kultivaciju svojih misli. Moramo dovesti svoje umove u sklad sa Njegovim umom. Njegova istina će nas posvetiti, tijelo i dušu i duh, i bićemo osposobljeni da se uzdignemo iznad iskušenja. Riječi koje govorimo biće mudre riječi. – Lt 123, 1904.

Primijenjena istina unapređuje zdravlje. – Kad se ljudi koji su se odavali rđavim navikama i grešnim postupcima predaju sili božanske istine, primjena te istine u srce oživljava moralne moći, koje su izgledale paralizovane. Primalac posjeduje jače, jasnije razumijevanje od onoga koje je imao prije pripajanja svoje duše Vječnoj Stijeni. Čak se i njegovo fizičko zdravlje unapređuje shvatanjem svoje sigurnosti u Hristu. Poseban blagoslov Božji počiva na primaocu u zdravlju i snazi. – CTBH 13, 1890. (Te 108)

Olakšanje od krivice. – Oduzeti je u Hristu našao iscjeljenje i za dušu i za tijelo. Bilo mu je potrebno zdravlje duše prije nego je mogao cijeniti zdravlje tijela. Prije nego se mogla izliječiti fizičku bolest, Hristos je morao donijeti olakšanje umu i očistiti dušu od grijeha. Ova pouka ne smije se previdjeti. Danas ima na hiljade onih koji pate od fizičke bolesti, koji, kao oduzeti, čeznu za porukom: «Opraštaju ti se tvoji grijesi». Breme grijeha, sa svojim nespokojnim i nezadovoljenim željama, temelj je njihovih bolesti. Oni ne mogu naći olakšanje dok ne dođu Iscjelitelju duše. Mir koji samo On može dati obnovio bi svježinu uma i zdravlje tijela. – MH 77 (1905)

Snaga za jedan dan. – Anđeli, koji će učiniti za vas ono što ne možete vi sami, čekaju na vašu saradnju. Oni očekuju da odgovorite na privlačenje Hristu. Približite se Bogu i jedni drugima. Željom, tihom molitvom, otporom sotonskim oruđima, stavite svoju volju na stranu Božje volje. Dok imate želju da se odupirete đavolu, i iskreno se molite: Izbavi me od iskušenja, imaćete snagu za svoj dan.

Zadatak nebeskih anđela je priđu bliže onima koji se kušaju i koji pate. Oni dugo i neumorno rade na spasavanju duša za koje je Hristos umro. – RH, July 4, 1889. (SD 36)

67. NARAV

⁶¹⁵ **Različite naravi.** – U svom međusobnom druženju moramo zapamtiti da svi nemaju iste talente i istu narav. Radnici se razlikuju u planovima i zamislama. Različiti darovi, udruženi, neophodni su za uspjeh djela. Zapamtimo da neki mogu popuniti izvjesne položaje uspješnije od drugih. Radnik kojemu je data taktičnost i sposobnost koja ga osposobljava za izvršenje neke posebne grane djela ne treba koriti druge što nijesu u stanju da obave ono što bi on možda mogao lako uraditi. Zar nema stvari koje njegove kolege ne mogu uspješnije uraditi nego on? – Lt 116, 1903. (Ev 103)

Različita narav, različito gledište. – Svako društvo u životu poziva na ispoljavanje samokontrole, trpeljivosti i saosjećanja. Mi se toliko puno razlikujemo u naravi, navikama, obrazovanju, da je naš način posmatranja stvari različit. Mi različito sudimo. Naše razumijevanje istine, naše ideje vezano za ponašanje u životu, nijesu iste u svakom pogledu. Ne postoje dvije osobe čije iskustvo je isto u svakoj pojedinosti. Iskustva jedne nijesu iskustva druge osobe. Dužnosti koje su jednom lake drugom su teške i zamršene. – MH 483 (1905)

⁶¹⁶ **Raznolikost naravi u porodici.** – Često postoji uočljiva raznolikost naravi i karaktera u istoj porodici, jer Božja je zamisao da se osobe različitog temperamenta zajedno druže. Kad je ovo slučaj, svaki član domaćinstva treba da ima sveti obzir prema osjećanjima i poštovati prava drugih. Ovim putem kultivisaće se uzajamni obzir i snošljivost, predrasude omekšati, i grube crte karaktera izgladiti. Harmonija se može osigurati, a miješanje različitih temperamenata može biti od koristi svakome. – ST, Sept 9, 1886. (CG 205)

Roditelji prenose narav. – I očevi su kao majke uključeni u ovu odgovornost. Oba roditelja prenose svoje vlastite karakteristike, mentalne i fizičke, svoju narav i prohtjeve, na svoju djecu. – PP 561 (1890)

Naslijedena narav. – Bog želi da se međusobno ispomažemo pokazivanjem saosjećanja i nesebične ljubavi. Postoje oni koji imaju naslijedenu osobenu narav i sklonosti. Može biti teško baviti se njima, ali da li smo mi besprekorni? Oni se ne smiju obeshrabrivati. Njihove zablude ne smiju se načiniti opštom svojinom. Hristos sažalijeva i pomaže onima koji griješe u sudu. On je podnio smrt za svakog čovjeka, i zbog toga On ima dirljiv i dubok interes za svakog čovjeka. – 9T 222 (1909)

Promjena na prijatnu narav. – «Stražite i molite se» nalog koji se često ponavlja u Svetom Pismu. U životima onih koji se pokoravaju ovom nalogu postojaće jedna prikrivena struja sreće koja će blagosloviti sve s kojima dolaze u kontakt. Oni koji su kisjele i zle naravi postaće prijatni i blagi; oni koji su ponositi krotki i ponizni. – CT 293 (1913)

⁶¹⁷ **Redovitost i red unapređuju narav.** – Kad bi mladi formirali navike redovitosti i reda, napredovali bi u zdravlju, u duhu, u pamćenju, i u naravi. – YI, Jan 28, 1897. (CG 112)

Narav se može preoblikovati. – Gospod u svojoj milosti otkriva ljudima njihove skrivene mane. On bi htio da kritički preispitaju komplikovane emocije i pobude svojih srca i otkriju ono što ne valja, preoblikuju svoju narav i profine manire. Bog bi htio da se Njegove sluge upoznaju sa svojim srcima. Da bi ih doveo do prave spoznaje svoga stanja, On dopušta da ih salijeće oganj nevolja kako bi se pročistili. – RH, Apr 10, 1894. (ML 92)

Mrzovoljna narav kvari djelotvornost učitelja. – Iznad svega drugog, onaj ko obučava mlade treba biti svjestan odavanja mrzovolji ili potištenoj naravi; jer ovo će ga lišiti simpatije

učenika, a bez simpatije ne može se nadati da im bude od koristi. Mi ne smijemo zamračivati vlastitu stazu ili staze drugih sjenkom svojih iskušenja. Imamo Spasitelja kojemu treba ići, u čije sažaljivo uho možemo izliti svaku žalbu. Njemu možemo ostaviti sve svoje brige i bremena, i tada naš rad neće izgledati težak ili naša iskušenja ozbiljna. – CT 233 (1913)

Objedinjavanje vedrine i neporočnosti. – Isusova religija omekšava što god je teško ili grubo u naravi i poravnava sve što je naborano ili oštro u manirima. Ona čini riječi blagim i vladanje osvajajućim. Naučimo od Hrista kako objediniti visok osjećaj čistote i neporočnosti sa vedrom naravi. Ljubazan, učtiv hrišćanin je najmoćniji argument koji se može proizvesti u korist hrišćanstva. – GW 122 (1915)

Neodgovarajuća ishrana kvari narav. – Mnogi kvare svoju narav neodgovarajućom ishranom. Mi bi trebali da pazimo da naučimo pouke o zdravstvenoj reformi upravo onako kao što savršeno pripremamo svoje studije, jer navike koje usvajamo u ovom pravcu pomažu nam u formiranju karaktera za budući život. Moguće je pokvariti svoje duhovno iskustvo kroz zloupotrebu želuca. – Lt 274, 1908. (CD 126)

Meso proizvodi razdražljivu narav. – Bog nije uklonio meso od Jevreja u pustinji jednostavno da pokaže svoj autoritet, već za njihovo dobro, da bi očuvali fizičku i moralnu snagu. On je znao da upotreba životinjskog mesa jača životinjske strasti i slabi razum. On je znao da bi udovoljavanje prohtjevu Jevreja za mesom oslabilo njihove moralne moći i proizvelo tako razdražljivu narav da bi ta ogromna armija postala nepokorna, da bi izgubili visok osjećaj svojih moralnih obaveza i odbili da se upravljaju prema mudrim Jehovinim zakonima. – ST, June 6, 1876. (Te 160)

Šećer i narav. – Šećer nije dobar za želudac. On izaziva fermentaciju, a to pomračuje mozak i unosi razdražljivost u narav. – MS 93, 1901. (CD 327)

Omekšavanje izopačene naravi. – Napredak u hrišćanskom iskustvu odlikuje se porastom poniznosti, kao posledicom povećanja znanja. Svako ko se sjedinjuje sa Hristom odstupa od svakog bezakonja.

Kažem vam, u strahu Božjem, pokazano mi je da će mnogi među vama propustiti vječni život zato što svoje nade u nebo gradite na lažnim osnovama. Bog vas prepušta samima sebi, «da se ponizite i okušate, da poznate šta... vam je u srcu». Vi ste zapostavili Sveto Pismo. Prezirete i odbacujete svjedočanstva jer ukoravaju vaše omiljene grijeha i remete vaše samozadovoljstvo.

Kad se Hristos gaji u srcu, Njegov obličje otkriće se u životu. Poniznost će vladati tamo gdje je ponos bio dominantan. Pokornost, krotost, strpljenje, omekšaće grube crte prirodno izopačene, plahe naravi. Ljubav prema Isusu ispoljiće se u ljubavi prema Njegovom narodu. Ona nije nepostojana i plaha, već mirna i duboka i snažna.

Život hrišćanina biće lišen svakog pretvaranja, slobodan od svake izvještačenosti, lukavstva i laži. On je ozbiljan, istinit, veličanstven. Hristos govori u svakoj riječi. On se zapaža u svkom djelu. Život zrači svjetlošću Spasiteljevog prisustva. U razgovoru sa Bogom i razmatranju nebeskih stvari duša se priprema za nebo i radi na prikupljanju drugih duša u Hristov tor. Naš Spasitelj može i voljan je učiniti više za nas nego što tražimo ili čak mislimo. – 5T 49, 50 (1882)

Bog može oblikovati narav. – Kakva god da je vaš položaj, Bog je u stanju tako oblikovati narav da ona bude prijatna i hristolika. Živom vjerom možete se odvojiti od svega što nije u skladu sa Božjim umom, i na taj način unijeti nebo u svoj život ovdje dolje. Hoćete li ovo učiti-

niti? Ako hoćete, imaćete vedrinu na svakom koraku. – MS 91, 1901.

Blagoslov bolesnima. – Prijatnu narav, ljubak karakter, Gospod će upotrijebiti da donese blagoslov bolesniku. Istine Riječi Božje posjeduju posvećujuću, preobražavajuću silu. Ako se prime u srce i sprovedu u život, one će pokazati kao miris života na život. Neka oni koji su zaposleni u našim ustanovama budu takvi da svjetlost istine sija u njihovim svakodnevnim riječima i postupcima. Hristos će jedino takve prihvatiti kao svoje saradnike. – MS 69, 1909. (MM 173)

620

Harmonija različitih naravi. – Harmonija i jedinstvo koje postoji među ljudima različitih naravi je najjače svjedočanstvo koje se može ponijeti da je Bog poslao svoga Sina na svijet da spasi grešnike. Naša je privilegija da nosimo ovo svjedočanstvo. Ali da bi to činili, moramo se staviti pod Hristovu komandu. Naš karakter mora se oblikovati u skadu sa Njegovim karakterom, naša volja mora se podrediti Njegovoj volji. Tada ćemo raditi zajedno bez misli o neslaganju. – 8T 242, 243 (1904)

Narav ispunjena zahvalanošću i mirom. – Od svega što se traži, gaji i kultiviše, nema ništa tako vrijedno u Božjim očima kao čisto srce, narav ispunjena zahvalnošću i mirom. – 4T 559 (1881)

Narav se ne mijenja o vaskrsenju. – Ako hoćete da budete sveti na nebu, prvo morate sveti na zemlji. Crte karaktera koji gajite u životu neće se promijeniti smrću ili vaskrsenjem. Ustaćete iz groba sa istom naravi koju ste pokazivali u svom domu i u društvu. – Lt 18b, 1891. (AH 16)

68. DRUŠTVENI ODNOSI

621

Ne smije se zapostaviti nijedna grana obrazovanja. – Ukupno uzevši, Božji narod isuviše malo njeguje hrišćansku društvenost. Ova grana obrazovanja ne smije se zanemariti ili se izgubiti iz vida u našim školama. – 6T 172 (1900)

Društvena preimućstva su talenti. – Oni koji posjeduju veliku privrženost pod obavezom su Bogu da je poklanjaju, ne samo svojim prijateljima, već svima kojima je potrebna njihova pomoć. Društvena preimućstva su talenti i moraju se upotrijebiti na dobrobit svih koji su u domenu našeg uticaja. – COL 353 (1900)

Nijesu nezavisni atomi. – Studente treba učiti da nijesu nezavisni atomi već je svako od njih nit koja se mora ujediniti sa drugim nitima u sastavljanju tkanine. Ovo uputstvo ne može se uspješnije dati u nijednoj oblasti do u školskom domu. Ovdje su učenici svakodnevno okruženi mogućnostima, koje će, ako se iskoriste, veoma pomoći u razvijanju društvenih crta njihovih karaktera. U njihovoj vlastitoj sili je da tako iskoriste svoje vrijeme i prilike da razviju karakter koji će ih učiniti srećnima i korisnima.

622

Oni koji se zatvaraju u sebe, koji nijesu voljni da budu privučeni na blagoslov drugima kroz prijateljsko druženje, gube mnoge blagoslove; jer uzajamnim kontaktom, um prima ugladenost i prefinjenost; društvenim opštenjem, započinju se poznanstva i sklapaju prijateljstva koja rezultiraju u jedinstvo srca i atmosferu ljubavi koja je ugodna u očima neba. – 6T 172 (1900)

Važnost društvenih odnosa. – Kroz društvene odnose hrišćanstvo dolazi u kontakt sa svijetom. Od svakog čovjeka i žene koji su okusili ljubav Hristovu i primili u srce božansko prosvjetljenje Bog zahtijeva da rasipaju svjetlost na mračnoj stazi onih koji nijesu upoznati sa boljim putem.... Društvena moć, posvećena Hristovim Duhom, mora se iskoristiti u zadobijanju duša za Spasitelja. – 4T 555 (1881)

Društveni elementi moraju se kultivisati. – Mi mnogo gubimo kad zamenarujemo privi-legiju zajedničkog druženja u cilju jačanja i međusobnog hrabrenja u službi Božjoj. Istine Njegove Riječi gube svoju živost i važnost u našim umovima. Naša srca prestaju da budu rasvijetljena i probuđena njihovim posvećujućim uticajem, i mi opadamo u duhovnosti. U svom hrišćanskom druženju mi mnogo gubimo svojim nedostatkom međusobnog saosjećanja. Onaj ko se zatvara u sebe ne popunjava položaj koji mu je Bog namijenio. Odgovarajuća kultivacija društvenih elemenata u našoj prirodi donosi nam saosjećanje drugih i sredstvo je razvoja i snage u nama u službi Božjoj. – SC 101 (1892)

Isus je bio veoma društven. – Čitav Spasiteljev život odlikovao se nesebičnom dobronamjernošću i ljepotom svetosti. On je naš primjer dobrote. Od početka Njegove službe, ljudi su počeli jasnije shvatati Božji karakter. On je svoja učenja sprovodio u vlastiti život. Pokazivao je doslednost bez svojeglavosti, dobronamjernost bez slabosti, nježnost i saosjećanje bez sentimentalizma. On je bio veoma društven, pa ipak posjedovao je rezervisanost koja je obeshrabrivala svaku familijarnost. Njegova umjerenost nikada nije vodila u fanatizam ili asketizam. On se nije poistovjećivao sa svijetom, a ipak je bio pažljiv prema potrebama najmanjeg među ljudima. – CT 262 (1913)

Društvena ljubaznost i ljudsko dostojanstvo. – Za stolom carinika On je sjedio kao počasni gost, pokazujući svojim saosjećanjem i društvenom ljubaznošću da priznaje ljudsko dostojanstvo; i ljudi su čeznuli da se pokažu vrijednim Njegovog povjerenja. Na njihova žedna srca Njegove riječi padale su sa blaženom, životodavnom silom. Pobuđivani su novi podsticaji, i ovim izgnanicima od društva otvorila se mogućnost novoga života. – MH 26 (1905)

Učenicima predočavane prave društvene dužnosti. – Hristos je učio svoje učenike kako da se ponašaju kad su u društvu drugih. On ih je upućivao u pogledu dužnosti i uredbi pravog društvenog života, koje su iste kao zakoni carstva Božjega. On je, na primjer, učio učenike da kad prisustvuju nekom javnom skupu, nema potrebe dan nešto govore. Njegov razgovor na svetkovinama upadljivo se razlikovao od onoga što se u takvim prilikama slušalo u prošlosti. Svaka riječ koju je izgovorao bila je miris života na život. On je govorio sa jasnoćom i jednostavnošću. Njegove riječi bile su kao zlatne jabuke u srebrnim sudovima. – RH, Oct 2, 1900. (ML 190)

Ne odricati se društvene zajednice. – Hristov primjer povezivanja sebe sa interesima čovječanstva trebaju slijediti svi koji propovijedaju Njegovu riječ i svi koji su primili jevandjelje Njegove milosti. Ne smijemo se odricati društvene zajednice. Ne treba da se odvajamo od drugih. Da bi doprli do svih klasa moramo ih upoznati tamo gdje jesu. Oni će nas rijetko dobrovoljno tražiti. Srca se ne dotiču božanskom istinom isključivo iza propovjedaonice. Postoje druga polja za rad, možda skromnija, ali itekako obećavajuća. Ona se nalaze u domu maloga kao i u dvorcu velikoga; u gostoljubivom pansionu i na skupovima za nevino društveno uživanje. – DA 152 (1898)

Potreba za druženjem. – Gubitak koji se osjeća kad ljudi izostaju sa skupova Božjeg naroda nije mali. Kao djeca Božja moramo se naći na svakom skupu Božjem, gdje je Njegov narod

obavezan da prisustvuje, i pruži riječ života. Svima je potrebna svjetlost i sva pomoć koja se može dobiti kako bi kad čuju i prime dragocjene poruke sa neba, preko Božjih naimenovanih posrednika, mogli biti spremni da razdijele drugima datu svjetlost. – Lt 117, 1896.

Vaspitanje oblikuje društveno tkivo. – Vaspitanje koje se pruža mladima oblikuje čitavu društveno tkivo. Po cijelom svijetu, društvo je u neredu, i potreban je cjelovit preobražaj. Mnogi pretpostavljaju da bi bolje vaspitne sposobnosti, veća vještina, i savremenije metode postavile stvari na svoje mjesto. Oni ispovijedaju da vjeruju i primaju živa čuda, pa ipak Riječi Božjoj daju sporedan položaj u velikoj strukturi obrazovanja. Ono što bi trebalo biti na prvom mjestu podređuje se ljudskim izmišljotinama. – 6T 150 (1900)

Društveni uticaj u domu.* – Misija doma proteže se iznad njegovih vlastitih članova. Hrišćanski dom treba da bude očigledana pouka, ilustrujući vrsnoću pravih životnih načela. Takva ilustracija biće sila na dobro u svijetu. Daleko moćniji od svake propovijedi koja se može iznijeti je uticaj pravog doma na ljudska srca i živote. Kako mladi izlaze iz takvog doma, pouke koje su naučili se prenose. Plemenitija načela života predstavljaju se drugim porodicama, i jedan uzvisujući uticaj djeluje u zajednici. – MH 352 (1905)

Društvenost moćan činilac. – Hrišćanska ljubaznost i društvenost su moćni činioци u zadobijanju naklonosti mladih. – CT 208 (Sept 17, 1902.)

Okosnica posrtanja društvenog života. – Tako je doktrina da se ljudi oslobađaju od poslušnosti Božjim zahtjevima oslabila silu moralne obaveznosti i otvorila brane bezakonja na svijetu. Neobuzdanost, raskalašnost i pokvarenost zapljuskuje nas poput nadolazeće plime. U porodici, Sotona je na djelu. Njegova zastava se vijori, čak i u domaćinstvima koja ispovijedaju hrišćanstvo. Postoji zavist, zla nagađanja, licemjerje, otuđenost, nadmetanje, razdor, izdaja svetog povjerenja, odavanje bludu. Čitav sistem religioznih načela i doktrina, koji treba da čini temelj i okosnicu društvenog života, liči na masu koji se tetura, spremnu da se raspadne u ruševine. – GC 585 (1888)

Božje odredbe sprečavaju društvenu nepravdu. – Gospod bi htio da zaustavi prekomjernu ljubav prema vlasništvu i moći. Velika zla rezultiraće iz stalnog gomilanja bogatstva jedne klase, siromaštva i degradacije drugih. Bez određenog ograničenja, moć bogatstva postala bi monopol, a siromasi, iako u svako m pogledu podjednako vrijedni u Božjim očima, smatrali bi se i tretirali kao inferiorni u odnosu na njihovu prosperitetniju braću.

Osjećaj ovog ugnjetavanja probudio bi strasti siromašnije klase. Postojalo bi osjećanje očaja i beznada koji bi imao tendenciju demoralizacije društva i otvorio vrata zločinima svake vrste. Propisi koje je Bog ustanovio bili su namijenjeni da promovišu društvenu jednakost. Odredbe subotne i oprosne godine, u velikoj mjeri, ispravljale su nepravdičnosti do kojih je dolazilo tokom određenog perioda u društvenoj i političkoj ekonomiji nacije. – PP 534 (1890)

Društveni rangovi potvrđuju i razvijaju karakter. – Nije bila Božja namjera da siromaštvo ikad napusti svijet. Društveni rangovi nikad se nijesu mogli izjednačiti, jer raznolikost stanja koje odlikuje naš rod jedno je od sredstava kojim Bog kani da okuša i razvije karakter.

Mnogi naglašavali sa velikim entuzijazmom da svi ljudi trebaju imati jednak udio u zemaljskim blagoslovima Božjim, ali ovo nije Stvoriteljeva namjera. Hristos je rekao da ćemo siromahe uvijek imati sa sobom. Siromasi, kao i bogataši, tečevina su Njegove krvi; i među Njegovim sledbenicima po imenu, u najvećem broju slučajeva, ovi prvi služe sa jednostav-

* Vidi naslov br. 20, «Atmosfera u domu»

nošću namjere, dok posljednji neprekidno vežu svoju privrženost za svoje zemaljske riznice, a Hristos se zaboravlja. Brige ovoga života i pohlepa za bogatstvom zaklanja slavu vječnoga svijeta. Kad bi se zemaljski posjedi podjednako raspodijelili, bila bi to najveća nesreća koja je ikad pala na čovječanstvo. – 4T 551, 552 (1881)

Bog izopštava društvene kaste. – Hristova religija uzdiže primaoca na veću ravan misli i akcije, dok ona u isto vrijeme predstavlja cijeli ljudski rod kao jednake objekte ljubavi Božje, budući iskupljeni žrtvom Njegovoga Sina. Kraj Isusovih nogu sastaju se bogataš i siromah, učeni i neuki, bez ijedne misli o kasti ili svjetovnoj veličini. Sva zemaljske razlike se zaboravljaju dog posmatramo Onoga kojega su proboli naši grijesi.

Samoodricanje, snishodljivost, beskonačno sažaljenje Onoga koji je bio visoko uzdignut na nebu ponižava ljudski ponos, vrednovanje sebe, i društvene kaste. Čista, neukaljana religija manifestuje svoja nebeska načela ulaskom u jedinstvo svih koji se posvećuju kroz istinu. Svi se sreću kao duše kupljene krvlju, podjednako zavisne o Onome koji ih je iskupio Bogu. – GW 330 (1915)

Lijek za društvena zla. – Za ovu mudru pripremu za duhovne potrebe svojih podanika [postavljanje sveštenika učitelja], Josafat je veoma dugovao svom napretku kao vladara. U poslušnosti Božjem zakonu krije se velik dobitak. U usaglašavanju sa božanskim zahtjevima postoji preobražavajuća sila koja donosi mir i dobru volju među ljudima. Da su učenja Božje Riječi učinjena vladajućim uticajem u životu svakog čovjeka i žene, da su um i srce dovedeni pod njenu obuzdavajuću silu, zla koja sada postoje u nacionalnom i društvenom životu ne ni našla mjesta. Iz svakog doma širio bi se uticaj koji bi ljude i žene učinio jakim u duhovnom uvidu i moralnoj sili, i tako bi se nacije i pojedinci stavili na pogodno tle. – PK 192 (1917)

Pravilna kultivacija društvenih odnosa donosi mir. – Oni koji su živjeli daleko od šatora, više od mjesec dana svake godine morali su odvojiti za prisustvovanje godišnjim praznicima. Ovaj primjer posvećenja Bogu treba naglasiti važnost vjerske službe i nužnost podređivanja naših sebičnih, svjetovnih interesa onome što je duhovno i vječno.

Mi trpimo gubitak kad zanemarujemo privilegiju zajedničkog druženja u cilju međusobnog jačanja i hrabrenja u službi Božjoj. Istine Njegove Riječi gube svoju živost i važnost u našim umovima. Naša srca prestaju da budu rasvijetljena i pobuđena tim posvećujućim uticajem, i mi opadamo u duhovnosti. U svom hrišćanskom opštenju mi mnogo gubimo zbog nedostatka međusobnog saosjećanja. Onaj ko se zatvara u sebe ne popunja položaj koji mu je Bog odredio. Mi smo svi djeca jednoga Oca, međusobno zavisni za sreću. Božji zahtjevi i zahtjevi čovječanstva su na nama. Pravilna kultivacija društvenih elemenata naše prirode je ono što nam donosi saosjećanje naše braće i sreću u naporima da blagoslovimo druge. – PP 541 (1890)

Ne treba se rukovoditi po ljudskim standardima. – Neprekidno predstavljam potrebu da svaki čovjek daje sve od sebe kao hrišćanin, obučavanja se za ostvarivanje rasta, širenje uma, plemenitost karaktera, koju je moguće svakome da ima. U svemu što činimo mi moramo podržavati hristoliki međusobni odnos. Moramo iskoristiti svaku duhovnu snagu za sprovođenje mudrih planova u ozbiljnoj akciji. Darovi Božji moraju se upotrijebiti za spasavanje duša. Naši međusobni odnosi ne smiju se rukovoditi po ljudskim standardima već po božanskoj ljubavi, ljubavi izraženoj u daru Božjemu našem svijetu. – CT 256 (1913)

Razvijati društvenu moć za zadobijanje duša. – Naročito oni koji su okusili Hristovu ljubav treba da razvijaju svoje društvene moći, jer na taj način oni mogu zadobijati duše za

Spasitelja. Hristos se ne smije prikriti u njihovim srcima, zatvoriti kao željeno blago, sveto i slatko, da se uživa samo za sebe; niti se ljubav Hristova treba pokazivati isključivo prema onima koji zadovoljavaju njihov ukus.

Studenti se moraju učiti hristolikosti pokazivanja ljubaznog zanimanja, društvene naklonosti prema onima koji su u najvećoj potrebi, čak iako oni možda nijesu njihovo odabrano društvo. U svako vrijeme i na svakom mjestu Isus je pokazivao ljubazno interesovanje za ljudsku porodicu i razasipao oko sebe svjetlost vesele pobožnosti. Studenti se trebaju učiti da slijede Njegove stope. Oni se trebaju učiti da pokazuju hrišćansko zanimanje, saosjećanje i ljubav prema svojim mladim drugovima, i nastoje da ih privuku Isusu; Hristos
629 treba da bude u njihovim srcima poput vode koja teče u vječni život, osvježavajući sve sa kojima dolaze u kontakt. – 6T 172, 173 (1900)

Mi svi treba da postanemo svjedoci za Isusa. Društvena moć, posvećena Hristovom milošću, mora se unaprijediti u zadobijanju duša za Spasitelja. Neka svijet vidi da nijesmo sebično zaokupljeni vlastitim interesima već da želimo da drugi dijele naše blagoslove i privilegije. Neka vide da nas naša religija ne pravi nesaosjećajnim ili isključivim. Neka svi koji ispovijedaju da su našli Hrista služe kao On što je činio za dobrobit ljudi. – DA 152 (1898)

69. ODBACIVANJE

630 **Uveličavanje prividnih poteškoća.** – Mnogi veoma uveličavaju prividne poteškoće i onda počinju da sažaljevaju sebe i odaju se potištenosti. Takvi moraju da naprave cjelovitu promjenu u sebi. Oni se trebaju disciplinovati za ulaganje truda i nadvladavanje djetinjastih osjećanja. Oni trebaju riješiti da ne provode život baveći se sitnicama.... Svako treba da ima neku težnju, cilj u životu. Bedra uma treba zapregnuti a misli obučavati da se drže određene tačke, kao kompas prema polu. Um se treba usmjeravati u ispravan kanal, prema dobro osmišljenim planovima. Tada će svaki korak biti korak ka napretku.... Uspjeh ili neuspjeh u životu uveliko zavisi od načina na koji se misli disciplinuju. – RH, Apr 6, 1886.

Nema razloga za očajanje. – Niko se ne treba prepuštati obeshrabrenju ili očaju. Sotona vam može doći sa okrutnom sugestijom: «Tvoj slučaj je beznadežan. Ti si neiskupljiv». Ali postoji nada za vas u Hristu. Bog nam ne zapovijeda da pobijedimo u vlastitoj snazi. On nas moli da pridemo bliže na Njegovu stranu. Kakve god da su poteškoće pod kojima radimo, koje pritiskaju dušu i tijelo, On čeka da nas oslobodi. – MH 249 (1905)

631 **Čuvajte se samosažaljenja.** – Moramo se čuvati samosažaljenja. Nikad se ne prepuštajte osjećanju da nijeste cijenjeni kako bi trebalo, da se vaši napori ne cijene, da vam je posao pretežak. Neka sjećanje na ono što je Hristos podnio za nas učutka svaku takvu misao. Mi smo bolje tretirani od našega Gospoda. – MH 476 (1905)

Samosažaljenje je pogubno po karakter onih koji ga gaje, i ono vrši uticaj koji kvari sreću drugih. – MS 27, 1902. (MM 177)

Sposobnost da se podnese zapostavljanje. – Duša koja ljubi Boga uzdiže se iznad magle sumnje; ona stiče blistavo, široko, duboko, živo iskustvo i postaje krotka i hristolika. Ona se predaje Bogu, skriva sa Hristom u Bogu. Ona će biti u stanju da podnese probu zapostavlja-

nja, grdnji i prezira, zato što je sve to pretrpio njen Spasitelj. Ona neće postati razdražena ili obeshrabrena kad je pritisnu poteškoće, jer Isus se nije predao ili bio obeshrabren. Svaki pravi hrišćanin biće jak, ne u sili i zasluži svojih dobrih djela, već u Hristovoj pravednosti, koja mu se pripisuje kroz vjeru. Velika je stvar biti krotak i ponizan u srcu, biti čist i neukaljan, kao što je bio Princ neba kad je hodio među ljudima. – RH, Dec 3, 1889. (7BC 907)

Ne primati zapostavljanje k srcu. – Ljubav prema sebi je ono što uništava naš mir. Dok je svoje ja živo, mi stojimo spremni da ga odbranimo od poniženja i uvrede; ali kad smo mrtvi i kad je naš život skriven sa Hristom u Bogu, nećemo primati zapostavljanje ili omalovažavanje k srcu. Bićemo gluvi na prekora i slijepi na ismijavanje i uvredu. – MB 16 (1896)

Potištenost plod pretjerane dokolice. – Osjećanja potištenosti često su posledica pretjerane dokonosti. Ruke i um treba preokupirati korisnim radom, olakšavajući bremena drugih; i oni koji se tako zapošljavaju i sami će od toga imati koristi. Dokonost daje vremena za razmišljanje o zamišljenim žalostima, a često oni koji nemaju stvarne poteškoće i iskušenja pozajmiće ih iz budućnosti. – ST, Oct 23, 1884. (CH 629)

Utjeha za jedno odbačeno siročće. – Oh, ovo je hladan i sebičan svijet! Tvoji rođaci, koji se trebali voljeti i izdržavati zbog tvojih roditelja ako ne sebe radi, zatvorili su se u svojoj sebičnosti i nemaju naročitog zanimanja za tebe. Ali Bog će ti biti bliži i draži od svih zemaljskih rođaka. On će ti biti tvoj prijatelj i nikad te neće napustiti. On je otac onima koji su bez oca. Njegovo prijateljstvo pokazaće se kao slatki mir i pomoći će ti da hrabro podneseš svoj veliki gubitak.

Nastoj da učiniš Boga svojim prijateljem, i nikad nećeš oskudijevati u tome. Bićeš izložen iskušenjima; ipak budi postojan i trudi se da uljepšaš svoje zanimanje. Biće ti potrebna milost da opstaneš, ali Božje sažaljivo oko je na tebi. Moli se puno i ozbiljno, vjerujući da će ti Bog pomoći. Čuvaj se od razdražljivosti i osjetljivosti i duha mučeništva. Trpeljivost je vrлина koju trebaš podsticati. Teži pobožnosti srca. Budi dosledan hrišćanin. Gaji ljubav prema čistoti i poniznoj jednostavnosti, i neka se one upletu u tvoj život. – 2T 314 (1869)

Nikad se ne osjećati usamljeno. – Nikad ne moraš biti usamljena, osjećati da si sama, ako hoćeš uzeti Isusa za svog Druga i Vječnog Prijatelja. – Lt 4, 1885.

Zanemarivanje uništava dušu. – Duša se ne uništava samo protivljenjem već i zanemarivanjem. – DA 323 (1898)

Međusobna snošljivost. – Mi se moramo međusobno podnositi, podsjećajući se svojih propusta. Budite sažaljivi prema nekima, praveći razliku; druge spasavajte sa strahom, izvlačeći ih iz ognja. Svi ne mogu podnijeti istu strogu disciplinu. Svi se ne mogu naučiti da vrednuju zamisli drugih o dužnosti. Moraju se uzeti u obzir različiti temperamenti i različiti umovi. Bog zna kako da postupi sa nama. Ali srce me je boljelo kad sam vidjela kako brat postupa sa bratom i sklonost da ga uhvati u riječima i napravi ga zločincem za riječ....

Vrijeme je da se svi prihvate posla, ne da zastaju odmjeravajući udio nepravčnosti koji pripada drugome, već da svako istražuje svoje srce, priznajući vlastite pogreške, i prepuštajući svoju braću Gospodu. Svaki pojedinac će morati odgovorati za svoje pogreške; i dok tako uskogrudno gleda da počupa korov iz bašte svoje braće, otrovno rastinje postaje sve jače i bujnije u vlastitom vrtu. Neka svako radi da sačuva vlastitu dušu i posjeduje srećan, veseo, trpeljiv duh u domu, i sve će biti dobro. – Lt 12, 1863.

Ne razmišljaju svi jednako. – U radu sa umovima zahtijeva se služba od srca. Zapamtimo ovo. Često smo kušani da kritikujemo nekog čovjeka koji zauzima visok i odgovoran položaj

zato što ne radi onako kako mi mislimo da bi trebalo. Ali onome ko nosi tolike odgovornosti nije potrebna kritika od svojih saradnika; njemu je potrebno njihovo ohrabrenje, njihova snošljivost, njihovo strpljenje, i njihove molitve. Njemu je potrebna Hristova prisutnost; jer nema uvijek mudrih ljudi, bez predrasuda, s kojima bi se posavjetovao.

U zbrci brojnih briga i brojnih poziva za pomoć, on može činiti greške. Usred gomile apela koji pristižu za pomoć, tvoj slučaj može izgledati zanemaren. U takvim trenucima sjeti se teških bremena koja su položena na onoga za koga misliš da je propustio da obavi svoju dužnost. Sjeti se da mu je možda nemoguće da udovolji tvom zahtjevu. Možda bi bila velika greška odobriti ga. – Lt 169, 1904.

Gospod stoji pored svojih glasnika. – Gospod bi htio da svaki ljudski razum u Njegovoj službi podnese sve okrutne optužbe i prepreke. Upućeni smo da se mudro ophodimo sa onima koji su napolju. Prepustite Bogu djelo osuđivanja i suđenja. Hristos nas poziva: «Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i jaću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, i naučite se od mene; jer sam ja krotak i smjieran u srcu, i naći ćete pokoj dušama svojim» (Matej 11:28, 29).

Svako ko sluša ovaj poziv ujarmiće se sa Hristom. U svakom trenutku i na svakom mjestu mi moramo pokazivati krotost i poniznost Hristovu. Tada će Gospod stajati kraj svojih glasnika i učiniti ih svojim vjesnicima, a onaj ko je vjesnik za Boga nikada neće stavljati na usne ljudskih bića riječi koje Veličanstvo neba nije izgovorilo kad se prepiralo sa đavolom. – Lt 38, 1894.

Ne razmišljaj o osjećanjima kušanja (savjet jednom rukovodiocu). – Ne razmišljaj o svojim osjećanjima koja dovode u iskušenje. Odbaci ova osjećanja. Kad stupiš na stazu kritičizma i grubog govora, postaješ sve više i više okrutan i skon kritikovanju. Zaustavi se prije nego počneš. Ne daj neprijatelju ni jedan pedalj tla. – Lt 169, 1902.

70. KRITIKA

Posljedice kritike. – Naša tijela se izgrađuju od onoga što jedemo i pijemo, a karakter našeg duhovnog iskustva zavisi o onome čime se naši umovi hrane i šta primaju. Stalnim bavljenjem pogreškama i manama drugih, mnogi postaju religiozni dispeptičari.

Gospod nam naređuje: «Što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god prečisto, što je god preljubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodjeteľ, i ako ima koja pohvala, to mislite» (Filibljanima 4:8). Ali oni koji su tako zauzeti analiziranjem riječi i postupaka drugih kako bi otkrili sve čemu se može prigovoriti propuštaju da uoče ono što je dobro i poželjno. Oni ne jedu odogovarajuću hranu da unaprijede duhovnu vitalnost i zdrav rast. – MS 4a, 1893.

Poštujte se i volite međusobno. – Ako je najvažniji predmet u našim umovima neljubazna i nepravedna djela drugih, otkrićemo da ih je nemoguće voljeti kao što je Hristos volio nas; ali ako se naše misli bave čudesnom ljubavi i sažaljenjem Hristovim prema nama, isti duh teći će prema drugima. Mi treba da se međusobno volimo i poštujemo, bez obzira na mane i nesavršenosti koje ne možemo riješiti posmatranjem. Treba gajiti poniznost i nepovjerenje u

sebe, i trpeljivu nježnost prema manama drugih. Ovo će pomoriti svaku skučenu sebičnost i učiniti nas širokogrudim i velikodušnim. – SC 121 (1892)

Stvaranje nerealnog svijeta. – Ti možeš stvoriti jedan nerealan svijet u svom umu i sliku idealne crkve gdje Sotonina iskušenja neće više podsticati na zlo, ali savršenstvo postoji samo u tvojoj mašti. Ovak svijet je pali svijet, a crkva je mjesto predstavljeno poljem na kojem raste kukolj i pšenica. Oni rastu zajedno do žetve. Nije ne nama da čupamo kukolj, prema ljudskoj mudrosti, da ne bi pod nagovorima Sotone pšenica bila iskorijenjena pod pretpostavkom da je kukolj. Mudrost koja je odozgo doći će onome koji je krotak i ponizan u srcu, i ta mudrost neće ga navesti da uništava već izgrađuje narod Božji. – Lt 63, 1893.

Obnoviti i iscijeliti. – Mi moramo gledati na propuste drugih, ne da osudimo, već da obnovimo i iscijelimo. Stražite i molite se, hodite naprijed i prema gore, hvatajući sve više i više duha Isusovog i sijući to isto pokraj svake vode. – Lt 89, 1894. (HC 185)

Sotona podstiče kritiku. – Svoje ja uvijek će gajiti visoko cijenjenje sebe. Kako ljudi gube svoju prvu ljubav, oni ne drže zapovijesti Božje, i zatim počinju da kritikuju jedan drugoga. Ovaj duh neprekidno težiti da gospodari do kraja vremena. Sotona ga nastoji podstaći kako bi braća u svom neznanju pokušala proždrijeti jedan drugoga. Bog se ne proslavlja već veoma obesčašćuje; Duh Božji se žalosti.

Sotona likuje zato što zna da ako uspije okrenuti brata protiv brata u crkvi i u službi, neki će postati tako malodušni i obeshrabreni da će napustiti svoju dužnost. Ovo nije djelo Svetog Duha; sila odozdo radi na komorama uma i u hramu duše da postavi svoje osobine tamo gdje trebaju biti Hristovi atributi. – GCB, Feb 25, 1895, p 338.

Rasipanje Hristove svojine. – Mnogi koji ispovijedaju da sabiraju sa Hristom, prosipaju. Zato je crkva tako slaba. Mnogi se olako upuštaju u kritiku i optuživanje. Davanjem oduška sumnjičenju, ljubomori, i nezadovoljstvu, oni postaju oruđa Sotone.... Površnost, sebično popuštanje, i bezbrižna ravnodušnost od strane hrišćana po imenu odvraća mnoge duše od staze života. – COL 340, 341 (1900)

Oslanjanje na tjelesno rame. – Gospod zna da ako gledamo na čovjeka, mi se oslanjamo na tjelesno rame. On nas poziva na povjerenje. Nema granice Njegovoj moći. Mislite o Gospodu Isusu i Njegovim zaslugama i Njegovoj ljubavi, ali nemojte težiti da otkrivete mane i bavite se pogreškama koje su drugi počinili. Prizovite u svoj um ono što je vrijedno vašeg priznanja i vaše hvale; i ako ste brzi da uočite zablude u drugima, budite još brži da prepoznate dobro i hvalite dobro. Možete, ako kritikujete sebe, otkriti stvari koje su upravo onoliko nepoželjne koliko i ono što vidite u drugima. Dakle, moramo neprekidno raditi na međusobnom jačanju u najsvetijoj vjeri. – MS 151, 1898.

Pokušaj prikrivanja sebe napadom. – Neka niko ne pokušava da prikrije vlastite grijehе otkrivanjem pogrešaka nekog drugog. Bog nam nije dodijelio ovaj zadatak. Mi moramo prepustiti drugima da sami ponize svoja srca, kako bi mogli doći svjetlosti poznanja Božjega. – MS 56, 1904.

Trošenje nerava na spoljašnost. – Oni koji se međusobno kritikuju i osuđuju krše zapovijesti i vrijeđaju Boga. Oni ne ljube ni Boga niti svoje bližnje. Braćo i sestre, počistimo smeće kritike i sumnjičenja i žalbi, i ne trošite svoje nerve na spoljašnost. Neki su tako osjetljivi da se ne mogu razuvjeriti. Budite vrlo osjetljivi u pogledu onoga što znači držati zakon Božji i vezano za to da li držite ili kršite zakon. Ovo je ono na šta Bog želi da budemo osjetljivi. – GCB, Apr 1, 1903. (7BC 937)

Savjet osobi koja je zamijenila ponos za osjetljivost. – Stojite spremni da opravdate sebe pod izgovorom da ste tako osjetljivi, osjećate tako duboko, patite tako puno. Vidjela sam da vas sve to ne može opravdati u Božjim očima. Vi zamjenjujete ponos za osjetljivost. Istaknuto je svoje ja. Kad se svoje ja razapne, tada će ova osjetljivost, ili ponos, umrijeti; do tada nijeste hrišćanin.

Biti hrišćanin znači biti hristolik, posjedovati poniznost i krotost i mirnoću duha koji će podnijeti kontradikciju a da se ne razbjesni ili poludi. Kad bi se varljivi pokrov koji je oko vas mogao razdvojiti tako da vidite sebe kao Bog što vas gleda, više ne biste nastojali da opravdate sebe već biste pali i potpuno se razbili o Hrista, Jedinoga koji može ukloniti mane u vašem karakteru i zatim vas previti. – 2T 573 (1870)

Pošteno samoispitivanje. – Kad bi svi hrišćani po imenu koristili svoje istraživačke moći da vide koja zla se trebaju ispraviti u njima, umjesto što govore o pogreškama drugih, danas bi imali puno zdravije stanje u crkvi.

Neki će biti poštene ako ih to ništa ne staje; ali kad se pojavi isplativija politika, poštenje se zaboravlja. Poštenje i politika neće raditi zajedno u istom umu. Vremenom, ili će se politika protjerati a istina i poštenje nadmoćno vladati, ili ako se gaji politika, poštenje će se zaboraviti. Ovo se nikad ne slaže; oni nemaju ništa zajedničko. Jedno je Valov prorok, drugo istinski prorok Božji.

639

Kad Gospod poređa svoje dragulje, na istinu, poštenje, pravičnost, gledaće se sa zadovoljstvom. Anđeli su zaposleni pravljenjem kruna za takve, i na krunama ukrašenim zvijezdama odražavaće se, sa raskoši, svjetlost koja zrači od prestola Božjega. – 5T 96 (1882)

Korjeni gorčine. – Dok tako lako mislite i govorite zlo jedni o drugima, dok dopuštate da izniču i gaje se korjeni gorčine, vaš uticaj prosipa ono što je Hristovo i otvrdnjava srca u otporu prema slatkome duhu jedinstva i mira. Odbacite sve to bez ijednog trenutka oklijevanja. «Imajte ljubav među sobom», govori Hristos, «kao što ja imadoh ljubav k vama» (Jovan 15:12). – Lt 33, 1890.

Vjera drži Boga za riječ. – Zapamti da vjera drži Boga za riječ. Sin Božji priprema mjesto za tebe u gornjim stanovima. Neka se pokaže zahvalnost za ovo. Ne misli zato što se ne osjećaš uvijek uzvišeno da nijesi Njegovo dijete. Ponizno i revno se prihvati zadatka koji Bog traži od tebe. Cijeni svaku priliku za izvršavanje djela koje će te učiniti blagoslovom onima oko tebe. Neka tvoja odluka bude da uradiš svoj dio u pravcu pravljenja mjesta na kojem se nalaziš mjestom koje Bog može odobriti i blagosloviti. – Lt 246, 1908.

Grešnikova sigurnost prihvatanja. – Kroz dobrotu i milost Hristovu grešnik mora povratiti božansku naklonost. Bog u Hristu svakodnevno preklinje ljude da se pomire sa Bogom. Ispruženih ruku On je spreman da primi i poželi dobrodošlicu ne samo grešniku već i rasipniku. Njegova smrtna ljubav, koja se pokazala na Golgoti, je grešnikova sigurnost prihvatanja, mira i ljubavi. Učite ovome u najjednostavnijem obliku, kako bi grijehom pomračena duša mogla vidjeti svjetlost koja zrači sa golgotskog krsta. – Lt 15a, 1890. (ISM 178, 179)

640

Ja ću vas odmoriti. – Gospod mi je dao poruku za tebe, i ne samo za tebe, već takođe za druge vjerne duše koje su opterećene sumnjom i strahom u pogledu svoje prihvaćenosti od strane Gospoda Isusa Hrista. Njegova riječ za tebe je: «Ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si» (Isaija 43:1). Ti želiš ugoditi Bogu, i možeš to učiniti vjerujući u Njegova obećanja. On čeka da te povede u luku prijatnog iskustva, i naređuje ti: «Utoli, i poznaj da sam Ja Bog» (Psalam 46:10). Imao si vrijeme nespokoja; ali Isus ti kaže: «Dođi k

meni... i Ja ću te odmoriti» (Matej 11:28). Radost Hristova u duši vrijedna je svega. «Tada će se radovati», jer su privilegovani spokojem u rukama vječne ljubavi. – Lt 2, 1913. (TM 516)

71. SREĆA

Skladna akcija svih moći. – Skladna, zdrava akcija svih moći tijela i uma rezultira u sreći; što su uzvišenije i profinjenije te moći, to je čistija i nepomućenija sreća. – RH, July 29, 1884. (CH 51)

Odnos sreće i zdravlja. – Zdravlje i sreća su tako usko povezani da ne možemo imati jedno bez drugoga. Praktično znanje nauke o ljudskom životu neophodno je da bi proslavili Boga u svojim tijelima. Stoga je od najveće važnosti da među studijama koje se odabiraju za djetinjstvo, fiziologija zauzme prvo mjesto. Kako malo ljudi zna nešto o strukturi i funkcijama sopstvenog tijela i prirodnim zakonima! Mnogi lutaju bez znanja, kao brod na moru bez kompasa i sidra; i štaviše, oni nijesu zainteresovani da nauče kako da sačuvaju svoja tijela u zdravom stanju i spriječe bolest. – HR, Aug, 1866. (CH 38)

Zakon akcije i reakcije. – Naša sreća biće srazmjerna našim nesebičnim djelima, podstaknuta božanskom ljubavlju, jer u planu spasenja Bog je uspostavio zakon akcije i reakcije. – ST, Nov 25, 1886. (WM 302)

Činjenje dobra stimuliše nerve. – Svaki zrak svjetlosti koji se rasipa na druge odraziće se na našim vlastitim srcima. Svaka ljubazna i saosjećajna riječ upućena ožalošćenome, svaki čin otpuštanja potlačenoga, i svaki dar u cilju zadovoljavanja potreba naših bližnjih, s tim da se ima na umu Božja slava, rezultiraće u blagoslovima davaocu. Oni koji čine tako poštuju zakon neba i primiće Božje odobravanje. Zadovoljstvo činjenja dobra drugima daje polet osjećanjima koja plamte kroz nerve, ubrzava cirkulaciju krvi, i pospješuje mentalno i fizičko zdravlje. – 4T 56 (1876)

Svaka osoba izvor vlastite sreće. – Život Hristov je život spokoja. Nemir, nezadovoljstvo i nespokoj otkrivaju odsustvo Spasitelja. Ako se Isus unese u život, taj život biće ispunjen dobrim i plemenitim djelima za Učitelja. Zaboravićete službu sebi i živjeti sve bliže i bliže dragom Spasitelju; vaš karakter postaće hristolik, i svi oko vas će znati da ste bili sa Isusom i učili od Njega.

Svako posjeduje u sebi svoju vlastitu sreću ili nesreću. Ako hoće, on se može uzdići iznad niskog, sentimentalnog osjećanja koje sačinjava iskustvo mnogih; ali sve dok je ispunjen sobom, Gospod ne može učiniti ništa za njega. Sotona će predstavljati ambiciozne projekte da zbuni osjetila, ali mi pred sobom uvijek moramo imati «biljegu, dar gornjega zvanja Božjega u Hristu Isusu». Prikupite sva dobra djela koja možete u ovom životu. «I razumni će se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedoše k pravdi, kao zvijezde vazda i dovijeka» (Danilo 12:3). – 5T 487, 488 (1889)

Najjači ljudski poriv. – Biblija izlaže našem pogledu neistraživa blaga i nepropadljive riznice neba. Čovjekov najjači poriv podstrekava ga da traži vlastitu sreću, i Biblija priznaje ovu želju i pokazuje nam da će se cijelo nebo ujediniti sa čovjekom u njegovim naporima da stekne istinsku sreću. Ona otkriva uslov po kojem se mir Hristov daje ljudima. Ona opisuje dom vječne sreće i vedrine gdje se nikad neće znati za suze ili oskudicu. – Lt 28, 1888. (ML 160)

Hrišćanin uživa stvarnu sreću. – Ako postoji neko ko bi trebao biti stalno zahvalan, onda je to Hristov sledbenik. Ako ima nekoga ko uživa stvarnu sreću, čak i u ovom životu, onda je to vjerni hrišćanin. – Lt 18, 1859. (HC 201)

Mi bi trebali biti najsrećniji ljudi na licu zemaljskom, i ne izvinjavati se svijetu što smo hrišćani. – MS 17, 1893.

Prijatelj koji nikad neće iznevjeriti. – Ovo je Isus, život svake milosti, život svakog obećanja, život svake uredbe, život svakog blagoslova. Isus je suština, slava i miomiris, sam život. «Ko ide za mnom neće hoditi po tami, nego će imati vidjelo života» (Jovan 8:12). Tada carska staza pripravljena za pokajnika da njome hodi neće biti obeshrabrujuća tama. Naše hodočašće zaista bi bilo usamljeno i bolno da nije za Isusa. «Neću vas ostaviti neutješene», kaže On (Jovan 14:18). Prikupimo, dakle, svako zabilježeno obećanje. Ponavljajmo ih danju i razmišljajmo o njima noću, i budimo srećni. – Lt 7, 1892. (2SM 244)

Sreća nije samovoljna. – Isus želi da budeš srećna, ali to ne možeš biti kad imaš vlastiti put i slijediš porive sopstvenog srca.... Naša gledišta, naše osobenosti, su potpuno ljudski i ne smije im se povlađivati ili popuštati. Svoje ja mora se raspinjati, ne tu i tamo već svakodnevno, a fizičko, mentalno i duhovno mora se potčiniti volji Božjoj. Slava Božja, savršenstvo hrišćanskog karaktera, moraju biti cilj, svrha našeg života. Hristovi sledbenici moraju oponašati Hrista u naravi.... *Slični Hristu* je lozinka, ne nalik svome ocu ili majci, već nalik Isusu Hristu – skriveni u Hristu, odjeveni Hristovom pravednošću, ispunjeni Duhom Hristovim. – Lt 25, 1882. (HC 29)

Sebična sreća je neuravnotežena. – Sreća koja proističe iz sebičnih pobuda, izvan staze dužnosti, je neuravnotežena i prolazna; ona nestaje, a duša se ispunja usamljenošću i tugom; ali u službi Božjoj postoji radost i zadovoljstvo. Hrišćanin nije prepušten da hoda stazama neizvjesnosti; on nije prepušten uzaludnim jadikovkama i razočarenjima. Ako nemamo zadovoljstva ovoga života, mi se i dalje možemo radovati gledajući na život koji je odozgo. – SC 124, 125 (1892)

Srce u miru sa Bogom. –Na temelju ruševina mnogih domova leži strast za pokazivanjem. Muškarci i žene smišljaju i planiraju da dođu do sredstava kako bi se pokazali bogatijima od svojih susjeda. Ali čak iako možda uspiju u ovoj očajničkoj borbi, oni nijesu istinski srećni. Istinska sreća potiče iz srca koje je u miru sa Bogom. – MS 99, 1902. (7BC 941, 942)

Ljubav donosi sreću. – Sa svjetovne tačke gledišta, novac je moć; ali sa hrišćanskog stano-
višta, ljubav je moć. Intelektualna i duhovna snaga uključene su u ovo načelo. Čista ljubav naročito radi na činjenju dobra, i ne može činiti ništa sem dobra. Ona sprečava nesklad i bijedu, a donosi istinsku sreću. Bogatstvo je često uticaj koji kvari i uništava; sila je jaka da povrijedi; ali istina i dobrota su svojstva čiste ljubavi. – 4T 138 (1876)

Zlatno pravilo gradi sreću. – «Sve dakle što hoćete da čine vama ljudi, činite i vi njima» (Matej 7:12). Spasitelj je učio ovom načelu da čovječanstvo učini srećnim, ne nesrećnim; jer sreća ne može doći ni na jedan drugi način. Bog želi da ljudi i žene žive uzvišenijim životom. On im daje zamajac života, ne da bi ih osposobio da prosto stiču bogatstvo, već da unaprijede svoje uzvišenije moći vršenjem zadatka koji je Bog povjerio čovječanstvu – zadatka nalaženja i ublažavanja potreba svojih bližnjih. Čovjek treba raditi ne za svoj vlastiti sebični interes već za interes svakoga oko njega, blagosiljajući druge svojim uticajem i ljubaznim djelima. Ova namjera Božja naglašena je u primjeru Hristova života. – MS 132, 1902. (ML 165)

Sreća u radu. – Bez obzira kakav je naš položaj ili koliko su ograničene naše mogućnosti, mi imamo zadatak koji treba obaviti za Gospoda. Naše vrline se razvijaju i sazrijevaju kroz vježbu. Sa istinom Božjom koja gori u duši, ne možemo biti lijeni. Sreća koju ćemo iskusiti kroz rad naknadiće svaki napor čak i u ovom životu. Oni koji su iskusili sreću kao rezultat napora za samoodricanjem u službi Hristovoj mogu sa razumijevanjem govoriti o ovom pitanju. To je zaista radost tako čista, tako duboka, da je jezik ne može izraziti. – Lt 9, 1873. (HC 186)

Naša sreća je sreća drugih. – Hristos čini svoju crkvu divnim hramom za Boga. «Gdje su dva ili tri sabrana u moje ime», objavio je On, «ondje sam ja među njima» (Matej 18:20). Njegova crkva je stanište svetog života, ispunjeno različitim darovima, i obdareno Svetim Duhom. Nebo namjenjuje odgovarajuće dužnosti svakom članu crkve na zemlji, i svi moraju naći svoju sreću u sreći onih kojima pomažu i blagosiljaju ih. – ST, Mar 1, 1910. (HC 164)

Ispomoć čitavom sistemu. – Ako je um slobodan i srećan, iz svijesti o ispravnom postupanju i osjećaja zadovoljstva u pričinjavanju sreće drugima, to stvara vedrinu koja reaguje na cijeli sistem, uzrokujući slobodniju cirkulaciju krvi i podizanje čitavog tijela. Blagoslov Božji je iscjeliteljska sila, i oni koji izdašno pomažu drugima shvatiće taj čudesni blagoslov u srcu i životu. – CTBH 3, 1890. (ML 150)

Oni koji slijede stazu mudrosti i svetosti neće se uznemiravati uzaludnim žaljenjem nad pogrešno provedenim satima, niti će se uznemiravati utučenošću ili užasom uma, kao neki, ukoliko ne sudjeluje u praznim, površnim zabavama. – HR, Mar, 1872. (ML 150)

Sreća se može dokučiti. – Svijet je pun nezadovoljnih duhova koji previđaju sreću i blagoslove koji su im na dohvat i neprekidno teže za srećom i satisfakcijom koje ne shvataju. Oni uporno sežu za nekim očekivanim, dalekim dobrom većim od onoga što imaju i uvijek su u stanju razočarenja. Oni gaje nevjerstvo i nezahvalnost u tome što previđaju blagoslove koji se nalaze izravno na njihovoj stazi. Obični, svakodnevni blagoslovi života nijesu im dobrodošli, kao što je bila mana djeci Izraelovoj. – 2T 640 (1871)

Zabave uzbuđuju, ali se odražavaju u depresiji. – Zabave uzbuđuju um, ali ono što izvjesno slijedi je depresija. Koristan rad i fizička vježba imaće zdraviji uticaj na um i ojačaće mišiće, poboljšati cirkulaciju, i pokazati se kao moćno sredstvo u obnovi zdravlja. – HR, Mar, 1872. (ML 150)

Traženje sreće pogrešan put (savjet jednom mladiću). – Prije godinu dana radili smo za tvoj interes. Pokazane su mi tvoje opasnosti, i žarko smo željeli tvoje spasenje; ali vidimo da nijesi imao snage da sprovedeš odluke koje si tada donio. Uznemirena sam oko ovoga pitanja.... Dok sam bila u Batl Kriku u junu opet mi je pokazano da nijesi postigao nikakav napredak i da je razlog to što nijesi ostavio čist trag za sobom. Ti ne uživaš u religiji. Odstupio si od Boga i od pravednosti. Tražio si sreću na pogrešnom putu, u zabranjenim zadovoljstvima; i nijesi imao moralne hrabrosti da priznaš i napustiš svoje grijehе kako bi našao milost. – 2T 291 (1869)

Čista savjest i Božje odobravanje nasuprot prirodnim strastima i čulnom srcu. – Kakvog dobra bi nas On lišio? On bi nas lišio privilegije odavanja tjelesnim strastima čulnog srca. Mi se ne možemo ljutiti samo kad ugađamo i održavamo čistu savjest i Božje odobravanje. Ali hoćemo li biti voljni da ovo napustimo? Da li će nas popuštanje pokvarenim strastima učiniti išta srećnijim? Zato što neće postavljena su nam ova ograničenja u tom pogledu. Naš užitak neće se povećati gnevljenjem i gajenjem izopačene naravi. Nije za našu sreću slijediti

stremljenja tjelesnog srca. I hoćemo li postati bolji ako im popuštamo? Ne; one će baciti sjenku na naše domove i mrtvački pokrov preko naše sreće. Odavanje prirodnim prohtjevima samo će oštetiti sklop i pocijepati sistem u komade. Stoga bi Bog htio da obuzdamo apetit, kontroliramo strasti, i držimo u potčinjenosti cijelog čovjeka. A On je obećao da će nam dati snagu ako se prihvatimo ovog zadatka. – 2T 590, 591 (1871)

Pospješuje zdravlje i dug život. – Hrabrost, nada, vjera, saosjećanje, ljubav, pospješuju zdravlje i produžuju život. Zadovoljan um, veseo duh, zdravlje je tijelu i snaga duši. «Srce veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti» (Priče 17:22). – MH 241 (1905)

Osoba čiji um je miran i zadovoljan u Bogu na putu je k zdravlju. – RH, Mar 11, 1880. (ML 150)

Rezultat poslušnosti fizičkim zakonima. – Zdravlje, život, i sreća rezultat su poslušnosti prirodnim zakonima koji upravljaju našim tijelom. Ako su naša volja i put u skladu sa Božjom voljom i putem; ako ugađamo svome Stvoritelju, On će sačuvati ljudski organizam u dobrom stanju i obnoviti moralne, mentalne i fizičke moći kako bi mogao raditi kroz nas sebi na slavu. Njegova obnoviteljska sila neprekidno se manifestuje u našim tijelima. Ako saradujemo sa Njim na ovom djelu, zdravlje i sreća, mir i korisnost, sigurni su rezultati. – MS 151, 1901. (1BC 1118)

Iscjeljenje za invalide. – Neka invalidi nešto rade umjesto što zaokupljaju svoje umove jednostavnom zabavom, koja ih obezvređuje u vlastitim očima i navodi ih da misle kako su im životi beskorisni. Održite budnom moć volje, jer probuđena i pravilno usmjerena volja je moćno smirenje za nerve. Invalidi su daleko srećniji kad su zaposleni, a njihov oporavak lakše postiže. – 1T 557 (1867)

Život na selu i sreća (savjet jednoj majci). – Istina, nećeš biti sasvim slobodna od neprilika i zamršenih poteškoća na selu; ali tamo bi izbjegla mnoga zla i zatvorila vrata poplavi iskušenja koja prijete da nadjača umove tvoje djece. Njima je potrebno uposlenje i promjena. Jednoličnost njihovog doma čini ih nespokojnima i nemirnima, i oni upadaju u naviku miješanja sa poročnim mladićima u gradu, stičući tako ulično vaspitanje....

Življenje na selu veoma bi im koristilo; aktivan život na otvorenom unaprijedio bi zdravlje uma i tijela. Oni treba da imaju baštu koju bi kultivisali, gdje bi našli zanimanje i korisno uposlenje. Uzgajanje bilja i cvijeća teži poboljšanju ukusa i suda, dok upoznavanje sa Božjim korisnim i divnim kreacijama ima profinjajući i oplemenjujući uticaj na um, upućujući ga na Tvorca i Gospodara svega. – 4T 136 (1876)

Traženje «naših prava». – Oni koje volimo mogu govoriti ili postupati nepažljivo, što nas može duboko raniti. Nije bila njihova namjera da to učine; ali Sotona uveličava njihove riječi i postupke pred umom, i tako upućuje strelicu iz svog tobolca da nas probode. Mi se pribiramo da odbijemo onoga za koga mislimo da nas je povrijedio, i čineći tako podstičemo Sotonina iskušenja.

Umjesto da se molimo Bogu za snagu da odbijemo Sotonu, mi dopuštamo da nam se sreća pokvari pokušavajući da branimo ono što zovemo «našim pravima». Na taj način dozvoljavamo Sotoni dvostruku prednost. Mi ispoljavamo svoja povrijeđena osjećanja, a Sotona nas koristi kao svoje agente da rani i nanese bol onima koji nijesu namjeravali da nas povrijede.

Muževljevi zahtjevi ženi se mogu ponekad činiti nerazumnim, dok kad bi mirno, otvoreno još jednom preispitala stvar, u što je moguće povoljnijoj svjetlosti po njega, uvidjela bi da napuštanje vlastitog puta i pokoravanje njegovom sudu, spasilo bi ih oboje od nesreće i

dalo im veliku pobjedu nad iskušenjima Sotone. – 1T 308, 309 (1862)

Bog uklanja prepreke ka sreći. – Bog teži našoj stvarnoj sreći. Ako nešto leži na ovom putu, On vidi da se prvo to mora ukloniti. On će omesti naše namjere i razočarati naša očekivanja i dovesti nas kroz razočarenja i iskušenja do spoznaje kakvi zaista jesmo.... Grijeh je uzrok svih naših jada. Da bi imali stvaran mir i sreću uma, grijeh se mora ukloniti. – Lt 29, 1879. (HC 81)

Neki ne bi bili srećni na Nebu. – Kad bi oni koji su svoje živote proveli u pobuni protiv Boga bili iznenada preneseni na nebo i vidjeli uzvišeno, sveto stanje savršenstva koje tamo postoji – svaku dušu ispunjenu ljubavlju, odsjaj radosti sa svakoga lica, zanosnu muziku čiji se melodični zvuci podižu u čast Bogu i Jagnjetu, i neprekidne bujice svjetlosti koje teku na iskupljene od lica Onoga koji sjedi na prijestolu – da li bi se oni čija srca su ispunjena mržnjom prema Bogu, istini i svetosti, mogli pomiješati sa nebeskim mnoštvom i pridružiti se pjesmama hvale? Da li bi mogli podnijeti slavu Boga i Jagnjeta? Ne, ne; godine probe bile su im date kako bi mogli oblikovati karaktere za nebo, ali oni nikad nijesu obučavali svoje umove da vole čistotu; oni nikad nijesu naučili jezik neba, a sada je prekasno.

Život pobune protiv Boga onesposobio ih je za nebo. Njegova čistota, svetost i mir za njih bi predstavljali mučenje; slava Božja bila bi im oganj koji proždire. Oni bi čeznuli da pobjegnu sa tog svetog mjesta. Uništenje bi im dobro došlo da se sakriju od lica Onoga koji je umro da ih iskupi. Sudbina zlih je zapečaćena njihovim vlastitim izborom. Njihovo isključenje sa neba je dobrovoljno sa njihove strane a pravedno i milostivo sa Božje strane. – GC 542, 543 (1888)

Radostan život može biti tvoj. – Svi treba da imamo povjerenje u Boga. Prokrči svoj put kroz sjenku koju Sotona baca preko tvoje staze i prihvati Isusovu ruku. Neka tvoj slučaj počiva u Njegovoj ruci. Neka tvoja molitva bude: «Gospode, iznosim Ti svoju molbu. Povjeravam se Tebi, i tražim blagoslov koji Ti vidiš da će biti za moju sadašnju i buduću korisnost i moje vječno dobro». Kad uspraviš svoja koljena, vjeruj! Kad neprijatelj dolazi sa svojom tamom, pjevaj o vjeri i govori o vjeri, i otkrićeš da si pjevala i govorila sebi u svjetlosti.

«Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim: radujte se» (Filibljanima 4:4). Oni koji ovo čine imaju radostan život. Nikakva neugodnost ne dolazi sa njihovih usana ili iz atmosfere koja okružuje dušu, jer oni ne osjećaju da su bolji od drugih. Sakrij se u Isusu Hristu; tada će te istina Božja svo vrijeme pripremati za buduću, besmrtni život. Kad imaš povjerenja u Svemogućega, tvoje iskustvo nije pozajmljeno; ono je tvoje vlastito. – MS 91, 1901.

Povećanje sreće kroz vječnost. – Dok kroz Isusa ulazimo u pokoj, nebo počinje ovdje. Mi odgovaramo na Njegov poziv: «Dođite i naučite se od Mene», i tako dolazeći mi započinjemo život vječni. Nebo je neprekidno približavanje Bogu kroz Hrista. Što smo više u nebeskom blaženstvu, to će nam se sve više i više otvarati slava Božja; i što više saznajemo o Bogu, to će intenzivnija biti naša sreća. Dok hodamo sa Isusom u ovom životu, mi možemo biti ispunjeni Njegovom ljubavlju, zadovoljni Njegovom prisutnošću.

Sve što ljudska priroda može nositi, možemo primiti ovdje. Ali šta je to u poređenju sa onim poslije? «Zato su pred prijestolom Božjim, i služe mu dan i noć u crkvi Njegovoj; i Onaj što sjedi na prijestolu useliće se u njih. Više neće ogladnjati ni ožednjati, i neće na njih pasti sunce, niti ikakva vrućina. Jer Jagnje koje je nasred prijestola, pašće ih, i uputiće ih na izvore žive vode; i Bog će otrti svaku suzu od očiju njihovijeh» (Otkrivenje 7:15-17). – DA 331, 332 (1898)

XIV DIO

MISLI I NJIHOV UTICAJ

72. NAVIKE MIŠLJENJA

⁶⁵⁵ **Misli oblikuju karakter.** – «Čovjek je ono što misli u srcu» (Priče 23:7). Mnoge misli čine nepisanu istoriju jednoga dana, a ove misli veoma su vezane za oblikovanje karaktera. Naše misli moraju se strogo čuvati, jer jedna nečista misao pravi dubok utisak na duši. Zla misao ostavlja zao utisak na um. Ako su misli čiste i svete, tim bolje za čovjeka koji ih gaji. One ubrzavaju duhovni puls i povećavaju moć za činjenje dobra. I kako jedna kap kiše priprema put za drugu u natapanju zemlje, tako jedna dobra misao priprema put za drugu. – YI, Jan 17, 1901. (MYP 144)

Moć izabiranja predmeta misli. – Unutar svačije moći je odabrati predmete koji će preokupirati misli i oblikovati karakter. – Ed 127 (1903)

⁶⁵⁶ **Potreban lični napor.** – Niko sem vas ne može kontrolisati vaše misli. U borbi za dostizanjem najvećeg standarda, uspjeh ili neuspjeh uveliko će zavisi o karakteru i načinu na koji se misli disciplinuju. Ako se misli dobro zapregnu, kao što Bog upućuje da budu svaki dan, one će biti na onim predmetima koji će nam pomoći u većem posvećenju. Ako su misli ispravne, tada će kao rezultat riječi biti prave; postupci će biti takvog karaktera da će donijeti radost i utjehu i spokoj duši. – Lt 33, 1886. (HC 112)

Misli se moraju uvježbavati. – Misli se moraju uvježbavati. Zapregnite bedra uma kako bi radio u pravom smjeru i prema poretku dobro osmišljenih planova; tada će svaki korak biti put u napredak, i neće se gubiti vrijeme ili napor u slijedenju neodređenih i nasumičnih planova. Mi moramo razmotriti cilj života, i uvijek imati u vidu vrijedne namjere. Misli se svakodnevno moraju uvježbavati i držati određenog smjera kao kompas prema polu. Svako treba da ima svoje ciljeve i namjere, a zatim načiniti svaku misao i postupak takvog karaktera da postigne to što namjerava. Misli se moraju kontrolisati. Mora postojati usredsređenost namjere kako bi sproveli ono što ste poduzeli. – Lt 33, 1886. (HC 112)

Obučavanje misli. – Stvarna disciplina života sastoji se od malih stvari. Obuka misli je bitna. – MS 76, 1900.

Obuka srca, kontrola misli, u saradnji sa Svetim Duhom, daće kontrolu riječi. Ovo je istinska mudrost, i osiguraće mirnoću uma, zadovoljstvo i mir. Razmatranje bogatstva milosti Božje predstavljaje radost. – Lt 10, 1894.

Ispravne misli ne dolaze prirodno. – Pred svakim od nas nalazi se ozbiljan zadatak. Ispravne misli, čiste i svete namjere, ne dolaze nam prirodno. Moraćemo se boriti za njih. – RH, Nov 28, 1899.

⁶⁵⁷ **Zarobljavati misli.** – Ako se život preda njenoj kontroli, sila istine je neograničena. Misli se dovode u pokornost Isusu Hristu. Iz riznice srca iznose se pristale i prikladne riječi. Naročito se trebaju stražiti naše riječi. Pišući Timotiju, Pavle kaže: «Drži se forme zdravih riječi, koje si čuo od mene, u vjeri i ljubavi koja je u Hristu Isusu. Dobro koje ti je bilo povjereno sačuvaj

Svetim Duhom koji nastava u nama» (2 Timotiju 1:13, 14 – engleski prevod). – MS 130, 1897.

Um se mora pouzdano kontrolisati. – Mladi treba rano da počnu kultivisati ispravne navike mišljenja. Mi trebamo disciplinovati um da razmišlja u zdravom kanalu i ne dozvoliti mu da se bavi onim što je zlo. Psalmista uzvikuje: «Da su ti riječi usta mojih ugodne, i pomisao srca mojega pred tobom, Gospode, krjeposti moja i izbavitelju moj!» (Psalam 19:14).

Kako Bog radi na srcu svojim Svetim Duhom, čovjek mora sarađivati sa Njim. Misli se moraju ograničiti, obuzdati, usteći od širenja i razmatranja stvari koje će samo oslabiti u oskvrniti dušu. Misli moraju biti čiste, pomisli srca prave, da bi riječi usta bile riječi prihvatljive Nebu i od pomoći našem društvu.

Hristos je rekao farisejima: «Porodi aspidini! Kako možete dobro govoriti, kad ste zli? Jer usta govore od suviška srca. Dobar čovjek iz dobre kljete iznosi dobro; a zao čovjek iz zle kljete iznosi zlo» (Matej 12:34, 35). – RH, June 12, 1888.

Javni grijeh pokazuje pritajene misli. – Vrijeme iskušenja, pod kojim neko možda pada u žalostan grijeh, ne stvara zlo koje se otkriva već samo razvija ili nosi svjedočanstvo o onome što je bilo skriveno i pritajeno u srcu. «Čovjek je ono što misli u srcu»; jer iz srca «su izvori života» (Priče 23:7; 4:23). – MB 60 (1896)

Obaveza kontrolisanja misli. – U Propovijedi na Gori Hristos je izložio pred svojim učenicima dalekosežna načela Božjeg zakona. On je učio svoje slušaoce da se zakon prestupa mislima prije nego se zla želja sprovede u stvaran čin. Mi smo obavezni da kontrolišemo svoje misli i dovodimo ih u pokornost Božjem zakonu. Plemenite sile uma su nam date od Gospoda da bi ih upošljavali u razmatranju nebeskih stvari. Bog je načinio obilnu pripravu da duša može činiti stalan napredak u božanskom životu. On je stavio u svaku ruku sredstva da pomogne naš razvoj u znanju i vrlini. – RH, June 12, 1888.

Prirodni neuvježbani um djeluje bez uzvišenih pobuda. – Prirodni, sebični um, ako se prepusti slijedenju vlastitih zlih želja, djelovaće bez uzvišenih pobuda, ne obazirući se na slavu Božju ili dobrobit čovječanstva. Misli će biti zle, i uvijek samo zle.... Duh Božji proizvodi novi život u duši, dovodeći misli i želje u pokornost Hristovoj volji. – RH, June 12, 1888. (HC 113)

Neprijatelj ne može čitati misli. – Neprijatelju duša nije dopušteno da čita misli ljudi; ali on je pažljiv posmatrač, i bilježi riječi; on uzima u obzir postupke, i vješto prilagođava svoja iskušenja prema slučajevima onih koji se stavljaju pod njegovu silu. Kad bismo se trudili da suzbijamo grešne misli i osjećanja, ne dajući im izraza u riječima i postupcima, Sotona bi bio poražen; jer u tom slučaju ne bi mogao pripremiti svoja naročita iskušenja. Ali kako često hrišćani po imenu, usled nedostatka samokontrole, otvaraju vrata neprijatelju duša! – RH, Mar 22, 1887. (ISM 122, 123)

Mnoge muče zle misli. – Postoje mnogi koji su stvarno uznemireni zbog niskih, unižava-jućih misli koje dolaze na um i nije ih lako spriječiti. Sotona ima svoje zle anđele oko nas, i premda oni ne mogu čitati misli ljudi, oni pažljivo motre na njihove riječi i postupke. Sotona koristi prednost slabosti i karakternih mana koje se tako otkrivaju i pritiska sa svojim iskušenjima gdje postoji najmanja moć otpora. On stvara zle sugestije i nadahnjuje svjetovne misli, znajući da tako može dovesti dušu pod osudu i zarobiti je. Onima koji su sebični, svjetovni, škrti, ponositi, prigovarači, ili odati klevetanju – svima koji gaje zablude i karakterne mane – Sotona predstavlja popuštanje svome ja i navodi dušu na kolosijek koji Biblija osuđuje, ali

koji on nastoji učiniti privlačnim.

Za svaku vrstu iskušenja postoji lijek. Mi nismo prepušteni sebi da bijemo bitku protiv sebe i svoje grešne prirode u našoj ograničenoj snazi. Isus je moćan pomoćnik, podrška koja nikad ne izostaje.... Um se mora obuzdavati, i ne smije mu se dopuštati da luta. On se treba obučavati da se bavi Svetim Pismom i plemenitim, uzvišenim temama. Djelovi Svetog Pisma, čak i cijela poglavlja, mogu se naučiti napamet, da se ponavljaju kad uđe Sotona sa svojim iskušenjima.... Kad Sotona navodi um da se bavi zemaljskim i čulnim stvarima, on se najuspješnije odbija riječima «pisano je». – RH, Apr 8, 1884.

Jedina sigurnost je ispravno mišljenje. – Potreban nam je stalan osjećaj oplemenjujuće sile čistih misli i štetnog uticaja zlih misli. Usmjerimo svoje misli na ono što je sveto. Neka one budu čiste i prave, jer jedina sigurnost za svaku dušu je u ispravnom mišljenju. Mi moramo upotrijebiti svako sredstvo koje je Bog stavio u našem domenu za upravljanje i kultivaciju naših misli. Mi moramo dovesti svoje umove u sklad sa Njegovim umom. Njegova istina će nas posvetiti, tijelo i dušu i duh. – Lt 123, 1904.

⁶⁶⁰ **Bavljenje površnim stvarima.** – Mi trebamo nastojati da očuvamo svoje umove u takvom stanju da možemo primati utiske od Svetog Duha. Ali oni koji dozvoljavaju da im se misli neprekidno bave površnim stvarima ne mogu primiti veću svjetlost. Um se treba snabdjeti nebeskim blagom, hranom koja će nas osposobiti za duhovni rast, i na taj način nas pripremiti za sveto nebo. – MS 51, 1912. (HC 284)

Priprava za uzvišene misli. – Bog je načinio svaku pripravu putem koje se naše misli mogu pročistiti, uzdignuti, profiniti i oplemeniti. On ne samo što je obećao da će nas očistiti od svake nepravde, već je načinio stvarnu pripravu za snabdijevanje milošću koja će uzdići naše misli prema Njemu i osposobiti nas da cijenimo Njegovu svetost. Mi možemo shvatiti da smo Hristova svojina i da moramo pokazati Njegov karakter svijetu. Pripremljeni nebeskom milošću, mi bivamo zaodjeveni Hristovom pravednošću, u svadbenim haljinama, i spremni da sjednemo na svadbenu večeru. Mi postajemo jedno sa Hristom, sudionici božanske prirode, očišćeni, profinjeni, uzdignuti, i priznati kao djeca Božja – naslednici Božji i sunaslednici sa Isusom Hristom. – YI, Oct 28, 1897.

Čuvati se Sotoninog začaranog tla (savjet jednoj egocentričnoj porodici). – Trebate se čuvati Sotoninog začaranog tla i ne dopuštati mislima da se kolebaju u odanosti Bogu. Kroz Hrista možete i trebate biti srećni i steći navike samokontrole. Čak se i vaše misli moraju dovesti u podređenost volji Božjoj a vaša osjećanja pod kontrolu razuma i religije. Mašta vam nije data da joj se dopušta da luta i ima svoj vlastiti put bez ikakvog napora da se ograniči ili disciplinuje.

⁶⁶¹ Ako su misli pogrešne, osjećanja će biti pogrešna, a kombinacija misli i osjećanja čini moralni karakter. Kad odlučite da se od vas kao hrišćana ne zahtijeva da obuzdavate svoje misli i osjećanja, dolazite pod uticaj zlih anđela i prizivate njihovo prisustvo i njihovu kontrolu. Ako se prepuštate svojim utiscima i dozvoljavate mislima da teku kanalom nedoumice, sumnje i kajanja, bićete među najnesrećnijim smrtnicima, i vaši životi pokazaće se kao promašaj. – 5T 310 (1885)

Savjet jednoj mladoj ženi vezano za opasnosti zidanja kula u vazduhu. – Treba da kontrolišete svoje misli. Ovo neće biti lak zadatak, i ti ga ne možeš ostvariti bez temeljitog i čak okrutnog napora. Ipak Bog to zahtijeva od tebe; to je dužnost koja počiva na svakom razumnom biću. Ti si odgovorna Bogu za svoje misli. Ako se odaješ praznim maštarijama,

dopuštajući svom umu da se bavi nečistim predmetima, ti si, u izvjesnoj mjeri, kriva pred Bogom kao da su misli sprovedene u djelo. Sve što sprečava djelo je nedostatak prilike.

Sanjarenje danju i noću i zidanje kula u vazduhu su rđave i krajnje opasne navike. Kad se jednom učvrste, skoro je nemoguće raskinuti sa takvim navikama i usmjeriti misli na čiste, svete i uzvišene teme. Moraćeš postati vjeran stražar nad svojim očima, ušima, i svim svojim osjetilima da bi kontrolisala svoj um i spriječila da prazne i pokvarene misli kaljaju tvoju dušu. Jedino sila milosti može ostvariti ovaj željeni zadatak. Ti si slaba u tom pravcu. – 2T 561 (1870)

Istisnuti zlo dobrom. – Roditelji mogu odabrati, ako hoće, da li će ili ne umovi njihove djece biti ispunjeni čistim i svetim mislima i osjećajima, ali njihovi ukusi moraju se disciplinovati i vaspitavati sa najvećom pažnjom. Oni moraju rano početi da otvaraju Sveto Pismo pred djetinjim umovima koji se razvijaju kako bi se oformile ispravne navike i ukusi....

Elementi zla ne mogu se drugačije izopštiti osim unošenjem hrane za čiste, homogene misli. – RH, Nov 9, 1886. (HC 202)

Izbjegavati negativno razmišljanje. – Pošto nijesmo svoji, pošto smo otkupljeni skupo, dužnost je svih koji ispovijedaju hrišćanstvo da drže svoje misli pod kontrolom razuma i obavežu se da budu vedri i srećni. Koliko god da je gorak uzrok njegove žalosti, on treba kultivisati duh spokoja i mira u Bogu. Pokoj koji je u Isusu Hristu, mir Hristov, kako je dragocjen, kako je iscjeljujuć njegov uticaj, kako smiruje opterećenu dušu! Koliko god da su mračni njegovi izgledi, neka gaji duh nade na dobro. Dok se potištenošću ništa ne dobija, mnogo se gubi. Dok će vedrina i tiha pomirenost i mir učiniti druge srećnim i zdravim, to će bito od najveće dobrobiti njemu samome. Tuga i govorenje o neprijatnim stvarima i obeshrabrujućim i nepoželjnim prizorima, uzrokuje nepoželjan efekat. Bog želi da sve ovo zaboravimo – da ne gledamo dolje, već gore, gore! – Lt 1, 1883.

Opasnost bavljenja zemaljskim stvarima. – Ako su vaše misli, vaši planovi, vaše namjere usmjereni gomilanju zemaljskih stvari, vaša briga, vaše proučavanje, vaši interesi, biće sasvim usredsređeni na svijet. Nebeske draži će izgubiti svoju ljepotu.... Vaše srce biće sa vašim blagom.... Nećete imati vremena da se posvetite proučavanju Svetog Pisma i ozbiljnoj molitvi kako bi izbjegli Sotonine zamke. – RH, Sept 1, 1910. (HC 200)

Mijenjanje obrasca mišljenja. – Kad se umu dopusti da se dugo bavi zemaljskim stvarima, veoma je teško promijeniti navike mišljenja. Ono što oči vide i uši slušaju suviše često privlači pažnju i i zaokuplja zanimanje. Ali ako hoćemo da uđemo u Božji grad i vidimo Isusa i Njegovu slavu, moramo se naviknuti da Ga posmatramo okom vjere ovdje. Riječi i karakter Hristov treba da su često predmet naših misli i naših razgovora, i svaki dan naročito se treba posvetiti određeno vrijeme za molitveno razmišljanje o svetim temama. – RH, May 3, 1881. (SL 91, 92)

Veći stepen mišljenja. - Čovjek se pobunio protiv Boga i otada je uvijek težio pravljenju sopstvenih šema čineći što mu se sviđa u cilju postizanja uspjeha u osiguranju sreće. Ali kad god je nastojao da ispuni svoje um nekim drugim objektom od Boga, bio je razočaran. Ukupno uzevši, mora postojati jedan veći stepen mišljenja, veća kakvoća studija, veći ciljevi koje treba postići od onih koje ste imali u prošlosti. Nered i nesavršenstvo ljudskih riječi i ljudskih karaktera može obnoviti jedino Gospod Isus Hristos. Dakle, On treba da bude predmet vašeg razmišljanja, tema vašeg razgovora. Vi, uopšte uzevši, morate imati veće ispoljavanje misli i akcije da biste razumjeli veliki plan otkupljenja. – MS 13, 1897.

Zakon misli i osjećanja. – Prirodni je zakon da se naše misli i osjećanja podstiču i jačaju kako im dajemo oduška. Dok riječi izražavaju misli, takođe je istina da misli prate riječi. – MH 251, 252 (1905)

Prema kompletnosti karaktera. – Život hrišćanina otkriće se hrišćanskim mislima, hrišćanskim riječima, i hrišćanskim ponašanjem. U Hristu se nalazi božanska kompletnost karaktera. – Lt 13a, 1879. (HC 184)

Novi priliv sile. – Oni koji posvećuju dušu, tijelo i duh Bogu, čisteći svoje misli poslušnošću zakonu Božjemu, stalno će primati nov dar fizičke i mentalne sile. Postojeće čežnja srca za Bogom i ozbiljna molitva za jasnom pronicljivošću da se uoči služba i djelo Svetog Duha. Nije naše da koristimo Njega, već Sveti Duh treba da upotrijebi nas, oblikuje i dotjera svaku silu. – TSS 106 (CSW 40)

73. ISPRAVNO RAZMIŠLJANJE*

Sila mišljenja dar od Boga. – Um je kredit od Boga. Umne moći moraju se kultivisati. One se moraju tako mudro upotrijebiti da porastu u snazi. Svako mora koristiti svoje povjerene talente na način koji će pričiniti najveće dobro. Um se mora tako vaspitati da se ispolje najbolje energije duše i svaka sposobnost razvije. Ne smijemo se zadovoljiti niskim standardom. Moramo se kretati naprijed od jedne napredne linije djela ka drugoj. – Lt 106, 1901.

Um se mora vježbati. – Um je najbolja svojina koju imamo; ali on se mora vježbati proučavanjem, razmišljanjem, učenjem u Hristovoj školi, najboljeg i najpravijeg vaspitača kojega je svijet ikad znao. Hrišćanski radnik mora rasti. On mora izgraditi karakter za korisnost; on se mora vaspitati da podnese teškoće i stekne mudrost da planira i izvršava djelo Božje. On mora biti čovjek čista uma i govora – koji će se uzdržati od svake pojave zla i koji neće dati priliku za prekor kroz svoje nesmotrene puteve. On mora biti istinit u srcu; u njegovim ustima ne smije biti lukavstva. – RH, Jan 6, 1885.

On [Hristos] je umro za mene da bih mogla biti blagoslovena i da Njegova radost može ostati u meni. Stoga, ja držim svoj um u tom kanalu; vaspitavam ga; uvježbavam; vježbam svoj jezik; vježbam svoje misli; vježbam sve što je od mene kako bih ga vezala za Isusa Hrista. – MS 36, 1891.

Svaka sposobnost uma... pokazuje da je Bog osmislio ove sposobnosti na upotrebu, ne da ostanu neaktivne. – 4T 411 (1890)

Ispravno mišljenje jedina sigurnost. – Jedina sigurnost za svaku dušu je ispravno mišljenje. «Čovjek je ono što misli u srcu» (Priče 23:7). Moć samoobuzdavanja jača upražnjavanjem. Ono što ispočetka izgleda teško, stalnim ponavljanjem postaje lako, dok ispravne misli i postupci ne postanu uobičajeni. Ako hoćemo, možemo se okrenuti od svega što je jeftino i sporedno i uzdići na visok standard; možemo biti poštovani od ljudi i voljeni od Boga. – MH 491 (1905)

Hristocentrično razmišljanje. – Vaša poslednja misao u noći, vaša prva misao misao u jutro, treba biti o Onome u kome počiva vaša nada vječnoga života. – Lt 19, 1895. (HC 116)

* Vidi naslov br. 88, «Negativni uticaji na um»

Mora se razvijati pozitivnost. – Pozitivnost i energija, homogenost i snaga karaktera manifestovanog u Hristu mora se razvijati u nama kroz istu disciplinu koju je On podnio. I blagodat koju je On primio je za nas. – DA 73 (1898)

Napor srazmjernan cilju kojem težimo. – Misli se moraju usresrediti na Boga. Mi moramo uložiti ozbiljan napor da nadvladamo zle sklonosti prirodnog srca. Naši napori, naše samoodricanje i istrajnost, moraju biti srazmjerni beskonačnoj vrijednosti cilja kojemu težimo. Samo pobjeđujući kao što je Hristos pobijedio zadobićemo krunu života. – MH 455 (1905)

Razmišljanje za sebe. – Ako dozvolite da drugi razmišljaju za vas, obogaljićete energije i suziti sposobnosti. Postoje mnogi čiji razum je zakrčljao zato što su se ograničili na bavljenje banalnim predmetima. Trebate se uhvatiti u koštac sa misaonim problemima koji zahtijevaju ispoljavanje najboljih sila vašeg uma. – RH, Apr 16, 1889.

Finoća srca uči se u Hristovoj školi. – Stvarna profinjenost misli i manira bolje se uči u školi Božanskog Učitelja nego ma kakvim posmatranjem skupa pravila. Njegova ljubav koja ispunjava srce daje karakteru onaj profinjajući dodir koji ga dotjeruje prema Njegovom vlastitom obličju. Ovo vaspitanje daje nebesko dostojanstvo i osjećaj prikladnosti. Ono daje ljupkost naravi i blagost manira koji se nikad ne mogu izjednačiti sa površnom ugladenošću pomodarskog društva. – Ed 241 (1903)

Potrebna mentalna disciplina. – Sposobnost fiksiranja misli na posao koji radimo veliki je blagoslov. Bogobojažljiva omladina treba težiti ispunjavanju svojih dužnosti sa promišljenim obzirom, držeći misli u pravom kanalu i dajući sve od sebe. Oni treba da prepoznaju svoje sadašnje dužnosti i ispune ih ne dopuštajući umu da luta. Ova vrsta mentalne discipline biće od pomoći i koristi kroz život. Oni koji uče da razmišljaju o onome čega se prihvataju, koliko god se taj zadatak činio malim, biće od koristi na svijetu. – YI, Aug 20, 1903. (MYP 149)

Međusobni odnos ideja. – Neki umovi su sličniji antikvarnici nego ičem drugom. Brojni komadići i krajevi istine su pokupljeni i tu uskladišteni; ali oni ne znaju kako ih predstaviti na jasan, povezan način. Međusoban odnos koji ove ideje imaju je ono što im daje vrijednost. Svaka ideja i konstatacija treba se tijesno sjediniti kao karike u lancu. Kad propovjednik izbacuje gomilu stvari pred ljudima da ih oni pokupe i srede, njegov trud se gubi, jer malo je onih koji će to uraditi. – RH, Apr 6, 1886. (Ev 648, 649)

Zašto um zauzima nizak nivo. – Ako ljudski um zauzima nizak nivo, to je uglavnom zato što se prepušta bavljenju banalnim činjenicama i ne poziva se i vježba da hvata plemenite, uzvišene istine, koje su trajne kao vječnost. Ta literarna društva i književni centri gotovo sveopšte vrše uticaj potpuno suprotan onome na koji polažu pravo, i štetni su za omladinu. Ovo ne mora biti slučaj, ali zato što prednjače neposvećeni elementi, zato što svjetovni ljudi žele ono što im je ugodno, njihova srca nijesu u skadu sa Isusom Hristom. Oni su na strani Gospodnjih neprijatelja, i nijesu zadovoljni sa onom vrstom zanimanja koje bi ojačalo i utvrdilo članove društva u duhovnosti. Unose se niske, jeftine stvari koje ne uzdižu i upućuju već samo zabavljaju. – MS 41, 1900.

Bavljenje nevažnim stvarima. – Tokom sati u budnom stanju um će biti stalno uposlen. Ako se bavi nevažnim stvarima, razum će zakrčljati i oslabiti. Može biti nekih neredovnih bljeskova misli; ali um nije disciplinovan na postojano, trezveno razmišljanje. Ima tema koje zahtijevaju ozbiljno razmatranje.... Bavljenjem ovim temama od vječnog interesa, um jača i karakter se razvija. – RH, June 10, 1884.

Misli ostavljaju neizbrisiv trag na duši. – Uzdržavajte se od svakoga zla. Banalni grijesi, ko-

669 liko god se smatrali beznačajnim, iskvariće vaš moralni osjećaj i ugasi unutrašnji utisak Duha Božjega. Karakter misli ostavlja svoj pečat na duši, i svaki nizak razgovor kalja um. Svako zlo djelo upropašćava onoga ko ga čini. Bog može i hoće oprostiti grešniku koji se kaje, ali iako joj je oprošteno, duša se kvari; moć uzvišenog mišljenja, koja je moguća neoštećenom umu, se uništava. Duša svo vrijeme nosi ožiljke. Stoga težimo onoj vjeri koja kroz ljubav radi kako bi mogli predstaviti karakter Hristov svijetu. – RH, Dec 8, 1891. (FE 195)

Okruživanje duše čistom atmosferom. – Niko ne smije da bude ishitren ili nametljiv, već moramo tiho proživjeti svoju religiju, gledajući jednim okom na slavu Božju.... Tada ćemo sjati kao vidjela svijetu, bez buke ili trvenja. Nema potrebe za nečijim neuspjehom, jer sa nama je Onaj koji je mudar u savjetu, vrstan u radu, i moćan da ispuni svoje namjere. On radi preko svojih oruđa, vidljivih i nevidljivih, ljudskih i božanskih. Ovo djelo je veliko djelo i sprovede se na slavu Božju, ako svi koji su povezani sa njim usklade svoja djela sa vjerom koju ispovijedaju. Čistota misli mora se gajiti kao nužna za djelo uticanja na druge. Duša se mora okružiti čistom, svetom atmosferom, atmosferom koja će imati tendenciju ubrzanja duhovnog života svih koji je udišu. – Lt 74, 1896. (SD 316)

Svaka energija mora se upražnjavati (savjet jednoj mladoj ženi). – Život duše ne može se održati ukoliko se ne dovode u podređenost volji Božjoj. Svaka energija mora se upražnjavati u tvorenju volje Božje. Naše misli, ako se zadržavaju na Boga, vodiće božanska ljubav i sila. Dakle, drago moje dijete, živi na riječima koje dolaze sa Hristovih usana. Neka te Gospod ukrijepi i blagoslovi i vodi. Navali naprijed i vjeruj da ako tražiš, primićeš. – Lt 339, 1905.

670 **Hristos mijenja misli.** – Hristos je došao da promijeni tok njegovih [čovjekovih] misli i sklonosti. – 1T 196 (1859)

Kao što se cvijet okreće ka suncu. – Neka se duša izvije i uspravi kako bi nam Bog mogao podariti dah nebeske atmosfere. Mi se možemo držati tako blizu Boga da će svaka neočekivana proba okrenuti naše misli ka Njemu kao što se cvijet okreće ka suncu. – SC 99, 100 (1892)

Preobražaj počinje sa mislima. – Riječi «Daću vam novo srce» (Jezekilj 36:26) znače, «Daću vam novi um». Ova promjena srca uvijek je praćena jasnom koncepcijom hrišćanske dužnosti, i razumijevanjem istine. Jasnoća našeg pogleda na istinu biće srazmjerna našem razumijevanju Riječi Božje. – CT 452 (1913)

Potrebna nam je preobražavajuća milost Božja da pravilno usmjeri naše misaone moći. Mi možemo misliti zlo, mi možemo nastaviti da držimo svoje umove na nevaljalim stvarima, ali šta nam to donosi? To se suproti cijelom našem iskustvu prema onome na šta gledamo. Ali posmatranjem Isusa mi se mijenjamo u to isto obličje. Sluga živoga Boga pazi na određeni cilj. Oči se posvećuju, i uši se posvećuju, a oni koji zatvaraju svoje oči i uši na zlo biće promijenjeni. – MS 17, 1894.

74. SUMNJA I NEDOUMICE

Misterije koje ne možemo dokučiti. – Riječ Božja, poput karaktera njenog Božanskog Autora, izlaže misterije koje ograničena bića nikad ne mogu potpuno shvatiti. Ulazak grijeha na svijet, utjelovljenje Hristovo, regeneracija, vaskrsenje, i mnogi drugi predmeti izloženi u Bibliji su misterije isuviše duboke za ljudski um da ih objasni, ili čak potpuno shvati. Ali mi nemamo razloga da sumnjamo u Božju Riječ zato što ne možemo razumjeti misterije Njegovog providjenja.

671

U svijetu prirode mi smo neprekidno okruženi misterijama koje ne možemo dokučiti. Najjednostavniji oblici života predstavljaju problem koji su i najmudriji filozofi nemoćni objasniti. Svugdje su čuda izvan našeg shvatanja. Treba li onda da smo iznenađeni otkrićem da u duhovnom svijetu takođe postoje misterije koje ne možemo dokučiti? Poteškoća leži jedino u slabosti i skučenosti ljudskog uma. Bog nam je dao u Svetom Pismu dovoljno dokaza svog božanskog karaktera, i mi ne smijemo sumnjati u Njegovu Riječ zato što ne možemo shvatiti sve misterije Njegovog providjenja. – SC 106, 107 (1892)

Mogućnost za sumnju nije uklonjena. – Dok Bog daje obilje dokaza za vjeru, On nikad neće ukloniti sve izgovore za nevjerstvo. Svi koji traže kuke o kojima će okačiti svoje sumnje, naći će ih. I oni koji odbijaju da prihvate i poslušaju Božju riječ dok se svaka primjedba ne ukloni, i ne bude više prilike za sumnju, nikada neće doći do svjetlosti.

672

Nevjerovanje u Boga je prirodni izdanak neobnovljenoga srca, koje je u neprijateljstvu sa Njim. Ali vjera je nadahnuta Svetim Duhom, i ona će cvasti samo ako se njeguje. Nijedan čovjek ne može postati jak u vjeri bez odlučnog napora. Nevjerstvo jača kad se ohrabruje; i ako ljudi, umjesto da se bave dokazima koje je Bog dao da potkrijepe svoju vjeru, dopuste sebi da sumnjaju i cjepidlače, pronaći će da se njihove sumnje sve više potvrđuju. – GC 527 (1911)

Učinak težine dokaza. – Oni koji žele da sumnjaju imaće obilje prilika. Bog ne namjerava da ukloni svaku priliku za nevjersto. On daje dokaze, koji se moraju pažljivo ispitati sa poniznim umom i poučljivim duhom, i svi treba da odluče iz težine dokaza. Bog daje dovoljno dokaza za pošten um da vjeruje; ali onaj ko se odvrća od težine dokaza zato što ima nekih stvari koje ne može pojasniti svom ograničenom razumijevanju biće prepušten hladnoj, neugodnoj atmosferi nevjerstva, sumnje i nedoumica, i načiniće brodolom od vjere. – 5T 675, 676 (1889)

Ne vjerujte osjećanjima (savjet jednom sumnjalici). – Veliki plan milosti od početka vremena je zadobiti svaku ožalošćenu dušu za vjeru u Njegovu ljubav. Tvoja sigurnost u sadašnjem vremenu kad ti se um muči sa sumnjom je ne vjerovati u osjećanja već u živog Boga. Sve što On traži od tebe je mu pokloniš povjerenje, priznajući Ga kao svog vjernog Spasitelja, koji te voli i koji ti je oprostio sve pogreške i zablude. – Lt 299, 1904.

Nijedna misao sumnje da ne ugleda svjetlost dana. – Stražite vjerno kao Avraam što je činio da ne bi gavrani ili neke druge ptice grabljivice sletjele na vašu žrtvu i prinos Bogu. Svaka misao sumnje treba se tako čuvati da ne ugleda svjetlost dana putem izraza. Svjetlost uvijek bježi od riječi koje veličaju sile tame. Život našeg ustalog Gospoda treba se svakodnevno manifestovati u nama. – Lt 7, 1892. (2SM 243)

673

Hronični sumnjalica usmjeren je na sebe. – Velika je nesreća biti hronični sumnjalica, zadržavajući oči i misli na sebi. Dok posmatrate sebe, dok je to tema misli i razgovora, ne možete očekivati da se usaglasite sa Hristovim obličjem. Svoje ja nije vaš spasitelj. Vi nemate

iskupiteljskih osobina u sebi. «Ja» je vrlo trošan brodić na koji možete ukrcati svoju vjeru. Baš kao što je sigurno da mu se povjerite, tako će i potonuti.

Čamac za spasavanje, u čamac za spasavanje! Ovo je vaša jedina sigurnost. Isus je Kapetan tog čamca, i On nikad nije izgubio putnika.

Obeshrabrene sumnjalice, kako možete očekivati da vam srce zrači ljubavlju Hristovom? Kako možete očekivati da Njegova radost ostane u vama i vaša radost bude ispunjena dok razmišljate i hranite se svojim vlastitim nesavršenim karakterima? – Lt 11, 1897.

Vjera nasuprot nevjerstvu. – Mi ne shvatamo koliko gubimo kroz nevjerstvo. Bez vjere ćemo se upustiti u izgublenu bitku. Mi imamo Spasitelja koji razumije svaku fazu našeg života. On zna naša obeshrabrenja, i On zna kakva nam je pomoć upravo potrebna. Potrebna nam je vjera u Njega, vjera koja radi kroz ljubav i očišća dušu. – MS 41, 1908.

Vjera raste kroz sukobe sa sumnjom; vrlina prikuplja snagu kroz otpor iskušenju. YI, Apr, 1873.

Gajiti vjeru. – Nema ohrabrenja datog za nevjerstvo. Gospod iznova pokazuje svoju milost i svoju moć, i ovo nas treba naučiti da je uvijek korisno pod svim okolnostima gajiti vjeru, govoriti o vjeri, ispoljavati vjeru. Mi ne smijemo dopustiti da nam srca i ruke oslabe dopuštajući da sugestije sumnjičavih umova posade u našim srcima sjeme sumnje i nepovjerenja. – Lt 97, 1898. (7BC 928)

Sumnja izaziva nervne bolesti. – Sigurnost Božjeg odobravanja unaprijediće fizičko zdravlje. Ono utvrđuje dušu protiv sumnje, briga, i pretjerane žalosti koje tako često podrivaju vitalne snage i izazivaju nervne bolesti najgoreg i najmučnijeg karaktera. Gospod je založio svoju nepropadljivu riječ da će Njegovo oko uvijek biti nad pravednima i Njegovo uho otvoreno za njihovu molitvu, dok je On protiv svih koji čine zlo. Mi obavljamo vrlo težak posao na ovom svijetu kad zauzimamo takav kurs da je Gospod protiv nas. – RH, Oct 16, 1883. (3BC 1146)

Nikakva sumnja da ne obuzima um. – Nikakva sumnja ili nepovjerenje ne smije nam obuzivati um. Nikakva strepnja o veličini Božjoj ne smije zbunjivati našu vjeru. Neka nam Bog pomogne da se ponizimo u krotosti i smjernosti. Hristos je odložio svoju carsku odjeću i krunu da bi se mogao udružiti sa čovječanstvom i pokazati da ljudska bića mogu biti savršena. Odjeven u haljine milosti, On je živio na našem svijetu savršenim životom da nam pruži dokaz o svojoj ljubavi. On je učinio ono što nevjerovanje u Njega čini nemogućim. Sa svog visokog zapovjedničkog položaja u nebeskim dvorovima On se sagnuo da uzme ljudsku prirodu na sebe. Njegov život je primjer kakvi naši životi mogu biti. Da nikakva strepnja o Božjoj veličini ne bi ušla i izbrisala našu vjeru u Božju ljubav, Hristos je postao čovjek bola i upoznao se sa žalošću. Ljudsko srce, predato Njemu, postaće sveta harfa, koja odašilje svetu muziku. – Lt 365, 1904. (2SM 254)

Nema opravdanja za izražavanje sumnje. – «Otac... nas je izbavio od sile tame» (Kološanima 1:13). Ako je ovo istina, kakav izgovor imamo za izražavanje nevjerstva i sumnje – za navlačenje mraka oko sebe kao ogrtača? Savijmo sjenku sumnje, odlažući je da je nosi Sotona, začetnik svake sumnje i obeshrabrenja. On nastoji da baci svoju paklenu sjenku preko naše staze. Naša vjera mora probiti mračne oblake sumnje i nevjerstva, hvatajući se gore za Hristovu ruku. – MS 102, 1901.

Kako je Elen Vajt suzbila sjenku sumnje. – Kad Sotona baca svoju paklenu sjenku preko moje staze, ja ne gledam ili govorim o njoj i proslavljam đavola govoreći o njemu i njegovoj sili i kakve teške trenutke imam. Ne, ja prolazim pravo kroz sjenku, i vjerom se hvatam Isusa

Hrista. Gledanjem mi se «mijenjamo u to isto obličje iz slave u slavu». Govorite o vjeri. Svaka sumnja koju izražavate je posijano sjeme, i to sjeme uhvatiće korjena u nekom srcu. Nema potrebe da izgovaramo nijednu riječ sumnje i tako hvalimo đavola za njegovu čudesnu moć da vas drži u potčinjenosti. Ne, Hristos me je kupio i iskupio me. Sotona nema sile nada mnom. – MS 16, 1894.

Lažne zamisli o Bogu. – Sotona je radostan kad može navesti djecu Božju na nevjerstvo i malodušnost. On uživa da vidi naše nevjerovanje u Boga i sumnju u Njegovu voljnost i silu da nas spase. On voli da osjećamo kako će nas Gospod oštetiti svojim providenjem.

Djelo Sotone je da predstavi Gospoda kao da mu nedostaje saosjećanja i sažaljenja. On pogrešno navodi istinu o Njemu. On ispunjava maštu lažnim zamislama o Bogu; i umjesto da se bavimo istinom o našem nebeskom Ocu, mi isuviše često fiksiramo svoje umove na Sotonine pogrešne predstave i obesčašćujemo Boga nepovjerenjem i gundanjem protiv Njega.

Sotona uvijek nastoji da religiozni život načini sumornim. On želi da izgleda mučan i težak, i kad hrišćanin u svom životu predstavlja ovaj vid religije, on kroz svoje nevjerstvo podržava Sotonine laži. – SC 116 (1892)

Zatvoriti vrata srca sumnjama. – Kad đavo dolazi sa svojim sumnjama i nevjericama, zatvorite vrata svoga srca. Zatvorite oči tako da se ne bavite njegovom paklenom sjenkom. Podignite ih gore gdje mogu posmatrati ono što je vječno, i imaćete snagu svakog sata. Kušanje vaše vjere dragocjenije je od zlata.... Ono vas čini hrabrim u bijenju Gospodnjih bitaka, «jer naš rat nije sa krvlju i tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba» (Efescima 6:12).

Sotona polaže pravo na svijet. On polaže pravo na nas kao svoje. Dakle, hoćemo li mu dati ono što traži? Ne. Ja sam svojina nekog drugog. Kupljena sam skupo, i moj posao je proslavljati Boga u tijelu i duhu. Nemam vremena da govorim o nevjerstvu. Vjera je ta o kojoj moram govoriti. Moram jačati svoju vjeru ispoljavanjem. I tada moja vjera raste dok se oslanjam na Božja obećanja, i mogu primati sve više i više.

Blagosloveni, blagosloveni Isus. Volim ga zato što mi je On utjeha i nada i prilika i utočište; ponaosob za mene i ponaosob za vas. Željela bih da se i vi smatrate Njegovim svojinom. Obratite svoja lica kao kremen ka Gori Sionu. Odlučite da tamo postoji blago koje možete dobiti. – MS 17, 1894.

Jedna riječ sumnje pravi mjesta za drugu. – Jedna riječ sumnje, jedna riječ zlog mišljenja ili zlog govora, pravi mjesto za druge iste vrste. To je sijanje sjemena koje će pripremiti za žetvu koju će malo ko moći iznijeti. – Lt 117, 1896.

Sjeme sumnje leži zakopano. – Oni koji muči sumnja i koji imaju poteškoće koje ne mogu riješiti ne treba da bacaju druge slabe umove u istu nepriliku. Neki su aludirali ili govorili o svom nevjerstvu i prešli preko toga ne sanjajući kakav je učinak to proizvelo. U nekim slučajevima sjeme nevjerstva je donijelo trenutni efekat, dok je u drugima ležalo pokopano dugo vremena, dok taj pojedinac nije zauzeo pogrešan kurs i dao mjesta neprijatelju, a svjetlost Božja se povukla od njega i on pao pod moćnim iskušenjima Sotone. Tada izniče sjeme nevjerstva koje je bilo tako davno posijano. Sotona ga hrani, i ono donosi rod.

Sve što dolazi od propovjednika koji trebaju stajati u svjetlosti ima moćan uticaj. I kad nijesu stajali u jasnoj svjetlosti Božjoj, Sotona ih je koristio kao agente i kroz njih odašiljao svoje vatrene strijele u umove nepripremljene da odbiju ono što dolazi od njihovih propovjednika. – 1T 378 (1863)

Naša dužnost je vjerovati. – Vjerujte da Božja riječ neće izostati, već da vjeran Onaj koji je obećao. Upravo koliko vam je dužnost da priznate svoje grijehе toliko vam je dužnost da vjerujete da će Bog ispuniti svoju riječ i oprostiti vam grijehе. Vaša vjera mora se ispoljavati u Boga kao Onoga koji će učiniti baš onako kako je obećao – oprostiti sve vaše prestupe.

Kako možemo znati da je Gospod zaista naš Spasitelj koji prašta grijehе, i dokazati duboku blagoslovenost u Njemu, veliku milost i ljubav za koju nas uvjerava da ima za smjerne u srcu, ukoliko bezuslovno ne vjerujemo u Njegovu riječ? Oh, koliko ih tuguje, griješeći i kajući se, ali uvijek pod oblakom osude. Oni ne vjeruju u riječ Gospodnju. Oni ne vjeruju da će On učiniti upravo onako kako je kazao da hoće. – Lt 10, 1893.

Uzrok sumnje – ljubav prema grijehu. – Maskirajući ga kako mogu, stvaran uzrok sum-nje i skepticizma u najvećem broju slučajeva je ljubav prema grijehu. Učenja i zabrane Božje Riječi nijesu dobrodošli ponositom srcu koji voli grijeh, i oni koji nijesu voljni poslušati njene zahtjeve spremni su da sumnjaju u njen autoritet. Da bi došli do istine moramo imati iskrenu želju da saznamo istinu i voljnost srca da je poslušamo. I svi koji u ovom duhu prilaze proučavanju Biblije naći će obilje dokaza da je ona Božja Riječ, i oni mogu steći razumijevanje njenih istina koje će ih umudriti na spasenje. – SC 111 (1892)

Nesmotreni ljudi gaje sumnju. – Sumnju i nevjerstvo gaje oni koji ne hode smotreno. Oni su bolno svjesni da njihov život neće zadovoljiti test Duha Božjega, bilo da govori kroz Njegovu Riječ ili kroz svjedočanstva Duha što bi ih dovelo Njegovoj Riječi. Umjesto da počnu sa svojim vlastitim srcima i dođu u sklad sa čistim načelima jevandjelja, oni iznalaze pogreške i osuđuju upravo ona sredstva koja je Bog odabrao da pripremi ljude da opstanu u dan Gospodnji. – MS 1, 1883. (ISM 45)

Primljene sumnje smatraju se kao gotove činjenice. – Opšti metod obrazovanja mladih ne zadovoljava standard pravog obrazovanja. Nevjernička osjećanja upliću se u ono što se nalazi u udžbenicima, a Božja čuda se stavljaju u nepouzdanu i čak sumnjivoj svjetlosti. Na taj način umovi mladih se zbližavaju sa Sotoninim sugestijama, i sumnje koje se jednom prime postaju onima koji su ih usvojili gotove činjenice, i naučno istraživanje navodi na pogrešno mišljenje zbog načina na koji se tumače i izopačuju njegova otkrića. – YI, Jan 31, 1895. (MM 90)

Šta činiti sa sumnjom. – Vi povređujete srce Hristovo sumnjajući, dok nam je On pružio takve dokaze svoje ljubavi u davanju vlastitog života da nas spase da ne poginemo, već da imamo vječni život. On nam je kazao šta zapravo da radimo. «Dođite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja ću vas odmoriti» (Matej 11:28). – Lt 10, 1893.

Sumnje nestaju u nastojanju da blagoslovimo druge. – Postoje mnogi koji se žale na svoje sumnje, koji se jadaju da nemaju sigurnost svoje veze sa Bogom. Ovo se često može pripisati činjenici da oni ne čine ništa u Božjem djelu. Neka ozbiljno nastoje da pomognu i blagoslove druge, i njihove sumnje i malodušnosti će nestati. – 5T 395 (1885)

Oni koji stalno izražavaju sumnju i zahtijevaju dodatne dokaze da odagnaju svoj oblak nevjerstva ne grade na Riječi. Njihova vjera počiva na okolnostima; ona se temelji na osjećanjima. Ali osjećanja, čak i kad bi uvijek bila ugodna, nijesu vjera. Božja Riječ je temelj na kojem se moraju graditi naše nade u nebo. – Lt 11, 1897.

Što više govorite o sumnji, to ona postaje mračnija (savjet jednom sumnjičavom propovjedniku). – Vidjela sam anđele Božje kako žalosno gledaju prema tebi. Oni su napustili tvoju stranu i tužno se okrenuli, dok su se Sotona i njegovi anđeli trijumfalno cerili nad tobom. Da

si se borio sa svojim sumnjama i ne ohrabrivao đavola da te kuša izražavajući svoje nevjerstvo i voleći da se baviš njime, ne bi privukao pale anđele oko sebe u takvom broju. Ali ti odabiraš da govoriš o svojoj tami; ti odabiraš da se baviš njome; i što više govoriš i baviš se njome, to postaješ sve mračniji i mračniji.

Ti zaprečavaš svaki zrak nebeske svjetlosti, i postavlja se veliki ponor između tebe i jedinoga koji ti može pomoći. Ako produžiš putem koji si započeo, bijeda i nevolja su pred tobom. Božja ruka će te zaustaviti na način koji ti neće odgovarati. Njegov gnjev neće drijemati. Ali sada On te poziva. Sada, upravo sada, On te poziva da mu se vratiš bez oklijevanja, i On će ti milostivo oprostiti i iscijeliti sva tvoja otpadništva. Bog izvodi jedan osobiti narod. On će ih ubijeliti i očistiti i pripremiti za preobražaj. Svaki što je čulno odvojice se od Božjeg osobitog blaga dokle ne budu poput zlata pretopljenog sedam puta. – 1T 430, 431 (1864)

Neka zraci svjetlosti razagnaju sjenke sumnje. – Potrebno je da se ispunimo svom puninom Božjom, i tada ćemo imati život, silu, milost i spasenje.

Kako ćemo steći ove velike blagoslove? Hristos je umro da bi ih mogli primiti vjerom u Njegovo ime. On nam je besplatno ponudio svjetlost i život. Zašto onda da istrajavamo u zabijanju klinova na koje ćemo kačiti svoje sumnje? Zašto da ispunjamo galerije uma sumornim prizorima sumnje? Zašto ne dopustimo sjajnim zracima Sunca pravednosti da prodru u komore srca i uma i razagnaju sjenke nevjerstva? Okrenimo se k Svjetlosti, ka Isusu dragocjenom Spasitelju.

Umjesto posmatranja pogrešaka i mana nekih ljudskih bića, okrenimo se razmatranju karaktera Onoga u kome nema nesavršenosti. Isus je «prvi među deset hiljada», Onaj koji je «sav ljubak». Nijedan čovjek ne smije nam biti uzor. Bog nam je dao savršen model u svom jednorodnom Sinu, i posmatrajući Njega promijenimo se u to isto obličje. Gledajte na Hrista, čiji presto je visok i uzdignut, i kompozicija Njegove slave ispuniće hram. – Und MS 23.

75. MAŠTA I BOLEST*

Mašta dovodi do teških oblika bolesti. – Um se mora kontrolisati, jer on ima moćan uticaj na zdravlje. Mašta često zavarava, i kad joj se popusti, donosi teške oblike bolesti na unesrećenoga. Mnogi umiru od bolesti koje su uglavnom imaginarne. Upoznata sam sa nekima koji su navukli na sebe stvarnu bolest kroz uticaj mašte. – 2T 523 (1870)

Umiru ljudi koji su mogli biti dobro. – Hiljade su bolesni i umiru oko nas koji su inače mogli biti dobro i živjeti, ali drži ih njihova mašta. Oni strahuju da će im biti gore ako rade ili vježbaju, dok je upravo to promjena koja im je potrebna da ozdrave. Bez ovoga nikad neće napredovati. Oni trebaju ispoljavati moć volje, uzdići se iznad svojih bolova i slabosti, uključiti se u korisno uposlenje, i zaboraviti da ih bole leđa, slabine, pluća i glava. Zanemarivanje vježbanja cijelog tijela, ili dijela tijela, donijeće morbidno stanje. Neaktivnost bilo kojeg tjelesnog organa biće praćena bolešću u veličini i snazi mišića i uzrokovaće usporavanje protoka krvi kroz krvne sudove. – 3T 76 (1872)

* Vidi takođe naslov br. 7, «Bolest koja počinje u umu», naslov br. 42, «Um i zdravlje», i naslov br. 63, «Mašta»

Mašta može kontrolisati djelove tijela. – Nedostatak skladne akcije u ljudskom organizmu je ono što donosi bolest. Mašta može kontrolisati druge djelove tijela na njihovu štetu. Svi organi sistema moraju skladno raditi. – MS 24, 1900. (MM 291)

Umiranje od bolesne mašte. – Jednom sam bila pozvana da vidim mladu ženu sa kojom sam se dobro poznavala. Bila je bolesna i brzo kopnila. Njena majka je željela da se molim za nju. Stajala je tu plačući i govoreći: «Jadno dijete; ne može živjeti dugo». Osjećala sam njen puls. Molila sam se s njom, i potom joj se obratila: «Sestro moja, kad bi ustala i obukla svoju haljinu i krenula na svoj uobičajeni posao u ured, nestalo bi sve ove invalidnosti».

«Misliš li da bi nestala?» rekla je ona.

«Svakako», odgovorila sam. «Gotovo da si ugušila životne snage invalidnošću».

Obratila sam se majci i rekla da bi joj kćerka umrla od bolesne mašte da se nije osvjedočila u njihovu zabludu. Ona se vaspitavala na invalidnost. Ali to je vrlo loša škola. Rekla sam joj: «Promijeni ovaj poredak; ustani i obuci se». Bila je poslušna i danas je živa. – Lt 231, 1905. (MM 109)

Uticaj bolesti na maštu. – Ti si veoma senzibilna i duboko osjećaš. Strogo si savjesna, i tvoje rasuđivanje mora se osvjedočiti prije nego se složiš sa mišljenjima drugih. Da tvoje fizičko zdravlje bilo neoštećeno, postala bi nadasve korisna žena. Dugo si bila bolesna, i to je uticalo na tvoju maštu tako da su ti misli bile skoncentrisane na sebe, a mašta se odrazila na tijelo. – 3T 74 (1872)

Nadvladavanje bolesne mašte. – Data mi je svjetlost da ako sestra koju pominješ veže i gaji svoj ukus ka zdravoj hrani, sve ti izlivi malodušnosti će nestati. Ona je kultivisala svoju maštu; neprijatelj je iskoristio njenu tjelesnu slabost, a njen um nije pripremljen da se nosi sa teškoćama svakodnevnog života. Dobra, posvećena terapija uma je ono što joj je potrebno, porast vjere, aktivna služba za Hrista. Ona takođe treba vježbati svoje mišiće u vanjskom praktičnom radu. Fizička vježba biće joj jedan od najvećih blagoslova u životu. Nema potrebe da bude invalid, već zdrava žena, zdravog uma, spremna da dobro i plemenito odigra svoju ulogu.

Sav tretman koji se može pružiti ovoj sestri biće od male koristi ukoliko ona ne uradi svoj dio. Ona mora da ojača mišiće i nerve kroz fizički rad. Nema potrebe da bude invalid, već može obavljati dobar, ozbiljan posao. Poput mnogih drugih, ona ima bolesnu maštu. Ali može nadvladati i biti zdrava žena. Ovu poruku upućivala sam mnogima, i sa najboljim rezultatima. – Lt 231, 1905. (MM 108, 109)

Prizvati pomoć volje. – Lijenost je veliko zlo. Muškarci, žene i mladi, baveći se sobom, misle da su u daleko gorem stanju nego što zaista jesu. Oni pothranjuju svoje slabosti, misle o njima i govore o njima, dok im se njihova korisnost ne učini na izmaku. Mnogi su otišli u grob dok su mogli i trebali živjeti. Njihova mašta bila je bolesna. Da su odbili sklonost da se predaju slabostima i da ih one savladaju, da su prizvali u pomoć moć volje, mogli su živjeti na blagoslov svijetu svojim uticajem. – HR, July, 1868.

Oslobođenje od grijeha i iscjeljenje bolesti povezani. – U službi iscjeljenja, ljekar mora biti saradnik sa Hristom. Spasitelj je služio i duši i tijelu. Jevanđelje koje je učio bilo je poruka o duhovnom životu i fizičkoj obnovi. Oslobođenje od grijeha i iscjeljenje bolesti bili su zajednički povezani. Ista služba povjerena je ljekaru hrišćaninu. On se mora ujediniti sa Hristom u olakšavanju fizičkih i duhovnih potreba svojih bližnjih. On za bolesnika mora biti glasnik milosti, donoseći mu lijek za oboljelo tijelo i grijehom ranjenu dušu. – MH 111 (1905)

76. ODLUČNOST I VOLJA

Vladajuća sila u čovjekovoj prirodi. – Volja je vladajuća sila u čovjekovoj prirodi, dovodeći sve ostale sposobnosti pod svoj uticaj. Volja nije ukus ili sklonost, već moć odlučivanja koja radi u sinovima ljudskim na poslušnost ili neposlušnost Bogu. – 5T 513 (1889)

Sve zavisi o njenoj pravoj akciji. – Osoba koja je u iskušenju mora da razumije pravu silu volje. To je vladajuća sila u čovjekovoj prirodi – sila odluke, izbora. Sve zavisi o pravoj akciji volje. Želja za dobrotom i čistotom je ispravna, koliko do nje stoji; ali ako se tu zaustavimo, ona ne služi ničemu. Mnogi će otići u propast dok se nadaju i žele da nadvladaju svoje zle sklonosti. Oni ne predaju volju Bogu. Oni ne *izabiraju* da mu služe. – MH 176 (1905)

Izvor svih akcija. – Vaša volja je izvor svih vaših akcija. Ova volja, koja oblikuje tako važan činilac u karakteru čovjeka, prilikom pada (u grijeh – prim. prev.) predana je kontroli Sotone; i on je oduvijek radio u čovjeku da hoće i čini ono što mu se sviđa, ali na konačnu propast i bijedu samoga čovjeka.

Ali beskonačna žrtva Božja u davanju Isusa, Njegovog ljubljenog Sina, da bude prinos za grijeh, omogućava mu da kaže, bez kršenja ijednog načela svoje vladavine: «Predajte sebe Meni; predajte mi svoju volju; uzmite je od kontrole Sotone, i Ja ću je prisvojiti; tada ću moći raditi u vama da hoćete i činite kako je Meni ugodno». Kad predajete svoj um Hristu, vaša volja postaje kao Njegova volja, i vaš karakter se preobražava da bude nalik na Hristov karakter. – 5T 515 (1889)

Čovjekova volja je agresivna. – Čovjekova volja je agresivna i neprekidno nastoji da sve podredi svojim namjerama. Ako se stavi na stranu Boga i pravde, rodovi Duha pojaviće se u životu; a Bog je namijenio slavu, čast i mir svakom čovjeku koji čini dobro. – RH, Aug 25, 1896. (HC 153)

Nemogućnost leži u vlastitoj volji. – Cijeli naš život je Božji i mora se iskoristiti na Njegovu slavu. Njegova milost će posvetiti i unaprijediti svaku sposobnost. Neka niko ne govori: Ne mogu izliječiti svoje karakterne mane; jer ako dođete do ove odluke, izvjesno ćete propustiti da zadobijete vječni život. Nemogućnost leži u vašoj vlastitoj volji. Ako *nećete*, onda ne *možete* pobijediti. Stvarna poteškoća potiče iz pokvarenosti neposvećenog srca, i nevoljnosti potčinjavanja Božjoj kontroli. – YI, Jan 28, 1897.

Veliko umirenje za nerve. – Um i nervi stiču svoju obojenost i snagu upražnjavanjem volje. Moć volje u mnogim slučajevima pokazaće se kao silno smirenje za nerve. – 1T 387 (1863)

Sotona koristi volju. – Kad se Sotoni dopusti da oblikuje volju, on je koristi za ostvarivanje svojih ciljeva.... On raspiruje zle sklonosti, budeći nesvete strasti i ambicije. On kaže: «Svu ovu moć, ove počasti i bogatstva i grešna zadovoljstva, daću tebi»; ali njegovi uslovi su da se napusti čestitost, otupi savjest. Na taj način on degradira ljudske sposobnosti i vodi ih u roptvo grijehu.–RH, Aug 25, 1896. (HC 153)

Iskušenje opterećuje moć volje do krajnosti. – Kao djeca Božja imamo privilegiju da se čvrsto držimo poziva svoje vjere bez kolebanja. Povremeno prevarena moć iskušenja izgleda kao da do krajnosti opterećuje našu moć volje, a upražnjavanje vjere potpuno suprotno svim dokazima osjećaja ili emocija, ali naša volja se mora držati na Božjoj strani. Mi moramo vjerovati da je u Isusu Hristu vječita snaga i uspješnost.... Sat za satom moramo pobjedonosno čuvati svoj položaj u Bogu, snagu u Njegovoj sili. – Lt 42, 1890. (HC 124)

Vaspitanje djece nije kao obuka nijemih životinja. – Vaspitanje djece u domu ili u školi ne treba biti kao obuka nijemih životinja, jer djeca imaju inteligentnu volju koju treba usmjeravati da kontroliše sve njihove moći. Nijemim životinjama potrebna je obuka, jer one nemaju razum i intelekt. Ali ljudski um se mora učiti samokontroli. On se mora vaspitavati da upravlja ljudskim bićem, dok životinje kontroliše gospodar i naučene su da se njemu pokoravaju. Gospodar je um, sud i volja za svoju zvijer. – 3T 132 (1872).

Volju treba usmjeravati, ne lomiti. – Dijete se može tako vaspitati da, poput životinje, nema vlastitu volju. Čak se i njegova individualnost može utopiti u individualnost onoga ko nadzire njegovu obuku; njegova volja, u svim nakanama i ciljevima, podređuje se volji učitelja. Djeca koja su tako vaspitana uvijek će biti lišena moralne energije i individualne odgovornosti. Ona nijesu učena da djeluju razumno i po načelu, njihovu volju kontrolisao je drugi, i um nije bio podstaknut da se širi i jača. Ona nijesu usmjeravana i disciplinovana uzimajući u obzir njihovu osobenu konstituciju i sposobnost uma da bi ispoljili svoje najjače moći kad je potrebno.

Učitelji se ovdje ne trebaju zaustaviti već posebnu pažnju pokloniti kultivaciji slabijih sposobnosti da bi se svaka moć mogla ispoljiti i prenijeti s jednog stepena snage na drugi, da bi um mogao dostići odgovarajuće proporcije. – 3T 132 (1872).

Sačuvati svu snagu volje. – Postupak »lomljenja volje« je suprotan Hristovim načelima. Djetinja volja se mora usmjeravati i voditi. Sačuvajte svu snagu volje, jer je potrebna ljudskom biću; ali usmjerite je kako treba. Postupajte mudro i nježno, kao sa posvećenim blagom. Ne oblikujte je (volju) dio po dio, već uz pomoć pravila i isitniskim primjerom dok dijete ne uđe u godine odgovornosti. – CT 116 (1913).

Učitelj ne smije biti diktator. – Oni koji su sebični, osorni, diktatorskog duha, prosti i grubi, koji se ne odnose pažljivo prema osjećanjima drugih, nikad se ne smiju zaposliti kao učitelji. Oni bi imali poguban uticaj na svoje učenike, oblikujući ih po svom karakteru, ovekovečujući tako zlo. Osobe ovakvog karaktera uložice napor da slome djetinju volju, ako je neposlušno; ali Hristos nije odobrio takav način postupanja sa onim ko griješi. Kroz nebesku mudrost, kroz skromnost i blagost srca, učitelji mogu usmjeravati volju i voditi na put poslušnosti; ali neka se niko ne zanosi da se ljubav učenika može steći prijetnjom. Mi moramo raditi kao što je Hristos radio. – TSS 80, 81 (1900). (CSW 174, 175)

Podijeljena volja je zamka. – Svaka mlada osoba treba kultivisati odlučnost. Podijeljeno stanje volje je zamka, i uzrokuje propast mnogih mladih. Budite čvrsti, ili će vam kuća, odnosno karakter, biti prepuštena izgradnji na pjeskovitom temelju. Postoje oni koji imaju tu nesreću da su uvijek na pogrešnoj strani, dok bi Gospod htio da su vjerni ljudi koji mogu razlikovati dobro od zla. – MS 121, 1898.

Dva elementa karaktera. – Snaga karaktera sastoji se od dvije stvari – moći volje i moći samokontrole. Mnogi mladi zamjenjuju jaku, nekontrolisanu strast za snagu karaktera, ali istina je da je onaj ko se rukovodi svojim strastima slab čovjek. Stvarna veličina i plemenitost čovjeka mjeri se po moći osjećanja koja on podređuje, a ne po moći osjećanja koja podređuju njega. Najjači čovjek je onaj koji će, dok je osjetljiv na uvredu, ipak obuzdati strast i oprostiti svojim neprijateljima. Takvi ljudi su istinski heroji. – 4T 656 (1881).

Volja sjedinjena sa božanskom snagom. – Vi možete postati odgovorni i uticajni ljudi ako snagom svoje volje, sjedinjene sa božanskom moći, ozbiljno uđete u posao. Vježbajte mentalne moći, i ni u kom slučaju ne zanemarujte fizičke. Ne dopustite da intelektualna lijenost

zatvori vaš put ka većem znanju. Naučite da razmišljate dok proučavate da bi vam se umovi mogli širiti, jačati i razvijati. Nikad ne mislite da ste dovoljno naučili i da sada možete olakšati svoje napore. Kultivisan um je mjerilo čovjeka. Vaše obrazovanje treba se nastaviti tokom života; svaki dan trebate učiti i praktično primjenjivati stečeno znanje. – 4T 561 (1881).

Pravilno uvježbavanje volje odbija bolest. – Pokazano mi je da oni koji su očito slabi i koji se uvijek žale nijesu tako loše kao što umišljaju za sebe. Neki od njih imaju snažnu volju, koja bi, ako se upražnjava u pravom smjeru, bila moćno sredstvo za kontrolu mašte odbijajući tako bolest. Ali najčešće je slučaj da se volja vježba u pogrešnom pravcu i tvrdoglavo odbija potčiniti razumu. Ta volja prihvata invalidnost kao gotovu stvar i ne obazire se na sud drugih. – 2T 524 (1870).

Jedan činilac u ophođenju sa bolešću. – Moć volje se ne vrednuje kako bi trebalo. Dopustite volji da se probudi i pravilno usmjeri, i ona će dati energiju čitavom biću i biti čudesna pomoć u održavanju zdravlja. Ona je takođe sila u postupanju sa bolešću....

Upotrebom volje stavljajući se u ispravan odnos prema životu, pacijenti mogu uveliko doprinijeti svom oporavku sarađujući tako sa naporima liječnika. Postoje hiljade oni koji bi mogli povratiti zdravlje da hoće. Gospod ne želi da budu bolesni. On želi da im bude dobro i da su srećni, i oni trebaju srediti svoje umove kako valja.

Često invalidi mogu odbiti bolest prosto odbijajući da se predaju slabosti i ne prihvatajući stanje neaktivnosti. Uzdižući se iznad svojih bolova i patnji, neka se uključe u koristan posao prikladan njihovoj snazi. Takvom uposlenošću i slobodnom upotrebom vazduha i sunčeve svjetlosti mnogi iscrpljeni invalidi mogu povratiti zdravlje i snagu. – MH 246 (1905).

Obećano poboljšano zdravlje. – Zle navike i običaji donose na ljude bolesti svake vrste. Neka se razum osvjedoči vaspitanjem u grešnost zloupotrebe i unižavanja moći koje je Bog dao. Neka se um opameti i volja stavi na Gospodnju stranu, i dogodiće se čudesan napredak u fizičkom zdravlju.

Ali ovo se nikad ne može postići samo u ljudskoj sili. Energičnim naporima kroz Hristovu milost da se ostave sve zle navike i društva i drži umjerenost u svemu, mora se pridodati stalno osvjedočenje da se pokajanje i oprostaj moraju tražiti od Boga kroz Hristovu pomiriteljsku žrtvu. Ovo se mora unijeti u svakodnevno iskustvo; mora postojati stroga pažnja i neumorna molitva da Hristos dovede svaku misao u pokornost; Njegova obnoviteljska sila mora se dati duši, da kao odgovorna bića možemo ponuditi svoja tijela Bogu u živu žrtvu, svetu i Njemu prihvatljivu, koje je naša razumska služba. – *Medical Missionary*, Nov-Dec, 1892. (CH 504, 505).

Narkotici i volja. – Postoje neki koji koriste narkotike, i tako podstiču rđave navike koje zadobijaju nadmoć nad voljom, mislima i cijelim čovjekom. – Lt 14, 1885.

Izučavati moć volje. – Moć volje i važnost samokontrole, kako za očuvanje tako i za obnavljanje zdravlja, štetne pa čak i razorne posledice gnjeva, nezadovoljstva, sebičnosti, ili poročnosti, i s druge strane, čudesne životodavne moći koja se nalazi u dobrom raspoloženju, nesebičnosti, zahvalnosti, treba takođe pokazati. – Ed 197 (1903).

Sveti Duh ne zauzima mjesto volje. – Duh Božji ne namjerava činiti naš dio, u htjenju ili djelovanju. Ovo je zadatak ljudskog oruđa u saradnji sa božanskim sredstvima. Čim počnemo sa težnjom da svoju volju uskladimo sa Božjom voljom, Hristova milost je tu da sarađuje sa ljudskim oruđem; ali ona neće biti zamjenik za izvršenje zadatka nezavisno od naše odlučnosti da djelujemo. Stoga obilje svjetlosti i gomila dokaza nije ono što obraća dušu; to je

samo ljudsko oruđe koje prihvata svjetlost, budi potencijale volje, shvatajući i priznajući da je to što zna pravda i istina, i saradujući na taj način sa nebeskim poslanstvima naimenovanim od Boga u spasavanju duše. – Lt 135, 1898.

692 ***Sigurna samo kad je sjedinjena sa božanskom voljom.*** – Čovjekova volja je sigurna samo kad je sjedinjena sa voljom Božjom. – Lt 22, 1896. (HC 104)

Ljudska volja se mora pomiješati sa božanskom voljom. – U ovom sukobu pravde sa nepravdom možemo biti uspješni samo uz božansku pomoć. Naša ograničena volja mora se pokoriti volji Beskonačnoga; ljudsko se mora sjediniti sa božanskim. Ovo će nam dovesti Svetog Duha u pomoć, a svaka pobjeda biće podstrek obnavljanju Božje otkupljene svojine, obnovi Njegovog lika u duši. – RH, Aug 25, 1896. (HC 153)

Obraćanje ne stvara nove sposobnosti. – Duh Božji ne stvara nove sposobnosti u obraćenom čovjeku već radi na odlučnoj promjeni u primjeni ovih sposobnosti. Kad se um, srce i duša mijenjaju, čovjeku se ne daje nova savjest, već se njegova volja podređuje obnovljenoj savjesti, savjesti čiji uspavani osjećaji se bude radom Svetog Duha. – Lt 44, 1899. (HC 104)

693 ***Sotona vlada voljom koja nije pod Božjom kontrolom.*** – Hristos je objavio: «Ja sam došao... ne da činim svoju volju, već volju Onoga koji me je poslao» (Jovan 6:38). Njegova volja se aktivno ispoljavala u spasavanju ljudskih duša. Njegove sluge bi dobro uradile kad bi se zapitali: «Kakvu ja to volju kultivišem? Zadovoljavam li vlastite želje, učvršćujući se u sebičnosti i svojeglavosti?» Ako ovo činimo, u velikoj smo opasnosti, jer Sotona će uvijek vladati voljom koja nije pod kontrolom Duha Božjeg. Kad stavimo svoju volju u zajednicu sa voljom Božjom, sveta poslušnost koja se pokazala u Hristovom životu vidjeće se i u našim životima. – MS 48, 1899. (HC 107)

Volju se mora usmjeravati čistom savješću. – Unutrašnji mir i savjest oslobođena neprijateljstva prema Bogu oživjeće i osvježiti razum kao rosa nježnu biljku. Volja se tada ispravno usmjerava i kontroliše, i ona je odlučnija, a ipak slobodna od pokvarenosti. – 2T 327 (1869).

Volja određuje život ili smrt. – Jedino vječnost može otkriti slavnu sudbinu koju čovjek, obnovljen po Božjem obličju, može postići. Da bi dostigli ovaj visoki ideal, ono što uzrokuje spoticanje duše mora se žrtvovati. Preko volje grijeh zadržava vlast nad nama. Pokoravanje volje je predstavljeno kao vađenje oka ili kidanje ruke. Često nam izgleda da pokoriti volju Bogu znači stalno ići kroz život osakaćen ili obogaljen....

Bog je izvor života, i mi možemo imati život samo kad smo u zajednici sa Njim.... Ako se držite svoga ja, odbijajući da predate svoju volju Bogu, vi birate smrt....

Potrebna je žrtva da se predate Bogu; ali to je žrtvovanje nižeg za više, zemaljskog za duhovno, propadljivog za vječno. Bog nije zamislio da se naša volja uništi, jer samo kroz nju možemo postići ono što On hoće. Naša volja mora se predati Njemu da bi je mogli opet primiti, očišćenu i profinjenu, i tako povezanu u saosjećanju s Božanstvom da On može izliti kroz nas plimu svoje ljubavi i sile. – MB 61, 62 (1896).

694 ***Razumjeti pravu snagu volje (savjet jednom nestabilnom mladiću).*** – Bićeš u stalnoj opasnosti ukoliko ne shvatiš pravu snagu volje. Ti možeš vjerovati i obećavati sve, ali tvoja obećanja ili tvoja vjera nemaju vrijednosti ukoliko ne staviš svoju volju na stranu vjere i akcije. Ako biješ bitku vjere svom snagom volje, bićeš pobjednik. Ne smiješ vjerovati svojim osjećanjima, utiscima, emocijama, jer oni su nepouzdan. – 5T 513 (1889).

Vi možete kontrolisati volju. – Ali ne trebate očajavati.... Vaše je da predate svoju volju volji Isusa Hrista, i dok to činite Bog će djelovati u vama da hoćete i učinite kako je Njemu ugodno. Tada će čitava vaša priroda doći pod kontrolu Hristovog Duha, a biće mu potčinjene čak i vaše misli.

Vi ne možete kontrolisati svoje pobude, svoje emocije, kao što možda želite; ali možete kontrolisati volju, i izvršiti cjelovitu promjenu u svom životu. Predavanjem svoje volje Hristu, vaš život biće sakriven sa Hristom u Bogu i povezan sa silom koja je iznad svih poglavarstava i vlasti. Imaćete snagu od Boga koja će vas postojano držati u Njegovoj sili; i nova svjetlost, svjetlost žive vjere, biće vam moguća. Ali vaša volja mora saradivati sa Božjom voljom. – 5T 513, 514 (1889).

Veza koja spaja sa božanskom energijom. – Mi smo pomagači Bogu. To je sam Gospod tako uredio. Ta saradnja ljudske volje i božanske energije je veza koja spaja ljude međusobno i sa Bogom. Apostol kaže: «Mi smo Bogu pomagači: vi ste Božja njiva, Božja građevina» (1 Korinćanima 3:9). Čovjek treba raditi sa sposobnostima koje mu je Bog dao. «Gradite spasenje svoje sa strahom i drhtanjem», kaže On. «Jer je Bog što čini u vama da hoćete i učinite kao što mu je ugodno». (Filibljanima 2: 12, 13). – MS 113, 1898.

Kad se volja stavi na Gospodnju stranu, preuzima je Sveti Duh i sjedinjuje sa božanskom voljom. – Lt 44, 1899.

XV DIO

LAŽNI SISTEMI TERAPIJE

77. LAŽNA NAUKA*

⁶⁹⁷ **Božje djelo i nauka.** – Ljudsko poznavanje materijalnog i duhovnog je djelimično i nesavršeno, stoga su mnogi nesposobni da usklade svoje naučne poglede sa tvrdnjama Svetog Pisma. Mnogi prihvataju puke teorije i špekulacije kao naučne činjenice, i misle da se Božja Riječ može testirati učenjima «lažno nazvanoga razuma» (1 Timotiju 6:20). Stvoritelj i Njegova djela su iznad njihovog poimanja; i zato što je ne mogu objasniti prirodnim zakonima, biblijska istorija se smatra nepouzdanom. Oni koji sumnjaju u vjerodostojnost izvještaja Staroga i Novoga Zavjeta najčešće idu i korak dalje i dovode u pitanje postojanje Boga pripisujući beskonačnu moć prirodi. Otpustivši svoje sidro, oni se prepuštaju razbijanju o stijene nevjerništva. – GC 522 (1911).

⁶⁹⁸ **Potrebno je više od svjetovne nauke.** – Dopustimo Riječi Božjoj da nas vodi. Tragajmo za onim «Tako govori Gospod». Imali smo dovoljno ljudskih metoda. Um obučen samo svjetovnom naukom neće uspjeti da shvati Božje stvari; ali taj isti um, obraćen i posvećen, uvidjeće božansku moć u Riječi. Samo um i srce koji su očišćeni posvećenjem Duha mogu razlikovati nebeske stvari. – GW 310 (1915).

Sotona koristi nauku o umu. – Pokazano mi je da moramo motriti na sve strane i istajno odbijati Sotonine insinucije i laži. On se preobrazio u anđela svjetlosti i hiljade vara i vodi ih u ropstvo. Ogromna je prednost koju postiže zahvaljujući nauci o ljudskom umu. Ovdje se on, poput zmije, neprimjetno uvlači da pokvari Božje djelo. Hristova čuda i djela on prikazuje kao rezultat ljudskog umjeća i moći.

Kad bi on otvoreno i drsko napao hrišćanstvo, to bi hrišćanina u bolu i agoniji dovelo kraj nogu Iskupitelja, i njegov silni i moćni Oslobodilac bi natjerao drskog neprijatelja u bjekstvo. On se stoga preobražava u anđela svjetlosti i djeluje na um da ga odmami od jedine sigurnosti i ispravnog puta. Nauke o frenologiji, psihologiji i mesmerizmu** su kanali kroz koji on direktnije prilazi ovom naraštaju i djeluje onom silom koja karakteriše njegove napore pri kraju vremena probe. – 1T 290 (1862).

⁶⁹⁹ **Sotona dobro poznaje svojstva uma.** – Hiljadama godina Sotona je eksperimentisao sa osobinama ljudskog uma, i naučio je da ih dobro poznaje. Suptilnim radnjama u ove posljednje dane, on povezuje ljudski um sa svojim, natapajući ga svojim mislima; i on to čini na tako prevaran način da oni koji prihvataju njegovo vodstvo ne znaju da ih on vodi po svojoj volji. Veliki varalica se nada da tako zbuni umove ljudi i žena da ne čuju ništa sem njegov glas. – Lt 244, 1907. (MM 111)

Izlaganje novih teorija. – Svjetlost istine koju Bog namjerava da dođe ljudima na svijet u ovom vremenu nije ona koju svjetovni ljudi od nauke nastoje da unesu, jer ti ljudi u svojim

* Vidi naslov br. 3, «Opasnosti u psihologiji»

** Vidi napomenu u 3 glavi

istraživanjima često dolaze do pogrešnih zaključaka, i u svom proučavanju mnogih autora bivaju oduševljeni teorijama koje su sotonskog porijekla. Sotona, obučen u odjeću anđela svjetlosti, iznosi za proučavanje ljudskog uma predmete koji izgledaju vrlo zanimljivi i koji su puni naučne misterije. U istraživanju ovih predmeta, ljudi se navode da prihvate pogrešne zakluče i ujedine se sa zavodljivim duhovima u djelu iznalaženja novih teorija koje odvede od istine. – 9T 67, 68 (1909).

Ono što protivrječi Božjoj Riječi je nagađanje. – Onaj ko poznaje Boga i Njegovu riječ ima vjeru zasnovanu na božanskom porijeklu Svetog Pisma. On ne testira Bibliju ljudskim naučnim idejama. On ove ideje podvrgava testu nepogrešivog standarda. On zna da je Božja riječ istina, a istina nikad ne može protivrječiti sebi; što je god u učenju tzv. nauke kontradiktorno istini Božjeg otkrivenja je puko ljudsko nagađanje. – 8T 325 (1904).

Falsifikat istine. – Postoje samo dvije strane. Sotona djeluje sa svojom prikrivenom, prevarnom silom, i preko snažnih zabluda hvata sve koji ne nastavaju u istini, koji su odvatili svoje uši od istine, i okrenuli se bajkama. Sam Sotona ne nastava u istini; on je tajna bezakonja. Kroz svoju prevarnu prefinjenost on svojim po dušu pogubnim zabludama daje izgled istine. Ovdje leži njegova moć obmane.

Zato što su falsifikat istine, spiritizam, teozofija i slične prevare zadobijaju takvu moć nad umovima ljudi. Tu Sotona majstorski djeluje. On pretenduje da bude čovjekov spasitelj, dobrotvor čovječanstva, i na taj način lakše mami svoje žrtve u propast. – SpT Series A, No 9, Sept 24, 1897. (TM 365).

Sotonina očaravajuća sila. – Vračari iz neznabožackih vremena imaju svoje naslednike u današnjim spiritističkim medijima, vidovitim ljudima, i onima što pogađaju budućnost (otkrivaju događaje koji će donijeti sreću ili nesreću u životu – prim. prev.). Mistični glasovi koji su govorili u Endoru i Efesu još uvijek svojim lažima obmanjuju sinove čovječije. Kad bi se mogao podići veo pred našim očima, vidjeli bismo zle anđele kako se služe svom svojom vještinom da obmanu i upropaste. Gdje se god pojavi neka sila koja navodi ljude da zaborave Boga, to Sotona ispoljava svoju mađijsku moć. Kad ljudi podlegnu njegovom uticaju, um im se pomrača, a duša uprlja prije nego što oni postanu svjesni toga. Savjet koji je apostol Pavle uputio crkvi u Efesu Božji narod i danas treba slušati: «I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još ukoravajte» (Efescima 5:11). – AA 290 (1911).

Stupanje na Sotonino tle. – Moramo se čvrsto držati Božje Riječi. Potrebna su nam njena upozorenja i ohrabrenja, njene prijetnje i obećanja. Neophodan nam je savršeni primjer koji je dat samo u životu i karakteru našeg Spasitelja. Anđeli Božji će čuvati Njegov narod dok ide stazom dužnosti, ali ne postoji garancija takve zaštite za one koji svjesno stupaju na Sotonino tle.

Agent velikog varalice će reći ili učiniti bilo šta da postigne svoj cilj. Nije važno da li se on zove spiritista, «energetičar» (electric physician), ili »magnetički iscjelitelj« (magnetic healer). Vještim pretvaranjem on zadobija povjerenje neopreznih. On tvrdi da čita istoriju života i razumije sve poteškoće i nevolje onih koji mu se obraćaju.

Prerušavajući se u anđela svjetlosti, dok mu je u srcu grobna tama, on pokazuje veliko zanimanje za žene koje traže njegov savjet. Govori im da su svi njihovi problemi proistekli iz nesretnog braka. Ovo često može biti istina, ali takav savjet ne popravljaju njihovo stanje. On im govori kako im je potrebna ljubav i saosjećanje. Ispoljavajući veliko zanimanje za njihovo blagostanje, on baca čini na svoje naivne žrtve, opčinjavajući ih kao zmija bespomoćnu pticu.

Uskoro su sasvim u njegovoj vlasti, i grijeh, nemilost i propast su tragičan ishod. – CTBH 116, 1890.

«Pritajene sile» uma. – Apostoli skoro svih oblika spiritizma tvrde da imaju iscjeliteljsku moć. Oni pripisuju ovu moć elektricitetu, magnetizmu, tzv. saosjećajnom izlječenju, ili pritajenim silama u čovječijem umu. I nije malo onih koji, čak u ovom hrišćanskom vremenu, odlaze kod ovih iscjelitelja umjesto da vjeruju u živog Boga i umjeće dobro osposobljenih ljekara.

Majka, bdijući kraj bolesničke postelje svog djeteta uzvikuje: «Ne mogu više ništa učiniti. Zar nema ljekara koji ima moć da mi izliječi dijete?» Priča joj se o čudesnim izlječenjima koja vrše neki vidovnjaci ili magnetički iscjelitelji, i ona im povjerava svoje dijete, predajući ga u ruke Sotoni baš kao da je pored nje. U mnogo slučajeva budući život tog djeteta je pod kontrolom sotonske moći koju izgleda nemoguće slomiti. – PK 211 (1917). (Vidi 5T 193; Ev 609)

Sotonine električne struje. – Sotonski agenti tvrde da liječe bolest. Oni pripisuju svoju moć elektricitetu, magnetizmu, ili tzv saosjećajnom liječenju, dok su u stvari oni kanali za Sotonina električne struje. Ovim sredstvima on baca svoje čini na tijela i duše ljudi. – ST, Mar 24, 1887. (Ev 609)

Slijedenje Božje volje nasuprot dobitku i samom životu. – Oni koji se predaju čarobnjaštvu Sotone mogu da se hvale velikom korišću koju time primaju, ali dokazuje li ovo da je njihov kurs siguran i mudar? Šta ako se život produži? Šta ako se osigura zemaljski dobitak? Da li će se na kraju isplatiti nepoštovanje Božje volje? Svaki takav dobitak na kraju će se pokazati kao nenadoknativ gubitak. Mi ne možemo nekažnjeno kršiti ni najmanju prepreku koju je Bog postavio da sačuva svoj narod od Sotonine moći. – 5T 199 (1882).

Radoznalost mami. – Uporedo sa propovijedanjem jevandjelja, na djelu su oruđa koja su samo medijumi lažljivih duhova. Mnogi opšte s njima iz puke radoznalosti, ali vidjeći dokaz djelovanja sile veće od ljudske, oni idu sve dalje dok ne dođu pod kontrolu volje koja je jača od njihove. Oni ne mogu pobjeći od njene tajanstvene moći.

Odbrana duše se ruši. Nema više ograde protiv grijeha. Kad se jednom odbace ograničenja Božje riječi i opomene Njegovog Duha, nijedan čovjek ne zna do kakvih dubina poniženja može potonuti. – DA 258 (1898).

Nauka i otkrivenje. – Mnogima je naučno istraživanje postalo prokletstvo. Bog je dopustio da se plima svjetlosti izlije na svijet u otkrićima u nauci i umjetnosti, ali čak i najveći umovi, ako ih ne vodi Riječ Božja u njihovom istraživanju, ostaju zbunjeni u svojim pokušajima da istraže odnos nauke i otkrivenja. – GC 522 (1911).

Hristos je mogao otvoriti vrata nauke. – Jedan propovjednik je jednom kazao da ne može zamisliti da je Hristos znao nešto o nauci. Na šta je ovaj propovjednik mislio? Nauka! Hristos je mogao otvarati vrata po vrata nauke. On je ljudima mogao otkriti blaga nauke u kojima bi do danas uživali. Ali znajući da bi se ovo znanje moglo iskoristiti u nesvete svrhe, On nije otvorio ta vrata. – MS 105, 1901. (MH 116)

Mračni časovi probe moraju doći svakome kao dio njegovog vaspitanja. – Te noći brod je učenicima bio škola gdje su trebali steći vaspitanje za veliki zadatak koji su imali kasnije obaviti. Mračni časovi probe moraju doći na svakoga kao dio njegovog obrazovanja za uzvišeniji zadatak, za posvećeniji napor. Oluja nije poslata na učenike da bi doživjeli brodolom, već da ih pojedinačno testira i okuša....

Vrijeme našeg vaspitanja uskoro će se završiti. Nemamo vremena za gubljenje u hodanju kroz oblake sumnje neizvjesnosti.... Moramo se približiti Isusu. Neka niko... ne izbjegava nijednu tešku pouku ili gubi blagoslov čvrste discipline. – Lt 13, 1892. (NC 56).

78. KONTROLA UMA NAD UMOM*

Činioci koji mogu zarobiti um. – Doći će do pokvarenosti svake vrste, sličnih onima koje su postojale među pretpotopnim ljudima, koje će zarobljavati umove. Uzdizanje prirode kao Boga, neograničena sloboda ljudske volje, bezbožnička vijeća, sve to Sotona koristi kao sredstva da ostvari izvjesne ciljeve. On će koristiti moć uma nad umom da sprovede svoje zamisli. Najžalosnije od svega je to što će pod njegovim prevarnim uticajem ljudi imati obličje pobožnosti nemajući stvarnu vezu sa Bogom. Poput Adama i Eve koj su pojeli plod sa drveta poznanja dobra i zla, mnogi se i sada hrane varljivim komadićima zablude. – 8T 293, 294. (1904)

704

Opasna nauka. – Jasno sam govorila o toj opasnoj nauci koja kaže da jedna osoba prepusti svoj um kontroli druge. Ova nauka potiče od đavola. – Lt 130 ½, 1901.

Mentalni uticaj u tretmanu bolesnika. – U tretmanu bolesnika efekat mentalnog uticaja ne treba previdjeti. Kad se pravilno koristi, ovaj uticaj postaje jedno od najdjelotvornijih sredstava u suzbijanju bolesti.

705

Postoji, međutim, jedan oblik liječenja uma koji je jedno od najefikasnijih sredstava za zlo. Preko ove tzv. nauke jedan um se dovodi pod kontrolu drugoga tako da se individualnost slabijeg utopi u individualnost jačeg uma. Jedna osoba sprovodi volju druge. Tvrdi se da se na taj način tok misli mijenja, da se mogu prenijeti životodavni impulsi i pacijenti osposobiti da odbiju i savladaju bolest.

Ovaj metod liječenja koristile su osobe koje su bile neupućene u njegovu stvarnu prirodu i tendenciju i koje su vjerovala da će to biti na dobrobit bolesniku. Ali ova tzv. nauka zasniva se na lažnim načelima. Ona je strana prirodi i Duhu Hristovom. Ona ne vodi Onome koji je život i spasenje. Onaj ko privlači umove sebi navodi ih da se odvoje od Istinskog Izvora svoje snage.

Nije Božja namjera da ma koje ljudsko biće preda svoj um i volju kontroli drugoga, postajući pasivno oruđe u njegovim rukama. Niko ne smije utapati svoju individualnost u individualnost drugoga. Ne smije se gledati na neko ljudsko biće kao izvor isjeljenja. Zavisnost mora biti u Bogu. U svom dostojanstvu Bogom date muževnosti, čovjek treba biti pod kontrolom samog Boga, a ne ljudskog razuma.

Bog želi da dovede ljude u direktan odnos sa sobom. U svim svojim postupcima sa ljudskim bićima On priznaje načelo lične odgovornosti. On nastoji da ohrabri osjećaj lične zavisnosti i utisne potrebu ličnog vođstva. On želi da ljude dovede u zajednicu sa božanskim da bi se ljudi mogli preobraziti u božansko obličje. Sotona radi da pokvari ovu namjeru. On nastoji da ohrabri zavisnost o čovjeku. Kad se umovi odvrte od Boga, kušač ih može potčiniti sebi. On može kontrolisati čovječanstvo. – MH 241-243 (1905)

* Vidi naslov br. 79, «Hipnotizam i njegove opasnosti»

706 **Privremeno olakšanje, ali trajno oštećenje uma.** – Nijedan pojedinac ne treba dopustiti da ga kontroliše um druge osobe, misleći da će tako steći veliku korist. Liječenje umom je jedna od najopasnijih prevara koja se može vršiti na nekoj osobi. Može se osjetiti privremeno olakšanje, ali um onoga ko je tako kontrolisan nikad neće ponovo biti tako jak i pouzdan. Mi možemo biti slabi kao žena koja se dotakla ruba Hristove odjeće, ali ako koristimo Bogom datu priliku da Mu dođemo u vjeri, On će brzo odgovoriti kao što je učinio na dodir vjere.

Nije Božja zamisao za ma koje ljudsko biće da predaje svoj um drugom ljudskom biću. Ustali Hristos, koji sada sjedi na prestolu s desne strane Ocu, je Moćni Iscjelitelj. Tražite od Njega iscjeliteljsku silu. Samo kroz Njega grešnici mogu doći Bogu onakvi kakvi jesu. Nikad to ne mogu učiniti kroz neki ljudski um. Ljudski posrednik se nikad ne smije umetati između nebeskih oruđa i onih koji pate. – MS 105, 1901. (MM 115, 116).

Pogled od ljudskog ka božanskom. – Ima nešto bolje za nas čime ćemo se baviti od kontrole ljudskog ljudskim. Ljekar treba vaspitavati ljude da gledaju od ljudskog ka božanskom. Umjesto da uči bolesnika na zavisnost o ljudskim bićima za izlječenje duše i tijela, on ih treba upućivati Onome koji može potpuno spasti sve koji Mu dolaze. Onaj koji je načinio čovječiji um zna šta mu je potrebno. Bog je Jedini koji može iscijeliti. Oni čiji umovi i tijela su bolesni moraju obnovitelja gledati u Hristu. «Zato što Ja živim», kaže On, «i vi ćete živjeti».

Ovo je život koji moramo predočiti bolesnima, govoreći im da ako imaju vjere u Hrista kao obnovitelja, ako sarađuju sa Njim, pridržavajući se zakona o zdravlju, i teže savršenoj svetosti u Njegovom strahu, On će im dati svoj život. Kad im predstavljamo Hrista na ovaj način mi dajemo moć, snagu, koja je vrijedna, jer dolazi odozgo. Ovo je istinska nauka o iscjeljenju za dušu i tijelo. – MH 243, 244 (1905).

707 **Snaga i postojanost nasuprot dominaciji nad umom.** – Disciplinovanje ljudskog bića koje je ušlo u razumne godine treba se razlikovati od obučavanja nijeme životinje. Životinja se uči jedino pokornosti gospodaru. Za životinju, gospodar je um, sud i volja. Ova metoda koja se ponekad primijenjuje u vaspitanju djece, čini ih samo nešto boljima od automata. Um, volja i savjest su pod kontrolom drugih.

Nije Božja namjera da se tako vlada bilo čijim umom. Oni koji slabe ili uništavaju individualnost, preuzimaju odgovornost koja može imati samo zle posledice. Dok su pod vlašću, djeca mogu izgledati kao dobro obučeni vojnici; ali kad nestane kontrole, otkriće se da karakteru nedostaje snaga i čvrstina. Pošto nikad nijesu naučili da upravljaju sobom, mladi ne poznaju nikakvih ograničenja osim zahtjeva roditelja ili učitelja. Kad njih nestane, oni ne znaju kako da se služe svojom slobodom i često se predaju popustljivosti koja se pokazuje na propast. – Ed 288 (1903).

708 **Savjest i individualnost se ne smiju gušiti.** – U pitanjima savjesti duša se ne smije ometati. Niko ne smije kontrolisati drugi um, prosuđivati za drugoga, ili propisivati njegovu dužnost. Bog daje svakoj duši slobodu da misli i slijedi vlastita ubjeđenja. «Tako će dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe» (Rimljanima 14:12). Niko nema prava da utopi svoju individualnost u individualnost drugoga. U svim pitanjima gdje je uključeno načelo, «neka svako bude uvjeren za svoju misao (um)» (stih 5). U Hristovom carstvu nema ugnjetavanja, ni prisilnog ponašanja. Nebeski anđeli ne dolaze na zemlju da vladaju i zahtijevaju poštovanje, već kao glasnici milosti, da sarađuju sa ljudima u uzdizanju čovječanstva. – DA 550, 551 (1898).

Ljudski umovi se ne smiju ometati, podjarmljivati i voditi ljudskom rukom. – MS 43, 1895.

Individualnost treba ispoljavati. – Bog dopušta svakoj osobi da ispoljava individualnost. Nijedan ljudski um ne treba se utapati u drugi ljudski um.... Ako oponašamo primijer ma kojeg čovjeka – čak i osobe koju po našem ljudskom sudu smatramo skoro savršenom u karakteru – to bi značilo da poklanjamo povjerenje nesavršenom, pogrešivom ljudskom biću koje ne može dati ni jednu jotu ili titlu savršenstva nekom drugom ljudskom biću. – Lt 20, 1902. (HC 108).

Jedinstvo bez utopljenog identiteta. – Mi se sada moramo ujediniti.... Ali zapamtimo da hrišćansko jedinstvo ne znači da se identitet jedne osobe treba utopiti u identitet druge, niti to znači da um jednoga treba voditi i kontrolisati um drugog čovjeka. Bog nije dao moć ni jednom čovjeku na koju neki, riječju i djelom, polažu pravo. Bog zahtijeva od svakog čovjeka da ostane slobodan i slijedi upute Riječi. – 8T 212 (1904).

Odanost Bogu nasuprot odanosti ljudima.* – Vi pripadate Bogu, dušom, tijelom, i duhom. Vaš um pripada Bogu, i takođe mu pripadaju vaši talenti. Niko nema prava da kontroliše drugi um, prosuđuje za drugog, propisujući šta mu je dužnost. Postoje izvjesna prava koja pripadaju svakom pojedincu u izvršavanju Božje službe. Nijedan čovjek nema ništa veću slobodu da prisvoji ta prava od nas nego da uzme sam život. Bog nam je dao slobodu da mislimo, i naša je prednost da slijedimo svoj osjećaj dužnosti. Mi smo samo ljudska bića i jedno ljudsko biće nema jurisdikciju nad savješću drugog ljudskog bića.... Svako od nas ima individualnost i identitet koji se ne može podrediti nekom drugom ljudskom biću. Mi smo pojedinačno Božje dostojanje. – Lt 92. 1895.

Propovjednici moraju upućivati pastvu Bogu. – Jedino Bog smije biti vodič čovječije savjesti. Ta istina se mora propovjedati gdje god se nađe prostora za to. Božju Riječ se mora objasniti onima koji ne znaju istinu. Ovo je zadatak Božjih poslanika (propovjednika). Oni ne trebaju učiti ljude da gledaju na sebe, ili da teže kontroli savjesti drugih. «Ako li kome od vas nedostaje mudrosti, neka traži od Boga, koji daje svakome bez razlike, i ne kori nikoga; i daće mu se. Ali neka traži u vjeri, ne sumnjajući ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovi podižu i razmeću. Jer neka takav čovjek ne misli da će što primiti od Gospoda. Koji se dvoumi nepostojan je u svim putevima svojim» (Jakov 1:5-8). – Lt 26, 1907.

Stavljanje tijela sebi za mišicu. – Mi smo skloni da od svojih bližnjih očekujemo saosjećanje i podršku umjesto da gledamo na Isusa. U svojoj milosti i vjernosti Bog često dopušta onima u koje polažemo povjerenje da nas iznevjere da bi se naučili bezumnosti vjerovanja čovjeku i stavljanja tijela sebi za mišicu. Vjerujmo potpuno, ponizno, nesebično u Boga. – MH 486 (1905).

Sotona kontroliše um koji vrši kontrolu nad drugim. – Zastupati nauku o liječenju umom znači otvoriti vrata kroz koja će ući Sotona da podčini um i srce. Sotona kontroliše um koji se predao kontroli drugoga i um koji kontroliše. Neka nam Bog pomogne da shvatimo istinsku nauku zidanja na Hristu, našem Spasitelju Otkupitelju. – Lt 130, 1901. (HC 109).

Sotona ne može doticati um koji mu nije potčinjen. – Za vas osobno je od životnog značaja da se čuvate. Niko vas ne može oštetiti bez vašeg pristanka. Sve sotonske legije ne mogu vas

* Vidi naslov br. 29, «Zavisnost i nezavisnost»

povrijediti ukoliko ne otvorite svoju dušu lukavstvima i strijelama Sotone. Nikad vam se neće desiti propast ukoliko voljno ne pristanete. Ako nema oskvrnuća uma u vama samima, sva ta prljavština koja vas okružuje ne može vas pokvariti ili ukaljati. – Lt 14, 1885, (HC 94).

Sotona ne može doticati um ili intelekt ukoliko mu ga ne predamo. – MS 17, 1893. (6BC 1105).

Nije vjera Isusova. – Prihvatanje istine nebeskog porijekla dovodi um u pokornost Hristu. Tada se zdravlje duše koje proizilazi iz primanja i slijeđenja čistih načela otkriva u riječima i djelima pravednosti. Vjera koja vodi ovome nije vjera koja vjeruje u kontrolu uma nad umom dok jedna osoba ne ispolji volju druge. Članovi crkve koji vjeruju u ovu nauku mogu se zvati zdravima u vjeri, ali to nije vjera Isusa Hrista. Njihova vjera je u djelo koje Sotona vrši. On prezentira ogromne zablude, i čudima koja radi vara mnoge. On će ovo sve više raditi. Zdrava crkva se sastoji od zdravih članova, od ljudi i žena koji imaju lično iskustvo u istinskoj pobožnosti. – Lt 130, 1901.

79. HIPNOTIZAM I NJEGOVE OPASNOSTI*

⁷¹¹ *Budite oprezni.* – U ovim danima kad se skepticizam i nevjerstvo tako često pojavljuju pod plaštom nauke, moramo paziti na sve strane. Preko ovih sredstava naš veliki neprijatelj vara hiljade i zarobljava ih po svojoj volji. Prednost koju stiče iz ovih nauka, nauka koje se odnose na ljudski um, je ogromna. On se ovdje poput zmije neprimjetno uvlači da pokvari djelo Božje.

Ovaj ulazak Sotone preko tih nauka je dobro osmišljen. Kroz kanal frenologije, psihologije*, i mesmerizma, on otvorenije pristupa ljudima ovog naraštaja i djeluje sa onom silom koja karakteriše njegove napore blizu završetka probe. Hiljade umova su na taj način zatrovani i odvedeni u nevjerstvo.

⁷¹² Dok se vjeruje da jedan ljudski um tako čudesno utiče na drugi, Sotona, koji je spreman da iskoristi svaku prednost, se uvlači i djeluje na sve strane. I dok ih oni koji su posvećeni ovim naukama hvale do nebesa zbog velikih i dobrih djela koja su ih afirmisala, oni malo znaju kakvu silu na zlo gaje, ali to je sila koja će još raditi sa svim znacima i lažnim čudima – sa svakom prevarom nepravde. Uoči uticaj ovih nauka, dragi čitaocē, jer sukob između Hrista i Sotone se još nije završio....

Zanemarivanje molitve navodi ljude da se oslanjaju na vlastitu snagu i otvara vrata iskušenju. U mnogo slučajeva mašta je zarobljena naučnim istraživanjem, i ljudima se laska kroz svijest o sopstvenoj moći. Nauke koje se bave ljudskim umom veoma se uzdižu. One su dobre na svom mjestu[♦], ali ih koristi Sotona kao moćna sredstva da prevvari i uništi duše. Njegova lukavstva se prihvataju kao da su sa neba, i on na taj način prima obožavanje koje mu veoma godi. Svijet, koji smatra da će mu frenologija i životinjski magnetizam biti od

* Vidi naslov br. 78, "Kontrola uma nad umom"

♦ Vidi pojašnjenje na stranama 720 i 721

♦ Vidjeti pojašnjenje na stranama 720 i 721

velike koristi, nikad nije bio pokvaren kao sada. Preko ovih nauka uništava se vrlina i postavljaju temelji spiritizmu. – ST, Nov 6, 1884. (2SM 351-353)

Kontrola uma potiče od Sotone. – Teorija o kontroli uma nad umom potekla je od Sotone koji se predstavlja kao vođa i stavlja ljudsku filozofiju gdje treba biti božanska. Od svih zabluda koje se prihvataju među narodom koji ispovijeda hrišćanstvo, nijedna nije opasnija prevara, nijedna sigurnije ne odvađa od Boga, nego ova. Iako može izgledati nevina, ako se upražnjava na pacijentima, ona teži njihovom uništenju, a ne obnovi. Ona otvara vrata kroz koja će ući Sotona da obuzme um koji se predao kontroli drugoga i um koji kontroliše. – MH 243 (1905).

713

Sotona je hipnotisao Adama i Evu. – Sotona je kušao prvog Adama u Edemu, i Adam se ubjeđivao sa neprijateljem, dajući mu tako prednost. Sotona je ispoljio svoju moć hipnotizma nad Adamom i Evom, i pokušao je ovu moć upotrijebiti protiv Hrista. Ali nakon što su citirane riječi Svetog Pisma, Sotona je znao da nema šanse da pobijedi. – Lt 159, 1903. (5BC 1981).

Ne igrajte se sa hipnozom. – Ljudi i žene ne smiju proučavati nauku o tome kako zarobiti umove onih s kojima se druže. Ovo je nauka koju uči Sotona. Mi moramo odbiti svako takvo učenje. Ne smijemo se pogađati sa mesmerizmom i hipnotizmom – naukom onoga koji je izgubio svoj prvi položaj i bio izbačen iz nebeskih dvorova. – MS 86, 1905. (MM 110, 111.)

Upozorenje jednom ljekaru koji je podržavao hipnozu. – Tako sam opterećena vašim slučajem da vam moram nastaviti pisati, da ne biste u svom slepilu propustili da uvidite gdje vam je potrebna reforma. Upućena sam da pothranjujete ideje koje vam Bog zabranjuje. Nazvaću ih vrstom liječenja umom. Vi mislite da možete da koristite ovo liječenje umom u svom profesionalnom radu kao ljekar. U tonu ozbiljnog upozorenja izgovorene su riječi: Pazite, pazite gdje stojite i šta vam prihvata um. Bog vam nije odredio ovaj zadatak. Teorija o kontroli uma nad umom potiče od Sotone koji se predstavlja kao vođa, postavljajući ljudsku filozofiju gdje treba biti božanska.

Njedan muškarac ili žena ne trebaju ispoljavati svoju volju kontrolišući osjećaje ili razum drugoga tako da um te osobe postane pasivni subjekat u odnosu na volju onoga ko vrši kontrolu. Ova nauka se može činiti kao nešto lijepo, ali to je nauka koju ni u kom slučaju ne smijete upražnjavati.... Postoji nešto bolje za vas čime ćete se baviti od kontrole ljudske prirode nad ljudskom prirodom.

714

Dajem signal opasnosti. Jedino sigurno i pravo liječenje uma pokriva mnogo toga. Ljekar mora vapitavati ljude da gledaju od ljudskog ka božanskom. Onaj ko je načinio ljudski um tačno zna šta mu je potrebno. – Lt 121, 1901. (MM 112, 113)

Naizgled vrijedna i čudesna nauka. – Otpočevši sa naukom koju zastupate, prenosili ste obrazovanje koje nije sigurno za vas, ili za one koje učite. Opasno je ispunjavati umove naukom o liječenju umom.

Ova nauka vam može izgledati vrlo korisna, ali to je za vas i za druge zabluda koju je pripremio Sotona. Šarm zmije je ono što donosi duhovnu smrt. Ta nauka sadrži mnogo toga što izgleda čudesno, ali ona je strana prirodi i duhu Hristovom. Ona ne vodi Onome koji je život i spasenje....

Na početku svog rada morala sam se boriti sa naukom o liječenju umom. Slata sam iz mjesta u mjesto da objavim neistinost ove nauke, u koju su mnogi bili ušli. Liječenje umom se nudilo vrlo nevino – da olakša napetost umova nervnih bolesnika. Ali, oh, kako su žalosni bili

rezultati! Bog me je slao iz mjesta u mjesto da ukoravam sve što je vezano za ovu nauku. – Lt 121, 1901. (MM 112, 113.)

Vodi propasti, ne obnovi. – Želim vam otvoreno govoriti. Ušli ste u posao koji nema mjesta u djelu hrišćanskog ljekara i koji se ne smije naći u našim zdravstvenim institucijama. Iako
715 naizgled nevino, liječenje umom, ako se vrši na pacijentima, dalje će se razviti na njihovu propast, ne obnovu. Druga poslanica Timotiju, 3 poglavlje, opisuje osobe koji prihvataju zabludu da jedan um vrši potpunu kontrolu nad drugim umom. Bog zabranjuje takve stvari. Liječenje umom je jedna od Sotoninih velikih nauka, i važno je da naši ljekari jasno uvide stvarni karakter ove nauke, jer kroz nju će im doći velika iskušenja. Ovoj nauci se ne smije dopustiti ni djelić prostora u našim sanatorijumima.

Bog nije dao ni jedan zrak svjetlosti ili ohrabrenja za naše ljekare da sudjeluju u poslu potpune kontrole jednog uma nad drugim tako da jedan izvršava volju drugoga. Učimo se putevima i namjerama Božjim. Ne dopustite neprijatelju ni najmanju prednost nad vama. Ne dopustite mu da vas navede da se usudite pokušati kontrolisati drugi um dok on postane mašina u vašim rukama. Ovo je nauka sotonskog djelovanja. – Lt 121, 1901. (MM 113, 114).

Prekinite sa hipnotizmom (druga poruka upozorenja ljekaru koji je koristio hipnotičke metode). – Brate i sestro N, u ime Gospodnje molim vas da zapamtite da ukoliko se ne promijeni vaše mišljenje u odnosu na nauku o liječenju umom, ukoliko oboje ne shvatite da vam je prijeko potrebno obraćenje i preobražaj uma, bićete kamenovi spoticanja – bijedna slika anđelima i ljudima.

Istina je imala samo neznatan uticaj na vas. Opasno je za svakog, bez obzira koliko dobar čovjek bio, da pokušava uticati na drugi ljudski um kako bi ga doveo pod kontrolu svog uma. Dopustite mi da vam kažem da je liječenje umom sotonska nauka. Već ste otišli dovoljno daleko u tome da ozbiljno dovodite u opasnost svoje buduće iskustvo. Od svog prvog ulaska u vaš um do sada, to je bio naštetniji rast.

Ukoliko ne uvidite da je Sotona taj genijalac koji je osmislio ovu nauku, neće vam biti
716 lako da se odvojite od nje kao što pretpostavljate, jer se ukorijenila i razgranala. Čitava filozofija ove nauke je remek djelo sotonske obmane. Duša svojih radi, prekinite sa svim ovog reda. Svaki put kad unosite u misli druge osobe ideje vezane za ovu nauku da bi zadobili kontrolu njegovog uma, vi ste na Sotoninom tlu, otvoreno sarađujući sa njim. Radi svoje duše, oslobodite se ove zamke neprijatelja. – Lt 20, 1902. (2 SM 349, 350.)

Bog zabranjuje poučavanje ili učenje o hipnozi. – Nijedno od vas ne treba proučavati nauku za koju ste bili zainteresovani. Izučavati ovu nauku znači brati plod sa drveta poznanja dobra i zla. Bog zabranjuje vama ili ma kojem drugom smrtniku da poučava ili uči takvu nauku. Činjenica da ste se upustili u ovu nauku morala je biti dovoljna da vam pokaže, brate N, neusaglašenost s tim da budete vodeći ljekar u sanatorijumu....

Baveći se naukom o liječenju umom vi ste jeli sa drveta poznanja dobra i zla, koje vam je Bog zabranio da dirate. Sada je krajnje vrijeme da otpočnete gledati na Isusa, i da se posmatranjem Njegovog karaktera promijenite u božansko obličje.

Odvojte se od svega što miriše na hipnotizam, nauku kroz koju djeluju sotonska oruđa. – Lt 20, 1902. (2SM 350).

Sotona ima veliku moć (dalji savjeti ovom ljekaru i njegovoj ženi). – Zapamtite da je Sotona sišao sa velikom silom da posjedne umove i zadrži ih zarobljene pod svojom vlašću. Nijedno od vas ne može ugoditi Bogu ukoliko ne slijedite Spasitelja koji kaže: «Ako ko hoće za mnom

ići, neka se odreče sebe, uzme svoj krst, i slijedi me». (Matej 16:24). Hristos je naš primjer u svemu. – Lt 20, 1902.

Nauka ispunjena opasnošću. – Mi ne tražimo da se stavite pod kontrolu nekog ljudskog uma. Liječenje umom je najstrašnija nauka koja je ikad zastupana. Svako zlo biće je može koristiti u sprovođenju vlastitih zlih zamisli. Mi nemamo ništa sa takvom naukom. Od nje se trebamo bojati. Ne treba nikad unijeti ni jedno njeno načelo u ma koju instituciju. – MS 105, 1901. (MM 116).

717

Korištenje slabosti. – Strašna je moć koja se na taj način daje zlomislenim muškarcima i ženama. Kakve mogućnosti pruža onima koji žive koristeći slabost ili glupost drugih! Koliko će ih, kroz kontrolu umova slabih i bolesnih, naći načina za zadovoljavanje niskih strasti ili pohlepe za dobitkom! – MH 243 (1905).

Savjet vezano za objavljivanje knjiga koje se bave hipnotizmom. – Hoće li njegovi upravitelji (Izdavačkog udruženja *Review and Herald**) dozvoliti da budu oruđa Sotone publikujući knjige koje se bave predmetom hipnotizma? Hoće li se ova guba uvući u biro?...

Sotona i njegova oruđa marljivo su radili i rade. Hoće li Bog dati svoj blagoslov izdavačkim kućama kad one prihvataju prevare neprijatelja? Hoće li institucije koje su se držale pred narodom kao svete Gospodu postati škole u kojima radnici jedu plod sa zabranjenog drveta od znanja? Hoćemo li ohrabriti Sotonu u njegovom pritajenom ulasku u tvrđavu istine da tamo položi svoju paklenu nauku, kao što je učinio u Edemu?

Zar su ljudi u srcu djela ljudi koji ne mogu praviti razliku između istine i zablude? Zar su oni ljudi koji ne mogu uvidjeti strašne posledice dopuštanja uticaja zablude? Kad bi i stekli milione dolara radeći na ovaj način, od kakve je vrijednosti ovaj dobitak kad se poredi sa strašnim gubitkom koji se podnosi davanjem publiciteta Sotoninim lažima? – Lt 140, 1901. (2SM 350, 351).

718

Smrtonosna zabluda. – Sotonska oruđa odijevaju lažne teorije u privlačnu odjeću, kao što je Sotona u Edemskom vrtu prikrio svoj identitet od naših praroditelja govoreći kroz zmiju. Ova oruđa ulivaju u ljudske misli ono što je u stvari smrtonosna zabluda. Hipnotički uticaj Sotone počivaće na onima koji se od jasne riječi Božije okreću ugodnim bajkama. – 8T 294 (1904).

Opasnost u istraživanju. – Stigli smo do opasnosti poslednjih dana, kad će neki, da, mnogi «odstupiti od vjere, obraćajući se zavodljivim duhovima, i đavolskim naukama». Pazite šta čitate i kako slušate. Ne uzimajte nikakvog udijela u spiritističkim teorijama. Sotona čeka da uvuče u smrt svakoga ko dopušta sebi da bude prevaren njegovim hipnotizmom. On počinje ispoljavati svoju moć nad njima čim otpočinu istraživati njegove teorije. – Lt 123, 1904. (MM 101, 102).

Ne razlašavajte Sotonine teorije. – Pokazano mi je da ne smijemo ulaziti u sukob sa ovim spiritističkim teorijama, zato što će takav sukob samo zbuniti umove. Ovo se ne smije unositi na našim skupovima. Mi ne trebamo raditi da ih poreknemo. Ako se naši propovjednici i učitelji odaju proučavanju ovih pogrešnih teorija, neki će odstupiti od vjere, poklanjajući pažnju zavodljivim duhovima i đavolskim naukama. Nije zadatak propovjednika jevanđelja da razlašavaju Sotonine teorije. Idite pravo naprijed, gradeći stare razvaline i obnavljajući temelje mnogih naraštaja. Prezenterajte istinu, svetu, posvećujuću istinu, i ostavite se zavodljivih teorija neprijatelja. Ne dajte mu mjesta na koje bi posadio sjeme ovih teorija.

* Napomena: Godinama je *Review and Herald* obavljao komercijalni posao kako bi iskoristili opremu.

719

Upozorena sam da ne ulazimo u sukob po ovim pitanjima. Neka naši propovjednici, učitelji ili učenici ne ponavljaju laži neprijatelja. – Lt 175, 1904.

Propovjednici i ljekari uvučeni u zamku. – Postoje doktori i propovjednici koji su pod uticajem hipnotizma koji vrši otac laži. Ne obazirući se na data upozorenja sotonske krivotvorine se prihvataju sada baš kao što su bile prihvaćene na nebeskim dvorovima. Nauka kojom su prevareni naši praroditelji i danas vara ljude. Propovjednici i ljekari bivaju uvučeni u zamku. – MS 79, 1905.

Prošlost u novim oblicima. – Iskustvo prošlosti će se ponoviti. U budućnosti, Sotonine praznovjerice će zauzeti nove oblike. Zablude će se izlagati na ugodan i laskav način. Lažne teorije, zaogrnutе plaštom svjetlosti, prezentiraće se Božjem narodu. Tako će Sotona pokušati da prevari, ako bude moguće, i izabrane. Vršiće se najzavodljiviji uticaji; umovi će biti hipnotisani. – 8T 293 (1904).

Iskustvo autora sa hipnozom. – Svuda je razglašavano [Š1845] da su vizije bile rezultat mesmerizma, i mnogi adventisti [Šostaci adventista koji nijesu prihvatili sedmi dan Šabat] jer su bili spremni da vjeruju i šire takav izvještaj. Jedan ljekar koji je bio proslavljeni mesmerista rekao mi je da su moje vizije bile mesmerizam, da sam bila veoma lak subjekat, i da bi me mogao hipnotisati i dati mi viziju.

Kazala sam mu da mi je Gospod pokazao u viziji da je mesmerizam od đavola, iz bezdane jame, i da će uskoro otići tamo, sa onima koji ga nastavljaju koristiti.

Potom sam mu dopustila da me hipnotiše ako može. Pokušavao je više ood pola sata, pribjegavajući različitim operacijama, i onda odustao. Vjerom u Boga mogla sam odbiti njegov uticaj, tako da to nije ni najmanje uticalo na mene. – EW 21 (1882).

Duhovni magnetizam. – U Nju Hempširu (New Hampshire) [Š1848] morali smo se boriti sa jednom vrstom duhovnog magnetizma, koji je sličnog karaktera sa mesmerizmom. Bilo je to naše prvo iskustvo te vrste. – LS 79 (1915)

Niko ne smije biti pasivno oruđe. – Nije Božija namjera da ma koje ljudsko biće preda svoj um i volju drugom, postajući pasivno oruđe u njegovim rukama. MH 242 (1905)

Mora biti slobodno od ljudskog čaranja. – Liječenje umom mora biti slobodno od svih ljudskih čarolija. Ne smije se ulagivati ljudskom već uzdizati na duhovnom, držeći se vječnog. – Lt 120, 1901. (MM 110)

Pojašnjenja o «Frenologiji i mesmerizmu» – «dobri na svom mjestu»: Gospođa Vajt je 1862 godine objavila dugačak članak u *Review and Herald* naslovljen «Filozofija i prazna prevara». Ponovo objavljen u *Svjedočanstvima za crkvu*, I sveska (str. 290-302), na trinaest stranica on sadrži upozorenja proti prevara i lažnih čuda. U toj poruci ona tvrdi da bi izvjesna učenja mogao iskoristiti Sotona da uvuče dušu u mrežu koju je raširio pomoću spiritističkog fenomena.

Izgleda jasno iz samog konteksta i iz autorovog članka «Lažno nazvana nauka» objavljenog u *Signs of the Times*, 6 novembra 1884, da kad je koristila termine «fremologija», «mesmerizam», i «životinjski magnetizam» 1862 da je to činila više na slobodan i sveobuhvatan način, dok se pozivala na one nauke koje se «tiču ljudskog uma», jer tako se smatralo u to vrijeme.

Iskaz u *Znacima vremena* 1884 jasno se nadograđuje na članak od 1862 u *Review and Herald* i uključuje mnoge njegove rečenice, ali u nekim rečenicama korišćeni su precizniji termini. To je osobito izraženo u onim rečenicama pisanim 1862 u kojima su korišćeni termini *frenologija* i *mesmerizam*.

1862 ona je pisala: «*Frenologija i mesmerizam se veoma uzdižu. Oni su dobri na svom mjestu, ali ih koristi Sotona kao najmoćnija sredstva da prevari i uništi duše. Njegova lukavstva i prevare se primaju kao sa neba, i vjere u detektor, Bibliju, se uništava u umovima hiljada ljudi*» (*Svjedočanstva*, sveka I, str. 296).

1864 ona piše: «*Nauke koje tretiraju ljudski um voma se uzdižu. One su dobre na svom mjestu; ali ih koristi Sotona kao moćna sredstva da prevari i uništi duše. Njegove vještine i izumi se prihvataju kao sa neba, i on tako prima obožavanje koje mu veoma godi*» (*Sings of the Times*, Nov 6, 1884). Zato što ovaj iskaz izgleda da tačnije predstavlja namjeru autpra, korišćen je u ovom poglavlju.

Raniju konstataciju treba procjenjivati u svjetlosti drugih izjava u samom poglavlju i s obzirom na skup ranijih i kasnijih iskaza iz njenog pera o mesmerizmu, Vidi napomenu za treće poglavlje.

Da bi pokazali kako su termini «frenologija», «mesmerizam» i «životinjski magnetizam» korišćeni sredinom devetnaestog vijeka, ovdje dajemo spisak nekih djela koja su reklamirana na kraju popularnog medicinskog rada koji se distribuirao u Sjedinjenim Državama 1852 godine:

<i>Američki frenološki žurnal i zbornik. Posvećen Frenologiji, Fiziologiji, i samousavršavanju. Godina,</i>	\$1,00
Tablica za bilježenje različitih poboljšanja. Osmišljeno za frenologe. Sa brojnim gravurama	06 ¼
<i>Odbrana frenologije. Dr. Andrew Boardman. Dobro štivo za skeptike i nevjernike</i>	50
<i>Elementi životinjskog magnetizma; ili Proces i praktična primjena za ublažavanje ljudske patnje</i>	12 ½
<i>Porodične pouke o frenologiji. Osmišljeno za djecu i mlade. Ilustrovano.</i>	50
<i>Općinjavanje; ili Filozofija šarmiranja (Magnetizam). Prikazuje životna načela. Ilustrovano.</i>	40
<i>Predavanja o filozofiji mesmerizma i vidovitosti. Sa uputima o procesu i praktičnoj primjeni.</i>	25
<i>Brak: njegova istorija i filozofija, sa frenološkim izlaganjem obaveznosti za srećan brak.</i>	37 ½
<i>Mesmerizam u Indiji. Izvanredno djelo, proslavljenog doktora Esdaile-a. Profesionalci ga veoma preporučuju</i>	50
<i>Brak; ili, Frenologija i fiziologija koja se primjenjuje za odabranje srodnih životnih saputnika</i>	25
<i>Psihologija; ili Nauka o duši. Sa gravurama nervnog sistema. Od Joseph Haddock-a, MD</i>	25
<i>Frenološki vodič. Osmišljen za korišćenje vlastitog karaktera od strane studenata. Sa brojnim gravurama ...</i>	12 ½
<i>Frenološki Almanah. Ilustrovan brojnim gravurama, sadrži ilustrovane opise karaktera</i>	06 ½
<i>Frenologija i Sveto Pismo. Prikaz njihovog sklada. Rev. John Pierpont</i>	12 ½
<i>Filozofija električne psihologije. John Bovee Dods</i>	50
<i>Religija, prirodna i otkrivena; ili Prirodna teologija i moralne smjernice frenologije</i>	50
<i>Ilustrovani Uvodnik u frenologiju i psihologiju, sa stotinu gravura i mapom</i>	25

721

80. SOTONINA NAUKA O SAMOUZDIZANJU

Opasnost teorije o čovjekovoj naslijeđenoj moći. – Kad bi Sotona mogao tako zamagliti i prevariti ljudski um da navede smrtnike da misle kako postoji naslijeđena moć u njima samima da čine velika i dobra djela, prestali bi da se oslanjaju na Boga da čini za njih ono što misle da imaju moć da učine sami. Oni ne priznaju nadmoćnu silu. Oni ne daju Bogu slavu koja mu pripada i koju duguju Njegovom velikom i sjajnom Veličanstvu. Sotonin cilj se tako ispunjava i on likuje što pali ljudi uzdižu sebe. – 1T 294 (1862)

722

Čovjek vlastiti standard karaktera. – Sotona i sada vara ljude kao što je prevario Evu u Edemu laskanjem, raspirivanjem želje za sticanjem zabranjenog znanja, podsticanjem želje za samouzdanjem. Gajenje ovih zala uzrokovalo je njihov pad i preko njih on namjerava osigurati propast ljudi. «Pa ćete postati kao bogovi», izjavio je on, «znajući šta je dobro šta je zlo» (Postanje 3:5). Spiritizam uči «da je čovjek napredno stvorenje; da mu je suđeno rođenjem da napreduje, čak do vječnosti, ka božanstvu». I opet: «Svaki um će suditi sebi a ne drugi». «Sud će biti prav, zato što je sud o sebi.... Presto je u vama». Jedan spiritistički učitelj,

723

u kome se probudila «spiritistička svijest», je rekao: «Moji bližnji, svi su bili nepali polu-bogovi». Drugi izjavljuju: «Svako pravedno i savršeno biće je Hristos».

Tako je, umjesto pravednosti i savršenstva beskonačnog Boga, istinskog objekta obožavanja; umjesto savršene pravednosti Njegovog zakona, istinskog standarda ljudskog dostignuća, Sotona zamijenio grešnu, pogrešivu prirodu samog čovjeka kao jedinog objekta obožavanja, jedinog pravila suda, ili standarda karaktera. Ovo je progres ali ne naviše već naniže. – GC 554, 555 (1911)

Ne nalazi se u Hristovim učenjima. – Upućena sam na ovaj tekst kao posebno primjenljiv za moderni spiritizam, Kološanima 2:8: «Čuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prvarom, po ljudskoj tradiciji, po svjetskim načelima, a ne po Hristu»....

«Prazna prevara» ispunjava umove jadnih smrtnika. Oni misle da u sebi imaju takvu moć za postizanje velikih djela da ne shvataju potrebu za većom silom. Njihova načela i vjera su «po ljudskim tradicijama, po svjetskim načelima (koja svoj začetak imaju u svjetovnosti – prim. prev.), a ne po Hristu».

Isus ih nije naučio ovoj filozofiji. Ništa takvo se ne može naći u Hristovim učenjima. On nije upućivao umove jadnih smrtnika na njih same, na silu koju posjeduju. On je uvijek upućivao njihove misli na Boga, Stvoritelja unirvezuma, kao izvor njihove snage i mudrosti. Posebno upozorenje je dato u 13. stihu: «Niko da vas ne vara po svojoj volji izabranom poniznošću i službi anđela, istražujući i što ne vidje, uzaludno se nadimajući svojim tjelesnim umom». – 1T 297 (1862)

⁷²⁴ **Teorija o odgovornosti jedino sebi.** – On [Sotona] je uništio i uništava hiljade kroz popuštanje strastima, brutalizujući tako čitavu ljudsku prirodu. I da bi dovršio svoje djelo, on objavljuje preko tih duhova da «pravo znanje postavlja čovjeka iznad svih zakona»; da je «sve ispravno»; da «Bog ne osuđuje», i da su «svi grijesi koji se čine nevini».

Dok se ljudi tako navode da vjeruju kako je želja najveći zakon, da je sloboda dopuštena, i da je čovjek odgovoran jedino sebi, kakvo je čudo što pokvarenost i izopačenost vreba na sve strane? Mnoštvo revno prihvata učenja koja im dopuštaju slobodu pokoravanja porivima čulnog srca. Uzde samokontrole se kače o vrat strasti, moći uma i duše su podređene životinjskim sklonostima, i Sotona likujući hvata u svoju mrežu hiljade onih koji se izjašnjavaju kao Hristovi sledbenici. – GC 555, 556 (1911)

Lucifer je želio Božju moć, ne karakter. – Lucifer je želio Božju moć ali ne i Njegov karakter. On je tražio najveće mjesto za sebe, i svako biće koje je pokrenuto njegovim duhom činiće isto. Tako su otuđenost, nesklad i razdor neizbježni. Dominacija postaje privilegija najjačeg. Sotonino carstvo je carstvo sile; svaki pojedinac posmatra drugog kao prepreku na putu vlastitog napretka, ili stepenik sa kojeg se samo može uspeti na veće mjesto. – DA 435, 436 (1898)

Tvrdočlavoost odbija božansku pomoć. – Kad je Bog poslao Mojsija faraonu, on je imao svjetlost, ali faraon je odbio, i svako odbijanje je doprinosilo većoj tvrdočlavoosti. Da li je Bog metnuo silu na njega da se ne može okrenuti ka svjetlosti? Ne, bila je to ravnodušnost prema dokazu. Zbog tvrdočlavoosti faraon nije primio svjetlost koja je sijala. – MS 15, 1894.

⁷²⁵ **Tvrdočlavoost i savjest (razmišljanje o jednom samovoljnom, samoobmanutom čovjeku).** – Dok ste čitali pismo koje sam poslala u Ouklend (Oakland), imali ste neku predstavu o tvrdočlavoosti tog čovjeka i njegovoj riješenosti da čini kako mu je ugodno i ima vlastiti

put. On nije mario za Gospodnje savjete već je smatrao sigurnim da hoda u vlastitoj svjetlosti. On bi uradio sve da bude sluga djela, ali neće da učini upravo ono što je Gospod naznačio da treba obaviti. Ako bi se obratio kao _____, on bi to bez sumnje uradio pod velikim pritiskom savjesti.

Ova pretenzija savjesti se potpuno okušala i pokazala. Govorim razumljivo kad vam kažem da imam vrlo malo povjerenja u njegovu savjest. Postoji dobra savjest i rđava savjest, a taj čovjek je najpotpunije obmanut u samome sebi. Tako prevaren učiniće mnoge stvari u vlastitom duhu koje nijesu u skladu sa Duhom Božjim. Štaviše biće nepomičan kao stijena za savjet ili neki put osim svog vlastitog. – Lt 48, 1892.

Strašna moć samoobmane. – Biti bez blagodati Duha Božjeg je zaista žalosno; ali još je strašnije stanje biti tako lišen duhovnosti i Hrista a ipak pokušavati da se opravdamo govoreći onima koji su zabrinuti za nas govoreći kako nam ne treba njihov strah i sažaljenje. Strašna je moć samoobmane u ljudskom umu! Kakvo sljepilo – postaviti svjetlost za mrak a mrak za svjetlost! Vjerni Svjedok nam savjetuje da kupimo u Njega zlato okušano u ognju, bijele haljine i mast za oči. Zlato koje se preporučuje kao okušano u ognju je vjera i ljubav. Ono obogaćuje srce, jer ga pročišća, i što se više kuša to je veći njegov sjaj. – 4T 88 (1876)

Sotonina moć nad samouzvišenom osobom. – Koliko je uzludna ljudska pomoć kad se ispoljava Sotonina moć nad ljudskim bićem koje je postalo samouzvišeno i ne zna da sudjeluje u sotonskoj nauci. Sa vjerom u sebe on ide pravo u zamku neprijatelja i biva uhvaćen. On nije mario za data upozorenja i uhvaćen je kao žrtva Sotone. Da je ponizno hodio sa Bogom, došao bi do zbornog mjesta koje je Bog obezbijedio za njega. Tako bi u vrijeme opasnosti bio siguran jer Bog bi za njega podigao zastavu suprot neprijatelju. – Lt 126, 1906.

Navodi na samoubistvo. – Svijet, koji se ponašao kao da nema Boga, zaokupljen sebičnim težnjama, uskoro će iskusiti iznenadno uništenje, i neće ga izbjeći. Mnogi nastavljaju sa bezbrižnim samozadovoljavanjem dok im život toliko ne ogadi da se ubijaju.

Igrankama i kockanjem, pijanstvom i pušenjem, odavanjem svojim životinjskim strastima, oni idu kao vo na klanje. Sotona se koristi svim svojim lukavstvima i čarima da nagna ljude da i dalje slijepo srljaju naprijed, dok Gospod ne ustane sa svog mjesta da kazni stanovnike zemlje za njihova bezakonja, kad će zemlja otkriti prolivenu krv i više neće pokrivati svoje mrtve. Čini se da cijeli svijet maršira u smrt. – MS 139, 1903. (Ev 26)

Ego oživljava na svaki dodir. – Kakvu pobjedu ćete zadobiti kad naučite da slijedite otvorena Božja providjenja sa zahvalnim srcem i odlučnošću da živite gledajući Njegovu slavu, u bolesti ili zdravlju, izobilju ili nemaštini. Ego oživljava i trepti na svaki dodir. Svoje ja se mora raspeti prije nego što možete pobjediti u ime Isusovo i primiti platu za vjernost. – 4T 221 (1876)

Najneizlečiviji grijeh. – Bog se ne može povezati sa onima koji žive da ugone sebi, koji se grade kao prvi. Oni koji čine tako na kraju će biti zadnji od svih. Grijeh koji je skoro beznadežan i neizlečiv je ponos mišljenja, uobraženost (zaljubljenost u sebe, sujeta). On stoji na putu svakog napretka. Kad čovjek ima karakterne mane, a ipak propušta da to shvati; kad je tako ispunjen samodovoljnošću da ne može uvidjeti svoju zabludu, kako se može očistiti? «Ne trebaju zdravi ljekara nego bolesni» (Matej 9:12). Kako neko može napredovati dok misli da su njegovi putevi savršeni? – 7T 199, 200 (1902)

Ponižavanje samovažnosti. – Oni koji misle da mogu primiti Božiji blagoslov na ovom skupu [Šsavjetovanje u Mičigenu (Michigan)] bez poniženja svoga ja otići će kakvi su i došli. Imaće iste poteškoće koje je imao i ranije. Ali, braćo i sestre, ne dozvolimo to sebi. Ponizimo svoja srca pred Bogom. Dopustimo Hristu da nam pomaže oči nebeskom mašću da možemo vidjeti. Mi ne želimo biti slijepi, mi želimo sve jasno vidjeti. Mi ne bismo da jedan dan putujemo ka Hananu, a sledeći natrag u Egipat, i tako u nedogled. Dan za danom moramo ići pravo naprijed. Srce me boli i ispunjena sam snažnim bolom dok razmišljam o dragocjenim blagoslovima koje gubimo zato što smo se tako udaljili od svjetlosti. – MS 56, 1904.

Razumijevanje sebe vodi u poniznost. – Poznavati sebe je veliko znanje. Istinsko poznavanje sebe vodi u poniznost koja će otvoriti put za Gospoda da razvije um, oblikuje i disciplinuje karakter. – CT 419 (1913)

Najudaljeniji od ponosa ili samouzvišenja. – «Koji govori da u Njemu stoji, taj treba tako da hodi kao On što je hodio» (1 Jovanova 2:6) «Ako ko nema duha Hristova, on nije Njegov» (Rimljanima 8:9). Ovo poistovjećivanje sa Isusom neće ostati neprimjećena u svijetu. To je predmet zapažanja i komentara. Hrišćanin možda neće biti svjestan te velike promjene, jer što više liči na Hrista u karakteru, to će skromnije misliti o sebi; ali to će svi oko njega vidjeti i osjetiti.

728

Oni koji su imali najdublje iskustvo u Božjim stvarima najudaljeniji su od ponosa i samouzvišenja. Oni najskromnije misle o sebi i imaju najuzvišenije zamisli o Hristovoj slavi i sjaju. Oni osjećaju da je najniže mjesto u Njegovoj službi isuviše velika čast za njih. – 5T 223 (1882)

Sigurnost kroz svijest o svojoj slabosti. – Ljudi se testiraju i iskušavaju ne samo pred ljudskim umovima već i pred nebeskim unirvezumom. Ukoliko se ne plaše i drhte za sebe, i ukoliko ne shvate vlastitu slabost i ne pamte ranije pogreške, boreći se da ih ne ponavljaju, činiće iste greške, koje su praćene posledicama koje neće moći popraviti sledeći put. – MS 43,1898.

Pobjeđivanje sebe životno djelo. – Pogreške se ne mogu popraviti niti načiniti reforma u ponašanju sa nekoliko slabih, povremenih napora. Izgradnja karaktera je zadatak ne za jedan dan, niti za godinu, već za čitav život. Bitka za pobjedom nad svojim ja, za svetost i nebo, je doživotna borba. Bez stalnog napora i neprekidne aktivnosti, ne može biti napretka u božanskom životu, niti zadobijanja pobjedničke krune. – MH 452 (1905)

Božanski pečat. – Ne dopustite svome ja da zauzme velike razmjere da se ne bi ukaljao čitav čovjek. Jedna rupa potapa brod, jedna karika kida lanac; pa tako može postojati neka naslijeđena ili stečena crta karaktera koja će djelovati u srcu i razvijati se u riječi koje će stvoriti zao utisak koji se nikad neće izbrisati. Svi mi gradimo za vječnost. Neka karakter dobije pečat božanskog u čistoti, plemenitim izrazima, u pravednim djelima. Tada će čitav nebeski univerzum vidjeti i reći: Dobro, slugo dobri i vjerni. – Lt 91, 1899.

XVI DIO

NAČELA I NJIHOVA PRIMJENA

81. SIGURNA TERAPIJA UMA

Pravilna upotreba mentalnog uticaja. – U tretmanu bolesnika efekat mentalnog uticaja ne treba previdjeti. Kad se pravilno koristi, ovaj uticaj biva jedan od najefikasnijih činilaca za borbu protiv bolesti. – MH 241 (1905)

Savjet jednom ljekaru. – Tim jadnim, ožalošćenim dušama s kojima ste dolazili u kontakt bilo je potrebno više pažnje nego su primale. U vašoj moći je da ih ohrabrite da gledaju na Isusa i da se gledanjem promjene u Njegov obličje. – Lt 121, 1901. (MM 112)

Sigurnost u stalnoj borbi protiv zlih maštarija. – Neka svako ko želi biti sudionik božanske prirode cijeni činjenicu da mora izbjeći pokvarenost koja je na svijetu kroz strast. Mora postojati neprekidna, ozbiljna borba duše protiv zlih maštarija uma. Mora postojati čvrsto odbijanje kušanja na grijeh u misli ili djelu. Duša se mora čuvati od svake mrlje, kroz vjeru u Onoga koji vas može sačuvati od pada .

Mi trebamo razmišljati o Svetim Spisima, trezveno i otvoreno razmatrajući svari koje se tiču našeg vječnog spasenja. Beskonačna milost i ljubav Isusova, žrtva podnijeta u našu korist, pozivaju na najozbiljnije i najsvečanije misli. Mi se trebamo baviti karakterom našeg dragog Otkupitelja i Posrednika. Moramo nastojati da shvatimo značenje plana spasenja. Trebamo razmišljati o misiji Onoga koji je došao da izbavi svoj narod iz njihovih grijeha.

Neprekidnim razmatranjem nebeskih tema, naša vijera i ljubav će jačati. Naše molitve će biti sve prihvatljivije Bogu zato što će se sve više i više miješati sa vjerom i ljubavi. One će biti sve razumnije i vatrenije. Postojeće stalnije povjerenje u Isusa, i imaćete svakodnevno, živo iskustvo u htjenju i moći Hristovoj da u potpunosti spase sve koji preko Njega dolaze Bogu. – RH , June 12, 1888. (HC 113)

Duše osvježene kontaktom sa Beskonačnim. – Mi trebamo posmatrati Boga u prirodi – proučavati Njegov karakter u djelu Njegovih ruku. Um jača upoznavanjem sa Bogom, shvatanjem Njegovih osobina u stvarima koje je načinio. Dok posmatramo tu ljepotu i veličinu u djelima prirode, naša privrženost teži ka Bogu; i premda su nam duše ispunjene strahopoštovanjem a duh potčinjen, duša je osvježena dolaskom u kontakt sa božanskim kroz njegova čudesna djela. Zajednica sa Bogom kroz poniznu molitvu razvija i jača mentalne i moralne sposobnosti, a duhovne moći rastu zadržavanjem misli na duhovnim stvarima. –YI, July 13, 1893.

Čuvati avenije duše. – Apostol je nastojao da nauči vjernike koliko je važno čuvati um od lutanja u zabranjene teme ili trošenja njegove energije na beznačajnim predmetima. Oni koji ne žele pasti kao žrtva Sotoninih obmana moraju dobro čuvati avenije duše; moraju izbjeći čitanje, gledanje i slušanje onoga što će sugerisati nečiste misli. Um se ne smije prepustiti nasumičnom bavljenju svakim predmetom koji neprijatelj duša može predložiti.

Srce se mora vjerno stražiti, ili će spoljna zla probuditi unutrašnja, i duša lutati u tami. – AA 518 (1911)

Efekat lične atmosfere. – Uticaj misli i djela svakoga čovjeka okružuje ga poput nevidljive atmosfere, koju nesvjesno udišu svi koji dolaze u kontakt sa njim. Ova atmosfera je često zasićena otrovnim uticajima, i kad se udiše, moralna izopačenost je sigurna posledica. – 5T 111 (1882)

Okruženi atmosferom svjetlosti i mira. – Hristos je sve učinio da Njegova crkva bude preobraženo tijelo, posvijetljeno Svjetlošću svijeta, koje ima Emanuilovu slavu. Njegova je namjera da svaki hrišćanin bude okružen duhovnom atmosferom svjetlosti i mira. On želi da otkrijemo Njegovu radost u svojim životima.

Nastavanje Duha pokazaće se isticanjem nebeske ljubavi. Božanska punina će proticati kroz posvećeno ljudsko oruđe, da bi se prenijela drugima. – COL 419 (1900)

Stalna zavisnost o Bogu. – Mnogi su nesposobni da naprave određene planove za budućnost. Njihov život je nepostojan. Oni ne mogu nazrijeti ishod poslova, i to ih često ispunjava zabrinutošću i nespokojem. Zapamtimo da je život Božje djece na ovom svijetu život putnika (hodočasnika). Mi nemamo mudrosti da planiramo svoje živote. Nije naše da oblikujemo budućnost. «Vjerom Avram, kad bi pozvan da iziđe u mjesto koje će kasnije primiti za nasleđe, poslušaj; i iziđe ne znajući kuda ide» (Jevrejima 11:8).

Hristos u svom životu na zemlji nije pravio planove za sebe. On je prihvatio planove za sebe, i dan za danom Otac je otkrivao svoje planove. Tako i mi trebamo zavisiti o Bogu da bi naši životi mogli biti jednostavan izraz Njegove volje. Kad mu predajemo svoje puteve, On će usmjeravati naše stope. – MH 478, 479 (1905)

Vrijednost stručne terapije. – Pokazano mi je da bi se pokazalo korisnije za najveći broj pacijenata uključivanje u lakši posao, i čak podsticanje na to, nego da ih ohrabrujemo na neaktivnost i besposlenost. Ako se moć volje održi aktivnom da probudi uspavane sposobnosti, to će biti najveća pomoć u obnovi zdravlja. Uklonite sav posao od onih koji su bili opterećeni čitav svoj život, i od devet od deset slučajeva ta promjena će biti štetna.

Ovo se pokazalo tačnim u slučaju moga muža. Pokazano mi je da je fizička, spoljna vježba mnogo korisnija od aktivnosti u zatvorenom prostoru; ali ako se ovo ne može ostvariti, lako zaposlenje u domu bi zaokupilo i odvratilo um i spriječilo ga da se bavi simptomima i malim nelagodnostima, i takođe preduprijedilo čežnju za domom. – 1T 567, 568 (1867)*

Dobro osmišljena fizička vježba. – Kad invalidi nemaju ništa što bi im zaokupilo vrijeme i pažnju, misli se usmjeravaju na njih same, i oni postaju potišteni i razdražljivi. Mnogo puta se bave svojim rđavim osjećanjima dok ne počnu misliti mnogo gore o sebi nego što stvarno jesu i postanu potpuno nesposobni da bilo šta učine.

U svim ovim slučajevima dobro osmišljena fizička vježba pokazala bi se kao djelotvorno liječničko sredstvo. U nekim slučajevima ona je neophodna za obnovu zdravlja. Volja prati rad ruku; i ono što je ovim invalidima potrebno je probuđenje volje. Kad je volja uspavana, mašta postaje nenormalna, i bolest je nemoguće obuzdati. – MH 239 (1905)

* Napomena: Vidi *Odabrane poruke*, 2 knjiga, str. 306–308, gdje se opisuje njeno uspješno sudjelovanje u oporavku Džejmisa Vajta.

Tješjenje drugih donosi utjehu utješitelju. – Često se upućuje posrednička molitva za nevoljnog, ožalošćenog, obeshrabrenog; i to je ispravno. Mi se trebamo moliti da Bog unese svjetlost u pomračeni um i utješi žalosno srce. Ali Bog odgovara na molitve onih koji se stavljaju u kanal njegovih blagoslova. Dok podnosimo molitvu za ožalošćene, trebamo ih ohrabrivati da pokušaju pomoći onima koji su u većoj nevolji od njih samih. Tama će nestati iz njihovih vlastitih srca dok pokušavaju pomoći drugima. Dok nastojimo utješiti druge utjehom kojom smo sami utješeni, blagoslov se vraća na nas. – MH 250 (1905)

Odmor i obnova (savjet autora njenom sinu). – Imam riječ za tebe. Zar se nećeš obavezati da nećeš više slabiti ili naruživati Gospodnji hram radeći dok ti je potreban odmor? Da bi imao ispravne misli i da bi govorio ispravne riječi moraš odmoriti mozak. Ne odmaraš se dovoljno. Umorni mozak i nervi bi se osvježili kad bi načinio promjenu u tom pogledu....

Moramo učiti da pažljivo disciplinujemo sebe, odbijajući da učinimo ono što bi oslabi-lo fizičku, mentalnu i moralnu snagu. Potreban ti je jasan, strpljiv um, koji će podnijeti sve što može da iskrсне. Upraznjavaj vjeru, a posljedice prepusti Bogu. Kada daš sve od sebe, budi hrabar. Vjeruj, vjeruj, i čvrsto se drži. Neprijatelj će pokušati da te navede da načiniš neki pokret koji znači poraz, ali nemoj to sebi dozvoliti. Ne možeš dopustiti pravljenje neizvjesnih pokreta. Potrebna ti je uticaj koji ćeš steći otkrivanjem mudrosti i diskrecije. – Lt 121, 1904.

Relaksacija i odmor nužni. – Pokazano mu je da svetkovatelji Subote kao narod previše rade ne dopuštajući sebi promjenu ili period za odmor. Rekreacija je potrebna onima koji su uključeni u fizički rad a još bitnija za one čiji je posao uglavnom mentalni. Nije nepohodno za naše spasenje ili za slavu Božju da um neprekidno i suviše radi, čak i na vjerskim temama.

Postoje zabave, kao ples, igranje karata, šah, kocka itd., koje ne možemo odobriti zato što ih Nebo osuđuje. Ove zabave otvaraju vrata za veliko zlo. One ne služe na korist, već imaju uzbuđujući uticaj, koji u nekim umovima proizvodi strast za onim igrama koje vode hazarderstvu i rasipništvu. Hrišćani trebaju osuditi sve takve igre i zamjeniti ih nečim sasvim bezazlenim. – 1T 514 (1867)

Kad zavisimo o Bogu, mi odbijamo da se obeshrabrimo (savjet jednom prezaposlenom rukovodiocu). – Bog vam je milostivo poklonio život za rad u Njegovom djelu. On ne želi da radite za sebe, nezavisno od jedine sile koja može uspješno raditi na ostvarenju Njegovih zamisli. Zato se ne dražite, već vjerujte, gledajući na Isusa, Autora i Svršitelja vaše vjere. Ne žurite previše. Ono što možete činiti bez velikog opterećivanja svojih fizičkih i mentalnih moći, činite, ali ne mislite da morate preuzeti tolike brige i bremena da ne možete očuvati vlastitu dušu u Božjoj ljubavi.

Vinograd je Gospodnji; posao u svakom dijelu je Njegov, i On bi htio da radite tako da očuvate svoje fizičke, mentalne i moralne moći. Imajte na umu da saradujete sa nebeskim oruđima. Ne dopustite neprijatelju ni najmanje partnerstvo u preduzeću. Primajte naređenja od Boga, i nipošto se ne obeshrabrujte zato što možete obavljati posao samo ograničenom oruđima. Beskonačni će raditi sa svojom silom da vam da djelotvornost.

Ne mislite da vam je prepušteno da radite nemoguće. Ne očekujte nemoguće od drugih. Pavle je sadio, Apolo zalivao, ali Bog je činio da raste (vidi 1 Korinćanima 3:6). «Davno si postavio temelje zemlji: i nebesa su djelo ruku Tvojih. To će propasti, a Ti ćeš

ostati» (Psalam 102:25, 26). «Oni će ostarjeti kao haljina, i savićeš ih kao haljinu, i izmjeniće se: a Ti si onaj isti, i Tvojih godina neće nestati» (Jevrejima 1:11, 12). – Lt 86a, 1893.

Neophodni individualni naponi. – Žrtve zlih navika moraju postati svjesni neophodnosti ulaganja napora za sebe. Drugi mogu uložiti najozbiljnije napore da ih podignu, Božja milost može se otvoreno nuditi, Hristos se može preklinjati, Njegovi anđeli sližiti, ali sve će biti uzalud ukoliko se sami ne pokrenu da biju bitku za vlastitu korist....

Osjećajući strašnu moć iskušenja, snažnu želju koja vodi popuštanju, mnogi viču u očajanju: «Ne mogu odbiti zlo». Recite im da mogu, da ga moraju odbiti. Čovjek može biti iznova nadvladan, ali ne mora uvijek biti tako. On je slab u moralnoj sili, i kontrolišu ga navike grešnog života. Njegova obećanja i odluke su poput konopa od pijeska. Saznanje o svojim prekršenim obećanjima i iznevjerenim jemstvima slabi povjerenje u vlastitu iskrenost i uzrokuje osjećaj da ga Bog ne može prihvatiti ili raditi sa njegovim naporima. Ali on ne treba očajavati. – MH 174, 175 (1905)

Važan je cilj. – Uspjeh u bilo kom pravcu zahtijeva određeni cilj. Onaj ko želi postići istinski uspjeh mora stalno imati u vidu cilj koji je vrijedan njegovog truda. Takav cilj se postavlja pred današnjom omladinom. – Ed 262 (1903)

Najveća kultura uma. – Znanje o Bogu stiće se iz Njegove Riječi. Eksperimentalno znanje o pravoj pobožnosti, u svakodnevnom posvećenju i službi Bogu, osigurava najveću kulturu uma, duše i tijela; a ova posvećanost svih naših moći Bogu sprečava samouzvišenje. Ta dodjela božanske moći nagrađuje našu iskrenu težnju za mudročću, za svjesnim korištenjem naših najvećih sposobnosti da proslavimo Boga i blagoslovimo svoje bližnje. Kako se ove sposobnosti crpe od Boga, i ne stvaraju se same, treba ih cijiniti kao talente od Boga za upotrebu u Njegovoj službi. – MS 16, 1896.

Pozitivne vrline unapređuju zdravlje. – Hrabrost, nada, vjera, saosjećanje, ljubav pospješuju zdravlje i produžuju život. Zadovoljan um, veseo duh, je zdravlje tijelu i snaga duši. «Srce veselo pomaže kao lijek» (Priče 17:22). – MH 241 (1905)

82. BAVLJENJE NAUKOM

Obaviještenost, moć, dobrota i karakter. – Istinsko obrazovanje ne ignoriše vrijednost naučnog znanja ili načitanosti; ali iznad informisanosti ono cijeni moć; iznad moći, dobrotu; iznad intelektualnih dostignuća, karakter. Svijetu nijesu toliko potrebni ljudi velikog intelekta koliko plemenitog karaktera. Potrebni su mu ljudi čija sposobnost je pod kontrolom čvrstog načela. – Ed 225 (1903)

Bog Autor nauke. – Bog je autor nauke. Naučno istraživanje otvara pred umom široka polja za razmišljanje i informacije, osposobljavajući nas da vidimo Boga u Njegovim stvorenim djelima.

Neznanje pokušava da podupre skepticizam pozivajući se na nauku; ali umjesto uzdizanja skepticizma, prava nauka donosi svježe dokaze o mudrosti i sili Božjoj. Pravilno shvaćene, nauka i pisana riječ se slažu, i jedna baca svjetlost na drugu. Zajedno one nas vode Bogu učeći nas nekim od mudrih i korisnih zakona kroz koje on djeluje. – CT 426 (1913)

Religija i nauka. – Prvo znanje je božansko. Sotona je unio u umove naših praroditelja želju za špekulativnim znanjem, putem kojega bi, kako je on izjavio, veoma poboljšali svoje stanje; ali da bi ga stekli moraju zauzeti kurs suprotan Božjoj svetoj volji, jer Bog ih ne bi odveo do najvećih visina. Nije bila Božja namjera da oni steknu znanje koje svoju osnovu ima u neposlušnosti. Široko polje je ono u koje je Sotona nastojao da odvede Adama i Evu, i to je ono isto polje koje on danas otvara svijetu svojim iskušenjima....

740

Najveći razlog što je tako malo velikih ljudi u svijetu i onih koji imaju više obrazovanje navedeno da poštuju Božje zapovijesti je što su odvojili obrazovanje od religije, misleći da svako treba da zauzme svoje polje. Bog je predstavio dovoljno široko polje za usavršavanje znanja svih koji stupe unutar njega. Ovo znanje se stiče pod božanskim nadzorom; ono je omeđano nepromjenjivim Jehovinim zakonom, a za posledicu ima savršenu blagoslovenost. – 5T 503 (1889)

Nauka je moć. – Poznavanje prave nauke je moć; i Božja je namjera da se ovo znanje izučava u našim školama kao priprema za zadatak koji predhodi završnim prizorima zemaljske istorije. – CT 19 (1913)

Sklad nauke i religije. – Koledž u Batl Kriku [prvi koledž ASD] bio je osnovan radi izučavanja nauka i u isto vrijeme dovodenje učenika Spasitelju, odakle potiče svako pravo znanje. Vaspitanje stečeno bez biblijske religije je lišeno istinskog sjaja i slave.

Nastojala sam da na studente utisnem činjenicu da naša škola zauzima viši položaj u vaspitnom smislu od neke druge znanstvene ustanove, otvaranjem plemenitijih pogleda i ciljeva u životu pred mladima, vaspitavajući ih da steknu ispravno znanje o ljudskoj dužnosti i vječnim interesima. Najveći cilj u osnivanju našeg koledža bio je prenijeti ispravne poglede, pokazujući sklad nauke i biblijske religije. – 4T 274 (1879)

Potrebno naučno znanje. – Mladi ljudi koji žele stupiti u djelo kao propovjednici, kolporteri, ili misionari trebaju prvo primiti prigodan stepen mentalne obuke kao posebnu pripremu za svoj poziv. Oni koji su neobrazovani, neobučeni, i neprofinjeni nespremni su da uđu u polje u kojem se moćni uticaji talenta i obrazovanja sukobljavaju se istinama Božje Riječi. Oni ne mogu uspješno dočekati ni nepoznate oblike zablude, vjerski i filozofski kombinovane, što zahtjeva kako naučno tako i znanje istine Svetog Pisma. – GW 81 (1915)

741

Najvažnija nauka. – Dok je znanje nauke moć, znanje koje je Isus lično došao da podari još je veća moć. Nauka o spasenju je najvažnija nauka koja se može naučiti u pripremnoj školi na zemlji. Solomonova mudrost je poželjna, ali Hristova mudrost je daleko poželjnija i bitnija. Mi ne možemo doseći Hrista kroz puku intelektualnu obuku, već kroz Njega najveći opseg na ljestvici intelektualne veličine. Dok težnju za znanjem u umjetnosti, literaturi, trgovini ne treba obeshrabrivati, učenik prvo treba osigurati iskustveno poznavanje Boga i Njegove volje. – CT 19 (1913)

Hristos je koristio nauku svake prave nauke. – Ne koristeći nikakvu prinudu, niti neku silu, [On ŠHristos] je sjedinjavao volju ljudskog subjekta sa voljom Božjom. Ovo je nauka svake prave nauke, jer se njome vrši moćna promjena u umu i karakteru – promjena koja se mora izvršiti u životu svih koji će proći kroz kapije Božjeg grada – Lt 155, 1902 (ML 340)

Istraživanje se ne sukobljava sa otkrivenjem. – Bog je temelj svega. Svaka prava nauka je u skladu sa Njegovim djelima; svako pravo obrazovanje vodi poslušnosti Njegovoj

742

vladavini. Nauka otvara nova čuda našem vidiku; ona seže u visine i istražuje nove dubine, ali ne donosi ništa iz svog istraživanja što se sukobljava sa božanskim otkrivenjem. – ST, Mar 20, 1884. (7BC 916)

Nauka ne može istražiti božanske tajne. – «Što je tajno ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i djece naše do vijeka» (5 Mojsijeva 29:29). Kako je Bog tačno završio djelo stvaranja On nikad nije otkrio ljudima; ljudska nauka ne može istražiti tajne Najvišega. Njegova stvaralačka moć je neshvatljiva kao Njegovo postojanje. – PP 113 (1890)

Biblija naš vodič u nauci. – Mi smo zavisni o Bibliji za znanje o zemaljskoj istoriji našeg svijeta, o stvaranju čovjeka, i njegovom padu. Ako bi uklonili Riječ Božju, što bi drugo mogli očekivati do prepuštanja bajkama i takvom slabljenju razuma koje je sigurna posljedica unošenja zabluda.

Potrebna nam je autentična istorija postanka zemlje, Luciferovog pada, i ulaska grijeha na svijet. Bez Biblije bili bismo zbunjeni lažnim teorijama. Um bi bio podređen tiraniji praznovjerja i laži. Ali kad imamo autentičnu istoriju početka svijeta, ne treba se opterećivati ljudskim pretpostavkama i nepouzdanim teorijama.

Gdje god bili, hrišćani mogu održavati zajednicu sa Bogom. Oni mogu uživati u znanju posvećene nauke. Njihovi umovi mogu ojačati, kao što je bio Danilov. Bog mu je dao «znanje i vještinu u svakoj nauci i mudrosti». Među svim tim mladićima koje je Navuhodonosor ispitivao, «nijedan se ne nađe kao Danilo, Ananije, Mišael i Azarija: zato stajahu pred carem. I u svim pitanjima mudrosti i razumjevanja, koje je car tražio od njih, nađoše se deset puta bolji od svih vračara, astrologa koji bijahu u svom njegovom carstvu» (Danilo 1:19, 20). – RH, Nov 10, 1904.

743

Svaka istina je dosledna sebi. – Ove osobe [koje ne vjeruju u izvještaj u Postanju] izgubile su jednostavnost vjere. Mora postojati osnovana vjera u božanski autoritet Božje Svete Riječi. Biblija se ne smije testirati ljudskim naučnim idejama. Ljudsko znanje je nepouzdan vodič. Skeptici koji čitaju Bibliju radi prigovaranja mogu, kroz nepotpuno razumijevanje nauke ili otkrivenja, tražiti da nađu kontradikcije između njih; ali ispravno shvaćene, one su u savršenom skladu. Mojsije je pisao pod vođstvom Duha Božjeg, i ispravna teorija geologije nikada neće polagati pravo na otkrića koja se ne mogu pomiriti sa njegovim iskazima. Svaka istina, bilo u prirodi ili u otkrivenju, dosledna je sebi u svim svojim manifestacijama. – PP 114 (1890)

Neke tačke treba braniti. – Potrebno je da se stalno čuvamo od krivotvorina u geologiji i drugim granama lažno nazvane nauke, koje nemaju nikakve sličnosti sa istinom. Te teorije velikih ljudi treba pažljivo preispitati od najmanjg traga nevjerničkih sugestija. Majušno sjeme koje posiju učitelji u našim školama, ako ga učenici prime, izrašće u žetvu nevjerstva. Gospod je dao svu briljantnost intelekta koji čovjek posjeduje, i ona se treba posvetiti Njemu u službu. – RH, Mar 1, 1898. (7BC 916)

Božji Duh oživljava cijenjenje nauke. – Znanje je moć, ali to je sila na dobro samo kad se ujedini sa istinskom pobožnošću. Ono se mora oživjeti Duhom Božjim da bi služilo najplemenitijim ciljevima. Što je bliskija naša veza sa Bogom to potpunije možemo shvatiti vrijednost prave nauke; jer Božji atributi, koji se zapažaju u Njegovim stvorenim djelima, najbolje može cijiniti onaj ko ima znanje o Stvoritelju svega, Autoru svake istine.

Takav čovjek može najbolje upotrijebiti svoje znanje, jer kad dođe pod punu kontrolu Duha Božjeg, njegovi talenti se iskorištavaju do najvećeg stepena. – CT 38 (1913)

Pomoćnica religije. – Moraju postojati škole zasnovane na načelima i kontrolisane propisima Božje riječi. Mora biti drugi duh u našim školama da oživi i posveti svaku granu vaspitanja. Božanska saradnja se mora revnosno tražiti. I nećemo tražiti uzalud.

Obećanja Božje Riječi su naša. Mi možemo očekivati prisustvo nebeskog Učitelja. Možemo vidjeti Duh Gospodnji razasut kao u proročkim školama i svaki objekat prožet božanskim posvećenjem. Nauka će tada biti, kao što je bila Danilu, pomoćnica religije; i svaki napor, od prvog do poslednjeg biće usmjeren spasenju čovjeka – duše, tijela i duha – u slavi Božjoj kroz Hrista. – ST, Aug 13, 1885. (FE 99)

83. GERIJARIJA

Korisnost nije na izmaku. – Starijima su takođe potrebni korisni uticaji porodice. U domu braće i sestara u Hristu može im se najbolje nadomjestiti gubitak vlastitog doma. Ako se podstiču da dijele interese i preokupacije domaćinstva, to će im pomoći da osjećaju da im korisnost nije na izmaku. Učinite da se osjećaju kako je njihova pomoć vrijedna, da ipak postoji nešto za njih da rade u služenju drugima, i to će razveseliti njihova srca i dati im zanimanje za život. – MH 204 (1905)

745

Poželjno porodično okruženje. – Koliko god je to moguće neka oni sijedih glava i nesigurnih koraka koji pokazuju da su se približili grobu ostanu među prijateljima i u porodičnom društvu. Neka vrše bogosluženje među onima koje poznaju i vole. Neka ih njeguju ljubazne i nježne ruke. – MH 204 (1905)

Starački domovi nijesu rješenje. – Pitanje brige za našu stariju braću i sestre koji nemaju doma stalno se nameće. Šta se za njih može učiniti? Svjetlost koju mi je Gospod dao je ponovljena: Nije najbolje osnivati ustanove za zbrinjavanje starih, da bi se mogli zajedno družiti, niti ih treba slati od kuće da primaju pažnju. Neka članovi svoje porodice služe svojim blišnjima. Kad ovo nije moguće, taj zadatak pripada crkvi, i treba ga prihvatiti kao dužnost i privilegiju. Svi koji imaju Hristovog duha odnosiće se prema slabima i ostarjelima sa posebnom pažnjom i nježnošću. – 6T 272 (1900)

746

Učiniti život ljepšim i prijatnijim. – Prisustvo bespomoćnih u našem domu je dragocena prilika za saradnju sa Hristom u Njegovoj službi milosti i razvoja crta karaktera sličnih Njegovim. Postoji blagoslov u druženju starijih i mladih. Mladi mogu unijeti svjetlost u srca i život ostarjelih. Onima čiji oslonac na život oslabi potrebna je blagodat kontakta sa mladima punim nade, ljubavi i svježine. A mladima može biti od pomoći mudrost i iskustvo starijih. Iznad svega potrebno im je da nauče pouku o nesebičnoj službi. Prisustvo nekoga kome je potrebno saosjećanje, snošljivost i samopožrtvovana ljubav bilo bi mnogima domaćinstvima neprocjenjiv blagoslov. To bi uljepšalo i učinilo prijatnijim život u kući i izazvalo u starima i mladima one hrišćanske blagodati koje bi ih obogatile božanskom ljepotom i nepropadljivim nebeskim blagom. – MH 204, 205 (1905)

Mladi i stari ujedinjuju snage. – Kako je dirljivo vidjeti mlade i stare kako se oslanjaju jedni na druge: mladi očekuju savjet i mudrost od starijih, a stariji pomoć i saosjećanje.

Tako treba biti. Bog bi htio da mladi imaju takvo svojstvo karaktera da se mogu povezati u lanac ljubavi prema onima koji se bliže rubu groba. – Lt 6, 1886. (SD 161)

747

Briga za ostarjele roditelje. – Roditelji imaju prava na stepen ljubavi i poštovanja koji nema nijedna druga osoba. Sam Bog, koji je stavio na njih odgovornost na duše povjerene njihovoj pažnji, odredio je da tokom najranijih godina života roditelji stoje umjesto Boga za svoju djecu. I onaj ko odbacuje punopravan autoritet roditelja odbacuje Božiji autoritet. Peta zapovijest zahtijeva ne samo da djeca pokazuju poštovanje, pokornost i poslušnost prema svojim roditeljima već i da im poklone ljubav i nježnost, olakšaju njihove brige, čuvaju njihov ugled, pomažu im i tješe ih u starosti. Ona takođe uključuje poštovanje prema propovjednicima i vladarima i svim drugima kojima je Bog povjerio autoritet. – PP 308 (1890)

Svježina opada kako godine odmiču. – Oni koji se moraju brinuti za ostarjele trebaju zapamtiti da su im naročito potrebne tople, ugodne sobe. Svježina opada kako godine odmiču, ostavljajući manje vitalnosti kojom se odbijaju nezdravi uticaji; stoga je veća njihova potreba za sunčevom svjetlošću, svježim i čistim vazduhom. – MH 275 (1905)

Prilagodavanje na opadanje mentalne snage. – Često je slučaj da starije osobe neće da shvate i priznaju da njihova mentalna snaga popušta. Oni skraćuju svoje dane preuzimajući brige koje pripadaju njihovoj djeci. Sotona se često igra sa njihovom maštom i navodi ih da osjećaju stalnu zabrinutost u pogledu novca. To je njihov idol, i oni ga brižno prikupljaju. Oni će se ponekad odreći mnogih ugodnosti života i raditi mimo svojih snaga, prije nego iskoristiti sredstva koja imaju. Na ovaj način oni se stavljaju u stalnu oskudicu, kroz strah da će nekad u budućnosti oskudjevati.

748

Svi ti strahovi potiču od Sotone. On uzbuđuje organe koji iniciraju ropske strahove i podozrivost koji kvari plemenitost duše i razaraju uzvišene misli i osjećanja. Takve osobe su umobolne (lude) po pitanju novca.

Kad bi zauzeli stav kakav bi Bog želio, njihovi poslednji dani mogli bi im biti najbolji i najsrećniji. Oni koji imaju djecu u čije poštenje i razboritu upravu mogu vjerovati, trebaju im dopustiti da ih usreće. Ukoliko ovo ne učine, Sotona će iskoristiti njihove mentalne moći i upravljati za njih. Oni trebaju odbaciti brige i bremena, i koliko je to moguće srećno provoditi vrijeme, sazrijevajući za nebo. – 1T 423, 424 (1864)

Skorašnja sjećanja brzo prolaze. – Onaj koji je ostario u službi Bogu može otkriti da mu je um prazan u odnosu na stvari koje se dešavaju oko njega, i skorašnji poslovi mogu se brzo izgubiti iz pamćenja; ali njegov um je sasvim svjestan prizora i događaja iz djetinjstva. Oh, kad bi mladi mogli shvatiti kako je važno čuvati um čistim od pokvarenih misli i sačuvati dušu od svih ponižavajućih navika, jer čistota ili nečistota u mladosti se odražava na starost. – YI, Oct 25, 1894. (SD 78)

Karakterne crte se pojačavaju u starosti. – Pokazan mi je David koji moli Gospoda da ga ne napušta u starosti, i šta je izazvalo njegovu ozbiljnu molitvu. On je vidio da je najveći broj starijih oko njega bio nesrećan i da se nesrećne crte karaktera posebno povećavaju u zreloj dobi. Ako su ljudi po pripodi bili uskogrudi i pohlepni, to je još više došlo do izražaja u poznim godinama. Ako su bili ljubomorni, razdražljivi i nestrpljivi, to se posebno ispoljilo u starosti. – 1T 422 (1864)

Neobuzdana ljubomora i pogrešan sud. – David je bio ožalošćen kad je zapazio da carevi i plemići za koje je izgledalo da imaju strah Božiji pred sobom dok su bili u snazi

muževnosti postaju ljubomorni na svoje najbolje prijatelje i rođake kad ostare. Oni su bili u stalnom strahu da su sebični motivi naveli njihove prijatelje da ispoljavaju zanimanje za njih. Oni bi slušali aluzije i lažni savjet stranaca vezano za one u koje bi trebali vjerovati. Njihova neobuzdana ljubomora ponekad bi se razbuktala zato što se svi nijesu slagali sa njihovim pogrešnim sudom. Njihova pohlepa bila je strašna. Često su mislili da im vlastita djeca žele smrt da bi zauzeli njihovo mjesto i posvojili njihovo blago i primili poštovanje koje im je ukazivano. Neki su bili tako kontrolisani svoje ljubomornim, pohlepni osjećanjima da bi uništili vlastitu djecu. – 1T 422, 423 (1864)

Davidova molitva za svoju starost. – David je uočio kako su životi nekih dok su bili u snazi muževnosti bili pravedni, ali kad je starost došla na njih izgledalo je da gube samokontrolu. Sotona je ušao i vodio njihove umove, čineći ih nespokojnim i nezadovoljnim. On je vidio da mnogi stari ljudi izgledaju napušteni od Boga i izloženi potsmjehu i prekorima svojih neprijatelja.

David je bio duboko pokrenut; bio je ožalosćen dok je gledao na vrijeme kad će i sam ostarjeti. Plašio se da bi ga Bog mogao ostaviti i da bi mogao biti neshvaćen kao drugi starci čije prokletstvo je zapazio, i prepušten prekorima Gospodnjih neprijatelja. Sa ovim bremenom na sebi on se ozbiljno molio: «Ne odbaci me u starosti; nemoj me napustiti kad mi snaga popusti» «O, Bože, Ti si me učio od mladosti, i do ovoga časa objavljivao sam Tvoja čudesna djela. I sad kad sam star i osijedio, o Bože, nemoj me napustiti; dokle ne pokažem Tvoju silu ovom naraštaju, i Tvoju moć svakom ko dolazi» (Psalam 71:9, 17, 18). David je osjećao potrebu za zaštitom protiv zala koja dolazi u starosti. – 1T 423 (1864)

Priprava za korištenje povjerenih sredstava. – Brat L je Božji pristav. Njemu su povjerena sredstva i treba biti svjestan svoje dužnosti i dati Bogu ono što je Božije. On treba shvatiti zahtjeve koje mu Bog postavlja. Dok živi i ima moć rezonovanja, on treba koristiti mogućnost raspoređivanja vlasništva koje mu je Bog povjerio, umjesto da ga ostavlja drugima na korišćenje i upotrebu nakon završetka svog života. – 2T 675 (1871)

Ne ispuštati konce iz ruku. – Bat L treba vjerno voditi svoj posao i ne ispuštati konce iz ruku. Njegova je privilegija biti bogat u dobrim djelima i stvoriti za sebe dobar osnov za vrijeme koje dolazi da se može osloniti na vječni život. Za njega nije sigurno da slijedi svoj nepouzdan sud. On se treba savjetovati sa iskusnom braćom i sestrama, i tražiti mudrost od Boga da bi dobro obavljao svoj posao. On sada treba biti ozbiljan, obezbjeđujući sebi «blago koje neće ovještati, nepropadljivu riznicu na nebu». – 2T 676 (1871)

Starije radnike ne treba odstranjivati. – Treba gajiti najnježnije zanimanje prema onima čiji životni interes je povezan sa Božjim djelom. Bez obzira na njihove brojne slabosti, ovi radnici posjeduju talente koji ih osposobljavaju da još uvijek stoje na svom mjestu. Bog želi da zauzmu rukovodeće pozicije u Njegovom djelu. Oni su vjerno stajali usred bure i iskušenja i spadaju među naše najvažnije savjetnike. Koliko trebamo biti zahvalni što još mogu koristiti svoje darove u Gospodnjoj službi!

Neka se ne gubi iz vida činjenica da su u prošlosti ovi borci žrtvovali sve da unaprije-de djelo. Činjenica da su ostarjeli u službi Bogu nije razlog da prestanu vršiti uticaj veći od uticaja ljudi koji imaju mnogo manje znanja o djelu i daleko manje iskustva u božanskim stvarima.

Iako umorni i nesposobni da nose teža bremena koje mlađi ljudi trebaju i mogu nositi, njihova vrijednost kao savjetnika je od najvećeg ranga. Oni su činili greške ali su se naučili mudrosti iz svojih propusta; naučili su da izbjegavaju zablude i opasnosti, i nijesu li stoga kompetentni da daju mudar savjet? Oni su podnijeli probe i iskušenja, i premda su izgubili nešto od svoje svježine, ne smiju biti gurnuti u stranu od manje iskusnih radnika koji vrlo malo znaju o djelu i samopožrtvovanju ovih pionira. Gospod ih tako ne uklanja. On im daje posebnu milost i znanje. – 7T 287, 288 (1902)

Cijeniti ih i poštovati. – Te stare zastavnike koji još žive ne treba postavljati na teška mjesta. Oni koji su služili svome Gospodu i kad je djelo teško išlo, koji su podnijeli siromaštvo i ostali vjerni istini dok smo brojčano bili mali, treba uvijek cijeniti i poštovati. Upućena sam da kažem: Neka svaki vjernik poštuje vjerne koji su podnijeli iskušenja i poteškoće i mnoge oskudice. Oni su Božji radnici i odgirali su istaknutu ulogu u izgradnji Njegovog djela. – 7T 289 (1902)

Tretirati ih kao očeve i majke. – Dok su stari zastavnici u polju, neka se oni koji su izvukli korist iz njihovog rada brinu za njih i poštuju ih. Ne pretrpavajte ih bremenima. Cijenite njihovo mišljenje, njihove riječi savjeta. Tretirajte ih kao očeve i majke koji su podnijeli teret djela. Radnici koji su u prošlosti predvidjeli potrebe djela čine plemenito djelo kad, umjesto da sami nose sva bremena, položu ih na ramena mlađih muškaraca i žena i vaspitavaju ih kao što je Ilija vaspitavao Jelisija. – RH, Mar 20, 1900. (2SM 227)

752

Savjet starim i oprobanim radnicima Jevandelja. – Neka Gospod blagoslovi i podupre naše stare i oprobane radnike. Neka im pomogne da budu mudri u čuvanju fizičkih, mentalnih i duhovnih moći. Upućena sam od Gospoda da kažem onima koji su nosili svoje svjedočanstvo u ranim danima poruke: «Bog vas je obdario silom razuma, i On želi da shvatite i pridržavate se zakona koji se tiču zdravlja bića. Ne budite nepromišljeni. Ne radite prekovremeno. Odmarajte se. Bog želi da stojite na svom mjestu, radeći svoj dio u spasavanju ljudi i žena od moćne bujice zla. On želi da čuvate svoj oklop dok vam ne zapovijedi da ga skinete. Nedugo zatim primićete svoju platu». – 7T 289 (1902)

Najveća opasnost. – Zapovijedeno mi je da kažem starijoj braći: Hodite ponizno sa Bogom. Ne budite opadači braće. Morate vršiti svoj određeni zadatak pod upravom Boga Izraelova. Sklonost ka kritici je za mnoge najveća opasnost. Braća koja ste u iskušenju da kritikujete su pozvana da nose odgovornosti koje vi ne možete nositi, ali možete im biti pomoćnici. Vi možete vršiti veliku službu u djelu, ako hoćete, predstavljanjem svoga iskustva u prošlosti u vezi sa poslovima drugih. Gospod nijednom od vas nije dao zadatak ispravljanja i ukoravanja braće. – Lt 204, 1907. (Ev 106, 107)

XVII DIO

PRAKTIČNA PSIHOLOGIJA

84. BAVLJENJE EMOCIJAMA

Mi ne možemo čitati pobude. – Zapamtite da ne možete čitati srca. Vi ne znate pobude koje su podstakle akcije koje vam izgledaju pogrešne. Postoje mnogi koji nijesu primili ispravno vaspitanje; njihovi karakteri su izopačeni, oni su neprijatni i nezgrapni i izgledaju kruto u svakom pogledu. Ali Hristova milost može ih preobraziti. Nikad ih ne odbacujte, nikad ne dovodite do obeshrabrenja ili očaja govoreći: «Razočarali ste me i neću vam pomoći». Nekoliko nepromišljeno izgovorenih riječi pod provokacijom – upravo ono što mislimo da zaslužuju – može pekinuti niti uticaja koje treba da poveže njihova srca sa našim.

755

Dosledan život, strpljiva snošljivost, duh koji se ne uzjoguni na provokaciju, uvijek je najubjedljiviji argument i najsvečaniji poziv. Ako ste imali prilike i preimućstva koje ne padaju u udio drugima, razmotrite ovo i budite uvijek mudar, pažljiv i ljubazan učitelj.

Da bi pečat ostavio snažan jasan otisak, ne pritiskajte ga na nagao, užurban, prisilan način; pažljivo ga postavite na pečatni vosak i mirno, postojano ga pritiskajte dok se ne uobliči i očvrstne. Na ovaj način radite sa ljudskim dušama. Kontinuitet hrišćanskog uticaja je tajna njegove moći, a ovo zavisi od postojanosti vašeg ispoljavanja Hristovog karaktera. Pomozite onima koji griješe, govoreći im o svojim iskustvima. Pokažite kako su – kad ste počinili smrtne pogreške – strpljenje, ljubaznost, i pomoć od strane vaših prijatelja donijeli hrabrost i nadu. – TSS 116, 117 (1900) (CSW 100, 101)

756

Takmičenje sa silom koja zarobljava tijelo, dušu i um. – Napetost kakva se nikada nije mogla vidjeti zahvata svijet. U zabavama, sticanju novca, borbi za vlast, samoj borbi za opstanak, postoji strašna sila koja pritiska tijelo, dušu i um. Usled ove sulude jurnjave, Bog govori. On nas zove da se povučemo i razgovaramo sa Njim. «Utolite i poznajte da sam ja Bog» (Psalam 46:10). – Ed 260 (1903)

Iscjeljenje duhovnih problema. – Ovaj svijet je prostrana bolnica, ali Hristos je došao da liječi bolesne, da objavi oslobođenje Sotoninim robovima. U Njemu je bilo zdravlje i snaga. On je davao svoj život bolesnima, nevoljnima, onima koji su bili opsjednuti demonima. Nije vratio nijednog koji je došao da primi Njegovu iscjeliteljsku silu. Znao je da su oni koji su ga molili za pomoć sami na sebi navukli bolest; ipak nije odbio da ih iscijeli. A kad je čudotvorna moć ušla u ove jadne duše, one su postale osvjedočene o grijehu, i mnogi su bili izliječeni od svoje duhovne, kao i od tjelesnih bolesti. Jevanđelje još uvijek posjeduje istu silu, pa zašto danas nijesmo svjedoci istih rezultata? – DA 823 (1898)

Ljudi, ruke anđela. – Ljudska oruđa su ruke nebeskih posrednika, jer nebeski anđeli koriste ljudske ruke u praktičnoj službi. Ljudska oruđa kao ruke pomoćnice moraju ispoljiti znanje i iskoristiti sposobnost nebeskih bića. Sjedinjujući se sa ovim silama koje su svemoguće, ispomažemo se njihovim većim obrazovanjem i iskustvom. Na taj način

757

postajemo sudionici božanske prirode i odvajamo sebičnost iz svog života, dodjeljuju nam se posebni talenti za međusobno pomaganje. Ovo je način na koji Nebo prosleđuje spasonosnu silu. – 6T 456, 457 (1900)

Ljudski udio i božanski udio u vrijeme sukoba. – Gospod uvijek daje ljudskom posredniku njegov zadatak. Ovdje je božanska i ljudska saradnja. Postoji čovjekov posao u poslušnosti datoj božanskoj svjetlosti. Da je Savle rekao: Gospode nijesam uopšte sklon da slijedim Tvoje posebne upute u ostvarivanju svog spasenja, Gospod bi tada mogao dopustiti da svjetlost deset puta jače zasija nad njim, pa ipak to bi bilo beskorisno.

Čovjekov zadatak je saradnja sa božanskim. Najteži, najokrutni sukob dolazi sa namjerom i časom velike odluke ljudske volje i puta da slijedi Božju volju i Božji put, oslanjajući se na uticaj milosti koji ga prati kroz čitav život. Čovjek mora izvršiti djelo skretanja – «Jer Bog je koji čini u vama (nama) da hoćemo i učinimo» (Filibljanima 2:13). Karakter određuje prirodu odluke i akcije. To činjenje nije u skladu sa osjećanjima ili naklonošću već sa poznavanjem volje Oca našega koji je na nebu. Slijedite i pokoravajte se vođstvu Svetog Duha. – Lt 135, 1898.

Govorite o Božjoj moći. – Kad vas neko pita kako se osjećate, ne pokušavajte da mislite o nečem tužnom što biste rekli da zadobijete saosjećanje. Ne govorite o svom nedostatku vjere, svojim žalostima i patnjama. Kušač uživa da sluša takve riješi. Kad govorite o mračnim predmetima, vi ga proslavljate. Mi se ne smijemo baviti velikom moći Sotone da nas nadvlada. Često mu se predajemo u ruke govoreći o njegovoj moći.

758 Umjesto toga, govorimo o velikoj Božjoj moći da poveže sve naše interese sa svojim. Govorite o neuporedivoj Hristovoj moći i Njegovoj slavi. Čitavo nebo je zainteresovano za naše spasenje. Hiljade hiljada, i deset hiljada puta deset hiljada anđela Božjih opunomoćeno je da služi onima koji će naslijediti spasenje. Oni nas čuvaju od zla i potiskuju sile tame koje nastoje da nas unište. Zar nemamo razloga da budemo zahvalni svakog trenutka, zahvalni čak i kad postoje očigledne potškoće na našoj stazi? – MH 253, 254 (1905)

Ne govorite o negativnim osjećanjima. – Ako ne osećate lakoću u srcu i radost, ne govorite o svojim osjećajima. Ne bacajte sjenku na život drugih. Hladna, suvoparna religija nikad ne privlači duše Histu. Ona ih odvlači od Njega u mreže koje je Sotona raširio za stope zalutalih. Umjesto što razmišljate o svojim obeshrabrenjima, mislite o moći koju možete tražiti u Hristovo ime. Dopustite mašti da se uhvati nevidljivog. Usmjerite misli na dokaze velike Hristove ljubavi prema vama. Vjera može podnijeti probu, odbiti iskušenje, uzdići se iznad razočarenja. Isus živi kao naš zastupnik. Sve je naše što osigurava Njegovo posredništvo. – MH 488 (1905)

Vesele i vedre riječi. – Ako stvari posmatramo sa svijetle strane, otkrićemo dovoljno toga što nas čini veselim i srećnim. Ako dijelimo osmjeh, oni će nam se vratiti, ako govorimo ugodne, vesele riječi, one će se i nama zauzvrat govoriti.

759 Kad hrišćani izgledaju potišteni i depresivni kao da su usamljeni, oni daju pogrešan utisak o religiji. U nekim slučajevima unijeta je zamisao da je veselost nedosledna sa dostojanstvom hrišćanskog karaktera; ali sve je to zabluda. Cijelo nebo je radosno. – ST, Feb 12, 1885.

Veselost obasjava stazu. – Dužnost je svih kultivirati veselost umjesto razmišljanja o žalosti i nevoljama. Mnogi ne samo što prave sebe jadnim na ovaj način, već žrtvuju

zdravlje i sreću bolesnoj mašti. Postoje stvari u njihovom okruženju koje su nepoželjne, i njihova lica nose stalno tmuran izgled koji jasnije od riječi izražava nezadovoljstvo.

Ove depresivne emocije pričinjavaju veliku štetu njihovom zdravlju, jer ometajući proces probave miješaju se sa ishranom. Dok žalost i zabrinutost ne mogu izliječiti ni najmanje zlo, mogu nanijeti veliku štetu; ali veselost i nada, dok rasvjetljavaju stazu drugih, «život su onima koji ih nalaze, i zdravlje cijelom tijelu». – ST, Feb 12, 1885. (ML 153)

Vrijeme za obrok i emocije. – Učite za sebe šta trebate jesti, koja vrsta hrane najbolje hrani tijelo, i onda slijedite naloge razuma i savjesti. Za vrijeme obroka odbacite brigu i teške misli. Ne žurite, već jedite lagano i sa radošću, srca ispunjenog zahvalnošću prema Bogu za sve Njegove blagoslove. I ne uvodite u mozak posao odmah nakon jela. Umjereno vježbajte, i dajte želucu malo vremena da otpočne svoj rad. – GW 241, 242 (1892) (CH 565)

Gajenje zablude sprečava mentalnu ekspanziju. – Um koji je jednom obuzet zabludom nikad se ne može slobodno širiti ka istini, čak i nakon istraživanja. Stare teorije će polagati pravo na priznanje. Razumjevanje stvari koje su istinite, uzvišene i posvećene biće konfuzno. Praznovjerne ideje će ulaziti u um da se miješaju sa istinom, a te ideje su uvijek unižavajuće po svom uticaju.

Hrišćansko znanje nosi vlastiti pečat neuporedive superiornosti u svemu što se tiče pripreme za budući, besmrtni život. Ono izdvaja čitaoca Biblije i vjernika, koji je primao dragocjena blaga istine, od skeptika i nevjernika u paganskoj filozofiji.

760

Držite se gesla «Pisano je». Izbacite iz uma opasne, nametljive teorije koje će, ako se prime, držati um u ropstvu tako da čovjek ne postane novo stvorenje u Hristu. Um se mora stalno obuzdavati i čuvati. Treba mu davati za hranu samo ono što će ojačati vjersko iskustvo. – MS 42, 1904. (MM 89)

Božanska sila jedina nada reforme. – Nezavisno od božanske moći, ne može se postići nikakva istinska reforma. Ljudske barijere protiv prirodnih i stečenih sklonosti su samo kao nasip od pijeska protiv bujice. Sve dok Hristov život ne postane oživljavajuća sila u našim životima ne možemo odbiti iskušenja koja nas salijeću iznutra i spolja. – MH 130 (1905)

Moć nebeskih posrednika mora se kombinovati sa ljudskom. Ovo je jedini način za nas da budemo uspješni. – Lt 34, 1891.

Ne bavite se vlastitim emocijama. – Nije mudro gledati na sebe i proučavati svoje emocije. Ako činimo ovako, neprijatelj će predstavljati poteškoće i iskušenja koja slabe vjeru i uništava-ju hrabrost. Brižljivo proučavati svoje emocije i odavati se osjećanjima znači unositi sumnju i zaplesti se u poteškoće. Mi trebamo odvratiti pogled od sebe ka Isusu. – MH 249 (1905)

Negativne emocije promijenjene Božim Duhom. – Kad Božji Duh zaposjedne srce, on probražava život. Grešne misli se uklanjaju, zla djela se odbacuju; ljubav, poniznost i mir zauzimaju mjesto gnjeva, zavisti i razdora. Radost zauzima mjesto tuge, a lice odražava nebesku radost. Niko ne vidi ruku koja podiže breme ili svjetlost koja se spušta sa nebeskih dvorova. Blagoslov dolazi kad se duša vjerom potčini Bogu. Tada ta sila koju nijedno ljudsko oko ne može vidjeti stvara novo biće po obličju Božjem. – RH, Nov 19, 1908. (ML 46)

761

Potrebna velika mudrost. – Potrebna je velika mudrost u postupanju sa bolestima uzrokovanim preko uma. Ožalošćena, bolesna srca, obeshrabreni umovi, zahtijevaju blag tretman.... Ovoj vrsti invalida može se pomoći kroz nježno saosjećanje. Ljekar prvo treba steći njihovo povjerenje i onda ih uputiti na Velikog Iscjelitelja. Ako se njihova vjera usmjeri na Istinskog Ljekara i oni steknu povjerenje da je On preuzeo njihov slučaj, to će donijeti olakšanje umu i često dati zdravlje tijelu. – MH 244 (1905)

Hristova nježnost u postupanju sa umovima. – Hristos izjednačava svoj interes sa interesima

čovječanstva. Djelo koje nosi božansku punomoć je ono koje ispoljava Isusov duh, koje otkriva Njegovu ljubav, Njegovu pažnju, Njegovu nježnost u postupanju sa umovima ljudi. Kakva otkrivenja bi došla čovjeku kad bi se zavjesa pomakla i vi mogli vidjeti rezultat svoga rada u postupanju sa zabludjelima kojima je bio potreban najrazboritiji tretman da ne bi skrenuli s puta. «Zato oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite; i staze poravnite nogama svojim, da ne svrne što je hromo, nego još da se iscjeli» (Jvrejima 12:12, 13). – SpT Series A, No 3, pp 9, 10, Aug 3, 1894. (TM 184, 185)

Struja životodavne energije. – Sila ljubavi bila je u svakom Hristovom iscjeljenju, i samo sudjelovanjem u toj ljubavi, kroz vjeru, možemo biti oruđa za Njegovo djelo. Ako zanemari-mo da se povežemo u božansku svezu sa Hristom, struja životodavne energije ne može oticati u obilnim bujicama od nas ka ljudima. – DA 825 (1898)

Jedini izvor trajnog mira. – Trajni mir, istinski pokoj duha, ima samo jedan izbor. O tome je Hristos govorio kad je rekao: «Dođite k Meni svi koji ste u umorni i natovareni, i Ja ću vas odmoriti» (Matej 11:28). «Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje» (Jovan 14:27). Ovaj mir nije nešto što On daje nezavisno od sebe samog. On je u Hristu, i možemo ga primiti samo primajući Njega. – MH 247 (1905)

Njegovo iskustvo mora biti naše. – U Hristu je vapaj ljudskog roda dopro do Oca beskonačne milosti. Kao čovjek upućivao je molitve Božjem prestolu, dok se Njegova ljudska priroda nije ispunila strujom nebeske sile koja treba da spaja ljudsko i božansko. Kroz stalnu zajednicu primao je život od Boga, da bi mogao pružiti život svijetu. Njegovo iskustvo mora biti naše. – DA 363 (1898)

85. SAVJETOVANJE

Potreba za savjetnicima. – Oh, kolika je potreba za mudrim i uvidavnim, uravnoteženim ljudima, koji će biti sigurni savjetnici, koji imaju uvida u ljudsku prirodu, koji znaju kako upućivati i savjetovati u strahu Božjem. – Lt 45, 1893. (2SM 362)

Uho koje može slušati sa saosjećanjem. – Postoji potreba za pastirima koji će, pod upravom Glavnog Pastira, tragati za izgubljenima i zalutalima. To podrazumjeva podnošenje fizičke neugodnosti i žrtvovanje udobnosti. To znači nježno staranje za zabludjele, božansko sažaljenje i trpeljivost. To znači imati uho koje može slušati sa saosjećanjem srceparajuće opise pogreški, poniženja, očaja i bijede. – GW 184 (1915)

Važnost rada pastora-savjetnika. – Kao što ljekar postupa sa fizičkom bolešću, tako i pastor služi duši bolesnoj od grijeha. Njegov zadatak je utoliko važniji od zadatka ljekara koliko je vječni život važniji od zemaljske egzistencije. Pastor se susreće sa beskonačno raznolikim naravima, i njegova je dužnost da se upozna sa članovima porodica koje slušaju

njegova učenja da bi odredio koja sredstva će najbolje uticati na njih u pravom smjeru. – GW 388 (1915)

Prihvatite ljude tu gdje jesu. – Prihvatiti ljude tu gdje jesu, ma kakav bio njihov položaj, ma kakvo bilo njihovo stanje, i pomagati im na svaki mogući način – to je jevanđeoska služba. Možda će biti neophodno da propovjednici idu u domove bolesnih i kažu: «Spreman sam da ti pomognem i učiniću sve što mogu. Nijesam ljekar, ali sam propovjednik i želim služiti bolesnima i ožalošćenima». Oni koji su bolesni u tijelu gotovo uvijek boluju u duši, a kad je duša bolesna razboli se i tijelo. – MS 62, 1900. (MM 238)

Preduhitriti žalosti. – Gospodnjim radnicima je potrebna blagotvorna Isusova ljubav u srcima. Neka svaki propovjednik živi kao čovjek među ljudima. Neka po dobro osmišljenim metodama ide od kuće do kuće, noseći uvijek kadionicu nebeske miomirisne atmosfere ljubavi. Preduhitrite žalosti, poteškoće, probleme drugih. Sudjelujte u radostima i brigama velikih i malih, bogatih i siromašnih. – Lt 50, 1897. (Ev 348, 349)

Potreba za savjetom. – Neiskusni se moraju rukovoditi mudrim savjetom kad su izloženi probi ili napadnuti iskušenjem; moraju naučiti da će ih dostignuća u duhovnim stvarima stajati postojanog, dobro usmjerenog napora. Mi moramo često ponavljati novopridošlima u vjeri: «Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka traži od Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga; i daće mu se» (Jakov 1:5). Ove riječi se moraju prezentovati u duhu Učitelja koji ih je dao, jer su dragocjenije od zlata, srebra ili dragog kamenja.

Učite mlade učenike da stavljaju svoje ruke u Hristovu, govoreći: «Vodi me, upravljaj sa mnom». Kakvu utjehu, nadu i blagoslov će primiti gladne i zbunjene duše ako ponizno traže Boga. Uslov je da dođu u vjeri, ništa ne sumnjajući tražeći vođstvo u dan nevolje. Ovo jemstvo je dato svakom iskrenom tražitelju: «Dobićete milostive odgovore». «Primićete».

Često se mora davati uputstvo da ono što je Bog rekao nikad neće izostati. Bolje je vjerovati Gospodu nego se pouzdati u knezove. Mi moramo učiti svaku dušu da u molitvi položi svoje zahtjeve na presto milosti. Snaga i milost će sigurno doći onome ko tako čini, jer Gospod je obećao. Pa ipak mnogi su slabi zato što ne vjeruju da će Bog učiniti baš onako kako je rekao. – MS 19, 1894.

Bog je dao pravila. – Otac je zakonodavac domaćinstva; i poput Avrama, on treba Božji zakon učiniti pravilom svog doma. Bog je rekao o Avramu: «Znam da će zapovijediti djeci svojoj i domu svojemu» (Postanje 18:19). Tada neće biti grešnog zanemarivanja da se obuzda zlo; neće biti slabog, nerazboritog, popustljivog privilegovanja; niti predavanja osvjedočenja o dužnosti zahtjevima pogrešne privrženosti. Avram ne samo što je dao prava upustva, već i održavao autoritet pravednih zakona.

Bog je dao pravila da se njima rukovodimo. Djecu ne treba pustiti da odlutaju sa sigurne staze obilježene u Božjoj Riječi na puteve koji vode u opasnost, koji su otvoreni na sve strane. Ljubazno ali odlučno, uz postojan napor sa molitvom, njihove pogrešne želje treba suzbijati, njihov sklonosti ograničavati. – MH 390, 391 (1905)

Slušati savjet iskustva (riječi jednom nerazumnom suprugu i ocu). – Lutao si po svijetu, ali vječna istina pokazaće se kao tvoje sidro. Treba da paziš na svoju vjeru. Ne pokreći se iz nagona i ne unosi maglovite teorije. Iskustvena vjera u Hrista i pokornost Božjem zakonu od najvećeg su značaja za tebe. Budi voljan da primiš savjet od onih koji imaju iskustva. Ne oklijevaj u zadatku pobjeđivanja. Budi iskren prema sebi, svojoj djeci, i Bogu.

Tvom unesrećenom sinu potrebna je nježna briga. Kao otac trebaš zapamtiti da nervi koji se mogu uzбудiti zadovoljstvom mogu takođe biti uzbuđeni dubokom patnjom. Gospod izjednačava svoj interes sa interesima čovječanstva koje pati. – 4T 368 (1879)

Kad savjet može spasti nezavisnu omladinu od nesmotrenog braka. – Kad bude prekasno, oni otkrivaju da su počinili grešku i doveli u opasnost svoju sreću u ovom životu i spasenje svojih duša. Oni ne priznaju da neko nešto zna po tom pitanju do oni sami, dok da su primili savjet, mogli su poštediti sebe godina brige i žalosti. Ali savjet odbacuju samo oni koji su odlučni da idu vlastitim putem. Takve osobe nosi strast preko svake barijere koju razum i sud mogu postaviti. – RH, Sept 25, 1888. (MYP 459)

Neke kvalifikacije za savjetnika. – Od velike je važnosti da onaj ko se bira da se brine za duhovne interese pacijenata i pomoćnika bude čovjek zdravog rasuđivanja i nepokolebljivog načela, čovjek koji će imati moralni uticaj, koji zna kako postupati sa umovima. On treba biti osoba od mudrosti i kulture, privrženosti kao i inteligencije. On možda isprva neće biti sasvim uspješan u svakom pogledu; ali treba se, ozbiljnom promišljenošću i uvježbavanjem svojih sposobnosti, kvalifikovati za ovaj važan posao. Potrebna je najveća mudrost i blagost da bi se služilo na ovom položaju usaglašena sa nepokolebljivim poštenjem; jer moraju se dočekati predrasude, fanatizam i zablude svake vrste. – 4T 546, 547 (1880)

Privatno savjetovanje može postati zamka (savjet jednom propovjedniku). – Prošle noći skrenuta mi je pažnja na tvoj slučaj, i razgovarala sam sa tobom kao što majka govori sa svojim sinom. Rekla sam: «Brate _____, ne misli da ti je dužnost razgovarati sa mladim damama o izvjesnim predmetima, čak iako je prisutna tvoja žena. Ti podstičeš u njima ideju da je ispravno saopštavati propovjednicima porodične tajne i poteškoće koje treba iznijeti pred Boga, koji razumije srce, koji nikad ne griješi, i koji pravedno sudi. Odbij da slušaš bilo kakvo prenošenje privatnih stvari, koje se tiču porodice ili pojedinaca. Ako se ljudi ohrabre da dolaze jednom čovjeku sa svojim nevoljama, misliće kako je u redu da održavaju ovu praksu, i to će postati zamka, ne samo duši koja prenosi informacije, već i onom kome se te stvari povjeravaju. – Lt 7, 1889.

Ograničenje propovjedničkog savjeta ženama. – Privlačio si žene, i bile su spremne izliti u tvoje uši svoje privatne probleme i porodična razočarenja. Ne trebaš ih slušati, već im kaži da si i sam samo pogrešivi smrtnik, da im je Bog pomoćnik. Isus poznaje tajne svakoga srca, i on ih može blagosloviti i utješiti. Kaži im da možeš donijeti pogrešan sud i biti navedeni da ohrabriš zlo umjesto da ga ukoriš. Uputi ih na «Jagnje Božje koje uze grijehe svijeta». Ako navučesh oklop, koji može biti težak, i uneseš lični rad upravo tamo gdje je potrebno, za one koji zatvaraju vrata nebeskoj svjetlosti zbog svoje sebičnosti i pohlepe, možda nećeš stvoriti toliko prijatelja, ali ćeš spasavati duše. – Lt 48, 1888.

Ponovljena upozorenja. – Nemoj privlačiti žene. Stani u pravednosti svoje duše i kaži im da nijesi njihov ispovjednik. Isus je jedini koji smije saznati tajne srca. Ti si samo ljudsko biće, i prosuđujući samo sa ljudskog stanovišta, možeš donijeti pogrešne zaključke, dati pogrešan savjet. – MS 59, 1900.

Ne mogu vidjeti nikakvu svjetlost, brate moj, u tvom održavanju sastanaka sa mladim damama nasamo. Neka iskusne žene vaspitavaju i uče mlade žene pristojnom ponašanju i vaspitanju. Ne dopusti im da saopštavaju svoju privatnu istoriju bilo kojem živom čovjeku. Ovo nije Božja namjera i nemoj ohrabrivati bilo šta te vrste. – Lt 9, 1889.

767

768

Činioci uspješnog savjetovanja. – Kad naiđe kriza u životu neke duše, i vi pokušate dati savjet ili primjedbu, vaše riječi imati težinu uticaja na dobro koju su za vas stekli vlastiti primjer i duh. Vi morate *biti* dobri prije nego što možete *činiti* dobro. Vi ne možete vršiti uticaj koji će preobraziti druge ukoliko vaša vlastita srca nijesu ponižena, profinjena i raznježena milošću Hristovom. Kada se ova promjena ostvari u vama, biće vam prirodno živjeti na blagoslov drugima kao što je ruži davati mirisne cvjetove ili lozi purpurne grozdove. – MB 127, 128 (1896)

Obuka i iskustvo koje su pripremile Mojsija kao razboritog savjetnika. – Čovjek bi se rado oslobodio tog dugog perioda mukotrpnog rada i neizvjesnosti, smatrajući ga velikim gubitkom vremena. Ali Beskonačna Mudrost pozvala je onoga koji je imao postati vođa svog naroda da provede četrdeset godina u skromnom pastirskom radu. Tako su se razvile navike brige, nesebičnosti i nježnog staranja o stadu koje su ga pripremile da postane saosjećajan Izrailjev pastir koji dugo trpi. Nikakvo preimućstvo koje se može dati ljudska obuka ili kultura nije moglo zamijeniti ovo iskustvo. – PP 247, 248 (1890)

Neki nijesu pogodni da se bave umovima (savjet jednom propovjedniku). – Ti imaš neke crte karaktera koje te čine nepogodnim za mudar rad sa ljudskim umovima. Ti ne radiš na način koji će dati najbolje rezultate. – Lt 205, 1904.

Rad sa umovima je najosjetljiviji posao u koji su ljudi ikad uključili. Nije svako pogodan za popravljavanje zabludjelih. Nemaju svi mudrosti da pravedno postupaju, ljubeći u isto vrijeme milost. Oni nijesu skloni da uvide neophodnost miješanja ljubavi i nježnog saučešća sa vjernim ukorom. Neki su uvijek nepotrebno strogi i ne osjećaju nužnost apostolovog naloga: «I tako razlikujući jedne milujte. A druge strahom izbavljajte i iz ognja vadite» (Juda 22, 23). – 3T 269, 270 (1873)

Ljudski razum nije svemoguć. – Jasno shvatanje onoga što Bog jeste i šta On zahtijeva od nas daće nam skroman pogled o sebi. Onaj ko pravilno proučava Svetu Riječ naučić će da ljudski intelekt nije svemoguć, da bez pomoći koju niko sem Bog ne može pružiti, ljudska snaga i mudrost samo su slabost i neukost. – 5T 24 (1882)

Pokazivanje Hristove milosti. – Bog bi htio da svaki pojedinac manje gleda na ograničeno, manje zavisi od ljudi. Mi imamo savjetnike koji dokazuju da nemaju znanja o Hristovoj milosti i da ne razumiju istinu kao što je u Hristu.

Oni koji sarađuju sa Bogom imaju skromno mišljenje o sebi. Oni nijesu hvalisavi, samozadovoljni i samouzvišeni. Oni dugo trpe, ljubazni su, puni milosti i dobrih rodova. Ljudska ambicija se potiskuje u drugi plan. Hristova pravednost ide pred njima, a slava Gospodnja je njihova nagrada. – SpT Series A, No. 3, p 49, May 7, 1895. (TM 215, 216)

Pitanja za savjetnike. – Kad smo pokušali izložiti zdravstvenu reformu našoj braći i sestrama i govorili im o važnosti jedenja i pijenja i činjenja svega što rade na slavu Božju, mnogi su rekli o svojim postupcima: «Nikoga se ne tiče da li jedem ovo ili ono. Za sve što činimo sami ćemo snositi posledice».

Dragi prijatelji, u velikoj ste zabludi. Nećete samo vi stradati zbog pogrešnog kursa. U velikoj mjeri, društvo u kojem živite snosi posledice vaših pogrešaka, kao i vi sami. Ako vi patite zbog svoje neumjerenosti u jelu ili piću, mi koji smo oko vas ili se družimo sa vama trpjećemo takođe od vaših slabosti. Mi moramo patiti zbog na račun vašeg pogrešnog kursa. Ako to utiče na smanjenje vaših umnih ili tjelesnih moći, mi to osjećamo dok smo sa vama u društvu i to nas dotiče. Ako ste natmureni umjesto da ste

vedrog duha, vi bacate sjenku na duhove sviju oko vas. Ako smo žalosni, potišteni ili u nevolji, vi biste mogli, kad biste bili dobrog zdravlja, da imate bistar mozak da nam pokažete izlaz govorite riječi utjehe. Ali ako je vaš mozak pomračen zbog vašeg pogrešnog kursa življenja da nam ne možete dati pravi savjet, ne suočavamo li se i mi sa gubitkom? Ne zahvata li i nas vaš uticaj?

Mi možemo imati znatan stepen povjerenja u svoje rasuđivanje, pa ipak su nam potrebni savjetnici; jer «pomoć je u mnoštvu savjetnika». Mi želimo da naš kurs izgleda dosledno onima koje volimo, i želimo tražiti njihov savjet i da su ga sposobni dati bistra uma. Ali kakva je korist od vašeg rasuđivanja ako je vaša intelektualna snaga do krajnosti iscrpljena, ako vam je mozak izgubio svoju vitalnost zato što je želudac primao neodgovarajuću hranu, ili odviše veliku količinu zdrave hrane? Kako da vodimo računa o sudu takvih osoba? Oni vide kroz gomilu nesvarene hrane. Zato vaš kurs življenja utiče na nas. Nemoguće je da slijedite neki pogrešan kurs ne uzrokujući drugima patnju. – 2T 356, 357 (1870)

Pažljiv pristup. – Oni koji... su koji su nepažljivi i nagli u pristupanju ljudima pokazali bi iste mane u ponašanju, isti nedostatak takta i umješnosti u radu sa umovima, i ne treba da stupaju u službu. – 5T 399 (1885)

771

Kako prenijeti «jasne» stvari. – Osposobljena sam da kažem neke vrlo jasne stvari onima koji su postali zbunjeni. Nijesam se usuđivala činiti drugačije do kazati im istinu, zato što mi je bila data poruka za njih. – Lt 271, 1903.

Učite se Hristovom načinu postupanja sa umovima. – Učite se postupati sa umovima kao što je Hritos činio. Ponekad se moraju izreći oštre stvari, ali neka Sveti Duh Božji nastava u vašem srcu prije nego nego izrečete resku istinu; neka onda istina siječe. Vi ne smijete sjeći. – Lt 65a, 1894 (2SM 371)

Bolesnici imaju emocionalne potrebe. – Često će se saosjećanje i taktičnost pokazati na veću korist bolesniku nego najumješniji tretman pružen na hladan, nezainteresovan način. Kad ljekar prilazi bolesničkoj postelji na ravnodušan način, gledajući bolesnika sa omalovažavanjem, riječima i djelima ostavljajući utisak da taj slučaj ne zahtijeva veliku pažnju, i onda prepusti pacijenta njegovim razmišljanjima, on mu je vrlo naškodio. Sumnja i obeshrabrenje produkovani njegovom ravnodušnošću često će neutralisati pozitivno dejstvo lijekova koje je propisao. – MH 244 (1905)

Ne prekor već ljubazna ruka. – Ako zapazite nekoga čije riječi ili stanovište pokazuju da se odvojio od Boga, ne optužujte ga. Nije vaš zadatak da ga osudite, već da mu priđete i da mu pomognete. Parabola o izgubljenoj ovci treba poslužiti kao moto u svakom postupku. Božanski Pastir ostavlja devedest i devet, i odlazi u pustinju da traži onu koja se izgubila.

Među stijenama postoje opasne rasjeline i šikare, i pastir zna da ako je ovca u nekom od tih mjesta prijateljska ruka je mora izvući. Kad pronađe izgublenu, On je ne obasipa ukorima. On je samo radosan što je našao živu. Kad čuje njeno udaljeno blejanje, On dočekuje svaku poteškoću da bi spasao svoju ovcu koja se izgubila. Čvrstom ali ipak nježnom rukom on razdvaja drače, ili je vadi iz rasjeline; nježno je podiže na ramena i nosi natrag u tor. Čisti, bezgrešni Otkupitelj nosi grešnog, nečistog čovjeka. – MS 17, 1895.

772

Mudro savjetovanje. – Saosjećanje je dobro i mudro pokazivati, ali ono se mora razborito dijeliti, uz saznanje da određeni subjekat zaslužuje saosjećanje. Šta reći o primanju savjeta? Priče 25:9-12: «Raspravi stvar svoju sa bližnjim svojim, ali tuđe tajne ne otkrivaj

da te ne bi psovao ko čuje.... Zlatna jabuke u srebrnim sudima jesu zgodne riječi. Zlato je grivna i nakit od najboljeg zlata mudri karač onome koji sluša».

Kad se sastajemo da pomognemo jedni drugima na putu ka nebu, kad se razgovara o božanskom i nebeskom, tada vrijedi govoriti; ali kad je razgovor usmjeren na sebe i na zemaljske i nevažne stvari, ćutanje je zlato. Poslušno uho primiće ukor sa ponižnošću, strpljenjem i poučljivošću. Jedino tada su naši razgovori sa drugima na blagoslov i ispunjavaju ulogu koju im je Bog namijenio. Kada se obje strane božanskog naloga ispune, mudri savjetodavac ispunjava svoju dužnost, a poslušno uho sluša i dobija blagoslov. – Lt 52, 1893. (SD 166)

Budite mirni i ljubazni, šta god da se dešava. – Uvijek će biti stvari koje uznemiravaju, zbunjuju i iskušavaju strpljenje.... Oni se moraju pripremiti za ovo, ne uzbuđivati se i gubiti prisebnost. Moraju biti mirni i ljubazni što god da se dešavalo.... Uvijek trebaju imati u vidu da rade sa ljudima i ženama bolesnih umova, koji često sagledavaju stvari u izopačenoj svjetlosti a ipak su uvjereni da savršeno razumiju stvari. – 3T 182 (1872)

Ne očekivati previše. – Propovjednici moraju biti pažljivi ne očekujući previše od osoba koje još uvijek tumaraju u tami zablude.... Oni trebaju biti strpljivi i mudri u radu sa umovima, imajući u vidu raznovrsne okolnosti koje su razvile takve crte karaktera u ljudima. – 4T 262 (1876)

Atmosfera mira. – Prvi zadatak je, braćo moja, osigurati blagoslov Božji u vlastitim srcima. Zatim unesite ovaj blagoslov u svoje domove, uklonite svoj kriticizam, pobijedite svoje pretjerano iziskivanje, i doputite da prevlada duh veselosti i ljubaznosti. Atmosfera doma prenijeće se sa vama na radno mjesto, i nebeski mir okruživaće vaše duše. Gdje god vlada Isusova ljubav, tu je sažaljiva nežnost i staranje o drugima. Najdragocjeni posao koji moja braća mogu preduzeti je njegovanje hristolikog karaktera. – 5T 558, 559 (1889)

Vodenje na izvore žive vode. – Onaj ko traži da utoli svoju žeđ na izvore ovog svijeta piće samo da bi opet ožednio. Ljudi su svugdje nezadovoljni. Oni čeznu za nečim što bi zadovoljilo potrebu duše. Samo Jedan može udovoljiti ovoj potrebi. Potreba svijeta, «želja svih naroda», je Hristos. Božanska blagodat koju jedino On može dati, je poput žive vode koja prečišća, osvježava i krijepi dušu. – DA 187 (1898)

Razumijevanje svjetovne tačke gledišta. – Prosvijetljeno rasuđivanje primorava nas da priznamo da je nebesko superiornije od zemaljskog, pa ipak izopačeno čovječije srce navodi ga da daje prednost svjetovnim stvarima. Mišljenje velikih ljudi, teorije lažno nazvane nauke se mijesaju sa istinama Svetih Spisa. – RH, Nov 24, 1891.

Najveći savjetnik. – Dođite Bogu sa svim svojim potrebama. Ne idite drugima sa svojim probama i iskušenjima; jedino vam Bog može pomoći. Ako ispunjavate uslove Božjih obećanja, ta obećanja će vam se ispuniti. Ako vam je um usmjeren na Boga, vi nećete ići iz ovog uzvišenog stanja u dolinu potištenosti kad probe i iskušenja dođu na vas. Nećete izražavati sumnju i tamu drugima. Vi nećete kazati: «Ne znam o ovome ili onome. Ne osjećam se srećnim. Nijesam siguran da imamo istinu». Nećete ovo činiti jer imaćete sidro duši, sigurno i postojano.

Kad izražavamo obeshrabrenje i zlovolju, Sotona sluša sa đavolskom radošću, jer mu godi saznanje da vas je zarobio. Sotona ne može čitati naše misli, ali može vidjeti naše postupke, čuti naše riječi; i iz svog dugog poznavanja ljudske porodice, može oblikovati svoja iskušenja tako da iskoristi slabe tačke našeg karaktera. I koliko ga često upućujemo

na tajnu kako da zadobije pobjedu nad nama. Oh, kad bismo mogli kontrolisati svoje riječi i postupke! Kako bi postali jaki kad bi naše riječi bile takvog reda da ih se ne postidimo kad se suočimo sa izvještajem o njima na dan suda. Koliko će drugačije izgledati na Dan Božji od onoga na šta su ličile dok smo ih izgovarali. – RH, May 19, 1891.

Među vama stoji Najmoćniji Savjetnik svih vjekova, pozivajući vas da mu poklonite svoje povjerenje. Hoćemo li se okrenuti od Njega ka nerazumnim ljudskim bićima, koja u potpunosti zavise od Boga kao i mi sami? Jesmo li pali daleko ispod svojih preimućstava? Nećemo li biti krivi zbog tako malih očekivanja i što ne tražimo od Boga ono što On čezne da nam da ? – RH, June 9, 1910.

86. DIJELJENJE POVJERENJA

⁷⁷⁵ **Vrijednost povjerenja donosi mir umu.** – Hristos pita svakog ko ispovijeda Njegovo ime: «Ljubiš li me?» Ako volite Isusa, voljećete duše za koje je On umro. Čovjek može da nema najprijatniju spoljašnost, može biti nesavršen u mnogo čemu; ali ako ima reputaciju postojanog poštenja, zadobiće povjerenje drugih. Lubav prema istini, zavisnost i povjerenje koje mu ljudi mogu ukazati, ukloniće ili nadomjestiti neugodne crte u njegovom karakteru. Vrijednost povjerenja u vašem mjestu i pozivu, voljnost da se odreknete sebe zarad koristi drugih, donijeće mir uma i Božju naklonost. – 4T 353 (1879)

Reakcija na izdato povjerenje. – Do suda vi nikad nećete znati uticaj ljubaznog, uvidavnog kursa prema nedoslednima, nerazboritim i nedostojnim ljudima. Kad se suočimo sa nezahvalnošću i izdajom svetog povjerenja, pokrenuti smo da iskažemo prezir i ogorčenost. Krivac to i očekuje; on je spreman na to. Ali ljubazna snošljivost ga iznenađuje i često budi bolje podsticaje i čežnju za plemenitijim životom. – MH 495 (1905)

⁷⁷⁶ **Naš povjerenik je Isus.** – Malo je onih koji pravilno cijene ili koriste dragocjenu prednost molitve. Mi trebamo ići Isusu i kazati mu sve svoje potrebe. Možemo mu iznijeti svoje male brige i poteškoće kao i svoje veće probleme. Šta god se pojavi što nam nanosi bol ili nas uznemirava, iznesimo to Gospodu u molitvi. Kad osjećamo da nam je potrebno Hristovo prisustvo na svakom koraku, Sotona će imati manje mogućnosti da nametne svoja iskušenja. On sračunato nastoji da nas udalji od našeg najboljeg i najsaosjećajnijeg prijatelja. Ne pravimo svojim povjerenikom nikog do Isusa. Mi možemo sa sigurnošću razgovarati sa Njim o svemu što nam je na srcu. – 5T 200, 201 (1882)

Upozorenje vezano za ispovijedanje. – Nikad ne ohrabrujte ljude da od vas traže milost. Kad vam ljudi dolaze za savjet, uputite ih na Onoga koji čita pobude svakog srca. U našoj sveštenskoj službi mora se unijeti drugačiji duh. Niko ne smije raditi kao ispovjednik; nijedan čovjek ne smije se uzdizati kao najveći. Naš zadatak je poniziti sebe i uzdići Hrista pred ljudima. Nakon svog vaskrsenja, Spasitelj je obećao da će Njegova sila biti sa svima koji istupaju u Njegovo ime. Neka se ova moć i ovo ime uzvise. Treba stalno da imamo na umu molitvu Hristovu kad se molio da se svoje ja posveti istinom i pravednošću. – MS 137, 1907. (2SM 170)

Ne ispovijedati tajne grijeha ljudima ukoliko vas ne vodi Sveti Duh. – Iznesite ove misli ljudima koji dolaze da se molite za njih: mi smo ljudska bića, mi ne možemo čitati srca ili poznavati tajne vašeg života. One su poznate vama samima u Bogu.

Ako se sada kajete zbog grijeha, ako neko od vas uvidi da u nečemu ide nasuprot svjetlosti koja vam je data od Boga i zanemaruje dati slavu tijelu, Božjem hramu, već rđavim navikama unižava tijelo koje je Hristova svojina, priznajte to Bogu. Ukoliko niste pokrenuti Svetim Duhom na poseban način da ispovijedate svoje grijehе privatne prirode čovjeku, ne povjeravajte ih nijednoj duši. – *Our Camp Meetings*, pp 44, 45, 1892. (CH 373, 374)

777

Učinite Boga svojim ispovjednikom. – Svima je potrebno praktično iskustvo u vjerovanju Bogu za sebe. Neka nijedan čovjek ne bude vaš ispovjednik; otvorite srce Bogu; kažite mu svoju tajnu duše. Iznesite mu svoje poteškoće, male i velike, i On će vam pokazati izlaz iz svake od njih. Jedino On može znati kako da vam pruži potrebnu pomoć. – GW 418 (1915)

Ispovijedio sam se Bogu. On mi je oprostio grijehе. – Nezahvalno je govoriti o svojim slabostima i obeshrabrenju. Neka svako kaže: «Žao mi je što popuštam u iskušenju, što su moje molitve i moja vjera tako slabi. Nema opravdanja što sam zakrčljao u svom vjerskom životu. Ali nastojim da steknem puninu karaktera u Hristu. Grijehio sam, a ipak volim Isusa. Padao sam manogo puta, a On je ipak pružio ruku da me spase. Ispričao sam mu sve o svojim pogreškama. Priznao sam sa stidom i žalošću da sam ga obesčastio. Gledao sam na krst i rekao: Sve je ovo On podnio za mene. Sveti Duh mi je pokazao moju nezahvalnost, moj grijeh u izlaganju Hrista otvorenoj sramoti. Onaj koji ne zna za grijeh oprostio je moj grijeh. On me poziva na uzvišeniji, plemenitiji život, i zaboravljam što je straga». – MS 161, 1897.

Nema nikakve posebne vrline u ispovijedanju čovjeku. – Nadam se da niko neće usvojiti ideju da zarađuje Božju naklonost ispovijedanjem grijehа, ili da ima neke posebne vrline u ispovijedanju ljudskim bićima. Vjera koja kroz ljubav radi i očišća dušu mora postati iskustvo. Hristova ljubav podređuje čulne sklonosti. Istina ne samo što nosi u sebi dokaz nebeskog porijekla već pokazuje da je blagodaću Božjega Duha djelotvorna u očišćenu duše. Gospod bi htio da mu svakodnevno dolazimo sa svim svojim problemima i priznanjem grijehа, da bi nas mogao odmoriti dajući nam da nosimo Njegov jaram i Njegovo breme. Njegov Sveti Duh, sa svojim blagodatnim uticajem, ispuniće dušu i svaka misao će doći u pokornost Hristu. – 5T 648 (1889)

778

Čovjek se ne smije ispovijedati palom čovjeku. – Nije ponižavajuće za čovjeka klanjati se pred svojim Tvorcem, ispovjedati grijehе i moliti se za oprostaj kroz zasluge raspetog i ustalog Spasitelja. Plemenito je priznati pogreške pred Onim koga ste ranili prestupom i pobunom. To vas uzdiže pred ljudima i anđelima; jer «onaj koji se ponizuje povisiće se».

Ali onaj ko kleči pred palim čovjekom i u ispovijesti otvara tajne pomisli i maštanja svog srca obesčašćuje sebe unižavanjem svoje muževnosti i svake plemenite pobude svoje duše.... Ovo ponižavajuće ispovijedanje čovjeka palom čovjeku uveliko je odgovorno za porast zla koje kalja svijet i priprema ga za konačno uništenje. – 5T 638, 639 (1889)

Otvoreno ispovijedanje tajnih grijehа sije sjeme zla. – Pokazao mi je da se mnoge, mnoge ispovijesti nikad nijesu trebale izgovoriti pred smrtnicima; jer posledice su takve da ih ograničeno rasuđivanje ljudskih bića ne može predvidjeti. Sjeme zla se razasipa u umove i srca onih koji slušaju, i kad su u iskušenju, ovo sjeme narasta i donosi plod, i ponavlja se isto žalosno iskustvo. Jer onaj koji je u iskušenju misli da ti grijesi ne mogu biti tako strašni zato što su ih počinili postojani hrišćani, koji su dolazili na ispovijest. Na taj način otvoreno ispovijedanje ovih tajnih grijehа u crkvi prije će se pokazati kao miris na smrt

nego na život. – 5T 645 (1889)

779 **Otkrivanje tajni odvaja dušu od Boga.** – Vidjela sam da kad se sastaju sestre koje su sklone razgovorima, Sotona je obično prisutan; jer nalazi posla. On čeka da uzbuđi um i koristi veliku prednost koju je stekao. On zna da sve ovo brbljanje, spletkarenje, otkrivanje tajni i analiziranje karaktera odvaja dušu od Boga. Ovo je smrt duhovnosti i tihi vjerski uticaj.

Sestra _____ veoma griješi svojim jezikom. Ona treba svojim riječima uticati na dobro, ali njen razgovor je često besmislen. Ponekad njene riječi imaju različitu konstrukciju o nekim stvarima nego što nose. Ponekad ima pretjerivanja. Zatim ima pogrešnih konstatacija. Ne postoji namjera za pogrešnim tvrdnjama, ali navika velikog pričanja i razgovora o stvarima koje su beskorisne toliko se dugo gajila da je postala bezbrižna i nepromišljena na riječima i često ne zna ni sama šta je rekla. Ovo razara svaki uticaj na dobro koji be mogla imati. Vrijeme je za cjelovitu reformu u ovom pogledu. Njeno društvo se ne bi cijenilo kao što se cijeni da se nije upuštala u ove grešne razgovore. – 2T 185, 186 (1868)

Izlivanje problema u ljudske uši. – Mi ponekad izlivamo svoje probleme u ljudske uši, govoreći o svojim jadima onima koji nam ne mogu pomoći, i zanemarujući da se povjerimo Isusu, koji je u stanju da promijeni put žalosti u staze radosti i mira. – ST, Mar 17, 1887. (HC 97)

780 **Čuvajte se od ljudi koji ne poznaju Boga.** – Nastavljajući da upućuje svoje učenike, Isus je rekao: «Čuvajte se od ljudi». Nijesu smjeli da poklone potpuno povjerenje onima koji ne poznaju Boga i otvore im svoje savjete; jer bi to Sotoninim predstavnicima dalo prednost. Čovječije nakane često djeluju nasuprot Božjim planovima. Oni koji zidaju Gospodnji hram treba da zidaju prema uzoru pokazanom na gori – božanskoj prilici. Bog se obesčašćuje i jevanđelje izdaje kad njegove sluge zavise o savjetu ljudi koje ne vodi Sveti Duh. Svjetovna mudrost je ludost pre Bogom. Oni koji se oslanjaju na nju, sigurno će pogriješiti. – DA 354 (1898)

Ne izdavajte povjerenje ili svetu odgovornost. – Doći će kriza na svaku našu instituciju. Razni uticaji će djelovati protiv njih i od vjernika i od nevjernika. Ne smije se izdavati povjerenje ili sveta obaveza radi lične koristi ili uzdizanja. Potrebno je da neprekidno revno pazimo na svoj život da ne bi ostavili pogrešan utisak na svijet. Govorite i dajelujete ovako: «Ja sam hrišćanin. Ne mogu postupati po svjetovnim načelima. Moram iznad svega voljeti Boga i svog bližnjega kao sebe. Ne mogu se uključivati ili odobravati neku stvar koja na najmanji način utiče na moju korisnost, slabi moj uticaj ili razara ma čije povjerenje u Božja oruđa. – 5T 479 (1889)

87. PSIHOLOGIJA I TEOLOGIJA

781 **Nalazi se u Svetom Pismu.** – Prava načela psihologije nalaze se u Svetom Pismu. Čovjek ne poznaje vlastitu vrijednost. On djeluje prema svojoj neobraćenoj naravi karaktera zato što ne gleda na Isusa, Autora i Svršitelja svoje vjere. Onaj koji dolazi Isusu, onaj ko vjeruje u Njega i čini ga svojim primjerom, shvata značenje riječi: «Onima dade moć da postanu sinovi Božiji» (Jovan 1:12).

Ali kad zauzima mjesto kraj Isusovih nogu, on može vidjeti kao u ogledalu u svom zlom, grešnom životu strašne dubine izopačenosti do kojih neobraćeno ljudsko srce može potonuti. On hvata odbljesak čistog karaktera Bezgrešnoga, bljesak savršenstva koji se daje pokajanom, obraćenom grešniku. Odjeven u blistave haljine Iskupiteljevog karaktera, on sjedi zajedno sa Hristom na nebeskim mjestima. – MS 121, 1902.

Bog tačno razumije rad ljudskog uma. – Gospod Bog je tačan i nepogrešiv u svom shvatanju. On razumije rad ljudskoga uma, aktivna načela ljudskih bića koja je oblikovao, kako će zapravo reagovati na objekte pred sobom, i na koji način će djelovati pod svakim iskušenjem koje može naići, i u svakoj okolnosti u kojoj se nađu.

782

«Jer su pred očima Gospodu putevi čovječiji, i mjeri sve staze njegove» (Priče 5:21). «Oči su Gospodnje na svakom mjestu» (Priče 15:3). «Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svijem nebom» (Jov 28:24). «Gospod ispisuje sva srca i svaku pomisao zna» (1 Dnevnika 28:9). On zna sve što nam dolazi na um i svaku pomisao. «I nema tvari nepoznate pred Njim, nego je sve golo i otkriveno pred očima Onoga o kojemu govorimo» (Jevrejima 4:13). – Lt 18, 1895.

Bog zna sve tajanstvene radnje ljudskog srca. – Hoće li ljudi i žene prosuđivati kako Bog smatra stvorenja koja je načinio? On je oblikovao ljudski um. Mi nemamo ni jednu plemenitu misao koja ne dolazi od Njega. On zna sve tajanstvene radnje ljudskog uma, jer nije li ga On načinio? Bog vidi da je grijeh unizio i degradirao čovjeka, ali ga posmatra sa sažaljenjem; jer zna da ga Sotona ima u svojoj vlasti. – MS 56, 1899. (6BC 1105)

Religija donosi mir i sreću. – Ostavlja se utisak na umove da religija škodi zdravlju. Ovo je obmana i ne treba je unositi. Čista religija donosi mir, sreću i zadovoljstvo. Pobožnost je korisna u ovom životu i životu koji dolazi. – Lt 1b, 1873.

Sjedenje kraj Isusovih nogu nasuprot učenju o ljudskom razumijevanju. – Hristos se mora umiješati u sve naše misli, osjećanja i sklonosti. On se mora istaći u najsitnijim detaljima svakodnevne službe u zadatku koji nam je dao da radimo. Kad, umjesto oslanjanja na ljudska shvatanja ili poistovjećivanje sa svjetovnim devizama, sjedimo kraj Isusovih nogu, žudno se pojeći Njegovim riječima, učeći od Njega i govoreći: «Gospode, šta hoćeš da činim?» naša prirodna nezavisnost, naše povjerenje u sebe, snažna samovolja, biće zamijenjeni za djetinji, pokoran, poučljiv duh. Kad smo u pravom odnosu sa Bogom, priznaćemo Hristov autoritet da nas usmjerava i Njegovo pravo na bespogovornu poslušnost. – Lt 186, 1902. (HC 99)

783

Pomiješati nauku o istinskoj pobožnosti sa naukom o filozofiji uma. – On nije dao nikakvu dodatnu svjetlost da zauzme mjesto Njegove Riječi. Ova svjetlost dovodi zbunjene umove Njegovoj Riječi, koja je, ako se pojede i svari, kao izvor snage i života duši. Tada će se dobra djela vidjeti kao svjetlost koja blista u tami.

Da ste, dok ste proučavali nauku o filozofiji uma, marljivo izučavali nauku o pravou pobožnosti, vaše hrišćansko iskustvo veoma bi se razlikovalo od postojećeg. Zašto ste se okrenuli od čistih livanskih potoka da pijete sa zamućenih voda iz ravnice – prevarnost ljudskih izmišljotina? Srcu je potrebna sila koja se nalazi samo u Božjoj Riječi. Ova sila je hljeb života, i ako čovjek jede od njega, živjeće zauvijek. On ne treba da prosto povremeno kuša hljeb koji silazi sa neba. On mora živjeti o riječima koje su duh i život onome ko ih prima. Ozbiljno prihvatanje istine, lično vrednovanje Hristovih riječi, vrši preobražaj u karakteru. – RH, Mar 15, 1892. (HC 115)

Sveti Duh ispunjava očišćeni um. – Potrebno je da neprekidno punimo um sa Hristom i praznimo ga od sebičnosti i grijeha.... Kao što je sigurno da praznite svoj um od taštine i površnosti, vakuum će se ispuniti sa onim što Bog čeka da vam da – Njegovim Svetim Duhom. Tada će iz dobre riznice srca izlaziti dobre stvari, bogati dragulji misli, i drugi će hvatati te riječi.... Vaše misli i naklonosti baviće se Hristom, i odražavaćete na druge onu svjetlost što je pala na vas od Sunca pravednosti. – RH, Mar 15, 1892. (HC 115)

784

Načela primjenljiva na sve okolnosti. – Gospod je govorio svojim glasom u Njegovoj Svetoj Riječi. Ove blagoslovene stranice su pune poučenja i života, usklađanog sa istinom. One su savršeno pravilo ponašanja. Dati su uputi, izložena načela, koja su primjenljiva u svim okolnostima u životu, čak i ako neki poseban slučaj nije naznačen. Ništa što je bitno nije ostalo neotkriveno za potpuni sistem vjere i pravilnu liniju ponašanja. Objašnjena je svaka dužnost koju Bog zahtijeva da obavimo; i ako neko propusti vječni život, biće to stoga što je bio dovoljan sabi, uvjeren u sebe, pun prazne sujete, i nije se oslonio isključivo na zasluge Hristove krvi za spasenje. Niko neće odlutati sa prave staze ko krotko i ponizno uzima Bibliju za svog vodiča, praveći od nje svog savjetnika. – Lt 34, 1891.

Istina je aktivno načelo. – Istina je aktivno, djelotvorno načelo, koje oblikuje srce i život tako

da postoji stalan pomak naviše.... Pri svakom koraku u penjanju volja stiže nov izvor akcije. Moralna obojenost postaje sve više poput uma i karaktera Hristovog. Napredan hrišćanin ima milost i ljubav koju nadilazi znanje, jer božanski uvid u Hristov karakter duboko se oslanja na njegovu privrženost. Božju slavu koja je otkrivena na vrhu stepenica može cijeliti samo penjač koji napreduje, kojeg uvijek privlače veći, plemenitiji ciljevi koje Hristos otkriva. Moraju se uključiti sve sposobnosti uma i tijela. – MS 13, 1884. (HC 68)

Pozitivan pristup. – Nebo obraća pažnju na onoga ko nosi oko sebe atmosferu mira i ljubavi. Takav će primiti svoju platu. On će stajati u veliki dan Gospodnji. – MS 26, 1884. (HC 234)

785

Savjet i obuka ne smiju preduprijediti individualan odnos sa Bogom. – Ali dok su vaspitanje, obuka i savjetiskusnih ljudi bitni, radnike treba učiti da se u potpunosti ne oslanjaju na sud ijednog čovjeka. Kao Božji slobodni agenti, svi trebaju tražiti mudrost od Njega. Kad učenik potpuno zavisi od tuđih misli i ne ide dalje od prihvatanja njegovih planova, on vidi samo kroz oči tog čovjeka, i dotle je samo eho drugoga. Bog postupa sa ljudima kao sa odgovornim bićima. On djeluje svojim Duhom kroz um koji je postavio u čovjeku, ako mu čovjek samo da priliku da radi i prepozna Njegovo djelovanje. On je zamislio da svako koristi svoj um i svijest za sebe. On ne namjerava da jedan čovjek postane sjenka drugoga izražavajući samo tuđe misli. – 5T 724, 725 (1889)

Bog odobrava najveću kulturu uma. – Najveća kultura uma, ako se posveti kroz ljubav i strah Božji, prima Njegovo puno odobravanje. Skromni ljudi koje je Hristos odabrao bili su sa njim tri godine, podređeni oplemenjujućem uticaju Veličanstva Neba. Hristos je bio najveći vaspitač za kojega je svijet ikada znao. – RH, June 21, 1877. (FE 47, 48)

Um izvor svih akcija, dobrih ili loših. – On je pripremio ovo živo boravište za um; to je «čudesno sazdan» hram koji je Gospod pripremio za nastavanje svog Svetog Duha. Um kontroliše cijelog čovjeka. Sve naše akcije, dobre ili loše, imaju svoj izbor u umu. Um je taj što obožava Boga i povezuje nas sa nebeskim bićima. Ipak mnogi provode čitav svoj

život ne opametivši se u pogledu na... Špriča o biseru] sadržinu ovog blaga. – SpTEd 33, May 11, 1896. (FE 426)

Nebeski usmjeren ili izopačen. – Oplemenjen i pročišćen, nebeski usmjeren razum je univerzalna sila za izgradnju carstva Božjega. Izopačen razum ima uravo suprotan uticaj; to je kvarenje te ljudske moći povjerene na umnožavanje u ozbiljnom radu za dobro. On vara i uništava.

786

Bog je dao dovoljno darova da osposobi i umudri ljude da iznesu, i snažno i milosrdno predstave, Gospodnja čudesna djela svima koji ga ljube i drže Njegove zapovijesti. On bi htio da čovjek sluša Njegove zapovijesti zato što je to za zdravlje i život svih ljudskih bića.

Povjereni talenti su sveta odgovornost. Nijedan čovjek ne treba žudjeti za talentima ukoliko kroz ozbiljnu molitvu za mudrost koja je odozgo – koja će osigurati ispravno korištenje svih Bogom datih sposobnosti – ne odluči da proslavi Boga talentima koji se daju. Primiti i vjerovati svetoj svjetlosti koju je Bog dao, i dodijeliti je onima koji su u tami zablude, čudesna je stvar; jer ako se nesebično i savjesno daje na pomoć, blagoslov i spasenje duša koje ginu, ona donosi vjernom radniku nebesko blago koje ga čini više nego milionera na nebu. On je nasljednik Božji, sunasljednik sa Isusom Hristom, u vječnoj i od svega pretežnijoj slavi. – MS 63, 1900.

Čovjek načinjen za plemenite svrhe. – Istinska uzvišenost uma, ne sklonost ka nadmoći, je ono što čini čovjeka. Odgovarajuća kultura mentalnih moći čini čovjeka onim što jeste. Ove oplemenjujuće sposobnosti daju se da pomognu u oblikovanju karaktera za budući besmrtni život. Čovjek je bio stvoren za uzvišenije, svetije stanje zadovoljstva nego ovaj svijet može pružiti. On je načinjen po Božjem obličju za veće i plemenitije svrhe, koje privlače pažnju anđela. – 4T 438 (1880)

Tok misli mora se promijeniti. – Umovi mnogih zauzimaju tako nizak nivo da Bog ne može raditi za njih ili sa njima. Tok misli mora se promijeniti, moralna osjetila moraju se probuditi da osjete Božje zahtjeve. Zbir i suština istinske religije mora potvrđivati i neprekidno priznavati – riječima, oblačenjem, ponašanjem – naš odnos sa Bogom. Poniznost treba zauzeti mjesto ponosa; trezvenost lakomislenosti; i posvećenost nereligiozne i bezbrižne ravnodušnosti. – 4T 582 (1881)

787

Um motiviše službu. – Vidjela sam da je tokom prošlog ljeta prevladavao duh prisvajanja od ovoga svijeta koliko je to bilo moguće. Nijesu se držale Božje zapovijesti. Mi umom služimo zakonu Božjem, ali umovi mnogih služili su svjetu. I dok su im umovi bili sasvim zaokupljeni zemaljskim stvarima i služenju sebi, nijesu mogli služiti Božjem zakonu. – 1T 150 (1857)

Služba koju Bog prihvata. – Mnogi osjećaju da im njihove karakterne mane onemogućuju da zadovolje standard koji je Hristos istakao, ali sve što trebaju da rade je da se ponizuju na svakom koraku pod moćnom rukom Božjom. Hristos ne cijeni čovjeka po količini posla koji obavlja već po duhu u kojem se zadatak izvršava.

Kad On vidi ljude da podižu bremena, pokušavajući ih nositi u poniznosti uma, sa nepovjerenjem u sebe i oslanjajući se na Njega, On domeće njihovom radu svoje savršenstvo i doslednost, i Otac to prihvata. Mi smo prihvaćeni u Ljubljenome. Grešnikove mane se pokrivaju savršenstvom i puninom Gospoda naše Pravednosti. Oni koji sa iskrenim htjenjem, pokajničkog srca, ulažu skromne napore da žive po Božjim zahtjevima

Otac posmatra sa sažaljivom nježnom ljubavlju. On ih smatra poslušnom djecom, i dodjeljuje im se Hristova pravednost. – Lt 4, 1889.

Znanje o Hristu donosi svježinu umu. – Hristos je izvor života. Ono što je mnogima potrebno je jasnije znanje o Njemu; potrebno ih je strpljivo i ljubazno, a ipak ozbiljno, podučiti kako se čitavo biće može otvoriti iscjeliteljskom uticaju neba. Kad svjetlost Božje ljubavi rasvijetli mračne odaje duše, nespokoj i nezadovoljstvo prestaju, a radost daje svježinu umu i zdravlje i energiju tijelu.- MH 247 (1905)

Sa Hristom nema neuspjeha. – Svemoguća sila Svetog Duha je odbrana svakoj poniznoj duši. Hristos neće dopustiti da iko ko pokajnički i u vjeri traži Njegovu zaštitu dospije pod vlast neprijatelja. Spasitelj je pored onih koji su u iskušenju i probi. Sa Njim ne može biti neuspjeha, gubitka, nemogućnosti, ili poraza; mi možemo sve kroz Onoga koji nam snagu daje. – DA 490 (1898)

88. NEGATIVNI UTICAJI NA UM

789 Odstraniti sve prigovore. – Mi trebamo oplijeviti iz svojih misli sve pritužbe i prigovore. Ne zadržavamo se na posmatranju svake mane koju možemo vidjeti.... Da bi se pravilno oslonili na Boga, moramo gledati na velike dragocjenosti – čistotu, slavu, silu, ljubaznost, privrženost, ljubav, koje nam Bog daruje. Na taj način se naši umovi tako fiksiraju na ove stvari od vječnog interesa da nemamo želju pronalaziti nedostatke u drugima. – MS 153, 1907. (HC 232)

790 Mi smo skloni da pamtimo negativno. – Moramo se učiti da stvaramo najbolje moguće postavke o sumnjivom ponašanju drugih.... Ako uvijek sumnjamo u zlo, mi smo u opasnosti stvaranja onog što dopuštamo sebi da sumnjamo... Mi ne možemo proći a da nam se ponekad ne povrijede osjećanja i okuša narav, ali kao hrišćani moramo biti upravo toliko strpljivi, snošljivi, ponizni i skromni koliko želimo da budu drugi. Oh, koliko hiljada dobrih i ljubavih djela koja primamo... nestane iz uma kao rosa pred suncem, dok umišljene ili stvarne nepravde ostavljaju utisak koji je kasnije nemoguće izbrisati! Najbolji primjer koji se može dati drugima je da sami budemo ispravni, i onda prepustimo sebe i svoju reputaciju Bogu, ne pokazujući suvišnu brigu da ispravimo svaki pogrešan utisak i predstavimo svoj slučaj u povoljnoj svjetlosti. – Lt 25, 1870. (HC 237)

Obličje koje proučavamo mijenja naše živote. – Sve što uzrokuje da vidimo slabost čovječanstva je u Gospodnjoj namjeri da nam pomogne da gledamo na Njega, i ni u kom slučaju ne polažmo povjerenje u čovjeka ili stavljamo tijelo sebi za mišicu.... Mi se mijenjamo u obličje onoga čime se bavimo. Stoga koliko je važno otvoriti srca za stvari koje su istinite i ljubazne i dobre! – Lt 6, 1893. (HC 248)

Imati na umu ljudsku slabost. – U ophođenju sa svojim bližnjima moramo uzeti u obzir da imaju strasti slične našima, da osjećaju iste slabosti i podnose ista iskušenja. Oni, kao i mi, imaju borbu sa životom ako hoće sačuvati svoje poštenje.... Istinska hrišćanska učtivost sjedinjuje i savršava pravdu i ugladenost, a milost i ljubav izgađuju puninu, dajući najfinije primjese i najblagotvorniji šarm karakteru. – Lt 25, 1870. (HC 236)

Ne podizati barijere. – Gospod želi da Njegov narod slijedi drugačije metode od osuđivanja pogrešnog, čak iako je ta osuda pravedna. On želi da činimo nešto više od upućivanja optužbi našim neprijateljima koje će ih samo udaljiti od istine. Djelo koje je

Hristos došao da obavi na našem svijetu nije podizanje barijera i stalno nametanje činjenice ljudima da griješe. Onaj ko očekuje da prosvijetli obmanute ljude mora im prići bliže i raditi za njih u ljubavi. On mora postati središte svetog uticaja. – GW 373 (1915)

Nadvladati osjetljivost. – Mnogi imaju živu, neposvećenu osjetljivost koja ih stalno drži na oprezu za neku riječ, pogled ili postupak koji mogu protumačiti kao nedostatak poštovanja i cijenjenja. Sve ovo se mora pobijediti. Svako treba istupati u strahu Božjem, dajući sve od sebe i ne uznemiravajući se pohvalama ili vrijeđajući na ukor, revnosno služeći Bogu i učeći se da najpovoljnije protumači ono što mu kod drugih izgleda neprimjereno. – MS 24, 1887. (HC 240)

791

Ne loviti pritužbe. – Suditi svojoj braći, dopustiti da se gaje osjećanja protiv njih, čak iako mislimo da nijesu postupili baš kako treba prema nama, neće donijeti blagoslov našim srcima i uopšte neće riješiti slučaj. Ne usuđujem se dopustiti osjećanjima da plove kanalom lovljenja svih mojih pritužbi, iznova ih prenoseći, i nastavati se u atmosferi nepovjerenja, neprijateljstva i razdora. – Lt 74, 1888. (HC 239)

Gubitak savjesne cjelovitosti. – Kad izgubite svoju savjesnu cjelovitost, duša vam postaje bojno polje za Sotonu; imate dovoljno sumnji i strahova da parališu vaše moći i odvedu vas u obeshrabrenje. – Lt 14, 1885. (HC 94)

Naročito djelo Sotone u izazivanju razdora. – Zanimarivanje njegovanja nježnog obzira i međusobne trpeljivosti prouzrokovalo je razdor, nepovjerenje, prigovaranje i opšte podvajanje. Bog... nas poziva da uklonimo ovaj veliki grijeh i nastojimo da ispunimo Hristovu molitvu da Njegovi učenici budu jedno, kao što je On jedno sa Ocem.... Naročito djelo Sotone je da prouzrokuje razdor... da bi lišio svijet najmoćnijeg svjedočanstva koje hrišćani mogu dati – da je Bog poslao svoga Sina da uskladi neobuzdane, ponosne, zavidne, ljubomorne i fanatične umove. – Lt 25, 1870. (HC 237)

792

Negativne emocionalne sile remete cijelo biće. – Zavist i ljubomora su bolesti koje remete sve sposobnosti bića. One potiču od Sotone u raju.... Oni koji slušaju njegov [Sotonin] glas ružiče druge, pogrešno predstavljati i iskrivljivati činjenice da bi sebe istakli. Ali ništa pogano neće ući na nebo, i ukoliko se oni koji gaje taj duh ne promijene, nikada neće stići tamo, jer bi kritikovali i anđele. Priželjkivali bi krunu drugih. Oni ne bi znali o čemu da govore ukoliko ne bi mogli iznositi mane i pogreške drugih. – RH, Sept 14, 1897. (HC 234)

Nesveta narav dovodi u opasnost um i život jevanđeliste. – Tvoje ispoljavanje nesvete naravi, čak i na skupštinama Božjeg naroda, dovodi u opasnost tvoj um i život. Zapitaj se: Isplatili li mi se nastaviti ići ovim putem, u razdoru i svadi? – Lt 21, 1901.

Kad se izgubi Božja sila. – Ljudi i žene su otkupljeni skupo, veoma skupo! Čak po cijenu života Sina Božjega. Kako je strašno za njih kada se stavljaju u položaj gdje se njihove fizičke, mentalne i moralne moći kvare, gdje gube svoju snagu i čistotu. Takvi muškarci i žene ne mogu ponuditi Bogu prihvatljivu žrtvu.

Preko izopačenog apetita i strasti čovjek je izgubio silu Božju i postao oruđe nepravde. Čitavo biće boluje – tijelo, duša i duh. Ali obezbijeden je lijek za posvećenje čovječanstva. Nesveti um i tijelo mogu se očistiti. Ostvarena je čudesna priprava da primimo oprostjenje i spasenje. – Lt 139, 1898.

Onaj ko se drži jednostavnosti u svim svojim navikama, ograničavajući apetit i kontrolišući strasti, može očuvati svoje mentalne moći snažnim, aktivnim i krjepkim,

793

brzim da uoče sve što zahtijeva promišljanje ili akciju, oštrim da naprave razliku između svetog i nesvetog, i spremnim se uključe u svaki poduhvat na slavu Božju i dobrobit čovječanstva. – ST, Sept 29, 1881. (SD 86)

Onima koji padaju nedostaje zdravo mentalno stanovište. – Oni koji upadaju u Sotonine zamke još nijesu došli do zdravog mentalnog stanovišta. Oni su omamljeni, samovažni, samodovoljni. Oh, s kakvom žalošću ih Gospod gleda i sluša njihove riječi velike oholosti i taštine. Oni su naduti ponosom. Neprijatelj iznenađeno gleda kako su lako upali u zamku. – Lt 126, 1906.

Pretjerano povjerenje zamka neprijatelja. – Koliko je uzaludna ljudska pomoć kad se Sotonina sila ispoljava nad ljudskom biću koje je postalo samouzvišeno i koje ne zna da sudjeluje u sotonskoj nauci. Sa vjerom u sebe on ide pravo u neprijateljevu zamku i biva uhvaćen. On nije slušao data upozorenja i uhvaćen je kao plijen Sotone. Da je hodao ponizno sa Bogom došao bi do zborišta koje je Bog obezbijedio za njega. Tako bi u vrijeme opasnosti bio bezbjedan, jer Bog bi za njega podigao zastavu suprot neprijatelju. – Lt 26, 1906.

Srce je prirodno izopačeno. – Mi moramo zapamtiti da su naša srca prirodno izopačena, i da ne možemo sami od sebe slijediti ispravan kurs. Samo milošću Božjom, udruženom sa najozbiljnijim naporom sa naše strane, možemo zadobiti pobjedu. – RH, Jan 4, 1881. (HC 111)

Rđave navike sprečavaju razvoj. – Svaka navika ili praksa koja slabi nervnu i moždanu moć ili fizičku snagu onemogućuje ispoljavanje nove blagodati koja dolazi posle umjerenosti – trpeljivosti. – MS 13, 1884. (HC 69)

Lijeni, nedisciplinovani umovi. – Bog ne želi da budemo zadovoljni sa lijenim, nedisciplinovanim umovima, glupavim mislima i gubitkom pamćenja. – CT 506 (1913)

Prolazak kroz život protivno svijetu. – Većina ovih nedisciplinovanih ide kroz život protivno svijetu, praveći propust gdje bi trebali uspjeti. Oni gaje mišljenje da je svijet neprijateljski raspoložen prema njima zato što im ne laska i ne povlađuje im, i oni se svete zauzimajući neprijateljski stav prema svijetu i nipodaštavajući ga. Ponekad ih okolnosti obavezuju da izigravaju poniznost koju ne osjećaju; ali to ih ne prilagođava prirodnoj milosti, i njihov pravi karakter sigurno će se pokazati prije ili kasnije. – 4T 202 (1876)

Preispitati svaku naviku i običaj. – Ljude i žene treba učiti da pažljivo preispituju svaku naviku i običaj i jedanput odbace sve ono što stvara nezdravo stanje tijela i tako baca mračnu sjenku na um. – RH, Nov 12, 1901. (WM 127, 128)

Šta činiti sa sumnjom. – Čak su i hrišćani sa velikim iskustvom često napadani najstrašnijim sumnjama i kolebanjima.... Vi ne smijete smatrati da je zbog ovih iskušenja vaš slučaj beznadežan.... Nadajte se u Boga, vjerujte u Njega, i odmorite se u Njegovim obećanjima. – Lt 52, 1888. (HC 86)

Kad đavo dolazi sa svojim sumnjama i nevjerstvima, zatvorite vrata svoga srca. Zatvorite oči tako da se ne bavite njegovom paklenom sjenkom. Podignite ih tamo gdje možete gledati ono što je vječno, i imaćete snagu svakog časa. Kušanje vaše vjere je dragocjenije od zlata.... To vas čini vitezom da bijete bitku Gospodnju....

Ne dopuštajte nikakvoj sumnji da ulazi u vaš um. Ne ugađajte đavolu govoreći o strašnim bremenima koje nosite. Svaki put kad to činite, Sotona se smije što vas njegova duša može kontrolisati i što ste izgubili iz vida Isusa Hrista svog Otkupitelja. – MS 17,

1894. (HC 86)

Ponavljanje slabi moć otpora. – Nijedan čovjek ne može čak jedanput posvetiti svoje Bogom date moći službi svjetovnosti ili ponosu a da se ne nađe na neprijateljskom tlu... Svako ponavljanje grijeha slabi njegovu moć otpora, zasljepljuje njegove oči, i guši osvjeđenje. – RH, June 20, 1882. (HC 160)

Ohrabivanje potištenih. – U radu za žrtve zlih navika, umjesto da im ukazujemo na očajanje i propast koje pospješuju, skrenimo im pogled na Isusa. Usmjerimo ih na nebesku slavu. Ovo će učiniti više za spasenje tijela i duše od svih užasa groba koji se predočavaju bespomoćnim i obeznađenim ljudima. – MH 62, 63 (1905)

Bezrodne stvari koje troše vrijeme. – Mi se moramo odvratiti od hiljadu predmeta koji izazivaju pažnju. Postoje stvari koje oduzimaju vrijeme i pobuđuju ljubopitljivost, ali ne donose ništa. Često se pridaje najveće interesovanje i poklanja svesrdna pažnja i energija srazmjerno beznačajnim stvarima.

Prihvatanje novih teorija ne donosi u sebi novi život duši. Čak i upoznavanje sa činjenicama i teorijama koje su same po sebi važne od male je vrijednosti ukoliko se praktično ne sprovode. Mi trebamo osjećati odgovornost da dajemo svojoj duši ono što će hraniti i stimulisati duhovni život. – MH 456 (1905)

Život sa namjerom. – Mi trebamo živjeti za budući svijet. Tako je bijedno živjeti nasumičnim, besciljnim životom. Potreban nam je cilj u životu – da imamo svrhu življenja. Neka nam Bog svima pomogne da budemo samopožrtvovani, sa manje brige za sebe, zaboravniji na sebe i svoje sebične interese, i da činimo dobro, ne za slavu koju očekujemo da ćemo ovdje primiti već zato što je to cilj našeg života koji odgovara svrsi našeg postojanja. Neka se naše svakodnevne molitve uzdižu ka Bogu da nas oslobodi sebičnosti. – Lt 17, 1872. (HC 242)

796

89. POZITIVNI UTICAJI NA UM

Zahvalnost unapređuje zdravlje. – Ništa nema veću tendenciju unapređenja zdravlja tijela i duše kao duh zahvalnosti. Pozitivna je dužnost odbiti melanholiju, nezadovoljne misli i osjećanja – kao što je dužnost moliti se. – MH 251 (1905)

Vlasnici mentalnih i fizičkih sposobnosti. – Kako je prirodno smatrati se potpunim vlasnikom sebe! Ali Nadahnuti Riječ objavljuje: «Vi nijeste svoji... Otkupljeni ste skupo» (1 Korinćanima 6:19, 20)... U svom odnosu sa bližnjima mi smo vlasnici povjerenih mentalnih i fizičkih sposobnosti. U svom odnosu sa Bogom mi smo pozajmitelji, pristavi Njegove blagodati. – Lt 44, 1900. (HC 40)

Cilj je dostizanje stanja jedinstva. – Božja je volja da jedinstvo i bratska ljubav postoji među Njegovom djecom. Hristova molitva neposredno prije Njegovog raspeća bila je da učenici budu jedno kao što je On jedno sa Ocem, kako bi svijet mogao da vjerovati da ga je Bog poslao. Ova najdirljivija i divna molitva proteže se kroz vjekove, sve do danas jer Njegove riječi su bile: «Ne molim se samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove riječi radi» (Jovan 17:20).

798

Dok ne smijemo žrtvovati ni jedno načelo istine, naš stalan cilj treba biti dostizanje ovog stanja jedinstva. To je dokaz našeg učenja. Isus je rekao: «Po tome će svi poznati

da ste moji učenici ako uzimate ljubav među sobom» (Jovan 13:35). Apostol Petar poziva crkvu: «Budite svi jednoga uma, međusobno sažaljivi, bratoljubivi» (1 Petrova 3:8 – engleski prevod). – PP 520 (1890)

Crpjeti pozitivno iz okruženja. – Svi ste vidjeli u njedrima jezera divni bijeli ljiljan. Koliko smo se brinuli, koliko smo željeli i nastojali doći do tog cvijeta. Bez obzira koliko je smeća i otpadaka bilo oko njega, ipak to nije uništilo vašu želju za ljiljanom. Čudili smo se kako ljiljan može biti tako lijep i bijel tamo gdje ima toliko blata.

Dakako, postoji stabljika koja se pruža naniže do zlatastog pijeska i prikuplja samo najčistije tvari koje hrane ljiljan dok se ne razvije u čist i besprekoran cvijet, kakvog ga vidite. Treba li nas ovo poučiti nečemu? Svakako da. To pokazuje da iako je bezakonje svuda oko nas ne trebamo mu se približavati. Ne govorite o bezakonju i zlu koji su na svijetu već uzdignite umove i razgovarajte o svom Spasitelju. Kad gledate bezakonje svuda oko sebe, to vas čini radosnijim što je on vaš Spasitelj a mi Njegova djeca.

Dakle hoćemo li gledati na bezakonje koje je oko nas i baviti se mračnom stranom? Vi to ne možete izliječiti; stoga govorite o nečemu što je uzvišenije, bolje i plemenitije. Govorite o onome što će ostaviti dobar utisak na um, i to će uzdići svaku dušu od ovog bezakonja u svijetlost. MS 7, 1888.

Brojanje blagoslova. – Kad bi sva pogrešno usmjerena energija bila posvećena jednom velikom cilju – obilnoj pripravi Božjih blagodati u ovom životu – kakve bi darove mogli okačiti u hodnicima sjećanja, prebrajajući milosti i blagoslove Božje!... Tada bi navika gomilanja duhovnog blaga ozbiljno i istrajno kao što svjetovni ljudi teže zemaljskom i prolaznom postala trajno načelo.

Vi možete biti nezadovoljni sadašnjim zalihama kad Gospod ima čitavo nebo blaženstava i riznicu dobra i milosti da opskrbi potrebe duše. Danas nam je potrebno više milosti, potrebno nam je obnovljenje Božje ljubavi i znaci Njegove dobrote, a On neće uskratiti ova dobra i nebeska blaga od iskrenog tragača. – MS 22, 1889. (HC 188)

Vraćanje srazmjerno darovima. – Svakom sluzi je povjereno nešto za šta je odgovoran, a različiti talenti su srazmjerni našim različitim sposobnostima. U raspodjeli svojih darova, Bog nije postupio pristrasno. On je razdijelio talente prema poznatim moćima svojih slugu, i očekuje odgovarajuće plodove zuzvrat. – 2T 282 (1869)

Razumjeti pravilnu upotrebu mentalnih i fizičkih moći. – Vrijeme treba koristiti razborito, ozbiljno i pod posvećenjem Svetog Duha. Mi moramo razumjeti šta je ispravno a šta pogrešno postupanje sa svojinom i sa mentalnim i fizičkim sposobnostima. Bog je stvarni vlasnik svake moći koju je povjerio ljudskom posredniku. Vlastitom mudrošću on određuje termine kad čovjek koristi svaki dar Božji. On će blagosloviti pravilno korišćenje svake moći koja se upotrijebi na slavu Njegovog imena.

Talenti govorništva, pamćenja, svojine – sve treba sabirati za slavu Božju, za unapređenje Njegovog carstva. Bog nam je prepustio upravu nad Njegovim dobrima u svom odsustvu. Svaki pristav ima svoj naročiti zadatak u unapređivanju Božjeg carstva. Niko nije izuzetak. – Lt 44, 1900. (HC 40)

Bog daje talente, čovjek kultiviše um. – Mi moramo kultivisati talente koje nam je dao Bog. Oni su Njegovi darovi i moraju se koristiti u pravilnom međusobnom odnosu tako da čine savršenu cjelinu. Bog daje talenat, umne moći, čovjek izgrađuje karakter. Um je

Gospodnji vrt, i čovjek ga mora marljivo kultivisati da bi oblikovao karakter prema božanskom uzoru. – Lt 73, 1899. (HC 106)

Neposobnost proizvedena neaktivnošću. – Mnogi koji se izuzimaju iz hrišćanskog napora opravdavaju to svojom nesposobnošću za rad. Ali da li ih je Bog načinio tako nesposobnim? Ova nesposobnost je proizvedena vlastitom neaktivnošću i ovjekovječena namjernim izborom. U sopstvenom karakteru oni već ispunjavu presudu: «Uzmite dakle od njega talant».

Neprekidna zloupotreba talenata izvjesno će se odbiti Svetog Duha od njih, koji je jedina svjetlost. Rečenica, «Bacite nevaljalog slugu u tamu najkrajnju» (Matej 25:30), stavlja pečat Neba na izbor koji su sami načinili za vječnost. – COL 365 (1900)

Sjedinjavanje različitih elemenata. – Jedinstvo u raznolikosti je Božji plan. Među Hristovim sledbenicima mora postojati sjedinjavanje različitih elemenata, međusobno prilagođavanje, s tim da svako obavlja svoj posebni zadatak za Boga. Svaki pojedinac ima svoje mjesto u ispunjenju velikog plana koji nosi pečat Hristovog obličja.... Jedan je sposoban da uradi određeni posao, drugi ima različit zadatak za koji je prilagođen, drugi ima još različitiju granu; ali svaki mora biti dopuna drugih.... Duh Božji, radiće u i kroz različite elemente, proizvešće sklad akcije.... Mora postojati samo jedan vladajući duh – Duh Onoga koji je neograničen u mudrosti, i u kome se svi ti raznoliki elementi okupljaju u divnu, neuporedivu zajednicu. – Lt 78, 1894. (HC 169)

Srce se otkriva u karakteru. – Ono što imamo u srcu otkriva se u karakteru i utiče na one sa kojima se družimo. Naše riječi, naša dijela, su miris života na život ili smrti na smrt. Na sudu ćemo biti dovedeni licem u lice sa onima kojima smo mogli pomoći upućujući ih na prave, sigurne staze odabranim riječima i savjetom, da smo imali svakodnevnu vezu sa Bogom i živo, neprekidno zanimanje za spasenje njihovih duša. – Und MS 73 (HC 241)

Električna moć na druge umove (savjet jednom letargičnom čovjeku). – Treba da kultivišeš energiju karaktera, jer primjer energičnog čovjeka je dalekosežan i iznudiše oponašanje. Izgleda kao da ima električnu moć na druge umove. Malo je ozbiljnih ljudi na svijetu. Smetnje i prepreke dočekaće svakog radnika za Boga. Ali to ljude treba pokrenuti na odlučnost. Energičan, ozbiljan radnik neće dopustiti da mu se pregradi put. On će porušiti barijere.

Potrebna ti je postojana, ujednačena, istrajna energija. Moraš disciplinovati sebe. Načini cjelovitu promjenu. Uloži napor i pobjedi sva djetinjasta osjećanja. Odluči da nešto postigneš i učini to. Ti imaš dobre namjere. Uvijek ideš da nešto radiš, ali se toga ne prihvataš i ne radiš. Mnogo više se baviš razgovorima nego konkretnom akcijom. Imao bi mnogo bolje zdravlje kad bi imao više energije i postigao nešto uprkos preprekama. – Lt 33, 1886.

Božja ljubav se ne može definisati. – Hristova ljubav je zlatni lanac koji povezuje ograničena, ljudska bića koja vjeruju u Isusa Hrista sa beskonačnim Bogom. Ljubav koju Gospod ima za svoju djecu prevazilazi znanje. Nikakva nauka ne može je dokučiti. Što više osjećamo uticaj ove ljubavi, to će mo biti skromniji i ponizniji. – Lt 43, 1896. (5BC 1141)

Religija oblikuje cijelo biće. – Prava religija ima svoje sjedište u srcu; i pošto je ona tu trajno načelo, ona djeluje prema vani, oblikujući spoljno ponašanje, dok se čitavo biće ne poistovjeti sa Hristovim obličjem; čak se i misli podređuju Hristovom umu. Ako ovo trajno

načelo nije u srcu, um će se oblikovati po prevarnom obrascu Sotoninog uma, čineći njegovu volju na propast duše. Atmosfera koja okružuje takve duše je štetna za sve oko njih, bilo vjernike ili nevjernike. – Lt 8, 1891.

Upoznavanje sa prirodom donosi zdravlje tijelu, umu i duši. – Stvari u prirodi su Božji blagoslov, pripravljene da daju zdravlje tijelu, umu i duši. One su date zdravima da ostanu zdravi i bolesnima da ozdrave. Tretman vodom u obnovi zdravlja pokazaće se djelotvornijim od svih lijekova na svijetu. – 7T 76 (1902)

Poslušnost donosi spokoj. – Postojeće mir, trajni mir, koji pritiče u dušu, jer odmor se nalazi u savršenoj pokornosti Isusu Hristu. Poslušnost Božjoj volji donosi spokoj. Učenik koji smjerno i ponizno korača po stopama Otkupitelja nalazi odmor koji svijet ne može dati niti ga može oduzeti. «Ko se tebe drži, čuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda» (Isaija 26:3) – Lt 6, 1893. (HC 98)

Krotost teži miru. – Poniznost i krotost uma, koja je uvijek karakterisala život Sina Božjega, i koju imaju Njegovi iskreni sledbenici, donosi zadovoljstvo, mir i sreću koje ih uzdižu iznad robovanja izvještačenom životu. – HR, Dec, 1871. (HC 98)

Oproštaj znači odmor duši. – Kakav je to «spokoj» obećan? To je svijest da je Bog istinit, da On nikad neće razočarati onoga ko mu dolazi. Njegov oproštaj je potpun i besplatan, i Njego-vo prihvatanje znači odmor duši, počinak u Njegovoj ljubavi. – RH, Apr 25, 1899. (HC 97)

Spokoj rezultat pokoravanja sebe. – Odmor se nalazi kad se odbaci svako samoopravdanje, svako rasuđivanje sa sebične tačke gledišta. Potpuno pokoravanje sebe, prihvatanje Njegovih puteva, je tajna savršenog pokoja u Njegovoj ljubavi.... Činite upravo ono što je On rekao da činite i budite uvjereni da će Bog učiniti sve što je rekao da hoće.... Da li ste mu došli, odričući se svih svojih idola, svog nevjerstva i svake samopravednosti? Dođite takvi kakvi jeste, slabi, bespomoćni, i spremni da umrete sebi. RH, Apr 25, 1899. (HC 97)

Vitalni interesi u čuvanju sebe. – Zapamtite da iskušenje nije grijeh. Zapamtite da koliko god bile teške okolnosti u kojima se čovjek može naći, ništa ne može stvarno oslabiti njegovu dušu sve dok ne popušta iskušenju već čuva svoje poštenje. Za vas osobno je od životnog značaja da se čuvate. Niko vas ne može povrijediti bez vašeg pristanka. Sve satanske legije ne mogu vam nauditi ukoliko ne otvorite dušu lukavstvima i strijelama Sotone. Nikad vam se neće desiti propast ukoliko to ne dozvolite. Ako nema pokvarenosti u vama samima, sva ta prljavština koja vas okružuje ne može vas ukaljati. – Lt 14, 1885.

Kontrolisati osjećanja. – Mi se radujemo u nadi, ne u osjećanju. U nadi slave Božje mi znamo da nevolja gradi trpljenje a iskustvo nadu. Šta to znači? Ako se ne osjećamo onako kako želimo, hoćemo li podleći nestrpljenju, govoreći riječi koje pokazuju da imamo sotonske attribute. Mi ne možemo dopustiti izgovaranje grubih i neljubaznih riječi, zato što se nalazimo izloženi pogledu nebeskih umova i bijemo bitku koju posmatra čitav nebeski univerzum; i kako žalostimo Božje srce kad ga se odričemo na bilo koji način! Znaci raspeća na Hristovim rukama pokazuju da nas je urezao na svojim dlanovima. – MS 16, 1894.

Ohrabrenje obnavlja tijelo i dušu. – Govorite onima koji pate o Spasiteljevom sažaljenju.... On sažaljivo posmatra one koji smatraju svoj slučaj beznadežnim. Dok je duša ispunjena strahom i užasom, um ne može zapaziti nježno Hristovo saučešće. Naši sanatorijumi moraju biti agencije za donošenje mira i spokoja uznemirenim umovima.

Ako potištenog nadahnete spasonosnom vjerom, punom nade, zadovoljstvo i veselost zauzeće mjesto obeshrabrenosti i nespokoja. Tada se može ostvariti čudesna promjena u njihovom fizičkom stanju. Hristos će obnoviti tijelo i dušu, a svijest a Njegovom saosjećanju i ljubavi, donijeće počinak u Njemu. On je sjajna zvijezda danica, koja blista usred moralne tame ovog grešnog, pokvarenog svijeta. On je svjetlost svijeta, i svi koji mu predaju srca naći će mir, odmor i radost. – Lt 115, 1905. (MM 109, 110)

Hrišćanin nije pasivan već aktivan. – Zdrav hrišćanin koji raste neće biti pasivni primalac među svojim bližnjima. On mora davati kao što prima. Naše blagodati se povećavaju sa upotrebom. Hrišćansko društvo će nas snabdjeti čistim vazduhom za udisanje, i tu moramo biti aktivni aspiratori. Hrišćanski rad sadrži uzajamno razumijevanje, hrabrenje, uputstva koja se daju onima kojima su potrebna, ograničavanje sebe, ljubav, strpljenje i snošljivost, i kad se tako radi, u nama se stvara vjera, poslušnost, nada i ljubav prema Bogu....

Za duhovnu čvrstinu i snagu bitno je da duša vježba. Djelo se mora obaviti ispoljavanjem duhovne aktivnosti u korištenu prilika za činjenje dobra.... Što je čovjek vjerniji u ispunjavanju hrišćanske dužnosti, to se razija veća zdravost. – Lt 1, 1882. (HC 260)

Društvena moć mora se unapređivati. – Kroz društvene odnose hrišćanstvo dolazi u kontakt sa svijetom. Svaki muškarac ili žena koji su primili božansko prosvjetljenje trebaju rasipati svjetlost na mračne staze onih koji nijesu upoznati sa boljim putem. Moć društva, posvećena Hristovim Duhom, mora se koristiti u dovođenju duša Spasitelju. Hristos se ne smije sakriti u srcu kao blago za kojim se žudi, posvećeno i drago, ostavljeno na uživanje jedino vlasniku. Mi moramo imati Hrista u sebi kao izvor vode koja teče u vječni život, osvježavajući sve koji sa nama dolaze u dodir. – MH 496 (1905)

Potencijal hrišćanstva. – U običnom životu ima mnogo ljudi koji strpljivo obavljaju svakodnevne poslove, nesvjesni da poseduju moći koje bi ih, kad bi se aktivirale, uzdigle do nivoa najpoštovanijih ljudi na svjetu. Dodir vješte ruke je neophodan da probudi ove uspavane sposobnosti. Takve ljude je Isus pozvao da budu Njegovi saradnici, i dao im preimućstvo da se druže sa Njim. Svjetski velikani nikada nijesu imali takvog učitelja. Kad su učenici prošli Spasiteljevu obuku, više nijesu bili neupućeni i neprosvijećeni. Oni su postali kao On u umu i karakteru, i ljudi su znali da su bili sa Isusom. – DA 250 (1898)

Potreba za ciljem. – Dok živite imajte cilj u životu. Skupljajte sunčevu svjetlost oko sebe umjesto oblaka. Nastojte da budete svježiji, krasni cvijet u Božjem vrtu, mirišući svima oko vas. Činite ovo, i nećete ni tren ranije umrijeti; ali izvjesno će te skratiti svoje dane nesrećnim žalbama, praveći svoje patnje i nelagodnosti temom razgovora. – HR, June, 1871.

Život sa namjerom donosi jedinu pravu sreću. – Oni koji imaju životni cilj, koji nastoje da budu na korist i blagoslov svojim bližnjima i da proslave svog Otkupitelja, su jedini istinski srećni na zemlji, dok čovjek koji je nespokojan, nezadovoljan, i traga za svim i svačim u nadi da će pronaći sreću, uvijek razočarano žali. Uvijek mu nešto nedostaje i nikad nije zadovoljan, zato što živi samo za sebe. Neka činjenje dobra bude vaš cilj, da vjerno odigrate svoju ulogu u životu. – Lt 17, 1872. (HC 242)

Napreći svaki nerv. – Mi moramo napreći svaki duhovni nerv i mišić.... Bog... ne želi da ostanete početnici. On želi da se uspnete na najveću skalnu na ljestvici i zatim sa nje iskoračite u carstvo našega Gospoda i Spasitelja Isusa Hrista. – MS 8, 1899. (HC 217)

Dodatak A

Savjet jednoj depresivnoj srednjovječnoj ženi

807 Moje misli idu k tebi, Marta... Želimo te vidjeti, i želimo vidjeti da potpuno vjeruješ u dragog Spasitelja. Voli te Onaj koji je dao svoj život za tebe zato što je cijenio tvoju dušu. Nedavno sam imala san. Išla sam kroz baštu a ti si bila pored mene. Govorila si: «Pogledaj ovaj neugledan grm, ovo nakaradno drvo, onu jednu zakržljalu ružu. To mi stvara rđav osjećaj, jer izgleda da predstavlja moj život i odnos u kojem stojim pred Bogom».

Spazila sam veličanstvenu priliku koja je hodala ispred nas i rekla: «Sakupljajte ruže, ljiljane i karanfile, a ostavite trnje i neugledno žbunje, i ne ranjavajte dušu koju je Hristos izabrao».

Probudila sam se; opet sam zaspala i ponovio se isti san. I probudila se i zaspala, i treći put se ponovio. Dakle željela bih da ovo uzmeš u obzir i odbaciš svoje nepovjerenje, svoje brige, svoje strahove. Ne gledaj na sebe već na Isusa, skreni pogled sa svog muža na Isusa. Bog ti je govorio riječi ohrabrenja. Prihvati ih djeluj po njima, idi po vjeri a ne po gledanju. «Vjera je pak tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo i dokazivanje onoga što ne vidimo» (Jevrejima 11:1).

Isus te drži svojom rukom. Isus neće dopustiti neprijatelju da te savlada. Isus će ti dati pobjedu. On ima snagu; On ima pravednost. Možeš je tražiti kod sebe i vrlo se razočarati zbog toga jer se tu ne nalazi. Isus je ima. Tvoja je vjerom zato što ljubiš Boga i držiš njegove zapovijesti.

808 Ne slušaj Sotonine laži, već prebrajaj Božja obećanja. Sakupljaj ruže, ljiljane i karanfile. Govori o Božjim obećanjima. Govori o vjeri. Vjeruj u Boga, jer On je tvoja jedina nada. On je i moja jedina nada imam strašne borbe sa Sotoninim kušanjima na obeshrabrenje, ali neću popustiti ni pedalj. Ne dam Sotoni prednost nad svojim tijelom ili umom.

Ako gledaš na sebe, vidjećeš samo slabost. Tamo nema Spasitelja. Naći ćeš Isusa izvan sebe. Moraš ga gledati i živjeti, gledati Onoga koji je postao grijeh za nas da bi se mogli očistiti od grijeha i primiti Hristovu pravednost.

Dakle, Marta, ne gledaj na sebe, već na Isusa. Govori o Njegovoj ljubavi, Njegovoj dobroti, Njegovoj sili, jer on neće dozvoliti da se iskušaš više nego što možeš podnijeti. Ali u Hristu je naša pravednost. Isus nadomješta naše nedostatke zato što vidi da to ne možemo sami. Dok se molim za tebe vidim blagu svjetlost koja okružuje ruku ispruženu da te spasi. Božje riječi su naše punomoćje. Mi stojimo na njima. Mi volimo istinu. Volimo Isusa. Osjećanja nijesu dokaz Božjeg nezadovoljstva.

Tvoj život je dragocjen u Božjim očima. On ima zadatak za tebe. On ti sada nije otkriven, ali samo hodaj u vjeri bez ijedne riječi koja bi žalostila dragog Isusa i pokazala da se plašiš vjerovati mu. Daj mu svoju ruku. On se pruža preko nebeskih prostranstava da bi to u povjerenju učinili. Oh, kakvu ljubav, kakvu nježnu ljubav je Isus pokazao u našu korist. Biblijska obećanja su karanfili, ruže i ljiljani u Gospodnjem vrtu.

Oh, koliko ih ide mračnom stazom, gledajući na nepoželjne, ružne stvari pored sebe dok je korak dalje cvijeće. Oni misle da nemaju prava kazati da su djeca Božja i osloniti se na obećanja koja su im izložena u jevanđelju zato što nemaju dokaza da ih Bog prihvata. Oni

prolaze kroz bolne bitke žalosteci svoje duše kao što je činio Martin Luter namećući se na Hristovu pravednost.

Postoje mnogi koji misle da mogu doći Isusu samo na način na koji je to učinilo dijete opsjednuto demonom koji ga je bacao i raskidao dok nije odvedeno Spasitelju. Ti nijesi takva da imaš borbe i iskušenja poput ovih. Ričard Bakster (Richard Baxter) je bio ožalošćen zato što nije imao takve mučeničke i ponizne poglede o sebi kakve je mislio da treba imati. Ali ovo je na kraju objašnjeno na njegovo zadovoljstvo i mir je došao u njegovo srce.

809

Ne traži se da preuzimaš breme na sebe, jer ti si Hristovo vlasništvo. On te ima u ruci. Njegove vječne ruke su oko tebe. Tvoj život nije bio život grijeha u uobičajenom smislu te riječi. Ti imaš savjestan strah od pogrešnog djelovanja, načelo u srcu da odabereš što je pravo, i sada treba da okreneš svoje lice od šikare i trnja ka cvijeću.

Neka ti se pogled usredsredi na Sunce pravednosti. Ne pravi od svog dragog, ljubljenog nebeskog Oca tiranina, već posmatraj Njegovu nježnost, Njegovo sažaljenje, Njegovu veliku ljubav i saosjećanje. Njegova ljubav nadmašuje ljubav majke prema djetetu. Majka može zaboraviti, «ali Ja neću zaboraviti tebe» (Isaija 49:15), govori Gospod. Isus želi da mu vjeruješ. Moja je ozbiljna molitva da Njegov obilni blagoslov počiva na tebi.

Rođena si sa naslijedenom obeshrabrenošću, i potrebno je da stalno ohrabruješ beznadno stanje osjećanja. Poprimila si od oca i majke osobitu savjesnost i takođe naslijedila od majke sklonost da više potcjenjuješ nego uzdižeš sebe. Riječ te pokreće, dok je za nekog drugačijeg temperamenta jedino dovoljna teška osuda da ga pokrene. Da si bila na mjestu gdje znaš da bi pomagala drugima, koliko god bio težak teret i zamoran posao, činila bi sve sa radošću, a ipak nanosila sebi bol da nijesi uradila ništa.

Samuilu, koji je služio Bogu od djetinjstva, je bila potrebna posve različita disciplina od one koju postavlja tvrdoglava, sebična volja. Tvoje djetinjstvo nije bilo obilježeno tegobom, premda su postojale zablude ljudske prirode u njemu. Čitava stvar je bila otvorena preda me. Poznajem te bolje nego ti samu sebe. Bog će ti pomoći da trijumfuješ nad Sotonom ako jednostavno povjeriš Isusu da bije ove ozbiljne bitke koje si ti potpuno nesposobna da vodiš u svojoj ograničenoj snazi.

810

Ti voliš Isusa, i On voli tebe. Dakle, samo mu strpljivo vjeruj, ponavljajući: Gospode, ja sam Tvoja. Predaj se iskreno Hristu. Radost nije dokaz da si hrišćanka. Tvoj dokaz je u «Ovako govori Gospod». Vjerom te predajem, draga moja sestro, u naručje Isusa Hrista. Čitaj ove stihove i tu pronadi sebe:

Drugog zaklona nemam,
 Predajem Ti svoju Bespomoćnu dušu;
 Ne ostavljaj me, o ne ostavljaj me samu!
 Još me ukrijepi i utješi;
 Sva moja vjera počiva na Tebi,
 Od Tebe mi dolazi sva pomoć;
 Pokrij moju nezaštićenu glavu
 Sjenkom Tvojih krila.

Obilje milosti je u Tebi –
 Milosti što oprašta sve moje grijehе;
 Neka me operu i očiste iznutra

potoci iscjeliteljske blagodati;
 Ti si Izvor života sveg,
 Dopusti mi da se uhvatim za Tebe;
 Rasti u mom srcu
 Uzdižući se kroz svu vječnost.

– Lt 35, 1887.

Dodatak B

Bezuslovna vjera bez obzira na promjene u emocionalnoj atmosferi

Lično iskustvo autora

811

Kad ste u dubokoj tami, to je zato što se Sotona postavlja između vas i sjajnih zraka Sunca pravедnosti. U trenucima nevolje svjetlost je pomračena, a mi ne shvatamo zašto sigurnost izgleda uklonjena. Navedeni smo da gledamo na sebe i sjenku krsta, i to nas sprečava da vidimo utjehu koja postoji za nas. Mi se žalimo na put i izvlačimo ruku iz Hristove ruke. Ali ponekad se Božja naklonost iznenada spušta na dušu i tama nestaje. Živimo u svjetlosti Golgotskog krsta. Ne bavimo se više tamom, izražavajući svoje žalosti, jer to samo produbljuje našu nevolju.

Nemojmo nikad zaboraviti, čak i kad hodimo dolinom, da je Hristos i tada sa nama dok hodimo u vjeri isto kao kad smo na vrhu planine. Jedan glas nam govori: «Zar nećete položiti svoje breme na Nosioca Bramena, Gospoda Isusa Hrista?» Pismo govori: «Znam kome vjerovah, i uvjeren sam da On može sačuvati ono što sam mu predao za onaj dan». «Kojega ne vidjevši ljubite i kojega sad ne gledajući no vjerujući ga radujete se radošću neiskazanom i proslavljenom, primajući kraj svoje vjere spasenje dušama» (2 Timotiju 1:12; 1 Petrova 1:8, 9).

812

Bila sam zaista zaustavljena pod sjenkom krsta. Za mene nije bilo uobičajeno biti nadvladana i podnositi toliku potištenost duha kao što sam podnijela posljednjih nekoliko mjeseci. Ne bih se htjela igrati sa vlastitom dušom i tako se poigravati sa svojim Spasiteljem. Ne bih učila da je Isus ustao iz groba, da se uspeo na visinu i živi da posreduje za nas pred Ocem ukoliko ne bih praktično sprovodila svoja učenja i vjerovala u Njega za Njegovo spasenje, predajući svoju bespomoćnu dušu Isusu za Njegovu milost, za pravdu, za mir i ljubav. Moram vjerovati u Njega bez obzira na promjene u mojoj emocionalnoj atmosferi. Moram pokazivati zahvalnost Onome koji me pozvao «iz tame ka čudesnom vidjelu svome» (1 Petrova 2:9). Moje srce mora biti postojano u Hristu, mom Spasitelju, posmatrajući Njegovu ljubav i milostivu dobrotu. Ne smijem mu vjerovati tu i tamo, već uvijek, da bih mogla pokazati rezultate nastavanja u Onome koji me je otkupio svojom dragocjenom krvlju. Mi se moramo učiti da vjerujemo obećanjima, da imamo postojanu vjeru tako da ih možemo prisvajati kao sigurnu riječ Božju.

Mnogi koji ljube Boga i nastoje da Ga proslave strahuju da nemaju prava tražiti Njegova bogata obećanja. Oni se bave svojim bolnim bitkama i tama okružuje njihovu stazu. Čineći tako oni gube iz vida svjetlost ljubavi koju Isus Hristos rasipa nad njima. Oni gube iz vida veliko otkupljenje koje je pribavljeno za njih po beskonačnoj cijeni. Mnogi stoje daleko kao da se plaše dotaknuti čak i rub Hristove odeće, ali Njegov milostivi poziv dopire i do njih dok moli: «Dođite k Meni svi koji ste umorni i natovareni, i Ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram Moj na sebe, i naučite se od Mene, jer Ja sam krotak i ponizan u srcu: i naći ćete odmor dušama svojim. Jer jaram je Moj blag, i breme je Moje lako» (Matej 11:28-30). – MS 61, 1894.

SKRAĆENICE

- AA The Acts of the Apostles (*Djela apostola*)
- AH Adventist Home (*Temelji srećnoga doma*)
- AM An Appeal to Mothers Relative to the Great Cause of the Physical, Mental and Moral Ruin of Many of the Children of Our Time (*Apel majkama vezano za veliki uzrok fizičke, mentalne i moralne propasti mnoge djece našega vremena*)
- 1BC The Seventh-day Adventist Bible Commentary, Vol. 1 (2BC etc. for Vols.2-7) (*Adventistički biblijski komentar, 1 tom (tomovi 2-7)*)
- CD Counsels on Diet and Foods (*Savjeti o životu i ishrani*)
- CEd Christian Education (*Hrišćansko vaspitanje*)
- CG Children Guidance (*Podizanje djeteta*)
- CH Counsels on Health (*Savjeti o zdravlju*)
- CM Colporteur Ministry (*Kolporterska služba*)
- COL Christ's Object Lessons (*Hristove očigledne pouke*)
- CS Counsels on Stewardship (*Savjeti o pristavskoj službi*)
- CSW Counsels on Sabbath School Work (*Savjeti o radu subotne škole*)
- CT Counsels to Parents, Teachers, and Students (*Savjeti roditeljima, učiteljima i učenicima*)
- CTBH Christian Temperance (E.G.White) and Bible Hygiene (James White) (*Hrišćanska umjerenost (E.G.Vajt) i biblijska higijena (Jakov Vajt)*)
- CW Counsels to Writers and Editors (*Savjeti piscima i izdavačima*)
- DA Desire of ages (*Čežnja vjekova*)
- Ed Education (*Vaspitanje*)
- Ev Evangelism (*Evangelizam*)
- EW Early Writings (*Rani spisi*)
- FE Fundamentals of Christian Education (*Osnove hrišćanskog vaspitanja*)
- GC The Great Controversy (*Velika borba*)
- GCB General Conference Bulletin (*Bilten Generalne konferencije*)
- GH Good Health (*Dobro zdravlje*)
- GW Gospel Workers (*Radnici jevanđelja*)
- HC Our High Calling (*Naš visoki poziv*)
- HL Health: or How to Live (*Zdravlje: ili kako živjeti*)
- HPMMW Health, Philanthropic, and Medical Missionary Work (*Zdravstveni, filantropički i medicinsko-misionarski rad*)
- HR Health Reformer (*Zdravstveni reformator*)
- HS Historical Sketches of the Foreign Missions of the Seventh-day Adventists (*Istorijske zabilješke o stranim misijama Adventista sedmog dana*)
- KH That I May Know Him (*Poznavati Njega*)
- LS Life Sketches of Ellen G. White (*Događaji iz života Elen G. Vajt*)

Lt	Ellen G. White Letter (<i>Pisma Elen G. Vajt</i>)
MB	Thoughts From the Mount of Blessing (<i>Misli sa Gore blagoslova</i>)
MH	Ministry of Healing (<i>Služba iscjeljenja</i>)
ML	My life today (<i>Moj život danas</i>)
MM	Medical Ministry (<i>Medicinska služba</i>)
MS	Ellen G. White Manuscript (<i>Rukopisi Elen G. Vajt</i>)
MYP	Message to Young People (<i>Poruka mladima</i>)
PHJ	Pacific Health Journal (<i>Pacifički zdravstveni žurnal</i>)
PK	Prophets and Kings (<i>Proroci i carevi</i>)
PP	Patriarchs and Prophets (<i>Patrijarsi i proroci</i>)
RH	Review and Herald (<i>Pregled i glasnik</i>)
SC	Steps to Christ (<i>Put Hristu</i>)
SD	Sons and Daughters of God (<i>Sinovi i kćeri Božje</i>)
4SG	Spiritual Gifts, Vol 4, part 1 (<i>Duhovni darovi, 4 tom, Idio</i>)
SL	Sanctified Life (<i>Posvećeni život</i>)
1SM	Selected Messages, Book 1 (<i>Odabrane poruke, knjiga 1</i>)
2SM	Selected Messages, Book 2 (<i>Odabrane poruke, knjiga 2</i>)
SpT Series A	Special Testimonies, Series A (<i>Posebna svjedočanstva, Serija A</i>)
SpT Series B	Special Testimonies, Series B (<i>Posebna svjedočanstva, Serija B</i>)
SpTBC	Special Testimonies to the Battle Creek Church (<i>Posebna svjedočanstva crkvi u Batl Kriku</i>)
SpTEd	Special Testimonies on Education (<i>Posebna svjedočanstva o vaspitanju</i>)
SpTMM	Special Testimonies Relating to Medical Missionary Work (<i>Posebna svjedočanstva koja se odnose na medicinsko-misionarski rad</i>)
SpTMWI	Special Testimonies to Managers and Workers in Institutions (<i>Posebna svjedočanstva za direktore i radnike u institucijama</i>)
SpTPH	Special Testimonies to Physicians and Helpers (<i>Posebna svjedočanstva ljekarima i pomoćnicima</i>)
SR	Story of Redemption (<i>Otkupljenje</i>)
ST	Signs of the Times (<i>Znaci vremena</i>)
SW	Southern Watchman (<i>Južni stražar</i>)
1T	Testimonies for the Church, Vol. 1 (2T etc. for Vols. 2-9) <i>Svjedočanstva za Crkvu, 1 sveska (2T itd, za sveske 2-9)</i>
Te	Temperance (<i>Umjerenost</i>)
TM	Testimonies to Ministers and Gospel Workers (<i>Svjedočanstva za propovjednike i jevandeoske radnike</i>)
TSS	Selections From the Testimonies Bearing on Sabbath School Work (1900) (<i>Izbor iz Svjedočanstava koja se odnose na rad subotne škole – 1900</i>)
Und MS	Undated Ellen G. White Manuscript (<i>Nedatirani rukopis Elen G. Vajt</i>)
WM	Welfare Ministry (<i>Služba blagostanja</i>)
YI	Youth's Instructor (<i>Instruktor za mlade</i>)

INDEKS BIBLIJSKIH NAVODA

Sledeći indeks Svetog Pisma ukazuje gdje je autor citirao odnosni biblijski pasus ili rekla nešto što ima uporište u njemu.

1 Mojsijeva		5 Mojsijeva		36:9 335	
1:26 359		4:5, 6 97		46:10 10, 640, 756	
1:26, 27 74, 94, 115		8:2 618		50:23 460	
2:15 602		18:9-15 608		53:1 343	
2:18 159, 161		29:29 742		71:9, 17, 18 748, 749	
2:21-23 159		32:30 67		90:17 183	
3:1-6 22, 562, 713, 718, 722, 739, 740		Isus Navin		91:3 28	
3:5 722, 739, 740		24:15 326		102:25, 26 737	
3:6 704		Sudije		111:10 553	
5 143		13:4, 7, 14 135, 136		119:9 108	
5:21-24 51, 105, 226		13:7, 13, 14 131		119:11 108, 332	
5:22-24 245, 538		13:12-14 136		119:105 332	
6:5, 11 331		1 Samuelova		119:130 324	
9:28, 29 143		16:7 199, 256		120:3, 4 577	
11:28 143		28 700		137:2 460	
15:10, 11 673		2 Samuelova		139:15 785	
18:19 765		6:14 313, 314		144:12 163	
18:32 434		1 Carevima		149:4 522	
19:30-33 147		11:1-15 486		Priče	
28:10-21 455, 462		2 Carevima		4:2 579	
32:24-30 454		6:15-20 479		4:18 320	
2 Mojsijeva		20:1-11 514		4:22 63, 458	
4:21 35		1 Dnevnika		4:23 74, 176, 657	
7:13, 14, 22 724		1:1 438		5:21 782	
7:14, 22 35		11:14 265, 770		9:10 553	
8:15, 19, 32 724		11:25 567, 568		11:1 438	
8:19 35		15:1 520		11:14 265, 770	
9:7, 12, 35 724		15:3 782		11:25 567, 568	
9:12, 35 35		17:22 647, 648, 738		15:1 520	
10:1, 20, 27 724		20:23 438		15:3 782	
11:10 35, 724		22:6 294		17:22 647, 648, 738	
13:21, 22 533, 534		23:7 235, 285, 601, 608, 655, 657, 666		20:23 438	
14:4, 8, 17 35		24:6 265, 770		22:6 294	
17:3 474		25:9-12 772		23:7 235, 285, 601, 608, 655, 657, 666	
19:5 536, 537		25:11 623		24:6 265, 770	
20:1-17 571				25:9-12 772	
				25:11 623	

20:3-17	248, 411		25:28	520	
20:12	299, 302, 313, 747	2 Dnevnika			
20:13	527		Propovjednik		
20:14	227	1:10-12	264		
20:16	113	32:24	514	12:14	526
32:19	517				
34:6	334, 335	Jov		Pjesma	
34:7	136				
34:30	478	13:15	496	5:10, 16	680
		28:24	782	5:16	343, 349
3 Mojsijeva					
		Psalmi		Isaija	
4:4, 8, 10	713				
23:5, 7, 15-21, 34-42	627	14:1	343	6:1	680
		19:14	657	6:8	366
4 Mojsijeva		23:4	811	6:9, 10	332
		33:18	467, 482	9:6	250
11:4-6	618	34:7	479	13:12	613
22:21-34	514	34:18	456	14:12-14	724
				26:3	802
26:21	726	Sofonija		11:28, 29	493, 634
27:5	458, 459			11:28-30 ...	125, 452, 480, 651, 812
28:10, 13	327, 350, 354	1:14	368	11:29	40, 125
29:21	633			11:30	471, 556
30:15	473	Agej		12:7	85
35:6	240			12:30	432
38:1-9	514	2:7	778	12:33	577
42:2, 3	277			12:34	300
42:21	564	Zaharija		12:34, 35	657
43:1	640			12:37	577
49:15	809	3	453	13:15	332
50:4	184	4	440	13:24-30, 36-44	636
50:11	310	4:2-6	318	13:28	15
53:3	674	13:7	250	13:33	67
54:17	612			13:52	573
57:15	247	Malahija		14:22-33	480, 703
58	95			15:11, 19, 20	69
58:10	432	3:17	84	15:18, 19	526, 527
61:1, 2	756	4:2	27, 126, 411	16:24	45, 522, 716
63:9	512			16:25	589
		Matej		17:14-18	808, 809
Jeremija				18:1-7	44
		3:2	559	18:2-5	276
2:13	332	4:4, 7, 10	41, 95, 500, 659, 713	18:8, 9	44

UM, KARAKTER I LIČNOST

Index biblijskih navoda

1:46, 47 492
 2:14 499
 2:42-47 182
 4:4, 8, 10 41, 95, 500
 4:6-8 25
 4:9-12 25
 4:17-19 756
 4:18 66
 5:32 480
 6:38 208
 7:24 293
 8:11 533
 8:43-48 185, 539
 9:23 45, 125, 380
 9:24 589
 9:47 348
 10:27 205
 11:23 432
 12:4-7 137
 12:24-27 587
 12:28 115
 12:33 750
 13:6-9 51
 13:20, 21 67
 13:24 435, 605
 14:11 778
 15:1-7 771
 16:10 312, 487
 17:20 557
 17:26, 27 297
 17:26-30 232
 17:27 297
 17:28, 29 315
 18:14 778
 21:2 347
 22:44 465
 23:13-32 574
 23:46 495

Jovan

1:12 10, 781
 1:18 250
 1:29 16, 767

13:4-7 277
 13:7 463
 13:35 798
 14:1-3 639
 14:2 251
 14:13 467
 14:18 468, 643
 14:18, 19 538
 14:19 706
 14:27 762
 15:1-6 261
 15:5 430
 15:12 639
 15:14 490
 15:18 557
 16:2 322
 16:33 145, 479
 17:3 53
 17:15 479
 17:17 434, 776
 17:20 797
 17:20-23 426, 427
 17:21-23 40, 797
 17:26 245
 18:36 14
 20:11-16 334
 20:15, 16 334
 20:24-29 499

Djela

7:22 97
 9:6 757, 783
 10:32 434
 10:38 569
 12:1-17 479
 19:13-20 700
 24:26 320, 328, 693
 27:22-24, 44 479

Rimljanima

1:16 66
 1:17 537

14:12 707
 14:16 148
 14:17 65, 251, 412, 452

1 Korinćanima

1:10 40
 2:13 101
 2:14 557
 3:6 736, 737
 3:9 124, 132, 359, 360, 377, 694
 3:13 548
 3:15 339
 3:16, 17 508
 3:17 321
 3:19 780
 6:19 412
 6:19, 20 425, 662, 676, 797
 6:20 75, 427, 553
 9:25 388, 486, 568, 690
 9:27 380, 486
 10:12 315
 10:13 473, 808
 13:2, 3 242
 13:4 241
 13:4-8 608
 13:5 209, 240, 529
 15:31 125
 15:33 15
 15:57 516
 16:13 309

2 Korinćanima

2:16 37, 432
 3:2 433
 3:3 66
 3:18 74, 75, 114, 212, 225, 331,
 332, 336, 337, 418, 561, 578,
 600, 675, 680, 731
 4:17 491
 6:14 305
 6:19 519
 7:10 456

UM, KARAKTER I LIČNOST

Index biblijskih navoda

3:1-17 82
 3:7, 8 14
 3:16 250, 319, 600
 3:17 249
 4:10 600
 4:10, 11 773
 4:14 48, 541, 575, 577, 629, 805
 4:25-30 82
 5:17 570
 5:39 94
 6:37 33
 6:38 692
 6:50-53 49
 6:50-63 112
 7:37 70
 7:46 335
 8:12 643
 8:47 340
 10:14 250
 10:18 28
 10:30 563

Efescima

1:21 694
 3:19, 20 478
 4:26 517
 5:8 533
 5:11 700
 5:22-25 160
 5:23-25 161
 5:25-27 222
 6:1 216
 6:1-3 747
 6:12 123, 407, 676
 6:17 89

Filibjanima

2:1-3 269
 2:5 324, 428
 2:12 287, 377, 427
 2:12, 13 123, 420, 685, 686,
 694, 757
 2:15 669

1:25 525
 3:31 563
 4:21 537
 5:3 803
 6:12 486
 6:13 236
 6:16 516
 7:12 563, 564, 567
 7:23-25 516
 7:25 229, 787
 8:1 260
 8:7 22, 74
 8:9 727
 8:22 514
 8:28 496
 8:32 457
 12:1 76, 486, 691
 12:1, 2 275
 12:2 600, 601
 12:3 260
 12:9, 10 306

2 Timotiju

1:7 34
 1:12 463, 531
 1:13, 14 657
 2:14 498
 3 714, 715
 4:5 262

Titu

2:14 560

Jevrejima

1:11, 12 737
 1:14 32
 2:1 332
 3:6 247
 4:13 782
 4:14-16 469
 4:15 84, 512
 6:6 498

10:5 69, 235, 236, 292, 324,
 325, 595, 656, 657, 691, 802
 10:12 300
 11:3 461
 11:13-15 698, 700
 11:14 21, 24, 73
 12:5, 9, 10 461
 12:9 102

Galatima

2:20 238, 272
 3:3 238
 5:6 146, 355, 540
 5:16-25 516
 5:17 390
 5:24 236
 6:7 194, 416, 568

1:22 146, 241
 2:4 112
 2:9 812
 2:11 76, 127, 236, 382
 3:4 166
 3:8 798
 3:15 333
 5:3 55
 5:5 269
 5:7 452, 473

2 Petrova

1:4 239, 405, 731
 1:5-7 547
 1:6 793
 1:9 39
 1:10 523
 5:5 269

1 Jovanova

1:9 33, 126, 456, 677

UM, KARAKTER I LIČNOST

Index biblijskih navoda

3:14 642
 4:4 464, 651
 4:6 470
 4:8 108, 635, 790
 4:13 317, 532, 788

Kološanima

1:13 674, 675
 1:27 27, 428
 2:8 723
 2:10 27, 51, 109, 358
 2:18 723
 3:2 74
 3:3 123
 3:8 582

1 Solunjanima

1:6 65, 251, 412, 452
 2:19 238
 5:23 434, 659

2 Solunjanima

2:7 699
 2:9-11 20
 2:9-12 712
 2:11 699
 5:3 726

1 Timotiju

1:12 811
 2:9 560
 4:1 147, 718
 4:2 38, 322, 339
 4:8 238, 405
 5:24 523
 6:12 105, 462, 693
 6:16 28, 194
 6:18 607, 750
 6:20 446, 697

6:19 185, 400, 476, 494
 7:26 32
 8:10 536, 537
 10:10 32
 10:23 687
 11:1 807
 11:5 51
 11:6 582
 11:8 733, 734
 12:1 105
 12:2 29, 495
 12:12, 13 761
 12:13 42, 432
 12:15 639
 12:24 401
 13:4 296
 13:5 263
 13:8 496

Jakov

1:5 764
 1:5-8 709
 1:17 247
 1:22, 23 50
 1:25 332
 1:26 577
 1:27 27, 606, 626, 627
 3:6-10 572
 3:17 262
 4:7 24
 5:4 438
 5:13-16 467
 5:20 190

1 Petrova

1:5, 6 386
 1:7 676, 794
 1:8 476, 579
 1:8, 9 811, 812
 1:13 630, 656
 1:13-15 108

2:1 126, 251, 456
 2:6 245, 727
 2:14 309
 2:15 561
 3:1 21, 249, 250
 3:4 565
 3:13 557
 3:15 520, 524, 526, 527,
 529, 608
 4:10 249, 251
 4:16 247
 4:19 206

3 Jovanova

2 27

Juda

6 713
 22, 23 80, 632, 633, 769
 24 405, 406, 732

Otkrivenje

3:15 157, 316
 3:17, 18 273
 3:18 284, 725, 727
 3:21 125
 7:14 381
 7:15-17 651
 7:17 465
 12:7, 8 23
 12:10 580
 14:12 95
 14:13 460
 22:10 804

INDEKS POJMOVA

(Napomena prevodioca: Zbog složenosti izraza u engleskom jeziku, na nekim mjestima moguća je upotreba sinonima u prevednom tekstu u odnosu na indek, kao i ponavljanje pojma u indeksu)

A

Adventisti sedmog dana, trebaju biti odvojen i osoben narod 559
 Ambicija(e), Božji zakon preusmjerava * 526; bezvrijedne * 70, 90, 318, 325, 342, 470, 471, 517, 686, 687, 769; vrijedne * 102, 103, 318, 343, 351. Vidi takođe Ciljevi, Težnje
 Ambiciozni projekti, Sotona predstavlja * 642
 Arbitražna kotrola, od strane muža ili žene 161, 425
 Arbitražna mjerila vezano za mlade 342, 343
 Argument, dobar na svom mjestu 574; ljubav pobjeđuje kad je * nemoćan 210; najubjedljiviji * pod provokacijom 755; najmoćniji * u korist hrišćanstva 617; jednostavna objašnjenja bolja od * 574; ismijavanje slaba zamjena za * 269; kad * ne postiže ništa 80, 287
 Argumentovane propovijedi 500
 Ateisti, šta činiti sa * 268
 Atmosfera, okružuje dušu 34, 96, 207, 733
 Automati, djeca ne smiju biti * 707
 Autoritet, u domu 175; bez ljubavi 210
 Avenije duše, dobro čuvati 107, 228, 733
 Averzija, prema aktivnom radu 604

B

Bajke ili priče, površne i uzbudljive * 110-112
 Bajke, mnoštvo * 308; odbacivanje Biblije vodi u * 742; duhovne * 306; učenici odvraceni od Božje Riječi * 196
 Bakster, Ričard, iskustvo * 809
 Bančenje (pijančenje), stimuliše strasti 315
 Banalnosti, um se ne smije zaokupljati * 52
 Baterton, Tomas, glumac 582
 Beletristička literatura 591
 Besciljnost 343-345
 Besciljnost, ne biti * 167
 Beskorisnost, zbog lijenosti 605
 Beskoristan, kako ljudi postaju * kao Božje sluge 610
 Bespomoćnost, žene 485
 Besposlenost, kao avenija u porok 604; Biblija ne odobrava * 353, 603; negativne posledice * 121, 344, 353, 603, 604, 632, 734; je grijeh 115, 287. Vidi takođe Neaktivnost, Lijenost
 Bezbožnici, druženje sa * 307
 Bezbriznost, čuvati se od * u duhovnim stvarima 286, 332
 Beznađe, žena koja je osjećala * 485
 Beznačajne stvari 52, 353
 Beznadežnost, u djetetu 488
 Bezvrijedna osoba, ljubazan kurs prema * 432, 775
 Bič, gnjevne riječi kao * 522
 Bičevanje samoga sebe, osobe koje * radi grijeha 291
 Biblija, takva kakva jest, naš vodič 93, 108; dokaz da je * Božja Riječ 678; je sama sebi tumač 346; različita tumačenja * 54; najinteresantnija knjiga 108; naše pravilao ponašanja 784; korišćenje * da se podrži zabluda 43
 Biblijska istina, poznavanje *, neophodno u razotkrivanju zablude 309
 Biblijska pravila, poznavati * 535
 Biblijske istine, učiti mlade da objašnjavaju 364, 365
 Biblijski učenik, marljiv, nagrada za * 101
 Biblijsko znanje, protivotrov za insinucije 96
 Biblioteke, knjige u * 108, 109
 Bijeda 644, 763
 Bijedni, srećni ili * kao porodica 501
 Bijes 519. Vidi takođe Gnjev

- Biti u krivu, kad je izvjesno da ste vi * 78
- Bitka(e), svako bije vlastite * 430; mi nijesmo u izmišljenoj * 555; okrutne *, vjerovati Hristu u * 810. Vidi Borbe
- Blag, buduća majka treba biti * 132; ljubav čini čovjeka * 241
- Blago postupati sa ljudskim bićima 440; sa malim djetetom 169
- Blagodati, hrišćanske *, rastu ispoljavanjem 805
- Blagoslovi, zaboravljene * prizvati u sjećanje 272
- Blagost ili dobrota, kultivisati * u domu 156; vjerna osoba sjedinjuje * sa svojom silom 439; autoritet muža treba se ispoljavati sa * 160; uticaj * iscjeljuje 151; pouke o *, roditeljima i učiteljima potrebne * 189, 190; potrebna * u ophođenju sa bolesnicima 766; istinska *, pogrešna zamisao o * 287
- Blagostanje, stvarno * 405
- Bludna strast(i), ne ponižavati misli u službi * 218; tjelesne i čulne 236; Božji zakon bilježi * 526; kako mladi mogu trijumfovati nad * 378; odavanje * 516; neuredne i niske *, žena kao sluga * 222, 225; vođice razuma okačene o vrat * 144, 305; izopačeni apetit je * 382. Vidi takođe Strast, Senzualnost
- Bludne gadosti, prikrivene bračnim zavjetom 297, 298
- Bludne sklonosti, mesna ishrana stimuliše * 390
- Bog, postojanje * neshvatljivo 742
- Bogatstvo, gomilanje * 625; poštovanje prema * 276, 277; moć * kvari i uništava 206, 644; trka roditelja za * 4
- Bojažljiv i skučen 214
- Bol, Hristov prilikom raspeća 464, 465, 514, 515; molitva *, srce ispunjeno * 462
- Bolešljivost, umišljena * invalida 689, 690
- Bolesni, služba * 477, 499
- Bolest duše 63
- Bolest(i), umišljena *, smrti uzrokovane * 588; mentalni uticaj u nadvladavanju * 63; nikad ne dolazi bez uzroka 143; devet desetina * ima svoju osnovu u umu 59; djece: uzrokovana prestupom roditelja 143, prenesena od roditelja 292; duše, lijek za * 492; proizvedena pomoću mašte 60; sotonski medijumi tvrde da liječe * 701
- Bolest, doživotna * iz učionice 312
- Bolest, posledica 6000 godina prestupa 510; mentalna *. Vidi Ludilo, Mentalna bolest; mnoge * potiču u umu 62, 396
- Bolesti, duše 403
- Bolnica, prostrana *, svijet kao * 756
- Bolovi i patnje, priroda protestuje putem* 510
- Bolovi u leđima, kod djece zbog masturbacije 290
- Borba(e), u ispunjavanju dužnosti 555. Vidi takođe Bitke
- Bračne obaveze, mladi nijesu vjerni * 299
- Bračni odnos 155, 157, 220, 221
- Bračni zavjet 297, 298
- Brak, pogrešne zamisli o * 295; srećan * je moguć 213, 425; prevremeni *, krize u * 298; ljudi koji postupaju kao opčinjeni po pitanju * 297; koji Bog ne odobrava 299, 305; nerazboriti *, pravila koledža sprečavaju * 295, 302, 766; koji ASD ne odobravaju 219; sa nevjernicima 296, 304, 305
- Bratstvo, ljubav koja obuhvata * 244; istinska učtivost pokazuje obzir za * 255; opšte *, Hristova religija povezuje sve u * 244
- Brljanje, Sotona zna sva * 779
- Brljivci ili ogovarači 113
- Breme(na), dolaze svima 284; osloboditi se * koja sprečavaju odmor srca 508; današnja *, hlabro nositi 473; sutrašnja *, ne mučiti se sa * 473
- Brižnost, postupati sa * 103
- Briga 68, 466-468, 470-472, 493, 523, 807. Vidi takođe Zabrinutost
- Briga o sebi 795, 796
- Briga(e), ne dodavati sutrašnje * današnjim 472; pozajmljene, sloboda od * 65, 412, 452, 469; uzroci * 470; dolaze mladim parovima 153; grozničave * 469; sloboda od * 12, 65, 412, 452; negativne posledice * 65, 250, 251, 412, 452; ljubomorna *, nadzirite svoj život sa * 780; mnoštvo *, Bog nije opterećen * 472; Sotonin izraz lica pun je * 524; obučavati djecu sa *150; trag * 353; opterećen *, ne biti * 467, 469; šta činiti sa *, 12, 165, 452, 480, 759, 776; svjetovne * 128. Vidi takođe Briga o sebi
- Brige i bremena, smanjiti * budućih majki 132, 133
- Briljantna omladina ne postiže uvijek najveći uspjeh 309, 310
- Brod, jedna rupa može potopiti * 728; bez komapasa i sidra, poput * 641
- Brz pogled, koji ranjava 520
- Brzo misliti, ljudi koji će često morati * 443
- Bučan, zašto su neka djeca * 150
- Bučna djeca 150
- Bučni zahtjevi, naše pale prirode 145
- Budnost, opasati moralnu prirodu sa * 73

Budućnost, ne dopustiti da * oslabi srce 458; mnogi neće da vjeruju Bogu za * 469; briga za *, mnogi se * 474; briga ne može raspoznati * 471
Buka, uticaj * na majku 486

C

Celibat 220
Cenkanje oko malih suma 436
Cijenjenje od samih sebe 274
Cijenjenje, Božjeg karaktera 422; ljudi traže * 790, 791; riječi *, učinak * 158, 215. Vidi takođe Samo-
vrednovanje
Cijenjenje, od drugih, želja za * 208
Cilj(evi) 139, 154, 193, 341-344, 364, 367, 399, 442, 644, 656, 737, 805, 806. Vidi takođe Objekat, Namjera
Cilj, u životu 795
Cilj, uzvišeni 341, 366, 367
Cirkus 590
Civilizacija, naša izvještačena * 559
Cjelovitost 6, 352, 546
Cjelovitost ili poštenje, savjesna *, gubitak * 321, 691; navike *, kako steći * 270; uzvišeni osjećaj * 617; postojana * bitna 332, 333, 547; stroga *: pokriva nepoželjne crte karaktera 437, u karakteru 552, 553; striktna *, Hristos bio omražen zbog svoje * 527; nepokolebljiva *: blista poput zlata 438, duhovnim savjetnicima potrebna * 766
Crkva adventista sedmog dana, potrebna reforma u * 559

Č

Čaj, negativne efekti * 321, 485, 589, 590
Čamac za spasavanje, Hristos kao Kapetan * 673
Čast, dobro ime * žrtvovano 296; visok osjećaj *, dijete može imati * 198. Vidi takođe Samopočasti
Čežnja, nemirna *. Vidi Nemirna čežnja
Čežnjiv pogled 526
Čednost, očuvati najstrožiju * 432
Čestitost ili poštenje, unutrašnja *, kako imati * 89
Čiča Tomina koliba 110
Čio, kad se ne osjećate * 758
Čistota, želja za * nije dovoljna 685; uvišeni osjećaj * 617; napredak u * 69; imati ljubav prema * 632; održavati * 146, 147; moralna *, gajiti moralnu * 256; vraćanje zabludjelog u * 439
Čistota, gajiti navike * 177
Čitanje priča 110, 591
Čitanje, zainteresovano * Svetog Pisma 95; želja za * kod djece, roditelji moraju kontrolisati * 285; pokvarene strasti podstaknute * 229; prekomjerno * 11; površno * 315; domaće dužnosti i * 511; neprimjerno * 107, 111; odavanje * i zanemarivanje fizičke vježbe 511; neumjerenost u * 591, 592; neumjerene navike * 111, 112; lako (površno) * 114, 605; želja oka pobuđena * 229; stvaranje mentalnih pijanica * 111, 112; pravilno naglašavanje pri * 581; čisto i zdravo * 107; temeljito *, gubitak ljubavi prema * 110; koje sugerise nečiste misli, izbjegavati * 107, 111, 228, 229, 591, 733; površno * 110; nepažljivo * 96; pogrešne navike * 591. Vidi takođe Knjige, Beletristika, Magazini, Navike, Romani, Priče, Proučavanje, Bajke
Čitati, jasno i sa razumijevanjem 581, 582
Čovjek društva, čovjek Božji ne guta * 45
Čovjekova priroda, ne može odbiti moć zla 206
Čuda, Sotona čini * da obmane 710; koja Bog ne čini 35
Čudotvorna moć, Božja * da preobrazi grešnika 47
Čulna malarija, um pomračen * 412
Čulne stvari, umovi navedeni da se bave * 95
Čulni porivi. Vidi Nagoni
Čulni umovi 305, 306
Čulno ili senzualno, držati se dalje od svega što je * 237
Čulno zadovoljstvo, ljubav koja nije bolja od * 296, 297
Čulnost, velika * u roditeljima prenosi se na djecu 138; dom previše svet za * 157; u braku 223; u privatnom životu, očistiti * 239; kušanje na * među onima koji nijesu u braku 231
Čvrstina ili postojanost, bitna u porodici 175; nedostatak *, velika šteta pričinjena zbog * 419

Ć

Ćutanje, gnjev dočekan * 522; rečitost * 582; koje je zlatno 772

D

Danilo, kao primjer moralnog razvoja 105; njegov visoki i sveti standard 237

Degradacija, opisi * 763

Delikvencija, maloljetnička * 566, 567

Depresija, nakon uzbudljivih zabava 646; uzrokuje bolest 482; ne odavati se * 492; Ilija u * 486; prati seksualnu podatljivost 485, 486; kako ukloniti * 435; poput debeog prekrivača od magle 492; propovjednik koji raste u * 492; od bolesti, osobe pod * 491; duha 484-487, iskustvo EGW sa * 811, 812; bolesnik se treba uzdići iznad * 467; duh entuzijazma koji ostavlja * 49; uzdići se iznad *, pomoći bolesniku da se * 482; neprirodna * negativne posledice * 483; kad * padne na dušu 496

Depresivan, EGW je odlučila da ne bude * 492; plemenitost karaktera se ne stiče dok smo * 490; pjevati kad smo * i pritisnuti tugom 538; šta činiti kad smo * 495. Vidi takođe Utučenost

Depresivna osoba 770

Depresivni hrišćani daju pogrešan utisak 758

Depresivni pacijent 493

Deset Zapovijesti, prestupanje *, bolest uzrokovana zbog * 569, 570. Vidi takođe Zakon Božji

Dijete koje se kaje, oprostiti * 170

Diktatorski nastrojen, ne biti * 40, 241; osobe koje su *, ne zapošljavati kao učitelje * 688

Diktirati, učitelji koji vole da * 199

Diplomatija, sama * nije tajna istinskog jedinstva 501

Disciplina, ljudi kao bebe u * 264; ne unositi grubost u * 284; učitelj treba podsticati * 200; odlučna *, važnost * 102; za jedan um slomila bi drugi 551, 552; čvrsta *, ne gubiti blagoslov * 703; gruba * od strane roditelja i učitelja 282; striktno se držite * 301; labava * u djetinjstvu 599; mentalna *: od pomoć kroz život 667, rdave navike sprečavaju * 382; djece 502, 519; strpljiva * djece 150; pravila *, pridržavati se * 124; svi ne mogu podnijeti istu strogu * 633; stroga *, obuka duše zahtijeva * 13; surova *, učiti mlade da se suoče sa * života 223, 224; čvrsta i postojana * za sreću djeteta 171; um učenika može steći * 191; cjelovita *, zašto dijete odbija * 518. Vidi takođe Samodisciplina

Disciplinovati dijete kako valja u prve tri godine 149

Disciplinovati sebe, uz postojan napor 301

Diskrecija 100, 735

Dispepsija ili loša probava, nervoznih žena 393

Dispeptičar, stvari koje čine da neka osoba postane * 63, 393, 396, 443; mentalni *, mladi koji su * 110; religiozni * 635

Djelotvoran, zanemarivanje da se postane * 264

Djelotvorni radnici, u Božjem djelu 506; oni koji su suviše lijeni ili nemarni da budu * 602

Djelotvornost (efikasnost), ne činiti ništa što bi pokvarilo * 301; podjednaka *, ne rade svi sa * 341; vječna * nalazi se u Hristu 687; izvršna sposobnost raste u * sa upotrebom 263; vjera koja proizvodi * 541; budite * koliko možete 301; Bog nam daje * 154; rast u * 45; iskoristite svoju * na najbolji način 154; Bog cijeni samo dobrotu kao * 66; kad ljudi čine Boga svojom * 263, 264

Djetinji umovi, roditelji moraju da budu jedini učitelji * 150

Dobar, biti * prije nego što možete činiti dobro 767

Dobronamjerna osoba, blistavo lice * 483

Dobronamjernost, Hristova nesebična * 182; univerzum izražava Božju neograničenu * 249; Hristova *, bez

Dobrota, želja za * nije dovoljna 685; probuditi ljubav za * 70; samo je * djelotvorna 66; uzor *, Hristos je naš * 622; svojstvo istinske ljubavi 644; govorite o Hristovoj * 808; vrednija od moći 739

Dobrovoljna služba, Bog želi * 422

Dokaz, težina *, odlučivati iz * 672

Dokolica, prevelika * 602, 631, 632. Vidi takođe Neaktivnost

Dokon i nespokojan duh 314

Doktrina, lažna *, najsigurniji način da se uništi * 500; zdrava *, fanatizam zatvara vrata * 46

Domaće dužnosti, učiti djecu * 287

Dominacija, povlastica najjačega 724

Doslednost, bez svojeglavosti 184, 622, 623

Dostojanstvo, imati * 226, 259; nebesko * 667; kako da sačuvate svoje * 198; gvozdено * 482; rezervisano * 184; istinska ljubav daje * duši 209; neprimjereno *, greška * 79

Dovoditi u pitanje, opasno je * božansku svjetlost 575

Dovoljnost. Vidi Samodovoljnost

Droge, jake *, kako eliminisati potrebu za * 597; moćne *, osobe koje podnose patnju traže * 512

Drska djela 25
 Drska hrabrost, izgled *, dječja obeshrabrenost prikrivena * 488
 Drska sloboda kćerki 298
 Društvena dobrota 622
 Društvena ekonomija, nacije 625
 Društvena jednakost 625
 Društvena moć, koristiti * 62, 622, 628, 805
 Društvena preimućstva, kao talenti 621
 Društvena zabava 315
 Društvena zajednica 622
 Društvene crte karaktera 621
 Društveni život 623, 625, 627
 Društveni atributi 483
 Društveni elementi, u našoj prirodi 622
 Društveni odnosi 622, 805
 Društveno biće, čovjek stvoren da bude * 161
 Društveno opštenje, koristi od * 621, 622
 Društveno tkivo, oblikuje se vaspitanjem 367, 624
 Društveno uživanje, skupovi za * 623
 Društvenost, kultivisati * 289, 621, 625
 Društvo, djeca vole * 168; zla u * 66, 267; moderno * 178, 667; je u neredu 623; zakon uzajamne nezavisnosti u * 267; budućnosti 4; izgnanici od * 623; staleži u *, nikad se neće izjednačiti 626; stvari koje demorališu * 625; dobrobit *, uticaj doma na * 174; djevojka koja voli * mladih muškaraca 301
 Drugarstvo, Bog oblikovao čovjeka za * 609; prirodno je tražiti * 609
 Dužnost(i), propuštanje da se djeca vaspitaju za * 61; laka * za jednoga je teška za drugoga 615; male *, ne zanemarivati * 604; zanemarene *, prizvane u sjećanje 277; današnje *, vjerno ispunjavati * 472; mladi kojima je * uživanje 343
 Duša bolesna od grijeha, lijek za bolesno tijelo i * 683, 684
 Duša, avenije *, dobro čuvati * 107
 Duševna bolnica 41, 144, 454
 Duh i život, potrebni u Božjem djelu 375, 376
 Duh samoodricanja, učitelju potreban * 190
 Duh(ovi), zli *, zajednica sa * 608
 Duhovite primjedbe 268, 292
 Duhovna sila, stečena godinama iskustva 17
 Duhovno iskustvo, karakter * 635; pokvareno usled zloupotrebe želuca 618
 Duhovnost, zabluda o * 291, 411; meso negativno utiče na * 407; neznanje ne povećava * 365; razgovor koji je poguban za * 779
 Duvan, negativne posledice * 74-76, 297

D

Davolja radionica, navika koja postaje * 195

E

Egocentričnost 45, 271, 275
 Egoizam, srca očišćena od * 339, 340; neka ne bude * 576; odvaja čovjeka od Boga 30
 Egzistencija, borba za * 756
 Eho, ne biti * drugih 785
 Ekonomija, bitna u srećnom domu 180; navike * jačaju razum 259; pouke o *, učiti studente * 366
 Ekstremisti, pravi hrišćani nijesu * 48
 Električna baterija, srca na koja Duh djeluje kao * 198
 Električna moć, mentalna aktivnost mozga pospješuje * 60, 396
 Električna sila mozga 400; sotonski iscjelitelji koji su kanali za * 701
 Električna struja(nja), u nervnom sistemu 230, 446
 Emocije, promjenljive * 126; kao oblaci 126; Hristos dovodi * pod kontrolu razuma 124; laskanje sebi nije hrišćanska * 274; nije mudro podrobno proučavati svoje * 617; depresivne * škode zdravlju 62, 63, 759; ne čine vas Božjim djetetom 124; upražnjavanje vjere nasuprot dokazima * 687; kolebljive * između nade i straha 126, 127; Duh stvara u nama svete * 600; kad ne možete kontrolisati svoje * 124; unutrašnje *, kako kontrolisati * 125; jedenje koje otupljuje izoštrnije i svetije * 389; držati podređene razumu i savjesti 31, 325; nijesu pouzdane 126, 693; ljubavi, srce koje nije natopljeno * 528; religija nije puka *

286; oživljavanja koja uzbuđuju * 590; Sotona nastoji da uzbuđi * 31; grešne *, odgovornost Bogu za * 526; podređen *, ne biti * 126, 127; podložne spoljašnjim okolnostima 126; opterećivanje nerava * dok su nervi pokreta neaktivni 375; prava ljubav nije * 206; snažne *, život doveden u opasnost usled * 519; čudesne * nijesu bitne 126; vi ne možete kontrolisati svoje * 549, 694. Vidi takođe Osjećanja, Strasti

Emocionalna atmosfera, promjene u * 812

Emocionalna religija 126

Energetičar, upozorenja protiv * 700, 701. Vidi takođe Hipnotizam, Magnetizam, Mesmerizam, Liječenje umom

Energičan čovjek, primjer * je dalekosežan 801

Energija(e), usmjeravati * mladih u prave kanale 290; vaspitanje i * 187; bitna u odgovornom pozivu 342; najveća * podstaknuta Hristovom ljubavlju 65; najveći interesi zahtijevaju * 795; može se pročistiti 31; pogrešno usmjerena * 798, 799; potrebno unijeti više * 801; potrebna za koristan rad utrošena na zabavu 313; novi poredak *, pogrešne pretpostavke o * 29; potrebna * karaktera 666; potrebna * unutrašnjeg života 237; prevelik upliv * kod mladih 290; suzbijena * od zatvaranja u učionice 290, 291; nespokojna * na koju se đavo smije 104; postojana *, potreba za * 801; vitalna *, mozak unosi u um * 407; mladima je potrebna * da se udovolje zahtjevima 556

Entuzijizam, u kojem mladi nalaze istinsko zadovoljstvo 343; moć * u glumi 582; duh * koji se ne smije ohrabrivati 49

F

Falsifikat, koji zavodi duše 307; vjere je pretpostavka (uobrazilja) 534

Familijarnost(i), jedan čin * može dovesti u opasnost vašu dušu 256; besramna *, misli koje vode u * 227; neprikladna *, Hristos nije ohrabrivao * 184; sa grijehom, čini da on izgleda manje odvratn 558; žene ne smiju ohrabrivati * 226

Fanatični pogledi, o Bogu, upozorenja protiv * 306

Fanatični umovi, Hristos je bio poslan * 791

Fanatik, ne biti * 436

Fanatik, smješten u duševnu bolnicu 41

Fanatizam 38, 46

Fanatizam, Hristova umjerenost nikada nije vodila u * 184, 623; strpljivo dočekati * 766

Fantastika ili beletristika, mašta izopačena čitanjem * 108

Fantazija(e), glupe *, djevojački um ispunjen * 302; ljudske *, Hristos nikad nije podsticao * 587; nesvete *, osobe koje se odaju * 306

Fariseji, ideja * u odnosu na molitvu 276

Farisejizam 242

Filozofija, najdublja *, misterije koje ne može dokučiti ni * 569; lažno nazvana * 446; ljudska * nasuprot božanskoj filozofiji 712, 713; pomenuta u Kološanima 2:8 723; uska * 49; paganska * 750 759; Sotona radi preko * 711, 712; nauke o umu, upozorenja vezana za * 783 (Vidi takođe Energetičar, Hipnotizam, Magnetizam, Mesmerizam, Kontrola uma, Liječenje umom)

Filozofske dvorane 101

Finansijske poteškoće, kako dočekati * 493

Fiziologija, važna u djetinjstvu 640

Flertovanje, duh *, udvaranje u * 295

Flertovati, studenti ne smiju * 302

Fotografije, obnaženih žena 229. Vidi takođe Slike

Frenologija, Sotona koristi * 19, 20, 698, 711, 712, 720

G

Geologija, krivotvorine u * 743

Gest(ovi) 520, 590

Glad duše 34

Glad duše, krik za Bogom u * 262

Glas, kultivacija * 580-582; dar koji treba pravilno koristiti 572; ljubav potčinjava * 209; muzika *, očuvati * 580; osobenosti *, Sotona koristi * 42; prijatan *, za srećan dom 180; kako promijeniti svoj * 68

Glasovi, koji demorališu 113

Glava porodice, muž kao * 160

Glava, zdrava hrana pogodna za bistru * 1661 svoju * iskoristite na najbolji način 197. Vidi takođe Mozak, Razum, Um

Glavobolja, masturbacija uzrokuje * 290

Gledanje, izbjegavati * onoga što sugeriše nečiste misli 107, 228, 229, 571, 733; kroz gomilu nesvarene hrane 770

Gledište, nepristrasno * 47

Glupo osmjehivanje 180
 Glupost (besmislica) 315, 574, 605
 Glupost, mudrost koja je * 30, 780
 Gnevljiv duh, odavanje * 520, 582
 Gnevna osoba, padanje u veću vatru 522
 Gnjev 517, 520, 523. Vidi takođe Indignacija
 Gnjev, kao ubistvo 520; utišava se kad se mirno dočeka 522; teško obuzdati * 520; prepuštanje *, grijeh 516;
 povrijeđenog častoljublja 517; pogubni efekti * 60, 691; sprečava Isusa da uđe u dom 15; raspirivanje *,
 nikada se ne isplati 192; pravedna ogorčenost 516, 517; prema djeci 518, 519, 552; kad ljubav zauzme
 mjesto * 760; bijelo usijanje od * 520. Vidi takođe Indignacija, Strast, Narav, Ljutnja.
 Gorčina, odagnati * iz duše 516; kad dođe smrt nema * 503; korjeni *, gajenje * 639; izgoni ljubav 277; mora se
 iskorijeniti 205; duh * pobuđuje kriticizam 521; proizvodi samopoštovanje 277; zamjena za * 464;
 životna * zanemaruje pomoć 86
 Gostoprinstvo, pravo * se malo ispoljava 179
 Govor(i), grubost u *, bez * 540; optuživački * 500; kultivisati način * 581, 582; organi *, naprezati * 581; moći
 * pod kontrolom razuma 581; osvetoljubiv * 529; oštar * 175; talenat * 15, 799; neprikladan * 208.
 Vidi takođe Jezik, Izražavanje, Riječ
 Govor, pravilan * 580, 581; zli *, jedna riječ * 676; grub ili neučtiv * 46; javni *, sposobnost za * 580, 581; vul-
 garan * 156
 Govorenje, prazno * kod djece 605; navika mnogo * 779; o nepoželjnim stvarima 662; grešno *, žene 779
 Govoriti nepromišljeno, ne * 435
 Govoriti zlo, ne * 439
 Govoriti, kao što bi Gospod govorio 425; jasno i razgovjetno 424
 Govornik, Hristos kao * 580, 581, 623; javni * 424
 Grčka, izučavanje * 195
 Građanske vlasti, suprostavljanje *, upozorenje protiv * 504
 Granit, vosak koji postaje * 294
 Greška(e), budite spremni da priznate svoje * 523; drugih, naša dužnost vezano za * 46, 209, 634; naročite *,
 dijete često ukoravano za * 488. Vidi takođe Propusti
 Greška(e), drugih, ispravljanje * 519, 633, 728, 790; oproštene i zaboravljene 503
 Grešna priroda, borba protiv * 32
 Grešnik, nije svako sposoban da popravlja * 80, 769; ukazati * na Hrista 453; prema * pokazati nježan i sažaljiv
 duh 500
 Grešnost, osjećaj * truje izvore života 451
 Griža savjesti ili kajanje, dodatno breme * 471; gorko *, jezik koji donosi * 257; Hristos je obećao da će ukloni-
 ti * 259, 451; osjećanja *, masturbacija uzrokuje * 258; negativne posledice * 59, 451, 458; stajati pred
 Božjim zakonom bez * 260
 Grijeh(si), priznati * se oprostaju 277; oslobođenje od *, iscjeljenje sa * 683, 684; otpuštanje * je čin duše 571;
 ako nosimo vlastite * 456; najcrnijih boja, brak pokriva * 222; ponavljanje * slabi moć otpora 795;
 izbjegavati začetak * 325
 Grob, kuća kao * 486, 487
 Grub način, govorenje na * ranjava 45
 Grub, istina ne čini čovjeka * 177
 Gruba osoba, ne zapošljavati * kao učitelja 685
 Gruba osoba, ne zapošljavati * kao učitelja 688
 Grubi govor, utiče na život u domu 156
 Grubo ophođenje, dijete predmet * 201
 Grubost, dom gdje nema * 175; sreće se u životu 243; nikad ne pokazivati * u domu 157
 Grubost, istina ne stvara * 177
 Grubost, ne unositi * u disciplinu 284; razvija svojeglavost i neposlušnost 81; poremećeni želudac može uzroko-
 vati * 443; ne pokazivati * 356; atribut Sotone 192; neki učenici žive pod * 81; ne govoriti nijednu riječ
 * 257
 Gubitak, nema * sa Hristom 788
 Gundala, sposobni ljudi kao * 577
 Gundanje, zadržalo drveni Izrael izvan granica Hanana 179, 498; pomisao na *, šta umiruje * 259, 631
 Gundanje. Vidi Nezaovoljstvo, Jadikovanje
 Gvožđe, u krakteru 35
 Gvozdena uprava, čovjek koji sprovodi * nad drugima 53; obučavanje djece putem * 282, 283

H

Harfa, sa hiljadu struna, ljudsko tijelo kao * 373, 374
 Heroji, istinski *, ko su * 689

Hipnotički uticaj Sotone 719
 Hipnotisati, umovi će biti * 719
 Hipnotizam 713, 716-719. Vidi takođe Magnetizam, Mesmerizam, Liječenje umom
 Hjum Dejvid, skeptik
 Hladna indiferentnost 38
 Hladnoća, atribut Sotone 192; muževljeva kruta * 485; prema braći 277; kad nestaje vaša * 541
 Hrabrost, stečena višegodišnjim iskustvom 17; imajte * kad date sve od sebe 735; unijeti * u svakodnevni posao 376; bolest teži da uništi * 484; kako dati * nekom ko griješi 756; vi možete imati * u Gospodu 464; nedostatak * za pokoravanje osvjedočenju o dužnosti 267; moralna * da se obuzda apetit 511; pospješuje zdravlje i produžava život 458, 647, 738; Sotona nastoji da uništi našu * 480; govoriti o * duši umornoj od grijeha 514; proučavanje koje teži da uništi 760; dovoljno * da se djeluje iz načela 362, 363; iskušenja zamišljena da unište * 128; uzdići se iznad hrišćanskog svjetskog standarda o * 268; riječi koje donose * klonulom duhu 158; rad za Boga sa * 375
 Hrišćani koji se žale, zatvaraju grešnicima put ka Hristu 433
 Htjenje, naš udio u *, Sveti Duh ne čini * 691
 Hvala, opasnost za hrišćanina 34; za mrtve 503; duh * unapređuje zdravlje 795, 797; riječ * koristi djetetu 168.
 Hvalisavost, ljubav nikad ne podstiče * 241; osobe koje nijesu * 769
 Hvaliti, ne nanosite štetu ljudima * ih 435

I

Ideal, Božji * za nas 105, 106; visok i svet *, upraviti um na * 344
 Ideja(e), široke *, mladim ljudima potrebne * 309; idoliziranje nekoliko * 43; ostavite svoje * u podnožju krsta 541; različite * o Svetom Duhu 54; određene *, borba za nečije * 40; prethodno ustanovljene * 597; izložite svoje * na jasan i povezan način 668; međusobni odnos * daje im vrijednost 668; iste *, mi ne možemo imati svi * 377; traže izraza 419; set *, žena pod kontrolom * 594; grešne *, oslobodite se * 90; praznovjerne * uvijek su unižavajuće 759; radnici se razlikuju u * 615
 Identitet, svako ima * koji se ne smije podređivati 709; Bog svakom daje vlastiti * 85
 Idolizirati, dijete ne treba * 169
 Igranje, pri prenošenju Kovčega zavjeta 313, 314; osobe odate *, sudbina * 314, 726, 736
 Igranke zadovoljstva 315
 Ilustracije, Hristove * 181, 587
 Imaginacije, zle * 405
 Imaginaran, patnja koja je * 511
 Imaginarne stvari, glumci govore o * kao da su realne 592
 Impuls (poriv ili podsticaj), djelovanje iz * 552; bolji *, vezano za onoga ko griješi 775; slijepi * pri sklapanju braka 303, 304; gajenje * 355; udvaranje koje slijedi * 295; oslobađanje od * 123; ne djelovati iz * 292, 552, 765; prekomjerno proučavanje i * 444; buduće majke 134; vjera nije * 537; slijeđenje * umjesto razuma 138; plemeniti * 153, 212; dobri *, atmosfera koja slabi * 482, 483, su dar od Boga 541, 611; sreća se ne nalazi u * 643; ima svoje sjedište u tijelu 441; koji daje zdravlje 705; u studentima 81; nesposobnost kontrole * 124; odavanje * koji unižava 225; ljubav probuđena * 213; ljubavni * u djetinjstvu 212; čovjekov najjači * 643; trenutni *, riječi izgovorene iz * 575; prirodnog srca 316; nervozan čovjek pokrenut iz * 490; novi *, podstaći * 183, 623; razum pod kontrolom * 303, 521; čulni * 236, 322; društveni * 153, 212; pravog hrišćanina 552; mladi previše vjeruju u * 295
 Incidenti, mali * 570
 Indignacija ili ogorčenost, pravedna * 516, 517; Sotona pobuđuje * protiv karača za grijeh 525; pokazivanje * prema nezahvalnima 775; riječi *, kleveta ne zamire * 548. Vidi takođe Ljutnja, Gnjev
 Indiskrecija 237, 256
 Individualna mjera, svako mora dostići svoju * 429
 Individualna moć, kvalitet koji je potreban 269
 Individualnost, dječija * 282, 425, 687; Bogom data *, sačuvajte svoju * 154, 282, 361, 423, 430, 687, 705, 707-709
 Inferiornost, utisak o * 274
 Informacije 114, 739
 Instinkt 331, 485
 Intelektualna veličina(e), potencijal * 351; samit * 367, 741
 Intelekt ili razum, kupanje osvježava * 383; briljantnost *, Bog daje * 743; kafa i čaj utiču na * 484, 590; savjet koji bodri * 693; kultivisan * je veliko blago 85; kultura *: fizički rad u * 116, 117, stvari koje ne smiju spriječiti * 7, žene kojima nedostaje vremena za * 289; kultura * 89; razvijati * do njegove punine 602; ne razvijati * po cijenu morala 67; nijeme životinje nemaju * 687; koji je zakrčljao baveći se banalnim predmetima 667, 668; oslabljeni *: dječiji * 134, stvari koje uzrokuju 618, 742; prosvijetljen * kontroliše životinjske sklonosti 77; oplemenjeni i očišćeni * 785; vježbanje *, upozorenje vezano za * 441; najslabiji * može shvatiti pravila Božjeg zakona 562; dat čovjeku od Boga 105, 154; navike koje

- jačaju * 259; ljudski * nije svemoguć 769; lijenost negativno utiče na * 604; unutrašnji mir osvježava * 328; najbolje iskoristiti svoj * 154; jedenje mesa zamagluje * 390; mora se pokloniti velikom JA SAM 92; nikad ne kultivirati * po cijenu morala 374; pacijenata, stvari koje bude * 337; izopačeni *, uticaj * 785; čitanje koje slabi * 591; prima snagu u djetinjstvu 151; sebični interes koji ograničava * 271; zdravi *, zdravo tijelo nužno za * 116, 117; snaga *, kako djeca mogu steći * 562, 563; snažan *, proučavanje Biblije može stvoriti * 92, 93; koji Sotona ne može dotaći 710; stvari koje oblikuju * 551; pretjerivanje u oblačenju ne zahtijeva * 289; obuka * kod djeteta u prvih 6 ili 7 godina 149, pogrešne ideje o * 363; traćenje *, traćenje vremena je * 167; razvijen * 117; razvoj * kod mladih potrebno je usmjeravati 190. Vidi također Um
- Intelektualna aktivnost, jedenje mesa slabi * 390
- Intelektualna kultura, veći standard * 360
- Intelektualna moć, nepromjenljivi zakoni u odnosu na * 331, 406, 407, 448, 568; bez ljubavi 210
- Intelektualna obuka, cjelovita * 54, 301, 741
- Intelektualna priroda, životinjska priroda predominantna nad * 485
- Intelektualna tečevina, karakter vredniji od * 739
- Intelektualna tromost 689
- Intelektualne moći, apetit se mora podrediti * 394, 395; proučavanje Biblije izaziva * 97; moraju se udružiti sa moralom 352; kultura * 107, 225, 229, 591; porobljavati * 74; nepravilna regulacija * 376; jedenje mesa utiče na * 390; moraju biti: disciplinovane 588, precizno balansirane 442; podređene niskim strastima 225. Vidi također Mentalne moći
- Intelektualne sposobnosti, hrišćanina 224; kultura * 3, 51, 103, 331; date od Boga 103; osobe koje zaboravljaju da imaju * 417; oslabljene * 136; mladih ljudi 51. Vidi također Mentalne sposobnosti
- Intelektualne sposobnosti, povećane *, Danilove * 34; učiti mlade najboljem iskorištavanju * 362
- Intelektualni neuspjeh 271
- Intelektualni džinovi 101; zašto su * mala djeca u disciplini 264
- Intelektualni napredak 167, 293
- Intelektualni razvoj, praktično znanje u * 117
- Intelektualni snaga 206, 233, 400, 644
- Intelektualno dostignuće, visok standard * 121, 364, 380; najveći standard * 377
- Intelektualno zdravlje 236
- Inteligencija, Bog nam je dao * 387; pogrešno iskorišćena * 76; potreba za * 95, 447, 602, 766; obnova * 439; Sotonina * 24; talenat * 375
- Inteligentan, biti * 8, 34; biti * u odnosu na istinu 103
- Inteligentno biće, pravo čovjeka kao * 421
- Inteligentno, obavljati Božje djelo 540; služiti Hristu 365; učiti Božju Riječ 95, 96
- Intonacija, kao strijela 520
- Intuicija 504
- Invalid(i), koji vjeruje, oporavak * 411; zaneseni * 386; može odbiti bolest 690; usmjerava misli na sebe 118, 401, 734; hronični *, tretman * 119; oboljeli od mašte 397, 588; iscrpljeni * 121, 513, 690; uposlenost pomaže * 118, 119, 513, 604, 647, 648, 690; u zimskom periodu 397; mnogi * će ostati takvi 72; bolesni i razdražljivi * 118, 734; trebaju: probuditi volju 118, uzdići se iznad bolova 513; fizička vježba koristi * 119, 120, 734; koji su sami sebe načinili * 16, 61, 682; šetnja koristi * 119; kojima nikakvo rezonovanje ne može pomoći 397, 689, 690; žena koja ne mora biti * 683
- Invalidnost, osobe zahvaćene * 682
- Isčekivanje zla 476, 497
- Iscijeliti, samo Bog može * 706
- Iscjelitelji uma, upozorenja na * 705
- Ishitren, djeca koja su * 298, 299
- Ishitrenost, navike *, sticanje * 6
- Ishrana, osjećanja depresije i * 62. Vidi također Emocije
- Isključiv duh 428
- Isključiv, buduća majka ne smije biti * 132; muž ne smije biti * prema ženi 161; naša religija nas ne čini * 629; neki ljudi su prirodno * 179
- Isključivi putevi 773
- Iskren, biti * prema sebi 766
- Iskrenost 153, 262
- Iskupljenje, plan *, neiscrpan predmet proučavanja 574
- Iskustvo, lično * pred Bogom 428; starijih, mladima pomaže * 746
- Ismijavanje 113, 156
- Ispovjednik 776-779
- Ispunjenost sobom 642
- Istina, aktivno i radno načelo 784; svako mora primiti * za sebe 423; temeljna *, prepoznavanje * 49; držanje is-

tine kao * samo po savjesti 325; gajiti * u srcu 157; u prirodi i otkrivenju 743; znati za sebe šta je * 535; ljubav prema *, probuditi * 70; vrijednost ljubljenja * 775; nikad ne protivrječi samoj sebi 699; ne smije se govoriti u svako vrijeme 84; načela *, ne žrtvovati * 798; svojstvo prave ljubavi 644; lukave primjedbe na * 114; omekšava i profinjuje 180; postojana privrženost * 437

Istraživanje, misterije koje se ne mogu objasniti najopsežnijim * 569, 699, 702. Vidi takođe Naučno istraživanje Istrajnost 342, 666, 667

Isturen, ne biti * 669

Izabrati, moć da se * između pravog i pogrešnog 92; mi možemo * da služimo Bogu 420, 685; učiniti sebe kako * 326

Izbor, sloboda *, oduzimanje * čovjeku 421; okovi se razbijaju samo čovjekovim * 146; nesposobnost ovjekovječena * 800; moć *: Bog nam je dao * 420, volja je * 685

Izdržljivost, moć * smanjuje se ili povećava upotrebom 107

Izjelica, nije sposoban za savjet 391

Iznevjerene nade, žaljenje nad * 70

Iznuđena odanost, Bog se ne zadovoljava * 422

Izopačenost, suština *, sebičnost je * 30; dočekati * sa strpljenjem i ljubavlju 243; um se ne odaje odjedanput * 75, 225, 336; moralno rastrojstvo izazvano * 228; osobe koje plaču nad svojom * 48. Vidi takođe Mentalna izopačenost

Izražavanje, lagano i jasno *, važnost * 580; zlo *, istina u srcu obuzdava * 575. Vidi takođe Govor

Izraz lica, veseo * 215; izražava obličje božanskog 578; odražava: potištenost 483, nebesku radost 760; koji zrači istinskom dobrotom 483; koji zrači ljubavlju 209; natmuren * 48, 62. Vidi takođe Lice

Izrazi, paziti na * 42; nepristojni *, mašta izopačena * 590

Izučavanje knjiga, vaspitanje scra više od punog * 69

Izvjestaji, lažni * 548; nepovoljni * 209. Vidi takođe Brbljanje, Spletkarenje

J

Ja, nesiguran brod 673

Jadikovanje 464. Vidi takođe Žalost

Javni skupovi, prisustvovanje * 623

Jedan dan u vremenu 554

Jedan dan, samo * je naš 472

Jedenje, u svako doba 443; ispravne navike * za čistu krv 60

Jedinstvo, među vjernicima 207, boriti se za * 559 ; kao dokaz učeništva 798; Hristova ljubav vodi srca u * 277; hrišćansko * nije kontrola uma 708; u raznolikosti 53, 423, 426, 800; u skladnoj akciji 502; zajednice uma sa umom 426, 429; naše *, nije u poistovjećivanju sa svjetskom politikom 559; Sveti Duh u srcu stvara * 497; stanje *, neprekidno težiti * 798; razgovarati o * u vjerskom radu 40; istinsko * u crkvi i porodici 501

Jedinstvo, zbog ljubavi 210. Vidi takođe Zajednica

Jednostavnost, Božji zakon čudesan u * 563; Nebo cijeni * 276; utkati u život skromnu * 632; u bračnoj zajednici 153, 213, 214; čuvati * u svim navikama 445; akcije, sačuvati * 292

Jednostrani muškarci i žene 50

Jetra, rad *, tuga usporava * 458; obamrla * utiče na vjerski život 407

Jevanđelje(a), mnogi izmišljaju svoja vlastita * 323, 324; zašto se razlikuju 424

Jezik, jasan i jednostavan * 574, 580, 587; vulgarnost * 180. Vidi takođe Govor, Riječ

Jezik, zauzdajte svoj * 450, 519, 520, 522, 577; dar koji treba pravilno koristiti 572; koji je veoma griješio 779; obuka * 575; neposvećeni * 399

Jovan, zašto nam je potreban 424

K

Kažnjavanje djeteta 519

Kafa, negativne posledice * na tijelo 392, 484, 485, 588-590

Kajanje ili žaljenje 405, 644, 646

Karač, mudri * 772

Karanfili, u bašti 807, 808

Karte, igra koju Nebo osuđuje 736

Kaste 255, 626

Katanci i ključevi, ograničenja *, ljudi kojima ne trebaju * 256

Kazne, šta * ne mogu postići 256

Kisjeli hrišćani 433

Klonulost ili snuđenost 402, 482, 502, 758, 770

- Klonulost, ishrana koja čini čovjeka * 389
 Književna postignuća, vrijednost * 739
 Knjige, Biblija je najzanimljivija * 108; nevjernika 357, 358; izbor * 506, otkriva vjersko iskustvo 108; koje se daju djeci 285, 286; idoliziranje * 312; poput žaba u Egiptu 343, 344; ne objavljivati * o hipnotizmu 717; proučavanje * 108, 109; koje su prokletstvo 110; koje zbunjuju u pogledu onoga što je sveto 109; koje truju um 344; koje hiljade odvođe u grijeh 196; nečiste i unižavajuće 344; zle *, uzbuđuju maštu 290; mladi čeznu za * 285. Vidi takođe Literatura, Čitanje, Priče, Bajke.
 Knjiško znanje, obrazovanje u * nije najveće 358; učenici koji stižu samo * 363
 Kockanje 315, 736
 Kockanje 736
 Koji dugo trpe, oni * 769
 Kokete, žene koje postupaju kao * 226
 Kolebanja, najstrašnija * 794
 Kolibica, može biti najsrećniji dom 180
 Kolotečina, izbjegavati ulazak u * 52
 Kompromis, ne praviti * sa zlim navikama 268
 Konjske trke 315
 Kontrola uma 19, 20, 46, 71-76, 118, 119, 427-429, 698, 699, 704-720, 783. Vidi takođe Energetičar, Hipnotizam, Magnetizam, Mesmerizam, Liječenje umom
 Kontrola uma nad umom, liječenje putem * 711, 712. Vidi takođe Liječenje umom. Upozorenja protiv * 421, 428 705-708, 710-717, 728
 Kontrola, apsolutna * djece od strane roditelja 283. Vidi takođe Samokontrola
 Konvencionalnost, istinska učtivost i * 255
 Korisnost, stalan rast u * 104; vaspitavati djecu za * 61; veća *, osposobite se za * 193; navike *, učiti djecu * 287, 288; život *, mladi koji gube sposobnost za * 315; novovjernačkih 153; cijenjenje svoga ja najviše šteti * 265; sfera *, uzana * 608
 Krajnosti, život obilježen * 394; zaštita protiv * 274; zašto neki idu u * 50
 Kretnje, nagle i nepromišljene * 265
 Kriterijum, majka koja je umislila da je * za porodicu 595; nijedan čovjek ne smije biti * za druge 423
 Kritički raspoložen, učitelji koji su * primiče isto * 198
 Kriticizam, bezobzirni i nepristojni * 575; gajenje * 419; kršenje Božjih zapovijesti putem * 638; razvoj * kod djece 577; mnogi se svakodnevno odaju * 637; potreba za više ljubavi i manje * 504; prema onima na visokim položajima odgovornosti 633; staza *, stupanje na * 634; uklonite svoj * 773; smeće *, očistiti * 638
 Kritikovati, opasno je * božansku svjetlost 575; kako se postaje sklon * 634; sklonost * među starijim vjernicima 752; nikad ne ohrabrivati studenta da * 190; roditelji ne smiju * u prisustvu djece 155; možete * sebe 637
 Krivica, priznaje * je bitno 456; svjesna * 478; stepeni * 452; ne pokušavajte da umanjite svoju * opravdanjima 455; strah u * 478; sloboda od * 65, 250, 412, 452, 456; neznanje koje ne uklanja * 455; negativne posledice * 65, 250, 251, 412, 451, 452, 458; sebičnost uzrokuje * 272; osjećaj *, Jakov oslobođen od * 454, 455; mrlja *, pravi hrišćanin bez * 412; govoriti duši o njenoj * ne pomaže 453; ostaviti osjećanje * u podnožju krsta 451; osjećaj *, Sotona nameće grešniku * 454
 Krivotvorina(e), ne ponavljati * neprijatelja 718; skepticizma 285; Sotonine *, upozorenja na * 528, 719
 Kriza(e), u ljudskom iskustvu, Hristos predvidio svaku * 181; će doći na svaku instituciju ASD 780
 Krug, od ivice do centra * 501, 502; sveti * oko porodice 223
 Krutost, omekšana ljubavlju 215
 Krv, cirkulacija * 322, 336, 642, 646; čista *, potrebna zdravom mozgu 60
 Krvarenje iz nosa, žalost uzrokuje * 462
 Kuća bez djece 62
 Kućna atmosfera 63, 64, 500
 Kućni problemi, uzrokuju mentalnu bolest 59
 Kućno okolina 178
 Kućno okruženje 146
 Kula, građenje kula u vazduhu, loša navika 442, 588, 593, 661
 Kultura, svestrani razvoj * 301; ne težite sebičnoj i isključivoj * 359, 360. Vidi takođe Lična kultura
 Kupanje, pozitivni efekti * 397
 Kurs, svako mora odabrati svoj * prije ili kasnije 429

L

- Laž, život hrišćanina treba biti oslobođen od * 619; kako dočekati * 517; Sotona koristi * da spriječi Božje djelo 528; tiranija *, um bez Biblije podređen je * 96, 746; koristi se za eksploataciju drugih 75
 Lažne tvrdnje, žena odati * 779

Lagati sebe, osoba koja je * 417
 Laki zadatak, sklonost da se traži * 603
 Lakoća ili bezbrižnost, ne prepuštati se * 292, 316
 Lakomislen, potrebna posebna mudrost u ophođenju sa * 439
 Lakomislenost 787
 Lakomislenost, jedan trenutak * 35
 Lakomislenost, um ispražnjen od *, Božji plan za * 783; hrišćana po imenu 315, 316, 637; odbaciti * 105
 Lanac, jedna karika može prekinuti * 728
 Laskanje sebi 274
 Laskanje, čuvati se * 39, 74, 145, 722. Vidi takođe Laskanje sebi
 Laskati, Hristos nikad nije * 587
 Laskave draži, najzavodljivije * svijeta 338
 Laskave riječi, nježne i * 152
 Latinski, proučavanje * 195
 Led, hladnoća * u karakteru 35
 Lišen radosti, ideja da je Hristos bio * 183
 Lična kultura 259
 Ličnost 103
 Liberalizam, bezbrižni * 49
 Lice(a), Hristos motrio na * slušalaca 82; nova *, mlade privlače * 300; otkriva osjećanja srca 483. Vidi takođe Izraz lica
 Licemjer(i), častoljubivi * 243; pobožni *, mnoga djeca su * 300
 Licemjerje, podlo *, hvaljena djela često su * 349; šema *, moderno udvaranje kao * 295
 Lideri (vođe), budući * među današnjom omladinom 4
 Liječenje umom 19, 20, 46, 71-76, 698, 699, 704-720, 783. Vidi takođe Energetičar, Hipnotizam, Magnetizam, Mesmerizam
 Lijen ili indolentan, osobe koje su previše * 604.
 Lijena osoba(e), potrebna obazrivost uz molitvu prema * 439; priziva đavola da je kuša 604
 Lijenost 286. Vidi takođe Dokonost
 Lijenost, nadvladavanje * 596
 Lijenost, veliko zlo 683; treba se plašiti * 344; sklonost ka * 442; čovjek se neće spasti u * 605; mentalno stanje koje vodi u * 398; odgajanje djece u * 605; oni koji su sami od sebe načinili invalide umiru od * 61
 Literarna društva 668
 Lozinka, Slični Hristu naša * 644
 Lucifer, pad *, autentična istorija o * 742
 Ludilo 12, 454
 Luka, zašto nam je potreban 424
 Lukavstvo, Sotonin izraz lica pun * 524
 Loša probava. Vidi Dispepsija
 Luter Martin, borbe * 808

LJ

Ljubavne priče 110, 285, 286, 290
 Ljubazan duh, pokazivati * 63
 Ljubazan kurs, uticaj * 775
 Ljubazan, biti * 425, 471, 772, prema nezahvalnima 530; saradnici Božji 769; buduća majka treba biti * 132
 Ljubazne riječi, koje se govore o pokojniku 503
 Ljubazne riječi. Vidi Riječ
 Ljubazno, postupati * sa djecom 501
 Ljubaznost, djela *, pomoći drugima * 86; svima je potrebna 186; unijeti * u život 503; hrišćanska * u zadobijanju mladih 625; kultivisati * u srcu 157; djela *: ljubav koja podstiče * 208, često se zaboravljaju primljena * 789, prema zabludjelima 432; efekat * na osobu koja griješi 756; ispoljavanje * određuje karakter 157; svakodnevno se vježbati u * 15; autoritet muža treba biti u * 160; uticaj * iscjeljuje 151; zakon * (vidi Zakon); neka prevladava duh * 773; pokazivati * prema studentima 198; oni koji su u braku trebaju pokazivati * 153, 212, 313; uzajamna * u domu 165; grešnici će uzvratiti na * 530; prezrena * 277; promišljena * u domu 176
 Ljubimci, učenici koji se tretiraju kao * 81
 Ljubomora, kao bolest 792; zamagljuje moći zapažanja 335, 529; pronicljivost koja je bila * 336, 337; ne gajiti * 533; zle crte karaktera proizvedene * 336, 337; Božji zakon bilježi * 526; potiče od Sotone 192, 497, 747, 748, 792; osoba odata * 381; sjedinjena sa: zavišću 145, naprasitom naravi 145; neobuzdana * kod nekih starijih osoba 749; izražavanje * 575, 637. Vidi takođe Zavist
 Ljubomorani, usled masturbacije 258; neke starije osobe su * 748, 749

Ljubopitljivost, samo Biblija može zadovoljiti * 91, 535

Ljutiti neprijatelj(i), Hristos usred * 182

Ljutnja 516, 529

M

Mašina(e), mozak ne radi poput * 115, 116; ljudi kao proste * u radu 264, 265

Mašta, nenormalna * uspravane volje 118, 735; pozivanje na * u popularnim oživljavanjima 590; Biblija otvara neograničeno polje za * 93; negativan uticaj * na tijelo 374, 682; blistave zamisli * 593; zarobljena naučnim istraživanjem 20, 711; Hristos nikada nije uzdizao ljudsku * 587; Hristos je dopirao do srca pomoću * 587; kafa i čaj utiču na * 484, 589; ispovijedanje * palom čovjeku 778; kontrližite svoju * 587-589, odlučno i istrajno 233; pod kontrolom nečistih misli 592; ukaljana *, stvari koje uzrokuju * 229, 591; disciplinovana uz Božju pomoć 595; bolest uzrokovana putem * 60, 397, 681, 682; bolest *, potrebno savladati * 588, 589; *bolesna* *: 593, smrt zbog * 683, porodica mentalno ugrožena zbog * jedne žene 595, put kroz život sa * 591, invalidi koje je načinila * 60, 689, 690, unesrećeni zbog * 488, mnogi mladi imaju * 110, majke koje se povode za * 544, 545, fizička vježba kao preporuka za * 683, lijek za * 488, sujevjerje potiče iz * 594, koja ne predstavlja ispravno hrišćansku religiju 291, stvari koje uzrokuju * 488, 507, 591, misli da sve ide u propast 488, misli da će dopasti bijede 488, kojoj je religija tiranin 48, žrtve * zbog dugog boravka u zatvorenom prostoru 397, žene pod uticajem * 398, 682; ne dopustiti * da luta 593, 660; posledice veoma osjetljivog temperamenta na * 336, 337; zla *, duša se mora boriti protiv * 731; meso utiče na * 589; oživljavanje mračnih slika pomoću * 489; srce pokvareno pomoću * 591; veoma aktivna *, razum pod kontrolom * 589; kako * postaje tiranin 591; invalid je aktivna 397; neka se vaša *uhvati za nevidljivo 758; mnogi stvarno pate kroz svoju * 61; brak često zaodjeven romantikom uz pomoć * 153; morbidna *, zdravlje i sreća žrtvovani * 62, 758; treba biti: očišćena i profinjena 301, pročišćena 239, obuzdana i disciplinovana 660; ne smije kontrolisati potrebe buduće majke 133; starijih, Sotona se igra sa * 747; često vodi u zabludu 397, 681; organi *, pretjeran rad mozga negativno utiče na * 509; pretjerano uzbuđena čitanjem beletristike 591; previše hranjena i stimulirana * beletristikom 591; pacijenata, stvari koje podstiču * 338; savršenostvo koje postoji samo u * 636; izopačena *, opčinjenost koja uzrokuje * 69, čitanje koje uzrokuje * 108, 290, 588; zatrovana pozorišnim zabavama 590; prvi zadatak reformatora je očistiti * 595; Sotona ispunjava * lažnim idejama o Bogu 675; Sotona će se potajno uvući u * ako mu se pruži prilika 102; Sotonino igranje sa * u slobodnoj ljubavi 305, 306; koja ima malu težinu 595; hiljade se razbolijevaju i umiru zbog * 682; prazna *, odavanje * 234, 661; kad se realnost izgubi u * 454; uzbuđena * 323

Magazini 285, 286

Magazini, nečisti i ponižavajući * 343, 344

Magla, debeli zastor od *, depresija kao * 492

Magnetizam, životinjski * 20, 700, 701, 711, 712. Vidi takođe Energetičar, Hipnotizam, Mesmerizam, Liječenje umom

Magnetizam, duhovni * 720

Majstorski um, Sotonin * 18

Male stvari, u disciplini života 656

Malo dijete, nervozno *, majčina dužnost u odnosu na * 168

Malo, isuviše * kad očekujemo * 600

Malodušan, djevojka koja je bila * 302

Mane, drugih, šta činiti sa * 680; kad nećemo tražiti * 789. Vidi takođe Greške

Mane, prirodne *, nastojanje da se pobijede * 523

Manir(i), učiti se * 435; bitni uglađeni * 177, 180, 667; kako profiniti * 617; ravnodušni i i bezbrižni * ljekara 771; profinjenost * 79, 660; grubi i oštri * u ophođenju 617; neprijatni * 210

Mape, korištenje * 194

Marko, zašto nam je potreban 424

Marljiva obuka za mlade 368

Marljivost 99, 603

Marljivost, bitna u srećnom domu 180; navike * jačaju razum; pouke o *, učiti * 366; potrebna u sticanju znanja 194

Masturbacija 230, 231, 258, 290, 592. Vidi takođe Moralno sknavljenje, Samoskrnavljenje

Masturbacija. Vidi Samoskrnavljenje, Moralno oskrvrnuće

Meci, riječi koje ranjavaju kao * 578

Meditacija (razmišljanje), apstraktno * nije dovoljno 546; šira polja za * 94; bitno za rast u milosti 288, 289; sreća otkrivena u * 602; zanemarivanje * 286; o Hristovoj misiji 406, 732; o Svetom Pismu 406; sa molitvom, teme za * 662; posvećeno * ugodno Bogu 328; tužno *, Hristos tješi one u 70. Vidi takođe Razmišljanje

Melanholija 258, 797

Memorija (sjećanje), djelovi Svetog Pisma urezani u * 95, 659; slaba *, djeca rođena sa * 136; usaditi Psalam

- 34:7 u * 478; navike koje poboljšavaju * 597, 616, 617; utisci doktrine o paklu na * 454; gubiti * 4, 794; gubitak * kod gurmana 389; najbolja kod mladih 294; potrebno jačati * 442; osvježena biblijskim načelima 327, 328; talenat * treba iskoristiti za Boga 799; vježba *, nedostatak * 446
- Mentalna čistota, fizičko zdravlje bitno za * 120
- Mentalna akcija, sjedište *, mozak je * 72
- Mentalna aktivnost, pospješuje zdravlje 60, 396, 399
- Mentalna bolest 62. Vidi također Mašta
- Mentalna degeneracija 144
- Mentalna depresija 482, 490
- Mentalna disciplina, napredna *, proučavanje Biblije daje * 286; bitne stvari u * 7
- Mentalna hrana 109-112, 444
- Mentalna izopačenost 14
- Mentalna kultura 7, 100, 289
- Mentalna mašinerija, pogrešno rukovanje sa * 376
- Mentalna nadmoć, ispravne fizičke navike pospješuju * 443, 568
- Mentalna neefikasnost 343, 344
- Mentalna nesposobnost 144
- Mentalna nesposobnost 144
- Mentalna obuka, nedostatak * 259; mladih 281, 309, 362, 508, 509, 740
- Mentalna opijenost 111, 112
- Mentalna opterećenost 362, 388
- Mentalna povreda, usled bolesne mašte 595
- Mentalna prijemчивost 394, 446
- Mentalna prilagodljivost, dijete lišeno * 132, 133
- Mentalna punina 5
- Mentalna snaga, starijima manjka * 747, 748; djeca koja oskudijevaju u * 138; vježbanje uma povećava * 100; moda postojano slabi * 560; kako invalidi mogu povećati svoju * 119; novi priliv * 11; navika koja slabi * 445; odbiti činjenje onoga što slabi * 735; samodisciplina bitna za * 308
- Mentalna sposobnost(i), koristiti i jačati sve * 50; paralisane grijehom 335; proučavanje Biblije poboljšava * 92, 93, 97, 286; kultivirati * 441; osmišljene da se koriste 666; ne posvećivati * površnim zanimanjima 89; oplemenjivanje * 785; vježba proširuje * 51; utvđene navike učvršćuju * 597, 598; date su nam od Boga 350; skladan razvoj * 67, 357, 358, 374; kako ojačati i razviti * 3; poboljšavanje * 292; očuvati * čistim 194, 195; držati * pod kontrolom volje 100; literatura koja narušava * 96; božanski kvasac pokreće * na rad 67; ojačane molitvom 232; podrediti * Hristu 233, 234; biti umjeren u * 433; trebaju biti dobro razvijene 375; obojenost *, majčina dužnost u odnosu na * 142, 143; vladaju nad tijelom 51; uvježbavanje *, Bog zahtijeva * 101, 102, 602; neobučene * kod neznabožaca 350; korištenje nekih * dok se druge zapostavljaju 50; upotreba duvana unižava * 75; mi ne koristimo svoje * kako bi trebalo 193. Vidi također Intelektualne sposobnosti, Mentalne moći
- Mentalna stanovišta, zdrava * 39, 793
- Mentalna svježina, Hristos može obnoviti * 614; zavisi o fizičkoj snazi i aktivnosti 406; navike koje umanjuju * 392; očuvanje * 389, 490, 509; mi možemo rasti u * 105, 237
- Mentalna vježba, najbolja *, proučavanje Biblije kao * 91; odrasla djeca koja su nesposobna da izdrže puno * 62; kombinovati fizičku i * 362
- Mentalne bolesti, liječenje * 66
- Mentalne karakteristike, roditelji prenose na djecu 134, 135, 616
- Mentalne moći, sve * moraju biti dobro razvijene 50, 441, 442; primijeniti sve * u sticanju znanja 194; kod djece 173; proučavanje Biblije proširuje i oživljava * 93, 94, 418; tijelo i * treba srazmjerno opterećivati 120; slom * 382, 508; aktivno upražnjavati sve * 188; mogu se uvježbati do najveće produktivnosti 446; samo Hristos može iscijeliti * 326; ograničene *, uzrok * 101; ispravan tretman * snaži um 443; kultivacija * 50, 360, 665, 785, 786; opasnost od kvarenja * 792; razvijati * do krajnosti 421; razvoj * 312, 378, 443, najveći * ispravan za mlade 187, 188; ne zloupotrebljavati * 377; ne sačinjavaju karakter 545; činite sve što možete sa * 736; produktivnost *, zdravlje zavisi od * 441; energičan rad koji koristi * 603; opleme-njene duhovnim istinama 421; izjednačavanje fizičkih i * fizičkom vježbom 118, 345, 364, 445, 509; vježbajte svoje * 689, na temama koje se tiču vječnih interesa 112; iscrpljivanje * 444; dar od Boga 55, 377, 546, 800; Bog može pomoći da se obnove i očuvaju * 648; skladna i zdrava akcija * 378; skladno razvijene * proučavanjem Biblije 96; zdrava akcija * pospješuje sreću 112; kako se * unižavaju i umanjuju 69; izoštrene da uoče razliku između svetog i nesvetog 445; održavati * u najboljem mogućem stanju 55; potrebno ih disciplinovati 588; zapostavljanje * kod djece 375; nove *, Bog nam ne daje * 98, 447; novi dar *, ko prima * 663, 664; plemenite * su dar od Boga; ne iskorištavaju se do najvećih sposobnosti 364; starijih poslanika jevandjelja 752; preopterećene *, pogrešne ideje o tretmanu * 118, 119; očuvanje *: koristi od * 792, 793, stvari bitne za * 445; sačuvajte svoje * 736; snažne i aktivne *, kako očuvati * 445; proučavanje Božje Riječi podstiče * 447; podređene životnjskim sklonostima 724; talenti koji se moraju razviti 545; stvari koje negativno utiču na * 336, 364, 392, 399, 406, 418, 443, 445, 446, 507, 508, 570, 591, 770; stvari koje jačaju * 99, 288,

- 289, 421, 447; bezvrijedne priče ne jačaju * 357; istinsko vaspitanje mora probuditi * 187; pravo vaspitanje * 360; korištenje *: u Božjoj službi 319, 344, 345, najmarljivije * 99, razborito * 665; živahne i brze da zapaze 445; kad * spontano djeluju 442; kad će ljubav uticati na * 205; vaše najbolje * u borbi sa problemima mišljenja 667; mladih, uposliti * 281, 282. Vidi takođe Izbor, Intelektualne sposobnosti, Mentalne sposobnosti, Snaga volje
- Mentalne osobnosti, prenesene sa roditelja na djecu 138
- Mentalne osobine 100
- Mentalne sklonosti, djeteta 138
- Mentalne sposobnosti 301, 797, 799; su dar od Boga 99
- Mentalne studije, fizička vježba potrebna uz * 507
- Mentalni bolesnici, ima više * nego što možemo zamisliti 63, 396
- Mentalni brodolom 387
- Mentalni debilitet 386, 389
- Mentalni napor, kombinovati fizički i * 118, 362, 375, 380. Vidi takođe Moždana aktivnost
- Mentalni nedostaci 50, 137, 264
- Mentalni organi, preopterećeni i oslabljeni * 375; sačuvati * u zdravlju 378
- Mentalni pacijenti, dužnost ljekara prema * 611
- Mentalni poremećaj, tzv * 388
- Mentalni problem 63, 396, 397
- Mentalni rad 117, 508
- Mentalni razvoj, fizički rad štiti * 287
- Mentalni slom, usled nedostatka fizičke vježbe 375
- Mentalni sukobi 408, 487
- Mentalni ukus, izopačeni * 111, 112
- Mentalni uticaj u savladavanju bolesti 63, 704, 705, 731; prenesen sa majke na dijete 139
- Mentalni utisci 72, 397
- Mentalni zakon, prestup * 416
- Mentalno biće, mora se podrediti Božjoj volji 644
- Mentalno carstvo 404
- Mentalno oboljeli 136, 137
- Mentalno oslabljeni, neogovarajućim čitanjem 11
- Mentalno stanje, koje se smatra gorim nego što jeste 508
- Mentalno uniženi, pacijenti koji su * 83
- Mentalno vaspitanje 14, 189
- Mentalno zdravlje, djece 62; prenebregavanje * zarad mode 77; buduće majke 131; Božja ljubav povećava * 27; mentalna vježba pospješuje * 112; život na otvorenom unapređuje * 648, 649
- Mesmerizam 19, 20, 71-76, 698, 699, 704-720, 783. Vidi takođe Energetičar, Hipnotizam, Magnetizam, Liječenje umom
- Mesmerizirati ili hipnotisati, pokušaj jednog ljekara da * EGW 719
- Metoda, više se postiže uz pomoć * 6
- Mišljenje(a), djece 283; različita * 504; raznolikost * 498; velikih ljudi i biblijske istine 774; ne odstupa se lako od * 78; o sebi 274, 728; ponos * kao grijeh 726; previše ponosni za povlačenje * 575
- Mišljenje, sloboda *, Bog svima daje * 707-709; ljudi jaki u *, škole trebaju otproviti * 361; jogunastoj djeci potrebna prilika za * 501; moć *, Bog je obdario čovjeka sa * 361, 423; djeca nesposobna za * usled pogrešne obuke 282; savjesno *, proučavanje Biblije podstiče * 286; pogrešno *, pogrešna ishrana uzrokuje * 392; zlo *, odbaciti * 44, 192; naporno *, jača um 99; jedna riječ zlog * stvara prostor za više * 676; brzo *, umjerenost bitna u * 443; odnos između zdravog življenja i * 77; ispravno *: unapređenje moralne čistote zavisi o * 69, 235, jedina sigurnost duše je u * 235, 284, 601, 608, 613, 659, 660; pravi putevi *, učiti djecu * 148; trezveno *, nekima je odbojno * 316; trezveno i otvoreno * 732. Vidi takođe Misli
- Miješanje 157, 304, 305
- Miljenišтво, ne pokazivati * u domu 765
- Miljenik(ci), učitelji koji imaju * 199
- Milost(i), zloupotrijebljene * 277; istinska hrišćanska učtivost uključuje * 790
- Milost, kako rasti u * 471
- Mir i pokoj, um koji nalazi * 68
- Mir, biti * što god se događalo 772
- Mir, očuvati * na sastanku 517; koji postaje prirodan 328
- Mir, trajni * ima jedan izvor 762; rezultat samodiscipline 13; sukobi koji nas pripremaju za * 556; nalazi se u Hristu 68, 240, 455, 762; Božja obećanja daju * 513; kako imati * 468; u domu i crkvi 503; unutrašnji * 328; razdražljivost oduzima * 156; život *, žrtvovan 338; ljubav prema svome ja razara * 607, 608; koji nije vrijedan toga imena 244; savršeni *: um koji ima * 378, vi možete imati * 378; razdražljivom čovjeku potreban * 520; privilegija nalaženja * 68; Duh daje * 492; koji postaje prirodan 328; stvari

koje donose * 470, 476, 772, 802; stvari koje se tiču našega * 481; istinski *, uklanjanje grijeha je nužno za * 649, 650; kad * zauzme mjesto razdora 760; koji daje svježinu umu 455

Miran život, djetetu je potreban * 168

Mirno prepuštanje, koristi drugima 662; majka koja odgaja dijete mora biti * 167, 168

Misao(li), sposobnost usredsređivanja * na trenutnu aktivnost 667; dopuštanje da * ulaze u sumnju 661; uznemirujuće *, Sotona podstiče * 432; kad učitelj potpuno zavisi od tuđih * 785; zabrinute *, u atletskim sportovima 344; zauzdajte svoje * 410; uvesti * u prave kanale 22, 595; podrediti * Gospodu 125, 593, 658, 660; brižljive *: o svakodnevnim postupcima 348, zadobijanje duša iziskuje * 8; usmjeriti * na Gospoda 69, 235, 666; usmjeravanje * na zemaljske stvari 662; karakter * 357, 669; koje se gaje u ranoj mladosti 281, 551; Hristos u srcu biće u * 238; Hristos se mora pomiješati sa * 782; hrišćanina, hrišćanski život otkriva se * 663; čistota *, učiti mlade * 361; koncentrisane na sebe 682; ispovijedanje tajnih * čovjeku 778; konfuzne * zbog plitkog disanja 484; kontrola *: daje kontrolu riječi 656, nije laka 661; kontrolišite svoje * 218, 234, 587, 588, 658, 661; vladajuća sila * 349; moć kontrole nad * 691; ispravne navike *, kultivisati * 657; popravite svoje * 49, 292; pokvarene *, odstraniti * 236, čuvati um od * 748; kultivacija *, koristiti sredstva data za * 235, 613, 659; tok *, Hristos može izmijeniti * 277, 670, mora biti promijenjen 786, 787; unižavajuće *, zaokupiti dječiji um protiv * 172; duboke *, bitne * 352, 547; najdublje *, Biblija sadrži predmete za * 90, 418; usmjeriti * na dokaze Božje ljubavi 758; disciplinovane *, potreba za * 630; nezadovoljne *, odbiti * 797; glupe *, nemati * 4, 794; uzvišene *, stvari koje razaraju * 669, 747, 748; oplemenjujuće *, ispunjavati djecu * 15; zablude u *, rđave navike koje uzrokuju * 597; zle *, posledice * 69, 235, 526, 659; zli anđeli ne mogu čitati naše * 494, 658, 659, 774; buduće majke, utiču na dijete 132; koje nalaze izraza kraj osobe na samrti 503; izraz se odražava na * 575; propust da se obuzdaju * 660, 661; osjećanja i * čine karakter 593, 660; prate riječi 420, 663; glupave *, nalaženje zadovoljstva u * 315; Božji zakon seže u * 564; upravljanje *, koristiti sredstva data za * 235, 659; rast *, učiti mlade * 281, 282; pazite na svoje * 218, 226, 655; navike *, teško je promijeniti * 662; odbijanje mrskih * ne navlači krivicu 432; uzvišene i svete *, ispunjavati um * 121; potreban uzvišeniji stepen * 663; Bog treba da bude najveći objekat * 286; nepravilno uposlene *, duša pod uticajem * 587, 588; nečiste *: izbjegavati sve što sugeriše * 107, 228, 229, 591, 733, pretjerano uzbuđen mozak produkuje * 508, kako nadvladati * 234, studenata 120, posledica odavanja * 75, 234, 336; nečite i grešne *, čitanje koje vodi u * 111; nezavisno *, vježbanje memorije koje obeshrabruje * 446; uticaj *, kao nevidljive atmosfere 733; invalidi koji usmjeravaju svoje * na sebe 118; u kojima figurira svoje ja 592; držite svoje *: uzvišene i posvećene 435, u ispravnom kanalu 667, pod kontrolom razuma 662; ljubazne *, lica onih koji gaje * 483; prirodni zakon i * 663; ne dopustiti da gorke * ispunjavaju um 529; ne dopustite razuzdanost * 292; Gospod može očistiti vaše * 595; roditelji moraju izbjegavati unižavajuće * 156; mnogi su uznemireni zbog unižavajućih * 658, 659; odbiti unižavajuće * 286; mnogi su niski i podli u * 228; način na koji kontrolišete svoje * 650; mnoge * sačinjavaju svakodnevnu nepisanu istoriju 655; mogu se očistiti 31; moraju biti: vođene božanskom ljubavi i silom 669, čiste 657, obuzdane 292, uvježbane 656; potrebno pročišćavanje * 412; nove *: nastaju kod Hristovih sledbenika 346, nove akcije moraju proizaći iz * 6; ne smiju lutati po nevažnim stvarima 442; jedna * priprema put drugoj 655; samo vi možete kontrolisati svoje * 655; o duhovnim stvarima, koristi od * 732; teške *, borba protiv * 409, 410; drugih ljudi, ne biti odraz * 361; usmjeriti * na svete stvari 235; prljave *, postaju navika kad se gaje 227, 235, skrnave dušu 235; problemi *, uključiti najveće mentalne moći u borbi sa * 667; prave *, mozak kojemu je potreban odmor za * 735; čiste *: Bog pomaže onima koji traže * 595, kako se dolazi do * 656, potreban osjećaj oplemenjujuće sile * 235, 284, 608, 659, duša se mora uzdići do * 239, studenti trebaju izići iz naših škola sa * 11, 189; čiste i postojane *, potrebna hrana za * 661, 662; čiste i prave *, imati * 235, 659; čiste i uzvišene *, unijeti * 237; čiste i svete *, ispunjavati dječije umove sa * 661; čiste i neiskvarene *, zaokupiti dijete sa * 172; čiste i čedne *, kultivisati * 390; pročišćavanje *, kroz poslušnost Božjem zakonu 663; čistota u *, potreba za * 289; čistota *, kroz posvećenje Duhom 366, neophodna * 669; stvarna profinjnost *, kako steći * 667; profinjene i oplemenjene *, sredstva za * 660; profinjene i pročišćene *, Božjom preobražavajućom silom 69; odnos Božjeg zakona sa našim * 564; Hristova religija disciplinuje * 124; religiozne *, djeca kojoj su bile strane * 111, 112; odgovornost Bogu za naše * 234, 661; obuzdajte svoje * 593; ograničavanje vaših *, potreba za * 657; osvetoljubive *, zlo djelo pritajeno u * 524; ispravne *: ne dolaze prirodno 656, kako * postaju navika 285, 601, 608, 666, ispravne riječi su rezultat * 655, ispravne riječi zavise o * 655, 656; pravilna kontrola *, visoko vrednovati * 235; posveće-ne vrlinom i svetošću 366; Sotona nadahnjuje umove svojim * 18; Sotoni nije dopušteno da čita naše * 474, 494, 658; sebična zaokupljenost * žalošću 461; grešne *, kako odbiti * 760, potisnite svoje * 658; grešan u *, kako mnogi postaju * 228; koje ranjavaju dušu, gajenje * 489; nasumični bljeskovi * 668; Sveti Duh može dovesti * u poslušnost Hristu 658; Sveti Duh podučava i vodi naše * 573; postojano usredsređene * na životni cilj 442; ojačane kroz ispoljavanje 419, 420; stroga čestitost u *, održavati * 432; opterećivanje * prilikom objedovanja, odbaciti * 759; kušanje na grijeh u *, odlučno odbiti * 405; stvari koje se moraju odstraniti iz * 789; premalo *, stvari koje proističu zbog * 59; ishrana kao predmet prevelikog * 393; predmeti za *, vi možete odabrati * 655; svakodnevno obučavajte i pazite na svoje * 656; obučavanje * 656, 666; voz *, vođenje u besramne slobode 227; crte karaktera koje skreću * u mračne kanale 337; beznačajne i površne *, gajenje * 587, 588; trivijalne *, nemati * 366; nemirne i

- zamršene * EGW 461; usmjerite sebične * ka duhovnosti 593; nesvete *, smjesta suzbiti * 325; prazne i pokvarene *, potrebno preduprijediti * 229, 661; različiti predmeti *, potreba za * 445; poročne *, literatura koja uzbuđuje * 290, istina u srcu obuzdava * 575; umorne *, potreba za odmorom od * 508; mi ne možemo kontrolisati svoje * 420, bez napora 234; dobro opasane *, potreba za * 655, 656; kad se * okreću Bogu kao cvijet suncu 670; zdrave *, ko će imati * 333; riječi izražavaju * 420, 573; svjetovne *, Sotona inspiriše * 659; pogrešne *: potreban napor da se promijene * 459, osjećanja su pogrešna kad imamo * 660, ispravna načela isključuju * 15; vaša prva * ujutru 666; vaša posljednja * uveče 666; mladih, malo ljudi zna kako usmjeriti * 190; Sotona radi da iskvari * 22. Vidi takođe Razmišljanje ili meditacija, Proučavanje
- Misaone moći, potrebna Božja preobražavajuća milost za * 270
- Misionski napor, mladima potrebna obuka u * 368
- Misionski rad, obučavanje u * 369
- Misleći ljudi, umovi * naporno rade 399, 400
- Mislioci 361, 587
- Misliti i djelovati, Bog daje sposobnosti da se * 102; učiti mlade da * za sebe 281-283
- Misliti, ne * o zlu 439; ne pokušavajte * dok patite 512; dopuštanje drugome da * za vas 264, 667; trezveno i otvoreno * o svom spasenju 406; učiti studente da * za sebe 365
- Misterija(e), u Božjoj Riječi 271; Božjeg providenja 671; o kojima se ne govori 43
- Mjesta za igranke (balove), redovni posjetioци * 314
- Moždana aktivnost, stvari koje umanjuju ili povećavaju * 107, 116, 392; fizičko zapostavljanje vodi pretjeranoj * 195
- Moždana moć, zloupotreba * smanjuje rezervu koja je potrebna za hitne slučajeve 506; paralisana nepravilnom ishranom 391; navika koja slabi * 793; kako koristiti * u razlikovanju istine 333; sačuvajte svoju * 506; mi nemamo preveliku * 7
- Moždana nervna moć, masturbacija razara * 230; narušena niskim strastima 222; opterećena do krajnosti, savjet vezano za * 770
- Moždane moći, neredovni sati jedenja i spavanja podrivaju * 388
- Moždani nervi, poređeni sa telegrafskim žicama 72; povezani sa čitavim sistemom 446; bolesni *, zloupotreba želuca uzrokuje * 392, neljubazna djela kao posledica * 392; gube zdrav tok bolesnim uzbuđenjima 230; medijum putem kojeg Nebo komunicira sa čovjekom 73, 230, 446
- Moždina, žalost utiče na * 458
- Moć ili sila, nadmetanje za * u svijetu 756; djelotvornost * 68; veća *, znanje koje je * 741; prokomjerna ljubav prema * 625; poznavanje nauke je * 741; govoriti o Hristovoj * 808; misliti i činiti * 361; istinsko vaspitanje cijeni * 739
- Moć razboritosti 22, 238
- Moć volje, kao pomoć u obnovi i očuvanju zdravlja 601, 604, 648, 682, 683, 689-691; kao moćan utješitelj nerava 487, 648, 686; prizvati u pomoć * pri proučavanju 100; biti bitku vjere sa * 693; čvrsta i odlučna *, nedostatak * 95; čini ruke spretnijim 6; potrebna da: savlada pogrešan kurs djelovanja 519, ojača karakter 689; ne cijeni se kako bi trebalo 690; uz božansku pomoć * može odbiti kušaća 105, 687
- Moći opažanja, šest stvari koje zamagljuju * 335
- Moći opažanja, proučavanje Biblije izoštrava * 89
- Moći rezonovanja, među čovjekovim uzvišenijim sposobnostima 137; date su nam od Boga 188; čovjek mora upražnjavati svoje * 91; dužnost čovjeka u odnosu na * 750; trebaju biti jednako jake 442; korištenje *, roditelji odgovorni za * 137
- Moda 4, 77, 268, 559
- Mogućnosti, životne * 342
- Molba, odgovoran poziv zahtijeva * 342
- Molitva, naviknite se na * 546; svakodnevna * 546; zabluda o * 276; bitna 288, 289; za iscjeljenje 513, 514; zanemarivanje * 20, 286, 711; ne uslišava se uvijek kako željeli 534; zahtjevi za vašu * 776, 777; zaštita protiv prevare 42; tajna * 316, 317; ponavljanje * 276; tiha * 614; koja je uobrazilja 534; kad um luta u * 546
- Molitveni sastanak, prisustvovanje na * 316, 317
- Monomanijaci 442
- Monstrum, skriveni *, niska strast kao * 222
- Moralna čistota, gajiti * 237
- Moralna izoštrenost, hrana koja otupljuje * 236
- Moralna izopačenost, grijeh produkuje * 13, 14
- Moralna obojenost, visoka *, očuvati * 226
- Moralna osjetila 390
- Moralna snaga, Božja ljubav povećava * 27
- Moralne moći, oslabljene * 96, 236
- Moralne sposobnosti, oslabljene*, djeca rođena sa * 136
- Moralni organi, oboljeli * 292
- Moralni utiscim, djeca prijemčiva na * 148

- Moralno rastrojstvo, izazvalo izopačenost 228
 Moralno vaspitanje, studenata 14
 Moralno zdravlje 50
 Moralnost, najčistija * u domu 163
 Morbidni i razdražljivi, invalidi 118
 Most, ne prelaziti * prije nego stignemo do njega 470
 Motivi ili pobude, promjena * u obraćenju 349; uzvišeni *, pokretanje iz 301; preispitajte * u svom srcu 348, 349, 617; najveći * za napredak 343; drugih 209, 243, 755; za službu 345, 603; koji pobuđuju na akciju 6, 208, 345-349, 658, svako djelo prosuđuje se prema * 347-349; sebični * 348, 644; nesebični * 366, 483; pogrešni *, pokretanje iz * 24, 234
 Moto, za svaki dom 772
 Mozak i mišići, srazmjerno opterećeni za zdravlje i svježinu 333
 Mozak, aktivan * želi praviti nestašluke 507; najbolje korišćenje * 197, 364; istinsko vaspitanje donosi * 51; krv juri u * usled žalosti 462, usled prekomjernog proučavanja 444, 508; prestonica tijela 72, 73; Hristova ljubav iscjeljuje * 65, 250, 412, 452; bistar *, potreban da vodi druge 770, ljekaru je potreban * 409; zamagljen zbog popuštanja apetitu 144, 317, usled nedostatka kiseonika 483, od šećera 391, 618; kafa nadražuje * 590; zburjeni *, jedan uzrok * 386, šta činiti sa * 332, 333; kontroliše cijelo tijelo 60, 385; poremećeni probavni organi utiču na * 332, 333; električna sila * oživljava sistem da odbije bolest 400; električna moć *, podstiče mentalnu aktivnost 60, 396; oslabljen preranom aktivnošću 312; ispunjen strašnim snovima 454; hrana koja se daje * 92; sila organa *, potrošena prije zrelosti 62; dat od Boga 7; Bog nas uči kako koristiti * 263; zdrav *, neophodan za zdravo tijelo 60, 385, čista krv bitna za * 60, 385; kako * negativno utiče na nerve tijela 398; daje životnu energiju umu 407; negativne posledice nepravilne ishrane na * 393; fizička vježba povećava uticaj * 400; tvrđava bića 381; saosjeća sa želucem 392; najdelikatniji fizički organ 61, 312; organ uma 60, 385; sjedište mentalne akcije 72; rđavi efekti pomankanja fizičke vježbe na * 117, 119-121, 376, 400, 407, 509; gubitak snage mišića pod uticajem * 509; Veliki Graditelj obezbjeđuje život i snagu * 385; potrebe *: adekvatna ishrana 385, skladna akcija sa drugim djelovima tijela 396, 407, odmor umjesto stimulansa 383, 384; nervi iz * kontrolišu tijelo 72; nervna energija *, pospješuje slabost; nervna energija cijelog sistema je iz * 312; nikad ne uzbuđivati * stimulansima 407; ne otupljivati * narkoticima 407; ne radi na mehanički način 115, 116; organi za kretanje rukovode se * 72; prekomjerno jedenje zamagluje * 387; previše uzbuđen * kod invalida 111; fizički rad ne preopterećuje * 120; odgovarajuća ishrana * 60, 385; čitanje koje negativno utiče na * 111, 112; olakšati * od nepotrebnih bremena 195; seksualno pretjerivanje umrtvljuje * 224; bolovi u želucu utiču na * 391; snaga * je kapital siromašnih 267, umanjena ili uvećana prema upotrebi * 106; naponi Sotone da umanju snagu * 104; koristan rad podstiče snagu * 383; zašto mladi imaju tako malu snagu * 383; duvan negativno utiče na * 75; korišćenje *, bitno u odbijanju bolesti 400; izgubljena vitalnost * nepravilnom ishranom 770; oslabljen *, djeca rođena sa * 136; umoran *, savjeti vezano za 508, potreban odmor 735, fizička vježba donosi olakšanje * 116, 117; kušan na zabranjene povlastice 507; kušan da da oduška osjećanjima 507; kad je vitalna sila iz * pozvana da pomogne želucu 443; radan * plodonosan u starosti 339; rđave navike negativno utiču na * 292, 381, 382; pogrešno življenje otupljuje * 770; mladog čovjeka, vježba koja jača * 117; mladi koji lišavaju * hrane 316. Vidi takođe Intelekt, Um
 Mrznja, zamagluje moći zapažanja 335, 529; Kainova * prema Avelju 526; na gajiti * prema bližnjem 349; prema korisnom radu 604; Božji zakon registruje * 526; odavanje * 516; siromašnih prema bogatima 66; prema načelima istine će se nastaviti 525; svijeta, Duh daje snagu da se dočeka * 70; pritajeni plamenovi * protiv Hrista 528; osobe koje ljube Boga ne mogu gajiti * 209; ukoravanje grijeha pobuđuje * 525; Sotonin izraz lica pun * 524; Saulova * prema Davidu 525, 526; duša koja gaji lišena Božje ljubavi 520; Duh može zamijeniti ljubav za * 530; duh *: donosi zlo onom koji mrzi 522, potiče od Sotone, krši šestu zapovijest 526, 527; prema Hristu 610; jedne mlade žene prema roditeljima 528. Vidi takođe Zloba, Neprijateljstvo
 Mrzjeti, osoba koja * svoga neprijatelja 529
 Mrzovolja 166
 Mrzovoljni, neki su prirodno * 179
 Muškost, pogrešne zamisli o * 160
 Mučeništvo 518, 632
 Mučenik, umišljeni * 588
 Mučni predmeti 183, 410, 489, 757
 Mudrost, napredak u * 367; tražiti * od Boga 785; dječija *, formiranje * 149; Hristov autoritet ispoljen u * 160; odozgo, kako steći * 8; ljudska *, Hristova milost i * 152; autoritet muža mora se ispoljavati u * 160; u izboru knjiga 506; uticaj otkriven * 735; starijih, mladi se ispomažu * 746; težnja za * na slavu Bogu 737, 738; ponašanje učenika koje poziva na * 81; koja je: poželjna 358, ludost 30, 780, neznanje 769, vrlo dragocjena 358; u pravednom postupanju 80
 Muzika 442; uho prijemčivo za * 316; upotreba * u Davidovo vrijeme 313, 314

N

Načelo mira, nama je potrebno * 176

Načelo(a), trajno * u srcu 802; djelovanje iz * 496; postupci otkrivaju * 345; aktivno *, ljubav je * 240; daje podsticaj propovjedniku 348; usvojena od mladih 598, 599; uvijek djelovati iz * 292; biti kontrolisan * 135, 230, 489; biblijska *, osvježavaju memoriju 327, 328; dijete nenaučeno da djeluje iz * 282, 627, 628; kompromisna * 244; ljudima od * nijesu potrebne zabrane i ograničenja 256; nikad ne žrtvovati * radi postizanja sklada 244; Božje Riječi, škole zasnovane na * 744; po kojima djelujemo 419; Pavle čvrst kao stijena u * 45; osoba koja se rukovodi * 395; pozitivno i aktivno * 249; sumnjiva *, smeće * 36; religija je * 286, 287; prava *: djelovanje po * 107, držati se * 132, ispoljavati * 376, zanemarivanje kulture * 401, izopačenost * 558; pravedna *, kultura * 30, 31, pobjeda koju donose * 30, 31; služiti Bogu iz * 496; zdrava *, zla koja uništavaju * 559, mladi mogu imati * 108; postojano *, držati se * 548, svijetu su potrebni ljudi od * 739; snaga *, kako imati * 89; tvrđava *, izdajice unutar * 75; učiti se vjernosti * 172; učitelja 14; trijumf * 378; istinska učtivost i * 255; dva suprotstavljena * 557; nepokolebljivo * 37; nepopustljiva * 766; kad nagon kontroliše * 228; pogrešna *, osloboditi se * 113, 320

Nabusit, kako čovjek postaje još * 634

Nacija, sudbina *, današnja omladina određuje * 4

Nacionalnost(i), različite * trebaju biti jedno Hristu 426; ne čini čovjeka članom Božje porodice 529, 530

Nada i strah, emocije variraju između * 126, 127

Nada, potkrijepljena *, kako imati * 495, nalazi se u Hristu 68, 127; kako dati * osobi koja griješi 464, 756; milioni lišeni * 474; nova *, Hristos zapalio * 70; unapređuje zdravlje 403, 458, 647, 738; govoriti o * 492; vjerovanje u sopstvenu snagu za * 477; radujmo se u * ne u osjećanju 803; riječi *, obasjati živote drugih sa * 63, 438, 575, 759

Nadahnuće, pogrešna zamisao o * 581

Nadanje, gajiti duh * u dobro 662

Nadmetanje, duh * u obrazovanju 70

Nadmoć ili superiornost, sklonost ka * 785

Nadmoćnost, želja za * 70

Naduvnost 540

Nagađanje, vjera za Mojsija nije bila * 538; tzv nauke 699

Nagla i nerazumna, strast je * 223

Naglost (brzopletost), ljubav nije u djelima * 78, 241

Nagovaranje laskanjem 175

Najgluplja osoba, pravilo postupanja sa * 255, 256

Najglupli učenik, pravilo za * 198

Najjači čovjek 689

Najmračnija strana, mnogi gledaju * 517

Najplemenitije, kultivirajte ono * u sebi 154

Najslabija duša 6

Najsrećniji ljudi, mi bi trebali biti * 643

Najteža sudbina, osobe koje misle da je imaju * 459

Naklonost ili privrženost, gajiti * u domu 158, 161; Hristos se mora pomiješati sa * 782; hladnoća koja smrzava * 485; obojenost naše *, Hristos došao da izmijeni * 670; pokazivati je prema onima kojima je najpotrebnija 241; čuvati svoju * 218, 238; neprimjerena * 297, 339, 765; ljubav uzdiže, oplemenjuje * 205; najvatrenija kod mladih 294; potrebno vaspitanje i usmjeravanje * 350, 446; potrebno usmjeravati * na Hrista 243; kontrolisati * 218, 234, 420; obuzdavati * prije braka 221; podrediti razumu i savjesti 233; ne postiže se prijetnjom 688; moćno oruđe 218, 234; pravilno korišćenje * 152, 180, 211, 296, 425, 495, 607; poprima smjer u djetinjstvu 151; Sotona preusmjerava * 102, 267, 321; prava i pogrešna * 607; koristite * na slavu Bogu 319; pogrešno pokazivanje * 137, 300, 579

Naklonost ili sklonost ka čemu, borba protiv * 146; djece ka pogrešnim stvarima 134, 135, 145, 765; ne slijediti svoje * 49, 302; činjenje onoga što nije u skladu sa * 757; kako pobijediti svoje * 407; urođene * 5; čojek može pobijediti svoje * 123; prirodne *, vladavina * 127; osjećaj dužnosti iznad * 74; neobuzdane *, želja da se slijede * 30; volja nije * 685; mladima koji se dopušta da slijede * 81, 312, 313. Vidi takođe Sklonost, Tendencija

Nametljiv, ne biti * 669

Namjera(e), udubljanje u * 344, 656; usmjeravanje * na zemaljske stvari 344, 656; ozbiljna *, djelovati sa * 104, 352, 353, 547; čvrstina Danilovih * 568; utvđena *, za životno djelo 366, 367, 442; bitna postojanost * 656; Božje * često obavijene velom misterije 463; uzvišene i plemenite *, čovjek stvoren za * 785; najveće i najsvetije * 341; u braku, na slavu Bogu 153; imati u vidu vrijedne * 65; živjeti za * 795; življenje za *, sreća u * 806; čiste i svete * 656; odlučna *, postiže čuda 4, potrebna * u sticanju znanja 7; sebične *, sposobnost se ne smije koristiti za * 424; iskrena * da se dođe do istine 404; postojanost *,

- učiti se * 51, 366; suviše uzana * 362; prava *, Duh jača * 553; gdje nema * 442; mladalačke * odražavaju se u starosti 748. Vidi takođe Cilj, Objekat
- Namrgodenost, muževljeva 158; roditelja 170
- Namrgodenost, stalna * 48, 62, 759
- Napadi gnjeva (grčevi), samoindukovani * 519
- Napetost svijeta 756
- Napoleon Bonaparta 285
- Napor, čovjekov ozbiljni *, božanska sila udružena sa * 105; nadljudski * nije tajna pravog jedinstva 501
- Naprasit duh, grešnost * 588, 589
- Naprasit, osoba koja je bila * 381
- Napredak, duhovni * 40, 346
- Narav(i), nema dva čovjeka sa istom * 424, 615; ljubazna *, njegovati * 319, 320; oba roditelja prenose svoju * na djecu 134, 135; vesela *, buduća majka treba imati * 131; hristolika * 619, 644; mračna * 617; vaša * ostaje ista nakon vaskrsenja 620; pogrešna * 600; kako poboljšati * 597, 616, 617; natopljena zahvalnošću i mirom 620; radražljiva *, meso podstiče * 618; uočljive razlike u * 616; ljudi različitih * 619, 620; mrzovoljna *, čuvati se * 617; roditelja, djeca nasleđuju * 142; osobita * naslijeđena 616; nedruželjubiva* šećer uzrokuje zlu * 618; izopačena i plaha * 201, 619; ugodna * 619; nespokojna *, dječija * 605; druželjubiva *, učiti studente da pokazuju * 628; kisjela * 387, 518, 616; kvarenje dječje * 599; veselost * 618; mekoća * 667; osvetoljubiva * 533. Vidi takođe Temperament
- Narav, gnjevne riječi guraju * u veću vatru 522; rđave navike razvijaju lošu * 386; kontrolisana * izbjegava nevolje 520; nužna kontrola * 582; nemirna * usled pogrešne ishrane 388; uzrujana i nepoželjna * 332, 333; uravnotežena *, zdravlje tijela i * 392, 405, pospješuje rast u milosti 392; zla * kod učitelja 192; propuštanje da se zauzda * 519; gruba *, Hristos omekšava * 617; gruba i osuđivačka *, kviri život u domu 156; potčiniti svoju žustru * 583; sveta *, rođena od Duha 600, ispoljavati * 552; razdražljiva *, uzrok * 386, ne pokazivati * 517; držati * pod kontrolom Svetog Duha 192; sačekati dok se * jogunastog djeteta ne ohladi 501; podrediti prirodnu i strastvenu * 583; osobena *, kod nekih naslijeđena 616; perverzna *, kultivisanje * 647; odavanje žustroj * 80; nagla *, prenesena na djecu 145; kisjela *, kisje; želudac stvara * 394; odnos ishrane i stanja * 386; privlačna *, učiti djecu * 169; meka i prijatna * 332, 333; učitelji moraju držati * pod kontrolom 192; mi ne možemo izbjeći kušanje * 789; nehristolika *, učitelj ne smije pokazivati * 355; nekontrolisana * 520, 523; nesveta *, um u opasnosti zbog * 792; neobuzdani naleti * 292, 293; dobro podešena * 520
- Narkotici 691
- Nasilje, Hristos ne koristi * na čovječijoj volji 741
- Naslaga, sebični interesi kao * 339
- Nasleđe, razmotriti moć * 142
- Nasrtaji, nagli i naprasiti * 182
- Nastojanja, težnje, izbor * 342
- Nasumice, govoriti * 779
- Naučna istina 309, 740, 741
- Naučna misterija, predmeti puni * 699
- Naučne činjenice, teorije i špekulacije prihvaćene kao * 697
- Naučno ispitivanje, pogrešni zaključci * 699
- Naučno istraživanje 20, 678, 702, 711, 739, 742
- Naučno znanje, potreba za * 114, 198, 739
- Nauka(e), kao pomoćnica religije 744; pokušaji da se * razdvoji od biblijskog hrišćanstva 91; Bog je autor * 739; ne može definisati Hristovu ljubav 801; otkrića u *, poplava svjetlosti zbog * 702; Hristos je mogao otvoriti vrata * 702; lažna * 310, 446, 570; lažno nazvana * 743, 744; kako izučavati * 29; ljudska * ne može proniknuti u Božje tajne 742; neznanje koje se poziva na * 739; u postupanju sa slabima 437; znanje * je moć 361, 741; ljudske zamisli o *, Biblija se ne smije testirati prema * 699, 743; zabluda mladih ljudi o * 310, 311; o liječenju umom (Vidi Liječenje umom); o filozofiji uma 783; o prirodi, zabluda vezana za * 194; o pravilnom čitanju 581; o spasenju 358, 741; o istinskoj pobožnosti 783; o riječi istine 26; otvara pogledu nova čuda 742; čista i zdrava * u Božjoj Riječi 189; Sotona koristi * o umu 19, 20, 46, 71-76, 698, 699, 704-720; otkrivenje i * 702; posvećena *, hrišćani mogu uživati u * 742; Sotonina * 26, 725, 726; baca svjetlost na pisanu Riječ 739; takozvana * 699, 705; ne smije se zapostaviti izučavanje * 445; izučavanje * koja je nagađanje 699; testirajte ljudske zamisli o * pomoću Biblije 699, 743; kojoj nema ravne 97, 346; koja se odnosi na ljudski um, dobra na svom mjestu 20, 711; istinska * 310, 706, 707, 709, 739, 741, 743; posmatrati * sa religiozne tačke gledišta 16; zašto mnogi ne mogu uskladiti * sa Svetim Pismom 697; pisana Riječ i * saglasne 739. Vidi takođe Znanje, Naučno znanje
- Navika(e), ponovljene akcije postaju * 151, 552, 599; dovesti sve * pod Božju kontrolu 235; gajenje grijeha jača 13; dječije *, formiranje * 661; utvrđuju karakter 552; pokvarene *: napustite svoje * 234, nadvladati * odlučnom borbom 540; stvorenja *, ljudi kao * 109; stečene *, ne robovati * 146; svakodnevnne *, tiranija običaja u * 73; unižavajuće *, nijesu iste na svim umovima 258; razvratne *, potreba za slobodom od * 55; ekonomisanja, štedljive * 598; zle *: sloboda od * 601, osobe koje poznaju moć *

440, praktikovanje nekih * u tajnosti 317, posljedica popuštanja jednoj * 35, ponekad se napuštaju prije privlačenja Hristu 600, žrtve * moraju same uložiti napor 737, rad za žrtve * 795; buduće majke 133, 135; brze i spore * 6; dokone * 366; u ranim godinama 308; u mladosti, mala djela koja ustanovljavaju * 347; nemarne * kod djece 605; neumjerene * jednog mladića 317; lijenosti, kod djece 287, 288; dugo utvrđivane * zaslepljuju razumijevanje 230; muževne * , formiraju se u mladosti 281; propovjednika 348; preinačene strogom obukom 151; moraju biti u skladu sa prirodnim zakonima 137; često zanemarivanje formira * 599; lutanja uma u molitvi 546; reda, steći * 6, 596, 597; redovitosti, formirati * 596, 597; sjedenja u pozne sate 296, 596, 597; radne *, neupućenost u * 510; jednom formirane * su poput čelične mreže 596, 599; štetna *, upotreba duvana je * 75, 76; prljave misli postaju * 227; nadvladati prethodno utvrđene * 597; pravilne *, zdravlje se stiče kroz * 597; čiste *, učiti djecu * 140; nerazboritost u tjelesnim * otkriva nerazborit karakter 405; peispitajte sve svoje * 794; ispravne *: blagoslov na dva načina 109, kako formirati * 107, 354, 366, važnost ispoljavanja * 376, kod mladih postaju dio karaktera 551, 599, uklanjanje uzroka bolesti pomoću * 597, učiti djecu * 148; sjedeće * 389; rijetko se mijenjaju 151, 599; samopopustljivosti, uticaj * na društvo 144; jednostavnost u *, koristi od * 792, 793; grešne *, sloboda od * 90, 540, 601; raspiničke *, mladi se kušaju na * 366; pridržavati se striktnih pravila u * 596; striktna umjerenost potrebna u svim * 377; ravnosne *, propovjednici moraju imati * 399; učitelja, važnost * 14, 189; uzdržljivosti, mentalna vježna bitna za * 389; koje pomažu da se oblikuje karakter za budući život 618; pokvarene *, zabave koje jačaju * 590; rđave *, uložiti odlučan napor da se napuste 233; čistite *, oformljene u mladima 140, 281; mi se vrlo razlikujemo u * 615; pogrešne *: izbjegavati * roditelja 142, savladavaju se energijom i istrajnošću 600, omogućavaju Sotoni da vas napada 14, vrše despotsku moć 109, čvrsta riješenost da se savladaju * 235, negativne utiču na zdravlje 275, 292, 380, 381, 510, 595, 597, 690, 793, čine čovjeka olupinom 257, moralni organi oboljeli zbog * 292, teže ih napustiti nego dobre 599, lakše se formiraju od dobrih 599, poslušnost Božjem zakonu je zaštita protiv * 576, moć *, razmotriti * 142, samopoštovanje izgubljeno zbog * 257, 401, samokontrola izgubljena zbog * 257, 401, pokušaj reformisanja drugih napadanjem * 599, neuvježbani umovi koji stiču * 178, kad im se suproti pružaju snažan otpor 601, šta istina može učiniti za ljude sa * 402, 614, zašto se teško odučiti od * 597, 598, mladi koji su stekli * 292; mladih: društva daju ton * 610, koje odlučuju njihovu budućnost 598, 599

Nečiste navike 228

Nečistota 597, 604; negativne posljedice * 116, 117, 119, 734; odbaciti svaku * 105.

Nebo, korak po korak ka * 556

Nedaća(e), koristi od * 464, 500; Hristos je dočekivao sve * 184, 185; savjeti vezano za * 556, 776, 779

Nedisciplinovane osobe kao buntovnici 794

Nedjelotvornost, kako se postaje sve više i više * 289; osobe koje su zadovoljne da ostanu * 264

Nedosledan, kurs djelovanja prema * 432

Nedostaci, ne baviti se * drugih 178; sjetite se svojih * u radu sa drugima 632

Nedruštvena atmosfera, tama * 483

Negativna strana 44, 45, 540

Nehtjenje ili nevoljnost, da se potčini Božjoj kontroli 549, 686

Neizvjesnost, magla *, osobe koje lutaju u * 311, 451, 703

Nejedinstvo 791

Nekompetentan, osobe koje se zadovoljavaju da budu * 264

Nelakoća 124, 125, 642

Neljubazna djela, kao posljedica oboljelih moždanih nerava 392

Neljubazni izrazi, uticaj * 433

Neljubaznost 157-159, 524, 608

Nemaran, biti * je grijeh 417

Nemarnost, navike * 417

Nemirna čežnja(e) 70, 384, 400, 476

Nemoguće stvari 736, 737

Nemogućnost(i) 533, 788

Nemoralnost, žarište * 590

Neobećavajuće osobe, pravilo kojeg se treba držati vezano za * 255, 256

Nepažnja 92, 332, 477

Nepoželjne stvari, umovi koji se bave nekim * 466, 491

Nepoželjni zadaci, životni *, ne učiti da se izbjegavaju * 364

Nepoželjno, nesposobnost da se nosi nešto * 49

Nepoštenje 326, 437

Nepošteno, ne vezati za bilo čime što je * 238

Nepodnošljiv, gotovo *, zašto su djeca * 150

Nepogrešiv, propovjednik nije * 262

Nepokoran, osobe koje su * 167, 178, 290, 806

Nepokornost, mesna ishrana stvara * 391; učitelji koji stvaraju * 199

Neposlušnost, čovjekove moći izopačene usled * 205, 206

- Neposvećenost 498
- Nepouzdan brod, umovi kao * 102
- Nepovjerenje u sebe 522, 636
- Nepovjerenje, ne dopuštati * da uđe u um 674; među Božjim narodom 497; atmosfera *791; uzroci * 336, 337, 672, 791; negativne posljedice * 156, 258, 451, 458; osoba koja se odaje * 258, 381; odbaciti * 537, 807
- Nepravda, djela * koja krše šestu zapovijest 527; nesređen želudac uzrokuje * 443; kako reagovati na * 432; bo-
- Nepredviđeni slučaj(evi), biti vjeran u * 264; vođstvo koje je potrebno mladima u * 365; tražiti mudrost od Boga u * 464; Duh daje snagu za * 70
- Neprijatan duh, odavanje * 80
- Neprijatelj, osoba koja je bila svoj najveći * 381
- Neprijateljstvo, držanje * protiv svijeta 794; nema * kad dođe smrt 503; duh * kod muža 485
- Neprijateljstvo, nastavanje u atmosferi * 797; kad ljubav obuzda * 205. Vidi takođe Mržnja
- Neprijatne riječi, ne koristiti * 540; nijesu nebeskog porijekla 501
- Neprijatnost, ne izražavati * 650
- Nepriroda(e), sigurnost protiv * 410; odnos prema * 154, 155; predajte Isusu svoje * 776; poslovne * 128, 399; finansijske *, kako dočekati * 493; kako se uzdići nad * 460; nerazboriti postupci stvaraju * 265; položite svoje *: kraj Gospodnjih nogu 84, 259, na Nosioca Bremena; posmatranje * u vašem radu 493; pitanja o *, dijete postavlja majci * 168; dočekati * tražeći Božju pomoć 365; očekuju novovjenčani par 153; nervne bolesti prouzrokovane * 410, 674; nijedna * nije prepreka za Boga 481; bez obzira na * mi možemo napredovati 108, 237; očajničke (beznadežne) * 480; osloboditi se * 508; traženje božanskog vođstva u * 764; predajte svoje * Bogu u molitvi 262; učite bolesne da pradaju svoje * Hristu 408; stvari koje nas uvlače u * 128, 760; previše * uzrokuje navalu krvi u glavu 402; odvratanje od * 33; podrivaju vitalne snage 674; šta činiti kad vas pritisnu * 12, 459, 475; kad * samo rastu 475; kad će * nestati 472
- Neprirodan govor, staza *, zalaženje na * 634
- Neprirodne slobode, mladi koji sebi dozvoljavaju * 231
- Neprirodnost, navika koja podstiče * 575; Hamova * u potomstvu 142
- Nerazboritost, u tjelesnim navikama 405
- Nerazumna osoba, ljubazni kurs prema * 432, 775
- Nerazumni, hrišćani koji su * 519; ljubav nije * 212
- Nerazvijene moći, podstaći * kod djece 150
- Neredovnost(i), u porodičnom životu 111, 164, 165
- «Nešto bolje», lozinka vaspitanja 342
- Nervi, kao glasnici uma za cijelo tijelo 396; tjelesni *: kako mozak može negativno uticati na * 398, poput telegrafskih žica 72; snuždeni *, dolazak na konferenciju sa * 492; Hristova ljubav iscjeliteljski dodiruje * 65, 250, 412, 452; kontrolišu cirkulaciju krvi 397; nesređeni * preneseni na djecu 144; činjenje dobra drugima koristi * 642; ne trošite svoje * uzalud 638; moždani * kontrolišu tijelo 72; pravilno disanje smiruje * 484; neodgovarajuća hrana utiče na * 393; saosjećaju sa želucem 392; razdražljivi *, preneseni od roditelja na djecu 134, 135; mentalni utisak prenesen na * 397; majka mora kontrolisati svoje * 486; mozga, Vidi Moždani nervi; emocija opterećeni dok su * kretanja neaktivni 375; fizički rad jača * 683; moćno smirenje za *, volja kao * 487, 648, 686; napreći duhovne * 806; tuga umrtvljuje * 458; uravnoteženi * ljekara 84; jednostavna hrana pomaže u očuvanju * 166; snaga *, studenti koji stiču * 362; trepte od zadovoljstva ili patnje 766; umorni *, potreban odmor za * 735; obojenost i snaga * stečeni vježbanjem volje 487, 686; prenapregnuti *, usled nepoštovanja prirodnih zakona 386; uravnoteženi *, proučavanje Biblije i * 333; mladi koji * lišavaju moći 316
- Nervna energija, potiče iz mozga 312
- Nervna patnja, žene 485
- Nervna sila 793
- Nervna uzbuđenost 168, 485
- Nervne bolesti 312, 410, 485, 614, 674
- Nervne moći, sjedište *, mozak je * 72
- Nervni grč 511
- Nervni naponi 589
- Nervni sistem, električna struja u *, sprečavanje cirkulacije * 446; uzbuđen čajem, kafom i mesom 588; ispoljavanje gnjeva slabi * 520; teška i nadražujuća hrana uzbuđuje * 322; ljekara, ne smije biti iznuren 84; masturbacija negativno utiče na * 230; jednostavna i zdrava hrana ne uzbuđuje * 166; nadražujuća hrana uzbuđuje * 166; čaj i kafa negativno utiču na * 484, 485, 589; učitelji ne smiju preopterećivati * 83; previše osjetljiv * 164; neuravnotežen *, zbog pretjerane mentalne aktivnosti 83, zanemarivanja fizičke vježbe 382; cijeli *, prekomjerno proučavanje utiče na * 508
- Nervno stanje 490
- Nervozan čovjek, djeluje impulsivno 490
- Nervozna beba, briga za * 168
- Nervozna djeca 443
- Nervozne žene, zašto ima tako puno * 393

- Nesaosjećajni, neka ljudi uvide da nijesmo * 629
- Nesebičan duh, siromašne udovice 347
- Nesebična služba, velika životna pouka * 351
- Nesebičnost 85, 275, 276, 768
- Nesebičnost, kultivirati * u osjećanjima 327; primjer * 611, 612; životodavna sila u * 61, 691; načelo Božjeg carstva 611; Sotonina mržnja prema * 612; voljeti kao što je Hristos volio je * 211
- Nesklad među vjernicima 275; ne sakatiti istinu da se spriječi * 244; dom gdje vlada * 179; u porodici i crkvi 501; popuštanje apetitu uzrokuje * 392; čista ljubav sprečava * 644; Sotona kao začetnik * 724. Vidi također Nesloga, Razdor, Razilaženje
- Neslaganje, među roditeljima, uticaj * na djecu 500
- Nesloga, izbjegavati ono što bi moglo stvoriti * 503; uzroci * 156, 392, 791; sjeme *, žetva * 497. Vidi također Nesmotren, potrebna mudrost u odnosu na * 439
- Nesmotren, stariji jevanđelisti kao * 752
- Nespokoj 551, 642. Vidi također Nemir
- Nespokoj, veselost treba zauzeti mjesto * 804; osjećanja * 127; živjeti ispunjeni * 733; duh * u učenicima 550;
- Nesposobnost, studenata 446
- Nesreće, plima * zbog kućnih problema 158
- Nesrećno stanje 485
- Nesrećnost 158, 411, 524
- Nesrećnost 495, 576, 642
- Nestašluci, mozak koji smišlja * 507
- Nestrpljenje, njegovano * 335; ne pokazivati * 356, 803; kod studenata 81; uticaj uništen * 79; nema * u posve-
- Nestrpljive riječi 392, 512, 518, 522
- Nestrpljive starije osobe 748
- Nestrpljivi propovjednici 79
- Nestrpljivi roditelj 164
- Nestrpljivi učitelji 79, 200, 748
- Nestrpljivo izražavanje 518
- Netrpeljivost kontrole kod mladih 290, 291, 443
- Neučtiv način, govoriti na * 45
- Neučtiv, biti učtiv prema * 255
- Neučtivost 157
- Neučtivost, dom bez * 175; uticaj * 433
- Neumjerenost, utiče na uzvišenije sposobnosti 336; u jelu i piću 589, 597, 769, 770; u čitanju 591, 592; uzroci * 344; korjeni * 344
- Neupućen, niko ne treba biti * 105; društvo * 610; taktičnost u postupanju sa * 439; učiti studente da pomažu * 364
- Neuredan, istina ne čini čovjeka * 177
- Neuspjeh, strah od *, izbjegavanje odgovornosti zbog * 264; prošli *, potreba da pamtimo svoje * 728; osobe koje doživljavaju * tamo gdje bi trebali uspjeti 794; sa Hristom ne može biti * 788
- Nevažne stvari 795
- Nevjernička drskost, čovjek koji pokazuje * 35
- Nevjernička mišljenja u obrazovanju 109, 678
- Nevjerničke sugestije u teorijama velikih ljudi 743
- Nevjernik(ci), knjige * 358; u društvu * 268. Vidi također Skeptik
- Nevjernik, po pitanju braka 305
- Nevjerstvo u radu 309, 310
- Nevjerstvo, Bog nikad neće ukloniti svaki izgovor za * 271, 672; gajenje * 419, 646, 678; hladna atmosfera * 672; Hristos žalosno ukorava * 477; oblak *, potrebno odagnati * 679; mračni oblak *, vjera mora probiti * 675; strah koji otkriva * 476, 477; navika koja podstiče * 575; žetva * 743; uzvišenije vaspitanje da se nadvlada * 90; aluzije na * 676, 677; kako se sačuvati od * 464; kako postupiti sa * 499; Izrael zadržan izvan Hanana zbog * 498; zadržava nas na svijetu mnogo godina 498; veliki gubitak zbog * 673; nema ohrabrenja za * 674; odbiti svako * 803; žrtvovanje ličnog suda * 267; Sotona likuje kad nas navodi na * 675; rijetko se pobjeđuje sukobom 499; zatvoriti vrata srca za * 676, 794, 795; jača dok se podstiče 672; snažan duh *, zli anđeli nastoje stvoriti * 504; govorenje o * 102, 489, 675, 676, 679; kojem otkrivenje Božje volje ne može pomoći 36; koje se nikad neće pokoriti dokazu 535; teorije *, Sotona podstiče * 527. Vidi također Skepticizam
- Nevjertstvo, pečat *, Hjum primio * 285; u naučnom ruhu 19, 711; stijene *, sumnjalice na * 697; sjeme *, Sotona hrani * 676, 677; hiljade odvedene u * 711. Vidi također Skepticizam, Nevjerovanje
- Nevolja(e), pozajmljene * 400; hrabro dočekati * 283, 284; razmišljanje o * 62, 406, 758; dolaze svima 284; izražavanje nezadovoljstva produbljuje * 811; prepirke koje proizvode * 501; stalno predviđanje * 459; poremećeni probavni organi uzrokuju * 333; položite svoje * kraj Gospodnjih nogu 84, 259, 464, 777, 778; gledanje na * u radu 493; osobe kojima su * pred očima 400, 470; preduprijediti * drugih 764; izlivanje * u ljudski um 779; privatne *, dužnost propovjednika u odnosu na * 766

Nevolje, pozajmljene iz budućnosti 632; srce koje nije uznemireno * 243
 Nezadovoljna osoba 806
 Nezadovoljni umovi 178, 646
 Nezadovoljni, ljudi koji su svugdje * 773
 Nezadovoljno jadanje, mentalna bolest zbog * 400
 Nezadovoljstvo, lijek za * 16, 17, 124, 125, 408, 788; otkriva odsustvo Spasitelja 642
 Nezadovoljstvo, sloboda od * 400, 476; namrštenost koja izražava * 62, 759; plod sebičnosti 551; izražavanje * 637; negativno utiče na zdravlje 61, 451, 458, 691; u djeci 550. Vidi takođe Gundanje Jadanje
 Nezahvalna djeca, bogobojažljivih roditelja 529
 Nezahvalnost, gajenje * dok se previđaju sadašnji blagoslovi 277, 646, 775
 Nezakonitost 344, 625
 Nezaposlen, čovjek nije stvoren da bude * 115, 116
 Nezaposlene mase, tendencija * 367
 Nezavisan život, učiti studente * 367
 Nezavisni ljudi, potreba za * 265
 Nezavisnost, individualna *, ispoljavanje * 43, 266, 267, 269; pokoravanje bez žrtvovanja * 274; nedostatak * za pokoravanje osvjedočenju o dužnosti 267; moralna *, ponovno sticanje izgubljene * 259, koja je ispravna 268; uzajamna *, zakon * 267; prirodna *, vaša * 783; plemenita *, samoizdržavanje jača * 258; kvalitet * koji nije lako pokoriti 78; duh * koji je opasan 45; tvrdoglava * impulsivnog djeteta 207; istinska * nije tvrdoglavost 268; neposvećena * kvari korisnost 265
 Neznanje ili neupućenost, bolje od jednog vida obrazovanja 188; uzrokuje bol i patnju 510; ne povećava poniznost i duhovnost 365; život posvećen Bogu nije život * 350; majke je zločin 142, 143; nema vrline u * 310; o korisnoj uposlenosti 287, 288; pretenciozno *, lažna nauka je * 310; o Božjem zakonu 73; o zakonima zdravlja 83, 363, 510; o našoj fizičkoj prirodi 73; koje ne uklanja krivicu 455; pokušava da podrži skepticizam 739; mudrost koja je * 769
 Neznatne stvari 421
 Ništa, ne raditi * 604. Vidi takođe Besposličenje
 Niko i ništa, potencijal * 532
 Nipodaštavanje, duh * 81, 794
 Noć, sjedenje do kasno u * 296
 Nostalgija za domom, među pacijentima 734; može biti na dobro 127
 Novčana potreba, umišljena *, patnja zbog * 594
 Novajlija 806
 Novina, ljubav prema * 590
 Novine, ljubavne priče u * 285, 286
 «Novo srce» znači novi um 95

NJ

Nježan obzir 85
 Nježan obzir, prema siromašnima 84; pokazivati posvećen * prema djeci 145
 Nježan, biti * 435
 Nježno, postupati * sa djecom 501
 Nježnost, jevandeoski radnici trebaju otkriti Hristovu * 504; Hristova * u ophođenju sa umovima 761; ljubav koja čuva hrišćansku * 244; dolaziti u porodicu sa * 215; kultivisati strpljivu * prema zabludama drugih 636; izrazi *, nijesu znak slabosti 215; beskonačna *, Hristos vas posmatra sa * 260; medicinski radnici trebaju postupati sa * 83, 85; zemaljskih prijatelja, sjećanja na * 277; sažaljiva *: prema djetetu koje pati 84, gdje ljubav vlada 773; imati posvećenu * 210; tzv * prema mladima 175; duhovna * prema osvjedočenim srcima 440; bez sentimentalizma 184, 622; riječi * 215. Vidi takođe Saosjećanje

O

Ožalošćena duša(e) 70, 735
 Ožalošćena osoba, molitva za * 735
 Ožalošćeni, savjeti * 459-461
 Ožiljci i uboji, ostavljeni na umovima studenata 82
 Oživljavanje(a), nove i čudne stvari u vjerskim * 42
 Oštar, u postupanju 540; u zapažanju pogrešaka drugih 637
 Oštre stvari, govoriti * 771
 Očajanje, mnogi viču u *, poruka ohrabrenja za * 737; potištenost koja prerasta u * 399; zapletenost u * 480; nema potrebe za * 457, 630, 694; osoba koja je voljela * 489; opisi * 763; izopačeni karakteri se ne smiju gurati u * 755. Vidi takođe Potištenost, Depresija
 Očaravajuća sila, Sotonina *, mi živimo u atmosferi * 146

- Očekivati zlo, uvijek * 789
- Oči, biti vjeran stražar nad svojim * 229, 661; gledanje lažnim * 589; kako se posvećuju * 270; ljubomorne *, žena koja sve posmatra * 336, 337; želja *, probuđenja gledanjem i čitanjem 229, 591; gledanje *, srce izopačeno * 113, 338; duhovne , savjest kao * 332; ono što se vidi na * suviše često zaokuplja interesovanje 662
- Očigledna pouka, korištenje * 194
- Obazriv kurs, prema onima koji to ne zaslužuju, vrijednost * 775
- Obazriv, biti * 425
- Obećanja, prekršena * 737; Božje Riječi 533, 643, 700, 807
- Obeshrabren, ne biti ni na koji način * 631, 736
- Obeshrabrena osoba 337; teret samoj sebi 487; ispunjena tamom 459; uputiti * na Hrista 453; molitva za * 735; riječi koje ohrabruju * 158
- Obeshrabreni um zahtijeva blag postupak 761
- Obeshrabrenje(a), dječje * 488; Hristos poznaje naša * 673; ne prepuštati se * 457, 630; Ilijino * 486; entuzijizam koji ostavlja * 49; srca pritisnuta * 84, 85, 337; negativne posledice * 321, 461, 462, 490, 579, 771; neka zadovoljstvo zauzme mjesto * 804; nikad ne prekidajte proučavanje zbog * 100; muža i žene 154, 155; izopačenih ličnosti 755; Sotona je uzročnik * 675; osoba rođena sa * 809; radost Sotone kad govorimo o * 494, 774; govoriti o * 495, 575, 675, 774; misliti o svojim * 758; ne popuštajte ni pedalj * 808
- Obeshrabrujuća strana, žena spremna da gleda na * 400
- Obeshrabrujuća tama 643
- Obeshrabrujuće, EGW odlučila da ne govori * 492
- Običaj(i), opšteprihvaćeni *, kad se treba pridružiti * 255; u sukobu sa prirodom 559; zavještani * ispunjavaju svijet bolešću 144; poistovjećivanje sa * obraća crkvi svijetu 558; ropstvo zemaljskim i čulnim * 381; ovoga izopačenoga vijeka, ne popuštati ne pedlja * 268; Sotona odvlači ljude od spasonosne svjetlosti prema * 77; učenik lako naveden da slijedi * 446; tiranija * u svakodnevnom navikama 73; ne oponašati svjetske * 557; potreba odlučnog odvajanja od svjetskih * 268, 547
- Obični život, mogućnosti mnogih iz * 805
- Obmana, opčinjavajuća * u udvaranju 303
- Obnova 325
- Obnovljen čovjek, prva dužnost * 162
- Obraćen, svako mora biti * za sebe 423
- Obraćanje, istinsko * 145, 349
- Obrazovati se 582
- Obučavanje, je bitno 785; potreba za ljubaznijim * 150; praktična i knjiška *, kombinovati * 287
- Obzir, dužni *, ne pretrčavati preko važnih predmeta bez * 365; Jakovljevi * prema porodici 164; uzajamni *, njegovati * 616; ozbiljan *, predmeti koji zahtijevaju * 668; nježni *, zanemarivanje njegovanja * 791; promišljeni *: izvršavati dužnosti sa * 667, djelovati sa * 592
- Od uzroka do posledice, razmišljanje * 563, 552
- Odanost, biti * 435
- Odavanje čulnosti, neprirodna želja za * 230
- Odgovorna bića, Bog postupa sa ljudima kao sa * 785
- Odgovornost(i), strah od *, savladajte svoj * 604; iskustvo osposobljava čovjeka da nosi * 415; veće *, sticanje navike cjelovitosti u * 270; visok položaj *, ljudi na * 633; osobna *, dijete lišeno * 282, 682; teške životne *, djeca nepripremljena za * 283; uzajamna *, muža i žene 502; lična *, Bog priznaje načelo * 261, 705; razvijena moć za nošenje * 423; prezanje od * 532; izbjegavanje *, beskorisna zamišljenost kao plod * 442; djeca koja potpomažu one koji nose * 273; nevoljnost da se preuzme * 273
- Odgovornost, pojedinačna * 434
- Odgovornosti, dodavanje sjutrašnjih * današnjim bremenima 472
- Odlučnost, nedostatak *, stereotipnost usled * 8. tvrdoglava * u braku 304, 305
- Odlučnost, nedostatak *, velika šteta pričinjena zbog * 419; moć *, volja je * 685; mladi trebaju gajiti * 688
- Odluka(e), bitna u: porodici 175, Božjem djelu 598; najteži sukob poziva na * 757; ishitrena *, izopačena narav vodi u * 332, 333; važne *: nepravilna ishrana utiče na * 443, ljudi na povjerljivim položajima donose * 443; preveliki ponos da se opozove * 575
- Odluka(e), dobre * 553, 801; atmosfera koja guši * 483
- Odmazda, riječi *, Hristos nije govorio * 517, 518, 520
- Odmor, starijim poslenicima jevanđelja potrebno vrijeme za * 752; elementi *, nepotčinjeno srce nema * 551; kako naći * u Hristu 45, 802, 803; u Bogu, kultivisati duh * 662; onima koji naporno rade potrebni periodi za * 735, 736; istinski * duha ima jedan izvor 762
- Odobranje, djeca ohrabrena * 145; vaše *, pomaže djeci da zadobiju * 502
- Odricanje, od svoga ja, potreba za * 410. Vidi takođe Samoodricanje
- Odvajanja, nova * 48
- Odvratnost prema korisnom radu 344
- Odvratnost samome sebi 33
- Ograda(e) 520, 633

- Ograničeni ljudi 52
- Ograničeni učenik, potrebe * 199
- Ograničeni umovi, učitelj i * 200
- Ograničenje(a) ili suzdržanje, arbitražno * 81; strast je nedostatak * 223; um mora biti pod odogovarajućim * 551; koje zahtijeva bračni odnos 157; neuobičajena *, djeca podređena * 550; koja nameće Božja Riječ 583; mladi puni odbojnosti prema * 303. Vidi takođe Samouzdržanje
- Ograničenje, u vjerskom radu 41
- Ohol duh, odavanje * 80
- Ohol, ne biti * 241, 540; neki su prirodno * 179; učitelji koji su * 198
- Ohola osoba 45, 616. Vidi takođe Ponos
- Oholi duh 214
- Oholost, nezavisnost počiva na * 274
- Ohrabrenje(a), nježne riječi * 215; djeci potrebno * da budu poslušna 502; pružati * onima kojima je potrebno 804; sa ljubavlju, dužnost prema ženi 155, 156, 502; Božje Riječi, potreba za * 700; na grijeh, neka ne bude * 172; riječ * koristi djetetu 168
- Ohrabrujuće riječi, desetostruko naknađuju napor 158; pomanjkanje *, žene koje prevremeno umiru zbog * 158
- Oklijevanje 598
- Okolnosti, prilagođavanje prema * 167; kao sluge bogobojažljivom čovjeku 146; karakteri formirani * 548; neprijatne * 472; nesrećne * bližnjih 438; ne dopustite da sa vama vladaju * 269; spoljašnje *, emocije podložne * 126; vjera se ne smije upravljati prema * 533; osjećanja variraju sa * 495; Bog uzima u obzir naše * 473; koje razdražuju 199; čovjek može stvarati svoje * 269; nikad ne čine čovjeka 269; ne smiju uitcati na vas 274; životne *, Hristos je predvidio sve * 181; jedina sigurnost u svim * 522; religija kontrolisana * 199; shvatiti * kao oruđa za rad 269; samokontrola potrebna u svim * 523; koje ne možete kontrolisati 317; nepovoljne *, ne biti obeshabren * 265
- Okorjela srca, među mladima 201
- Okruženje, izbor * 147; zlo *, uticaj * 142; uticaj * na umove 489; pobijediti * 36; neprijatno *, ne biti obeshabren zbog * 265
- Okrutan sud, spoljašnja pristojnost i * 208
- Omalovažavanje 337, 503, 607, 608, 631
- Omražen, zašto se pravi hrišćani * 527
- Opčiniteljska moć, grešnog karaktera 227
- Opasnost(i), Bog je svjestan naših * 479; mi možemo predvidjeti * 468
- Opijum, odatost * 76
- Opravdanja, bezvrijedna * 146
- Opravdanje. Vidi Samoopravdanje
- Oproštaj od Boga, tražiti * 690, 691, 778. Vidi takođe Oproštenje
- Oproštaj, od grijeha 457. Vidi takođe Ispovijest, Oproštenje
- Opsjenari, zabludjeli * za realnost 613
- Optimizam, unijeti * u svakodnevni rad 375, 376; mladih, na korist starijima 746
- Optužba(e), lažne, okrutne, stroge * 498, 522, 528, 633
- Optuživanje, u domu 178
- Oronulost, širom rasprostranjena * 567
- Ortodoksnost, teška i hladna * 49
- Osjećaj ili sentiment, proučavanje Biblije pročišćava * 96; povezuju ljude u saveze ili udruženja 28; podijeljeni *, umovi odvraceni zbog * 23; zbunjenost * 31; nevjernički *, obrazovanje pomiješano sa * 109; pogrešni *, um zbunjen * 22; čisti *, religija nije * 27; pokvareni *, dječiji umovi ispunjeni * 15. Vidi takođe Misli
- Osjećaji, niko nema prava kontrolisati * drugih 713, 714; budite vjerni stražari nad svojim * 229, 661; zbrkani usled sebičnosti 272; moralni * 226, 669; koji se više ne izopačuju i krive 31; nešto što zadovoljava *, upozorenja na * 314
- Osjećanje(a), žalosna *, ispoljavanje * 646; analizirajte svoja * u svjetlosti Božje Riječi 318; drugih, smatrati * svetim 616; su promjenljiva 528; kao nešto manje od pobune protiv Boga 460; loša *, invalidi se bave * 118; ne biti pod kontrolom * 49, 126, 127, 274, 495; nose sve pred sobom 297, 298; sjedinjavanje * dvije osobe 609; koja se gaje u ranoj mladosti 281, 551; djetinjasta *, savladati * 630, 801; gajiti nesebičnost u svojim * 327; Hristos se mora sjediniti sa * 783; odlučna promjena *, istinsko obraćenje je * 349; potištenosti, od prekomjernog lenstvovanja 603; nezadovoljna *, mentalna bolest usled * 400, 475, 476; nemojte: isticati svoja * 480, se pokretati * 489, vjerovati u * 495, 672; ne čine vas djetetom Božjim 124; ne postupati u skladu sa * 757; uzvišena *, strah i ljubomora razaraju * 747, 748; uzbudljiva *, ne odavati se * 460; uzbuđenost * na vjerskim skupovima 39; buduće majke utiču na dijete 132; koja se izražavaju oko onih koji su na samrti i pokojnika 503; nedostatak kontrole * 589, 660, 661; vjera ne zavisi od * 536, 537, 679; slabe žene, dužnost muža u odnosu na * 158; davanje oduška * 520, 521; odavanje * 128, 402, 460, 480, 760; sjaj *, bljesak * kroz nerve 642; Božji zakon seže u * 564; kršenje Božjeg zakona u * 33; dobra ili loša *, ne služite svojim * 480; srećan uzlet *, vjera nije * 540; mržnje, kad se odbiju ne povlače krivicu 432; najgora * srca, razdražljivost i

prigovaranje raspiruju * 501; srećno stanje *, ohrabrivati * 809; bez obzira na * djelovati u skladu sa prirodnim zakonom 119; nijesu vjera 49; ostaviti sva * u podnožju krsta 541; čovjek koji je osjećao smetnju u svojim * 485; melanholična *, ratovati protiv * 409, 410; moraju biti pod kontrolom: razuma i religije 593, 600, Svetog Duha 192; nijesu uvijek radosna 496; nijesu dokaz: Božjeg nezadovoljstva 808, da ste hrišćanin 538; nijesu pouzdana 693; ne smiju biti kriterijum 126; drugih, biti pažljiv prema * 198, učitelj treba da poštuje * 688; bolesnika, nesposobnost da se potpuno uđe u * 512; često su prevarna 126; osobe koje se stalno pozivaju na svoja * 127; radovati se ne u * već u nadi 803; religija nije puko * 286; religiozno iskustvo koje nije dublje od * 127; oslanjati se na vjeru a ne na * 537; obuzdati svoja * 593; osvetoljubiva *, gajenje * 517, 523; žrtvovanje * odlučnoj volji 398; pjeskovit temelj *, hrišćanska nada ne počiva na * 496; ugodna *, nijesu vjera 679; isticanje * kad se čine ustupci 244; moć * 689; ushićenje * nije obraćenje 127; grešna *, suzbijte svoja * 658; jačaju ispoljavanjem 419, 420; snažna * protiv pojedinaca 521; najnježnija * muža prema ženi 158; koja muče i najbolje ljude 432; misli i * sačinjavaju moralni karakter 593, 660; istinska ljubav nije sadržana u * 206; nedobronamjerna * atribut Sotone 192; nerazumna * roditelja 179; mijenjaju se sa okolnostima 495; hoditi vjerom a ne po * 495; ponekad ne možemo izbjeći povredu * 789; kad ne treba govoriti o svojim * 758; bez stvarnog uzroka 517; pogrešna *, iskorijeniti * 600, odbiti * 517, 523; su pogrešna kad su misli pogrešne 660; mladalačka *, malo ljudi zna kako usmjeriti * 190. Vidi takođe Emocije, Strasti

Osjećati se, kad vas pitaju kako se * 757

Osjetljiv, krajnje *, osobe koje su bile * 485, 589, 682; osoba tako * da se ne može urazumiti 638; na šta treba biti * 638

Osjetljivo dijete, dužnost majke prema * 168

Osjetljivost 638, 791

Oskvrnuće, moralno * 47

Oslanjanje na sebe 121, 425, 533

Osmjeh 156, 183, 572, 758

Osobe čistog uma 512

Osobe koje prigovaraju 659

Osobe koje se spotiču 255,256

Osobenost(i), kako dijete počinje da smatra svoje nedostatke kao * 488; naše *, ne povlađivati * 643, 644

Osuđivački govor 500

Osuđivački razgovor 521

Osuđivanje, nikoga ne čini boljim 453

Osuda 342, 343, 453

Osuda, ne biti brz na * 435; navučena istrajavanjem u grijehu 456; živjeti pod oblakom * 677

Osveta, nikad ne pobjeđuje neprijatelja 243, 520; duh * 522, 524, 608; krši šestu zapovijest 526, 527

Osvetoljubive misli 608

Osvjedočiti, osobe koje nije lako * 519, 520

Otkrivenje, istraživanje *, široko polje za * 361

Otpadništvo, prvi koraci u * 303, 304; Bog oprašta i isceljuje * 679

Otpadništvo, prvi koraci u * 303, 304, 306

Otpor, ponavljanje grijeha umanjuje moć * 297

Otuđenje 492, 724

Otvoren ili pošten, budite * u svim svojim postupcima 436

Otvorenost ili neposrednost, potrebna ljekaru 436

P

Pšenica i kukolj, parabola o * 636

Pažljiv, moramo biti * jedni prema drugima 503

Pažnja usmjerena na sebe 401; muž i žena moraju nastaviti sa prvobitnom * 155, 157, 216; najveći interesi zahtijevaju budnu * 795; potreba pokazivanja ljubazne * 366; mala djela * 208, 576; u prijateljskim riječima i blagim pogledima 85; podređenih 301; muškaraca, upozorenje ženama vezano za *226; hiljadu stvari izaziva * 795; nedopustive *, odbaciti * 226

Pakao, doktrina o * koja uzrokuje ludilo 454

Pasivno biće, čovjek nije * 605

Patnja, uzrokovana prirodnim putem 511; Bog ne uzrokuje * 510; nestrpljenje pod * 512; čovjekovo neznanje i grijeh uzrokuju * 510; traženje moćnih opojnih sredstava za ublažavanje * 512; 6000 godina * 510; Hristos je podnio * 514, 515

Pavle, iskušenja apostola * 461; zašto nam je potreban * 424

Pečat 755

Pečurka, kao ilustracija 344

Percepcija ili zapažanje, jasno *, moliti se za * 63, 64; otupljeno grijehom 335; zdravo *, proučavanje Biblije

- doprinosi * 333; oštrina *, istinsko obraćenje i * 10; moralno *, hrana koja otupljuje * 322; potrebno ojačati * 442; grijeha, oštra osjetila čine čovjeka pronicljivim u * 333, 334; pročišćena Božjom porukom 340; grijeh zamagljuje * 334. Vidi takođe Pronicljivost
- Pića, mnoga popularna * djeluju slično čaju 590
- Pijančenje (bančenje) 726
- Pijančenje, osobe odate * 726
- Pijanica 297
- Pijanica, savjest * 321
- Pijesak, odluke kao konopci od * 737
- Pisanje, osobe koje se bave * 445
- Pitanja od male važnosti 498
- Pjesme, mašta izopačena * 590. Vidi takođe Himne, Pjevanje
- Pjevati, kad ste pritisnuti tugom 538
- Plašiti se, osobe koje se uvijek * 466, 477
- Plasht nauke, skepticizam i nevjerstvo pod * 19, 711
- Plahovitost 292
- Plan(ovi), usmjeravanje * na zemaljske stvari 662; za budućnost 733; radnici se razlikuju u * 615
- Planiranje, oslanjanje na druge da * za vas 264
- Plata 272, 612
- Plemenite osobine 483
- Plemenitost, duše, napredak 367; težiti * 237; stvarna *, mjera * 689; prava ljubav daje * duši 209
- Pošten, neki su * ako ih to ništa ne staje 638
- Poštena osoba 438, 639
- Poštena protivvrijednost, prihvatiti * za ono što prodajate 438
- Poštenje, u sticanju znanja 194; politika i * nemaju ništa zajedničko 638; postojano * zavređuje poštovanje 437, 775
- Poštovanje (obzir), podstiče težnju za izuzetnošću 154; prema: djeci 198, roditeljima 502, 747, zabludjeloj duši 255, učitelju 198, sebi, kultivisati * 366; ukazivati drugima * koje sami želite 424; u dobro ustrojenoj porodici 502; nedostatak *, paziti na znake * 791; Simovo * prema ocu 142; prava učtivost uči * 255. Vidi takođe Samopoštovanje
- Poštovanje treba rasti 141, 252
- Pobjeđivanje, ne oklijevati u * 765, 766
- Pobjednici, pomoći djeci da budu * 518
- Pobožnost 106, 179, 782
- Pobožnost, živa *, opadanje u * 332, 632; povremena * 126
- Pobuna, protiv Boga, život * 650; djeca ispunjena *, kako govoriti * 501; u djetetu, roditeljsko potvrđivanje * 552; duh koji podstiče * 525
- Podizanje djeteta 765
- Podjela, u porodici i crkvi 501; um koji govori o * 40; slabost i poraz u * 265
- Podređivanje sebe 803
- Podrugivanje 269, 471
- Podrum, izaći iz tame * 490, 491
- Podsmijeh 576
- Podsticaji grijeha 516
- Podstrek 68, 154
- Pogađači sudbine 700
- Pogled odobravanja, majčin * 168
- Pogled(i), ljubav u * 64; prijatni *, upućivati * 85
- Pogledi, izopačeni * 589; uski * 362
- Pogrešan korak, jedan * 35
- Pogreške, djetinje beznačajne * 502; ispravljanje * 70, 71, 503; ozbiljne * 756; doživotna *, djevojačka * 300; brak kao * 155; prošle * 728; tuđe * 637, 755; učenika 192
- Pogrešna uprava, roditeljska * 550
- Pogrešni postupci, učenika, ne obznanjivati * 190
- Pogrešno postupanje, patnje koje se navlače * 66
- Pogrešno razumijevanje, držati se otvorenim za * 504
- Pohlepa sticanja, umovi eksploatisani radi * 717. Vidi takođe Škrtost, Gramzivost
- Pohlepa, odavanje * stvara slugu grijeha 516; Jude Iskariotskoga 598; starijih osoba 748, 749; osobe odate * 767; često ostaje neukorena 452. Vidi takođe Škrtost, Gramzivost
- Pohvala, za dobro ponašanje djece 145; za mrtve 503
- Poistovječivanje, sa Isusom, ne ostaje neprimijećeno u svijetu 727; sa svijetom, uzrokuje gubitak smjernica 558
- Pojedinci, jevanđelje radi sa * 423; napadati * nije naš zadatak 504
- Pokajanje 79, 80, 456, 690, 691
- Pokajati se, svako se mora * za sebe 423

- Pokoravati se, svako se mora * 423
 Pokret, ograni *, mozak upravlja * 72
 Pokretačke sile, duše 349
 Pokreti, besmisleni * 266
 Pokvarenost, unutrašnja * 238; poput nadolazeće plime 625; um ne tone odjednom u * 75, 225, 336
 Politička ekonomija, nacionalna * 625
 Politika, poštenje i * se ne slažu 638; svjetska *, identitet Božjeg djela i * 558
 Poljoprivreda u školama 193
 Položaj(i), sposobnost da se popuni * 615; poštovanje koje se ukazuje * 276, 277
 Položaj, zemaljski * 529, 530
 Polovična služba 102
 Pomaganje sebi 367. Vidi takođe Samoizdržavanje
 Pomirljiv duh, gajiti ljubazan i * 522
 Pomoć, stariji očekuju * od mladih 746; efekat * 756. Vidi takođe Samoispomoć
 Ponašanje, savršeno pravilo * izlaže Biblija 784; reforme u * ne postižu se slabim naporima; vaše svakodnevno * 345; učiti se * 435; hrišćansko *, život hrišćanina se otkriva u * 663; ljupkost * 209; lična religija otkriva se u * 27; pristojno *, potrebno ženama 226, 768; stroga čistota u *, očuvati * 432; neučtivo *, oštro ukoriti * 46. Vidi takođe Vladanje
 Ponižavajuće navike, u bračnom odnosu 223
 Ponizan, budite * kao što želite drugi da budu 789; zavisnost o Bogu učiniće vas * 261
 Poniznost srca 522. Vidi takođe Skromnost, Poniznost, Smjernost
 Poniznost, napredak koji povećava * 618; uticaj * 794; kao rezultat vjere 532; hristolika *, sebičnost je nedostatak * 271; kultivisati * 636; raditi u Božjem djelu sa * 639; neznanje ne povećava * 365; obred * osmišljen da podstakne * 277; primiti ukor sa * 772; lažna * 39; biti kao malo dijete u * 348; treba zauzeti mjesto ponosa 619, 787; istinska *, vjernik koji ima * 30; kad * zauzme mjesto zavisti 760
 Ponos, atribut Sotone 192; zamagljuje moći zapažanja 355, 529; umire kad umre svoje ja 638; dostojanstvo koje nema * 260; vaspitanje i * 70, 90; zavist je plod * 526; ne osjeća potrebu 453; podstrekavanje * 273, 298; ostaviti * 284; poniznost treba zauzeti mjesto * 787; kod studenata 81; sud žrtvovan * 267; odvojio Jevreje od prihvatanja Hrista 324, 325; pobrkan sa osjetljivošću 638; mišljenja 726, 727; osobe najudaljenije od * 560, 728; priprava za sravnjivanje * 30; nadmeni sa * 39, 793; sebični *, zadovoljavanje * 273; često ostaje neukoren 452. Vidi takođe Oholost
 Popustljiv, biti * bez žrtvovanja samopoštovanja 274
 Popustljiv, osobe koje su ili stroge ili vrlo * 394
 Popustljivost ili povlastica, pokvarena *, odbiti * 233; unižavajuća *, kod djece 172; pretjerana * koja je grijeh 112; zabranjena *, umoran mozak kušan na * 507; plodovi *, nespokojstvo i nezadovoljstvo su * 551; štetna *, dječija * 550; omiljene *, napustiti * 597; sebična * utiče na druge 637; posijano sjeme * donosi rod 297; koja škodi zdravlju 61, 75, 83, 170, 380; neprirodna *, korak po korak u * 597. Vidi takođe Samopopustljivost
 Poraz, nesmotreni pokreti uzrokuju * 265; slabost i *, u podjeli je * 265; sa Hristom ne može biti * 788
 Poročne navike, koje se stiču u zlom društvu 147
 Poročne osobe, društvo * 610
 Poročni ili čestiti, mladi mogu biti *, kako odaberu 551
 Porođične stvari, propovjednici se ne smiju miješati u * 766, 767
 Porok, put u *, dokonost kao * 604; razara tijelo i dušu 230
 Poruke, lažne * 42
 Posao, naš prvi * 358
 Posledica prati uzrok 416
 Poslovne brige, ostaviti kada se ostavi posao 215
 Poslovne neprilike 215
 Poslovne transakcije, dužnosti hrišćanina u * 437
 Poslušna djeca, Božja * 787
 Poslušnost, posledica vjere 532; bespogovorna * 783
 Posmatranje, pokvarene strasti podstaknute * 229. Vidi takođe Oko, Gledanje
 Posredovanje, Hristovo * za nas 758
 Postepeno umiranje, osoba koje su same sebe načinile invalidima 61
 Postojanost, mladima nedostaje * 707
 Posvećenje, stalno *, blizak odnos sa Hristom uz * 11; istinsko * koje je pravo zadovoljstvo 343; utvrditi navike 15; ideja da * škodi zdravlju 291; treba zauzeti mjesto nevjerovanja 787
 Potčinjenost, potpuna * samo Hristu 154; koja smekšava grube crte 619
 Potišten ili utučenost, ne govoriti o * 494, 774; buduće majke, utiče na dijete 131-133; vjera mora probiti * 496; kako se uzdići iznad * 460; u pisanju 487; radost koja zauzima mjesto * 432; osobe koje nijesu uznemirene * 646; vjerski život koji nije * 476; Sotona bi htio da religiozni život načini * 675; bolesnik se mora uzdići iznad * 467, 482; šta može razagnati * 811; kad govorimo o * Sotona sluša 494
 Potištena duša(e), Hristos obećava nadu za * 70; nadahnuti * nadom i vjerom 804; riječi koje donose hrabrost *

158

- Potištena osjećanja, usled prevelike dokolice 631, 632
- Potištenost, zabrinuti i opterećeni umovi odaju se * 399; buduća majka ne smije se odavati * 131; kako pomoći osobama koje su * 679; ljubomora koja uzrokuje * 336, 337; ništa se ne dobija a mnogo gubi * 662; Sotona likuje kad nas navede na * 675; dolina *, od ushićenja do * 494, 774; koja prerasta u očajanje 399; zašto samosažaljenje otvara put u * 630. Vidi takođe Depresija, Očajanje
- Potok, kao ilustracija 610
- Potreba(e) ili oskudica, neprekidna *, starije osobe u * 747; strah od dolaska u * 459, 747; umišljena * 475; iznesite svoje * pred Boga 480
- Potrebe, sve vaše *, dođite Bogu sa * 774, 776
- Potvrđivanje, držati se * 500
- Poučljivost, primiti ukor sa * 772
- Pouka(e), prve dječije * u hrišćanskom životu 216, u prvih sedam godina 149; veoma važne * 294; teške *, ne izbjegavati * 703; najvažnije *, učiti * 299; potrebno ih ponavljati 580
- Pouzdanje. Vidi samopouzdanje
- Povjerenja sredstva, različita * 423
- Povjerenik, učiti dijete da vi budete njegov * 170
- Povjerenje u sebe 75, 274, 477, 725, 726, 783, 784, 792
- Povjerenje, izdaja * 780; između muža i žene 223, 502; dijete koje je izgubilo * u majku 552; djeca žele da se tretiraju sa * 198; kako roditelji mogu imati * kod djece 502; majka koja zadobija * kod djece 216; bitno u dobro organizovanoj porodici 502; osjećaj *, učiti mlade da imaju * 281, 282; Bog očekuje naše * 637; međusobno * jevanđeoskih radnika 264; ne razarati * u Božja oruđa 780; nedostatak *, riječi koje uzrokuju * 178; kako zadobiti * drugih 772; koje se polaže u vas, vrijednost * 775; učitelj mora zadobiti * učenika 198; Sotona nastoji da poremeti * 31; postojana odanost istini zadobija * 437; koje donosi olakšanje obeshrabrenima 761; preveliko * u sebe 266. Vidi takođe Povjerenje u sebe
- Povjerenje, stalno *, svakodnevno potrebno * 533; djetinje *, nužno * 532, 537; čvrsto *, u Hrista 492; savršenije *, učiti dušu * 468; mjesta od *, djeca trebaju ispunjavati * 172; tiho *, učiti se * 468; sveto *, izdaja * 775; osjećaj * 157; jednostavno djetinje * 537; mi moramo imati * danas 473; nepokolebljivo *, steći * 17; vrijedni *, studenti koji su * 198. Vidi takođe Vjera
- Površan 101
- Površan um 357
- Površne stvari, misli se ne smiju stalno baviti * 660
- Površni razgovor 408
- Površno čitanje. Vidi Čitanje
- Povreda, stvarna ili umišljena * 789, 790
- Pozdrav, ljubazni * pomaže 34
- Pozitivni zahtjevi, u porodici 175
- Pozitivnost, karaktera 666
- Poziv, lakši *, biti zadovoljan sa * 342
- Poziv, najsvečaniji, strpljiva snošljivost je * 755
- Pozorište, opasno pribježište 590; odlaženje u * stimuliše strasti 315
- Pravda, hrišćanska učtivost uključuje * 790; Božja *, pogrešne ideje o * 250; jasan osjećaj za * 533; sjedinjena sa ljubavlju 439
- Pravednost, ne škodi zdravlju 292
- Pravičnost, odstupanje od savršene * u biznisu 437
- Pravila i propisi u domu 502
- Pravila, ponavljanje * 80
- Pravilno čitanje, nauka o * 581
- Pravilo života, Božji zakon kao * 563
- Pravilo(a), odnos studenata prema * koledža 521; dom treba da ima * 172; gvozdена * i mladi 284; koja se tiču udvaranja u školi 303; kojih se treba držati u radu sa studentima 198
- Pravo i dužnost, zahtjevi * 74
- Pravo i pogrešno, praviti razliku između * 417
- Pravo(a), izabrati ono što je * zato što je pravo 612; crkva može odobriti pogrešno kao da je * 345; dostojanstvo ljudskih *, kultivisati * 244; zablude o * 322, 724; uzvišena načela * 310; voljeti * zato što je pravo 318; niko nam ne smije oduzimati naša * 708; drugih, poštovati * 616; čvrsto stajati za * 270; pogrešno i *, moć pravljenja razlike između * 417
- Prazan (koji je bez sadržaja), um koji neće biti * 357
- Praznovjerice 759
- Preciznost (tačnost) 597, 598
- Preciznost, raditi sa * 603
- Predmet čitanja, neodgovarajući *, obuzdati želju za * 286
- Predmeti, nečisti *, bavljenje * 661
- Predosjećanja, nesreće, ne gajiti * 476; zla *, život pun * 489; mračna *, stvarno zadovoljstvo ne remete * 405

- Predosjećanje zla, crte karaktera koje skreću misli na * 337
- Predrasude, individualno rasuđivanje i * 267; kod bolesnika 766; um koji dopušta da ga zarobe * 422; odbijaju da ispituju dokaze 422; sukobi koji stvaraju * 498; žena pod kontrolom * 594; ne dopustite nikome da stvori * u vašem umu 435
- Predstave (pojmovi) 643, 644
- Predstavljanje, lažno * u malim stvarima 437
- Predviđanje zla, neki uvijek * 469
- Predviđati zlo 336, 337, 575
- Prekomjeran rad 735, 752
- Prekomjerno proučavanje 50, 51, 388
- Prekor, hrišćanin gluv za * 575, 607, 608, 631
- Preljuba. Vidi Seksualna aktivnost
- Premoć ili supremacija, prisvojena * 30; svoga ja 79
- Premoreni, roditelji od posla 165
- Prenatalni period egzistencije djeteta 139-141
- Prenatalni uticaj(i), olako se uzimaju 135, 136
- Prepreke 36, 801
- Prestup, jedan sat * 548
- Pretpostavka (uobrazilja) 24, 534
- Pretpostavke, nema potrebe da se ometamo * 96, 742; odvajanje od Biblije prepustilo bi nas * 742
- Pretvaranje (lažni izgovori) 306, 307, 619
- Preuveličane tvrdnje, ne praviti * 577
- Preuveličavanje, žena odata * 779
- Prevara ili obmana, od strane djece 577; put u *, početak * 35; pronicljivost koja je * 336, 337; svaka moguća *, Sotona koristi * 42; nema * u prirodi 416; politika * prikazuje zabludu kao istinu 524; žrtva *, učenik koji lako pada kao * 446; zaštita protiv *, molitva kao * 42; Sotonine *, progonjenje svih koji se usude odbaciti * 525; sotonске *, anđeli spremni da nas zaštite od * 33, remek djelo * 715, 716; šema *, moderno udvaranje kao * 295; koristi se u eksploataciji drugih 75. Vidi takođe Samoobmana
- Prezir, kušanje da se pokaže * 775
- Prezir, ne smije se zapaziti ni tračak * u glasu 576; osoba slijepa za * 608, 609, 631
- Priča(e), umovi djece ispunjeni * 114; uzbudljive * 315; opčinjavajuće * 111; bezvrijedne * 357; istinite ili izmišljene * 114
- Pribranost 167, 168, 192, 517
- Prigovaranje 268, 672
- Prigovaranje ili iznalaženje pogrešaka, posledice * 156, 485, 577; iritiranje drugih * 410; neka roditelji prestanu sa svojim * 179; neka ne bude * u domu 178; poput pustošnog grada 485; ljubav ne vodi u * 241; zane-marivanje koje izaziva * 791; iskorijeniti svako * iz misli 789; vezano za beznačajne djetinje pogreške 502
- Prigovaranje nikad ne pomaže 501
- Prijatan, majčina dužnost da bude * 486
- Prijatelj(i), najbolji *, Isus je * 776; biranje nevjernika za * 113, 304; osoba kojoj neće nedostajati * 632; po imenu koji su najopasniji 557
- Prijateljstvo, napadno * svijeta je kao trina 211; um uglađen i profinjen * 621, 622; bezbožnika, upozorenja na * 557; pretvorna *, Sotona radi kroz * 557; snaga i uticaj * 609; pravo *: predukus radosti neba 155, toplina pravog * 211
- Prijatni pogledi, upućivati * 211
- Prijatnost, dječja * 550
- Prijemčiv, kao lijepak 265; djeca su prirodno * 291
- Prijemčiv, mladi su * 281
- Prijemčivost (na utiske), potrebna najfinija * 434
- Prijemčivost, organ* 594
- Prijetnja(e) 688, 700
- Prikazivanje 342, 343, 560, 644
- Prilagođavanje 265
- Prilagodljivost, bitna za učitelja 200
- Prilika(e), uspjeh zavisi od korištenja * 100, 366, 551
- Primalac, pasivni * 804
- Principi (načela), svjetski * 352, 547, 780
- Prinuda, Isus nije koristio * 571, 707, 708, 741; Sotona okrutno koristi * 325. Vidi takođe Sila
- Priroda, zajednica sa *, koristi iz * 11; uzdizanje * kao Boga 704; zakoni. Vidi Zakoni prirode; operacije *, pogrešne ideje o * 570; istraživanja u * 361; proučavanje * 446; pouke iz * 569; svjedoči o Bogu 570; stvari u *: proučavati * 91, koristiti kao ilustraciju 335
- Prisebnost, gubljenje * prilikom omalovažavanja 49
- Pristanak, iskušenje vam ne može naškoditi bez vašeg * 803

Pristojnost 209, 667
 Pristrasnost 199, 799
 Pristup, nepažljiv i nagao * 770, 771
 Pritajene moći 101
 Pritajene sile u čovječijem umu 701
 Pritužba(e), tjeraju Isusa iz doma 159; zamjena za * 464; nesrećne * skraćuju vaše dane 805, 806; odagnati * iz misli 789; kad naiđu teškoće i pritisci 471; nepotrebne * supruge 160
 Pritužbe (razlozi za nezadovoljstvo), uveličavanje * 590; od brata ili prijatelja 439; pretpostavljene *, uveličavanje * 590; žena koja iznosi svoje * propovjedniku 227
 Privatne stvari, dužnost propovjednika u odnosu na * 76
 Prividni hrišćanin 593
 Privilegije, vjerske * 529, 530
 Privlačnost 376
 Privržena priroda, osjetljiva * žene 215
 Priznanje grijeha 456, 776, 779
 Priznanje pogreške, plemenito 778
 Priznatost, svjesnost o * 154
 Prizori, djeca izložeba obeshrabrujućim * 113
 Prošli život, presabiranje * 459
 Proba(e), sve nas očekuju * 459; pozajmljene * iz budućnosti 632; Hristos je dočekao sve * 184, 185; ne govori-te drugima o svojim * 494, 774; vjera može podnijeti * 758; Bog odmjerava naše * 473, 479; velike *, um koji ima * 408; kako pobijediti * 36, 556; jedne osobe nijesu kao * druge osobe 615; prilika data u * 496; razgovor o svojim * 578, 579; manje govorite o svojim * 459, 460; koje bi bile veće 556; sjutrašnje *, priprema za * 472
 Problemi, Bog može riješiti * vjernika 194
 Profesija ili zanimanje, izbor * 342
 Profinjani, hrišćani će biti * 435
 Profinjnost, napredak u * 367; prijateljska društva i * 621, 622; naši umovi moraju primiti * 186; istinska *, ne otkriva se dok dominira svoje ja 208, potrebna u domu 180
 Progonstvo zastupnika istine 525
 Progres, ljudski *, pogrešna učenja o * 722, 723
 Progresivan duh, učitelja 193
 Prohtjev, od prekomjelnog proučavanja 444
 Promišljenost 157, 198, 436, 773
 Promišljenost 469
 Promovisanje, ljubav prema * 550
 Pronicljivost, sa mladim umovima 78, 82
 Propovijed(i), argumentovane * rijetko omekšavaju i potčinjavaju dušu 500; potčinjavaju dušu 500; potrebna ponavljanja * 580; kratke * bolje se pamte 580; veoma snažne * koje sasijecaju čovjeka na komade 521
 Propovijedanje, monotono i lišeno duha 580
 Propusti, vaši vlastiti * 332
 Prosvjetljenje, propovjedniku potrebno božansko * 262
 Protivan, ne biti * u vjerskom radu 40
 Protivljenje, duša uništena zbog * 6; prema istini, sijanje * 35
 Protivljenje, ne izazivati * 504, 527
 Proučavanje Biblije, savjeti o * 92, 101; donosi uzvišenije obrazovanje 110; zašto * nekima ne godi 316
 Proučavanje, poteškoće u * 100; pretjerano *, negativne posledice * 55, 444, 488, 508; Božja Riječ kao temelj * 89; prikupljanje više knjiga za * 506; djevojka koja zaostaje u * 302; marljivo *, djeca nenaviknuta na * 550, zadobija pobjede 99; sklonost i želja za * 195; jedenje mesa utiče na * 390; onoga što su ljudi rekli ili napisali 360; prevremena smrt zbog * 506, 507; istraživati i moliti se u * 100; provođenje dugo vremena u * 368; koje je grijeh 195; prekomjerno * 445 (Vidi takođe Prekomjerno proučavanje); oslanjanje na druge u * 264
 Provokacija, reakcija na * 257, 432, 520, 576, 755
 Psihologija, Sotona koristi * 19, 698, 711; prava načela * u Bibliji 10, 781
 Pušenje 726
 Pun mržnje, žena koja je bila * 528
 Punomoćje, Božje riječi su naše * 808

R

Rabini, škole * 101
 Rad mozga, sam *, prvo vaspitanje uključuje više od * 363, 364; stalan *, negativne posledice * 507, 509; ne

- vršiti * i tu stati 197, 364, odmah posle jela 759; pretjerani *, negativne posledice * 61, 312, 506, 508, 509; osobe koje se oslanjaju na druge za svoj * 289; učenik koji se potpuno predaje * 507. Vidi takođe Mentalni napor
- Rad, odnos prema * 598; djeca koja ne vole * 290; koji se obavlja za Njega, kako Hristos posmatra * 787; pretjeran * 735, 736; neuspjeh u * 309, 310; čovjekov *, kako Bog vrednuje * 787; drugorazredan ili prosječan * 351; neugodan * 598. Vidi takođe Prekomjeran rad
- Radna zajednica. Vidi Trgovačka unija
- Radost(i), duboka i mirna * 472; Bog je izvor * 28; veća * nego što imamo 420; koja daje zdravlje * 65, 403, 407; čuvajte svoju * pred Bogom 480; životodavna * 65, 412, 452; najveća životna * 343; Hristova ljubav donosi * 240, 452; milioni lišeni * 474; vjerski život koji donosi * 476; zadovoljstvo i * daju svježinu umu 17, 403; koja zauzima mjesto: potištenosti 432, tuge 432, 760
- Radost, Hristova ljubav donosi * 240
- Radost, zamisao da je Hristos bio lišen * 183
- Radostan, budite * pred Bogom 480; ako se ne osjećate * 758
- Radoznalost, kontakt sa sotonskim oruđima iz * 702
- Rana, balsam obezbijeđen za svaku * 464
- Rano djetinjstvo, proteže se do šeste ili sedme godine 149
- Raskalašnost, noćna * 296; nadolazeća plima * 625; pogubne posledice * 316; Sotona navodi mlade na * 76, 315 stvari koje vode u * 147, 195, 290, 291, 344, 736
- Raskoš 70
- Raspoloženje, svjetlost * 63, 575
- Raspoznavanje, nesposobnost za * 289
- Ratoborne osobe 40
- Ratobornost, stvari koje podstiču * 498
- Ravnodušnost, alarmantna * po pitanju stupanja u brak sa nevjernicima 304; pojava * u djetinjem obeshrabrenju 488; bezbrzična *: hrišćana po imenu 637, posvećenje treba zauzeti mjesto * 787; ne uništavati * osobu koja je u zabludi 258; hladnoća *, duše koje Sotona ne može držati u * 38; ljekara, obeshrabrenost uzrokovana * 771; nepromišljena * mladih 81; stoička *, slušanje istine sa * 35; tupa *: žetva * 35, milioni robovi * 474; prema istini, posledica sijanja * 35
- Razborit, treba biti * 226
- Razboritost, nipodaštavanje * 25, 469
- Razdor, među Božjim narodom 498; izbjegavati sve što bi stvorilo * 503; među braćom 497, 498; put u * 792; odavanje apetitu uzrokuje * 392; u domu, anđeli bježe od * 159; braća nemaju vremena za * 498; Sotona kao začetak * 497, 724; sjeme *, žetva od * 497; sumnja i nepovjerenje stvaraju * 156; kad mir zauzme mjesto * 760. Vidi takođe Neskklad, Nesloga, Svađa
- Razdor, Razilaženje
- Razdraživanje drugih 410
- Razdraživanje, nikad ne pomaže 501; djeci ne pomažete * 200
- Razdražljiv čovjek 520
- Razdražljiv duh, u školi 200
- Razdražljiv, djeca koja su postala * zbog masturbacije 258, pogrešnih navika u jelu 443; djevojka koja je bila * kad joj se suproti 302; invalidi koji su * 118; osobe sklone da budu * 387; osoba koja se lako * 522. Vidi takođe Svadljiv (čangrizav)
- Razdražljiv, ne biti * kad pritisnu poteškoće 631
- Razdražljive riječi 582
- Razdražljivost, ispoljavanje *, kontrolisati * 257; dom u kojem nema * 175; u domu, anđeli bježe od * 159; neka riječi * ne prelaze vaše usne 257; kviri život u domu 156; roditeljska * 165; spoljašnja pristojnost i * 208; kod supruge 160
- Razdražljivost, negativne posledice * u službi bolesnima 477, 632. Vidi takođe Svadljivost
- Razdražljivost, poremećeni želudac uzrokuje * 384, 443; zaštita protiv * 632; u domu 156; pravilna ishrana ne izaziva * 166
- Razgovarati, osobe koje vole * 125
- Razgovor(i), koji vodi nečemu 772; anđeli slušaju naše * 573; momci kao tema * među djevojkama 300; usmjeren na sebe 772; banalni * 237; veseli * 177; dječiji * 113, 114; Hristovo korištenje * 600; podsticanje * 178; beznačajni * 487, 574; niski * 669; ugodni * 178; čisti * 257, 665; koji je prazan i uzaludan 316; tema *, patnje i bolovi kao * 805, 806; površni i glupi * 113, 315. Vidi takođe Razgovarati
- Razgovor, jeftin, ne upuštati se u * 577; površni i glupi *, ne sudjelovati u * 113; umjesto akcije 801; bogat * 242; koji kušač uživa slušati 757; žena odata * 779
- Razilaženje 428, 497, 498, 502, 503. Vidi takođe Neskklad, Razdor
- Razjedati ili razdraživati se, ne * 470, 737; vjera nas osposobljava da se ne * 472
- Razlaganja, kritička i optuživačka * 521
- Razmažen, dijete ne smije biti * 169
- Razmaziti, dijete ne treba * 169, 298
- Razmišljanje, stalno *, teme koje pozivaju na * 732; sveto * 237; um dat za * 602; o Bogu u prirodi 732

- Razmišljati, učiti se * 689, 436. Vidi takođe Meditacija
- Razmišljanje (o nečem mračnom), žena previše odata * 400; nad žalostima i nevoljama 62
- Raznolikost, djeci potrebna * 648
- Raznolikost, jedinstvo u *. Vidi Jedinstvo
- Razočarenje(a), ne prikupljati * 337; vjera može podnijeti * 758; u porodici, propovjednikova dužnost u pogledu 766; kako bolesna mašta dočekuje * 488; kako izbjeći * 472; ne ispunjavati život * 12; nikad ne smatrajte svoj brak * 155; prošla *, ne žalite nad * 459; osobe koje se uvijek žale na * 805; vjersko iskustvo stečeno * 556; sebični interes donosi * 271; uzaludno *, hrišćanin nije prepušten * 644; žene koje govore propovjedniku o svojim * 227; žene koje misle da im je život * 227; pogrešan put za dočekivanje * 459
- Razum, jedan * ne smije biti pod kontrolom drugoga 713, 714; buđenje *, um prijemčiv na * 293, 294; čuvati se od obožavanja * 91; dijete nenaučeno da se pokreće iz * 282, 687, 688; kontrola *, stvari koje treba držati pod * 31, 124, 233, 237, 333, 395, 581, 660, 662; koji je pod kontrolom veoma žive mašte 589; osjećanja žene treba da budu pod kontrolom * 398; rđave navike nanose štetu * 257, 454; svrgnut: opisima pakla 454, zbog gnjeva 521; nalozi *, jesti po * 759, slijeđenje nagona umjesto * 138, bračni odnos pod * 223; pijanice * 321; nijeme životinje nemaju * 282, 687; emocije i strasti se moraju potčiniti * 324, 325; dat nam je od Boga 197, 350, 752; Bogom dat *, učenik treba koristiti svoj * 197; invalidi koji odbijaju da se pokore * 689, 690; carska moć *, treba posvetiti * 406; žena koja je izgubila * u žalosti 399; bludna strast koju ne kontroliše * 222; mnogi vjeruju bez * 535, 536; mnogi ne koriste * po pitanju braka 304; mora priznati Bibliju kao vrhunski autoritet 92; koji je preopterećen: razvratnim navikama 227, čulnim porivima 236, 322; strast koja gazi preko * 297, 298, 766; vođice * obješene o vrat bludi 144, 305; posvećeni *, nesvete strasti se moraju potčiniti * 237; duše osvjedočene preko * 267; posebno varljiv * 517; pijenje čaja negativno utiče na * 321; mora gospodariti životom 406; neobrazovani i neobučeni * kod svirepih neznabožaca 350; raspaljeni *, poruka upućena * 590; glas *, čovjek je suviše često gluv za * 297; kad slijepi poriv kontroliše * 303; kad strast kontroliše * 228; zašto * izgleda oslabljen 228
- Razumijevanje, jasno i zrelo *, vi možete imati * 326; zamagljeno usled neznanja i grijeha 98, 447; potrebno vaspitanje da osvjedoči * 690; u duhovnom znanju, rasti u * 105; potrebno inteligentno * Svetog Pisma 146; živo * 286; mnogo knjiga zbunjuje * 108, 109; oživljeno * proučavanjem Biblije 96; tražiti pomoć Svetog Duha u * Biblije 92; kako imati jače i jasnije * 614; pomaže studentu da shvati svete istine 52; istinsko hrišćansko *, svjetlost obasjava * 412. Vidi takođe Shvatanje
- Razumjeti, učiti studente da * istinu 365
- Razuzdani moral u Sodomu 232
- Razuzdanost 76, 146, 382
- Razvoj, svi ne dostižu isti * 341
- Rečitost, disciplina može učiniti više od * 102; ćutanja 582; sa ljubavlju 242
- Rečnik, nema potrebe za * da bi se razumjele Hristove riječi 573, 574
- Red, Bog želi * 596; navike *, kultivisati * 345, 597; je prvi zakon neba 177; ljubav prema *, podsticati * 290, 291; održavati * 124
- Redovitost i red, formirati navike * 597, 616, 617
- Reforma, istrajati u * 49, 760
- Reformator, vi ste * 436
- Rekreacija, donosi mentalno osvježenje 313; zabava i *, razlika između * 313; zamisao da je svaka * grijeh 48; ne treba da bude: besmislena 313, besmislena razdraganost 313; osobama koje rade fizički potrebna * 735, 736; studenata u Švajcarskoj 197; učiteljima potrebno vrijeme za * 83; prava * je re-kreacija 313
- Religija, koja je hladna i lišena radosti 758; osjećanja moraju biti pod kontrolom * 593; nauka kao pomoćnica * 744; mašta u kojoj je * tiranin 48; osoba koja ne uživa u * 647; čista i neukaljana *, iziskuje napor 286, 287; prava *, ima sjedište u srcu 802; treba odlikovati brak 213; kako otkriti pravu * 787; suština istinske * 787; koja godi Sotoni 41; zašto veliki ljudi odvajaju * od obrazovanja 740
- Religiozni život, loša probava utiče na * 407
- Religiozno iskustvo, otkriva se knjigama koje se čitaju 108
- Reputacija 548, 549, 790
- Revnost 49
- Rezervisan, treba biti * 226
- Rezervisanost, hladna *, osobe koje čuvaju * 482; omekšana božanskom ljubavlju 215; nedostatak * kod kćerke 298; žene koje propuštaju da pokažu nužnu * 226; povučena i dostojanstvena * žene 214; pravila *, udvaranje koje krši * 295; stroga *, žene se uvijek trebaju držati * 226; koja odbija familijarnost 623
- Rezonovanje, od uzroka do posledice 389, 552; sa sebične tačke gledišta 803; invalidi kojima se ne može pomoći * 397; nema usiljenog i komplikovanog * u Hristovom učenju 573
- Rezonovati, moć *, učenik koji žrtvuje svoju * 446; mi trebamo * 436; od uzroka do posledice 389
- Riječ(i), gnjevne * 501; kao sjeme koje se posije 518; gorke * 518; oštre * 578; hrabre * 576; nepromišljene i nepažljive * 779; potreba da se pazi na * 436; koje uzrokuju dublju patnju 514; kao meci 578; vesele * 158, 181, 489, 573, 758; izbor * 801; hrišćanske * 663; koje utvrđuju zle anđele u njihovom poslu 505; kontrola *, kontrola misli daje * 656; kontrolišite svoje * 494, 583, 774; kritičke * 578; ohrabrujuće *

157, 158, 160, 208, 576; zli anđeli motre na naše * 659; izražavaju misli 663; razdražljive * 583; prijateljske * 85; blage * 156, 617; pazite na svoje * 656; teške * 518, 677; grube * 518, 522, 578, 802; nepromišljene * 113, 257; imaju uticaj na dobro ili zlo 433; zvučne * 573, 574; pune nade 576; prazne * 113; nestrpljive * 149, 518, 522, 583; ukazuju na karakter 575, 663; ljubazne * 84, 211, 572, 579, 609, 642; neka vaše * ne izazivaju gnjev djeteta 519; potup pustošnog grada 572, 577; duge i teške * 574; mogu se pročistiti 31; ljudi su pod uticajem vlastitih * 575; neprijatne * 518; priznanja (Vidi Priznanje ili cijenjenje); ljubavi i dobrote 572; osjetljive * 356; ugodne * 257; otrovne * 529; prikladne * 735; čiste * 257; čistota u * 289; odražavaju se na karakter 575; registrovane u nebeskim knjigama 296; otkrivaju osjećanja srca 572; prave * 158, 513, 656; Sotona može čuti naše * 494, 774; Sotona bilježi naše * 658; okrutne * 178, 356, 518, 578; pokazuju koja sila kontroliše vaš um 579, 580; Sveti Duh će posvjedočiti vašim * 257; izgovorene u nesmotrenosti, reagovanje na * 649; najstrožija čestitost u *, očuvati * 432; saosjećajne * 642; nježne * 34, 579; koje će služiti kao pouka 113; koje: udaraju i ranjavaju 178, nikad ne treba izgovarati 257; nepromišljene * 257; neljubazne * 803; neugodne * 159; ljutite *, reakcija na * 522; žene 157, 161

Rodaci, nevjerni * 113; neprijateljstvo od strane * 71

Rođenje, ne uvodi vas u Božju porodicu 529, 530

Roditeljska kontrola 518

Roditeljski autoritet, pravovaljani * 748

Romani, negativan uticaj čitanja * 229, 290, 588, 591. Vidi također Fantastika (beletristika)

Romantični projekti, okrenuti se od * 398

Ruže 805, 807, 767

S

Sažaljenje, božansko * prema zabludjelima 763; ljekari misionari treba da postupaju sa * 85; nježno * uz vjerne ukore 80, 769

Sažaljenje, Hristovo * 84; beskonačno *, vapaj čovječanstva za * 762; istinsko *, učitelji moraju da nauče šta je * 352. Vidi također Samosažaljenje

Sažaljevati sebe, previše * 801

Sažaljiv, biti * 435

Sažaljiv, ljubav čini srce * 241

Samodisciplina, svima potrebna 102; bitna za mentalnu snagu 308; majkama nedostaje ljubav prema * 167; potrebna u domu 213, 214; praktikovati * 4; istina zahtijeva život * 388. Vidi također Disciplina

Samodostojanstvo 192

Samodovoljne osobe 39, 386, 769, 784, 793

Samodovoljnost 266, 267, 726, 727

Samohvalisanje 242

Samoispaštanje 276

Samoispitivanje 167

Samoizdržavanje 258, 366, 367

Samokontrola, potrebna Božja pomoć za * 125; svi se trebaju učiti * 179, 189, 190, 308; ravnoteža *, održavati * 146, 147; staviti se pod * 292; djeca koja se ne uče * 145, 298; djeca naučena * su srećnija 61; kultivisati * 125; bitno upražnjavanje * 166, 615; budućoj majci potrebna * 133, 134; propust kultivacije * 381; malo studenata ima potrebnu * 362, 363; najveći talenti bez * 4; sticati navike * 361, 573, 660; veoma obrazovan um bez * 4; u vaspitanju 102; u očuvanju i obnovi zdravlja 60, 691; nedostatak *, posledice * 518, 658; gubitak *: kod starijih osoba 749, učitelja 357, kako preduprijeti * 383, 384, jezik koji donosi * 257, rdave navike uzrokuju * 401; savršena *, učiti mlade * 79; osobe odrasle bez * 519, bitna odlučna * 523; moć *, za snagu karaktera 689, stvari koje umanjuju * 227, 228, 236, 444; vođice * o vrat strasti 303, 724; potrebna * za djelovanje iz načela 362, 363; učiti * 169, 282, 687. Vidi također Samouzdržanje

Samoljublje 274, 335, 339, 517, 529

Samoobmana 247, 417, 487, 725

Samoobuzdavanje, moć * jača ispoljavanjem 76, 284, 601, 608, 666, 804. Vidi također Samokontrola

Samoodbrana 276

Samoodbrana 499

Samoodricanje, odnos prema *, kod popustljive djece 61, kod osoba koje pate 512; djeca naučena * su srećnija 61; Hristovo * 249, 626; hrišćansko * 612, 666, 667; kćerke nenaučene * 278; buduća majka treba praktikovati * 132-135; vjernost Hristu iziskuje * 555; Bog zna sva naša * 612; nedostatak *, pretovaren želudac uzrokuje * 391; pouke o *, učiti studente * 366; život *, obraćenje bitno u * 334; mnogi neće da upražnjavaju * 380; supružnici treba da praktikuju * 213; nužno u službi Hristu 380; cijena *, odbijanje utjehe po * 386; spremnost na * 242; učiti djecu da praktikuju * 169; korištenje talenta sredstava kroz * 558

Samoopravdanje 518, 803

Samoosuđivanje 277

Samopožrtvovanje 242, 249, 344, 362, 795, 796; duh * 190

Samopoštovanje, ne odstranjajte svoje * 259; budite sinishodljivi ne žrtvujući * 274; djeca gube * masturbacijom 258; kultivisati * 145, 260; ne uništavajte svoje * 451; postojano gajiti * 237, 256; kako sačuvati * 198; gubitak *, jezik koji donosi * 257; izgubljeno *, kako povratiti * 259, 260, obnova * 255; očuvati * u udvaranju 296; zabludjelih, ne uništavati * 258; prikladno *, Bog ne osuđuje * 260; samoidržavanje jača * 256; može navesti da se izbjegava izgled zla 208; učiti mlade da imaju * 281, 282; istinska učtivost uči * 255; kad muž ustupi svoje * 161

Samopopustljivost 75, 308, 334, 342, 343, 391

Samopravednost 33, 192, 803

Samoproslavljanje 29, 30, 33

Samoproslavljanje 39, 260, 793

Samosažaljenje 259, 284, 631

Samoubistva 298

Samoukost 445. Vidi takođe Samoupućivanje

Samouniženje 30

Samoupućivanje 292. Vidi takođe Samoukost

Samouvažavanje, može pričiniti mnogo zla 355; Hristos posramljuje * 626, 627; zla nagađanja uzrokovana * 277; pravi hrišćanin ne smije biti pun * 540; šteti korisnosti 265; osoba u kojoj nema * 33; neprimjereno * kod studenata 81

Samouvažavanje.

Samouvjereni, mi smo * 271

Samouvjerenost 273, 277, 618

Samouzdanje, težnja za * 722; vjernik u kojem nema * 30; posvećenost koja sprečava * 737; želja za * 70; osobe najudaljenije od * 728; otkriva se u riječima i postupcima 592; pogubni uticaj * 274; štake * 277; taština * 725, 726, 770, 792

Samovoljna osoba(e) 298, 443, 518, 529, 783

Samozadovoljstvo 77, 170

Samozadovoljstvo ili samouvjerenost 273, 277, 618

Sanjarenje 588, 593

Sanjarenje 604, 661. Vidi takođe Sanjarenje po danu

Saosjećajan duh 182, 193

Saosjećajan, kako biti * 578

Saosjećajna liječenja, tzv * 701

Saosjećajne osobe, lica * 483

Saosjećajni pogled 323

Saosjećanje ili simpatija, starijima potrebno * 746; potrebno svim umovima 186; između uma i tijela 59; Hristovo *, oni koji pate imaju najveće * 84; hrišćanski radnici povezani * 504; struja *: atmosfera koja guši * 483, rezervisanost koja sprečava * 153; lažno * 579; ožalošćenima potrebno dublje * 333, 334; ne biti lišen * 540; ohrabruje težnju za uzvišenošću 154; kultivisati djetinje * 607; svako društvo traži ispoljava-nje * 615; mnogi čeznu za prijateljskim * 85; pokazivati * prema: onima kojima je ono potrebno 804, mladima 284; savjet o pokazivanju * 772; srca gladna * 208; međusobno se pomažite * 616; u domu 178, 213, 215, nedostatak * 153, 158, 212; u postupanju prema bolesnima 8, 83, 771; u riječima i djelima 215; razborito poklanjati * 772; nedostatak * 477, atribut Sotone 192; slušati zabludjelog sa * 763; očekivati * od Hrista 709; nekoj djeci potrebno više * 150; unapređuje zdravlje 458, 738; pročišćeno proučavanjem Biblije 96; sentimentalno *, nije dopušteno 579; omekšavajući uticaj * 85; učitelji zadobijaju djecu * 354; nježno *: djeci u neprilici potrebno * 165, invalidi kojima je potrebno * 761; istinsko *: nije sentiment-talizam 306, značaj * 85; bez sentimentalizma 622, 623; mladi očekuju od starijih 746

Saosjećati, sa ožalošćenima 84

Saradnja, čovjeka sa Bogom, bitna u otkupljenju 691, 757

Savjesna vjernost, potreba za * 427

Savjesne osobe, patnja * 512

Savjesno griješiti, ljudi mogu * 322

Savjesnost, osobita * poprmljena od roditelja 809; promjena pod pritiskom * 725; pretvaranje * 725

Savjest, zloupotrijebljena i otupjela * 323; drugih, nijedan čovjek nema jurisdikciju nad * 707-709; niko nema prava da se miješa u vašu * 327; apetit utiče na * 297; kao duhovne oči 322; loša * 725; iskrivljena * 322; otupljena * 687; djetinja * 707; čista * 322, 407, 647; zamračeni kutak * 367; kontrola *: strasti moraju da budu pod * 51, 333, 395, emocije i strasti treba da budu pod * 31, 51, 124, 233, 325, 326, Sveti Duh preuzima * 257, podrediti se * 319, 320; osvjedočenje * 324; buđenje umrtvljene * 67; umrtvljena ili sparušena * kao sa vrućim gvožđem 322; ne usklađivati sve * 322; pijanice 321; svako za sebe treba koristiti * 785; uspavana osjetila * 692; ne praviti od svoje * kriterijum za ostale 327; uzdići * na mjesto njenog autoriteta 319; dar od Boga 319; Bog nikad ne prisiljava * 325, 475; Božji zahtjevi unijeti u * 54; Božje opomene *, Sotona nastoji da uguši * 525; dobra * 725, bitna u preobraženom

- karakteru 320; dobra i rđava *, Biblija govori o * 323; ocjenjivanje dobra i zla pomoću * 322, 323; vodič čovječije *, samo Bog može biti * 709; koja se povodi prema ljudskim zapažanjima 323; zdrava * 323; poštenu Jevreji osvjedočeni preko * za Hrista 324, 325, 351; kako neki ranjavaju svoju * 471; kako znati koju vrstu * imate 323; ne uznemiravati dušu u pitanjima * 707, 708; čuvati svoju *: u strahu Božjem 403, čistom i pravom 320; sloboda *, Bog bude u ograničenjima * 500; čovjek koji kaže da ga ne osuđuje njegova * 323; može se prosvijetliti, podstaći i očistiti 326; zloupotreba *, Bog zabranjuje * 319; mora se prosvijetliti 324; nova *, ne daje se obraćenjem 692; nije svaka * podjednako nadahnuta 322; koja nije u skladu sa Božjom Riječju, nije pouzdana 324; ne zauzima mjesto «ovako govori Gospod» 322; koja nije pod uticajem božanske milosti 323; veoma oslabljena kad se jednom počini nasilje nad njom 320, 321; koja je suprostavljena istini, vrši moć kontrole 267; preopterećena čulnim porivima 236, 322; pomagati djeci da imaju čistu * 327; podstaknuta Hristovom silom 600; uklanjanje zaštite iz * 35, 320; obnavlja se obraćenjem 692; je posvećeno blago 327; Sotona nastoji vladati * putem straha i sile 325, 475; ožiljci ranjene * ostaju zauvijek 326; ugušena dugo njegovanom sebičnošću 339; osjetljiva *, proučavanje Biblije stvara * 96; buđenje * kod bolesnika 409; duše se osvjedočavaju preko * 267; pogođena osjećajem grijeha 454; pijenje čaja negativno utiče na * 321; istančana *, neki nemaju * 339; istančanost *, gubitak * 76; testirajte svoju * Božjom Riječi 323; koja je siguran vodič 325; koja će: prevariti 324, uvijek biti nepouzdana 320, 321, se neće rukovoditi ljudskim savjetom 325; oni koji zloupotrebljavaju i gaze svoju * 320; prava hrišćanska * 412; rad istine na * mora se pozvati u srce 324; neprosvijetljena * 323; oskvrnjena *, postaje tiranin nad drugima 321; skrnavljenje *, posledice * 320, 321; glas *, čovjek često ne čuje * 297, Sotona nastoji da odvraća * 320; slobodna od uvrede, osvježava razum 328, 693; je divna tečevina 320; oslabljena *, potrebe * 320, 321; dobro usmjerena * 322; kad * osuđuje naše postupke 348; kad krivica opterećuje *, šta činiti * 326; kad slijediti naloge * u jelu 759, nije sigurno * 324; kad istina prolazi kroz * i osvaja dušu 325
- Savjet(i), razborit *, uravnoteženost u * 301; od braće 65, 266; od osobe od iskustva 746, 785; osobe koje zatvaraju uši na * 304, 305; pravi *, pomračen razum ne može dati * 770; mudar *: muž koji daje ženi * 155, 502, onaj ko ne pazi na ishranu nije sposoban da uputi * 391, neiskusnoj osobi potreban * 764; onima koji griješe potreban * 579; mladi očekuju * od starijih 746
- Savjetnik(ci), duhovni * za bolesnike; vrijedni *, stare vjerske vođe kao * 750
- Savjetovanje, konfuzan mozak može uticati na * 332, 333
- Sebičan duh 126
- Sebičan kurs 313
- Sebičan, um koji neće postati * 357
- Sebična narav 355
- Sebična osoba(e) 179, 523, 659, 68; izraz lica * 402
- Sebične težnje 726
- Sebični život 345
- Sebični hrišćani 433
- Sebični interes 271, 339
- Sebični interes(i) 271, 325, 339, 795, 796
- Sebični kanal, misli u * 277, 339
- Sebično preimućstvo 256
- Sebično srce 66, 208
- Sebično stanovište, rezonovanje sa * 803
- Sebično sticanje 437
- Sebičnost, prokletstvo sreće 271, 272; pomračuje: rasuđivanje 272, moći zapažanja 335, 539; prouzrokuje krivicu 271, 272; ako se gaji može pričiniti mnogo zla 271, 272, 355; dječja * 168, 518; hladna *, božanska ljubav može otopiti * 193, 212; zbunjuje osjećanja 272; ispraznite svoj um od * 783; srž izopačenosti 30; buduća majka ne smije se odavati * 132; plodovi * 551; ostaviti * 284; tvrdovrata * 607; srca očišćena od * 339, 533, 540; uzvišenije obrazovanje podrazumijeva ostavljanje * 90; kako odbiti * 601; šteti korisnosti 265; naslijedena * 210; je nedostatak hristolike poniznosti 271; usmjeravanje uma na sebe je * 461; dugo njegovana * guši savjest 339; ljubav koja je * 241, 242; čini vas slugom grijehu 516; ne pokazivati * 241; uskogruda *, šta ubija * 636; nema * u Hristovoj ljubavi 208; suprotno *, prava religija je * 606, 607; obred koji odvaja čovjeka od * 277; nadvladavanje *, jedina sigurna staza u * 523; osobe zatvorene u svojoj * 632; izopačuje načela 272; moliti se Bogu da nas oslobodi od * 796; odbaciti svaku * 261; pogubne posledice * 61, 691; robovi *, mladi koji su * 76; blato * 540; studenata 81; nadmoć * u djetetu do zrelosti 518; je zauzela mjesto ljubavi 205, 206, 562; često biva neukorena 452; neprekidno raditi na nadvladavanju * 175
- Seksualna aktivnost, među onima koji nijesu u braku 230
- Seksualna neumjerenost, uništava ljubav prema svetosti 223, 224
- Seksualne privilegije 224, 225
- Sentimentalizam, kao zamka za duše 306; djevojka koja zaostaje u studijama zbog * 302; izbaciti sav * iz života 292; bolesni * 227, 296, 301, 398, 574, 575, 588; nije prava ljubav i saosjećanje 306; nježnost bez * 184, 622
- Sentimentalno osjećanje, uzdići se iznad niskog * 642

- Senzacija, ljubav prema 590
 Senzacionalne priče 111, 112
 Senzacionalni karakter, vjerska služba * 590
 Senzacionalni predmeti 94
 Senzibilnost ili osjetljivost, proučavanje Biblije budi * 96; Sveti Duh oživljava * hrišćanina 277; jedenje svinjetine otupljuje finiju * 391; oštra *, za opažanje grijeha 333, 334; moralna *, moralno sknavljenje otupljuje * 230; profinjena Božjom porukom 340; duvan otupljuje * 75
 Shvatanje, jasno *, proučavanje Biblije bitno za * 95, 447; Bog i Njegova djela iznad našeg * 697; Bog je precizan i nepogrešiv u * 781; propovjednici sa nepotpunim * 43; misterije će se otvoriti našem * 100; moć *, proučavanje Biblije povećava * 98. Vidi takođe Razumijevanje
 Sidro, lutanje bez * 311
 Sigurnost u sebe 33
 Sigurnost, gdje naći * 612, 613
 Sigurnost, osjećaj * 495
 Sigurnost, vaša jedina * 39
 Sila, djeca potčinjena putem * 283; hrišćanin mora rasti u * 45; odlučna *, potrebna u izgradnji karaktera 352, 353; carstvo *, Sotonino * 724; nema spoljne * u djelu otkupljenja 571; moć * jaka da povrijedi 206, 644; bez ljubavi 210. Vidi takođe Prinuda
 Simpatizeri, koji nijesu pravi prijatelji 463
 Siromaštvo, problemi *, Božji plan vezano za * 625, 626
 Sistem dangubljenja 118, 119
 Sitničavost, ne odavati se * 292, 299, 300, 316, 357
 Sitničavost, stvara * 436
 Sitnice 394, 436, 498
 Sjećanje, lanac * o Hristovoj poniznosti 277; hodnici *: slike koje ne treba kačiti u * 337, darovi okačeni u * 798, 799
 Sjeći, vi ne smijete * 771
 Sjeme, nije voćnjak 545
 Sjenka, ne biti * drugoga 103, 429; osobe koje bacaju * 459. Vidi takođe Potištenost
 Skepticizam, pod plaštom nauke 19, 711; nema opravdanja za * 311; stvarni uzrok * 678; krivotvorina * 285; prava nauka ne podupire * 739. Vidi takođe Sumnja
 Skeptik 743, 759, 760
 Sklad, potpuni * vlada univerzumom 569; nikad ne žrtvovati načelo radi postizanja * 244; Duh u srcu stvara * 497
 Sklonost(i), životinjske *, djeca rođena sa * 136, jedenje koje jača * 388, prosvijetljeni razum treba kontrolisati * 77, muževljeve * 223, 224, um vođen * 222, 224, 724, ojačane kroz popuštanje 232, podrediti * višim mentalnim moćima 219, žene koje su oboljele zbog * 224, 225; niske *Sotonine zamisli o * 224; čulne *, Hristos podređuje * 777; zle *, potrebno nadvladati * 685, Sotona raspiruje * 686, 687; niže *, uzvišenije moći treba da kontrolišu * 377; bludne *, prenesene djeci 136; sebične *, plemenitije sile uma podređene * 594; grešne *, zabava i * 590, zablude o * 29
 Sklonost, da se uzrokuje patnja 514; cijenjenja sebe iznad drugih 277; odbijanja zla 533; izbjegavanja prekičnih dužnosti 344; ljubljenja svijeta 593; pogrešna * 600
 Sklonost, prenesena djetetu 148; prirodna *, savjeti za preusmjeravanje 377; ka zlu, pobijeda nad njima 30, 31
 Sklonosti, prirodne * 424
 Sknavljenje, Valtazarovo * 316
 Skretanje, zadatak *, taj čovjek mora sam izvršiti * 757
 Sknavljenje sebe 231, 290. Vidi takođe Masturbacija
 Skromnost, djetinja * 171; brak sa * 153, 213; pravila * u udvaranju 295; ženska * 226, 298
 Skupovi, Božjeg naroda 624
 Slabi i nevjerni 554
 Slabići 361
 Slabići, ljudi koji su * 265
 Slabost, izraz ljubavi nije * 153; naslijeđena * 145; potreba da shvatimo svoju vlastitu * 728; govoriti o svojim *, nije zahvalno * 777
 Slabosti, razgovor o * 683
 Slabouman, nijedno dijete nije rođeno * u ranoj istoriji 143
 Slaboumnost (imbecilnost) 73, 111, 416, 567
 Slava, ne prisvajati ili pripisivati * sebi 39
 Slični se razumiju 340
 Slike, odvratne * 229; koriste u duhovnim poukama 194. Vidi takođe Fotografije
 Sloboda(e), doktrina da je * dopuštena 553, 724; besramna * 226, 227; kako mladi koriste * 300, 707.
 Sloboda, najveći osjećaj * 57; misliti o * koju nam Bog daje 708, 709
 Slobodna ljubav 306
 Slobodna moralna bića, svi ljudi su * 22, 421, 595

- Služba, praktična * 756, 757
 Služenje sebi 345, 642
 Slušanje, izbjegavati * koje sugeriše nečiste misli 107, 228, 733. Vidi takođe Uho
 Smesti, stvari koje * 772
 Smeten, osoba koja nije * brigama 12
 Smetene osobe mogu pomoći drugima 431
 Smetnje, stvari koje uvijek donose * 772; život na selu nije oslobođen * 648; naročite, Bog kuša strpljenje i vjeru pomoću * 476
 Smijanje 408, 487
 Smijeh, bezazleni * mladih 48
 Smjieran, budite * kao što želite da drugi budu 789
 Smjernost, stečena godinama iskustva 17; srce koje sve može podnijeti sa * 257; muž treba čuvati svoj položaj sa * 161; uticaj * iscjeljuje 151; je rod vjere 532; savršeni plod * 555
 Smrt(i), od umišljene bolesti 588; marširanje u *, čitav svijet * 726; prerana * od proučavanja knjiga 506, 507; usled kršenja prirodnog zakona 570; neumjereni apetit uzrokuje * 511
 Snaga, ne preopterećivati svoju * 506; vječna *, nalazi se u Hristu 687 ; za danas i sutra 473; ljudska * koja je slabost 771
 Snishodljivost, biti * ne žrtvujući samopoštovanje 274
 Snošljiv, biti * 425; kao što želite da drugi budu 789; međusobno 503
 Sodom, Lotova porodica u * 339
 Sotonina * 24; talenat * 375
 Spavanje, osvježava 116, 484, 603
 Spiritistički medijumi 700
 Spiritistički učitelj 723
 Spiritizam, apostoli *, tvrde da liječe 701; falsifikat istine 699, 700; pogrešna učenja * 553, 722, 723; nastrani pogledi o Bogu 306; temelji *, nauka kao * 305; moderni *, Kološanima 2:8 se odnosi na * 723
 Spisi, karakter * 487
 Spletka 548
 Spletkarenje, Sotona zna svako * 779
 Spletkaroš, ne biti * 113. Vidi takođe Potkazivač
 Spletkaroši 113
 Spokoj 157, 550, 642, 662
 Spokoj, Hristova ljubav donosi * 65, 250, 251, 412, 452; svjež vazduh doprinosi * 116; na Hristovom licu 183; uma, donosi blagoslov drugima 328; svjetlost Božje ljubavi donosi * 27. Vidi takođe Mir, Staloženost
 Spokojstvo, tvrđava duše nečuvana u * 75; osjećaj * 157
 Spolja, ono što je okačeno * 289
 Spomenik, vaš vlastiti * 366
 Sportovi, uzbudljivi * 315; grubi i nemuški * 290, 291
 Sposobnost za rad, učitelju potrebna * 198
 Sposobnost(i) 242, 263, 265
 Sposobnost(i) opažanja, unižene * 73, 103, 332-336
 Sposobnost(i), obraćenje mijenja uposlenje * 692; najveće * ne stvaraju se same po sebi 738; nove *, ne daju se prilikom obraćenja 692
 Sposobnosti rezonovanja 7, 97
 Sposobnosti, različiti stepeni *, Bog obdaruje ljude sa *, 423, 424; naše različite odgovornosti srazmjerne * 423; mjesto koje nam je namijenjeno je određeno našim * 341; smatrati * svetim 104; nadmoćne *, mnogi mladi obdareni * 110; skrenuti prirodne * u korisne kanale 424
 Srce(a), zabrinuta i uznemirena * 469; slomljeno *, svijet ne može iscijeliti * 411; Hristova ljubav iscjeljuje * 65, 412; čežnje *, jedino Biblija može da zadovolji * 91; stalna zla pobuđuju zla unutar * 228, 229; Božja preobražavajuća sila mijenja * 69, 235; kako utvrditi * protiv Sotone 332; nepokorna * u školi 82; je čovjekova tvrđava 74; mora biti: vjerno čuvano 228, pročišćeno 74; novo * (vidi Novo srce); ljudska *, prirodno izopačena 793; mi ne možemo čitati * drugih 755, 776; mladih, poput mekog voska 294; čisto * ništa nije vrijedno kao * 620; sebično *, karakteri po obličju * 548; tužno *, potreban blag tretman za * 761; sunčeva svjetlost dječjem *, stvari koje su kao * 145; nježno *, kako imati * 607; igranje sa * je veliki zločin 299, 300; ćudljivo * odvlači sposobnosti duše 29; mi ne možemo promijeniti svoja * 420; umorno i nemirno *, Hristos liječi * 182; kultura * 51; vaspitanje * 69
 Srdačnost, atmosfera koja guši * 483
 Srdobolja, stvara dispesiju 63, 396
 Sreća, svi se brinu za * 472; kao posledica samodiscipline 13; prokletstvo *, sebičnost je * 272; djetinja *, disciplina koja osigurava * 171; stalno rasti u * 104; zavisi o usmjeravanju uma na vesele stvari 459, 489; besposličjenje nije * 602; dom vječne * 643; pogrešan metod traženja * 472; nalazi se u: Hristovoj službi 645, sreći onih kojima pomažemo 644, radu 602, razmišljanju 602; Božji zakon namijenjem da unaprijedi * 565; zdravlje tijesno povezano sa * 378, 387, 646, 648; zdrava akcija mentalnih moći unapređuje * 112; kako imati * 468; ideja da je zabava bitna za * 315; dovedena u opasnost brakom

- 766; u određivanju Hrista za svog savjetnika 127; neprocjenjiva *, izvor * 411; treba rasti 252; ljubazna djela donose * u porodicu 158; neka muž i žena planiraju * jedno drugom 155; život * žrtvovan za kratak život grijeha 338; mali svijet *, dom kao * 158; čovjekov najjači poriv je traganje za vlastitom * 643; smjernost uma donosi * 802; mentalna *, grijeh se mora ukloniti da bi imali * 649; buduća *, početi uživati ovdje u * 650; u domu, neupućenost obrazovanih dama u * 288; novovjenčanog para 153; drugih, tražiti * 85; jedini put ka * 645; Biblija priznaje našu želju za * 643; roditelji koji sebično misle na svoju * 137; srazmjerna nesebičnim djelima 641; čista i nepomućena *, kako imati * 378, 640; čista i neukaljana religija bitna za * 27, 772; stvarna *: vjerni hrišćanin uživa * 643, nalazi se samo u dobru i činjenju dobra 603, Bog teži našoj * 649; koja je žrtvana bolesnoj mašti 62; zadovoljstvo pružanja * drugima 405; traženje * u zabranjenim zadovoljstvima 647; grešni čovjek planira kako da osigura * 663; izvor *, svako ima u sebi * 642, prava hrišćanska načela otvaraju * 48, 411; proučavanje bitno za * 363; zbir životne *, stvari koje sačinjavaju * 86, 576; koju riječi nikad ne mogu izraziti 34; stvari koji bacaju pokrov preko * 647; prolazna *, traži se iz sebičnih pobuda 644; istinska *: cijelo nebo će nam pomoći u sticanju * 643, poslušnost prirodnim zakonima pospješuje * 571, razdražljiv čovjek ne zna za * 520, osjećaj grešnosti truje * 451, proističe iz srca koje je u miru sa Bogom 644; najstvarnija *, čista ljubav donosi * 644; mi možemo imati * sada 556; kad nam * gotovo neprimjetno dolazi 472; mladi traže * u svjetovnim zabavama 291
- Srećan život, obučavati studente za * 367
- Srećan duh, pokazivati * u domu 633; potreban ljekaru 84
- Srećan, djeca koja imaju vlastiti put nijesu * 551; Hristos želi da budemo * 643; porodica može biti bijedna ili * 501; popustljivost pod pretpostavkom da djeca budu * 550; naj*, osobe koje su * 603; majke trebaju biti * 167; obavezite se da budete * 662; roditelji koji su * 141; stvari u prirodi date da nas učine * 248; biti istinski *, življenje za cilj čini čovjeka * 806; roditelji 63
- Srećna narav, buduća majka treba podsticati * 131
- Srećne riječi, govoriti * 489
- Središte, kad život nalazi svoje * 343
- Stabilnost, pozitivna sila za * 351
- Staloženost, Hristova ljubav donosi * 65, 250, 251, 412, 452; svjež vazduh doprinosi * 116; svjetlost Božje ljubavi donosi * 27. Vidi takođe Mir, Spokojstvo
- Standard, visok i svet * 104, 105; kako ispuniti Božji * za sebe 787; svjetski *, uzdignimo svoj standard visoko iznad * 268
- Stanovište(a), ostati pri * 42; neodgovarajuće * 400, 590; osobenosti * 42
- Starije osobe, briga i potrebe * 745-752
- Starinarnica, umovi poput * 667, 668
- Starost, posledice * 747-749
- Stereotipan, u načinu rada 52
- Sticanje novca 756
- Sticanje, sklonosti ka* 594
- Stid 269, 453, 503
- Stijena, nedokučiva priroda * 35
- Stimulans, čaj kao * 569, 590
- Stradanje ili patnje, dolazi u svaki život 284; ne govoriti o svojim * 757; Bog ne uzrokuje * 510; neki uzroci * 137, 283, 284, 510
- Strah i nada, emocije se kolebaju između * 126, 127
- Strah i sumnja, primanje Božje riječi sa * 535
- Strah(ovi), starijih osoba 747, 748; djeca potčinjena kroz * 283; vjera postaje jača u sukob sa *, 476; savjestan * od pogrešnog postupanja 809; stalan * od hrane 401; ne gajiti * 476; nejasni * od onoga poslije 474; žalosti Svetog Duha 469, 478; raste sa popuštanjem 480; negativne posledice * u službi bolesnima 477; u krivici 478; u trenucima opasnosti 476, 477; ukorijenjeni * teže savladati 480; živjeti u * Božjem 480; mnogi primaju Božju riječ sa * 535; odbacite svoje * 807; Sotona nastoji da vlada savješću putem * 475; osjećaj Božje prisutnosti može odagnati * 478; robovi *, milioni su * 474; ropski * koji Sotona pobuđuje 747, 748; duše uznemirene * 640; primiti savjet sa * 475; koji parališe vašu energiju 791; hiljade gledaju na budućnost sa * 474; šta činiti sa * 475
- Strast(i), biti sluga * 146; životinjske *: dječije * 136, 225, bučno traže zadovoljenje 222; ishrana koja ne pobuđuje * 166, 618, pogrešna ideja o * 224, hrana koja jača * 618, negativne posledice odavanja * 77, 136, 214, 224, 229, 336, 726, u bračnom odnosu 224, ljubav prema * 214; kao skriveni monstrum 222; niske *, negativne posledice odavanja * 222, 224, 232, brak i * 221; Sotona nastoji da pobudi niske * 224; slijepa *, udvaranje koje prati * 295; vatrene riječi *, nikad ne izgovarati * 518; eksplozija (provala) *, mnogi umiru pod * 519; dječije *, ispravljati * 168; dječije najgore * 552; kontrola *, najpogodnija ishrana za * 236; kontrolišite svoje * 218, 234, 588, 589; kontrolisanje *, koristi od * 445, 647, 792, 793; pokvarene *, negativne posledice odavanja * 222, 647, stvari koje pobuđuju * 229, 591; propuštanje da se obuzdaju * 223; oslobođenje od * 123; ne dati se pokrenuti iz * i psovati 517; izliv *, kontrolisati * 275; vladajte svojim * 221; prljave *, robovanje * 225; nadzirite svoje * 218, 238; imaju sjedište u tijelu 236, 441; srce koje nije puno * 243; odavanje *: odgovornost Bogu za * 316, negativne

- posljedice * 139, 229, 335, 336, 724, hiljade uništene * 724, kršenje šeste zapovijesti putem * 527; štetno zadovoljavanje * zabranjeno 382; je tvrdoglava i gruba 213, 223, moćan činilac 218, 234; učite se da obuzdavate svoje * 230; niže *: hrana koja negativno utiče na * 236, 407, imaju sjedište u tijelu 236, strogo nadzirati * 335, 336; niske i bludne *, prizori koji pobuđuju * 229, 591; bludne *: slijepe za posledice 222, iskorištavanje slabih umova za * 717, davanje slobode vladavini * 222, 229, 591, rastu sa godinama 231, 290, životna energija potrošena na * 222, Vidi takođe Pohota; pravi objekat svog izbora idolom 213, 225; brak zasnovan na * 296; se moraju: pobijediti 31, potčiniti 126, podrediti mentalnim moćima 308, podrediti razumu 31, 233, potčiniti Hristovoj volji 233, 234; moraju biti pod kontrolom: savjesti 31, 51, 233, 326, razuma 124, 326, Svetog Duha 6, 346; prirodne *, privilegija napuštanja * 647; novi poredak *, pogrešne pretpostavke o * 29; nijesu pod kontrolom Svetog Duha 192; kod učitelja i učenika 354, 355; prenebregavaju razum i rasuđivanje 766; osoba pod kontrolom * nije Hristov sledbenik 234, 689; izopačene *, gubitak zbog * 792; izopačene *, grijeh prenesen na djecu u * 140; Sotona nastoji da podstakne * 22, 31, 237, 686, 687; sebična *, prava ljubav nije * 214; ropstvo *, um pod * 297; robovi *, roditelji kao * 137; napadi *, potrebna snaga volje da se nadvladaju * 519; ne izgovarati nijednu riječ * 257; snažna i nekontrolisana *, zabluda o * 689; koja sve ruši 297, 298, 766; stvari koje stimulišu * 315; neukročene, učenik kao žrtva * 521; nesvete * 237, 686, 687; neobuzdane *, popustljivost jača * 232; neposvećene *, žrtva bijede pod * 305; kad * kontrolišu razum 228; kad ljubav kontroliše * 406; najgore *, teške riječi podstiču * 518; mladalačke *, Sotona radi da raspali * 22; volja treba da kontroliše * 406. Vidi takođe Gnjev, Emocije, Osjećanja
- Strastven istup, učitelja 191
 Strastven, Hristos nije bio * 184
 Strastvena osoba 80
 Strog, ne biti strog u vjerskom radu 40; zabluda da je Hristos bio * 183; neki su nepotrebno * 80; * učitelji 198
 Strogost (asketizam), Hristos nije bio * 184
 Strogost 175, 199, 566
 Strogost, postupati sa djetetom sa * 170
 Strpljenje, pomaže u proučavanju 100; kultivisati * 589; determiniše karakter 157; svakodnevno ispoljavati * 15; navika koja otežava * 794; veće *, učiti se * 468; neumjerenost otežava * 236; neka * čuva radost u srcu 216; dočekati izopačenost sa * 243; potrebno u: hrišćanskom radu 804, ispravljanju pogrešaka 434, domu 213, 214; roditeljima potrebno * 189, 190; učitelju potrebno * 189, 190, 200, 353, 354; stvari koje iskušavaju * 772; kušanje *, zauzdan jezik pomaže pri * 522; sa zabludjelima 756
 Strpljiv, biti * 425; kao što želite drugi da budu 789; sa djecom 501; međusobno 503; žene koje su * 393
 Stvaralačka sila, Božja * je neshvatljiva 742
 Stvaranje, hrišćanstvo i * imaju jednoga Boga 193; kako je Bog izveo * nije otkriveno čovjeku 742; izvještaj o * sačuvan čist kroz vjekove 351, 352
 Sud, jesti prema najboljem * 393; uravnoteženi * 11; dječiji *, dužno poštovanje prema * 283; prosvijetljeni * 773; iskusni *, učiti se poštovanju prema * 293; pogrešiv * starijih 749; Bogom dati *, nepoštovanje * 25; oštar * (vidi Oštar); nezreo *, nemudar po pitanju braka 302; individualni *, ispoljavanje * 267; dopuštanje da osjećanja kontrolišu * 398; čovječiji * je pristrasan i nesavršen 452; potrebno ojačati * 442; cijeniti * braće 45, 266; iskusnih ljudi, poštovati * 299; roditelja, poštovati * 293; učitelja, poštovati * 293; jednog čovjeka: ne treba biti vladajuća sila 263, oslanjanje na * 23, 265, 785; vlastiti *, vjerovanje u * 266; roditelji koji dovode u pitanje * jedno drugom 502; roditelji koji su * za djecu 283; izvnuti * 228; sebičnost pomračuje * 272; odlaganje * kad se radi o braku 304; zdrav *: proučavanje Biblije i * 95, 447, u postupanju sa bolesnima 766; prava religija posvećuje * 34
 Sudbina, karakter određuje * 417; zlih, utvrđena njihovim izborom 650
 Sudbina, slijepa *, život ne kontroliše * 363
 Sudije, buduće * među danbašnjom omladinom 4
 Suditi za sebe, moć studenata da * 446
 Sudski sporovi, među braćom 497
 Sugestija(e), mladi brzo odgovaraju na * 291
 Sujeta 726
 Sujevjerje 46, 96, 594, 742
 Sukob(i), savjeti vezano za * 498, 499; lažno uzbuđenje obično stvara * 42; kako Bog koristi * da probudi umove 500; je beskoristan 499; oko beznačajnih stvari, čuvati se od * 498, 504; osobe koje vole * 40;
 Sotona skreće umove da stvori * 23, 498; ne stvarati * sa onima koji nijesu od naše vjere 504
 Sukob, napredak kroz * 346; Bog dopušta * da pripremi dušu za mir 555, 556; najteži * poziva na odlučnost 757
 Suluda jurnjava, Bog govori ljudima u * 756
 Sumnja(e), ne dopustiti * da uđe u um 593, 601, 674, 794, 795; uzroci * 128, 310, 336, 337, 410, 480, 674, 760, 771; hrišćani napadnuti * 794; sukob sa *, vjera raste kroz * 476, 673; ne gajiti * 476, 533; ne izražavati * 102, 494, 575, 774; izražena * je posijano sjeme 675; raste sa popuštanjem 480; kuke za vješanje * 271, 680; negativne posljedice * 425, 674, 791; nema opravdanja za * 311; ispoljavanje * 672; Sotona je uzročnik * 675; duše utvrđene protiv * 410, 495, 631; duše uznemirene * 499, 640, 678, 679; izgovaranje *, upozorenja protiv * 575, 578, 579, 675, 676, 679; šta činiti sa * 95, 475, 499, 672, 673, 675-677, 703, 794, 795. Vidi takođe Skepticizam, Nevjerstvo

Sumnja, posljedice * 537, 538, 678, 697
 Sumnjalica(e), hronične ili obeshrabreni * 673; na hridinama nevjerstva 697; Toma kao * 499
 Sumnjati, oni koji žele * naći će priliku 311, 672
 Sumnjičenje, kanal *, misli ne smiju teći * 593, 661; demoralise djecu 198; ne gajiti * 533, 674; izražavanje * 637; negativni uticaj * u domu 156; ljubomora koja uzrokuje * 336, 337; osoba odata * drugih 381; očistiti smeće * 638
 Sunčeva svjetlost, starijima potrebno mnogo * 747
 Suprotne namjere, ići kroz život sa * sa svijetom 794
 Suprotnosti, gomila *, karakteri formirani okolnostima su * 548
 Suspenzija studenata 356, 357
 Svađa(e) 497, 498, 501, 792
 Svađe 503
 Svadljiv (čangrizav), buduća majka ne smije biti * 132; osobe sklone da budu * 387
 Svadljiva osoba, ne zapošljavati * kao učitelja 688
 Svadljivost, šećer uzrokuje * 391, 618. Vidi takođe Razdražljivost
 Sveštenici, otvorenost žena pred * 227
 Svestrani ljudi, radnici u Božjem djelu trebaju biti * 52
 Svet, treba biti * na zemlji 620
 Sveto Pismo. Vidi Biblija
 Svetost, stalno rasti u * 104
 Svijet mašte, živjeti u * 588, 590, 591, 593
 Svijet, početak *, autentična istorija o * 742; zlo na *, ne govoriti o * 566; grešno poistovjećivanje sa * 566
 Svijetla strana, gledati na * 758
 Svježina (ljubav prema životu) mladih, koristi od * za starije 746
 Svježina, gubljenje * 747
 Svjedočanstva, zloupotreba * da se podupre zabluda 43
 Svjesni napor, biljke ne rastu * 471
 Svjesnost, o tome da ste cijenjeni 154; o ispravnom postupanju, pospješuje zdravlje 34, 60, 405, 407, 433; koja je stvarno zadovoljstvo 403
 Svjetlost, dodatna * ne treba zauzeti mjesto Božjeg djela 783; napredna *, lažne tvrdnje tzv * 42
 Svjetlost, skupljati * umjesto oblaka 805; neka dom bude pun * 213; blagodatni roditelja kao * 64
 Svjetovnost, među Božjim narodom 498
 Svoje ja, bitka protiv * 32, 546; biti mrtav * 206; izdaja radi koristi ili uzdizanja * 780; bezobzirno zadovoljavanje * 726; briga o *, činjenica koju otkriva * 576; Hristovo odricanje od * 276, 277; pobjeđivanje * 39, 728; razgovor usmjeren na * 772; razapinjanje * je teško 13, potreba za * 522, 638, 644, 726; smrt zbog vezivanja za * 693; odricanje od * za dobro drugih 576 (Vidi takođe Samoodricanje); želja da se * napravi središtem 30; sklonost da se potcijeni * 809; nepovjerenje u * 787; ne činite * središtem 272; zaboravite na * i mislite o nečem veselom 401; oslobodite um * 273; ne pokušavajte služiti * i Bogu 39; najveće breme je nositi * 541; potrebna je pomoć u savlađivanju * 578; visoko vrednovanje * 636; najponiznije mišljenje o * 728; ponizni pogledi o * 769; potreba za ponizivanjem * 352; ponižavanje *, ne osjećati potrebu za * 727; popuštanje *, ljubav ne podstiče * 240, 241; je istaknuto 638; ne imati u vidu * 39; usredsređenost uma na * je sebičnost 461; položiti * kraj Hristovih nogu 541; ne dopustite da * naraste do velikih razmjera 728; uzdizanje * u mislima 592; živjeti za nešto pored * 366; skrenuti pogled sa * na Isusa 480, 760; ljubav prema *: razara mir 607, 608, 631, znanje koje povećava * 312; kako biti gospodar * 522; um previše usmjeren na * 275; nesreća gledanja na * 673; Bog nam pomaže da više zaboravljamo na * 795, 796; mora umrijeti 320; nije vaš spasitelj 673; razmišljanje o * (Vidi Mišljenje); osobenosti * 243; pravilna upotreba * 51, 197, 364; Sotona čini da * bude privlačno 659; strogo disciplinovanje * 556; izbjegavanje smetnji * 523; puno govoriti o * 272, 275; puno misliti o * 523; trijumf nad *, vrijednost * 346; kad * ne zahtijeva dominaciju 523; voljnost odricanja od * zbog drugih 775; truditi se samo za * 606; u * vidjećete samo slabost 808
 Svojejavost, doslednost bez * 184; duh * 81

Š

Šah 736
 Šatrovačke fraze 577
 Šećer, nije dobar za želudac 618
 Šeldon Gilbert, arhibiskup Kanterberija 582
 Šiba, kažnjavanje djeteta sa * 519
 Širokogrudost, istinska ljubav mora biti motiv * 242; cilj koji poziva na * 242
 Škrte osobe, izraz lica * 402; Sotonine namjere sa * 659
 Škrtost, srca sledena * 320. Vidi takođe Pohlepa, Gramzivost

Škrtni duh, čovjek obuzet * 594
 Škrtost, duh * 598
 Škrtost, rađa škrtost 436
 Špekulacija(e) 446, 697
 Špekulativne sklonosti 103

T

Taština, osobe koje su najudaljenije od * 560
 Tabla, korišćenje * u duhovnim poukama 194
 Tajna bezakonja, Sotona je * 699
 Tajna udruženja, uticaj * 28
 Tajna(e), o žuvotu drugih, mi ne možemo znati * 776; otkrivanje *, Sotona zna * 779
 Tajni život, otvorenje * propovjedniku 227
 Tajnost, ljekara 436
 takođe Borbe
 Taktičnost, Hristos koristio * sa zabludjelima 184; popravljavanje grešnika sa * 434; kako postići više * 6; potrebna u: radu sa umovima 81, 439, 770, 771, tretmanu bolesnika 8, 771; Bog želi da učitelji koriste * 353
 Talenat(i), svi nemaju iste * 615; su dar od Boga 99, 546, za mudro unapređivanje 107; pripadaju Bogu 708; gajiti i vrednovati svaki * 581; najodabraniji * ne mogu zauzeti mjesto ljubavi 242; neprekidna zloupotreba * 800; istrajno kultivisati * 3; korištenje * u Božjoj službi 738; Božja raspodjela * 799; kultivisati Bogom date * 800; veliki *, nijesu potrebni * da bi neko bio dobar građanin 610; najveći * bez samokontrole 4; poštovanje koje svijet ukazuje * 276; kako * mogu biti najbolje iskorišteni 743, 744; važan *, vrijeme je * 167; unaprijediti i povećati * 431; se povećavaju kroz stalnu upotrebu 431, 604; povjereni * su sveta odgovornost 785; pravilno uvećani * 545; rijetki *, pomiješani sa ljubavlju 242; naročiti *, za međusobno ispomaganje 757; učiti se upotrebi * za najveći cilj 341; koji se koristi u borbi protiv Božje Riječi 741; mnogi mladi imaju najbolje * 110; mudrost u pravilnom korištenju * 785; mladalački *, potreba za * 290
 Tama, silaženje u podrum i razgovor o * 490; što više govorite o * to postaje mračnije 679; šta činiti kad vas obuzme * 12
 Težak položaj, zašto Bog stavlja vjernika u * 476
 Težina, djetinjstvo koje nije obilježeno * 809, 810
 Težnja(e), dobre 90, 301, 418, 541, 611; mladalačke * 315, 367. Vidi takođe Cilj, Ambicije
 Teški problemi, um se treba uhvatiti u koštac sa * 91, 418
 Teškoće, previdjeti * drugih 154, 155; odnos muža i žene prema * 154, 155; očekuju nas čitavim putem 459; ne pokušavajte dovesti u red sve * 462; u crkvi i porodici, savjeti vezano za * 501; u proučavanju 100; male* koje izgledaju visoke kao planine 393, 394; savladavanje prve * čini čovjeka jačim za sledeću 173; osobe koje očekuju od drugih da riješe njihove * 289; stvarne *, neki preuveličavaju svoje * 469; Sotona predstavlja * 480; tražiti Hristovu pomoć u rješavanju * 631; prividne: Bog neće ukloniti sve * 311, rezultat preuveličavanja 630; trebaju nas približiti Bogu 478; male *, umovi koji se bave * 466; postoje * koje se moraju savladati 462; učiti mlade da savladavaju * 365, 366; nespokoj izazvan * 478; šta činiti kad se suočimo sa * 462, 466; koje ne možete riješiti, šta činiti sa * 676, 677
 Teatralne zabave 590
 Teme, um se treba baviti * 343, 604; neugodne *, rezultat bavljenja * 489
 Temperament(i), mješavina različitih * 616; različiti *, činiti ustupke za * 633, ljudi sa * mogu hoditi uporedo 501; beskrajna raznolikost * 763; veoma osjetljivi * 337; nervozni * nekih roditelja 165
 Tendencija(e) ili sklonosti, roditelji moraju paziti na * 148; kultivisane * 34, 145, 504, 558, 598, 760; naslijeđene *, moraju se nadvladati 6, 32, 39, 132, 135, 142, 145, 146, 292, 293, 346, 504, 546, 558, 598; prirodne * 31, 105, 760; našeg kursa akcije 35; ka zlu: zaštita protiv * 145, mora se nadvladati * 6, 346, 666, prenesena na djecu 139. Vidi takođe Sklonost(i)
 Teorija(e), prihvatanje novih * 795; čudno zamišljene (nastrane) * 41; opasne i nametljive *, odbaciti * 760; pogrešne *, ne proučavati * 718; lažne *: u lažnom ruhu 718, neki nastoje unijeti * 42, upozorenja na * 96, 499, 719, 742; prefinjene * 41, 43; velikih ljudi, pažljivo proučiti * 743; koje odvođe od istine 699; mnogi prihvataju * kao naučne činjenice 697; ljudske *, studenti zaokupljeni * 446; umovi privučeni * 332; o biblijskim doktrinama, depresivna osoba i njene * 493; o čovjekovoj naslijeđenoj moći 722; o kontroli uma nad umom 711-713; sotonskog porijekla, upozorenja na * 699, 718; o istini, osoba koja je voljela * 381; zavodljive *, ostaviti se * 718; spiritističke * 718, 719; nepouzdanе *, ne uznemiravati se * 96, 742; koje ometaju vjeru i poruke koje su nam date 275; nezdrave *, um koji služi * 376; nejasne *, ne unositi * 765
 Teozofija 699, 700
 «Tijelo», obuhvata nižu i čulnu prirodu 236
 Tijelo, samo po sebi ne može djelovati nasuprot Božjoj volji 236

Titule, zvučne * 610
 Toplina, ideja da je Hristu nedostajala * 183
 Traženje 365, 795
 Tradicija 446
 Trag, Hristov *, idite * 46
 Trenuci dokolice, čitanje knjiga u * 108
 Trezvenost 226, 787
 Trgovačke unije, uticaj * 27
 Trgovina, znanje u * 741
 Trnje, okrenuti se od * ka ružama 809
 Trovanje, gnjevljiv duh kao * 182
 Trpeljiv duh, pokazivati * 63, 633
 Trpeljivost, starijima potrebna naša * 746; kultivirati * 157, 589; božanska * prema grešnicima 763; vježbajte se u *: svakodnevno 15, u društvu 615, u domu 213, 214; srce koje može sve podnijeti sa * 257; ljubazna *, iznenađuje grešnika 775; nedostatak * donosi oblak nad porodicom 165; pouke *, roditeljima i učiteljima potrebne * 189, 190; neka bude * u braku 211; uzajamna *: privlači anđele u porodicu 165, kultivirati * 616, muž i žena moraju pokazivati * 155; potrebna u hrišćanskom radu 804; učenicima potrebna * učitelja 81; nježna *, zanemarivanje kultivacije * 791; vrlina koju trebamo podsticati 632. Vidi takođe Strpljenje
 Tužakanje (iz nezadovoljstva), misli ne smiju zaći u kanal * 593, 661; nezadovoljno * donosi mentalnu bolest 475, 476; sloboda od * 400, 476; žalosti Svetog Duha 478; na Hristovom licu nije bilo ni traga * 183; grešno *, ne obesčašćivati Boga * 124; kad teškoće narastu 478. Vidi takođe Nezadovoljstvo, Gundanje
 Tužiti se, kad se ne treba * 68
 Tužna osoba 770
 Tužno mjesto, majčina soba kao * 487
 Tuga, nepoželjni efekat * 662; bolest uzrokovana * 482; učinak *, u spisima 487; negativne posljedice * na tijelo 458; život koji neće znati za * 338; vjerski život nije * 476; šta činiti kad pritisne * 537; kad radost zauzme mjesto * 760; riječi koje donose * 503. Vidi takođe Žalost
 Tugovati, zašto * nad onim što ne možete izbjeći 579
 Tvrdi srce, ne budite * 540; zašto postoji toliko mnogo * 212, 607
 Tvrdoglav, kćeri koje postaju * 298
 Tvrdoglavost 90, 268, 724, 725

U

Uživanje(a), sportovi koji razaraju ljubav prema mirnim životnim * 344, najčistije i najuzvišenije *, ispunjavanje dužnosti kao * 603
 Uši, biti vjeran stražar nad svojim * 229, 661; slušanje *, srce izopačeno * 113, 338; kako se * posvećuju * 270; koje su brze čuti, potreba za * 332; ono što * čuju zaokuplja interes 662. Vidi takođe Slušanje, Zvuk
 Učeništvo, je dokaz jedinstva 798
 Učenje, Hristos je izravno prelazio na bit u * 82, 187, 573
 Učiti, je dobro 358; nikad nijeste dovoljno * 689. Vidi takođe Znanje
 Učtiva djela, biti spreman za * 366
 Učtivost, hrišćanska * 45, 180, 244, 790
 Učtivost, ljekar mora njegovati * 79; atmosfera *, vaspitavati djecu u * 63; hrišćanska * 172, 790; ljubazna i nesebična * 176; nedostatak *: u domu 156, 157, kamen spoticanja za grešnike 433; male *: oživljavaju ljubav u domu 158, zanemarivanje * 576; bračni drugovi trebaju praktikovati * 157, 213; Pavle je čuvao svoju * 45; ne zahtijeva žrtvovanje načela 255; jednostavna * 576; razborita * 86; istinska *: ne obazire se na društveni položaj 255, treba je ljubazno pokazivati prema svima 180, potrebna među članovima crkve 503; nesebična * 171; površna svjetska * uz određenu mjeru podrugljivosti 211
 Ubijeden, svako mora biti * za sebe 423
 Ubistvo, gnjev kao * 520; zavist vodi u * 526
 Ubjeđenje(a), hrabrost *, učiti mlade da imaju * 361; Bog daje svakoj duši slobodu da slijedi vlastita * 707; lično * traži izraza 419; ponavljanje grijeha guši * 297, 795
 Udžbenici, mišljenja nevjernika u * 678
 Udžbenik, svijet je * 569
 Udobnost, sebična *, osobe koje konsultuju svoju * 608
 Udruženi, istina i zabluda ne mogu stajati * 559
 Udvaranje, neophodna razboritost u * 295, 296; školska pravila i * 302, 303; tajno * mladih je pogrešno 299, 302
 Ugađanje sebi 558
 Ugladen, biti 471; biti * prema grubima i neučtivima 255; kako biti * 578; ljubav čini čovjeka * 241
 Ugladenost, izvještačena * 180; kako umovi mogu poprimiti * 621, 622; umovi trebaju steći * 186; površna * društva 667; istinska * je učtivost 180

Ugnjetavanje 707, 708

Ukor (opomena), pobuđuje mržnju i odbojnost 525; kako uputiti * 80, 169, 284, 772; pojedinačni i lični * 521; primiti * sa poniznošću 772; zašto Bog šalje * 35; grešniku potreban * 579

Ukor, negativan uticaj na djecu 200, 356, 502, 577; ne biti uvrijeđen * 791; poput pustošnog grada 485, 489; riječi *, kad ne slušati * 439; ponekad je potreban * 577, 579. Vidi takođe Samoprekorevanje

Ukoravati i osuđivati, ne * 540

Ukus(i), nema dva čovjeka sa istim * 424; proučavanje Biblije spaja * sa istinom 96; pročišćeni i profinjeni * 301; disciplinovati i vaspitavati dječije * 172, 661; zadovoljavanje *, negativne posledice * 236; prirodni *, uticaji koji odgovaraju * 50; kazna zbog dopuštanja * da vlada 133; izopačeni *, ne pripremati hranu da se zadovolji * 378; podsticati profinjen * 291; prava religija profinjuje * 34; volja nije * 685

Um i srce, pouke koje ostavljaju utisak na * 187

Um(ovi)

1. VRSTE

zahvaćeni nevjerstvom 36, 419; besciljni * 344; zabrinuti i opterećeni * 399; koji mirno počivaju 384; pomračeni bolešu 392; zamagljeni čulnom malarijom 412; slijepi * 226; svijetli i prijemčivi * 171; natovareni * 70; tihi * 84; tihi i nepromjenljivi * 78; iskreni i otvoreni * 672; čulni * 74; izmjenjeni božanskim kvascem 67; opčinjen Sotoninim lažima 109; čisti * 11; očišćeni posvećenjem 697, 698; bistri * 333, 735; bistri i oštri * 390; bistri i strpljivi * 735; jasni i oštri 390; jasni i snažni * 365; bistri i živahni * 386, 387; bistriji * 495; zamagljen žalošću 461, 512; zburnjeni * 783; zburnjeni i smeteni * 311; zburnjeni i oslabljeni * 110; zadovoljni * 482, 647, 738; kontrolisani Svetih Duhom 67; obraćeni i posvećeni * 697, 698; kultivisani * 7, 289, 689; pomračeni * 13, 66, 735; koji se bavi svetim stvarima 102; uniženi * 74, 225, 231, 290; deformisani * 376; izopačeni * 290; depresivni * 486; depresivni i potišteni * 483; disciplinovani vježbom 289; obeshrabreni * 761; bolesni * 34, 323, 403, 405, 706, 707, 772, 773; bolesni i poremećeni * 408; zbrkani * 443; ožalošćeni i zamršeni * 536; podijeljeni * 39; glupi * 200; zakržljali * 373; koji se bavi nečim nepoželjnim 466, 491; dispeptični * 506; koji su vaspitani da čeznu za zadovoljstvima 316; oduševljeni zabavama 408; ispražnjen od taštine i lakomislenosti 783; oslabljen konzumira-njem kafe 392; oslabljeni * 13, 110, 111; oštećen sebičnim interesima 339; rasvijetljen istinom 350; zarobljen stastima 296, 297; slab ili bolestan 717; slobodan i srećan 646; odat prekomjernom čitanju 511; koji se rukovodi životinjskim sklonostima 224; zdravi * 108, 234; zarobljen opasnim teorijama 760; veoma obrazovani * 4, 98; lijeni * 344; prosvijetljeni Svjetlošću svijeta 409; indolentni * 344; istraživački * 79; inteligentni * 690; u kojem zlo nalazi malo prostora 344; lijeni i nedisciplinovani * 794; zaveden u pogrešnom smjeru 595; kao: potok koji žubori 111, nepouzdan brod 102, starinarnica 667, 668, ustajala bara 117; koji živi u čistoj i svetoj atmosferi 357; koji je dugo u sebičnim kanalima 339; prirodni i sebični * 658; zanemareni * kao zapušteno polje 200; koji nije aktivan u pravom smjeru 51; koji nije disciplinovan da postojano i trezveno razmišlja 668; koji nije pod uticajem Svetog Duha 13, 22, 238; jednom obuzet zabludom 759; jednostrani * 50; obični * 4; djelimično paralizovan bolešću 392; strpljivi * 735; mirni * 302, 378; kojemu se dopušta da luta 31; ljekara 410; praktični * 365; sa predrasudama 184, 422; ponosni i zavidni * 791; čisti * 189, 665; mirni i zadovoljni * 34, 64, 403, 407; razboriti * 102; nespokojni * 198; koji traži vlastito zadovoljstvo 408; koji je usmjeren na sebe 393; koji je sebično obuzet žalošću 461; osjetljivi * 486, 487; sređeni * proučavanjem Biblije i molitvom 334; tromi i nesređeni * 399; zdravi * 30, 61, 177, 328, 381; iskvareni bolesnim sentimentalizmom 227; nastanjen u Hristu 378; jaki * 13, 406, 429, 591, 592; snažni i aktivni * 287; sumnjičavi * 674; skladni i dobro disciplinovani * 377; zahvalni * 407; koji: se ne može očarati svetošću 339, može uvidjeti poteškoće 13, Bog želi da pokrene 128, obične i senzacionalne stvari ne mogu zadovoljiti 94, će imati iskušenja i mentalne sukobe 408; razboriti * 569; previše usmjeren na sebe 275 obučen: samo u svetovnoj nauci 697, 698, da se bavi uzvišenim predmetima 592, 593; uznemireni * 467, 802, 804; neobuzdani * 791; koji je odvrćen od Boga 261, 262, 705; neuravnoteženi * 41, 59, 445; nedisciplinovani * 587, 588, 794; nesveti * 792; neoštećeni * 669; nespremni * 187; neprijemčivi * 187; neobučeni * poput nekultivisanog polja 7, 399; koji nije vrijedan povjerenja 23; koji luta u molitvi 546; slabi i površni * 421, 422; slab u duhovnoj sili 421, 422; oslabljeni dječiji * 290; dobro uravnoteženi * 16, 49, 50, 55, 96, 137, 138, 148, 192, 291, 292, 347, 375, 377, 442, 489; dobro razvijeni * 52, 375; skladni *, čovjek stvoren sa * 415

2. RAZNO

sposobnost * da pravi razliku između ispravnog i pogrešnog 381; upoznavanje sa prirodom koristi * 649; djelovanje *, kad želudac svjedoči o * 377; akcije imaju svoj izvor u * 72, 396, 785; prilagođava se predmetima kojima se bavi 91, 125, 331; pod uticajem onoga čime se hrani 110; agonija * usled obeshrabrenja 461, 462; svim * je potrebna ljubaznost i saosjećanje 186; misionari se susreću sa svim vrstama * 186; dužnost ljekara koji se susreće sa svim vrstama * 79; sve što zburnjuje * predati Bogu 480, 481; povezuje nas sa nebeskim bićima 396; anđeli spremni da rasvijetle * 34; apetit utiče na * 297; kao vrt a karakter je rod 545, čovjek mora kultivisati * 800; ravnoteža * 51, 96, 137, 138, 292, 310, 375; stvari koje uzrokuju pomračenje * 229, 326, 529; vjerovanje da jedan * utiče na drugi 20; pripada Bogu 708; sklonost * koja se slijedi po pitanju braka 304; najbolja iskorištenost *, pravo vaspitanje donosi * 51; proučavanje Biblije koristi * 4, 89, 91, 93, 96-98, 101, 324, 338, 447; utiče na cirkulaciju krvi 335,

336, 397, 398; tijelo i *, blizak odnos između * 3, 59, 60, 121, 133, 380, misteriozni i čudesni * 373, Petar je shvatio * 382; uticaj tijela na * 3, 60; opasati * protiv popuštanja slabostima 511; širina *, učiti mlade da imaju * 361; slom *, uzroci * 388; dovesti * u sklad sa Bogom 235; mirno stanje *, očuvati * 165; može zavoljeti grijeh koji mu je jednom bio odvratna 74, 225; zidanje kula u vazduhu izopačuje * 442; karakter * je isti kao ono čime se hrani 188, 357, 635; *dječiji* *: su prijemčivi 550, početi rano otvarati Svete Spise pred * 661; sjeme pokvarenosti posijano u * 7, savjeti roditeljima i učiteljima o * 82, 191, 283, 688, vršenje pune kontrole * 283, ispunjavati * plemenitim mislima 15, loše obučeni * 282, utisci ostavljeni na * gotovo neizbrisivi 293, 294, površno čitanje negativno utiče na * 114; dužnost roditelja u odnosu na * 661, nastojanje da se zaokupe * 172, masturbacija kvari * 231 (vidi takođe Masturbacija), jačaju vježbom 688, koji se ne mogu držati nezaokupljenim 15, učiti * da misle 287, 288, obučavanje * 282, ono što se vidi i čuje ostavlja duboke tragove na * 150, kad jedino roditelji trebaju učiti * 150; Hristos čita * sa nepogrešivom tačnošću 181; bistrina *, Danilova * 568; kafa uzbuđuje * 392; zajednica * sa Bogom 404; koncentracija *, prevelika * na jedan predmet 507; stalno ispunjen Hristom 783; kontroliše cijelog čovjeka 72, 396; kontroliše svoj * 229, 235, 394, 661, 681 (vidi takođe Smokontrola); osvjedočenje *, nastojanja koja guše * 498; koji stvara nerealni svijet 636; kultivacija * 100, 103, nedostatak * 102, majkama potrebna * 167; mračne sjenke nad * 794; pomračenim * potrebna svjetlost 66, molitva za * 735; postupanje sa *, savjeti vezano za * 3, 4, 78-82, 190, 198, 355, 435, 551, 630, 633, 769-771, 773; potištenost *, kako ukloniti * 435; despotska sila koja vezuje * 196; nalazi izraza preko tijela 406; različiti-ti *, druženje sa * 354, 377, rad sa * 36, 53; oslabljena energija * kod djece 137; usmjeravati * na proučavanje Biblije 94, ka uzvišenim i svetim idealima 344; disciplinovati * da se bavi veselim predmetima 408, 487, da razmišlja u zdravom kanalu 657; bolesni *: najbolji lijek za * 12, 34, 59, 35, 403, 405, 706, 707, 772, 773; bolesno tijelo utiče na * 392; *bolest* *: uzroci *, nedostatak snage volje u borbi sa * 61, dužnost medicinskih radnika u odnosu na * 408, ljekar treba znati kako da posluži u zamršenim slučajevima * 408; bolesti uzrokovane u *, potrebna mudrost za * 8, 761; nevoljnost da se pokrene * da misli o spasenju 128; poremećeni raznovrsnošću predmeta u isto vrijeme 100; odvratiti * od sebe uposlonošću 400, 401; doktrina koja remeti * 41, 59, 445; ne ulazi odjedanput u izopačenost 75, 225, 336; ne pretpavati * studijama 188; ne zadržavati * u napetom stanju 400; ne dopustiti: da se * odvoji od vjernosti Bogu 593, 600, da zauzme nizak nivo 352, da luta 95, 100, 107, 108, 228, 659, 667; ne preopterećivati * 402; sanjarenje * u kojemu figurira svoje ja 592; tokom radnog vremena 668; zakržljao od onoga čime se hranio 93; svako mora koristiti svoj * za sebe 785; vaspitati svoj * 289, 435, da upražnjava vjeru 533; vaspitanje koje usmjerava * na Stvoritelja 70; zli ili sveti anđeli kontrolišu * 25; uzdignite svoj * 583; uposlite * da dosegne najveći nivo 359, 360; isprazniti * od sebičnosti i grijeha 783; ne trošiti energiju * na beznačajnim predmetima 733; slabljenje *, uzroci * 381, 441, kako spiječiti * 13; zli anđeli nastoje da kontrolišu * 24; zle zamisli *, borba protiv * 405; zle misli ostavljaju utisak na * 655; uzdizanje jednog * kao potpuno nadmoćnog 427; pretjerano korištenje * koje skraćuje život 507; vježbanje *: u proučavanju Božje Riiči 92, u korištenju vremena 6; širina *, vježbati se u * 628; buduće majke 132; oko *, tijelo ispunjeno svjetlošću * 69, 323, koje vidi stvari u izopačenoj svjetlosti 323; fanatika 41; ispunjavati * uzvišenim i svetim mislima 121; nalazi mir i odmor u Hristu 68; nalazi izraza kroz tijelo 406; ograniče-ni *, misterije neshvatljive za * 563, djela Božja * ne može objasniti 310, 311; usmjeriti * na vesele stvari 489; neprijatelj nastoji da razori naše * 556; hrana i piće koji negativno utiču na * 235, 386-388, 390-394; hrana za *, zdravo čitanje kao * 105, čisto i zdravo čitanje kao * 107; napregnite svoj * da misli 289; okvir *, kultivisati * 489; svjež vazduh koristi * 116; trvenje *, radite ono što ne uzrokuje * 403; davajte * čistu hranu 358; ne dajte Sotoni prednost nad svojim * 808; je dat za razmišljanje 602; Bog hoće da * bude jak 105, 226; Božja Riječ mora kontrolisati naše * 96; dobar *, zašto tako malo ljudi ima * 93; dobar utisak na *, govoriti o stvarima koje ostavljaju * 298; šetnja u prirodi odvrća * sa sebe 401; veliki *, sumnja nije znak * 310, 311; žalost utiče na * 461, 512; Sveti Duh vodi * 11; srećno stanje *, majka treba sačuvati * 167; sklad *, pretjerivanje narušava * 376; ima osobenu slabost i snagu 427; *zdravlje* *: biblijska religija ne škodi * 411, Danilo kao primjer * 377, zavisi o tjelesnom zdravlju 384, 387, kako hrana i piće utiču na * 235, 386-388, 390-394, 568, osobe nagrađene * 395, iziskuje umjerene navike 389, 390, stvari koje pospješuju * 235, 388, 802; uzvišene i plemenite sile *, ispoljavati * 189; uzvišenije mo-ći *, životinjske sklonosti se moraju podrediti * 219; najveća kultura * 737, 738, Bog odobrava * 785; apsolutni autoritet nad * učenika 421; beznadežno stanje *, djeca se ne smiju ostaviti u * 502; strahota *, osobe neuznemirene * 646; *kako da*: kontrolišete svoj * 661, postupate sa svojim * 191, proširite svoj * 689, obučite svoj * 663; ljudski *, zauzeo mjesto koje po pravu pripada Bogu 558, Sotonine zamisli o * 18, 21-24, 26, 31, 42, 95, 316, 698, 772, 778; poniznost * (vidi Skromnost, Poniznost, Smjernost); ideje i ubjeđenja * traže izraza 419; utisnuti u * potrebu za samoodricanjem 410; utisnuti u * potrebu za Spasiteljem 52; pod utiskom da kupanje škodi 397; prijemčiv *, djeca i mladi imaju * 191; utisak na *, ponavljanje grešaka ostavlja * 347; unaprijediti * do najveće sposobnosti 5; unapređivanje * kao dužnost 66, 374; zarobljeni * zbog rdavih navika 109; indeks *, oblačenje je * 289; uticaj * na druge 23, 738, na tijelo 3, 60, 647, 738, proučavanje * 3; utiče na zdravlje 397, 681; urazumiti se u odnosu na * 72; intenzivna primjena * 188; je: prestonica tijela 72, dar od Boga 359, naša najveća svojina 665, zalog od Boga 665; je taj koji služi

Bogu 72, 386, 785; *čuvati* *: čistim 328, 396, 785, od zabranjenih tema 732, 733, od upućivanja u pogrešnom smjeru 357, u najboljem stanju 77, u stanju prijemčivosti za Svetoga Duha 660, usmjeren na Boga 508, 774; porive i strasti podređivati * 308; zadržavanje * na neljubaznim djelima drugih 636; znati kako postupati sa * 434; poznavanje *, radniku za Hrista potrebno * 8; zakon * postavio Stvoritelj (vid također Zakon); učiti se postupati sa * kao što je Hristos činio 771; prepuštanje * nekontrolisanosti 288, 289; *neka* *: postane razuman 34, 690, bude opsežan u vjerskom radu 41, više se bavi Hristom 68, bavi se Hristovom dobrotom 513, bavi se duhovnim predmetima 292; neka gorke misli ne ispunjavaju * 529; neka vam niko ne kvari * 435; ne dopustite drugima da prazne svoj * u vaš 263; ne dopustite da išta pomuti * u odnosu na Božju Riječ 92; gubljenje moći rasta zbog neodgovarajućeg korištenja * 52, 91, 353; poniznost * u Hristovom životu 787, 802; je sačinjen od onoga čime se hrani 491; gomila znanja koje slabi * 506; može se svakodnevno obnavljati 68; mehanički rad relaksira * 116; medijum putem kojega istina ili zabluda nastava u * 539; smjernost * 802; propovjednika uzbuđen proučavanjem dok je tijelo neaktivno 375, 399, 400; oblikovanje * u zapažanju razlike između dobra i zla 14; moralno uzdizanje * 402; najbitnije potrebe *, malo ljudi shvata * 190; je najprijemčiviji kad se razum probudi 293; mnoge bolesti potiču u * 63, 396; ubistvo prvo postoji u * 526; se mora pripremiti: da odbije iskušenje 67, da podnese svaku probu 67; *potrebe* *: vaspitanje i upute učitelja 356, hrana koja jača religiozno iskustvo 760, moralna i životvorna akcija 333, čista hrana za zdravlje i snagu 357, striktna disciplina 376, Bog zna * 706, 714; *treba da*: postane jedno sa Hristovim umom 187, se uključi u duhovnu borbu 69, 235, se uhvati u koštac sa teškim problemima 91, osjeća zahtjeve pravde i dužnosti 74; *treba biti*: usmjeren na Hrista a ne na čovjeka 412, disciplinovan 5, 551, 591, vaspitan i uvježban 5, poučen Hristovim parabolama 91, usmjeren na razmišljanje o čistim i svetim predmetima 236, 237, pripravan za svaku dobru riječ i djelo 572, 573, obnovljen 36, obuzdan i zaštićen 760, naučen naučen samokontroli 282, obučen svakodnevnim probama 270, naučen navikama odanosti 74, miran 403; potreba korištenja * u odnosu na hranu koju jedemo 389; nervi * upravljaju pokretima tijela 396 (vidi također Nervi mozga); novi *, «novo srce» znači * 95; devet desetina bolesti potiče u * 59; plemenite moći *, podrediti tijelo * 374; plemenitiji osjećaji *, jedenje koje otupljuje * 388; niko sem vas ne može kompo-novati vaš * 400; nema dva ista * 426; nijesu svi * isti 426, 501; svi * ne teku istim kanalom 53, 504; *ne smije*: gajiti sumnju i ljubomoru 533, se kolebati između pravog i pogrešnog 74, uprezati i tegliti 707, utopiti se u drugi * 708, služiti tijelu 395; predstava da religija škodi zdravlju * 782; predstava da * treba biti na strogom nivou 48; običnih ljudi, prilagoditi jezik * 574; muškarca i žene, napor da se unizi * 136, 225; *roditelja*, i potrebe djece 163, Sotona parališe * 165, zašto Sotona nastoji kontrolisati * 136; jedan * nadomješta nedostatke drugoga 427; uticaj jednoga * na čitavu porodicu 594, 595; kad je jedan organ * aktivan dok ostali spavaju 442; otvoren za uticaje 293; običan * koji može mnogo postići 102; organ *, mozak je * 60, 385; preopterećivanje * je grijeh 112, 444; previše mentalne hrane za * 112; preopterećivanje * uz nedostatak fizičke vježbe 112, 444; prekomjeran rad *, zanemarivanje fizičke vježbe dovodi do * 382; roditelji koji su * za djecu 283; naprasiti čovjek ne treba raditi sa * 80; pacijenata, stvari koje donose olakšanje za * 338, 734 (vidi također Mentalna bolest); Pavlov *, preobražavajuća sila na * 539; mir *, stvari koje donose * 775, svijet ne može dati * 411; savršeno uravnoteženi *, kad se stvara * 415; fizička vježba koristi * 116, 117, 119, 287, 402, 646; stavite svoj * u službu Bogu 51; zadovoljstvo činjenja dobra oživljava * 402; zadovoljstvo koje kvari * 316; slaba ventilacija negativno utiče na * 391; moć i efikasnost * raste kroz upotrebu 99; svinjetina negativno utiče na * 391; *moć* *: nad tijelom 396, 398, da pravi razliku između ispravnog i pogrešnog 417; moć jednoga * utiče na drugi 23; moć samoobmane na * 417, 725; moć kontrole nad *, kako Sotona gubi * 31, 326, kako istina gubi * 529; upražnjavati sve moći * 441 (vidi također Mentalne moći); navike koje negativno utiču na * 483; preokupacija * kao zaštita protiv zla 69; osobine *, međusobno zavisne 415, težiti savršenstvu * 360; spokojstvo * 656; mirnoća * koja raste 328; čitanje koje negativno utiče na * 13, 108-112, 229, 286, 290, 315, 344, 511, 591, 592; nepromišljen tretman * 257, 401; osvježenje za *, rekreacija donosi * 313; odbijanje da se optereti * mislima 289; zadržavati * na proučavanju Biblije 95; odnos * sa tijelom je vrlo blizak 59; relaksacija * u svakodnevnoj fizičkoj vježbi 116; relaksiran svakodnevnim fizičkim radom 383; olakšanje *, prije čišćenja od grijeha 614; odmor *, razdražljiv čovjek traži * 520; zadržava utisak koji stvara društvo 608; isti *, svi ne možemo imati * 377; isti čin *, istina ili zabluda se primaju * 539; Sotona kontroliše * preko apetita 387; ožiljci koje učitelji ostavljaju na * 82; nauka staranja za * 382; nauke o *, Sotona koristi * 19, 698; zavodljivi uticaji jednog * na drugi 23; masturbacija unižava * 231, 290; rušilački uticaj samouzdanja na * 274; kod djece koja upražnjavaju masturbaciju, nema mira 290; osjetila *, masturbacija umrtvljuje * 230; sluga *, tijelo treba biti * 72, 77, 395, 396; uputiti * da ne traga površno za istinom 93; brodolom * moralnim sknavljenjem 230; bolest koja se liječi obnovom zdravlja * 396; bolest *, kućni problemi uzrokuju * 59; grijeh pomračuje * 334; ožiljci grijeha na * 669; neke istine više utiču na jedan * nego na drugi 424; nešto što će odvratiti *, nespokojna čežnja za * 384; zdrav *, najbolji poklon za dijete 177, prvi po važnosti 61; Sveti Duh može obnoviti * 328; stanje *: utiče na tjelesno zdravlje 59, 399, 443, 461, 482, 512, 647, 690, 730, apatično i pospano * 398, 604, koje vodi u nemar 398, nepogodno za oporavak 508; snabdjeti *: hranom za duhovni rast 660, sjemenom biblijske istine 7, vrijednim znanjem 286; snaga *: bitna u spasenju 73, bitna u korisnosti 73, 333, 742, usmjerena u jednom pravcu kod djece

375, stvari koje pospješuju * 69, 90, 100, 117, 189, 234, 324, 361, 406, 443, 487, 668, 732, 735; napreći * da shvati istinu 91; snažniji * stečen marljivošću 99; studenata: kako utisnuti životnu istinu na * 365, neracionalni tretman * 401, može steći ugladenost i finoću 621, 622, preopterećen dvogodišnjim radom u jednoj godini 444, treba povesti visočije nego što se sada misli da je moguće 351, učitelju potrebna čvrstina karaktera da oblikuje * 14, koji postaje zakržljao i slab 196, zaokupljen teorijama i špekulacijama 446; negativan uticaj sujevjerja na * 483; prijemčiv za najveće obrazovanje 350; koji zauzima nizak nivo 668, 786; uposliti * u proučavanju plana spasenja 94; učiti * da se bavi biblijskom istinom 53; iskušenja koja navaljuju na * 480; stvari koje zaslepljuju * 226; koji misli nečistim predmetima 234; duvan negativno utiče na * 75; obojenost *: izgubljena pogrešnim navikama čitanja 591, stvari koje daju * 487, 686; obučavati i disciplinovati * 3, 665; učite svoj * da skreće pogled sa sebe 604; obučavanje *: potrebno * 52, 95, 237, 293, 351, 594, 604, 659, 666, za najveću službu 363; kopija drugoga *, niko ne smije biti * 427; trik *, religija nije * 412; pravo vaspitanje * 360; istinska uzvišenost * 785; istinska nezavisnost * 78; prava religija oplemenjuje * 34; istina se ne smije obezvređivati pred vašim * 534; istine utisnute u * vitalnim naporom 365; istina podređuje * Hristu 710; skretanje *, uzeti u obzir * 303; nesrećnost *, zbog ljubomore 336, 337; jedinstvo * sa umom 426, 429; pozni sati onesposobljavaju * za dužnost 296; koristan rad pomaže * 119, 646; različiti * ne mogu se jednako tretirati 186; svježina i čistota *, tretman tijela utiče na * 412; svježina *, stvari koje daju * 17, 64, 90, 383, 384, 403, 455, 788; mozak daje vitalnu svježinu * 407; slabost *, posledice * 73, 333; kad se * ne može ukaljati 710; kad Sotona ne može dotaći vaš * 420, 710; zašto Sotona ima kontrolu * 89, 90; široko polje za *, postaviti * 595; hoće akciju 51; nikad neće prestati da bude aktivan 293; mi služimo Božjem zakonu svojim * 787; bez Biblije * podređen tiraniji 96, 742; žene koje propuštaju da obuče svoje * 288; riječi pokazuju koja sila kontroliše * 579, 580; radnje *, Bog zna * 781, 782; mlađi i različiti *, spasavanje * 62; mladih: izvući kvalitete iz * 14, 189, pretrpani neprijatnostima 53, dužnost majke koja obučava * 167, ispunjeni glupošću 316, potrebno najfinije raspoznavanje 82, uglavnom pod kontrolom Sotone 298, mogu steći disciplinu i silu 368, najplemenitiji razvoj * 93, naročito djelo Sotone u obuzimanju * 22, izopačeni nerazboritim rukovođenjem 79, loši utisci na * 114. Vidi takođe Mozak, Razum

Umišljanje da svako neznatno izlaganje uzrokuje bolest 60

Umišljena nepravda, teška za zaboraviti 789, 790

Umišljene žalosti, dokolica vrijeme za razmišljanje o * 603, 632

Umišljene bolesti, mnogi umiru od * 60, 682

Umišljeni mučenik 593

Umirujuća moć, * čiste istine 409

Umirujući uticaj, koristi bebi 168

Umjeren 132, 297, 490

Umjerenost, potrebna u svemu 134, 166, 184, 308, 394, 623, 690, 691

Umjetnost, težnja za znanjem u * 741

Umni bolesnik, osobe koje su * po pitanju novca 594, 748

Umni radnici, savjet * vezano za fizičku vježbu 375, 508, 509

Umor, prestanak * 403; zdravi * od posla 603; lijek za nespokoj i * 17, 788. Vidi takođe Premorenost

Umoran, kad smo * ne uvijajmo se kao lišće 322

Unapređivanje ili poboljšanje, kapaciteti za * 105; svakodnevno * 105

Unaprijediti, riješenost da se * 193

Unižavajuće navike 239

Unižavajući porok, robovi *, djeca kao * 140

Uniženost 76

Uobražen, ne biti * 41

Uobraženost 784. Vidi takođe Uobraženost u sebe

Uplašeno isčekivanje nekog strašnog zla 400, 476

Uposlenost, koristi od * za pacijente 734; potrebna djeci 648 648

Upozorenje(a), Božja * 35, 700

Upozorenje, davanje * 49, 284

Uprava, sama * ne donosi istinsko jedinstvo 501; gruba i nepravedna * 552

Upravitelji i vlastodršci, nalaženje pogrešaka kod * 504

Upute, Hristove * bile su direktne 181

Urednost, bitna 180

Usamljen, kako ne biti * 633

Usamljenost, može biti na dobro 127; olakšanje za * 403; sebične pobude donose * 644; šta činiti sa * 459

Ushićenje, od * do potištenosti 494

Uspavane sposobnosti 805

Uspjeh, zahtijeva određeni cilj 341; dokaz o * 352; najveći *, zašto najbriljantniji ne postižu uvijek * 309, 310; u životu: bitne stvari za * 275, 363, 442, 540, tajne * 541, mladi nepripremljeni za * 283; životni *, mi želimo * 612; jevanđeoskog rada 615; student djelimično pripremljen za * 364; istinski * 100, 571, mnogi su odvraceni od * 342; garancija * mladih 556

Ustanova braka, Hristos je posvetio * 220
 Ustupci, ljubav koja pravi * 208; uzajamni * u izbjegavanju razlike u mišljenjima 244
 Uticaj(i), djeca zahvaćena * koji su oko njih 150; oživljavajući * Svetog Duha 125; štetni * nečistih slika 229; demorilizirajući *, djeca izložena * 113, 148; svako je odgovoran za * koji vrši 432-434; dobri ili loši *, um otvoren za * 292; dobar *, narav koja vrši * 520; kućni * 174, 308; ljudski *, Sotona radi kroz * 267; je dar od Boga 99; ljubav od * 208; niski, čulni, đavolski * 228; mentalni * u tretmanu bolesnika 704, 705; umovi podložni * 489; uma na um 23; drugih, ne treba potpadati pod * 78; protivni *, biti nezavisan od * 270; moćni *, mladi mogu vršiti * 284; prenatalni *, previđanje * 131; ispravan *, potreba da učitelj vrši * 14; grešni *, kako se sačuvati od * 608, 609; sfera našeg *, osobe obogaćene * 36; narav koja umanjuje * 520; nesvjesni *, drugi zahvaćeni našim * 576; pogrešni *, duša zavedena * 32
 Utisci, analizirajte svoje * 318; djeca prijemčiva na * 599; nijesu pouzdani 693; na djetinji um 149, 293; odavanja * 593
 Utjeha 127, 400
 Utjeha, nalazi se u Hristu 68; muž da pruža * ženi 159; Duh daje * u srcu 492
 Utučen, izrazi lica onih koji su * 402. Vidi takođe Depresivan
 Uvid, duhovni * 308
 Uvjeriti, hrišćani po imenu koje nije lako * 519, 520
 Uvreda, slijepi za * 607, 608, 631
 Uzajamno savjetovanje, prednosti * 263, 265
 Uzbuđenje(a), neprekidan krug * 291; lažno *, Sotona koristi * 42; veliki talas * kviri Božje djelo 46; negativne posledice * u službi bolesnima 477; ljubav prema *, sportovi koji stimuliraju * 344; svjetovna *, majke ne smiju tražiti * 167; osobenost stanovišta i glasa da se uzrokuje * 42; osobe koje su nespokojne bez * 48; čudne stvari koje vode u * 72
 Uzbuđenost, bolesna *, prekomjerno proučavanje stvara * 444
 Uzdizati, ne * ljude na njihovu štetu 435
 Uzrok i posledica 410, 436
 Uzvrćati, na riječi netrpeljivosti 522

V

Varalica, ne budite * 436
 Varanje, u maloj mjeri 437
 Vatra, ne može se održati bez goriva 215
 Veličina, stvarna * 276; mjerilo * 689
 Velikodušan, šta nas može učiniti * 636
 Velikodušan, šta nas može učiniti * 636
 Ventilacija, slaba *, uticaj * na um 483
 Vesela društva, djevojka koja je voljela * 338
 Vesela narav, učiti djecu * 169
 Vesela okolina, pacijentu potrebna * 338
 Vesela pjesma 460
 Vesele stvari, usredsrediti um na * 459, 489
 Veseli predmeti, disciplinovati um na * 408, 487
 Veselo, nositi današnja bremena * 473, obavljati male dužnosti 347
 Veselost, besmislena *, rekreacija u * 313; bezbrižna *, mladih 315
 Veselost, buduća majke može lišiti dijete * 132, 133
 Veselost, koristi zdravlju 60, 322, 646, 662; bolja od ljekova 322; djeca pokazuju malo * 550; njegovati * 62, 466, 759; sve činiti sa * 809; jesti lagano i sa * 759; pomagati drugima sa * 63, 458, 662, 759; neka prevladava duh * 373; životodavna sila * 61, 622; čini druge srećnim 662; pogrešna ideja o * 758; potrebna u pisanju 487; Pavlova *, u buri na moru 479; treba zauzeti mjesto nespokoja 804; obučavati djecu sa * 63; raditi za Boga sa * 375
 Veseo duh, pokazivati * 633; ljekar treba pokazivati * 84; unapredjuje zdravlje 482, 647, 738
 Veseo izraz lica, imati * 257
 Veseo, biti * 125, 327, 463, 662, 758; hrabriti bolesne da budu * 467, 482; dužnost majke da bude * 167, 486; nešto *, zaboraviti na sebe i misliti o * 401
 Vid, jasan * da se zapaze naši nedostaci 332; jasan duhovni *, potreban * 26; nebeski *, tražiti Boga za * 274
 Vidi takođe Samohvalisanje
 Vidovnjaci, današnji * poput drevnih 700, 701
 Vino, mladi odati * 76
 Vitalna moć(i), doktrina da materija posjeduje * 570; masturbacija slabi * 230
 Vitalne snage, stvari koje slabe * 674
 Vitalnost, smanjenje * 747; duhovna * 625

- Vježba, zdrava i živahna * koristi pacijentima 116, 117, 119, 734; na otvorenom, daleko bolja od one u zatvorenom prostoru 734
- Vjera (doktrina), Biblija izlaže čitav sistem * 784; znati za sebe šta je * 535
- Vjera i duhovnost, ljekari trebaju biti ljudi od * 83
- Vjera i ljubav, srce * draže Bogu od skupocjenog dara 347
- Vjera i nada, Hristova * u umiranju za grešnike 494
- Vjera, stalna * 582, 583; stiće se godinama iskustva 17; Bog je dao dovoljno dokaza za * 311, 672; osnove za *, mnogi vjeruju bez * 535, 536; njome usvajamo nebeska načela 532; može podnijeti probu 758; gajiti * 492, u troanđeosku vijest 534, 535, pod svim okolnostima 674; gajenje *, rezultat * 535; život hrišćanina oblikovan * 540; falsifikat * je uobrazilja 534; kultivisati * 535; bolest teži da uništi * 484; ne dopustiti * da se koleba 462; ozbiljna *, iznijeti Bogu sve u * 540, 541; ne zarađuje ništa 531; upražnjavati * a posledice prepustiti Bogu 735; upražnjavanje * nasuprot dokazima osjećanja ili emocija 687, vaspitavati um da * 533, mi se spasavamo * 536; eksperimentalna * u Hrista je bitna 765; propust kultivacije * 535; osjećanje nije * 49, 537; napreduje samo kad se gaji 672; istinska *, temelj * 534; izražavanje * 420, 536; dobra borba *, boriti se svakodnevno u * 539; hvata se za Božja obećanja 538; raste u sukobu sa sumnjom 673; čuvajte svoju * 765; ruka koja se oslanja na Hrista 531; iscjelivanje bolesnika * 539; nebeska * u ispravljanju pogrešnog djelovanja 434; spasonosna * puna nade, potištenom potrebna * 804; objasniti kako se upražnjava * 533; kako spriječiti Sotonu da omete vašu * 513; svoje ja je nepouzdan brod da ukrcamo svoju * 673; lična *, svako mora stajati pred Bogom sa * 428; primjer * nemoćne žene 539; nadahnutu Duhom 672; razumna *, kako znati da li imate * 323; nije: zavisna o osjećanjima 540, srećan uzlet osjećanja 540, stvar poriva 537, naš spasitelj 531; je povjerenje u Boga 531, 541; nedostatak *: kod Adama i Eve 534, uzrokovao šaroliku istoriju Izraela 543, ne govorite o svom * 757, u Isusa 537; nedostatak čvrste * isključuje čovjeka iz Božjeg djela 80; pouke * za dijete koje se buni na nepravdu 533; malo *, oni na negativnoj strani pokazuju * 540; živa *, mi moramo imati * 540; posrednik pomoću kojega istina ili zabluda nastavaju u umu 539; moćniji osvajač od smrti 539; potrebno nam je više * 420; mnogo *, Božje djelo se mora iznijeti sa * 540; se mora upražnjavati 677; nije manje potrebna u malim nego u velikim događajima 532; shvatanje Božje veličine ne smije pomutiti našu * 674; nije bila nagađanje za Mojsija 538; nije srodna pretpostavci 534; mnogi hrišćani nemaju pravi temelj za svoju * 536; moćna u rezultatima 532; moliti se u * cijelim srcem 325; molitva *: važna 26, nikad nije uzaludna 534; unapređuje zdravlje 458, 647; pročišćava dušu 533, 537, 540; odnos * sa istinskim rastom i djelotvornosti 611; oslanjati se na *, ne na osjećanja 537, 539, 540; koja počiva na: oklonostima ili osjećaju 679, savršenom znanju, ne traži se * 535, težini dokaza, Bog zahtijeva * 535; nagrada *, istinski uspjeh kao * 100; Sotona nastoji da oslabi * 480; spasonosna *: definicija * 531, učiti se * 531; bolesna i slabašna * 471; tihe molitve u * 538; jednostavna u svom djelovanju 532; jednostavnost * 742; pjevati o* 650; zdrava * znači više nego što mnogi shvataju 49; jača upražnjavanjem 676; jača *, kako imati * 495; proučavanje koje teži da oslabi * 760; dolazi ako istupamo u * 540; drži Boga za riječ 477, 540, 639; govoriti o * 492, 614, 650, 675, 676; govoriti i djelovati u * 674; izražavanje vjere povećava * 578, 579; iskušenja osmišljena da oslabe * 128; koja može proizvesti djelotvornost 541; koja je građena na pijesku 536; koja se probija u svim okolnostima 533; tri efekta * 532; biti jak u * iziskuje odlučan napor 672; mi moramo imati * danas 473; nepokolebljiva *, Hristos želi da imamo * 538; hoditi *, ne po osjećanjima 495; slaba *, lijek za 535; oslabljena *, poput bolesne biljke 535; šta sačinjava *, konfuzne zamisli o tome* 536; šta pokazuje bezuslovna * u Boga 538; kad upražnjavati * u Boga 535; kad se * oslonimo na Hrista naš rad je upravo počeo 540; gdje savršen plod * najbolje sazrijeva 555; bez * mi gubimo bitku 673; radi kroz ljubav 533, 537, 540. Vidi takođe Povjerenje
- Vjera, u Boga 105, 479, 538, 736, 807
- Vjera, zasnovana na Božjoj Riječi 743
- Vjerman, biti * u malim stvarima 547
- Vjernost i istina, navike *, učiti se * 74
- Vjernost ili odanost, mladi trebaju ispunjavati ono što se od njih zahtijeva sa * 556
- Vjernost, u posjećivanju bolesnika 477; u malim stvarima, bitna 270, 547
- Vjeronauka, ne govoriti o * kraj bolesničke postelje 499
- Vjerovati, svako mora * 423; raditi više nego * 365; onima koji žele * ponuđeno obilje dokaza 311
- Vladajući duh, Sveti Duh je * 800
- Vladanje sobom 55
- Vladanje, vulgarnost u * 180; koje zadobija 617. Vidi takođe Ponašanje
- Vlasništvo ili svojina, pretjerana ljubav prema * 625; osjećaj * 157
- Vođenje brige, navika * 291, 768
- Vođenje ljubavi 298. Vidi takođe Udvaranje
- Vođenje poslova, praktično *, učiti se * 366
- Vodstvo, obratiti se Božjoj Riječi za * 697, 698; lično *, potreba za * 261, 705; pravila data za * 765; tražiti božansko * u poteškoćama 764
- Vodič, Biblija je naš * 97, 784
- Vojnici, dobro obučeni *, djeca kao * 707

Volja, drugoga, um ne smije biti pod kontrolom * 713, 714, osoba koja postupi po * 705; podstaći *, invalidima je potrebno * 118 ; karakteri oblikovani po * 41; djetinja *: ne treba biti pod kontrolom drugoga 292, 688, 707, 708, obuka * 282, 283, 421, 425; pristanak * i moć zla 420, 710, 803; kontrola *: držati mentalne sposobnosti pod * 100, strasti moraju biti pod * 406; rdave navike koje kontrolišu * 691; kontrolišu ostale sposobnosti 685; odlučna * 398; podijeljeno stanje * 688; ne oblikovati * dio po dio 688; uspavana * 118, 734, 735; svako mora upražnjavati * za sebe 423; stavljena na Božju stranu 686; uvježbavanje * 487, 571, 673, 686; slobodna od perverzности 328, 691; sloboda * 422; Bog može očistiti i profiniti * 693; Bog nikad ne prisiljava * 325, 475, 741; je agresivna 685; neograničena sloboda * 704; nesposobnost da se isprave karakterne mane leži u * 549; slijeđenje Božje * 757; djeca imaju inteligentnu * 282, 687; je vladajuća sila u čovjeku 685; držati * na Božju stranu 687; pravilno usmjeriti * 328, 690; čovječija *, Adam je predao kontroli Sotone 685; može biti: podređena kontroli Svetog Duha 326, ispravna i posveće-na 326; oblikovana od Sotone 527, 686; mora biti: pomiješana sa Božjom voljom 692, utopljena u Hristovoj volji 186, pod Božjom kontrolom 406; ne smije se uništavati 693; pokornost *, krvni sudovi zadržani u * 398; izopačena *, Hristos može obnoviti * 13; staviti * na Božju stranu 34, 690; ispravno djelovanje * 685; ispravno usmjerena i kontrolisana * 328; sigurna kad je ujedinjena sa Božjom voljom 692; posvećena *, prava ljubav odlukom * 206; sebična i tvrdoglava * 809; Sveti Duh može ujediniti vašu * sa božanskom 694; snaga * 688; jaka i odlučna * 337; pokoriti *, Hristu 685, Bogu 125, 693; ne lomiti nepokornu djetinju * 688; oslabljena *, Hristos može osnažiti * 259; mi možemo predati * Bogu 420; i uposlenost 734; predana Bogu 123, 124; predavanje * Hristu 694; vi možete kontrolisati svoju * 124, 549, 693; mladih: pod prinudom okrutne discipline 282, zahtijeva vođstvo 282. Vidi takođe Samovolja

Voljna poslušnost, Hristu 126

Vosak, srca koja se daju oblikovati kao * 294, 755

Vračanje 701, 702

Vrednovanje sebe 257, 401

Vrijeđati se, dijete sklono da se odmah * na nepravdu 533

Vrijedan povjerenja, navesti mlade da se osjećaju * 198; čovjek čija riječ je * 438

Vrijeme 167, 358, 598, 798

Vrijeme sjetve, mladost je * 308

Vrlina 673

Vulgarnost, dom isuviše svet za * 157

Z

Zaštita, kad nema sigurnosti * 700

Zaćarano tle, Sotonino *, držite se dalje od * 593

Zabava(e), apeluju na maštu 590; koje utvrđuju u duhovnosti 668; koje kvare omladinu 590; crpe energiju 313; dječje * 197, 649; odlučujuća proba vezano za 314; pogrešne ideje o * 48, 315; samo za društvenost 289; nepoželjne * 291, 314, 316, 317, 605, 646, 736; često dovode do ispada 313; mišljenje da je svaka * grijeh 48; kloniti se * 590; rekreacija i * 313 (vidi takođe Rekreacija); Sotona koristi * 314; planovi za * 320; teatralne *. Vidi Teatralna zabava; nerazborita strogost u * 197; svjetovni ljudi zaokupljeni * 405

Zabavljati se, traženje nečeg za * 314

Zabluda(e), mnoštvo * 303; tama * 79, 673; unošenje * 742; u mislima i djelima 49; um jednom posjednut * 759; drugih 46, 258, 792; politika koja čini da * izgleda kao istina 524; predstavljena na ugodan način 719; vjerske i filozofske * 309, 740; učenika 192, nikad ne objavljivati * 190

Zaboraviti, je grijeh 417

Zaboravnost, gurman koji je patio od * 389; pogrešne ideje o * 417

Zabrane 284

Zabrinut, za sebe 398, 476, 482

Zabrinuti i iscrpljeni, šta činiti kad smo * 410

Zabrinutost, ne gajiti stalnu * 471

Zabrinutost, nježna * za zabludjeloga 763; Mojsije se naučio * 768; koja samo razjeda 469

Zabrinutost, stariji se trebaju osloboditi * 747, 748; «pozajmljena» * 469; breme *, EGW, 461, 462; ne može izliječiti zlo 63, 458, 759; djeca koja ne uzrokuju * 172; sloboda od * 12, 65, 412, 452, 469, 472; rdave posledice * 65, 132, 133, 250, 251, 400, 412, 435, 451, 452, 458, 469; put * 353. Vidi takođe Briga

Zadatak samoodricanja 273

Zadovoljan, ničim *, dijete koje nije * 550

Zadovoljan, razdražljiv čovjek rijetko je * 520

Zadovoljstvo(a), izbor *, savjeti o * 342; zabranjena *, traženje sreće u * 647; sklonost i * 74; utiču na zdravlje 61; ljubav prema * u sportu 344; um koji žudi za * 316; planovi za *, osobe opčinjene * 320; koja Sotona koristi 314; mirna *, otupljena sklonost ka * 590; istinsko *, stvari u kojima mladi nalaze * 343

Zadovoljstvo, kad ste cijenjeni 154; zbog donošenja sreće drugima 60, 405, 646

Zadovoljstvo, kako imati * 656, 772, 802, 804; nedostatak ili gubitak * 156, 551

- Zahvalan, biti * 503
 Zahvalnost Bogu, izražavati * 492
 Zahvalnost, probuditi * u djetetu 141; izraziti * za Hristovu ljubav 68; neka * čuva radost u srcu 216; životodavna sila u * 61, 691; pokazati * za primanje blagodati 85; duh * unapređuje zdravlje 795, 797
 Zajedništvo, među Njegovim narodom, Bog želi * 797; snaga u * 265; sa popularnim crkvama, ne tražiti * 559
 Zaklinjanje 410, 518, 520
 Zaklinjati se, ne * 410
 Zaključci, formiranje *, znanje bitno u * 78
 Zakon Božji, kao pravilo života 248, 411, 563-565, 627; mnogi zamjenjuju svoj zakon za * 323, 324
 Zakon(i), uspostavljeni *, Bog djeluje kroz svoje * 182; korisni *, Bog djeluje kroz * 739; želja djeteta kao * u porodici 170, 500; određeni i nepromjenljivi * 363; ljudska doktrina iznad * 724; određeni *, sve je pod * 373, 570; za upravljanje: živih bića 373, dešavanja u prirodi 373; Bog ne: poništava svoj * 565, djeluje nasuprot svom * 570; Bog koristi svoje * kao oruđa 570; veliki * kontroliše ljudski život 416; najveći *, učenje da je želja * 724; nepromjenjivi *, stvari koje zavise o * 406, 407, 443; moralni *, čovjek odgovoran * 373; prirodni * 119, 364, 373, 568, 570, 594, 697; akcije i reakcije 641, 642; svakog pravog življenja 342; Stvoritelja, sklad koji zavisi o * 373; božanske uprave 568; zdravstveni * 82, 143, 363, 368, 382, 388, 395, 405, 477, 510, 706; o intelektualnoj prirodi 331, 406, 407, 418; ljubaznosti i dobrote 578; života, poštovati * 3, 118, 384, 570; života i zdravlja 386, 410, 411; ljubavi 422, 606; uma 3, 10, 101, 187, 415, 417-419, 421, 422; o uzajamnoj zavisnosti 267, 431; u prirodi 25, 83, 188, 317, 376, 382, 383, 386, 411, 415, 416, 420, 488, 566-571, 663; poslušne akcije 114, 115; našeg bića 3, 73, 83, 133, 142, 143, 177, 222, 336, 373, 374, 401, 416, 569; službe 566; sasosjećajne ljubavi 248; fizički * upravljaju našim tijelom 73, 121, 567, 568, 648; univerzalna vladavina * 569
 Zakoni Božji, osmišljeni da nas približe Njemu 411; uporno prestupanje * 567
 Zakoni i ograničenja, šta ne mogu postići * 256
 Zakonodavac(i), otac kao * u domaćinstvu 756; budući * među današnjom omladinom 4
 Zakonodavni savjeti, mladi mogu težiti da budu na * 367
 Zamišljenost 442
 Zamisli, Božji zakon i naše * 564
 Zamjenik, posao koji nijedan čovjek ne može obaviti preko * 423
 Zamor, kafa uzrokuje da se zaboravi na * 590. Vidi takođe Umor
 Zamršene brige, nema potpune slobode od * na selu 648
 Zanimarivanje ili zapostavljanje, ne primati * k srcu 607, 608, 631; malo * u službi bolesnima 477; često ponavljanje * formira naviku 599; istine, posledice * 35; duša uništena zbog * 632
 Zapažanje (moć pravljenja razlike), jasno *, rad sa umovima zahtijeva * 78; jasnije *, Bog želi da imamo * 602; ne mislite da samo vi imate * 504; nedostatak *, isključuje iz Božjeg djela 80; potrebno za razlikovanje Božjeg glasa 535; oštro *, hrišćanin koji ima * 11; moć *, djeca mogu steći * 562, 563; tačno i jasno *, potrebno vezano za sklonost djeteta da vlada 169; Duh vam može dati * 464; koje je obmana 336, 337; koje je bilo ljubomora 336, 337. Vidi takođe Percepcija
 Zapamtiti, nesposobnost da se nešto * 289
 Zapaziti, brzi da *, djeca * 502
 Zapovijed(i), hladne i teške * ne čine dobro 577; gvozdene * navode mlade na nepokornost 284
 Zaslijepljenost 296, 297, 303, 304
 zatvorenom prostoru 734
 Zavidljivi umovi 791
 Zavidljivi umovi 791
 Zavisnost o sebi 477
 Zavisnost, o Bogu 261, 264, 270; koja se polaže u vas, vrijednost * 775; osjećaj lične *, Bog ohrabruje * 261, 705
 Zavist, atribut Sotone; zamračuje moći opažanja 335, 529; gajenje * vodi mržnji 526; dječija * sa žustrinom i ljubomorom 145; remeti sve sposobnosti 792; Božji zakon bilježi * 526; prikrivena vatra * raspaljena protiv Hrista 528; osobe koje ne mogu prikriti * 209; Sotona uzročnik * 792; Sotona radi da raspiri * 497; kad poniznost zauzme mjesto * 760. Vidi takođe Ljubomora
 Zavjet. Vidi takođe Bračni zavjet
 Zavjeti, prekršeni * 737
 Zavođenje, žena od strane propovjednika 227
 Zbijanje šala 113, 408, 487
 Zbirke priča (bajke) 591, 592
 Zbrka, uvođenje reda iz * 36; Bog nas poziva iz * 33
 Zbrka, uzrok * 6
 Zbrkane zamisli, o tome šta sačinjava vjeru 536
 Zbunjen, ne biti * ni na koji način 508
 Zdravo rasuđivanje, u udvaranju 295; istinska teologija i *, biti vođen * 148
 Zla nagađanja, neka ne bude * 172; osoba odata * 381; cijenjenje sebe i * 277
 Zle crte karaktera, svaka * razvijena u Sotoni 524

Zle misli, odbaciti * 277

Zli razgovor, neka ne bude * 172, 277; kad ne slušati * 439

Zlo(a), posmatranjem * mi se mijenjamo 331; rezultati posmatranja * 471; može se činiti da uspijeva 417; koje čovjek može umanjiti ali nikad ukloniti 36; popuštanje *, nikad nije nužno 421; vi ne možete ukloniti * 15

Zloća, Hamova * u njegovom potomstvu 142

Zločin, um se ne odaje odjedanput * 75, 225, 226, 336; igranje sa srcima je * 299, 300; odabiranje tame 233

Zloba, među Božjim narodom 497; gajenje * 524, 608; gnjev prerasta u * 529; Sotonin izraz lica pun * 524; Božji zakon bilježi * 526

Zloba, odagnati * 516. Vidi takođe Neprijateljstvo, Mržnja

Znanje, stečeno *, student koji nema vremena da upotrijebe * 369; sticanje *: bitni elementi u * 7, 193, 194, prvi koraci u * 16, napredak mladih u * 368, 401; studentu potrebno više od knjiškog * 363; hrišćansko * 759; bitine opšte grane * 313; neprekidno sticanje * 105; božansko * može postati naše 185; eksperimentalno * istinske pobožnosti 16, 737; čvrsto i dosledno * iz proučavanja Biblije 97; zabranjeno *, želja za * 722; veliko *, poznavati sebe je * 4; najveća iskorišćenost *, kako postići * 743, 744; kako * može služiti najplemenitijim ciljevima 743, 744; ljudsko *, djelimično i nesavršeno 697, nepouzdan vodič 743; prenositi * drugima 293; koje je prenio Isus je veća sila 741; je: hrana za um 105, moć 743, progresivno 252; neka studenti prenose * 368; nizak nivo *, studenti zadovoljni sa * 101; gomila * koja slabi um 506; ne sprečava hrišćanski rast 310; biblijskih istina, mladima potrebno * 365; o Stvoritelju, kako cijeniti * 16; o Bogu i Hristu, bitno * 261, 368, 404, 788; od najveće vrijednosti, kako steći * 15; o sebi, djetetu potrebno * 368; o domaćim dužnostima, kćerkama potrebno * 288; o ljudskoj prirodi u popravljanju grešnika 434; o manuelnom radu, potrebno vam je * 287; o prilikama, zaključci formirani iz * 76; o razlozima naše vjere, mladima potrebno * 110; o tretmanu bolesti, majci potrebno * 288; o praktičnom životu, mladima potrebno * 188, 313, 363; o istini, sa ljubavlju 242; o svijetu u kojem živimo 67; o ranoj istoriji svijeta 742; savršeno *, nevjerstvo koje zahtijeva * 535; sila na dobro 743; praktično * o domaćim dužnostima 117; praktično sprovođenje * 7, 68, 311; pravilno korištenje *, hrišćanin može * 16; tražiti * iz načela 310; špekulativno * 739, 740; duhovno *, bez slabosti u * 96; fond *, ljekar treba svakodnevno upotpunjavati svoj * 79; učiti studente da prenose i koriste * 368, 369; tehničko *, učitelj ne treba prenositi samo * 351; koje povećava ljubav prema sebi 312; koje je bezvrijedno 53; koje jača um i dušu 68, 69; prenositi * nije najvažniji zadatak vaspitanja 187; u razumijevanju suštine nauke 194; pravo*: napredovati u * 100, Biblija je temelj svakog * 97; neotkriveni dragulji *, kako otkriti * 100; iskorištenost * određuje vrijednost vaspitanja 368; vrijedno *, snabdjeti um * 286, 289; oživotvoreno Svetim Duhom 16; dostupno svima koji ga žele 105, 226. Vidi takođe Učenje, Nauka, Razumijevanje, Mudrost

Ž

Žalba, smeće *, očistiti * 638

Žaljenje, stalno * usled zdravstvenih poteškoća 445

Žalosno srce 411

Žalost(i), preduprijediti * drugih 764; očekivati svaku * 459; obuzetost * 62, 759; usled pogrešno usmjerene ambicije 318; slama životne snage 65, 250, 251, 452; ne razmišljati o * 811; ne govorite o svojim * 757; život koji neće znati za * 338; osobe koje nose najveću * 464; lijek za * 66; zbir životne * 86; koju donose sebične pobude 644; biti pritisnut * 399; godine * kojih nije moralo biti 766. Vidi takođe Tuga

Žalost(i), protivotrov za * 464; gorka *, šta činiti sa * 662; ne može izlječiti nijedno zlo 63, 458, 759; Hristos poznaje sve naše * 512; pretjerana *, sigurnost protiv * 410; izraz *, Hristos nije nosio * 183; srca u *, saosjećati sa * 84; negativne posledice * 63, 312, 410, 451, 458, 461, 462, 674; Jovova pouka iz * 460; čovjek koji se držao * 461; bučno ispoljavanje * 460; tajna *, Hristos je govorio onima koji imaju * 70; sebična * 461. Vidi takođe Žaljenje ili Oplakivanje

Želja(e), gajenje grešnih * 420; dječje *, formiranje * 149; pogrešne * kod djece, obuzdavati * 765; grozničave * na koje se đavo smije 104; kršenje Božjeg zakona u * 33; podrediti ih razumu 325; najozbiljnija *, Hristos može zadovoljiti * 127; koje ruše sve pred sobom 297, 298; nesvete *, prenose se sa roditelja na djecu 134, 135; neposvećene *, oduzeti oslobođen od * 455; buduće majke 134

Žestina 578

Žestok, nikad ne biti * 552

Življenje na selu, koristi od * 648

Život, kao neispitana staza 429; veliki cilj * 359 (vidi takođe Cilj); nasumični i besciljni * 795

Životinja(e), djeca se ne smiju vaspitavati kao * 687; grijeh zloupotrebljavanja * 514

Životinjski život, puki *, čovjekov život nije * 319

Životinjski magnetizam. Vidi Magnetizam

Životno djelo, planovi za * studenata 366

Životodavna sila, Hritova ljubav je * 65

Žrtva, kao zadovoljstvo 343. Vidi takođe Samopožrtvovanje

Žudnja(e), prenesena sa roditelja na djecu 134, 135, 144

Žuriti, previše * 736

Žustrina, mladalačka strastvena* 343